ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ

နိဿယ

တတိယတွဲ

ပြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပံ့နိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၇၁၁ ခရစ်နှစ် ၁၉၆၉ မတ်လ ၁၉ဖြင့်

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား

ရေ.သာ.စိရင်အာပ်သော

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ

နိဿယ

တတိယတွဲ

ပြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာဟာဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓဓမ္မဆိုလ်
စာကြည့်တိုက်
ကမ္ဘာ့ဘာသာ

သာသနာ ၂၅၁၁ ကောဇော ၁၃၂၆ မတ်လ ၁၉၆၈

ဘုန်းကုန်ခု မဟာလ

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေးစာတိုက်—ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်၌ (ဇမ္ဗုဒီပကျောင်းဆောင် ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပဋ္ဌိဝိသောဓက သံဃာအဖွဲ့က တည်းဖြတ်ပြီး) အတွင်းရေးမှူး (အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိချုပ်) ဦးလှမောင် M.A.,M.S.,B.L. (မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၇၇၉/၀၅၂၂) က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ နိဿယ

တတိယတွဲ

မဟာဋီကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	၁၂–ဣဒ္ဓိဝိဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	
	အဘိညာဏကထာဝဏ္ဏနာ	
၁။	အခြားမဲ့၌ ဆိုခဲ့ပြီးသော သမာဓိကထာကို အနီးမျက်မှောက်ပြု၍ အယ်-ဟု ဆိုကြောင်း	၁
၂။	ဇောန္ဓရိကဝသေန-ပုဒ်၌ အန္ဓရ-သဒ္ဒါသည် အညအနက်ရှိကြောင်း	၈
၃။	ဥပစာသမာဓိကို ရပြီးသော်လည်း အပ္ပနာသမာဓိကို မရနိုင်သူ မျှားစွာရှိကြောင်း	၁၀
၄။	ဂိရိဘဏ္ဍဝါဟနခေါ် ပူဇော်ပွဲအကြောင်း	၁၁
၅။	ရူပါဝစရစတုတ္ထစျာန်ကို ရရုံမျှဖြင့်လည်း အဘိညာဉ်တို့ကို ရနိုင်ကြောင်း	၁၃
၆။	စတုတ္ထစျာန်သမာဓိဖြင့် စိတ်တည်ကြည်သည်ဟု ဆိုရာ၌ အင်္ဂါရှစ်ပါးကို ရေတွက်ပြခြင်း	၁၈
၇။	စျာန်ရပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း ဣစ္ဆာဝစရခေါ် အချို့တရားဆိုးတို့ ဖြစ်တတ်သေးကြောင်း	၂၉
၈။	သုတ်၌ တိုက်ရိုက်ဟောအပ်သည်ကို ဖကိုလိုသောကြောင့် သုတ္တဝသေန-ဟု မဆိုပဲ သုတ္တာနုသာရေန-ဟု သိုကြောင်း	၂၁
	ဒသဣဒ္ဓိကထာဝဏ္ဏနာ	
၉။	နေကွမ္မစသည်သည် မိမိ၏ဆန္ဒကျင်ဖက်ကို ပယ်ဖျောက်တတ်သောကြောင့် ပါဠိဟာရိယ-ပြာဋိဟာရမည်ကြောင်း	၂၂
၁၀။	ကမ္မဝိပါကဇိဒ္ဓိနှင့် ပုညဝတောဣဒ္ဓိတို့၏ အကွဲကိုပြသခြင်း	၂၃

ဘုန်းကုန်း မင်္လ

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေးစာတိုက်—ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်၌ (ဧမ္ဗုဒ္ဒီပကျောင်းဆောင် ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပဋ္ဌိဝိသောဓက
သံဃာအဖွဲ့က တည်းဖြတ်ပြီး) အတွင်းရေးမှူး (အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိချုပ်)
ဦးလှမောင် M.A.,M.S.,B.L. (မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၇၃၉/၀၅၂၂) က
ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ နိဿယ

တတိယတွဲ

မဟာဋီကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	၁၂–ဣဒ္ဓိဝိဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	
	အဘိညာဏကထာဝဏ္ဏနာ	
၁။	အခြားမဲ့၌ ဆိုခဲ့ပြီးသော သမာဓိကထာကို အနီးမျက်မှောက်ပြု၍ အယံ-ဟု ဆိုကြောင်း	၁
၂။	ကေန္ဒရိကဝေသန-ပုဒ်၌ အန္တရ-သဒ္ဒါသည် အညအနက်ရှိကြောင်း	၈
၃။	ဥပစာသမာဓိကို ရပြီးသော်လည်း အပွနာသမာဓိကို မရနိုင်သူ မျှားစွာရှိကြောင်း	၁၀
၄။	ဂိရိဘဏ္ဍဝါဟနခေါ် ပူဇော်ပွဲအကြောင်း	၁၁
၅။	ရူပါဝစရစတုတ္ထစျာန်ကို ရရှိမျှဖြင့်လည်း အဘိညာဉ်တို့ကို ရနိုင်ကြောင်း	၁၃
၆။	စတုတ္ထစျာန်သမာဓိဖြင့် စိတ်ကည်ကြည်သည်ဟု ဆိုရာ၌ အင်္ဂါရှစ်ပါးကို ရေတွက်ပြခြင်း	၁၈
၇။	စျာန်ရပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း ဣစ္ဆာဝစရခေါ် အချို့တရားဆိုးတို့ ဖြစ်တတ်သေးကြောင်း	၂၉
၈။	သုတ်၌ တိုက်ရိုက်ဟောအပ်သည်ကို မကိုလိုသောကြောင့် သုတ္တဝေသန-ဟု မဆိုပဲ သုတ္တာနုသာရေန-ဟု ဆိုကြောင်း	၂၁
	ဒသဣဒ္ဓိကထာဝဏ္ဏနာ	
၉။	နေကွမ္မစသည်သည် မိမိ၏ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ပယ်ဖျောက်တတ်သောကြောင့် ပါဋိဟာရိယ-ပြာဋိဟာမည်ကြောင်း	၂၂
၁၀။	ကမ္မဝိပါကဇိဒ္ဓိနှင့် ပုညဝတောဣဒ္ဓိတို့၏ အထူးကိုပြဆိုခြင်း	၂၃

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၁။	အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိ ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိတို့သည် အဘိညာဉ်စိတ်ဖြင့် ပြီးငြား သော်လည်း မိမိကိုယ်နှင့်အလုံးစုံတူအောင် ကိုယ်ထဲ၌ပုံသွင်း သကဲ့သို့ ထပ်ရှိဖန်ဆင်းသော အဘိညာဉ်သည်သာလျှင် မနောမယိဒ္ဓိမည်ကြောင်း	၂၅
၁၂။	အရိယာတို့အား ပြည့်စုံသော အရိယိဒ္ဓိကို ဖွင့်ပြခြင်း	၂၉
၁၃။	ရဟန္တာအား ပြည့်စုံသော ဆဋ္ဌဂုံပေကွာကို ဖွင့်ပြခြင်း	၃၁
၁၄။	ဣဒ္ဓိပါဒါ-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကို ဝေဘန်ဖွင့်ပြခြင်း	၃၉
၁၅။	အရှင်စူဠပန္ထက၏ ရဟန်းတထောင် ဖန်ဆင်းခြင်းသည် အဘိညာဉ်စိတ် တကြိမ်တည်းဖြင့် ပြီးငြားသော်လည်း အကြိမ်တထောင် ဖန်ဆင်းသကဲ့သို့ပင် ပြီးစီးခြင်းကြောင့် သဟဿကွတ္တုံ-ဟု ဆိုကြောင်း	၅၁
၁၆။	ပဒဘာဏ, ဓမ္မကထာ, သရဘညတို့ကို ဖွင့်ပြခြင်း	၅၁-၂
၁၇။	အနည်းငယ်မျှ အယုတ်အလွန်ကို မရေတွက်အပ်-စာရင်း မသွင်းအပ်ကြောင်း	၆၂
၁၈။	သုံးကျန်းလုံးဌ၌ တပ္ပြိုင်နက် နေရောင်လင်းပုံကို ပြဆိုခြင်း	၆၂
၁၉။	ပဋ္ဌိသေဓ နှစ်ချက်ဆင့်လျှင် ပကတိအနက်ရကြောင်း	၆၃

နဒ္ဒောပနန္ဒနာဂဒမနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၀။	တိဝိဓနာဌက အဖွင့်	၆၄
၂၁။	သဒ္ဒဒ္ဒရောဝ-ပုဒ်အနက် အဆုံးအဖြတ်	၆၉
၂၂။	နှုးသောဖြစ်ခြင်းရှိသောရုပ်ကိုယ်သည်လျှင်သောဖြစ်ခြင်း ရှိသောစိတ်နှင့် အဘယ်သို့ တူညီစွာဖြစ်နိုင်သနည်းဟူသော မေးခွန်းကို ဖြေရှင်းပြခြင်း	၇၁
၂၃။	ကွေးသောလက်ကို ဆန့်သကဲ့သို့, ဆန့်သောလက်ကို ကွေး သကဲ့သို့ဟူသော ဥပမာစကားသည် တရှေ့တရှေ့ချင်း ရှုပ် ဖြစ်သွားပုံကို တိုက်ရိုက်ပြ မုဂျစကားဖြစ်ကြောင်း	၇၂
၂၄။	သဘောတရားတို့သည် ထိုထို ဖြစ်ရာအရပ်၌သာလျှင် ချုပ် ပျက်ကြကြောင်း, အခြားအရပ်သို့ ရွှေ့သွားခြင်း မရှိ ကြောင်း	၇၃

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၅။	အဘိညာဉ်တန်ခိုးဖြင့် သဘောတရားတို့ကို လက္ခဏာ အားဖြင့် တမျိုးတမည်ဖြစ်အောင် မပြုနိုင်ကြောင်း, ဖြစ်ပုံ အားဖြင့်သာ တမျိုးတမည်ဖြစ်အောင် ပြုနိုင်ကြောင်း	၂၃
၂၆။	ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိအရာ၌ ပကတိအဆင်းသဏ္ဌာန်ကိုစွန့်၍ ဖန်ဆင်းပုံကို ပြဆိုခြင်း	၂၆

၁၃-အဘိညာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

ဒိဗ္ဗသောတဓာတုကထာဝဏ္ဏနာ

၂၇။	သုက္ကဝိပါက်-ဟူရာ၌ ဝိပါက-ကိုသုက္က-ဟု ဆိုခြင်းသည် ကာရ-ဏူပစာဖြစ်သကဲ့သို့ ကံ၏အကျိုးကို ဥပက္ကိလေသဝိမုတ္တ-ဟု ဆိုခြင်းသည်လည်း ကာရဏူပစာပင် ဖြစ်ကြောင်း	ဂ၁
၂၈။	ကုသိုလ်ကို ပွါးစေသောဘာဝနာဟူသမျှသည် ဝိရိယဘာဝနာမည်ကြောင်း	ဂ၂
၂၉။	ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ် ဝိထိစိတ်ဖြစ်ပုံကို ပြခြင်း	ဂဂ

စေတောပရိယဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၃၀။	သွားခြင်းအနက်ရှိသော ဓာတ်ဟူသမျှမှာ သိခြင်းအနက်ကိုလည်း ရအပ်ကြောင်း	ဂဂ
၃၁။	သတ္တဝါနှံ ပုဂ္ဂလာနှံ-ပုဒ်တို့၏ ဝစနတ္ထစသည်ကို ပြခြင်း	ဂဓ
၃၂။	နှလုံးသွေး၌ ကမ္မဇမှတပါးသော အခြားရူပ်မျှားလည်း ပါဝင်ကြောင်း, ထိုရူပ်တို့တွင်လည်း အခြားရူပ်မျှားက စိတ္တဇရူပ်သို့ လိုက်၍ဖြစ်ကြောင်းစသည်ကို ပြချက်	၉၀
၃၃။	စေတောပရိယအဘိညာဉ်ဝိထိစိတ်ဖြစ်ပုံကို ပြခြင်း	၉၁
၃၄။	သူတပါး၏စိတ်ကို အဘိညာဉ်စိတ်ဖြင့် သိပြီးနောက် ကာမာဝစရစိတ်တို့ဖြင့်သာလျှင် သရာဂစိတ်စသည်ကို ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ကြောင်း	၉၂
၃၅။	အရိယာတို့၏ လောကုတ္တရာစိတ်ကို တန်းတူအရိယာသည်ရင်း အသက်တန်းအရိယာသည်ရင်း သိနိုင်ကြောင်း, ပုထုဇဉ်နှင့် အောက်တန်းအရိယာတို့သည် မသိနိုင်ကြောင်း	၉၂
၃၆။	မဟဂ္ဂတံ, လောကုဘ္ဘရံ, သမာဟိတံ-ပုဒ်တို့၏ ဝစနတ္ထကိုပြခြင်း	၉၅

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	
၃၇။	ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထစသည်ကို ပြခြင်း	၉၆
၃၈။	ဝိပဿနာအားထုတ်ခြင်းသည် ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်၏ အကြောင်းထူးဖြစ်ကြောင်း	၁၀၀
၃၉။	စပါး, ဝါး, မြက်စသော တသီးပင်တို့အား ရှင်သန်ကြီးပွါးရန် အားပေးတတ်သောကြောင့် သောကြာကြယ်သည် သြသဓိမည်ကြောင်းစသည်ကို ပြခြင်း	၁၀၄
၄၀။	တခုသောကံကြောင့် ဖြစ်နေသော ပဋိသန္ဓေစုတိတို့ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ခန္ဓာအစဉ်ကို ကေဇာတိ ကေဘာဝ ခေါ်ကြောင်း	၁၀၈
၄၁။	ကပ္ပ-ကပ္ပါ (ကမ္ဘာ)ဟူသည်မှာ ကာလပင် ဖြစ်ကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုခြင်း	၁၀၈
၄၂။	ဇာတိတော် အာဏာတော် ဝိသယတော်တို့ကို ဖွင့်ပြခြင်း	၁၁၀
၄၃။	အသခ်ျယျကပ်မှာ အန္တရကပ် ၆၄-ရှိကြောင်း, ကေစိဝါဒ အရအားဖြင့် အန္တရကပ် ၂၀-ရှိကြောင်း	၁၁၂
၄၄။	သခ်ါရတရားတို့၏ ဘင်ခဏဖြင့် ပျက်ခြင်းမှာ အကြောင်းမရှိ၊ သို့သော် အစဉ်သန္တာန်၏ ပျက်ခြင်းမှာမူ အကြောင်းရှိကြောင်း	၁၁၉
၄၅။	ရောဂ သတ္တ ဒုဋ္ဌိကဒဟူသော အန္တရကပ်သုံးပါးတို့သည် အစဉ်အတိုင်း ရာဂ ဒေါသ မောဟတို့ လွန်ကဲခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်သကဲ့သို့ ထိုအတူပင် ကမ္ဘာ၏ပျက်ခြင်းသည် လည်း ယင်းသုံးပါးတို့ လွန်ကဲခြင်းကြောင့် မီး ရေ လေ တို့ဖြင့် အစဉ်အတိုင်း (ပျက်ခြင်း) ဖြစ်ကြောင်းပြဆိုခြင်း	၁၁၉
၄၆။	အမုတြ-ဟု တပုဒ်တည်းဆိုခြင်းသည် သာမညနိဒ္ဒေသ, တနည်း ဝိစ္ဆာလောပဖြစ်ကြောင်း	၁၂၁
	စုတူပပါတဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	
၄၇။	ဒိဗ္ဗစက္ခု-ပုဒ်၌ ဒိဗ္ဗ-သဒ္ဒါ၏ ဝစနတ္ထကို ပြခြင်း	၁၂၃
၄၈။	ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့် ငရဲသတ္တဝါတို့ကို မြင်ပြီးလျှင် တိုင်ရဲ၌ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း သိလိုပါက ပါဒက	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	စျာန်ဝင်စားပြီးလျှင် ထိုမှ ထ၍ ပရိကံပြုရကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုခြင်း	၁၂၇
၄၉။	အနာဂတ်သဘာဏ်ဖြင့် ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ရမည့်အခြေအနေကို မြင်ကြောင်း	၁၂၉
၅၀။	အရိယာပဝါဒကံအရာ၌ အရိယာအဖြစ်ကို သိခြင်း မသိခြင်းက လိုရင်းမဟုတ်၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ကို စွပ်စွဲမိခြင်းသာ လိုရင်းဖြစ်ကြောင်း	၁၃၁
၅၁။	အရိယူပဝါဒနှင့်စပ်၍ စွန့်ပယ်ခြင်းနှင့် မစွန့်ပယ်ခြင်းကို ပြခြင်း	၁၃၂
၅၂။	ကာယသာ ဘေဒါ-၌ ကာယဟူသည်မှာ ခန္ဓာငါးပါး ဖြစ်ကြောင်း	၁၃၃
၅၃။	ဒိဋ္ဌစက္ခု အဘိညာဉ်ဝိထိ၌ အဘိညာဉ်စိတ် သာလျှင် မြင်ကြောင်း	၁၃၆

ပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ

၅၄။	သာမညသစ္စာကို၌ အရိယသစ္စာ အတွင်းဝင်သကဲ့သို့ ခန္ဓာတို့၌ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာအတွင်းဝင်ကြောင်း, ထိုကြောင့် ခန္ဓာကို သိလျှင် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာကိုလည်း သိကြောင်းစသည်	၁၃၇
၅၅။	ကာလုသိယံ-ပုဒ်အဆုံးအဖြတ်	၁၄၂
၅၆။	အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်ကို ဧေါဝါရဖြင့် ပိုင်းခြားပြအပ်ကြောင်း	၁၄၄
၅၇။	အဘိညာဉ်ဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်စိတ်ကို သိရာ၌ သင့်လျော်သော ယူနည်းကို ပြခြင်း	၁၄၅
၅၈။	ကုသလတိက် စသည်တို့ကို ဇာတိဘေဒစသည်ဖြင့် ဝေဘန်ပြခြင်း	၁၅၆

၁၄-ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

ပညာကထာဝဏ္ဏနာ

၅၉။	ဥပစာရကာရ အစ, အာနိသံသာဓိကမဗဟုကာရ အဆုံးရှိသော ဘာဝနာကာရတို့ကို သရုပ်အားဖြင့် ထုတ်ပြခြင်း	၁၅၈

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၆၀။	လောကီပညာ၏ သံကိလေသ ဝေါဒါနတို့သည် မဂ္ဂါမဂ္ဂ-ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၌ အတွင်းဝင်ကြောင်း	၁၅၉
၆၁။	သညာ ဝိညာဉ် ပညာသုံးပါးလုံးပင် ဇာနနဘာဝဟူသော အာရုံကိုယူခြင်း သိခြင်းအားဖြင့် တူညီကြသော်လည်း သဠာယနနာကာရစသည်ဖြင့် ထူးကြောင်း	၁၆၁
၆၂။	သညာသည် မခဲ့ခြားမှု၌ အပေါင်းလိုက်အားဖြင့် မှတ်ယူခြင်းကြောင့် သူငယ်၏အသပြာကို မြင်သိခြင်းနှင့် တူကြောင်းစသည်ကို ပြဆိုခြင်း	၁၆၃
၆၃။	တပေါင်းတည်းဖြစ်သော ရူပ်နာမ်တရားတို့၌ အသီးအသီးခဲ့ခြားသိရန်မလွယ်ကူပုံကို အမျိုးမျိုးသော မြစ်တို့မှရေ, အမျိုးမျိုးသောဆီတို့ဖြင့် ဥပမာပြခြင်း	၁၆၄
၆၄။	ပညာသည် ရူပ်နာမ်တရား၏ သဘာဝကို ဖောက်ထွင်း၍ သိခြင်းလက္ခဏာရှိသည်ဟူရာ၌ သဘာဝဟူသည်မှာ ကက္ခ-ဋတ္တအစရှိသော ဝိသေသလက္ခဏာနှင့် အနိစ္စတာအစရှိသော သာမညလက္ခဏာတို့ဖြစ်ကြောင်း စသည်ပြဆိုခြင်း	၁၆၅

ပညာပဘေဒကထာဝဏ္ဏနာ

၆၅။	သောတာပတ္တိမဂ်သည်နိဗ္ဗာန်ကိုရှေးဦးစွာမြင်သောကြောင့်ရင်း သမ္မယုတ်တရားတို့၏ မှိုရာပြစ်သောကြောင့်ရင်း ဒဿနဘုံမည်ကြောင်းစသည်ကို ပြဆိုခြင်း	၁၆၆
၆၆။	စိန္တာမယာ သုတမယာ-စသည်၏ ဝစနတ္ထ....	၁၆၇
၆၇။	ဥပါယကောသလ္လ-၏ ဝစနတ္ထ	၁၆၇
၆၈။	လူတို့၏ ကြီးပွါးချမ်းသာကြောင်းအမှု, အတတ်, အသိပညာတို့ကို ဗောဓိသတ္တနှင့်တူကုန်သော အချို့ပညာရှိတို့သည် မမြင်ဘူး မကြားဘူးပဲ အသစ်ထွင်၍ ပြုကြကြောင်း, ထိုသို့ပြုခြင်းသည်လည်း သင်ကြားနည်းယူ၍ ပြုသကဲ့သို့ပင် အချိုးတကျဖြစ်ကြောင်းစသည်ဖြင့် ပြဆိုခြင်း	၁၆၉
၆၉။	စိန္တာမယပညာသည် ဗောဓိသတ္တ သုံးမျိုးတို့အားသာလျှင် ဖြစ်ကြောင်း, ထိုတွင်လည်း သစ္စာနုလောမိကခေါ်သော စိန္တာမယဝိပဿနာပညာသည် ပစ္ဆိမဘဝိကသမ္မာ-	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	သမ္ဘုဒ္ဓဗောဓိသတ္တန္နှင့် ပစ္စေကဗုဒ္ဓ ဗောဓိသတ္တတို့အား သာလျှင် ဖြစ်ကြောင်း	၁၇၁
၇၀။	သမာပန္နသ ပညာ ဘာဝနာမယာ-ဟူရာ၌ သမာပန္နသ-ဟူသောပုဒ်သည် နည်းပြမျှသာဖြစ်ကြောင်း, ပညာ့ဘာဝ-ယံ-ဟူသောပုဒ်၏ အဖွင့်၌မူ ဝိပဿနာပညာကို ဘာဝနာ-မယပညာဟု ဆိုလိုကြောင်း ပြဆိုခြင်း	၁၇၁
၇၁။	မဂ်ပညာသည် ဝိပဿနာကိစ္စ ပြီးစီးပြည့်စုံကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်ရင်း နိဗ္ဗာန်၏တထလက္ခဏာကို အထူးသဖြင့် ရှုတတ်သောကြောင့်ရင်း ဝိပဿနာမည်ကြောင်း, ဂေါတြဘူဉာဏ်သည်ကား မဂ်၏အာဝဇ္ဇန်းအရာ၌ တည်သောကြောင့် ဝိပဿနာ မမည်ကြောင်း	၁၇၁
၇၂။	အဆောဘသျှင်ပြုရမည့်ကိစ္စဖြစ်စေ, ဘေးရန်ဖြစ်စေ ပေါ်ပေါက်လာလျှင် ယင်းကိစ္စ, ဘေးရန်တို့ကိုပြုရန်, ပယ်ရန် တခဏခြင်း အကြံ ရလာသောဉာဏ်ကို ဥပါယကောသလ္လဉာဏ်ခေါ်ကြောင်း	၁၇၃
၇၃။	ဒုက္ခသစ္စာကိုအာရုံပြု၍ သိသောဉာဏ်စသည်တို့ကို ခွဲခြား၍ ပြဆိုခြင်း	၁၇၄
၇၄။	နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်သည် သဘာဝနိရုတ္တိ-မှန်ကန်သော သဒ္ဒါခေါ် မာဂဓဘာသာကို သိလျက်ဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုခြင်း	၁၇၇
၇၅။	အသွားအပြန် သမ္ပဇဉ်နှင့်ယှဉ်လျက် အနုလောမ ဂေါတြဘူအနီးတိုင်အောင် အားထုတ်ခဲ့ဘူးသည်ဟူရာ၌ အနုလောမ ဂေါတြဘူအနီးဟူသည်မှာ သခ်ါရုပေက္ခာဖြစ်ကြောင်း	၁၈၁
	ပညာဘူမိ-မူလ-သရီရဝဝတ္ထာနဝဏ္ဏနာ	
၇၆။	ဝိပဿနာပညာ၏ ဖြစ်ရာအာရုံဖြစ်သောကြောင့် ပညာဘူမိ-ပညာ၏တုံမည်ကြောင်း	၁၈၂
၇၇။	နာမ်၌, ရူပ်၌, နှစ်ပါးစုံ၌ တွေ့ဝေသောသတ္တဝါ ၃-မျိုးတို့ အတွက် ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်ဆိုင်ရာ ဒေသနာ ၃-မျိုးတို့ကို ဟောကြောင်းစသည်	၁၈၃
၇၈။	ပဠု ခန္ဓာ, ဟူရာ၌ ခန္ဓ-သဒ္ဒါသည် ရာသိ, ကောင်္ဘာသ ၂-နက် လုံးတို့၌ ဖြစ်ကြောင်း	၁၈၅

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	ရူပက္ခန္ဓကထာဝဏ္ဏနာ	
၇၉။	ရူပပုနလက္ခဏာဟူသည်မှာ သီတအစရှိသော ဆန့်ကျင်ဖက် တို့နှင့် တွေ့သောအခါ ၎င်းရုပ်အစဉ်နှင့် မတူသော နောက်ရုပ်အစဉ်၏ ဖြစ်ခြင်းကို ဆိုကြောင်း, ဘင်ခဏအားဖြင့် ပျက်ခြင်းကိုမဆိုလိုကြောင်း	၁၈၆
၈၀။	စက္ခု-အစရှိသော ပုဒ်တို့၏ ဝေနတ္ထုကိုပြခြင်း	၁၈၉
၈၁။	ရုပ် (၂၈) ပါးတို့ကိုပြဆိုရာ၌ အစီအစဉ်ကိုပြခြင်း	၁၉၂
၈၂။	ကာမဘဝ၌ တပ်မက်သော တဏှာသည်ရင်း ရူပဘဝ၌ တပ်မက်သော တဏှာသည်ရင်း စက္ခာယတနစသည်ရှိသော ကာမဘဝ ရူပဘဝတို့ကို တောင့်တမှု ဖြစ်သောကြောင့် ဒဠ္ဌကာမတာ စသည်မည်ကြောင်း	၁၉၄-၅
၈၃။	စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့သည် ကံတခုတည်းကြောင့် ဖြစ်သလော, ကံအများကြောင့်ဖြစ်သလောဟူသော ပြဿနာကို ဖြေရှင်းခြင်း	၁၉၇
၈၄။	မျက်စိနှစ်လုံးတို့တွင် တလုံးတလုံး၌ပင် စက္ခုဒသကကလာပ်များစွာ ဖြစ်လျက်ရှိကြောင်း, သို့သော် စက္ခုဝိညာဉ်သည်ကား ကလာပ်တခုတည်း၌ရှိသော စက္ခုပသာဒကိုသာ မှီ၍ ဖြစ်ကြောင်းကို ရှင်းလင်းပြဆိုခြင်း	၂၀၆
၈၅။	ဥဘတောဗျည်းမှာလည်း တခဏတည်း၌ ဘာဝရုပ် ၂-ခု မရှိ တခုသာရှိကြောင်း	၂၁၀
၈၆။	ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည် မနောဓာတ် မနောဝိညာဏဓာတ်တို့၏ မှီရာဖြစ်ကြောင်း	၂၁၂
၈၇။	၎င်းကို အာဂမ – ပါဠိဖြင့် ရှင်းပြခြင်း	၂၁၃
၈၈။	တဖန် အသင့်ယုတ္တိဖြင့် ရှင်းပြခြင်း	၂၁၃-၅
၈၉။	လှုပ်ခြင်းဟူသည်မှာ အရုပ်တပါး-ဌာနအသစ်၌ ရုပ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းပင်၊ ဖြစ်ပြီးသော တရားတို့၏ တနေရာမှ တနေရာသို့ ရွှေ့ရှားခြင်းမရှိဟု ပြဆိုခြင်း	၂၁၈
၉၀။	တိုက်ခိုက်ခြင်းဟူသည်မှာ အလွန်နီးကပ်စွာ ရုပ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းပင်၊ လှုပ်ခြင်းဟူသည်မှာ အရုပ်တပါး – ဌာန	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	အသစ်၌ ရှုပ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းပင် – ဤသို့ ထူးခြားကြောင်း ပြဆိုချက်	၂၂၁
၉၁။	မိဒ္ဓရှုပ်ဟူ၍ မရှိကြောင်း	၂၃၀
၉၂။	ဂိလာနိ-ဟူသော ပါဠိ၌ ဂ္လာနိ-ဟူသော သက္ကတ မိတ္တ။ ဖြစ်ကြောင်း	၂၃၂
၉၃။	ကိုယ်ခွန်အားဟူသည်မှာ ဝါယောရှုပ်ပင် ဖြစ်ကြောင်း, ယင်းကို ပါဏဇလဟူ၍လည်း ခေါ်ကြောင်း	၂၃၃–၄
၉၄။	အတ္တဘာဝေါ, အဗ္ဗတ္တာ, အဗ္ဗတ္တိကာ-ပုဒ်တို့၏ ဝစနတ္ထ	၂၃၅
၉၅။	သနိဒဿန်-ဟူသောပုဒ်၌ အနက်အားဖြင့် မပြားပဲ ပြားသကဲ့သို့ တင်စား၍ ဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း, ထိုသို့ဆိုခြင်းဖြင့် အနက်ထူးကို သိနားလည်ခြင်းအကျိုးရှိကြောင်း	၂၃၇
၉၆။	ဒွါရနှင့် အာရုံတို့၏ အချင်းချင်း ထိခိုက်ခြင်း ထင်ခြင်း ဟူသည်မှာ ရှေးရှုတောင်လျှောသောအရပ်၌ တည်ခြင်းမျှ ဖြစ်ကြောင်း	၂၃၈
၉၇။	အေးသည်၏ အဖြစ်ကို တွေ့ထိ၍ သိနိုင်ကြောင်း, သို့သော် ယင်းအေးသည်၏ အဖြစ်သည် အာပေါဓာတ်မဟုတ် နှုံ့သော တေဇောဓာတ်သာ ဖြစ်ကြောင်းစသည်	၂၄၀
၉၈။	အရိသသော-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထနှင့် ရှုပ်ပြီးပုံ	၂၄၂
၉၉။	ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရသဒ္ဒသည် သဝိညတ္တိက အသောတဝိညေယျ ဖြစ် မဖြစ်စိစစ်ခြင်း	၂၄၄
၁၀၀။	ဇရာမရဏကို ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပန္နဟု ဟောခြင်း၏အကြောင်း	၂၄၈

ဝိညာဏက္ခန္ဓကထာဝဏ္ဏနာ

၁၀၁။	ဓမ္မသဘာဝမှ လွတ်သော ကတ္တားမည်သည် မရှိသောကြောင့် ယင်းဓမ္မသဘာဝကိုပင် ကတ္တားအဖြစ်ပြခြင်းငှါ ဝိဇာနာတိ – ဟု ဆိုကြောင်း	၂၅၀
၁၀၂။	ကုသလ-သဒ္ဒါ၏ အဓိပ္ပါယ်နက်, ဝေါဟာရနက်ကို ပြခြင်း	၂၅၀
၁၀၃။	၎င်း၏ ဝစနတ္ထကိုပြခြင်း	၂၅၁
၁၀၄။	အကုသလ-သဒ္ဒါ၏ ဝစနတ္ထကိုပြခြင်း	၂၅၃
၁၀၅။	အဗ္ယာကတမည်ခြင်း၏အကြောင်းကို ပြခြင်း	၂၅၄

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၀၆။	လောကီဘုံသည် ဌာန, အဝတ္ထာ ၂-ပါးလုံးဖြစ်သင့်ကြောင်း, လောကုတ္တရာဘုံသည်ကား အဝတ္ထာသာ သင့်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၂၁၁
၁၀၇။	ဣဒ္ဓိဗိုဓိသော်လည်း အာဘောဂစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ကုသိုလ်ဖြစ်နိုင်ကြောင်း	၂၁၆
၁၀၈။	ဉာဏသမ္မယုတ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကို ပြဆိုခြင်း	၂၁၇
၁၀၉။	သောမနဿ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကို ဖြည့်စွက်၍ ဖွင့်ပြခြင်း	၂၁၉
၁၁၀။	ပုဉ္ဇ-သဒ္ဒါ၏ ဝစနတ္ထကိုပြခြင်း	၂၆၀
၁၁၁။	ကုသိုလ်စိတ်၏အကျိုးဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေနှင့် ပဝတ္တိဝိပါက်တို့ကို ဝေဘန်ဖွင့်ပြခြင်း	၂၆၁
၁၁၂။	အာလမ္ဗဏမဟေမ္မအလိုအားဖြင့်ရင်း ဝိပါကဒါနအလို အားဖြင့်ရင်း ဘုံကိုပိုင်းခြားလျှင် မဗျှန့် မပြည့်စုံရာသောကြောင့် အာလမ္ဗဏမဟေမ္မအလိုအားဖြင့် ပိုင်းခြား သတ်မှတ် အပ်ကြောင်း	၂၆၆
၁၁၃။	တောဝကော-ပုဒ် အဆုံးအဖြတ်	၂၆၉
၁၁၄။	သေ ပန္ဆော-အစချီသည့် ဂါထာပါဠိအနက် အဆုံးအဖြတ်	၂၆၉
၁၁၅။	ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်သည် ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို မပေးမူ၍ ပဝတ္တိအကျိုးကိုသာပေးကြောင်း	၂၇၃
၁၁၆။	စက္ခုပသာဒသည် တခုတည်းပင် ဖြစ်သော်လည်း စက္ခုဝိညာဉ်အား နိဿယသတ္တိစသည်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုနိုင်သောကြောင့် စက္ခုဠာ ပဋိစ္စ – ဟူကေဝုစ်ဖြင့် ဟောကြောင်း	၂၇၈
၁၁၇။	ရူပါရုံသည် တခုတည်း စက္ခုဝိညာဉ်အား ကျေးဇူးမပြုနိုင် (ကလာပ်တခုတည်း၌ရှိသောအဆင်းကို မမြင်နိုင်) အမျှားစုပေါင်း၍သာလျှင် ကျေးဇူးပြုနိုင်သည် (အမျှားစုကိုသာလျှင် မြင်နိုင်သည်) ဟူသောအနက်ကို အကျယ် ဝေဘန်ပြခြင်း	၂၇၈
၁၁၈။	အာရမ္မဏ-သဒ္ဒါသည် အာရှေးရှိသော ရမု – ဓာတ်ဖြင့် ပြီးသည်မဟုတ် အာရှေးရှိသော လဗိ – ဓာတ်ဖြင့် ပြီးသော အာလမ္ဗန – သဒ္ဒါမှ ဖြစ်လာကြောင်း ပြဆိုချက်	၂၇၉

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၁၉။	သဟိတ်ကာမ ဝိပါက်စိတ်၏ အသခ်ါရိက, သသခ်ါရိကဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းများ	၂၇၆
၁၂၀။	အကုသိုလ်၏ အကျိုးဖြစ်သော ဥပေက္ခာသည် ဒုက္ခသဘောရှိသောကြောင့် ဟီန ဖြစ်ကြောင်း, အကုသိုလ်၏အကျိုးသည် မဆင်းရဲသည် မရှိကြောင်းပြဆိုခြင်း	၂၇၇
၁၂၁။	အမိကို ပြုစုသည်ဟုဆိုလျှင် မိမိ၏ အမိကို ပြုစုသည် ဟူသော အနက်သည် အဝုတ္တသိဒ္ဓပြစ်သကဲ့သို့ ရူပါဝစရ-ဟုသာမည်ဆိုသော်လည်း ကုသိုလ်နှင့် ဆက်စပ်ခြင်း ရှိသောကြောင့် ရူပါဝစရဝိပါက်ဝိညာဉ်ဟူသော အနက်သည် အဝုတ္တသိဒ္ဓပြစ်ကြောင်း	၂၇၉
၁၂၂။	အဘိညာစေတနာ အကျိုးမပေးကြောင်း မူလဋီကာမှ ဆောင်ပြချက်	၂၉၀
၁၂၃။	လောကုတ္တရာ၌ ကြိယာစိတ် မရှိခြင်း၏အကြောင်း	၂၉၂
၁၂၄။	ကြိယာစိတ်ဟူသည်မှာ ပြုခြင်းမျှသာဖြစ်ကြောင်း, ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကဲ့သို့ အကျိုးမပေးတတ်သော စိတ်ဖြစ်ကြောင်း	၂၉၂
၁၂၅။	အနုဋ္ဌာရေသု-ဟူရာ၌ အနောဋ္ဌာရိကေသု သုခုမေသု ဟူသော အနက်သင့်ကြောင်း....	၂၉၄
၁၂၆။	မမ္မနံ-ပုဒ်အနက်အဆုံးအဖြတ်	၂၉၇
၁၂၇။	ပသာဒ၌ ရှေးရှုတော်လျှောက်ခြင်း အလိုအားဖြင့် ထိခိုက်ရာဝယ် ဟဒယဝတ္ထု၌ တည်မှီသော ဘဝင်၏ လှုပ်ခြင်းကို ဥပမာဖြင့် ပြဆိုခြင်း	၃၀၁
၁၂၈။	ကာမဇောအဆုံး၌သာလျှင် တဒါရုံကျကြောင်း ပြဆိုခြင်း	၃၀၃
၁၂၉။	ဇောဖြင့် တဒါရုံကို သတ်မှတ်ပိုင်းခြားပြခြင်း	၃၀၄
၁၃၀။	မူလဘဝင်, အာဂန္တုကဘဝင်, ပိဋ္ဌိဘဝင်ဟူသော ဝေါဟာရများ	၃၀၅
၁၃၁။	ကြိယာဇောနှောင် တဒါရုံ ကျသင့်, မကျသင့် စိစစ်ပြခြင်း	၃၀၆

ဝေဒနာကွန္ဒကထာဝဏ္ဏနာ

၁၃၂။	ခေါ-သဒ္ဒါ ဝစနာလင်္ကာရ ဖြစ်ကြောင်း	၃၀၉
၁၃၃။	ဥပေက္ခာသည် သုခဒုက္ခကဲ့သို့ ကိုယ်နှင့် စိတ်အား ချီးမြှောက်	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	ခြင်း နှိပ်စက်ခြင်း အလိုအားဖြင့် မကွဲပြားသောကြောင့် ယင်းမှာ ဘေဒမရှိကြောင်း	၃၁၀
	သညာကွန်ရက်ထာဝကျန်နှာ	
၁၃၄။	ဉာဏသမ္မယုတ်သညာသည် ဉာဏ်သို့အစဉ်လိုက်ကြောင်း မှားယွင်းစွာ မယူတတ်ကြောင်း	၃၁၈
	သင်္ခါရကွန်ရက်ထာဝကျန်နှာ	
၁၃၅။	ဖဿ၏ ဝစနတွေ, လက္ခဏာစသည် အဖွင့်	၃၁၉
၁၃၆။	သဘောတရားတို့၌ ကတ္တုသာဓန, ကရဏသာဓနတို့ကို ဆိုခြင်းသည် ပရိယာယ်မျှပြစ်ကြောင်း, ဘာဝသာဓန သာလျှင် မုချစကားဖြစ်ကြောင်း	၃၂၀
၁၃၇။	ဝိရိယာရမ္ဘဝတ္ထု ၈-ပါးကို ဆောင်ပြခြင်း	၃၂၄
၁၃၈။	ယုံကြည်ထိုက်သော သဒ္ဓေယျဝတ္ထုငါးပါး, သောတာပတ္တိ-ယင် ၄-ပါး	၃၂၆
၁၃၉။	ဟိရိနှင့် သြတ္တပ္ပတို့ကို အကျယ် ဖွင့်ပြခြင်း	၃၂၇
၁၄၀။	သတိနှင့် မနသိကာရ ထူးခြားပုံကို ခွဲပြ၍ မနသိကာရ ၃-မျိုးကို ခန္ဓာ ၂-ပါး၌ သွင်းပြခြင်း	၃၃၆
၁၄၁။	ဝိရတိတို့၏ တွန့်ဆုတ်ခြင်းနှင့် ဟိရိသြတ္တပ္ပတို့၏ တွန့်ဆုတ်ခြင်းကို ခွဲခြားပြခြင်း	၃၃၈
၁၄၂။	ဥဒ္ဓစ္စ၏ ပျံ့လွင့်ပုံနှင့် ဝိစိကိစ္ဆာ၏ ပျံ့လွင့်ပုံကို ခွဲခြားပြခြင်း	၃၅၀
၁၄၃။	ကြိယာစိတ်တို့၌ ဝိရတိ မရှိခြင်း၏အကြောင်း	၃၅၁
	အတိတာဒိဝိဘာဂကထာဝကျန်နှာ	
၁၄၄။	ယံ-ဟူသော ကိဉ္စိ-ဟူသော နှစ်ပုဒ်လုံးဖြင့် နပုံလိင်ဆိုင်ရာ အလုံးစုံကို ပျံ့နှံ့၍ယူကြောင်း	၃၅၂
၁၄၅။	ယံကိဉ္စိတိ စ ကေ၊ ပဒ-ဟူရာ၌ ကေ၊ ပဒ ပိုနေကြောင်း စသည်အဆုံးအဖြတ်	၃၅၃
၁၄၆။	အနုံ့အတက်အားဖြင့် အအေးအမျိုးမျိုး အပူအမျိုးမျိုး ရှိရာတွင် မယုတ်မလွန် တမျိုးတည်းသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဆက်စပ်လျက် တသမတ်တည်း ဖြစ်နေသော	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	အအေးတမျိုးတည်းကိုရင်း, အပူတမျိုးတည်းကိုရင်း တခု သော ဥတုဟုခေါ် ကြောင်း ပြဆိုခြင်း	၃၅၄
၁၄၇။	ခဏတ္တယသို့ မရောက်မီ အနာဂတ်, ရောက်ပြီးနောက် အတိတ်, ရောက်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်....	၃၅၆
၁၄၈။	အဗ္ဗတ္တနှင့် အဗ္ဗတ္တိက, ဗဟိဒ္ဓနှင့် ဗာဟိရတို့၏ အနက်အား ဖြင့် ကွဲပြားပုံ	၃၅၈
၁၄၉။	ပရိဝေဏနှင့် သံဃာရုမခေါ် ကျောင်းတိုက်ကြီးတို့၏ တည် နေပုံကို ပြဆိုထားခြင်း	၃၆၂
၁၅၀။	ဋီကာ ဒုနှာ ၁၆၀၊ စာကြောင်း ၄-မှ ကမ္မဝေဂကို့တွာ ဟိ အစချိသော ဝါကျတို့၌ ပဒတ္ထဝိနိစ္ဆယဉာဏ် ဖြစ်ပွါးစေရန် ဆိုင်ရာ ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့ကို ထုတ်ဆောင်၍ ပြချက်	၃၆၇
	ကမားဒီဝိနိစ္ဆယကထာဝဏ္ဏနာ	
၁၅၁။	တေန္တိ-ဟူသော သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗတည်ပုဒ်ကို စိစစ်ပြင်ဆင်ခြင်း	၃၇၂
၁၅၂။	အတ္တဟူ၍ရင်း အတ္တနိယဟူ၍ရင်း စွဲလမ်းခြင်းသည် ခန္ဓာ ငါးပါးလျှင် အတိုင်းအရှည် ရှိသည်ဟူ၍ မှတ်အပ်ကြောင်း, သာသနာပ အညတိတ္ထိယ အချို့တို့က အတ္တကို ခန္ဓာငါးပါးမှ အလွတ်ဟူ၍ ဆိုကြသော်လည်း ယင်းတို့၏ အတ္တစွဲသည် လည်း ခန္ဓာငါးပါးကိုသာ မှီ၍ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်အပ်ကြောင်း ပြဆိုချက်	၃၇၇
၁၅၃။	ပုဗ္ဗဇ္ဇ-အဆုံးအဖြတ် (မှတ်ချက်)	၃၈၁
	၁၅-အာယတနခေါဘုနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	
	အာယတနဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ	
၁၅၄။	စက္ခု-စသောပုဒ်တို့၏ ဝိသေသတ္ထကို ပြခြင်း	၃၈၉
၁၅၅။	အဆင်းဟော ရူပ-သဒ္ဒါ၏ ဝစနတ္ထကို ပြခြင်း	၃၉၀
၁၅၆။	ကုစ္ဆိတာနံ သာသဝဓမ္မာနံ အာယော-ဟု အထူးပြု၍ ဆိုခြင်း ၏ အကြောင်း	၃၉၂
၁၅၇။	ဝိသမဘာဝဒီလာကာသဝါမသုသာနသန္ဓိသိတသဒ်သူပါဒိန္ဒ-ဓမ္မဝနဘာဝေဟိ-ဟူသော်ပုဒ်၏ အသိခက်သောအနက်ကို ရှင်းလင်းပြခြင်း (မှတ်ချက်)	၄၀၃

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	စာတုဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ	
၁၅၈။	စက္ခုဓာတုဟူသော နိဒ္ဒေသသည် စက္ခုဟူသော အသာ-ဓာရကအကြောင်းပြင့် မှတ်ရှိ ပြခြင်းဖြစ်ကြောင်း (ခက်ဆစ် မှတ်ဖွယ်)	၄၀၄
၁၅၉။	နိရောဓသမာပတ်အခိုက်၌ မနောဓာတ်နှင့်တကွ ဝိညာဏဓာတ် ၆-ပါးလုံး ချုပ်ပါလျက် ဓာတုဒ္ဒယနိရောဓမတ္တမေဝ-ဟု ဆိုခြင်း၏အကြောင်းကို ရှင်းပြချက်	၄၁၀
၁၆၀။	ကေစ္စာယ မနောဝိညာဏဓာတုယာ-ဟူသောပါဠိ၏ အဖွင့်၌ ဆင်ခြင်ဖွယ်	၄၁၄-၅
၁၆၁။	မနောဝိညာဏဓာတ်၏ တောမျောက်နှင့် တူပုံကို ပြဆိုခြင်း	၄၂၅
	၁၆-ဣန္ဒြိယသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	
	ဣန္ဒြိယဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ	
၁၆၂။	စက္ခုန္ဒြေစသည်တို့၏ မိမိတို့နှင့် သက်ဆိုင်ရာ၌ အစိုးရပုံကို ပြဆိုခြင်း	၄၂၃
၁၆၃။	ပရိနိဗ္ဗိတဇာနနကိစ္စဓီဏာသဝဿဘာဝဘူတော-ပုဒ်နှင့် စပ်သော အဆုံးအဖြတ်	၄၂၈
၁၆၄။	၂၂-ပါးသော တရားတို့ကိုသာလျှင် ဣန္ဒြေဟုဟောခြင်း အခြားတရားတို့ကို ဣန္ဒြေဟု မဟောခြင်း၏ အကြောင်းကို အဌ-ကထာအဆိုမှ တပါးတနည်း ပြဆိုခြင်း	၄၃၃
၁၆၅။	ပဝတ္တိ နိဝတ္တိတို့၏ နိဿယစသည်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ ဣန္ဒြေတို့ကို ၂၂-ပါးသာ ပြကြောင်း တနည်းပြပြန်ခြင်း	၄၃၈
၁၆၆။	ဝိသဝိတာယ-ပုဒ်၏ အနက် အဆုံးအဖြတ်	၄၃၉-၄၀
	သစ္စဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ	
၁၆၇။	သာမညဇောတနာသည် ဝိသေသ၌ တည်ကြောင်းစသည်	၄၄၀
၁၆၈။	သစ္စာ ၄-ပါးမှ လွတ်သော တရားစကားတော်မည်သည် မရှိကြောင်း	၄၄၁
၁၆၉။	ပိဋ္ဌနဌစသော သစ္စတ္ထ ၁၆-ပါးကို အကျယ်ပြခြင်း	၄၄၂
၁၇၀။	နိရောဓသစ္စာ၊ဟာ နိရောဓော-ပုဒ်ကို ဖလူပစာဟု ဆိုခြင်း....	၄၄၅

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၇၁။	ဗုဒ္ဓါဒယော အရိယာ ပဋ္ဌိဝိဇ္ဇန္တိ-ဟူသောပါဠိ၌ ဗုဒ္ဓစသော ဝေါဟာရသည် မခွဲတမ်းဖြစ်လတ်၌ ဖြစ်ပြီးကဲ့သို့ တင်စားအပ်သော ဝေါဟာရဖြစ်ကြောင်း	၄၄၇
၁၇၂။	ဝိပရီတ-နှင့် ဝိသံဝါဒက-တို့၏ အနက် ထူးခြားပုံကို ပြခြင်း ...	၄၄၉
၁၇၃။	ဒုက္ခသစ္စနိဒ္ဒေသ၌ ဗျာဓိကို မဟောခြင်း၏ အကြောင်း	၄၅၁
	ဇာတိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	
၁၇၄။	ပဋိသန္ဓေစုတိဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ရုပ်နာမ်အစဉ်ကို ဘဝဟု ခေါ်ကြောင်း	၄၅၆
၁၇၅။	ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်သော သခ်ါရတရားအပေါင်းကို သခ်ါရဒုက္ခ ခေါ်ကြောင်း	၄၅၉
၁၇၆။	အဏ္ဍဇ မေဏ္ဍဇ ဝါယဇာတိကေ-ဟူသော ပါဠိပျက်ကို သုတ်သင်ပြင်ဆင်ခြင်း (မှတ်ချက်)	၄၅၉
၁၇၇။	တတိယံ အာဝဇ္ဇံ သန္ဓာယဟ-ဟူသောပါဠိ၌ ဘာဝပွကာသ ဆေးကျမ်းကို မှီရာအဖြစ်ဖြင့် ထုတ်ပြခြင်း	၄၆၂
	ဇရာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၄၆၃
	မရဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၄၆၄
	သောကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၄၆၅
	ပရိဒေဝနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၄၆၆
	ဒုက္ခနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၄၆၆
	ဒေါမနဿနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၄၆၇
	ဥပါယာသနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၄၆၇
	အပ္ပိယသမ္ပယောဂနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၄၆၈
	ပိယဝိပ္ပယောဂနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၄၆၈
	ဣစ္ဆိတာလာဘနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၄၆၉
	ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၄၆၉
	သမုဒယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	၄၇၀
၁၇၈။	ပေါနောဘဝိက-ပုဒ် ရှုပ်ပြီးပုံ အဆုံးအဖြတ်	၄၇၁
၁၇၉။	တဏှောအနက် အဆုံးအဖြတ်	၄၇၂

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	နိရောဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	
၁၈၀။	ဓမ္မိအသိဒ္ဓိ အနက် အဆုံးအဖြတ်	၄၂၂
၁၈၁။	အနုပုဗ္ဗတ္ထိနိရောဓကို ခယဟု ဆိုသင့်ကြောင်း	၄၈၆
၁၈၂။	အပကွမမ္ပတ္ထာ အဆုံးအဖြတ်	၄၈၈
၁၈၃။	နိဿယာသိဒ္ဓ အဆုံးအဖြတ်	၄၉၀
၁၈၄။	နိဗ္ဗာန်သည် အရိယာတို့အား ပစ္စက္ခသိဒ္ဓ ဖြစ်၍ ပုဃဇဉ် တို့အား အနုမာနသိဒ္ဓ ဖြစ်ကြောင်း	၄၉၁
၁၈၅။	ဋီကာဆရာ၏ နိဗ္ဗာန် အဆုံးအဖြတ်	၄၉၆
၁၈၆။	နိဿယဆရာ၏ နိဗ္ဗာန် အဆုံးအဖြတ်	၅၀၂
	မဂ္ဂနိဒ္ဒေသကထာဝဏ္ဏနာ	
၁၈၇။	အနုဗောဓညာဏ် အဖွင့်	၅၁၀
၁၈၈။	ဣဿရဝါဒ ကာလဝါဒ အစရှိသော မိစ္ဆာဝါဒတို့ကို ပြဆိုခြင်း	၅၁၅
၁၈၉။	ဗုဒ္ဓသာသနာမှ အပြင်ပဝါဒီတို့၏ အပဝဂ္ဂ, မောက္ခခေါ် နိဗ္ဗာန်တို့ကို ပြဆိုခြင်း	၅၁၆
၁၉၀။	သမုဒယသာမည်၍ အရိယသစ္စာမမည်သော တရားစသည် ဖြင့် စတုက္ကကို ဖွင့်ပြခြင်း	၅၂၁
၁၉၁။	သာခ်ံဝါဒီတို့သည် မဟာ-အစ ဘုတ်အထူးငါးပါး အဆုံးရှိသော ဝိကတိတို့ဖြင့် ပကတိမှာ သဂ္ဂ-ကိုယ်ဝန်ရှိနေသည်ဟု အလိုရှိကြ-ယူဆကြသကဲ့သို့ အကြောင်းမှာ အကျိုးဖြင့် သဂ္ဂ မဖြစ်၍ အကြောင်းထဲ၌ အကျိုးသည် မြုံအောင်းလျက် မရှိကြောင်း	၅၂၅
	ကေဝိဝဒိဝိနိစ္ဆယကထာ	၅၂၇
၁၉၂။	သမ္ဘမက်နှင့် ဝိပဿနာမက်တို့ကို သရုပ်အားဖြင့် ပြဆိုခြင်း	၅၂၈-၉
	၁၇-ပညာဘူမိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ	
	ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒကထာဝဏ္ဏနာ	၅၃၂
၁၉၃။	နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ် သီဟနာဒသုတ်၌ ဟောထားသော ပဋ္ဌိစ္စ-သမုပ္ပါဒ် အကျယ်ကိုပင် ယေ ဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါ-အစချီ သော ဂါထာဖြင့် ပြဆိုသည်ဟု ဆိုခြင်း	၅၄၄

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၉၄။	တူသော ကတ္တားရှိသော ကြိယာ ၂-ပုဒ်တွင် ပုဗ္ဗကာလ ဖြစ်သော ကြိယာ၌ တွာပစ္စည်းသက်ကြောင်း, ပုဗ္ဗကာလ ဟူသော ဝေါဟာရသည်လည်း ယေဘုယျသို့လိုက်၍ ခေါ် အပ်သော ဝေါဟာရဖြစ်ကြောင်း, ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါ-ပုဒ်၌ ပစ္စယနကြိယာနှင့် သမုပ္ပဇ္ဇနကြိယာ တို့သည် သမာနကာလ ဖြစ်ကြသော်လည်း ဟေတုကြိယာကို ပုဗ္ဗကာလကဲ့သို့ ခေါ် အပ်ကြောင်းများကို ပြဆိုခြင်း	၁၄၇
၁၉၅။	ပရာဝရယောဂ အဆုံးအဖြတ်	၁၄၈-၉
၁၉၆။	ဒသဒါဠိမာ-စသော နိရတ္ထက အပတ္ထက ဝါကျတို့ကို ထုတ်ပြ ခြင်း	၁၅၀
၁၉၇။	ရူပကလာပ-ရုပ်ကလာပ်ဟု ခေါ်သကဲ့သို့ အရူပကလာပ နာမ်ကလာပ်ဟူ၍လည်း ခေါ်ဝေါ်ပြဆိုထားခြင်း	၁၅၂
၁၉၈။	ဣဿရဝါဒကိုပင် ပုရိသဝါဒ ပဇာပတိဝါဒဟူ၍လည်း ဤ ဋီကာ၌ ဆိုကြောင်း	၁၅၂
၁၉၉။	ဋီကာဆရာပြသော ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါ-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထများ	၁၆၀
၂၀၀။	သမာနကာလ အပရကာလတို့၌လည်း တွာပစ္စည်း သက် ကြောင်း ပြဆိုချက်များ	၁၆၃
၂၀၁။	တွာပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သုတပွါးရုန် မောဂ္ဂလ္လာန်နိဿယမှ ထုတ်ဆောင်ပြချက်	၁၆၅
၂၀၂။	ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါ-ဟူသောပုဒ်၌ ထင်ရှားပြထားသော ကတ္တား မရှိပြားသော်လည်း အနုမာနအားဖြင့် သိအပ်သော ဇရာ မရဏ အစရှိသော အကျိုးတရားဟူသော ကတ္တား ရှိသည် သာလျှင် ဖြစ်သောကြောင့် ဧကကတ္တုက ဖြစ်နိုင်ခွင့်ရှိ ကြောင်း	၁၆၆
၂၀၃။	သတ္တတ္ထကိစ္စသိဒ္ဓိ-ပုဒ် အဆုံးအဖြတ်	၁၇၁
၂၀၄။	အတ္ထံ ဝိယ ကတ္တာ-မှ အဒ္ဓိကတ္တာ-ဟု ပြီးသင့်သည်ကို ပြခြင်း	၁၇၂
၂၀၅။	အင်္ဂါ ၁၂-ပါး ဂ-ပါး ၆-ပါးရှိသော ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်တို့နှင့် အင်္ဂါ ၁-ပါးတည်းရှိသော ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ထုတ်ပြခြင်း	၁၇၄
၂၀၆။	ဒုဂ္ဂတိဂါမိကံကို ပြုရာ၌ အဝိဇ္ဇာက ရှေဆောင်၏၊ သုဂတိ ဂါမိကံကို ပြုရာ၌ တဏှာကရှေဆောင်၏၊ ထိုအားလျော်စွာ	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	ဒုဂ္ဂတိသုဂတိ၊ ဂါမိနော-ဟု ဆိုသင့်သော်လည်း သဒ္ဒါနည်းအရ ဒုန်သမာသ်၌ ပုဗ္ဗဝိတ အနက်ရှိသော ပုဒ်ကို ရှေထားမြဲ ဖြစ်သောကြောင့် သုဂတိဒုဂ္ဂတိဂါမိနော-ဟု ဆိုကြောင်း	၅၉၂
၂၀၇။	အဗျာကတပစ္စုပ္ပန္နာနံ-ပုဒ်၌ အဗျာကတ-သဒ္ဒါသည် အနာရမ္မဏ-အာရုံမရှိ-အာရုံမပြုတတ် ဟူသော အနက်ကိုလည်း ဟောကြောင်း ပြဆိုခြင်း	၆၀၁
၂၀၈။	ဇရာမရဏကိုလည်း အကြောင်း အင်္ဂါတပါးဟု ယူသင့်ကြောင်း တနည်းပြဆိုခြင်း	၆၀၆
	အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရပဒကထာဝဏ္ဏနာ	၆၀၇
၂၀၉။	ယာထာဝသရသလက္ခဏ-ပုဒ်၌ ရသ-သဒ္ဒါသည် ကိစ္စဟော မဟုတ် သဘာဝဟော ဖြစ်ကြောင်း, လက္ခဏ-နှင့်လည်း အရတူဖြစ်ကြောင်း ဝစနတ္ထဖြင့် အတိအကျ ပြဆိုခြင်း	၆၀၈
၂၁၀။	ပုညံ-ပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကို ပြဆိုခြင်း (ဋီနှာ-၂၅၈)	၆၀၉
၂၁၁။	အဘိညာဉ်စေတနာ အကျိုးမပေးကြောင်း ပြဆိုခြင်း (ဋီနှာ-၂၅၉)	၆၁၂
၂၁၂။	အဘိညာဉ် စေတနာကဲ့သို့ပင် ဥဒ္ဒစ္စ စေတနာသည်လည်း အကျိုးမပေး ဟူရာ၌ အကျယ်တဝင့် စိစစ်ရှင်းပြခြင်း (ဋီနှာ-၂၅၉ စသည်)	၆၁၃
၂၁၃။	အ-အက္ခရာ၏ တံယောဂနိဝတ္ထိစသောအနက်တို့ကို သာဓကနှင့်တကွ ထုတ်ပြခြင်း	၆၂၃
၂၁၄။	ဒိဋ္ဌေ အဒိဋ္ဌသဒ္ဒေါ-ပုဒ်တို့၏ အဆုံးအဖြတ် (ဋီနှာ-၂၆၅)	၆၂၃

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ နိဿယ

တတိယတွဲ၌ ပြင်ဖတ်ရန်

စာမျက်နှာ	စာကြောင်း	ရှိရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၅	၁၄	သတ္တက္ခတ္တုံ	သတက္ခတ္တုံ
၃၇	၃၂	ဝိဝိဓရူပကာရတာယ	ဝိဝိဓရူပကာရဏာယ
၅၁	၇	ပြီးသည်၏အဖြစ်	ပြီးခြင်း
၅၉	၃၂	စာကိုယ်၌	သေသကသီဏာနိဒ္ဒေသ ပကိဏ္ဏ-ကကထာနှင့်ရင်း, ဤအရာ၌ ရှိသော သီမူနှင့်ရင်း အညီပင်၊ မြန်မာမူစာကိုယ်၌
၆၃	၂၃	ဒမနေ	ဒမနေ ယထာ
၆၈	၁၀	သော။ (ဒီဃနိကာယ်	သော (ဒီဃနိကာယ်
၇၁	၅	ဣတ္ထ ကေသ္မိ	ဣတ္ထ တေသ္မိ
၈၀	၂၀	၁-ဤနိဒ္ဒေသပုဒ်	၁-ဤနိဒ္ဒေသေပုဒ်
၁၀၇	၁၈	ခေါင်းရိပ်သူ	ခေါင်းရိတ်သူ
၁၁၀	၈	ဗုဒ္ဓက်ရဿ	ဗုဒ္ဓကုံရဿ
၁၃၄	၂၅	ခုံသည်ကို	ခန့်သည်ကို
၁၃၅	၂၃	အလင်းအရောင်၏	အလင်းရောင်၏
၁၆၀	၂၃	အကြင်ဘာဝနာ	အကြင် ပညာဘာဝနာ
၁၈၇	၃၄	သာလျှင်ဟု အနက်ပေးသင့်၏	သာလျှင်ဟု အနက်ပေး၊ သင့်၏
၁၈၉	၃၃	အနက်ပေးသင့်သကဲ့သို့ရှိ၏	အနက်ပေး၊ သင့်သကဲ့သို့ ရှိ၏။
၁၉၄	၃၃	သည်ရင်း။	ကာမဘဝ၌ တပ်မက်သော တဏှာသည်ရင်း။
၁၉၅	၁	သည်ရင်း။(နိဒ္ဒသနနည်း ဟုယူအပ်၏)	ရူပဘဝ၌ တပ်မက်သောတဏှာ သည်ရင်း။
၂၂၆	၂၀	ကြောင့်သာလျှင်	ကြောင့်ပင်လျှင်

[၆] ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ နိဿယ တတိယတွဲ ပြင်ဖတ်ရန်

စာမျက်နှာ	စာကြောင်း	ရှိရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၂၉၈	၂၃	သည်လည်း။ ကေမေဝ	သည်လည်း။ ကရဏသမ္ဘဏ္ဍော-ပိ၊ ကရိုဏ်းနှင့် ပြည့်စုံသော်လည်း။ ကေမေဝ
၃၀၀	၁၃	ယောဂျာဒေသာဝဋ္ဌိတံ	ယောဂျဒေသာဝဋ္ဌိတံ
၃၁၃	၁၆	မသုခဘာဝေ၊	မသုခဘာဝေါ၊
၃၄၂	၃၂	အပသန္နဘာဝံ	အပ္ပသန္နဘာဝံ
၃၄၃	၂၆	သီသျာမ္ဟခ္ခဲနှင့်	သိသျာမ္ဟကွဲနှင့်
၃၄၉	၇	ဒါသဗျမေဝ	ဒါသဗျမိဝ
၄၀၃	၃၅	သဒ်သ	သဒ်သ
၄၂၀	၁၈	ရပ်တုံ့လတ်သော်	ရပ်တန့်လတ်သော်
၄၄၄	၂၄	ဟူသောပုဒ်	ဟူသောပုဒ်၌
၄၆၂	၁၈	ကဋ္ဌတိ	ကြိုတိ(ဟု အသံထွက်ဖတ်ပါ၊)
။	။	ဩ	ဩ
။	၁၉	တသျာသ္ဌဋ္ဌတိယေ	တသျာသ် ကြိုတိယေ(ဟု အသံထွက်ဖတ်ပါ)
၄၈၈	၃၁	တခုခုကို	တခုကို
၅၀၄	၁၁၊ ၁၂	ဤအရာ၌	ထိုအရာ၌
၅၈၁	၇	ပဝတ္ထိယာ၊ ၏။	ပဝတ္ထိယာ၊ ပဝတ္ထိ၏။
၅၈၆	၂၈	ယော၊ အကြင်နိရောဓကို။	ယော၊ အကြင် အနိရောဓကို။
၅၈၇	၁၅၊ ၁၆	တပ္ပရိယ်သမာသ်တည်း	တသမာသ်တည်းရှိလျှင်

အထူးမှာထားချက်။ ။စာမျက်နှာ ၄၆၂-သက္ကတဂါထာ၌ ဇိ-သရ၏ သင်္ကေတစာလုံးမရှိ သောကြောင့် ၎င်းအတွက် ဌ-ကို ထည့်သွင်းစီထားပါသည်၊ ၎င်းကို ရိ-ဟု အသံထွက် ဖတ်ကြပေလိုပါသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ

နိဿယ

တတိယတွဲ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၁၂–ဉာဏဒိဿနဝိသုဒ္ဓိယဝနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

အဘိညာကထာဝဏ္ဏနာ

[၁] ၃ဖြ၅။ သံဝဏ္ဏနာဝသေန၊ အဖွင့်သဏ္ဌာနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အနန္တရသမာဓိကထာယ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော သမာဓိကထာ၏။ အာသန္နပစ္စက္ခတ္တံ၊ နီးသည်၏အဖြစ် မျက်မှောက်၏အဖြစ်ကို။ ဒီပေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ အယံ သမာဓိ ဘာဝနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ မိန့်ဆို၏။ အဘိညာ၊ တို့ကို။ သမ္မာဒေတုံ၊ ၄ါ။ ယော ဂေါ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ တတ္ထ၊ ထိုအားထုတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ တတ္ထ၊ ထိုအားထုတ်ခြင်းကို ပြုရာ၌။ ပယောနေ ဝိသေသေ၊ အကျိုးထူးတို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ ဧဝဉ္စိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ထိရ တရဘာဝေါ စ၊ သာ၍ ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်သည်ရင်း။ ဝိပဿနာဘာဝနာ သုခတာ စ၊ ဝိပဿနာကိုပွါးစေခြင်းငါ ချမ်းသာ လွယ်ကူသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ သမာဓိဘာဝနာယ၊ နာ၏။ အာနိသံသော ဧဝ၊ အကျိုးအာနိသင်သည်သာလျှင်။ ကိန္တာပိ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ လောကိယာဘိညာ၊ လောကီအဘိညာဉ် တို့သည်။ ယထာ ဝုတ္တသမာဓိဘာဝနာယ၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော သမာဓိဘာဝနာ၏။ အာနိသံသဘာဝေန၊ အကျိုးအာနိသင်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပါကဋာ ပညာတာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာသံယေဝ၊ ထိုငါးပါးသော အဘိညာဉ်တို့၏သာလျှင်။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ယောဂိနော၊ ၏၊ အဓိဂတာနိသံသတာ၊ ရအပ်သော အကျိုး အာနိသင်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ စုဒ္ဒသဓာ၊ တဆယ့်လေးပါး အပြားအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ရှိသော။ စိတ္တပရိဒမနေန၊ စိတ်ကို ဆုံးမခြင်းဖြင့်။ ထိရတရတာ၊ သာ၍ ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ လောကိယာ ဘိညာသု၊ တို့၌။ ဝသီဘာဝေါပိ၊ ဝသီဘော်သည်လည်း၊ ဝါ၊ အလိုရှိတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်ခြင်းသည်လည်း။ သမာဓိသေဝ၏သာလျှင်။ ဝသီဘာဝေါ၊ ဝသီဘော် ပေတည်း။ စ၊ ဆက်။ တထာ၊ ထိုသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ (သမ္မာဒေ ဿတိ–၌ စပ်၊ တနည်း) တထာ စ၊ ထိုသို့ဖြစ်သည်လည်း။ သတိ၊ သော်။ (တနည်း) တထာ–တံ ဝစနံ၊ သည်။ စ–သစ္ဒံ၊ ၏။ သမဟိတော၊ စိတ်တည်ကြည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယထာ ဘူတံ၊ စွာ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ "သုခေနေဝ ပညာဘာဝနံ သမ္မာဒေဿတိ"တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ဤဝါကျ အနက် မချောမောလှ၊ ထိုထက်ချောသောအနက်ကို ကြံပါကုန်။)တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမာဓိ ဘာဝနာယ၊ ၏။ အာနိသံသလာဘော စ၊ အာနိသင်ကို ရခြင်းသည်ရင်း။ ထိရတရတာ စ၊ သာ၍ ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်သည် ရင်း။ သုခေနေဝ၊ ချမ်းသာလွယ်ကူသဖြင့်သာလျှင်။ ပညာဘာဝနာ စ၊ သည်ရင်း။ ဣဒ္ဓါတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသုံး ပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ ပညာဘာဝနာယ၊ ၏။ သြကာသေ၊ အခွင့်သည်။ သမ္ဘတ္တောပိ၊ ရောက်ငြားသော်လည်း။ တာဝ၊ ပညာဘာဝနာကို မဆိုမီ ရှေးဦးစွာ။ အဘိညာကထံ၊ အဘိညာဉ်တို့ကို ဆိုရာဆိုကြောင်းဖြစ်သော စကားကို။ အာရဘိဿာမ၊ အားထုတ်ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။

ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ လောကိယာဘိညာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘန္ဓော၊ ၏။ စတုက္ကဏ္ဏာနမတ္တမေဝ၊ ဈာန်လေးပါးအပေါင်းမျှကိုသာလျှင်။ ဣဓ သာသနေ၊ ၌။ နိ သမ္ဘာဒေတဗ္ဗံ၊ ပြည့်စုံစေ အပ်သည်မဟုတ်။ ဣဒ္ဓိဝိဓညာဏမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ နပိ (သမ္ဘာဒေတဗ္ဗံ)၊ ပြည့်စုံစေအပ်သည်လည်းမဟုတ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အညမ္မိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ (သမ္ဘာဒေတဗ္ဗံ၊ ပြည့်စုံစေအပ်သော တရားသည်။) အတ္ထိ၊ ရှိသေး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥတ္တရုတ္တရိပဏီတ ပဏီတမမ္ဘဒေသနတ္ထဉ္စ၊ အထက် အထက်၌ သာ၍သာ၍ မွန်မြတ်သော တရားကို ဟောခြင်းငါလည်း။ (ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။) တနည်း။ ဥတ္တရုတ္တရိ ပဏီတပဏီတမမ္ဘဒေသနတ္ထဉ္စ၊ နတ္ထဉ္စ–ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (ဤအလို ဣတိ ဝုတ္တံ–ကို မြှုပ်ထားသည်ဟု ယူအပ်၏)

[၂] ဣဒ္ဓိဝိဓဗုဇ္ဈနန္တိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိသခ်ိတံ၊ ဣဒ္ဓိဟုဆိုအပ်သော၊ ဝါ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ပကတိဝဏ္ဏဟေ နဝ ကိရိယံ၊ ပကတိ အဆင်းသဏ္ဌာန်ကို စွန့်ခြင်း ကိရိယာကို။ ဣဒံ၊ ဤဣဒ္ဓိဝိဓဗုဇ္ဈန–ဟူသော ပုဒ်ကို။ ဣဒ္ဓိသု၊ ဆယ်ပါးသော

ဣဒ္ဓိတို့တွင်။ ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိယာ၊ နိဒ္ဓိ၏။ ပမာနတာယ၊ ပြမာန်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိ စ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံခြင်းကိုဝင်း။ ဝိကုဗ္ဗနဋ္ဌ၊ ပကတိအဆင်းသဏ္ဌာန်ကို စွန့်ခြင်းကိုဝင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ (ဣဒ္ဓိ စ ဝိကုဗ္ဗနဋ္ဌ ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနံ–ဟု ဒွန္သမာသ်ဖြင့် ပြီးသောပုဒ်ဟု ဆိုလို၏) ဝိကုဗ္ဗနသ၊ ပကတိအဆင်းသဏ္ဌာန်ကိုစွန့်ခြင်းကို။ ဝိသုံ၊ အသီး အခြား။ ဂဟဏမ္မိ၊ ယူခြင်းကိုလည်း။ ဝုတ္တကာရဏေနေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အကြောင်းဖြင့်သာလျှင်။ ဒဋ္ဌမ္မံ၊ ၏။ အာကာသကသိဏဝသေန၊ အာကာသကသိုဏ်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အရူပသမာပတ္တိယော၊ တို့သည်။ နိ သမ္ဘဝန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ အာလောက ကသိဏဿ၊ ကိုလည်း။ ဩဒါတကသိဏဿေဝ၊ ဩဒါတကသိုဏ်း၌ အကျုံးဝင်သည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဩဒါတကသိဏပရိယန္တေသု တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကသိဏာနုလောမာဒိစိတ္တာပရိဒမနဝိမိနော၊ ကသိုဏ်းအနုလုံစသည်ဖြင့် စိတ်ကို ဆုံးမခြင်း အစီအရင်၏၊ ဝါ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ အာကာသနိမ္မာနာဒိအတ္ထံ၊ ကောင်းကင်ဖန်ဆင်းခြင်း အစရှိသည်အကျိုးငှါ။ တဒုဘယမ္မိ၊ ကိုလည်း။ ဣဒ္ဓိတဗ္ဗ မေဝ၊ လျှင်တည်း။ အဒ္ဓ အဒ္ဓဘတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေသု၊ ကုန်သော။ ကသိဏေသု၊ တို့တွင်။ ဧကေကဿိ၊ တပါးတပါးသော ကသိုဏ်း၌။ အဒ္ဓ အဒ္ဓ၊ ရှစ်ပါး ရှစ်ပါး ကုန်သော။ သမာပတ္တိယော၊ တို့ကို။ ကသိဏာနုလောမတောတိ၊ ကား။ ကသိဏပဋိပါဋိတော၊ ကသိုဏ်းအစဉ်အားဖြင့်။ ပဋိပါဋိ စ၊ အစဉ်ကိုလည်း။ ဒေသနာဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ စျာနာနုလောမော ပန၊ စျာန်အစဉ်ကိုမူကား။ ပဋိပတ္တိဝသေနပိ၊ ပဋိပတ်၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ (ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။) ဥဂ္ဂမနံ၊ ခုန်ကျော်ခြင်း။ ဥဂ္ဂန္တုံ၊ ခုန်ကျော်ခြင်း။ ဥဂ္ဂန္တုမေဝ၊ ခုန်ကျော်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ ဥဂ္ဂန္တုန္တိကံ၊ ကမည်၏။ စျာနသ၊ ကို။ ဥဂ္ဂန္တုန္တိကံ၊ ခုန်ကျော်ခြင်း။ စျာနုဂ္ဂန္တုန္တိကံ၊ စျာန်ကို ခုန်ကျော်ခြင်း။ တတော၊ ထိုစျာန်ကို ခုန်ကျော်သောအားဖြင့်။ စျာနလဃံ နတော၊ စျာန်ကို ခုန်ကျော်သောအားဖြင့်။ ဣတိ။ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အဂ်သက်္ခိတော အဂ်ါတိက္ကမတော၊ အဂ်ါကို ကျော်လွန်သောအားဖြင့်။ ယဒိစ္ဆကံ၊ အလိုရှိတိုင်းသော စျာန်ကို။ ယတ္ထိစ္ဆကံ၊ အလိုရှိတိုင်းသောအရာ၌။ စျာနာနံ၊ တို့ကို။ သမာပဇ္ဇ နာဒိသုခတ္ထံ စ၊ ဝင်စားခြင်းစသည်၌ ချမ်းသာလွယ်ကူခြင်း အကျိုးငှါငင်း။ တေသံ၊ ထိုစျာန်တို့၏။ အာရမ္မဏာနံ၊တို့ကို။ သလ္လက္ခဏတ္ထံ စ၊ ကောင်းစွာ မှတ်ခြင်း အကျိုးငှါငင်း။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိဒမေတဗ္ဗံ၊ ဆုံးမအပ်၏၊ ဝါ၊ ယဉ်ကျေး သိမ်မွေ့စေအပ်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆုံးမသည်ရှိသော်။ အသ၊ ထိုယောဂီ၏၊ ဝါ၊ ထိုယောဂီအား။ တတ္ထ၊ ထိုစိတ်၌။ ဝိသဝိဘာ၊ အထူးသဖြင့် ဖြစ်စေနိုင်သည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ အထူးထူးအပြားပြားအားဖြင့် ဖြစ်စေနိုင်သည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ နိုင်နင်းသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဝသိတာ–ဟူ၍ သော်လည်း ပါဠိရင်း ဖြစ်ရာ၏) သမိဒ္ဓေတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင်တရပ်ပြီး၏။

၃၆၆။ စျာနံသမာပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူသောစကားရပ်၌။ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ၊ လည်းဖြစ်သော။ စျာနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇတိ ကိံ၊ ဝင်စားသလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဧကေတံ၊ တပါးတပါးသောစျာန်ကို။ (သမာပဇ္ဇတိ ကိံ၊ လော။) ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအမေး၌။ ကိဉ္စိ၊ အနည်းငယ်သော ဖြည့်စွက်ဆိုဖွယ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိသေး၏။) စတုဗ္ဗိဓမ္မိ၊ သော၊ (စျာနံ၊ ကို။) ယဒိ သမာပဇ္ဇတိ၊ ငြားအံ့။ အဂ်သက်္ခိတော၊ အဂ်ါကို ကျော်လွန်ခြင်းမှ။ ဝိသေသော၊ သည်။ နသိယာ။ မဖြစ်ရာ။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ ဧကေကံ၊ တပါးတပါးသောစျာန်ကို။ (ယဒိ သမာပဇ္ဇတိ၊ ငြားအံ့။) အာရမ္မဏသက်္ခိတော၊ အာရုံကို ကျော်လွန်ခြင်းမှ။ (ဝိသေသော၊ သည်။ နိ သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဣတိ၊ ဤကားဖြည့်စွက်ဖွယ်တည်း။) အယံ ဒေါသော၊ ဤအပြစ်သည်။ နိ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) အာဘောဂဝသေန၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုကသိဏာနုလောမစသည်တို့၏။ ဝိသေသသိဒ္ဓိတော၊ အထူး၏ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယဒါ၊ ၌။ ကသိဏာနုလောမမေဝ၊ လုံကိုသာလျှင်။ အာဘုဇိတ္တာ၊ နှလုံးသွင်း၍။ တတ္ထ တတ္ထ ကသိဏေ၊ ထိုထိုကသိုဏ်း၌။ စျာနနိ၊ တို့ကို။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အဂ်သက်္ခိ၊ အဂ်ါကို ကျော်လွန်ခြင်းကို။ (အာဘုဇိတ္တာ၊ ၍။) နိ (သမာပဇ္ဇတိ)၊ ဝင်စားသည်မဟုတ်။ တဒါ၊ ၌။ ကသိဏာနုလောမော၊ ကသိုဏ်းအနုလုံကို။ (ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။) ယဒါ ပန၊ ကား။ အဂ်သက်္ခိ၊ အဂ်ပြောင်းရွှေ့ခြင်းကို၊ ဝါ၊ အဂ်ါကို ကျော်လွန်ခြင်းကို။ အာဘုဇိတ္တာ၊ ၍။ စျာနာနိ၊ တို့ကို။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ အဂ်သက်္ခိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ ကသိဏာနုလောမ။ပ။ အာဒီနမ္မိ၊ ကသိုဏ်းအနုလုံနှင့် အာရုံကို ကျော်လွန်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏လည်း။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ဝိသေသော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤသို့ဝင်စားခြင်းသည်။ ကသိဏာနုလောမံ နာမ၊ မည်သော။ စိတ္တပရိဒမနံ၊ စိတ်ကို ဆုံးမကြောင်းနည်း တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

တတ္ထေဝါတိ၊ ဟူသောဝါ၌။ တထာသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ပဋိပါဋိယာ။ပ။ သဟသဿဂ္ဂတ္တာမ္ပိတိ၊ ဟူသော။ ဧတေသ၊ ဤစကားရပ်ကို။ ဥပသံဟာရတ္ထော၊ ကပ်ရှဆောင်ခြင်းအနက်ရှိ၏။ စ၊ အထူးကား။ ဧတ္ထ၊ ဤကသိဏာနုလောမဝါရ၌။ ပဋိပါဋိ၊ အစဉ်သည်။ ပဋိလောမတော၊ မအားဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ပဋိ လောမဂ္ဂမေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်။ ဧတ္ထ၊ ဤကသိဏာနုလောမဝါရအရာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဩဒါတကသိဏေ၊ ၌။ စျာနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တတော၊ ၌။ လောဟိတကသိဏေ၊ ၌။ (သမာပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ယာဝ ပထဝီကသိဏာ၊ တိုင်အောင်။ ဝတ္တွာ၊ ဆိုအပ်၏။

ပုနပ္ပုနံ သမာပဇ္ဇနန္တိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ သတက္ခတ္တုံ သဟဿက္ခတ္တုန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ ဗဟုလဘာဝံ၊ အကြိမ်များစွာ ပြုသော အခြင်းအရာကို။ အာဟ၊ ၏။

[၃] တတ္ထေဝါတိ၊ ကား။ ပထဝီကသိဏေယေဝ၊ ၌ပင်လျှင်။ တတောတိ၊ ကား။ ယ္ဟာ၊ နောက်၌။ တတိယဈာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာနန္တရကာလံ၊ ထခြင်း၏ အခြားမဲ့ကာလ၌၊ ဝါ၊ ထပြီးသည်၏ အခြားမဲ့ကာလ၌။ တဒေဝါ တိ၊ ကား။ ပထဝီကသိဏာ မေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ တတောတ အာကိဉ္စညာယတနန္တိ၊ ကား။ တတောတ ပထဝီကသိဏာ့ဝ္ဍါ ဋ္ဌိမာကာသေ။ပ။ သမာပတ္တိတောတ၊ ထိုပထဝီ ကသိဏ်းကို ခွါကြောင်းဖြစ်သော ကောင်းကင်ပညတ်၌ ဖြစ်စေ အပ်သော အာကာသာနဉ္စာ–ယတနသမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဝိညာဏာဉ္စာယတနံ၊ ကို။ အမနသိကရိတ္တာ၊ နှလုံးမသွင်းမူ၍။ တံ၊ ထိုဝိညာဏာဉ္စာယတနစျာန်ကို။ လယီတ္တာ၊ ခုန်ကျော်၍။ ယထာ ဝုတ္တာ။ပ။ ဝိညာဏသ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အာကာသာနဉ္စာယတနဝိညာဉ်၏။ အဘာဝေ၊ မရှိခြင်းဟူသော အဘာဝ ပညတ်၌။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပထဝီကသိ။ပ။ ကသိဏံ၊ ပထဝီ ကသိဏ်းကို ခွါကြောင်းဖြစ်သော ကောင်းကင်ပညတ်ဟူသော အာကာသကသိုဏ်းသည်။ ပထဝီကသိဏာ ပဋိဘာ မေဝ၊ ပထဝီကသိုဏ်းအဖို့ရှိ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကသိဏံ အနုဂ္ဂမိတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ အဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ ကသိဏေသု၊ တို့တွင်။ ကသိဏံ၊ တစုံတခုသော ကသိုဏ်းကို။ ဥဂ္ဂဟမနံ၊ ခုန်ကျော်ခြင်းသည်။ ဣဒ ဤအရာ၌။ ကသိဏုဂ္ဂဟန္တိကံ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကသိဏံအနု ဂ္ဂမိတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စျာနုဂ္ဂဟန္တိကန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ဣဒ္ဓိတံ၊ အလိုရှိအပ်သော။ အဝဓာရဏံ၊ အဝဓာရဏာအနက်ကိုဝင်း။ တေန၊ ထိုအဝဓာရဏာဖြင့်။ (သိမ္ဘုနှင့်အညီ အဝဓာရဏေန–အရာ၌ အဝဓာရဏံ တေန–ဟု ပါ၌မှန် ရှိစေရမည်) နိဝတ္တေတဗ္ဗံ၊ နစ်စေအပ်သော အနက်ကိုဝင်း။ ဥဂ္ဂဟနသ၊ ခုန်ကျော်ခြင်း၏။ သရူပံ စ၊ သရုပ်ကိုဝင်း။ ဒဿေတုံ၊ ဌါ။ ဧဝံ ကသိဏန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝတ္တာ၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ တံ ပကာရံ၊ ထိုအပြားကို။ နိဿယေန၊ မှီရာဖြစ်သော ကသိုဏ်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ သေသကသိဏေသု၊ တို့၌။ အတိဒိသန္တော၊ ညွှန်ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ဧဝံ အာပေါကသိ ဏာဒိ။ပ။ ကာတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣမိနာ နယေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပဌမဈာနမူလကံ၊ ပဌမ စျာန်လျှင် မူလရှိသော။ ပထဝီကသိဏာဒီသု၊ တို့၌။ စျာနုဂ္ဂဟန္တိကံ၊ ကို။ ဒဿိတံ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဒုတိယဈာနာဒိမူလ ကမ္မိ၊ ဒုတိယစျာန် စသည်လျှင် မူလရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ တံ၊ ထိုစျာနုဂ္ဂဟန္တိက ကို။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဒဿေတဗ္ဗံ၊ ၏။

တဒေဝါတိ၊ ကား။ ပဌမဈာနမေဝ၊ ကိုပင်လျှင်။ ကသိဏုဂ္ဂဟန္တိကေပိ၊ ကသိုဏ်းကို ခုန်ကျော်ရာ၌လည်း။ အာပေါကသိဏာဒိမူလိကာ၊ အာပေါကသိုဏ်းစသည်လျှင် မူလရှိသော။ ယောဇနာ၊ ယှဉ်စေခြင်းကို။ ဝုတ္တနယေ နေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဒုတိယဈာနာဒိမူလိကာ၊ သော။ (ယောဇနာ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။)

လောဟိတကသိဏတော အာကိဉ္စညာယတနန္တိ၊ ကား။ လောဟိတကသိဏ်း၊ ကို။ အာဝဇ္ဇေန္တော၊ နှလုံးသွင်းလျက်။ အဘိမုခံ၊ ရှေးရှု။ ကတ္တာ၊ ၍။ တဿ၊ ထိုလောဟိတကသိုဏ်းကို။ ဥဂ္ဂါဋေနေန၊ ခွါခြင်းဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိ တော၊ ထင်သော။ ကသိဏာ ဋ္ဌါ ဋ္ဌိမာကာသေ၊ ကသိုဏ်းကို ခွါကြောင်း ကောင်းကင်ပညတ်၌။ အမနသိကာရေန၊ နှလုံးမသွင်းသဖြင့်။ (ပဝတ္တာဝိညာဏဿ အပဂမံ–၌ စပ်) အာကာသာနဉ္စာယတနဈာနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုကသိဏာ့ဝ္ဍါ ဋ္ဌိမာကာသ၌။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ပဝတ္တ ဝိညာဏဿ၊ ဖြစ်ဘူးသော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏။ အပဂမံ၊ ကင်းခြင်းကို။ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ အာရုံပြု၍။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ၏။

ဣတရေသန္တိ၊ ကား။ အဝသိဋ္ဌရူပါဝစရဈာနာနံ၊ ကြွင်းသော ရူပါဝစရဈာန်တို့ကို။ ဟိ၊ မှန်။ အရူပဈာနေသု၊ တို့၌။ အင်္ဂသင်္ခန္တိ၊ အင်္ဂါကို လွန်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တာနိ၊ ထိုအရူပစျာန်တို့သည်။ ပထဝီကသိဏော၊ ၌။ နာပိ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်လည်း မဖြစ်ကုန်။ ပန၊ ဆက်။ အင်္ဂါရမ္မဏသင်္ခန္တိဝစနေ၊ အင်္ဂါအာရုံနှစ်ပါးစုံကို ကျော်လွန်ခြင်းကို ဆိုသောစကား၌။ နိလ ကသိဏ်။ပ။ ယတနန္တိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ယံ (ဝစနံ)၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ အဋ္ဌကထာဆရာဆိုအပ်၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ယထာလာ ဘဝသေန၊ ရသင့်ရထိုက်သော နည်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ နိပ္ပရိယာ–ယတော ပန၊ အားဖြင့်သော်ကား။ အင်္ဂသင်္ခန္တိ၊ အင်္ဂါကိုကျော်လွန်ခြင်းကို။ ရူပဈာနေသု ဧဝ၊ တို့၌သာလျှင်။ လဗ္ဘတိ ယထာ၊ ရအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အရူပဈာနေသု ဧဝ၊ တို့၌သာလျှင်။ အာရမ္မဏသင်္ခန္တိ၊ ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ဝါ၊ အကြောင်းကား။ တဿတဿေဝ စျာနဿ၊ ထိုထိုတပါးတည်းသော စျာန်၏သာလျှင်။ အာရမ္မဏန္တရေ၊ အာရုံတပါး၌။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အာရမ္မဏသင်္ခန္တိ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗကသိဏေသု။ပ။ သင်္ခန္တိနာမာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[၄] ပန၊ ဆက်။ သဗ္ဗကသိဏေသုတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ အာကာသဝိညာဏကသိဏာနမ္ပိ၊ ကသိဏုဂ္ဂါ ဋ္ဌိမာ ကာသဟူသော အာကာသ ကသိုဏ်း, ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ဟူသော ဝိညာဏကသိုဏ်းတို့ကိုလည်း။ သင်ဟော၊ သိမ်းယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ဌါ။ နှ သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဣဒ၊ ဤအာရမ္မဏသင်္ခန္တိအရာ၌။ အဋ္ဌန္ဟ ယေ၊ ကုန်သော။ ကသိဏာနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ အဓိက တတ္တာ၊ စပ်ယှဉ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သိမ္ဘုနှင့် အညီပင်) (ဝတ္တုံ၊ ဌါ။ နှ သက္ကာ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ အရူပဈာနံ၊ သည်၊ ဝါ၊ ကို။ ဧကံ စျာနန္တိ၊ တပါးတည်းသော စျာန်ဟူ၍။ ဝတ္တုံ၊ ဌါ။ နှ သက္ကာ။ မစ္ဆမ်းနိုင်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဋ္ဌန္ဟ သမာပတ္တီနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ စိတ္တာပရိဒမနသ၊ စိတ်ကို ဆုံးမခြင်း၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဣဒ္ဓိတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာရုပ္ပဈာနာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အင်္ဂါရမ္မဏ သင်္ခန္တိ၊ အင်္ဂါအာရုံနှစ်ပါးစုံကို ကျော်လွန်ခြင်းကို။ ဟိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊

သို့။ ဝေဒိတမ္ဘဲ၊ ၏။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ (တနည်း)တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ပိတကသိဏ္ဍိုဠိမာကာသေ၊ ပိတကသိုဏ်းကို ခွါကြောင်းဖြစ်သော ကောင်းကင်ပညတ်၌။ ယံ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏံ၊ သည်။(အတ္ထိ၊ ၏။) တဒါရမ္ဘဏံ၊ ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်လျှင် အာရုံရှိသော။ ဝိညာဏဿ ယတနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပိတကသိဏဿတောဟေ။ သမာပဇ္ဇိတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ သေသဒွယေပိ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်း၌လည်း။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတမ္ဘော၊ ၏။ ဧကန္တရိကဝသေနာတိ၊ ဟူသော ပါဋိ၌။ အန္တရ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အညတ္ထော၊ တပါးဟူသော အနက်ရှိ၏။ အန္တရမေဝ၊ အန္တရသည်ပင်လျှင်။ အန္တရိကံ၊ ကမည်၏။ ဧတသ္မိံ၊ ဤဝင်စားခြင်း၌။ ဧကဋ္ဌေ၊ အဂ်ါနှင့်အာရုံတပေါင်းတည်း။ (ဧကံ–ကို ဖွင့်သည်) အန္တရိကံ၊ တခြားတပါး တမျိုး တမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကန္တရိကံ၊ မည်၏။ ဈာနသမာပဇ္ဇနံ၊ ကို။ (လဇ္ဇတိ၊ ၏။) တဿ၊ ထိုဧကန္တရိက ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့် ဝင်စားသည်ရှိသော်။ အဂ်ါနံ စ၊ တို့၏ဌာန်း။ အာရမ္မဏဿ စ၊ ၏ဌာန်း။ ဧကဋ္ဌေ၊ တပေါင်းတည်း။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ သမာပဇ္ဇ နဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဆိုလို၏။ ပန၊ ဆက်။ သော ဝိသေသော၊ သည်။ ဟေဋ္ဌိမာနံ။ ကုန်သော။ တေသံ အဂ်ါရမ္မဏာနံ၊ ထိုအဂ်ါ အာရုံနှစ်ပါးစုံတို့ကို။ သမတိက္ကမနဝသေန၊ ကျော်လွန်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကန္တရိ ကဝသေန။ပ။ သက်မနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဒံ ဈာနံ၊ သည်။ ပဋ္ဌဝိကံ၊ အဂ်ါငါးပါးရှိ၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အဂေ်သု စ၊ တို့ကိုဌင်း။ ဣဒံ၊ ဤဈာန်သည်။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းလျှင် အာရုံရှိ၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏေသု စ၊ တို့ကိုဌင်း။ ဝဝတ္ထာပိတေသု၊ မှတ်အပ်ကုန်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဧကဋ္ဌေ၊ တည်း။ တေသံ၊ ထိုအဂ်ါအာရုံတို့ကို။ ဝဝတ္ထာပနေ၊ မှတ်ခြင်း၌။ ကောစိ၊ သော။ ဝိသေသော၊ အကျိုးထူးသည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ အယံ ဝိဓိ၊ ဤအဂ်ါအာရုံ နှစ်ပါးစုံကို မှတ်ခြင်း အစီအရင်ကို။ နာဘာတော၊ မဆောင်ပြအပ်။ ဧဝဉ္စ ကတ္တာ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဈာနုက္ကန္တိကာဒီသု၊ တို့၌။ ပဌေ လောမက္ကမေန စ၊ ပဌေလုံ အစဉ်အားဖြင့်ဌင်း။ အနုလောမပဌေလောမက္ကမေန စ၊ အနုလုံ ပဌေလုံ အစဉ်အားဖြင့်ဌင်း။ ဧကန္တရိကဘာဝေန၊ တခုခြား၏အဖြစ်ဖြင့်။ လဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ ရအပ်သော်လည်း၊ ဝါ၊ ရအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဈာနာဒီနံ၊ တို့ကို။ ဥက္ကမနံ၊ ခုန် ကျော်ခြင်းကို။ နု ဥဒ္ဓဠံ၊ မထုတ်ပြအပ်။ ဝါ၊ ကား။ တေဟိ နယေဟိ၊ ပဌေလုံအစဉ် စသည်ဖြင့် ခုန်ကျော်သော ထိုနည်းတို့နှင့်။ ဝိနာသိ၊ ကင်း၍ လည်း။ စိတ္တာပရိဒမနံ၊ သည်။ ဣဒ္ဓေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဗ္ဗပရိဟာရတ္ထံ၊ အကျယ်ကို ရှောင်လွှဲခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝါ၊ အချိန်ဖင့်နွှဲခြင်းကို ရှောင်လွှဲခြင်းအကျိုးငှါ။ တေ၊ ထိုနည်းတို့ကို။ အဋ္ဌကထာသု။ တို့၌။ နာဘာတာ၊ မဆောင်ပြအပ်ကုန်။ (အနာဂတာ–ကား ပဗ္ဗပရိဟာရတ္ထံ–ဟူသော သမ္ဗဒါန်နှင့် မလျော်သောကြောင့်မသင့်) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၃၆၇။ ဈာနာဘိညာသု၊ တို့၌။ အကတာဓိကာရော၊ ပြုဘူးသော အဓိကာရမရှိသည်ဖြစ်၍။ အဘာဝိတဘာဝနော၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသော ဘာဝနာမရှိသော။ တတ္ထ၊ ထိုဈာန်အဘိညာဉ်တို့၌။ ဥပနိဿယရဟိတောပိ၊ ဥပနိဿယကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ (အဘာဝိတဘာဝနော၊ မည်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) အာဒိဘူတံ၊ အစဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ယောဂကမ္မံ၊ အားထုတ်ခြင်း အမှုသည်။ အာဒိကမ္မံ၊ မည်၏။ ဧတဿ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်အား။ တံ၊ ထိုအစဖြစ်သော အားထုတ်ခြင်း အမှုသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဒိ ကမ္မိကော၊ မည်၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အကတပရိစယော၊ ပြုအပ်ပြီးသော အလေ့အကျက် မရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မရှိပဲ။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တော၊ အားထုတ်သော ယောဂီကို။ (လဇ္ဇတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ယောဂါဝစရောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကသိဏပရိကမ္မမ္ပိ ဘာရောတိ၊ ကား။ ဒေါသဝိဝဇ္ဇနာဒိဝိမိနာ၊ အပြစ်ဒေါသကို ကြဉ်ခြင်း အစရှိသော အစီအရင်ဖြင့်။ ကသိဏမဏ္ဍလေ၊ ကသိုဏ်းဝန်း၌။ ပဌေပတ္တိ၊ ပြုကျင့်ခြင်းသည်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တုပ္ပတ္တိ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ တာဝ၊ လောက်။) ကသိဏပရိ ကမ္မံ၊ မည်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုကသိုဏ်း ပရိကံသည်လည်း။ ဘာရော နာမ၊ ဝန်လေးတုံသေး၏။ ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနာ၊ သည်။ ပဂေဝ၊ အံ့နည်း။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ ဤကားအလိုတည်း။ နိမိတ္တုပ္ပါဒနန္တိ၊ ကား။ ပဌေဘာဂနိမိတ္တုပ္ပါဒနံ၊ ပဌေဘာဂနိမိတ်ကို ဖြစ်စေခြင်းတည်း။ တံ ဝေမုတ္တတာတိ၊ ကား။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုနိမိတ် ကိုဌင်း။ ဘာဝနဉ္စ၊ ကိုဌင်း။ ဝေမုတ္တာ၊ ပွါးစေ၍။ ဟိ၊ မှန်။ ဘာဝနာယ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ (ဤ၌ ဧဝ–သဒ္ဒါ ပိုသည်၊ သီမူ ၌ကား မရှိ) နိမိတ္တဝေမုနံ၊ ကို။ နု လဇ္ဇတိ၊ မရအပ်။ ကေစိ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဥပစာရသမာဓိ၊ ကို။ လဘိတ္တာ၊ ၍။ အပ္ပနာသမာဓိ၊ ကို။ အဓိဂန္တုံ၊ ရခြင်းငှါ။ နု သက္ကောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ တာဒိသာပိ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ဗဟု၊ များစွာတို့သည်။ ဟောန္တေဝ၊ ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပ္ပနာ ဓိဂမော ဘာရောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အပ္ပနာဓိဂမောတိ၊ ဟူသောပါဋိဖြင့်။ အဋ္ဌနံ၊ ကုန်သော။ သမာပတ္တိနံ၊ တို့ကို။ အဓိဂမံ၊ ရခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ (သမာပတ်တပါးမျှသာမဟုတ်ဟု ဆိုလို၏) သမာပတ္တိနံ၊ တို့၏။ [၅] ဥပနိဿယော၊ သည်။ အညောဝ၊ အခြားတပါးသာလျှင်တည်း။ အဘိညာနံ၊ တို့၏။ (ဥပနိဿယော၊ သည်။) အညော (ဧဝ)၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိဒမိတပေါ။ ဘာရောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧတဿ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်အား။ ခိပ္ပံ၊ လျင်စွာ။ နိသန္တိ နိသာမနံ၊ ရှုဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ဈာနစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ပထဝီကသိဏာဒိဈာ နာရမ္မဏဿ၊ ပထဝီကသိုဏ်း အစရှိသော ဈာန်၏အာရုံကို။ ဒဿနံ၊ ရှုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခိပ္ပနိသန္တိ၊ မည်၏။ ဈာနံ၊ ကို။ သီဃတရံ၊ အထူးသဖြင့်လျင်စွာ။ သမာပဇ္ဇိတာ၊ ဝင်စားနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (လဇ္ဇတိ၊ ၏။) တဿ၊ ထိုခိပ္ပနိသန္တိပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ ခိပ္ပနိသန္တိဘာဝေါ၊ မည်၏။ အမ္ဘတရုနိစိတံ၊ သရက်ပင်တို့၏ စုဝေးရာဖြစ်သော၊ ဝါ၊ သရက်ပင်အစုရှိသော။ မဟာမဟိန္ဒတ္ထေရာဒီဟိ၊ တို့သည်။ ဩတိဏ္ဏဌာနံ၊ သက်ဆင်းရာအရပ်သည်။ ထေရမ္ဘတ္ထလံ၊ မည်၏။ ပဌိပက္ခဝိဇယောယ၊ ဆန့်ကျင်ဖက် ရန်သူကို အောင်နိုင်ခြင်းငှါ။ ယောဓဇီဝါ၊ စစ်သည်သူရဲတို့သည်။ နိမ္မလမေဝ၊ အညစ်အကြေး ကင်းသည်

သာလျှင်ဖြစ်သော။ အသိတောမရာဒီ၊ သံလျက်ခရင်းစသည်ကို။ ဂဟေတွာ၊ စွဲကိုင်၍။ ဝိစရန္တိ ယထာ၊ လှည့်လည်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဘိက္ခုနာပိ၊ သည်လည်း။ ကိလေသဝိဧယာယ၊ ကိလေသာရန်သူကို အောင်နိုင်ခြင်းငှါ။ နိမ္မလာဘ၊ ကုန်သော။ စျာနာဘိညာ၊ တို့ကို။ ဝဋ္ဋဒုက္ခတမ္ဘာ၊ သုံးဆောင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တသ္မာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပတိဋ္ဌာဘာဝေါတိ (ဣမိနာ)၊ ဟူသော ဤပါဋ္ဌိဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ ဥပဒ္ဒဝေ သမနံ၊ ဘေးရန်ကို ငြိမ်းစေခြင်းကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုဘေးရန်ကို ငြိမ်းစေခြင်းသည်။ ခိပ္ပနိဿန္တိ ဘာဝတောပိ၊ လျင်စွာ နှလုံးသွင်းနိုင်–ဝင်စားနိုင်သည်၏ အဖြစ်ထက်လည်း။ ဂရုတရံ၊ သာ၍ ဝန်လေး၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အစ္စာယိကကိစ္စ သာဓနဝသေန၊ အလျင်လိုသော ကိစ္စကိုပြီးစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိဓာတဗ္ဗတော၊ စီရင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုရဘိသမ္ဘဝတရတ္တာ၊ သာ၍ ဖြစ်စေနိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ရက္ခိတတ္ထေရနိဒဿနေနေ၀၊ ရက္ခိတမထေရ်ကို ပြခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ သိဒ္ဓမ္မိ၊ ပြီးကြားသော်လည်း။ တံ၊ ထိုဘေးရန်ကို ငြိမ်းစေခြင်းကို။ တတော၊ ထိုရက္ခိတမထေရ်၏ ဆောင်ရွက်ခြင်းထက်။ ဂရုတရေန၊ သာ၍ ဝန်လေးသော။ အဂ်ါရ၀ဿပရိတ္တာဏေန၊ မီးကျီးမိုးကို စောင့်ရှောက်ကာကွယ်ခြင်းဖြင့်။ ဝိဘာ၀ေတုံ၊ ငှါ။ ဂိရိဘဏ္ဍဝါဟနပူဇာယ။ပ။ ထေရော ဝိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဂိရိဘဏ္ဍဝါဟနပူဇာနာမ၊ ဂိရိဘဏ္ဍဝါဟန ပူဇော်ပွဲမည်သည်ကား။ စေတိယဂိရိ၊ စေတီယတောင်ကို။ အာဒိံကတ္တာ၊ ၍။ သကလဒီပေ စ၊ အလုံးစုံသော သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ဌင်း။ သမုဒ္ဒေ စ၊ ၌ဌင်း။ ယာ၀ယောဇနာ၊ တယူဇနာတိုင်အောင်။ မဟာတိ၊ ကြီးစွာသော။ ဒီပပူဇာ၊ ဆီမီးပူဇော်ပွဲတည်း။ ပထ၀ိ မာ၀ေတွာတိ၊ ကား။ မာရေန၊ မာရ်နတ်သည်။ ပ၀တ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ အဂ်ါရ ဝ၀ဿံ၊ မီကျီးမိုးကို။ ဖုလိဂ််မတ္တေနပိ၊ မီးပေါက် မီးပွါးမျှဖြင့်သော်လည်း။ ယာ၀၊ လောက်။ မနုဿေ၊ လူတို့ထံသို့။ နပါပုဏာတိ၊ မရောက်သေး။ တာ၀ဒေ၀၊ ထိုမျှလောက်အတွင်း၌သာလျှင်။ အာကာသေ၊ ၌။ ပထ၀ိ၊ ကို။ နိမ္မိနိတွာ၊ ဖန်ဆင်း၍။

ဗလ၀ပုဗ္ဗယောဂါနန္တိ၊ ကား။ ဂရုတရူပနိဿယာနံ၊ သာ၍လေးသော ဥပနိဿယရှိကုန်သော။ ဣဒ္ဓိ၀ိဓာ ဒီနံ၊ ဣဒ္ဓိ၀ိဓ အဘိညာဉ်စသည်တို့၏။ ဟေတုဘူတမဟာဘိနိဟာရာနံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော ကြီးမြတ်သော ရှေးရှုဆောင်ခြင်းရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ မြတ်သော ဆုတောင်းရှိကုန်သော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အဂ္ဂသာ ဝကာဒီနန္တိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဋ္ဌ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဧကစ္စေ၊ ကုန်သော။ မဟာသာ၀ကေ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းယူ၏။ ဘာ၀နာနုဋ္ဌာမော၊ ဘာ၀နာအစဉ်ဟူသည်။ ယထာ ဝုတ္တံ၊ သော။ စိတ္တပရိဒမနံ၊ စိတ်ကို ဆုံးမခြင်းတည်း။ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါဒီတိ (ဧတ္ထ)၊ ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဌာနာဌာနညာဏာဒီနမ္ပိ၊ ဌာနာဌာနညာဏ် အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဏှာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ သေသာဘိညာနမေ၀၊ ဣဒ္ဓိ၀ိဓမှကြွင်းသော အဘိ ညာဉ်တို့ကိုသာလျှင်။ (သင်္ဂဏှာ၊ ကို။) နု (ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ သိအပ်သည်မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ သာ၀ကာနမ္ပိ၊ တို့အားလည်း။ ဌာနာဌာ နညာဏာဒီနိ၊ တို့သည်။ ပဒေသ၀သေန၊ တစိတ်တဒေသ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣဒ္ဓေန္တိ၊ ပြီးစီး ပြည့်စုံကုန်၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်၊ ပုဗ္ဗဟေတုသမ္ပန္နသေ၀၊ ပုဗ္ဗဟေတုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင်။ ယထာ၀ုတ္တံ၊ သော။ ဘာ၀နာနုဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ အဘိညာယော၊ တို့သည်။ ဣဒ္ဓေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတရသ၊ ဤမှတပါးသော ပုဗ္ဗဟေတုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ပြည့်စုံ၍ ပုဗ္ဗ ဟေတုမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ အဂ္ဂိမနာဒီဟိတိ၊ ကား။ အဂ္ဂိမှိ၊ မီး၌။ တာ၀ပနကောဋ္ဌနာဒီဟိ၊ ပူစေခြင်း ထုခြင်းစသည်တို့ဖြင့်။ ယထာစာတိ (ဧတ္ထ)၊ ၌။ စ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ လာခါကာရာဒီနံ၊ ချိပ်အလုပ်သမားစသည်တို့၏။ အ၀ုတ္ထာမှိ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌ မဆိုအပ်သေးသည်လည်းဖြစ်သော။ လာခါကောဋ္ဌနာဒီ၊ ချိပ်ကိုထောင်းထုခြင်း အစရှိသည်ကို။ သင်္ဂဏှာ တိ၊ ၏။ ဆန္ဒ။ပ။ ဝ၀ေနာတိ၊ ကား။ ဆန္ဒ၀တော၊ ဆန္ဒရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အဘိညာ၊ သည်။ စေ သိဒ္ဓေတိ၊ အံ့။ မယှမ္ပိ၊ ငါအားလည်း။ သိဒ္ဓေတိ၊ လတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ကတ္တုကမျတာဆန္ဒံ၊ ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဆန္ဒကို။ သီသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ဓုရံ၊ အဦးကို။ ဧဇ္ဇံ၊ အကြီးအမှူးကို။ ပုဗ္ဗင်္ဂံ၊ ရှေ့သွားကို။ ကတွာ၊ ၍။ ၀ါ၊ တနည်း။ ဆန္ဒံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ၍။ တံ၊ ထိုဆန္ဒကို။ ဘာ၀နာယ၊၏။ မုခံ၊ အကြီးအမှူးကို။ ကတွာ၊ ၍။ စျာနဿ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇနဝသေန၊ ဝင်စားခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သေသေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေ၀ နယော၊ တည်း။ အာ၀ဇ္ဇနာဒိ၀သီဘာ၀ဝသေနာတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။ အဋ္ဌသုပိ၊ ကုန်သော။ သမာပတ္တီသု၊ တို့၌။ သာတိ သယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ၀သီဘာ၀ါပါ၊ ဒနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ၀ုတ္တံ၊ ၏။ တဿ ခေါ၊ ထို၀သီဘော်သို့ ရောက်စေခြင်းကိုလည်း။ အာဒိကမ္မိကဝသေန၊ အာဒိကမ္မိက ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) [၆] ကတာ ဓိကာရ၀သေန၊ ပြုအပ်ပြီးသော အဓိကာရရှိသူ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နု၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗ ဟေတု။ပ။ ဝဋ္ဋတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပုဗ္ဗဟေတုသမ္ပန္နသ၊ ရှေးအကြောင်းနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယံ စျာနံ၊ ကို။ ပါဒကံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ အဘိညာ၊ တို့ကို။ နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထေ၀၊ ထိုပါဒကစျာန်၌သာလျှင်။ သာတိသယံ၊ တကွ။ စိဏ္ဏ၀သိတာပိ၊ လေ့လာအပ်ပြီးသော ၀သီဘော်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဣဒ္ဓိတဗ္ဗာ၊ အပ်၏။ သဗ္ဗတ္ထေ၀၊ အလုံးသောစျာန်တို့၌သာလျှင်။ နု၊ အလိုရှိအပ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ စတုတ္ထဈာနမတ္တေ စိဏ္ဏ၀သိနာတိ ဟူ၍။ ၀စနတော၊ မိန့်ဆိုခြင်းကြောင့်။ အရူပ သမာပတ္တိယော၊ တို့ကို။ ဝိနာပိ၊ ကြဉ်၍လည်း။ အဘိညာ၊ တို့သည်။ ဣဒ္ဓေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုစကားသည်လည်း။ ပုဗ္ဗဟေတုသမ္ပန္နသ၊ ရှေးအကြောင်းနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ၀သေန၊ အစွမ်းအား ဖြင့်။ ယဒိ ဝုတ္တံ၊ အံ့။ ယုတ္တမေ၀၊ သင့်သည်သာလျှင်တည်း။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဣတရသ၊ ဤမှတပါးသော ပုဗ္ဗဟေတုနှင့် မပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (၀သေန၊ ဖြင့်။ ယဒိ ဝုတ္တံ၊ အံ့။) တေသံ၊ တို့၏။ မတိမတ္တံ၊ အလိုမျှသာတည်း။ ယထာတိ၊ ကား။ ယေန

ပကာရေန၊ အကြင်အပြားအားဖြင့်။ ယေန ဝိဓိ နာ၊ အကြင်အစီအရင်ဖြင့်။ ဇေတ္ထာတိ၊ ကား။ ဇေတသ္မိं ဣဒ္ဓိဝိဓနိပ္ပါဒနေ၊ ဤဣဒ္ဓိဝိဓ အဘိညာဉ်ကို ပြီးစေခြင်း၌။

၃၆၈။ တတြာတိ စ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်လည်း။ တဒေဝ၊ ထိုဣဒ္ဓိဝိဓနိပ္ပါဒနကိုသာလျှင်။ ပစ္စာမသတိ၊ ပြန်လည်သုံးသပ်၏။ ပါဠိနယာနုသာရေနေဝါတိ၊ ကား။ ပါဠိဂတိယာ၊ ပါဠိအသွားကို။ အနုသရဏေနေဝ၊ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်သာလျှင်။ ပါဠိသံဝဏ္ဏ နာနုက္ကမေနေဝ၊ ပါဠိကို ဖွင့်ခြင်းအစဉ်အားဖြင့်သာလျှင်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စတုတ္ထဈာနံ၊ပ။ ဝိဟရတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ သောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဓိဂတစတုတ္ထဈာနော ယောဂီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဇဝံသမာဟိတောတိ ဇတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ ဇဝံ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ။ပ။ သိဒ္ဓသ၊ အောက်စျာန်သုံးပါးအပေါင်းကို ရခြင်းအစဉ်ဖြင့် ပြီးသော။ စတုတ္ထဈာနသမာဓာနသ၊ စတုတ္ထစျာန်ဖြင့် ကောင်းစွာထားခြင်း တည်ကြည်ခြင်းကို။ နိဒဿနတ္ထော၊ ညွှန်ပြခြင်းအနက်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇဝန္တိ။ပ။ မေတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စတုတ္ထဈာနသ စ၊ ကိုရင်း။ တသ၊ ထိုစတုတ္ထစျာန်ကို။ အဓိဂမဏ္ဍမသ စ၊ ရကြောင်းအစဉ်ကိုရင်း။ နိဒဿနံ၊ ညွှန်ပြကြောင်း ဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ ယေန သမာဓာနာနုက္ကမေန၊ အကြင်ကောင်းစွာထားခြင်း တည်ကြည်ခြင်းနှင့် ရကြောင်းအစဉ်ဖြင့်။ စတုတ္ထဈာနသမာဓိ၊ ကို။ လဒ္ဓေါ၊ ၏။ တဒုဘယနိဒဿနံ၊ ထိုသမာဓာနနှင့် အနုက္ကမနှစ်ပါးစုံကို ပြကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣမိနာ။ပ။ ဝုတ္တံ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဇဝန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ အာဂမနသမာဓိနာ၊ လာခဲ့ရာအကြောင်းဖြစ်သော သုံးပါးသော သမာဓိနှင့်၊ ဝါ၊ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော သုံးပါးသော သမာဓိနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ စတုတ္ထဈာနသမာဓာနံ၊ စတုတ္ထစျာန်ဖြင့် ကောင်းစွာ ထားခြင်း တည်ကြည်ခြင်းကို။ ယဒိပိဒီပေတိ၊ ပြပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သတိပါရိသုဒ္ဓိ သမာဓိ ဇေ၊ သတိ၏ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော သမာဓိသည်သာလျှင်။ ဣဒ္ဓိယာ၊ တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်း၏။ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော၊ တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဓာနံ၊ ပြဓာန်း၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတုတ္ထဈာန သမာဓိနာ သမာဟိတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥပေက္ခာ။ပ။ ဘာဝေနာတိ၊ ကား။ ဥပေက္ခာဃ၊ သည်။ ဇနိတ သတိပါရိသုဒ္ဓိသဒ္ဒါဝေန၊ ဖြစ်စေအပ်သော သတိ၏ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗပစ္စနီကဓမ္မုပက္ကိလေသပရိသုဒ္ဓါယ၊ အလုံးစုံသော ဆန့်ကျင်ဖက်တရားဟူသော ဥပက္ကိလေသတို့မှ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော၊ ဝါ၊ စင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍။ ပစ္စနီကသမနေပိ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော တရားတို့ကို ငြိမ်းစေရာ၌သော်လည်း။ အဗျာဝဋ္ဌာယ၊ ကြောင့်ကြပြုခြင်းမရှိသော။ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေက္ခာယ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော ဥပေက္ခာသည်။ ဝတ္တမာနာယ၊ လတ်သော်။ စတုတ္ထဈာနံ စ၊ သည်ရင်း။ တံသမ္မယုတ္တမမ္မာ စ၊ ထိုစတုတ္ထစျာန်နှင့်ယှဉ်သော တရား တို့သည်ရင်း။ သုပရိသုဒ္ဓါ စ၊ ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ကုန်သည်ရင်း။ သုဝိ သဒါ စ၊ ကောင်းစွာ သန့်ရှင်းကုန်သည် ရင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်၊ ဝါ၊ သော်လည်း။ သတိသီသေန၊ သတိကို ခေါင်းတပ်သဖြင့်၊ ဝါ၊ ပဓာနပြုသဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုစတုတ္ထစျာနကထာ၌။ ဒေသနာ၊ ကို။ ကတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာသတိ။ပ။ ပရိသုဒ္ဓေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပရိသုဒ္ဓိယာ ဇေ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ခြင်း၏ သာလျှင်။ ပစ္စယဝိသေသေန၊ အကြောင်းထူးဖြင့်။ ပဝတ္တိဝိသေသော၊ ဖြစ်ခြင်း အထူးသည်။ ပရိယောဒါ တတာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ဖွေးဖွေးဖြူသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ ကား။) သုဓန္တသုဝဏ္ဏသ၊ ကောင်းစွာ မှုတ်ပြီး–ဦးပြီးသောရွှေ၏၊ ဝါ၊ ကို။ နိဃံသနေန၊ ပွတ်တိုက်ခြင်းဖြင့်။ ပဘဿရတာ ဝိယ၊ ပြိုးပြိုးပြက်ပြက် တောက်ပခြင်း ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိသုဒ္ဓတ္တာယေဝ။ပ။ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

သုခါဒီနံ ။ပ။ ဃာတေနာတိ၊ ကား။ သုခသောမနဿာနံ စ၊ သုခနှင့်သောမနဿလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ စ၊ ဒုက္ခနှင့် ဒေါမနဿလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ယထာက္ကမံ၊ တိုင်း။ ရာဂဒေါသပစ္စယာနံ၊ ရာဂ၏ အကြောင်း ဒေါသ၏ အကြောင်းတို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘနေန၊ ခွါသဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ သုခံ၊ သုခသည်။ သောမနဿ သ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သောမနဿံ၊ သည်။ ရာဂသ၊ ၏။ (ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဒုက္ခံ၊ သည်။ ဒေါမနဿသ၊ ၏။(ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ရာဂါဒယော၊ ရာဂအစရှိသော တရားတို့ကို။ စေတသော။ စိတ်၏။ မလသုစိဘာဝေန၊ မလအသုစိ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အညစ်အကြေး မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဂ်ဏာနီတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဇေ၊ တူ။ [၇] ဥပဂန္ဓာ၊ ကပ်၍။ ကိလေသနဒ္ဒေန၊ နှိပ်စက်တတ် ပူပန်စေတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဥပက္ကိလေသာတိ၊ တို့ဟူ၍။ (ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနဂ်ဏာတ္တာယေဝ။ပ။ လေသေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဂ်ဏေန ဟိတံ စိတ္တံ ဥပက္ကိလိဿတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝိဇာဓိယတိ၊ နှိပ်စက်အပ်၏။ ဥပတာ ပီယတိ၊ ပူပန်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သုဘာဝိဘာတ္တာတိ၊ ကား။ ပဂုဏဘာဝါပါဒနေန၊ လေ့လာကျေပြွန်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်စေသဖြင့်။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ဘာဝိ တတ္တာ၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝသီဘာဝပတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာဝဇ္ဇနာဒိနာ၊ အာဝဇ္ဇနဝသီ အစရှိသော။ ပဗ္ဗာ ဝါ၊ ငါးပါးအပြားရှိသော ဝသီဖြင့်ရင်း။ စုဒ္ဒသဝိဓေန၊ သော။ ပရိဒမနေနဝါ၊ ဆုံးမခြင်းဖြင့်ရင်း။ ဝသဝတ္တိတံ၊ အလိုခ်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဝါ၊ အလိုအတိုင်းဖြစ်ခြင်းသို့။ ဥပဂတော၊ ရောက်လတ်သော်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဝသေ၊ အလိုခ်။ ဝတ္တမာနံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ (ဝုစ္စတိ–ခ်ဋ္ဌ စပ်) ပဂုဏဘာဝပတ္တိယာ၊ လေ့လာကျေပြွန်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ (သီမူနှင့် အညီပင်၊ မုဒုဏ္ဍိ ဝုစ္စတိ–ခ်ဋ္ဌစပ်) သုဃရိ မဒ္ဒိတံ၊ ကောင်းစွာ နယ်အပ်ပြီးသော။ စမ္မံ ဝိယ စ၊ သားရေကဲ့သို့ရင်း။ သုပရိကမ္မကတာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကောင်းစွာ အသင့်ပြုပြင်ခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာ အသင့်ပြုပြင်ခြင်းကို ပြုအပ်ပြီးသော။ လာခါ ဝိယ စ၊ ချိပ်ကဲ့သို့ရင်း။ မုဒုဏ္ဍိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊

၏။ ကမ္မက္ခမေတိ၊ ကား။ ဝိကုဗ္ဗနာဒိဏ္ဍဒ္ဓိကမ္မက္ခမေ၊ ဝိကုဗ္ဗနအစရှိသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းအမှုဌ် ခန့်သည်ရှိသော်။ တဋ္ဌ ဥဘယန္တိ၊ ကား။ မုဒုတာကမ္မနိယဒွယံ၊ နူးညံ့သည်၏အဖြစ်, အမှုဌ် ခန့်သည်၏ အဖြစ်နှစ်ပါး အပေါင်းသည်။

နာဟန္တိအာဒီသု၊ တိုဌ်။ နှ-ကာရော၊ နှ-အက္ခရာသည်။ ပဋိသေဓတ္ထော၊ တားမြစ်ခြင်းအနက်ရှိ၏။ အဟန္တိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ သတ္ထာ၊ သည်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကို။ နိဒ္ဒိသတိ၊ ညွှန်ပြ၏။ ဘိက္ခဝေတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ အာလပတိ၊ ခေါ်တော်မူ၏။ အညန္တိ၊ ကား။ ဣဒါနိ၊ ဌ်။ ဝုစ္စမာနစိတ္တတော၊ ဆိုအပ်လတ့ံသော စိတ်မှ။ အညံ၊ တပါးသော။ ဧကမ္ဗမ္ဗိတိ၊ ကား။ ဧကမ္ဗိ၊ တခုသော်လည်းဖြစ်သော။ သဘာဝမ္ဗံ၊ ကို။ နှ သမနုပဿာမိ၊ မြင်တော်မမူ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်။ ဇတ္ထ၊ ဤပါဌ်ဌ်။ အယံ၊ ဤဆိုလတ့ံသည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ သဗ္ဗညုတညာဏေန၊ ဖြင့်။ သြလော ကေန္ဓော်ပိ၊ ကြည့်သော်လည်း။ အညံ၊ စိတ်မှတပါးသော။ ဧကမ္ဗမ္ဗိ၊ ကိုသော်လည်း။ နှ သမနုပဿာမိ၊ မမူ။ ယံ၊ အကြင် သဘောတရားသည်။ ဝသီ ဘာဝါပါဒနေန၊ ဝသီဘော်သို့ရောက်စေသဖြင့်။ ဘာဝိတံ၊ ပွါးစေအပ်သည်ရှိသော်။ တထာ၊ တူ။ ပုနပ္ပုနံ ကရဏေန၊ လဲလဲပြုခြင်းဖြင့်။ ဗဟုလီကတံ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ဧဝံ၊ ဤစိတ်နှင့်အတူ။ သဝိသေသမုဒုဘာဝပွတ္တိယာ၊ အထူးနှင့်တကွ နူးညံ့သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းဖြင့်။ မုဒုံ စ၊ နူးညံ့သည်ရင်း။ ကမ္မက္ခမတာယ၊ အမှုဌ် ခန့်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကမ္မနိယဉ္စ၊ အမှုဌ်ခန့်သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ယထယိဒံ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ အတ္ထာနောစ၊ မြတ်စွာဘုရားဟူသော မိမိ၏ဌင်း။ တေသဉ္စ၊ ထိုတရားနာသော ရဟန်းတို့၏ဌင်း။ ပစ္စက္ခတာယ၊ မျက်မှောက်ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့ "ဣဒံ စိတ္တံ"ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပွါးစေအပ်သည်ရှိသော်။ ယထာဝုတ္တာ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော။ ပရိသုဒ္ဓတာ ဒယော၊ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ် အစရှိသော ဂုဏ်တို့သည်။ နှ ဝိဂစ္ဆန္တိ၊ မကင်းကုန်။ ဧဝံ၊ ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်။ သုဘာ ဝိတံ၊ ကောင်းစွာ ပွါးစေအပ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။

တတ္ထ၊ ထိုပရိသုဒ္ဓဘာဝစသည်တို့ဌ်။ အဝဋ္ဌိတံ၊ မြဲမြံစွာတည်သောစိတ်ကို။ ဣဒ၊ ဤဒေသနာဌ်။ ဌိတ (န္တိ စ)တည်သည် ဟူ၍ဌင်း။ အာနေဉ္ဇပွတ္တန္တိ စ၊ ဟူ၍ဌင်း။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧတေသု။ပ။ အာနေဉ္ဇပွတ္တေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မုဒုကမ္မညတာ၊ နူးညံ့သည်၏အဖြစ်အမှုဌ် ခန့်သည်၏အဖြစ်တို့ကို။ ဝသီဘာဝပွတ္တိယာ၊ ဝသီဘော်သို့ရောက်ခြင်းဖြင့်။ လက္ခီယန္တိ ယထာ၊ မှတ်အပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝသီဘာဝပွတ္တိပိ၊ ဝသီဘော်သို့ရောက်ခြင်းကိုလည်း။ မုဒုကမ္မညတာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ လက္ခီယတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ဤဌ် ပုဒ်မ ပိုသည်) မုဒုကမ္မညဘာဝေန။ပ။ ဌိတေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ ဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြအံ့။ ကာရဏေန၊ အကြောင်းဖြင့်။ ဖလံ၊ အကျိုးကို။ နိဒ္ဓရီယတိ ယထာ၊ ထုတ်ဆောင်ပြအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဖလေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ကာရဏံ၊ ကို။ နိဒ္ဓရီယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိစ္စလဘာဝေန၊ တုန်လှုပ်ခြင်း ကင်းသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဝဋ္ဌာနံ၊ မြဲမြံစွာတည်ခြင်းသည်။ အာနေဉ္ဇပွတ္တိ၊ မည်၏။ သာ စ၊ ထိုအာနေဉ္ဇပွတ္တိ သည်လည်း။ သမ္ဘယုတ္တာဓမ္မေသု၊ တို့ဌ်။ ထိရဘာဝေန စ၊ ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်ဖြင့်ဌင်း။ ပဋိပက္ခေဟိ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော တရားတို့သည်။ အကမ္ပနိယတာယ စ၊ မတုန်လှုပ်စေအပ်–မတုန်လှုပ်စေနိုင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်ဌင်း။ (သီမုနှင့်အညီပင်) သမ္ဘ ဝန္တိ၊ ဖြစ်လျက်။ သဒ္ဓါဒိဗလာနံ၊ သဒ္ဓါအစရှိသော ခွန်အားတို့၏။ အာနုဘာဝေန၊ အားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓါဒီဟိ။ပ။ အာနေဉ္ဇပွတ္တေတိ၊ ဟူ၍။ သခ်ေပတော၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဝရိတုံ၊ ဖွင့်ပြခြင်းငှါ။ သဒ္ဓါ ပရိဂ္ဂဟိတံ ဟီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်ဌ်။ သဒ္ဓါပရိဂ္ဂဟိတန္တိ၊ ကား။ ဧဝံ သုဘာဝိတံ၊ ဤသို့ ကောင်းစွာ ပွါးစေအပ်ပြီးသော။ ဝသီဘာဝပွတ္တံ၊ သော။ ဧတံ စိတ္တံ၊ သည်။ ဧကံ သေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ အဘိညာသစ္ဆိကရဏီယာနံ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓစသော တရားတို့ကို။ အဘိညာသစ္ဆိကိရိယာယ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္တာယ၊ သော။ သဒ္ဓါယ၊ သည်။ ပရိဂ္ဂဟိတံ၊ သိမ်းဆည်းအပ် ချီးမြှောက်အပ်သော။ ယထာဝုတ္တသဒ္ဓါဗလေန၊ အကြင်အကြင်ဆိုခဲ့တိုင်းသော သဒ္ဓါတည်းဟူသော ခွန်အား ဖြင့်။ ဥပတ္ထမ္ဘိတံ၊ ထောက်ပံ့အပ်သော။ (စိတ္တံ–၏ ဝိသေသန) အဿဒ္ဓိယေနာတိ၊ ကား။ တပ္ပဋိ ပက္ခေန၊ ထိုသဒ္ဓါ၏ဆန့်ကျင် ဖက်ဖြစ်သော။ အဿဒ္ဓိယေန၊ မယုံကြည်ခြင်းဟူသော။ ဟေတုနာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ နှ ဣဇ္ဇတိ၊ မတုန်။ နှ စလတိ၊ မလှုပ်။ နှ ကမ္ပတိ၊ မတုန်မလှုပ်။ အညဒတ္ထု၊ စင်စစ်။ ဥပရိဝိသေသာဝဟဘာဝေ နေဝ၊ အထက်တရားထူးကို ဆောင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ [၈] ဝိရိယပရိဂ္ဂဟိတန္တိအာဒီသုပိ၊ တို့ဌ်လည်း။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။ အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ့ံသည်ကား။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ ဝိရိယပရိဂ္ဂဟိတန္တိ၊ ကား။ ဝသီဘာဝါပါဒနပရိဒ မနသာဓနေန၊ ဝသီဘော်သို့ရောက်စေခြင်း, စိတ်ကို ဆုံးမခြင်းတို့ကို ပြီးစေသော။ ဝိရိယေန၊ သည်။ ဥပတ္ထမ္ဘိတံ၊ ထောက်ပံ့ အပ်သော။ သတိပရိဂ္ဂ ဟိတန္တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တော၊ ပြီးသော။ ဘာဝနာဗဟုလီကာရော၊ ဘာဝနာကို အကြိမ်များစွာ ပြုခြင်းဌ်။ အသမ္မောသသာမိကာယ စ၊ မမေ့ခြင်းကို ပြီးစေတတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဂတိယော၊ ဖြစ်ခြင်း အလားတို့ကို။ သမန္ဓေသမာနာယ စ၊ ကောင်းစွာ အဖန်တလဲလဲ ရှာမှီးသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ရှုဆင်ခြင်သည်လည်းဖြစ် သော။ သတိယာ၊ သည်။ ဥပတ္ထမ္ဘိတံ၊ သော။ သမာဓိပရိဂ္ဂဟိတန္တိ၊ ကား။ တတ္ထော၊ ထိုဘာဝနာဗဟုလီကာရဌ်သာလျှင်။ အဝိက္ခေ ပသာဓနေန၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းကို ပြီးစေတတ်သော။ သမာဓာနေန၊ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားခြင်းသည်၊ ဝါ၊ တည်ကြည် ခြင်းသည်။ ဥပတ္ထမ္ဘိတံ၊ သော။ ပညာပရိဂ္ဂဟိတန္တိ၊ ကား။ တသာ ဧဝ ဘာဝနာယ၊ ထိုဘာဝနာအားသာလျှင်။ ဥပကာရာ နုပကာရဓမ္မာနံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ် ကျေးဇူးမပြုတတ်သော တရားတို့ကို။ ပဇာနနလက္ခဏာယ၊ သိခြင်း လက္ခဏာရှိသော။

ပညာယ၊ သည်။ ဥပတ္ထမ္ဘိ တံ၊ သော။ သြဘာသဂတန္တိ၊ ကား။ ဥဏှောဘာသသဟဂတံ၊ ဥဏှတည်းဟူသော အရောင်အလင်းနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဟိ၊ မှန်။ သြဘာသဘူတေန၊ အရောင်အလင်းသဖွယ် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယထာ ဝုတ္တသမာဓာနသံဝဠ္ဍိတေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော တည်ကြည်ခြင်းဖြင့် ကောင်းစွာ ပွါးစေအပ်သော။ ဥဏှေန၊ ဖြင့်။ သံကိလေသပက္ခံ၊ သံကိလေသ တရားအဖို့ကို။ ယာထာဝတော၊ စွာ။ ပဿန္တော၊ မြင်သည်ဖြစ်၍။ တတော၊ ထိုသံကိလေသ တရားအပေါင်းမှ။ ဥတ္တြသန္တော၊ ထိတ်လန့်သည်ဖြစ်၍။ သြတ္တပ္ပန္တော၊ ကြောက်ရွံ့သည်ဖြစ်၍။ တံ၊ ထိုသံကိလေသတရားအပေါင်းကို။ အဓိဘဝတိ၊ လွှမ်းမိုး၏ ။ တေန၊ ထိုသံကိလေသတရားအပေါင်းသည်။ နှ အဘိဘူယတိ၊ မလွှမ်းမိုးအပ်။ တေန၊ ကြောင့်။ ကိလေသန္ဒကာရေန နှ ဣဋ္ဌတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏ ။ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ ဥဏှပရိဂ္ဂဟိတံ၊ ဥဏှသည်သိမ်းဆည်းအပ် ထောက်ပံ့အပ်သော။ ဟိရောတ္တပ္ပဗလံ၊ ဟိရိသြတ္တပ္ပတည်းဟူသော ခွန်အားကို။ ဒဿေတိ၊ ၏ ။

အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတန္တိ၊ ကား။ စတုတ္ထဈာနသမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ သမာဟိတတာ၊ တည်ကြည်သည်၏ အဖြစ်ငင်း။ ပရိသုဒ္ဓတာ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ငင်း။ ပရိယောဒါတထာ၊ ထက်ဝန်းကျင်ဖြူစင်သည်၏အဖြစ်ငင်း။ အနင်္ဂဏတာ၊ ကိလေသာ မရှိသည်၏အဖြစ်ငင်း၊ ဝိဂတူပက္ကိလေသတာ၊ ညစ်ညူးကြောင်း ဥပက္ကိလေသကင်းသည်၏အဖြစ်ငင်း။ မုဒုဘာဝေါ၊ နူးညံ့သည်၏အဖြစ်ငင်း။ ကမ္မနိယတာ၊ အမှုခံ့ခန့်သည်၏အဖြစ်ငင်း။ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တိယာ၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ရောက်သဖြင့်။ ဌိတတာ၊ မြဲမြံစွာ တည်သည်၏အဖြစ်ငင်း။ (ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ အင်္ဂေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတံ၊ ပြည့်စုံသော။) ဝါ၊ ကား။ ဣမာနိ၊ ဤရှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့သည်။ သမာဟိတဿ၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်သော။ စိတ္တဿ၊ ၏ ။ အင်္ဂါနိ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာဟိတေတိ ဣမံ၊ သမာဟိတေ–ဟူသောဤပုဒ်ကို။ အင်္ဂဘာဝေန၊ ဖြင့်။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ ဌိတိအာနေဉ္ဇပ္ပတ္တိ ယော၊ ဌိတိနှင့်အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တိတို့ကို။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ အင်္ဂေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာ ဂတံ၊ သော။ အဘိနိဟာရကွမန္တိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိအတ္ထံ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓ စသည်အကျိုးငှါ။ အဘိနိဟာရကွမံ၊ ရှေးရှုဆောင်ခြင်းခံ့ ခန့်သည်။ တဒဘိမုခံ ကရဏယောဂ္ဂံ၊ ထိုဣဒ္ဓိဝိဓ အဘိညာဏ်သို့ ရှေးရှုပြုခြင်းငှါ လျောက်ပတ်သည်။ (သိမူသမာသ်ပုဒ်ဖြစ်သည်) တေန၊ ကြောင့်။ အဘိညာ။ပ။ ကိရိယာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏ ။

နိဝရဏာနိ၊ တို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ ဇဝေ။ ခွါ၍သာလျှင်။ ပဌမဈာနသမဓိဂမော စ၊ ပဌမစျာန်ကို ရခြင်းသည်ငင်း။ ဝိတက္ကာဒိကေ၊ ဝိတက်အစရှိသည်သည်။ ဂူပသမေ ဇဝေ၊ ငြိမ်းလတ်သော်သာလျှင်။ (သိမ္ပ၌ ဝိတက္ကာ ဒိဂူပသမာ ဇဝဟုရှိ၏၊ ဝိတက်စသည်တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်သာလျှင်–ဟု အနက်ပေး) ဒုတိယဈာနာဒိသမဓိဂမော စ၊ ဒုတိယစျာန် အစရှိသည်ကို ရခြင်းသည်ငင်း။ ကာမံ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ၏ ။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ စတုတ္ထဈာနတော၊ မှ။ ဒူရီဘူတာ ဝါ၊ ဝေးစွာ ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သည်ငင်း။ အပေတာ ဝါ၊ ကင်းကုန်သည်ငင်း။ (ဟောန္တိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ တေဟိ၊ ထို ပဌမစျာန် ဒုတိယစျာန် တတိယစျာန်တို့မှ။ ဒူရီဘူတာ ဝါ၊ ဝေးစွာဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်ငင်း။ အပေတာ ဝါ၊ ကင်းကွာကုန်သည်ငင်း။ နှ၊ မဖြစ်ကုန်။ စေတသော၊ ၏ ။ မလီနဘာဝသင်္ခါဘဥပ္ပိလာဘောဂကရေဟိ၊ ညစ်နွမ်းသည်၏အဖြစ်(ဝါ)ညစ်နွမ်းခြင်း, ချောက်ချားခြင်း, တက်ကြွခြင်း, နလုံးသွင်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော။ နိဝရဏာဒီဟိ၊ မှ။ သုဒ္ဓေ၊ စွာ။ ဝိမုတ္တိယာ၊ လွတ်သဖြင့်။ တဿ၊ ထို စတုတ္ထဈာန် စိတ်၏ ။ ပရိသုဒ္ဓိ စ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်ခြင်းသည်ငင်း။ ပရိယောဒါ တတာ စ၊ ဖြူစင်သည်၏အဖြစ်သည်ငင်း။ ယုတ္တာ၊ ၏ ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဝရဏာ။ပ။ ပရိယောဒါတေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏ ။ ဈာနပဋိလာဘ ပစ္စယာနန္တိ၊ ကား။ ဈာနပဋိလာဘဟေတုကာနံ၊ ဈာန်ကို ရခြင်းလျှင်အကြောင်း ရှိကုန်သော။ ဈာနပဋိလာဘံ၊ ဈာန်ကို ရခြင်းကို။ နိဿယ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌနကာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ပါပကာနန္တိ၊ ကား။ လာမကာနံ၊ ယုတ်ညံ့ကုန်သော။ ဣစ္ဆာဝစရာနန္တိ၊ ကား။ ဣစ္ဆာယ၊ အလိုဖြင့်။ အဝစရာနံ၊ ကျက်စား ကုန်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ကျက်စားအပ်ကုန်သော။ ဣစ္ဆာဝသေန၊ ဖြင့်။ သြတိဏ္ဏာနံ၊ ကျရောက်ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော၊ ဝါ၊ သက်ရောက်အပ်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ သည်။ မမေဝ၊ ငါ့ကိုသာလျှင်။ ပဋိပုစ္ဆိတွာ ပဋိပုစ္ဆိတွာ၊ မေး၍ မေး၍။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့အား။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေယျ၊ ဟောသင့်မူကား။ အဟောဝတ၊ သြော်–ကောင်းလေစွ။ ဣတိ အာဒိနယပ္ပဝတ္တာနံ၊ ဤသို့ အစရှိသောနည်းဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော။ မာနမာယာသာဌေယျာဒီနံ၊ မာန မာယာသာဌေယျ စသော အကုသိုလ်တရားတို့၏ ။ အဘိဈာဒီနန္တိ (ဇတ္ထ)၊ ပါဠိ၌။ အာဒိ–သဒ္ဒေနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ တေသံယေဝ၊ ထို မာန မာယာသာဌေယျစသော အကုသိုလ်တရားတို့ကိုသာလျှင်။ သင်္ဂဟော၊ ရေတွက်ခြင်းကို။ (ဝေဒိတမ္ဘော၊ ၏ ။) စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပဌမဈာနေန၊ ပဌမစျာန်ဖြင့်။ အဝိက္ခမ္ဘနေယျာ၊ မပယ်ခွါအပ်–မပယ်ခွါကောင်းသော။ အဘိဈာ စ၊ ကိုငင်း။ တဒေကဋ္ဌာ၊ ထိုအဘိဈာနှင့် တူသော တည်ရာရှိကုန်သော။ မာနာဒယော စ၊ မာန အစရှိသည်တို့ကိုငင်း။ [ဂ] ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏ ။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူကား။) ဈာနပဋိလာဘပစ္စယာနန္တိ။ ဟူသော ပုဒ်၏ ။ အနု ဝတ္တမာနတ္တာ၊ လိုက်ဆဲ၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝိက္ခမ္ဘနေယျာ ပန၊ ပဌမစျာန်ဖြင့် ပယ်ခွါအပ်သော အဘိဈာစသည်တို့ကိုကား။ နိဝရဏဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ နိဝရဏတို့ကို ယူခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏ ။ ပန၊ မေးခွန်းထုတ်၍ ရှင်းဦးအံ့။ ပဌမဈာနေ နှ၊ ပဌမစျာန်ဖြင့်။ အဝိက္ခမ္ဘနေယျာ၊ မပယ်ခွါအပ်သော အဘိဈာ စသည်တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤ စတုတ္ထစျာန်၌။ ကထံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဝိဂစ္ဆန္တိ၊ ကင်းကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ သဇ္ဇေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည်။ သဇ္ဇာကုသလာနံ၊ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်တရားတို့၏ ။ ပဋိပက္ခာ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တရားတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သလ္လေခ ပဋိပတ္တိဝသေန၊ သလ္လေခအကျင့်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဇဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏ ။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) ဈာနသ၊ ၏ ။ အပရာမ ဌဘာဝဒဿနတော၊ မှားယွင်းစွာ မသုံးသပ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြသောကြောင့်တည်း။ ယေ ပန၊ အကြင်ဆရာတို့သည်ကား။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။

ဣဿာဝစရာနံ အဘိဗျာဒိနန္တိ၊ ဟူကုန်သော။ ဣမေဟိ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကေဝလအပစ္စယကာမရာဂဗျာပါဒါဒယော၊ အမျက်ထွက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်း ကာမရာဂ ဗျာပါဒ အစရှိသည်တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဖြင့်။ စျာနပဋိလာဘပစ္စယာနန္တိ ပါဠိ၊ ဟူသော ပါဠိကို။ ပဋိက္ခိပိတ္တာ၊ ပယ်၍။ စျာနပဋိလာဘပစ္စနိကာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ပါဠေ၊ ပါဠိရင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ တေသံ၊ ထိုဆရာတို့၏။ မတိမတ္တံ၊ အလိုမျှသာတည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တထာ၊ အားဖြင့်။ ပါဠသေဝ၊ ၏သာလျှင်။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး၊ ဝါ၊ ဆက်။ စျာနပဋိ လာဘပစ္စနိကာ၊ စျာန်ကိုရခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်တရားတို့သည်။ နိဝရဏာ စေဝ၊ တို့သည်ရင်း။ တဒေကဋ္ဌာ စ၊ ထိုနိဝရဏတရား တို့နှင့်တူသော တည်ရာရှိကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့သည်ရင်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) (ဤ၌ တရောင်းပိုဒ် ရှိသင့်၏) တေသံ၊ ထိုနိဝရဏနှင့်တဒေကဋ္ဌ အကုသိုလ်တရားတို့၏။ ဒူရီဘာဝံ၊ ဝေးစွာ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝတ္တာ၊ ပရိသုဒ္ဓေ–ပုဒ်၏အဖွင့်၌ ဆိုခဲ့ပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ အဘာဝဝိဂမစောဒနာယ၊ မရှိခြင်း ကင်းခြင်းကို စောဒနာခြင်း၏။ (ဧကတ နာယ–ဟုရှိလျှင် သာ၍ကောင်းသည်။ မရှိခြင်း ကင်းခြင်းကို ပြခြင်း၏–ဟုအနက်ပေး) အယုဇ္ဇမာနတ္တာ၊ မသင့်မလျော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ စောဒနာဦးအံ့။ အနဂ်ဏ သုတ္တ ဝတ္ထုသုတ္တေသု၊ တို့၌။ အယံ အတ္ထော၊ သိမ်မွေ့သော အကုသိုလ် ဟူသော ဤဆိုခဲ့သောအနက်ကို။ နု လဗ္ဘတိ နနု၊ မရအပ် သည်မဟုတ်ပါလော။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဩဠာရိကာနံယေဝ၊ ကုန်သော။ ပါပမမ္မာနံ၊ အကုသိုလ်တရားတို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ တတ္ထ၊ ထိုအနဂ်ဏသုတ်ဝတ္ထုသုတ်တို့၌။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ (ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။) ဧတံ၊ ဤစကားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣဓ၊ ဤဣဒ္ဓိဝိဓအရာ၌။ အဓိဂတစတုတ္ထဇ္ဈာနသ၊ ရအပ်ပြီးသော စတုတ္ထစျာန်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုခုမာယေဝ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုအဘိဗျာ အစရှိသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ အဂ်ဏူပဂ္ဂိလေသတာသာ မညေန၊ အဂ်ဏ၏အဖြစ် ဥပဂ္ဂိလေသ၏ အဖြစ်ဟူသော တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သုတ္တာနံ၊ အနဂ်ဏသုတ်ဝတ္ထုသုတ်တို့ကို။ အပဒိသနံ၊ ညွှန်ပြခြင်းကို။ (ကတံ၊ ပြုအပ် ၏။) တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ သုတ္တာနုသာရေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သုတ္တဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ နု ပန (ဝုတ္တံ)၊ မဆိုအပ်ပေ။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အနက်ကို။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ အဝသံ၊ မချွတ်။ သမ္ဘဋ္ဌိ တဗ္ဗံ၊ လက်ခံအပ်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကေသဋ္ဌိ၊ ကုန်သော။ အဓိဂတဇ္ဈာနာနမ္ပိ၊ ရအပ်ပြီးသော စျာန်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားသော်လည်း။ ဣဿာဝစရာနံ၊ အလိုအားဖြင့် ကျက်စားတတ်ဖြစ်တတ်သော အကုသိုလ်တရားတို့၏။ ပဝတ္တိသဗ္ဘာဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း၏ ရှိခြင်းကြောင့်တည်း။

ဣဒ္ဓိပါဒဘာဝူပဂမေနာတိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံသော တန်ခိုး၏။ ပါဒကဘာဝသ၊ အခြေ၏အဖြစ်သို့။ ပဒဋ္ဌာနဘာဝသ၊ နီးသောအကြောင်း၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂမနေန၊ ကပ်ရောက်သဖြင့်။ ဘာဝနာပါရိပူရိ ယာတိ၊ ကား။ ဣဒေါ ပရံ၊ ဤ ထက်အလွန်။ ကတ္တမ္ဘသ၊ ပြုဖွယ်၏။ အဘာဝဝသေန၊ မရှိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အဘိနိဟာရက္ခမဘာဝနာယ၊ ရှေးရှုဆောင်ခြင်း၌ ခန့်သော ဘာဝနာ၏။ ပရိပုဏ္ဏတ္တာ၊ ပြည့်စုံပြီးသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဏီတဘာဝူပဂမေနာတိ၊ ကား။ တတော ဧဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ပဓာနဘာဝံ၊ ပြဓာန်းသည်၏အဖြစ်သို့။ နီတတာယ၊ ဆောင်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥတ္တမဋ္ဌေန စ၊ မြတ်သော အနက်သဘောကြောင့်ရင်း။ အတိတ္တိကရဋ္ဌေန စ၊ မရောင့်ရဲသည်ကို ပြုတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်ရင်း။ ပဏီတဘာဝသ၊ မွန်မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂမနေန၊ သဖြင့်။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ ဥဘယံ၊ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိ ယာ, ပဏီတဘာဝူပဂမေ နဟူသော ဤပုဒ်နှစ်ခုသည်။ ဘာဝနာယ၊ သည်။ ပရိပုဏ္ဏာယ၊ ပြည့်စုံလတ်သော်။ ပဏီတဘာဝ ပ္ပတ္တိယာ၊ မွန်မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ရောက်သောအားဖြင့်။ ဌိတေ၊ တည်လတ်သော်။ ဣတိ၊ သို့။ ဌိတိယာ၊ တည်ခြင်း၏။ ကာရဏဝစနံ၊ အကြောင်းကို ပြဆိုသောစကားတည်း။ အာနေ္ဇပ္ပ တ္တေတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ ဌိတိယာ၊ ၏။ ဝိသေသနံ၊ အထူးပြုသော ဝိသေသနပုဒ်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ယထာ။ပ။ ဧဝံ ဌိတေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣမသ္မိံ ပက္ခေ၊ ဤအဖို့၌။ ဌိတေအာ နေ္ဇပ္ပတ္တေတိ၊ ဟူသော။ ဥဘယံ၊ နှစ်ပုဒ်သည်။ ဧကံ၊ တခုသော။ အင်္ဂံ၊ အင်္ဂါတည်း။ ပန၊ ဆက်။ သမာဟိတေတိ၊ ဟူသော။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤပုဒ်သည်လည်း။ ဧကံ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ အသ၊ ထိုဒုတိယဝိကပ် ၏။ ပဌမဝိကပ္ပ တော၊ မှ။ ဝိသေသံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဧဝမ္ပိ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဒသဏ္ဍဒ္ဓိကထာဝဏ္ဏနာ

၃၆၉။ နိပ္ပတ္တိအတ္ထေနာတိ၊ ကား။ သိဒ္ဓေနဋ္ဌေန၊ ပြီးခြင်းဟူသောအနက်ကြောင့်။ ပဋိလာဘဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ပါပုဏနဋ္ဌေန၊ ရောက်ခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့်။ တန္တိ၊ ကား။ ကာမိတံ၊ အလိုရှိအပ်သော။ ဝတ္ထု၊ သည်။ သမိဒ္ဓါတိတိ၊ ကား။ နိပ္ပန္နတိ၊ ပြီးငြားအံ့။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရှင်ရဟန်းပြုခြင်းကို။ အာဒိ'ကတ္တာ၊ အစပြု၍။ [၁၀] ယာဝ စျာနမဂ္ဂါ၊ စျာန်နှင့်မဂ်တိုင်အောင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ နေက္ခမ္မံ၊ မွမည်၏။ ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိတိတိ၊ ကား။ ပါပုဏိယတိ၊ ရောက်အပ်၏။ ပဋိဟရတိတိ ပါဋိဟာရိယန္တိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိပက္ခံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို။ ဟရတိ အပနေတိ၊ ပယ်ဖျောက်တတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပါဋိဟာရိယံ၊ ယ–မည်၏။ အတ္တနော၊ ၏။ ပဋိပက္ခံ၊ ကို။ ဟရတိ၊ ပယ်ဖျောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိဟာရိယံ၊ ယ–မည်၏။ နေက္ခမ္မာဒိ၊ နေက္ခမ္မစသည်ကိုရ၏။ ပဋိဟာရိယမေဝ၊ ယသည်ပင်လျှင်။ ပါဋိဟာရိယံ၊ ယ–မည်၏။ (ကိံ ယထာ၊ ကား။) ဝေကတန္တိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဝေသမန္တိ စ၊ ဟူ၍ ရင်း။ (သိဒ္ဓေတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။

ဣဒ္ဓေနဒ္ဓေနာတိ၊ ကား။ နိပ္ဖန္ဒနဒ္ဓေန၊ ပြီးစီးခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ပြီးစေခြင်းဟူသော အနက်သဘော ကြောင့်။ (ရှေးသီမူဟောင်း၌ ဝိပစ္စနဒ္ဓေန–ဟုရှိ၏၊ ထိုအလိုအားဖြင့် အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့်ဟုပေး) ဥပါယသမ္ဘဒါယာတိ၊ ကား။ သမ္ဘန္နဥပါယသ၊ ပြည့်စုံသော အကြောင်း၏။ ဥယာရမ္ဘသ၊ သင့်လျော်သော အားထုတ်ခြင်း၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣဒ္ဓေတိတိ၊ ကား။ ပသဝေတိ၊ ဖြစ်ပွါးစေတတ်၏။ သီလဝါတိ၊ ကား။ အာစာရသီလေန၊ လဖြင့်။ သီလဝါ၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ကလျာဏမေဓောတိ၊ ကား။ ဒသကုသလကမ္မပထဝသေန၊ ဆယ်ပါးသော ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သုန္ဒရမေဓော၊ ကောင်းသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတရားရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ သီလသမ္ဘတ္တိယာ၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ သီလဝါ၊ သီလရှိ၏။ ဒါနာဒိသေသပုညကိရိယဝတ္ထုဝသေန၊ အားဖြင့်။ ကလျာဏမေဓော၊ ကောင်းသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတရားရှိ၏။ ပဏ္ဍိတဟိ သ၊တိတိ၊ ကား။ ပတ္ထေသ၊တိ၊ တောင့်တငြားအံ့။

ဣဒ္ဓေန္တိတိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏေ့ တ္ထိ၊ ကြီးပွါးကုန်၏။ ဥက္ကံသ၊ ထူးကဲခြင်းသို့။ ပါပုဏာတ္ထိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဒ္ဓိ၊ ကို။ သာတိသယနိပ္ဖန္ဒနပဋ္ဌိလာဘသိဒ္ဓေနဗုဒ္ဓိအတ္ထေ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ ပြီးစီးခြင်း, ရခြင်း, ပြည့်စုံခြင်း, ကြီးပွါးခြင်းအနက်၌။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန၊ အနက်ကို ထုတ်ဆောင်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိယော၊ တို့ကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ သာဒသဝိဓာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတိသာ၊ ဤဣဒ္ဓိအား။ ဗဟုဘာဝါဒိကသ၊ များသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်ကို။ အဓိဋ္ဌာနံ အဓိဋ္ဌဟနံ၊ ဌာန်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဓိဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။ ဧတိသာ၊ ဤဣဒ္ဓိအား။ ဝိဝိဓံ၊ အထူးထူးအပြားပြားသော။ ရူပနိမ္မာနသခ်ါတံ၊ အဆင်းသဏ္ဌာန်ကို ဖန်ဆင်းခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ (သီမူအလိုအားဖြင့် ဝိဝိဓရူပနိမ္မာနသခ်ါတံ၊ အထူးထူးအပြားပြားသော အဆင်းသဏ္ဌာန်ကို ဖန်ဆင်းခြင်းဟုဆိုအပ်သော–ဟု အနက်ပေး) ဣဒ္ဓနံ၊ ပြုခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိကုဗ္ဗနာ၊ မည်၏။ မနောမယာ တိ၊ ကား။ ဈာနမနေန၊ ဈာန်စိတ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တိဘာဝတော၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (နိဗ္ဗတ္တ–ဟုရှိလျှင် သာ၍ကောင်းသည်) မနောမယာ၊ မည်၏။ ဧတိသာ၊ ဤဣဒ္ဓိအား။ ဥဏ္ဏသ၊ ဥဏ္ဏ၏။ ဝိပ္ပါရော၊ ပြန့်နှံ့ခြင်းသည်။ ဝေဂါယိတတ္တာ၊ အဟုန်ဖြင့် ဖြစ်သည်၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဏ္ဏဝိပ္ပါရာ၊ မည်၏။ အယံ၊ ဤတန်ခိုးသည်။ အရိယာနံ၊ အရိယာတို့၏ ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရိယာ၊ မည်၏။ ယတော ကုတောစိ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော။ ကမ္မဝိပါကတော၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံအကျိုးမှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဧတာ၊ ဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ သည်။ ကမ္မဝိပါကဇာ၊ မည်၏။ သာတိ သယပုညနိဗ္ဗတ္တာ၊ အလွန် အကဲနှင့်တကွသော ကောင်းမှုကြောင့်ဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ သည်။ ပုညဝတော ဣဒ္ဓိ၊ ဘုန်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏တန်ခိုးမည်၏။ ကမ္မဝိပါ ကဇာ၊ ကောင်းမှုကံ၏အကျိုးကြောင့်ဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ သည်။ ဇာတိတော၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရာ၊ ဤမှ တပါးသော။ ပုညဝတော ဣဒ္ဓိ၊ သည်။ ယဒါ တဒါ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသောအခါ၌။ ပုညဿ၊ ကောင်းမှုကံ၏။ ဝိပစ္စနကာလေ၊ အကျိုးပေးသောအခါ၌။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ ဇဝံ ဝါ၊ ဤသို့မူလည်း။ ဣမာသံ၊ ဤနှစ်ပါးသော ဣဒ္ဓိတို့၏။ ဝိသေသော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အာထဗ္ဗဏ ဝိဇ္ဇာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ဏအတတ်ဖြင့်ဖြစ်သော ဣဒ္ဓိသည်။ ဝိဇ္ဇာမယာ၊ မည်၏။ ဥပါယပယောဂေါ၊ သင့်လျော်သော (အကြောင်းဖြင့်) အားထုတ်ခြင်းသည်။ ဥယာရမ္ဘော၊ သင့်သော အားထုတ်ခြင်းသည်။ သမ္ဘာပယောဂေါ၊ မည်၏။

၃၇၀။ ပကတိယာ ဇကောတိ၊ ကား။ သဘာဝေန၊ မိမိ၏ပင်ကိုရင်းအဖြစ်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ပင်ကိုရင်း သဘောအားဖြင့်။ ဇကော၊ တပါးတည်းဖြစ်လျက်။ ဗဟုကန္တိ၊ ကား။ ဗဟုံ၊ အများကို။ တေန၊ ထိုဗဟုကံ–ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ အဂ္ဂဟိတပရိစ္ဆေဒံ၊ မယူအပ်သော အပိုင်းအခြားရှိသော။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗသ၊ အဓိဋ္ဌာန်အပ်သော ဝတ္ထု၏။ အနေကဘာဝံ၊ များသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ ပရိစ္ဆေဒေတော၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ သတံ ဝါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာဝဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ ပရိကမ္မသခ်ါတေန၊ ပရိကံ ဟုဆိုအပ်သော။ အာဘောဂေန၊ နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်။ အာဘုဇတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ ဘာဝိရူပေ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော အဆင်းသဏ္ဌာန်၌။ တေန ပရိကမ္မ–မနသိကာရေန၊ ထိုပရိကံဟူသော နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်။ မနသိကရောတိ၊ ၏။ ဥဏ္ဏေန အဓိဋ္ဌာတိတိ၊ ကား။ တထာ၊ ဖြင့်။ ပရိကမ္မံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ အဘိညာဥဏ္ဏေန၊ ဖြင့်။ ယထာ ဓိပ္ပေတေ၊ အကြင်အကြင် အလိုရှိအပ်ကုန်သော။ ဗဟုကေ၊ များသည်တို့ကို။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ဆောက်တည်၏။ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တေန၊ နှင့်။ သဟေဝ၊ တကွ (တပြိုက်နက်) သာလျှင်။ ဗဟုဘာဝါပတ္တိတော၊ များသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဗဟုဘာဝါ ပါဒကံ၊ များသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေတတ်သော။ ဣဒ္ဓိဝိဓဥဏံ၊ ကို။ ပဝတ္တေ ဣဒ္ဓေ၁ဝ၊ ဖြစ်စေသော်သာလျှင်။ တထာ၊ ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သေသေသုပိ၊ ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိမနော မယိဒ္ဓိဝါရတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။ [၁၁] ဧဝန္တိ၊ ဟူရာ၌။ ဧဝံသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ပကာရတ္ထော၊ အပြားဟူသော အနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုဧဝံသဒ္ဒါဖြင့်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ အဓိဋ္ဌာနပ္ပကာရံ၊ အဓိဋ္ဌာန်အပ်သောအပြားကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ အဓိဋ္ဌာနဝသေနာတိ၊ ကား။ ဥဏ္ဏေန အဓိဋ္ဌာတိတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တအဓိဋ္ဌာနဝသေ နာ ဆိုအပ်သော အဓိဋ္ဌာန်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိပ္ဖန္ဒတ္တာ၊ ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။

၃၇၁။ ပကတိဝဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ ပကတိသဏ္ဌာနံ၊ ပကတိအသွင်သဏ္ဌာန်ကို။ အတ္တနော၊ ၏။ ပါကတိက ရူပံ၊ ပကတိအတိုင်းဖြစ်သော အဆင်းသဏ္ဌာန်ကို။ ပကတိဝဏ္ဏဝိဟေနဝိကာရဝသေနာတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ပကတိဝဏ္ဏဝိဟေ–နပုဗ္ဗကသ၊ ပကတိအဆင်းသဏ္ဌာန်ကို စွန့်ခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသော။ ကုမာရကဝဏ္ဏာ ဒိဝဏ္ဏ ဝိကာရသ၊ လုလင်ငယ်၏အဆင်းအစရှိသော အဆင်းသဏ္ဌာန်အထူး၏၊ ဝါ၊ အဆင်းသဏ္ဌာန်အထူးကို ပြုခြင်း၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။

၃၇၂။ ဣမမှာ ကဿာတိ၊ ကား။ ပစ္စက္ခဘာဝေန၊ မျက်မှောက်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဣမမှာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်သော။ ဘိက္ခုသ၊ ၏။ ကရဇကာယာ၊ ကရဇကိုယ်မှ။ အညံ ကာယန္တိ၊ ကား။ အညံ၊ သော။ ဣဒ္ဓိမယံ၊ သော။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။ တတော ဇဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ဣဒ္ဓိမယရူပဝန္တတာယ၊ တန်ခိုးဖြင့်ပြီးသော ရုပ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပီ၊ ရုပ်ရှိသော။ အဘိညာမနေန၊ အဘိညာဉ်စိတ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မနောမယံ၊ စိတ်ဖြင့်ပြီးသော။ နိပ္ဖတ္တိ ဝသေနာတိ၊ ကား။ ဩဠာရိကဝသေ န၊ ပြီးသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ယထာ၊ ဖြင့်။ မနောမယော၊ အဘိညာဉ်စိတ်ဖြင့်ပြီးသော။ ကာယော၊ သည်။ နိပ္ဖန္နတိ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ အဘိညာဉာဏသ၊ ၏။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ မနောမယိဒ္ဓိ၊ မည်၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိ ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိဝါရတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော။ တည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့ကြွင်းသော ဝါရတို့၌လည်းနည်းတူ သိအပ်သည်။ ယဒိ (သိယာ)၊ ငြားအုံ့။ အယမေဝ၊ ဤတတိယဣဒ္ဓိသည်သာလျှင်။ မနောမယိဒ္ဓိ၊ မနောမယိဒ္ဓိ မည်သည်။ ကထံ၊ ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ မေးငြားအုံ့။ ဧသ၊ ဤတတိယဣဒ္ဓိ၏ မနော မယိဒ္ဓိဟူသော အမည်ကို။ မနောမယော၊ စိတ်ဖြင့်ပြီးသော။ အတ္တဘာဝေါ၊ အတ္တဘော။ ဣတိ ယထာ ဝါ၊ ဤ ဝေါဟာရကဲ့သို့ဌင်း။ ဝိသာဏာဒိမတိ၊ ဦးချိုစသည်ရှိသော။ ပိဏ္ဍေ၊ အသားစိုင်၌၊ ဝါ၊ ကောဌ္ဌာသအပေါင်း၌။ ဂေါသမညာ ယထာ ဝါ၊ နွားဟူသော အမည်ကဲ့သို့ဌင်း။ ရုဋ္ဌိ၀၊ ရုဋ္ဌိဟူ၍သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ အဗ္ဗဿ္ဌရတော၊ ကိုယ်တွင်းမှ။ နိက္ခန္တေ စ၊ ထွက်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိမတာ၊ တန်ခိုးရှင်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်။ ဧကန္တသဒိသေ စ၊ တထပ်တည်း တူသည်လည်းဖြစ်သော။ ဣမသ္မိံ နိမ္မာနေ၊ ဤဖန်ဆင်းအပ်သော နိမ္မိတရုပ်၌။ မနသာ၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တိတဘာဝေါ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သုပါကဋ္ဌော၊ အလွန်ထင်ရှား၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာတိသယော၊ သော။ မနောမယဝေါဟာရော၊ မနောမယဟူသော ဝေါဟာရသည်။ (ဇတ္တ၊ ဤ တတိယဣဒ္ဓိ၌။ ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ အညာသု၊ ကုန်သော။ သမညန္တရဝန္တာသု၊ တပါးသော အမည်ရှိကုန်သော။ အဓိဋ္ဌာနဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိသု၊ တို့၌။ န၊ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၃၇၃။ ဉာဏပ္ပတ္တိတော ပုဗ္ဗေ ဝါတိ၊ ကား။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏပ္ပတ္တိတော၊ အရဟတ္တမဂ််ဉာဏ်ဖြစ်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ သော။ ဝိပဿနာကၖဏော ဝါ၊ ဝိပဿနာရှုဆဲခဏ၌သော်၎င်း။ အန္တိမဘဝိကဿ၊ နောက်ဆုံး ဘဝ၌ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏတော၊ ပဋိသန္ဓေကိုယူသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ တတောပိ၊ ထိုဝိပဿနာ ခဏမှလည်း။ ပုဗ္ဗေ ဝါ၊ ရှေး၌သော်၎င်း။ (ဝိပဿနာ ခဏမှ ရှေးပဋိသန္ဓေတိုင်အောင်သော ခဏ၌ဟုဆိုလို၏) ယာဝ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနာ၊ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်တိုင်အောင်။ ပစ္ဆာ ဝါ၊ နောက်၌သော်၎င်း။ မဂ္ဂုပ္ပတ္တိသမယေ၊ မဂ်၏ဖြစ်ပေါ်ရာ ကာလဟူသော။ တခ်ဏေ ဝါ၊ ထိုခဏ၌သော်၎င်း။ ဉာဏာနုဘာဝ နိဗ္ဗတ္တော ဝိသေသောတိ၊ ကား။ သူရိယဿ၊ နေ၏။ ဥဒ္ဓိတဋ္ဌာနေ စ၊ တက်ရာအရပ်၌ဌင်း။ သမန္တတော စ၊ ထက်ဝန်းကျင်အရပ်၌ဌင်း။ အာလောကကရဏ သမတ္ထတာဝိယ၊ အလင်းရောင်ကို ပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကဲ့သို့။ တဿေဝ ဉာဏဿ၊ ၏သာလျှင်။ အာနုဘာဝေန၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တော၊ သော။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ပဟာတဗ္ဗပဟာနဘာဝေတဗ္ဗဘာဝနာ ပါရိ ပူရိသခ်ါတော၊ ပယ်အပ်သော အကုသိုလ်တရားကို ပယ်ခြင်း, ပွါးစေအပ်သော တရားကို ပွါးစေသော ဘာဝနာ၏ပြည့်စုံခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဝတ္ထုနိ၊ တို့သည်။ အနန္တရာယတာဝသေန၊ အန္တရာယ်ကင်းသည်၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာဂတာနိ၊ ကုန်၏။ အနိစ္စာနုပဿနာယာတိ၊ ကား။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ အာနုပဿန္တိယာ၊ ရှုသော။ ဗလဝဝိပဿနာယ၊ ဗလဝ ဝိပဿနာဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ အာရဒ္ဓဝိပဿနဿ၊ အားထုတ်အပ်ပြီးသော ဝိပဿနာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယထာဝုတ္တဝိပဿနာယ၊ ဆိုခဲ့တိုင်းသော ဗလဝဝိပဿနာ၏။ ပဝတ္တိကၖဏော စ၊ ဖြစ်ဆဲခဏ၌ဌင်း။ တတော၊ ထိုဝိပဿနာခဏမှ။ ပုဗ္ဗေ စ၊ ရှေး၌ဌင်း။ ပစ္ဆာ၊ သော။ ပကိဏ္ဏကသမ္မသနဝါရေ စ၊ ပြိုးပြွမ်းသော သခ်ါရတို့ကို သုံးသပ်သော ဝါရ၌ဌင်း။ နိစ္စ သညာယ၊ ကို။ ပဟာနဋ္ဌေ၊ ပယ်ခြင်းသဘောသည်။ ဣဗျတိ၊ ၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဝါရတို့၌။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဧတ္တကာယ၊ ဤမျှသော။ သခ်ေပကထာယပိ၊ ဝတ္ထုကြောင်း အကျဉ်းချုပ်စကားဖြင့်လည်း။ အဓိပ္ပေတတ္ထော၊ ကို။ [၁၂] ပကာသိတောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ကာမံ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဝိတ္ထာရကထာယ၊ အကျယ်စကားဖြင့်။ ဝိဘူတတရော၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိတ္ထာရေန ကထေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဂဗ္ဘဂတသေဝါတိ (ဇတံ)၊ ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ အနာဒရေ၊ ရအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌီ ဝိဘတ် အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။ ပစ္ဆိမဘဝိကဿာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဗာဟိရလတ္ထေရဝတ္ထုမှိ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။

ဒါရုဘာရံ ကတ္တာတိ၊ ကား။ ဒါရုဘာရံ၊ သစ်သားဝန်ကို။ သကဋ္ဌေ၊ လှည်း၌။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ အာရောပေတ္တာ၊ တင်၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဩသဿဒ္ဓိတ္တာတိ၊ ကား။ ဆဒ္ဒေတ္တာ၊ စွန့်၍။ သကဋ္ဌမူလေတိ၊ ကား။ သကဋ္ဌသမီပေ၊ လှည်း၏ အနီး၌။ ဝါဠယက္ခာနုစရိတောတိ၊ ကား။ ကုရုရေဟိ၊ ကြမ်းကြုတ်ကုန်သော။ ယက္ခေဟိ၊ တို့သည်။ အနုဝိစရိတဗ္ဗေ၊ လှည့်လည်အပ် လှည့်လည်ရာဖြစ်သော။ ဟိ၊ မှန်။ ရာဇဂေဟနဂရံ၊ ရာဇဂြိုဟ်မြို့ကို။ ယက္ခပရိဂ္ဂဟိတံ၊ ဘီလူးတို့သည် သိမ်းဆည်းအပ်၏။

၃၇၄။ သမာဓိတောတိ၊ ကား။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိသမာဓိတော၊ မှ။ ပုဗ္ဗေတိ၊ ကား။ ဥပစာရဇ္ဈာနက္ခဏေ၊ ဥပစာရစျာန်ခဏ၌။ ပစ္ဆာတိ၊ ကား။ သမာပတ္တိယာ၊ ၏။ စိဏ္ဏပရိယန္တေ၊ လေ့ကျက်ပြီး–ဖြစ်ပြီးသည်၏အဆုံး၌။ တခ်ဏေတိ၊ ကား။ သမာပန္နက္ခဏေ၊ ဝင်စားဆဲခဏ၌။ သမထာနုဘာဝနိဗ္ဗတ္တော ဝိသေသောတိ၊ ကား။ တသ္မိံ တသ္မိံ စျာနေ၊ ၌။ သမာဓိတေဇေန၊ ကြောင့်။

နိဗ္ဗတ္တော၊ သော။ နိဝရဏာ။ပ။ သဟနာဒိကော၊ နိဝရဏာတို့ကို ခွါခြင်း, ဝိတက်စသည်တို့ကို လွန်မြောက်ခြင်း, သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်၏ ဘေးရန်တို့ကို လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်ခြင်း အစရှိသော။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။

ကပေါတကန္ဒရာယန္တိ၊ ကား။ ဧဝံနာမကေ၊ ဤသို့သော အမည်ရှိသော။ အရညဝိဟာရေ၊ တောကျောင်းသို့။ ဧဏ္ဍာယ ရတ္တိယာတိ၊ ကား။ စန္ဒာလောကဝတိယာ၊ လရောင်ရှိသော။ ရတ္တိယာ၊ ၌။ နဝေါရောပိတေဟိ ကေသေဟီတိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ ဣတ္ထတ္တမ္ဘူတလက္ခဏေ၊ ဏာအနက်၌။ ကရဏဝစနံ၊ တတိယာ ဝိဘက်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ ယသာတိ၊ ကား။ ပဟာရသ၊ ပုတ် ခတ်ခြင်း၏။ တသာတိ၊ ကား။ ယက္ခဿ၊ ဘီလူး၏။ ခိပ္ပနိသန္တိဘာဝသ၊ လျင်စွာ ရှုနိုင်ဝင်စားနိုင်သည်၏ အဖြစ်၏။ ဥက္ကံသဂ တတ္တာ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်သည်။ တသ္မိံ၊ ထိုဘီလူးသည်။ ပဟာရန္တေ ဧဝ၊ ပုတ်ခတ်စဉ်ပင်လျှင်။ သမာပတ္တိံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိဝင်စားလေ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဟရဏသမယေ သမာပတ္တိံ အပ္ပေသိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပါဠိယံ ပန၊ ဥဒါန်းပါဠိတော်၌ကား။ အညတရံ၊ တပါးသော။ သမာဓိံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ နိသိန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ။ ၏။ ဣမေ ပန ထေရာ၊ ဤမထေရ်တို့သည်ကား။ (မည်သည့်မထေရ်တို့ကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုသည်ဟု မထင်ရှား) သမာပတ္တိတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာန သမကာလံ၊ ထသည်နှင့်ညီမျှသော ကာလ၌။ တေန၊ ထိုဘီလူးသည်။ ပဟာရော၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းကို။ ဒိန္နော၊ ပေးအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဤဝါဒသည် ပဟရဏသမယေ သမာပတ္တိံ အပ္ပေသိ–ဟူသော ပါဠိနှင့် ညီအံ့မထင်)

သဠိဝတ္ထေရန္တိ၊ ကား။ ကကုသန္ဓသ၊ သန်မည်သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဒုတိယံ အဂ္ဂသာဝကံ၊ ဒုတိယ အဂ္ဂသာဝက ဖြစ်သော။ မဟာထေရံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သော အာယသ္မာ၊ ထိုအရှင်သည်။ အရညဒီသု၊ တော အစရှိသည်တို့တွင်။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသော အရပ်၌။ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေလတ်သော်။ အပ္ပကသိရေနေဝ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်ခြင်း မရှိသဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ လွယ်ကူစွာသာလျှင်။ နိရောဓံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကဒိဝသံ၊ ၌။ အညတရသ္မိံ၊ တခုသော။ ရုက္ခမူလေ၊ သစ်ပင်ရင်း၌။ နိရောဓံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိ၊ ထင်စားလေ၏။ တံ၊ ထိုသို့ဝင်စားသည်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ နိရောဓ သမာပန္နန္တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စီဝရေ၊ ၌။ အံသုမတ္တမ္ပိ၊ ချည်မျှင်မျှကိုသော်လည်း။ နဗျာယိတ္ထ၊ မလောင်လေ။ သရီရေ၊ ၌။ ကထာ၊ ဆိုဖွယ်သည်။ ကာ၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်၊ ထေရော၊ သည်။ သဠိဝေါတွေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ပညာယိတ္ထ၊ ထင်ရှားလေ၏။ အယမသာတိ၊ ကား။ အသ အာယသ္မတော သဠိဝတ္ထေရဿ၊ ၏။ နိရောဓသမာပတ္တိယံ၊ ပတ်၌၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ယော အဂ္ဂိပရိဿယာဘာဝေါ၊ အကြင်မီးဘေးရန်၏ မရှိခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) အယံ၊ ဤမီးဘေးရန်၏ မရှိခြင်းသည်။ [၁၃] သမာဓိဝိပ္ဖါရာ၊ သော။ ဣဒ္ဓိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောနော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ နိရောဓ သမာပတ္တိယံ၊ ၌။ ကထံ၊ သို့။ သမာဓိဝိပ္ဖါရသမ္ဘဝေါ၊ သမာဓိ၏ ပျံ့နှံ့ခြင်း၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ အနုပုဗ္ဗ။ပ။ နိဗ္ဗတ္တတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပဌမံ ဌပိတဘဏ္ဍကဿာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗပဌမံ၊ စွာ။ ဌပိတဘဏ္ဍကဿ၊ ထားအပ်သောဘဏ္ဍာထုပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထို ပဌမထားအပ်သော ဘဏ္ဍာထုပ်ကို။ ဂဟဏကာလေ၊ ယူသောအခါ၌။ သဗ္ဗပစ္ဆိမံ၊ အလုံးစုံတို့ ၏နောက်၌။ ဂယှတိ၊ ယူအပ်၏။ ကာလပရိစ္ဆေဒဝသေနာတိ၊ ကား။ ဇေတ္တကေ ကာလေ၊ ဤမျှသော ကာလသည်။ ဂတော၊ သွားလတ် လွန်လတ်သော်။ ဝုဋ္ဌဟိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ သမာပတ္တိတော၊ ဝင်စားသည်မှ။ ပဗ္ဗေ၊ ၌။ ကတကာလပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကာလ အပိုင်းအခြား၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဘိတာ ဝိရဝိ သူတို၊ ကား။ ရတ္တာန္ဓကာရေ၊ ညဉ့်အမိုက်မှောင်၌။ ရူပ ဒဿနေန၊ ရုပ်အဆင်း သဏ္ဌာန်ကို မြင်ရခြင်းကြောင့်။ ပိသာစော၊ မြေဘုတ်သည်။ ဥဋ္ဌဟတိ၊ ထ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနာ၊ မှတ်ထင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ။ ဇေတ္တကေဟိ၊ ကုန်သော။ ဘဏ္ဍကေဟိ၊ ဘဏ္ဍာထုပ်တို့ဖြင့်။ အဒ္ဓါဘတ္တဒ္ဒေါ၊ လွှမ်းမိုးအပ် ဖိအပ်သည်။ (သမာနော၊ ဖြစ်ပါလျက်။) နိဗ္ဗိကာရော နာမ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိတုံဘိ၏။ အဟော မဟာနုဘာဝေါ၊ ဩော–ကြီးမားသော အာနုဘော် ရှိပါပေစွတကား။ (ဣတိ စ၊ သို့ငင်း။) အဟော ဝိဝေကဝါသီ၊ ဩော–ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ နေလေ့ရှိပါပေစွ တကား၊ ဝါ၊ ဆိတ်ငြိမ်သော တရားဖြင့် နေလေ့ ရှိပါပေစွတကား။ ဣတိ စ၊ သို့ငင်း။ ထေရ ဂတေန၊ မထေရ်၌ တည်သော။ ပသာဒေန၊ ကြည်ညိုခြင်းဖြင့်။

တတ္တတေလကဠာဟန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဓာရသီသေန၊ အာဓာရကို ခေါင်းတပ်သဖြင့်။ အာဓေယ္ယံ၊ ဆောင်အပ် တည်တတ်သော အာဓေယျကို။ အာဟ၊ ၏။ ကဠာဟေ၊ ဒယ်အိုးခင်း၌။ တတ္တတေလံ၊ လောလော ပူသောဆီကို။ ကဠာဟေန၊ ဖြင့်။ အာသိဉ္စိ၊ သွန်း လောင်းလေ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဝိဝဋ္ဋမာ နန္တိ၊ ကား။ ကတ္ထစိပိ၊ ၌လည်း။ အလဂ္ဂနဝသေန၊ မငြိကပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဘဿန္တိ၊ လိမ့်လျောကျလျက်။

သပရိဝါရာတိ၊ ကား။ ပဠဟိ ဣတ္ထိသတေဟိ၊ ငါးရာကုန်သော မိန်းမတို့ဖြင့်။ သပရိဝါရာ၊ အခြံအရံနှင့်တကွသော။ ရာဇာနံ မေတ္တာယ ဖရိတိ၊ ကား။ ဩဒိဿကမေတ္တာသမာပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ ရာဇာနံ၊ ကို။ ဖုသိ၊ ထိစေပြီ။ ခိပိတုန္တိ၊ ကား။ ဝိန္ဓိတုံ၊ ပစ်ခြင်းငှါ။ ဩရောပေတုန္တိ၊ ကား။ သရသန္ဓာဟံ၊ မြားကို ဖွဲ့ခြင်း–ကိုင်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ဖွဲ့တွယ်အပ်သော မြားကို။ ပဋိသံဟရိတုံ၊ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်ခြင်းငှါ။

၃၇၅။ ပဋိက္ကူလာဒီသူတိ၊ ကား။ အနိဋ္ဌာဒီသု၊ အနိဋ္ဌာရံ စသည်တို့၌။ ဟိ၊ မှန်။ အနိဋ္ဌံ၊ အနိဋ္ဌာရုံသည်။ ပဋိက္ကူလံ၊ လမည်၏။ အမနုညမ္မိ၊ နှစ်သက်ဖွယ်မရှိသောအာရုံကိုလည်း။ ပဋိက္ကူလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပဋိက္ကူလာ ဒီ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မဟုတ်သော အာရုံ အစရှိသည်ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ပဋိက္ကူလာရမ္မဏေ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်အာရုံ၌။ ဥပေက္ခကောတိ၊ ကား။ ဆဠင်္ဂုပေက္ခာယ၊ ဖြင့်။ ဥပေက္ခကော၊ အညီအမျှ ရှိသည်ဖြစ်၍။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ပဋိက္ကူလာပဋိက္ကူလဘေဒေ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ်အပြားရှိသော။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ၌။ သတောတိ၊ ကား။ သတိဝေပုလ္လ ပ္ပတ္တိယာ၊ သတိ၏ ပြန့်ပြောသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့်။ သတိမာ၊ သတိရှိသည်ဖြစ်၍။ သမ္မဇေနောတိ၊ ကား။ ပညာဝေပုလ္လပ္ပတ္တိယာ၊ ပညာ၏ ပြန့်ပြောသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့်။ သမ္မဇေနကာရီ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိခြင်းကို ပြုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ အယန္တိ၊ ကား။ ပဋိက္ကူလာဒိ ဝတ္ထုသု၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် အစရှိသော ဝတ္ထုတို့၌။ အပ္ပဋိက္ကူလ သညီဝိဟာရာဒိကာ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေခြင်းအစရှိသော။ ခီဏာသဝါနံ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အဂ္ဂမဂ္ဂါ မိဂမသိဒ္ဓါ၊ အရဟတ္တမဂ်ကို ရခြင်းဖြင့်ပြီးသော။ အယံ စိတ္တိသရိယတာ၊ ဤစိတ်ကို အစိုးရသည်၏အဖြစ်သည်။ တေန၊ ကြောင့်။ စေတောဝသိပ္ပတ္တာနံ။ပ။ ဝုစ္စတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အနိဋ္ဌေ၊ အလိုမရှိအပ်သော။ သတ္တာသညိတေ၊ သတ္တဝါဟု မှတ်သိအပ် ဆိုအပ်သော။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ၌။ မေတ္တာဖရဏံ ဝါ၊ မေတ္တာဖြင့် ဖြန့်ခြင်းကိုသော်၎င်း။ ဓာတုသော၊ ဓာတ်ဟု။ ပစ္စဝေက္ခဏာယ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့်။ ဓာတုမနသိကာရံ ဝါ၊ ဓာတ်ဟု နှလုံးသွင်းခြင်းကိုသော်၎င်း။ ဂူထာဒိကေ၊ မစင်အစရှိသော။ (အနိဋ္ဌေ၊ သော။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ၌။) ဓာတုမနသိကာရံ၊ ဓာတ်ဟု နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ လျက်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဂေ တဗ္ဗံ၊ ၏။ အပ္ပဋိက္ကူလသညီ ဝိဟရတိတိ၊ ကား။ ဟိတေသိ တာယ စ၊ အစီးအပွါးကို အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ဓမ္မသဘာဝစိန္တနာယ စ၊ တရားသဘောကို ကြံစည်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ နပဋိက္ကူလသညီ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဣရိယာပထဝိဟာရေန၊ ဣရိယာပထဝိဟာရဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဥတိ မိတ္တာဒိကေ၊ ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေအစရှိသော။ ဣဋ္ဌေ၊ အလိုရှိအပ်သော။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ၌။ ကေသာဒိအသုစိ ကောဋ္ဌာသမတ္တာမေဝ၊ ဆံပင် အစရှိသော မစင်ကြယ်သော ကောဋ္ဌာသမျှသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အသုဘဖရဏံ ဝါ၊ အသုဘဘာဝနာဖြင့် ဖြန့်ခြင်းကိုသော်၎င်း။ အသုဘမနသိကာရံ ဝါ၊ အသုဘဟု နှလုံးသွင်းခြင်းကိုသော်၎င်း။ (အသုဘမန သိကာရံ ဝါ–ဖြင့် အသုဘဖရဏံ ဝါ–ကို ဖွင့်သည်) တတ္ထ၊ ထိုအပ္ပဋိက္ကူလအာရုံ၌။ ရူပဓမ္မဇာတံ၊ ရုပ်တရား အပေါင်းကို။ အနိစ္စန္တိ၊ မမြဲဟူ၍။ (မနသိကာရံ ဝါ၊ သော်၎င်း။ ဇတ္ထ၊ ဤအနိစ္စန္တိဟူသော ပါဠိ၌။) ဣတိ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ (တနည်း) ရူပဓမ္ဓ ဇာတံ၊ ကို။ (မနသိကာရံ ဝါ ကရောန္တော–၌ စပ်) အနိစ္စန္တိ ဣတိ–သဒ္ဒေါ၊ အနိစ္စန္တိ–ဟူသောပါဠိ၌ ဣတိ–သဒ္ဒါသည်။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) အာဒိအတ္ထော၊ အစဟူသောအနက်ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စဒုက္ခာနတ္တာဝိပရိဏာမဓမ္မောတိ၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဝိပရိဏာမဓမ္မဟူ၍။ [၁၄] မနသိကာရံ ဝါ၊ နှလုံးသွင်း ခြင်းကိုသော်၎င်း။ ကရောန္တော၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဂေနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ပဋိက္ကူလာပဋိက္ကူလေသုတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ဣဋ္ဌာနိ ဌာနိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထူနိ၊ တို့ကို။ ဇေဏ္ဍို၊ တပေါင်းတည်း။ ဂဟေတ္တာ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဣတရတ္ထ၊ ဤမှတပါးသော အပ္ပဋိက္ကူ လေသု–ဟူသော ပုဒ်၌။ ဇေ နယော၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ယံ၊ အကြင်အာရုံသည်။ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပဋိက္ကူလတောဝ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတ မေဝ၊ ထင်ပြီးသည်သာလျှင်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ပစ္ဆာ၊ ၌။ အပ္ပဋိက္ကူလတောဝ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် မဟုတ်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ နှစ်သက် ဖွယ်အားဖြင့်။ ဥပတိဋ္ဌတိ၊ ထင်တတ်၏။ ယဉ္စ၊ အကြင်အာရုံသည်လည်း။ အပ္ပဋိက္ကူလတောဝ၊ အားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ (ဟုတ္တာ၊၍။) ပစ္ဆာ၊ ၌။ ပဋိက္ကူလတောဝ၊ အားဖြင့်။ ဥပတိဋ္ဌတိ၊ ၏။ တဒုဘယေပိ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံ၌လည်း။ ခီဏာ သဝေါ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သစေ အာဘဝ်တိ၊ အကယ်၍အလိုရှိငြားအံ့။ ဝုတ္တန ယေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပဋိက္ကူလသညီ ဝါ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း။ ဝိဟရေယျ၊ နေနိုင်၏။ ပဋိက္ကူလသညီ ဝါ၊ မူလည်း။ (ဝိဟရေယျ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ဤသို့နေနိုင်ခြင်းကို။ အရိယိဒ္ဓိ၊ အရိယာတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော ပြီးစီးပြည့်စုံခြင်းတန်ခိုးဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာတိ၊ ကား။ ကာရဏာဝသေန၊ အားဖြင့်။ စက္ခုတိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓဝေါဟာရေန၊ ရအပ်သော အမည် ရှိသော။ ရူပဒဿနသမတ္ထေန၊ အဆင်းကို မြင်ခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော။ စက္ခုဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ကာရဏာဘူတေန ဝါ၊ အကြောင်းမူလည်းဖြစ်သော။ ဒွါရဘူတေန ဝါ၊ ဒွါရမူလည်းဖြစ်သော။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုပသာဒဖြင့်။ ရူပံ၊ ကို။ ပဿိတွာ၊ ၍။ နေဝ သုမနော ဟောတိတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ အယံ ပဋိက္ခေပေါ၊ ဤပယ်မြစ်ခြင်းသည်။ ဂေဟသိတသောမနဿသ၊ ကာမ ဂုဏ်၌ မှီသော ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ (ပဋိက္ခေပေါ၊ ပယ်မြစ်ခြင်းတည်း။) နေက္ခမ္မပက္ခိကာယ၊ နေက္ခမ္မအဖို့ရှိသော။ ကိရိယာ သောမနဿဝေဒနာယ၊ ကိရိယာသောမန သဝေဒနာကို။ (ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်)။ နေ၊ မဟုတ်။ ဆဠင်္ဂုပေက္ခန္တိ၊ ကား။ ဣဋ္ဌာနိ၌ ဆဠာရမ္ဘဏာပါထေ၊ ဣဋ္ဌ အနိဋ္ဌဖြစ်သော ခြောက်ပါးသော အာရုံ၏ထင်ရာ၌၊ ဝါ၊ ထင်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ပရိသုဒ္ဓ ပကတိဘာဝါ ဝိဇေဟနလက္ခဏာ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော ပကတိ သဘောကို မစွန့်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ ဆသု၊ ကုန်သော။ ဒွါရေသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဆဠင်္ဂုပေက္ခာတိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမံ၊ ရအပ်သော အမည်ရှိသော။ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခံ၊ ကို။ ။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပါဠိယာ၊ ဖြင့်။ သမတ္ထေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ ပဋိသမ္ဘိဒါယန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ။ ၏။

၃၇၆။ ပက္ခိအာဒီနန္တိ (ဇတ္ထ)၊ ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဒေဝါဒီနံ၊ နတ်အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ (ဝေဒိတမ္ဗော၊ ၏။) ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဝေဟာသဂမနာဒိကာတိ (ဇတ္ထ)၊ ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ စက္ခုဝိသုဒ္ဓိအာဒီ၊ မျက်စိ၏ အထူးစင်ကြယ်ခြင်းစသည်ကို။ သင်္ဂဟာတိ၊ ၏။ ကုသလကမ္မေန၊ ကုသိုလ်ကံကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တိတ္တာပိ၊ ဖြစ်ပြီး၍သော်လည်း။ အကုသလဝိပါကာနုဘာဝေန၊ အကုသိုလ်၏ အကျိုးဝိပါက်၏ အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့်။ သုခသမုဿယတော၊ ချမ်းသာအပေါင်းမှ။ ဝိနိပတိတတ္တာ၊ ပျက်စီး၍ လျောကျသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိနိပါတိကာနံ၊ ဝိနိပါတိကအသုရာတို့အား။ ဗျာနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ အဘိညာပတ္တံ၊ အဘိညာဉ် အဖြစ်သို့ရောက်သော။ ဗျာနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥက္ကံသဂတာ၊ ထူးကဲခြင်းသို့ရောက်သော။ ဥဗ္ဗေဂပိတိသဟိတာ၊ ဥဗ္ဗေဂါ ပိတိနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝိပဿနာပိ၊ ဝိပဿနာသည်လည်း။ အာကာသေ၊ ၌၊ ဝါ၊ သို့။ (ဋီပါဠိ ၁၇–၌ အာကာ သံ–ဟု ရှိ၏။) လဃုံပနမတ္တာပိ၊ ပျံတက်စေခြင်း အတိုင်းအရှည်ရှိသည်သော်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနံ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဗဒ္ဓမကပ္ပိကာနန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဧကစ္စာနံမနုဿာနန္တိ ဣမဿ၊ ပုဒ်၏။ ဝိသေသနံ၊ အထူးပြုသော ဝိသေသနဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝမာဒီနန္တိ (ဇတ္ထ)၊ ၌ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပုနဗ္ဗသုမာတာဒီနံ၊ ပုနဗ္ဗသု၏ အမေ အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဝေဒိတမ္ဗော၊ ၏။

၃၇၇။ ဝေဟာသန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဘုမ္မတ္ထေ၊ သတ္တမီဝိဘတ်၏ အနက်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာ ဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ အစ္ဆန္တသံယောဂေ၊ အစ္ဆန္တသံယောဂအနက်၌။ (ဥပယောဂဝစနံ၊ တည်း။ ဤ၌ ပတ်လုံးဟူ၍ငင်းတိုင်တိုင်ဟူ၍ငင်း အနက်ပေးရန်မဖြစ်) ဟိ၊ အစ္ဆန္တသံယောဂအနက်၌ ဖြစ်သည် မှန်၏။ စက္ကဝတ္တိ၊ စကြဝတေးမင်းသည်။ စက္ကရတနံ၊ စကြာရတနာကို။ ပုရက္ခတ္တာ၊ ရှေ့သွားပြု၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ဘဝနတော၊ ဘုံဗိမာန်နန်းတော်မှ။ အဘ္ဘုဂ္ဂန္ဒာ၊ ပျံတက်၍။ အာကာသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ (ဧဝ–ဖြင့် အစ္ဆန္တ သံယောဂဖြစ်ပုံကို ပြသည်) သိနေရုံ၊ မြင့်မိုရ်တောင်ကို။ ပဒက္ခိဏံ၊ လက္ခဏာရစ်လည်သည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ သကလစက္ကဝါဠံ၊ အလုံးစုံသော စကြဝဠာတိုက်ကို။ အနုသံယာယတိ၊ လှည့်လည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ အဿဗန္ဓာတိ၊ ကား။ အဿပါလာ၊ မြင်းထိန်းတို့သည်။ ယေ၊ ယင်းမြင်းထိန်းတို့သည်။ အဿာနံ၊ မြင်းတို့အား။ ယဝသဒါယကာ၊ မြင်းစာကို ပေးတတ်ကုန်၏။ ဂေါဗန္ဓာ၊ နွားထိန်းတို့သည်။ တထာ၊ ထို့အတူပင်တည်း။

စက္ကဝတ္တိအာဒီနံ၊ စကြဝတေးမင်း အစရှိသည်တို့၏။ ပုညိဒ္ဓိယာ၊ ကောင်းမှုတန်ခိုးကို။ ဝိတ္ထာရိယမာနာယ၊ ချဲ့အပ်သည်ရှိသော်။ အတိပပဉ္စော၊ အလွန်ကျယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုညဝတော ဣဒ္ဓိ၊ ကို။ လက္ခဏတော၊ အားဖြင့်။ ဒဿေန္တေန၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ပရိပါကံ။ပ။ [၁၅] ဝိသေသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာပိ၊ ဆိုပြီး၍လည်း။ ဧတေဟိ ကာဒီနံ၊ ဧတေဟိ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပုညိဒ္ဓိ၊ ကို။ ဧကဒေသေန၊ တစိတ် တဒေသအားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊။ ဇတ္ထ စာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သုဝဏ္ဏပဗ္ဗတောတိ၊ ကား။ သဗ္ဗသုဝဏ္ဏမယော၊ အလုံးစုံရွှေဖြင့်ပြီးသော။ ပဗ္ဗတော၊ တောင်တည်း။ တဿ၊ ထိုရွှေတောင်၏။ ဂဟိတ ဂဟိတဋ္ဌာနေ၊ ယူရာယူရာအရပ်၌။ ဩမိ၊ အပိုင်းအခြားသည်။ နေ ပညာယတိ ကိရ၊ မထင်သတတ်။ ဧကသိတာ မတ္ထေတိ ဇတ္ထ၊ ၌။ သိတာ နာမ၊ မည်သည်။ ကသနဝသေန၊ လယ်ထွန်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နင်္ဂလဿ၊ ထွန်ထယ်၏။ ဂတမဂ္ဂေါ၊ သွားရာလမ်းကြောင်းတည်း။ တုမ္မံ နာမ၊ တုမ္မမည်သည်ကား။ အာဌကံ၊ ပြည်တောင်းတည်း။ စုဒ္ဒသ မဂ္ဂါတိ၊ ကား။ စတုဒ္ဒသ၊ ကုန်သော။ ကသနမဂ္ဂါ ၊ ထွန်ရေး ထယ်ရေးလမ်းကြောင်းတို့သည်။

၃၇၈။ ဝိဇ္ဇံ ပရိဇေပိတ္တာတိ၊ ကား။ ဂန္ဓာရီဝိဇ္ဇာဒိကံ၊ ဂန္ဓာရီဝိဇ္ဇာအစရှိသော။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝိဇ္ဇံ၊ မန္တြာန် အတတ်ကို။ ကတူပစာရံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ဥပစာရှိသည်ကိုပြု၍။ ပရိဝတ္တေတ္တာ၊ ပြန်လှန်၍။ မန္တပဌနက္ကမေန၊ မန္တြာန်ရွတ်ဖတ်သော အစဉ်ဖြင့်။ ပဌိတ္တာ၊ ရွတ်ဖတ်၍။

၃၇၉။ သမ္မာပယောဂေနာတိ၊ ကား။ ဥပါယပယောဂေန၊ သင့်လျော်သောအားထုတ်ခြင်းဖြင့်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် အားထုတ်အပ်သည်ရှိသော်။ ယထိစ္ဆိတတ္ထသိဒ္ဓိ၊ အလိုရှိအပ်တိုင်းသော အကျိုး၏ ပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တိတဉ္ဉာဏမ္ပေန၊ ဖြစ်စေအပ်သော သင့်လျော်သော အားထုတ်ခြင်းဖြင့်။ တဿ တဿ ကမ္မဿာတိ၊ ကား။ ယထာ ဓိပ္ပေတဿ၊ အကြင်အကြင်အလိုရှိအပ်သော။ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗ ကမ္မဿ၊ ပြီးစေအပ် ပြီးစေသင့်သော အမှု၏။ ဇတ္ထ စာတိ၊ ကား။ တတ္ထ တတ္ထ။ပ။ ဣဒ္ဓိတိ၊ ဟူသော။ ဒဿမာယ၊ ဆယ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဣမိဿာ ဣဒ္ဓိယာ၊ ၏။ နိဒ္ဒေသေပိ၊ ၌လည်း။ ပုရိမပါဠိသဒိသာဝါတိ၊ ကား။ သမာဓိဝိပ္ပါရဣဒ္ဓိအာဒီနံ၊ အစရှိသည်တို့၏။ နိဒ္ဒေသသဒိသာဝ၊ နိဒ္ဒေသနှင့်တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သကဋ္ဌ ဗျူဟာဒိကရဏဝသေနာတိ၊ ကား။ သကဋ္ဌဗျူဟစက္ကဗျူဟ ပဒုမဗျူဟာဒီနံ၊ လှည်းဦးသဏ္ဌာန်စစ်ဆင်ခြင်း, ရထားဘီးသဏ္ဌာန်စစ်ဆင်ခြင်း, ပဒုမ္မာကြာသဏ္ဌာန်စစ်ဆင်ခြင်းစသည်တို့ကို။ သံဝိဓာနဝသေန၊ စီရင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တာဝိသေသော၊ ဖြစ်သော အထူးသည်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္ဗန္ဓော၊၏။ ဂဏိတာဂန္ဓဗ္ဗာ ဒိ၊ ဂဏန်းအတတ်, သီဆို ကခုန်ခြင်းအတတ် အစရှိသည်သည်။ သိပ္ပကမ္မံ၊ သိပ္ပကမ္မမည်၏။ သလ္လကတ္တကာဒိ၊ ခွဲစိတ်ကုသခြင်း အစရှိသော အတတ်သည်။ ဝေဇ္ဇကမ္မံ၊ ဝေဇ္ဇကမ္မမည်၏။ ဣရုဗ္ဗေဒါ ဒီနံ၊ ဣရုဗ္ဗေဒ အစရှိကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ဝေဒါနံ၊ ဝေဒတို့ကို။

ဧကောပိ ဟုတ္တာ ဗဟုဓာ ဟောတီတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိယာ ဧဝ၊ အဓိဋ္ဌာန ဣဒ္ဓိ၏ သာလျှင်၊ ဝါ၊ အဓိဋ္ဌာနဣဒ္ဓိကိုသာလျှင်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဓိဋ္ဌာနာဣဒ္ဓိ ယေဝ အာဂတာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊

၏။ ကျမသို့ ပနတ္ထေတိ၊ ကား။ အဘိညာနိသံသသခ်ိတေ၊ အဘိညာနိသံသ ဟုဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ ကား။ ကျဒ္ဓိဝိသခ်ိတေ၊ ကျဒ္ဓိဝိဟု ဆိုအပ်သော။ ကျမသို့ အတ္ထေ၊ ဤအရာ၌။

၃၈၀။ ဧကဝိဓေန ဉာဏဝတ္ထုန္တိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ ဝိသေဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကောဌာ သတ္ထာ၊ အဖို့ဟူသော အနက်ရှိ၏။ ဝိဝိဓမ္မိ။ပ။ အာဒီသု၊ တို့၌။ ဝိကပ္ပတ္ထော၊ ဝိကပ်–အပြားဟူသော အနက်ရှိ၏။ တဒုဘယမ္မိ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံ သည်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤကျဒ္ဓိဝိဓယ–ဟူသောပုဒ်၌။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ကျတိ၊ သို့။ ဒသေန္တော၊ ၍။ ကျဒ္ဓိဝိဓယာတိ။ပ။ ကျဒ္ဓိ ဝိကပ္ပါယ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ကျဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းသည်။ အဘိညာသု၊ တို့တွင်။ ဧကော၊ တခုသော။ ကောဌာသော စ၊ အဖို့သည်ရင်း။ ဝဏ္ဏမာနေဟိ၊ ဆိုအပ်လတ့ံကုန်သော။ ဘေဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အနေကပ္ပဘေဒါ စ၊ များသော အပြားရှိသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝုတ္တပ္ပ ကာရဝသေနာတိ၊ ကား။ ဝုတ္တသ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ စိတ္တပရိဒမနသ၊ စိတ်ကို ဆုံးမကြောင်းဖြစ်သော။ စုဒ္ဒသပ္ပကာရသ စ၊ တဆယ့်လေးပါးသော အပြား၏ဝင်း။ သမာဟိတတာဒိပ္ပကာရသ စ၊ တာအစရှိ သော အပြား၏ဝင်း။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ကျဒ္ဓိဝိဓယာတိ စ၊ ဟူသောပုဒ်သည်လည်း။ တဒတ္ထသ၊ ထိုကျဒ္ဓိဝိဓဟူသော အကျိုး ၏။ သမ္ဘဒါနဝစနံ၊ ပြည့်စုံခြင်းကို ဆိုသောစကားတည်း။ (တဒတ္ထသမ္ဘဒါနဝစနန္တိ–ဟု ရှိသင့်၏၊ ထိုသို့ရှိလျှင် တဒတ္ထသမ္ဘဒါန ဝစနံ၊ တဒတ္ထသမ္ဘဒါန်အနက်ကိုဟောသော ဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဟုပေး) ကျတိ၊ ကြောင့်။ ကျဒ္ဓိဝိဓာဓိဂမတ္ထာယာ တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကသိဏာရမ္မဏာတော အပနေတ္တာတိ ကျဒ်၊ ဟူသော ဤစကားကို။ [၁၆] အဘိညာပါဒကပရိကမ္မ စိတ္တာနံ၊ အဘိညာဉ်၏ အခြေခြစ်သောစိတ်နှင့် ပရိကံ စိတ်တို့၏။ သမာနသန္တာနတာယ၊ တူသော အစဉ်သန္တာန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပရိကမ္မစိတ္တသ၊ ၏။ ကသိဏာ ရမ္မဏာတ္တာ၊ ကသိဏ်းလျှင်အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝုတ္တံ၊ သည်။) နု၊ မဟုတ်။ ကျဒ္ဓိဝိဓာဘိမုခံ ပေသေတီတိ၊ ကား။ နိပ္ပါ ဒေတမ္ဘသ၊ ပြီးစေအပ်သော။ ကျဒ္ဓိဝိဓသ၊ အရာအထောင် စသော တန်ခိုးအထူးအပြားသို့။ အဘိမုခဘာဝေန၊ ရှေးရှုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သတံ၊ အရာ သည်။ ဟောမိ၊ ဖြစ်လို၏။ ကျတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပရိကမ္မစိတ္တသ၊ ၏။ ယံ ပဝတ္တာနံ၊ အကြင်ဖြစ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တဒေဝ၊ ထိုဖြစ်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ အသ၊ ထိုပရိကံစိတ်ကို။ အဘိနိဟရဏံ စ၊ ရှေးရှုဆောင်ခြင်းသည်ရင်း။ ကျဒ္ဓိဝိဓာဘိမုခ ပေသနံ စ၊ ခသို့ရှေးရှုစေလွှတ်ခြင်းသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) တထေဝ၊ ထိုအရာအထောင်စသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်သာလျှင်။ ကျဒ္ဓိဝိဓသ၊ ၏။ ပဝတ္တာနတော၊ ကြောင့်တည်း။ (ဤ၌ ပုဒ်မကြီးရှိရမည်) အဘိနိန္နာမနံ၊ ရှေးရှည်လွှတ် စေခြင်းသည်။ ကျ၊ ဤအရာ၌။ ပရိကမ္မစိတ္တသ၊ ၏။ ကျဒ္ဓိဝိဓေ၊ ၌။ အဓိမုတ္တိ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကျတိ၊ ကြောင့်။ အဓိဂန္တဗ္ဗ။ပ။ ကဃရာတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကျ၊ ဤကျဒ္ဓိဝိဓအရာ၌။ ပစ္စနဘဝနဖုသနသစ္ဆိ ကိရိယာ၊ ခံစားခြင်း, ထိခြင်း, မျက်မှောက်ပြုခြင်းတို့သည်။ ပတ္တိပရိယာယာ ဧဝ၊ ရောက်ခြင်း၏ ပရိယာယ်တို့သည်သာလျှင်တည်း။ (သီမူနှင့်အညီ ပုဒ်ခွဲသည်) ကျတိ၊ သို့။ ဒသေန္တော၊ ၍။ ပါပုဏာတီတိ အတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဿာတိ၊ ကား။ ကျဒ္ဓိဝိဓသ၊ ၏။

ဧကောပိတိ (ဧတ္ထ)၊ ၌။ ပိ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဝဏ္ဏမာနံ၊ ဆိုအပ်လတ့ံသော။ ဗဟုဘာဝံ၊ များသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ သမ္ဘိဏ္ဏနတ္ထော၊ ပေါင်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သော။ ထိုဗဟုဘာဝသည်။ အဿ၊ ထိုဧက၏၊ ဝါ၊ ဧကဘာဝ၏။ "ဧကောပိ၊ တပါးသည်လည်း။ ဟုတ္တာ၊ လျက်။ ဗဟုဓာ၊ များသော အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗဟုဓာပိ၊ များသော အပြားရှိသည်လည်း။ ဟုတ္တာ၊ လျက်။ ဧကော၊ တပါးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။" ကျတိ၊ သို့။ ပဋ္ဌယောဂီ၊ အပ္ပြိုင် ယှဉ်ဖက်ပေတည်း။ သော စ ခေါ၊ ထိုတပါးတည်း ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ ဗဟု ဘာဝံ၊ ကို။ နိမ္မိနိတ္တာ၊ ဖန်ဆင်း၍။ ဌိတသ၊ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အန္တရာဝ၊ အကြားဌာနသာလျှင်။ ဧကဘာရုပ ဂမော၊ တပါးတည်းအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းတည်း။ ပန၊ ဆက်။ ယထာကာလပရိစ္ဆေဒံ၊ ကာလ အပိုင်းအခြားအားလျော်စွာ။ သရသေနေဝ၊ မိမိသဘောဖြင့်သာလျှင်။ ဧကဘာရုပဂမော၊ ကို။ ကျ၊ ဤအရာ၌။ နာဓိပ္ပေတော၊ အလိုမရှိအပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အနိဋ္ဌိနိမ္မာနဘာဝတော၊ တန်ခိုးဖြင့် ဖန်ဆင်ခြင်း မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တမ္မိ၊ ထိုကာလအပိုင်းအားလျော်စွာ တပါးတည်း ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ကတကာလပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကာလအပိုင်းအခြား၏ အစွမ်းဖြင့်။ သိဒ္ဓတ္တာ၊ ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကျဒ္ဓါ နုဘာဝေါယေဝ၊ တန်ခိုး၏ အာနုဘော်သည်သာလျှင် တည်း။ ကျတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ဝါ၊ ကား။ အယံ ပိ–သဒ္ဒေါ၊ ကို။ အဌာနေ၊ အရာမဟုတ်သည်၌။ (ပယုတ္တော၊ ယှဉ်စေအပ်၏။) ဧကော၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဗဟုဓာပိ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ကျတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဓေါ၊ ၏။ ကျမသို့ ပဂ္ဂေ၊ ဤအဖို့၌။ ပိသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဝဏ္ဏမာနံ၊ ဆိုအပ်လတ့ံ သော။ ဧကဘာဝံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ သမ္ဘိဏ္ဏနတ္ထော၊ ရှိ၏။ ကျတိ၊ သို့။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ သော ဟိတိအာဒိ၊ အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝတ္တာဗ္ဗံ၊ ၏။ ဗဟု ဘာဝနိမ္မာနေ၊ များသည်၏အဖြစ်ကို ဖန်ဆင်းရာ၌။ ပယောဇေနံ၊ အကျိုး ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ ဗဟူနံ သန္တိကေတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဗဟူနံ သန္တိကေတိ၊ ကား။ အတ္ထနာ၊ သည်။ နိမ္မိတာနံ၊ ဖန်ဆင်းအပ်ကုန်သော။ ဗဟူနံ၊ များစွာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သမီပေ၊ အနီး၌။ တေဟိ၊ ထိုများစွာသော နိမ္မိတရုပ် တို့သည်။ ပရိဝါရိတော၊ ခြံရံအပ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ကျတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဝါ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အဝုတ္တ ဝိကပ္ပတ္ထော၊ မဆိုအပ်သေးသည်ကို အထူးကြံခြင်း အနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုဝါ–သဒ္ဒါ ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ကထေတုကာမော ဝါ၊ ဟောခြင်းငှါ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ရင်း။ ကျတိ ဧဝမာဒိ၊ ကို။ သင်္ဂဟတိ၊ ၏။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာန္တော၊ လျက်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အရာအထောင် အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကျတိ၊ သို့။ အာနေတ္တာ၊ ၍။ သမ္ဘဒ္ဓိ တဗ္ဗံ၊ ၏။

၃၈၁။ ဇေတ္ထ၊ ဤစျာန်တို့ကြောင့်။ ကျွဒ္ဓိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ ကျွတိ၊ ကြောင့်။ ဘူမိယော၊ မည်ကုန်၏။ စျာနာနိ၊ တို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) စ၊ ဆက်။ ဇေတ္ထာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဟေတုမှိ၊ ဟိတ်အနက်၌။ ဘုမ္မဝစနံ၊ တည်း။ ဝိဝေက တော၊ နိဝရဏတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့်။ ဧတာ၊ သော။ ဘူမိ၊ ဘုံသည်။ ဝိဝေကဇောဘူမိ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပဌမံ စျာနံ၊ သည်။ နိဝရဏဝိဝေကသမ္ဘူတတ္တာ၊ နိဝရဏတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဝေကဇံ၊ မည်၏။ ပီတိသုခ ဘူတာ၊ ခဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဖြစ်သော ပီတိသုခရှိသော၊ ဝါ၊ ပီတိသုခကြောင့် ဖြစ်သော။ ဘူမိ၊ သည်။ ပီတိသုခဘူမိ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဒုတိယဇ္ဈာနံ၊ သည်။ ပီတိသုခဘူတဠေဝ၊ ပီတိသုခဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၏ပင်း၊ သမာဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပီတိသုခသဗ္ဗာ တဠ၊ ဖြစ်သော ပီတိသုခရှိသည်၏ပင်း၊ ဝါ၊ ပီတိသုခကြောင့် ဖြစ်သည်၏ပင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဥပရိ၊ အထက်ဖြစ်သော။ ဒွိသုပိ၊ နှစ်ပါးသော ဘုံတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ကျွဒ္ဓိလာဘာယာတိ၊ ကား။ ကျွဒ္ဓိယာ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံခြင်း တန်ခိုးကို။ အဓိဂမာယ၊ ၄ါ။ ကျွဒ္ဓိပဋိလာဘာယာတိ၊ ကား။ ကျွဒ္ဓိယာ၊ ကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲလဲ။ လဘနာယ၊ ရခြင်းငှါ။ (လဘမာနာယ–ကား မသင့်၊ သီမူ၌ ပုနပ္ပု နလဘနာယ–ဟု ရှိ၏၊ သင့်၏။) ဗဟုလီကရဏာယ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုခြင်းငှါ။ ကျွတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကျွဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗတာယာတိ၊ ကား။ ကျွဒ္ဓိယာ၊ဖြင့်။ ဝိဝိဓရူပကရဏာယ၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိသော အဆင်းသဏ္ဌာန်ကို ပြုခြင်းငှါ။ ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိယာ၊ အထူးထူးအပြားပြားသော အဆင်းသဏ္ဌာန်ကို ဖန်ဆင်းနိုင်သော တန်ခိုးအလို့ငှါ။ ကျွတိ၊ ကား။ [၁၇] အတ္ထော၊ တည်း။ ကျွဒ္ဓိဝိသဝိ တာယာတိ၊ ကား။ ကျွဒ္ဓိယာ၊ တန်ခိုး၏။ ဝိဝိဓာနိသံသပသဝနာယ၊ အထူးထူးအပြားပြားသော အာနိသင်္သကို ဖြစ်ပွါးစေခြင်းငှါ။ ကျွဒ္ဓိဝသိတာယာတိ၊ ကား။ ကျွဒ္ဓိယာ၊ ၌။ ခိပ္ပနိသန္တိအာဒိဘာဝါဝဟာဝသီဘာဝတ္ထာယ၊ ခိပ္ပနိသန္တိ အစရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဆောင်တတ်သော ဝသီဘော် အလို့ငှါ။ ကျွဒ္ဓိဝေသာရဇ္ဇာယာတိ၊ ကား။ ကျွဒ္ဓိယာ၊ ၌။ ပဋိပက္ခဒူရီဘာဝေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်မှ ဝေးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိဟတသံကိလေသတာယ၊ ကင်းပြီးသော ညစ်ညူးကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုဒ္ဓေ၊ စွာ။ ဝိသာရဒဘာဝါယ၊ ရဲရင့်သည်၏အဖြစ်အကျိုးငှါ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ သည်။ တာဝ၊ စွာ။ ကျွဒ္ဓိယာ၊ ၏။ ဘူမိ၊ သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) တတ္ထ၊ ထိုစတုတ္ထစျာန်၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ ၍။ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗတော၊ ပြီးစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ကျတရာနိ ပန၊ ဤမှတပါးသော အောက်စျာန်တို့သည်ကား။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ (ဘူမိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။) ကျတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ဇေတ္ထ စာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ တိဏ္ဏံစျာနာနိ၊ တို့ကို။ သမ္ဘာရဘူမိယောတိ၊ အကြောင်းအဆောက်အဦးဘုံတို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ကျတိ၊ သို့။ သမ္ဘန္ဓော၊ ၏။ တတိယဇ္ဈာနေ၊ ၌။ သုခဖရဏေန စ၊ သုခကို ဖြန့်ခြင်းကြောင့်ငင်း၊ ဝါ၊ သုခ၏ပြန့်ခြင်းကြောင်းငင်း။ ပဌမ ဒုတိယေသု၊ တို့၌။ ဟေတုဘူတေန၊ ဟိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ (နာ–ဝိဘတ်၏အနက်ကို ပြသည်) ပီတိဖရဏေန စ၊ ကြောင့်ငင်း။ သုခဖရဏေန စ၊ ကြောင့်ငင်း။ ကျတိ၊ သို့။ ယထာရဟဝသေန၊ ဖြင့်။ ယောနေ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) စ၊ ဆက်၊ ဇေတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ စျာနသ၊ ၏။ သုဘာဝိတဘာဝေန၊ ကောင်းစွာ ပွါးစေအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာတိ သယာနံ၊ ကုန်သော။ ပီတိသုခါနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စျာနပဗ္ဗစ္ဆယာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဟဇာတနာမကာယသ၊ တကွဖြစ်သော နာမကာယကို။ ပရိဗြူဟနံ စ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပွါးစေခြင်းသည်ငင်း။ ရူပကာယသ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ တံသမုဋ္ဌာနေဟိ၊ ထိုပီတိသုခတို့ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ ပဏီတရူပေဟိ၊ မွန်မြတ်ကုန်သော ရုပ်တို့ဖြင့်။ ပရိပ္ဖုဋ္ဌတာ စ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပျံ့နှံ့စေအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်ငင်း။ (ဖရဏံ၊ မည်၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပီတိသုခေန၊ ဖြင့်။ အဘိသန္နေတိ၊ အနှံ့အပြား စိုစွတ်စေ၏။ ပရိသန္နေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်စိုစွတ်စေ၏။ ပရိပူရေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စေ၏။ ပရိပ္ဖရတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပျံ့နှံ့စေ၏။ ကျတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ သုခသညန္တိ၊ ကား။ စျာနသုခေန၊ နှင့်။ သဟဂတံ၊ သော။ သည်၊ သို့။ လဟုသညန္တိ၊ ကား။ တံ သမ္ပယုတ္တလဟုတာ သဟဂတံ၊ ထိုစျာန်ချမ်းသာနှင့်ယှဉ်သော ပေါ့သည်၏အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်သော။ သည်၊ သို့။ သြက္ကမိတ္တာတိ၊ ကား။ အနုပဝိသိတ္တာ၊ သက်ဝင်၍။ ဟိ၊ မှန်။ တေသု စျာနေသု၊ ထိုအောက်စျာန်သုံးပါးတို့၌။ သာတိသယာယ၊ သော။ လဟုတာယ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ ယှဉ်သော။ သုခံ၊ ကို။ သန္တာနဝသေန၊ အစဉ်အတန်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တေန္တော၊ ဖြစ်စေသော။ ယောဂီ၊ သည်။ တံ၊ ထိုသုခ နှင့်လဟုတာသို့။ သမောက္ကန္တော ဝိယ၊ ကောင်းစွာ သက်ဝင်ဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ကျတိ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ "သုခသညံ လဟုသညံ သြက္ကမိတ္တာ"ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သညာသီသေန၊ သညာကိုခေါင်းတပ်သဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြသော စကားတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ စျာနသမ္ပယုတ္တာ၊ သော။ လဟုတာ၊ သည်။ ကျွဒ္ဓိယာ၊ တန်ခိုးနှင့်။ ဝိနာပိ၊ ၍လည်း။ အာကာသံ၊ သို့။ လဃုပနပ္ပမာဏာ ပတ္တာ ဝိယ၊ ပျံတက်စေခြင်း၏အတိုင်းအရှည်သို့ရောက်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၊ ဇေတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ လဟုဘာဝဂုဟာဏေနေဝ၊ လဟုဘာဝကို ယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ မုဒုကမ္မညဘာဝါပိ၊ နူးညံ့သည်၏အဖြစ်, အမှု၌ ခန့်သည်၏အဖြစ်တို့ကိုလည်း။ ဂဟိတာ ဧဝ၊ ယူအပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တေန၊ ကြောင့်။ လဟုမုဒုကမ္မညကာယောဟုတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ကျမိနာ ပရိယာယေနာတိ၊ ကား။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ စျာနာနံ၊ တို့ကို။ သမာပဇ္ဇနေန၊ ဝင်စားခြင်းဖြင့်။ သုခလဟုဘာဝပ္ပတ္တနာမရူပကာယသ။ ချမ်းသာ(နှင့်) ပေါ့ပါးသည်၏ အဖြစ်တို့သို့ရောက်သော နာမကာယ ရူပကာယရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ စိတ္တ ပရိဒမနေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ စတုတ္ထံ စျာနံ၊ သည်။ သုခေနေဝ၊ ချမ်းသာသဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ လွယ်ကူစွာသာလျှင်။ ကျွဒ္ဓိပဋိလာဘာယ၊ ၄ါ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ ကျတိ၊ ဤသို့သော။ ကျမိနာ ပရိယာယေန၊ ဤအကြောင်းပရိယာယ်ဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ပကတိဘူမိယာ၊ စတုတ္ထစျာန်ဟူသော ပကတိဘုံ၏။ အဓိဋ္ဌာနဘူတာ၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ သမ္ဘာရဘူမိယော၊ အောက်စျာန်သုံးပါး ဟူသော အဆောက်အဦးဘုံတို့သည်။ ပါကာရသ၊ တံတိုင်း၏။ နေမပ္ပဒေသော ဝိယ၊ ခြေဝင်အုင်ခြစ်အရုပ်ကဲ့သို့။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကျတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။

၃၈၂။ ဣဒ္ဓိပါဒနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ စတ္တာရောတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ၊ အရေအတွက်ကို ပိုင်းခြားကြောင်း ဖြစ်သော သဒ္ဒါတည်း။ ဣဒ္ဓိပါဒါတိ ဇတ္ထ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ဣဒ္ဓေတိ၊ ပြီးစီးတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိ၊ မည်၏။ သမိဒ္ဓေတိ၊ ပြီးစီး၏။ နိပ္ဖန္နေတိ၊ ပြီးစီး၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဇောယ၊ ဤတရားသဘောဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဣဒ္ဓေန္တိ၊ ကြီးပွါးတိုးတက်ကုန်၏။ ဣဒ္ဓါ ဝုဒ္ဓါ၊ ကြီးပွါးတိုးတက်ကုန်သည်။ ဥက္ကံသဂတာ၊ ထူးကဲခြင်းသို့ရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိ၊ မည်၏။ ပဌမေန၊ သော။ အတ္ထေန၊ ကတ္တားအနက်ဖြင့်။ ဣဒ္ဓိ ဇော၊ ပြီးစီးတတ်ပြီးမြောက်တတ်သော တရားသည်ပင်လျှင်။ ပါဒေါ၊ ပါဒတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ မည်၏။ ဣဒ္ဓိကောဌ္ဌာသော၊ ပြီးစီးပြီးမြောက် သောတရားအဖို့။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဒုတိယေန၊ သော။ အတ္ထေန၊ ကရိဏားအနက်ဖြင့်။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ကြီးပွါးကြောင်း တရား၏။ ပါဒေါ၊ ပါဒတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ မည်၏။ ပါဒေါတိ၊ ကား။ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ရာတည်း။ အဓိဂမူပါယေ၊ ရခြင်း၏အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တေန၊ ထိုရကြောင်း ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ဣဒ္ဓိပါဒဖြင့်။ ဥပရူပရိဝိသေသသခ်ါတံ၊ အထက်အထက်၌ဖြစ်သော အထူးဟုဆိုအပ်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ ကြီးပွါးခြင်းသို့။ ပဇ္ဇန္တိ ပါပုဏန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ တာဝ၊ စွာ။ အဌကထာနယော၊ အဌကထာ၌လာသော နည်းတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအဌကထာနည်း၌။ ဣဒ္ဓိ သဒ္ဒသ၊ ၏။ ပဌမော၊ သော။ ကတ္တုအတ္ထော၊ ကတ္တားအနက်ကို။ (ဝုတ္တော၊ ၏။) ဒုတိယော၊ သော။ [၁၈] ကရဏတ္ထော၊ ကရိဏား အနက်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပါဒသဒ္ဒသ၊ ၏။ ဇကော၊ တခုသော။ ကရဏတ္ထောဝ၊ ကရိဏားအနက်ကိုသာလျှင်။ (ဝုတ္တော၊ ၏။) ပဒ္ဓိ တဗ္ဗာဝ၊ ရောက်အပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣဒ္ဓေန္တိ စ၊ ပြီးမြောက်တတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပဒ္ဓိတဗ္ဗာ စ၊ ရောက်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ သည်။ ပဒ္ဓနကရဏေန၊ ရောက်ခြင်း၏ ကရိဏားဖြစ်သော။ ပါဒေန၊ ပါဒနင့်။ သမာနာဓိကရဏာ၊ တူသောတည်ရာရှိသည်။ နဝ ဟောတိ၊ ဖြစ်လည်းမဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဌမေန၊ သော။ အတ္ထေန၊ ကတ္တား အနက်ဖြင့်။ ဣဒ္ဓိ ဇော၊ ပြီးစီးပြီးမြောက်သော တရားသည်ပင်လျှင်။ ပါဒေါ၊ ရောက်ကြောင်းတည်း။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ ပြီးစီးပြီးမြောက်သော တရားဟူသော ရောက်ကြောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ဌ၊။ နဝ သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ တထာ၊ တူ။ ဣဒ္ဓိကိရိယာကရဏေန၊ ကြီးပွါးခြင်းကိရိယာ၏ ကရိဏားဖြင့်။ သာဓေတဗ္ဗာဝ၊ ပြီးစေအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝုဒ္ဓိသခ်ါတာ၊ ကြီးပွါးခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ ကို။ ပဒ္ဓနကိရိယာ ကရဏေန၊ ရောက်ခြင်းကိရိယာ၏ ကရိဏားဖြင့်။ ပဒ္ဓိ တဗ္ဗာ၊ ရောက်အပ်၏။ ဣတိ၊ကြောင့်။ ဒ္ဝိန္နံ၊ ကုန်သော။ ကရဏာနံ၊ တို့၏။ အသမာနာဓိကရဏတာ၊ မတူသော တည်ရာရှိသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ တူသော တည်ရာမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ နသမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုတိယေန၊ သော။ အတ္ထေန၊ အနက်ဖြင့်။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ကြီးပွါးကြောင်း တရား၏။ ပါဒေါ၊ ရောက်ကြောင်းတည်း။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ ကြီးပွါးကြောင်း တရား၏ရောက်ကြောင်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝတ္တုံ၊ ဌ၊။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဌမေန၊ သော။ အတ္ထေန၊ ကတ္တားအနက်ဖြင့်။ သမာနာဓိကရဏသမာသော၊ တူသော တည်ရာရှိသော ကမ္မဓာရည်းသမာသ်သည်ဌင်း။ ဒုတိယေန၊ ဒုတိယဖြစ်သော ကရိဏားအနက်ဖြင့်။ သာမိဝစနသမာသော။ ဆဋ္ဌီတပ္ပုရိသ်သမာသ်သည်ဌင်း။ နဝ ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဌမေန၊ သော။ အတ္ထေန၊ ကတ္တားအနက်ဖြင့်။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ပြီးစီးသော တရား၏၊ ဝါ၊ သို့။ ပါဒေါ၊ ရောက်ကြောင်းတည်း။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ ပြီးစီးသော တရားသို့ရောက်ကြောင်း။ (ဣတိ စ၊ သို့ ဌင်း။) ဒုတိယေန၊ သော။ အတ္ထေန၊ ကရိဏားအနက်ဖြင့်။ ဣဒ္ဓိ ဇော၊ ကြီးပွါးကြောင်း တရားသည်ပင်လျှင်။ ပါဒေါ၊ ရောက်ကြောင်း တည်း။ ဣဒ္ဓိပါ ဒေါ၊ ကြီးပွါးကြောင်းတရားဟူသော ရောက်ကြောင်း။ ဣတိ စ၊ သို့ဌင်း။ သမာသော၊ တပ္ပုရိသ်သမာသ် ကမ္မဓာရည်းသမာသ်သည်။ ယုတ္တော၊ သင့်၏။ (အဌကထာနည်းသည် လုံးဝမသင့်ပြီလော?ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် ယထာဝုတ္တောပိ ဝါ–စသည်ကို မိန့်သည်) ဝါ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တောပိ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အဌကထာနည်းဖြစ်သော သမာသ်သည်လည်း။ (ယုတ္တော၊ သင့်သေး၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) ပါဒဿ၊ ၏။ ဣဒ္ဓေမာန။ပ။ ဘာဝတော၊ ပြီးစီးသောအဖို့နှင့် ကြီးပွါးကြောင်း ကရိဏား၏ အကြောင်းဥပါယ၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ပုဗ္ဗဘာဂဆန္ဒဝသေန၊ ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော ဆန္ဒ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဆန္ဒဟေတုကော၊ ဆန္ဒလျှင် အကြောင်းရှိသော။ သမ္မယုတ္တဆန္ဒဝသေန၊ ယှဉ်ဖက်ဆန္ဒ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဆန္ဒာဓိကော၊ ဆန္ဒလွန်ကဲသော။ ပန၊ ဆက်။ ပုဗ္ဗဘာဂိသခ်ါရဝသေန ဇော၊ ရှေ့အဖို့ဖြစ်သော ပြုပြင်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ သဟဇာတ ဆန္ဒသာပိ၊ တကွဖြစ်သော ဆန္ဒ၏လည်း။ အဓိကတာ၊ လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဆန္ဒဠော ဘိက္ခု။ပ။ ဆန္ဒသမာဓိတိ၊ ဟူသော။ ဣမာယ ပါဠိယာ၊ ဖြင့်။ ဆန္ဒာဓိပတိသမာဓိ၊ ဆန္ဒအမှုးရှိသော သမာဓိသည်။ ဆန္ဒသမာဓိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိပတိသဒ္ဒလောပံ၊ အဓိပတိ–သဒ္ဒါကြောခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ သမာသော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ အဓိပတိသဒ္ဒတ္ထ ဒဿနဝသေန၊ အဓိပတိ–သဒ္ဒါ၏အနက်ကို ပြခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ အဌကထာယံ၊ ၌။ ဆန္ဒဟေတုကော ဆန္ဒာဓိကော ဝါ သမာဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ ဆန္ဒံ အဓိပတိ ကတ္တာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပဓာနဘူတာ တိ၊ ကား။ ဝိရိယဘူတာ၊ ဝိရိယဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ သခ်ံတသခ်ါရ နိဝတ္တနတ္ထံ၊ ၌။ ဖာနဂ္ဂဟဏံ၊ ပဓာန–သဒ္ဒါကို ယူခြင်း ဆိုခြင်းကို။ (ကတံ၊ ၏။) အထ ဝါ၊ ကား။ တံ တံ ဝိသေသံ၊ ကို။ သခ်ံရောတိ၊ ပြုပြင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သခ်ါရော၊ မည်၏။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ ဝိရိယံ၊ ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုအလုံးစုံသော ဝိရိယတို့တွင်။ စတုကိစ္စသာဓ ကတော၊ လေးပါးသော ကိစ္စကို ပြီးစေသော ဝိရိယမှ။ အညဿ၊ တပါးသော ဝိရိယကို။ နိဝတ္တနတ္ထံ၊ ၌။ ပဓာနဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ (ကတံ၊ ၏။) ပဓာနဘူတာ သေဌဘူတာ၊ မြတ်သည် ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ ပန၊ ဆက်။ စတုဗ္ဗိဓဿ၊ သော။ ဝိရိယဿ၊ ၏။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဗဟုဝစနနိဒ္ဒေသော၊ ကို။

(ကတော၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ ဣဒ္ဓိယာ ပါဒေါ ဣဒ္ဓိပါဒေါတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ သမာသ ယောဇနာဝသေန၊ ဆဋ္ဌီတပ္ပုရိသ သမာသ ယောဇနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပါဒသ၊ ၏။ ဥပါယတ္ထတံ၊ အကြောင်း ဥပါယ်အနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ယော ဣဒ္ဓိပါဒတ္ထော၊ အကြင်ဣဒ္ဓိပါဒပုဒ်၏ အနက်ကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ခဲ့၏။ သော၊ ထိုဣဒ္ဓိပါဒ–ပုဒ်၏ အနက်ကို။ (သန္ဓာယ ဝုတ္တော–ဌ် စပ်) ပဋိလာဘပုဗ္ဗဘာဂါနံ၊ ရခြင်းနှင့် ရှေးအဖို့တို့၏၊ ဝါ။ ရအပ်သော စျာန် အဘိညာဉ်နှင့် ရှေးအဖို့တရားတို့၏။ ကတ္တုကရဏိဒ္ဓိဘာဝံ စ၊ (အစဉ်အတိုင်း) ကတ္တားဣဒ္ဓိ ကရိဏီးဣဒ္ဓိ အဖြစ်ကိုလင်း။ ဝါ၊ ကား။ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အဘိဓမ္မေ၊ ဌ်။ အာဂတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဆန္ဒာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒေ ဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သာဓေတဗ္ဗာယ၊ ပြီးစေအပ်သော။ ဝုဒ္ဓိယာ၊ ကြီးပွါးခြင်း၏။ ကတ္တိဒ္ဓိဘာဝံ စ၊ ကတ္တားဣဒ္ဓိ၏ အဖြစ်ကိုလင်း။ ဆန္ဒာဒီနံ၊ တို့၏။ ကရဏိဒ္ဓိဘာဝဉ္စ၊ ကရိဏီးဣဒ္ဓိ၏ အဖြစ်ကိုလင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဝိရိယိဒ္ဓိပါဒေ၊ ဌ်။ ဝိရိယ။ပ။ ဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိရိယံ၊ သည်။ ဒွိကမ္မတ္တံ၊ နှစ်ကြိမ်။ အာဂတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ဝိရိယတို့တွင်။ ပုရိမံ၊ ရှေးဖြစ်သော ဝိရိယသည်။ ဝိရိယာဓိပတိ၊ ဝိရိယအမှူးရှိသော။ သမာဓိ၊ သည်။ ဝိရိယသမာဓိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမာဓိဝိသေသနံ၊ သမာဓိ–ပုဒ်၏ ဝိသေသနတည်း၊ ဝါ၊ သမာဓိကို အထူးပြုသော ဝိရိယတည်း။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော ဝိရိယသည်။ သမန္နာဂမဂ်ဒဿနံ၊ ပြည့်စုံသော အဂ်ါကို ပြသော ဝိရိယတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့ဌ်။ [၁၉] သမာဓိ စ၊ ၎င်း။ ပဓာနသခ်ါရော စ၊ ရ၎င်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒွေ ဧဝ၊ နှစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ သမန္နာဂမဂ်ါနိ၊ ပြည့်စုံသော အဂ်ါတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဆန္ဒာဒယော၊ ဆန္ဒအစရှိသည်တို့သည်။ သမာဓိဝိသေသနာနိ၊ သမာဓိ–ပုဒ်၏ ဝိသေသနတို့တည်း။ ပဓာနသခ်ါရော ပန၊ ပဓာနသခ်ါရကိုကား။ ပဓာနဝစနေနေဝ၊ ပဓာန–ဟူသော သဒ္ဒါဖြင့်သာလျှင်။ ဝိသေသိတော၊ အထူးပြုအပ်၏။ ဆန္ဒာဒီဟိ၊ ဆန္ဒအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ နေ (ဝိသေသိတော)၊ အထူးပြုအပ်သည် မဟုတ်။ ဣဓ၊ ဤ "ဝိရိယ သမာဓိပဓာနသခ်ါရသမန္နာဂတံ"ဟူသော ပါဋ်ဌ်။ ပဓာနသခ်ါရဿ၊ ၏။ ဝိရိယာ ဓိပတိတာ၊ ဝိရိယအကြီးအမှူးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ စင်စစ်သော်ကား။ သမာဓိ၊ ကို။ ဝိသေသေတွာ၊ ၍။ ဌိတမေဝ၊ တည်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိရိယံ၊ ကို။ သမန္နာဂမဂ်ဝသေန၊ ပြည့်စုံသော အဂ်ါ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဓာနသခ်ါရဝစနေန၊ ပဓာနသခ်ါရ–ဟူသော သဒ္ဒါဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ ဝိရိယေ ဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂမော၊ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဝုတ္တောပိ၊ ဟောအပ်သည်လည်း။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမာဓိ၊ ကို။ ဆန္ဒာဒီဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိသိဋ္ဌော၊ အထူးပြုအပ်၏။ တထာ ဝိသိဋ္ဌေနေဝ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့် အထူးပြုအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ တေန စ၊ ထိုသမာဓိနှင့်လည်း။ ပဓာနသခ်ါရော စ၊ သည်၎င်း။ သေသမမ္မာ စ၊ ကြွင်းသော စိတ်စေတသိက် တရားတို့သည်၎င်း။ သမ္မယုတ္တော–သမ္မယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်၏။ (ပါဠိနည်းအရ ပဓာနသခ်ါရော ဟူသော အနီးပုဒ်နှင့်အတူပြု၍ သမ္မယုတ္တော–ဟု ဧကဝုစ်ဖြင့် ထားငြားသော်လည်း မြန်မာစကား ချောစေခြင်းအကျိုးငှါ သမ္မယုတ္တာ–ဟု ဗဟုဝုစ်ဖြင့်ပြင်၍ အနက်ပြန်သည်) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမာဓိဝိသေသ နာနံ၊ သမာဓိကို အထူးပြုသော ဆန္ဒစသည်တို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဆန္ဒာဒီနံ၊ တို့၏။ ဝိသေသနဘာဝေါ စ၊ ဝိသေသန၏ အဖြစ်သည်လည်း။ တံ တံအဝဿယ ဝသေန၊ ထိုထိုဆန္ဒသမာဓိစသည်တို့၏ မိုရာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့ သိအပ်၏။

အထဝါတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ (ဝုတ္တာ–ဌ် စပ်) ပါဒသဒ္ဒေ၊ သည်။ နိဿယဒ္ဒေပိ၊ မှီရာအနက် ရှိငြားသော်လည်း။ ဥပါယဒ္ဒေန၊ ဥပါယအနက်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အားဖြင့်။ ဆန္ဒာဒီနံ၊ တို့၏။ ဣဒ္ဓိပါဒတာ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၏။ တေနေဝ၊ သာလျှင်။ အဘိဓမ္မေ၊ ဌ်။ ဥတ္တရုတ္ထဘာဝေနေယေ၊ ဥတ္တရုတ္ထဘာဝနေယ်ဌ်။ စတ္တာရောပ။ ပါဒေါတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဆန္ဒာဒီနမေဝ၊ တို့၏ သာလျှင်။ ဣဒ္ဓိပါဒတာ၊ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပဥ္စဝုစ္ဆကေ စ၊ ဌ်လည်း။ စတ္တာရော။ပ။ သမာဓိတိအာဒိနာဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဥဒ္ဒေသံ၊ သကို။ ကတ္တာပိ၊ ပြုပြီး၍လည်း။ ပုန၊ တဖန်။ ဆန္ဒာဒီနံယေဝ၊ တို့၏ သာလျှင်။ ကုသလာဒိဘာဝေါ၊ ကုသိုလ်အစရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဘတ္တောဝ၊ ဝေဖန်အပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဥပါယိဒ္ဓိပါဒဒဿနတ္ထမေဝ၊ ဥပါယဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ သာလျှင်။ သုတ္တေ စ၊ ဌ်ဌင်း။ အဘိဓမ္မေ စ၊ ဌ်ဌင်း။ နိဿယိဒ္ဓိပါဒဒဿနံ၊ နိဿယဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပြခြင်းကို။ ကတံ၊ ၏။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ (အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယှမာနေ၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်။) စတုဗ္ဗိဓတာ၊ လေးပါးအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။

၃၈၃။ ဆန္ဒာဒိနိ အဋ္ဌာတိ၊ ကား။ ဆန္ဒသမာဓိ၊ ဆန္ဒအမှူးရှိသော သမာဓိ၎င်း၊ ဝါ၊ ဆန္ဒနှင့်သမာဓိ၎င်း။ ဝိရိယသမာဓိ၊ ၎င်း။ စိတ္တသမာဓိ၊ ၎င်း။ ဝိမံသာသမာဓိ၊ ၎င်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဆန္ဒာဒိနိ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးသော တရားတို့ကို။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤရှစ်ပါးသော တရားတို့တွင်။ စတူသုပိ၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့ဌ်။ သမာဓိ၊ သည်။ သမာဓိ ဧဝ၊ သာလျှင်။ ကာမံ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ကားဖြစ်၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ ဣဒ္ဓိ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတုကာမတာဆန္ဒသဟိတောဝ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဆန္ဒနှင့်တကွဖြစ်သော်သာလျှင်။ သမာဓိ၊ သည်။ ဣဒ္ဓိပဋိလာဘာယ၊ ၎ါ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ ကေဝလော၊ သက်သက်သော သမာဓိသည်။ နေ (သံဝတ္တတိ)၊ မဖြစ်။ ဝိရိယသမာဓိအာဒယောပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဆန္ဒာဒိသဟိတာ၊ ဆန္ဒအစရှိသည်တို့နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဧတေ သမာဓိ စ၊ တို့၎င်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဆန္ဒာဒယော စ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးသော တရားတို့ကို။ (ဝုစ္စန္တိ–ဌ် စပ်) ဧတေဟိ၊ ဤတရားတို့ဖြင့်။ ဣဒ္ဓိ၊ သို့။ ပဒ္ဓတိ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်အပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ သယံ၊ မိမိတို့

ကိုယ်တိုင်။ ဣဒ္ဓိပဋိလာဘာယ၊ ၄၂။ ပဒ္ဓန္တိ သမ္ပဒ္ဓန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဒါနိတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိ။ပ။ သံဝတ္တတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ပါဋိယံ၊ ၌။ ဆန္ဒော နိ သမာဓိတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) တံ၊ ထိုစကားသည်။ ဆန္ဒာ ဒယော၊ တို့သည်။ သမာဓိသဟိတာဝ၊ သမာဓိနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော်သာလျှင်။ ဣဒ္ဓိ၊ ကို။ ယဒိပိ နပ္ပါဒေန္တိ၊ အကယ်၍ကား ပြီးစေတတ်ကုန်၏။ တထာပိ၊ ငြားသော်လည်း။ နေသံ၊ ထိုဝိရိယနှင့်သမာဓိ အစရှိသည်တို့၏။ ဝိသုံ၊ အသီး အခြား။ ပဒဘာဝဒဿနံ၊ ပဒအဖြစ်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သောစကားတည်း။ ဧကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ နိယုတ္တောဝ၊ ယှဉ်သော်သာလျှင်။ (ဣဒ္ဓိပဋိလာဘာယ၊ ၄၂။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။) ဧကေကော၊ တပါး တပါးချင်း။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ (ဣဒ္ဓိပဋိလာဘာယ၊ ၄၂။) နိ (သံဝတ္တတိ)၊မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ နိယုတ္တောဝါ တိ၊ ကား။ သဟိတောဝ၊ တကွဖြစ်သော်သာလျှင်။ ဝိယုတ္တော၊ မယှဉ်သည် ကင်းကွာသည်။ နိ၊ မဟုတ်။

၃၈၄။ အနောနတန္တိ၊ ကား။ နိ သြနတံ၊ မညွှတ်သော။ ဝိရိယေန၊ သည်။ ပဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ ချီးမြှောက်အပ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ အလီနံ၊ မတွန့်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တေန၊ ကြောင့်။ ကောသဇ္ဇေ နိ ဣဒ္ဓတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကောသဇ္ဇနိ မိတ္တံ၊ ပျင်းရိခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ နစလတိ၊ မတုန်လှုပ်။ [၂၀] ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်သို့။ နတံ၊ ညွှတ် သည်တည်း။ ဥန္နတံ၊ အထက်သို့ညွှတ်သည်။ ဥဒ္ဓတံ၊ တက်ကြွသည်ကို။ ဝိဂ္ဂိတ္တံ၊ ပျံ့လွင့်သည်ကို။ (လဇ္ဇတိ၊ ၏။) ဥန္နတံ၊ တက်ကြွသည်။ နိ၊ မဟုတ်။ အနုန္နတံ၊ မတက်ကြွ။ အဝိဂ္ဂိတ္တံ၊ မပျံ့လွင့်သော။ သမာဟိတံ၊ တည်ကြည်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဓစ္စေ နိ ဣဒ္ဓတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဘိသင်္ခတေန၊ ရေးရှုကပ်ငြိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နတံ၊ ညွှတ်သည်တည်း။ အဘိနတံ၊ ရေးရှုကပ်ငြိသောအားဖြင့်ညွှတ်သည်။ အဘိနတံ၊ ရေးရှုကပ်ငြိသောအားဖြင့် ညွှတ်သည်။ နိ၊ မဟုတ်။ အနဘိနတံ၊ ညွှတ်သည်မဟုတ်။ အရတ္တံ၊ မတပ်မက်သည်ကိုရ၏။ အပဂမနဝသေန၊ ဖဲခွါသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နတံ၊ ညွှတ်သည်တည်း။ အပနတံ၊ ဖဲခွါသောအားဖြင့်ညွှတ်သည်၊ ဝါ၊ ဖဲခွါသည်။ ကောဓဝသေန၊ အမျက်ထွက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိမုခံ၊ မျက်နှာလွှဲသည်ကို ၏။ အပနတံ၊ ဖဲခွါသောအားဖြင့်ညွှတ်သည်။ နိ၊ မဟုတ်။ အနပနတံ၊ ဖဲခွါ သောအားဖြင့် မညွှတ်သော၊ ဝါ၊ မဖဲခွါ သော။ အဒုဋ္ဌံ၊ မပြစ်မှားမပျက်စီးသည်ကိုရ၏။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဖြင့်။ အဟံ၊ ငါတည်း။ မမ၊ ငါ့ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိဿယဝသေန၊ မှီရာ၏အစွမ်းဖြင့်။ နိဿိတံ၊ မှီသည်။ နိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိဿိတံ၊ မည်၏။ ဆန္ဒရာဂဝသေန၊ ဂ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဋိဗဒ္ဓံ၊ ဖွဲ့အပ်သည်။ နိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ကြောင့်။ အပ္ပဋိဗဒ္ဓံ၊ မည်၏။ ရာဂေါ၊ သည်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အာသတ္တိ မတ္တံ၊ ကပ်ငြိခြင်းမျှသာတည်း။ ဆန္ဒရာဂေါ ပန၊ သည်ကား။ ဗဟလကိလေသော၊ ထူထဲသော ကိလေသာတည်း။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ အသေ၊ ထိုဆန္ဒရာဂသည်။ ဒုရေ၊ ၌။ ဌိတမ္ပိ အာရမ္မဏံ၊ တည်သော အာရုံကိုသော်လည်း။ ပဋိဗဒ္ဓမေဝ၊ ဖွဲ့အပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဝိပ္ပမုတ္တန္တိ၊ ကား။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ပမုတ္တံ၊ လွတ်သော။ ဗျာနာနံ၊ တို့၏။ ကာမရာဂပဋိပက္ခတာယ၊ ဂ၏ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာမရာဂေ တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝိသံယုတ္တန္တိ၊ ကား။ သံကိလေသတော၊ ညစ်ညူးကြောင်းသံကိလေသမှ။ ဝိဝိတ္တံ၊ ကင်းသော။ ဝါ၊ တနည်း။ စတူဟိပိ၊ ကုန်သော။ ယောဂေဟိ၊ တို့နှင့်။ နိ သံယုတ္တံ၊ မယှဉ် သော။ ကိလေသ မရိယာဒါယ၊ ကိလေသာဟူသော အပိုင်းအခြားဖြင့်။ ဝိမရိယာဒိကတံ၊ အပိုင်းအခြားကင်းသည်ကို ပြုအပ်သော။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် သွားသည် ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဤသကမ္မိ၊ အနည်းငယ်သော်လည်း၊ ဝါ၊ လည်းဖြစ်သော။ ကိလေသမရိယာဒါ၊ ကိလေသာဟူသော အပိုင်း အခြားသည်။ နိ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဋို ပန်း၊ သွားသော–ဖြစ်သော။ ကေတ္တာဂတန္တိ၊ ကား။ ဧကဂ္ဂတံ၊ တခုတည်းသော အာရုံအဖို့ရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂတံ၊ ကပ်ရောက်သော။ အစ္ဆန္ဒမေဝ၊ စင်စစ်သာလျှင်။ သမာဟိတံ၊ တည်ကြည်သော။ တတောဧဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ နာနတ္တကိလေသေဟိ နာနာ သဘာဝေဟိ ကိလေသေဟိ၊ အထူးထူးသော သဘောရှိသော ကိလေသာတို့ကြောင့်။ နိ ဣဒ္ဓတိ၊ မတုန်လှုပ်။

ဧသ အတ္ထောတိ၊ ကား။ ကောသဇ္ဇာဒိနိမိတ္တံ၊ ပျင်းရိခြင်း အစရှိသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣမသ္မိ စိတ္တသ၊ ဤစျာန် စိတ်၏။ အနိဋ္ဌနတ္ထော၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းဟူသော အနက်သည်။ (သီမှနှင့်အညီပင်။ အာနေဋ္ဌ နတ္ထော–ကား မကောင်း) သိဒ္ဓေါ၀၊ ပြီးစီး ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား) အာနေဋ္ဌပ္ပတ္တိယာ၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်းကို။ ပကာသနဝသေန၊ ပြသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒဿိတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ပုန ဝုတ္တောတိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ဣဒ္ဓိ၏။ ဘူမိပါဒပဒဒဿနပ္ပ သင်္ဂ၊ ဘူမိပါဒပဒတို့ကို ပြခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသဖြင့်။ ဣမာနိ၊ တို့သည်။ မူလာနိ နာမ၊ တို့မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မူလ ဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ မူလ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ပုန၊ တဖန်။ ဝုတ္တောဝ၊ ၏။ ပုရိမောတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါဒီဟိ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဆဓာ၊ ခြောက်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ဒဿိတနယော၊ ပြအပ်ပြီးသောနည်းတည်း။ အယန္တိ၊ ကား။ အခုနာ၊ ယခုအခါ၌။ သောဠသဓာ၊ အားဖြင့်။ ဒဿိတနယော၊ တည်း။ သုတ္တနယေ စ၊ သုတ္တန်နည်းကိုလင်း။ ပဋိသမ္ဘိဒါနယေ စ၊ ကိုလင်း။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်သည်ရှိသော်။ တတ္ထ၊ ထိုနည်းနှစ်ပါးတို့၌။ သမ္ဘောဟော၊ တွေ့ခြင်းသည်။ နိ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အဒဿိတော၊ မပြအပ်သည်ရှိသော်။ (သမ္ဘောဟော၊ သည်။ နိ ဟောတိ၊ မဖြစ်သည်ကား။) နိ၊ မဟုတ်။ (တနည်း) နိ (နိ ဟော တိ)၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဘယတ္ထ အသမ္ဘောဟတ္ထန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၃၈၅။ ကထံ ပနာယံ ဟောတီတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤမေးခွန်း၌။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အတ္တနာ၊ သည်။ ဝုတ္တ ပဒံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ ပြီးသော ပုဒ်ကို။ အဓိဋ္ဌာနဝိဓိဿေတုံ၊ အဓိဋ္ဌာန်အစီအရင်ကို ပြခြင်းငှါ။ ဥဏ္ဏေန အဓိဋ္ဌဟန္တော တိ၊ ဟူ၍။ ဥဒ္ဓရတိ၊ ထုတ်ဆောင်၏။ အဘိညာဝါဒကံ။ပ။ ဝုဋ္ဌယာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဋ္ဌ၌။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။

ဈာနာနိ၊ တို့ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ စတုတ္ထဈာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) တံ၊ ထိုစကားသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဟိ–ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထိစ္ဆိတဈာနသမာပဇ္ဇနတ္ထံ၊ အလိုရှိတိုင်းသော ဈာန်ကို ဝင်စားခြင်းအကျိုးငှါ။ စိတ္တပရိဒမနံ၊ စိတ်ကိုဆုံးမခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အဘိညာပါဒကံ စ၊ အဘိညာဉ်၏အခြေသည်လည်း။ စတုတ္ထဈာနမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတရာနိ၊ ဤမှတပါးသော အောက်ဈာန်တို့သည်။ နု (ဟောန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်။ (တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်တည်း။) ပရိကမ္မံ ကတ္တာတိ၊ ကား။ ပါဒကဈာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ကာမာဝစရစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ သတံ ဟောမိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ စိန္တနမေဝ၊ ကြံစည်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပရိကမ္မကရဏံ၊ ပရိကံကို ပြုခြင်းပေတည်း။ အာဝဇ္ဇနံ စ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းသည်လည်း။ တထာဝဇ္ဇနမေဝ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဆင်ခြင်ခြင်းသည်သာလျှင်တည်း။ ဒုတိယမ္ပိတိ (ဇတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ပိ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမုစ္စယတ္ထော၊ ဆည်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုပိ–သဒ္ဒါဖြင့်။ တတိယမ္ပိ၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း။ တတော၊ ထိုထက်။ ဘိယျောပိ၊ အလွန်လည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဈာနဘာဝနာ၊ ဈာန်ကို ပွါးစေခြင်းသည်။ (ဟောတိ)ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အဘိညာဘာဝနာပိ၊ အဘိညာဉ်ကို ပွါးစေခြင်းသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဧကဝါရံ ဒွေဝါရန္တိ ဣဒမ္ပိ၊ ဟူသော ဤစကားကိုလည်း။ နိဒဿန မတ္တံ၊ နည်းပြစကားမျှဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ နိမိတ္တာရမ္ဘဏန္တိ၊ ကား။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တာရမ္ဘဏံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိ၏။ ပရိကမ္မစိတ္တာနိတိ ဇတ္ထ၊ ၌။ ဧကေကဿ၊ တခုတခုသော။ ပရိကမ္မစိတ္တဿ၊ ၏။ [၂၁] သတာရမ္ဘဏတာ၊ အရာလျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သတံ ဟောမိတိ၊ တရာဖြစ်စေဟူ၍။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ သဟဿရမ္ဘဏာနီတိ ဇတ္ထာပိ၊ ဟူသော ဤပုဒ်၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ ပင်လျှင်တည်း။ ဝဏ္ဏဝသေနာတိ၊ ကား။ အတ္တနာ၊ သည်။ ပရိကပ္ပိတဝဏ္ဏဝသေန၊ ကြံဆအပ်သော အဆင်းသဏ္ဌာန်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ နော ပဏ္ဏတ္တိဝသေနာတိ၊ ကား။ သတ္တပဏ္ဏတ္တိဝသေန၊ သတ္တဝါပညတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နု၊ မဟုတ်။ တံ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တံ၊ သည်။ အပ္ပနာစိတ္တမိဝါတိ ဇတ္ထ၊ ၌။ ဣဝဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ အဘိညာစိတ္တဿ၊ ၏။ (ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ ဘာဝ–၌ စပ်) ဈာနစိတ္တဿ၊ ၏။ ပဌမုပ္ပတ္တိသဒိသဘာဝတော၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်ခြင်းနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုအဘိညာဉ်စိတ်၏။ အနုပ္ပနာဘာဝတော၊ အပ္ပနာမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (သိမူနှင့်အညီပင်) (ဝုတ္တံ၊ သည်။) နု၊ မဟုတ်။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာနိကန္တိ၊ ကား။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာနဝန္တံ၊ ရူပါဝစရစတုတ္ထစျာန်ရှိသော။ တေန၊ ထိုရူပါဝစရစတုတ္ထစျာန်နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ ယှဉ်သော။

၃၈ဖ။ ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ အာဝဇ္ဇိတ္တာ ဉာဏေန အဓိဋ္ဌာတိတိ၊ ဟူသော။ ပဋ္ဌသမ္ဘိဒါဝစနံ၊ ကို။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ နည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ယမ္ပိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတြာပိတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌသမ္ဘိဒါယမ္ပိ၊ ပဋ္ဌသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်၌လည်း။ ဗဟုကံ အာဝဇ္ဇိတိတိ ဇတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဠိ၌။ အာဝဇ္ဇိတိတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ ပါဠိပဒံ၊ ဤပါဠိပုဒ်ကို။ ပရိကမ္မဝသေနေဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာဝဇ္ဇနဝသေန၊ အာဝဇ္ဇန်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝုတ္တံ၊ သည်။) နု၊ မဟုတ်။ အာဝဇ္ဇိတ္တာဉာဏေန အဓိဋ္ဌာတိတိ၊ ဟူသောစကားကို။ အဘိညာဉာဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပရိကမ္မစိတ္တသမ္ပယုတ္တဿ ဝါ၊ ပရိကံစိတ်နှင့် ယှဉ်သည်လည်းဖြစ်သော။ အညဿ ဝါ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ကာမာဝစရဿ၊ ဖြစ်သော။ ဉာဏဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဝုတ္တံ၊ သည်။) နု၊ မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ တဿ၊ ထိုကာမာဝစရဖြစ်သော ဉာဏ်၏။ တာဒိသော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ အာနုဘာဝေါ၊ အစွမ်းအာနုဘော်သည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပနာပုတ္တဿ၊ အပ္ပနာသို့ရောက်သော။ အဘိညာဉာဏဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ထိုသို့ အဘိညာဉ်ဉာဏ်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင် ဆိုအပ်သောကြောင့်။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ်သည်ကား။ အဓိဋ္ဌာနက္ကမော၊ အဓိဋ္ဌာန်အစဉ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဗဟုကံ အာဝဇ္ဇိတိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သန္ဓိဋ္ဌာပနဝသေနာတိ၊ ကာ။ နိပ္ပါဒနဝသေန၊ ပြီးစေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။

ကာယသက္ခိဒဿနတ္ထန္တိ၊ ကား။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဝစနမတ္တမေဝ၊ ဒေသနာစကားမျှသည်သာလျှင်။ နု၊ မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ အယံ၊ ဤအရှင်ပန္ထကသည်။ ဇေတဿ အတ္ထဿ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အနက်၏။ အတ္တနော၊ ၏။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ သစ္ဆိကတတ္တာ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယသက္ခီ၊ ကိုယ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုသော သူတည်း၊ ဝါ၊ ကိုယ်တွေ့ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သက္ခိဒဿနတ္ထံ၊ မျက်မှောက်သက်သေကိုပြခြင်းငှါ။

ကောကနဒန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ကောကာသကန္တိ ယထာ၊ ကောကာသကံ–ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့။ ပဒုမဝိသေသနံ၊ ပဒုမ္မာကြာ၏ ဝိသေသနတည်း။ တံ၊ ထိုပဒုမ္မာကြာသည်။ ဗဟုပတ္တံ စ၊ များသော ကြာဖတ်ရှိသည်ရင်း။ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နံ စ၊ အဆင်းနှင့်ပြည့်စုံသည်ရင်း။ အတိဝိယ၊ လျှင်။ သုဂန္ဓံ စ၊ ကောင်းသောအနံ့ ရှိသည်ရင်း။ ဟောတိ ကိရ၊ သတတ်။ ပါတောတိ၊ ကား။ ပဂေဝ၊ စောစောဌ၌ပင်လျှင်။ (သိမူ၌ ပါတော ဧဝ–ဟု ရှိ၏) ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ ဇတ္ထ၊ ဤဂါထာ၌။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကောကနဒသခ်ီတံ၊ ဒဟုဆိုအပ်သော။ ပဒုမံ၊ ပဒုမ္မာကြာသည်။ ပါတောဝ၊ နံနက်ကာလ၌ပင်လျှင်။ သုရိယသုဂ္ဂမနဝေ လာယံ၊ နေထွက်ချိန်ကာလ၌။ ဖုလ္လံ ဝိကသိတံ၊ ပွင့်သည်။ အဝိတဂန္ဓံ၊ မကင်းသောအနံ့ရှိသည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ဝိရောဧမာနံ၊ တင့်တယ်သည်။ သိယာ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သရီရဂန္ဓေန စ၊ ကိုယ်တော်၏အနံ့ဖြင့်ငင်း။ ဂုဏဂန္ဓေန စ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးဟူသော အနံ့ဖြင့်ငင်း။ သုဂန္ဓံ၊ ကောင်းသော အနံ့ရှိသော။ သရဒကာလေ၊ သရဒအခါ၌။ အန္တလိက္ခေ၊ ကောင်းကင်၌။ အာဒိစ္စမိဝ၊ နေမင်းကဲ့သို့။ အတ္တနော၊ ၏။ တေဇော၊ ဖြင့်။ တပန္တံ၊ တောက်ပသော။ အင်ေပါ်ဟိ၊ ကိုယ်

အဂ်ါတို့မှ။ နိစ္စရဏကဧတိတာယ၊ ထွက်သော ရောင်ခြည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အ်ဂီရသံ၊ ကိုယ်တော်မှ ထွက်သော ရောင်ခြည်ရှိသော။ သမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဓံ၊ ကို။ ပဿ၊ ဖူးမြော်ပါလော့။ ဣတိ၊ ဤကား အနက်တည်း။

အဘဗ္ဗောတိ၊ ကား။ ဣဒံ သာသနံ၊ သည်။ ပဋိပတ္တိသာရံ၊ ပဋိပတ္တိလျှင် အနှစ်သာရရှိ၏။ ပဋိပတ္တိ စ၊ သည်လည်း။ ပရိယတ္တိမူလိကာ၊ ဟရိယတ္တိလျှင်မူလရှိ၏။ တံ စ၊ သင်သည်လည်း။ ပရိယတ္တိ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဟေတုံ၊ သင်ယူခြင်းငှါ။ အသမတ္ထော၊ နိုင်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဘဗ္ဗော၊ မဖြစ်ထိုက်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အဘဗ္ဗော နာမ၊ မည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝါသဓုရသေဝ၊ ဝိပဿနာဓုရ၏ သာလျှင်။ ပဓာနဘာဝတော၊ ပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ပဗ္ဗဇိတဝေါဟာရေန၊ ရှင်ရဟန်းတို့၏ ပြောဆိုရိုးဝေါဟာရဖြင့်။ ဘိက္ခူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဘာဝိနံ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ ဘိက္ခုဘာဝံ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ရာဇဂဟံ၊ သို့။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရားသည်၊ ဝါ၊ ဘုရားလောင်းသည်။ အဂမာ၊ သွားရောက်လေ၏။ ဣတိ ယထာ၊ ဤစကားရပ်၌ကဲ့သို့။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) ဝိလောတိကခဏ္ဍန္တိ၊ ကား။ သုဝိသုဒ္ဓံ၊ ကောင်းစွာ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော။ [၂၂] စောဠခဏ္ဍံ၊ ပုဆိုးပိုင်းအဝတ်ပိုင်းကို။ ရဇော၊ မြူအညစ်အကြေးကို။ ဟရတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရဇောဟရဏံ၊ ဏာမည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပုဆိုးပိုင်းအဝတ်ပိုင်း၌။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝ၌။ ကတာဓိကာရတ္တာ၊ ပြုအပ်ဘူးသော အဓိကာရရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဘိနိမ္မိနိတ္တာ၊ ဖန်ဆင်း၍။ အဒါသိ၊ ပေး၏။ တထာဟိ၊ ပင်လျှင်။ ယောနိသော၊ အားဖြင့်။ ဥမ္မုဇ္ဇေ၊ နှလုံးသွင်းလျက်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ အယံ၊ ဤအပြစ်သည်။ အတ္တဘာဝ သ၊ ၏။ ဒေါသော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အသုဘသညံ စ၊ အသုဘသညာကိုလည်း။ အနိစ္စသညံ စ၊ ကိုလည်း။ ပဋိလဘိတ္တာ၊ ၍။ နာမရူပပရိဂ္ဂဟာဒိနာ၊ နာမရူပ ပရိဂ္ဂဟဉာဏ်အစရှိသည်ဖြင့်။ ပဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ဉာဏံ၊ ကို။ သြတာရေတ္တာ၊ ချထား၍။ ကလာပသမ္မသနာဒိက္ကမေန၊ ကလာပသမ္မသနဉာဏ် အစရှိသော အစဉ်ဖြင့်။ ဝိပဿနံ၊ နာကို။ ဝဍ္ဎေတ္တာ၊ ပွါးစေ၍။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒိပဋိပါဋိယာ၊ ဉာဏ်အစရှိသောအစဉ်ဖြင့်။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ အနုလောမဂေါတြဘုသမိပံ၊ အနုလုံဂေါတြဘူ၏ အနီးသို့။ ပါပေသိ၊ ရောက်စေလေပြီ။ သြဘာသဝိသဒ္ဒေနပုဗ္ဗိကာ၊ အရောင်အလင်းကို လွှတ်ခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဘာသိတဂါထာ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ဂါထာတို့သည်။ သြဘာသဂါထာ၊ မည်ကုန်၏။

အရိယသ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝိနယေ၊ အဆုံးအမ၌။ ရာဂေါ၊ ရာဂကို။ ရဇော၊ မြူအညစ်အကြေးဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ၊ ၏။)ရေဏုပန၊ ပကတိမြူမှုန်ကိုကား။ ရဇောတိ၊ မြူအညစ်အကြေးဟူ၍။ နစ ဝုစ္စတိ၊ မခေါ်ဆိုအပ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ စိတ္တသ၊ ၏။ မလီနဘာဝကရဏတော၊ ညစ်နွမ်းသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်းကြောင့်တည်း။ ရဇောတိ ဇတံ၊ မြူအညစ်အကြေးဟူသော ဤအမည်သည်။ ရာဂဿ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဇတံ ရဇန္တိ၊ ကား။ ရာဂသခ်ါတံ၊ ရာဂဟုဆိုအပ်သော။ ဇတံ ရဇံ၊ ဤမြူအညစ်အကြေးကို။ ဝိပ္ပဇေဟိတ္တာတိ၊ ကား။ အဂ္ဂမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ပဇေဟနဟေတု၊ ပယ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပဏ္ဍိတာ ဝိဟရန္တိ ဇေတိ၊ ကား။ ဇေ ပဇေဟနကာ၊ ထိုစွန့်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပဏ္ဍိ တာ၊ တို့သည်။ ဟုတ္တာ၊ ကုန်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိတရဇသ သဗ္ဗသော ပဟီနရာဂါဒိရဇသ၊ အချင်းခပ်သိမ်း ပယ်အပ်ပြီးသော ရာဂအစရှိသော မြူရှိသော။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ သာသနေ၊ ၌။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ ရာဂကို ရဇ–ဟုဆိုသော ထိုစကားသည်။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ စိတ္တမှိ။ပ။ မဟေသိနာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂီတိကာရာ၊ သံဂါယနာတင်မထေရ်တို့ သည်။) ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

[စိတ္တမှိ၊ စိတ်သည်။ သံကိလိဋ္ဌမှိ၊ ညစ်နွမ်းသည်ရှိသော်။ မာဏဝါ၊ သတ္တဝါတို့ သည်။ သံကိလိဿန္တိ၊ ညစ်နွမ်းကုန်၏။ စိတ္တေ၊ သည်။ သုဒ္ဓေ၊ စင်ကြယ်သည်ရှိသော်။ (မာဏဝါ၊ တို့သည်။) ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊ စင်ကြယ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မဟေသိနာ၊ မြတ်စွာ ဘုရားသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။]

ဆဠဘိညဘဟဏေန၊ ခြောက်ပါးသော အဘိညာဉ်ကို ယူခြင်းဖြင့်။ ဂဟိတာယ၊ ပြီးသော။ ဆဠာဘိညာယ၊ ခြောက်ခုမြောက်အဘိညာဉ်ဖြင့်။ (သိမ္ဘုနှင့်အညီပင်) အရိယမဂ္ဂေ၊ ကို။ ဝိဘာဝိတေပိ၊ ထင်စွာ ပြအပ်ပြီးဖြစ်ငြားသော်လည်း။ အနုတ္တရဘာဝ သာမညေန၊ အနုတ္တရ၏ အဖြစ်ဟူသော တူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဖလနိဗ္ဗာနေဟိ၊ ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သင်္ဂဏှန္တော၊ သိမ်း ယူလိုသည်ဖြစ်၍။ နဝလောကုတ္တရဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပတ္တသ၊ သပိတ်ကို။ ပိဒဟနာကာရေန၊ ပိတ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဟတ္ထံ၊ လက်ကို။ ဌပေန္တော၊ ထားတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ ဟတ္ထံ ပိဒဟိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တောဝ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဟတ္ထန္တိ၊ ဟတ္ထံ–ဟူသောပုဒ်သည်။ ကရဏတ္ထေ၊ ကရိဏား အနက်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ တည်း။ ဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ပိဒဟိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

သဟဿကဒ္ဒတ္တန္တိ၊ ကား။ သဟဿဓာ၊ တထောင်အပြားအားဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ သဟဿဓာ၊ အားဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ မိမိ ကိုယ်ကို။ ဇကစိတ္တေနေဝ၊ တကြိမ်တည်းသော စိတ်ဖြင့်သာလျှင်။ နိမ္မိနန္တော်၊ ဖန်ဆင်းသော်လည်း။ သဟဿဝါရံ၊ အကြိမ် တထောင်။ နိမ္မိနန္တော ဝိယ၊ ဖန်ဆင်းဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကိရိယာဗျာဝုတ္တိယံ၊ ဖန်ဆင်းခြင်းကိရိယာ

၏ အဖန်ဖန် ပြန်လည်၍ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အသတိပိ၊ မရှိကြားသော်လည်း။ တဒတ္ထသိဒ္ဓိတော၊ ထိုဖန်ဆင်းခြင်းကိရိယာ၏ အဖန်ဖန် ပြန်လည်၍ ဖြစ်ခြင်းအနက်၏ ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ (အကြိမ်တထောင်ဖန်ဆင်းသကဲ့သို့ပင် ပြီးသောကြောင့်ဟု ဆိုလို၏) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ သဟသဿဒ္ဓတ္တာန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အမ္ဘဝနေတိ၊ ကား။ အမ္ဘဝနေ၊ ၌။ ကတဝိဟာရေ၊ ဆောက် လုပ်အပ်သော ကျောင်းတိုက်၌။ ရမ္မေတိ၊ ကား။ ရမဏီယေ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ကာလပ္ပဝေဒနာ၊ ဆွမ်းအချိန်ကာလကို ပြောကြားခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တာဝ၊ လောက်။ နိသီဒိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။)

အနိယမေတ္ထာတိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏာဝယဝ။ပ။ ဝိသေသာဒီဟိ၊ အဆင်းသဏ္ဌာန်၏ အစိတ်အပိုင်း, ကိုယ်၏ အစိတ်အပိုင်း, ပရိကွာရာ, ပြုမူခြင်း ကိရိယာအထူးစသည်တို့ဖြင့်။ နိယမံ၊ သတ်မှတ်ခြင်းကို။ အကတ္တာ၊ ၍။ နာနာဝဏ္ဏောတိ၊ ကား။ နာနာကာရေ၊ အထူးထူးသော အခြင်းအရာရှိကုန်သော။ ယထာဝုတ္တဝဏ္ဏာဒိဝသေန၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အဆင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နာနာဝိဓေ၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိသည်တို့ကို။ မိဿကကေသေတိ၊ ကား။ ပလိတေဟိ၊ ဖြူသော ဆံပင်တို့နှင့်။ မိဿိတကေသေ၊ ရောနှောသော ဆံပင်ရှိသည်တို့ကို။ (ဤမှ နောက်၌ "ဥပမုံ ရတ္တဝဏ္ဏံ, ဥပမုံ ပဏ္ဍုဝဏ္ဏာဒီသု အညတရဝဏ္ဏန္တိ"ဟူ၍ သီမူနှင့်အညီ ပါဠိမှန်ရှိစေရမည်) ဥပမုံ၊ ထက်ဝက်သည်။ ရတ္တဝဏ္ဏံ၊ နီသောအဆင်းရှိ၏။ ဥပမုံ၊ သည်။ ပဏ္ဍုဝဏ္ဏာဒီသု၊ ဖြောဘော်သော အဆင်းစသည်တို့တွင်။ အညတရဝဏ္ဏံ၊ တပါးပါးသော အဆင်းရှိ၏။ ဣတိ ဇဝံ၊ သို့၊ ဝါ၊ ဤနည်းဖြင့်။ ဥပမု ရတ္တာစီဝရေ၊ ထက်ဝက်နီသော သင်္ကန်းရှိသည်တို့ကို။ ပဒဝသေန၊ ပုဒ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ [၂၃] အတ္ထသ၊ အနက်ကို။ ဂမနဝသေန၊ သိစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (သီမူအရအားဖြင့်–အာဂမနဝသေန၊ လာစေသည်–ပေါ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။) ပါဠိယာ၊ ပါဠိကို။ ဘဏာနံ၊ ရွတ်ဆိုခြင်းသည်။ ပဒဘာဏံ၊ မည်၏။ ပရိကတာဒိဝသေန၊ ပရိကထာ စသည်တို့ ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဓမ္မသ၊ ကို။ ကထနံ၊ ဟောခြင်းသည်။ ဓမ္မကထာ၊ မည်၏။ သရေန၊ သဝဏ်သော အသံဖြင့်။ သုတ္တာဒီနံ၊ သုတ် အစရှိသည်တို့ကို။ ဘည်ံ ဥစ္စာရဏံ၊ ရွတ်ဆိုခြင်းသည်။ သရဘည်၊ မည်၏။ အပရေပိတိ၊ ကား။ ဝုတ္တာကာရတောတ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အခြင်းအရာမှ။ အညေပိ၊ ကုန်သော။ ဒီဃရသ။ပ။ ဒိကေ၊ အရှည်အတို အပိန်အဝ အစရှိကုန်သော။ နာနာပ္ပကာရကေ၊ အထူးထူးသော အပြားရှိ သည်တို့ကို။ ဣဒ္ဓိတိစ္ဆိတပ္ပကာရာယေဝ ဟောန္တိတိ၊ ကား။ ယထာ ယထာ၊ အားဖြင့်။ ဣဒ္ဓိတာ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ တံတံပကာရာ ယေဝ၊ ထိုထိုအလိုရှိအပ်သော အပြားရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ ယတ္ထတာ၊ အကြင်မျှလောက်ကုန်သော။ ဝိသေသာ၊ အထူးတို့ကို။ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ တေသု၊ ထိုနိမ္မိတရုပ်တို့၌။ ဣဒ္ဓိတာ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုနိမ္မိတရုပ်တို့သည်။ တတ္ထကဝိသေသဝန္တောဝ၊ ထိုမျှလောက်သော အထူးရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်၊ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဗဟုဓာ၊ များသော အပြားအားဖြင့်။ ဘိန္နာကာရေပိ၊ ကွဲပြားသော အခြင်းအရာရှိကုန်သော်လည်း။ တေ၊ ထိုအလိုရှိအပ်တိုင်းသော အပြားတို့ကို။ ဝဏ္ဏဝသေန၊ အဆင်းသဏ္ဌာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ ၍။ ဧကမေဝ၊ တခု တည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဧကာဝ၊ တကြိမ်တည်းသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ တခု တည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ စေတနာ၊ သည်။ နာနာဝိသေသဝန္တံ၊ အမျိုးမျိုးသော အထူးရှိသော။ အတ္ထာဘာဝံ၊ အတ္ထဘောကို။ နိဗ္ဗတ္တေ တိ ယထာ၊ ဖြစ်စေသကဲ့သို့။ အယံ၊ ဤအလိုရှိတိုင်းသော အပြားရှိခြင်းသည်။ အသ၊ ထိုအဓိဋ္ဌာန်စိတ်၏။ အာနုဘာဝေါ၊ အစွမ်း အာနုဘော်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအတ္ထဘောဘကို ဖြစ်စေရာ၌။ ဘဝပတ္ထနာ၊ ဘဝကိုတောင့်တသောတဏှာသည်။ ကမ္မသ၊ ၏။ ဝိသေသ ပစ္စယော၊ ထူးသော အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကမ္မဝိပါကော စ၊ ကံ၏အကျိုးသည်လည်း။ အစိန္တေယ္ယော၊ မကြံစည်အပ် မကြံစည်နိုင်ကောင်းသည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ ဧစ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ ဣဓေဝိ၊ ဤဣဒ္ဓိဝိဓအရာ၌လည်း။ ပရိကမ္မစိတ္တံ၊ သည်။ ဝိသေသပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒ္ဓိဝိသယော စ၊ တန်ခိုး၏အရာသည်လည်း။ အစိန္တေယ္ယော၊ မကြံစည်အပ် မကြံစည်နိုင်ကောင်းသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ ဧသနယောတိ၊ ကား။ ဗဟုဘာဝနိမ္မာနေ၊ များသည်၏ အဖြစ်ကို ဖန်ဆင်းရာ၌။ အဘိညာပါဒကံ။ပ။ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယွာယံ–ယော အယံ အဓိဋ္ဌာနနယော၊ အကြင်အဓိဋ္ဌာန်နည်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ ဣတရေသုပိ၊ ကုန်သော။ အဓိဋ္ဌာနေသု၊ တို့၌။ ဧသ နယော၊ တည်း။

ဣတိ၊ သို့။ အဝိသေသံ၊ မထူးသည်ကို။ အတိဒေသေန၊ ညွှန်ခြင်းဖြင့်။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဝိသေသံ၊ ထူးသည်ကို။ သရူပတော၊ အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ အယံ ပန ဝိသေသောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ဣဒ္ဓိဗ္ဗိဒ္ဓေန၊ အလိုရှိလတ်သော်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ မံ ဇာနိဿန္တိတိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိမာတိ၊ တန်ခိုးရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဇာနိဿန္တိ၊ သိကုန်လတ်။ အန္တရာဝါတိ၊ ကား။ ပရိစ္ဆိန္နကာလသ၊ ပိုင်းခြားအပ်သောကာလ၏။ အဗ္ဘန္တရေ ဧဝ၊ အတွင်း၌သာလျှင်။ ပါဒကဇ္ဈာနန္တိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ ပရိကမ္မကရဏာကာရဒဿနတ္ထံ၊ ပရိကံကို ပြုခြင်း၏အခြင်းအရာကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတရံ ပန၊ ဤမှတပါးသော "ပုနသမာပဇ္ဇိတ္တာ ဝုဋ္ဌာယ" အစရှိသော စကားကိုမူကား။ အတိဒေသေ နေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိဘာဝိတံ၊ ထင်ရှားပြအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ဧဝံ အကရောန္တောတိ၊ ကား။ ဧကော ဟောမီတိ၊ ဟူ၍။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အကရောန္တော၊ သော်။ ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလဝသေနာတိ ဣမိနာ၊ ပါဠိဖြင့်။ သတံ ဟောမီ တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကရောန္တေန၊ ပြုသောတန်ခိုးရှင်သည်။ ကာလ ပရိစ္ဆေဒဝသေနေဝ၊ ကာလအပိုင်းအခြား ၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အဓိဋ္ဌာနဿ၊ ၏။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ၊ ငြိမ်းပြီးသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ သယမေဝ၊ အလိုလိုသာလျှင်။ ဧကော၊ တပါးတည်းသည်။ ဟောတိ၊

၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္တ၊ ဤတရာတထောင်စသည် ဖန်ဆင်းရာ၌။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှင်သည်။ ဝဏ္ဏဝသေန၊ အားဖြင့်။ သယမေဝ၊ တိုင်သာလျှင်။ ပရိကမ္မာဓိဋ္ဌာနစိတ္တာနံ၊ ပရိကံစိတ် အဓိဋ္ဌာန်စိတ်တို့၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေသု၊ ထိုပရိကံစိတ် အဓိဋ္ဌာန်စိတ်တို့တွင်။ ပရိကမ္မစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ သန္တတိပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာနိ၊ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်လျှင် အာရုံရှိကုန်၏။ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တံ၊ သည်။ သမ္ပတိဝတ္တမာနာရမ္မဏံ၊ မျက်မှောက်၌ဖြစ်ဆဲ တရားလျှင် အာရုံရှိ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဓိဋ္ဌာနသ၊ အဓိဋ္ဌာန်ပြုခြင်း၏။ ဧကစိတ္တက္ခဏိကတ္တာ၊ တခုသော စိတ်၏ ခဏရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

၃၈၇။ အာဝိဘာဝန္တိ ပဒဿ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ (သမ္ဘဒ္ဓေါ–၌ စပ်) ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တေန၊ ပြီးသော။ ဟောတိသဒ္ဒေန၊ နှင့်။ သမ္ဘဒ္ဓေါ၊ သည်။ နယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဥပယောဂဝစနေန၊ ဒုတိယာဝိဘတ်ဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ တထာ၊ တူ။ ဝဂ္ဂမာနေန၊ ဆိုအပ်လတ္တံသော။ ဂစ္ဆတိသဒ္ဒေနစ၊ နှင့်လည်း။ (သမ္ဘဒ္ဓေါ၊ သည်။ နယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ ကား။) အတ္တ နောစ၊ ၎င်း။ ပရေသဉ္စ၊ တို့၏ ၎င်း။ အာဝိဘာဝသ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း၏။ ဣစ္ဆိတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ နာမပဒဉ္စ၊ နာမ်ပုဒ်သည်လည်း။ ကိရိယာပဒါပေက္ခံ၊ ကိရိယာပုဒ်ကိုငဲ့၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကိရိယာသာမညဝါစိနာ၊ ကိရိယာသာမန်ကို ဟောသော။ ကရောတိသဒ္ဒေန၊ နှင့်။ ယောဇေတွာ၊ ၍။ အာဝိဘာဝံကရောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တိရောဘာဝန္တိ ဇတ္ထာပိ၊ ဤပုဒ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ [၂၄] ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ ပဋ္ဌသမ္ဘိဒါယံ၊ ၌။ (ဝုတ္တံ၊ ကို။) ကထံ၊ အဘယ်သို့ မှတ်အပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ စောဒနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဣဒမေဝ ဟီတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပဋ္ဌသမ္ဘိဒါယံ၊ ၌။ အာဝိဘာဝန္တိ။ပ။ တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ကာမံ အာဂတံ၊ အကယ်၍ကားလာ၏။ (ပန၊ ထိုသို့ပင်လာသော်လည်း။) တမ္ပိ၊ ထိုပဋ္ဌသမ္ဘိဒါ၌လာသော စကားကိုလည်း။ ဣဒမေဝ အာဝိဘာဝကရဏံ စ၊ ဤအာဝိဘာဝကိုပြုခြင်းကိုလင်း။ ဣဒမေဝ တိရောဘာဝကရဏံ စ၊ ကိုလင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သေသပဒါနိ၊ ကြွင်းသော အပ္ပဋိဗ္ဗန္ဓန်–အစရှိသောပုဒ်တို့သည်။ တေသံယေဝ၊ ထိုအနာဝဋ်–အစရှိသော ပုဒ်တို့၏သာလျှင်။ ဝေဝစနာနိ၊ တို့တည်း။ အန္ဓကာရန္တိ၊ ကား။ ရတ္တန္ဓကာရံ၊ ညဉ့် အမိုက်မှောင်ကို။ ဝါ၊ ကား။ ဒိဝါပိ၊ နေ့၌လည်း။ ဗိလဂုဟာဒိ ဂတံ၊ တွင်း လိုဏ်ခေါင်းစသည်၌ တည်သော။ အန္ဓကာရံ၊ ကို။ ပဋ္ဌစ္ဆန္ဒန္တိ၊ ကား။ ကုဋ္ဌကဝါဠာဒိနာ၊ နံရံ, တံခါးရွက်စသည်တို့ဖြင့်။ ပဋ္ဌစ္ဆာဒိတံ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်ကို။ အနာပါထန္တိ၊ ကား။ ဒူရတာသုခုမတရတာဒိနာ၊ ဝေးသည်၏အဖြစ်, အလွန်သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်အစရှိသည်ကြောင့်။ နဲ အာပါထဂတံ၊ ထင်ခြင်းသို့မရောက်သည်ကို။ အယန္တိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှင်သည်။ ပဋ္ဌစ္ဆန္နောပိ၊ ဖုံးကွယ်အပ်သော်လည်း။ ဒူရေ၊ ၌။ ဌိတောပိ၊ တည်သော်လည်း။ အတ္တာ ဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ ပရော ဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ ယထာ၊ ဖြင့်။ ဒိဿတိ၊ မြင်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘတ္တိ၊ ဝိဘတ်ကို။ ပရိဏာမေတွာ၊ ပြောင်းလဲစေ၍။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ အာလောကဇာ တန္တိ၊ ကား။ အာလောကဘူတံ၊ အလင်းဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ကား။ ဇာတာလောကံ၊ ဖြစ်သောအလင်းရှိသည်။

၃၈၈။ ဇတံ ပန ပါဋိဟာရိယန္တိ၊ ဟူသောပါဋ္ဌဖြင့်။ အာဝိဘာဝပါဋိဟာရိယံ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကိုပြုသော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို။ အာဟ၊ ၏။ ကေန ကတပုဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ တတ္တ၊ ထိုထိုထင်စွာဖြစ်ခြင်းကို ပြုသောတန်ခိုး၌။ ကာယ သက္ခိ၊ ကိုယ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုသော သက်သေကို၊ ဝါ၊ ကိုယ်တွေ့သက်သေကို။ ပုစ္ဆိတ္တာ၊ ၍။ တာဝ၊ စွာ။ သတ္ထာ၊ သည်။ ကာယ သက္ခိ၊ ပြုသော သက်သေတည်း၊ ဝါ၊ ကိုယ်တွေ့သက်သေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တေန၊ ဖြစ်၍။ ဘဂဝတာ တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဖြေဆိုပြီး၍။ တမတ္ထံ၊ ထိုဖြေဆိုပြီးသောအနက်ကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ၎ါ။ ဘဂဝါ ဟီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၏။ သာဝတ္ထိဝါသိကေ၊ ပြည်၌ နေသောသူတို့ကို။ ပဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ဘဒ္ဓေါ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ယာဝ အဝီစိ၊ အဝီစိတိုင်အောင်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ဘဒ္ဓေါ၊ ၏။) အာကာသဂတေသု၊ ကောင်းကင်၌တည်ကုန်သော။ ဥပရူပရိဝိမာနံ၊ အထက်အထက်ဖြစ်သော ဗိမာန်ကို။ ဗျဝဓာယကေသု၊ ကွယ်တတ်ကုန်သော။ ဟေဋ္ဌိမ ဟေဋ္ဌိမဝိမာနေသု၊ အောက်အောက်ဖြစ်ကုန်သော ဗိမာန်တို့ကို။ ဗျူဟိယမာနေသု၊ ပယ်ခွါအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ တဂ္ဂတံ၊ ထိုအောက်အောက်ဗိမာန်တို့၏ တည်ရာဖြစ်သော။ အာကာသံ၊ သည်။ ဗျူဠှံ နာမ၊ ပယ်ရှားအပ်–ခွဲအပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာကာသဉ္စ ဒ္ဝိဓာ ဝိယူဟိတ္တာ တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အယမတ္ထောတိ၊ ကား။ အာဝိဘာဝပါဋိဟာရိယသ၊ အာဝိဘာဝပြာဋိဟာ၏၊ ဝါ၊ ကို။ သတ္ထာရာ၊ သည်။ ကတဘာဝေါ၊ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝ။ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကို။ ။ ပုရိမဗုဒ္ဓါနံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော ဘုရားရှင်တို့၏။ ပဋိပတ္တိအာဝဇ္ဇနံ၊ အလေ့အကျင့်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ဗုဒ္ဓပွဝေဏိယာ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ ကျင့်ရိုးကျင့်စဉ်ကို။ အနုပါလနတ္ထံ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးရှိ၏၊ ဝါ၊ ခြင်းငှါ။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဧကေနပါဒေနာတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားသည်။ တိဝိဏ္ဏမဒဿနံ၊ သုံးခုသော ဖဝါးတော်တို့ဖြင့် နတ်ပြည်သို့ ထူးခြားစွာ ကြွသွားတော်မူခြင်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ (တိဒိဝဏ္ဏမ ဒဿနံ–ဟုရှိလျှင် သာ၍ ကောင်းသည်၊ ထိုသို့ရှိလျှင် တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ကြွသွားခြင်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း–ဟုပေး) နယံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ ယသ နယသ၊ ယင်းနည်းသို့။ အနုသာရေန၊ သဖြင့်။ ဝါစနာမဂ္ဂံ၊ ပို့ချရိုးအစဉ်ကို။ ဌပေသိ၊ ထားတော်မူ၏။

စူဠအနာထပိဏ္ဍိကော နာမ၊ ပိဏ်မည်သည်ကား။ အနာထပိဏ္ဍိကမဟာသေဋ္ဌိသ၊ ၏။ ကနိဋ္ဌဘာတာ၊ ညီငယ်တည်း။

သိနေရုပဗ္ဗတံ နိဗ္ဗိဒ္ဓါတ္တာတိ၊ ကား။ တံ၊ ထိုမြင့်မိုရ်တောင်ကို။ ပရိသာယ၊ သည်။ ဒိဿမာနရူပံယေဝ၊ မြင်အပ်သော သဘောရှိသည်ကိုသာလျှင်။ ကတ္တာ၊ ၍။ နိဗ္ဗိဒ္ဓါတ္တာ၊ ထွင်း၍။ နန္တိ၊ ကား။ သိနေရုပဗ္ဗတံ၊ ကို။

အနေကသတသဟဿသခ်ံသ၊ သိန်းပေါင်းများစွာသော အရေအတွက်ရှိသော။ သြကာသလောကဿ စ၊ ၏ ၎င်း။ တံနိဝါသိသတ္တလောကဿ စ၊ ထိုသြကာသလောကခ္ဍနေသော သတ္တလောက၏ ၎င်း။ ဝိဝဋ္ဋဘာဝကရဏာပါဋိဟာရိယံ၊ ဟင်းလင်းပွင့်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြုသော ပြာဋิဟာသည်။ လောကဝိဝရဏံနာမ၊ မည်၏။ မဟာဗြဟ္မာတိ၊ ကား။ သဟမ္ပတိမဟာဗြဟ္မာ၊ သည်။

[၂၅] အပဏ္ဏကပဋิပဒါယ၊ မချွတ်မယွင်းသော အကျင့်၏။ ဖလံ၊ ကို။ တာဝ ပဿထ၊ ကြည့်ရှုကြကုန်ဦးလော့။ ဣတိ၊ သို့။ နိရယဘယေန၊ ငရဲဘေးဖြင့်။ တဇ္ဇေတ္တာ၊ ခြိမ်းချောက်၍။ သတ္ထု၊ ၏။ အနုပုဗ္ဗိကထာနယေန၊ အစဉ်အတိုင်း ဟောတော်မူသော တရားစကားနည်းဖြင့်။ သဂ္ဂသုခေန၊ နတ်ပြည်ချမ်းသာဖြင့်။ ပလောဘေတ္တာ၊ ဖြားယောင်း၍။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ သဂ္ဂသမ္ပ တ္တိယံ၊ နတ်ပြည်စည်းစိမ်၌။ နိန္ဒဘာဝါပါဒနေန၊ ညှိုတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်စေသဖြင့်။ န၊ မဟုတ်။

၃၈၉။ အာဝိဘာဝကရဏေ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကိုပြုရာ၌။ အာလောကနိမ္မာနာယ၊ အရောင်အလင်းကို ဖန်ဆင်းခြင်းငှါ။ အာလောကကသိဏံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ ယထာ၊ ဝင်စားအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တိရောဘာဝကရဏေ၊ မျက်ကွယ်အဖြစ်ကိုပြုရာ၌။ အန္ဓကာရနိမ္မာနာယ၊ အမိုက်မှောင်ကို ဖန်ဆင်းခြင်းငှါ။ နီလကသိဏံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ၊ ဤအာလောက ကသိဏ်းသည်။ ပါဋိယံ၊ ၌။ သရူပတော၊ အားဖြင့်။ ကာမံ နာဂတံ၊ အကယ်၍ကား မလာပေ။ ပန၊ ထိုသို့ မလာသော်လည်း။ ဝိဝဋ္ဋံ အာဝဋ္ဋန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ အတ္ထတော၊ ကျရောက်သော အနက်အားဖြင့်။ အာဂတမေဝ၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ အာလောကကသိဏံ၊ သည်။ သြဒါတကသိဏ်ကွေ့ဂဝံ၊ သြဒါတကသိုဏ်း၌ အတွင်းဝင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တောဝ၊ (ဤဋီကာ ပ–နာ ၁၉၈၊ ဒု–နာ ၂–တို့၌) ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည် သာလျှင်တည်း။ အန္ဓကာရန္တိ၊ ကား။ အန္ဓကာရဝန္တံ၊ အမိုက် မှောင်ရှိသည်၊ ဝါ၊ အမိုက်မှောင်ကျသည်။

၃၉ဝ။ ဣဒ္ဓိယတ္ထောရာဒိကေ၊ ထေရ်အစရှိကုန်သော။ အဝသေသေ၊ ကြွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။

၃၉၁။ ဧတသ၊ ဤပြာဋิဟာအား။ ပါကဋော၊ ထင်ရှားသော။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှင်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါကဋံ၊ မည်၏။ ပါကဋဿ၊ ထင်ရှားသော တန်ခိုးရှင်ရှိသည်လည်းဟုတ်၏။ တံ၊ ထိုသည်။ ပါဋิဟာရိယဿ၊ ဆန့်ကျင်ဖက် တရားတို့ကို ပယ်ရှားတတ်သည်လည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါကဋပါဋิဟာရိယံ၊ မည်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤပြာဋิဟာ၌။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှင်သည်။ နပါကဋော၊ မထင်ရှား။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပါကဋံ၊ မည်၏။ အပါကဋဿ၊ တန်ခိုးရှင် မထင်ရှားသည်လည်း ဟုတ်၏။ တံ၊ ထိုသည်။ ပါဋิဟာရိယဿ၊ လည်းဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပါကဋပါဋิဟာရိယံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အယံဘေ ဒေါ၊ ဤပါကဋ အပါကဋပြာဋิဟာအပြားသည်။ ဣဒ္ဓိမတော ဧဝ၊ တန်ခိုးရှင်၏ သာလျှင်။ ပါကဋာပါကဋာ ဘာဝေန၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ် မထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပါဋิဟာရိယဿ၊ ဟာ၏။ (ပါကဋာပါကဋ ဘာဝေန၊ ဖြင့်။) န (ဟောတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုပြာဋิဟာသည်။ အပါကဋံ၊ မထင်ရှားသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။

ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာတိ၊ ကား။ ဒဿ၊ ကုန်သော။ ကုသလကမ္မပထဓမ္မာ၊ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားတို့ကို။ မနုဿဓမ္မောတိ၊ လူတို့၏ တရားဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတော မနုဿဓမ္မတော၊ ထိုလူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားမှ၊ ဝါ၊ ထက်။ ဥတ္တရိ၊ လွန်မြတ်သော။ ဣဒ္ဓိသခ်ိတံ၊ တန်ခိုးဟုဆိုအပ်သော။ ပါဋิဟာရိယံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တရားတို့ကို ပယ်ရှားခြင်း သဘောသည်။ ဣဒ္ဓိပါဋิဟာရိယံ။ ယမည်၏။ အာဠိန္ဒေတိ၊ ကား။ ပမုခေ၊ ကျောင်းရှေ့မျက်နှာစာ၌။ သြကာသေဟိတိ၊ ကား။ ပကိရ၊ ဖြန့်ကြဲလော။ ဣဒ္ဓါဘိ သခ်ါရန္တိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိပယောဂံ၊ တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းဟူသော ပယောဂကို။ အဘိသခ်ါသီတိ၊ ကား။ အဘိသခ်ရိ၊ ပြုပြီ။ အကာသိ၊ ပြုပြီ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တာလစ္ဆိဂ္ဂဠေနာတိ၊ ကား။ ကုဋိကစ္ဆိဒ္ဒေန၊ သံကောက်ပေါက်ဖြင့်။ အဂ္ဂဠန္တရိကာယာတိ၊ ကား။ ပိဋ္ဌသယ်ာတာနံ၊ တံခါးတိုင်တို့၏။ အန္တရေန၊ အကြားဖြင့်။

အန္တရဟိတောတိ၊ ကား။ အန္တရဓာယိတုကာမော၊ ကွယ်ခြင်းငှါအလိုရှိသော။ (ဤ၌ ပုဒ်မ ပိုသည်) ဗဟော၊ ဗဟု အမည်ရှိသော။ ဗြဟ္မာ၊ သည်။ ယထာ၊ ဖြင့်။ အန္တရဓာယိတုံ၊ ကွယ်ခြင်းငှါ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ တထာ၊ ဖြင့်။ ကတ္တာ၊ ပြုတော်မူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သယံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်။ တသ စ၊ ထိုဗဟုကဗြဟ္မာအားလင်း။ ဗြဟ္မဂဏဿ စ၊ ဗြဟ္မာအပေါင်းအားလင်း။ အနာပါထ ဘာဝဂမနေန၊ မထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့်။ အန္တရဟိတောဝ၊ ကွယ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ (အဘာသိ–၌ စပ်) သမဏ သ ဂေါတမဿ၊ ၏။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရပ်၌။ အတ္ထိဘာဝေါ ဝါ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လင်း။ နတ္ထိ ဘာဝေါ ဝါ၊ သည်လင်း။ ဇာနိတုံ၊ သိခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ နိုင်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဗြဟ္မဂဏဿ၊ ၏။ ဝစနောကာသော၊ ဆိုခြင်း၏ အခွင့်သည်။ မာဟောသု၊ မဖြစ်စေသတည်း။ ဣတိ၊ သို့နှလုံးသွင်း၍။ ဘဝေဝါဟန္တိ၊ ဟူသော။ ဣမံ ဂါထံ၊ ကို။ အဘာသိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ဘဝေဝါဟံ ဘယံ ဒိသွာတိ၊ ကား။ အဟံ၊ သည်။ ဘဝေ သံသာရေ၊ ဘဝသံသရာ၌။ ဧတိ ဧရောဒိ ဘေဒံ၊ ဧတိဧရောစသည်အပြားရှိသော။ ဘယံ၊ ကို။ ဒိသွာ ဧဝ၊ မြင်၍သာလျှင်။ ဘဝဠ္ဍ ဝိဘဝေသိနန္တိ၊ ကား။ ကာမ ဘဝါဒိ၊ ကာမ ဘဝ အစရှိသော။ တိဝိဓမ္မိ၊ သုံးပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ [၂၆] ဣမဠ္ဍ သတ္တာဘဝံ၊ သတ္တဝါဟုဆိုအပ်သော ဤဥပပတ္တိ ဘဝကိုလည်း။ (ဒိသွာ၊ ၍။) ဝိဘဝေသိနံ၊ ဘဝကင်းရာကို ရှာမှီးသော သူအပေါင်းကို။ ဝိဘဝံ၊ ဘဝကင်းရာကို။ ဂဝေသမာနမ္မိ ပရိယေသမာနမ္မိ၊ ရှာမှီးသောသူအပေါင်းကိုလည်း။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲလဲ။ ဘဝေ ဧဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဒိသွာ၊ ၍။ (ဤကား အဋ္ဌကထာမှ အဖွင့်ဖြစ်သည်၊ ပဏ္ဍာသဒ္ဒီကာ၌ တနည်းအဖွင့်ကသာ၍ ကောင်းသည်) ဘဝံ နာဘိဝဒိန္တိ၊ ကား။ တဏှာဒိဋ္ဌိဝသေန၊ အားဖြင့်။ ကိဉ္စိ ဘဝံ၊ တစုံတခုသောဘဝကို။ နဿ အဘိဝဒိ၊ မချီးမွမ်းပြီ။ နဂဟေသိ၊ မယူပြီ။ နန္ဒိဠ္ဍ နဿ ဥပါဒိယိန္တိ၊ ကား။ ဘဝတဏှာ၊ ကို။ နဿ ဥပဂဏ္ဍိ၊ မကပ်ရောက်ပြီ။ နဿ အဂ္ဂဟေသိ၊ မစွဲယူပြီ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၃၉၂။ အလဂ္ဂမာနောတိ၊ ကား။ ဝိနိဝိဒ္ဓါတွာ၊ ထုတ်ချင်းထွင်း၍။ ဂမနေန၊ ဖြင့်။ ကုဋ္ဌာဒီသု၊ နံရံစသည်တို့၌။ (သာမည ဓာရ) ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသော အရပ်၌။ (ဝိသေသာဓာရ) နလဂ္ဂမာနော၊ မငြိမတွယ်သည်ဖြစ်၍။ အာဝဇ္ဇိတ္တာ ကတပရိကမ္မေနာတိ၊ ကား။ ယသ၊ အကြင်နံရံစသည်၏ ။ ပရတော၊ တဖက်သို့။ ဂန္တ္တုကာမော၊ သွားခြင်းငှါ အလိုရှိ၏ ။ တံ၊ ထိုနံရံစသည်ကို။ အာဝဇ္ဇိ တွာ၊ ဆင်ခြင်၍။ အာကာသော ဟောတု အာကာသော ဟောတူတိ၊ ကောင်းကင်ဖြစ်စေ, ကောင်းကင်ဖြစ်စေဟု။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ကတပရိကမ္မေန၊ ပြုအပ်ပြီးသော ပရိကံရှိသော။ ဣဒ္ဓိမတာ၊ တန်ခိုးရှင်သည်။ ပါကာရပဗ္ဗတာ ပေဏ္ဍာယ၊ တံတိုင်းတောင်တို့ကို ငဲ့သဖြင့်။ သုသိရောတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဆိဒ္ဒေါတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ပုလ္လိင်ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏ ။ ဥဗ္ဗေဓဝသေန၊ အစောက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဝိဝရံ၊ အပေါက်အကြားသည်။ သုသိရံ၊ အခေါင်းမည်၏ ။ တိရိယံ၊ ဖီလာ၊ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော အပေါက်အကြားသည်။ ဆိဒ္ဒံ၊ အပေါက်မည်၏ ။

ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ပ။ ကတ္ထာတိ၊ ကား။ ပထဝိကသိဏာဒီသု၊ တို့တွင်။ ယတ္ထကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိတပါးပါးသော။ ကသိဏေ၌။ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ၊ ဈာန်ကိုဝင်စား၍။ ပရိကမ္မံ၊ ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ အာကာသော ဟောတူတိ၊ ကောင်းကင်ဖြစ်စေဟု။ အဓိဋ္ဌာ တဗ္ဗော၊ ၏ ။ တတ္ထ၊ အမှတ်မရှိတပါးပါးသော ကသိဏား၌ဈာန်ဝင်စားသင့်သည်ဟူသော ထိုစကားရပ်၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ အဋ္ဌသမာ ပတ္တိ။ပ။ ပမာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏ ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယံ ယံ၊ အကြင်ကြင်အမှုကို။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏ ။ တံ တဒေဝ၊ ထိုထို အမှုသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏ ။ ဧတေန၊ ဤစကားရပ်ဖြင့်။ ပထဝိယာ၊ မြေ၌။ ဥမ္မုဇ္ဇနနိမုဇ္ဇနေ၊ ပေါ်ခြင်း ငုပ်ခြင်း၌။ အာပေါ ကသိဏသမာပဇ္ဇနံ၊ အာပေါကသိဏားဈာန်ကို ဝင်စားခြင်းကိုငင်း။ ဥဒကာဒီသု၊ တို့၌။ ပထဝီ နိမ္မာနေ၊ မြေကို ဖန်ဆင်းရာ၌။ ပထဝီ ကသိဏသမာပဇ္ဇနံ၊ ကိုငင်း။ ဧကန္တတော၊ စင်စစ်ဧကန်အားဖြင့်။ နဿ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ အလိုမရှိအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏ ။ ဧတေန္တိ၊ ကား။ တိရောကုဋ္ဌာဒိဂမနပါဠိဟာရိယကရဏေ၊ နံရံတဖက်စသည်သို့ သွားခြင်းဟူသော တန်ခိုးပြာဠိဟာကို ပြုရာ၌။ ဧတံအာကာသကသိဏသမာပဇ္ဇနံ၊ ကို။ အနုဋ္ဌဝိကဘာဝတော၊ သင့်လျော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဝသံ၊ မချွတ်။ ဝတ္တတိ၊ ဆိုသင့်၏ ။ ဧဝဠ္ဍ ကတ္ဝာ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ အာကာသကသိဏာဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဋ္ဌိဿန္ဒနံ၊ ဖုံးကွယ်အပ်သည်တို့ကို။ ဝိဝဠ္ဍကရဏံ၊ ဟင်းလင်းပွင့်သည်ကို ပြုခြင်းသည်။ (ဣဒ္ဓေတိ၊ ပြီးစီးပြည့်စုံ၏ ။) ဣတိအာဒိဝစနံ၊ ကို။ (သမတ္ထိတံ) ဝိယ၊ ပြီးစေအပ်သကဲ့သို့။ ပထဝိကသိဏာဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဧကောပိ၊ တပါးတည်းသည်လည်း။ ဟုတ္ဝာ၊ လျက်။ ဗဟုဓာ၊ များသော အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏ ။ ဣတိအာဒိဘာဝေါ၊ ဤသို့စသည်ဖြစ်ခြင်းသည်ငင်း။ အာကာသေ ဝါ၊ ၌ငင်း။ ဥဒကေ ဝါ၊ ၌ငင်း။ ပထဝိ၊ ကို။ နိမ္မိနိတွာ၊ ဖန်ဆင်း၍။ ပဒသာ၊ ခြေဖြင့်။ ဂမနံ၊ သည်ငင်း။ ဣဒ္ဓေတိ၊ ၏ ။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပကိဏ္ဏကနယေ၊ သေသ ကသိဏနိဒ္ဒေသ ပကိဏ္ဏက ကထာနည်း၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏ ။ တမ္မိ၊ ထိုစကားသည်လည်း။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးစေအပ် သည်။ ဟောတိ၊ ၏ ။

ဒ္ဝိက္ခတ္တုံ၊ နှစ်ကြိမ်။ ဗဒ္ဓံ၊ ဖွဲ့အပ်သည်ရှိသော်။ သုဗဒ္ဓံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဒဠ္ဍီကရဏံနာမ၊ မြဲမြံသည်ကို ပြုခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏ ။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဖြင့်။ ဒေါသော နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ဝာ၊ ဆိုပြီး၍။ တေန၊ ထိုတဖန်ဝင်စား၍ အဓိဋ္ဌာန်ခြင်းဖြင့်။ ပယောဇနောဘာဝံ၊ အကျိုးမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပုနသမာပဇ္ဇိတ္ဝာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏ ။ အဓိဋ္ဌိတတ္တာ အာကာသော ဟောတိယေဝါတိ၊ ကား။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ ဥဋ္ဌိတံ၊ ပေါက်သော။ (ဥပဋ္ဌိတံ–ကား မသင့်) ပဗ္ဗတာဒိ၊ သည်။ (သီဟိဋ္ဌမူ၌–ဥဋ္ဌိတပဗ္ဗတာဒိ–ဟု သမာသ်ပုဒ်ဖြင့်ရှိ၏) သစေပိ သိယာ၊ အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်ငြားအုံ။ တမ္မိ၊ ထိုတောင် စသည်သည်လည်း။ အာကာသော ဟောတူတိ၊ ကောင်းကင်ဖြစ်စေဟု။ အဓိဋ္ဌိတတ္တာ၊ အဓိဋ္ဌာန်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာကာသော၊ သည်။ ဟောတိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤအရာသည်လည်း။ အဋ္ဌာနပရိကပ္ပန မတ္တံ၊ အရာမဟုတ်သည်၌ ကြံခြင်းမျှသာလျှင်တည်း။ တာဒိသဿ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသောတောင် စသည်၏ ။ ဥဋ္ဌာနမေဝ၊ ပေါက်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ (သိမူ နှင့်အညီပင်) နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အန္တရာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏ ။

၃၉၃။ ပရိစ္ဆိန္နဋ္ဌေတွာတိ၊ ကား။ ယထိစ္ဆိတဋ္ဌာနံ၊ အလိုရှိအပ်တိုင်းသောအရပ်ကို။ ဥဒကေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နဋ္ဌေတွာ၊ ပိုင်ခြားရ၍။ တတြာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ပထဝိယာ ဥဒကဘာဝါဓိဋ္ဌာနေ၊ ထိုမြေကို ရေအဖြစ် အဓိဋ္ဌာန်ရာ၌။ အယံ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓိ ဆိုလတံ့သည်ကား။ ယထာဝုတ္တပဋ္ဌိပတ္တိဝိဘာဝိနီ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အဓိဋ္ဌာန်အစီအရင်ဟူသောအကျင့်ကို ထင်ရှားပြသော။ [၂၇] ပါဠိ၊ တည်း။ ပရတော၊ ၌။ တတြာယံ ပါဠိတိ၊ ဟူ၍။ အာဂတဋ္ဌာနေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏ ။

သောတိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှင်သည်။ အဓိဋ္ဌာနကာလေ၊ ၌။ ကာလပရိစ္ဆေဒံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိစ္ဆိန္နကာလံ ပနအတိက္ကမိတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပကတိယာ ဥဒကံ၊ ပကတိအားဖြင့် ရေဟူသည်။ အနိမ္မာန ဥဒကံ၊ မဖန်ဆင်းအပ်သော ရေတည်း။

၃၉၄။ ဝိပရီတန္တိ၊ ကား။ ယံ ဥဒကံ၊ကို။ အက္ကမိတ္တာ အက္ကမန္တော၊ နင်းသည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ နင်းသောသူသည်။ နသံသီဒတိ၊ မနစ်ကျ။ (တံ၊ ထိုရေကို။) ပန၊ ဆက်။ တံ ထိုမနစ်ကျသောရေကို။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဣဒ္ဓိယာ၊ တန်ခိုးဖြင့်။ ပထဝီနိမ္မာနဝသေန၊ မြေဖန်ဆင်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပထဝီကသိဏာန္တိ၊ ကား။ ပထဝီကသိဏာဗျာနံ၊ ကို။

၃၉၅။ ပလ္လင်္ကန္တိ၊ ကား။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဥရုဗဒ္ဓါသနံ၊ ပေါင်တို့ဖြင့်ဖွဲ့အပ်သော ထိုင်ခြင်းတည်း။ ဆိန္နပက္ခော ဝါ၊ ပြတ်သော အတောင်ရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော။ အသဏ္ဌာတပက္ခော ဝါ၊ မပေါက်သေးသော အတောင်ရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော။ သကုဏော၊ ၄က်သည်။ ဧေတုံ၊ ပျံတက်ခြင်းငှါ။ နိ သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ပက္ခီသကုဏောတိ၊ ဟူ၍။ ပက္ခီသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဝိသေသေတွာ၊ ၍။ သကုဏော၊ ကို။ ဝုတ္တောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပက္ခေဟိ ယုတ္တသကုဏောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပရိကမ္မံ ကတ္တာတိ၊ ကား။ ပထဝီ ဟောတူတိ၊ မြေဖြစ်စေဟူ၍။ ပရိကမ္မံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။

အာကာသေ အန္တလိက္ခေတိ၊ ကား။ အန္တလိက္ခသည်တေ၊ ထိုထိုဝတ္ထုတို့၏ ထူးခြားခြင်းကို မြင်ရာအရပ်ဟုဆိုအပ်သော၊ ဝါ၊ အထက်ကောင်းကင်ဟုဆိုအပ်သော။ အာကာသေ၊ ၌။ ဟိ၊ မှန်။ ယတ္ထ ယတ္ထ၊ အကြင်အကြင်အရပ်၌။ အာဝရဏံ၊ အပိတ်အပင်အဆီးအတားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တံ တံ၊ ထိုထိုအရပ်ကို။ အာကာသန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အယဉ္စ ဣဒ္ဓိမာ၊ ဤတန်ခိုးရှင် ရဟန်းသည်လည်း။ ပထဝိယာ၊ မှ၊ ဝါ၊ နင့်။ အာသန္နေ၊ အနီးဖြစ်သော။ အာကာသေ၊ ဟင်းလင်းပြင်အရပ်၌။ နဂ္ဂတိ၊ သွားသည် မဟုတ်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌၊ ဝါ၊ သည်။ ပက္ခီနံ၊ တို့၏။ အဂေါစရော၊ ကျက်စားခြင်း မရှိသည်၊ ဝါ၊ ကျင်စားရာမဟုတ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တာဒိသဉ္စ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ကောင်းကင်အရပ်ကိုလည်း။ လောကေ၊ ၌။ အန္တလိက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အန္တလိက္ခသည်တေ အာကာသေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ထေရောတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တတိပိဋကစူဠဘာဝယတ္ထေရော၊ တည်း။ သမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနန္တိ၊ ကား။ ပုန၊ တဖန်။ သမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ၊ ပါဒကစျာန်သမာပတ်ကိုဝင်စားခြင်းသည်။ နနု သမာဟိတမေဝသ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ ပါဠိဟာရိယဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တ မာနသ၊ ဖြစ်ဆဲသော။ ဣဒ္ဓိမတော၊ တန်ခိုးရှင်ရဟန်း၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အစ္ဆန္ဒံ၊ စင်စစ်။ သမာဟိတမေဝ၊ တည်ကြည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အညဒါ ဝိယ၊ တပါးသောအခါ၌ကဲ့သို့။ အသမာဟိတံ၊ မတည်ကြည်သည်။ နု၊ မဟုတ်။ (သမာဟိတဖြစ်သောကြောင့် ပါဒကစျာန်မဝင်စားပဲ လိုရာအဓိဋ္ဌာန်နိုင်သည်ဟုဆိုလို၏) ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တိပိဋကစူဠဘာဝယမထေရ်၏ အလိုတည်း။ တံ ပန၊ ထိုစကားသည်ကား။ ထေရဿ၊ ၏။ မတိမတ္တံ၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီ ကသိုဏ်းစျာန်ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ ပထဝိံ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣဒါနိ ပန၊ ဤယခုအခါ၌မူကား။ အာကာသော၊ ကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာကာသကသိဏံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ကိဉ္စာ ပိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တိရောကုဋ္ဋ။ပ။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုတိရောကုဋ္ဋပြာဋီဟာ၌။ ကုဋ္ဋာဒိ၊ နံရံ စသည်သည်။ အာကာသော ဟောတူတိ၊ ကောင်းကင်ဖြစ်စေဟု။ အဓိဋ္ဌာနေန၊ ဖြင့်။ အာကာသော၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ ပဗ္ဗတရုက္ခဒီ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌာနေန၊ ကောင်းကင်ဖြစ်စေဟု အဓိဋ္ဌာန်ခြင်းဖြင့်။ အာကာသံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ တိရောကုဋ္ဋ။ပ။ ဝုတ္တနယေနေဝါတိ၊ ကား။ သစေပနသ။ပ။ တိအာဒိနာ၊ သော၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ [၂၈] တတ္ထ၊ ထိုတိရောကုဋ္ဋပြာဋီဟာ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဧတေန၊ တိရောကုဋ္ဋ။ပ။ ဝုတ္တနယေနေဝ–ဟူသော ဤစကားဖြင့်။ (ဒသေတိ–၌ စပ်) အသ၊ ထိုတန်ခိုးရှင်ရဟန်း၏။ (စ–ပိသည်၊ သီမှနှင့်အညီ ဗလေနေဝသ–ဟု ရှိစေရမည်) ပုရိမဓိဋ္ဌာနဗလေနေဝ၊ ရှေးဖြစ်သော အဓိဋ္ဌာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ အန္တရာ၊ ၌။ အညော၊ တပါးသော။ ဥတုမယော၊ ဥတုဖြင့်ပြီးသော။ ပဗ္ဗတော ဝါ၊ သည်ရင်း။ ရုက္ခော ဝါ၊ သည်ရင်း။ ဥဒ္ဌဟိသတိ၊ တက်လတ့်၊ ဝါ၊ ပေါ်လတ့်။ ဣတိ ဧတံ၊ ဤသို့သော အကြောင်းသည်။ အဌာနမေဝ၊ ဖြစ်သင့်သော အကြောင်းမဟုတ်သည် သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်၊ ဝါ၊ ဤသို့ မိန့်ဆိုထားခြင်းကြောင့်။ နာဂါဒီဟိ၊ နဂါးစသည်တို့သည်။ ကရိယမာနော၊ ပြုအပ်သော။ ဝိဟေဌော၊ အနှောက်အယှက်သည်။ ဂမနဿ ရာယံ၊ သွားခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို။ နု ကရောတိ၊ မပြုနိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတိ၊ ၏။

သြကာသေတိ၊ ကား။ ဧနဝိဝိတ္တော၊ လူတို့မှဆိတ်သော။ ယတ္တတ္ထာနေ၊ သင့်လျော်သောအရပ်၌။ အယံ သမဏော၊ ဤရဟန်းသည်။ အာကာသစာရီ၊ ကောင်းကင်ဖြင့်သွားလေ့ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပါကဋော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၃၉၆။ ဒ္ဝါစတ္တာလီသယောဇနသဟဿဂုဟာဏံ၊ ယူနော လေးသောင်းနှစ်ထောင်ကို ယူခြင်း–ဆိုခြင်းကို။ ပဌမကပ္ပဝသေန၊ ကမ္ဘာဦးကာလ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ကတံ၊ ၏။ တတော၊ ထိုကမ္ဘာဦးကာလမှ။ ပရံ ပန၊ နောက်ကာလ၌မူကား။

အနုက္ကမေန၊ အားဖြင့်။ ပထဝိယာ၊ ၏။ ဥသိတဘာဝေန၊ တက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ တတော၊ ထိုယူနောလေးသောင်းနှစ်ထောင်မှ။ ကတိပယ ယောနေ့နတာ၊ ယူနောအနည်းငယ် ယုတ်လျော့သည်၏ အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ အပ္ပကံ၊ အနည်းငယ်သော။ အဓိကံ ဝါ၊ အလွန်သည်ရင်း။ ဥိနံ ဝါ၊ အယုတ်သည်ရင်း။ ဂဏနူပဂံ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့ရောက်သည်၊ ဝါ၊ ရေတွက်လောက်သည်။ နံ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တထာ၊ ထိုသို့ ဒွါစတ္တာလီသယောနေသဟဿသဿ–ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တီသု။ပ။ ကရဏောနာတိ၊ ကား။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ယသ္မိံ ဒီပေ၊ ၌။ မဏ္ဍေ၊ ၌။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ တဒါ၊ ၌။ တတော၊ ထိုကျွန်းမှ။ ပုရိမသ္မိံ၊ ရှေးဖြစ်သော ကျွန်း၌။ အတ္ထံ၊ ဝင်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တော၊ ရောက်ကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။) ပစ္ဆိမေ၊ နောက်ဖြစ်သော ကျွန်း၌။ ဥဒေန္တော၊ ထွက်ကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ အာလောကကရဏောန၊ အရောင်အလင်းကိုပြုသဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ အညဏောတိနံ၊ တပါးသော အရောင်အလင်းတို့ကို။ အဘိဘဝေနေန စ၊ လွှမ်းမိုးခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဒုဒ္ဒသတာယ စ၊ ကြည့်ရှုနိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ မဟိဒ္ဓိကေ၊ ကြီးမားသော တန်ခိုးရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ သိတပရိဠာဟဂူပ သမနေန၊ အအေးနှင့်ပူအိုက်ခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းကြောင့်ရင်း။ သြသဓိတိဏာဝနပ္ပတိနံ၊ ၄က်ပျောကောက် ဂျုံစသော တသီးပင်, မြက်ပင် တောစိုးသစ်ပင်တို့ကို။ ပရိဗြူဟနေန စ၊ ပွါးစေခြင်းကြောင့်ရင်း။ မဟာနုဘာဝေ၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိကုန်သော။ ဆုပတီတိ၊ ကား။ ဖုသတိ၊ ထိ၏။ ပရိမဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ ဟတ္ထံ၊ လက်ကို။ ဣတော စ၊ ထိုမှဤမှလည်း။ သဏ္ဌာရေန္တော၊ ရွှေ့ရားစေလျက်။ ဃံသေတိ၊ ပွတ်တိုက်၏။ အဘိညာပါဒကဈာန ဝသေနေဝါတိ၊ ကား။ ယသ ကသစိ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသော။ အဘိညာပါဒကစျာနသ၊ ၏။ (သိမုနှင့်အညီပင်) ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဧကာရေန၊ ဖြင့်။ ပါဒကဈာနဝိသေသံ၊ ပါဒကစျာန် အထူးကို။ နိဝတ္တေတိ၊ နစ်စေ၏။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ကို။ နံ (နိဝတ္တေတိ၊) နစ်စေသည်မဟုတ်။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာ လျှင်။ နတ္ထေတ္ထ ကသိဏာသမာပတ္တိနိယမောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တိရောကုဋ္ဋပါဠိဟာရိယာဒီသု ဝိယ၊ ပြာဋိဟာစသည်တို့၌ ကဲ့သို့။ ဣမသ္မိံ နာမ ကသိဏေ၊ ဤမည်သော ကသိဏ်း၌။ စျာနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤ လ, နေတို့ကို သုံးသပ်ခြင်းစသည်ကိုပြုရာ၌။ ကောစိ၊ သော။ နိယမော၊ ကသိဏ်းစျာန်ကို သတ်မှတ်ခြင်းသည်။ နံ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထောဝ၊ တည်း။ တထာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ကဋ္ဌိ၊ တစုံတခု သော။ သမာပတ္တိ၊ ကို။ အပရာမသိတ္တာ၊ မူ၍။ ဣဓ သော ဣဒ္ဓိမာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စန္ဒိမသူရိယေတိ၊ တို့ကိုဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ပြီးသော။ စန္ဒိမသူရိယမဏ္ဍလံ၊ လ နေအဝန်းသည်။ (ကတ္တားထည့်ဖွင့်သည်) ဟတ္ထပါသေ၊ ၌။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပဂတံ ဟတ္ထပါသေတိ၊ ကား။ ဟတ္ထပါသေ၊ ၌။ ဌိတံ၊ တည်သော။ ရူပဂတံ၊ ရုပ်ဝတ္ထုကို။ ဝါ၊ ကား။ ဟတ္ထပါသေ၊ ၌။ ရူပဂတံ၊ ကို။ ။ ဟတ္ထံ၊ ကို။ ဝမ္ဘေတ္တာ ဝါ၊ ပွါးစေမူ၍လည်း။ ပရာမသတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောနော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။)

ဥပါဒိန္နကံ၊ ဥပါဒိန္နကရုပ်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ အနုပါဒိန္နကဿ၊ အနုပါဒိန္နကရုပ်၏။ ဝမုနံ၊ ပွါးခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့ဆိုရာ၌။ ယုတ္တိယာ ပန၊ အသင့်အားဖြင့်မူကား။ ဥပါဒိန္နကဿပိ၊ ၏လည်း။ ဝမုနစ္ဆာယာ၊ ပွါးခြင်း အရိပ်အရောင်သည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ အဏုမဟန္တဘာဝါပါဒနေ၊ ငယ်သည်၏အဖြစ် ကြီးသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေရာ၌။ ဥပါဒိန္နကဿ၊ ကို။ ဟာသနံ ဝိယ၊ ယုတ်လျော့စေခြင်းကဲ့သို့။ ဝမုနမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ လဇ္ဇတေဝ၊ တည်း။ အာယသ္မတော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဿ၊ ၏။ နန္ဒောပနန္ဒဒမနေယထာ၊ ဆုံးမရာ၌ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဝတ္ထုနာ၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ထေရဝါဒံ၊ ကို။ အာဟာရိ တွာ၊ ၍။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ တိပိဋကေ။ပ။ တိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အပ်၏။ ကိံ ပန နု ဟောတိ၊ အဘယ့် ကြောင့် မဖြစ်အံ့နည်း။ ဟောတိယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ [၂၉] ပဋိသေဓာ၊ တားမြစ်တတ်သော ပုဒ်တို့သည်။ ပကတိ၊ ပကတိအနက်ကို။ ဂမေန္တိ၊ ရောက်စေကုန်၏၊ ဝါ၊ သိစေကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ တဒါ မဟန္တံ။ပ။ ဝိယာတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ယထာဓိက တတ္ထဒဿနဝသေန၊ အကြင်အကြင် စပ်ယှဉ်အပ်သော၊ ဝါ၊ စပ်ဆိုင်သော အရာဖြစ်သောအနက်ကို ပြသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ခုဒ္ဒကဘာဝါပါဒ နမ္ပိ၊ ငယ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းကိုလည်း။ လဇ္ဇတေဝ၊ တည်း။

နဒ္ဒောပနန္ဒနာဂဒမနကထာဝဏ္ဏနာ

ဗုဒ္ဓါစိဏ္ဏဝသေန၊ ဘုရားရှင်တို့၏ အလေ့အကျက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အသ၊ ထိုနဂါးမင်းအား။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ အတ္ထိ နု ခေါ၊ ရှိသလော။ ဣတိ၊ သို့။ သြလောကေသိ၊ ကြည့်ရှုတော်မူလေ၏။ လောကိယံ၊ လောကီဖြစ်သော။ ရတနတ္တယေ၊ ၌။ ပသာဒလက္ခဏံ၊ ကြည်ညိုခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ သာသနာဝတာရံ၊ သာသနာတော်သို့ သက်ဝင်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အပ္ပ သန္နေဘတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတော၊ မှားသောအယူမှ။ ဝိဝေစေတွာ၊ ကင်းလွတ်စေ၍။ ပသာဒေ တဗ္ဗော၊ ကြည်ညိုစေအပ် ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ကောနု ခေါ။ပ။ ဝိဝေစေယျာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

တံ ဒိဝသန္တိ၊ ကား။ ယဒါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော၊ ရဟန်းအပေါင်းသည် ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍။ တာဝတိံ သဘဝနာဘိမုခေါ၊ တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ရှေးရှု။ ဂစ္ဆတိ၊ မူ၏။ တံ ဒိဝသဘာဂံ၊ ထိုနေ့အဖို့ပတ်လုံး။ အာပါနဘူမိံ သဇ္ဇေယိ သူတိ၊ ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ သော၊ ထိုနဂါးမင်းသည်။ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေလျက်။ ဘောဇနကိစ္စံ၊ စားခြင်းကိစ္စကို။ ကရောတိ၊ ၏။ တံ ပရိဝေသနဋ္ဌာနံ၊ ထိုကျွေးမွေးရာဌာနကို။ သိတ္တာသမ္ဗဒ္ဓံ၊ ရေသွန်းဖြန်းအပ် တံမြက်လှည်းအပ်သည်

ကို။ (ကတ္တာ၊ ၍။) ဘောဇနေပကရဏူပနယနာဒိနာ၊ ဘောဇဉ်နှင့် အသုံးအဆောင်တို့ကို ဆောင်ပို့ခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်။ သဇ္ဇယိ သု ပဋိယာဒေသုံ၊ စီရင်လေကုန်၏။ တိဝိဓနာဠကေဟိတိ၊ ကား။ ဝရူကုမာရိကညာဝတ္ထာဟိ၊ အိမ်ထောင်သည်, အပျို, သတို့သမီးအရွယ် ရှိကုန်သော။ တိဝိဓာဟိ၊ သုံးပါးအပြားရှိကုန်သော။ နာဠကိတ္ထိဟိ၊ ကချေသည် မိန်းမတို့သည်။ ဩလောက ယမာနောတိ၊ ကား။ ပေက္ခန္တော၊ ကြည့်ရှုလျက်။ ဝါ၊ ကား။ ဝိစာရေန္တော၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်လျက်။

ဥပရူပရီတိ၊ ကား။ မတ္ထကမတ္ထကေ၊ အထက်ထက်၌၊ ဝါ၊ ထိပ်တည့်တည့်အရပ်၌။ ဘဝနေနာတိ၊ ကား။ ဘဝနပဒေ သေန၊ ဘုံ၏အရပ်ဖြင့်။ ဘောဂေဟိတိ၊ ကား။ သရီရဘောဂေဟိ၊ ကိုယ်အခွေတို့ဖြင့်။ အဝကုဇ္ဇေနာတိ၊ ကား။ နိကုဇ္ဇိတေန၊ မှောက်အပ်သော။ ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ ယထာ၊ ဖြင့်။ တာဝတိံ သဘဝနဿ၊ တာဝတိံ သာနတ်ဘုံ၏။ ပဒေသေသိ၊ တစိတ် တဒေသသည်သော်လည်း။ နာဝသိဿတိ၊ မကြွင်းလတ့်။ ဧဝ၊ ဖြင့်။ ပရိယာဒါယ၊ ထက်ဝန်းကျင်သိမ်းယူ၍။

သိနေရုပရိဘဏ္ဍန္တိ၊ ကား။ သိနေရုမေခလံ၊ မြင့်မိုရ်တောင်၏ခါးပန်းကို။ သိနေရုဿ၊ ၏။ သမန္တတော၊ ၌။ ဗဟလ တော စ၊ အထုအားဖြင့်ရင်း။ ပုထုလတော စ၊ အကျယ်အပြန့်အားဖြင့်ရင်း။ ပဋ္ဌယောဇနသဟဿ ပရိမာဏာနိ၊ ယူဇနာ ငါးထောင်အတိုင်း အရှည်ရှိကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ လေးခုကုန်သော။ ပရိဘဏ္ဍာနိ၊ တောင်ခါးပန်းတို့ကို။ တာဝတိံ သဘဝနဿ၊ ကို။ အာရက္ခာယ၊ အစောင့်အရှောက်အလို့ငှါ။ နာဂေဟိ စ၊ နဂါးတို့သည်ရင်း။ ဂရုဠေဟိ စ၊ ဂဠုန်တို့သည်ရင်း။ ကုမ္ဘဏ္ဍေဟိ စ၊ တို့သည်ရင်း။ ယက္ခေဟိ စ၊ တို့သည်ရင်း။ အဓိဋ္ဌိတာနိ၊ စိုးအုပ်အပ်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ)ကိရ၊ ဖြစ်ကုန်သတတ်။ တာနိ၊ ထိုလေးခုသော တောင်ခါးပန်းတို့ကို။ ပရိဘဏ္ဍာဘာဝသာမညေန၊ တောင်ခါးပန်း၏ အဖြစ်ဟူသော တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဧကဋ္ဌေ၊ တည်း။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပရိဘဏ္ဍန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေဟိ၊ ထိုလေးခုသော တောင်ခါးပန်းတို့သည်။ သိနေရုဿ၊ ၏။ ဥပရိံ၊ ထက်ဝက်ကို။ ပရိယာ ဒိန္နံ၊ ထက်ဝန်းကျင်သိမ်းယူအပ်သည်၊ ဝါ၊ နေရာယူအပ်သည်။ (ဟောတိ)ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။

အတ္တဘာဝံ ဝိဇေဟိတ္တာတိ၊ ကား။ မနုဿရူပံ၊ လူ၏အသွင်ကို။ အန္တရဓာပေတ္တာ၊ ကွယ်စေ၍။ ဗာဓေတီတိ၊ ကား။ ခေဒမတ္တံ၊ ပင်ပန်းခြင်းမျှကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။

အတ္တဘာဝံ ဝိဇေဟိတ္တာတိ၊ ကား။ သုခုမတ္တဘာဝနိမ္မာနေန၊ သိမ်မွေ့သော အတ္တဘောကိုဖန်ဆင်းခြင်းဖြင့်။ နာဂရူပံ၊ နဂါး၏အသွင်ကို။ ဝိဇေဟိတ္တာ၊ စွန့်၍။ ။ မုခဂတံ၊ ခံတွင်း၌တည်သော။ သမဏံ၊ ရဟန်းကို။ သံခါဒိဿာမိ၊ ဝါးအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ မုခံ၊ ခံတွင်းကို။ ဝိဝရိ၊ ဖွင့်လေ၏။ ပါစီနေန စ ပစ္ဆိမေန စာတိ၊ ဟူသောစကားကို။ နာဂဿ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ နိပန္နတ္တာ၊ လျောင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သုဠု၊ စွာ။ သတိယာ၊ ကို။ ပစ္စုပဋ္ဌာပနတ္ထံ၊ ရှေးရှုထင်စေ ခြင်းအကျိုးငှါ။ မနသိ ကရောဟိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[၃၀] အာဒိတောပဋ္ဌာယ။ ယာနိတိ၊ ဟူသောဤစကားကို။ တဒါ၊ ၌။ ထေရေန၊ သည်။ ကတပါဋိဟာရိယာနိ၊ ပြုအပ်ပြီး သော ပြာဋိဟာတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣမံ ပန ဌာနန္တိ၊ ကား။ ဣမံ နာသာဝါတဝိသဇ္ဇနကာရဏံ၊ ဤနှာခေါင်းလေ ကို လွှတ်ခြင်းတည်းဟူသော အကြောင်းသို့။

အနုဗန္ဓိတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ မဟိဒ္ဓိကဿ၊ ကြီးမားသောတန်ခိုးရှိသော။ ဣမဿ သမဏဿ၊ အား။ ပဋိပဟာရိတုံ၊ တုံ့ပြန်၍ ပုတ်ခတ်ခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ပြုခြင်းငှါ။ (ပဋိပ္ပဟရိတုံ–ဟူသောမူကွဲပါ၌အရ တုံ့ပြန်၍ ချေပခြင်းငှါ–ဟုပေး) နသက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဘယေန၊ ဖြင့်။ ပလာယန္တံ၊ ပြေးသောနဂါးကို။ အနုဗန္ဓိ၊ အစဉ်လိုက်လေ၏။

ဧကပဋိပါဋိယာတိ၊ ကား။ ဧကာယ၊ တခုတည်းသော။ ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်ဖြင့်။ နိရန္တရံ၊ အခြားမရှိ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အယမေဝါတိ၊ ကား။ ဥပါဒိန္နကံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ အနုပါဒိန္နကဿ၊ ၏။ ယာ ဝမိ၊ အကြင်ပွါးခြင်း သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) အယမေဝ၊ ဤပွါးခြင်းသည်သာလျှင်။ ဧတ္ထဧဒေသေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဟတ္ထဝမုနာဒိပါဋိဟာရိယေ၊ လက်ကို ပွါးစေခြင်းအစရှိသော ပြာဋိဟာဒ်။ ယုတ္တိ ယုတ္တရူပါ၊ သင့်သော သဘောရှိ၏။ (ကဿာ။ ကား။) စိတ္တတော ဝါ၊ ကြောင့်ငင်း။ ဥတုတော ဝါ၊ ကြောင့်ငင်း။ ဥပါဒိန္နကရူပါနံ၊ ကမ္မဇရုပ်တို့၏။ အနုပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဥပါဒိန္နန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ သကလမေဝ၊ သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓံ၊ ဣန္ဒြေနှင့်စပ်သောရုပ်ကို၊ ဝါ၊ ကိုယ်တွင်းရုပ် အပေါင်းကို။ အဓိပ္ပေ တံ၊ ၏။ ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့ပင်အလိုရှိအပ်သော်လည်း။ တဿ၊ ထိုဥပါဒိန္နကမည်သောကိုယ်တွင်းရုပ်၏။ တထာ၊ ထိုစိတ်ဥတုကြောင့်ဖြစ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝမိ၊ သည်။ နယုဇ္ဇတိ ဧဝ၊ မသင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝမိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဧကသန္တာနေ၊ တခုတည်းသော သန္တာန်၌။ ဥပါဒိန္နံ စ၊ သည်ရင်း။ အနုပါဒိန္နံ စ၊ သည်ရင်း။ သမ္ဘိန္နံ ဝိယ၊ ရောစပ်ဘိသက္ခဲသို့။ ပဝတ္တမာနမ္ပိ၊ ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ အတ္ထတော၊ သရုပ် တရားကိုယ်အားဖြင့်။ အသမ္ဘိန္နမေဝ၊ မရောစပ်သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုသို့မရောစပ်ရာ၌။ (ဒဠ္ဌဗ္ဗံ–၌ စပ်) အာဇ္ဇကမတ္ထေ၊ တပြည်မျှသော။ ခီရေ၊ နို့ရည်ကို။ အနေကာဇ္ဇကေ၊ ပြည်များစွာရှိသော။ ဥဒကေ၊ ၌။ အာသိတ္ထေ၊ သွန်းထည့် အပ်သည်ရှိသော်။ ခီရံ၊ သည်။ သဗ္ဗေန၊ အလုံးစုံသော ရေနှင့်။ သမ္ဘိန္နံ၊ ရောစပ်လျက်။ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ၊ အလုံးစုံသောအရပ်၌ တည်လျက်သာလျှင်။ လဗ္ဘမာနံ၊ ရအပ်သည်။ (သိမ္ဘုနှင့်အညီပင်) ဟုတ္တာ၊ ၍။ ယဒိပိတိဋ္ဌတိ၊ အကယ်၍ကား တည်ပေ၏။

တထာသိ၊ သော်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုရေနှင့် နို့ရည်ရော ရာ၌။ ခီရံ၊ နို့ရည်သည်။ နဝမုတိ၊ တိုးပွါးသည်မဟုတ်။ ဥဒကမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဝမုတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ ဥပါဒိန္နံ စ၊ သည်၎င်း။ အနုပါဒိန္နံ စ၊ သည်၎င်း။ သမ္ဘိန္နံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ယဒိပိ ပဝတ္တတိ၊ ပေ၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ ဥပါဒိန္နံ၊ သည်။ နဝမုတိ၊ တိုးပွါးသည်မဟုတ်။ ဣဒ္ဓါနုဘာဝေန၊ တန်ခိုးအာနုဘော်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ စိတ္တဇံ စ၊ သည်၎င်း။ တဒနုသာရေ နဲ၊ ထိုစိတ္တရေပ်သို့ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဥတုဇံ စ၊ သည်၎င်း။ ဝမုတိ၊ တိုးပွါး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

သောတိ၊ ကား။ သော ဣဒ္ဓိမာ၊ ထိုတန်ခိုးရှင်သည်။ ဧဝံ ကတ္တာတိ၊ ကား။ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဟတ္ထံ၊ ကို။ ဝမေတ္တာ ဝါ၊ ပွါးစေ၍၎င်း။ တေ၊ ထိုလနေတို့ကို။ အာဟန္နာ၊ မိမိထံသို့လာ၍။ ဟတ္ထပါသေ၊ ၌။ ဌိတေ၊ တည်သည်တို့ကို။ ကတ္တာ ဝါ၊ ပြု၍ ၎င်း။ ။ ပါဒဋ္ဌပနာဒိပိ၊ ခြေကိုထားခြင်း အစရှိသည်ကိုလည်း။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အပရောပိ၊ သော။ ဣဒ္ဓိမာ၊ သည်။ တထေဝါတိ၊ ကား။ ပါဠိဟာရိယကရဏာတော၊ ပြာဋိဟာကိုပြုသည်မှ။ ပုဗ္ဗေ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ တထူပမမေတန္တိ၊ ကား။ ဥဒကပုဏ္ဏာသု၊ ရေဖြင့်ပြည့်ကုန်သော။ နာနာပါတီသု၊ အသီးအသီးသောခွက်တို့၌။ ဗဟူဟိ၊ များစွာသော လူတို့သည်။ နာနာစန္ဒမဏ္ဍလေသု၊ အသီးအသီးသော လဝန်းတို့ကို။ ဒိဿမာနေသု၊ မြင်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ (ဝါ၊ ထင်ကုန်သည်ရှိသော်။) တေန၊ ထိုသို့ မြင်ရသောကြောင့်၊ (ဝါ၊ ထိုသို့ထင်ခြင်းကြောင့်။) စန္ဒမဏ္ဍလသ၊ ပကတိလဝန်း ၏။ ဂမနာဒိဥပရောဓော၊ သွားခြင်း စသည်ကို တားမြစ်ပိတ်ပင်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ သွားခြင်း စသည်၏ အန္တရာယ်သည်။ နဲ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဗဟူနံ စ၊ များစွာသော လူတို့၏လည်း။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ဒဿနံ၊ သည်။ ဣဒ္ဓေတိ ယထာ၊ ပြီးစီး သကဲ့သို့။ ဧတံ ပါဠိဟာရိယံ၊ ဤပြာဋိဟာသည်။ တထူပမံ၊ ထိုလဝန်း၏ အသွားမပျက်ခြင်း, များစွာသော လူတို့၏ မြင်မှု ပြီးစီးခြင်းလျှင် ဥပမာရှိ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) စန္ဒိမသူရိယာ နံ၊ တို့၏။ ဂမနာဒိဥပရောဓာဘာဝတော စ၊ သွားခြင်း စသည်ကို တားမြစ်ပိတ်ပင်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ဝါ၊ သွားခြင်း စသည်၏ အန္တရာယ်မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဗဟူနံ၊ ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိ မန္တာနံ၊ တန်ခိုးရှင်တို့၏။ တတ္ထ၊ ထိုလနေတို့၌။ ဣဒ္ဓိပယောဂဿ၊ တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်း ပယောဂ၏။ ယထိစ္ဆိတံ၊ အလိုရှိ တိုင်း။ သမိဇ္ဈနတော စ၊ ကြောင့်၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

၃၉၇။ ပန၊ အဋ္ဌကထာ၌ မေးဖွယ်အချက်ကို ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ (သီမူ၌ ဤ ပန–ပုဒ် မရှိ၊ အပိုပင်) ပရိစ္ဆေဒံ ကတ္တာ တိ၊ ကား။ အဘိဝိဓိဝသေန၊ အဘိဝိဓိ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပရိစ္ဆေဒံ၊ အပိုင်းအခြားကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ မရိယာဒဝသေန၊ မရိယာဒ ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ နဲ၊ မဟုတ်။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ ဒေ၊ ဤတန်ခိုးရှင်သည်။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ၌။ အတ္တနော၊ ၏။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဝသံ၊ အလိုကို။ ဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ပါဠိတိ၊ ကား။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိ၊ တည်း။

ယာဝ။ပ။ ဝတ္တေတိတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗြဟ္မလောကသေဝ၊ သို့သာလျှင်။ ဂမနံ၊ ကို။ နဲ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်သည်မဟုတ်။ ဗြဟ္မလောကဿ၊ သို့။ ဂမနမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ နာပိ (အဓိပ္ပေတံ)၊ အလိုရှိအပ်သည် လည်း မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ [၃၁] အညထာပိ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်လည်း။ အညမ္ပိ၊ တပါးသော အပြုအမူကိုလည်း။ (အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ ယာဝဗြဟ္မလောကာတိ ဧတံ၊ ဟူသော ဤစကားရပ်သည်။ ဒုရာဝဓိနိဒဿ နံ၊ ဝေးသော အပိုင်းအခြားကို ပုံစံအဖြစ်ဖြင့် ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အလိုရှိအပ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ သစေ။ပ။ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာပိ၊ မိန့်ဆိုပြီး၍လည်း။ ဣတရမ္ပိ၊ ဤမှတပါးသော အပြုအမူကိုလည်း။ ဒဿေ တုံ၊ ၄၂။ သန္တိကေပိ ဒုရေ အဓိဋ္ဌာတိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ပိ–သဒ္ဒေါ၊ သည် သမုစ္စယတ္ထော၊ ရှိ၏။ တေန၊ ထိုပိ–သဒ္ဒါဖြင့်။ ဝုတ္တာဝသေသဿ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်မှကြွင်းသော။ အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိယာ၊ အဓိဋ္ဌာန်တန်ခိုးဖြင့်။ နိပ္ဖါဒေတဗ္ဗ ဿ၊ ပြီးစေအပ်သော။ သဗ္ဗဿသိ၊ အလုံးစုံကိုလည်း။ သဂ်ဟော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝုတ္တာသေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အနက်ကို သာလျှင်။ (သဂ်ဟော၊ သည်။) နဲ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ယမကပါဠိဟာရိယာဝသာနေတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တိဝိဓ္ကမသ၊ သုံးခုသောဖဝါးတို့ဖြင့် ထူးခြားစွာ နတ်ပြည်သို့ ကြွသွားခြင်း၏။ (တိဒိဝဓ္ကမသ–ဟု ရှိလျှင် တာဝတိံ သာနတ်ပြည်သို့ ကြွသွားခြင်း၏–ဟုပေး) အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိနိပ္ဖန္နတ္တာ၊ အဓိဋ္ဌာန်တန်ခိုးဖြင့် ပြီးသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ အညတ္ထ ပန၊ တပါးသော (ဒီဃနိကာယ် ပါထိကဝဂ် လက္ခဏာသုတ် အဖွင့်) အဋ္ဌကထာ၌ကား။ လက္ခဏာနိသံသတာ၊ သုပွတိဋ္ဌတပါဒလက္ခဏာ၏ အကျိုးအာနိသင်၏အဖြစ်ကို။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးသော စကားသည်။ ယထာ၊ ဖြင့်။ အညမညံ၊ ချင်း။ နဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်ကျင်။ တထာ၊ ဖြင့်။ ဝိစာရေတွာ၊ စိစစ်၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။

နိလမာတိကန္တိ၊ ကား။ နိလဝဏ္ဏောဒကမာတိကံ၊ ညိုသောအဆင်းရှိသော ရေရှိသော မြောင်းငယ်ကို။

မဟာဗောဓိန္တိ၊ ကား။ အပရာဇိတပလ္လင်္ကံ၊ အပရာဇိတပလ္လင်ရှိသော၊ ဝါ၊ ပလ္လင်၏တည်ရာဖြစ်သော။ မဟာဗောဓိ၊ ဓိကို။ စိတ္တေ။ပ။ အကာသိတိ၊ ကား။ တထာ၊ ဖြင့်။ စိတ္တုပ္ပတ္တိသမနန္တရမေဝ၊ စိတ်ဖြစ်သည်၏အခြားမဲ့၌ သာလျှင်။ ပထဝိ စ၊ ကိုင်း။ သမုဒ္ဒ စ၊ ကိုင်း။ သံခိပိတွာ၊ ချုံး၍။ မဟာဗောဓိသန္တိကေ၊ မဟာဗောဓိ၏အနီး၌။ အကာသိ၊ ပြုလေပြီ။

နက္ခတ္တာဒိဝသေတိ၊ ကား။ မဟာဒိဝသေ၊ ပူဇော်ပွဲနေ့၌။ စန္ဒပူဝေတိ၊ ကား။ စန္ဒသဒိသေ၊ လနင့်တူကုန်သော။ စန္ဒမဏ္ဍလာကာရေ၊ လဝန်းအခြင်းအရာရှိကုန်သော။ ပူဝေ၊ မုံ့တို့ကို။ ဧကေပတ္တာပူရမတ္တာမကာသိတိ၊ ကား။ ယထာ၊ ဖြင့်။ တေ၊ ထိုလမုံ့တို့သည်။ ပမာဏတော၊ ဏအားဖြင့်။ သရူပေနေ၀၊ မိမိ၏အသွင်သဏ္ဌာန်ဖြင့်သာလျှင်။ အန္တောပတ္တာပရိယာပန္နာ၊ သပိတ်၏အတွင်း၌ အကျုံးဝင်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ အကာသိ၊ ပြီ။။

ကာကဝလိယဝတ္ထုသ္မိန္တု၊ ၌လည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ထောက်၊ အနည်းငယ်ကို။ ဗဟုံ၊ များသည်ကို။ အကာသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္မန္ဓိတမ္ဗံ၊ ၏။ တံ ပန ဝတ္ထုံ၊ ထိုဝတ္ထုကိုကား။ သခ်ေပတောဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ မဟာ ကဿပတ္ထေရော ကိရာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သမာပတ္တိယာတိ၊ ကား။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။

ဂဂ်ါတိရေတိ၊ ကား။ တမ္မပဏ္ဍိဒိပေ၊ သီဟိဠ်ကျွန်း၌။ ဂဂ်ါနဒိယာ၊ မဟာဝေလိဂဂ်ါမြစ်၏။ တီရေ၊ ကမ်း၌။ သည်အဒါသီ တိ၊ ကား။ ယထာ၊ ဖြင့်။ တေ၊ ထိုသာမဏေတို့သည်။ ယထာဓိဋ္ဌိတံ၊ အဓိဋ္ဌာန်အပ်ပြီးသော။ သပ္ပိံ၊ ထောပတ်ကို။ ပသန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ သည်၊ အမှတ်ကို။ အဒါသိ၊ ပေးလေ၏။

တဿာတိ၊ ကား။ ယဿ ဗြဟ္မုနော၊ အကြင်ဗြဟ္မာ၏။ ရူပံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌကာမော၊ မြင်ခြင်း၄ါအလိုရှိ၏။ တဿ ဗြဟ္မုနော၊ ၏။ ရူပံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ သဒ္ဒံ သုဏာတီတိ၊ ကား။ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ၊ ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်ဖြင့်။ ဗြဟ္မုနော၊ ၏။ သဒ္ဒံ၊ ကို။ သုဏာတိ၊ ၏။ စိတ္တံ ပဇာနာတီတိ၊ ကား။ စေတောပရိယညာဏေန၊ ဖြင့်။ ဗြဟ္မုနော၊ ၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ကရဇကာယသ ဝသေနာတိ၊ ကား။ စာတုမဟာဘူတိကရူပကာယသ၊ ဓာတ်လေးပါးဖြင့် ပြီးသော ရုပ်ကိုယ်၏၊ ဝါ၊ ဓာတ် လေးပါးကို မှီသောရုပ်ကိုယ်၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိဏာမေတိ၊ ညွှတ်စေ၏။ ဣတိ ဧတ္ထ၊ ဤစကားရပ်၌။ တံ စိတ္တံ၊ ထိုညွှတ်စေအပ်သော စိတ်သည်။ ကိံ၊ အဘယ်စိတ်နည်း။ ကထံ ဝါ၊ အဘယ်သို့မူလည်း။ ပရိဏာမနံ၊ ညွှတ်စေခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ သနည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ပါဒကဇ္ဈာန။ပ။ အာရောပေတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ကာယေ၌။ အာရောပေတိ၊ တင်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ကာယာနုဂတိကံ ကရောတီ တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့ပင် မိန့်ဆိုကြားသော်လည်း။ အယံ၊ ဤ ကာယာနုဂတိကံ ကရောတိ–ဟူသော အဖွင့်သည်။ သဒ္ဒဒန္ဓရောဝ၊ သဒ္ဒဒန္ဓရနှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနပထံ၊ ဆိုခြင်း၏ အကြောင်းကို။ ပစ္ဆိန္နန္တော၊ ဖြတ်တောက်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ဒန္ဓ ဂမနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [၃၂] (ဒန္ဓဂမနံ၊ နှေးသော သွားခြင်းရှိသည်ကို။) ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဓော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဒန္ဓမဟာဘူတပစ္စယတ္တာ၊ နှေးသော မဟာဘုတ်လျှင် အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယဂမနံ၊ ရုပ်ကိုယ်၏သွားခြင်းသည်။ ဒန္ဓံ၊ နှေး၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဒိဿမာနေန၊ မြင်ရသော၊ ဝါ၊ ထင်ရှားသော။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဂန္တ္တုကာမတာယ၊ သွားခြင်း၄ါ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိဏာမေန္တော၊ ညွှတ်စေသော။ ယောဂီ၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပါဒကဇ္ဈာနံ၊ ကို၊ သမာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဣဒံ စိတ္တံ၊ သည်။ ကာယောဝိယ၊ ကိုယ်ကဲ့သို့။ ဒန္ဓဂမနံ၊ နှေးသောသွားခြင်းရှိသည်။ ဟောတူတိ၊ ဖြစ်စေဟူ၍။ ပရိကမ္မံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တထာ ပရိကမ္မကရဏံ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပရိကံပြုခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပါဒကဇ္ဈာနစိတ္တံ ဂဟေတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၏။ ပန၊ ဆက်။ ပရိကမ္မံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ သမာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ပါဒကဈာန်ကို ဝင်စား၍။ ဣဒေန၊ ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌဟန္တော၊ အဓိဋ္ဌာန်လတ်သော်၊ ဝါ၊ အဓိဋ္ဌာန်သည်ဖြစ်၍။ တံ စိတ္တံ၊ ထိုပါဒကဈာန်စိတ်ကို။ ကာယေ၊ ၌။ အာရောပေတိ၊ တင်သည်မည်၏၊ ဝါ၊ တင်၏။ ကာယာနုဂတိကံ၊ ကိုယ်သို့ အစဉ်လိုက်သည်ကို။ ဒန္ဓဂမနံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ပြုသည်မည်၏၊ ဝါ၊ ပြု၏။

သုခသညန္တိ၊ ကား။ သုခသဟဂတံ၊ သုခနှင့်တကွဖြစ်သော။ သည်၊ သို့။ သညာသီသေန၊ သညာကို ခေါင်းတပ်သဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြသောစကားတည်း။ လဟုဘာဝေန၊ ပေါ့သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သညာတံ၊ မှတ်သိအပ်သည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လဟုသည်၊ မည်၏။ ပန၊ဆက်။ ဣဒ္ဓိစိတ္တေန၊ အဘိညာဉ်စိတ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ သုခသညာယ၊ သုခနှင့် တကွဖြစ်သော သညာ၏။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့ပါနည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုခသညာ နာမ။ပ။ သညာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ သုခန္တိ၊ ဟူ၍။ သညာတံ၊ မှတ်သိအပ်သည်တည်း၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုခသညံ၊ မည်၏။ တေနေ၀၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဥပေက္ခာ။ပ။ ဝုတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧကန္တဂရုကေဟိ၊ စင်စစ်လေးသော သဘောရှိကုန်သော။ နိ၀ရဏေ ဟိ၊ တို့နှင့်ဝင်း။ သြဠာရိကေဟိ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းကုန်သော၊ ဝါ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ အနုပသန္တသဘာ၀ေဟိ၊ မငြိမ်သက်သော သဘောရှိကုန်သော။ ဝိတက္ကာဒီဟိ စ၊ တို့နှင့်ဝင်း။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ မယှဉ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ကင်းကွာခြင်းသည်။ စိတ္တ စေတသိကာနံ၊ တို့၏။ လဟုဘာ၀သ၊ ပေါ့ပါးသည်၏အဖြစ်၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ သာယေ၀။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တံ သြက္ကန္တသ္မာတိ၊ ကား။ တံ သုခလဟုသည်၊ ထို သုခသညာ လဟုသညာသို့။ အနုပ္ပတ္တသ၊ ရောက်သော။ အသ္မာတိ၊ ကား။ ယောဂိနော၊ ၏။ ဣဒ္ဓိ ကာမတာ။ပ။ ပမာဏန္တိ၊ ကား။ ဧတ္ထ ဧတသ္မိံ ဒိဿမာနေန ကာယေန ဂမနေ၊ ဤထင်ရှားသောကိုယ်ဖြင့် သွားရာ၌။ (ဧတ္ထ–အစွဲကို ပြသည်) ယံ ဌာနံ၊ အကြင်အရပ်သို့။ ဣဒ္ဓိကာမော၊ သွားခြင်း၄ါ အလိုရှိ၏။ တံ ထိုအရပ်ကို။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်စူး၍။ ဣဒ္ဓိ ကာမတာ၀သေန၊ သွားလိုခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပ၀တ္တာပရိ ကမ္မာဓိဋ္ဌာနာနိ ဧ၀၊ ဖြစ်သောပရိကံနှင့် အဓိဋ္ဌာန်တို့သည်

သာလျှင်။ ပမာဏ၊ ဏာတည်း။ တာဝတာ၊ ထိုမျှလောက်ဖြင့်။ ဂမနံ၊ သည်။ ဣဒ္ဓေတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂနိမ္မာန ဝါယုအမိဋ္ဌာနေဟိ၊ လမ်းကိုဖန်ဆင်းခြင်း, လေကို အမိဋ္ဌာန်ခြင်းတို့နှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်းရှိလည်း။ ဣဒ္ဓိတဒေသပ္ပတ္တိ၊ အလိုရှိအပ်သောအရပ်သို့ရောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား အနက်တည်း။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တမေဝတ္ထံ၊ ကိုပင်လျှင်။ ပါကဋမကာရံ၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသည်ကို။ ကာတုံ၊ ၎။ သဟိ ဟီတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ကာယံ ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ ကရဇကာယံ၊ ယကို။ အာရမ္မဏာကရဏာဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပရိကမ္မစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ စိတ္တေ အာရောပေတိတိ၊ ကား။ အယံ ကာယော၊ ဤကိုယ်သည်။ ဣဒံ စိတ္တံ ဝိယ၊ ဤစိတ်ကဲ့သို့။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ဣတိ၊ သို့။ ပါဒကဈာနစိတ္တေ၊ စိတ်၌။ အာရောပေတိ၊ တင်၏။ တဂ္ဂတိကံ၊ ထိုပါဒကဈာန်စိတ်ကဲ့သို့ အလားရှိသည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ စိတ္တာနုဂတိကံ ကရောတိ သီဃဂမနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စိတ္တဂမနန္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ၊ စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ဣဒံ ပန စိတ္တဝသေန ကာယပရိဏာမနပါဋိဟာရိယံ၊ စိတ်၏အစွမ်းအားဖြင့် ကိုယ်ကို ညွှတ်စေသော ဤပြာဋိဟာသည်။ (ဣဒံ–အစွဲကို ပြသည်) စိတ္တဂမနမေဝါတိ၊ ကား။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ သမာနဂမနမေဝ၊ တူညီသော သွားခြင်းရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ မေးခွန်းထုတ်၍ ရှင်းဦးအံ့။ ဒန္ဓပ္ပဝတ္တိကော၊ နှေးသောဖြစ်ခြင်းရှိသော။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ လဟုပရိဝတ္တိနာ၊ လျင်သောအပြန်ရှိသော။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ သမာနဂတိကော၊ တူညီသော အလားရှိသည်၊ ဝါ၊ တူညီသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ မေးငြားအံ့။ သဗ္ဗထာ၊ ဖြင့်။ သမာနဂတိကော၊ သည်။ နု၊ မဟုတ်။ ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ ကာယဝသေန၊ ကရဇကာယ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ စိတ္တပရိဏာမနေ၊ စိတ်ကို ညွှတ်စေရာ၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ သဗ္ဗထာ၊ ဖြင့်။ ကာယေန၊ နှင့်။ သမာနဂတိကံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ မှန်။ တဒါ၊ ထိုကရဇ ကာယ၏ အစွမ်းအားဖြင့် စိတ်ကို ညွှတ်စေသောအခါ၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ သဘာဝ သိဒ္ဓေန၊ သဘောအားဖြင့်ပြီးသော။ အတ္တနော၊ ၏။ ခဏေန၊ ဥပါဒ်ဌိဘင်ဟူသော ခဏငယ်သုံးချက်ရှိသော ခဏအားဖြင့်။ အဝတ္တိတွာ၊ မဖြစ်မူ၍။ ဂရုဝုတ္တိကဿ၊ လေးသော ဖြစ်ခြင်းရှိသော။ ရူပဓမ္မဿ၊ ရုပ်တရား၏။ ခဏေန၊ စိတ္တက္ခဏ ၁၇–ချက် (ခဏငယ် ၅၁–ချက်)ရှိသော ခဏအားဖြင့်။ နု ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣဒံ စိတ္တံ၊ သည်။ အယံ ကာယော ဝိယ၊ ဤကရဇကာယကဲ့သို့။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ဣတိ၊ သို့။ [၃၃] အမိဋ္ဌာနေန၊ အမိဋ္ဌာန်ခြင်းကြောင့်။ ဒန္ဓဂတိ ကဿ၊ နှေးသော အလားရှိသော၊ ဝါ၊ နှေးသောဖြစ်ခြင်းရှိသော။ ကာယဿ၊ ကရဇကာယသို့။ အနုဝတ္တနတော၊ အစဉ်လိုက်ခြင်းကြောင့်။ (အနုလောမေနေဝ ဟုတ္တာ–၌စပ်) ယာဝ၊ လောက်။ ဣဒ္ဓိတဒ္ဌာနပ္ပတ္တိ၊ အလိုရှိအပ်သောအရပ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တာဝ၊ လောက်။ ကာယဂတိအနုလောမေနေဝ၊ ကိုယ်၏သွားခြင်း အားလျော်သည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ သန္ဌာနဝသေန၊ သန္ဌာန်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ကာယဂတိ ယာ၊ ကိုယ်၏အလားဖြင့်။ ပရိဏာမိတံ နာမ၊ ညွှတ်စေအပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ ယထေဝ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့သာလျှင်။ ဧဝံ၊ တူ။ အယံ ကာယော၊ သည်။ ဣဒံ စိတ္တံ ဝိယ၊ ဤစိတ်ကဲ့သို့။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ဣတိ၊သို့။ အမိဋ္ဌာနေန၊ ကြောင့်။ ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွက ပင်လျှင်။ သုခလဟုသညာယ၊ သုခသညာ လဟုသညာ၏။ သမ္ဘာဒိတတ္တာ၊ ပြီးစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဘာဝိတိဒ္ဓိပါဒါနံ ဝိယ၊ ပွါးစေအပ်သော ဣဒ္ဓိပါဒ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားကဲ့သို့။ ဒန္ဓံ၊ နှေးစွာ။ အဝတ္တိတွာ၊ ၍။ ယထာ၊ ဖြင့် (ဖြစ်လတ်သော်)။ လဟု၊ စွာ။ ကတိပယစိတ္တဝါရေဟေဝ၊ အနည်းငယ်သော စိတ်အကြိမ်တို့ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ လေးငါးခုသော စိတ်အကြိမ်တို့ဖြင့်သာလျှင်။ ဣဒ္ဓိတဒ္ဌာနပ္ပတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနော၊ သော။ ကာယော၊ သည်။ စိတ္တဂတိယာ၊ စိတ်၏အလားဖြင့်၊ ဝါ၊ စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ပရိဏာမိတော နာမ၊ ညွှတ်စေအပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧကစိတ္တက္ခဏေနေဝ၊ တခုသော စိတ်၏ ခဏဖြင့်သာလျှင်။ ဣဒ္ဓိတဒ္ဌာနပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ (ပရိဏာမိတော၊ သည်။) နု၊ မဟုတ်။

ဧဝဉ္စ ကတ္တာ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်ပင်လျှင်။ သေယျထာပိ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ဗလဝါ၊ အားရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ သမိဉ္ဇိတံ ဝါ ဗာဟံ၊ ကွေးထားသော လက်ကိုမူလည်း။ ပသာရေယျ ယထာ၊ ဆန့်ရာသကဲ့သို့ ၎င်း။ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ၊ ကိုမူလည်း။ သမိဉ္ဇေယျ ယထာ၊ ကဲ့သို့ဟု။ ဣဒမိ ဥပမာဝစနံ၊ ဤဥပမာစကားကိုလည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း။ နိပ္ပရိ ယာယေနေဝ၊ မုချအားဖြင့်သာလျှင်။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ၊ ဤငါဆိုအပ်ခဲ့သောစကားကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ငါဆိုခဲ့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဝယံ၊ မချွတ်။ သမ္ပဋ္ဌိတဗ္ဗံ၊ လက်ခံအပ်၏။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယှမာနေ၊ သော်။) သုတ္တာဘိဓမ္မပါဠေဟိ စ၊ သုတ်အဘိဓမ္မာပါဠိတို့နှင့်ရင်း။ ဝိနယအဋ္ဌကထာယ စ၊ ဝိနည်းအဋ္ဌကထာနှင့်ရင်း။ ဝိရောဓော၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ၏။ ဓမ္မတာ စ၊ ဖြစ်မြဲရိုးရာ ဓမ္မတာသဘောကိုလည်း။ ဝိလောဓိတာ၊ ဆန့်ကျင်စေအပ်သည်။ (သိယာ၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ စိတ္တံ၊ ဤစိတ်သည်။ လဟုပရိဝတ္တံ၊ လျင်သော အပြန်ရှိသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ၊ လဟုပရိဝတ္တံ၊ လျင်သော အပြန်ရှိသော။ အညံ၊ စိတ်မှတပါးသော။ ဧကမ္မမ္ပိ၊ တခုသော တရားကိုမျှလည်း။ အဟံ၊ သည်။ နု သမနုပဿာမိ၊ မြင်တော်မမူ။ (ဤ၌ ထင်ရှားစေခြင်းငှါ အံ ၁–ဂ–မှ ပါဠိကို အပြည့်အစုံဖော်၍ သမ္ဘန်လိုက်သည်) ဣတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ အညဂ္ဂဟဏေန၊ အည–သဒ္ဒါဖြင့်။ ရူပဓမ္မာ၊ ရုပ်တရားတို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အလဟုပရိဝတ္တိတာယ၊ မပေါ့ပါးသော အပြန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အဘိဓမ္မေ စ၊ ၌လည်း။ ပုရေဇာတပစ္စယော၊ ကို။ ရူပမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော စ၊ ကိုလည်း။ တသ္မေဝ၊ ထိုရုပ်အားသာလျှင်။ (ဝုတ္တော၊ ၏။) စ၊ ထိုမှတပါး။ ယတ္ထ ယတ္ထ၊ အကြင်အကြင်အရပ်၌။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဣဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ထိုထိုအရပ်၌သာလျှင်။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်

ကုန်၏။ (ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။) ဒေသန္တရသင်္ကမံနံ၊ အရပ်တပါးသို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ စ၊ ထို့မှတပါး။ သဘာဝေါ၊ ပရမတ္ထသဘောသည်။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ဤ၌ ဣတိ–ပိုဟန်ရှိ၏) ဟိ၊ မှန်။ ဣဒ္ဓိ ဗလေန၊ တန်ခိုး၏အစွမ်းဖြင့်။ ဓမ္မာနံ၊ ပရမတ္ထ သဘောတရားတို့၏။ လက္ခဏညထတ္တံ၊ လက္ခဏာအားဖြင့် တပါးသော အပြားရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ လက္ခဏာအားဖြင့် တမျိုးတမည်ဖြစ်ခြင်းကို။ (သီမုနှင့်အညီပင်) ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သော သူသည်။ ကာတုံ၊ ၄ါ။ နဿက္ခာ၊ မစွမ်းနိုင်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဘာဝည ထတ္တမေဝ။ ဖြစ်ခြင်း–ဖြစ်ပုံအားဖြင့် တပါးသောအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်း–ဖြစ်ပုံအားဖြင့် တမျိုးတမည် ဖြစ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ကာတုံ၊ ၄ါ။ သက္ခာ၊ စွမ်းနိုင်၏။ တီသုပိ ခဏေသူတိ၊ ဟူသော။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤစကားကိုလည်း။ ဂမနာရမ္ဘံ၊ သွားခြင်းဌါ အားထုတ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဂမနနိဋ္ဌာနံ၊ သွားခြင်း၏ ပြီးဆုံးခြင်းကို။ (သန္ဓာယ၊ ၍။) နဝုတ္တံ)၊ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ထေရောတိ၊ ကား။ အဋ္ဌကထာစရိယာနံ၊ တို့၏ ၊ ဝါ၊ တို့တွင်။ အန္တရေ၊ အတွင်း၌။ ဧကော၊ သော။ ထေရော၊ တည်း။ ဣဓတိ၊ ကား။ ဣဒံ ပါဠိဟာရိယံ၊ ကို။ ဝိဘဇိတွာ၊ ဝေဘန်၍။ ဝုတ္တပါဌေ၊ ဟော အပ်သော ပါဌ်၌။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဂမနမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ အာဂတံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဒြဟ္မလောကံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။

စက္ခုသောတာဒီနန္တိ၊ ကား။ စက္ခုသောတာဒီနံ၊ မျက်စိနားအစရှိကုန်သော။ အဂ်ါနံ၊ ကိုယ်အင်္ဂါတို့၏။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ သဗ္ဗင်ပစ္စင်္ဂန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဗ္ဗအင်ပစ္စင်ဝန္တံ၊ အလုံးစုံသော ကြီးသောအင်္ဂါငယ်သော အင်္ဂါရှိ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပသာဒေါ နာမ နတ္ထိတိ ဣမိနာ၀၊ ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဘာ၀ဇီ၀တိန္ဒြိယာနမ္ပိ၊ ဘာ၀ရုပ်နှင့် ဇီ၀တိန္ဒြေရုပ်တို့၏လည်း။ အဘာ၀ေါ၊ မရှိခြင်းကို။ ဝုတ္တောဝ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ရူပိ၀သေနာတိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓာ၀သေန၊ အလို၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အညမ္ပိတိ၊ ကား။ ဘဂ၀တာ၊ သည်။ ကရိယမာနတော၊ ပြုအပ်ဆဲဖြစ်သော အမူအရာမှ။ အညမ္ပိ၊ သော။ ကိရိယံ၊ အမူအရာကို။ ကရောတိ၊ ၏။ စ–သဒ္ဒံ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအုံ့။ ဧတ္ထ၊ ထိုထိုအမူကိုပြုခြင်း, တပါးသော အမူကို ပြုခြင်းတို့တွင်။ အယံ၊ ဤတပါးသောအမူကိုပြုခြင်းသည်။ ဗုဒ္ဓါနုဘာ၀ေါ၊ တည်း။ သာ၀ကနိမ္မိတေသု၊ သာ၀ကသည် ဖန်ဆင်းအပ်သော နိမ္မိတရုပ်တို့၌။ နာနပ္ပကာရတာ၊ ထူးခြားသော အပြားရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ယဒိ နတ္ထိ၊ ငြားအုံ့။ သစေ ပန။ပ။ တိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ နည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအုံ့။ တံ၊ ထိုအောက်၌ဆိုသောစကားကို။ တထာ တထာ၊ ဖြင့်။ ပရိ ကမ္မံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ အမိဋ္ဌဟန္တသ၊ အမိဋ္ဌာန်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ တေတေ ဝဏ္ဏဝယာဒိ၀ိသေသာ၊ ထိုထိုအဆင်းအရွယ် အစရှိသော အထူးတို့သည်။ ပရိကမ္မာနုရူပံ၊ စွာ။ ဣဒ္ဓေန္တိ၊ ပြီးစီးကုန်၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်းခြင်းကို ပြု၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဓ ပန၊ ဤပါဌ်ဌ်ကား။ ယထာမိဋ္ဌတေ၊ အကြင် အကြင် အမိဋ္ဌာန်အပ်သော။ နိမ္မိတရူပေ၊ ၌။ သာ၀ကော၊ သည်။ ဣမေ ဝိသေသာ၊ တို့သည်။ [၃၄] ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန် သတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သစေ ဣစ္ဆတိ၊ အုံ့။ နဣစ္ဆတိ၊ မပြီးစီး။ ဗုဒ္ဓါနံ ပန၊ တို့အားမူကား။ ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကောစိ၊ သော။ ဝိရောဓော၊ သည်။ နဟောတိ)၊ မဖြစ်။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ယာ၀ဒြဟ္မလောကာပိ ကာယေန ၀သံ ၀တ္တေတိတိ ပါဠိယာ၊ ဟူသောပါဠိ၏။ အတ္ထဒဿနဝသေန၊ အနက်ကို ပြသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ ဒုရေ၀။ပ။ တိအာဒိနိ၊ ကုန်သော။ စုဒ္ဒသ၊ ကုန်သော။ ယာနိ တာနိ ပါဠိဟာရိယာနိ၊ အကြင်အကြင် ပြာဋိဟာတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တတ္ထ၊ ထိုတဆယ့်လေးပါးသော ပြာဋိဟာတို့တွင်။ သိခါပ္ပတ္တံ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော။ ကာယေန ၀သ၀တ္တနပါဠိဟာရိယံ၊ ကိုယ်ဖြင့် အလိုလိုက်စေခြင်း ပြာဋိဟာကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ ဧတ္ထ စာတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ယန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ကိရိယာပရာမသနံ၊ ကိရိယာကို သုံးသပ်ကြောင်း ဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ တေန၊ ဖြင့်။ ရူပံ ပဿတီတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ယဒေတံ ရူပဒဿနံ၊ အကြင် အဆင်းကို မြင်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သဒ္ဒံ သုဏာတီတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ယဒေတံ သဒ္ဒသ၀ဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) စိတ္တံပဇာနာတီတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ယဒေတံ စိတ္တ ဇာနနံ၊ အကြင်စိတ်ကို သိခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ ဒိဗ္ဗစက္ခုသောတစေတော ပရိယဉာဏကတ္တုကံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗ သောတ စေတောပရိယဉာဏ်လျှင် ကတ္တားရှိသော။ (တန်ခိုးရှင်ကို မင့်မူ၍ ဆိုသည်ဟု ယူရာ၏) ဝါ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ စေတောပရိယဉာဏ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်လျှင် ကတ္တားရှိသော။ ဒဿနသ၀နဇာနနကိရိယံ၊ မြင်ခြင်း ကြားခြင်း သိခြင်း ကြိယာကို။ ပရာမသတိ၊ သုံးသပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတောဝ၊ ဤမှ။ ပရေသု၊ နောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ သန္တိဋ္ဌတိတိအာဒိသုပိ၊ ဤသို့ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေ၀ နယော၊ ပင်တည်း။ ယမ္ပိဿာတိ၊ ကား။ အဿယောဂိနော၊ ဂိ၏။ (ယမ္ပိ အဿ–၏ နောက်၌ ပုဒ်မပိုသည်) ယမ္ပိ အမိဋ္ဌာနံ၊ သည်လည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဓော၊ ၏။ ယဉ္စ ခေါတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ခေါ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အ၀ဓာရဏတ္ထော၊ ရှိ၏။ ၀ါ၊ ကား။ ဝိသေသတ္ထော၊ ရှိ၏။ တေန၊ ထိုခေါ–သဒ္ဒါ ဖြင့်။ အယမေ၀၊ ဤပြာဋိဟာသည်သာလျှင်။ ဧတ္ထ ကာယေန ၀သ၀တ္တနပါဠိဟာရိယေသု၊ ဤကိုယ်ဖြင့် အလိုသို့လိုက်စေသော ပြာဋိဟာတို့တွင်။ ဥက္ကဋ္ဌတရံ၊ အထူးသဖြင့် လွန်ကဲ၏၊ ဝါ၊ အလွန်ကဲဆုံးဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှင်သည်။ အယံ နုခေါ၊ ဤသူလေလော။ နိမ္မိတော၊ နိမ္မိတရုပ်သည်။ အယံ နု ခေါ၊ ဤသူလေလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကစ္စဿ၊ အချို့သော။ ဒြဟ္မုနော၊ အား။ အာသင်္ကံပ္ပါ၊ နတော၊ ယုံမှားကို ဖြစ်စေခြင်းကြောင့်တည်း။ ယဒဂ္ဂေန စ၊ အကြင်အဖို့ဖြင့်လည်း။ အမိဋ္ဌတံ၊ အပ်သော။ ဧတံ၊ ဤနိမ္မိတရုပ်ကို။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ မနောမယန္တိ၊ အဘိညာဉ်

စိတ်ဖြင့်ပြီးသည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တဒဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဥက္ကဋ္ဌတ ရန္တိ၊ အထူးသဖြင့် လွန်ကဲသည်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဇေတ္တာဝတာ။ပ။ နာမာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒ၊ ဤပြဋ္ဌိ ဟာပါဠိ၌။ သေသာနိ၊ ကြွင်းသော ပြာဋ္ဌိဟာတို့ကို။ ဂဟိတာနိ၊ ယူအပ် ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ သေသံ။ပ။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၃၉၈။ ဣဒံ နာနာကရဏန္တိ၊ ကား။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဣမာပိ ဣဒ္ဓိယော၊ ဤဝိကုဗ္ဗနနှင့် မနောမယဣဒ္ဓိ တို့သည်လည်း။ အဓိဋ္ဌာနဝသေနေဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ ကာမံ ဣဒ္ဓေန္တိ၊ အကယ်၍ကား ပြီးစီးကုန်၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝုစ္စမာနံ၊ ဆိုအပ်လတ်သော။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဣမာသံ ဤနှစ်ပါးသော ဣဒ္ဓိတို့ကို။ နာနာကရဏံ၊ အသီးအသီး ကွဲပြားသည်ကို ပြုကြောင်းဖြစ်သော။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ပကတိဝဏ္ဏံ ဝိဇေဟိတွာတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ပကတိရူပံ၊ ပကတိအဆင်းကို။ ဝိဇေဟိတွာ၊ စွန့်၍။ အပနေတွာ၊ ပယ်၍။ ပရေသံ၊ တို့အား။ အဒဿေတွာ၊ မူ၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကုမာရကဝဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ ကုမာရကသဏ္ဌာနံ၊ လုလင်ပျိုဏ၏ အသွင်သဏ္ဌာန်ကို။ ဒဿေတီတိ၊ ကား။ တထာ၊ ဖြင့်။ ဝိကုဗ္ဗန္တော၊ အထူးပြုလျက်၊ ဝါ၊ အထူးဖန်ဆင်းလျက်။ အတ္တနိ၊ ၌။ ဒဿေတိ၊ ၏။ နာဂဝဏ္ဏံ ဝါတိအာဒီသုပိ၊ ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်လျှင်တည်း။ ဟတ္ထိမှိ ဒဿေတီတိ၊ ကား။ အတ္တာနမှိ၊ ကိုလည်း။ ဟတ္ထိ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါပိ၊ ၌လည်း။ ဟတ္ထိ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတဒတ္ထမေဝ၊ အပြင်ပ၌ ဆင်ကို ပြသည်ဟူသော ဤအနက်အကျိုးငှါသာလျှင်။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ ဟတ္ထိဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတီတိ၊ ဟူ၍။ အဝတွာ၊ ၍။ ဟတ္ထိမှိ ဒဿေတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဝါဒအထူးဆိုဦးအံ့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ ဟတ္ထိအာဒိဒဿနဝစနံ၊ ဆင်အစရှိသည်ကို ပြခြင်းကို ဆိုသောစကားသည်။ ပကတိဝဏ္ဏံ ဝိဇေဟိတွာတိ ဝစနေန၊ ဟူသောစကားနှင့်၎င်း။ ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိဘာဝေန၊ ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိ အဖြစ်နှင့်၎င်း။ (တနည်း) ပကတိဝဏ္ဏံ ဝိဇေဟိတွာတိ ဝစနေန၊ တွာဟု ဟောအပ်သော။ ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိဘာဝေန၊ နှင့်။ ဝိရုဗ္ဓတိ၊ ဆန့်ကျင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ သည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ပကတိဝဏ္ဏဝိဇေဟနံ နာမ၊ ပကတိ အဆင်းသဏ္ဌာန်ကို စွန့်ခြင်းမည်သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ပကတိရူပသ၊ ပကတိအဆင်းကို။ အညေသံ၊ တပါးသော သူတို့အား။ အဒဿနံ၊ တည်း။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ သိမ်း။ တသ၊ ထိုပကတိအဆင်းကို။ နိရောဓနံ–နိရောဓနံ ဧဝ၊ ချုပ်စေခြင်းသည်သာလျှင်။ နု၊ မဟုတ်။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်ပေတည်း။) ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆိုခဲ့ပြီးသော အနက်သည်။ သတိ၊ သော်။ "အတ္တာနံ၊ ကို။ အဒဿေတွာ၊ ၍။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ ဟတ္ထိ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြသောသူ သည်။ ပကတိဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ဝိဇေဟိတွာ၊ စွန့်၍။ ဟတ္ထိ၊ ကို။ [၃၅] ဒဿေတိ၊ ပြသည်မည်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စမာနေ၊ သော်။ ဇေတ္ထ၊ ဤအရာ၌၊ ဝိရောဓေ၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ ကော၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ ပန၊ ထိုမှတပါး၊ ဝါ၊ ဆက်။ အတ္တနာ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ ဟတ္ထိဝဏ္ဏော၊ ဆင်အသွင်သဏ္ဌာန်ရှိသည်။ (ဆိုလတ့ံသော ဒဿေန္တော–ဟူသောပါဠိနှင့်အညီ ဟတ္ထိဝဏ္ဏော–ဟု ရှိသင့်၏) ဟုတွာ၊ ၍။ ဗဟိဒ္ဓါပိ၊ ၌လည်း။ ဟတ္ထိ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ သော်။ ဝတ္တမ္ဗမေဝ၊ ဆိုဖွယ်သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဗဟိဒ္ဓါပိ။ပ။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝဉ္စ ကတွာ၊ ကြောင့်။ ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိဘာဝေန စ၊ နှင့်လည်း။ ကေစိ၊ သော။ ဝိရောဓေ၊ သည်။ နု(ဟောတိ)၊ မဖြစ်။

ပါဠိယဉ္စ၊ ၌လည်း။ ကုမာရကဝဏ္ဏံ ဝါတိအာဒီသု၊ တို့၌။ အနိယမတ္ထော၊ ကိန်းသေမဟုတ်အပ်သော အနက်ရှိသော။ ဝါ သဒ္ဒေါ၊ ကို။ တေသု၊ ထိုကုမာရကဝဏ္ဏာ စသည်တို့တွင်။ ဧကေကဿေဝ၊ တပါးတပါးကိုသာလျှင်။ ကရဏဒဿနတ္ထံ၊ ပြုခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဟတ္ထိမှိတိအာဒီသု ပန၊ ပုဒ်တို့၌ကား။ ဟတ္ထိအာဒိနံ၊ ကုန်သော။ ဗဟူနံ၊ တို့ကို။ ဧကဋ္ဌေ၊ တည်း။ ကာတဗ္ဗဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ကာတဗ္ဗာနံ ဘာဝေါ ကာတဗ္ဗဘာဝေါ၊ တသ ဒဿနံ၊ တဒတ္ထံ ဟု ဝစနတ္ထပြု၍ ကာတဗ္ဗဘာဝဒဿနတ္ထံ–ဟူ၍သာ ရှိသင့်၏) သမုစ္စယတ္ထော၊ ရှိသော။ ပိသဒ္ဒေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ဟတ္ထိမှိ ဒဿေတီတိအာဒီသု၊ ပါဠိတို့၌။ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယနည်း၌။ (ဧဝံ သတိ အတ္တာနံ အဒဿေတွာ ဗဟိဒ္ဓါ ဟတ္ထိ ဒဿေန္တော–ဟု ပြခဲ့သည်ကို ရည်ဟန်ရှိ၏) ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။

ဣဒ္ဓိမတော၊ တန်ခိုးရှင်၏။ (ဒဿနံ–၌ သမ္မန် သမ္မန္ဒီ အဖြစ်ဖြင့်စပ်) အတ္တနော၊ ကို။ (ဒဿနံ–၌ ကံ ကြိယာအဖြစ်ဖြင့် စပ်) ကုမာရကာကာရေန၊ လုလင်ပျိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ပရေသံ၊ တို့ကို။ ဒဿနံ၊ ပြခြင်းသည်။ ကုမာရကဝဏ္ဏနိမ္မာနံ၊ လုလင်ပျို အသွင်ကို ဖန်ဆင်းခြင်းမည်၏။ ဇေတ္ထ၊ ဤသို့ဖန်ဆင်းရာ၌။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ အပုဗ္ဗံ၊ အသစ်ဖြစ်သော။ ပထဝီ အာဒိဝတ္ထု၊ ပထဝီအစရှိသော ဝတ္ထုကို။ နု နိပ္ပါဒိယတိ၊ မပြီးစေအပ်၊ ဝါ၊ ပြီးစေအပ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကသိဏနိယမေန၊ ကသိဏ်းကို သတ်မှတ်ခြင်းဖြင့်။ ပယောဇနသာဓကတော၊ အကျိုး၏မရှိခြင်းကြောင့်။ ပထဝီကသိဏာဒီသု အညတရာ ရမ္မဏတော တိ၊ တော–ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဝတ္ထုနိပ္ပါဒေန၊ အသစ်ဖြစ်သောဝတ္ထုကို ပြီးစေခြင်းသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ တံ၊ ထိုပြီးစေအပ်သောဝတ္ထုသည်။ ပထဝီကသိဏာဒိဝသေနေဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ ဣဒ္ဓေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇေတ္ထ၊ ဤကုမာရကဝဏ္ဏအစရှိသည်ကို ဖန်ဆင်းရာ၌။ ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့အသစ်ဖြစ်သော ဝတ္ထုကို ပြီးစေသည်ရှိသော်လည်း။ ကသိဏနိယမေန၊ ကိုသတ်မှတ်ခြင်းဖြင့်။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးသည်။ နတ္ထေဝ၊ မရှိသည်သာလျှင် တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ကုမာရကဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြသော တန်ခိုးရှင်သည်။ နီလဝဏ္ဏံ ဝါ၊ ကိုမူလည်း။ ဒဿေတဗ္ဗံ၊ ပြအပ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ပီတာဒီသု၊ ရွှေသောအဆင်း အစရှိသည်တို့တွင်။ အညတရဝဏ္ဏံ ဝါ၊ ကိုမူလည်း။ (ဒဿေတဗ္ဗံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။) တထာ၊ ထိုသို့ ပြအပ်သည်။ သတိ၊ သော်။ နီလာဒိကသိဏာနိ၊ နီလအစရှိသော ကသိဏ်းတို့ကို။ သမာပဇ္ဇိ

တဗ္ဗာနိ၊ ဝင်စားအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကသိဏနိယမော၊ ကသိုဏ်းကို သတ်မှတ်ခြင်းသည်။ အာသန္နော၀၊ ရောက်သည် သာလျှင်တည်း။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော နာဂ၀ဏ္ဏစသည်တို့၌လည်း။ ဧသေ၀ နယော၊ တည်း။ ဧ၀ံ၊ သို့။ အဓိဋ္ဌိတော၊ တည်သည်ရှိသော်။ (အ၀ဋ္ဌိတေ–ဟူသော မူကွဲက သာ၍ကောင်း၏၊ အနောကာသေ၀–၌ စပ်) ဧကေ၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်။ ပထ၀ီကသိဏ၀သေန၊ ဖြင့်။ ဧကောပိ၊ တပါးတည်းသည်လည်း။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဗဟုဓာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အာဒိဘာ ဝေါ၊ ဤသို့ အစရှိသည်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဣဗ္ဗေတိ၊ ၏။) ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ ပ၀တ္တေန၊ သော။ ကသိဏနိဒ္ဒေသေန၊ ကသိဏ နိဒ္ဒေသ၌ လာသောစကားနှင့်။ ဣဓ၊ ဤဣဒ္ဓိ၀ိဓနိဒ္ဒေသ၌။ ၀ိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိနိဒ္ဒေသေ၊ ၀ိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိကို ညွှန်ပြရာ၌။ ပထ၀ီကသိဏာဒီသု အညတရာရမ္မဏတောတိအာဒိ၀စနသ၊ ဤသို့အစရှိသော စကား၏။ ၀ိရောဓ၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းကို။ ယံအာသင်္ကန္တိ၊ အကြင် ယုံမှားကုန်၏။ သော၊ ထိုယုံမှားခြင်းသည်။ အနောကာသော၀၊ ဖြစ်ခွင့်မရှိသည် သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ နိမ္မိ နိတဗ္ဗဘာ၀ေန၊ ဖန်ဆင်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အတ္တနာ၊ သည်။ ဣစ္ဆိတော၊ အလိုရှိအပ်သော အသွင်သဏ္ဌာန်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တနာ၊ သည်။ ဣစ္ဆိတော၊ အလိုရှိအပ်သော အသွင်သဏ္ဌာန်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ကုမာရက ၀ဏ္ဏော၊ လုလင်ပျို၏အသွင်သဏ္ဌာန်မည်၏။ (မိမိအလိုရှိအပ်သော ၀ဏ္ဏာဖြစ်သောကြောင့် မိမိ၏ကုမာရက၀ဏ္ဏ–ဟု သမ္မန် သမ္ဗန္ဓိပြု၍ ဆိုသည်ဟု သိစေ၏) အတ္တနော၊ ၏။ ဒဟရကာလေ၊ ၌။ ကုမာရက၀ဏ္ဏော ပန၊ သည်ကား။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ နာဂါဒိ၀ဏ္ဏေသုပိ၊ နဂါးအစရှိသည်တို့၏ အသွင်သဏ္ဌာန်တို့၌လည်း။ အယံ နယော၊ ဤနည်းသည်။ ဗျာပိ ဧ၀၊ ပျံ့နှံ့သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကေ၊ အချို့သောဆရာတို့သည်။ နာဂါဒိနိမ္မာနေ၊ နဂါးအစရှိသည်ကို ဖန်ဆင်းရာ၌။ နု ယုဇ္ဇတိ ဝိယ၊ မသင့်သကဲ့သို့ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ၀ဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ အပေါဟတံ–အပဥ္ဇိဟတံ၊ ပယ်ထုတ်အပ်ပြီဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဗဟိဒ္ဓါပိတိ၊ ၌။ ပိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အဗ္ဗေတ္တံ၊ ကို။ သမ္ဘိဏ္ဍေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ပါ၌၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည် ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟတ္ထိမ္ဘိဒ၀ေတိတိအာဒိ၊ စသည်ကို။ အဗ္ဗေတ္တံပိ၊ ၌ဝင်း။ ဗဟိဒ္ဓါပိ၊ ၌ဝင်း။ ဟတ္ထိအာဒိဒ၀သနဝေန၊ ကိုပြသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကုမာရကဝဏ္ဏံ၀ါတိအာဒိ ဝိယ၊ အစရှိသည်ကိုကဲ့သို့။ အဗ္ဗေတ္တမေ၀၊ ၌သာလျှင်။ ကုမာရကဝဏ္ဏာဒီ နံ၊ တို့ကို။ ဒ၀သနဝေန၊ ဖြင့်။ နု (ဝုတ္တံ)၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယံ အဓိဋ္ဌာနဝိဓာနံ၊ အကြင် အဓိဋ္ဌာန်အစီအရင်ကို။ ဝတ္တုဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်၏။ တံ၊ ထိုအစီအရင်ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တမေ၀၊ တည်း။

[၃၆] ၃၉၉။ ကာယန္တိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ကရဇကာယံ၊ ကို။ ဝုတ္တနယေနေ၀ါတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ အယံ ကာယော၊ သည်။ သုသိရော၊ အခေါင်းရှိသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိကမ္မံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ ပါဒကဋ္ဌာနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယာနုသာရံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းသို့ အစဉ်လျှောက်သော၊ ၀ါ၊ နည်းကို အစဉ်မှီးသော။ ဣမံ၊ ဤအနက်ကို။ အာဟ၊ ၏။ အညံ ကာယန္တိ၊ ပါဠိဖြင့်။ မနောမယံ၊ စိတ်ဖြင့်ပြီးသော။ ယံ ကာယံ၊ အကြင်ကိုယ်ကို။ နိမ္မိနိတုကာမော၊ ဖန်ဆင်းခြင်းငှါ အလိုရှိ၏။ တံ၊ ထိုကိုယ်ကို။ (အာဟ၊ ၏။) မဉ္ဇုမှာတိ၊ ကား။ မဉ္ဇုတိဏတော၊ ဖြူဆံမြက်မှ။ ဣသိကန္တိ၊ ကား။ တသ၊ ထိုဖြူဆံမြက်၏။ ကဏ္ဏံ၊ အူတိုင် အူတန်ကို။ ကောသိယာတိ၊ ကား။ အသိကောသတော၊ သန်လျက် အိမ်မှ။ ကရဏ္ဍာယာတိ၊ ကား။ ပေဋ္ဌာယ၊ ပခြုပ်မှ။ နိမ္မောကတော၊ မြွေရေခွံမှ။ ဣတိ စ၊ သို့လည်း။ ၀ဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အဗ္ဘာဟတိတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓရတိ၊ ထုတ်ဆောင်၏။ ပ၀ါဟေယျာတိ၊ ကား။ အာကဍေယ္ယ၊ ငင်ထုတ် ရာ၏။

ဣဒ္ဓိ၀ိဓနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ၊ သ၏ အဖွင့်သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။
ဣတိ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ ဒွါဒသမ၀ရိဿ၀ဝဏ္ဏနာ၊
တဆဲနှစ်ခုမြောက်အပိုင်း၏ အဖွင့်တည်း။

၁၃–အဘိညာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

ဒိဗ္ဗသောတဓာတုကထာဝဏ္ဏနာ

[၃၇] ၄၀၀။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဒိဗ္ဗသောတဓာတုယာ၊ ဓာတ်၏။ နိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဟိ၊ မှန်။ အဘိညာပါဋိယာ၊ ပါဋိ၏။ နိဒ္ဒေသမုခေန၊ သကို (မျက်နှာ) ပဓာနပြုသဖြင့်။ အဘိညာနံ၊ တို့ကို။ နိဗ္ဗတ္တနဝိဓိ၊ ဖြစ်စေခြင်း အစီအရင်ကို။ ဝိဓီယတိ၊ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌) စီရင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဘိညာသီသေန၊ အဘိညာဉ်ကို ခေါင်းတပ်သဖြင့်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အဘိညာပါဋိ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တတော။ပ။ အဘိညာသူတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏ ။ စ၊ ဆက်။ တတော ပရာ သူတိ၊ ဟူသောစကားကို။ သတ္ထုနော၊ ၏။ ဒေသနာဣဒ္ဓိမံ စ၊ ဒေသနာအစဉ်ကိုလင်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ဥဒ္ဒေသဣဒ္ဓိမံ စ၊ သ အစဉ် ကိုလင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဋိပတ္တိဣဒ္ဓိမံ၊ ပတ်အစဉ်ကို။ (သန္ဓာယ၊ ၍။) နေ (ဝုတ္တံ)၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ ပဋိ ပဒ္ဓနှာ၊ ကျင့်သောသူတို့သည်။ ဣဒ္ဓိမာဝကမေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ နေ ပဋိပဒ္ဓန္တိ၊ ကျင့်ကုန်သည်မဟုတ်။ သဗ္ဗတ္ထာတိ၊ ကား။ ဒိဗ္ဗ သောတဓာတုပါဋိယံ စ၊ ဓာတ်ပါဋိ၌ခင်း။ သေသာဘိညာပါဋိယံ စ၊ ကြွင်းသောအဘိညာဉ်ပါဋိ၌ခင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော လေးပါးသောအဘိညာဉ်ပါဋိတို့၌။ တတြာတိ၊ ဟူသောဃုဒ်သည်။ ဝါ–ကျေးပညာသေ၊ ဝါကျဥပညာသအနက်၌။ ဝါ၊ ဒိဗ္ဗသောတဓာတုယာ နိဒ္ဒေသဣဒ္ဓိမာ–ဟူသော ရှေ့ဝါကျကိုကပ်၍ သိစေခြင်းဟူသော အနက်၌။ (ပြည်မူဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ၌ ဖော်ပြသောအနက်) ဝါ၊ ဝါကျအသစ်ကိုကပ်၍ ထည့်သွင်းခြင်းဟူသောအနက်၌။ နိပါတမတ္တံ၊ မျှသာတည်း။ ဝါ၊ ကား။ တတြ ယထာဝုတ္တပါဠေ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော (သော ဇဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေအစရှိသော) ထိုပါဋ္ဌ၌။ ဒိဗ္ဗသဒ္ဒိသတ္တာတိ၊ ကား။ ဒိဝိ၊ နတ်ပြည်၌။ (သိမူနှင့်အညီပင်) ဘဝါ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒိဗ္ဗာ၊ မည်၏။ ဒေဝါ နံ၊ တို့၏။ သောတဓာတု၊ ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တာယ ဒိဗ္ဗယ သဒ္ဒိသတ္တာ၊ ထိုဒိဗ္ဗသောတဓာတ်နှင့် တူသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ ။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တံ ဒိဗ္ဗသဒ္ဒိသတံ၊ ထိုဒိဗ္ဗသောတဓာတ်နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ငါ။ ဒေဝါနံ ဟိတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဋ္ဌ၌။ သုစရိတကမ္မနိဗ္ဗတ္တာတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါဗဟုလတာ။ပ။ သမ္ဗတ္တိယာ၊ သဒ္ဓါများသည်၏ အဖြစ်, စင်ကြယ်သောအယူရှိသည်၏အဖြစ်, အကျိုးအာနိသင်ကို ရှုမြင်လေ့ရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသော ဂုဏ်တို့နှင့်ပြည့်စုံ သဖြင့်။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ စရိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုစရိတေန၊ မည်သော။ ဒေဝူပပတ္တိဧနကေန၊ နတ်၏ဖြစ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ ဝါ၊ နတ်ပဋိသန္ဓေကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ပုညကမ္မေန၊ ကောင်းမှုကံကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ပိတ္တာသေမှရဟိရာဒီဟိတိ (ဇတ္ထ၊) ဤပါဋ္ဌ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဝါတရောဂါဒီနံ၊ လေရောဂါ အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) အပလိဗုဒ္ဓါတိ၊ ကား။ အနုပဒ္ဒုတာ၊ မနှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ပိတ္တာဒီဟိ၊ သည်းခြေအစရှိသည်တို့သည်။ အနုပဒ္ဒုတတ္တာ စ၊ မနှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ဥဇ္ဇာရတာယ စ၊ ကြီးမြတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ ဥပက္ကိလေသ ဝိမုတ္တိ၊ တို့မှလွတ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဥပက္ကိလေသဒေါသရဟိတံ၊ ညစ်ညူးကြောင်း အပြစ်ဒေါသမှကင်းသော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ တိဏာဒိဒေါသရဟိတံ၊ မြက်စသော အပြစ်ဒေါသမှကင်းသော။ သသံ ဝိယ၊ ကောက်စပါးပင်ကဲ့သို့။ ဥဇ္ဇာရ ဖလံ၊ ကြီးမြတ်သော အကျိုးရှိသည်ဖြစ်၍။ အနုပက္ကိလိဋ္ဌံ၊ မနှိပ်စက်အပ် မညစ်နွမ်းစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏ ။ စ၊ ဆက်။ အသ၊ ထိုကံ၏ ။ ဖလံ၊ ကို။ ကာရဏူပစာရေန၊ အားဖြင့်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ဥပက္ကိလေသဝိမုတ္တဟူ၍။ ဝေါဟာရီ ယတိ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်၏။ (ယထာ ကိ၊ ကား။) သုက္ကံ၊ ဖြူစင်သည်ဖြစ်၍။ သုက္ကဝိပါကံ၊ ဖြူစင်သော အကျိုးရှိသောကံ။ ဣတိ ယထာ၊ ဤဝေါဟာရကဲ့သို့တည်း။ ဒုရေပိတိ (ဇတ္ထ)၌။ ပိ– သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သုခုမဿာပိ၊ သော။ အာရမ္မဏဿ၊ ကို။ သမ္ဗဇ္ဇ ဣနသမတ္ထတိ၊ ခံယူခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းယူ၏။ ပသာဒသောတဓာတုတိ၊ ကား။ စတုမဟာ ဘူတာနံ၊ တို့ကို၊ ပသာဒလက္ခဏာ၊ ကြည်စေခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ သောတဓာတု၊ သည်။

ဝိရိယာရမ္ဘဝသေနေဝ၊ ဝိရိယဖြင့် အားထုတ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဣဒ္ဓေ၊ နတော၊ ပြီးစီးခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗာပိ၊ သော။ ကုသလဘာဝနာ၊ နာသည်။ ဝိရိယဘာဝနာ၊ နာမည်၏ ။ ဝါ။ ကား။ ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတာ၊ မြတ်သော အားထုတ်မှုသင်္ခါရနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဣဒ္ဓိပါဒဘာဝနာပိ၊ နာသည်လည်း။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ဝိရိယဘာဝနာ၊ နာမည် ၏ ။ တဿာ၊ ထိုဝိရိယဖြင့်ပွါးစေအပ်သော ဘာဝနာ၏ ။ အာနုဘာဝေန၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဝိရိယဘာဝနာ ဗလနိဗ္ဗတ္တာ၊ ဝိရိယဖြင့် ပွါးစေအပ်သော ဘာဝနာ၏အစွမ်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဉာဏမယာ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ပြီးသော။ သောတဓာတု၊ သည်။ ဉာဏသောတဓာတု၊ မည်၏။ တာဒိသာယေဝါတိ၊ ကား။ ဥပက္ကိလေသဝိမုတ္တတာယ စ၊ ဥပက္ကိလေသမှလွတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ငင်း။ ဒုရေပိ၊ ၌လည်း။ (အာရမ္ဘဏဿ၊ ကို။) သုခုမဿာပိ၊ သိမ်မွေ့သည်လည်းဖြစ်သော။ အာရမ္ဘဏဿ၊ ကို။ သမ္ဗဇ္ဇ ဣနသမတ္ထတယ စ၊ ခံယူခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်ငင်း။ တံသဒိသာ ဇဝ၊ ထိုဒိဗ္ဗပသာဒသောတဓာတ်နှင့် တူသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏ ။) ဒိဗ္ဗဝိဟာရဝသေန ပဋိလဒ္ဓတ္တာတိ၊ ကား။ ဒိဗ္ဗဝိဟာရသင်္ခါတာနံ၊ ရဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဘူမိနံ၊ တို့၏ ။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဋိလဒ္ဓတ္တာ၊ ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣမိနာ၊ ဤဟိတ်ပါဋ္ဌဖြင့်။ ကာရဏဝသေန၊ အကြောင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အသ၊ ထိုဒိဗ္ဗသောတဓာတ်၏ ။ ဒိဗ္ဗဘာဝံ၊ ဒိဗ္ဗမည်သည်၏အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏ ။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝတ္တာမ့ဲ၊ ဆိုသင့် ဆိုထိုက်၏ ။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်(ဖြစ်သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၃၊ နှာ ၁၃။ ဤဋီကာ ၃၊ နှာ ၁၇)၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ တည်း။ [၃၈] ဒိဗ္ဗဝိဟာရသန္နိဿိတတ္တာတိ၊ ကား။ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂမေန၊ ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသဖြင့်။ ဥက္ကံ့သဂတံ၊ အလွန်အကဲ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော။ ပါဒက

ဗျောနသခ်ါတံ၊ ပါဒကစျာန်ဟုဆိုအပ်သော။ ဒိဗ္ဗဝိဟာရံ၊ ရကို။ သန္ဓိဿာယ၊ ၍။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဒိဗ္ဗဝိဟာရ ပရိယာပန္နံ၊ ရ၍ အကျုံးဝင်သော။ အတ္တနာ၊ နှင့်။ သမ္မယုတ္တံ၊ ယှဉ်သော။ နိဿယပစ္စယဘူတံ၊ ပစ္စည်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ရူပါ ဝစရစတုတ္ထဗျောနံ၊ ကို။ သန္ဓိဿိတတ္တာ၊ မှီသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဇ္ဈာ၊ ဤပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သဝနဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ သဒ္ဒဂဟဏဋ္ဌေန၊ အသံကိုယူတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ယာထာဝ တော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်စွာ။ သဒ္ဒူပလဒ္ဓိ၊ အသံကို ရခြင်းသည်။ သဒ္ဒသဘာဝါဝဗောဓော၊ အသံ၏သဘာဝကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ သဝနံ၊ သဝနမည်၏။ အညေသု၊ ကုန်သော။ သဘာဝဓရဏာဒီသု၊ သဘောကိုဆောင်ခြင်း အစရှိကုန်သော။ ဓာတုအတ္ထေသု၊ ဓာတု–သဒ္ဒါ၏အနက်တို့သည်။ သန္ဓေသုပိ၊ ရှိကုန်သော်လည်း။ သတ္ထု၊ ၏။ ဓာတုဒေသနာ၊ ဓာတ်ကိုဟောသော ဒေသနာသည်။ အတ္တာသုညတာသန္ဓသနတ္ထာ၊ အတ္တမှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ ပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဒ္ဒေဝဋ္ဌေန စာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဒ္ဒသမ္ဘိန္ဓနံ စ၊ အသံကိုခံယူခြင်းသည်ရင်း။ သဒ္ဒသန္ဓိဋ္ဌာနပစ္စယတာ စ၊ အသံကိုဆုံးဖြတ်ခြင်း၏အကြောင်း၏အဖြစ်သည်ရင်း။ သောတဓာတုကိစ္စံ၊ သောတ ဓာတ်၏ကိစ္စမည်၏။

ဉာဏသ၊ ၏။ ပရိသုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ ဥပက္ကိလေသဝိဂမေနေဝ၊ ဥပက္ကိလေသ၏ကင်းခြင်းဖြင့် သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိရုပက္ကိလေသာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မနုဿသန္တာနာ၊ လူတို့၏ဥစ္စာသည်။ မာနုသိ ကာ၊ မည်၏။ မံသသောတဓာတု၊ တဓာတ်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဧတာယ၊ ဤဒိဗ္ဗသောတဓာတ်သည်။ မာနုသိကာ၊ လူ၏ဥစ္စာ ဖြစ်သော မံသသောတဓာတ်ကို။ (သီမူနှင့်အညီပင်) ဒိဗ္ဗဝိဂ္ဂရာဒိဝိသယဂ္ဂဟဏသခ်ါတေန၊ နတ်ပြည်၌ဖြစ်သောအသံ, အလွန် ဝေးသော အသံအစရှိသော အာရုံတို့ကို ယူခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ အတ္တာနော၊ ၏။ ကိစ္စဝိသေသေန၊ အထူးဖြင့်။ အတိက္ကန္တာ၊ ကျော်လွန်အပ်၏၊ ဝါ၊ ကျော်လွန်အပ်သော။ မာနုသိကာ၊ ဓာတ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတိက္ကန္တမာနုသိကာ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ မနုဿုပစာရံ အတိက္ကမိတ္တာ သဒ္ဒသဝနေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ မနုဿုပစာ ရန္တိ၊ ကား။ မနုဿေဟိ၊ လူတို့သည်။ ဥပစရိတဗ္ဗဋ္ဌာနံ၊ ကပ်၍ကျက်စားအပ်–ကျက်စားနိုင်သောအရပ်ကို။ ပကတိယာ၊ အားဖြင့်။ သောတဒ္ဓါရေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်ယူနိုင်သော။ ဝိသယံ၊ အာရုံကို။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ သဒ္ဒသဝနေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒိဗ္ဗေတိ၊ ကား။ ဒေဝလောကပရိယာပန္နေ၊ နတ်လောကဌ် အကျုံးဝင်သောအသံတို့ကို။ တေ ပန၊ ထိုဒိဗ္ဗသဒ္ဒတို့သည်ကား။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ ကထာသဒ္ဒါ၊ စကားအသံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေဝါနံ သဒ္ဒေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧတေ၊ ဤအသံတို့သည်။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏ ဥစ္စာတို့တည်း။ (တနည်း) မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဧတေ၊ ဤဥစ္စာတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မာနုသာ၊ မည် ကုန်၏။ တေ မာနုသေ၊ ထိုလူတို့၏ဥစ္စာတို့ကို၊ ဧဝံ၊ သို့။ ဒေဝမနုဿသဒ္ဒါနံယေဝ၊ နတ်နှင့်လူတို့၏ အသံတို့၏သာလျှင်၊ ဝါ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပဒေသပရိယာဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧကဒေသဂ္ဂဟဏံ၊ တစိတ်တဒေသ အားဖြင့် ယူခြင်းကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အတ္တနော၊ ၏။ သရိရေ၊ ကိုယ်၌။ သန္ဓိဿိတာ၊ မှီသောပိုးတို့သည်။ သဒေဟသန္ဓိ ဿိတာ၊ မည်ကုန်၏။ ဌာနဘေဒဂ္ဂဟဏမုခေန၊ ဌာနအပြားကို ယူခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ သဝိညာဏကာဒိဘေဒဘိန္နဿ၊ သဝိညာဏကအသံစသည် အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားသော။ သဒ္ဒဿ၊ ကို။ အနဝသေသေန၊ အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်။ သင်္ဂဏှန တော၊ သိမ်းယူခြင်းကြောင့်။ နိပ္ပဒေသပရိယာဒါနံ၊ အကြွင်းမဲ့သိမ်းယူခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။)

အယံ ဒိဗ္ဗသောတဓာတု၊ ဤဒိဗ္ဗသောတဓာတ်ကို။ (အယံ–အစွဲပြသည်) ပရိကမ္မသမာဓိစိတ္တေနာတိ၊ ကား။ ပရိကမ္မ ဘူတာဝေဏိကသမာဓိစိတ္တေန၊ ပရိကံဖြစ်သော သီးသန့်သမာဓိစိတ်ဖြင့်။ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏသ၊ ဉာဏ်၏။ ပရိကမ္မဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တကဒ္ဒဏိကသမာဓိနာ၊ ဖြစ်သောခဏိကသမာဓိဖြင့်။ သမာဟိတစိတ္တေန၊ တည်ကြည်သောစိတ်ဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပရိကမ္မသမာဓိ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဒိဗ္ဗသောတဓာတုယာ၊ ဓာတ်၏။ ဥပစရာဝတ္ထာ၊ ဥပစာအခိုက်အတန့်တည်း။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ဆရာတို့ဆိုကုန်၏။ သာ ပန၊ ထိုဥပစာအခိုက်အတန့်ကိုကား။ နာနာဝဇ္ဇနဝသေန၊ ကွဲသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ သဗ္ဗောဌာရိကသဒ္ဒဿနတ္ထံ၊ အလုံးစုံသော အသံတို့ ထက် ရှုနိုရင်းသော အသံကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ သီဟာဒီနံ၊ ခြင်္သေ့ စသည်တို့၏။ သဒ္ဒေါ၊ ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဂဟိတော၊ ၏။ တိယောနေမတ္ထကေပိ၊ သုံးယူနောထက်၌သော်လည်း။ ကေသရသီဟဿ၊ ကေသရခြင်္သေ့၏။ သီဟနာဒသဒ္ဒေါ၊ ခြင်္သေ့ ဟောက်သံကို။ သုယျတိကိရ၊ ကြားရသတတ်။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ မေဃသဒ္ဒဗျုဋ္ဌသဒ္ဒါဒီနံ၊ မိုးသံ ကျားသံ အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇ္ဈာ၊ ဤအရာ၌။ ယထာသြဋ္ဌာရိကသဒ္ဒါဝဇ္ဇနံ၊ ရှုနိုရင်းသော အစဉ်အတိုင်း အသံတို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ (ယထာသြဋ္ဌာရိက–သဒ္ဒါသည် ယထာဝုဏ္ဏံ–ကဲ့သို့ပင် ပြီး၏) ယာဝဒေဝ။ပ။ ဒဿနတ္ထံ၊ သိမ်မွေ့သော အသံကို ဆင်ခြင်နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြခြင်းအကျိုးရှိသည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ အကျိုး ငှါသာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) တထာ၊ ထိုယထာသြဋ္ဌာရိက အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သဒ္ဒဂ္ဂဟဏဘာဝနာဗလေန၊ အသံကိုယူသော အလေ့အကျင့် ဘာဝနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သုခုမတရသဒ္ဒဂ္ဂဟဏသံသိဒ္ဓိတော၊ အထူးသဖြင့် သိမ်မွေ့သောအသံကို ယူခြင်း၏ ကောင်းစွာ ပြီးစီးခြင်းကြောင့်တည်း။

[၃၉] ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့သည်နှင့်အတူ။ အာသန္ဓသဒ္ဒဂ္ဂဟဏာနုသာရေန၊ နီးသောအသံကို ယူခြင်းကို အစဉ်လျှောက် သဖြင့်။ ဒူရဒူရတရသဒ္ဒဂ္ဂဟဏမ္ပိ၊ ဝေးသောအသံ, သာ၍ဝေးသောအသံတို့ကို ယူခြင်းသည်လည်း။ သမိဒ္ဓေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊

သို့။ ဒသေတုံ၊ ၎။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒိသာသမ္ဘန္ဓဝသေန၊ အရပ်မျက်နှာနှင့် စပ်သည်၏အစွမ်းအား ဖြင့်။ သဒ္ဒါနံ၊ အသံတို့ကို။ မနသိကာရဝိဓိ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း အစီအရင်ကို။ အာရဒ္ဓေါ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သဒ္ဒနိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဥဏ္ဏပွတ္တိဟေတုဘာဝတော၊ ဥဏ္ဏာ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဒ္ဒေါ ဧဝ၊ အသံသည်သာလျှင်။ သဒ္ဒနိ မိတ္တံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တော၊ ပြီးသော။ ဥပါဒါယုပါဒါယ၊ ထောက်ဆ၍ ထောက်ဆ၍။ လဗ္ဘမာနော၊ ရအပ်သော။ သဒ္ဒါနံ၊ တို့၏။ ယောသြဋ္ဌာရိကသုခုမာကာရော၊ အကြင် ရှန့်ရင်းသောအခြင်းအရာ သိမ်မွေ့သော အခြင်းအရာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုရှန့်ရင်းသော အခြင်းအရာ သိမ်မွေ့သော အခြင်းအရာသည်။ သဒ္ဒနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ သဒ္ဒါနံ သဒ္ဒနိမိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဘေဒပြု၍ မိန့်ဆို၏။ ပန၊ ဆက်။ သြဋ္ဌာရိကာနမ္ပိ။ပ။ ကာတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ သော။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ သြဋ္ဌာရိကသုခုမသမ္ဘဝတော သုပိ၊ မ-ဟု သမုတ်အပ်သော အသံတို့၌လည်း။ သြဋ္ဌာရိကသုခုမသဗ္ဗာဝဒသနတ္ထံ၊ ရှန့်ရင်းသောအသံ သိမ်မွေ့သောအသံတို့၏ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ ရှန့်ရင်းသည်၏ အဖြစ် သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ် ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးရှိ၏၊ ဝါ၊ အကျိုးငှါ။ (ဟောတိ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ တံ သဒ္ဒံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ သုခုမေ၊ သိမ်မွေ့သောအသံ၌။ ဥဏ္ဏာပရိစယဒဿနတ္ထံ၊ ဥဏ္ဏာ်၏ အလေ့အကျက်ကို ပြခြင်းအကျိုးရှိသည်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သဒ္ဒနိမိတ္တာသ၊ ၏။ အပစ္စုပ္ပန္နသဘာဝတ္တာ၊ ပစ္စုပ္ပန်သဘော မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ပစ္စုပ္ပန်သဘော မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဒ္ဒေါ၀၊ ကြားရသော အသံသည်သာလျှင်။ သဒ္ဒနိမိတ္တန္တိ၊ မိတ်မည်သည်ဟူသော။ အယမေ၀ ပကွောဒ၊ ဤအဖို့သည်သာလျှင်။ ဥယာဂတော၊ အသင့်အားဖြင့်လာရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) တံ၊ ထိုစကားသည်။ နဿ၊ မသင့်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သြဋ္ဌာရိကသုခုမာနံ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဒါနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ (ဂဟေ တဗ္ဗတော-၌ ကြေလေသော ဘာဝ-နှင့် စပ်) နီလပီတာဒိ၀ဏ္ဏာနံ၊ အညိုအရွှေအစရှိသော အဆင်းတို့ကို။ ၀ဏ္ဏာရမ္မဏေန၊ အဆင်းလျှင် အာရုံရှိသော။ ဥဏ္ဏေန၊ (မနောဒ္ဓါရ၌ ဖြစ်သော) ဝိစာရဏာဥဏ်ဖြင့်။ (ဂဟဏံ) ဝိယ၊ ယူခြင်း သိခြင်း ဆုံးဖြတ်ခြင်းကဲ့သို့ ။ တထေ၀၊ တူသာလျှင်။ (သဒ္ဒါရမ္မဏေန၊ အသံလျှင် အာရုံရှိသော။ ဥဏ္ဏေန၊ ဖြင့်။) ဂဟေတဗ္ဗတော၊ ယူအပ် သိအပ် ဆုံးဖြတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်၊ ဝါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ (သြဋ္ဌာရိကာနမ္ပိ။ပ။ ကာတဗ္ဗံ ဟူသော) ပါဠိ၌။ သြဋ္ဌာရိကသုခုမဘာ၀ေါ၊ ရှန့်ရင်းသည်၏အဖြစ် သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သည်။ သဒ္ဒနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ (ပြခဲ့ ပြီးသော သြဋ္ဌာရိကသုခုမာကာရနှင့် အတူတူပင်ဟု မှတ်အပ်၏) ဣတိ၊ သို့။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ တရပ်ပြီး၏။ တဿာ တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေန၊ ပြီးသော။ ဝိဓိနာ၊ ဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇန္တဿ၊ သော။ ယောဂိနော၊ ၏။ တေ သဒ္ဒါတိ၊ ကား။ သဗ္ဗောဌာရိ ကတော၊ အလုံးစုံထက် ရှန့်ရင်းသောအသံမှ။ ပဘုတိ၊ ၍။ အာ၀ဇ္ဇန္တဿ၊ ဆင်ခြင်သော ယောဂီ၏၊ ဝါ၊ သည်။ (အာ၀ဇ္ဇိတာ-၌ စပ်) အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။ သုခုမသုခုမာ၊ သိမ်မွေ့ကုန် သိမ်မွေ့ကုန်သော။ ယေ သဒ္ဒါ၊ တို့ကို။ အာ၀ဇ္ဇိတာ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုအလုံးစုံသော အသံတို့ထက် ရှန့်ရင်းသောအသံမှစ၍ အစဉ်အတိုင်း သိမ်မွေ့ကုန် သိမ်မွေ့ကုန်သော အသံတို့သည်။ ပါကတိကစိတ္တသဿပိတိ၊ ကား။ ပါဒကဇ္ဈာနသမာပဇ္ဇနတော၊ ဈာန်ကိုဝင်စားသည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ပ၀တ္တစိတ္တသဿပိ၊ ဖြစ်သော စိတ်အားလည်း။ ပရိကမ္မသမာဓိစိတ္တသဿတိ၊ ကား။ ဒိဗ္ဗသောတဓာတုယာ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒနတ္ထံ၊ ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ ပါဒကဇ္ဈာ နံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ ဝုဋ္ဌိတဿ၊ ထသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ (စိတ္တဿ-၌စပ်) သဒ္ဒံ၊ ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ပရိကမ္မကရဏ၀သေန၊ အားဖြင့်။ ပ၀တ္တကွဏ်ကသမာဓိစိတ္တဿ၊ ဖြစ်သောခဏ်ကသမာဓိစိတ်အား။ ပုဗ္ဗေပိ၊ ရှေးဘ၀ ရှေးကာလ၌လည်း။ ဥဏ္ဏေန၊ ဖြင့်။ ပရိမဒ္ဒိတတ္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင် နှိပ်နယ်ခြေမှုန်းအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတိ၀ိယ၊ အလွန်လျှင်။ ပါကဋာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။

တေသု သဒ္ဒေသုတိ၊ ကား။ ပရိကမ္မဿ၊ ၏။ ဝိသယဒဿနတ္ထံ၊ အာရုံကို ပြခြင်း အကျိုးငှါ။ ဗဟု၊ ကုန်သော။ ယေ သဒ္ဒါ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေသု သဒ္ဒေသု၊ ပရိကံ၏အာရုံဖြစ်သော များစွာကုန်သော ထိုအသံတို့တွင်။ အညတရန္တိ၊ ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင်အသံ၌။ ဆဿ၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပရိကမ္မကရဏ၀သေန၊ အားဖြင့်။ အဘိဏှံ၊ မပြတ်။ မနသိကာ ရော၊ သည်။ ပ၀တ္တော၊ ဖြစ်၏။ တံ ဧကံ သဒ္ဒံ၊ ထိုတခုသော အသံကို။ တတော ပရန္တိ၊ ကား။ တတော အပ္ပနုပ္ပတ္တိတော၊ ထိုအပ္ပနာဖြစ်သည်မှ။ (သိမှု၌ တတော အပ္ပနုပ္ပတ္တိတော-ဟုရှိ၏၊ ထိုအပ္ပနာသို့ရောက်သည်မှ-ဟု ပေး) ပရံ၊ နောက်၌။ တသ္မိံ သောတေတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ဥဏ္ဏသောတေ၊ ထိုဥဏ်အယဉ်၌။ ပတိတော ဟောတိတိ၊ ကား။ ဒိဗ္ဗသောတဓာတု၊ သည်။ အန္တောဂဓာ၊ အတွင်း၀င်သည်။ (ဤနှစ်ပုဒ်ကိုထောက်လျှင် ထီလိပ်နှင့်ပတိတာ-သင့်သည်) ဟောတိ၊ ၏။ အပ္ပနာစိတ္တသ၊၏။ ဥပ္ပတ္တိတော၊ ဖြစ်သည်မှ။ ပဘုတိ၊ ၍။ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏလာဘီ နာမ၊ တ ဉာဏ်ကိုရသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒါနိ၊ ၌။ အသ၊ ထိုယောဂီအား။ တဒတ္ထံ၊ ထိုဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ် အကျိုးငှါ။ ဘာ၀နာဘိယောဂေါ၊ နာကို အားထုတ်ခြင်း ကို။ နှ ဣဒ္ဓိတဗ္ဗော၊ အလိုမရှိအပ်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တန္တိ၊ ကား။ ဒိဗ္ဗသောတဓာတုံ၊ ကို။ ထာ၀ဓာတန္တိ၊ ကား။ ဓာတထာမံ၊ ဖြစ်သောအားအစွမ်းရှိသည်ကို။ ဒဋ္ဌဘာ၀ပ္ပတ္တံ၊ မြင်မြင်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သည်ကို။ ပါဒကဇ္ဈာနာရမ္မဏံ၊၏ အာရုံကို။ ၀ဝေတဗ္ဗံ၊ ပွါးစေအပ်၏။ ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့ ပွါးစေအပ်သနည်း။ ကိတ္တကံ၊ အဘယ်မျှပွါးစေအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ဧတ္ထန္တရေ၊ပ။ ပရိစ္ဆိန္နိတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပါဒကဇ္ဈာနဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘူ တံ၊ သော။ ကသိဏနိမိတ္တံ၊ ကို။ ဧတ္တကံ ဌာနံ၊ ဤမျှလောက်သောအရပ်သို့။ ဖရတု၊ ပျံ့နှံ့စေသတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မနသိ ကရိတ္တာ၊ ၍။ ပါဒကဇ္ဈာနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္ထဿ၊ ၀င်စားသောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ ၏။ ကသိဏနိမိတ္တံ၊ သည်။ တတ္တကံ ဌာနံ၊ အရပ်ကို။ ဖရိတ္တာ၊ ပျံ့နှံ့၍။ [၄၀] တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမာပတ္တိတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုကသိဏ်း နိမိတ် ပျံ့နှံ့ရာအရပ်၌။ ဂတော၊ ဖြစ်ကုန် တည်ကုန်သော။ သဒ္ဒေ၊ အသံတို့ကို။ အာ၀ဇ္ဇတိ၊ ၏။ သုဘာ၀ိတဘာ၀နတ္တာ၊

ကောင်းစွာ ပွါးစေအပ်ပြီးသော ဘာဝနာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအသံတို့တွင်။ အညတရံ၊ သော။ သဒ္ဒံ၊ ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နာဝဇ္ဇနာနန္တရံ၊ ဖြစ်သောအာဝဇ္ဇန်း၏ အခြားမဲ့၌။ စတ္တာရိ ဝါ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဇဝနာနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုလေးကြိမ် ငါးကြိမ်သော ဇောတို့တွင်။ ပစ္ဆိမံ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော ဇောသည်။ ဣဒ္ဓိ စိတ္တံ၊ အဘိညာဉ်စိတ်တည်း။ ဣတရဿ၊ သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပုနပိ၊ လည်း။ ပါဒကဇ္ဈာနံ၊ ကို။ သမာယဇ္ဇိတဗ္ဗမေဝ၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တတော ဇဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ပါဒကဇ္ဈာနာရမ္မဏေန။ပ။ သုဏာတိယေဝါတိ၊ ဟူ၍။ သာသင်္ကံ၊ ယုံမှားခြင်းနှင့်တကွ။ ဝဒတိ၊ ၏။ (ဇဝ–သဒ္ဒါနှင့် ကန့်သတ်၍ ဆိုသည်ဟု ဆိုလိုဏ်) စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဇေဂုံလဒ္ဓဂုံလာဒိဂုဟဏံ၊ လက်တသစ် လက်နှစ်သစ်စသည်ကို ယူခြင်း ဆိုခြင်းကို။ သုခုမသဒ္ဒါပေက္ခာယ၊ သိမ်မွေ့သော အသံကိုင့်သဖြင့်။ ကတံ၊ ၏။

ဇဝံ သုဏာန္တော၀ါတိ၊ ကား။ ဇဝံ၊ သို့။ ပရိစ္ဆိန္နိတ္တာ ပရိစ္ဆိန္နိတ္တာ၊ ပိုင်းခြား၍ ပိုင်းခြား၍။ သ၀နေန၊ ဖြင့်။ ဝသီကတာဘိ ညော၊ အလိုကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီးသော၊ ဝါ၊ နိုင်နင်းစွာပြုအပ်ပြီးသော အဘိညာဉ်ရှိသည်၊ ဝါ၊ လေ့လာပြွမ်းတီးနိုင်နင်းပြီးသော အဘိညာဉ်ရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ယထာ၀ဇ္ဇိတေ၊ အကြင်အကြင် ဆင်ခြင်အပ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ဆင်ခြင်အပ်တိုင်းကုန်သော။ သဒ္ဒေ၊ တို့ကို။ သုဏာန္တော ဇဝ၊ ကြားသောပုဂ္ဂိုလ်သည်သာလျှင်။ ပါဠိယေဏ္ဍန္တိ၊ ကား။ ဇေဏ္ဍ၊ တည်း။ ပ၀တ္တမာနေပိ၊ ဖြစ်ကုန်ငြားသော်လည်း။ တေ သဒ္ဒေ၊ တို့ကို။ ပစ္ဆေကံ၊ အသီးအသီး။ ဝတ္ထုဘေဒေန၊ တည်ရာ၀တ္ထုအပြားအားဖြင့်။ ၀၀တ္ထုပေတုကာမ တာယ၊ ပိုင်းခြားခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။

ဒိဗ္ဗသောတဓာတုကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

စေတောပရိယညာဏကထာ၀ဏ္ဏနာ

၄၀၁။ ပရိယာတိတိ၊ ကား။ သရာဂါဒိ၀ိဘာဂေန၊ သရာဂစသည်ကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ သရာဂအစရှိသော အပြားအားဖြင့်။ ပရိစ္ဆိဒ္ဓ၊ ၍။ ဇနာတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပရိစ္ဆိန္နတိတိ အတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ယေသံ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ ဂတိ၊ သွားခြင်းဟူသော။ အတ္ထော၊ ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တေသံ၊ ထိုဓာတ်တို့၏။ ဗုဒ္ဓိပိ အတ္ထော၊ သိခြင်းဟူ သောအနက်ကိုလည်း။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ပရသတ္တာနန္တိ ဇတ္ထ၊ ပါဠိ၌။ ပရသဒ္ဒေ၊ သည်။ အညတ္ထော၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္ထာနံ။ပ။ သတ္တာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ (တထာ ဟိ–ဟု ရှိသော မူကွဲလည်း သင့်၏၊ တထာ–တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ–သစ္စံ၊ မှန်၏–ဟုပေး) ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပရော၊ တပါးသောသူသည်။ နု ဟောတိ၊ မဟုတ်။ သော၊ သည်။ အတ္ထာ၊ မိမိသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထာ၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဟုတ်။ သော၊ သည်။ ပရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏၊ စ၊ ဆက်။ သတ္တာနန္တိ ဇတ္ထ၊ ပါဠိ၌။ ရူပါဒီသု၊ ရုပ်တရားစသည်တို့၌၊ ဝါ၊ ရုပ်အစရှိသော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌။ သတ္တာ၊ ဋိကပ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ တဿာ ပညတ္တိယာ၊ ထိုသတ္တဟူသောပညတ်၏။ သ၀ိညာဏကသန္တာနေ၊ သန္တာန်၌။ နိရုဇ္ဈတ္တာ၊ တက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ထင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိစ္စန္ဒရာဂါပိ၊ ဆန္ဒရာဂကင်းသော ရဟန္တာတို့ကိုလည်း။ သတ္တာ တွေ၀ေ၊ တို့ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဘူတပုဗ္ဗဂတိယာ၊ ဂတိကနည်းဖြင့်။ (ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။) နရကံ၊ ၎င်းကို။ ပုန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုဌာန်၌။ ဂလန္တိ ပ၀တန္တိ၊ ကျတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုဂ္ဂလာ၊ မည်ကုန်၏။ ပါ၀ကာ ရိနော၊ မကောင်းမှုကိုပြုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတရေပိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သံဃာရေ၊ ၌။ သံသာရိနော၊ ကျင်လည်လေ့ရှိသော သတ္တ၀ါတို့ကို။ တံသဘာ၀ါနာတိ၀တ္တနတော၊ ထိုင်ရာ၌ ကျခြင်းသဘောကို မကျော်လွန်နိုင်ခြင်းကြောင့်။ ပုဂ္ဂလာတွေ၀၊ တို့ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ တံတံသတ္တနိကာယသ၊ ထိုထိုသတ္တ၀ါအပေါင်းကို။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို သတ္တ၀ါအပေါင်း၌။ ဥပပတ္တိယာ၊ ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ပူရဏတော စ၊ ပြည့်စေခြင်းကြောင့်ရင်း။ အနိစ္စတာ ဝသေန၊ တာ–၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ သေခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂလနတော စ၊ လျောကျခြင်းကြောင့်ရင်း။ ပုဂ္ဂလာ၊ မည် ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နေရုတ္တာ၊ သဒ္ဒါဆရာတို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။)

ဇေဋ္ဌိတိ ဇတ္ထ၊ ပါဠိ၌။ ဟိ–သဒ္ဒေ၊ သည်။ ဟေတုအတ္ထော၊ ရှိ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇေတံ စေတောပရိယညာဏံ၊ သည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုညာဏ၀သေန၊ အားဖြင့်။ ဣဏ္ဍေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ ဒိဗ္ဗစက္ခုညာဏံ၊ သည်။ ဇေတသ စေတောပရိယ ညာဏသ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေန၊ ဖြစ်စေရာ၌။ ပရိကမ္မံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စေတောပရိယညာဏံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေ တုကာမေန၊ သော။ အဓိဂတဒိဗ္ဗစက္ခုညာဏေန၊ ရအပ်ပြီးသော ဒိဗ္ဗစက္ခုညာဏ်ရှိသော။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ဣတိ ဇဝံ၊ သို့။ ယောနော၊ ကို။ [၄၁] ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟဒယရူပန္တိ၊ ကား။ ဟဒယ၀တ္ထု၊ သည်။ နု၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဟဒယမံသပေသိ၊ နှလုံးအသားတစ်တည်း၊ ဝါ၊ နှလုံးသားရုပ်တည်း။ ယံ၊ ယင်းနှလုံးသားရုပ်ကို။ ဗဟိ၊ ၌။ ကမလမကုဋ္ဌ သဏ္ဌာန်၊ ကြာငုံသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ အန္တော၊ ၌။ ကောသာတကီဖလသဒိသန္တိ၊ သပွတ်ခါးသီးနှင့်တူ၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုနှလုံးသားရုပ်ကို။ နိဿယ၊ ၍။ ဒါနိ၊ ၌။ ဝုစ္စမာနံ၊ သော။ လောဟိတံ၊ သွေးသည်။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဟဒယ၀တ္ထု ပန၊ သည်ကား။ ဣမံ လောဟိတံ၊ ဤသွေးကို။ နိဿယ၊ ၍။ ပ၀တ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ လောဟိ တသ၊ ၏။ ဝဏ္ဏဒဿနေန၊ အဆင်းကို ကြည့်ရှုခြင်းဖြင့်။ အရူပံ၊ ရုပ်မဟုတ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။

ပရိယေသတိ၊ ရှာမှီးသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ယဒါ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သောမနဿသဟ ဂတာဒိစိတ္တဝုတ္တိယာ၊ ဂုတ်အစရှိသော စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ကမ္မဇေသ၊ ကံကြောင့်ဖြစ်သော။ လောဟိတသ၊ ၏။ ကထံ ပန၊ သို့လျှင်။ ဝိဝိဓဝဏ္ဏဘာဝါပတ္တိ၊ အထူးထူး အပြားပြားသော အဆင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ တံ လောဟိတံ၊ ထိုနှလုံးသွေးသည်။ ကမ္မဇမေဝါတိ၊ ကမ္မဇသာလျှင်ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ကော ဝါ၊ အဘယ်သူသည်မူလည်း။ အာဟ၊ နည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) စတုသန္တတိရူပသာပိ၊ တိရုပ်၏လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနှလုံးသွေး၌။ လဗ္ဘမာနတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ဣဒံ ရူပံ သောမနဿိန္ဒြိယသမုဋ္ဌာနန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့ပင် ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနှလုံးသွေးတို့တွင်။ အစိတ္တဇ၊ မဟုတ်သော။ ယံ၊ အကြင်သွေးသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တဿ၊ ထိုစိတ္တဇမေဟုတ်သော နှလုံးသွေး၏။ ယထာဝုတ္တဝဏ္ဏဘေဒေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော အဆင်း၏ကွဲပြားခြင်းသည်။ နု ဘဝိတမ္ဘံ၊ မဖြစ်သင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုငြားအံ့။ ဘဝိတမ္ဘံ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ သေသတိသန္တတိရူပါနံ၊ ကြွင်းသော တိသန္တတိရုပ်တို့၏။ တဒနုဝတ္တနတော၊ ထိုစိတ္တဇရေပ်သို့ အစဉ်လိုက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ ဂမနာ ဒီသု၊ တို့၌။ စိတ္တဇရူပါနိ၊ တို့သို့။ ဥတုကမ္မာဟာရသမုဋ္ဌာနရူပေဟိ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန် ကမ္မသမုဋ္ဌာန် အာဟာရသမုဋ္ဌာန်ရုပ်တို့သည်။ အနုဝတ္တီယန္တိ ယထာ၊ အစဉ်လိုက်အပ်ကုန်သကဲ့သို့။ (ဧဝံ၌စပ်) အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ ကာယသ၊ ၏။ ဒေသန္တရုပ္ပတ္တိယေဝ၊ အရပ်တပါး၌ ဖြစ်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ နု သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ သေသတိသန္တတိရူပါနိ၊ တို့သည်။ စိတ္တဇရူပံ၊ သို့။ အနုဝတ္တမာနာနိ၊ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ပသာဒကောဓဝေလာသု၊ ကြည်လင်သောအခါ အမျက်ထွက်သောအခါတို့၌။ စက္ခုဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏဘေဒါပတ္တိယေဝ၊ အဆင်း၏ကွဲပြားခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကိုသာလျှင်။ တဒတ္ထသ၊ ထိုအနက်ကို။ နိဒဿနံ၊ ပြကြောင်းပုံတူ ဥပမာဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ပရိယေသန္တေနာတိ၊ ကား။ တာဝ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ အနုမာနတော၊ မှန်းဆသောအားဖြင့်။ ဉာဏံ၊ ကို။ ပေသေတွာ၊ စေ၍။ ဂဝေသန္တေန၊ ၍။ ဟိ၊ ချဲ့။ စေတောပရိယဉာဏံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတုကာမေန၊ သော။ ယောဂိနာ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ ကို။ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတံ၊ ပြည့်စုံသည်ကို။ အဘိနီဟာရက္ခမံ၊ ရှေးရှုဆောင်ခြင်းငှါ ခံ့သည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏဿ၊ ကို။ လာဘီ၊ ရသည်။ သမာနော၊ ဖြစ်လျက်။ (လာဘိနာ ဟုတ္တာ–ဟု ရှိသင့်၏၊ လာဘိနာ၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ လျက်။) အာလောကံ၊ ကို။ ဝေဠုတ္တာ၊ ပွါးစေ၍။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ပရဿ၊ ၏။ ဟဒယမံသပေသိံ၊ ကို။ နိဿယ၊ ၍။ ပဝတ္တမာနဿ၊ သော။ လောဟိတဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏဒဿနေန၊ အားဖြင့်။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဣမဿ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ သောမနဿသဟဂတန္တိ ဝါ၊ သောမနဿနှင့်တကွ ဖြစ်သည်ဟူ၍ရင်း။ ဒေါမနဿသဟဂတန္တိ ဝါ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဥပေက္ခာသဟဂတန္တိ ဝါ၊ ဟူ၍ရင်း။ နယဂ္ဂါဟဝသေနပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ (သီမူ၌ ပိ–သဒ္ဒါ မပါ) ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ၍။ ပါဒကဇ္ဈာနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဣမဿ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဇာနာမိ၊ သိလို၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိကမ္မံ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကာလသတမ္ပိ၊ ကာလတရာသော်လည်း။ ကာလသဟဿမ္ပိ၊ ကာလတထောင်သော်လည်း။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲလဲ။ ပါဒကဇ္ဈာနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ တထေဝ၊ လျှင်။ ပဋိပဇ္ဇိတမ္ဘံ၊ ကျင့်အပ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ဟဒယလောဟိတဝဏ္ဏဒဿနာဒိဝိမိနာ၊ နှလုံးသွေး၏အဆင်းကို ကြည့်ရှုခြင်းအစရှိသော အစီအရင်ဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇန္တေဿ၊ သော။ တဿ၊ ဂိအား။ ဣဒါနိ၊ ၌။ စေတောပရိယဉာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ လတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဆိုသင့်သော ခဏာ၌။ (မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ–၌စပ်) တဒါ၊ ၌။ ပဝတ္တတိတိ၊ ဖြစ်ဆဲဟူ၍။ ဝဝတ္ထာပိတံ၊ ပိုင်းခြားအပ်ပြီးသော။ ယံ စိတ္တံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုစိတ်ကို။ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ ၍။ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုမနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနိ်စိတ်သည်။ နိရုဒ္ဓေ၊ သော်။ စတ္တာရိ ဝါ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ပဋ္ဌ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဧဝနာနိ၊ တို့သည်။ ဧဝန္တိ၊ စောကုန်၏။ ယေသံ၊ ယင်း လေးကြိမ် ငါးကြိမ်သော ဇောတို့တွင်။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ဒိဗ္ဗသောတကထာ, သီမူဋီကာတို့နှင့်အညီပင်) ပုရိမာနိ၊ ကုန်သော။ တီဏိ ဝါ၊ သုံးကြိမ်တို့သည်ရင်း။ စတ္တာရိ ဝါ၊ တို့သည်ရင်း။ ပရိကမ္မာဒိသမညာနိ၊ ပရိကံစသော အမည်ရှိကုန်သော။ ကာမာဝစရာနိ၊ ဇောတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) စတုတ္ထံ ဝါ၊ သည်ရင်း။ ပဋ္ဌမံ ဝါ၊ သည်ရင်း။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနိကံ၊ နှင့် ယှဉ်သော။ အပ္ပနာစိတ္တံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုလေးကြိမ် ငါးကြိမ်သော ဇောတို့တွင်။ အန္တေန၊ ဖြစ်သော။ အပ္ပနာစိတ္တေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ ယံ ဉာဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣဒံ၊ ဤဉာဏ်သည်။ စေတောပရိယဉာဏံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တံ၊ ထိုစေတောပရိယဉာဏ်သည်။ (ဝိဘာဝေန္တမေဝ ဟုတ္တာ ပဝတ္တတိ–၌ စပ်) အနေန၊ ဤယောဂိရဟန်းသည်။ ယတ္ထ အကြင်စိတ်၌။ ပရိကမ္မံ၊ ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ တံ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိသည်။ ဝိဘာဝေန္တမေဝ၊ ထင်လင်းစေသည်သာလျှင်။ [၄၂] ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ (ကိမိဝ၊ ကား။) ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ၊ သည်။ ရူပံ၊ အဆင်းကို။ (ဝိဘာဝေန္တမေဝ၊ လျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ) ဝိယ စ၊ ကဲ့သို့ရင်း။ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏံ၊ သည်။ သဒ္ဒံ၊ ကို။ (ဝိဘာဝေန္တမေဝ၊ လျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ)ဝိယ စ၊ ကဲ့သို့ရင်းတည်း။ ပန၊ ဆက်။ တတော ပရံ၊ ၌။ ကာမာဝစရစိတ္တေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သရဘါဒိဝဝတ္ထာပနံ၊ သရဘစိတ်အစရှိသည်ကို ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကိမိဝ၊ ကား။) နိလာဒိဝဝတ္ထာပနံ ဝိယ၊ အညိအစရှိသည်ကို ပိုင်းခြားခြင်းကဲ့သို့တည်း။ ပန၊ ပါး။ ဧဝံ၊ သို့။ အဓိဂတဿ၊ ရအပ်ပြီးသော။ စေတောပရိယဉာဏဿ၊ ၏။ ထာမဂမနဝိဓာနမ္ပိ၊ အားအစွမ်းသို့ရောက်ကြောင်းအစီအရင်သည်လည်း။ အဓိဂမနဝိဓာနသဒိသမေဝ၊ ရကြောင်းအစီအရင်နှင့် တူသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအားအစွမ်းသို့ ရောက်ကြောင်းအစီအရင်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တသ္မာ တေန။ပ။ ထာမဂတံ ကာတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၉၀ ထာမဂတေဟီတိအာဒိ၊ သည်။ ထာမဂတာနိသံသဒ္ဒသနံ၊ အားအစွမ်းသို့ရောက်သော ဉာဏ်၏အာနိသင်္သကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ သဗ္ဗမ္ပိကာမာဝစရစိတ္တာနိ၊ ကား။ စတုပဏ္ဏာသဝိမ္ပို၊ ငါးဆယ့်လေးပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ကာမဝစရစိတ္တံ၊ ကို။ သဗ္ဗမ္ပိတိပဒံ၊ ဟူသောဗုဒ္ဓကို။ ရူပါဝစရာရူပါဝစရစိတ္တာနိ ဇေတ္ထာပိ၊ ဤပုဒ်၌လည်း။ အာနေတ္တာ၊ ၍။ သမ္ဗန္ဓိတမ့်ဖ်ံ၊ စပ်အပ်၏။ တေန၊ ထိုသို့ဆောင်၍ စပ်အပ်သောကြောင့်၊ ဝါ၊ ထိုပုဒ်ဖြင့်။ ပဋ္ဌဒသဝိမ္ပို၊ သော။ ရူပါဝစရစိတ္တံ၊ ကိုဝင်း။ ဒွါဒသဝိမ္ပို၊ သော။ အရူပါဝစရစိတ္တံ၊ ကိုဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဇာနာတီတိ၊ ကား။ သရာဂါဒိပကာရေဟိ၊ သရာဂအစရှိသော အပြားတို့ဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ပစ္စက္ခတော၊ အားဖြင့်။ ပဋ္ဌိဝိဒ္ဓေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အယံ အဘိညာဘကထာ၊ ဤအဘိညာကထာကို။ ပုထုဇ္ဇနဝသေန၊ ပုထုဇဉ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကုတ္တရံ စိတ္တံ၊ ကို။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ အနုဒ္ဒဋ္ဌံ၊ မထုတ်ပြအပ်။ ဟိ၊ မှန်။ ဥပရိမော ဝါ၊ အထက်၌မူ လည်းဖြစ်သော။ သဒိသော ဝါ၊ တန်းတူမူလည်းဖြစ်သော။ အရိယော၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟေဋ္ဌိမဿ စ၊ အောက်၌ ဖြစ်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝင်း။ သဒိသဿ စ၊ တန်းတူဖြစ်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝင်း။ တမ္ပိ စိတ္တံ၊ ထိုလောကုတ္တရာစိတ်ကို လည်း။ (သီမူနှင့်အညီ စိတ္တံ–နောင် ပိ–သဒ္ဒါမရှိသင့်) ပဇာနာတိ ဇေ၊ သိသည်သာလျှင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အနုတ္တရံ ဝါ စိတ္တာနိ၏အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သက်မန္တောတိ၊ ကား။ ဥဃောန၊ ဖြင့်။ ဥပသက်မန္တော၊ ချဉ်းကပ်သည်ဖြစ်၍။ ဟိ၊ မှန်။ ဇကစ္ခံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥ ဘာ၊ ၍။ ပရိကမ္မေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ တဒည်ံ၊ ထိုစိတ်မှတပါးသော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဇာနန္တော၊ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ စိတ္တာ စိတ္တံ သက်မန္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိနာပိ ဟဒယရူပဒဿနေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဟဒယရူပဒဿနာဒိဝိဓာနံ၊ ဟဒယရပ်ကို ကြည့်ရှုခြင်း အစရှိသောအစီအရင်ကို။ အာဒိကမ္မိကဝသေန၊ ကပုဂ္ဂိုလ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တာမို စေတန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ယတ္ထ ကတ္ထစိတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌ ဝေါကာရဘဝေ ဝါ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌သော်၎င်း။ စတုဝေါကာရဘဝေပိ ဝါ၊ စတုဝေါကာရဘုံ၌သော်၎င်း။ ။ဇတေန၊ ဤယောဂီရဟန်းသည်။ အဘိညာနုယောဂသခ်ါတော၊ အဘိညာဉ်ကို အားထုတ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ အဘိနိဝေသော၊ ရှေးရှု နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ နိ ကတော၊ မပြုအပ်ဘူး။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အကတာဘိနိဝေသော၊ မည်၏။ တဿ၊ အဘိနိဝေသကို မပြု ဘူးသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ၊ ပြုအပ်ဘူးသော အဘိနိဝေသမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အာဒိကမ္မိကဿ၊ အစအမှုနှင့်ယှဉ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ အယံ ကထာတိ၊ ကား။ အာလောကံ ဝဏ္ဏေတွာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တပရိကမ္မကထာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ပရိကမ္မကထာကို၊ ဝါ၊ သည်။

အဝသေသန္တိ၊ ကား။ ဝုတ္တာဝသေသံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော လေဘာမူစိတ်ရှစ်ခုမှကြွင်းသော။ ဇဝံ၊ သို့။ အဝိဘာဂေန၊ ဝေဘန်ခြင်း မရှိသောအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော စိတ်ကို။ ဝိဘာဂတော၊ ဝေဘန်သောအားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ဌ၊။ စတုဘူမကံ ။ပ။ ဝိတရာဂန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုကုသိုလ်အဗျာကတစိတ်သည်။ ယောနိသောမနသိကာရပ္ပစ္စယတံဟေတု ကတာဟိ၊ ယောနိသောမနသိကာရလျှင် အကြောင်းရှိသော ကုသိုလ်၏အဖြစ်, ထိုကုသိုလ်လျှင် အကြောင်းရင်းရှိသည်၏ အဖြစ်တို့ကြောင့်။ ရာဂေန၊ နှင့်။ သမ္ပယောဂါသက်ဘာဝတော၊ ယှဉ်ခြင်း၌ ယုံမှားဖွယ်မရှိသောကြောင့်။ ဝိတရာဂန္တိ၊ ဝိတ ရာဂစိတ်ဟူ၍။ ဝတ္တာမ့ဗတံ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ လဘတိ၊ ၏။ သေသကုသလစိတ္တာနံ၊ ကြွင်းသောအကုသိုလ်စိတ်တို့၏။ ရာဂေန၊ နှင့်။ သမ္ပယောဂါဘာဝတော၊ ယှဉ်ခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်။ သရာဂတာ၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထေ၀၊ သာလျှင်တည်း။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ တံနိမိတ္တကတာယ၊ ထိုရာဂလျှင် အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံသဟိ တတာလေသော၊ ထိုရာဂနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အရိပ်အခြွေက်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိတရာဂ တာပိ၊ ရာဂကင်းသောစိတ်၏အဖြစ်သည်လည်း။ နတ္ထေ၀၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုကဝိနိမုတ္တတာဝ၊ ဒုက်မှလွတ် သည်၏အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ယုတ္တာ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ။ပ။ နဝ ဂစ္ဆန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယဒိ ဇဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ ပဒေသိကံ၊ တစိတ်တဒေသကိုသိသော။ စေတောပရိယဉာဏံ၊ သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာငြားအံ့။ နာပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တေသံ၊ ထိုလေးပါးသော စိတ်တို့၏။ ဒုကန္တရပရိယာပန္နတ္တာ၊ ဒုက် တပါး၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ယေ ပန၊ အကြင်ဆရာတို့သည်ကား။ ပဋ္ဌိပဋ္ဌာဘာ၀ေ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်သည်။ အသတိပိ၊ ငြားသော်လည်း။ ဇကေစ္စအဗျာကတာနံ ဝိယ၊ အချို့သော အဗျာကတစိတ်တို့၏ကဲ့သို့။ (အကုသလ ဝိပါက်စိတ်နှင့် ပဋ္ဌဗျါရ မနောဒ္ဓါရ အာ၀ဇ္ဇန်းတို့ကို ရည်သည်ဟု ယူရာ၏) သမ္ပယောဂါဘာ၀ေါ ဇ၀၊ ယှဉ်ခြင်း၏ မရှိခြင်း သည်သာလျှင်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပမာဏံ၊ ဏာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သေသကုသလစိတ္တာနမ့ဗိ၊ တို့၏လည်း။ ဝိတရာဂတံ၊ ဂ၏အဖြစ်ကို။ [၄၃] ပဋ္ဌိဇာနန္တိ၊ ဝန်ခံကုန်၏။ တေ၊ ထိုဆရာတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကေစိ ပန။ပ။ သဂ်ဏှန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သဒေါသဒုကေပိ၊ ၌လည်း။ ဣမိနာ၀ နယေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပါဋ္ဌိပုဂ္ဂလိကနယေနာတိ၊ ကား။ အာ၀ေဏိကနယေန၊ သီးသန့်နည်းဖြင့်။ တဒညာကုသလစိတ္တေသု ဝိယ၊ ထိုမောဟ မူဌေးမှ တပါးသော အကုသိုလ်စိတ်တို့၌ ကဲ့သို့။ လောဘဒေါသေဟိ၊ တို့နှင့်။ အမိသ်ိတသ၊ မရောသော။ မောဟသေ၀၊ ၏သာလျှင်။ သဗ္ဗာ၀တော၊ ရှိသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အကုသလမူလသခ်ါတေသု၊ အကုသိုလ်မူလဟု ဆိုအပ်သော တရားတို့တွင်။ ပဌမနယေ၊ ၌။ မောဟေနေ၀၊ နှင့်သာလျှင်။ သဟ၊ ကွ။ (ဝတ္တတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမောဟံ၊ မည်၏။ ဒုတိယနယေ ပန၊ ၌ကား။ မောဟေန၊ နှင့်။ သဟေ၀၊ တကွသာလျှင်။ (ဝတ္တတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမောဟံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဇ၀ံ၊ သို့။ ဥတ္တရပုရိမပဒါ၀ဓာရဏတော၊ နောက်ပုဒ် ရှေးပုဒ်တို့၌ ပိုင်းခြားကန့်

သတ်သောအားဖြင့်။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ နယေသု၊ တို့၌။ ဘေဒေါ၊ ကွဲပြားခြင်းကို။ ဝေဒိတမ္ဘော၊ ၏။ အတ္တနာ၊ နှင့်။ သမ္မ ယုတ္တာ၊ သော။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ဒွသို့။ အနုဝတ္တနဝေန၊ အစဉ်လိုက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂတံ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်လတ်၍။ ထိနမိဒ္ဓါနုဂ တံ၊ ထိနမိဒ္ဓါနုဂတမည်သော၊ ဝါ၊ ထိနမိဒ္ဓသို့ အစဉ်လိုက်သော။ ပဗ္ဗဝိမံ၊ သော။ သသခ်ါရိကာကုသလစိတ္တာ၊ သသခ်ါရိက အကုသိုလ်စိတ်သည်။ သံဆိတ္တာ၊ မည်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အာရမ္မဏော၊ ၌။ သကော်စနဝေန၊ တွန့်ဆုတ်သည်၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်တည်း။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဥဒ္ဓစ္စာနုဂတံ၊ ဥဒ္ဓစ္စသို့အစဉ်လိုက်သော စိတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုဥဒ္ဓစ္စာနုဂတစိတ်သည်။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ၊ သဟဂုတ်မည်သော။ စိတ္တာ၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင် စိတ်၌။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ သည်။ ပစ္စယဝိသေသေန၊ အကြောင်းထူးဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ထာမဇာတံ၊ ဖြစ်သောအားအစွမ်း ရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ (တံ စိတ္တံ၊ ထိုစိတ်ပင်တည်း။) ကိလေသဝိကၠမ္ဘနသမတ္ထတာယ စ၊ ကိလေသာကိုပယ်ခွါခြင်း၌ စွမ်းနိုင် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဝိပုလဖလတာယ စ၊ ပြန့်ပြောသောအကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဒီဃသန္တာနတာယ စ၊ ရှည်သော အစဉ်သန္တာန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ မဟန္တဘာဝံ၊ ကြီးမြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတံ၊ ရောက်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဥဒ္ဓေရ။ပ။ ပညေဟိ၊ ကြီးမားမြင့်မြတ်သော ဆန္ဒ ဝိရိယ စိတ် ပညာတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ မဟန္တေဟိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့သည်။ ဂတံပဋိပန္နံ၊ သွားရောက်အပ်၏၊ ဝါ၊ ကျင့်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဟဂ္ဂတံ၊ မည်၏။ အဝသေသန္တိ၊ ကား။ ပရိတ္တအပ္ပမာဏ၊ သေးသိမ်သော ကာမာဝစရစိတ်နှင့် အတိုင်းအရှည်မရှိသော လောကုတ္တရာစိတ်တည်း။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဥတ္တရိတုံ၊ ကျော်လွန် ခြင်းငှါ။ သမတ္ထေဟိ၊ ကုန်သော။ ဥတ္တရေဟိ၊ ကျော်လွန်သော စိတ်တို့နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ (ဝတ္တတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဥတ္တရံ၊ မည်၏။ ဥတ္တိဏ္ဏံ၊ လွန်မြောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥတ္တရံ၊ မည်၏။ လောကေ၊ ၌။ အပရိယာပန္နဘာဝေန၊ အကျုံး မဝင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ လောကတော၊ မှ။ ဥတ္တရံ၊ လွန်မြောက်သောစိတ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကုတ္တရံ၊ မည်၏။ တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ ဧတသ၊ ဤစိတ်အား။ ဥတ္တရံ၊ ကျော်လွန်သောစိတ်သည်၊ ဝါ၊ သာလွန်မြင့်မြတ်သောစိတ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုတ္တရံ၊ မည်၏။ ဥပနိဗ္ဗာနလက္ခဏပ္ပတ္တေန၊ ကပ်၍ရှုခြင်း လက္ခဏာသို့ရောက်သော။ သမာဓိ နာ၊ သည်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ သမ္မဒေဝ၊ သာလျှင်။ အာဟိတံ၊ ထားအပ်၏၊ ဝါ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာဟိတံ၊ မည်၏။ တဒင်္ဂဝိမုတ္တိပ္ပတ္တံ၊ တဒင်္ဂအားဖြင့် လွတ်ခြင်းသို့ရောက်သောစိတ်သည်။ ကာမာဝစရကုသလစိတ္တံ၊ တည်း။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိပ္ပတ္တံ၊ စိတ်သည်။ မဟဂ္ဂတစိတ္တံ၊ ဂျုတ်စိတ်တည်း။ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိပ္ပတ္တံ၊ စိတ်သည်။ မဂ္ဂစိတ္တံ၊ တည်း။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိပ္ပတ္တံ၊ စိတ် သည်။ ဖလစိတ္တံ၊ တည်း။ နိဿရဏဝိမုတ္တိပ္ပတ္တမ္ပိ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော နိဿရဏဝိမုတ္တိသို့ ရောက်သောစိတ်သည်လည်း။ တဒုဘ ယမေဝ၊ ထိုနှစ်ပါးသောမဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ်သာလျှင်တည်း။ ကာနိစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ပစ္စဝေက္ခဏစိတ္တာဒီနိ၊ စိတ်အစရှိသည် တို့သည်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာနိ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိကုန်သည်။ ကာမံဟောန္တိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ နိဿရဏဝိမုတ္တိပ္ပတ္တာနိ၊ ဝိမုတ္တိသို့ရောက်သည် မည်ကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တာဒိသကိစ္စာယောဂ တော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ဝိမုတ္တိကိစ္စနှင့် မယှဉ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အာဂတသရာဂါဒိဘေဒဝသေန စေဝ၊ လာသော သရာဂစိတ် အစရှိသောအပြားဟု၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ တေသံ၊ ထိုသရာဂစိတ် အစရှိသည်တို့၏။ အန္တရဘေဒဝသေ နဝ စ၊ အတွင်း၌ဝင်သော အသေးစိတ်အပြားဟု၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ သဗ္ဗပ္ပကာရမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။

ဓေတောပရိယဉ္ဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ၊ ကထာ၏ အမှင့်သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၄၀၂။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ရှေးအတိတ်ဘဝတို့၌ နေဘုံ မှီဝဲအပ်ဘုံသော ခန္ဓာအစဉ်ကို။ အနုဿရတိ၊ အစဉ်လိုက်၍ အောက်မေ့တတ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ တဿ၊ ထိုပုဗ္ဗေနိဝါသခန္ဓာအစဉ်ကို။ အနုဿရဏံ၊ အစဉ်လိုက်၍ အောက်မေ့ခြင်း သည်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ၊ မည်၏။ နိဿယာဒိပစ္စယဘူတံ၊ အစရှိသော ပစ္စည်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တံ၊ ထိုပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿ တိကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗေ။ပ။ တဒတ္ထာယာတိ၊ ဟူ၍။ သခ်ေပေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တမတ္ထံ၊ ကို။ [၄၄] ဝိဝရန္တော၊ ဖွင့်လိုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ လိုသောဆရာသည်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ သကို။ တာဝ၊ စွာ။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုပုဗ္ဗေနိဝါသ၌။ သတိ ဉာဏာနိ၊ တို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသောတိအာဒိ၊ အစရှိသောပါဠိကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ပါဠိ၌။ ပုဗ္ဗေတိ ဣဒံ ပဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။ ဧကမ္ပိ။ပ။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ အတီတဘဝဝိသယံ၊ အတိတ်ဘဝလျှင် အရာရှိသည်ကို၊ ဝါ၊ အရာရှိ၏ ဟူ၍။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတီတဇာတိသူတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နိဝါသသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ကမ္မသာဓနော၊ နတည်း။ ခန္ဓဝိနိမုတ္တော၊ ခန္ဓာမှ လွတ်သော။ နိဝသိတဓမ္မောစ၊ နေအပ် မှီဝဲအပ်သောတရားသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဝုတ္ထက္ခန္ဓာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ နိဝုတ္ထတာ၊ နေဘုံ မှီဝဲအပ်ဘုံသည်၏ အဖြစ် သည်။ သသန္တာနေ၊ မိမိသန္တာန်၌။ ပဝတ္တတာ၊ ဖြစ်ဘုံသည်၏ အဖြစ်တည်း။ တထာဘူတာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ တေ စ၊ ထိုခန္ဓာတို့သည်လည်း။ အနု အနု၊ အဖန်တလဲလဲ။ ဘူတာ ဇာတာ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သည်။ တတ္ထ၊ ထိုမိမိသန္တာန်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ ဝိဂတာဝ၊ ကင်းကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဝုတ္ထာ။ပ။ နိရုဒ္ဓါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ သသန္တတိပရိယာပန္နမ္ပိ ဓမ္မဝသေန၊ မိမိ၏ သန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သော တရားတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ နိဝါသ–သဒ္ဒဿ၊ ၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝတ္တာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အဝိသေသေန၊ သာမညအားဖြင့်။ ဝတ္တုံ၊

ဌ၊။ ဂေါစရဝေနာတိအာဒိ၊ ကိုး။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဂေါစရဘူတာပိ၊ အာရုံဖြစ်သော တရားတို့သည်လည်း။ ဂေါစရသေ ဝနာယ၊ အာရုံပြုခြင်းဟူသော မှီဝဲခြင်းဖြင့်။ အာသေဝိတာ၊ မှီဝဲအပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ မှီဝဲအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အာရမ္မဏ ကရဏဝေန၊ အာရုံပြုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနုဘူတာ၊ ခံစားအပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ခံစားအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ နိဝုတ္ထာ နာမ၊ နေအပ်သည်မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ တေ။ ထိုနိဝုတ္ထတရားတို့သည်။ သပရဝိညာဏဂေါစရတာယ၊ မိမိဝိညာဏ်၏ ကျက်စားရာအာရုံ၏အဖြစ် သူတပါးဝိညာဏ်၏ ကျက်စားရာအာရုံ၏အဖြစ် ဖြင့်။ ဒုဝိဓာ၊ ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဘယေပိ၊ နှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုနိဝုတ္ထတရား တို့ကို။ ဒသ္သေတုံ၊ ဌ၊။ အတ္တနောတိအာဒိ၊ ကိုး။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ အတ္တနော ဝိညာဏေန ဝိညာတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ ပရိစ္ဆိန္နာတိ ဝစနံ၊ ပရိစ္ဆိန္နာ–ဟူသော စကားကို။ (ဒီပနတ္ထံ ဝုတ္တံ–၌ စပ်) ဂေါစရနိဝါသေန၊ ကျက်စားခြင်း အာရုံပြုခြင်းဟူသော နေခြင်းဖြင့်။ ယေ တေနိဝုတ္ထမမ္မာ၊ အကြင်နေအပ်ဘူး သိအပ်ဘူးသော တရားတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ ထိုဂေါစရနိဝါသဖြင့် နေအပ်ဘူး သိအပ်ဘူးသော တရားတို့သည်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ ဝိညာတမတ္တာ၊ သိအပ်ကာမျှတို့သည်။ နု၊ မဟုတ်ကုန်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝ၌။ ဇာတိနာမ။ပ။ ဝိသေသေဟိ၊ အမျိုးအမည် အနွယ် အဆင်းသဏ္ဌာန် အဃာရ အစရှိသောအထူးတို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆေဒကာရိကာယ၊ ပိုင်းခြားခြင်းကိုပြုလေ့ရှိသော၊ ဝါ၊ ပြုတတ်သော။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိဒ္ဓ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဂဟိတာ ယထာ၊ ယူအပ်ခဲ့ကုန်သကဲ့သို့။ တထေဝ၊ တူသာလျှင်။ ဧတံ ဉာဏံ၊ ဤပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်သည်။ ပရိစ္ဆိဒ္ဓ၊ ၍။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမသ္မာ အတ္ထာသ၊ ကို။ ဒီပနတ္ထံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ပရဝိညာဏဝိညာတာပိ၊ သူတပါးတို့၏လည်းဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သောတရားတို့သည်။ နိဝုတ္ထာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္မန္ဓော၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ကေဝလံ၊ သက်။ အတ္တနောဝ၊ ၏သာလျှင်။ ဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ (ဝိညာတာ၊ ကုန်သည်။) နု၊ မဟုတ်ကုန်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ပရေသံ၊ တို့၏။ ဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ ဝိညာတာပိ၊ သိအပ်ကုန်သော တရားတို့သည်လည်း။ (နိဝုတ္ထာ၊ မည်ကုန်၏။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဣဓပါ၊ ဤပါဠိ၌လည်း။ ပါရိစ္ဆိန္နာတိ ပဒံ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ တနည်း။ ပရေသမ္မိ၊ သူတပါးတို့၏လည်း။ ဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ ဝိညာတာ၊ ကုန်သော။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သော တရား တို့သည်။ (နိဝုတ္ထာ၊ မည်ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ အကျိုးကား၊ ဝါ၊ ဆက်။ တသ၊ ထိုပရိစ္ဆိန္နာ–ဟူသော ပုဒ်ကို။ ဂဟဏေ၊ ၌။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တေ စ ခေါ၊ ထိုတရားတို့သည် လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတီတာသု ဇဝ ဇာတိသု၊ အတိတ်ဘဝတို့၌သာလျှင်။ အညေဟိ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝိညာတာ၊ သိအပ်ကုန်သော တရားတို့သည်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော တရားတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ စ၊ ထိုတပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ ပရိနိဗ္ဗုတာပိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယေဟိ၊ အကြင်ပရိ နိဗ္ဗာန်ပြုပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ တေ၊ ထိုနိဝုတ္ထတရားတို့ကို။ ဝိညာတာ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ၏။ တဒါ၊ ၌။ ဝတ္တမာနသန္တာနာနုသာရေန၊ ဖြစ်ဆဲသန္တာန်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ တေသမ္မိ၊ ထိုဝိညာတတရားတို့၏လည်း။ အတီတေ၊ ၌။ ပဝတ္တိ၊ ကို။ ဥယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သိခါပတ္တံ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏဿ၊ ၏။ ဝိသယဘူတံ၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ရှေးဘဝ၌ နေဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊။ ဆိန္နဝဋုမကာနု ဿရဏာဒီသူတိ၊ သု–ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဆိန္နဝဋုမကာ၊ ပြတ်ပြီးသော သံသရာခရီးရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သမ္မာသမ္ဗုद्ধာ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့တည်း။ တေသံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့ကို။ အနုဿရဏံ၊ အောက်မေ့ခြင်းသည်။ ဆိန္နဝဋုမကာနုဿရဏံ၊ ဏ မည်၏။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စေကသမ္ဗုद्ধဗုद्ধသာဝကာနုဿရဏာနိ၊ ပစ္စေကဗုद्ধါနှင့် ဘုရားတပည့်သာဝကတို့ကို ဆင်ခြင် ခြင်းတို့ကို။ ဂယှန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဆိန္နဝဋုမကာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သဗ္ဗေဝ၊ ကုန် သော။ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ ဓာတ်ဖြင့်။ [၄၅] ပရိနိဗ္ဗုတာ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ (ပရိနိဗ္ဗာန်စံ ပြီးသော ဘုရားပစ္စေကဗုद्ধါ ရဟန္တာ အလုံးစုံပင် ဆိန္နဝဋုမက မည်၏ဟု ဆိုလို၏) တေသံ၊ ထိုပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ကို၊ ဝါ၊ ပြတ်ပြီးသော သံသရာခရီးရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ အနုဿရဏံ နာမ၊ အောက်မေ့ခြင်းမည်သည်ကား။ တေသံ၊ ထိုပရိ နိဗ္ဗာန်စံပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပဋိပတ္တိယာ၊ ကို။ အနုဿရဏံ၊ အောက်မေ့ခြင်းတည်း။ သာ ပန ပဋိပတ္တိ၊ သည်ကား။ သခေ် ပတော၊ အားဖြင့်။ ဆဋ္ဌာရမ္မဏဂ္ဂဟဏလက္ခဏာ၊ ခြောက်ပါးသောအာရုံကိုယူခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာနိ၊ ထို အာရုံခြောက်ပါးကိုယူခြင်းတို့ကို၊ ဝါ၊ ယူအပ်သောအာရုံခြောက်ပါးတို့ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပရဝိညာဏ ဝိညာတဂ္ဂဟဏေန၊ တ–သဒ္ဒါဖြင့်။ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ တေ ဇဝေ၊ ထိုပရဝိညာဏဝိညာတတရားတို့သည်။ သမ္မာသမ္ဗုद्ধာနံယေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ ဝိသယာ၊ အရာတို့ပေတည်း။ အညေသံ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ နု (ဝိသယာ)၊ အရာမဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ ဗုद्ধါနံယေဝ လဗ္ဘန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ "အတီတေ၊ ၌။ ဘဂဝန္တေ၊ ဘုန်းတော်ကြီးကုန်သော။ ဗုद्ধါ၊ တို့သည်။ ဇဝံ၊ ဤသို့။ ဝိပဿိံသု၊ ဝိပဿနာရှုလေကုန်ပြီ။ ဇဝံ၊ ဤသို့။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝေသုံ၊ ပွါးစေလေကုန်ပြီ။ ဇဝံ၊ ဤသို့။ ဖလနိဗ္ဗာနာနိ၊ တို့ကို။ သစ္ဆိကံသု၊ မျက်မှောက်ပြုလေကုန်ပြီ။ ဇဝံ၊ ဤသို့။ ဝေနေယ္ယေ၊ တို့ကို။ ဝိနေသုံ၊ ဆုံးမလေ ကုန်ပြီ။" ဣတိ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ ဇဋ္ဌာ၊ ဤအရာ၌။ သမ္ဗဒၵာ၊ ခပ်သိမ်းသောအပြားအားဖြင့်။ (သီမူနှင့်အညီပင်) အညေသံ၊ ဘုရားမှတပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဝါ၊ အား။ ဉာဏဿ၊ ၏။ ဣတိ၊ သွားခြင်း သိခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ် ၏။ ယာယ သတိယာ၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ကို။ အနုဿရတိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုသတိသည်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ၊ မည်၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ဘန္ဓိတမ္ဘံ၊ ၏။ (ယခုလက်ရှိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ််ဌကား အပြည့်အစုံပင်ရှိနေသောကြောင့် ဆောင်၍ စပ်ရန်မလိုပြီ)

အနေကဝိဓန္တိ၊ ကား။ နာနာဘဝ။ပ။ ဝသေန၊ အထူးထူးသော ဘဝယောနိ ဂတိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ သတ္တာဝါသ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဗဟုဝိဓံ၊ များသောအပြားရှိသော။ ပကာရေဟိတိ၊ ကား။ နာမဂေါတ္တာဒိအာကာရေဟိ၊ အမည် အနွယ် အစရှိသော အခြင်းအရာတို့နှင့်။ သဒ္ဒါ၊ ကွ။ စ–သဒ္ဒံ၊ ၏။ ဧတံ၊ ပကာရေဟိ–ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ သဟယောဂေ၊ ဂ အနက်ခ္ခ။ ကရဏဝစနံ၊ တတိယာဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ ။ ဒေသနာဝသေန၊ ဟောသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ တေန၊ ကြောင့်။ သံဝဏ္ဏိတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝိတ္ထာရိတံ၊ ချဲ့အပ်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ နိဝါသန္တိ ဧတံ၊ ဤပုဒ်သည်။ အန္တောဂဓဘောဒသာမညဝစနံ၊ အတွင်းဝင်သော အပြားရှိသော သာမညစကားတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ ဘောဒေ၊ ထိုအပြားတို့ကို။ ဗျာပနိစ္ဆာဝသေန၊ ပျံ့နှံ့စေလိုခြင်းကိုပြသော ဝိစ္ဆာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သင်္ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဒဿေန္တော၊ ဖြစ်၍။ တတ္ထ တတ္ထ နိဝုတ္ထသန္တာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧတံ အနုဿရဏံ၊ ဤအောက်မေ့ခြင်းသည်။ သာဝကဿေဝ၊ ကဓ၏ သာလျှင်။ (အနုဿရဏံ၊ တည်း။) သတ္ထုနော၊ ရားဓ၏။ (အနုဿရဏံ၊ သည်။) နု၊ မဟုတ်ပေ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခန္ဓ။ပ။ သန္ဓိဝသေနဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ အနုက္ကမော၊ အစဉ်သည်။ ခန္ဓပဋိပါဋိ၊ မည်၏။ သာ စ ခေါ၊ ထိုခန္ဓာအစဉ်ကိုလည်း။ စုတိတောမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇိပါဋိဝသေန၊ နောက်ပြန်အစဉ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ရာ၌။ ဣရိယာပထပဋိပါဋိ၊ ပုထ်တို့၏ အစဉ်သည်။ ခန္ဓပဋိပါဋိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အနုဂန္တာ အနုဂန္တာတိ၊ ကား။ ဉာဏဂဂတိယာ၊ ဉာဏ်၏ သွားခြင်းဖြင့်။ အနုဂန္တာ အနုဂန္တာ၊ ၍။ တိတ္ထိယာတိ၊ ကား။ အညတိတ္ထိယာ၊ တပါးသောအယူရှိသော တိတ္ထိတို့သည်။ တေ ပန၊ ထိုတိတ္ထိတို့သည်ကား။ ကမ္မဝါဒိနော၊ ကံဝါဒရှိကုန်သော။ ကိရိယဝါဒိနော၊ ကုသိုလ်ကိုပြုအပ်သည်ဟုဆိုသော ဝါဒရှိကုန်သော။ တာဝသာဒယော၊ ရသေ့အစရှိသောသူတို့တည်း။ အဂ္ဂသာဝကမဟာသာဝကေ၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ချန်ထား၍။ ဣတရေ၊ ကုန်သော။ သတ္ထုသာဝကာ၊ ဘုရား၏ တပည့်တို့သည်။ ပကတိသာဝကာ၊ မည်ကုန်၏။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိတ္ထိယာနံ၊ တို့၏။ ဒြဟ္မဇာလာဒီသု၊ သုတ်အစရှိသည်တို့၌။ စတ္တာလီသာယ ဧဝ သံဝဏ္ဏဝိဝဏ္ဏာနံ၊ သံဝဏ္ဏကပ် ဝိဝဏ္ဏကပ် လေးဆယ်တို့ကိုသာလျှင်။ အနုဿရဏံ၊ အောက်မေ့ခြင်းသည်။ အာဂတံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတတော ပရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ တံ ကာရဏံ၊ ထို(ကမ္မာလေးဆယ်ထက်အလွန် မအောက်မေ့နိုင်ခြင်း)၏ အကြောင်းကို။ ဝဒန္တော၊ ၍။ ဒုဗ္ဗလပညတ္တာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ ဝိပဿနာဘိယောဂေါ၊ ဝိပဿနာအားထုတ်ခြင်းသည်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏဿ၊ ၏။ ဝိသေသကာရဏံ၊ ထူးသောအကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဗလဝပညတ္တာတိ ဧတ္ထ၊ ပါဠိ၌။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒါဒိယေဝ၊ ပရိစ္ဆေဒအစရှိသည်ကိုသာလျှင်။ ပညာယ၊ ၏။ ဗလဝကာရဏံ၊ အားကြီးသောအကြောင်းဟူ၍၊ ဝါ၊ အားကြီးခြင်း၏ အကြောင်းဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထို နာမရူပပရိစ္ဆေဒအစရှိသော ဝိပဿနာဉာဏ်သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ နေသံ၊ ထိုဒုဗ္ဗလပညတ္တ, ဗလဝပညတ္တ နှစ်ပါးတို့အား၊ ဝါ၊ တို့နှင့်၊ ဝါ၊ တို့၏။ သာဓာရဏာကာရဏံ၊ ဆက်ဆံသောအကြောင်းပေတည်း။ ဧတ္တကောတိ၊ ကား။ တေသံ မဟာသာဝက အဂ္ဂသာဝက ပစ္စေက ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ပုညဉာဏာဘိနိဟာရော၊ ကောင်းမှုနှင့်ဉာဏ်တို့ကို ရှေးရှုဆောင်ခြင်း ဆည်းပူးခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ဆောင်ရာ ဆည်းပူးရာကာလသည်။ သာဝကပစ္စေကဗောဓိပါရမိတာသမ္ဘာရော၊ သာဝကဗောဓိပါရမီ ပစ္စေက ဗောဓိပါရမိတို့ကို ဆည်းပူးခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ဆည်းပူးရာကာလသည်။ (သီမူနှင့်အညီပင်၊ ပုညဉာဏာဘိနိဟာရော–ပုဒ်ကို ထပ်၍ဖွင့်သည်။ ပါရမိတာ သမိတာ–ဟု ရှိသောပါဌ်ကား သင့်အံ့မထင်) ယထာက္ကမံ၊ တိုင်း။ ကပ္ပါနံ၊ တို့၏။ လက္ခံ၊ တသိန်းဌင်း။ တဒမိကံ၊ ထိုတသိန်းအလွန်ရှိသော။ ဧကံ စ (အရှေ့ယျ)၊ တရှေ့ဌင်း။ (တဒမိကာနိ၊ ကုန်သော။) ဒွေ စ အရှေ့ယျာနိ၊ နှစ်သရှေ့တို့ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကာလဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧဝံပရိမာဏော၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ တေသံ တေသံ အရိယာနံ၊ တို့၏။ အဘိညာဉာဏ ဝိဘာဂေါ၊ ဉာဏ်ကို ဝေဖန်ခွဲခြားခြင်းသည်။ ဗောဓိ။ပ။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ဗောဓိဉာဏ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော ပါရမိကို ဆည်းပူးရာ ကာလဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ [၄၆] ဗုဒ္ဓါနမ္ပိ၊ တို့၏ လည်း။ ဝိသယပရိစ္ဆေဒတာ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်ဖြင့် သိရာနယ်ပယ်၌ အပိုင်းအခြားရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ အာပန္နာ၊ ရောက်ခဲ့၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါနံ ပန။ပ။ နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယာဝတကံ၊ လောက်သော။ ဥယျံ၊ သိသင့်သောတရားသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တာဝတကံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ သိသောဉာဏ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ သဗ္ဗညုတညာဏဿ ဝိယ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ ကဲ့သို့။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ အဘိညာဉာဏာနမ္ပိ၊ အဘိညာဉ်ဉာဏ်တို့၏ လည်း။ ဝိသယေ၊ သိရာနယ်ပယ်၌။ ပရိစ္ဆေဒေါ နာမ၊ အပိုင်းအခြားမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တတ္ထ၊ ထိုပုဗ္ဗေနိဝါသ၌။ ယံ ယံ၊ အကြင် အကြင်ဌာနကို။ ဉတုံ၊ ၎။ ဣစ္ဆတိ၊ ကုန်၏။ တံ တံ၊ ထိုထိုဌာနကို။ ဧကန္တိ ဧဝ၊ သိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ ကာလပရိစ္ဆေဒေ၊ ပါရမီဖြည့်ရာကာလအပိုင်းအခြားသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ မဟာဗောဓိသမ္ဘာရာနံ၊ မဟာဗောဓိဉာဏ်၏ အဆောက်အဦး ဖြစ်ကုန်သော ပါရမီတော်တို့၏။ ကာရဏူပါယကောသလ္လပရိဂ္ဂဟာဒိနာ၊ ကာရဏာကောသလ္လဉာဏ်ဖြင့် သိမ်းဆည်းခြင်း, ဥပါယကောသလ္လညာဏ်ဖြင့် သိမ်းဆည်းခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်။ သာတိသယတ္တာ၊ အလွန်အကဲနှင့် တကွဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပညာပါရမိတာယ၊ ပညာပါရမီတော်၏။ ပဝတ္တိအာနုဘာဝသ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းအာနုဘော်၏။ ပရိစ္ဆေဒေါ နာမ၊ အပိုင်းအခြားမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တန္နိဗ္ဗတ္တာနံ၊ ထိုပညာပါရမီတော်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။

အဘိညာဉ္ဉာဏ်။ ဉာဏ်တို့၏။ (ပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။) ကုတော၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါနံ။ပ။ နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အတီတေ၊ အတိတ်ကာလ၌။ ဧတ္တကာနိ၊ ဤမျှလောက်ကုန်သော။ ကပ္ပါနံ၊ တို့၏။ အသင်္ချေယျာနိ၊ အသင်္ချေတို့ကို။ (အနုဿရန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ကာလပရိစ္ဆေဒေါ နာမ၊ ကာလအပိုင်းအခြားမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကဿ ဝိယ၊ အဘယ်၏ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။) အနာဂတေ၊ ၌။ အနာဂတံသဉ္ဉာဏဿ၊ ၏။ (ပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ နတ္ထိ) ဝိယ၊ မရှိသကဲ့သို့တည်း။

ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့သော အပြားအားဖြင့်။ ဆန္နံ၊ ကုန်သော။ ဧနာနံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿရဏ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသကို အစဉ်အောက်မေ့ခြင်းကို။ ကာလဝိဘာဂတော၊ ကာလကို ဝေဖန်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ကာလအပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အာရမ္ဘဏဂ္ဂဟဏတော စ၊ အာရုံကို ယူခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ အာနုဘာဝဝိသေသတော စ၊ အစွမ်း အာနုဘော်အထူးအားဖြင့်ရင်း။ ပဝတ္တိအာကာရတော စ၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာအားဖြင့်ရင်း။ ဒဿေတုံ။ဌ၊။ တိတ္ထိယာ စာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေနာတိ၊ ကား။ အတ္တနော ဝါ၊ ၏ရင်း။ ပရဿ ဝါ၊ ၏ရင်း။ တသ္မိံ တသ္မိံ အတ္တဘာဝေ၊ ထိုထို အတ္တဘောဝ၌။ စုတိ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ အန္တရာ၊ ၌။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုကို။ အနာမသိတ္မာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ ပဋိသန္ဓိယာ ဧဝ၊ ကိုသာ လျှင်။ ဂဟဏဝသေန၊ ယူခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဗျတိရေကတော စ၊ ကအားဖြင့်ရင်း။ အန္ဝယတော စ၊ ယ အားဖြင့်ရင်း။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ဌ၊။ တေသဉ္စိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပကတိသာဝကာ၊ တို့သည်။ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေနပိ၊ ၏အစွမ်းဖြင့်လည်း။ သက်မန္တိ၊ ပြောင်းရွှေ့ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဗလဝပညတ္တာတိ ဟေတုနာ၊ တ္တာ–ဟူသောဟိတ်ဖြင့်။ ဝိဘာဝေတမ္ဘော၊ ထင်စွာပြအပ်၏။ ဝေမ္ဗေဒဿနေ၊ အလယ်ပိုင်းကို ရှုခြင်း၌။ ပယောဇနာဘာဝတော၊ အကျိုးမရှိခြင်းကြောင့်။ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ သက်မနံ၊ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းကို။ (ဝေဒိတမ္ဗံ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ ဉာဏဗလဒဿနတ္ထံ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်၏ အားအစွမ်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ (ဧတံ–ဟုရှိလျှင် သာ၍ ကောင်းသည်။ ဧတံ၊ ဤစုတိပဋိသန္ဓေ၏အစွမ်းဖြင့် ပြောင်းရွှေ့၍ သိခြင်းကို။ ဟု အနက်ပေး) ဝုတ္တံ၊ ၏။

တံ တံ ပါကဋမေဝါတိ၊ ကား။ ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား၊ ဝါ၊ ဥပမာအားဖြင့်။ သရဒသမယေ၊ သရဒအခါ ၌။ ဌိတမဗ္ဗနိုကဝေလာယံ၊ တည်သောနေမွန်းတည့်အချိန်၌။ စတုရတနိကေ၊ လေးတောင်ပမာဏရှိသော။ ဂေဟေ၊ ၌။ စက္ခုမတော၊ မျက်စိကောင်းသော။ ပုရိသဿ၊ အား။ ရူပဂတံ၊ အဆင်းအပေါင်းသည်။ သုပါကဋမေဝ၊ ကောင်းစွာ ထင်ရှားသည် သာလျှင်။ ဟောတိတိ၊ ဖြစ်သည်ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအရာသည်။ လောကသိဒ္ဓံ၊ လောကခ၌ ပြီးစီး ထင်ရှား၏။ ပန၊ သော် လည်း။ တဿ၊ ထိုယောဂျီး၏၊ ဝါ၊ အား။ သုခုမတရတိရောဟိတာဒိဘေဒဿ၊ အလွန်သိမ်မွေ့သောအဆင်း, တဖက်၌ တည်သော (ဝါ) ဖုံးကွယ်အပ်သော အဆင်းစသည် အပြားရှိသော။ ရူပဂတဿ၊ ၏။ အဂေါစရတာ၊ ကျက်စားရာမဟုတ်သည် ၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ မထင် မမြင်သည်၏အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်သေး၏။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ ဥတုံ၊ ၄၊။ ဣဒ္ဓိ တဿ၊ သော။ ဥ ယျဿ၊ သိသင့်သောတရား၏။ အဂေါစရတာ၊ သည်။ နတ္ထေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ အထ ခေါ၊ ကား။ တံ၊ ထိုဥ ယျတရားသည်။ ဉာဏာလောကေန၊ ဉာဏ်၏အရောင်ဖြင့်။ သြဘာသိတံ၊ လင်းစေအပ်, ထင်စေအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဟတ္ထ တလေ၊ လက်ဝါးအပြင်၌။ အာမလကံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သုပါကဋံ သုဝိဘူတမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကဿ၊ ကား။) တထာ၊ ထိုသို့ ထင်ရှားစေနိုင်သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဥ ယျာဝရဏဿ၊ ဥ ယျတရားကို ပိတ်ပင်ဖုံးကွယ်တတ်သော အဝိဇ္ဇာ၏။ သုပ္ပဟိနတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ပေယျာလပါဠိ ဝိယ သင်္ခိပိတွာတိ၊ ကား။ ပေယျာလပါဠိ၊ ကို။ ပဌမ္ဘာ၊ ရွတ်သော သူတို့သည်။ ပဌမံ ဈာနံ။ပ။ ပဉ္စမံ ဈာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဒိပရိယောသာနမေဝ၊ အစနှင့်အဆုံးကိုသာလျှင်။ ဂဏှန္တာ၊ ယူကုန် လျက်။ သင်္ခိပိတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗာယန္တိ၊ ကုန်၏။ အနုပဒံ၊ ပုဒ်စဉ်အတိုင်း။ နှ (သဗ္ဗာယန္တိ) ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အနေ ကာပိ၊ ကုန်သော။ ကပ္ပကောဋ္ဌိယော၊ တို့ကို။ သင်္ခိပိတွာ၊ ၍။ ယံ ယံ ဣစ္ဆန္တိတိ၊ ကား။ ယသ္မိံ ကပ္ပေ၊ ၌။ ယသ္မိံ ဘဝေ၊ ၌။ [၄၇] ယံ ယံ၊ အရာကို။ ဇာနိတုံ၊ ၄၊။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဉာတုံ ဣစ္ဆတေ ဧဝ၊ ထိုထိုသိခြင်း၄၊ အလိုရှိအပ်သော အရာ၌သာလျှင်။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ သြက္ကမန္တာ၊ သက်ရောက်ကုန်လျက်။ သီဟောဝ္ကန္တဝသေန သီဟဂတိပတနဝသေန၊ ခြင်္သေ့၏ အလားကဲ့သို့ ကျရောက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဉာဏဂတိယာ၊ ဉာဏ်၏သွားခြင်းဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ သတဓာ၊ အစိတ်တရာ အပြားအားဖြင့်။ ဘိန္နဿ၊ ကွဲပြားသော။ ဝါလဿ၊ သားမြီး၏။ ကောဋ္ဌိယာ၊ အဖျားဖြင့်။ ကောဋ္ဌိပဋိပါဒနဝသေန၊ သားမြီး ဖျားကို ထိမှန်စေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ကတဝါလဝေဓပရိစယဿ၊ သားမြီးဖျားကို မှန်အောင်ပစ်သော လေးအတတ်၌ ပြုအပ်ပြီးသော အလေ့အကျက်ရှိသော။ သရဘင်္ဂသဒိသဿတိ၊ ကား။ သရဘင်္ဂဖောဓိသတ္တသဒိသဿ၊ သရဘင်္ဂ မည်သော ဘုရားအလောင်းတော်နှင့်တူသော။ ။ လက္ခဏဿ၊ မှတ်တိုင်စက်ခွက်ဌာနသို့။ အပ္ပတ္တဝသေန၊ မရောက်သည်၏အစွမ်းအား ဖြင့်။ နှ သဒ္ဒေတိ၊ မကပ်ငြိ။ (မှတ်တိုင်သို့ မရောက်ပဲ ကြားထဲ၌ တစုံတခုနှင့် တိုက်ခိုက် ထိငြိ၍ ရပ်နေလျှင် ကပ်ငြိသည်မည် ၏၊ ထိုသို့ ကပ်ငြိခြင်းမရှိဟု ဆိုလို၏) အတိက္ကမနပဿဝကမနဝသေန၊ မှတ်တိုင်ကို ကျော်သွားခြင်း ဘေးသို့သွားခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နှ ဝိရဇ္ဈတိ၊ မချွတ်ယွင်း မလွဲမချော်။

ခဇ္ဇေ။ပ။ ဥပဌာတိတိ၊ ကား။ ဉာဏဿ၊ ၏။ အတိဝိယ၊ လျှင်။ အပ္ပါနုဘာဝတာယ၊ နည်းသော အစွမ်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခဇ္ဇောတောဘာသသမံ၊ ပိုးစုန်းကြူးအရောင်နှင့်တူသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်၊ သည်။ ဥပဌာတိ၊ ၏။ သေသေသုပိ၊ ဉာဏ်တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။ ဒီပပွဘာသဒိသဿ၊ ကား။ ပါကတိကဒီပါလောကသဒိ

သံ၊ ပကတိအတိုင်းသော ဆီမီးရောင်နှင့်တူသည်။ ဥက္ကာပဘာ၊ မီးရှူးရောင်ဟူသည်။ မဟာဥမ္မုကာလောကော၊ ကြီးစွာသော မီးရှူး၏ အရောင်တည်း။ (မဟာဥက္ကာလောကော–သီမူ) သြသဓိတာရကပ္ပဘာတိ၊ ကား။ ဧတာယ၊ ဤသောကြာကြယ်သည်။ ဥသန္ဓာ၊ များသော။ ပဘာ၊ ကို။ ဓိယတိ၊ ဆောင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သြသဓိ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သြသဓီနံ၊ တသီးပင်တို့အား။ (စပါး ဝါး မြက်စသော တသီးသာသီး၍ သေသောအပင်မျိုးတို့ကို ခေါ်သည်) အနုဗလပ္ပဒါယိကတ္တာ၊ အဆင့်ဆင့်အားပေးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သြသဓိ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ လဒ္ဓနာမာယ၊ ရအပ်သောအမည်ရှိသော။ တာရကာယ၊ ကြယ်၏။ ပဘာ၊ အရောင်တည်း။ သဝိသယေ၊ မိမိအရာနယ်ပယ်၌။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ အန္ဓကာရဝိဓမနတော၊ (ကန်းသည်ကို ပြုတတ်သော) အမိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သရဒသူရိယမဏ္ဍလသဒိသံ၊ သရဒအခါ၌ထွက်သော နေဝန်းနှင့် တူ၏။

ခန္ဓပဋိပါဋိယာ၊ ခန္ဓာအစဉ်ကို။ အမုဉ္စနတော၊ မလွှတ်ခြင်းကြောင့်။ ယဋ္ဌိကောဋိဂမနံ ဝိယ၊ တောင်ဝှေးစွန်းဖြင့် သွားခြင်းနှင့်တူ၏။ ကုန္ဒဒီနံ၊ မြစ်ငယ်မည်သော ချောင်းမြောင်းတို့ကို။ အတိက္ကမနာယ၊ ကူးခြင်းငှါ။ ဧကေနေဝ၊ တချောင်းတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ ရုက္ခဒဏ္ဍေန၊ သစ်တုံးဖြင့်။ ကတသင်္ခေါ၊ ပြုအပ်သောတံတားသည်။ ဒဏ္ဍကသေတု၊ မည်၏။ စတူဟိ ဝါ၊ လေးယောက်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စဟိ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဧနေဟိ၊ လူတို့သည်။ ဂန္တုံ၊ ဌ၊။ သက္ကုဏော ယျော၊ သော။ (ကတသင်္ခေါ–၌စပ်) ဖလကေ၊ ပျဉ်ချပ်တို့ကို။ အတ္ထရိတ္တာ၊ ခင်း၍။ အာဏိယော၊ စို့–မယ်နှ–သံတို့ကို။ ကောဋ္ဌေတ္တာ၊ ရိုက်သွင်း၍။ ကတသင်္ခေါ၊ ပြုအပ်သောတံတားသည်။ ဧယ်သေတု၊ မည်၏။ ဧယ်သတ္တာသ၊ ခြေလျင်ကုန်သည်အပေါင်း၏။ ဂမနယောဂ္ဂေါ။ သွားခြင်းဌါလျောက်ပတ်သော၊ ဝါ၊ သွားလောက်သော။ သင်္ခေါ၊ တံတားသည်။ ဧယ်သေတု၊ မည်၏။ ဧယ်မဂ္ဂေါ ဝိယ၊ ဧယ်မဂ္ဂေါ–ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ သကဋ္ဌသ၊ လှည်း၏။ ဂမနယောဂ္ဂေါ၊ သွားခြင်းဌါလျောက်ပတ်သော။ သင်္ခေါ၊ သည်။ သကဋ္ဌသေတု၊ မည်၏။ သကဋ္ဌမဂ္ဂေါ ဝိယ၊ သကဋ္ဌမဂ္ဂေါ–ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ မဟာတာ၊ များစွာသော။ ဧယ်သတ္ထေန၊ သည်။ ဂန္တဗ္ဗမဂ္ဂေါ၊ သွားအပ်–သွားနိုင်သော ခရီးသည်။ မဟာဧယ်မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ဗဟူဟိ၊ ကုန်သော။ ဝိသဝ ဝါ၊ နှစ်ဆယ်မူလည်းဖြစ်သော။ တိံ သဝ ဝါ၊ သုံးဆယ်မူလည်းဖြစ်သော။ သကဋ္ဌေဟိ၊ တို့သည်။ ဧကဏ္ဏော၊ တပေါင်းတည်း။ ဂန္တဗ္ဗမဂ္ဂေါ၊ သည်။ မဟာသကဋ္ဌမဂ္ဂေါ၊ မည်၏။

ဣမသ္မိံ ပန အဓိကာရေတိ၊ ကား။ စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယန္တိ၊ ဟူ၍။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌ–၌ စပ်) စိတ္တသီသေန၊ စိတ်ကို ခေါင်းတပ်သဖြင့်။ သာဝကသ၊ အား။ နိဒ္ဒိဋ္ဌသမာဓိဘာဝနာဓိကာရေ၊ ညွှန်ပြအပ်သော သမာဓိဘာဝနာအရာ၌။

၄၀၃။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဝကာနံ၊ တို့၏။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿရဏံ၊ ကို။ ဣဓ၊ ၌။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝန္တိ၊ ကား။ တေ၊ ထိုအညတိတ္ထိယ ပကတိသာဝက အစရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အနုဿရန္တိ ယထာ၊ အောက်မေ့ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အနုဿရိတုကာမေန၊ အောက်မေ့ခြင်းဌါ အလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ တီသု၊ ကုန်သော။ ဈာနေသု၊ တို့၌။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ပိတိသုခေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကာယစိတ္တာနံ။ ကိုယ်နှင့်စိတ်တို့ကို။ သမ္ဓိဏာနာယ၊ နှစ်သိမ့်စေခြင်း–စိုပျိုပြည့်ဖြိုးစေခြင်းငှါ။ စတ္တာရိ ဈာနာနိ သမာပဇ္ဇိတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ ပါဒကဈာနမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဝင်စားအပ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ယာယ နိသဇ္ဇာယ၊ အကြင်ထိုင်ခြင်းဖြင့်။ နိသိန္နသ၊ ထိုင်နေပြီးသော ရဟန်း၏။ အနုဿရဏာရမ္ဘော၊ အောက်မေ့ခြင်းငှါ အားထုတ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သာ၊ ထိုထိုင်ခြင်းသည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ သဗ္ဗပစ္ဆိမာ၊ သော။ နိသဇ္ဇာ၊ မည်၏။ တတော အာသနပညာပနန္တိ၊ ကား။ တတော နိသဇ္ဇာယ၊ ထိုနောက်ဆုံးထိုင်ခြင်းမှ။ ပုရိမကံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ အာသနပညာသနံ၊ နေရာခင်းခြင်းကို။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ သေသေသုပိ၊ ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ [၄၈] ဘောဧနကာလောတိအာဒီသု၊ တို့၌။ ကာလ သီသေန၊ ကာလကို ခေါင်းတပ်သဖြင့်။ တသ္မိံ တသ္မိံ ကာလေ၊ ၌။ ကတကိစ္စံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ စေတိယင်္ဂဏေ။ပ။ ကာလောတိ၊ ကား။ စေတိယင်္ဂဏ ဗောဓိယင်္ဂဏေသု၊ တို့၌။ စေတိယဗောဓိနံ၊ စေတီနှင့်ဗောဓိပင်တို့ကို။ ဝန္ဒနကာလော၊ ရှိခိုးသောအခါကို။ သကလံ ရတ္တိန္ဒိဝန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ အစ္ဆန္တသံယောဂေ၊ ၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာ ဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။

ကိဠိ၊ တစုံတခုသော။ ကိစ္စံ၊ ကို။ (ကိဠိ–၏ အစွဲကိုပြသည်) ဧတ္တကေနာတိ၊ ကား။ ပါဒကဈာနသမာပဇ္ဇနေန၊ ပါဒကဈာန်ကို ဝင်စားခြင်းဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ နိသာနသိလာ၊ ဓားသွေးကျောက်သည်။ သတ္ထကသ၊ ဓား၏။ (နိသိတဘာဝါဝဟာ) ဝိယ၊ သွေးအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်–ထက်သည်၏ အဖြစ်ကို ဆောင်တတ်သကဲ့သို့။ ပါဒကဈာနံ၊ သည်။ သတိပညာနမ္ပိ၊ သတိနှင့် ပညာတို့၏ လည်း။ နိသိတဘာဝါဝဟံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယတော၊ ယင်းသို့ သတိပညာတို့၏ ထက်သည်၏ အဖြစ်ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသ၊ ထိုယောဂီရဟန်းအား။ တာ၊ ထိုသတိနှင့် ပညာတို့သည်။ တံသမာပဇ္ဇနေန၊ ထိုပါဒကဈာန်ကို ဝင်စားခြင်းဖြင့်။ ပရမနေပက္ကပ္ပတ္တာ၊ အလွန်ရင့်ကျက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဒီပေ။ပ။ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အန္ဓကာရဌာနေ၊ အမိုက်တိုက်အရပ်၌။ (ဒီပေ၊ ကို။ ဧလိတေ။ သော်။) ဣတိ၊ ဤကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ပုရိမဘဝေတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ ဘဝသ္မိံ၊ ၏။ (သီမူ၌ ဣမသ္မာ ဘဝါ–ဟု ရှိ၏။ သင့်၏) အနန္တရေ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ ပုရိမသ္မိံ ဘဝေ၊ ၌။ ပဝတ္တိတနာမရူပန္တိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တိတနာမရူပံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော နာမ်ရုပ်ကို။ တဋ္ဌ ခေါ၊ ထိုနာမ်ရုပ်ကိုလည်း။ ပဌမံ၊ စွာ။ ရူပံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ နာမံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အပရေ၊ တပါးသောဆရာတို့သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ နာမံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ ပစ္ဆာ၊ မှ။ ရူပံ၊ ကို။

(အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုကုန်၏။ ပဟောတိတိ၊ ကား။ သဣ္ဂေါတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ပဏ္ဍိတောနာမ၊ ပညာရှိမည်သည်ကား။ ဣမိဿာ အဘိညာဘာဝနာယ၊ ဤ ကတာဓိကာရော၊ ပြုအပ်ဘူးသော အဓိကာရရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။

အည် ဥပ္ပန္နန္တိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ အညသ္မာ၊ သော။ ကမ္မဘဝါ၊ ကြောင့်။ အညော၊ သော။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ ဘဝသည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဣတိကတ္တာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ မူ။) အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နန္တိရဘာဝတော၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်တပါး၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အညထာ၊ ဖြင့် (ယူအပ်သည်ရှိသော်)။ ဧကဘဝေပိ၊ တခုတည်းသော ဘဝ၌သော်လည်း။ အညမညမေဝ၊ တပါးတပါးအသစ်သာလျှင်ဖြစ်သော။ နာမရူပံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ နိရုဒ္ဓဠု၊ ချုပ်လေပြီးသော နာမ်ရုပ်သည်လည်း။ အပ္ပဋိသန္ဓိကံ၊ တဖန်ပြန်၍စပ်ခြင်း–ဖြစ်ခြင်းမရှိပေ။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ယေ။ပ။ သန္ဓိကာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[မရဏ္ဏသ၊ သေဆဲပုဂ္ဂိုလ်၏။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်လေကုန်သော။ ယေ (ခန္ဓာ ဝါ)၊ အကြင်စုတိခန္ဓာတို့သည်ဎင်း။ ဣဒ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ တိဋ္ဌမာနသ၊ တည်ဆဲ–အသက်ရှင်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ နိရုဒ္ဓါ၊ ကုန်သော။ (ယေ ခန္ဓာ ဝါ၊)တို့သည်ဎင်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ (တေ) ခန္ဓာ၊ ထိုချုပ်လေပြီးသော သေဆဲပုဂ္ဂိုလ်၏ ခန္ဓာနှင့် ရှင်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်၏ ခန္ဓာတို့သည်၊ ဝါ၊ ထိုနှစ်မျိုးသော ခန္ဓာတို့သည်။ သဒိသာ၊ တူကုန်၏။ ဂတာ၊ ချုပ်သွားလေသော ခန္ဓာတို့သည်။ အပ္ပဋိသန္ဓိကာ၊ တဖန်ပြန်၍ စပ်ခြင်း–ဖြစ်ခြင်းမရှိကုန်။]

တံ ဌာနန္တိ၊ ကား။ တံ နိက္ခေပဌာနံ၊ ထိုအတ္တဘောကို ပစ်ချရာဌာနသည်၊ ဝါ၊ စုတိဌာနသည်။ အဘဟုန္ဒရိကန္တိ၊ ကား။ သမန္တတော စ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှဎင်း။ ဥပရိ စ၊ အထက်၌ဎင်း။ ဃနသဏ္ဌာနံ၊ တခဲနက်ဖုံးလွှမ်းအပ်၏။ သမ္ဘာဝေဌာနံ၊ ကျဉ်းမြောင်းသော ဌာနတည်း။ အန္ဓတမမိဝါတိ၊ ကား။ အန္ဓကာရတိမိသာ ဝိယ၊ ကန်းသည်ကို ပြုတတ်သော အမိုက်မှောင်အတိကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။

ကူဋာဂါရကဏ္ဏိကတ္ထာယာတိ၊ ကား။ ကူဋာဂါရသ၊ အထွတ်တပ်သော အဆောင်၏။ ကူဋတ္ထာယ၊ အထွတ်အလို့ငှါ။ ကူဋာဂါရသ၊ ၏။ ကဏ္ဏိကာ ဝိယ၊ အထွတ်–အဖူး–အချက်ကဲ့သို့။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) မဟာရုက္ခော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ပုရိမဘဝေ၊ ရှေးဘဝ၌။ စုတိက္ခဏော၊ ၌။ ပဝတ္တနာမရူပံ၊ ဖြစ်သောနာမ်ရုပ်ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) သာခါပလာသာ ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ တေန၊ ထိုစုတိနာမ်ရုပ်နှင့်။ သမ္ဘန္ဓံ၊ သော။ ဣမသ္မိံ ဘဝေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) ကမ္မာရသာလာ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ပါဒကဇ္ဈာနံ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာ ဥပမေယျ နှိုးနှောခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကဋ္ဌဖာလကောပမာပိ၊ ထင်းခွဲသူဥပမာကိုလည်း။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ–၌ စပ်) ယထာ နာမ၊ ကား။ ဗလဝေ။ သော။ ပုရိသော၊ သည်။ သြဒနပစနာဒိအတ္ထံ၊ ထမင်းချက်ခြင်းအစရှိသောအကျိုးငှါ။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ ဒါရုံ၊ သစ်တုံးကို။ ဖာလေန္တော၊ ခွဲလတ်သော်။ တဿ၊ ထိုသစ်တုံး၏။ တစဖေဂ္ဂုမတ္တဖာလနေ၊ အခွန်အကာမျှကိုခွဲရာ၌။ ဖရသုဓာရာယ၊ ပေါက်ဆိန်အသွားသည်။ ဝိပန္နာယ၊ ပျက်လတ်–ပဲ့လတ်သော်။ မဟန္တံ၊ သော။ ဒါရုံ၊ ကို။ ဖာလေတုံ၊ ငှါ။ အသက္ကောန္တော၊ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍။ ဓုရနိက္ခေပံ၊ ဝန်ချခြင်း–လက်လျှော့ခြင်းကို။ အကတွာ၊ ၍။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ကေသေဃာဝရကူပမာ၊ ဆံပင်ချည်–ခေါင်းရိတ်သူဥပမာသည်။ တထာ၊ ထိုအတူပင်တည်း။ (ထိုအတူဟု ဆိုသော်လည်း ဤ၌ကား သင်ခုန်းမပြတ်လျှင် သွေးခြင်း–ခတ်ခြင်းကို ယူအပ်၏။ ဤကား အထူးတည်း။)

[၄၉] အတီတာသု၊ ကုန်သော။ ဇာတီသု၊ ဘဝတို့၌။ နိဝုတ္ထခမ္ဘာရမ္ဘဏတ္ထာသာဝါ၊ နေခဲ့ဘူး–မှီဝဲခဲ့ဘူးသောတရားလျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ နာမ၊ မည်သည်။ နု ဃောတိ၊ မဖြစ်။ တန္တိ၊ ကား။ ပစ္ဆိမနိသဒ္ဒေတော၊ နောက်ဆုံးအထိုင်မှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ ယာဝ၊ လောက်။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ တာဝ၊ လောက်။) ပဝတ္တံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ တည်း။ ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏဿ၊ ၏။ ပရိကမ္မဘာဝေန၊ ပရိကံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တသမာဓိနာ၊ ဖြစ်သော သမာဓိနှင့်။ သမ္ဘယုတ္တဉာဏံ၊ ယှဉ်သောဉာဏ်သည်။ ပရိကမ္မသမာဓိဉာဏံ၊ မည်၏။ တံ ရူပါဝစရံ သန္ဓာယ နု ယုဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုဧကေဆရာတို့၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ (နု ယုဇ္ဇတိ–၌ စပ်) အတီတံသဉာဏံ၊ ကို။ ရူပါဝစရံ၊ ဟူ၍။ စေ အဓိပ္ပေတံ၊ အကယ်၍ အလိုရှိအပ်သည်ဖြစ်အံ့။ နု ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ (ကသ္မာ၊ ကား) ပရိကမ္မသမာဓိဉာဏဿ၊ ပရိကမ္မသမာဓိနှင့်ယှဉ်သောဉာဏ်၏။ ကာမာဝစရဘာဝတော၊ ကာမာဝစရ၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အနန္တရစုတိဿ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော စုတိ၏။ သြရတော၊ အတွင်းဖက် ဤမှာဖက်၌။ ပဝတ္တက္ခဏေ၊ ဖြစ်သောခန္ဓာတို့ကို။ (သီမှနှင့်အညီပင်) အာရဗ္ဘ၍။ ရူပါဝစရံ၊ ရဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ ပါဠိယံ ဝါ၊ ပါဠိ၌သော်ငင်း။ အဋ္ဌကထာယံ ဝါ၊ ၌သော်ငင်း။ အာဂတံ၊ လာသောစကားသည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ ။ ယေသံ ဧဝနာနံ၊ အကြင် လေးကြိမ် ငါးကြိမ်သော ဧကတို့တွင်။ ပုရိမာနိ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော ၃–ကြိမ် ၄–ကြိမ်သော ဧကတို့သည်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။) ယဒါ ပန၊ အကြင်အခါ၌ကား။ အပ္ပနာစိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ အဿ၊ ထိုယောဂီရဟန်း၏၊ ဝါ၊ အား။ ဣတိ၊

သို့။ သမ္ဘန္ဓော၊ ၏။ ဣဒံ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ နာမာတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ အနန္တရဿ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ ဘဝဿ၊ အတိတ်ဘဝ၏။ စုတိကွဏော၊ ၌။ ပဝတ္တနာမရူပံ၊ ဖြစ်ခဲ့သောနာမ်ရုပ်ကို။ (သီမူနှင့်အညီပင်)အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တဉာဏံ၊ ဖြစ်သောဉာဏ်ကို။ ကာမံဒဿိတံ၊ အကယ်၍ကား ပြအပ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တံ၊ ထိုစကားကို။ နိဒဿန မတ္တံ၊ ပုံစံပြစကားဟူ၍။ ဒဋ္ဌမ္ဘံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဉာဏသာမညဿ၊ ဉာဏ်သာမည၏။ ဧတေတိတဘာဝတော၊ ထွန်းပြအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ထင်စွာ။ တတော နာမရူပတော၊ ထိုစုတိနာမ်ရုပ်မှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ အတီတာ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ စ၊ တို့သည်၎င်း။ ခန္ဓပဋိဗဒ္ဓါ စ၊ ခန္ဓာနှင့်စပ်သော တရားတို့သည်၎င်း။ သဗ္ဗော၊ အလုံးစုံသော တရားသည်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသော၊ မည်သည်။ ဟောတိ ယထေဝ၊ ကဲ့သို့သာလျှင်။ ဧဝံ၊ တူ။ တဿ၊ ထိုပုဗ္ဗေနိဝါသမည်သော တရားအပေါင်းကို။ ပဋိဝိဇ္ဈနဝသေန၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တဉာဏံ၊ ဖြစ်သောဉာဏ်သည်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိဉာဏံ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တေန။ပ။ အနုဿရတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၄၀၄။ ဧကမ္ပိ ဇာတိန္တိ၊ ကား။ ဧကမ္ပိ ဘဝံ၊ တခုသောဘဝကိုလည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဧကကမ္မနိဗ္ဗတ္တော၊ တခုသော ကံကြောင့်ဖြစ်သော။ အာဒါနနိက္ခေပပရိစ္ဆိန္နော၊ ပဋိသန္ဓေစုတိဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော။ အဇ္ဈောဂဟဝေဒနာ၊ အတွင်းဝင်သော တရားတို့၏ အပြားရှိသော။ သော ခန္ဓပဋိဗဒ္ဓေ၊ ထိုခန္ဓာအစဉ်ကို။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ ဇာတိတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧကမ္ပိ။ပ။ ခန္ဓသန္တာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပရိဟာယမာနောတိ၊ ကား။ ခီယမာနော၊ ကုန်ဆဲသော။ ဝိနဿ မာနော၊ ပျက်ဆဲသော။ ကပ္ပေါတိ၊ ကား။ အသရော်ယျကပ္ပေါ၊ သည်။ သော ပန၊ ထိုကပ်သည်ကား။ အတ္ထတော၊ သရုပ်တရား ကိုယ်အားဖြင့်။ ကာလော၊ တည်း။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ပဝတ္တမာနသခ်ါရဝသေန၊ ဖြစ်ဆဲသော သခ်ါရ၏အစွမ်းဖြင့်။ အဿ၊ ထိုကပ်၏။ ပရိဟာနိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဝမှုမာနော ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေါတိ ဗျတ္တာပိ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌ပင်လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ "ကာလံ၊ ကို။ ခေပေတိ၊ ကုန်စေ၏။" ဣတိ၊ စ၊ ဤသို့ဌင်း။ "ကာလော၊ သည်။ အတ္တနာ၊ မိမိနှင့်။ သဟ၊ ကွ။ သဗ္ဗာနေဝ၊ အလုံးစုံသလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဘူတာနိ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ဃသတိ။ စားဏ်။" ဣတိ စ၊ ဤသို့ဌင်း။ ဣတိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ ကာလဿာပိ၊ ၏လည်း။ ယော ခယော၊ ကုန်ခြင်းကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုကာလ၏ကုန်ခြင်းကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ နာဓိပ္ပေတော၊ အလိုမရှိအပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂတော၊ အလိုမရှိအပ် သောအနက်ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ သံဝဋ္ဋနံ ဝိနဿနံ၊ ပျက်ခြင်းသည်။ သံဝဋ္ဋော၊ မည်၏။ သံဝဋ္ဋတော၊ ပျက်သည်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌။ တထာ၊ ထိုပျက်ပြီးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဌာယီ၊ တည်သောကပ်သည်။ သံဝဋ္ဋဌာယီ၊ မည်၏။ တံမူလကတ္တာတိ၊ ကား။ တံပုဗ္ဗကတ္တာ၊ ထိုသံဝဋ္ဋကပ်လျှင် ရှေ့သွားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ။ဝိဝဋ္ဋနံ နိဗ္ဗတ္တနံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝမှုနံ၊ ပွါးခြင်းသည်။ ဝိဝဋ္ဋော၊ မည်၏။

တေဇော။ပ။ သံဝဋ္ဋောတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သံဝဋ္ဋသီမာနုက္ကမေန၊ ကမ္ဘာပျက်ရာအပိုင်းအခြား နယ်ပယ်အစဉ် အားဖြင့်။ သံဝဋ္ဋေသု၊ ကမ္ဘာပျက်ခြင်းတို့ကို။ ဝတ္တဗ္ဗေသု၊ ဆိုသင့်ကုန်လျက်။ တထာ၊ ဖြင့်။ အဝတ္တာ၊ မူ၍။ အာပေါ။ပ။ သံဝဋ္ဋောတိ၊ ဟူ၍။ [၅၀] ဝစနံ၊ ဆိုခြင်းသည်။ သံဝဋ္ဋကမဟာဘူတဒေသနာနုဗုဇ္ဈယာ၊ ပျက်စေတတ်သော မဟာဘုတ်တို့ကို ဟောသော ဒေသနာအစဉ်အားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ဘာဝိသံဝဋ္ဋာနုဗုဇ္ဈယာ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော ကမ္ဘာပျက်ခြင်းအစဉ်အားဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အပရေ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) အာပေန၊ ရေဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ သံဝဋ္ဋော၊ ပျက်ခြင်းသည်။ အာပေါသံဝဋ္ဋော၊ မည်၏။ သံဝဋ္ဋသီမာတိ၊ ကား။ သံဝဋ္ဋမရိယာဒါ၊ ကမ္ဘာ ပျက်ခြင်း၏ အပိုင်းအခြား ဘောင်သတ်နယ်ပယ်တို့တည်း။

သံဝဋ္ဋတီတိ၊ ကား။ ဝိနဿတိ၊ ပျက်စီး၏။ သဒါတိ၊ ကား။ သဗ္ဗကာလံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ တီသုပိ၊ ကုန်သော။ သံဝဋ္ဋ ကာလေသု၊ တို့၌။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဧကံ ဗုဒ္ဓခေတ္တန္တိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသောစကားကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ယံ၊ အကြင်ဗုဒ္ဓခေတ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဗုဒ္ဓခေတ်ကို။ နိယမေတွာ၊ သတ်မှတ်၍။ ဒသေတုံ၊ ၄၂။ ဗုဒ္ဓခေတ္တံ နာမ တိဝိဓန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယတ္တကေ၊ အကြင်မျှလောက်သော။ ဌာနေ၊ ၌။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိဉာဏာနုဘာဝေါ၊ ပဋိသန္ဓေဉာဏ်၏ အစွမ်းအာနုဘော်သည်။ ပုညဖလသမုတ္တေဇိတော၊ ကောင်းမှုကံ၏အကျိုးသည် ကောင်းစွာ ထက်စေအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ထက်စေအပ်သော။ ပဋိသန္ဓိ ဉာဏာနုဘာဝေါ၊ သည်။ သရသေနေဝ၊ မိမိသဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ ပဝိဇ္ဇတိ၊ အလွန်အကဲ ကွန်မြူးစမှယ်၏။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ၊ ထို(ဉာဏာနုဘာဝ၏ ကွန်မြူးရာ) အလုံးစုံသော အရပ်သည်လည်း။ ဗုဒ္ဓကိစ္စရသ၊ ဘုရားအလောင်း၏။ နိဗ္ဗတ္တနခေတ္တံ နာမ၊ ဖြစ်ရာခေတ်မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧတိခေတ္တံ။ပ။ ပရိယန္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာနုဘာဝေါ ဝတ္တတီတိ၊ ကား။ ဣဓ၊ ဤလောကဌ်။ စေတောဝသိပ္ပတ္တော၊ သော။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာဏာခေတ္တပရိယာပန္နေ၊ အာဏာခေတ်၌ အကျုံးဝင်သော။ ယတ္တ ကတ္တစိ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသော။ စက္ကဝါဠေ၊ ၌။ ဌတ္တာ၊ ၍။ အတ္တာနော၊ ၏။ အတ္တာယ၊ ၄၂။ ပရိတ္တံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအာဏာခေတ်၌သာလျှင်။ အညံ၊ တပါးသော။ စက္ကဝါဠံ၊ သို့။ ဂတောပိ၊ သွားရောက် သော်လည်း။ ကတပရိတ္တော ဧဝ၊ ပြုအပ်သော ပရိတ်အကာအကွယ်ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ပရိတ်၏တန်ခိုးပျံ့နှံ့ရာ အရပ်ကို ဆိုလိုသည်) အထ ဝါ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုအာဏာခေတ်၌။ ဧကစက္ကဝါဠေ၊ တခုတည်းသော စက္ကြာဝဠာ၌။ ဌတ္တာ၊ ၍။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထာယ၊ ၄၂။ ပရိတ္တေ၊ ကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ အာဏာခေတ္တေ၊ ၌။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့အား။

ပရိတ္တာနုဘာဝေါ၊ ပရိတ်၏အစွမ်းအာနုဘော်သည်။ အဘိသမ္ဘုဏာတိ ဧဝ၊ ရောက်သည်သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတ္ထ၊ ထိုအာဏာခေတ်၌။ ဒေဝတာဟိ၊ နတ်တို့သည်။ ပရိတ္တာဏာယ၊ ပရိတ်၏ အာဏာကို။ သမ္ဘဋ္ဌိတဗ္ဗတော၊ ခံယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ယံ ဝိသယခေတ္တံ၊ အကြင်ဝိသယခေတ်ကို။ သန္ဓာယ၊၍။ ဧကသ္မိံ ယေဝ ခဏေ၊ တပြိုင်နက်သော ခဏ၌သာလျှင်၊ ဝါ၊ တခဏချင်းသာလျှင်။ သရေန၊ အသံဖြင့်။ အဘိဝိညာပနံ စ၊ သိစေနိုင်ခြင်း, ကြားစေနိုင်ခြင်းကိုလင်း။ အတ္တနော၊ မိမိဟု ဆိုအပ်သော ကိုယ်တော်မြတ်၏။ ရူပဒဿနဋ္ဌာ၊ အဆင်းရုပ်ကို ပြနိုင်ခြင်း, မြင်စေနိုင်ခြင်းကိုလင်း။ ပဋိဇာနန္တေန၊ ဝန်ခံသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ သော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ယာဝတာ ဝါ ပန အာကခ်ေယျာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယတ္ထာတိ၊ ကား။ အနန္တာပရိမာဏော၊ အဆုံးမရှိ အပိုင်းအခြားမရှိသော။ ယသ္မိံ ဝိသယခေတ္တေ၊ ၌။ ယံ ယံ၊ အကြင်အကြင်အရာကို။ တထာဂတော၊ သည်၊ အာကခ်ံတိ၊ ၏။ တံ တံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဗုဒ္ဓဉာဏဿ၊ ၏။ အာကခ်ါမတ္တာပဋိဗဒ္ဓ ဝုတ္တိတာယ၊ အလိုမျှနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သဏ္ဌာဟန္တန္တိ၊ ကား။ ဝိဝဋ္ဋမာနံ၊ ပွါးလတ်သော်။ ဇာယမာနံ၊ ဖြစ်လတ်သော်။

၄၀၅။ ဂေါခါယိတကမတ္တေသူတိ၊ ကား။ ဂေါဟိ၊ နွားတို့သည်။ ခါဒိတဗ္ဗပွဝမာဏေသု၊ စားအပ်, စားလောက်သော ပမာဏရှိကုန်သည်။ ယန္တိ၊ ကား။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ဤ။ ပုပ္ဖဖလူပဇီဝိနိယော၊ အပွင့်အသီးကို မှီ၍ အသက်မွေးကုန်သော။ ဒေဝတာ စ၊ တို့သည်လည်း။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘန္ဓော၊ ၏။

ဧတေသန္တိ၊ ကား။ ဝဿူပဇီဝိနောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တသတ္တာနံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော သတ္တဝါတို့တွင်။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ၌။ သော စ ခေါ၊ ထိုဗြဟ္မလောကကိုလည်း။ ပရိတ္တာဘာဒိဗြဟ္မလောကေ၊ ကဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပဋ္ဌိလဒ္ဓဗ္ဗာနဝေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ ဈာနပွဋ္ဌိလာဘဿ၊ ၏။ သမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တဒါ ဟိတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ လောကံ၊ သတ္တလောကကို။ ဗျူဟေန္တိ သမ္ဘိဏ္ဍေန္တိ၊ ပေါင်းစုကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကဗျူဟာ၊ မည်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုလောကဗျူဟာနတ်တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ ဌိတာပိ၊ ရပ်တည်ကုန်လျက်လည်း။ နိသိန္နာပိ၊ ထိုင်ကုန်လျက်လည်း။ သံဝေဂဇာတာ စ၊ ဖြစ်သော ထိတ်လန့်ခြင်းရှိကုန်သည်ဝင်း။ [၅၁] သမ္ဘမပွတ္တာ စ၊ စိတ်၏ချာချာလည်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်ဝင်း၊ ဝါ၊ အံ့အားသင့်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်သည်ဝင်း။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ တေသံ၊ ထိုလောကဗျူဟာနတ်တို့၏။ အာသနေ၊ အနီးဖြစ်သော။ ဌာနေ၊ ၌။ သန္ဓိပတန္တိ ကိရ၊ စုဝေးကုန်သတတ်။ သိခါ ဗန္ဓဿ၊ သ္ပျောင်ထုံးအဖွဲ့၏။ မုတ္တတာယ၊ ဖြေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မုတ္တသိရာ၊ ဖြေအပ်သော သ္ပျောင်ထုံးရှိကုန်၏။ ဣတော စိတော စ၊ ထိမှ ဤမှလည်း။ ဝိရူယမာနကေသတာယ၊ လှုပ်ရှားသောဆံပင်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိကိဏ္ဏကေသာ၊ မည်ကုန်၏။ လောကဝိနာသဘယေန၊ လောကဓာတ်ပျက်စီးအံ့သည်မှ ကြောက်သဖြင့်။ သောကဝန္တစိတ္တတာယ၊ စိုးရိမ်ခြင်းရှိသော စိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတိဝိယ၊ လျှင်။ ဝိရူပဝေသမာရိနော၊ ဖောက်ပြန်သောအသွင်ကို ဆောင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ မာရိသာတိ၊ ဟူသောစကားသည်။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ ဝိယသမုဒါစာရော၊ ချစ်သဖြင့် ခေါ်ဝေါ်သော စကားတည်း၊ ဝါ၊ ချစ်အပ်သောသူကို ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုသောစကားတည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဧတေ၊ ဤလောကဗျူဟာနတ်တို့သည်။ ကပ္ပဝုဋ္ဌာနံ၊ ကမ္ဘာ၏ ထခြင်း–ပျက်ခြင်းကို။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဇာနန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ မေးငြားအံ့။ ဓမ္မတာယ၊ သည်။ သဏ္ဌာ ဒိတာ၊ နှိုးဆောင်တိုက်တွန်းအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ (ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) တာဒိသနိမိတ္တဒဿနေန၊ ထိုသို့သဘောရှိသောနိမိတ်ကို မြင်ခြင်းကြောင့်။ (ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဧကေ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။)ဗြဟ္မဒေဝတာဟိ၊ တို့သည်။ ဥယျောဇိတာ၊ နှိုးဆော်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ (ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ အပရေ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

မေတ္တာဒီနိတိ၊ ကား။ မေတ္တာမနသိကာရာဒီနိ၊ မေတ္တာကို နှလုံးသွင်းခြင်းအစရှိကုန်သော။ ကာမာဝစရပုညာနိ၊ ကာမာဝစရကောင်းမှုကုသိုလ်တို့ကို။ ဒေဝလောကေတိ၊ ကား။ ကာမဒေဝလောကေ၊ ကာမာဝစရနတ်ပြည်လောက၌။ ဒေဝါနံ၊ တို့အား။ သုခသမ္ဘဿဝါတဂ္ဂဟာဏာပရိစယေန၊ ချမ်းသာသော အတွေ့ရှိသော လေကိုယူခြင်း၌ အလေ့အကျက်ဖြင့်။ ဝါယောကသိဏော၊ ၌။ ဈာနာနိ၊ တို့သည်။ သုခေနေဝ၊ ချမ်းသာလွယ်ကူသဖြင့်သာလျှင်။ ဣဒ္ဓိနိကိရ၊ ပြည့်စုံကုန်သတတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝါယောကသိဏော။ပ။ ပဋ္ဌိလဘန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဒဏ္ဍေ ပနာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ အာပါယိကေ၊ အပါယ်သတ္တဝါတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဒေဝလောကေ၊ နတ်ပြည်၌။

ဒုတိယော သူရိယောတိ၊ ကား။ ဒုတိယံ၊ သော။ သူရိယမဏ္ဍလံ၊ နေဝန်းသည် သတ္တသူရိယန္တိ၊ ကား။ သတ္တသူရိယ ပါတုဘာဝသုတ္တံ၊ ခုနစ်စင်းသော နေတို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို ဟောသောသုတ်ကို။ (ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ–၌ စပ်) ပကတိသူရိယေတိ၊ ကား။ ကပ္ပဝုဋ္ဌာနကာလတော၊ ကမ္ဘာပျက်သောအခါမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နသူရိယဝိမာနေ၊ ဖြစ်ခဲ့သော နေဗိမာန်၌။ ပန၊ ဆက်။ ကပ္ပဝုဋ္ဌာနကာလေ၊ ကမ္ဘာပျက်သောအခါ၌။ အညေ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရဒေဝါ၊ တို့သည်။ (ဗြဟ္မလောကံ၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တိ) ယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သူရိယဒေဝပုတ္တောပိ၊ နေနတ်သားသည်လည်း။ ဈာနံ၊ ကို။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၊ ၍။ ဗြဟ္မလောကံ၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သူရိယမဏ္ဍလံ ပန၊ နေဝန်းသည်ကား။ ပဘဿရတရဏ္ဍေ၊ သာလွန်၍တောက်ပသည်ဝင်း။ တေဇေဝန္တတရဏ္ဍ၊ သာလွန်၍ တန်ခိုးရှိသည်ပူသည်ဝင်း။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ အပရေ၊ တို့သည်။ တံ၊ ထိုပကတိ နေဝန်းသည်။ အန္တရဓာယိတွာ၊ ၍။ အညမေဝ၊ တပါးသောနေဝန်းအသစ်သည်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။)

ဂဂ်ါ၊ မြစ်ရင်း။ ယမုနာ၊ ရင်း။ သရဘူ၊ ရင်း။ အစိရဝတီ၊ ရင်း။ မဟီ၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာ၊ ဤသည်တို့ကား။ ပဌ မဟာနဒီယော၊ မြစ်ကြီးငါးသွယ်တို့တည်း။

ပဘဝါတိ၊ ကား။ ဥပ္ပတ္တိဌာနဘူတာ၊ ဖြစ်ရာဌာနဖြစ်ကုန်သော။ ဟံသပါတနောတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ မန္ဒာကိနိံ၊ မန္ဒာကိနိအိုင်ကို။ အာဟ၊ ၏။

နိ သဏ္ဌာတီတိ၊ ကား။ နိ တိဋ္ဌတိ၊ မတည်။

ပရိယာဒိန္နသိနေဟန္တိ၊ ကား။ ပရိကိ္ခဏသိနေဟံ၊ ကုန်ပြီးသောအစေးဓာတ် အစိုဓာတ်ရှိ၏။ ယဿ အာပေါဓာတုယာ၊ အကြင်အာပေါဓာတ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ သည်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ အာဗန္ဓတ္တာ၊ ဖွဲ့အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ သမ္ဓိဏ္ဏာတာ၊ ပေါင်းအပ်သည်။ (သီမူနှင့်အညီပင်) ဟုတ္တာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုအာပေါဓာတ်သည်။ ဆဋ္ဌသူရိယ ပါတုဘာဝေန၊ ဆဋ္ဌနေ၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (သီမူနှင့်အညီ ဆဋ္ဌ–သင့်၏) ပရိကွယံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ယထာ စိဒန္တိ၊ ကား။ စ၊ ဆက်။ ဣဒံ စက္ကဝါဠံ၊ ဤစကြာဝဠာသည်။ (ဟောဘီ) ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဠာ နိပိတိ၊ ကား။ ဝိပတ္တိမဟာမေဃုပ္ပတ္တိတော၊ ကမ္ဘာပျက်မိုးရွာသည်မှ။ ပဌာယ၊ ၍။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ ဝုတ္တံ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ကပ္ပဝုဋ္ဌာနံ၊ ကမ္ဘာပျက်ခြင်းကို။ (ဤမှနောက်၌ သီမူနှင့်အညီ တံ–ဟူသောပုဒ်မရှိသင့်၊ ပိုသည်) တတ္ထ၊ ထိုကုဋေတသိန်းသော စကြဝဠာတို့၌။ အတိဒိသတိ၊ ညွှန်း၏။

ပလုဒ္ဓိတ္တာတိ၊ ကား။ ဆိဒ္ဓိတ္တာ၊ ပြတ်၍။ သခ်ါရဂတန္တိ၊ ကား။ ဘူတုပါဒါယပ္ပဘေဒံ၊ ဘူတရုပ်ဥပါဒါရုပ် အပြားရှိသော။ (ဤဖြင့် နာမ်မပါဟု သိစေ၏) သခ်ါရဇာတံ၊ သခ်ါရတရားအပေါင်းသည်။ သဗ္ဗသခ်ါရပရိကွယာတိ၊ ကား။ ဗျာပေ တဗ္ဗသခ်ါရ ပရိကွယာ၊ လောင်ကြွင်းစေအပ်သော အလုံးစုံသော သခ်ါရတို့၏ကုန်ခြင်းကြောင့်။ သယမ္ပိ၊ မိမိသည်လည်း။ သခ်ါရဂတံ၊ သခ်ါရတရားအပေါင်းသည်။ သမာနံ၊ ဖြစ်သောကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြစ်သော မီးလျှံသည်။ ဣန္ဓနာဘာဝတော၊ လောင်စာ၏မရှိခြင်းကြောင့်။ ဆာရိကမ္ပိ၊ ပြာကိုသော်လည်း။ အသေသေတွာ၊ မကြွင်းစေမူ၍။ နိဗ္ဗုဟိတွာ၊ အကြွင်းမဲ့လောင်၍။ ဝူပသမ္ဘတိ၊ ငြိမ်း၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သပ္ပိ။ပ။ နိဗ္ဗာယတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[၅၂] ၄ဝ၆။ ဒီဃသ အဒ္ဓုနောတိ၊ ကား။ သံဝဋ္ဋဌာယီအသင်္ခေယျကပ္ပသခ်ါတသ၊ သံဝဋ္ဋဌာယီအသင်္ခေယျကပ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဒီဃသ၊ သော။ ကာလသ၊ ၏။ အစ္ဆယေန၊ လွန်သောအခါ၌။ တာလက္ခန္ဓာဒီတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သာကသာလာဒိရုက္ခေ၊ ကျွန်း အင်ကြင်း အစရှိသော သစ်ပင်တို့ကို။ သဂ်ဏာတိ၊ သိမ်းယူ၏။ ဃနံ ကရောတီတိ၊ ကား။ ဝိသရိတုံ၊ ပျံ့သွားခြင်းငှါ။ အဒတ္တာ၊ ၍။ ဝိဏ္ဏိတံ၊ ပေါင်းစုအပ်သည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပရိဝဋ္ဋမန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝဋ္ဋဘာဝေန၊ လုံးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်ကို။ (ကရောတိ၊ ၏။) တန္တိ၊ ကား။ ဥဒကံ၊ သည်။ အသောတိ၊ ကား။ ဝါတသ၊ လေအား။ ဝိဝရံဒေတီတိ၊ ကား။ ယထာ၊ ဖြင့်။ ဃနံ၊ တခဲနက်တစပ်တည်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ သမ္ပိဏ္ဏောတိ၊ ပေါင်းစု၏။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ အန္တရံ၊ အကြားကို။ ဒေတိ၊ ၏။ (အနက်အဓိပ္ပါယ် ယူရန် ခက်၏) ပရိကွယမာနန္တိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ၊ တိုင်အောင်။ ဧကောဃဘူတေန၊ တခုတည်းသော အယဉ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝါတေန၊ လေသည်။ ပရိသောသိယမာနတာယ၊ ခြောက်ခန်းစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိကွယံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တံ၊ ရောက်လတ်သော်။ ဗြဟ္မလောကော၊ သည်။ ပါတုဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောနော၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ ဗြဟ္မလောကောတိ၊ ပါဠိဖြင့်။ ပဌမဈာနဘူမိ ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဥပရိစတုကာမာဝစရဒေဝလောကဌာနေတိ၊ ကား။ ယာမဒေဝလောကာဒိနံ၊ ယာမာနတ်ပြည် အစရှိကုန်သော။ စတုန္နံ၊ လေးခုသော နတ်ပြည်တို့၏။ ပတိဋ္ဌာနဌာနေ၊ တည်ရာ ဖြစ်သောအရပ်၌။ စတုမဟာရာဇိကတာဝတိံ သဘဝနာနံ၊ စတုမဟာရာဇ်တာဝတိံ သာနတ်ဘုံတို့၏။ ပတိဋ္ဌာနဌာနာနိ၊ တည်ရာအရပ်တို့သည်။ ပထဝီသမ္ဘန္ဓတာယ၊ လူ့လောကမြေကြီးနှင့်စပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တာဝ၊ စွာ။ နိ ပါတုဘဝန္တိ၊ ထင်ရှား မဖြစ်ကုန်သေး။

ရုန္ဓန္တိတိ၊ ကား။ ယထာ၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်သို့။ နိ ဘဿတိ၊ မလျောကျ။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ နိရောဓေန္တိ၊ ချုပ်စေကုန်၏။

ပဌမတရာဘိနိဗ္ဗတ္တာတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ အာယုကွယဿ၊ အသက်တမ်းကုန်ခြင်း၏။ သမ္ဘဝဿနံ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို ပြသောပုဒ်တည်း။ တေန၊ ထိုပုဒ်ဖြင့်။ ဒ္ဝိန္နံ ဝါ ကပ္ပါနံ၊ မဟာကပ်နှစ်ကပ်တို့၏ဝင်း။ စတုန္နံ ဝါ ကပ္ပါနံ၊ တို့၏ဝင်း။ အဋ္ဌန္နံ ဝါ ကပ္ပါနံ၊ တို့၏ဝင်း။ အာဒိမှိ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်သောသတ္တဝါတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တတောတိ၊ ကား။ အာဘဿရဗြဟ္မလောကတော၊ အာဘဿရာဗြဟ္မာ့ပြည်မှ။ ဟိ၊ မှန်။ ပရိတ္တာဘအပ္ပမာဏာဘာပိ၊ ပရိတ္တာဘာ အပ္ပမာဏာဘာဗြဟ္မာတို့ကိုလည်း။ အာဘဿရဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ အာဘဿရ–သဒ္ဒါဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ အာဘဿရ ဗြဟ္မာကို ယူခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ သင်ဟံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ ဟောန္တိ။ပ။ စရာတိ ဣဒံ၊ စကားကို။ ဥပစာရဏ္ဏနပုညဿ၊ ဥပစာရစျာန်ကောင်းမှု၏။ မဟာနုဘာဝတာယ၊ ကြီးသောအာနုဘော်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာလုပ္ပကာရကန္တိ၊

ကား။ အာလောပ်၊ အလုပ်အလွေးကို။ ကတ္တာ ကတ္တာ၊ ပြုကုန် ပြုကုန်၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ အာလုပ္ပနံ ဝိလောပ်၊ လုယက်ခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့မူလည်း။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဝေဒိတမ္ဘော၊ ၏။)

ဟဒ္ဒတုဒ္ဒါတိ၊ ကား။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဟဒ္ဒာ၊ ရွှင်လန်းကုန်သည်။ ဥပ္ပိလာဝိတစိတ္တာ၊ တက်ကြွသော စိတ်ရှိကုန်သည်။ နာမံ ကရောန္တိတိ၊ ကား။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝေါဟရန္တိ၊ ခေါ်ဝေါ်ကုန်၏။

သိနေရုစက္ကဝါဠဟိမဝန္တပဗ္ဗတာတိ ဇေတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ဒီပသမုဒ္ဒါပိ၊ ကျွန်းသမုဒ္ဒရာတို့သည်လည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်သေး၏။ တထာတံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟိ–သစ္စံ၊ မုန်၏။ နိန္နနိန္နဋ္ဌာနေ သမုဒ္ဒါ သမသမဋ္ဌာနေဒီပါတိ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခတိ၊ တံ့။ ထူပထူပါတိ၊ ကား။ ဥန္နတုန္နတာ၊ မြင့်မောက်ကုန် မြင့်မောက်ကုန်သည်။

အတိမည္ဒန္တိတိ၊ ကား။ အတိက္ကမိတွာ၊ ကျော်လွန်၍။ မည္ဒန္တိ၊ အောက်မေ့ကုန်၏။ ဟီဠေန္တိ၊ ရှုတ်ချကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တေနေဝ နယေနာတိ၊ ကား။ ဇေတ္ထေ ဝဏ္ဏဝန္တော ဟောန္တိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တေန၊ သော။ နယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပဒါလတာတိ၊ ကား။ ဇဝံနာမိကာ၊ ဤသို့ ပဒါအမည်ရှိသော။ လတာဇာတိ၊ နွယ်မျိုးသည်။ တသာ၊ ထိုနွယ်မျိုး၏။ ပါရာသဝဇာတိ၊ ပါရာသဝမျိုးသည်၊ ဝါ၊ နောက်ကာလ၌ ဖြစ်ပွါးလာသော နွယ်မျိုးသည် ။ ဂဠေစီ ကိရ၊ ဆင်သမနွယ်မည်သတတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန် ၏။ အကဋ္ဌေ ဇေ၊ မထွန်မယက်အပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဘူမိပ္ပဒေသေ၊ မြေအရပ်၌။ ပစ္စနကော၊ ရင့်ကျက်၍ မှည့်သော သလေးသည်။ အကဋ္ဌပါကော၊ မည်၏။ အကဏ္ဏောတိ၊ ကား။ ကုဏ္ဍ ကရဟိတော၊ ဆန်ကွဲမှကင်းသော၊ ဝါ၊ ဖွဲနုမှကင်းသော။

[၅၃] သုမနသခ်ါတဇောတိပုပ္ဖသဒိသော၊ သုမနဟုဆိုအပ်သော မြတ်လေးပန်းနှင့်တူသော ထမင်းသည်။ သုမနဇောတိ ပုပ္ဖသဒိသော၊ မည်၏။ ဇေတသ၊ ဤထမင်းအား။ ယော ယော ရသော၊ အကြင် အကြင် အရသာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယံယံရသော၊ မည်၏။ သြဒနော၊ ထမင်းကို ဏာ၏။ တံ ယံယံရသံ၊ ထိုအကြင်အကြင် အရသာရှိသော ထမင်းကို။ ယာဒိသရသဝန္တံ၊ အကြင်သို့သော အရသာရှိသော ထမင်းကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ရသပထဝီ စ၊ ရသပထဝီသည်ရင်း။ ဘူမိပပ္ပဋေကော စ၊ မြေလွှာသည်ရင်း။ ပဒါလတာ စ၊ ပဒါနွယ်သည်ရင်း။ ပရိဘုတ္တာ၊ သုံးဆောင်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ သုဓာ ဟာရောဝိယ၊ သုဓာအာဟာရကဲ့သို့။ ခုဒ္ဒံ၊ ဆာလောင်ခြင်းကို။ ဝိနောဒေတွာ၊ ဖျောက်၍။ ရသဟရဏီဟိ၊ ရသဓာတ်ကို ဆောင်သော အကြောတို့ဖြင့်။ ရသမေဝ၊ ရသဓာတ်ကိုသာလျှင်။ ဗြူဟေန္တာ၊ ပွါးစေကုန်လျက်။ တိဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝတ္ထုနော၊ ၏။ သုခုမဘာဝေန၊ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဿန္ဒာ၊ အကျိုးဆက်ဖြစ်သော ကျင်ကြီးကျယ်ငယ်တို့သည်။ နဒ (ဟောန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်။ သုခုမဘာဝေနေဝ၊ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဂဟဏိန္ဒနမေဝ စ၊ ပါစကဓာတ်မီး၏ လောင်စာသည် သာလျှင်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိဘုတ္တောတိ၊ သုံးဆောင်အပ်သော။ သြဒနော ပန၊ သလေးထမင်းသည် ကား။ ရသံ၊ ရသဓာတ်ကို။ ဝမ္ဘေန္တော သိ၊ တိုးပွါးစေသော်လည်း။ ဝတ္ထုနော၊ ၏။ သြဋ္ဌာရိကဘာဝေန၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဿန္ဒံ၊ အကျိုးဆက်ကို။ ဝိသေဒ္ဒေန္တော၊ စွန့်လွှတ်လတ်သော်။ ပဿာဝံ စ၊ ကျင်ငယ်ရေကိုရင်း။ ကသဋ္ဌာ၊ ကျင်ကြီးဟူသော အဖတ်ကြမ်းကိုရင်း။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတောပိ သဒ္ဓါယတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပုရိမတ္တာဘာဝေသု၊ ရှေးဦးဖြစ်သော အတ္တဘောတို့၌။ ပဝတ္တဥပစာရဏ္ဍာနာနုဘာဝေန၊ ဖြစ်သော ဥပစာရစျာန်၏အာနုဘော်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ယာဝ၊ လောက်။ သတ္တသန္တာနေ၊ သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌။ ကာမရာဂဝိက္ခမ္ဘနဝေဂေါ၊ ကာမရာဂကို ခွါခြင်း၏အဟုန်သည်။ နသမိတော၊ မငြိမ်းသေး။ တာဝ၊ လောက်။ ဗလဝကာမရာဂူပနိဿယာနိ၊ အားကြီးသော ကာမရာဂ၏ ဥပနိဿယဖြစ်ကုန်သော။ ဣတ္ထိပုရိသိန္ဒြိယာနိ၊ ဣတ္ထိအင်္ဂြေ့ ပုရိသိအင်္ဂြေ့တို့သည်။ နပါတုရဟေသုံ၊ ထင်ရှားမဖြစ်ကုန်သေး။ ယဒါပန၊ အကြင်အခါ၌ကား။ အသ၊ ထိုကာမရာဂကို ခွါခြင်းအဟုန်၏။ ဝိဏ္ဏန္ဒတာယ၊ ပြတ်စဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗလဝ ကာမရာဂေါ၊ အားကြီးသောကာမရာဂသည်။ လဒ္ဓါဝသရော၊ ရအပ်သောအခွင့်ရှိသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ တဒါ၊ ၌။ တဒုပ နိဿယာနိ၊ ထိုအားကြီးသော ကာမရာဂ၏ဥပနိဿယ ဖြစ်ကုန်သော။ တာနိ၊ ထိုဣတ္ထိအင်္ဂြေ့ ပုရိသိအင်္ဂြေ့တို့သည်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အတ္တဘာဝေသု၊ တို့၌။ သဒ္ဓါယိ သု၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ ပုရိသသ။ပ။ ပါတုဘဝတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ။ ၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ တတြ သုဒန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

အလသဇာတိကဿာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေကမေဝ၊ တနှေခြင်းအတွက်သာလျှင်ဖြစ်သော။ တဏ္ဍုလံ၊ ဆန်ကို။ အဂ္ဂဟေ တွာ၊ မယူမူ၍။ ပရဒိဝသဿ၊ တပါးသောနေ့–နောက်နေ့၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ ဂဟဏေန၊ ယူခြင်းဖြင့်။ အလသပကတိ ကဿ၊ ပျင်းရိသောသဘောရှိသော။

အနုတ္တုန္တိတိ၊ ကား။ အနုသောစန္တိ၊ တဖန်စိုးရိမ်ပူဆွေးကုန်၏၊ ဝါ၊ လွမ်းဆွတ်တမ်းတကုန်၏။ သမ္မန္ဒေယျာမာတိ၊ ကား။ သမနုဇာနေယျာမ၊ ကောင်းစွာခွင့်ပြုကုန်ရာ၏၊ ဝါ၊ အသိအမှတ်ပြုကုန်ရာ၏။ နောတိ၊ ကား။ အမှေသု၊ ငါတို့တွင်။ သမ္မာတိ၊ ကား။ သမ္မဒေဝ၊ သာလျှင်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ခီယိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ခီယနာရဟံ၊ ရှုတ်ချခြင်းကို ထိုက်သောသူကို။ နိန္ဒနီယံ၊ ရှုတ်ချထိုက်သောသူကို။ ဂရဟိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဟီဠေတဗ္ဗံ၊ ရှုတ်ချထိုက်သောသူကို၊ ဝါ၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သောသူကို။

အယမေဝ ဘဂဝါ၊ ဤ ငါတို့မြတ်စွာဘုရားသည်သာလျှင်။ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟံ၊ ချီးမြှောက်ခြင်း နှိမ့်ချခြင်းကို။ ကာတုံ၊ ၎။ ပဋိဗလော၊ စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောနော၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။) ရဇ္ဇေတိတိ၊ ကား။ သင်ဟဝတ္ထုဟိ၊ သင်ဟဝတ္ထု တို့ဖြင့်။ သမ္ဘဒေဝ၊ သာလျှင်။ ရမေတိ၊ မွေ့လျော်စေ၏။ ဝိဏ္ဏောတိ၊ နှစ်သိမ့်ရောင့်ရဲစေ၏။

ဝိဝဋ္ဋဌာယီအသရော်ယျံ၊ ယျကပ်ကို။ စတုသင်္ခိအန္တရကပ္ပသင်ဟံ၊ ၆၄–ခုသော အန္တရကပ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ "ဝိသတိအန္တရကပ္ပသင်ဟံ၊ ၂၀–သော အန္တရကပ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) သေသာသရော်ယျာနိ၊ ကြွင်းသော အသရော်ယျကပ် တို့သည်။ ကာလတော၊ အားဖြင့်။ တေန၊ ထိုဝိဝဋ္ဋဌာယီအသရော်ယျကပ် နှင့်။ သမပ္ပမာဏာနေဝ၊ ညီမျှသော ပမာဏရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။

၄၀၇။ မဟာဓရာဟီတိ၊ ကား။ တာလသာလကဿန္ဓပ္ပမာဏာဟိ၊ ထန်းလုံးပမာဏ, အင်ကြင်းပင်လုံး ပမာဏရှိကုန်သော။ မဟတီဟိ၊ ကြီးစွာကုန်သော။ ခါရုဒကဓရာဟိ၊ ငန်ခါးသော မိုးရေအယဉ်တို့ဖြင့်။ သမန္တတောတိ၊ ကား။ သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းသောအဖို့အားဖြင့်။ ပထဝိတောတိ၊ ကား။ ပထဝိယာ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌိမန္တတော၊ အောက်အစွန်းမှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ ဟိ၊ မှန်။ တေန ခါရုဒကေန၊ သည်။ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌာ၊ ထိအပ်ကုန် ထိအပ်ကုန်သော။ ပထဝိပဗ္ဗတာဒယော၊ မြေတောင် အစရှိသည်တို့သည်။ [၅၄] ဥဒကေ၊ ၌။ ပက္ခိတ္တာလောဏသက္ခရာ ဝိယ၊ ထည့်အပ်သော ဆားသကြားတို့ကဲ့သို့။ ဝိလီယန္တေ၊ ကြေမွကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပထဝိသန္ဓာရုဒကေန၊ မြေကိုဆောင်တတ်, ခံတတ်သောရေနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ တံ(ခါရုဒကံ)၊ ထို ငန်ခါးသောရေသည်။ ဧကူဒကမေဝ၊ တခုတည်း တစပ်တည်းသော ရေသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) အပရေ၊ တို့သည်။ ပထဝိသန္ဓာရကံ၊ သော။ ဥဒကဿန္ဓဠ၊ ရေအစုကိုဝင်း။ ဥဒကသန္ဓာရကံ၊ ရေထုကို ဆောင်တတ်ခံတတ်သော။ ဝါယုကဿန္ဓဠ၊ လေအစုကိုဝင်း။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်။ ဝိနာသေတွာ၊ ပျက်စီးစေ၍၊ ဝါ၊ ဖျက်ဆီး၍။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောအရပ်၌။ သယမေဝ၊ ငန်ခါးသော ရေတည်းဟူသော မိမိသည်သာလျှင်။ ဧကောဃဘူတံ၊ တခုတည်းသော ရေအယဉ်ဖြစ်လျက်။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ။ ထိုအပရေ တို့၏စကားသည်။ ယုတ္တံ၊ ၏။ တယောပိ ဗြဟ္မလောကေတိ၊ ကား။ ပရိတ္တာဘအပ္ပမာဏာဘ အာဘာသရဗြဟ္မလောကေ၊ ပရိတ္တာဘာဘာတုံ အပ္ပမာဏာဘာတုံ အာဘာသရာတုံ ဟူသော ဗြဟ္မာ့ပြည်တို့ကို။ တယိဒံ၊ ထို တယောပိ ဗြဟ္မလောကေ–ဟူသော စကားကို။ အယံ ပန ဝိသေသောတိ၊ ဟူ၍။ အာရဒ္ဓတ္တာ၊ စ၍ အားထုတ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အညထာ၊ အားဖြင့်။ ဆပိ ဗြဟ္မလောကေတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ သုဘကိဏ္ဏောတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသေန၊ ဖြင့်။ တတိယဈာနဘူမိယာ၊ တတိယစျာန်ဘုံ၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဥပလက္ခဏံ၊ မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ပရိတ္တာသုဘအပ္ပမာဏာသုဘောပိ၊ ပရိတ္တာသုဘာဘုံအပ္ပမာဏာသုဘာဘုံတို့ကို လည်း။ အာဟစ္စ၊ ထိဆိုက်၍။ ဥဒကံ၊ သည်။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ အာဘာသရေ အာဟစ္စ တိဋ္ဌတိတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသော ဤပါဋ်ဋ္ဌလည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ တန္တိ၊ ကား။ တံ ကပ္ပဝိနာသကဥဒကံ၊ ထိုကမ္ဘာပျက်မိုးရေသည်။ ဥဒကာနုဂတန္တိ၊ ကား။ ဥဒကေန၊ သည်။ အနုဂတံ၊ အစဉ်လိုက်အပ်သော။ ဖုဋ္ဌံ၊ ထိအပ်သော။ အဘိဘဝိတ္တာတိ၊ ကား။ ဝိလီယာပေတ္တာ၊ ကြေမွစေ၍။

ဣဒမေကံ အသရော်ယျန္တိ၊ ကား။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ကာလအပိုင်းအခြားသည်။ သံဝဋ္ဋသခ်ါတံ၊ သံဝဋ္ဋဟု ဆိုအပ်သော။ ကပ္ပသ၊ ၏။ ဧကံ၊ သော။ အသရော်ယျံ၊ အသရော်ယျတည်း။

၄၀၈။ ထူလရဇေ၊ ကြမ်းတမ်းသောမြူသည်။ အပဂတေ ဧဝ၊ ကင်းကွာပြီးသော်သာလျှင်။ ပထဝိနိဿိတံ၊ မြေကိုမှီသော။ သဏှရဇံ၊ သိမ်မွေ့သောမြူသည်။ အပဂစ္ဆတိ၊ ကင်းကွာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတော သဏှရဇန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သမုဒ္ဒာပေတိ၊ တက်စေ၏။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌ ဥဒ္ဒာပေတိ–ဟုသာ ရှိ၏) ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘန္ဓော၊ ၏။ ဝိသမဋ္ဌာနေ ဌိတမဟာရုက္ခေ တိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ သမုဒ္ဒာပေတဗ္ဗတံ၊ တက်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

စက္ကဝါဠပဗ္ဗတမ္ပိ သိနေရုပဗ္ဗတမ္ပိတိ၊ ကား။ မဟာပထဝိယာ၊ ကို။ ဝိပရိဝတ္တေနေဝ၊ ပြန်လှန်ခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝိပရိဝတ္တိတံ၊ ပြန်လှန်အပ်ပြီးသော။ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတမ္ပိ၊ စက္ကြာဝဠာတောင်ကိုလည်း။ သိနေရုပဗ္ဗတမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဝါတော၊ သည်။ ဥက္ခိပိတ္တာ၊ ပင့်မြှောက်၍။ အာကာသေ၊ ၌။ ခိပတိ၊ ပစ်၏။ တေ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတာဒယော၊ ထိုစက္ကြာဝဠာတောင် စသည်တို့သည်။ (တေ–၏အစွဲကိုပြသည်) အဘိဟန္နာတိ၊ ကား။ ဃဋ္ဋေတ္တာ၊ တိုက်ခိုက်ကုန်၍။ အညမညန္တိ၊ ကား။ ဧကိဿာ၊ သော။ လောကဓာတုယာ၊ ၌။ စက္ကဝါဠဟိမဝန္တသိနေရုံ၊ စက္ကြာဝဠာတောင် ဟိမဝန္တာတောင် မြင့်မိုရ်တောင်ကို။ အညိဿာ၊ တပါးသော။ လောကဓာတုယာ၊ ၏။ စက္ကဝါဠဒီဟိ၊ စက္ကြာဝဠာတောင်စသည်တို့နှင့်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အညမညံ၊ ချင်း။ သမာဟဝသေန၊ တွေ့ဆုံခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဃဋ္ဋေတ္တာ၊ ၍။ သဗ္ဗသခ်ါရဂတန္တိ၊ ကား။ ပထဝိသန္ဓာရကဥဒကံ၊ မြေကို ဆောင်တတ်ခံတတ်သောရေကိုဝင်း။ တံသန္ဓာရကဝါတံ၊ ထိုရေထုကို ဆောင်တတ်ခံတတ်သောလေကိုဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗံ၊ သော။ သခ်ါရဂတံ၊ ကို။ ဝိနာသေတွာ၊ ၍။ သယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဝိနသတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဝဋ္ဌာနသ၊ တည်တံ့ခြင်း၏။ ကာရဏာဘာဝတော၊ အကြောင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။

၄၀၉။ သခ်ၢရာနံ၊ တို့၏။ သရသနိရောဓေ၊ မိမိ၏သဘောအားဖြင့်ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဘင်ခဏဖြင့် ချုပ်ခြင်းကို ဆိုသည်) ဝိနာသကဘာဝတော၊ ပျက်စေတတ်သော တရား၏မရှိခြင်းကြောင့်။ အဟေတုကော၊ အကြောင်းမရှိသည်။ ယဒိပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကားဖြစ်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သန္တာနနိရောဓေ၊ သခ်ၢရအစဉ်သန္တာန်၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟေတုဝိရဟိတော၊ အကြောင်းကင်းသည်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (တံ–ကား နိပါတ်မျှသာ) သတ္တာကာယေသု၊ သတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်ကာယ တို့၌။ (သန္တာနနိရောဓေ၊ သည်။ ဟေတုဝိရဟိတော၊ သည်။ နတ္ထိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ဤ၌ပုဒ်မ မရှိသင့်) ဘာဇနေလောကသာပိ၊ သြကာသ လောက၏လည်း။ ဝိနာသေန၊ ပျက်စီးခြင်းသည်။ သဟေတုကေန၊ အကြောင်းရှိသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဟေတုံ၊ ကို။ ကိံ ကာရဏာ ဧဝံ လောကောဝိနသ္သတီတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတရော၊ ပရိဟာရ (အဌကထာ) ဆရာသည်။ တတ္ထ၊ ထိုသြကာသလောကဌ်။ နိဗ္ဗတ္တနကသတ္တာနံ၊ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့၏။ ပုညဗလေန၊ ကောင်းမှု၏အစွမ်းကြောင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ လောကော၊ သည်။ ဝိဝဋ္ဋတိ ယထာ၊ ဖြစ်ပွါးသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။ ပါပဗလေန၊ မကောင်းမှု၏အစွမ်းကြောင့်။ သံဝဋ္ဋတိ၊ ပျက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အကုသလမူလကာရဏာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ ဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြဦးအံ့။ ရာဂဒေါသမောဟာနံ၊ တို့၏။ အဓိကဘာဝေန၊ လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာဣဒံ၊ တိုင်း။ ရောဂန္တရကပ္ပေါ၊ ရောဂန္တရကပ်သည်ရင်း။ သတ္ထန္တရကပ္ပေါ၊ သည်ရင်း။ ဒုဗ္ဘိက္ခန္တရကပ္ပေါ၊ သည်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ [၅၅] တိဝိဓာ၊ ကုန်သော။ ဣမေ အန္တရကပ္ပါ၊ ဤအန္တရကပ်တို့သည်။ ဝိဝဋ္ဋဌာယိမှိ၊ ယိမည်သော။ အသင်္ခေယ္ယကပ္ပေ၊ ၌။ ဧကယန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ယထာဝုတ္တာ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော။ တယော၊ ကုန်သော။ ဧတေ သံဝဋ္ဋာ၊ ဤကမ္ဘာပျက်ခြင်းတို့သည်။ ရာဂါဒီနံ၊ ရာဂအစရှိသည်တို့၏။ အဓိကဘာဝေနေဝ၊ လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊သို့။ ဒဿေန္တော၊၍။ အကုသလမူလေသု ဟီတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဥဿန္နတရေတိ၊ ကား။ အတိဝိယ၊ လျှင်။ ဥဿန္နေ၊ များလတ်သော်။ ဒေါသေ၊ သည်။ ဥဿန္နတရေ၊ သာလွန်၍များလတ်သော်။ အဓိကတရဒေါသေန၊ သာ၍လွန်ကဲသော ဒေါသဖြင့်။ (သီမူ၌–အဓိကတရေနဒေါသေန–ဟု ဝိသေသန ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့်ရှိ၏) (ဝိနာသော) ဝိယ၊ ပျက်စီးခြင်းကဲ့သို့။ တိက္ခတရေန၊ သာလွန်၍ထက်သော။ ခါရဒကေန၊ ငန်ခါးသောရေဖြင့်။ ဝိနာသေ၊ သည်။ ယုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေါသေ။ပ။ ဝိနသ္သတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပါကဋ္ဌ သတ္တာ၂သဒိသသ၊ ထင်ရှားသော ရန်သူနှင့်တူသော။ ဒေါသသ၊ ၏။ အဂ္ဂိသဒိသတာ စ၊ မီးနှင့်တူသည်၏အဖြစ်သည်ရင်း။ အပါကဋ္ဌသတ္တာ၂သဒိသသ၊ မထင်ရှားသောရန်သူနှင့်တူသော။ ရာဂသ၊ ၏။ ခါရဒကသဒိသတာ စ၊ ငန်ခါးသော ရေနှင့်တူသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ ယုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့သော။ အဓိပ္ပါယေန၊ ဖြင့်။ ဒေါသေ။ပ။ ဥဒကေနာတိ၊ ဟူ၍။ ကေစိဝါ ဒဿ၊ ၏။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ရာဂေါ၊ သည်။ သတ္တာနံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့၏သန္တာန်ဌ။ ဗဟုလံ၊ အကြိမ်များစွာ။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရာဂဝသေန၊ ဖြင့်။ ဗဟုသော၊ များသောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အကြိမ်များစွာ။ လောကဝိနာသော၊ လောကဝိနာသ၏ ပျက်စီးခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

၄၁၀။ ဧဝံ၊ သို့။ ပသင်္ဂေန၊ စပ်လျဉ်းသဖြင့်။ သံဝဋ္ဋာဒိကေ၊ သံဝဋ္ဋ အစရှိသော အသင်္ခေယျကပ်တို့ကို။ ပကာသေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ ယထာဓိကတံ၊ အကြင်အကြင်စပ်ယှဉ်အပ်သော၊ ဝါ၊ စပ်ဆိုင်သော။ (အနုသရဏာကာရံ–ဌစပ်) နေသံ၊ ထိုသံဝဋ္ဋကပ်စသည်တို့ကို။ အနုသရဏာကာရံ၊ အောက်မေ့သော အခြင်းအရာကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုသရန္တော ပိတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်အပ်၏။

အမုမှိ သံဝဋ္ဋကပ္ပေတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ သံဝဋ္ဋကပ္ပသ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ (ဂဟိတတ္တာ–ဌ စပ်) အာဒိတော၊ အစ၌၊ ဝါ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ် ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ အကြောင်းကား။ တတ္ထာပိ၊ ထိုသံဝဋ္ဋကပ်ဌလည်း။ ဣမသ၊ ဤပုဗ္ဗေနိဝါသကို အောက်မေ့သော ရဟန်း၏၊ ဝါ၊ သည်။ ကတိ ပယံ၊ အနည်းငယ်သော။ ကာလံ၊ ပတ်လုံး။ ဘဝါဒီသု၊ တို့၌။ သံသရဏံ၊ ပြောင်းရွှေ့ ကျင်လည်ခြင်းကို။ ဥပလဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏၊ ဝါ၊ ထိုကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ သံဝဋ္ဋကပ္ပေ၊ ၌။ ဝတ္တမာနေသု၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဘဝါဒီသု၊ တို့၌။ (ဤကား ရှိရင်းပါဌ်အတိုင်း အနက်တည်း) သံဝဋ္ဋကပ္ပေ၊ သည်။ ဝတ္တမာနေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ယေသု ဘဝါဒီသု၊ အကြင်ဘဝ အစရှိသည်တို့၌။ (ဤကား သီမူ သာရတ္ထဒီတို့နှင့် အညီပင်တည်း၊ ၎င်းသည် ဆိုလတ့ံသော တံ ဒဿနံ–နှင့် ညီ၍သင့်ပေ၏၊ ဝဋ္ဋမာနေသု–ဟု ရှိသေးပါဌ်ကား မသင့်) ဣမသ၊ ဤ ပုဗ္ဗေနိဝါသကို အောက်မေ့သော ရဟန်း၏။ ဥပပတ္တိ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကပ်ရောက်၍ဖြစ်ခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ ဧတံ၊ ဤ အမုမှိ သံဝဋ္ဋကပ္ပေ–ဟူသော စကားကို။ တံဒဿနံ၊ ထိုဘဝစသည်ကိုပြသောစကားဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ အမုမှိ သံဝဋ္ဋကပ္ပေတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဝါ–သဒ္ဒေါ၊ ကို။ လုတ္တနိဒ္ဒေ၊ ချေ၍ ညွှန်ပြအပ်သည်ဟု။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အနိယမတ္ထေန၊ အနိယမအနက်ရှိသော။ တေန၊ ထို ဝါ–သဒ္ဒါဖြင့်။ ဣတရာသင်္ခေယျာနမှိ၊ ဤမှတပါးသော အသင်္ခေယျကပ်တို့ကိုလည်း။ သင်ဟော၊ သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘဝေ ဝါတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ကာမာဒိဘဝေ ဝါ၊ ကာမဘဝအစရှိသောဘဝ၌သော်ရင်း။ အဏ္ဏာဇာဒိယောနိယာ ဝါ၊ အဏ္ဏာအေစရှိသော ယောနိ၌သော်ရင်း။ ဒေဝါဒိဂတိယာ ဝါ၊ ဒေဝအစရှိသော ဂတိ၌သော်ရင်း။ နာနတ္တကာယနာနတ္တသညီတိ အာဒိဝိညာဏဌိတိယာ ဝါ၊ ဌိတိ၌သော်ရင်း။ သတ္တာဝါသေ ဝါ၊ နာနတ္တကာယနာနတ္တသညီ အစရှိသော သတ္တာဝါသ၌သော်ရင်း။ ခတ္တိယာဒိသတ္တနိကာယေ ဝါ၊ ခတ္တိယအစရှိသော သတ္တဝါအပေါင်း၌သော်ရင်း။ အာသိန္တိ၊ ကား။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိ ဝါတိ၊ ပါဌ်ဌ။ ဝါ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဝဏ္ဏဝိပတ္တိ ဝါ၊ အဆင်း၏ မပြည့်စုံခြင်းကိုသော်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။

ဂိဟိကာလေ၊ လူဖြစ်စဉ်ကာလ၌။ သာလိမ်သောဒနာဟာရော ဝါ၊ သလေးထမင်း, အသားနှင့်ရောသော ထမင်းလျှင် အစာရှိသည်ရင်း။ တာပသာဒိကာလေ၊ ရသေ့စသည်ဖြစ်စဉ်ကာလ၌။ ပဝတ္တဖလဘောဇနော ဝါ၊ အလိုလိုဖြစ်သော (ဝါ) အလိုလိုကြွေကျသော သစ်သီးလျှင် အစာရှိသည်ရင်း။ ဂေဟသိတာ၊ ကာမဂုဏ်ကို မှီကုန်သော။ သောမနဿာဒယော၊ အစရှိသည်တို့သည်။ သာမိသာ၊ မည်ကုန်၏။ နေက္ခမ္မသိတာ၊ ဈာန်စသည်ကို မှီကုန်သော။ (သောမနဿာဒယော၊ တို့သည်။) နိရာမိသာ၊ မည်ကုန်၏။ အာဒီသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဝိဝေကဇေသမာဓိဇေသုခါဒီနံ၊ ဝိဝေကကြောင့်ဖြစ်သောသုခ, သမာဓိကြောင့် ဖြစ်သော သုခစသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။)

အမုတ္တာသိန္ဓိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ယာဝဒိစ္ဆကံ၊ အလိုရှိတိုင်း။ အနုဿရဏံ၊ ကို။ ဒသေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အညထာ၊ တပါးသောအပြားအားဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ အပိစာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္ထံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အမုတ္တာသိန္ဓိ၊ ဟူသော။ အယံ၊ ဤစကားရပ်သည်။ သာမညနိဒ္ဒေသော၊ သာမညအားဖြင့်ညွှန်ပြသောစကားတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဗျာပန္နိစ္ဆာလောပေါ၊ ဝိစ္ဆာပုဒ်ကြေခြင်းရှိသော စကားတည်း။ အမုတ္တ အမုတ္တ၊ ဤမည် ဤမည်သောဘဝ၌။ အာသီ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (အမုမှိ သံဝဋ္ဋကပ္ပေ–အရာ၌ ဖွင့်သင့်သည်ကို ဤ၌ဆိုသည်) အနုပုဗ္ဗေန။ပ။ အနုဿရဏာန္တိ ဇတ္တ၊ ၌။ [၅၆] အာရောဟန္တသာတိ၊ ကား။ ပဋိလောမတော၊ အားဖြင့်။ ဥဏ္ဏေန၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ သို့။ အာရောဟန္တသ၊ တက်သောရဟန်း၏။ ပစ္စဝေက္ခဏာန္တိ၊ ကား။ အနုဿရိတာနုဿရိတသ၊ အောက်မေ့အပ်ပြီး အောက်မေ့အပ်ပြီးသော ခန္ဓာ အစဉ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခဏံ၊ ပြန်လည်၍ ဆင်ခြင်ခြင်းတည်း။ အနုဿရဏံ၊ အောက်မေ့ခြင်းသည်။ နဃတ်။ ဣဟုတ်။ ဣတိတိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ ဝုတ္တာတ္ထနိဒဿနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ကို ညွှန်ပြသော ပုဒ်တည်း။ တဋ္ဌ ခေါ၊ ထိုသို့ ညွှန်ပြခြင်းကိုလည်း။ ယထာ ရဟာတော၊ စွာ။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ယထာနုပုဗ္ဗတော၊ အစဉ်ရှိတိုင်းအားဖြင့်။ နဃ(ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊ မသိအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ နာမဂေါတ္တဝသေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဝဏ္ဏာဒီဟိတိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏာဟာရဝေဒယိတာယုပရိစ္ဆေဒေဟိ၊ အဆင်း အစာခံစားခြင်း အသက်အပိုင်းအခြားတို့ဖြင့်။ ဩဒါတောတိတိ ဇတ္တ၊ တိ–ဟူသော ပါဠိ၌။ ဣတိသဒ္ဒေါ၊ သည်။ အာဒိ အတ္ထော၊ အာဒိအနက်ရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပကာရတ္ထော၊ ပကာရအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုဣတိ–သဒ္ဒါဖြင့်။ ဧဝမာဒိ ဧဝံပကာရနာ နတ္ထတော၊ ဤသို့အစရှိသော ဤသို့အပြားရှိသော ထူးသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ၊ ထာ၏အဖွင့်သည်။

နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

စုတူပပါတဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၄၁၁။ စုတိယာတိ၊ ကား။ စဝနေ၊ စုတေခြင်း၌။ ဥပပါတေတိ၊ ကား။ ဥပပဇ္ဇနေ၊ ကပ်၍ဖြစ်ခြင်း၌၊ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေ၌။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ၊ စုတိယာ, ဥပပါတေ–ဟူသောပုဒ်တို့၌ ဤဝိဘတ်သည်။ သမီပတ္ထေ၊ အနီးဟူသောအနက်၌။ (ပဝတ္တံ၊ သော။) ဘုမ္မဝစနံ၊ တည်း။ စုတိကွဏသာမန္တာ စ၊ စုတိခဏ၏အနီး၌ရင်း။ ဥပပတ္တိကွဏသာမန္တာ စ၊ ပဋိသန္ဓေခဏ၏အနီး၌ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ (တနည်း) တထာ–တံဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ ယေ ပန အာသန္နစုတိကာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝတ္ဘတိ၊ တံ့။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ စုတိ စ၊ ကိုရင်း။ ဥပပတ္တိ စ၊ ကိုရင်း။ ဉာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒိဗ္ဗ။ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒိဗ္ဗသဒ်သတ္တာ တိအာဒိသု၊ တို့၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝတ္ဘမ္ဘံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော ဒိဗ္ဗသောတဓာတုကထာ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ တည်း။ အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဒိဗ္ဗသောတဓာတုကထာ၌။ သောတ ဓာတုတိပဒံ၊ သောတဓာတု–ဟူသောပုဒ်ကို။ အပေက္ခိတ္တာ၊ ၎င်း။ ဣဒ္ဓိ။ ဣဒ္ဓိကထာ ဣဒ္ဓိ ကထာ ဣဒ္ဓိ ကထာ ဣဒ္ဓိ

ပြသောစကားတည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ ဒိဗ္ဗစက္ခုတောပိ၊ နတ်မျက်စိထက်လည်း။ ဣမသ၊ ဤအဘိညာဉ် စက္ခု၏။ မဟာနုဘာဝတ္တာ၊ ကြီးသောအစွမ်းအာနုဘော်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ထိုသို့ဟီနူပမာကို ပြသော စကားဖြစ်သောကြောင့်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုလာဘာယ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ကို ရခြင်းငှါ။ ယောဂိနော၊ ၏။ ပရိကမ္မကရဏာ၊ ပရိကံကို ပြုခြင်းသည်။ အတ္ထတော၊ ကျရောက်သောအနက်အားဖြင့်။ တပ္ပဋိပက္ခာဘိဘဝဿ၊ ထိုဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို လွှမ်းမိုးအောင်နိုင်သော။ တဿ၊ ထိုဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၏။ ဝိဇယိစ္ဆာ နာမ၊ အောင်လိုခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒိဗ္ဗစက္ခု လာဘီ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ကိုရသော။ ဣဒ္ဓိမာ စ၊ တန်ခိုးရှင်သည်လည်း။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ ဝစနဂ္ဂဟဏမေဝ ဒါနဝသေန၊ စကားကို ယူခြင်း, တရားကို ပေးခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ (သီမှုနှင့် အညီပင်၊ လက်ရှိမူ၌ ကွမန–ပိုနေသည်) မဟာမောဂ္ဂလ္လာ နတ္ထေရာဒယော ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ ဒါနဂ္ဂဟဏလက္ခဏော၊ ပေးခြင်း ယူခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ ဝေါဟာရေ စ၊ ရောင်းဝယ်ခြင်း အနက်၌လည်း။ ပဝတ္တေယျ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိဟာရဝိဇယိစ္ဆာဝေါဟာရ ဧတိဂတိသခ်ါတာနံ၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရ, အောင်လိုခြင်း, ရောင်းဝယ်ခြင်း, တောက်ပခြင်း, သွားခြင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ အတ္ထာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣမသ အဘိညာဘာဏာ သ၊ ဤအဘိညာဉ်ဉာဏ်၏။ [၅၇]ဒိဗ္ဗစက္ခုဘာဝသိဒ္ဓိတော၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဖြစ်၏ ပြီးခြင်းကြောင့်ရင်း ။ သဒ္ဒဝိဒူ စ၊ သဒ္ဒါတတ်သိ ပညာရှိတို့သည်လည်း။ တေသု ဧဝ အတ္ထေသု၊ ထိုဝိဟာရဝိဇယိစ္ဆာ အစရှိသော အနက်တို့၌သာလျှင်။ ဒိဝုသဒ္ဒံ၊ ကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်ရင်း။ တံ သဗ္ဗံ။ပ။ ဝေဒိတမ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဒဿနဋ္ဌေနာတိ၊ ကား။ ရူပဒဿနဘာဝေန၊ အဆင်းကိုမြင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ မြင်သောသဘော ကြောင့်။ (ဘာဝ–ကို သဘာဝအနက်ယူ) ဟိ၊ မှန်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ရူပံ၊ ကို။ ပဿန္တိ၊ ကုန်၏။ မံသစက္ခု၊ ကျွဲသည်၊ ဝါ၊ ပကတိမျက်စိသည်။ ဝိညာဏာဓိဋ္ဌိတံ၊ ဝိညာဉ်၏တည်ရာဖြစ်လတ်သော်၊ ဝါ၊ လတ်၍။ သမဝိသမံ၊ ညီညွှတ်ရာ မညီညွှတ်ရာအရပ်ကို။ အာစိက္ခန္တိ ဝိယ၊ ပြောကြားသကဲ့သို့။ ပဝတ္တတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဣဒံ၊ ဤဒိဗ္ဗစက္ခုသည်။ တထာ၊ တူ။ နဿ (ပဝတ္တတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဣဒံ၊ ဤဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်သည်။ သယမေဝ၊ မိမိကိုယ်တိုင်သာ လျှင်။ တတော၊ ထိုမံသစက္ခုထက်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ စက္ခုကိစ္စကာရီ၊ မျက်စိ၏ကိစ္စကို ပြုလေ့ရှိ၏၊ ဝါ၊ ပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စက္ခုကိစ္စ။ပ။ စက္ခုတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဟေတုတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ သခ်ေပတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဝရိတုံ၊ ငှါ။ ယော ဟိ တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပရတော၊ စုတိမှနောက်၌၊ ဝါ၊ နောက် ဘဝ၌။ ဥပပတ္တိယာ၊ ကပ်ရောက်၍ဖြစ်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ အဒဿနတော၊ မမြင်ခြင်းကြောင့်။ အယံ သတ္တော၊ သည်။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤဘဝ၌သာလျှင်။ ဥစ္ဆိန္နော၊ ပြတ်လေ၏။ ဣတရေပိ၊ ဤမှတပါးသော သတ္တဝါတို့သည်လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင် တည်း။ ဣတိ။ သို့။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ လာဘီ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ကိုရသော။ အမိစ္ဆသမုပ္ပတ္တိကောဝ ဝိယ၊ အကြောင်းမရှိဘဲ အလိုလိုဖြစ်သည်ဟု အယူရှိသောသူကဲ့သို့။ နဝသတ္တာပါတုဘာဝဒိဋ္ဌိ၊ သတ္တဝါသစ်ဖြစ်ပေါ်သည်ဟူသော မိစ္ဆာ အယူကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓပုတ္တာ၊ တို့သည်။ ပဿန္တိယေဝ၊ ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတ္တရပဒါဝေါရဏာ၊ နောက်ပုဒ်၌ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) ပုရိမပဒါဝေါရဏာ၊ ရှေ့ပုဒ်၌ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းကို။ နှ၊ မမှတ်အပ်။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ နောက်ပုဒ်၌ ပိုင်းခြားကန့်သတ်သည်ရှိသော်။ ယေဒ္ဒိသဧတာကာဒိဟိ၊ ယေဒ္ဒိသဧတာ အစရှိ သည်တို့နှင့်။ အဝိရောဓေ၊ မဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ သိဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဣဒံ၊ ဤဥစ္စာတည်း။ (တနည်း) ဣဒံ၊ ဤဥစ္စာသည်။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ (သန္တကံ တည်း။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ မာနုသကံ၊ မည်၏။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဂေါစရဘူတံ၊ ကျက်စားရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ရူပါရမ္မဏာ၊ ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ တဒညဿ၊ ထိုလူတို့၏ ကျက်စားရာဖြစ်သော ရူပါရုံမှတပါးသော။ ဒိဗ္ဗတိရောဟိတာတိသုခုမာဒိ ဘေဒဿ၊ နတ်၌ဖြစ်သောအဆင်း, တဖက်၌တည်သောအဆင်း, (ဝါ) ဖုံးကွယ်အပ်သောအဆင်း, အလွန်သိမ်မွေ့သောအဆင်း စသည် အပြားရှိသော။ ရူပဿ၊ အဆင်းကို။ ဒဿနတော၊ ကြောင့်။ အတိက္ကန္တမာနုသကံ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧဝရူပံ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ဉာဏ်မျက်စိသည်။ မနုဿူပစာရံ၊ လူတို့၏ ကျက်စားရာအာရုံကို။ အတိက္ကန္တံ နာမ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မနုဿူပစာရံ။ပ။ ရူပဒဿနေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိသယမုခေန၊ အာရုံကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဒဿေတဗ္ဗာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝိသယီမုခေန၊ အာရုံရှိသော မံသစက္ခုကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ မာနုသကံ ဝါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထာပိ၊ ထိုပါဠိ၌လည်း။ မံသစက္ခာတိက္ကမော၊ မံသစက္ခုကို ကျော်လွန်ခြင်းကို။ တဿ၊ ထိုမံသစက္ခု၏။ ကိစ္စာတိက္ကမေနေဝ၊ ကိစ္စကို ကျော်လွန်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ဒိဗ္ဗစက္ခုနာတိ၊ ကား။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏေနပိ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဖြင့်သော်လည်း။ (သီမူ၌ ပိ–မပါ) ခဏသ၊ စုတိ၏ ဘင်ခဏနှင့် ပဋိသန္ဓေ၏ ဥပါဒ်ခဏ၏။ အတိက္ကတ္တရတာယ၊ အလွန်တိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ကေသဉ္စိ၊ အချို့သော သတ္တဝါတို့၏။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ အတိသုခုမတာယ၊ အလွန်သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဒဋ္ဌုံ၊ ငှါ။ နှ သက္ကာ၊ နိုင်။ အပိစ၊ ကား။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဿ၊ ဉာဏ်၏။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပွန်ဖြစ်သော။ ရူပါရမ္မဏာ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဉ္စ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ သည်လည်း။ ပုရေဇာတပစ္စယဘူတံ၊ ပုရေဇာတပစ္စည်းဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အာဝဇ္ဇနပရိကမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိနာ စ၊ ကင်း၍လည်း။ မဟဂ္ဂတဿ၊ မဟဂ္ဂုတ်တရား၏။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ နှ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမေဝ၊ ဖြစ်ဆဲသာလျှင်ဖြစ်သော။ ရူပံ ဝါ၊ အဆင်းရုပ်သည်ရင်း။ ဘိဇ္ဇမာနံ (ဧဝ)၊ ပျက်ဆဲသာလျှင်ဖြစ်သော။ ရူပံ ဝါ၊ သည်ရင်း။ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ သည်။ ဘဝိတုံ၊ ငှါ။ နှ သက္ကောတိ၊ နိုင်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ "စုတူပပါတကဉ္စဏေ၊ ၌။ ရူပံ၊ ကို။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ဒဋ္ဌုံ၊ ငှါ။ နှ

သက္ကာ”တိ၊ နိုင်ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားသည်။ သုဝုတ္တံ၊ ကောင်းစွာဆိုအပ်သောစကားပေတည်း။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၊ သည်။ ရူပါရမ္မဏာမေဝ၊ အဆင်းလျှင်အာရုံရှိသည်သာလျှင်။ ယဒိ (သိယာ)၊ အံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လတ်သော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တေပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ ယေဘုယ္ယေန၊ ဖြင့်။ သတ္တသန္တာနဂတရူပဒဿနတော၊ သတ္တဝါတို့၏သန္တာန်၌ တည်သောအဆင်းကို မြင်ခြင်းကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ သတ္တဂုဟဏာသ၊ သတ္တဝါဟု ယူခြင်း၏။ ကာရဏာဘာဝတော၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေါဟာရဝသေန၊ လောကဝေါဟာရ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ ထိုစုတေခါနီးဖြစ်သောသတ္တဝါတို့ကို။ စဝမာနာတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ ဧဝရူပေတိ၊ ကား။ စုတူပပါတကွဏာသမင်္ဂီနော၊ စုတိခဏ ပဋိသန္ဓေခဏနှင့် ပြည့်စုံသော သတ္တဝါတို့သည်။ နေ၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

မောဟူပနိဿယံ၊ မောဟလျှင် ဥပနိဿယရှိသော။ ကမ္မံ နာမ၊ ကား။ နိဟီနံ၊ ယုတ်ညံ့သည်ဖြစ်၍။ နိဟီနဖလံ၊ ယုတ်ညံ့သော အကျိုးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မောဟနိဿနယုတ္တတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တဿ ဟီဠိတာဒိဘာဝဿ၊ ထိုဟီဠိတ စသည်အဖြစ်၏၊ ဝါ၊ စသောသဘောဟု။ [၅၈] ဝိပရီတေ၊ အပြန်ဖြစ်ကုန်သော။ အဟိဠိတေအနေဟိဠိတေ၊ မရှက်ချအပ်ကုန်သော။ အနောညာတေ အနဝညာတေ၊ အယုတ်အားဖြင့် မသိအပ်ကုန်သော။ စိတ္တီကတေ၊ စိတ်ကဲ့သို့ပြုအပ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ အရိုအသေအလေးအမြတ်ပြုအပ်ကုန်သော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သုဝဏ္ဏေ တိ၊ ကား။ သုန္ဒရဝဏ္ဏေ၊ ကောင်းသောအဆင်းရှိကုန်သော။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေတိ၊ ကား။ အသုန္ဒရဝဏ္ဏေ၊ မကောင်းသော အဆင်းရှိကုန်သော။ ပန၊ ဆက်။ သာ အယံ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏတာ၊ ထိုကောင်းသောအဆင်း မကောင်းသောအဆင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ယထာဣဒ္ဓိမံ၊ တိုင်း။ ကမ္မဿ၊ ၏။ အဒေါသဒေါသူပနိဿယတာယ၊ အဒေါသဥပနိဿယရှိသည်၏အဖြစ်, ဒေါသဥပနိဿယ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဒေါသနိဿနယုတ္တတ္တာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သုန္ဒရံ၊ ကောင်းသော။ ဂတိ၊ ဂတိသို့။ ဂတာ၊ ရောက်ကုန်၏။ သုဂတာ၊ ကောင်းသောဂတိသို့ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြီးသော ကြောင့်။ သုဂတိဂတေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သုဂတိ၊ ကောင်းသောဂတိသို့၊ ဝါ၊ ၌။ ဥပပန္နေ၊ ကပ်ရောက်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အလောဘဗ္ဗောသယာ၊ အလောဘလျှင် အစ္ဆောသယရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဝဒညူ၊ အလျှုခံပုဂ္ဂိုလ်တို့၏စကားကို သိနားလည်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဂတမစ္ဆေရာ၊ ကင်းသောဝန်တိုခြင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အလောဘူပနိဿယေန၊ အလောဘလျှင် ဥပနိဿယရှိသော။ ကမ္မုနာ၊ ကြောင့်။ သုဘဂါ၊ ကံကောင်းကုန်သည်၊ ဝါ၊ အကျိုးပေးကောင်းကုန်သည်။ သမိဒ္ဓါ၊ ပြည့်စုံကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အလောဘ။ပ။ မဟဒ္ဓနေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲသော။ ဂတိ၊ သို့။ ဂတာ၊ ကုန်၏။ ဒုဂ္ဂတာ၊ ဆင်းရဲသော ဂတိသို့ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြီးသောကြောင့်။ ဒုဂ္ဂတိဂတေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ လောဘဗ္ဗောသယာ၊ လောဘလျှင် အစ္ဆောသယရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ လုဒ္ဓါ၊ မက်မောကုန်သည်ဖြစ်၍။ မစ္ဆရိနော၊ ဝန်တိုကုန်သည်ဖြစ်၍။ လောဘူပနိဿယေန၊ လောဘလျှင်ဥပနိဿယ ရှိသော။ ကမ္မုနာ၊ ကြောင့်။ ဒုဂ္ဂတာ၊ ဥစ္စာဂျားမွဲဆင်းရဲကုန်သည်။ ဒုရုပေတာ၊ မပြည့်စုံကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောဘနိဿန္ဒ။ပ။ အပွန္ဒပါနေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဥပစိတန္တိ၊ ကား။ ဖလဘဟဘာဝေန၊ အကျိုးကို ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဟိ၊ ထင်။ ယထာ၊ ဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဟိ၊ ထင်။ ယထာ၊ ဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ ဖလဒါန သမတ္ထံ၊ အကျိုးပေးခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သောကံသည်။ ဥပစိတံ၊ တမည်၏။ စဝမာနေတိအာဒိဟိ ဒိဗ္ဗစက္ခုကိစ္စံ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ ဝိသယမုခေန၊ အာရုံကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ဝိသယီဗျာပါရံ၊ အာရုံ ရှိသော ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၏ဗျာပါရကို။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပုရိမေဟိတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာတိအာဒိနိ၊ ကုန်သော။ ပဒါနိ၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာဒီဟိတိ ဇော်ဌ၊ ပါဠိ၌။ စ–သဒ္ဒေါ၊ ကို။ လုတ္တနိဒ္ဒေါ၊ ချေ၍ ညွှန်အပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဗ္ဗေန။ပ။ ပဿတီတိ၊ ဟူသော။ ဣမေဟိ စ၊ ဤပုဒ်တို့ဖြင့်ဝင်း။ စဝမာနေတိအာဒိဟိ စ၊ ဤသို့အစရှိသော ပုဒ်တို့ဖြင့်ဝင်း။ ဒိဗ္ဗစက္ခုကိစ္စံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဣမိနာ ပန ပဒေနာတိ၊ ကား။ ယထာကမ္မုပဂေ သတ္တေ ပဿနာတိတိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ ဝါကျေန၊ ဖြင့်။ ဣမ ဘိက္ခုတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ သာသနေ၊ ၌။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏလာဘီ၊ ဉာဏ်ကိုရသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏလာဘီ စ၊ ဉာဏ်ကိုလည်းရသော။ နေရယိကေ၊ ငရဲ၌ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တေ၊ ကို။ ပစ္စက္ခတော၊ အားဖြင့်။ ဒိသွာ၊ ၍။ ဌိတော စ၊ တည်သည်လည်းဖြစ်သော။ သော စ၊ ထိုရဟန်းသည်လည်း။ (သော–အရကို ဖွင့်ပြသည်) ဧဝံ မနသိ ကရောတိတိ၊ ကား။ တေသံ နေရယိကာနံ၊ ထိုငရဲ၌ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့၏။ နိရယသံဝတ္တနိယဿ၊ ငရဲ၌ ဖြစ်စေတတ်သော။ ကမ္မဿ၊ ကို။ ဥတုကာမတာဝသေန၊ သိခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပါဒကဗ္ဗာနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပရိကမ္မဝသေန၊ ဖြင့်။ မနသိ ကရောတိ၊ ၏။ ကိံ နုခေါတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကား သည်။ မနသိကာရဝိဓိဿနံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း အစီအရင်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သောစကားတည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပရိကမ္မံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပါဒကဗ္ဗာနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ ဝုဋ္ဌိတဿ၊ ထပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ တံ ကမ္မံ၊ ထိုငရဲ၌ ဖြစ်စေတတ်သော ကံကို။ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ ၍။ အာဝဇ္ဇနံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုအာဝဇ္ဇနိ်းသည်။ နိရုဒ္ဓေ၊ သော်။ စတ္တာရိ ဝါ၊ လေးကြိမ်သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဋ္ဌ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဇဝနာနိ၊ တို့သည်။ ဇဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်

သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ တည်း။ ပန၊ တပါး။ (ဋ္ဌ–ကို ငဲ့သည်) ဝါ၊ ဆက်။ (ဌ–ကို ငဲ့သည်) ဝိသုံ ပရိကမ္မံ နာမ နတ္ထိတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ ယထာကမ္မူပဂဉာဏသ၊ ဉာဏ်အား။ ဝိသုံ၊ အသီး အခြား။ ပရိကမ္မံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ လိုဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧဝဉ္စ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဣစ္ဆိတမ္ဗံ၊ ၏။ အညထာ၊ တပါးသောအပြားအားဖြင့်။ (အတ္ထေဂယုမာနေ၊ သော်။) ယထာကမ္မူပဂဉာဏသ၊ ၏။ မဟဂ္ဂတ ဘာဝေါ ဧဝ၊ မဟဂ္ဂုတ်၏ အဖြစ်သည်ပင်လျှင်။ နဿ သိယာ၊ မဖြစ်လေရာ။ ဒေဝါနံ၊ တို့ကို။ ဒဿနေပိ၊ ၌လည်း။ ဧသေव နယော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ နေရယိကဒေဝဂ္ဂဟဏံ၊ နေရယိကနှင့် ဒေဝတို့ကိုယူခြင်းဆိုခြင်းကို။ နိဒဿန မတ္တံ၊ ပုံစံပြစကားမျှဟူ၍။ ဒဋ္ဌမ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အာကာသံမာနော၊ အလိုရှိလတ်သော်။ [၅၉] ဒိဗ္ဗစက္ခုလာဘီ၊ ညာဉ်ကိုရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အညဂတိကေသုပိ၊ နိရယဒေဝဂတိတို့မှ တပါးသော ဂတိတို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ပဋိပဇ္ဇတိယေဝ၊ ပြုကျင့်သည် သာလျှင်တည်း။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ အပါယဂ္ဂဟဏေန တိရစ္ဆာနယောနိံ ဒီပေတိတိစ၊ ဟူ၍ဝင်း။ သုဂတိဂ္ဂဟဏေန မနုဿဂတိပိ သင်္ဂယှတိတိ စ၊ ဟူ၍ဝင်း။ ဝက္ခတိ၊ တံ့။ ဧတဿ၊ ဤဉာဏ်အား။ တံ နိရယသံဝတ္တနိယံ ကမ္မံ၊ ထိုငရဲ၌ ဖြစ်စေတတ်သော ကံဟူသော။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံကမ္မာရမ္မဏံ၊ မည်၏။ ဖာရုသကဝနာဒီသုတိ (ဧတ္ထ)၊ ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တလတာဝနာဒီနံ၊ စိတ္တလတာဥယျာဉ်အစရှိသည်တို့ကို။ သင်ဟေ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။)

ယထာ စိမသ္မာတိ၊ ဖြင့်။ ဣမသ္မ ယထာကမ္မူပဂဉာဏသ၊ အား။ ဝိသုံ၊ အခြား။ ပရိကမ္မံ၊ သည်။ နတ္ထိ ယထာ စ၊ ကဲ့သို့လည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ အနာဂတံသဉာဏသပိ၊ အားလည်း။ (ဝိသုံ၊ ခြား။ ပရိကမ္မံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။) ဣတိ၊ သို့။ ဝိသုံ၊ ခြား။ ပရိကမ္မာဘာဝံ၊ ပရိကံ၏မရှိခြင်းကို။ နိဒဿေတိ၊ ပုံတူအဖြစ်ဖြင့် ညွှန်ပြ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပရိကံမရှိဟုဆိုရာ၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဒိဗ္ဗစက္ခုပါဒကာနေဝ ဟိ ဣမာနီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုစကားရပ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည် ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဒိဗ္ဗစက္ခုလာဘီ၊ ညာဉ်ကိုရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိရယာဒိအဘိမုခံ၊ ငရဲစသည်သို့ ရေးရှု။ အာလောကံ၊ ကို။ ဝမ္ဘေတွာ၊ ၍။ နေရယိကာဒိကေ၊ ငရဲသားအစရှိကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ဒိသွာ၊ ကြည့်ပြီးမြင်ပြီး၍။ တေဟိ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အာယူဟိတံ၊ အားထုတ်အပ်သော။ နိရယသံဝတ္တနိယာဒိကံ၊ ငရဲ၌ဖြစ်စေတတ်သော ကံအစရှိသော။ ကမ္မံ၊ ကို။ (ဇာနာတိ–၌ စပ်) တာဒိသေန၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ သမာဓေနေန စ၊ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ဝါ၊ တည်ကြည်ခြင်း (သမာဓိ) ဖြင့်၎င်း။ တဇ္ဇေန၊ ထိုကံကို သိခြင်းအားလျောက်ပတ်သော။ မနသိကာရေန စ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်၎င်း ။ စိတ္တေ၊ (အဘိညာဉ်) စိတ်ကို။ ပရိကမ္မတေ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြုပြင်အပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ ယာထာဝ တော၊ မှန်စွာ။ ဇာနာတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ယသ ယသ သတ္တသ၊ ၏။ သမန္တန္တရာအနာဂတံ၊ အခြားမဲ့၌ အနာဂတ် ဖြစ်သော။ အတ္တဘာဝံ၊ ကို။ ဉာတုကာမော၊ သိခြင်းငါ အလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံ တံ၊ ထိုထိုသတ္တဝါကို။ ဩဒိဿ၊ ၍။ အာလောကံ၊ ကို။ ဝမ္ဘေတွာ၊ ၍။ တေန တေန၊ ထိုထိုသတ္တဝါသည်။ အတီတေ ဝါ၊ အတိတ်ဘဝ၌သော်၎င်း။ ဧတရဟိ ဝါ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌သော်၎င်း။ အာယူဟိတံ၊ သော။ တဿ၊ ထိုအနာဂတ်အတ္တဘောကို။ နိဗ္ဗတ္တကံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ ယထာ ကမ္မူပဂဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဒိသွာ၊ ၍။ တေန၊ ထိုကံသည်။ နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်လတ္တံ့သော။ အနာဂတံ၊ သော။ အတ္တဘာဝံ၊ ကို။ ဉာတုကာမော၊ သော်။ တာဒိသေန၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ သမာဓေနေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ တဇ္ဇေန၊ ထိုအတ္တဘောကို သိခြင်း အားလျောက်ပတ်သော။ မနသိကာရေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ စိတ္တေ၊ ကို။ ပရိကမ္မတေ၊ သော်။ ယာထာဝတော၊ အားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုသမန္တန္တရအနာဂတ်ဘဝမှ။ ပရေသု၊ တပါးကုန်သော။ အတ္တဘာဝေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဧတံ၊ ဤအနာဂတ် အတ္တဘောကို သိသောဉာဏ်သည်။ အနာဂတံသဉာဏံ နာမ၊ မည်၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ ဒွယံ၊ ယထာကမ္မူပဂနှင့်အနာဂတံသဟူသော ဤဉာဏ်နှစ်ပါးအပေါင်းသည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏေ၊ သည်။ သတိယေဝ၊ သာလျှင်။ သိဒ္ဓေတိ၊ ၏။ အသတိ၊ သော်။ နဿ (သိဒ္ဓေတိ)၊ မပြီး။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣမာနိ။ပ။ ဣဒ္ဓေန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဒုဋ္ဌု၊ မကောင်းစွာ။ စရိတံ၊ ကျင့်အပ်သည်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ကာယတော၊ မှ။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ ကိလေသပူတိကတ္တာ၊ ကိလေသဟူသော အပုပ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုဋ္ဌံ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သော၊ ဝါ၊ ပျက်စီးသော၊ ဝါ၊ မကောင်းသော။ စရိတံ၊ အကျင့်တည်း။ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းစွာပြုအပ်သောအကျင့်၊ ဝါ၊ ကိုယ်မှဖြစ်သော မကောင်းသောအကျင့်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ယောဇေတေဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤကာယဒုစ္စရိတံ–ဟူသောပုဒ်၌။ စောပနကာ ယော၊ လှုပ်ရှားစေသော ကာယကို။ ကာယောတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ကာယဝိညတ္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တော၊ သော။ အကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒါနိ ကာယ ဒုစ္စရိ တေသု၊ ဝစီဒုစရိုက် မနောဒုစရိုက်တို့၌။ ။ ယသ္မိံ သန္တာနေ၊ အကြင်နာမ်ရုပ်အစဉ်သန္တာန်၌။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကတူပစိတံ၊ ပြုအပ် ဆည်းပူးအပ်၏။ အသ၊ ထိုသန္တာန်၏။ အန္တရုပဇ္ဇေဒေ၊ အကြားဌ၌ပြတ်စဲခြင်းသည်။ ဝါ–နောက်ဆုံးဖြစ်သော ပြတ်စဲခြင်း သည်။ အသတိ၊ မရှိခဲ့သော်။ ဝိပါကာရဟဘာဝသ၊ အကျိုးပေးထိုက်သည်၏အဖြစ်၏။ အဝိဂစ္ဆနတော၊ မကင်းခြင်းကြောင့်။ သော၊ ထိုနာမ်ရုပ်အစဉ်သန္တာန်သည်။ တေန၊ ထိုကံနှင့်။ သဟိတောယေဝ၊ တကွဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တ ဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်–ဆိုသင့်–ဆိုထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမန္တဘဒ္ဒကတာတိ သမ်ဂီဘူတတာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အနတ္တကာမာ ဟုတ္တာတိ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ ပုတ္တာနံ၊ သားသမီးတို့ကို။ ဂရဟကာ၊ ကဲ့ရဲ့ကုန်သော။ မာတာပိတရော ဝိယ စ၊ မိဘတို့ ကဲ့သို့၎င်း။ နိဿိတကာနံ၊ မှီ၍နေသောတပည့်တို့ကို။ ဂရဟကာ၊ ကုန်သော။ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ ဝိယ စ၊ တို့ကဲ့သို့၎င်း။

အတ္ထကာမာ၊ အကျိုးစီးပွါးကို အလိုရှိကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဂရဟကာ၊ ကုန်လတ်သော်၊ ဝါ၊ သောသူတို့သည်။ ဥပဝါဒကာ၊ စွပ်စွဲသည်မည်ကုန်သည်။ နု ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဂုဏာပရိဓံသနေနာတိ၊ ကား။ ဝိဇ္ဇမာနာနံ၊ ထင်ရှားရှိကုန်သော။ ဂုဏာနံ၊ တို့ကို။ ဝိဒ္ဓံသနေန၊ ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်။ ဝိနာသနေန၊ ပျက်စီးစေခြင်းဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ [၆၀] စ၊ စောဒနာဦးအံ့။ အန္တိမဝတ္ထုနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဥပဝါဒေါ၊ ကဲ့ရဲ့စွပ်စွဲခြင်းသည်။ ဂုဏာပရိဓံသနမေဝ၊ ဂုဏ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ) နနု၊ မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အံ့။ ဧတံ၊ သည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ပန၊ သော် လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဥတ္တရိမနုဿမမ္မာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဈာနာဒိဝိသေသာ၊ ဈာန်အစရှိသော ဂုဏ်အထူးတို့ကို။ ဂုဏာတိ၊ တို့ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သီလပရိဓံသနံ၊ သီလကို ဖျက်ဆီးခြင်းကို။ ဝိသုံ၊ ခြား။ ဂဟိတံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ ဣမေသံ သမဏာဝမ္မောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ သမဏာဝမ္မောတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ သီလသံယမံ၊ သီလဖြင့် စောင့်စည်းခြင်းကို၊ ဝါ၊ သီလဟူသော စောင့်စည်းခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဧကံ ဝါတိ၊ ကား။ ယံ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥပဝဒတိ၊ ကဲ့ရဲ့စွပ်စွဲ၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ အရိယဘာဝံ၊ အရိယာ၏အဖြစ်ကို။ ဧကန္တေန ဝါ၊ သိလျက် မူလည်းဖြစ်စေ၊ အဧကံ ဝါတိ၊ ကား။ အဧကန္တေန ဝါ၊ မသိ၍မူလည်းဖြစ်စေ။ ဧကနံ စ၊ သိခြင်းသည်၎င်း။ အဧကနံ စ၊ မသိ ခြင်းသည်၎င်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အပ္ပမာဏံ၊ ပမာဏမဟုတ်။ အရိယဘာဝေါ ဧဝ၊ အရိယာ၏အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ပမာဏံ၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥဘယထာ။ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဝါဒအထူးကို ဆိုဦးအံ့။ အရိယောတိ၊ အရိယာ ဟူ၍။ အဧကတော၊ မသိသည်ဖြစ်၍။ အဒုဋ္ဌစိတ္တသော၊ ပြစ်မှားလိုသော စိတ်မရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်လျက်။ တတ္ထ၊ ထိုအရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်၌။ အရိယဂုဏာဘာဝံ၊ အရိယာဂုဏ်၏မရှိခြင်းကို။ ပဝေဒေန္တိသ၊ ပြောကြားသောသူအား။ ဂုဏာပရိဓံသနံ၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုပြောကြားသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အရိယူပဝါဒေါ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ခမာပနေန၊ သည်းခံစေခြင်းဖြင့်။ သတေကိစ္စံ၊ ကုစားကောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာနန္တရိယံ ဝိယ၊ အာနန္တရိယကံကဲ့သို့။ အတေကိစ္စံ၊ သည်။ နု၊ မဟုတ်။

ရုဒ္ဓေတိတိ၊ ကား။ တုဒတိ၊ ထိုးကျင့်၏။ ဒုက္ခံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တန္တိ၊ ကား။ တံ ထေရံ၊ ထိုမထေရ်ကို။ ဝါ၊ ကား။ တံ ကိရိယံ၊ ထိုအပြုအမူကို။ ။ ဧကန္တေန ဧဝ၊ သိလျက်သာလျှင်။ ထေရော၊ မထေရ်သည်။ အတ္ထိ တေ အာဝုသော ပတိဋ္ဌာတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဣတရောပိ၊ ရဟန်းငယ်သည်လည်း။ သစ္စာဘိသမယော၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို သိခြင်းသည်။ သာသနေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာ၊ ထောက်တည်ရာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ သောတာ ပန္နော အဟန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ထေရော၊ သည်။ တံ၊ ထိုရဟန်းငယ်ကို။ ကရုဏာဃနမာနော၊ သနားကြင်နာသည်ဖြစ်၍။ ခီဏာသဝေါ တယာ ဥပဝဒိတောတိ၊ ဟူ၍။ အတ္တာနံ၊ ကို။ အာဝိကာသိ၊ ထင်ရှားပြု၏၊ ဝါ၊ ဖော်ပြ၏။

တသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ ၌။ (ဝသန္တာ၊ ကုန်သော။) ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ နဝကတရာ၊ သီတင်းငယ်တို့သည်။ သစေ ဟောန္တိ၊ ကုန်အံ့။ သမ္မုခါ အခမာပေန္တေပိတိ၊ ကား။ ပုရတော၊ ရှေ့မျက်မှောက်၌။ ခမာပနေ၊ သည်းခံစေခြင်းသည်။ အသမ္ဘဝေ္ဘပိ၊ မဖြစ်သင့် မဖြစ်နိုင်သော်လည်း။ ဝါ၊ ကား။ အခမန္တေတိ၊ အခမန္တေ–ဟူသော ပုဒ်သည်။ ပါဠေ၊ မူလပါဠိ၌ရင်းတည်း။ ။ တံ၊ ထိုအခမန္တေ–ဟူသောစကားကို။ သောတာပန္နသ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပရိနိဗ္ဗုတမဋ္ဌဋ္ဌာနန္တိ၊ ကို။ ပူဇာကရဏဋ္ဌာနံ၊ ပူဇော်ခြင်းကိုပြုရာအရပ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။

သမာဒါတဗ္ဗဋ္ဌေန၊ ဆောက်တည်အပ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ သမာဒါနာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ယေသံ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား။ သမာဒါနာနိ၊ ဆောက်တည်အပ်ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ကမ္မ သမာဒါနာ၊ မည်ကုန်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝသေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မသမာဒါနာ၊ ဆောက်တည်အပ်သော ကံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (မိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ မည်ကုန်၏။) ဝါ၊ ကား။ ဟေတုအတ္ထံ၊ ဟိတ်(ကာရိတ်) အနက်ကို။ အန္တေဘဝံ၊ အတွင်းဝင်သည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပရေ၊ တပါးသောသူတို့ကို။ ကမ္မေသု၊ တို့၌။ သမာဒါပကာ၊ ဆောက်တည်စေတတ်သော သူတို့သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ မည်ကုန်၏။ တံ ဣမံ အတ္ထံ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဤအနက်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ မိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိဝသေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သီလသမ္ပန္နောတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ပရိပဏ္ဏိဋ္ဌိယသ၊ ရင့်ကျက်ပြီးသော ဣဋ္ဌေရှိသော။(ဤဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်နိုင်လောက်အောင် ရင့်ကျက်ပြီးသည်ကို ပြ၏) မဂ္ဂသမင်္ဂီနော၊ မဂ်နှင့်ပြည့်စုံ သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ထူး။ အဂ္ဂမဂ္ဂဋ္ဌေ၊ အရဟတ္တမဂ်ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊ ဆိုဖွယ်သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အညန္တိ၊ ကား။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ဧဝံသမ္ဘဒန္တိ၊ ကား။ တံ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်သည်။ အဝဿမ္ဘာဝိ၊ မချွတ်ဖြစ်လေ့ရှိသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤဥပမေယျအနက်သည်လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တံ ဝါစံအပ္ပဟာယာတိအာဒိသု၊ တို့၌။ အရိယူပဝါဒံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ဝဒန္တောစသည်၌–စပ်) ပုန၊ တဖန်။ ဧဝရူပေါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဝါစံ၊ ကို။ နဝကၠာမိ၊ မဆိုတော့အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝါစံ၊ ကို။ ပဇောတိ နာမ၊ မည်၏။ ပုန၊ ဖန်။ ဧဝရူပံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ နု ဥပ္ပါဒေသာမိ၊ မဖြစ်စေအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေန္တော၊ ကြံသောသူသည်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဇောတိ နာမ၊ မည်၏။ ပုန၊ တဖန်။ ဧဝရူပေါ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ နု ဂဏှိဿာမိ၊ မယူတော့အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပဇောန္တော၊ စွန့်သောသူသည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ ပဇောတိနာမ၊ မည်၏။ တထာ၊ ထိုသုံးပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အကရောန္တော၊ မပြုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နေဝ ပဇောတိ၊ မပယ်သည်မည်၏။ နု ပဋိနိဿဇ္ဇတိ၊ မစွန့်သည်မည်၏။ [၆၁] ယထာ

ဘတံ နိက္ခိတ္တောဘ ဧဝံ နိရယေတိ၊ ကား။ နိရယပါလေဟိ၊ ငရဲထိန်းတို့သည်။ အာဟာရိတ္တာ၊ ၍။ နိရယေ၊ ၌။ ဌပိတောဟ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ နိရယေ၊ ၌။ ဌပိတောယေဝ၊ ထားအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝသေန၊ ဖြင့်။ အကတ္တာဖဗ္ဗံ၊ မပြုအပ်သော။ ပါပံ နာမ၊ မကောင်းမှုမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယတော၊ ယင်း မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကြောင့်။ သံသာရခါဏာ ဘာဝေါပိနာမ၊ သံသရာ့သစ်ငုတ်အဖြစ်မည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တုံသေး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပရမာနိ ဘိက္ခဝေ ဝဇ္ဇာနိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတသ၊ ၏။ ကာယော၊ ဥပါဒိန္နခန္ဓာဝါးပါးဟူသော ကိုယ်သည်။ ဥစ္ဆိန္နဘဝနေတ္တိကော၊ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်အပ်ပြီးသော ဘဝနှောင်ကြိုးရှိသည်ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ (ဣတိ စ၊ ဤသို့ဝင်း။) အယဉ္စေဝ ကာယော၊ ဤအစ္ချိတ္တကာယသည်ဝင်း။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ နာမရူပံ စ၊ သည်ဝင်း။ (သံ ၁–၂၆၂) ဣတိ စ၊ သို့ဝင်း။ (သီမူ သာရတ္ထဒီပကိုနှင့် အညီ စ–သဒ္ဒါနှင့်တကွ ရှိစေရမည်) ဣတိ ဧဝမာဒိသု ဝိယ၊ ပါဠိတို့၌ကဲ့သို့။ ဣဓ၊ ကာယသ ဘေဒါ–ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ကာယ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ခန္ဓပဉ္စကဝိသယော၊ ခန္ဓာဝါးပါးလျှင် အရာရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာယသ။ပ။ ပရိစ္ဆာဂါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဝိတရာဂသ၊ မကင်းသေးသော ရာဂရှိသောသူ၏။ မရဏာတော၊ သေသည်မှ။ ပရံ နာမ၊ နောက်အဖို့မည်သည် ကား။ ဘဝန္တရူပါဒါနမေဝ၊ ဘဝတပါးကို စွဲယူခြင်းသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရံ။ပ။ ဂဟဏောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယေန၊ အကြင်ဇီဝိတိန္ဒြေဖြင့်။ (ကာယော၊ သည်။) တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ တသ၊ ထိုဇီဝိတိန္ဒြေ၏။ ဥပစ္ဆေ ဒေနေဝ၊ ပြတ်ခြင်းဖြင့်သာ လျှင်။ ကာယော၊ သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာယသ။ပ။ ဥပစ္ဆေဒါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဣမသ္မာ၊ ဤကောင်းမှုမှ။ သုခံ၊ သည်။ ဧတိ၊ လာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အယော၊ မည်၏။ ပုညံ၊ ကောင်းမှုကို ရ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုညသမ္မတာအယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧတသ္မာ၊ ဤကောင်းမှုကံ စသည်မှ။ သုခါနိ၊ တို့သည်။ အာယန္တိ၊ လာကုန်၏။ (သီမူနှင့်အညီပင်) ဣတိ၊ ဤသို့ ချမ်းသာတို့လာခဲ့ရာဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ အာယော၊ မည်၏။ ပုညကမ္မာဒီ သုခသာဓနံ၊ ကောင်းမှုကံ အစရှိသော ချမ်းသာကို ပြီးစေတတ်သောတရားအပေါင်းကို ရ၏။ (ဤ၌ အာဒိ–ဖြင့် ဣဒ္ဓာရုံ စသည်ကို ယူအပ်၏) တေန၊ ကြောင့်။ သုခါနံ ဝါ အာယသ အဘာဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣယတိ အသာဒိယတိ၊ သာယာအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အယော၊ မည်၏။ အသာဒေါ၊ သာယာအပ်သော သုခကိုရ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသာဒ သည်တော အယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

နာဂရာဇေဒိနန္တိ (ဧတ္ထ)၊ ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သုပဏ္ဏာဒိနံ၊ ဂဠုန် အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ (ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။) အသုရသဒိသန္တိ၊ ကား။ ပေတာသုရသဒိသံ၊ ပြိတ္တာအသုရာနှင့်တူစွာ။ သေတိ၊ ကား။ အသုရကာယော၊ အသုရ ကာယ်ဘုံသည်။ သဗ္ဗသမုဿယေဟိတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေဟိ၊ ကုန်သော။ သမ္ဗတ္တိသမုဿယေဟိ၊ ပြည့်စုံသောဂုဏ်အပေါင်းတို့မှ။ ဝုတ္တာဝိပရိယာယေနာတိ၊ ကား။ သုဠု၊ စွာ။ စရိတံ၊ ကျင့်အပ်သည်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ အနဝဇ္ဇတ္တာ၊ အပြစ်မရှိသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ သောဘနံ၊ တင့်တယ်သော။ စရိတံ၊ တည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ သော။ (ဝုတ္တာဝိပရိယာယေန–၌စပ်) ကာယ ဒုစ္စရိတေနာတိအာဒိနံ၊ နမ–အစရှိကုန်သော။ ပဒါနံ၊ ပုဒ်တို့၏။ ဝုတ္တသ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ အတ္ထသ၊ ၏။ ဝိပရိယာယေန၊ အပြန်အားဖြင့်။

ဝုတ္တသေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္တသ၊ ကို။ ပုနဝစနံ၊ တဖန်ဆိုအပ်သောစကားတည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်။ နိဂမနဝစနံ၊ နိဂုံးစကားမည်၏။ အယမေတ္ထ သခ်ေပတ္ထောတိ၊ ကား။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ။ပ။ ပဿတီတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ယထာဝုတ္တော၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ အယံ၊ ဤအနက်သည်။ သခ်ေပတ္ထော၊ အကျဉ်းဖြစ်သော အနက်တည်း။

၄၁၂။ ကသိဏာရမ္မဏန္တိ၊ ကား။ အဋ္ဌန္နမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ကသိဏာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကသိဏာရမ္မဏံ၊ ကသိုဏ်းလျှင် အာရုံရှိသော။ သဗ္ဗာကာရေနာတိ၊ ကား။ စုဒ္ဒသဝိဓေန၊ သော။ စိတ္တပရိဒမနေန၊ စိတ်ကိုဆုံးမခြင်းဖြင့်ဝင်း။ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂမေန၊ ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်ဝင်း။ ဘူမိပါဒဝဒမူလသမ္ဘာဒနေန၊ ဘူမိ ပါဒ ပဒ မူလတို့ကို ပြည့်စုံ စေခြင်းဖြင့်ဝင်း။ ဣတိ၊သို့။ ဣမိနာ သဗ္ဗပွကာရေန၊ ဤအလုံးစုံသော အပြားအားဖြင့်။ အဘိနီဟာရက္ခမံ၊ ရှေးရှုဆောင်ခြင်းငှါ ခန့်သည်ကို။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏာဘိမုခံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်သို့ ရှေးရှု။ ပေသနာရဟံ၊ စေလွှတ်ခြင်းငှါ ထိုက်သည်ကို။ ပေသနယောဂ်ံ၊ စေလွှတ်ခြင်းငှါ လျောက်ပတ်သည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ အာသန္နံ ကာတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏုပ္ပတ္တိယာ၊ ဉာဏ်ဖြစ်ခြင်း၏။ သမီပဘူတံ၊ အနီးဖြစ်၍ဖြစ်သည်ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသော ကသိုဏ်းတို့၌။ ဥပစာရဇ္ဈာနံ၊ ကို။ ပဂုဏာတရံ၊ အထူးသဖြင့် လေ့လာကျေပြွန်သည်ကို။ [၆၂] ကတ္တာ၊ ၍။ အာရမ္မဏဋ္ဌ၊ ကိုလည်း။ ဝမ္ဘေတဗ္ဗံ၊ ပွါးစေအပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥပစာရဇ္ဈာန။ပ။ ဌပေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဝမ္ဘိတေ၊ သော။ တသ္မိံ ကသိဏာရမ္မဏေ၊ ၌။ အပ္ပနာတိ၊ ကား။ စျာနဝသေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပနာ၊ ပြီးဆုံးခြင်းအပ္ပနာတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အကတပရိကမ္မဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ပရိကံမရှိသေး သော၊ ဝါ၊ ပရိကံကိုမပြုရသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အဘိညာဝသေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပနာ၊ သည်။ နက္ကဇ္ဈာတိ၊ မပြီးစီး။ တေန၊ ကြောင့်။ ပါဒကဇ္ဈာနနိဿယံ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပါဒကဇ္ဈာနာရမ္မဏံ၊ ပါဒကစျာန်လျှင် အာရုံရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ နှ ပရိကမ္မနိဿယန္တိ၊ ကား။ တံ ကသိဏာရမ္မဏံ၊ ထိုကသိုဏ်းအာရုံသည်။ ပရိကမ္မဿ၊

၏။ အပသယော၊ မှီရာသည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တထာ၊ ထိုသို့ ပရိကံ၏ မှီရာ မဟုတ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ရူပဒဿနံ၊ အဆင်းရူပါရုံကို မြင်ခြင်းသည်။ နသိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဣမေသူတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေသု၊ ကုန်သော။ တေဧောကသိဏာဒီသု၊ တေဧောကသိုဏ်း အစရှိကုန်သော။ တီသု ကသိဏေသု၊ တို့၌။ ဥပ္ပါဒေတွာတိ၊ ကား။ ဥပစာရဈာနုပ္ပါဒနေန၊ ဥပစာရစျာန်ကို ဖြစ်စေသောအားဖြင့်။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ၍။ ဟိ၊ မှန်။ ဥပစာရဈာနပဝတ္တိယာ၊ ဥပစာရစျာန်ဖြစ်သည်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တပြိုင်နက်။ ပဋိ ဘာဂနိမိတ္တုပ္ပတ္တိ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထာတိ၊ ကား။ ကသိဏနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။

အန္တောယေဝ၊ အတွင်း၌သာလျှင်။ ရူပဂတံ၊ အဆင်းအပေါင်းကို။ ပဿိတဗ္ဗံ၊ ရှုအပ်၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ နေ (ပဿိတဗ္ဗံ)၊ အပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝိက္ခေပါပတ္တိဟေတုဘာဝတော၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပရိကမ္မဿ ဝါရော အတိက္ကမတီတိ၊ ကား။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပရိကမ္မံ နာမ၊ မည်သည်။ ယထာဝုတ္တကသိဏာရမ္မဏံ၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ကသိုဏ်းလျှင် အာရုံရှိသော။ ဥပစာရဈာနံ၊ တည်း။ တံ၊ ထိုဥပစာရစျာန်သည်။ ရူပဂတံ၊ အဆင်း အပေါင်းကို။ ပဿတော၊ ရှုသောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ ရှုစဉ်။ နေ ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ ကသိဏာလောကဝသေန စ၊ ကသိုဏ်းအလင်း ရောင်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ ရူပဂတဒဿနံ၊ အဆင်းအပေါင်းကို မြင်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကသိဏာလောကော စ၊ ကသိုဏ်းအလင်းရောင်သည်လည်း။ ပရိကမ္မဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယမ္ပိ၊ အလင်းရောင်နှင့် အဆင်းအပေါင်းကို မြင်ခြင်းဟူသော ထိုနှစ်ပါးစုံသည်လည်း။ ပရိကမ္မဿ၊ ၏။ အပ္ပဝတ္တိယာ၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တေန၊ ကြောင့်။ တတောပိ။ နေ ဒိဿတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ရူပဂတံ၊ ကို။ ပဿတော၊ ရှုသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပရိ ကမ္မဿ၊ ၏။ ဝါရော၊ အလှည့်သည်။ အတိက္ကမတိ၊ လွန်သွား၏။ (ဤမှနောက်၌ ပရိကမ္မပသုတသ ကသိဏာရမ္မဏံ ဥဏံ ဟောတီတိ–ဟူသော အောက်ခြေပြမူကွဲပါ၌ သာလျှင်သင့်သည်) ပရိကမ္မပသုတသ၊ ပရိကံ၌ လေ့ကျက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကသိဏာရမ္မဏံ၊ ရှိသော။ ဥဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပဂတံ၊ သည်။ နေ ဒိဿတိ၊ မထင်။ ကထံ ပန၊ အသို့လျှင်။ ပဋိပဒ္ဒေတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ အထာနေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝံ အနုက္ကမေ နာတိ၊ ကား။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ပါဒကဈာနံ၊ ကို။ သမာပဒ္ဒေတွာ၊ ၍။ တတော တတော၊ ထိုထိုဝင်စားတိုင်း ဝင်စားတိုင်းသော ပါဒကစျာန်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ အဘိဏှံ၊ မပြတ်။ အာလောကသ၊ ကို။ ဖရဏဝသေန၊ ဖြင့်။ အာလောကော၊ သည်။ ထာမက တော၊ အားအစွမ်းနှင့် ပြည့်စုံသည်။ စိရဋ္ဌာယီ၊ ကြာမြင့်စွာတည်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ အကျိုးကား။ တထာ သတိ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်လတ်သော်။ တတ္ထ၊ ထိုအလင်းရောင်ပျံ့နှံ့ရာ အရပ်၌။ သုစိရမ္ပိ၊ အလွန်ကြာမြင့်စွာ လည်း။ ရူပဂတံ၊ ကို။ ပဿတော၊ ရှုနိုင် မြင်နိုင်သည်သာလျှင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ အာလောကော။ပ။ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သွာယမတ္ထော၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဤအနက်ကို။ တိဏုက္ကူပမာယ၊ မြက်မီးရှူးဥပမာဖြင့်။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော၊ ထင်စွာ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ရတ္တိံ တိဏုက္ကာယာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ပုနပ္ပုနံ ပဝေသနန္တိ၊ ကား။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ပါဒကဈာနသမာပဇ္ဇနံ၊ ပါဒကစျာန်ကို ဝင်စားခြင်းတည်း။ ထာမဂတာလောကသ ယထာပရိစ္ဆေဒေနဋ္ဌာ နန္တိ၊ ကား။ ယတ္တကံ ဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ပရိစ္ဆိန္နဋ္ဌေတွာ၊ ၍။ ကသိဏံ၊ ကို။ ဝမ္ဘိတံ၊ ၏။ ထာမဂတသ၊ သော။ အာလောကသ၊ ၏။ တတ္တကံ၊ ထိုမျှလောက်သောအရပ်ကို။ ဖရိတွာ၊ ၍။ အဝဋ္ဌာနံ၊ တည်ခြင်းတည်း။

အနာပါထဂတန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ အာပါထဂမနယောဂျသ၊ ထင်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်းငှါ လျော်သောအဆင်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ အန္တောကုစ္ဆိဂတာဒိ၊ ဝမ်းတွင်း၌တည်သော အဆင်းအစရှိသည်ကို။ တဒဘာဝတော၊ ထိုထင်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ တေန၊ ထိုအနာပါထဂတံ–ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဝိသေသိတဗ္ဗမေဝ၊ အထူးပြုအပ် သည်သာလျှင်တည်း။ တဒေဝါတိ၊ ကား။ [ဖ၃] ဒိဗ္ဗစက္ခုမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ရူပံ၊ ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဧတေသု ပဝတ္တစိတ္တေသု၊ ဤဖြစ်သော စိတ်တို့တွင်။ ရူပဒဿနသမတ္ထန္တိ၊ ကား။ ရူပံ၊ ကို။ သဘာဝတော၊ မှန်ကန်သော သဘောအားဖြင့်။ ဝိဘာဝနသမတ္ထံ၊ ထင်လင်းစေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ (ကိမိဝ၊ ကား။) စက္ခုဝိညာဏံ ဝိယ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ကဲ့သို့ တည်း။ (စက္ခုဒ္ဒါရဝိထိ၌ စက္ခုဝိညာဉ်သည်သာ အဆင်းကိုမြင်သကဲ့သို့ အဘိညာဉ်စိတ်သည်သာ အဆင်းကိုမြင်သည်ဟု ဆိုလို၏) ပုဗ္ဗဘာဂစိတ္တာနိတိ၊ ကား။ အာဝဇ္ဇနပရိကမ္မသခ်ါတာနိ၊ အာဝဇ္ဇန်းပရိကံဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ပုဗ္ဗဘာဂစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဟိ၊ မှန်။ တာနိ၊ ထိုအာဝဇ္ဇန်းနှင့် ပရိကံစိတ်တို့သည်။ (ရူပံ၊ ကို။) အာရမ္ဘဏံ ကရောန္တာနိပိ၊ အာရုံပြုကုန်သော် လည်း။ ယာထာဝတော၊ စွာ။ တံ၊ ထိုရူပါရုံကို။ ဝိဘာဝေတွာ၊ ထင်လင်းစေ၍။ နေ ပဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ (ကာနိ ဝိယ၊ ကား။) အာဝဇ္ဇနသမ္ပယုတ္တဆနစိတ္တာနိ ဝိယ၊ အာဝဇ္ဇန်းသမ္ပယုတ်ဆိုန်းစိတ်တို့ကဲ့သို့တည်း။ (စက္ခုဒ္ဒါရဝိထိ၌ အာဝဇ္ဇန်းနှင့်သမ္ပယုတ်ဆိုန်းစိတ်တို့သည် ရူပါရုံကို အာရုံပြုကြသော်လည်း ၎င်းကို မမြင်ကြသကဲ့သို့ပင်ဟု ဆိုလို၏) တံ ပနေတံ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ သည်။ (တံ ဧတံ–၏ အစွဲကို ပြသည်) ပရိပန္ဓောတိ၊ ကား။ အန္ဓရာယိကော၊ အန္ဓရာယ်ကိုပြုတတ်၏။ စျာနဝိဘ္ဘန္ဓကောတိ၊ ကား။ စျာနမ္ပဗ္ဗတ္တကော၊ စျာန်ဖြင့်ရှုး သူတည်း။ စျာနဘာဝနာမုခေန၊ စျာန်ကိုပွါးစေခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ ဥမ္မာဒဗ္ဗတ္တော၊ ရှုးခြင်းသို့ရောက်သူတည်း။ အပ္ပ မတ္တေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ မယာ၊ သည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ကို။ အဓိဂတန္တိ၊ ရအပ်ပြီဟူ၍။ သန္တောသံ၊ ရောင့်ရဲတင်းတိမ်ခြင်းသို့။ အနာပဇ္ဇိတွာ၊ မရောက်မူ၍။ ဝိပဿနာနုယောဂဝသေန ဝါ၊ ဝိပဿနာကို အားထုတ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သော်၎င်း။ သစ္စာဘိ သမယဝသေန ဝါ၊ သစ္စာကိုသိခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သော်၎င်း။ အပ္ပမတ္တေန၊ မမေ့မလျော့သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်၏။

ဇဝံ ပဿိတုကာမေနာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုသ၊ ၏။ နာနာဝဇ္ဇနပရိကမ္မဟေ၀၊ အထူးထူးသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသော ပရိကံကိုဝင်း။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏဿ၊ ကိုဝင်း။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်ပြီ။ တဿ၊ ထိုဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၏။ ဥပ္ပတ္တိက္ကမော၊ ဖြစ်စဉ်ကို။ နဒဿိတော)၊ မပြအပ်သေး။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဖြစ်စဉ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ တတြာယန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုဝိညေယျမေ၀၊ သိလွယ်သည် သာလျှင်တည်း။

ခုတ္ထပဝါတဉာဏကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ ကထာ၏အမွှင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ပကိဏ္ဏကကထာ၀ဏ္ဏနာ

၄၁၃။ ဣတိတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ ဇဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအပြားအားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ထိုဣတိ–ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ သော ဇဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယထာဒဿိတပါဠိဂတိ စ၊ ပြအပ်ခဲ့တိုင်းသော ပါဠိအသွားကိုဝင်း။ တဿ၊ ထိုပါဠိ၏။ အတ္ထဝိ၀ရဏနယဠ္ဆ၊ အနက်ကိုဖွင့်ပြသောနည်းကိုဝင်း။ ပစ္စာမသတိ၊ သုံးသပ်၏။ သစ္ဆေသု၊ သာမည်သစ္စာတို့၌။ အရိယသစ္စာနိ၊ တို့သည်။ (အန္တောဂဓာနိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ခန္ဓေသု၊ သာမည်ခန္ဓာတို့၌။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ အန္တောဂဓာ၊ အတွင်း၀င်ကုန်၏။ တဒုဘယေ စ၊ ထိုခန္ဓာနှင့်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ နှစ်မျိုးတို့ကိုလည်း။ သဘာ၀တော စ၊ သဘောအားဖြင့်၎င်း။ သမုဒယတော စ၊ ဖြစ်ခြင်း–ဖြစ်ကြောင်းအားဖြင့်၎င်း။ အတ္ထင်္ဂမတော စ၊ ချုပ်ခြင်း–ချုပ်ကြောင်းအားဖြင့်၎င်း။ အဿာဒတော စ၊ သာယာဖွယ်အားဖြင့်၎င်း။ အာဒီနဝတော စ၊ အပြစ်အားဖြင့်၎င်း။ နိဿရဏတော စ၊ ထွက်မြောက်ခြင်း–ထွက်မြောက်ရာအားဖြင့်၎င်း။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ သယမ္ဘုဉာဏေန၊ မိမိအလိုလိုဖြစ်သော ဉာဏ်ဖြင့်။ အ၀ေဒိ အညာသိ၊ သိပြီ။ ပဋိ၀ိဒ္ဓါ၊ ထိုးထွင်းရှာသိပြီ။ ပ၀ေ၀ေသိ ၀ါ၊ ဟောလည်း ဟောကြားတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာတိသယေန၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွသော။ ပဠ္ဌက္ခန္ဓာ၀ဗောဓေန၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို ထိုးထွင်းရှာသိခြင်းဖြင့်။ ဘဂ၀ါ၀၊ ကိုသာလျှင်။ ထောမေတဗ္ဗော ချီးမွမ်းအပ် ချီးမွမ်းထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဠ္ဌက္ခန္ဓ၀ိဒူတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥတ္တာ၊ သိပြီး၍။ ဝိညေယျာ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ တာသူတိ၊ ကား။ ပဠ္ဌသု အဘိညာသု၊ တို့၌။ စ၊ ဆက်။ တဂ္ဂဟဏေနေ၀၊ ထိုငါးပါးသော အဘိညာဉ်ကို ယူခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ပရိဘဏ္ဍာဉာဏာနံ၊ အခြံအရံဖြစ်သောဉာဏ်တို့ကို။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်ကုန်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဠ္ဌာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဇေတာသုဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ပရိဘဏ္ဍာဉာဏာနိတိ၊ ကား။ ပရိ၀ါရဉာဏာနိ၊ အခြံအရံဖြစ်သော ဉာဏ်တို့တည်း။ ဟိ၊ ထင်။ သိနေရုဿ၊ ၏။ ပရိ၀ါရဋ္ဌာနာနိ၊ အခြံအရံဖြစ်သော အရပ်တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တံသိဒ္ဓိယာ၊ ထိုမြင့်မိုရ်တောင်၏ပြီးခြင်းဖြင့်။ သိဒ္ဓါနိ၊ ပြီးကုန်သော။ ယာနိ မေခလဋ္ဌာနာနိ၊ ယင်း တောင်ခါးပန်းဌာနတို့ကို။ ပရိဘဏ္ဍာနိတိ၊ တောင်အခြံအရံတို့ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဇေ၀ံ၊ တူ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုသိဒ္ဓိယာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၏ ပြီးခြင်းဖြင့်။ သိဒ္ဓါနိ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိပ၊ ဤနှစ်ပါးသော ဉာဏ်တို့ကိုလည်း။ တဿ၊ ထိုဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၏။ ပရိဘဏ္ဍာနိတိ၊ အခြံအရံတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဣမာ ဂတာနိတိ ဇေတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ဣမာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ယထာဒဿိတာနိ၊ အကြင်အကြင် ပြအပ်ခဲ့ကုန်သော။ သုတ္တပဒါနိ၊ သုတ်ပုဒ်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [၆၄] တတော၊ ထိုသုတ်ပုဒ်တို့မှ။ အညေသု၊ ကုန်သော။ သာမည်ဖလာဒီသု ပန၊ သာမည်ဖလသုတ် အစရှိသည်တို့၌ကား။ မနောမယဉာဏာနိ၊ မနောမယဉာဏ်သည်လည်း။ ဝိသုံ၊ ခြား။ အဘိညာဉာဏာဘာ၀ေန၊ ၏အဖြစ်ဖြင့်။ အာဂတံ၊ ၏။

တေသူတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ၀ါ၊ ဟူ၍။ ဣဒံ ပစ္စာမသနံ၊ ဤသုံးသပ်ခြင်းသည်။ တိကာနံ၊ တိက်တို့ကို။ ပစ္စာမသနံ ကိ၊ သုံးသပ်ခြင်းလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ အာရမ္မဏာနံ၊ တို့ကို။ (ပစ္စာမသနံ ကိ၊ လော။) ဣတိ၊ ဤကားအမေးတည်း။ ဇေတ္ထ၊ ဤအမေးစကားရပ်၌။ ကိဠ္ဆ၊ အနည်းငယ် ဖြည့်စွက်ဖွယ်ရှိသေး၏။ တိကာနံ၊ တို့ကို။ ပစ္စာမသနံ၊ သည်။ ယဒိ (သိယာ) အံ့။ တံ၊ ထိုတိက်တို့ကို သုံးသပ်ခြင်းသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိကေသု၊ တို့၌။ အဘိညာဉာဏာနိ၊ တို့သည်။ နဝ ပ၀တ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။) အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ အာရမ္မဏာနံ၊ တို့ကို။ (ပစ္စာမသနံ၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။)တမ္မိ၊ ထိုအာရုံတို့ကို သုံးသပ်ခြင်းသည်လည်း။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဟိ–ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အညံ၊ တပါးကို။ ဥဒ္ဒိသိတ္တာ၊ ညွှန်း၍၊ ၀ါ၊ အနိယတ်ဖြင့် သုံးသပ်ပြီး၍။ အညဿ၊ ကို။ ပစ္စာမသနံ၊ သည်။ နဝ ယုတ္တံ၊ မသင့်။ (တသ္မာ၊ တည်း။) ဣတိ၊ ဤသည်ကား ဖြည့်စွက်ဖွယ်အနည်းငယ်တည်း။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဣဒ္ဓတိ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ဘ၀တု၊ ဖြစ်ပါစေ။ တာ၀၊ စွာ။ တိကာနံ၊ တို့ကို။ (ပစ္စာမသနံ၊ သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေလော့။) နဟိ တိကေသု အဘိညာဉာဏာနိ ပ၀တ္တန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ နနု၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာဘ၀ားအံ့။ အယံ ဝိရောဓော၊ ဤဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ နဝ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တိကဝေါဟာရေန၊ တိက်ဟူသော ဝေါဟာရဖြင့်။ အာရမ္မဏာနံယေ၀၊ အာရုံတို့ကိုသာလျှင်။ ဂယှမာနတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ အထ ၀ါ ပန၊ တနည်းအားဖြင့်သော်ကား။ အာရမ္မဏာနံ၊ တို့ကို။ (ပရာမသနံ၊သည်။) ဟောတု၊ လော့။ နဟိ အညံ ဥဒ္ဒိသိတ္တာ အညဿ ပစ္စာမသနံ ယုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာဘ၀ားအံ့။ အယမ္မိ ဒေါသော၊ ဤအပြစ်သည်လည်း။ နဝ (ဟောတိ)၊

မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယထာဝုတ္တကာရဏေနေ၀၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းကြောင့်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။

၄၁၄။ ဝတ္ထုဘေဒေ၊ ဝတ္ထု၏ကွဲပြားခြင်းသည်။ အသတိပိ၊ သော်လည်း။ ဘူမိကာလသန္တာနဘေဒ၀သေန၊ ဘုံ ကာလ သန္တာန်တို့၏ အကွဲအပြား၏အစွမ်းဖြင့်။ ဘိန္နေသု၊ ကုန်သော။ သတ္တသု၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ တို့၌။ ဟိ၊ မှန်။ ဧသ ဘေဒေါ၊ ဤအကွဲအပြားကို။ တိကဝသေန၊ ဖြင့်။ ဂဟိတော၊ ၏။ ဣဒ္ဓိ၀ိဓညေဏသ၊ ၏။ မဂ္ဂါရမ္မဏတာ၀၊ မဂ်လျှင် အာရုံရှိ သည်၏အဖြစ်၏။ အဘာ၀တော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဣဒ၊ ဤဣဒ္ဓိ၀ိဓညေဏ်၌။ မဂ္ဂါရမ္မဏတိကော၊ ကို။ နိ လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ တန္တိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိ၀ိဓညေဏံ၊ သည်။ ကဿ၊ စိတ္တသန္ဓိသိတံ ကတ္တာတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝတ္တာဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တမေ၀၊ လျှင်တည်း။ ဥပယောဂလဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ လဒ္ဓဥပယောဂ၀စနံ၊ ရအပ်သော ဒုတိယာ၀ိဘတ် ရှိသောကယသည်။ ကာယံ ပရိဏာမေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဒုတိယာ၀ိဘတ္တိ၀သေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော ကာယသည်။ တေန၊ ကြောင့်။ ရူပကာယာရမ္မဏတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ရူပကာယ၀သ၊ ၏။ ဝဏ္ဏာရမ္မဏတော၊ အဆင်းလျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

တဒေ၀ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ ကာယ၀သေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တပရိဏာမနေ၊ စိတ်ကိုညွှတ်စေခြင်း၌။ ဝုတ္တံ၊ သော။ ယဒေ၀ ပါဒ ကစ္စာနစိတ္တံ၊ အကြင်ပါဒကစ္စာန်စိတ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တဒေ၀၊ ထိုပါဒကစ္စာန်စိတ်ကိုသာလျှင်။ ရာမဂါမေ၊ ၌။ စေတိယံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ သေသေသု၊ ကုန်သော။ သတ္တသု၊ ကုန်သော။ စေတိယေသု၊ တို့၌။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ဖြင့်။ အာဟရိတွာ၊ ၍။ ရာဇဂေဟေ၊ ၌။ ဘူမိယရမဏ္ဍပေ၊ မဏ္ဍပ်အသွင်ရှိသော မြေတိုက်၌။ ကတံ၊ သော။ မဟာ၀ေတုနိ၀ေနံ၊ မြတ်သော ဓာတ်တော်ဌာသနာခြင်းကို၊ ဝါ၊ ဓာတ်တော်တို့ကို အကြီးအကျယ် ဌာ၀နာခြင်းကို။ ဣမေ ဂန္ဓာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဂန္ဓာဒိကေ၊ နံ့သာအစရှိသည်တို့ကို။ ဂဟေတွာပိ၊ ၍လည်း။ အသုဿနာဒိ၀ိသေသယုတ္တံ၊ မခြောက် သွေ့ခြင်း အစရှိသော အထူးနှင့်ယှဉ်သော။ အနာဂတ၀ေ၀၊ အနာဂတ်သာလျှင်ဖြစ်သော။ နေသံ၊ ထိုနံ့သာစသည်တို့၏။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တသ၊ အဓိဋ္ဌာန်စိတ်၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။(ကသ္မာ၊ ကား။) အနာဂတာ၀ိဋ္ဌာနတ္တာ၊ အနာဂတ်ကို အဓိဋ္ဌာန်ခြင်း၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝတ္တာနိယ၀ေနာသနံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဝိဠာဌ္ဌ၀ိယံ၊ ဝိဠာ(တောဋ္ဌ။ ဝိဟာရော၊ ကျောင်းတည်း။ ဒ၀ိရသန္တိ၊ ကား။ ဒ၀ိမဏ္ဍော၊ နို့ခမ်းကြည်တည်း။ တံ၊ ထိုနို့ခမ်းကြည်ကို။ အဓိဋ္ဌဟန္တ၀၊ အဓိဋ္ဌာန်သော အ၀ယ၀ဂုတ္တမထေရ်အား။ အနာဂတံ၊ သော။ ဒ၀ိ၀ဏ္ဏံ၊ နို့ခမ်း၏အဆင်းသည်။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၀၊ ဖြစ်သော။ ရူပကာယ၀သ၊ ကို။ အာရမ္မဏကရဏတော၊ ကြောင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏံ၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သကာ၀စိတ္တာနန္တိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ကာယ၀သ စ၊ ကိုယ်ကိုင်း။ စိတ္တ၀သ စ၊ စိတ်ကိုင်း။

၄၁၅။ သဗ္ဗ၀သ၊ သော။ ရူပ၀သ၊ ရုပ်တရား၏။ ကာမာ၀စရဘ၀တောတော၊ ကြောင့်။ သဒ္ဒေါ စ၊ သည်လည်း။ ပရိတ္တော၊ ကာမတရားတည်း။ ဝိဇ္ဇမာနမေ၀ါတိ၊ ကား။ ဝတ္တမာနံ၀ေ၀၊ ဖြစ်ဆဲသာလျှင်ဖြစ်သော။

[ဋီ၅] ၄၁၆။ သောတာပန္နဿ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ သောတာပန္နဿ၊ ၏။ အာ၀ေဏိကံ၊ သီးသန့်ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ်ကို။ သကဒါဂါမိ၀ိသ၊ သကဒါဂါမိသာတိအာဒိသုပိ၊ ပါဠိတို့၌လည်း။ ဧ၀ေ၀ နယော၊ တည်း။ ယာ၀ အရဟတ္တောနေ၀ဟဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ သကဒါဂါမိ၊ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနာဂါမိနော၊ ၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ နိ ဇာနာတိ၊ မသိ။ အနာဂါမိ၊ သည်။ အရဟတ္တော၊ ၏။ (စိတ္တံ၊ ကို။ နိ ဇာနာတိ၊ မသိ။) ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ နေတ၀္ဗံ၊ ဆောင်အပ်၏။ သ၀ေ၀သန္တိ၊ ကား။ သ၀ေ၀သံ၊ ကုန်သော။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ (စိတ္တံ၊ ကို။) ဇာနာတိ၊ ၏။ အနရိယာနံ၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ (စိတ္တ၀သ၊ ကို။ ဇာနနေ၊ ၌။) ကော ပနဝါ ဒေါ၊ နည်း။ စ၊ ဆက်။ အညောပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ဥပရိမော၊ အထက်ဖြစ်သော။ အနာဂါမိအာဒိ၊ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် သည်။ ဟေဋ္ဌိမ၀သ၊ သော။ သကဒါဂါမိအာဒိက၀သ၊ သကဒါဂါမ် အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။

အတီတ၀သ စ၊ အတိတ်လည်းဖြစ်သော။ အနာဂတ၀သ စ၊ ဖြစ်သော။ (စိတ္တ၀သ–၌ စပ်) ပရ၀သ၊ တပါးသောသူ၏။ စိတ္တ၀သ၊ ကို။ ဇာနနံ၊ သည်။ သမ္ဘ၀တိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ပစ္စုပ္ပန္နဿ ပန၊ စိတ်ကိုမူကား။ (ဇာနနံ၊ သည်။) နသမ္ဘ၀တိ၊ မဖြစ်သင့်။ ဣတိ အဓိပ္ပါ၀ေန၊ ဖြင့်။ ကထံ ပစ္စုပ္ပန္နံ အာရမ္မဏံ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတ၀ေါ၊ အဋ္ဌကထာ၀ါဒရာ သည်။ ယတ္ထ၊ အကြင်ပစ္စုပ္ပန်၌။ (ဇာနနံ၊ သည်။) သမ္ဘ၀တိ၊ ၏။ တံ ဒဿနတ္ထံ၊ ထိုဖြစ်သင့်သောပစ္စုပ္ပန်ကို ပြခြင်းငှါ။ ဘာ၀၊ စွာ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ကို။ ဝိဘ၀ိတွာ၊ ၍။ ဒ၀ေ၀ဿ ဣ၊ ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ နာမ တိ၀ိ၀န္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဥပ္ပါ၀ဒ္ဒိတိ ဘဂ်ပ္ပတ္တန္တိ၊ ကား။ ဥပ္ပါ၀ံ စ၊ သို့ရင်း။ ဒ္ဒိတိ စ၊ သို့ရင်း။ ဘဂ်ဠ၊ သို့ရင်း။ ပတ္တံ၊ ရောက်သော။ ခဏတ္တယပရိယာ၀ပန္နံ၊ ခဏ သုံးပါးအပေါင်း၌ အကျုံ့ဝင်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဇ၀ေ၀ဿ ဣ ဣ ဣ

ရှေးမဆွကပင်လျှင်။ နိသိန္နသ ဝိယ၊ နေသောသူအားကဲ့သို့။ ယာဝ၊ လောက်။ ရှုပဂတံ၊ ရုပ်တရားအပေါင်းသည်၊ ဝါ၊ ရှုပါရုံ သည်။ ပါကဋ္ဌ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ထင်ရှားရာ၌။ ဥပဓာဝေလာ၊ ထက်ဝက်သောအချိန်ကာလသည်။ အဝိဘူတ ပွါယာ၊ မထင်ရှားခြင်းများ၏။ (သီမှနှင့်အညီပင်၊ အဝိဘူတဝါရာ–ကား မသင့်၊ နောက်ပုဒ်လည်း နည်းတူပင်) ဥပဓာဝေလာ၊ သည်။ ဝိဘူတပွါယာ၊ ထင်ရှားခြင်းများ၏။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးအပေါင်းကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဒွေသန္တတိ ဝါရာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တယိဒံ–တံ ဣဒံ ပါကဋီဘဝနံ၊ ထိုသို့သောထင်ရှားခြင်းသည်။ သဗ္ဗသာဓာရဏာ၊ အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား (ဝါ)တို့နှင့် ဆက်ဆံသည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧကစ္စသ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သီဃမ္မိ၊ လျင်စွာလည်း။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကဒွေသန္တတိဝါရာတိ၊ ဟူ၍။ ဧကဂ္ဃဟဏမ္မိ၊ ဧက–သဒ္ဒါကိုလည်း။ ကတံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အတိပရိတ္တသဘာဝဥတုအာဒိသမုဋ္ဌာနာ၊ အလွန်တိုတောင်းသော သဘောတူသော ဥတုစသည်တို့ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်တရားတို့ကို။ (သဘာဝ–ဟုရှိသော သီမှသာ သင့်သည်။ သဘာဝ–ဟု ရှိသောပါဠိကား မသင့်၊ အာဒိ–ဖြင့် စိတ်အာဟာရ တို့ကိုယူ) ဧကဒွေသန္တတိဝါရာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

တီရေ၊ ၌။ အဣ္ဃန္တဥဒကလေခါ နာမ၊ နင်းအပ်သောရေအရေးမည်သည်ကား။ ကာလုသိယံ၊ နောက်ကျသည်၏အဖြစ် သို့။ (ကလုသသ ဘာဝေါကာလုသိယံ–ဟု ဝစနတ္ထပြု၊ သဒ္ဒေဘော် မရောက်သင့်၊) ဂတာ၊ ရောက်သော။ တီရသမီပေ၊ ၌။ ဥဒကရာဇိ၊ ရေ၏အရေးတည်း။ ယာဝ နံ ဝိပ္ပသီဒတိတိ၊ ကား။ ကာလုသိယဝိဂမေန၊ နောက်ကျသည်၏အဖြစ်ကင်းသဖြင့်။ ယာဝ၊ လောက်။ ဝိပ္ပသန္နာ၊ ကြည်လင်သည်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ ဏာစိ ပန၊ ကား။ အတိန္တေ၊ မစိုစွတ်သော၊ ဝါ၊ ခြောက် သော။ တီရေ၊ ကမ်းအရပ်ကို။ အလ္လပါဒေန၊ စိုစွတ်သောခြေဖြင့်။ အဣ္ဃန္တေ၊ နင်းအပ်သည်ရှိသော်။ ယာဝ၊ လောက်။ ပါဒေ၊ ခြေ၌၊ ဝါ၊ ခြေရာ၌။ ဥဒကလေခါ၊ သည်။ နံ ဝိပ္ပသီဒတိ၊ မကြည်သေး။ နံ သံသီဒတိ၊ မနစ်ကျသေး။ နံ ဂူပသမ္ဘတိ၊ မငြိမ်း မခြောက်သေး။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ တေ ဧတေ ကာလဝိသေသာ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဤကာလအထူးတို့ကို။ ကိရိယာဘေဒေန၊ ကိရိယာအကွဲအပြားဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ အညမည်၊ ချင်း။ သမသမာ၊ ညီတူညီမျှတို့သည်။ နံ (ဟောန္တိ)၊ ကုန်။ ဥနာဓိကဘာဝဝန္ဓောဝ၊ ယုတ်သောအဖို့ လွန်သောအဖို့ ရှိကုန်သည်ဟူ၍ သာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဒွေ တယော ဧဝနဝါရာ၊ တို့ကို။ ကာမာဝစရဧဝနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတရဧဝန ဝသေန၊ ဤမှတပါးသော မဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာဧာတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ နံ (ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ ကုန်။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထိုမဟဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာဧာတို့သည်။ ပရိမိတကာလာ၊ နှိုင်းယှဉ်အပ်သော ကာလရှိကုန်သည်။ နံ (ဟောန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်။ အနန္တရာ၊ ဧာ၏အခြားမဲ့၌။ ပဝတ္တာဘဝဂ်ါဒယောပိ၊ ဖြစ်သောဘဝင် အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ တဒန္တောဂဓော၊ ထိုဧာဝါရ၌ အတွင်းဝင် ကုန်၏ဟူ၍သာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တဒုဘယန္တိ၊ ကား။ ရှုပါရှုပသန္တတိဒွယံ၊ ရုပ်သန္တတိ နာမ်သန္တတိနှစ်ပါးအပေါင်းသည်။

ဧကဘဝပရိစ္ဆိန္နန္တိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိစုတိပရိစ္ဆိန္နံ၊ ပဋိသန္ဓေစုတိဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော တရားအပေါင်းသည်။ ဧကဘဝ ပရိယာပန္နံ၊ တခုသောဘဝ၌ အကျုံးဝင်သော။ ဧတရဟိတိ၊ ယခုအခါ၌ဟူ၍။ ဝတ္တမ္ဘံ၊ ဆိုသင့်ဆိုထိုက်သော။ ဓမ္မဧာတံ၊ နာမ် ရုပ်တရားအပေါင်းသည်။ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နံ နာမ၊ မည်၏။ မနောတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ သသမ္ဘယုတ္တံ၊ သမ္ဘယုတ်တရားအပေါင်းနှင့် တကွဖြစ်သော။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဓမ္မာတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏဓမ္မာ၊ အာရုံတရားတို့တည်း။ ဝါ၊ ကား။ မနောတိ၊ ကား။ မနာယတနံ၊ တည်း။ ဓမ္မာတိ၊ ကား။ [၆၆] ဝေဒနာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ အရူပက္ခန္ဓာ၊ နာမ်တရားတို့တည်း။ ဥဘယမေတံ ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ၊ ကား။ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဧတံ ဥဘယံ၊ ဤနှစ်ပါးအပေါင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝိညာဏန္တိ၊ ကား။ နိကန္တိဝိညာဏံ၊ နှစ်သက်တပ်မက်သော နိကန္တိဝိညာဉ် တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုနိကန္တိဝိညာဉ်သည်။ တသ္မိံ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ၌။ ဆန္ဒရာဂဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဋိဗဒ္ဓံ၊ ဖွဲ့အပ်သည်၊ ဝါ၊ စပ် သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဘိနန္ဒတီတိ၊ ကား။ တဏှာဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနာဟိ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိဟူသော နှစ်သက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ အဘိနန္ဒတိ၊ နှစ်သက်၏။ တထာဘူတော စ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ ဝတ္ထုပရိညာယ၊ ဝတ္ထုကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ တေသု ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ သံဟီရတိ၊ ဆွဲဆောင်အပ်၏။ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အာကမိယတိ၊ ဆွဲငင်အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဒွါဒသာယတနာနံ၊ တို့၏။ (အာဂတတ္တာ–၌ စပ်) ဧတံ ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဂတတ္တာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုတဆယ့်နှစ်ပါးသော အာယတနတို့၌။ ပဝတ္တော၊ သော။ ဆန္ဒ ရာဂေါ၊ သည်။ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏော၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်လျှင် အာရုံရှိ၏။ ခဏပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏော၊ လျှင်အာရုံရှိသည်။ နံ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ယံ သန္ဓာယ။ပ။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္ဓ ယောဓမ္မံ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဝိပဿတိတိ၊ ဟူသော။ ဧတ္ထာပိ၊ ဤဂါထာ၌လည်း။ ဝိပဿနာစိတ္တံ၊ ဝိပဿနာရှုသောစိတ်သည်။ ခဏ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ တည်း။ ဝိပဿိတဗ္ဗဓမ္မာ၊ ဝိပဿနာရှုအပ်သောတရားတို့သည်။ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နာ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အညထာ၊ တပါးသောအပြားအားဖြင့် (ယူအပ်သည်ရှိသော်)။ ဝိပဿနာဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ နံ သမ္ဘဝေယျ၊ မဖြစ်နိုင်လေ ရာ။ ခဏပစ္စုပ္ပန်၊ သည်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အာဂတံ၊ ၏ ။ ဣတိ၊ သို့။ နံ ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တသ၊ ထိုခဏပစ္စုပ္ပန် တရား၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏကရဏသ၊ အာရုံပြုခြင်း၏။ အဒ္ဌကထာယံ၊ ၌။ အနာဂတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။

ကေစိတိ၊ ကား။ အဘယဂိရိဝါသိနော၊ အဘယဂိရိဝါသီဂိဏီးသားတို့သည်။ ဧကဂ္ဃဏော စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ စကား သည်။ ဣဒ္ဓိစိတ္တသ၊ အဘိညာဉ်စိတ်၏။ ဥပ္ပတ္တိသမကာလမေဝ၊ ဖြစ်ခြင်းနှင့်ညီမျှသော ကာလ၌သာလျှင်။ ပရစိတ္တသပိ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်၏လည်း။ ဥပ္ပတ္တိသမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း၏ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယုတ္တိဒဿနံ၊

အသင့်ယုတ္တိကိုပြသော စကားတည်း။ ယထာ အာကာသေတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားသည်။ သဒ်သူဒါဟရဏ်၊ တူသော ဥဒါဟရဏ်တည်း၊ ဝါ၊ ပုံတူကိုထုတ်ဆောင်ခြင်းတည်း။ တေသံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့၏။ တံ ပန ဝစနံ၊ သည်ကား။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ ကား။ မဂ္ဂဖလဝိထိတော၊ မှ။ အညတ္ထ၊ သော။ အနိဋ္ဌေ၊ အလိုမရှိအပ်သော။ ဌာနေ၊ ၌။ အာဝဇ္ဇနဇဝနာနံ၊ အာဝဇ္ဇန်းနှင့် ဇောတို့၏။ နာနာရမ္မဏဘာဝပ္ပတ္တိဒေါသတော၊ အထူးထူးသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ် (ကွဲပြားသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်)သို့ရောက်ခြင်းဟူသော အပြစ်ရှိသောကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ ယုတ္တိဝစနံ၊ အယုတ္တာ၏ယုတ္တိကို ပြကြောင်း စကားတည်း။

ယဒိ ဇဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ စေတောပရိယဉာဏံ၊ သည်။ ကထံ၊ လျှင်။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ သန္တတိပစ္စုပ္ပန္နံ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နံ ပန၊ ကိုကား။ ဇဝန ဝါရေန၊ ဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ သကလေန၊ သော။ ပစ္စုပ္ပန္နဒ္ဓုနာ၊ ပစ္စုပ္ပန်အခွန့်ကာလဖြင့်။ နဿ (ဒီပေတဗ္ဗံ)၊ မပြအပ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

တတြာယံ ဒီပနာတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားသည်။ ဇဝနဝါရဿ၊ ၏။ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နဘာဝဒီပနမုခေန၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းကိုအရင်းခံပြုသဖြင့်။ ဣဒ္ဓိစိတ္တဿ၊ အဘိညာဉ်စိတ်၏။ ပဝတ္တိအာကာရဒီပနံ၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာကို ပြသော စကားတည်း။ ဣတရာနိတိ၊ ကား။ အာဝဇ္ဇနပရိကမ္မစိတ္တာနိ၊ အာဝဇ္ဇန်းနှင့် ပရိကံစိတ်တို့သည်။ စ၊ ဆက်။ ဇော်ဌ၊ ဤ အရာ၌။ ကေစိတိ၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ အဘယဂိရိဝါသိနော၊ အဘယဂိရိဝါသီဂိုဏ်းသားဆရာတို့ကို။ ယဒိပိ အဓိပ္ပေတာ၊ အကယ်၍ကား အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တေ၊ ထိုအဘယဂိရိဝါသီဂိုဏ်းသားတို့သည်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဌိတိကွဏ်း၊ ဌိခဏကို။ နဿ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုမရှိကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌိတိကွဏော ဝါ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်သည်။ နဿ သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ တထာ၊ တူ။ ယေ၊ အကြင်အဘယဂိရိဝါသီဂိုဏ်းသားတို့သည်။ ဣဒ္ဓိမဿ စ ပရဿ စ ဇောကွဏော စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဆရာတို့၏။ ဌိတိကွဏော ဝါ ဘင်ကွဏော ဝါ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ၊ ဟူသော။ ဝစနံ၊ သည်။ နဿ သမေတိ၊ မညီ။ ဟိ၊ မှန်။ တသ္မိံ ခဏဒွယေ၊ ထိုဌိခဏ ဘင်ခဏနှစ်ပါးအပေါင်း၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သော စိတ်သည်။ ပရစိတ္တေန၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဇောကွဏော၊ တခုတည်းသောခဏ၌၊ ဝါ၊ တပြိုင်နက်သောခဏ၌။ နဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နာမ၊ ဖြစ်သည်မမည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုအပ်၏။ (ဤ ဣတိ–သဒ္ဒါပိပုံရ၏) ဌိတိဘင်ကွဏောသု စ၊ ဌိခဏ ဘင်ခဏတို့၌ လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သော အဘိညာဉ်စိတ်သည်။ ဇောဒေသံ၊ တစိတ်တဒေသအားဖြင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏံ၊ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံရှိ သည်။ ဇောဒေသံ၊ ဖြင့်။ အတီတာရမ္မဏံ၊ သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ပရဿ စိတ္တံ ဇောနိဿာမိတိရာသိဝသေန [၆၇] မဟာဇေန ဿ စိတ္တေ အာဝဇ္ဇိတေတိ၊ ဟူသော။ ယဏ္ဍ၊ အကြင်စကားကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇော်ဌ စ၊ ဤစကား၌လည်း။ မဟာဇေနော၊ မဟာဇေန–ဟူသည်။ အတ္ထတော၊ ကျရောက်သောအနက်အားဖြင့်။ (မူလဋီ၌ အတ္ထနာ–ဟု ရှိ၏) ပရေ၊ တပါးကုန်သော။ အနေကပုဂ္ဂလာ၊ များစွာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရေသံ၊ တို့၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဇောနိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဝဇ္ဇနပ္ပဝတ္တိ၊ အာဝဇ္ဇန်း၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဆိုသင့်သည်။ သိယာ၊ ၏။ အထာပိ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍ လည်း။ ပရဿတိ၊ ပရဿ–ဟူသောပုဒ်၏။ မဟာဇေနဿာတိ အတ္ထော၊ သည်။ (ယဒိ) သမ္ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ ဖြစ်သင့်ငြား အံ့။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ တဿ ဝါ၊ ထိုများစွာသောသူအပေါင်း၏သော်ဌင်း။ ဇေပုဂ္ဂလဿေ ဝါ၊ တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သာလျှင်သော်ဌင်း။ စိတ္တရာသိ၊ စိတ်အစုကို။ အာဝဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ ဇေဿ၊ တခုသောစိတ်ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈနံ၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ (ကသ္မာ၊ကား။) ဟိ–ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရာသိအာဝဇ္ဇနံ၊ အပေါင်းအစုကို ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ဇေဒေသာဝဇ္ဇနံ၊ တစိတ်တဒေသကို ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ နဿ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ–တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဟိ၊ ထိုအဘယဂိရိဝါသီဂိုဏ်းသားတို့သည်။ မဟာဇေနဿ စိတ္တေအာဝဇ္ဇိတေတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ နဿ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုသင့်။

ပန၊ ဆက်။ တေ၊ ထိုကေစိဆရာတို့သည်။ ယသ္မာ။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောအဓိပ္ပါယ်သည်။ ယုတ္တော၊ သင့်သည်။ သိယာ၊ ၏။ စေတောပရိယဉာဏလာဘီ၊ ဉာဏ်ကိုရသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပရဿ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဉာတုကာမော၊ သိလိုသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ သိလိုလတ်သော်။ ပါဒကဗ္ဗာနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ အတီတာဒိဝိဘာဂံ၊ အတိတ်အစရှိသည်ကို ဝေဘန်ခွဲခြား ခြင်းကို။ အကတ္တာ၊ ၍။ စိတ္တသာမညေန၊ စိတ်ဟူသော သာမညအားဖြင့်။ ဣမဿ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဇောနာမိ၊ သိလို ၏။ ဣမဿ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဇောနာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိကမ္မံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ ပါဒကဗ္ဗာနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိ တ္တာ၊ ၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ သာမညေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ တိဏ္ဏံ ဝါ၊ သုံးခုလည်းဖြစ်ကုန်သော။ စတုန္နံ ဝါ၊ လေးခုလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပရိကမ္မာနံ၊ တို့၏။ အနုန္တရာ၊ အခြားမဲ့၌။ စေတောပရိယဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပရစိတ္တံ၊ သူတပါး ၏စိတ်ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈာတိ၊ ၏။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ရူပံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်လင်းစေ၏။ ပန၊ ဆက်။ တတော၊ ထိုစေတောပရိယဉာဏ်ဖြစ်ပြီးသည်မှ။ ပရံ၊ ၌။ ကာမာဝစရစိတ္တေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နိလာဒိဝဝတ္ထာနံ ဝိယ၊ အညို အစရှိသော အဆင်းကို ပိုင်းခြားခြင်းကဲ့သို့။ သရာဂါဒိဝဝတ္ထာနံ၊ သရာဂ အစရှိသောစိတ်ကို ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအဘိညာဉ်ဝိထိ၌။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌဟဒယဝတ္ထုရူပဿ၊ မြင်အပ်ပြီးသော ဟဒယဝတ္ထုရုပ်ရှိသော။ အဘိမုခီဘူတဿ၊ ရှေးရှုဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော။ သတ္တဿ၊ ၏။ (စိတ္တံ–၌ စပ်) စိတ္တသာမညေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇယ မာနံ၊ ဆင်ခြင်လျက်။ အာဝဇ္ဇနံ၊ အာဝဇ္ဇန်းသည်။ အဘိမုခီဘူတံ၊ သော။ ဝိဇ္ဇမာနံ၊ ထင်ရှားရှိသော။ စိတ္တံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ

ကတ္တာ၊ ၍။ စိတ္တံ၊ ကို၊ ဝါ၊ စိတ်ဟူ၍။ အာဝဇ္ဇေတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ ပရိကမ္မာနိ စ၊ ပရိကံဧေတို့သည်လည်း။ ဝိဇ္ဇမာနံ၊ သော။ တံ တံ စိတ္တံ၊ ထိုထိုစိတ်ကို။ စိတ္တသာမညေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ ၍။ စိတ္တဧနနပရိကမ္မာနိ၊ စိတ်ဟုသိသော ပရိကံဧေတို့သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ အထူး။ စေတောပရိယဉာဏံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇမာနံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဋ္ဌိ ဝိဗျန္ဓံ၊ ထိုးထွင်းသိလျက်။ ဝိဘာဝေန္တိ၊ ထင်လင်းစေလျက်။ တေန၊ ထိုသိအပ်သောအာရုံစိတ်နှင့်။ သဟ၊ တက္ပ။ ဧကက္ခဏေ ဧဝ၊ တခုတည်းသော ခဏ၌သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုသို့သိရာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သန္တာနသ၊ စိတ်အစဉ်သန္တာန်ကို။ သန္တာနဂ္ဂဟဏတော၊ စိတ်အစဉ် သန္တာန်ဟု ယူခြင်းကြောင့်။ ဧကတ္တဝေသေန၊ တခုတည်းအဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ တစိတ်တည်းအဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာဝဇ္ဇနာဒီနိ၊ အာဝဇ္ဇန်း အစရှိသောစိတ်တို့သည်။ စိတ္တန္ဧေဝ၊ စိတ်ဟူ၍သာလျှင်။ (သီမူ၌ စိတ္တံ စိတ္တံတွေဝ–ဟု ရှိ၏၊ စိတ် စိတ်ဟူ၍သာလျှင်ဟု အနက်ပေး) ပဝတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ယံ၊ အကြင်စိတ်ကို။ စေတောပရိယဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဝိဘာဝိတံ၊ ထင်လင်းစေအပ်၏။ တဋ္ဌ၊ ထိုစိတ်သည်လည်း။ စိတ္တမေဝ၊ စိတ်သည်သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ သမာနာကာရပ္ပဝတ္တိတော၊ ထိုသို့တူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အနိဋ္ဌေ၊ အလိုမရှိအပ်သော။ မဂ္ဂဖလဝီထိတော၊ မဂ်ဝီထိ ဖိုလ်ဝီထိမှ။ အညသ္မိံ၊ သော။ ဌာနေ၊ ၌။ အာဝဇ္ဇနဧဝနာနံ၊ အာဝဇ္ဇန်းနှင့် ဧကတ္တို့၏။ နာနာရမ္မဏတာ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ပစ္စုပ္ပန္နာ ရမ္မဏံ၊ ပစ္စုပ္ပန်လျှင် အာရုံရှိသော။ ပရိကမ္မံ၊ သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏဿ၊ ရှိသော။ စေတောပရိယဉာဏဿ၊ အား၊ အာသေဝန ပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း၊ ဝါ၊ ဤအနက်စကားသည်လည်း။ သိဒ္ဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတီတတ္တိကော စ၊ တိက်သည်လည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဥပယန္ဧော၊ သင့်လျော်ပြည့်စုံသည်။ (သီမူနှင့် မူလဋီတို့၌ အဘိန္ဧော–ဟု ရှိ၏။ အဘိန္ဧော၊ မပျက်သည်၊ ဝါ၊ မကွဲပြားသည် နီးနှောမိသည်–ဟု အနက်ပေး) ဟောတိ၊ ၏။ အညထာ၊ အားဖြင့်။ သန္တတိပစ္စုပ္ပန္နေ စ၊ ကိုဎင်း။ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နေ စ၊ ကိုဎင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ၊ ဟူ၍။ ဣဓ၊ ဤစေတောပရိယဉာဏ်အရာ၌။ ဝုစ္စ မာနေ၊ ရှိသော်။ အတီတာနာဂတာနဋ္ဌ၊ အတိတ်အနာဂတ်တို့၏ လည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နတာ၊ ပစ္စုပ္ပန်၏ အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇေယ္ယ၊ ဖြစ်လေရာ၏။ စ၊ ဆက်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ပစ္စုပ္ပန္နော ဓမ္မော။ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တမ္ဗို၊ ဟောသင့်ဟောထိုက်သည်။ သိယာ၊ ၏။ တံ စ၊ ထိုစကားကိုလည်း။ နဝုတ္တံ၊ မဟောအပ်ခဲ့။ [ဖ၈] ပန၊ စင်စစ်သော် ကား။ အတီတော ဓမ္မော။ပ။ ဂေါတြဘုဿာတိအာဒိဝစနတော၊ ဂေါတြဘုဿ ဤသို့အစရှိသည်ကို ဟောခြင်းကြောင့်။ အဒ္ဓါ သန္တတိပစ္စုပ္ပန္နေသွေဝ စ၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန် သန္တတိပစ္စုပ္ပန်တို့၌သာလျှင်လည်း။ အနန္တရာတီတာ၊ အခြားမဲ့၌ လွန်လေကုန်ပြီးသော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့ကို။ အတီတာတိ၊ အတိတ်တရားတို့ဟူ၍။ ဝိညာယန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်၊ ဝါ၊ သည်မျှသာမကသေး။ အဘိမမ္မမာတိကာယံ၊ ၌။ အာဂတဿ၊ သော။ ပစ္စုပ္ပန္နပဒဿ၊ ပစ္စုပ္ပန္နနှ–ဟူသော ပုဒ်၏။ အဒ္ဓါသန္တတိ ပစ္စုပ္ပန္နပဒတ္ထတာ၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန် သန္တတိပစ္စုပ္ပန်ဟူသော အနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ကတ္ထစိ ပါဠိယံ၊ တစုံတခုသောပါဠိ၌။ နဝုတ္တာ၊ မဟောအပ်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဖြစ်သောကြောင့်။ တေဟိ၊ ထိုကေစိဆရာတို့သည်။ ဣဒ္ဓိမဿ စ၊ တန်ခိုးရှင်၏ ၎င်း။ ပရဿ စ၊ တပါးသောသူ၏ ၎င်း။ ဧကက္ခဏေ၊ တခုတည်းသောခဏ၌၊ ဝါ၊ တပြိုင်နက်သော ခဏ၌။ စိတ္တုပ္ပတ္တိယာ၊ စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ စေတောပရိယဉာဏဿ၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏတာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဝါ၊ ဆက်။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဣမဿ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယံ စိတ္တံ၊ အကြင်စိတ်သည်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ တံ၊ ထိုဖြစ်ခဲ့ပြီးသော စိတ်ကို။ ဧနာမိ၊ သိလိ၏။ ဣတိ ဝါ၊ သို့သော်၎င်း။ ယံ စိတ္တံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ တံ။ တံ၊ ထိုစိတ်ကို။ ဧနာမိ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊ သော်၎င်း။ အာဘောဂံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပါဒကဇ္ဈာနသမာပဇ္ဇနာဒီနိ၊ ဝင်စားခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ အာဝဇ္ဇနပရိကမ္မာနိ စ၊ တို့သည်၎င်း။ စေတောပရိယဉာဏဋ္ဌ၊ သည်၎င်း။ အတီတာနာဂတာရမ္မဏာနေဝ၊ အတိတ် အနာဂတ်လျှင် အာရုံရှိသည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အာဝဇ္ဇနေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိဘာဂဿ၊ ခွဲခြမ်း ဝေဘန်ခြင်းကို။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ပန၊ တပါး။ ယေ၊ အကြင်ဆရာတို့သည်။ (ဝဒန္တိ–၌ စပ်) ဣဒ္ဓိမာ။ပ။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏတ္တာတိ၊ တ္တာ–ဟူသော။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤအဋ္ဌကထာစကားကို။ နိဿာယ၊ ၍။ အာဝဇ္ဇနဧဝနာနံ၊ အာဝဇ္ဇန်းနှင့် ဧကတ္တို့၏။ ပစ္စုပ္ပန္နာတိတာရမ္မဏာဘာဝေ၊ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံ အတိတ်အာရုံ ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ) ပိ၊ သော်လည်း။ နာနာရမ္မဏတာဘာဝေါ ဝိယ၊ အထူးထူးသော အာရုံ (ကွဲပြားသောအာရုံ) ရှိသည်၏ အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကဲ့သို့။ ဧကဒ္ဒိတိစတုပဉ္စစိတ္တက္ခဏာနာဂတေသုပိ၊ တခု နှစ်ခု သုံးခု လေးခု ငါးခုသော စိတ္တက္ခဏာဖြင့် မလာသေးသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ငါးခုသော စိတ္တက္ခဏာဖြင့် အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တေသု၊ တို့ကို။ အာဝဇ္ဇိတေသု၊ ဆင်ခြင်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အာဝဇ္ဇနဧဝနာနံ၊ တို့၏။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ ဗွာ။ အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာတိတာရမ္မဏာဘာဝေ၊ အနာဂတ်အာရုံ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံ အတိတ်အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ)ပိ၊ သော်လည်း။ နာနာ ရမ္မဏတာ၊ အထူးထူးသောအာရုံ (ကွဲပြားသောအာရုံ) ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ နဝိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ တေန၊ ကြောင့်။ စတုပဉ္စ စိတ္တက္ခဏာနာဂတေ၊ လေးခု ငါးခုသော စိတ္တက္ခဏာဖြင့် မလာသေးသောစိတ်ကို။ အာဝဇ္ဇိတေ၊ သော်။ အနာဂတာရမ္မဏာပရိ ကမ္မာနန္တရံ၊ အနာဂတ်လျှင် အာရုံရှိသော ပရိကံ၏ အခြားမဲ့၌။ ခဏပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏံ၊ အာရုံရှိသော။ စေတောပရိယဉာဏံ၊ သည်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဆရာတို့၏။ ဝါဒေါ၊ သည်။ (နဝ သိဒ္ဓေတိ–၌ စပ်) အနာဂတာရမ္မဏော ။ပ။ အာသေဝနပစ္စယောတိ၊ ယော ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ဣမေသံ ပဋ္ဌာနံ၊ တို့၏။ အနုဒ္ဒေတ္တာ စ၊ မထုတ်အပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်၎င်း။ ဂဏနာယ၊ အရေအတွက်သင်္ချာဝါရ၌။ အာသေဝနေ တီဏိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ စ၊ ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်

ကြောင့်ဂင်း။ နေ သိဒ္ဓေတိ၊ မပြီး။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဟိ–ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုသလကိရိယာမဟဂ္ဂတံ၊ ကုသိုလ်မဟဂ္ဂုတ် ကိရိယာ မဟဂ္ဂုတ်သည်။ အနာသေဝနံ၊ အာသေဝနပစ္စည်း မရှိသည်–မရသည်မည်သည်။ နေ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်တည်း။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ ဧတသ ဝါဒဿ၊ (အာဝဇ္ဇနဧဝနာနံ် အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏတ္တေပိ စေတောပရိယဉာဏံ သိဒ္ဓံ–ဟူသော) ဤဝါဒ၏။ (နိဿယ–၏သမ္မန်) အာဝဇ္ဇနဧဝနာနံ၊ အာဝဇ္ဇန်းနှင့် ဧဝတို့၏။ ခဏပစ္စုပ္ပန္နနိရုဒ္ဓါရမ္မဏတာဝစနဿ၊ ခဏပစ္စုပ္ပန်စိတ်အာရုံ, ချုပ်လေပြီးသော စိတ်အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကိုဆိုသော အဋ္ဌကထာစကား၏။ (ဘာဝ–၏သမ္မန်) နိဿ ယဘာဝေါ၊ (ဝုတ္တနယကိုပြသောအားဖြင့်) မှီရာ၏အဖြစ်သည်။ နေ သိဒ္ဓေတိ၊ မပြီး။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယံ၊ အကြင်စိတ်သည်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ (ဣတိ စ၊ သို့ဂင်း။) ယံ၊ အကြင်စိတ်သည်။ ပဝတ္တိသတိ၊ လတ့်။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ဂင်း။ ဝိသေသံ၊ ကို။ အကတ္တာ၊ ၍။ ဂဟဏော၊ ယူရာ၌၊ ဝါ၊ ယူခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) အာဝဇ္ဇနဿ၊ ၏။ အနာဂတဂ္ဂဟဏာဘာဝံ စ၊ အနာဂတ်စိတ်ကို ယူခြင်း၏ မရှိခြင်းကိုဂင်း။ တဒဘာဝေါ၊ ထိုအနာဂတ်စိတ်ကိုယူခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဧဝနာနမ္မိ၊ တို့၏ လည်း။ ဝတ္တမာနဂ္ဂဟဏာဘာဝဠ္ဆ၊ ဖြစ်ဆဲပစ္စုပ္ပန်စိတ်ကိုယူခြင်း၏ မရှိခြင်းကိုဂင်း။ သန္ဓာယေဝ၊ ၍သာလျှင်၊ တဿ၊ ထိုအဋ္ဌ ကထာစကား၏။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ တဒါ၊ ၌။ ဘဝင်္ဂစလနာနန္တရံ၊ ၌။ အဘိမုခီဘူတမေဝ၊ ရှေးရှုဖြစ်၍ ဖြစ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ အာဝဇ္ဇနာ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧာနနစိတ္တသပိ၊ သိသောစိတ်၏လည်း။ ဝတ္တမာနာရမ္မဏာဘာဝေ၊ ဖြစ်ဆဲစိတ်လျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်၌၊ ဝါ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) အာဝဇ္ဇ နဧာနနစိတ္တာနံ၊ အာဝဇ္ဇန်းနှင့်သိသော ဧာစိတ်တို့၏။ သဟဇာနဒေါသာပတ္တိယာ၊ တကွတည်ခြင်း (ပြိုင်တူဖြစ်ခြင်း) ဟူသော အပြစ်သို့ရောက်ခြင်းဖြင့်ဂင်း၊ ဝါ၊ ကြောင့်ဂင်း။ (ပဋ္ဌိကွ္ခိပိတွာ–၌စပ်) [၆၉] ရာသီကေဒေသာဝဇ္ဇနပဋ္ဌိဝေခေ စ၊ အပေါင်းအစုကို ဆင်ခြင်ခြင်း တစိတ်တဒေသကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်ဂင်း။ သမ္ဘတ္တာသမ္ဘတ္တာဝဇ္ဇနဧာနနေ စ၊ ရောက်လာဆဲစိတ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း ရောက်လာဆဲစိတ်ကို သိခြင်းသည်ဂင်း။ (သတိ၊ သော်။) အနိဋ္ဌေ၊ သော။ ဌာနေ၊ ၌။ အာဝဇ္ဇနဧဝနာနံ၊ တို့၏။ နာနာရမ္မဏာဘာဝဒေါသာပတ္တိယာ စ၊ အထူးထူးသော အာရုံ(ကွဲပြားသောအာရုံ)ရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော အပြစ်သို့ရောက်ခြင်း ဖြင့်ဂင်း၊ ဝါ၊ ကြောင့်ဂင်း။ ခဏပစ္စုပ္ပန္နံ။ပ။ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (ယေဟိစိ၊ တို့သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ အယုတ္တန္တိ၊ မသင့်ဟူ၍။ ပဋ္ဌိကွ္ခိပိတွာ၊ ပယ်ပြီး၍။ ယထာဝုတ္တဒေါသာပတ္တိ စ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြစ်ဒေါသသို့ရောက်ခြင်းကိုဂင်း။ ကာလဝသေန၊ ဖြင့်။ အဒ္ဓါသန္တတိပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏတ္တာ၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန် သန္တတိပစ္စုပ္ပန်လျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နာနာရမ္မဏတာဘာဝံ စ၊ အထူးထူးသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်၏မရှိ ခြင်းကိုဂင်း။ ဒိသွာ၊ ၍။ အာဝဇ္ဇနဧဝနာနံ၊ တို့၏။ ဝတ္တမာနတံနိရုဒ္ဓါရမ္မဏာဘာဝေါ၊ ဖြစ်ဆဲစိတ်နှင့် ထိုစိတ်ဟူသော ချုပ်ပြီး သောစိတ်လျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ တမ္မိ ဝစနံ၊ ထိုအဋ္ဌကထာစကားကိုလည်း။ ပုရိမဝါဒိနော၊ ရှေးဖြစ်သော ကေစိဝါဒရင် ဆရာတို့သည်။ နာနုဇာနေယ္ယုံ၊ ခွင့်မပြုကုန်ရာ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဟိ–ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသ္မိံ၊ ထိုအာဝဇ္ဇန်းနှင့်ဧာတို့၏ ဝတ္တမာနတံနိရုဒ္ဓါရမ္မဏာဘာဝသည်။ သတိ၊ သော်။ အာဝဇ္ဇနာ ကုသလာနန္တရာဘဝိသု ဝိယ၊ ပါဠိတို့ခ်ဉ်ကဲ့သို့။ အညပဒသင်္ဂဟိတသ၊ တပါးသောပုဒ်ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော တရား ၏။ အနန္တရပစ္စယဝိဓာနတော၊ အနန္တရပစ္စည်း၏အဖြစ်ကို စီရင်သောအားဖြင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာအာဝဇ္ဇနာ၊ ပစ္စုပ္ပန်လျှင် အာရုံရှိသော အာဝဇ္ဇန်းသည်။ အတီတာရမ္မဏာနံ၊ ရှိကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့အား။ အနန္တရပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ စ၊ လည်း။ ဝတ္တမ္ဘိ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ နေ စ ဝုတ္တံ၊ ဟောကား မဟောအပ်ခဲ့။ (တသ္မာ၊ ကြောင့် တည်း။) ဣတိ၊ ဤတွင်တရပ် ပြီး၏။

ပန၊ ဆက်။ စေတောပရိယဉာဏဿ၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏတာ၊ ပစ္စုပ္ပန်လျှင်အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေါ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝိစာရိတာ၊ စိစစ်အပ်သနည်း။ အတီတော ဓမ္မောပ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူကုန်သော။ ဧတေသံ၊ ဤပြဿနာတို့၏။ ဝိဘင်္ဂေသု၊ ဝိဘင်းတို့၌။ အတီတာ ခန္ဓာ။ပ။ ပစ္စယောတိ စ၊ ဟူ၍ဂင်း။ ဥပ္ပန္နတ္တိကေ၊ ၌။ အနုပ္ပန္နာ ခန္ဓာ။ပ။ ပစ္စယောတိ စ၊ ဟူ၍ဂင်း။ စေတောပရိယဉာဏဂ္ဂဟဏံ၊ ဉာဏ်ကိုယူခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဓမ္မော ပစ္စုပ္ပန္နသ ဓမ္မသာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ဧတသ၊ ဤပြဿနာ၏။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ ပစ္စုပ္ပန္နာ ခန္ဓာ။ပ။ ပစ္စ ယောတိ စ၊ ဟူ၍ဂင်း။ ဥပ္ပန္နတ္တိကေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နာ ခန္ဓာ။ပ။ ပစ္စယောတိ စ၊ ဟူ၍ဂင်း။ ဧတ္တကသေဝ၊ ဤမျှ၏သာလျှင်၊ ဝါ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ သော။ စိတ္တေ၊ ၌။ စေတောပရိယဉာဏံ၊ သည်။ နပ္ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ နနု၊ သိအပ်သည်မဟုတ်ပါလော။ ဟိ၊ မှန်။ ယဒိ ပဝတ္တေယျ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအုံ့။ ပုရိမေသု ဝိယ၊ ရှေးသုံး ပါးသော ဝိဘင်းတို့ခ်ဉ်ကဲ့သို့။ ဣတရေသု စ၊ ဤမှတပါးသော နောက်နှစ်ပါးသော ဝိဘင်းတို့ခ်ဉ်လည်း။ စေတောပရိယဉာဏ ဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်သည်။ သိယာ၊ ၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်ရာသည်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာတည်း။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ သစ္စံ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ နယဒဿနဝသေန၊ နည်းကိုပြခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ တံ၊ ထိုဝိဘင်းစကားကို။ သံခိတ္တံ၊ ချုံး အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ အညာယ၊ တပါးသော။ ပါဠိယာ၊ ဖြင့်။ ဝိညာယတိ။ ၏။

ဟိ၊ ချဲ့၊ ဝါ၊ မှန်။ အတီတာရမ္မဏော ဓမ္မောပ။ [၇၀] ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏဿာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူကုန်သော။ ဧတေသံ၊ တို့၏။ ဝိဘင်္ဂေသု၊ တို့၌။ စေတောပရိယဉာဏေန၊ ဖြင့်။ အတီတာရမ္မဏပစ္စုပ္ပန္နစိတ္တသမင်္ဂိဿ၊ အတိတ်တရားလျှင် အာရုံရှိသော ပစ္စုပ္ပန်စိတ်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဧနာတိ၊ ၏။ အတီတာရမ္မဏာ၊ အတိတ်တရားလျှင် အာရုံရှိ ကုန်သော။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ စေတောပရိယဉာဏဿ၊ အားငင်း။ အာဝဇ္ဇနာယ၊ အာဝဇ္ဇန်းအားငင်း။

အာရမ္မဏာပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ပြု၏။ စေတောပရိယဉာဏေန၊ ဖြင့်။ အနာဂတာရမ္မဏာပစ္စုပ္ပန္နစိတ္တသမင်္ဂီသ၊ အနာဂတ်လျှင် အာရုံရှိသောပစ္စုပ္ပန်စိတ်နှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဇာနာတိ။ ၏။ အနာဂတာရမ္မဏာ၊ ကုန်သော။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ စေတောပရိယဉာဏသ၊ အားငင်း။ အာဝဇ္ဇနာယ၊ အားငင်း။ အာရမ္မဏာပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ၏။ စေတောပရိယဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာပစ္စုပ္ပန္နစိတ္တသမင်္ဂီသ၊ ပစ္စုပ္ပန်လျှင် အာရုံရှိသော ပစ္စုပ္ပန်စိတ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ၊ ကုန်သော။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ စေတောပရိယဉာဏသ၊ အားငင်း။ အာဝဇ္ဇနာယ၊ အားငင်း။ အာရမ္မဏာပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ စေတော ပရိယဉာဏသ၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏေ၊ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံ၌။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တာ၊ အပ် ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ အယံ ဝိစာရဏာ၊ ဤစိစစ်ခြင်းကို။ (အဋ္ဌကထာစရိယေန၊ သည်။) ကတာ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဆဒိ တဗ္ဗာ၊ ၏။

၄၁၇။ တေသန္တိ၊ ဟူသောဝုဒ်သည်။ တေသု ဒ္ဝိသု ဉာဏေသု၊ ထိုနှစ်ပါးသော ဉာဏ်တို့တွင်။ ဣတိ၊ သို့။ နိဒ္ဓါရဏေ၊ ၌။ သာမိဝစနံ၊ တည်း။ ။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ စိတ္တမေဝ၊ စိတ်သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) စေတောပရိယဉာဏတ္တာ၊ ဉာဏ်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အညံ ခန္ဓံ ဝါ။ပ။ နဇာနာတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ခန္ဓပဋိဗဒ္ဓံ နာမ၊ ခန္ဓာနှင့်စပ်သောအရာမည်သည်ကား။ ဂေါတ္တာဒိ၊ အနွယ်အစရှိသည်တည်း။ (စိတ္တမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။) ယဒိ(သိယာ)၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ(သတိ)၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ကထံ၊ လျှင်။ မဂ္ဂါရမ္မဏံ၊ မဂ်လျှင်အာရုံရှိသည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။)ဣတိ၊ ကြောင့်၊ မဂ္ဂသမ္မယုတ္တစိတ္တာရမ္မဏတ္တာ။ပ။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စေတနာမတ္တမေဝ၊ စေတနာမျှသည်သာလျှင်။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ တံ၊ ထိုဉာဏ်ကို။ ယထာကမ္မူပဂဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ခန္ဓပဋိဗဒ္ဓေသုတိ ဇတ္ထ၊ ၌။ နိဗ္ဗာနမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ခန္ဓပဋိဗဒ္ဓမေဝ၊ ခန္ဓာနှင့်စပ်သည်သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ခန္ဓေဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့ သည်။ ဝိသယီကတတ္တာ၊ အာရုံပြုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ အဋ္ဌသာလိနိယံ၊ ၌။ အတီတေ။ပ။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [အတီတေ၊ ၌။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝယိ သု၊ ပွါးစေကုန်ပြီ။ ဖလံ၊ ကို။ သစ္ဆာကံသု၊ မျက်မှောက်ပြုကုန်ပြီ။ အနုပါဒိသေသဿ၊ ဥပါဒိမည်သော ခန္ဓာအကြွင်းမရှိသော။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာယိ သု၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဆိန္နဝဋုမကာနုဿရဏာဝသေန၊ ပြတ်ပြီးသော သံသရာဝဋ္ဋရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အောက်မေ့ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနပစ္စဝေက္ခဏာတောသိ၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းအားဖြင့်လည်း။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏံ၊ ဏာတရားလျှင် အာရုံရှိ၏။] တတ္ထ၊ ထိုမဂ္ဂဖလပစ္စဝေက္ခဏာတော–ဟူသောဝါဠ် ၌။ တာဝ၊ စွာ။ မဂ္ဂဖလပစ္စဝေက္ခဏာနိ၊ မဂ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း, ဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းတို့သည်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏေန၊ ဖြင့်။ မဂ္ဂဖလေသု၊ တို့ကို။ ဉာတေသု၊ သိအပ်ကုန်ပြီးသည်ရှိသော်။ (မူလဋီကာသိမူတို့နှင့်အညီပင်) ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ နိဗ္ဗာန ပစ္စဝေက္ခဏာဠ္ဆ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းသည်လည်း။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏေသု၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ အပ္ပမာဏမ္မေသု၊ ဏာတရားတို့ကို၊ ဝါ၊ မဂ်ဖိုလ်တရားတို့ကို။ ဉာတေသု၊ သော်။ (ပဝတ္တတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂါဒိပစ္စဝေက္ခဏာနိ၊ မဂ် အစရှိသည်တို့ကိုဆင်ခြင်ခြင်းတို့သည်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏသ၊ ၏။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏတံ၊ အပ္ပမာဏခန္ဓာလျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သာမေန္တိ၊ ပြီးစေကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အပ္ပမာဏာ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ မဂ်ဖိုလ်ခန္ဓာတို့သည်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏသ၊ အား။ အာရမ္မဏာပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ၏။ ဣစ္စေဝ၊ ဤသို့သာ လျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ဣတိ၊ သို့။ နဝုတ္တံ၊ အာရမ္မဏာပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် မဟောအပ်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ပုဗ္ဗေနိဝါသ ဉာဏ်၏ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ် ပြသော ပါဠိ တစုံတခုမျှ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏေန ဧဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ မဂ္ဂဖလပစ္စဝေက္ခဏာကိစ္စေ၊ မဂ်ဖိုလ်တို့ကို အသီးအသီး သက်ဝင်၍ရှုခြင်း–အောက်မေ့ခြင်းကိစ္စကို။ ဝုစ္စမာနေပိ၊ သော်လည်း။ နိဗ္ဗာနပစ္စဝေက္ခဏတာ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုသက်ဝင်၍ ရှုသည် အောက်မေ့သည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ ကို။ ဝတ္ထုံ၊ ၄၂။ နသက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်–မဖြစ်နိုင်။ ပန၊ သော်လည်း။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ တဿာပိ၊ ထိုပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်၏လည်း။ (ဤပုဒ် မူလ ဋီကာ၌သာ ရှိသည်) နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာ၊ ကို။ နိဒဿိတာ၊ ၏။ (သိမ္ရှ၌ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာသိ ဒဿိတာ–ဟု ရှိ၏။ မူလဋီကာ၌ တဿာပိနိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာ အနုညာတာတိ ဒိဿတိ ဟု ရှိ၏)

[၇၁] ကုသလာ ခန္ဓာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ဗဟုဝစနနိဒ္ဒေသော၊ ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ညွှန်ပြသော စကားသည်။ ဣဒ္ဓိဝိဓ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနာဂတံသဉာဏာပေက္ခော၊ ဉာဏ်ကိုင့်၏။ စေတောပရိယယထာကမ္မူပဂဉာဏာပေက္ခော၊ ဉာဏ်တို့ကို ငဲ့သည်။ နမဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုစေတောပရိယဉာဏ်နှင့် ယထာကမ္မူပဂဉာဏ်တို့၏။ စတုက္ခန္ဓာရမ္မဏာဘာဝဿ၊ လေးပါးသော နာမက္ခန္ဓာလျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ အသာဓကော၊ မပြီးစေတတ်သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။) ဣတိ စေ၊ ဤသို့ စောဒနာငြားအံ့။ (အသာဓကော၊ မပြီးစေတတ်သည်။) နဟ၊ မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အညတ္ထ၊ တပါးသော ဝိဘင်းတို့၌။ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာ၊ ဝိတက်ကားမရှိ ဝိစာရမျှသာ ရှိကုန်သော။ ခန္ဓာ စ၊ တို့သည်၎င်း။ ဝိစာရော စ၊ သည်၎င်း။ စေတောပရိယဉာဏသ၊ အားငင်း။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏသ၊ အားငင်း။ အနာဂတံသဉာဏသ၊ အားငင်း။ အာရမ္မဏာပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ၏။ ဣတိ စ၊ သို့၎င်း။ သဝိတက္ကသဝိစာရာ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ စ၊ တို့သည်၎င်း။ ဝိတက္ကော စ၊ သည်၎င်း။ စေတောပရိယဉာဏသ၊ အားငင်း။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏသ၊ အားငင်း။ အနာဂတံသဉာ

ဏသ၊ အားရင်း။ အာရမ္မဏပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ၏။ ဣတိ စ၊ သို့ရင်း။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဗဟုဝစနနိဒ္ဒေသော၊ သည်။ စေတောပရိယဉ္စာဏပေဏ္ဍောပိ၊ ဇဲ့သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဣမသ္မာ အတ္ထသ၊ ၏။ သိဒ္ဓိတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့ပင်ဆိုင်ကြားသော်လည်း။ ယထာကမ္မုပဂဉ္စာဏသ၊ ၏။ "အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာ ခန္ဓာ စ ဝိစာရော စာ"တိအာဒီသု၊ တို့၌။ အဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ စတုက္ခန္ဓာရမ္မဏတာ၊ လေးပါးသောခန္ဓာလျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ နိ သိဒ္ဓေတိ၊ မပြီးသည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာဌားအံ့။ နိ၊ မပြီးသည်ကားမဟုတ် ပြီး၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတ္ထ၊ ထိုဝိဘင်းပါ၌တို့၌။ အဝစနသ၊ ယထာကမ္မုပဂဉ္စာဏ်ကို မဟောခြင်း၏။ အညကာရဏတ္တာ၊ တပါးသော အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယထာကမ္မုပဂဉ္စောန၊ ဖြင့်။ ကမ္မသံသဋ္ဌာ၊ ကံနှင့်နီးနှောကုန် ယှဉ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ ကမ္မမုခေန၊ ကံကိုပဓာနပြုသဖြင့်။ ဂယှန္တိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ စေတောပရိယဉ္စာဏံ၊ သည်။ ပုရိမပရိကမ္မဝသေန၊ ဖြင့်။ အဝိတက္ကာဒိဝိဘာဂံ စ၊ အဝိတက္ကစိတ် စသည်ဖြင့် ဝေဘန်ခွဲခြမ်းခြင်းလည်းရှိသော။ သရာဂါဒိဝိဘာဂဉ္စ၊ သရာဂစိတ် စသည်ဖြင့် ဝေဘန်ခွဲခြမ်းခြင်းလည်းရှိသော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဝိဘာဝေတိ ယထာ၊ ထင်လင်းစေသကဲ့သို့။ တံ၊ ထိုယထာကမ္မုပဂဉ္စာဏ်သည်။ ဧဝံ၊ တူ။ သဝိဘာဂံ၊ ဝေဘန်ခြင်းရှိသောကံကို။ (မူလဋီကာ သီမူ တို့နှင့်အညီပင်) နိ ဝိဘာဝေတိ၊ မထင်လင်းစေတတ်။ ပန၊ စင်စစ်။ ကမ္မဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သမုဒါယံ၊ အပေါင်းကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာ ခန္ဓာ စ ဝိစာရော စာတိအာဒိကေ၊ ရှိသော။ ဝိဘာဂကရဏော၊ ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းကိုပြုရာ၌။ တံ၊ ထိုယထာကမ္မုပဂဉ္စာဏ်ကို။ နိ ဝုတ္တံ၊ အပ်။ စတုက္ခန္ဓာနာရမ္မဏတောဝ၊ လေးပါးသောနာမက္ခန္ဓာလျှင် အာရုံမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိ ဝုတ္တံ၊ မဟောအပ်သည်ကား။ နိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ဣဒံ ပန၊ ဤအကြောင်းသည်ကား။ အသ၊ ထိုယထာကမ္မုပဂဉ္စာဏ်ကို မဟောခြင်း၏။ အကာရဏံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) တတ္ထာပိ၊ ထိုဝိဘင်း၌လည်း။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉ္စာဏသ ယထာကမ္မုပဂဉ္စာဏသ အနာဂတံသဉ္စာဏသာတိ၊ ဟူ၍။ ပဌမ္ပိ ဧဝ၊ ရွတ်ဆိုကြကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ ဟိ၊ ထိုသို့ ရွတ်ဆိုသင့်စွ။ တံ၊ ထိုယထာကမ္မုပဂဉ္စာဏ်သည်။ ကုသလာကုသလဝိဘာဂံ ဝိယ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်အားဖြင့် ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းရှိသော ကံကိုကဲ့သို့။ သဝိတက္ကာဒိဝိဘာဂံ၊ သဝိတက္ကကံ စသည်ဖြင့် ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းရှိသော။ ကမ္မံ၊ ကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ဌ၊။ အသမတ္ထံ၊ မစွမ်းနိုင်သည်။ နိ၊ မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ ဒုစ္စရိတသုစရိတဝိဘာဝနမ္ပိ၊ ဒုစရိုက် သုစရိုက်ကို ထင်လင်းစေခြင်းသည်လည်း။ လောဘာဒိ။ပ။ ဝိဘာဝနံ၊ လောဘ စသည် အလောဘ စသည်တို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းဖြင့် ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းအထူးကို ထင်လင်းစေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉ္စာဏံ၊ သည်။ နာမဂေါတ္တာနုဿရဏာကာလေ၊ ၌။ နဝတ္တာဗ္ဗာရမ္မဏံ၊ ရှိ၏။ ဣတိ ဧတ္တကမေဝ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ နာမဂေါတ္တံ၊ သည်။ ခန္ဓူပနိဗန္ဓော၊ သော။ သမ္မူတိသိဒ္ဓေါ၊ သော။ ဗျဉ္ဇနတ္ထော၊ တည်း။ ဗျဉ္ဇနံ၊ သဒ္ဒါသည်။ နိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ခန္တိ၊ အလိုတည်း။ ဣတိ၊ ဤစကားဖြင့်။ အယံ၊ ဤစကားသည်။ အာစရိယသ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏။ အတ္တနော မတိ၊ တည်း။ (ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ နိ ဗျဉ္ဇနန္တိ၊ ဟူသော။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဗျဉ္ဇနဠီတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားသည်။ တသ၊ ထိုစကားကို။ သမတ္ထနံ၊ ပြီးစေကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။

၄၁၉။ ကာမာဝစရေ နိဗ္ဗတ္တိသတိတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တိက္ခန္ဓေနနံ၊ ဖြစ်သောခန္ဓာတို့ကို သိခြင်းကို၊ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေခန္ဓာတို့ကို သိခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။

၄၂၀။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ အဗ္ဗေတ္တာရမ္မဏတ္တိကဝသေန၊ ဖြင့်။ အဘိညာဉ္စာဏံ၊ တို့၏။ ဧတသ္မိံ အာရမ္မဏဝိစာရေ၊ ဤအာရုံကိုစိစစ်ရာ၌။ အဗ္ဗေတ္တာရမ္မဏဠော ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဠာတိ၊ ဟူ၍။ ဧကဗ္ဗေ၊ တပေါင်းတည်း။ [၇၂] ဂဟေတွာ၊ ၍။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ပေါရာဏဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ကာလေန၊ ရံခါ။ပ။ ဟောတိယေဝ၊ တည်း။ ဣတိ ဣမိနာဓိပ္ပါယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အဗ္ဗေတ္တာဗဟိဒ္ဓါ နာမ၊ မည်သော။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဧကံ၊ တခုသော တရားသည်။ နိ အတ္ထိ၊ မရှိ။ တံ၊ ထိုအဗ္ဗေတ္တာဗဟိဒ္ဓတရားကို။ ဧကဗ္ဗေ၊ တည်း။ နာသိ အာရမ္မဏံ ကရီယတိ၊ အာရုံလည်းမပြုအပ်–မပြုနိုင်။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ယဒိ ဧဝံ၊ ရှိသော်။ ပဒဒ္ဒယာသင်္ခါတသ၊ ပဌမ ဒုတိယ ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းဖြင့် မရေတွက်အပ်မသိမ်းယူအပ်သော။ တတိယသ၊ သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော။ အတ္ထန္တရသ၊ အနက်အထူး၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ တိကော ဧဝ၊ တိက်သည်ပင်လျှင်။ နိ ပုရတိ၊ မပြည့်။ (ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာဌားအံ့။) နိ၊ မပြည့်သည်မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တိကနိဒ္ဒေသသ၊ တိက်ကိုညွှန်ပြခြင်း၏။ ပကာရဘေဒဝိသယတ္တာ၊ ပကာရအပြားလျှင် အရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တထာ ဟိ–တတော ဧဝ၊ လျှင်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ တိပ္ပကာရေပိ၊ သုံးပါးသော အဖို့အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တေ ဧဝ ဓမ္မေ၊ ထိုအဗ္ဗေတ္တာ, ဗဟိဒ္ဓ, အဗ္ဗေတ္တာဗဟိဒ္ဓတရားတို့ကိုသာလျှင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဗ္ဗေတ္တာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဓေပိ၊ သုံးပါးသော အဖို့ရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ သုံးပါးသော အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေ ဧဝ ဓမ္မေ၊ ထိုတရားတို့ကိုသာလျှင်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤအဋ္ဌကထာပါဠိ ၌။ တေ ဧဝ ဓမ္မေတိ၊ ဓမ္မေ–ဟူ၍ (သာလျှင်)။ အဝတ္ဝာ၊ ၍။ တိပ္ပကာရေတိ ဝစနံ၊ တိပ္ပကာရေ–ဟု ဆိုခြင်းသည်။ (ဒဿနတ္ထံ–ဠ စပ်) အယံ တိကဒေသနာ၊ ဤတိက်ဒေသနာသည်။ ပကာရဘေဒနိဗန္ဓနာ၊ ပကာရအပြားလျှင်အကြောင်းရှိ၏။ ဟိ၊ ထင်။

ကုသလတ္တိကာဒီနံ၊ ကုသလတိက် အစရှိသည်တို့ကို။ ဒေသနာ၊ ဟောခြင်းသည်။ (ဘေဒနိဗန္ဓနာ–၌ စပ်) ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ဇောတိ။ပ။ ဘေဒနိဗန္ဓနာ၊ ဇောတ် သမ္ပယုတ် ပဟာန် သိက္ခာ ဘုံ အာရုံ အဆင့်အတန်းအထူးနိယမ ကာလ စသည်တို့၏ အပြားလျှင် အကြောင်းရှိသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အယံ၊ ဤအစ္ဆေတ္တတိက်ကိုဟောခြင်းသည်။ ဇောတိအာဒိဘေဒနိဗန္ဓနာ၊ ဇောတ် စသည်တို့၏ အပြားလျှင် အကြောင်းရှိသည်။ နေ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ သနိဒဿနတ္တိကဟေတု ဒုကာဒိဒေသနာ ဝိယ၊ သနိဒဿနတိက် ဟေတုဒုက် အစရှိသည်တို့ကို ဟောသောဒေသနာကဲ့သို့။ သဘာဝါဒိဘေဒနိဗန္ဓနာပိ၊ သဘောတရား စသည်တို့၏ အပြားလျှင် အကြောင်းရှိသည်လည်း။ နေ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ အထ ခေါ၊ ကား။ ပကာရဘေဒနိဗန္ဓနာ၊ ပကာရအပြားလျှင် အကြောင်းရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ပဋ္ဌေဝခန္ဓာ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့ကိုသာလျှင်။ သသန္တတိပရိယာပန္နတံ၊ မိမိသန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ အစ္ဆေတ္တာတိ၊ တရားတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ပရသန္တတိပရိယာပန္နတံ၊ သူတပါးသန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဗဟိဒ္ဓါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တဒုဘယံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ အစ္ဆေတ္တဗဟိဒ္ဓါတိ၊ ဟူ၍။ (ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။) တေန၊ ကြောင့်။ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓရူပဠ္ဆ။ပ။ အစ္ဆေတ္တ ဗဟိဒ္ဓါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ [အနိန္ဒြိယဗန္ဓရူပဠ္ဆ၊ ကိုငင်း။ နိဗ္ဗာနဠ္ဆ၊ ကိုငင်း။ ဌပေတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သိယာ၊ ရံခါ။ အစ္ဆေတ္တာ၊ အစ္ဆေတ္တတရားတို့တည်း။ သိယာ၊ ရံခါ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ တို့တည်း။ သိယာ၊ ရံခါ။ အစ္ဆေတ္တ ဗဟိဒ္ဓါ၊ တို့တည်း။] စ၊ စောဒနာဦးအံ့။ ဇေတ္ထ၊ ဤသုံးပါးသောအဖို့တို့တွင်။ အတ္ထဠ္ဆရာဘာဝတော စ၊ အနက် တရားကိုယ် အထူး၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ ပကာရဠ္ဆရသ၊ အဖို့အပြားအထူး၏။ အနာမဋ္ဌတ္တာ စ၊ မသုံးသပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တတိယော၊ သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော။ ရာသိ၊ အစ္ဆေတ္တဗဟိဒ္ဓတရားအစုသည်။ နတ္ထိ နနု၊ မရှိသည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာဦးအံ့။ ဣဒံ၊ ဤအနက်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့စောဒကဆိုသည့်အတိုင်း။ နေ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ မမှတ်အပ်။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ချဲ့။ ပဌမပဒေန၊ ဖြင့်။ အသင်ဟိတသင်ဏာနဝသေန၊ မရေတွက်အပ်သေးသည်ကို ရေတွက်ခြင်း–မသိမ်းယူအပ်သေးသည်ကို သိမ်းယူခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒုတိယပဒဿ၊ ၏။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ သဘာဝဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ပဒဋ္ဌယေနေဝ၊ ပဌမ ဒုတိယ ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းဖြင့်သာလျှင်။ ယဒိပိ ပရိဂ္ဂဟိတာ၊ အကယ်၍ကား သိမ်းယူအပ်ကုန်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တေဟိ၊ ထိုပဌမဒုတိယ နှစ်ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ သီး။ ဂဟိတဓမ္မေ၊ ယူအပ်သောတရားတို့ကို။ ဇကဋ္ဌံ ဂဟဏဝသေန၊ တပေါင်းတည်းယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တတိယပဒံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတိယော ရာသိ၊ သည်။ အတ္ထေဝ၊ လျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဟိ–ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမုဒါယော၊ အပေါင်းသည်။ အဝယဝေါ၊ အစိတ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (တသ္မာ၊ တည်း။) ပန၊ ဆက်။ ဘိန္နဝတ္ထုကေ၊ ပြားသောတည်ရာဝတ္ထုရှိကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အဓိဋ္ဌာနဘေဒံ၊ တည်ရာအကွဲအပြားကို။ အမုဉ္စိတွာ၊ မလွှတ်မူ၍။ ဇကဋ္ဌံ၊ တည်း။ ဂဟဏံ၊ သည်။ နေ သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာလေန၊ ရံခါ။ အစ္ဆေတ္တံ၊ ကို။ ကာလေန၊ ရံခါ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ကို။ ဇာနနကာလေ၊ သိသောအခါ၌။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

အဘိညာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ၂ပြီ။

ဣတိ၊ သည်ကား။ တေရသမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၁၄–ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ (၇၃–၁)

ပညာကထာဝဏ္ဏနာ

[၇၃] ၄၂၁။ သဗ္ဗာကာရေနာတိ၊ ကား။ ဥပစာရာကာရော၊ ဥပစာရ၏ အခြင်းအရာငင်း။ အပွနာကာရော၊ အပွနာ၏ အခြင်းအရာငင်း။ ဝသီဘာဝါကာရော၊ ဝသီဘော၏ အခြင်းအရာငင်း။ ဝိတက္ကာဒိသမတိက္ကမာကာရော၊ ဝိတက်စသည်ကို ကျော်လွန်ခြင်း၏ အခြင်းအရာငင်း။ ရူပါဒီဟိ၊ ရုပ်စသည်တို့မှ။ ဝိရဇ္ဇနာကာရော၊ တပ်မက်ကင်းခြင်း–စက်ဆုပ်လွန်မြောက်ခြင်း၏ အခြင်းအရာငင်း။ စုဒ္ဒသဝ၊ ၁၄–ပါး အပြားအားဖြင့်။ စိတ္တသ၊ ကို။ ပရိဒမနာကာရော၊ ဆုံးမခြင်း–လေ့လာစေခြင်း၏ အခြင်းအရာငင်း။ ပဠုဝိဓအာနိသံသာဓိဂမာကာရော၊ ငါးပါးသော အတိညာအာနိသင်တို့ကို ရခြင်း၏ အခြင်းအရာငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝမာဒိနာ၊ သော။ သဗ္ဗေန၊ သော။ ဘာဝနာကာရေန၊ ဘာဝနာ၏ အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ပွါးစေပုံ အခြင်းအရာအားဖြင့်။

တဒနန္တရာတိ၊ ကား။ စိတ္တံ ပညန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒေသနာဣမေန စ၊ ဒေသနာအစဉ်အားဖြင့်ငင်း။ ပဋိပတ္တိဣမေန စ၊ ဖြင့်ငင်း။ တသ သမာဓိသ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့၌။ သမာဓိဘာဝနာယ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတေန၊ သော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ပညာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ သမ္မန္ဓော၊ ၏။ ပညာဘာဝယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အတိသခ်ေပဒေသိတတ္တာ၊ အလွန်အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဂါထာဝဏ္ဏနာယံ၊ ဂါထာ၏ အဖွင့်၌။ သမာဓိ။ပ။ သတ္ထန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ သခ်ေပေန၊ ဖြင့်။ ဘာသိတတ္တာ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာ ပညာ၊ သည်။ အယန္တိ၊ ဤသည်ပင်တည်းဟူ၍။ သဘာဝတော၊ အားဖြင့်။ ဝိညာတုမ္မိ၊ ဌါလည်း။ တာဝ၊ စွာ။ နိ သုကရာ၊ မလွယ်လှသေး။ ဘာဝနာဝိဓာနသ၊ ဘာဝနာအစီအရင်၏။ အဒဿိတတ္တာ၊ မပြအပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘာဝေတုံ ပန၊ ဌါမူကား။ ပဂေဝ၊ ရှေးဦးကပင်လျှင်။ နိ သုကရာ၊ မလွယ်သည်သာတည်း။ ဣတိ သမ္မန္ဓော၊ ၏။ ပုစ္ဆနဋ္ဌေန၊ မေးခြင်းအနက်ကြောင့်။ ပဉ္ဉာ၊ မည်၏။ ကမ္မံ၊ ကမ္မဟူသည်။ ကိရိယာ ကရဏံ၊ ပြုခြင်းတည်း။ ပဉ္ဉာဝ၊ မေးခြင်းသည်ပင်လျှင်။ ကမ္မံ၊ ပြုခြင်းအမှုတည်း။ ပဉ္ဉာကမ္မံ၊ မေးခြင်းအမှု။ ပုစ္ဆနပယောဂေါ၊ မေးခြင်းပယောဂတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ကာ ပညာတိ၊ ကား။ သရူပပုစ္ဆာ၊ သရုပ်ကိုမေးခြင်းတည်း။ ကေနဋ္ဌေန ပညာတိ၊ ကား။ ကေန အတ္ထေန၊ ကြောင့်။ ပညာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ နည်း။ ပညာတိ ပဒံ၊ ပုဒ်သည်။ ကံ အဘိဓေယျတ္ထံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ပဝတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပန၊ တပါး။ သာ အယံ ပညာ၊ ကို။ သဘာဝတော စ၊ သဘောအားဖြင့်ငင်း။ ကိစ္စတော စ၊ ငင်း။ ဥပဌာနာကာရတော စ၊ ထင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ငင်း။ အာသန္နကာရဏတော စ၊ နီးသောအကြောင်းအားဖြင့်ငင်း။ ကထံ ဇာနိတဗ္ဗာ၊ အဘယ်သို့သိအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးရန်ရှိသောကြောင့်။ ကာနသာ။ပ။ ဌာနာနီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကတိ ဝိဓာတိ၊ ကား။ ပဘေဒပုစ္ဆာ၊ အပြားကိုမေးခြင်းတည်း။ ပန၊ စောဒနာအုံ့။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သံကိလေသဝေါဒါနပုစ္ဆာ၊ ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိ ဂဟိတာ၊ မယူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာတည်း။ ဝုစ္စတေ၊ အဖြေကို ဆိုအပ်၏။ တာဝ၊ စွာ။ လေဝကုတ္တရာယ ပညာယ၊ ၏။ သံကိလေသော၊ ညစ်ညူးကြောင်းသည်။ နတ္ထေ၀ ၊ မရှိသည်သာတည်း။ စ၊ ဆက်။ တသ္မိံ၊ ထိုသံကိလေသသည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ ဝေါဒါနပုစ္ဆာ၊ သည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာရှိအုံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယံ၊ ကို။ နိ ဂဟိတံ၊ မယူအပ်။ ပန၊ ပါး။ လေဝကိယာယ၊ လေဝကီပညာ၏။ တာနိ၊ ထိုသံကိလေသ ဝေါဒါနတို့သည်။ မဂ္ဂါမဂ္ဂ။ပ။ ဂဓတ္တာ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၌ အတွင်းဝင် ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘာဝနာဝိဓေနေ ဧ၀၊ ၌သာလျှင်။ အန္တောဘဝါနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်ကတ္တာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ နိ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်။ ဝါ၊ တနည်း။ သမာဓိ ဘာဝနာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်။ ပဋိပတ္တိ နာမ၊ အကျင့်ပဋိပတ်မည်သည်ကား။ ဒိဋ္ဌာနိသံသေ ဧ၀၊ မြင်အပ်ပြီးသော အာနိသင်ရှိသော်သာလျှင်၊ ဝါ၊ အာနိသင်ရှိသောအမှု၌သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပညာ။ပ။ နိသံသောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၄၂၂။ တတြာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ပဉ္ဉာကမ္မေ၊ ထိုမေးခွန်း အမှု၌။ ဝါ။ တနည်း။ တသ ပဉ္ဉာကမ္မသ၊ ၏။ ဝိသဒ္ဒေနန္တိ၊ ကား။ ဝိဝရဏံ၊ အဖွင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ပုစ္ဆိတော၊ သော။ အတ္ထော၊ သည်၊ အဝိဘာဝိတတ္တာ၊ ထင်စွာ မပြအပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မုဋ္ဌိယံ ကတော ဝိယ၊ လက်ဆုပ်၌ ပြုထားအပ်သောအရာကဲ့သို့။ နိဂူဠော၊ တိမ်မြှုပ်ကွယ်ဝှက်သည် ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ [၇၄] တသ၊ ထိုအနက်ကို။ ဝိဝရဏံ၊ ဖွင့်ခြင်းသည်။ ဝိဘူတဘာဝကရဏတော၊ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းကြောင့်။ ဝိသဒ္ဒေနံ၊ စွန့်လွှတ်ခြင်း–ဖြေခြင်းမည်၏။ ကာ ပညာတိ၊ ဟူသော။ အယံ၊ ဤပုစ္ဆာသည်။ သရူပပုစ္ဆာ၊ သရုပ်ကို မေးသော ပုစ္ဆာသည်။ ကာမဋ္ဌ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကားဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဝိဘာဂဝန္တာနံ၊ ဝေဘန်ခြင်းရှိကုန်သော တရားတို့၏။ သဘာဝဝိဘာဝနံ၊ သဘောကို ထင်စွာပြခြင်းသည်။ ဝိဘာဂဒဿနမုခေနေ၀ ၊ ဝေဘန်ခြင်းကို ပြခြင်းကို အရင်းခံပဓာနပြုသဖြင့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဘာဂေါ၊ ဝေဘန်ခြင်းကို။ တာဝ၊ စွာ။ အနဝသေ သတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ဒဿေတဗ္ဗော၊ ပြသင့်၏။ တံဒဿနေ စ၊ ထိုကိုပြရာ၌လည်း၊ ဝါ၊ ပြခြင်းသည်လည်း။ (သတိ၊ သော်။) အယံ၊ ဤသည်ကား။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ ပညာ ဗဟုဝိဓာတိအာဒိ၊ စသည်ကို။

ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဗဟုဝိဓာတိ၊ ကား။ ကုသလာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ အနေကဝိဓာ၊ များသောအပြားရှိ၏။ နာနပ္ပကာရာ တိ၊ ကား။ အတ္ထဇောပိကာဒိဘေဒေနစ၊ အတ္ထဇောပိကာပညာ အစရှိသောအပြားအားဖြင့် ၎င်း။ သုတမယညာဏာဒိဘေဒေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ နာနာဝိဓာ၊ အထူးအထူးအပြားပြားရှိ၏။ တံ သဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ အနဝသေသံ၊ အကြွင်းမဲ့အလုံးစုံသော။ တံ ပညာဝိဘာဂံ၊ ထိုပညာကို ဝေဘန်ခြင်းကို။ နဿဝေယျာတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာဘာဝနာယ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ သည်။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတတ္ထာ၊ အလိုရှိအပ်သော အနက်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ တာယ၊ ထိုမဂ္ဂဘာဝနာဖြင့်။ တဏှာဒေါဝိဇ္ဇေနံ၊ တဏှာအရှုပ်ကို ဖြေရှင်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဋ္ဌ၊ ထိုအနက်ကိုလည်း။ နဿဝေယျ၊ မပြီးစေနိုင်ရာ။ ဟိ၊ မှန်၏။ အနဝသေသတော၊ ဖြင့်။ ပညာပဘေဒေ၊ ပညာအပြားကို။ ဝိဿဇ္ဇိယမာနေ၊ ဖြေရှင်းအပ်သည်ရှိသော်။ ဧကဝိဓေန ဉာဏဝတ္ထု တိအာဒိကော၊ အစရှိသော။ သဗ္ဗော၊ သော။ ဉာဏဝတ္ထုဝိဘဂေ် စ၊ ၌ဝင်း။ သုတ္တန္တေသု စ၊ သုတ္တန်တို့၌ဝင်း။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရာ၌။ အာဂတော၊ သော။ ပညာပဘေဒေါ၊ ကိုဝင်း။ သကလောပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ အဘိဓမ္မနယော ဝါ၊ ကိုဝင်း။ အာဟရိတ္တာ၊ ၍။ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗော၊ သည်။ ဘဝေယျ၊ ၏။ တထာ စ သတိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လတ်သော်။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ ယွာယံ ပညာဘာဝနာဝိဓိ၊ အကြင် ပညာဘာဝနာအစီအရင်ကို။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ တဿ၊ ထိုဘာဝနာအစီအရင်ကို။ ဝိဿဇ္ဇနာယ၊ ၎။ သြကာသော၀၊ အခွင့်သည်ပင်လျှင်။ နဘဝေယျ၊ မဖြစ်လေရာ။ ကိဉ္စ၊ ထိုပြင်လည်း။ ဌာနာ။ပ။ ဒိဝိသယေ၊ အကြောင်းဟုတ် မဟုတ် ကံအထူး ဝိပါက်အထူးစသည်တို့၏အရာ၌။ ပညာယ၊ ၏။ ယွာယံ ပဝတ္တိဘေဒေါ၊ အကြင်ဖြစ်ခြင်း၏ အပြားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သောပိ၊ အပြားကိုလည်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဖလာဖလဘေဒေန၊ အကျိုးဟုတ်သည်မဟုတ်သည်တို့၏ အပြားနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဝိဘဇိတွာ၊ ၍။ ဝိဿဇ္ဇိတဗ္ဗော၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ သော စ၊ ထိုအပြားကိုကား။ ဝိဿဇ္ဇိယမာနော၊ သော်။ အညဒတ္ထု၊ စင်စစ်။ ဝိကွေ့ပါယ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ကိံ ယထာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ။) အဝိသယေ၊ အရာမဟုတ်သည်၌။ ဝိဿဇ္ဇိတော ယထာ၊ ဖြေအပ်သောအနက်ကဲ့သို့တည်း။ (တံ–ကားအနက်မရှိ) တေန၊ ကြောင့်။ ဥတ္တရိ စ ဝိကွေ့ပါယ သံဝတ္တေယျာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊၏။ ကုသလစိတ္တသမ္ဗယုတ္တံ ဝိပဿနာဉာဏန္တိ ဇတ္ထ၊ ၌။ ကုသလဂ္ဂဟဏေန၊ ကုသလသဒ္ဒါဖြင့်။ ဒုဝိဓမ္မိ၊ သော။ အဗျာကတံ၊ ဝိပါက် ကြိယာ အဗျာကတ ပညာကို။ နိဝတ္တေတိ၊ နစ်စေ၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ အတ္ထိ သံကိလိဋ္ဌပညာတိ၊ ညစ်ညူးသောပညာရှိသည်ဟု။ ဧဝံပဝတ္တံ၊ သော။ မိစ္ဆာဝါဒံ၊ ကို။ ပဋိသေဓေတိ၊ တားမြစ်၏။ ဝိပဿနာဉာဏဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ သေသကုသလပညာ၊ ကြွင်းသော ကုသိုလ်ပညာကို။ (နိဝတ္တေတိ၊ နစ်စေ၏။)

၄၂၃။ သဠာယတနဝိဘာနနာကာရဝိသိဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ သဠာ။ပ။ ကာရေဟိ၊ အမှတ်ပြု၍ သိသောအခြင်းအရာ, အထူးသိသော အခြင်းအရာတို့မှ။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွဖြစ်သော။ ယတော၊ ယင်းသို့ အလွန်အကဲနှင့်တကွ ဖြစ်သောကြောင့်။ နာနပ္ပကာရတော၊ အားဖြင့်။ ဇာနနံ၊ သိခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဇာနနဘာဝေါ၊ သိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဝိသယဂ္ဂဟဏာ ကာရော၊ အာရုံကိုယူသောအခြင်းအရာတည်း။ (သမာနေပိ ဇာနနဘာဝေ–ပါဠိ၏ အဖွင့်ဖြစ်သည်၊ ထိုကြောင့် ဇာနနဘာဝေတိ ဝိသယဂ္ဂဟဏာကာရေ–ဟု ရှိလျှင် ယုတ္တတရဖြစ်သည်) ဟိ၊ မှန်၏။ နေသံ၊ ထိုသည်ရာ ဝိညာဉ် ပညာတို့၏။ သော ဝိသယဂ္ဂ ဟဏာကာရော၊ သည်။ သမာနော၊ တူညီ၏။ သဠာယတနာဒိအာကာရော၊ အမှတ်ပြု၍ သိခြင်းစသော အခြင်းအရာသည်။ နသမာနော၊ မတူညီပေ။ ပိတကန္တိ ဇတ္ထ၊ ၌။ ဣတိ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အာဒိအတ္ထော၊ အာဒိအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုဣတိ–သဒ္ဒါ ဖြင့်။ လောဟိတကံ၊ နီသည်။ သြဒါတံ၊ ဖြူသည်။ ဒီဃံ၊ ရှည်သည်။ ရဿံ၊ တိုသည်။ ဣတိအာဒိကော၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ သညာယ၊ ၏၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗာကာရော၊ ယူအပ်သော အခြင်းအရာတို့ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ သဠာယတနမတ္တမေဝါ တိ ဇတ္ထ၊ ၌။ သဠာယတနံ နာမ၊ သဠာယတနမည်သည်ကား။ နီလံပိတန္တိအာဒိကံ၊ အသို အရွေ့အစရှိသော။ အာရမ္မဏော၊ ၌။ ဝိဇ္ဇမာနံ ဝါ၊ ရှိသည်ကိုဝင်း။ အဝိဇ္ဇမာနံ ဝါ၊ မရှိသည်ကိုဝင်း။ သညာနိမိတ္တံ၊ မှတ်မိခြင်း၏အကြောင်းနိမိတ်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဇာနနံ၊ သိခြင်းတည်း။ တထာ ဟိ၊ မှန်၏။ ဇော၊ ဤသညာသည်။ ပုန သဠာယတနပစ္စယနိမိတ္တကရဏရသာ၊ တဖန် မှတ်မိခြင်း၏ အကြောင်းနိမိတ်ကို ပြုခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဝိသေသနိ၀တ္တိအတ္ထေန၊ အထူးကိုနစ်စေခြင်း အနက်ရှိသော။ မတ္တသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဝိဇာနနပဇာနနာကာရော၊ အထူးသိခြင်းအပြားအားဖြင့် သိခြင်း၏အခြင်းအရာတို့ကို။ နိ၀တ္တေတိ၊ နစ်စေ၏။ ဧဝသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဣမိ သာ၊ ဤသညာအား။ တေ ဝိသေသာ၊ ထိုအထူးသိခြင်းအပြားအားဖြင့် သိခြင်းဟူသော အထူးတို့သည်။ ကဒါစိပိ၊ တရံတခါ မျှလည်း။ နတ္ထေ၀၊ မရှိကုန်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အ၀ဓာရေတိ၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ ဒုက္ခန္တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ [၇၅] တတ္ထ၊ ပါဠိ၌။ ဝိညာဏကိစ္စမ္ပိ၊ ဝိညာဉ်၏ကိစ္စကိုသော်လည်း။ ကာတုံ၊ ၎။ အသက္ကောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်သော။ သညာ၊ သည်။ ပညာကိစ္စံ၊ ပညာ၏ ကိစ္စကို။ ကုတောကရေယျ၊ အဘယ်မှာပြုနိုင်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လက္ခဏပဋိ၀ေ၀ံ ပါပေတုံ နသက္ကောတိစ္စေ၀၊ နသက္ကောတိဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မဂ္ဂပါတုဘာ၀ေန္တိ၊ ဟူ၍။ နဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ အာရမ္မဏော၊ ၌။ ပ၀တ္တမာနံ၊ သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုအာရုံ၌။ သညာ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ နီလပီတာဒိကသ၊ အညိုအရွှေ့စသည်ကို။ သဠာယတနဝသေနေ၀၊ အမှတ်ပြု၍သိသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ နပ၀တ္တတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား။ တတ္ထ၊ ထိုအာရုံ၌။ အည၊ ထိုမှတပါးသော။ ဝိသေသဠ၊ အထူးကိုလည်း။ ဇာနန္တမေ၀၊ သိလျက်သာလျှင်။ ပ၀တ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏန္တိအာဒိ၊ စသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ မေးဦးအံ့။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ လက္ခဏပဋိ၀ေ၀ံ၊ လက္ခဏာကို ဖောက်ထွင်း၍သိခြင်းသို့။ ကထံ ပါပေတိ၊ အဘယ်သို့ရောက်စေသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးကြားအံ့။ ပညာယ၊ သည်။ ဒဿိတမဂ္ဂေန၊ ပြအပ်သောလမ်းဖြင့်။ ပါပေတိ၊ ရောက်စေ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာယ၊ လက္ခဏာလျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနာသည်။ အနေကဝါရံ၊ အကြိမ်များစွာ။ လက္ခဏာနိ၊ တို့ကို။

ပဋ္ဌိဝိဏ္ဏိတွာ ပဋ္ဌိဝိဏ္ဏိတွာ၊ ဖောက်ထွင်းသိမြင်၍ ဖောက်ထွင်းသိမြင်၍။ ပဝတ္တာမနာယ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ပဂုဏာဘာဝတော၊ ကျေပြွန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိစယဝသေန၊ အလေ့အကျက်ရသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဝိပဿနာ၊ ရှုခြင်းသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ကိံ ယထာ၊ ဟူမူ။ ပဂုဏာသ၊ ကျေပြွန်သော။ ဂန္ထသ၊ ကို။ သဇ္ဈာယနေ၊ ပြန်လှန်ရွတ်ဆိုရာ၌။ ဉာယဂတာပိ၊ အသင့်အမှန်အားဖြင့် လာရောက်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝါရာ၊ ဝါရတို့ကို။ နဝိညာယန္တိ ယထာ၊ မသိအပ်ကုန်သကဲ့သို့တည်း။ စ၊ ဆက်။ လက္ခဏပဋ္ဌိဝေဓန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ လက္ခဏာနံ၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏကရဏမတ္တံ၊ အာရုံပြုခြင်းမျှကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဋ္ဌိဝိဏ္ဏံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ နဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဉဿက္ကိတ္တာတိ၊ ကား။ ဉဒယဗ္ဗယာဒိဉာဏပဋ္ဌိပါဋ္ဌိယာ၊ ဉဒယဗ္ဗယ အစရှိသော ဉာဏ်အစဉ်ဖြင့်။ အာယူဟိတွာ၊ အားထုတ်၍။ အသမ္ဘောဝေသဘာဝတ္တာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသဘောမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဂ္ဂပါတုဘာဝံ၊ သို့။ ပါပေတုံ နဝ သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဝုတ္တနယဝသေနာတိ၊ ကား။ ဝိညာဏေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယဝသေန၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏဿ၊ ကိုလည်း။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ လက္ခဏပဋ္ဌိဝေဓဿ၊ သို့လည်း။ ပါပေတိ၊ ရောက်စေ၏။ ပန၊ အထူးကား။ အတ္တနော၊ ၏။ အနည္ဝသာဓာရဏဝသေန၊ တပါးသောသည်ဘ ဝိညာဏ်တို့နှင့်မဆက်ဆံသော။ အာနုဘာဝေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဉဿက္ကိတ္တာ၊ ၍။ မဂ္ဂပါတုဘာဝဿ ပါပေတိ၊ ရောက်စေ၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ယတာဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဥပမာယ၊ ဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာပေတုံ၊ တည်စေခြင်းငှါ။ ယထာ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ၌။ အဇာတဗုဒ္ဓိတိ၊ ကား။ အသဗ္ဗညုတဗျဝဟာရဗုဒ္ဓိ၊ မဖြစ်သေးသော ရောင်းဝယ်ရေး၌ အသိဉာဏ်ရှိသောသူတည်း။ ဝါ၊ ရောင်းဝယ်ရေး၌ အသိဉာဏ်မဖြစ်သေးသောသူတည်း။ ဥပဘောဂပရိဘောဂန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဥပဘောဂပရိဘောဂါရဟံ၊ အတွင်းအသုံးအဆောင် အပအသုံးအဆောင်ကို ထိုက်တန်သော။ ဥပဘောဂပရိဘောဂဝတ္ထုနုံ၊ အဆောင်ဝတ္ထုတို့ကို။ ပဋ္ဌိလာဘယောဂေါ့၊ ရခြင်းငှါသင့်လျော်ထိုက်တန်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဆေကောတိ၊ ကား။ မဟာသာရော၊ များသော အနှစ်ဌေသားရှိသော အသပြာတည်း။ ကူဋ္ဌောတိ၊ ကား။ တမ္မကံသာဒိမယော၊ ကြေးနီကြေးဖြူစသည်ဖြင့် ပြီးသော။ ကဟာပဏပတိရူပကော၊ ဌေအသပြာတုတည်း။ အဒ္ဓသာရောတိ၊ ကား။ ဥပမဗ္ဗဏ္ဏနကော၊ ထက်ဝက်ထိုက်တန်သော အသပြာတည်း။ ဣတိသဒ္ဒေါ၊ သည်။ အာဒိ အတ္ထော၊ ရှိ၏။ တေန၊ ဖြင့်။ ပါဒသာရသမသာရပရောပါဒသာရာဒီနံ၊ တမတ်(၄–ပုံတပုံ) အနှစ်ရှိသောအသပြာ, အမျှအပြည့်အနှစ်ရှိသောအသပြာ, တမတ်ကျော်အနှစ်ရှိသောအသပြာ စသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ရေတွက် သိမ်းယူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တေ ပကာရေတိ၊ ကား။ ဣန္ဒဇာလာဇာတိပုပ္ဖါဒိပွကာရေ စေဝ၊ ဣန္ဒဇာလာမည်သော အဖျေနဏ် လက်နက်သဏ္ဌာန်, မြတ်လေးပန်းသဏ္ဌာန် အစရှိသောအပြားတို့ကိုရင်း။ ဆေကာဒိပွကာရေ စ၊ ဌေစစ်ဌေကောင်း အစရှိသော အပြားတို့ကိုရင်း။ (ဤ၌ ဣန္ဒဇာလာလက်နက်သဏ္ဌာန်စသည်မှာ အသပြာ၌ ထုရိုက်ပုံသွင်းထားသော ပုံသဏ္ဌာန်ဟု ယူသင့်၏)

သညာ ဟိတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားသည်။ ဥပမာသံသန္ဒနံ၊ ဥပမာနှင့် နီးနှောပြသော စကားတည်း။ ဝိဘာဂံ၊ ခွဲခြားခြင်းကို။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ ပိဏ္ဍာဝသေနေဝ၊ အပေါင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ အပေါင်းလိုက်အားဖြင့်သာလျှင်။ အာရမ္မဏသ၊ ကို။ ဂဟဏတော၊ ယူခြင်းကြောင့်။ သညာ၊ ကို။ ဒါရကသ၊ သူငယ်၏။ ကဟာပဏဒဿနသဒိသီ၊ အသပြာတို့ကို မြင်ခြင်းနှင့်တူသည်ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ မှန်၏။ သာ၊ ထိုသညာကို။ ယထာဥပဋ္ဌိတဝိသယပဒဋ္ဌာနာ၊ ထင်တိုင်းသောအာရုံလျှင် နီးသောအကြောင်းရှိသည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ အာရမ္မဏော၊ ၌။ ဇကစ္စဝိသေသဂဟဏသမတ္ထတာယ၊ အချို့သော အထူးဝိသေသကို ယူခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂါမိကပုရိသသ၊ ၏။ ကဟာပဏဒဿနသဒိသံ၊ တူသည်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပညာ၊ ကို။ အာရမ္မဏော၊ ၌။ အနဝသေသဝိသေသာဝဗောဓတော၊ အကြွင်းမဲ့အလုံးစုံသော အထူးဝိသေသကိုသိခြင်းကြောင့်။ ဟေရညိကသ၊ ၏။ ကဟာပဏဒဿနသဒိသီ၊ တူသည်ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ [၇၆] နာနပ္ပကာရတော ဇာနနန္တိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဧ ဃျဧမ္မာ၊ သိထိုက်သောတရားတို့သည်။ ပစ္စေကံ၊ သီး။ နာနပ္ပကာရာ၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုသိထိုက်သော တရားတို့ကို။ ယာထာဝတော၊ ဖြင့်။ အဝဗောဓော၊ သိခြင်းသည်၊ ဝါ၊ သိသောသဘောသည်။ ပညာ၊ ပညာပေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ မှန်၏။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ၊ အလုံးစုံသောတရားတို့သည်။ သဗ္ဗာကာရေန၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ သော။ ဗုဒ္ဓသ၊ ၏။ ဉာဏမုခေ၊ ဉာဏ်ဝ၌။ အာပါထံ၊ ထင်ပေါ်ခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ယတ္ထာတိ၊ ကား။ ယသ္မိံ စိတ္တုပ္ပါဒေ၊ အကြင်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ နဝတ္ထ ဇေကံသေန ဟောတိတိ၊ ကား။ တသ္မိံ စိတ္တုပ္ပါဒေ၊ ၌။ ပညာ၊ သည်။ ဇေကဋ္ဌေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ နဟောတိ၊ ရှိသည်မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဒုဟေတုကအဟေတုကစိတ္တုပ္ပါဒေသု၊ ဒွိဟိတ် အဟိတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၌။ ပညာ၊ သည်။ နဝပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ အဝိနိဗ္ဘုတ္တာတိ၊ ကား။ အဝိယုတ္တာ၊ မကွဲမကွာကုန်သည်။ တေဟိတိ၊ ကား။ သညာဝိညာဏေဟိ၊ တို့မှ။ ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ သုခံ၊ သည်။ ပီတိယာ၊ နှင့်။ နိယမတော၊ ကိန်းသေအားဖြင့်။ အဝိယုတ္တံ၊ မကွာမကွဲ အမြဲယှဉ်သည်။ နဟောတိ ယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သညာဝိညာဏာနိ၊ တို့သည်။ ပညာယ၊ နှင့်။ နိယမတော၊ ဖြင့်။ အဝိယုတ္တာ၊ ကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ ပြန်လှန်၍ပြအံ့။ ပီတိ၊ သည်။ သုခေန၊ နှင့်။ နိယမတော၊ ဖြင့်။ အဝိယုတ္တာ ယထာ၊ အမြဲယှဉ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပညာ၊ သည်။ သညာဝိညာဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ နိယမတော၊ ဖြင့်။ အဝိယုတ္တာ၊ မကွာမကွဲ အမြဲယှဉ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမေသု တီသု ဓမ္မေသု၊ ဤသုံးပါးသော တရားတို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ အဝိနိဗ္ဘုတ္တေသု၊ မကွာမကွဲ တလုံးတည်းယှဉ်ကုန်လတ်သော်။ တေသံ၊ ထို ၃–

ပါးသော တရားတို့၏။ ဝိနိဗ္ဗောဂေါ၊ အသီးအခြားခွဲခြားခြင်းကို။ ဒုက္ကရော၊ ပြုနိုင်ခဲ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တိဏ္ဏံ ဧနာနံ၊ တို့၏။ ကဟာပဏဒဿနံ၊ ကို။ နိဒဿိတံ၊ ဥပမာတင်ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ တေသံ၊ တို့၏။ ဒုဝိညေယျနာနတ္တတံယေဝ၊ သိနိုင်ခဲသော ထူးခြားခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုပင်လျှင်။ ဝစနန္တရေနပိ၊ အခြားသော စကားဖြင့်လည်း။ ဒဿေတုံ၊ ဝါ။ တေနာ ဟာတိအာဒိ၊ စသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ၌။ ရူပဓမ္မေသုပိ၊ ရုပ်တရားတို့၌သော်လည်း။ တာဝ၊ စွာ။ နာနာနဒီနံ၊ အမျိုးမျိုး သောမြစ်တို့၏။ ဥဒကဿ ဝါ၊ ရေကိုသော်၎င်း။ နာနာတေလဿ ဝါ၊ အမျိုးမျိုးသောဆီကိုသော်၎င်း။ ဧကသ္မိံ ဘာဇနေ၊ တခု သောခွက်၌။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်၍။ မထိတဿ၊ မွှေအပ်သည်ရှိသော်။ ဣဒံ၊ ဤရေသည်။ အသုကာယ နဒိယာ၊ ဤမည်သော မြစ်၏။ ဥဒကံ၊ တည်း။ ဣဒံ၊ ဤဆီသည်။ အသုကတေလံ၊ ဤမည်သော ဆီတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိဒ္ဒါရေတွာ၊ ထုတ်ဆောင်၍။ သရူပတော၊ ဖြင့်။ ဒဿနံ၊ ပြခြင်းသည်။ ဒုက္ကရံ၊ ခဲယဉ်းလှသေး၏။ အရူပဓမ္မေသု၊ နာမ်တရားတို့၌။ ကိမ်ဂံ ပန၊ အဘယ် ဆိုဖွယ်ရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ယံ အရူပိနံ စိတ္တစေတသိကာနန္တရာဒိ၊ စသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။

၄၂၄။ ဓမ္မာနံ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ သကော၊ မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဘာဝေါ စ၊ သဘောသည်ဝင်း။ သမာနော၊ တူညီသော။ ဘာဝေါ စ၊ သည်ဝင်း။ ဓမ္မသဘာဝေါ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော သဘာဝတို့တွင်။ ပဌမေန၊ ပဌမသဘာဝ ဖြင့်။ ကက္ခဋဖုသနာဒိသလက္ခဏံ၊ ဖုသနအစရှိသော မိမိ၏လက္ခဏာကို။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ ဒုတိယေန၊ ဖြင့်။ အနိစ္စဒုက္ခ တာဒိသာမညလက္ခဏံ၊ ဒုက္ခတာအစရှိသော သာမညလက္ခဏာကို။ (ဂဟိတံ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ ပညာ၊ သည်။ တဒုဘယဿ၊ ထိုလက္ခဏာနှစ်ပါးကို။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ပဋိဝိဇ္ဈနလက္ခဏာ၊ ဖောက်ထွင်းသိမြင်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မသဘာဝပဋိဝေဓလက္ခဏာ ပညာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဃဋ္ဋပဋ္ဌာဒိပဋိစ္ဆာဒကဿ၊ အိုး, ပုဆိုးစသည်ကို ဖုံးကွယ်တတ်သော။ ဗာဟိရန္ဓကာရဿ၊ အပြင်ပအမိုက်မှောင်ကို။ (ဝိဒ္ဓံသနရသော၊ ဖျက်ဆီးခြင်းကိစ္စရှိသော။) ဒီပါလောကာဒိ ဝိယ၊ ဆီမီးရောင်စသည်ကဲ့သို့။ ယထာဘူတဓမ္မသဘာဝပဋိစ္ဆာဒကဿ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော တရားတို့၏သဘောကို ဖုံးကွယ် တတ်သော။ မောဟန္ဓကာရဿ၊ မောဟဟူသောအမိုက်မှောင်ကို။ ဝိဒ္ဓံသနရသာ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပညာလောကော၊ ပညာတည်းဟူသော အလင်းရောင်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဧဝ၊ ဖြစ်ပေါ်လတ်သော်ပင်လျှင်။ ဟဒယန္ဓကာရံ၊ နလုံးခွံ အမိုက်မှောင်ကို။ ဝိဓမေန္တော၊ မှုတ်လွှင့်ပယ်ဖျောက်လျက်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဖျက်ဆီးသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တတော ဧဝ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ ဓမ္မသဘာဝေသု၊ တို့၌။ အသမ္မုယှနာကာရေန၊ မတွေ့ဝေသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ရှေးရှု ထင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသမ္မောဟပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ကာရဏဘူတာ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော ပညာ သည်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဖလဘူတံ၊ သော။ အသမ္မောဟံ၊ မတွေ့ဝေခြင်းကို။ ပစ္စုပဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်ပေါ်စေတတ်၏။ ဣတိ ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ အသမ္မောဟပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ ဝိပဿနာပညာယ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သမာဓိ တဿာ ပဒဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ မှန်၏။ သမာဟိတော ယထာဘူတံ ပဇာ နာတီတိ၊ ဟူသော။ သုတ္တပဒံ၊ သုတ်ပုဒ်သည်။ နိဗ္ဗဒနဘာဝေန၊ သာဓကအကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ အာဟတံ၊ လာ၏။

ပညာယဘောဒကထာဝဏ္ဏနာ

[၇၇] ၄၂၅။ ဓမ္မသဘာဝပဋိဝေဓော နာမ၊ တရားတို့၏ သဘောကိုဖောက်ထွင်းသိမြင်ခြင်း မည်သည်ကား။ ပညာယ၊ ၏။ အာဝေဏိကော၊ သီးသန့်ဖြစ်သော။ သဘာဝေါ၊ တည်း။ တေန၊ ထိုသဘောဖြင့်။ အဿာ၊ ထိုပညာ၏။ ကောစိ၊ သော။ ဝိဘာဂေါ၊ ခွဲခြားဝေဘန်ခြင်းကို။ နိ လဇ္ဇတိ၊ မရအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မ။ပ။ ဧကဝိဓတာ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ လုဒ္ဓနပလုဒ္ဓ နဒ္ဒေန၊ ခဏာဘင်အားဖြင့် ပျက်စီးတတ်, မရဏာဘင်အားဖြင့် အကြီးအကျယ် ပျက်စီးတတ်သော အနက်ကြောင့်။ ဝဏ္ဏံ၊ ဝဏ္ဏ တရားအပေါင်းကို။ လောကော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တပ္ပရိယာပန္နတာယ၊ ထိုဝဏ္ဏ၌ အတွင်းဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လောကော၊ ၌။ နိယုတ္တာ၊ ယှဉ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တတ္ထ၊ ထိုလောက၌။ ဝိဒိတာ၊ ထင်ရှား၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကိယာ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ၌။ အပရိယာပန္နတာယ၊ ကြောင့်။ လောကတော၊ မှ။ ဥတ္တရာ ဥတ္တိဏ္ဏာ၊ လွန်မြောက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကုတ္တရာ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ မဂ္ဂသမ္မယုတ္တာ၊ သော။ လောကုတ္တရာပိ၊ လောကုတ္တရာပညာကိုလည်း။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။ တဿာ၊ ထိုလောကုတ္တရာပညာ၏။ ဝိပဿနာပရိယာယောပိ၊ ဝိပဿနာဃူသော ပရိယာယ်အမည်ကိုလည်း။ လဗ္ဘတေဝ၊ ရအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကုတ္တရဂ္ဂဟဏံ၊ လောကုတ္တရာကိုယူခြင်းသည်။ နိ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်ကျင်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တေတိ၊ ကုန်သော။ အာသဝေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ (ဝတ္တတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာသဝါ၊ မည်၏။ ဧတိဿာ၊ ဤပညာအား။ အာရမ္မဏကရဏဝသေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနာသဝါ၊ မည်၏။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တသာသဝဒုကာဒီနံ၊ စသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ နာမရူပဝဝတ္ထာနဝသေနာတိ၊ ကား။ နာမဝဝတ္ထာနဝသေန စ၊ နာမ်ကိုပိုင်းခြားသောပညာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဝင်း။ ရူပဝဝတ္ထာနဝသေန စ၊ ဖြင့်ဝင်း။ ။ ပဌမံ၊ စွာ။ နိဗ္ဗာနဒဿနတော၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ခြင်းကြောင့်။ ဒဿနဋ္ဌ၊ ဒဿနလည်း မည်၏။ နိဿယဘာဝတော၊ မှီရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မယုတ္တမမ္မာ၊ တို့သည်။ ဧတ္တာ၊ ဤမင်္ဂ၌။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သယမ္ပိ၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း။ ဘဝတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ နိဗ္ဗာနံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အပါတုဘာဝံ၊ ဖြစ်ခြင်း မရှိသည်။ နိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘူမိ စ၊ ဘူမိလည်း မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒဿနဘူမိ၊ မည်၏။ ပဌမမဂ္ဂေါ၊ ပဌမမဂ်ကို ဏ္ဍ၏။ သေသမဂ္ဂတ္တယံ ပန၊ ကြွင်းသောမဂ်သုံးခုအပေါင်းသည်ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဌမမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌသ္မိံ

ယေဝ၊ မြင်အပ်ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားဌ်။ ဘာဝနာဝသေန၊ ပွါးစေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ၊ မမြင်ဘူးသေးသော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုကိုမျှ။ နပသ္သတိ၊ မြင်သည်မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘာဝနာ စ၊ လည်းမည်၏။ ယထာဝုတ္တေနတ္ထေန၊ ကြောင့်။ ဘူမိ စ၊ လည်းမည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘာဝနာဘူမိ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ဘူမိတို့၌။ ပညာ၊ ကို။ ဒဿနဘူမိ ဘာဝနာဘူမိဝသေန။ ဖြင့်။ ဒုဝိဓာတိ။ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ သုတာဒိနိရပေက္ခာယ၊ သုတစသည်ကို မငဲ့သော။ စိန္တာယ၊ ကြံစည်ခြင်းဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်သောပညာသည်။ စိန္တာမယာ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ သုတမယာ စ၊ သုတမယလည်းမည်၏။ ဘာဝနာမယာ စ၊ လည်းမည်၏။ မယသဒ္ဒေါ၊ ကို။ ပစ္စေကံ၊ သီး။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗော၊ စပ်အပ်၏။ အာယေ ဝနိုယံ၊ ကြီးပွါးခြင်း၌။ ကောသလ္လံ၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသည်၏အဖြစ်သည်။ အာယ ကောသလ္လံ၊ မည်၏။ အပါယေ အဝနိုယံ၊ မကြီးပွါးခြင်း ပျက်စီးခြင်း၌။ ကောသလ္လံ၊ သည်။ အပါယကောသလ္လံ၊ ဣတ်၏။ ဥပါယေ၊ ဥပါယ်တမည်ဟု ဆိုအပ်သော။ တသ တသ အတ္ထသ၊ ထိုထိုအကျိုးစီးပွါး၏။ နိဗ္ဗတ္တိကာရဏော၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၌။ ကောသလ္လံ၊ သည်။ ဥပါယကောသလ္လံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ သီး။ ကောသလ္လပဒံ၊ ပုဒ်ကို။ သမ္ဗန္ဓိ တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧတေသာ၊ ဤပညာအား။ အဗ္ဗေတ္တံ၊ မိမိကိုယ်၌၊ ဝါ၊ အတွင်း၌။ အဘိနိဝေသော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းဟူသော။ ပဋိပဇ္ဇနံ၊ ကျင့်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဗ္ဗေတ္တာဘိနိဝေသော၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ တူ။ ဗဟိဒ္ဓါဘိနိဝေသာ စ၊ ကိုင်း။ ဥဘယာဘိနိဝေသာ စ၊ ကိုင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၄၂၆။ လောကိယမဂ္ဂသမ္မယုတ္တာတိ၊ ကား။ လောကိယကုသလစိတ္တာပ္ပါဒေသု၊ လောကိကုသိုလ်စိတ္တာပ္ပါဒ်တို့၌။ မဂ္ဂသမ္မယုတ္တာ၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်သော။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ။ပ။ မဂ္ဂသမ္မယုတ္တာ၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိအစရှိသော ဝိသုဒ္ဓိ ၄–ပါး အပေါင်းနှင့် ယှဉ်သောပညာတည်း။ သမုဒါယေ၊ အပေါင်း၌။ (စာမူတို့၌ သမုဒါယေသု–ဟု ဗဟုဝုစ်နှင့်ရှိ၏၊ ဗဟုဝုစ်မလိုပါ) ပဝတ္တာ၊ သော။ သမညာ၊ အမည်သည်။ တဒေကဒေသေသုပိ၊ ထိုအပေါင်း၏ အစိတ်တို့၌လည်း။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂသမ္မယုတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ပစ္စေကမ္မိ၊ အသီးအသီးလည်း။ သမ္ဘာဒိဋ္ဌိအာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ မဂ္ဂသမညာ၊ မဂ်ဟူသောအမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့မဂ္ဂသမ္မယုတ္တာဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဂ၈] ဓမ္မနာနတ္တာဘာဝေပိ၊ သဘောတရားတို့၏ ကွဲပြားခြင်း မရှိကြားသော်လည်း။ ပဒတ္ထနာနတ္တမတ္တေန၊ ပုဒ်အနက်တို့၏ ကွဲပြားခြင်းမျှဖြင့်။ ဒုကန္တရဝစနံ၊ ဒုက်အထူးကို ဟောခြင်းသည်။ (သီမူနှင့်အညီပင်) ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္ထတော ပနေသာ လောကိယလောကုတ္တရာ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တသာသဝဒုကာဒီသုပိ၊ သာသဝဒုက် စသည်တို့၌လည်း။ ဝိပ္ပယုတ္တတာဒိဂ္ဂဟဏမေဝ၊ ဝိပ္ပယုတ်အဖြစ်သည်ကို ယူခြင်းသည်သာလျှင်။ ဝိသေသော၊ ထူး၏။ အတ္ထတော၊ တရားကိုယ်အနက်အားဖြင့်။ လောကိယလောကုတ္တရာဝ ပညာ၊ လောကီ လောကုတ္တရာပညာသာလျှင် တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧသေဝ နယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သြဃနီယ သြဃဝိပ္ပယုတ္တသြဃနီယာဒိ ဒုကာနံ၊ သြဃနီယဒုက် သြဃဝိပ္ပယုတ္တ သြဃနီယဒုက်အစရှိသောဒုက်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပဌမဗျာနကာနိ၊ ပဌမစျာန်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ ၄–ပါးကုန်သော။ မဂ္ဂစိတ္တာနိ၊ မဂ်စိတ်တို့ဝင်း။ တထာ၊ ထိုအတူ ၄–ပါးစီကုန်သော။ ဒုတိယာဒိဗျာနိကာနိ စ၊ ဒုတိယစသောစျာန်နှင့်ယှဉ်သောမဂ်စိတ်တို့ဝင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သောဠသသု မဂ္ဂစိတ္တေသု၊ ၁၆–ပါးသော မဂ်စိတ်တို့၌။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဝိပဿနာပညာယ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဟဂ္ဂတပညာ၊ မဟဂ္ဂုတ်ပညာကို။ နဂ်ဟိတာ၊ မယူအပ်။

၄၂၇။ အတ္ထနော စိန္တာဝသေနာတိ၊ ကား။ အနဝဇ္ဇသ၊ အပြစ်မရှိသော။ တသ တသ အတ္ထသ၊ ထိုထိုအကျိုးကို။ သာဓေနေ၊ ပြီးစေရာ၌။ ပရောပဒေသေန၊ သူတပါး၏ညွှန်ကြားခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အတ္ထနော၊ ၏။ ဥပါယစိန္တာဝသေနေဝ၊ အကြောင်းဥပါယ်ကို ကြံစည်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ သုတဝသေနာတိ၊ ကား။ ယထာသုတသ၊ ကြားနာအပ်တိုင်းသော။ ပရောပဒေသသ၊ သူတပါး၏ ညွှန်ကြားချက်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယထာ တထာဝါတိ၊ ကား။ ပရတောဃောဿ၊ ကို။ သုတ္တာ ဝါ၊ ကြားရ၍သော်၎င်း။ အသုတ္တာ ဝါ၊ မကြားမူ၍သော်၎င်း။ သယမေဝ၊ မိမိကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တသ၊ အားထုတ်သောသူ၏။ အပ္ပနာပ္ပတ္တာတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ သိခါပ္ပတ္တာဘာဝနာမယံ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော ဘာဝနာမယပညာကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄၂။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပ္ပနာပ္ပတ္တာဝ၊ အပ္ပနာသို့ရောက်သောပညာသည် သာလျှင်။ ဘာဝနာမယာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒဿေတုံ၊ ၄၂။ နပန ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်ကား မဟုတ်ပေ။

ယောဂဝိဟိတေသူတိ၊ ကား။ ပညာဝိဟိတေသု၊ ပညာဖြင့်စီရင်အပ်ကုန်သော။ ပညာပရိဏာမိတေသု၊ ပညာဖြင့် ရင့်ကျက်စေအပ်ကုန်သော။ ဥပါယသမ္ဘာဒိတေသု၊ သင့်သောအကြောင်းမှန်ဖြင့် ပြီးစေအပ်ကုန်သော။ ကမ္မာယတနေသူတိ ဇတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ကမ္မမေဝ၊ အမှုသည်ပင်လျှင်။ ကမ္မာယတနံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ကမ္မဠ္ဟ၊ အမှုလည်းဟုတ်၏။ တံ၊ ထိုအမှုသည်။ အာဇီဝါနံ၊ အသက်မွေးမှုတို့၏။ အာယတနဠ္ဟ၊ အကြောင်းလည်းဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မာယတနံ၊ မည်၏။ သိပ္ပါယတနေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မ သိပ္ပတို့တွင်။ ကမ္မံ၊ အမှုသည်။ ဝဏ္ဏကိကမ္မာဒိ၊ လက်သမားအလုပ်အစရှိသော။ ဟိနဠ္ဟ၊ ယုတ်ညံ့သောအမှုဝင်း။ ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒိ၊ လယ်လုပ်ကုန်သွယ် အစရှိသော။ ဥက္ကဋ္ဌဠ္ဟ၊ မြတ်သော အမှုဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓံ၊ ၂–ပါးအပြားရှိ၏။ သိပ္ပမ္ပိ၊ အတတ်သည်လည်း။ နဋကာရသိပ္ပါဒိ၊ ကျူထရံသည်

အတတ် အစရှိသော။ ဟီနဠ၊ ယုတ်ညံ့သောအတတ်ငင်း။ မုဒ္ဒါဂဏနာဒိ၊ လက်ချိုးရေ ရေတွက်သောအတတ်, ဂ-ကြောင်း ဂ-လီဖြင့် ရေတွက်သော ဂဏန်းအတတ် အစရှိသော။ ဥက္ကဋ္ဌ၊ မြတ်သောအတတ်ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓံ၊ ၏။ ဝိဇ္ဇာဝ၊ အသိပညာသည်ပင်လျှင်။ ဝိဇ္ဇာဌာနံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုအသိပညာကို။ နာဂမဏ္ဍလပရိတ္တာဖုဓမနကမန္တသဒိသံ၊ နာဂမဏ္ဍလမည်သော မြွေအရံတားမန္တာန်ပရိတ်, ဖု-ဟု မန်းမှုတ်အပ်သော မန္တာန်တို့နှင့်တူသော။ ဓမ္မိကမေဝ၊ တရားနှင့်လျော်သော အသိပညာကို သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ တာနိ ဧတာနိ၊ ထိုအမှု, အတတ်, အသိပညာတို့ကို။ (ကရောန္တိ-၌ စပ်) ဗောဓိသတ္တသဒိသာ၊ ဘုရားအလောင်းနှင့်တူကုန်သော။ ဧကစ္စေ ပဏ္ဍိတာ၊ အချို့သောပညာရှိတို့သည်။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဖာသုဝိဟာရံ၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းကို။ အာကခ်န္တာ၊ လိုလားတောင့်တကုန်လျက်။ (ကရောန္တိ-၌ စပ်) အညေဟိ၊ သူတပါးတို့သည်။ ကရီယမာနာနိ၊ ပြုအပ်သည်တို့ကို။ နေဝ ပဿန္တိ၊ မမြင်ကုန်။ ကတာနိ ဝါ၊ ပြုထားသော နည်းတို့ကိုလည်း။ နဥဂ္ဂဏ္ဍန္တိ၊ မသင်ယူကုန်။ ကထေန္တာနံ၊ ပြောသောသူတို့၏(စကားကိုလည်း။)နဿုဏန္တိ၊ မကြားကုန်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဓမ္မတာယ၊ သဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ စိန္တာယ၊ ကြံစည်ခြင်းဖြင့်။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပညဝန္တေဟိ၊ ပညာရှိတို့သည်။ အတ္တနော ဓမ္မတာယ စိန္တာယ၊ ဖြင့်။ ကတာနိပိ၊ ပြုအပ်ကုန်သော်လည်း။ (တာနိ၊ ထိုအမှုတို့သည်။) ဥဂ္ဂဏှိတွာ၊ သင်ယူ၍။ ကရောန္တေဟိ၊ ပြုကုန်သော။ အညေဟိ၊ အခြားသူတို့သည်။ ကတသဒိသာနေဝ၊ ပြုအပ်သည်နှင့် တူကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ကမ္မဿကတန္တိ၊ ကား။ ဣဒံ ကမ္မံ၊ ဤကံသည်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ သကံ၊ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာတည်း။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ နောသကံ၊ မဟုတ်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဇာနနဉာဏံ၊ သိသောဉာဏ်တည်း။ သစ္စာနုလောမိကန္တိ၊ ကား။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ တံ၊ ထိုဝိပဿနာဉာဏ်ကို။ သစ္စပဋိဝေဓဿ၊ သစ္စာကို သိသော မဂ်ဉာဏ်အား။ အနုလောမနတော၊ လျော်စေသောကြောင့်။ သစ္စာနုလောမိကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ အသ၊ ထိုဉာဏ်၏။ ပဝတ္တနာကာရံ၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌ၊။ ရူပံ အနိစ္စန္တိ ဝါတိအာဒိ၊ စသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အနိယမတ္ထေန၊ အနိယမအနက်ရှိသော။ ဝါ-သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ [၇၉] ဒုက္ခာနတ္တလက္ခဏာနိပိ၊ တို့ကိုလည်း။ နာနန္တရိယကဘာဝတော၊ အသီးအခြားဖြစ်လျက် အတွင်းဝင်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ မကင်းရာမကင်းကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ ဂဟိတာနေဝ၊ ယူအပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲပင်တည်း။ ယံ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ တံ၊ သည်။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ယံဧဝရူပိန္တိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ နိဒ္ဒိဋ္ဌသဘာဝံ၊ ညွှန်ပြအပ်ပြီးသောသဘောရှိသော။ ယံ၊ အကြင်ပညာကို။ ॥အနုလောမိကံ ခန္တိန္တိ အာဒိနိ၊ စသည်တို့သည်။ ပညာဝေဝစနာနိ၊ ပညာ၏ ဝေဝုစ်ပရိယာယ်တို့ပေတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ သာ၊ ထိုပညာသည်။ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာနံ၊ အောက်၌ ဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော။ ကမ္မာယတနာဒီနံ၊ ကမ္မာယတန စသည်တို့အား။ အပစ္စနီကဒဿနေန၊ မဆန့်ကျင်သောရှုမြင်ခြင်းဖြင့်။ အနုလောမနတော စ၊ လျော်စေသောကြောင့်ငင်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟိတစရိယာယ စ၊ အစီးအပွါးကို ပြုကျင့်ခြင်းအားငင်း။ မဂ္ဂသစ္စဿ စ၊ မဂ္ဂသစ္စာအားငင်း။ ပရမတ္ထသစ္စဿ၊ ပရမတ္ထသစ္စာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနဿ စ၊ နိဗ္ဗာန်အားငင်း။ အဝိလောမနတော စ၊ မဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်ငင်း။ အနုလောမေတိ၊ လျော်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုလောမိကာ၊ မည်၏။ သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧတာနိ ကာရဏာနိ၊ ဤ ကမ္မာယတန စသော အကြောင်းတို့ကို။ ဒဋ္ဌုံ၊ မြင်ခြင်းငှါ။ သက္ကောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခန္တိ၊ မည်၏။ ပဿတိ၊ မြင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ ရောစေတိ၊ နှစ်သက်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရုစိ၊ မည်၏။ မုနာတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မုတိ၊ မည်၏။ ပေက္ခတိ၊ ရှုကြည့်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပေက္ခာ၊ မည်၏။ ကမ္မာယတနာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ တေ စ ဓမ္မာ၊ ထိုတရား ထိုဝတ္ထုတို့သည်လည်း။ ဧတာယ၊ ဤပညာဖြင့်။ နိဗ္ဗာယမာနာ၊ ရှုအပ်ကုန်လတ်သော်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ရှုခြင်းကို။ ခမန္တိ၊ နှစ်သက်လက်ခံကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မနိဗ္ဗာနက္ခန္တိ၊ မည်၏။ ပရတော အသုတ္တာ ပဋိလဘတိတိ၊ ကား။ အညဿ၊ သူတပါး၏။ ဥပဒေသဝစနံ၊ ညွှန်ပြသောစကားကို။ အသုတ္တာ၊ မကြားရမူ၍။ သယမေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ စိန္တေန္တော၊ ကြံလျက်။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ အယံ ဝုစ္စတိတိ၊ ကား။ အယံ၊ ဤပညာကို။ စိန္တာမယာ ပညာ နာမ၊ စိန္တာမယ ပညာမည်၏ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ သာ ဧသာ၊ ထိုပညာသည်။ အဘိညာတာနံ၊ ထင်ရှားကုန်သော။ ဗောဓိသတ္တာနမေဝ၊ သာဝကဗောဓိသတ္တာစသော သုံးမျိုးသော အလောင်းအလျာတို့အားသာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တတ္ထာပိ၊ ထိုအလောင်းလျာ သုံးမျိုးတို့တွင်လည်း။ သစ္စာနုလောမိကဉာဏံ၊ သည်။ အန္တိမဘဝိကာနံ၊ ကုန်သော။ ဒွိန္နံယေဝ ဗောဓိသတ္တာနံ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အလောင်း ဘုရားအလောင်းဟူသော နှစ်ပါးသော အလောင်းလျာတို့အားသာလျှင်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) သေသပညာ၊ ကြွင်းသော ပညာသည်။ သဗ္ဗေသမ္မိ၊ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂိတပါရမိနံ၊ ဖြည့်အပ်ပြီးသော ပါရမီရှိကုန်သော။ မဟာပညာနံ၊ ပညာကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပရတော သုတ္တာ ပဋိလဘတိတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ ကမ္မာယတနာဒီနိ၊ တို့ကို။ ပရေန၊ သည်။ ကရီယမာနာနိ ဝါ၊ ပြုအပ်သည်တို့ကိုငင်း။ ကတာနိ ဝါ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်တို့ကိုငင်း။ ဒိသ္မာပိ၊ မြင်၍လည်း။ ကထယမာနဿ၊ ပြောဆိုနေသော။ ပရဿ၊ ၏။ ဝစနံ၊ ကို။ သုတ္တာပိ၊ ကြား၍လည်း။ အာစရိယဿ၊ ၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ ဥဂ္ဂဟေတ္တာပိ၊ သင်ယူ၍လည်း။ ပဋိလဒ္ဓါ၊ ရအပ်သော၊ သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံသောပညာသည်။ ပရတော၊ မှ။ သုတ္တာဝ၊ ကြား၍သာလျှင်။ ပဋိလဒ္ဓါနာမ၊ ရအပ်သောပညာ မည်၏။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ သမာပန္နဿာတိ၊ ကား။ သမာပတ္တိသမင်္ဂိဿ၊ သမာပတ်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ၊ ဤသမာပန္နဿ-ဟူသောစကားသည်။ နိဒဿနမတ္တံ၊ ပုံစံပြစကားမျှသာတည်း။ ဝိပဿနာမဂ္ဂ ပညာ၊ ဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဘာဝနာမယာ ပညာတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။

သာတိ၊ ကား။ ပရိတ္တာရမ္မဏာ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာတိ၊ ပရိတ္တာရမ္မဏပညာမဟဂ္ဂတာရမ္မဏပညာဟူ၍။ ဝုတ္တပညာ၊ ဆိုအပ်သော ပညာတည်း။ လောကိယဝိပဿနာတိ၊ ကား။ လောကိယဝိပဿနာပညာ၊ နာပညာတည်း။ သာ လောကုတ္တရ ဝိပဿနာတိ၊ ကား။ ယာ၊ အကြင်ပညာကို။ နိဗ္ဗာန် အာရဗ္ဘ ပဝတ္တာအပ္ပမာဏာရမ္မဏာ ပညာ၊ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော ပညာသည် အပ္ပမာဏာရမ္မဏပညာမည်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ (တနည်း)နိဗ္ဗာန်၊ ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ပဝတ္တာ၊ သော။ အပ္ပမာဏာ ရမ္မဏာ၊ ရမ္မဏာမည်သော။ ယာ ပညာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ သာ၊ သည်။ လောကုတ္တရဝိပဿနာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မဂ္ဂပညာ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သာ၊ ထိုမဂ်ပညာကို။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ အနိစ္စတာဒီ၊ အနိစ္စတာစသည်ကို။ အဂ္ဂဏ္ဍာန္တိပိ၊ မယူသော်လည်း။ ဝိပဿနာကိစ္စပါရိပူရိယာ၊ ဝိပဿနာကိစ္စ၏ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်ဝင်း။ နိဗ္ဗာနသ၊ ၏။ တထလက္ခဏံ၊ မချွတ်မယွင်း မှန်ကန်သောလက္ခဏာကို။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ ပဿတိ၊ ရှုတတ်၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်ဝင်း။ ဝိပဿနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ သည်။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏံ၊ သည်။ ကိဉ္စာပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ အာဝဇ္ဇနဌာနိယတ္တာ၊ အာဝဇ္ဇန်းအရာ၌ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပဿနာဝေါဟာရံ၊ ဝိပဿနာဟူသော အမည်ဝေါဟာရကို။ နေ လဘတိ၊ မရ။

ဧတာဃ၊ ဤကြီးပွါးခြင်းဖြင့်။ သမ္ဘတ္တိယော၊ ပြည့်စုံခြင်း စည်းစိမ်တို့သည်။ အာယန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာယော၊ မည်၏။ ဝုဒ္ဓိ၊ ကြီးပွါးခြင်းကို ရ၏။ တတ္ထ ကောသလ္လန္တိ၊ ကား။ အနတ္ထဟာနိအတ္ထုပ္ပတ္တိလက္ခဏော၊ အကျိုးမဲ့၏ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း အကျိုးစီးပွါး၏ဖြစ်ပေါ်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ တသ္မိံ အာယေ၊ ထိုကြီးပွါးခြင်း၌။ ကောသလ္လံ ကုသလတာ၊ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်တည်း။ နိပုဏတာ၊ ကျွမ်းကျင်သည်၏ အဖြစ်တည်း။

[၈၀] ပန၊ ဆက်။ ဧကန္တိကံ၊ စင်စစ်ဧကန်ဖြစ်သော။ တံ အာယကောသလ္လံ၊ ကို။ ပါဠိဝသေနေဝ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ ဣမေ ဓမ္မေတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဣဒံ ဝုစ္စတိတိ၊ ကား။ ဣမေသံ အကုသလဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အနုပ္ပတ္တိပဟာနေသု စ၊ မဖြစ်ခြင်း ပယ်ခြင်းတို့၌ဝင်း။ ကုသလဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိဌိတိသု စ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်ခြင်းတို့၌ဝင်း၊ ယာ ပညာ၊ သည်။ (ပဝတ္တတိ၊ ၏။) ဣဒံ၊ ကို။ အာယကောသလ္လံ နာမ၊ မည်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဝုဒ္ဓိလက္ခဏာ၊ ကြီးပွါးခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ အာယတော။ အာယမှ။ အပေတတ္တာ၊ ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပါယော၊ မည်၏။ အဝုဒ္ဓိ၊ မကြီးပွါးခြင်းကိုရ၏။ တတ္ထ ကောသလ္လန္တိ၊ ကား။ အတ္ထဟာနိအနတ္ထုပ္ပတ္တိလက္ခဏော၊ အကျိုး၏ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း အကျိုးမဲ့၏ဖြစ်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ တသ္မိံ အပါယေ၊ ထိုပျက်စီးခြင်း၌။ ကောသလ္လံ ကုသလတာ၊ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်သည်။ အပါယ ကောသလ္လံ၊ မည်၏။ တမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ပါဠိဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ ဣမေ ဓမ္မေတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ၌။ ဣဒံ ဝုစ္စတိတိ၊ ကား။ ဣမေသံ ကုသလဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အနုပ္ပဒေနနိရုဇ္ဈနေသု ဝါ၊ မဖြစ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းတို့၌ဝင်း။ အကုသလဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိဌိတိသု ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်း တည်ခြင်းတို့၌ဝင်း။ ယာ ပညာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ကို။ အပါယကောသလ္လံ နာမ၊ မည်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အာယ ကောသလ္လံ၊ သည်။ ပညာ၊ ပညာမည်သည်။ တာဝ ဟောတု၊ ဖြစ်စေဦး။ အပါယ ကောသလ္လံ၊ သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ပညာ နာမ၊ မည်သည်။ ဧတာ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးငြားအုံ့။ အပါယုပ္ပါဒနသမတ္ထတာ၊ ပျက်စီးခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သည်။ အပါယိ ကောသလ္လံ နာမ၊ မည်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ (စောဒကော၊ သည်။) မညတိ၊ ထင်မှတ်၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ တံ၊ ထိုအထင်သည်။ တဿ၊ ထိုစောဒက၏။ မတိမတ္တံ၊ ထင်မြင်ခြင်းမျှသာတည်း။ ကသ္မာ၊ မူ။ ဟိ–ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပညဝါ ဧဝ၊ ပညာရှိသည်သာလျှင်။ (ပဇာနာတိ–၌ စပ်) ဧဝံ၊ သို့။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော။ မယှံ၊ ငါအား။ အနုပ္ပန္နာ၊ မဖြစ်ကုန်သေးသော။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ အနုပ္ပန္နာ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာပဝေဏ္ဍန္တိ၊ တိုးပွါးကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ သော၊ ထိုပညာရှိသည်။ ဧဝံဥ တွာ၊ ၍။ အနုပ္ပန္နေ၊ မဖြစ်ကုန်သေးသော။ အကုသလေ၊ တို့ကို။ နေ ဥပ္ပါဒေတိ၊ မဖြစ်စေ။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ်တို့ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ အနုပ္ပန္နေ ကုသလေ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဥပ္ပန္နေ ဘာဝနာ ပါရိပူရိံ၊ ဘာဝနာ၏ပြည့်စုံခြင်းသို့။ ပါပေတိ၊ ရောက်စေ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။) ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ အပါယကောသလ္လမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ပညာဧဝ၊ ပညာသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ၏။

သဗ္ဗတ္ထာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေသု၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနန္တိ၊ ကား။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ တံတံ ဟိတသုခဓမ္မာနံ၊ ထိုထိုစီးပွါးချမ်းသာတရားတို့၏။ တခ်ဏဝုဝတ္တန္တိ၊ ကား။ အစ္စာယိကေ၊ အဆောတလျင်ပြုအပ်သော။ ကိစ္စေ ဝါ၊ အမှုကိစ္စသည်ဝင်း။ ဘယေ ဝါ၊ ဘေးသည်ဝင်း။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ တဿ၊ ထိုဘေးကို။ တိကိစ္ဆနတ္ထံ၊ ကုစားခြင်းငှါ။ တသ္မိံ ယေဝ ခဏေ၊ ထိုခဏ၌ပင်လျှင်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ဧတဿ၊ ဤဉာဏ်အား။ ဌာနေန၊ ဌာနအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ခဏခြင်းအားဖြင့်။ (မူလဋီ သီမူတို့၌ ဌာနေ–ဟု ရှိ၏။ အကြောင်း၌–ဟု အနက်ပေးရာ၏) ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌာနုပ္ပတ္တိကံ၊ မည်၏။ ဌာနသော ဧဝ၊ ဌာနအားဖြင့်ပင်လျှင်၊ ဝါ၊ ချက်ခြင်းပင်လျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကံ၊ ဖြစ်တတ်သောဉာဏ်ကို ရ၏။ (ထိုအကြောင်းပေါ်လာရာဌာနမှာပင် ချက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုလို၏) တတြုပါယာတိ၊ ကား။ တတြ တတြ ကရဏီယေ၊ ထိုထိုပြုဖွယ်ကိစ္စ၌။ ဥပါယဘူတာ၊ သင့်သောအကြောင်း နည်းလမ်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။

ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ရူပံ၊ ရူပ်တည်း။ ဇေတွာကံ၊ ဤမျှလောက်သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်တည်း။ ဣတိ အာဒိနာ၊ စသည်ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဏှနဝသေန၊ သိမ်းဆည်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဥဘယံ ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ အဗ္ဗတ္တံ ဗဟိဒ္ဓါတိ၊ အတွင်းအပဟူသော။ ဥဘယံ၊ ကို။ အနုပုဗ္ဗတော၊ အစဉ်အတိုင်း။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ အထ ဝါ၊ တနည်း။ သမုဒယမမ္မံ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အလုံးစုံသောတရားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသည်။ နိရောဓမမ္မံ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ၊ တပြိုင်နက်အားဖြင့်သာလျှင်။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌာနေ၊ တို့ကို။ အဝိဘာဂေန၊ ခွဲခြားခြင်းမရှိသဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ အယံ ပန၊ ဤသိမ်းဆည်းခြင်းသည်ကား။ တိက္ခဝိပဿကဿ၊ ထက်သော ဝိပဿနာယောဂီဖြစ်သော။ မဟာပညဿ၊ ပညာကြီးသော။ (သိမှုနှင့် အညီပင်) ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ဝိပဿနာဘိနိဝေသော၊ ဝိပဿနာ နှလုံးသွင်းပုံပေတည်း။

၄၂၈။ ဒုက္ခသစ္စံ အာရဗ္ဘာတိ၊ ကား။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ ကတွာ စ၊ အာရုံပြု၍ရင်း။ တပ္ပဋိဗ္ဗာဒကသမ္မောဟဝိဓံ သနဝသေန စ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟကို ဖျက်ဆီးသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဒုက္ခေဉာဏံ၊ မည်၏။ ဒုက္ခသမုဒယံ [၈၁] အာရဗ္ဘာတိတ္ထောပိ၊ ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။ သေသပဒဒွယေပိ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်း၌လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူပင်တည်း။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ စတုတ္ထသစ္စံ၊ စတုတ္ထ ဖြစ်သော မဂ္ဂသစ္စာကို။ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တဉာဏံ နာမ၊ အာရုံပြု၍ဖြစ်သောဉာဏ်မည်သည်။ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏံ နာမ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်ပေတည်း။ ပန၊ တပါး။ တတိယံ၊ တတိယဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာကို။ (အာရဗ္ဘ ပဝတ္တဉာဏံ၊ သည်။) မဂ္ဂဉာဏံ၊ ဉာဏ်ပေတည်း။ (သိမှု၌ မဂ္ဂဉာဏမို–ဟု ရှိ၏။ မဂ္ဂဉာဏမို၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟု အနက်ပေး။ ပိသဒ္ဒါဖြင့် ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်ကို ယူရာ၏) ဣတရသစ္စာနိ၊ ဤမှတပါးသော ဒုက္ခနှင့် သမုဒယသစ္စာတို့ကို။ (အာရဗ္ဘ ပဝတ္တဉာဏံ၊ သည်။) ဝိပဿနာ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်ပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤအနက်သည်။ ပါကဋမေဝ၊ တည်း။

အတ္တာဒီသု ပဘေဒဂတာနိ ဉာဏာနိတိ၊ ဟူ၍။ သခ်ေပန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တမတ္ထံ၊ ကို။ ပါဋိဝသေနေဝ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝိဝရိတုံ၊ ဖွင့်ခြင်းငှါ။ ဝုတ္တဧတေဒိတ္ထိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ပါဠိ၌။ အတ္ထေ ဉာဏံ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါတိ၊ ကား။ အတ္ထပ္ပဘေဒဿ၊ အကျိုးအထူးအပြားကို။ သလ္လက္ခဏာ။ပ။ သမတ္ထံ၊ ကောင်းစွာမှတ်ခြင်း ထင်လင်းစေခြင်း ပိုင်းခြားခြင်းကို ပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော။ အတ္ထေ၊ ၌။ ပဘေဒဂတံ၊ အထူးအပြားကိုသိသော၊ ဝါ၊ အကြွင်းမဲ့သိသော။ ယံ ဉာဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) အယံ၊ ဤဉာဏ်ပညာသည်။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ နာမ၊ မည်၏။ သေသပဒေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဓမ္မပ္ပဘေဒဿ၊ အကြောင်း အထူး အပြားကို။ သလ္လက္ခဏာ။ပ။ သမတ္ထံ၊ သော။ ဓမ္မေ၊ ၌။ ပဘေဒဂတံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ၊ မည်၏။ နိရုတ္တိပဘေဒဿ၊ သဘာဝနိရုတ္တိ (သဒ္ဒါမှန်) အထူးအပြားကို။ သလ္လက္ခဏာ။ပ။ သမတ္ထံ၊ သော။ နိရုတ္တာ ဘိလာပေ၊ သဘာဝနိရုတ္တိကို ရွတ်ဆိုခြင်း၌။ ပဘေဒဂတံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ၊ မည်၏၊ ပဋိဘာနပ္ပဘေဒဿ၊ ဉာဏ်အထူးအပြားကို။ သလ္လက္ခဏာ။ပ။ သမတ္ထံ၊ သော။ ပဋိဘာနေ၊ ၌။ ပဘေဒဂတံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ ပဋိဘာန ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ မည်၏။ နိရုတ္တိပဋိဘာနပ္ပဘေဒါ၊ နိရုတ္တိအထူးအပြား ဉာဏ်အထူးအပြားတို့ကို။ တဗ္ဗိသယာနံ၊ ထိုနိရုတ္တိနှင့်ဉာဏ်တို့၏အရာဖြစ်ကုန်သော။ အတ္ထာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ ပစ္စယုပ္ပန္နတာဒိဘေဒေဟိ၊ ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ် အစရှိသော အပြားတို့ဖြင့်။ ဘိန္ဒိတွာ၊ ခွဲခြမ်း၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

နိဗ္ဗာနမို၊ သည်လည်း၊ ဝါ၊ ကိုလည်း။ သမ္မာပကဟေတုအနုသာရေန၊ ရောက်စေတတ်သော (မဂ်ဟူသော) အကြောင်းကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ အရိယတိ အဓိဂမ္မတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္ထော၊ အတ္ထမည်၏။ ယံ ကိဉ္စိ ပစ္စယသမ္ဘူတန္တိ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ သစ္စ။ပ။ ဝါရေသု၊ သစ္စဝါရ ဟေတုဝါရ ဓမ္မဝါရ ပစ္စယာကာရဝါရတို့၌။ အာဂတာနိ၊ လာကုန်သော။ ဒုက္ခာဒီနိ၊ ဒုက္ခစသည်တို့ကို။ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ သစ္စပစ္စယာကာရဝါရေသု၊ တို့၌။ နိဗ္ဗာနံ စ၊ သည်ရင်း။ ပရိယတ္တိဝါရေ၊ ၌။ ဘာသိတတ္ထောစ၊ ပြောဆိုအပ်သော စကား၏အနက်သည်ရင်း။ အဘိဓမ္မဘာဇနီယေ၊ ၌။ ဝိပါကော စ၊ သည်ရင်း။ ကိရိယာ စ၊ သည်ရင်း (အာဂတာ၊ လာ၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တာနံ ဧဝ၊ ဟောအပ်သော အတ္ထတို့၏ သာလျှင်။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။ အတ္ထာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဒဟတိတိ၊ ကား။ ဝိဒဟတိ၊ စီရင်တတ်၏။ ဧတံ၊ ဤပုဒ်သည်။ နိဗ္ဗတ္တကဟေတုအာဒီနံ၊ တုအစရှိသည်တို့အား။ သာဓာရဏံ၊ ဆက်ဆံသော။ နိဗ္ဗစနံ၊ ဝစနတ္ထတည်း။ ပန၊ ဆက်။ တဒတ္ထံ၊ ထိုပုဒ်၏အနက်ကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ၄၂။ ပဝတ္တေတိ။ပ။ ဒေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေသု၊ ထိုအနက်တို့တွင်။ ပုရိမော၊ သော။ အတ္ထော၊ ဖြစ်စေ၏ဟူသောအနက်ကို။ မဂ္ဂဝဇ္ဇေသု၊ မဂ်ကိုကြဉ်သော(မဂ်မှတပါးသော) ဓမ္မတို့၌။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဘာသိတမ္ပိ၊ စကားသည်လည်း။ အဝဗောဓနဝသေန၊ သိစေသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ပဝတ္တေတိ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ ပါပေတိ၊ ရောက်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တသ္မိံ၊ ထိုမဂ်၌။ ပစ္ဆိမော၊ သော။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ပတ္တဗ္ဗော၊ ရောက်အပ်သော။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဘာသိတတ္ထော၊ စကား၏အနက်သည်။ ဉာပေတဗ္ဗော၊ သိစေအပ်သော။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣတရော၊ သော (ဖလ, ဝိပါက, ကြိယာဟူသော) အတ္ထသည်။ နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗော၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တိဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ယောကောစိ။ပ။ ဟေတူတိ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ သစ္စ။ပ။ ဝါရေသု၊ တို့၌။ အာဂတာနိ၊ ကုန်သော။ သမုဒယာဒီနိ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ သစ္စပစ္စယာကာရဝါရေသု၊ တို့၌။ မဂ္ဂေါ၊ သည်ရင်း။ ပရိယတ္တိဝါရေ၊ ၌။ ဘာသိတံ၊ သည်ရင်း။

အဘိဓမ္မာဘာဇနီယေ၊ ၌။ ကုသလာကုသလံ၊ သည်ဌင်း။ (အာဂတံ၊ လာ၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တာနံ ဧဝ၊ ဟောအပ်သော ဓမ္မတို့၏သာလျှင်။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဋ္ဌ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ [၈၂] တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးသော ဓမ္မတို့တွင်။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သမ္မာပကော၊ ရောက်စေတတ်သော ဟေတုတည်း။ ဘာသိတံ၊ စကားဟူသောဓမ္မသည်။ ဥပကော၊ သိစေတတ်သော ဟေတုတည်း။ ဣတရံ၊ သော ဓမ္မသုံးပါးသည်။ နိဗ္ဗတ္တကော၊ ဖြစ်စေတတ်သော ဟေတုတည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တိဝိဓော၊ သော။ ဟေတု၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ကိရိယာနံ၊ တို့၏။ အဝိပါကတာယ၊ အကျိုးဝိပါက်ကို မဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓမ္မဘာဝေါ၊ ဓမ္မအဖြစ်ကို။ နဝုတ္တော၊ အပ်။ ယဒိ ဧဝံ၊ ရှိသော်။ ဝိပါကာ၊ တို့သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္ထဘာဝေါပိ၊ ကိုလည်း။ နဝတ္တဗ္ဗော၊ မဟောသင့်သည် မဟုတ်ပါလော။ (ဣတိ၊ ငြားအံ့။) နု၊ မဟောသင့်သည်မဟုတ်၊ ဟောသင့်ပေ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝတော၊ ပွန်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ ကုသလာကုသလာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ အတ္ထဘာဝေါ၊ သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ စေ၊ အံ့။ အပ္ပဋိသိဒ္ဓတ္တာ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၏ အတ္ထအဖြစ်ကို မမြစ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အယံ ဒေါသော၊ သည်။ နု၊ မဖြစ်။ ပန၊ သော်လည်း၊ ဝါ၊ ဆက်။ ဝိပါကဿ၊ ၏။ ပဓာနဟေတုတာယ၊ ပြဓာန်းသောအကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပါကဋ္ဌ ဘာဝတော၊ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၏။ ဓမ္မဘာဝေါ ဧဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ကိရိယာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဓမ္မဘာဝေါ၊ သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ စေ၊ အံ့။ အပ္ပဋိသိဒ္ဓတ္တာ၊ ကြောင့်။ အယံ ဒေါသော၊ သည်။ နု၊ မဖြစ်။ ပန၊ သော်လည်း၊ ဝါ၊ ဆက်။ ကမ္မဖလသမ္ဘဒ္ဓသ၊ ကံ၏အကျိုးနှင့်စပ်သော။ ဟေတုဘာဝသ၊ အကြောင်းအဖြစ်၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဓမ္မဘာဝေါ၊ ကို။ နဝုတ္တော၊ အပ်။ အပိစ၊ တနည်းသော်ကား။ အယံ၊ ဤတရားသည်။ ဣမသ၊ ဤတရားအား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော ပစ္စည်းတည်း။ အယံ၊ သည်။ ပစ္စယုပ္ပန္နော၊ ပွန်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ ဘေဒံ၊ ဤအထူးကို။ အဂတတ္တာ၊ ၍။ ကေဝလံ၊ သက်။ ကုသလာကုသလေ စ၊ တို့ကိုဌင်း။ ဝိပါကကိရိယာဓမ္မေ စ၊ တို့ကိုဌင်း။ ပစ္စဝေက္ခန္တသ၊ ဆင်ခြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဓမ္မတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ၊ အတ္ထ ပဋိသမ္ဘိဒါတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုကုသိုလ် အကုသိုလ်နှင့်ဝိပါက်ကြိယာတို့၏။ အတ္ထဓမ္မတာ၊ အတ္ထအဖြစ်, ဓမ္မအဖြစ်ကို။ နဝုတ္တာ၊ အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

အယမေဝ ဟိ အတ္ထောတိ၊ ကား။ အတ္ထဓမ္မာနံ၊ အတ္ထနှင့်ဓမ္မတို့ကို။ ပဋ္ဌာဝ၊ ဖြင့်။ ဝိဘဇနဝသေန၊ ဝေဘန်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယွာယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ အယမေဝ၊ ဤအနက်ကိုသာလျှင်။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ ဝိဘဇိတ္တာ၊ ၍။ ဒဿိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဓော၊ စပ်အပ်၏။

ဓမ္မနိရုတ္တာဘိလာပေတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ဓမ္မသဒ္ဒေါ၊ သည်။ သဘာဝဝါစကော၊ သဘောရင်း(အမှန်)ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ၍။ သဘာဝနိရုတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဝိပရီတနိရုတ္တိ၊ မဖောက်မပြန် မှန်သော သဒ္ဒါတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တေန၊ ကြောင့်။ အဗျာဘိစာရီ ဝေါဟာရောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တဿ တဿ အတ္ထဿ၊ ထိုထိုအနက်ကို။ ဗောဓနေ၊ သိစေရာ၌။ ပဋိနိယတသမ္ဘဒ္ဓော၊ အသီးအသီး ကိန်းသေအမြဲစပ်သော။ သဒ္ဒဝေါဟာ ရော၊ ဝေါဟာရသဒ္ဒါတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ တဒဘိလာပေတိ၊ ကား။ သဘာဝနိရုတ္တိသညိတဿ၊ ဟု ဆိုအပ်သော။ တဿ အဗျာဘိစာရိဝေါဟာရဿ၊ ထိုဧကန်ဝေါဟာရကို။ အဘိလာပနေ၊ ရွတ်ဆိုခြင်း ပြောဆိုခြင်း၌။ ပန၊ ဆက်။ သာ အယံ သဘာဝနိရုတ္တိ၊ သည်။ မာဂဓဘာသာ၊ တည်း။ အတ္ထတော၊ သရုပ်တရားကိုယ်အနက်အားဖြင့်။ နာမပညတ္တိ၊ ညတ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) အပရေ ပန၊ တို့သည်ကား။ သဘာဝနိရုတ္တိ၊ သည်။ ပညတ္တိသဘာဝါ၊ (နာမ) ပညတ်သဘောရှိသည်။ ယဒိ(သိယာ)၊ အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ ပညတ္တိ၊ ညတ်ကို။ အဘိလပိတဗ္ဗာ၊ ရွတ်ဆိုအပ်ရွတ်ဆို နိုင်၏။ ဝစနံ၊ သဒ္ဒါ–အသံစကားကို။ နု(အဘိလပိတဗ္ဗံ)၊ မရွတ်ဆိုအပ် မရွတ်ဆိုနိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝစနတော၊ မှ။ အည်း၊ သော။ အဘိလပိတဗ္ဗံ ဥစ္စာရေတဗ္ဗံ စ၊ ရွတ်ဆိုအပ် ရွတ်ဆိုနိုင်ကောင်းသော အရာသည်လည်း။ နု အတ္ထိ၊ မရှိချေ။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ ဖဿာဒိဝစနေဟိ၊ ဖဿအစရှိသောသဒ္ဒါတို့ဖြင့်။ ဗောဓေတဗ္ဗံ၊ သိစေအပ်သောအရာသည်။ အဘိလ ပိတဗ္ဗံ၊ ရွတ်ဆိုအပ်သည်မည်သည်။ (ယဒိ သိယာ၊ အံ့။) ဧဝဉ္စ သတိ၊ ဤသို့လည်းဖြစ်လတ်သော်။ အတ္ထဓမ္မာနမ္ပိ၊ အတ္ထနှင့် ဓမ္မတို့၏လည်း။ ဗောဓေတဗ္ဗတ္တာ၊ သိစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေသမ္ပိ၊ ထိုအတ္ထနှင့် ဓမ္မတို့၏လည်း။ နိရုတ္တိဘာဝေါ၊ နိရုတ္တိမည်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဖဿောတိ၊ ဖဿော–ဟူသောစကားသည်။ သဘာဝနိရုတ္တိ၊ တည်း။ ဖဿံ ဖဿာတိ၊ ဖဿံ ဖဿာ–ဟူသော စကားသည်။ နု သဘာဝနိရုတ္တိ၊ သဘာဝနိရုတ္တိ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဿိတောဝ၊ သမ္မောဟဝိနောဒနီ၌ ပြအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ အဝစနံ၊ သဒ္ဒါ မဟုတ်သောအရာသည်။ ဧဝံပကာရံ၊ ဤသို့ လိင်မှန် လိင်မှားသော သဘောရှိသည်၊ ဝါ၊ ဤသို့ နိယတလိင်အထူးကို ပြခြင်း သဘောရှိသည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိချေ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝစနဘူတာယ ဧဝ၊ သဒ္ဒါဖြစ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ တဿာ သဘာဝ နိရုတ္တိယာ၊ တ္တိကို။ အဘိလာပေ ဥစ္စာရဏေ၊ ရွတ်ဆိုခြင်း၌။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ သည်သာမကသေး။ "တံ

သဘာဝနိရုတ္တိသဒ္ဒံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ ၍။ ပစ္စဝေက္ခန္တသ၊ အား။ တသ္မိံ သဘာဝနိရုတ္တာဘိလာပေ၊ တ္တိကို ရွတ်ဆိုခြင်း ၌။ ပဘေဒဂတံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အယံ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ၊ သည်။ [၈၃] သဒ္ဒါ ရမ္မဏာနာမ၊ အသံလျှင် အာရုံရှိသည်မည်သည်။ ဧတာ၊ ဖြစ်၏။ ပညတ္တိအာရမ္မဏာ၊ ရှိသည်။ နု၊ မဖြစ်။" ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌ ကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ နိရုတ္တိသဒ္ဒါရမ္မဏာယ၊ နိရုတ္တိအသံလျှင်အာရုံရှိသော။ သောတဝိညာဏဝီထိယာ၊ ထိမှ။

ပရတောဝ၊ ၌။ မနောဒ္ဓါရေ၊ ၌။ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဝစနသဒ္ဒ၊ ပြောဆိုသောစကားသံကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပစ္ဆာ ဇာနနံ၊ နောက်ကာလ၌သိခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့လည်း။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ပန၊ သော်လည်း၊ ဝါ၊ အပြစ်ကား။ ဇဝံ၊ ဤသို့ (အသံကို ယူပြီးသည်မှနောက်ကာလ၌ အမည်သဒ္ဒါကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သောဉာဏ်ကို နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ –ဟု) ယူအပ်သည်ရှိသော်။ အညသ္မိံ၊ သော။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏေ၊ ရှိသောတရားသည်။(ဟောန္တေ၊ သော်။)အည၊ တပါးသောဉာဏ်ကို။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏံ၊ ရှိသည်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပန၊ အလျောက်ကား။ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏံ၊ သည်။ မနုဿဒိဿဒ္ဒ ဘေဒနိစ္ဆယဿ၊ လူ စသည်တို့၏ အသံအထူးအပြားကို ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏။ ပစ္စယဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ ဖြစ်လျက်။ တံတံသဒ္ဒဝိဘာဝကံ၊ ထိုထိုအသံကို ထင်လင်းစေတတ်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဇဝံ၊ တူ။ သဘာဝါသဘာဝ နိရုတ္တိနိစ္ဆယဿ၊ သဒ္ဒါမှန် သဒ္ဒါမှားကို ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏။ ပစ္စယဘူတံ၊ သော။ သဘာဝနိရုတ္တိသဒ္ဒါရမ္မဏံ၊ တို့အသံလျှင်အာရုံရှိသော။ တံဝိဘာဝကံ၊ ထိုသဘာဝနိရုတ္တိကို ထင်လင်းစေတတ်သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စမာနေ၊ သော်။ ကောစိ၊ သော။ ပါဠိဝိရောဓော၊ ပါဠိ၏ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ တံ သဘာဝနိရုတ္တိသဒ္ဒံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခန္တသာတိ စ၊ ပစ္စဝေက္ခန္တသဟူရာ၌လည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နသဒ္ဒါရမ္မဏံ၊ ပစ္စုပ္ပန်အသံလျှင်အာရုံရှိသော။ ပစ္စဝေက္ခဏံ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းကို။ ပဝတ္တေန္တသ၊ ဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝါ၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဝတ္တုံ၊ ၄၊။ နု သက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်သည်။ နု၊ မဟုတ်။ (တနည်း) နု နု သက္ကာ၊ စွမ်းနိုင်ပေ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တံ ဉာဏံ၊ ထိုနိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏ်သည်။ သဘာဝနိရုတ္တိ၊ တို့ကို။ ဝိဘာဝေန္တမေဝ၊ ထင်လင်းစေလျက်သာလျှင်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ–၌ စပ်) တံတံသဒ္ဒပစ္စဝေက္ခဏာ နန္တရံ၊ ထိုထိုအသံကို ဆင်ခြင်သည်၏အခြားမဲ့၌။ တံတံပဘေဒနိစ္ဆယဟေတုဘာဝတော၊ ထိုထိုအထူးအပြားကို ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိရုတ္တိ၊ သဘာဝနိရုတ္တိကို၊ ဝါ၊ သဒ္ဒါမှန်ကို။ ဘိန္ဒန္တံ(ဇဝ)၊ ခွဲခြမ်းလျက်သာလျှင်။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တမေဝ၊ ထိုးထွင်းသိလျက်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဘေဒဂတမ္ပိ၊ အထူးအပြားကိုသိသည်လည်း၊ ဝါ၊ ကွဲပြားစွာ သိခြင်းသို့ရောက်သည်လည်း၊ ဝါ၊ သဒ္ဒါအထူးအပြားကို အကြွင်းမဲ့သိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ပြီး၏။ (ပဘေဒဂမ နဋ္ဌေတ္ထ အနဝသေသတော နိရုတ္တိဝိဘာဝဇာနနံ။ တထာ သေသေသု–အနုဋီ ၂၊၁၉၃)

သဗ္ဗတ္ထ ဉာဏန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗသ္မိံ၊ သော။ ဝိသယေ၊ အရာ၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ သဗ္ဗမ္ပိ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်အလုံးစုံသည်လည်း။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဉာဏာရမ္မဏံ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သဗ္ဗတ္ထာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ အတ္ထာဒီသု၊ အစရှိကုန်သော။ တီသု ဝါ၊ သုံးပါးတို့၌သော်ငင်း။ စတူသုပိ ဝါ၊ လေးပါးလုံးတို့၌သော်ငင်း။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ (သဗ္ဗတ္ထ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။) ကုသလကိရိယဘူတာယ ဝါ၊ ကြောင့်ငင်း။ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါယ ဝါ၊ ကြောင့်ငင်း။ ဓမ္မတ္ထဘာဝတော ဝါ၊ ကြောင့်ငင်း။ တီသု ဇဝ၊ တို့၌သာလျှင်။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယထာဝုတ္တေသု ဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သဂေါစရကိစ္စာဒိဝသေနာ တိ၊ ကား။ သဂေါစရသ စ၊ မိမိအာရုံ၏ဝင်း။ ကိစ္စာဒိကဿ စ၊ ကိစ္စစသည်၏ဝင်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣဒံ ဉာဏံ၊ သည်။ ဣဒံ နာမ၊ ဤမည်သောတရားကို။ အာရမ္မဏံ ကတွာ၊ ၍။ ဣမိနာ နာမ ကိစ္စေန၊ ဤမည်သောကိစ္စဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနနံ၊ သိခြင်းတည်း။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ လက္ခဏပစ္စုပ္ပဌာနပဒဋ္ဌာနဘူမိအာဒိနံ၊ ဘုံစသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဣမာနိ ဉာဏာနိ ဣဒမတ္ထဇေတကာနိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၄၂၉။ ပဘေဒံ ဂစ္ဆန္တိတိ၊ ကား။ အနေကဘေဒဘိန္နေသု၊ များစွာသော အပြားတို့ဖြင့် ကွဲပြားကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ တို့၌။ (ဥပဂစ္ဆန္တိ–၌ စပ်) တေသံ၊ ထိုအာရုံတို့၏။ (တံတံပဘေဒ–၌ စပ်) ယာထာဝတော၊ မှန်သော သဘောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ တံတံပဘေဒါဝဗောဓနသမတ္ထတံ၊ ထိုထိုအပြားကို သိခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

မဟာသာဝကာနဉ္စ အသေက္ခဘူမိယံ ပဘေဒံ ဂတာတိ၊ ဟူသော။ သာမညဝိမိနာ၊ သာမညအစီအရင်ဖြင့်။ ဒဿိတံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ အပဝါဒေန၊ ပယ်ဖြစ်သောစကားဖြင့်။ နိဝတ္တေတုံ၊ နစ်စေခြင်းငှါ။ အာနန္ဒတ္ထေရဂ္ဂဟဏံ၊ ထေရ်ကို ယူခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။

ဇတာ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ တို့သည်။ (ဇတာ–အစွဲကို ပြသည်) သေက္ခဘူမိယံ၊ ၌။ ပဘေဒဂမနံ၊ ခွဲခြမ်းသိခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ အပ္ပဝိသယံ၊ နည်းသောအရာနယ်ပယ်ရှိ၏။ အသေက္ခဘူမိယံ၊ ၌။ (ပဘေဒဂမနံ၊ သည်။) ဗဟုဝိသယံ၊ များသောအရာ နယ်ပယ်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဓိဂမော နာမ အရဟတ္တပ္ပတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သာတိသယံ၊ သော။ အဓိဂမံ၊ ရခြင်းရောက်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဇဝံ၊ ဤသို့ အဓိဂမော နာမ အရဟတ္တပ္ပတ္တိဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သေက္ခေန၊ သည်။ ပတ္တာနမ္ပိ၊ ရောက်အပ်ကုန်သော်လည်း။ ဣမာသံ၊ ဤပဋိသမ္ဘိဒါတို့၏။ အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ [၈၄] ဝိသဒဘာဝါဓိဂမော၊ သန့်ရှင်းသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၏။) ပန၊ ဆက်။ ပုဗ္ဗယောဂေါ ဝိယ၊ ရှေးဘဝ၌ အားထုတ်ခဲ့ဘူးခြင်းကဲ့သို့။ အရဟတ္တပ္ပတ္တိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ အရဟတောပိ၊ ၏လည်း။ ပဋိသမ္ဘိဒါဝိသဒ တာယ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါတို့၏ သန့်ရှင်းသည်အဖြစ်၏၊ ဝါ၊ သန့်ရှင်းခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ နု နု ဟောတိ၊ မဖြစ်သည်မဟုတ်၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌန္ဓမ္ပိ၊ အကြောင်းငါးပါးလုံးတို့၏လည်း။ ယထာယောဂံ၊ စွာ။ သေက္ခာ။ပ။ ဝိသဒ

တာယ၊ သေက္ခ၏ ပဋိသမ္ဘိဒါ, အသေက္ခ၏ ပဋိသမ္ဘိဒါတို့၏ သန့်ရှင်းခြင်း၏။ ကာရဏာတာ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ အတ္ထမ္မောဒီနံ၊ အစရှိကုန်သော ဝိသယတို့ကို။ အနဝသေသသင်္ကန္တနတော၊ အကြွင်းမဲ့သိမ်းယူနိုင်ခြင်းကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဝစနဝိသယာ ဧဝ၊ ဘုရားစကားတော်လျှင် အရာရှိကုန်သော။ ပရိယတ္တိအာဒယော၊ သင်ယူခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ ဒဿိတာ၊ ကုန်၏။ ပါဠိယာ၊ ကို။ သဒ္ဒါယော၊ သရဒ္ဓါယ်ခြင်းသည်။ ပရိယာပုဏာနံ၊ သင်ယူခြင်းမည်၏။ တဒတ္ထသဝနံ၊ ထိုပါဠိအနက်ကို ကြားနာခြင်းသည်။ သဝနံ၊ ဃာယ်၏။ ပရိတော သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ ဥတုံ၊ သိခြင်းငှါ။ ဣဒ္ဓာ၊ အလိုရှိခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အလိုရှိ၍မေးမြန်းလေ့လာခြင်းသည်။ ပရိပုစ္ဆာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါဠိ။ပ။ ဝိနိစ္ဆယ ကထာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပဒတ္ထတော စ၊ ပုဒ်၏ အနက်အားဖြင့်ရင်း။ အဓိပ္ပါယတော စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဒုဝိညေယ္ယဒ္ဓာနာနံ၊ သိနိုင်ခဲသော အရာဌာနတို့ကို။ ဝိတ္ထာရတော၊ ဖြင့်။ သန္ဓိဌာနကထာ၊ ဆုံးဖြတ်ကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်။ ယသ ပဒသ၊ ၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒုဝိညေယ္ယာ၊ သိနိုင်ခဲ၏။ တံ၊ ထိုပုဒ်သည်။ ဂဏ္ဌိပဒံ၊ မည်၏။ ယသ၊ အကြင်ပုဒ်၏။ အဓိပ္ပါယော၊ ကို။ ဒုဝိညေယ္ယာ၊ ၏။ တံ၊ ထိုပုဒ်သည်။ အတ္ထပဒံ၊ မည်၏။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ခန္ဓာဒိပဋိသံယုတ္တေ၊ ခန္ဓာစသည်တို့နှင့်စပ်ကုန်သော။ ကထာမဂ္ဂေ၊ စကားအစဉ်တို့ကို။ သင်္ကန္တာတိ၊ ၏။ ဧတသ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘာဝနာနုယောဂသဟိတံ၊ ဘာဝနာကို အားထုတ်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ဂတဋ္ဌ၊ သွားခြင်းသည်ရင်း။ ပစ္စာဂတဋ္ဌ၊ ပြန်လာခြင်းသည်ရင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂတပစ္စာဂတိကော၊ မည်၏။ တသ၊ ထိုဘာဝနာအားထုတ်ခြင်းနှင့်တကွ အသွားအပြန်ရှိသောသူ၏။ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဝါ၊ အဖြစ်တည်း။ (ဝစနတ္ထမျှကိုသာ ပြသည်) တေန ဂတပစ္စာဂတိကဘာဝေန၊ ထိုဘာဝနာအားထုတ်ခြင်းနှင့်တကွ အသွားအပြန်ရှိသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝသနဋ္ဌာနတော၊ နေရာအရပ်မှ။ ယာဝ ဂေါစရဂါမော၊ ဆွမ်းခံရွာတိုင်အောင်ရင်း။ (အတ္ထိတာဝ–ပုဒ်တို့ကိုမထည့်ရအောင် အတိုချုပ်အဓိပ္ပါယတ္ထပြန်သည်) တတော၊ ထိုဆွမ်းခံရွာမှ။ ယာဝ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်တိုင်အောင်ရင်း။ ကမ္မဋ္ဌာနာနုယုတ္တော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို မပြတ်အားထုတ်လျက်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ယာဝ အနုလောမဂေါတြဘုသမိပန္တိ၊ ပံ–ဟူသောပါဠိဖြင့်။ သခ်ါရပေက္ခာဉာဏံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုသခ်ါရပေက္ခာဉာဏ်သည်။ တေသံ၊ ထိုအနုလောမဉာဏ် ဂေါတြဘုဉာဏ်တို့၏။ သမိပပုဝတ္တံ၊ အနီးခ်ဖြစ်၏။

သတ္ထေသူတိ၊ ကား။ အနဝဇ္ဇေသု၊ အပြစ်ကင်းကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟိတသုခါဝဟေသု၊ စီးပွါးချမ်းသာကို ဆောင်တတ်ကုန်သော။ ဂဏ္ဌေသု၊ တို့၌။ သိပ္ပါယတနေသူတိ ဇတ္ထာပိ၊ ဤပုဒ်၌လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူပင်တည်း။ ပုဗ္ဗကာလေ၊ ရှေးကာလ၌။ ဧကသတရာဇူနံ၊ တရာ့တပါးသော မင်းတို့၏။ ဒေသဘာသာ၊ အရပ်သုံးစကားသည်။ ဧကသတဝေါဟာရာ၊ တရာ့တပါးသော ဘာသာစကားတို့ မည်ကုန်၏။ ဓမ္မပဒေ၊ ၌။ ယမကဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဩပမ္မဝဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ မူလပဏ္ဏာသေ၊ ၌။ ယမကဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဩပမ္မဝဂ္ဂေါ ဧဝ၊ ဝင််မည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အပရေ၊ တပါးသောဆရာတို့က ဆိုကုန်၏။ သုတပဋိဘာနဗဟုလာနန္တိ၊ ကား။ ဗဟုသုတာနံ၊ များသော အကြားအမြင်ရှိကုန်သော။ ပဋိဘာနဝန္တာနံ၊ ထင်မြင်လွယ် သဘောပေါက်လွယ်သော ဉာဏ်ပညာရှိကုန်သော။

သဗ္ဗာနိတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်ပြီးသော။ ပဌ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဝါ၊ တနည်း။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ အဌပိ၊ ရှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ။ သေက္ခဖလဝိမောက္ခပရိယောသာနေ၊ သေက္ခဖိလ်ဟူသော ဝိမောက္ခ၏အဆုံး၌။ ဘဝါ၊ ဖြစ်ကုန်သည်တို့တည်း။ သေက္ခဖလဝိမောက္ခန္တိကာ၊ ၏အဆုံး၌ ဖြစ်ကုန်သည်တို့။ ဌာနာဌာနဉာဏဗလာဒီနိ၊ ဗလအစရှိသည်တို့သည်။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓဂုဏေသု၊ တို့တွင်။ သကိစ္စတော၊ မိမိ၏ကိစ္စအားဖြင့်။ ပါကဋတရာနိ၊ သာလွန်၍ ထင်ရှားကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒသဗလာနိ ဝိယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အညေ၊ ဒသဗလဉာဏ်တော်တို့မှ တပါးကုန်သော။ သဗ္ဗညုတညာဏာဒယောပိ၊ ဉာဏ်အစရှိ သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဂုဏဝိသေသာ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူး အထူးတို့သည်။ အသေက္ခဖလဝိမောက္ခန္တိကာ ဧဝ၊ နှိုက်မည်ကုန်သည်ချည်းသာလျှင်တည်း၊ ဝါ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော ဝိမောက္ခ၏ အဆုံး၌ဖြစ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးမည်ကုန်သည်ချည်း သာလျှင်တည်း။

ပညာဘူမိ–မူလ–သရီရဝဝတ္ထာနဝဏ္ဏနာ

၄၃၀။ ဣမာယ ပညာယာတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာပညာယ၊ ၏။ သလက္ခဏာဒိဂ္ဂဟဏဝသေန၊ မိမိ၏သဘာဝလက္ခဏာစသည်ကို ယူခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ (သီမူနှင့်ရင်း, မြန်မာရှေးမူဟောင်းနှင့်ရင်း အညီပင်။ အာဒိ–ဖြင့် သာမည–လက္ခဏာကို ယူ။ သလ္လက္ခဏာဒိ–ဟု ရှိသောပါဠိကား မသင့်။) ပဝတ္တိဌာနဘာဝတော၊ ဖြစ်ရာဌာန၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘူမိ၊ ဘုံမည်၏။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိ–ဟူသောပါဠိ၌ အာဒိ–သဒ္ဒါဖြင့်။ အာဟာရာဒီနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ စောဒနာကို ထုတ်၍ ရှင်းပြဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတေ ဗဟူ ဓမ္မာ၊ ဤများစွာသော တရားတို့ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘူမိဘာဝေန၊ ဝိပဿနာ၏ ဘုံအဖြစ်ဖြင့်။ ဂယှန္တိ၊ ယူအပ်ကုန်သနည်း။ ဆန္ဒာဒီသု၊ တို့တွင်။ [၈၅] ဧကေနပိ၊ တပါးတည်းဖြင့်သော်လည်း၊ ဝါ၊ တမျိုးတည်းဖြင့် သော်လည်း။ အတ္ထသိဒ္ဓိ၊ အကျိုး၏ပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ နှ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) တိဝိဓသတ္တာနုဂ္ဂဟတ္ထံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော သတ္တဝါတို့ကို ချီးမြှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ခန္ဓာဒိတ္တယဂ္ဂဟဏံ၊ ခန္ဓာအစရှိသော သုံးပါးအပေါင်းကို ယူခြင်းကို။ ကတ္တမ္ဘံ၊ ပြုသင့်ပြုထိုက်၏။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ (ဂယှမာနေ၊ သော်။) သဗ္ဗသာဓာရဏော၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့အား ဆက်ဆံ

သော။ အနုဂ္ဂဟော၊ ချီးမြှောက်ခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုအပ်သည်။ နိ သိယာ၊ ရာ။ ဟိ၊ ချဲ့။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ရူပသမ္ပတ္တာ၊ ရုပ်၌ တွေဝေသော သတ္တဝါတို့ဝင်း။ အရူပသမ္ပတ္တာ၊ နာမ်၌တွေဝေသောသတ္တဝါတို့ဝင်း။ ဥဘယသမ္ပတ္တာ၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးစုံ၌ တွေဝေသော သတ္တဝါတို့ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဝိဓာ၊ ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုသုံးပါးအပြားရှိသော သတ္တဝါတို့တွင်။ ယေ၊ အကြင် သတ္တဝါတို့သည်။ အရူပသမ္ပတ္တာ၊ နာမ်၌တွေဝေကုန်၏။ တဒတ္ထံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏အကျိုးငှါ။ ခန္ဓာနံ၊ တို့ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ (ကတံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဇတ္ထ၊ ဤခန္ဓာတို့၌။) အရူပမ္မာနံ၊ နာမ်တရားတို့ကို။ စတုဓာ၊ ဖြင့်။ ဝိဘတ္တတ္တာ၊ ကြောင့် တည်း။ ယေ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်။ ရူပသမ္ပတ္တာ၊ ရုပ်၌တွေဝေကုန်၏။ တဒတ္ထံ၊ ငါ။ အာယတနာနံ၊ တို့ကို။ (ဂဟဏံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဇတ္ထ၊ ဤအာယတနတို့၌။) ရူပမ္မာနံ၊ တို့ကို။ အဒ္ဓေကာဒသဓာ၊ အခွဲနှင့်တကွ တဆဲ့တပါးအပြား အားဖြင့်။ ဝိဘတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ယေ ပန၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်ကား။ ဥဘယသမ္ပတ္တာ၊ ကုန်၏။ တဒတ္ထံ၊ ငါ။ ဓာတူနံ၊ တို့ကို။ (ဂဟဏံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဇတ္ထ၊ တို့၌။) ဥဘယေသမ္မိ၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးစုံတို့ကိုလည်း။ ဝိဘတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ တထာ၊ တူ။ ဣန္ဒြိယဘေဒေန၊ ဖြင့်။ တိဏ္ဍိန္ဒြိယာ၊ ထက်သော ဣန္ဒြေရှိသောသတ္တဝါတို့ဝင်း။ မဇ္ဈိမိန္ဒြိယာ၊ တို့ဝင်း။ မုဒိန္ဒြိယာ၊ တို့ဝင်း။ ဣတိ စ၊ သို့ဝင်း။ သံခိတ္တရုစိ၊ အကျဉ်းကိုနှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဝင်း။ မဇ္ဈိမရုစိ၊ အလယ် အလတ်ကို နှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဝင်း။ ဝိတ္ထာရရုစိ၊ အကျယ်ကို နှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဝင်း။ ဣတိ စ၊ ဝင်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ တိဝိဓာ၊ ကုန်၏။ တေသမ္မိ၊ ထိုသုံးမျိုးသော သတ္တဝါတို့၏လည်း။ အတ္ထာယ၊ ငါ။ ယထာဣဒံ၊ တိုင်း။ ခန္ဓာဒိဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့၊ ယောဇေတေဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ ဣန္ဒြိယဂ္ဂဟဏံ၊ ဣန္ဒြေတို့ကို ယူခြင်းဆိုခြင်းသည်။ (သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ–၌စပ်) ဝါ၊ ဣန္ဒြေတို့ကိုယူခြင်း ဆိုခြင်းကို။ (ပါဌသေသကတံ–၌စပ်) ဇတေ ဓမ္မာ၊ ဤဣန္ဒြေတရားတို့သည်။ ဣဿရာ ဝိယ၊ အစိုးရသော မင်းတို့ကဲ့သို့။ သဟဇာတဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ဣဿရိယံ၊ အစိုးရသည်၏အဖြစ်ကို။ အာဓိပစ္စံ၊ အကြီးအမှူး၏အဖြစ်ကို။ ကာမံ ပဝတ္တေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တံ၊ ထိုအစိုးရသည်၏အဖြစ် အကြီးအမှူး၏အဖြစ် သည်။ နေသံ၊ ထိုဣန္ဒြေတို့၏။ ဓမ္မသဘာဝသိဒ္ဓံ၊ တရားတို့၏ ပင်ကိုရင်းသဘောအားဖြင့် ပြီး၏။ ဇတ္ထ၊ ဤတရားတို့၌။ ကသစိ၊ တစုံတယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသီဘာဝေါ၊ အလိုကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အလိုရှိတိုင်း အစိုးရနိုင်နင်းခြင်းသည်။ နိ၊ မရှိ။ ဇတော၊ ဤတရားတို့သည်။ သုညာ၊ အစိုးရသည်၏အဖြစ်မှ ဆိတ်ကုန်၏။ အဝသဝတ္တိနော၊ မိမိအလိုသို့ မလိုက်တတ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ အနတ္တလက္ခဏာသု၊ ကို။ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ၊ လွယ်ကူစွာ ယူခြင်းအကျိုးရှိ၏၊ ဝါ၊ အကျိုးငှါ။ (ကတံ၊ ၏။) ပန၊ ပါး။ စတုဇ္ဈိဓမ္မိ၊ လေးပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ တံ ဇတံ၊ ထိုခန္ဓာ အာယတန ဓာတ် ဣန္ဒြေဟူသော တရားအပေါင်းသည်။ ပဝတ္တိနိဝတ္တိတဒုဘယဟေတုဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်း, ဆုတ်နစ်ခြင်း, ထိုနှစ်ပါးစုံ၏ အကြောင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌမေဝ၊ မြင်အပ်သော်သာလျှင်။ ဥပကာရာဝဟံ၊ ကျေးဇူးကိုဆောင်တတ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အညထာ၊ ဖြင့်။ နဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သစ္စာဒိဒ္ဒယံ၊ သစ္စာအစရှိသော နှစ်မျိုးအပေါင်းကို။ ဂဟိတံ၊ ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇကေ နဟ အတ္ထသိဒ္ဓိ နဟောတိ–ဟု ပြန်စပ်။) အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဂဟိတဓမ္မေသုပိ၊ ယူအပ်သော တရားတို့၌လည်း။ အယံ နယော၊ ကို။ နေတဗ္ဗော၊ ဆောင်အပ်၏။ ပတိဋ္ဌာဘာဝတော၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ မူလံ၊ အမြစ်အခြေမည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ သီလ ဝိသုဒ္ဓိယံ စ၊ သည်ဝင်း။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိယံ စ၊ သည်ဝင်း။ သတိ၊ သော်။ အယံ ပညာ၊ သည်။ မူလဇာတာ။ ဖြစ်သော အမြစ်အခြေရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသတိ၊ သော်။ နဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ပရိဗြူဟေတဗ္ဗတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပွါးစေအပ်သောကြောင့်။ သရီရံ၊ ကိုယ်မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ သန္တာနဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာယ၊ မပြတ်ဖြစ်လတ်သော၊ ဝါ၊ ဖြစ်ဆဲသော။ ဣမိဿ ပညာယ၊ ၏။ ပါဒပါဏိသီသဋ္ဌာနိယာ၊ ခြေလက်ခေါင်း၏အရာ၌ တည်ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ အာဒိကာ၊ ကုန်သော။ ဣမာ ပဋ္ဌ ဝိသုဒ္ဓိယော၊ တို့ကို။ အဝယဝေန၊ အစိတ်ဖြင့်။ သမုဒါယူပလက္ခဏနယေန၊ အပေါင်းကို မှတ်သောနည်းဖြင့်။ သရီရန္တိ၊ ကိုယ်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၄၃၁။ ပဋ္ဌခန္ဓာတိ ဇတ္ထ၊ ၌။ ပဋ္ဌာတိ၊ ဟူသောသဒ္ဒါသည်။ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ၊ အရေအတွက်ကို ပိုင်းခြားကြောင်း ဖြစ်သော သဒ္ဒါတည်း။ တေန၊ ထိုပဋ္ဌသဒ္ဒါဖြင့်။ တတော၊ ထိုငါးပါးမှ။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ နိ၊ မဟုတ်။ ဥဒ္ဓံ၊ ၌။ နိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ခန္ဓာတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ပရိစ္ဆိန္နမ္မေနိဒဿနံ၊ ပိုင်းခြားအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို ညွှန်ပြကြောင်း ဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤပဋ္ဌကွန္ဓာဟူသောပုဒ်၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခန္ဓသဒ္ဒေါ၊ သည်။ မဟာဥဒကက္ခန္ဓောတိ အာဒိသု ဝိယ၊ အစရှိသော ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့။ ရာသဒ္ဒေါ၊ အစုဟူသော အနက်ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတိတာဒိဝိဘာဂဘိန္နံ၊ အတိတ်စသည်ဖြင့် ဝေဘန်ခြင်းအားဖြင့် ကွဲပြားသော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ရူပံ၊ ကို။ ရာသိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓိယာ၊ အသိဉာဏ်ဖြင့်။ ဧကဇ္ဈံ၊ တည်း၊ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ရူပမေဝ၊ ရုပ်သည်သာလျှင်။ ခန္ဓော၊ အစုတည်း။ ရူပက္ခန္ဓော။ ရုပ်အစု။ ဣတိ၊ သို့။ သမာနာဓိကရဏသမာသော၊ တူသောတည်ရာရှိသော ကမ္မဓာရည်းသမာသ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ စောဒနာထုတ်၍ ရှင်းပြဦးအံ့။ တီဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ အဖို့အပုံတို့ဖြင့်။ ဣဏံ၊ မြီကို။ ဒဿာမ၊ ပေးဆပ်ကုန်အံ့။ ဣတိ အာဒိသု ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ခန္ဓသဒ္ဒေ၊ သည်။ ကောဋ္ဌာသဒ္ဒေ၊ အဖို့ဟူသော အနက်ရှိလတ်သော်။ နိဗ္ဗာနသာပေ၊ ၏လည်း။ ခန္ဓန္တရ ဘာဝေါ၊ ခန္ဓာတပါး၏အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုငြားအံ့။ နာပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ကား။) အတိတာ ဒိဝိဘာဂါဘာဝတော၊ အတိတ်စသည်ဖြင့် ဝေဘန်ခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဧကသ၊ တပါးတည်းသော။ နိစ္စသ၊ မြဲသည်။ သတော၊ ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနသ၊ ၏။ အတိတာဒိဝိဘာဂေါ၊ အတိတ်စသည်ဖြင့်ဝေဘန်ခြင်းသည်။ နိ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ပဌမေန၊ ရှေးဦးစွာသော။ အတ္ထေန၊ ရာသိအနက်ဖြင့်။ ရူပရာသိ၊ ရုပ်တရားအစုတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဒုတိယေန၊ သော။ (အတ္ထေန၊ ကောဋ္ဌာသအနက်ဖြင့်။) ရူပကောဋ္ဌာသော၊ ရုပ်အဖို့တည်း။ ဣတိ၊

ဤကားအနက်။ ဝေဒနာဘဏ္ဍာဟောတိအာဒီသုပိ၊ အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ပန၊ စောဒနာထုတ်၍ ရှင်းပြဦးအံ့။ ဧတေ ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌေဝ၊ ငါးပါးတို့ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သနည်း။ စ၊ သည်မျှသာမက သေး။ ဣမိနာ ဧဝကမေန၊ ဤအစဉ်ဖြင့်သာလျှင်။ (ကသ္မာ၊ ကြောင့်။) ဝုတ္တာ၊ ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ ဘာဝေန ဘောဝေနဗျဉ္ဇနဘတ္တကာရကဘုဉ္ဇကဝိကပ္ပဒဿနတော စ၊ စားခွက် ဘောဇော် ဟင်းလျှာ ထမင်းချက်သောသူ စားသုံးသော သူတို့ကဲ့သို့ အထူးကြံဆခြင်းကို ပြခြင်းကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ စားသုံးသော သူတို့ကဲ့သို့ ကွဲပြားခြင်းကို ပြခြင်းကြောင့်ရင်း။ [၈၆] ယထောဌာရိကယထာသံကိလေသူပဒေသတော စ၊ အစဉ်အတိုင်း ရှန့်ရင်းသည်၏အဖြစ် အစဉ်အတိုင်း ညစ်ညူးကြောင်း၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းကြောင့်ရင်း။ (တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဝိဝါဒမူလ ဟေတုဘာဝံ စ၊ ငြင်းခုံခြင်း၏ အကြောင်းရင်း၏အဖြစ်ကိုရင်း။ သံသာရဟေတုတံ စ၊ သံသရာ၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကို ရင်း။ ကမ္မဟေတုတဉ္စ၊ ကံ၏အကြောင်း၏အဖြစ်ကိုရင်း။ စိန္တေတွာ၊ ၍။ ဝေဒနာသညာ၊ တို့ကို။ သခ်ါရက္ခန္ဓတော၊ မှ။ နိဟရိတွာ၊ ၍။ ဝိသုံ၊ ခြား။ ခန္ဓဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဒေသိတာ၊ ကုန်၏။ (ဝေဒနာသညာနစ်ပါးလုံးပင် ဝိဝါဒမူလဟေတုလည်း ဖြစ်၏၊ သံသာရဟေတုလည်းဖြစ်၏၊ အနုဋီ ၂၀၇–၌ကြည့်၊ ထိုအတူ ကမ္မဟေတုလည်း ဖြစ်သည်ဟု ယူအပ်၏)

ရူပက္ခန္ဓကထာဝဏ္ဏနာ

၄၃၂။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တေသု ပဋ္ဌသု ခန္ဓေသု၊ တို့တွင်။ ယံ ကိဉ္စိတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ အနဝသေသပရိယာဒါနံ၊ အကြွင်းမဲ့သိမ်းယူကြောင်းဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ ရူပနလက္ခဏန္တိ၊ ပုဒ်သည်။ အတိပ္ပသင်္ဂနိယမနံ၊ အလွန်ရောက်ခြင်း အလွန်လျှံပါးခြင်းကို သတ်မှတ်ကြောင်းဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ယံ–သဒ္ဒေန စ၊ ယံ–သဒ္ဒါသည်ရင်း။ သနိပါတေန၊ စိ–နိပါတ်နှင့်တကွသော။ ကိं–သဒ္ဒေန စ၊ သည်ရင်း။ ဂဟိတေန၊ ယူအပ်သောအနက်ဖြင့်။ အနိယမတ္ထတာယ၊ ကိန်းသေမသတ်မှတ်အပ်သော အနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတိပ္ပသင်္ဂေ၊ အလွန်ရောက်ခြင်း အလွန်လျှံပါးခြင်းသည်။ အာပန္နေ၊ သော်။ တံ၊ ထိုအလွန်ရောက်ခြင်း လျှံပါးခြင်းကို။ ရူပနသဒ္ဒေါ၊ သည်။ နိဝတ္တေတိ၊ နစ်စေ၏။ တေန၊ (ယံ ကိဉ္စိ ရူပနလက္ခဏံ ဟူသော) ထိုပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းဖြင့်။ ရူပဿ၊ ရုပ်ကို။ အနဝသေသပရိဂ္ဂဟော၊ အကြွင်းမဲ့သိမ်းဆည်းခြင်းကို။ ကတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သီတာဒီဟိတိ၊ ကား။ သီတုဏှဒိဃသစ္ဆာပိပါသာဒီဟိ၊ အအေး, အပူ, အစာဆာခြင်း, ရေငတ်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကြောင့်။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ၊ ဤသီတာဒီဟိ–ဟူသောပုဒ်သည်။ ဟေတုအတ္ထေ၊ ဟိတ်အနက်၌။ ကရဏဝစနံ၊ ကရိဏ်းဝိဘတ်တတိယာဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ဧတသ၊ ဤတရားအား။ ရူပွနံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းဟူသော။ လက္ခဏံ၊ မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာသည်၊ ဝါ၊ မှတ်အပ်သောလက္ခဏာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပနလက္ခဏံ၊ မည်၏။ ဧမ္မော ဧဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဧမ္မဧတံ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤရူပနလက္ခဏံ–ဟူသောပုဒ်၌။ ရူပွနံ၊ နှ ဟူသည်၊ ဝါ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း ဟူသည်။ သီတာဒိဝိရောဓိပစ္စယသန္နိပါတေ၊ သီတအစရှိသော ဆန့်ကျင်ဖက်အကြောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိ၊ ရှေးရုပ်အစဉ်နှင့်မတူသော နောက်ရုပ်အစဉ်၏ဖြစ်ခြင်းတည်း။ စ၊ စောဒနာဦးအံ့။ အရူပမ္မာနမ္ပိ၊ နာမ်တရားတို့၏လည်း။ ဝိရောဓိပစ္စယသမာဂမေ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်အကြောင်းတို့နှင့် တွေ့ဆုံခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိ၊ ရှေးအစဉ်နှင့်မတူသော နောက်အစဉ်၏ဖြစ်ခြင်းကို။ လဇ္ဇတိ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ ငြားအံ့။ လဇ္ဇတိ၊ ရအပ်သည်ကား။ သစ္စံ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ (တံ၊ ထိုသို့ နာမ်တရားတို့၏ ရှေးအစဉ်နှင့်မတူသော နောက်အစဉ်၏ဖြစ်ခြင်းဟူသော ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်။) ဝိဘူတတရံ၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသည်။ နှ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဝိဘူတတရံ၊ သော။ ရူပွနံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ သီတာဒိဂ္ဂဟဏတော၊ သီတ အစရှိသည်ကို (သီတေ နပိ ရူပတိ–စသည်ဖြင့် သုတ်ပါဠိ၌) ယူခြင်းဟောခြင်းကြောင့်တည်း။ (ဝိဘူတတရံ၊ သော။ ရူပွနံ၊ ကို။) ယဒိ (အဓိပ္ပေတံ)၊ အကယ်၍ အလိုရှိအပ်သည်ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ၊ သော်။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ၌။ ကထံ၊ လျှင်။ ရူပသမညာ၊ ရုပ်ဟူသောအမည်သည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) တတ္ထသိ၊ ထိုဗြဟ္မပြည်၌လည်း။ တံသဘာဝါနာတိဝတ္တနတော၊ ထိုဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောကို မလွန်ခြင်းကြောင့်။ ရူပသမညာ၊ သည်။ ဟောတိယေဝ၊ လျှင်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ အနုဂ္ဂါဟကပစ္စယဝသေန၊ ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့တတ်သော အကြောင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ (တတ္ထသိ၊ ထိုဗြဟ္မပြည်၌လည်း။ ရူပသမညာ၊ သည်။ ဟောတိယေဝ၊ လျှင်တည်း။) ဝိရောဓိပစ္စယသန္နိပါတေ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်အကြောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဆုံလတ်သော်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဘိန္နေ၊ ပျက်စီးသော။ သန္တာနေ၊ ၌။ ဘိန္နမာနသေဝ၊ ပျက်စီးဆဲသာလျှင်ဖြစ်သောရုပ်၏။ ယောဝိသဒိသုပ္ပတ္တိဟေတုဘာဝေါ၊ အကြင် ရှေးရုပ်အစဉ်နှင့် မတူသော နောက်ရုပ်အစဉ်ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ ရူပွနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အညေ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣမသ္မိံ ပက္ခေ၊ ၌။ ရူပယတိ၊ ဖောက်ပြန်စေတတ်၏။ ဝိကာရံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့။ အာယါဒေတိ၊ ရောက်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပံ၊ မည်၏။ ပုရိမပက္ခေပန၊ ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိဟုဆိုသော ရှေးအဖို့၌ကား။ ရူပွတိ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ရူပံ၊ မည်၏။) သံဃဋ္ဋနေန၊ ထိခိုက်ခြင်းကြောင့်။ ဝိကာရပ္ပတ္တိယံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်း၌။ ရူပွနသဒ္ဒေါ၊ သည်။ နိရုဠှော၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣမသ္မိံ ပက္ခေ၊ ၌။ အရူပမမ္မေသု၊ တို့၌။ ရူပသမညာယ၊ ၏။ ပသင်္ဂေါ ဧဝ၊ ရောက်ခြင်းသည်ပင်လျှင်၊ ဝါ၊ စပ်လျှဉ်းခြင်းသည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သဃ်ဋ္ဋနာဘာဝတော၊ တိုက်ခိုက်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ပဋ္ဌိယာတော၊ တိုက်ခိုက်ခြင်းသည်။ ရူပွနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အပရေ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။)။ ။ သဗ္ဗံ တံ ဧကေတော ကတ္တာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသောစကားကို။ (ဝဒတိ–၌ စပ်) ရာသင့်၊ အစုဟူသောအနက်ကို။ ဟဒယေ၊ ၌။ ဌပေတွာ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။

ဘူတောပါဒါယဘေဒတောတိ ဇတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ (ဝစနတ္ထော ဇဝံ ဝေဒိတမ္ဘော၊) ဇတ္ထ၊ ဤဘူတရုပ်၌။ တဒဓိနဝုတ္တိ တာယ၊ ထိုဘူတရုပ်နှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပါဒါယရူပံ၊ ဥပါဒါရုပ်သည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘူတံ၊ မည်၏။ ဘူတာနိ၊ ဘူတရုပ်တို့ကို။ ဥပါဒိယတေဝ၊ စွဲမှီတတ်သည်သာလျှင်တည်း။ သယံ ပန၊ မိမိကိုယ်တိုင်ကိုမူကား။ တေဟိ ဝါ၊ ထိုဘူတရုပ်တို့သည်ရင်း။ အညေဟိ ဝါ၊ တပါးသောရုပ်တို့သည်ရင်း။ နဥပါဒိယတိ၊ မစွဲမှီအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပါဒါယံ၊ မည်၏။ (ဥပ+အာ+ဒါ–ဓာတ်+ဏပစ္စည်း၊ အာကို အာယဖြု၍ ပြီးစေအပ်၏)

စတုဓာတုဝဝတ္ထာနေ၊ တ္ထာန်အရာ၌။ ဝစနတ္ထာဒိတောပိ၊ တ္ထ စသည်အားဖြင့်လည်း။ ဘူတာနိ၊ ဘူတရုပ်တို့ကို။ ဝိဘာဝိတာနေဝ၊ ထင်ရှားပြအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသည်သာလျှင်။ ကာမံ (ဟောန္တိ)၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သဘာဝမ္မောနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ လက္ခဏာဒိဝိဘာဝနာ၊ လက္ခဏာ စသည်ကို (ဝါ) စသည်ဖြင့် ထင်ရှားပြခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) (တနည်းကား–လက္ခဏာဒိတပုဒ် ဝိဘာဝနာတပုဒ်ခွဲလျက်ရှိသင့်၏၊ ထိုသို့ရှိလျှင်) လက္ခဏာဒိ၊ ဏာ စသည်သည်သာလျှင်။ သဘာဝမ္မောနံ၊ တို့ကို။ ဝိဘာဝနာ၊ ထင်ရှားပြကြောင်းပေတည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ လက္ခဏာ။ပ။ ဝုတ္တာနီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစတုဓာတုဝဝတ္ထာန်အရာ၌။ ပဒဋ္ဌာနသ၊ ၏။ အဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပဒဋ္ဌာနတော ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တသ၊ ထိုပဒဋ္ဌာန်ကို။ အဝစနဋ္ဌ၊ ထိုခ်ီ မဆိုခြင်းသည်လည်း။ (ဟောတိ–ခ်ီ စပ်) ပစ္စယတောတိ ဇတ္ထ၊ ဟူသော ဤအာကာရခ်ီ။ တသ အတ္ထသ၊ ထိုပဒဋ္ဌာန်ဟူသောအနက်၏။ ပကာရန္တေန၊ ပစ္စယဟူသော အပြားအထူးအားဖြင့်။ ဝိဘာဝိတတ္တာ၊ ပြအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သဗ္ဗာပိတိ၊ ကား။ စတသ္သောပိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ။ အာပေါသင်္ဂဟိတာယ၊ အာပေါဓာတ်သည် ပေါင်းစုအပ်သည်ဖြစ်၍။ တေဇောနုပါလိတာယ၊ တေဇောဓာတ်သည် လျော်စွာစောင့်ရှောက်အပ်သည် ဖြစ်၍။ [၈၇] ဝါယောဝိတ္ထမ္ဘိတာယ၊ ဝါယောဓာတ်သည် ထောက်ကန်အပ်သော်သာလျှင်၊ ဝါ၊ အပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ၏။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အညထာ၊ ဖြင့်။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုပထဝီဓာတ်သည်။ သေသဘူတတ္တယပဒဋ္ဌာနာ၊ ကြွင်းသော ဘူတရုပ်သုံးခု အပေါင်းလျှင် နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏။ ဣတရာပိ၊ ဤမှတပါးသော ဓာတ်တို့သည်လည်း။ ဇဝံ၊ ဤအတူပင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝသေသဓာတုတ္တယပဒဋ္ဌာနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

စတုဝိသတိဝိဓန္တိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ၊ ဝိဓံဟူသော အရေအတွက်ကို ပိုင်းခြားကြောင်းပါ၌သည်။ ဗလရူပါဒိနံ၊ ဗလရုပ်စသည်တို့ကို။ ပဋ္ဌိသေနတ္ထော၊ မြစ်ခြင်းအကျိုးရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဗလရုပ်စသည်၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ ပရတော၊ ၌။ အာဝိဘာဝိသတိ၊ လတ်။ စက္ခတိ၊ သာယာတတ်၏၊ ဝါ၊ သာယာသကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စက္ခု၊ မည်၏။ ဝိညာဏာဓိဋ္ဌိတံ၊ ဝိညာဉ်၏တည်ရာသည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ရူပံ၊ ကို။ အဿာဒေန္တံ ဝိယ၊ သာယာသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ စက္ခတိ–ပုဒ်၏ အနက်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ စက္ခတီတိ၊ တိဟူသောပုဒ်၌။ အယံစက္ခတိ–သဒ္ဒေါ၊ ဤစက္ခတိ–သဒ္ဒါသည်၊ ဝါ၊ ဤစက္ခဓာတ်သည်။ မဓုံ၊ ပျားကို။ စက္ခတိ၊ သာယာ၏။ ဗျဉ္ဇနံ၊ ဟင်းလျာကို။ စက္ခတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒီသု ဝိယ၊ ဤသို့အစရှိသောပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့။ အဿာဒနတ္ထော၊ သာယာခြင်း အနက်ရှိ၏။ ဟိ၊ မှန်။ "မာဂဏ္ဍိယ၊ ယပရိဗိုဒ်။ စက္ခု၊ မျက်စိသည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ရူပါရာမံ၊ အဆင်းလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိ၏။ ရူပရတံ၊ အဆင်း၌ မွေ့လျော်၏။ ရူပသမ္မုဒိတံ၊ အဆင်းဖြင့် ဝမ်းမြောက်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဇတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဋ္ဌကထာယမ္ပိ၊ ၌လည်း။ ရူပေသု၊ တို့၌။ အာဝိဋ္ဌနရသံ၊ ဆွဲဆောင်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သောတာဒီနံ၊ တို့၏။ သဒ္ဒါရမ္မဏာဒိဘာဝေ၊ အသံလျှင် အာရုံရှိသည် စသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ အသံစသည်အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ နိရုဇ္ဈတ္တာ၊ ထင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒဿနေ ဇဝ၊ မြင်ကြောင်းဖြစ်သော မျက်စိ၌သာလျှင်။ (သီမူ၌ နယနေ ဇဝ–ဟု ရှိ၏။ ကောင်း၏။) စက္ခုသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ (ကိမိဝ၊ မူကား။) ဥဒုမာဒီသု၊ ပဒုမ္မာကြာစသည်တို့၌။ ပက်ဇာဒိသဒ္ဒါဝိယ၊ ပက်စေသော သဒ္ဒါတို့ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ တနည်း။ စက္ခတီတိ၊ ကား။ ဝိညာဏာဓိဋ္ဌိတံ၊ ဝိညာဉ်၏ တည်ရာသည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) သမဝိသမံ၊ ညီညွတ်သည် မညီညွတ်သည်ကို။ အာစိက္ခန္တံ ဝိယ၊ ပြောကြားဘိသကဲ့သို့။ အဘိဗျတ္တံ၊ ထင်ရှားစွာ။ ဝဒန္တံ ဝိယ၊ ပြောဆိုသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ၌ကား။ ဝိဘာဝေတိ စ၊ ထင်စွာလည်းပြတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ဓာတုနံ၊ ဓာတ်တို့၏။ အနေကတ္ထတ္တာ၊ များသောအနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စက္ခတိ–သဒ္ဒသ၊ စက္ခတိသဒ္ဒါ၏၊ ဝါ၊ စက္ခဓာတ်၏။ (တိ–ကား ဓာတုနိဒ္ဒိဋ္ဌ ပစ္စည်းတည်း) ဝိဘာဝနတ္ထတာပိ၊ ထင်စွာပြခြင်းအနက်ရှိသည်၏အဖြစ်သည်လည်း။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သောစကားပေတည်း။ ဇတေန၊ ဤတရားသဘောဖြင့်။ သုဏာတိ၊ ကြားတတ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝိညာဏာဓိဋ္ဌိတံ၊ ရာဖြစ်၍။ သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ သုဏာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သောတံ။ မည်၏။ ဇတေန၊ ဖြင့်။ ဃာယတိ၊ နံတတ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ (ဝိညာဏာဓိဋ္ဌိတံ၊ ၍။) သယံ၊ တိုင်။ ဃာယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဃာနံ၊ မည်၏။ အဗ္ဗောဟရဏသ၊ စားမျိုခြင်း၏။ ရသဂ္ဂဟဏမူလကတ္တာ၊ အရသာကိုယူခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဇိဝိတနိမိတ္တံ၊ အသက်၏အကြောင်းဖြစ်သော။ အာဟာရရသော၊ အာဟာရ၏အရသာသည်။ ဇိဝိတံ၊ မည်၏။ တသ္မိံ၊ ထိုဇိဝိတမည်သောအရသာ၌။ နိန္နတာယ၊ ညွတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ တံ၊ ထိုဇိဝိတမည်သောအရသာကို။ အဝဂါယတိ၊ ခေါ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ ဇိဝှါ၊ မည်၏။ ဣမဿ်ိ၊ စက်ဆုပ်အပ်ကုန်သော။ သာသဝမ္မောနံ၊ အာသဝေါ၏ အာရုံဖြစ်သော တရားတို့၏။ (ဣမ္ဆိတတဖြစ်သော သာသဝကို ဆိုသဖြင့် အကုသိုလ်တရားတို့ကိုသာ ယူရမည်) အာယော ဥပ္ပတ္တိ

ဌာနံ၊ ဖြစ်ရာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာယော၊ မည်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အနုတ္တရိယဟေတုဘာဝံ၊ အနုတ္တရိယဂုဏ်၏ အကြောင်း၏အဖြစ်သို့။ အနာဂ္ဂန္ဓေသု စ၊ မရောက်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကာမရာဂနိဒါနကမ္မဇနိတေသု စ၊ ကာမရာဂလျှင် အကြောင်းရှိသောကံသည် ဖြစ်စေအပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမရာဂဿ၊ ၏။ ဝိသေသပစ္စယေသု စ၊ ထူးသောအကြောင်းလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဃာနဇိဝှါကာယေသု၊ တို့တွင်။ ကာယဿ၊ ၏။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ သာသဝ ပစ္စယတ္တာ၊(စက်ဆုပ်အပ်သော)သာသဝတရားဏ၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တေန၊ ထိုကာယဖြင့်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ သုခံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗကိုမှီ၍ဖြစ်သောချမ်းသာကို။ အဿာဒေန္တာ၊ သာယာကုန်လျက်၊ ဝါ၊ သာယာကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မေထုနမ္မိ၊ မေထုန်အမှုကိုလည်း။ သေဝန္တိ၊ မှီဝဲကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ကာယိန္ဒြိယဝတ္ထုကာ၊ ကာယိန္ဒြေလျှင် တည်ရာဝတ္ထုရှိကုန် သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဗလဝကာမာသဝါဒိဟေတုဘာဝတော၊ အားကြီးသောကာမာသဝ စသည်၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသေသေန၊ အားဖြင့်။ သာသဝါ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကုဋ္ဌိတာနံ၊ ကုန်သော။ သာသဝမမ္မာနံ၊ (ကာယဝတ္ထုက) သာသဝတရားတို့၏။ အာယော၊ ဖြစ်ရာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာယော၊ ကာယမည်၏ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဝဏ္ဏဝိကာရံ၊ အဆင်း၏ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇမာနံ၊ ရောက်လတ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ရောက်လတ် သည်ဖြစ်၍။ ဟဒယဂ်တဘာဝံ၊ နှလုံး၌ တည်သောအလိုကို။ ရူပယတိ၊ ရုပ်လုံးပေါ်စေတတ်၏၊ ဝါ၊ ပြတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပံ၊ မည်၏။ ရူပမိဝ၊ ကိုယ်ကိုကဲ့သို့၊ ဝါ၊ အရုပ်ကိုကဲ့သို့။ ပကာသံ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ သဝိဂ္ဂဟ မိဝ၊ အထည်ကိုယ်ရှိသော အရာဝတ္ထုကိုကဲ့သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏

အကြောင်းရှာအပ်၏၊ သီမူ၌ကား လ–ငယ်နှင့်ပင်ရှိ၏။) အာဟရတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဟာရော၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ တာဝ၊ စွာ။ ဥပါဒါယရူပံ၊ ရုပ်ကို။ သဒ္ဒတ္ထတော၊ သဒ္ဒါ၏အနက်အားဖြင့်။ ဝေဒိတမ္ဗံ၊ ၏။

ကမတော ပန၊ အစဉ်အားဖြင့်ကား။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ရူပမမ္မာနံ၊ တို့၏။ နိဿယဘာဝေန၊ မှီရာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ မူလဘူတတ္တာ၊ အရင်းခံ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဘူတရူပါနိ၊ တို့ကို။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာနိ၊ အကျဉ်းပြအပ်ကုန်၏။ ဣတရေသု၊ ဤမှ တပါးသော ဥပါဒါရုပ်တို့တွင်။ အဒ္ဓါတ္တိကဘာဝေန၊ ကတရား၏အဖြစ်ဖြင့်။ အတ္တဘာဝသမညာယ၊ အတ္တဘောဟူသော အမည်၏။ မူလဘာဝတော၊ ကြောင့်။ စက္ခာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌာ၊ ငါးပါးသော ရုပ်တို့ကို။ အာဒိတော၊ ၌။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာနိ၊ ကုန်၏။ ဝိသယီနံ၊ ဝိသယီဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ယူအပ်သော အာရုံရှိကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပသာဒရုပ်တို့၏။ ဣမေ၊ ဤသည်တို့ကား၊ ဝိသယာ၊ အာရုံတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ ရူပါဒီနိ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ သောရုပ်တို့ကို။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာနိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ရုံကို။ အနုပါဒါရူပတ္တာ စ၊ ဥပါဒါရုပ်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဘူတဂ္ဂဟဏေန၊ ဘူတရုပ်ကို ယူခြင်းဖြင့် (ပင်လျှင်)။ ဂဟိတတ္တာ စ၊ ယူအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ နဂဟိတံ၊ မယူအပ်။ သွယံ အတ္တဘာဝေါ၊ သည်။ ဣမေဟိ၊ ဤဣန္ဒြေတို့ဖြင့်။ ဣတ္ထိတိ ဝါ၊ ဟူ၍ရင်း။ ပုရိသောတိ ဝါ၊ ဟူ၍ရင်း။ သံခိ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၎။ တဒနန္တရံ၊ ထိုဝိသယရုပ်၏ အခြားမဲ့၌။ ဣတ္ထိပုရိသိန္ဒြိယဒွယံ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေ ပုရိသိန္ဒြေနှစ်ပါးအပေါင်းကို။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ၏။ ဣမိနာ၊ ဤဣန္ဒြေဖြင့်။ ဇီဝတိတိ ဝေါဟာရံ၊ အသက်ရှင်သည်ဟူသော ဝေါဟာရကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၎။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ကို။ (ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ၏။) တဿ၊ ထိုအတ္တဘောဝ၏။ ဣမံ၊ ဤနလုံးရုပ်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဝိညာဏပဝတ္တိယံ၊ ဝိညာဉ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) အတ္တဟိတာဒိသိဒ္ဓိ၊ မိမိအစီးအပွါးစသည်၏ ပြီးခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ ဒဿနတ္ထံ၊ ၎။ ဟဒယဝတ္ထု၊ ကို။ (ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ၏။) တဿ၊ ထိုအတ္တဘောဝ၏။ ဣမာသံ၊ ဤဝိညတ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ကာယဝစီပယောဂါ၊ ကိုယ်လုံ့လ နှုတ်လုံ့လတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၎။ ဝိညတ္တိဒွယံ၊ ကို။ (ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ကုန်၏။) ဣမာယ၊ ဤအကာသဓာတ်ဖြင့်။ ရူပကာယသ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒေါ စ၊ သည်ရင်း အဠသော စ၊ လမ်းသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၎။ အာကာသဓာတု၊ ကို။ (ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ၏။) ဣမေဟိ၊ ဤလဟုတာစသောရုပ်တို့ဖြင့်။ အသ၊ ထိုအတ္တဘောဝ၏။ သုခပ္ပဝတ္တိ စ၊ ချမ်းသာစွာ ဖြစ်ခြင်းသည်ရင်း။ ဥပ္ပတ္တိအာဒယော စ၊ ဖြစ်ခြင်းစသည်တို့သည်ရင်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၎။ လဟုတာဒယော၊ တို့ကို။ (ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ကုန်၏။) စ၊ ဆက်။ သဗ္ဗော၊ သော။ အယံ စတုသန္တတိရူပသန္တာနော၊ ဤစတုသမုဋ္ဌာန် အစဉ်ဖြစ်သော ရုပ်အစဉ်သည်။ ဣမိနာ၊ ဤအဟာရဖြင့်။ ဥပတ္ထမ္ဘိယတိ၊ ထောက်ပံ့အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၎။ အန္တေ၊ အဆုံး၌။ ကဗဠီကာရော၊ သော။ အာဟာရော၊ ကို။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတမ္ဗော၊ ၏။

[၈၉] ၄၃၃။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ယထာဥဒ္ဒိဋ္ဌာနိ၊ အကြင်အကြင် အကျဉ်းပြအပ်ကုန်ပြီးသော။ ဥပါဒါရူပါနိ၊ တို့ကို။ လက္ခဏာဒိတော၊ အားဖြင့်။ နိဒ္ဒိသိတုံ၊ အကျယ်ပြခြင်းငှါ။ တတ္ထ။ပ။ ပသာဒလက္ခဏန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ တတ္ထတိ၊ ကား။ တေသု ဥပါဒါရူပေသု၊ တို့တွင်။ ။ ရူပေ၊ အဆင်း၌။ ဝါ၊ ကား။ ရူပဿ၊ ၏။ အဘိဃာတော၊ ရှေးရှုထိခိုက်ခြင်းသည်။ ရူပါဘိဃာတော၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုအဆင်း၌ ရှေးရှုထိခိုက်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ အဆင်း၏ ရှေးရှုထိခိုက်ခြင်းကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပါဘိဃာတာရဟော၊ မည်၏။ ရူပါဘိဃာတော၊ အဆင်း၌ ရှေးရှုထိခိုက်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အဆင်း၏ ရှေးရှုထိခိုက်ခြင်းသည်။ ဟောတု ဝါ၊ ဖြစ်မူလည်း ဖြစ်စေ။ မာ ဝါ ဟောတု၊ မဖြစ်မူလည်းမဖြစ်စေ။ ဧဝံသဘာဝေါ၊ ဤသို့အဆင်း၌ ထိခိုက်ခြင်းသဘောရှိသော၊ ဝါ၊ အဆင်း၏ ထိခိုက်ခြင်းသဘောရှိသော။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဘူတာနံ၊ ဘူတရုပ်တို့ကို။ ပသာဒေါ၊ ကြည်လင်စေခြင်းသည်။ ရူပါဘိဃာတာရဟဘူတပ္ပသာဒေါ၊ မည်၏။ စက္ခု၊ သည်။ ဧဝံ လက္ခဏံ၊ ဤသို့အဆင်း၌ ထိခိုက်ခြင်းကို ထိုက်သောဘူတရုပ်တို့ကို ကြည်လင်စေခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစ္စယန္တရသဟိတော ဧဝ၊ အကြောင်းတပါးနှင့်တကွ ဖြစ်သော်သာလျှင်၊ ဝါ၊ တကွဖြစ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ စက္ခုပသာဒေါ၊ သည်။ ရူပါဘိဃာနနဝသေန၊ အဆင်း၌ထိခိုက်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ကေဝလော၊ သက်သက်သော စက္ခုပသာဒသည်။ နေ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံသဘာဝတာဝ၊ ထိုအဆင်း၌ ထိခိုက်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ပမာဏံ၊ တည်း။ ရူပါဘိဃာတော၊ အဆင်း၌ ထိခိုက်ခြင်းသည်၊ နေ (ပမာဏံ)၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၎။ ရူပါဘိဃာတာရဟတာ၊ အဆင်း၌ ထိခိုက်ခြင်းကို ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ (ကိံ ယထာ၊ ကား။) ကုသလာကုသလံ၊ သည်။ ဝိပါကာရဟံ၊ အကျိုးဝိပါက်ကိုထိုက်၏။ (တနည်း) ဝိပါကာရဟံ၊ အကျိုးဝိပါက်ကို ထိုက်သောတရားသည်။ ကုသလာကုသလံ၊ မည်၏။ ဣတိ ယထာ၊ ဤစကားကဲ့သို့တည်း။ စ၊ ဆက်။ အဘိဃာတော၊ ထိခိုက်ခြင်းဟူသည်။ ဝိသယဝိသယီနံ၊ ဝိသယနှင့်ဝိသယီတို့၏၊ ဝါ၊ အာရုံနှင့်ဒွါရတို့၏။ အညမညံ၊ ချင်း။ အဘိမုခီဘာဝေါ၊ ရှေးရှုတော်လျော်သည်၏အဖြစ်ကို။ ယေဘုဟေသောဝဋ္ဌာနံ၊ သင့်လျော်သောအရပ်၌ တည်ခြင်းကို။ အဘိဃာတောဝိယ၊ နှင့်တူ၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့နလုံးသွင်း၍၊ ဝါ၊ ဤသို့ ဝစနတ္ထပြု၍။ (ဝုစ္စတိ၊ ၏။) သော၊ ထိုထိခိုက်ခြင်းသည်။ ရူပေ၊ အဆင်း၌။ စက္ခုသ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ စက္ခုမှိ၊ ၌။ ရူပဿ၊ ၏။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယံစက္ခု။ပ။ ပဋ္ဌိဟညီ ဝါတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ယမှိ။ပ။ ပဋ္ဌိဟညတိ ဝါတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ (ဣတိ)အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

[အနိဒဿနံ၊ မြင်အပ်သည်၏အဖြစ်မရှိသော။ သပ္ပဋိဃံ၊ ထိပါးခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သော။ ယံ စက္ခု၊ အကြင်စက္ခု ပသာဒသည်၊ ဝါ၊ အကြင်မျက်စိသည်။ သနိဒဿနမိ၊ မြင်အပ်သည်၏အဖြစ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ သပ္ပဋိဃမိ၊ ထိပါးခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သော။ ရူပမိ၊ အဆင်း၌။ ပဋိဃညိ ဝါ၊ တိုက်ခိုက်မှုလည်း တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီ။]

[အနိဒဿနမိ၊ သော။ သပ္ပဋိဃမိ၊ သော။ ယမိ စက္ခုမိ၊ ၌။ သနိဒဿနံ၊ သော။ သပ္ပဋိဃံ၊ သော။ ရူပံ၊ သည်။ ပဋိဃညိ ဝါ၊ ခဲ့ပြီ။ ပဋိဃညတိ ဝါ၊ ဆဲ။] ပရိပုဏ္ဏာပရိပုဏ္ဏာယတနတ္တာဘာဝနိဗ္ဗတ္တကသ၊ ပြည့်စုံသော အာယတန မပြည့်စုံသော အာယတနရှိသော အတ္တဘောကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ကမ္မသ၊ ၏။ နိဒါနဘူတာ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကာမတဏှာ စ၊ ကာမဘဝ၌ တပ်မက်သော တဏှာသည်ငင်း။ ရူပတဏှာ စ၊ ရူပဘဝ၌ တပ်မက်သောတဏှာသည်ငင်း။ တဒါယတနိကဘာဝ ပတ္ထနာဘာဝတော၊ ထိုစက္ခုစသောအာယတနရှိသောဘာဝကို တောင့်တခြင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒဠ္ဌကာမတာဒီဝေါဟာရံ၊ ဒဠ္ဌ ကာမတာအစရှိသော ဝေါဟာရကို။ အရဟတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုတိယနယော၊ ကို။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပသာဒရုပ် တို့၌။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဒုတိယလက္ခဏာကို ပြသောပုဒ်၌။ ဧတေသံ၊ ထိုဘူတရုပ်တို့အား။ ဒဠ္ဌကာမတာနိဒါနကမ္မံ၊ မြင်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော ရူပတဏှာလျှင် အကြောင်းရှိသော ကံဟူသော။ သမုဋ္ဌာနံ၊ ဖြစ်ကြောင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒဠ္ဌကာမတာနိဒါနကမ္မသမုဋ္ဌာနာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဧဝံဝိဓာနံ၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ ဤသို့မြင်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော ရူပတဏှာလျှင် အကြောင်းရှိသော ကံဟူသော အကြောင်းရှိကုန်သော။ ဘူတာနံ၊ တို့ကို။ ပသာဒေါ၊ ကြည်လင်စေခြင်းသည်။ ဒဠ္ဌကာမတာ။ပ။ ပသာဒေါ၊ မည်၏။ စက္ခု၊ သည်။ ဧဝံလက္ခဏံ၊ ဤသို့သော လက္ခဏာရှိ၏၊ ဝါ၊ ဤသို့မြင်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော ရူပတဏှာလျှင် အကြောင်းရှိသော ကံလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော ဘူတရုပ်တို့ကို ကြည်လင်စေခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တသ တသ ဘဝသ၊ ၏။ မူလကာ ရဏဘူတာ၊ အကြောင်းရင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တဏှာ၊ သည်။ တသ္မိံ တသ္မိံ ဘဝေ၊ ၌။ ဥပဂ္ဂနှာရဟာယတနဝိသယာပိ နာမ၊ ဖြစ်ထိုက်သော အာယတနလျှင် အာရုံရှိသည်လည်း မည်သည်၊ ဝါ၊ အရာရှိသည်လည်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာမတဏှာဒီနံ၊ အစရှိသည်တို့၏။ ဒဠ္ဌကာမတာဒီဝေါဟာရာရဟတာ၊ အစရှိသော ဝေါဟာရကို ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ ဒဠ္ဌကာမတာစသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

ဟိ၊ ချဲ့။ ဒဠ္ဌကာမတာတိ၊ တာ ဟူသည်ကား။ ဒဠ္ဌံ၊ ၎င်း။ ဣစ္ဆာ၊ အလိုတည်း။ ရူပတဏှာ၊ တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဒဠ္ဌကာမတာယ စ၊ မြင်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော ရူပတဏှာ၏ ၎င်း။ သေသ နဉ္စ၊ ကြွင်းသော သောတုကာမတာ(သဒ္ဒတဏှာ) အစရှိသည်တို့၏ ၎င်း။ (ပုရိမနိဗ္ဗတ္တိယံ–၌ စပ်) တံတံအတ္တာ။ပ။ ကွဏတော၊ ထိုထိုအတ္တဘောကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံကို အားထုတ်သော ခဏမှ။ ပုရိမနိဗ္ဗတ္တိယံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဝတ္တမ္ဗို၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အသတိ ပန၊ ရှေး၌ဖြစ်ခြင်းမရှိခဲ့သော်မူကား။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အသမုဋ္ဌိတိတဘာဝေါ ယေ၊ အကြွင်းမဲ့ မသတ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ကာရဏံ၊ တည်း။ ဣတိ ဒဠ္ဌဗ္ဗို၊ ၏။ ယတော၊ ယင်းသို့ မဂ်ဖြင့် မသတ်အပ်သေးသည်၏အဖြစ်သည် အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အသမုစ္ဆိန္နံ၊ အကြွင်းမဲ့မဖြတ်အပ်သေးသော ကိလေသာအပေါင်းသည်။ (ဝိဇ္ဇမာနမေဝ–၌ စပ်) ဝါ၊ ကို။ (ဝုစ္စတိ–၌ စပ်) ကာရဏာလာဘေ၊ သင့်လျော်သော အကြောင်းကို ရသည်။ သတိ၊ သော်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ အတ္တာနော၊ ၏။ ဖလဿ၊ ၏၊ ဝါ၊ အား။ ပစ္စယဘာဝူပဂမနတော၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သို့ (ဝါ) ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဝိဇ္ဇမာနမေဝ၊ ထင်ရှားရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နတာအတ္ထိတာပရိယာယေတိ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်, ရှိသည်၏အဖြစ် ဟူသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့်။ အရိယံ။ပ။ အန္တရ ဓာပေတိတိ စ၊ ဟူ၍ငင်း။ သန္တံ ဝါ။ပ။ ပဇာနာတိတိ စ၊ ဟူ၍ငင်း။ ဧဝမာဒီသု၊ ဒေသနာတို့၌။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

[အရိယံ၊ မြတ်သော၊ ဝါ၊ ဖြူစင်သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကံ၊ သော။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝေန္တော၊ သော်။ အရိယံ၊ သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကံ၊ သော။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဗဟုလီကရောန္တော၊ ကြိမ်ဖန်များစွာပြုသည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ပြုသောသူသည်။ [၉၀] ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်ကုန်ဖြစ်ကုန်သော။ ပါပကေ၊ ကုန်သော။ အကုသလေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အန္တရာယေ၊ အကြားခံ၌သာလျှင်။ အန္တရဓာပေတိ၊ ကွယ်ပျောက်စေ၏။]

[အဗ္ဗတ္တံ၊ ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌။ သန္တံ၊ ထင်ရှားရှိသော။ ကာမစ္ဆန္ဒံ ဝါ၊ ကိုမူလည်း။ မေ၊ ငါ၏။ အဗ္ဗတ္တံ၊ ၌။ ကာမစ္ဆ န္ဒော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ၏။]

ရူပေသု၊ တို့၌၊ ဝါ၊ တို့သို့။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကို။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝိညာဏဿ၊ ကို။ အာဝိဉ္ဆနရသံ၊ ဆွဲဆောင်ပို့ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ နိဿယပစ္စယဘာဝတော၊ နိဿယပစ္စယဘာဝတော၊ နိဿယပစ္စည်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာဓာရဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်၏။ ယေသံ ဘူတာနံ၊ တို့ကို။ ပသာဒေါ၊ ကြည်လင်စေခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေ၊ ထိုဘူတရုပ်တို့သည်သာလျှင်။ အသ၊ ထိုစက္ခုပသာဒ၏။ အာသန္နကာရဏံ၊ နီးသောအကြောင်းတည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ဒဠ္ဌကာမတာနိဒါနကမ္မဇောတပဒဋ္ဌာနံ၊ မြင်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော ရူပတဏှာလျှင် အကြောင်းရှိ သောကံကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ဘူတရုပ်တို့လျှင် နီးသောအကြောင်းရှိ၏။ (ဣတိ ဝုစ္စတိ) စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌၊ ဝါ၊ ဤနှစ်ပါးသော လက္ခဏာတို့တွင်။ တံတံအတ္တဘာဝနိပ္ဖါဒကသာဓာရဏာကမ္မဝသေန၊ ထိုထိုအတ္တဘောကို ဖြစ်စေတတ်သော

ဆက်ဆံသော ကံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပုရိမ်၊ သော။ စက္ခုလက္ခဏံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား။)ကာရဏဝိသေသသ၊ အကြောင်းအထူး၏။ အနာမဋ္ဌတ္တာ၊ မသုံးသပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ မေ၊ အား။ ဧဝရူပံ နာမ၊ ဤသို့သဘောရှိ သည်မည်သော။ စက္ခု၊ သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ နိဗ္ဗတ္တိတအာဝေဏိကကမ္မဝသေန၊ ဖြစ်စေ အပ်သော သီးသန့်ကံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော စက္ခုလက္ခဏာကို။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန် ၏။ ပန၊ အာစရိယဝါဒမှတပါး သကဝါဒကို ဆိုဦးအုံ့။ ပဋ္ဌန်း၊ ငါးပါးကုန်သော ပသာဒတို့၏။ ပသာဒဘာဝသာမညေ၊ ပသာဒအဖြစ်ဟူသော တူသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ သဝိသယာဝဘာသနသခ်ါတသ၊ မိမိ၏ အာရုံကို လင်းစေခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ပသာဒဗျာပါရသ၊ ကြည်လင်စေခြင်းဟူသော ဗျာပါရ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပုရိမ်၊ ရှေးဖြစ်သော စက္ခုလက္ခဏာကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပသာဒကာရဏသ၊ ပသာဒရုပ်၏(သာမည)အကြောင်း၏။ ကမ္မဘာဝသာမညေ၊ ကံ၏ အဖြစ်ဟူသော တူသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဧကတ္တေ၊ တခုတည်း၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ အတ္တ နော၊ ပသာဒအသီးအသီးဟူသော မိမိ၏။ ကာရဏဘေဒေန၊ (ဝိသေသ) အကြောင်း၏ အကွဲအပြားအားဖြင့်။ ဘေဒဒဿန ဝသေန၊ အကွဲအပြားကို ပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယလက္ခဏာကို။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သော တာဒိနံ၊ တို့၏။ လက္ခဏာဒီသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ (ဌတ္တာ၊ ၍။ ကောစိ၊ သည်။ ပဠံ၊ ကို။) အာဟ၊ ၏။ စက္ခာဒီနံ၊ စက္ခု အစရှိကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ ဧကကမ္မုနာ၊ တပါးတည်းသောကံကြောင့်။ (ဟောတိ) ကိံ၊ လော။ ဥဒါဟု၊ မဟုတ်။ နာနာကမ္မုနာ၊ အသီးသီးသောကံကြောင့်။ (ဟောတိ ကိံ၊ လော။) ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ၏။) ဥဘယထာပိ၊ နှစ်ပါးသော အပြားအားဖြင့် လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ (အာဟု၊ ကုန်၏။) တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသောအပြားတို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ နာနာကမ္မုနာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပတ္တိယံ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) စက္ခာဒီနံ၊ စက္ခု အစရှိသောဣန္ဒြေတို့၏။ ဝိသေသေ၊ ၌။ ဝတ္တမ္ဗဏ္ဍ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကာရဏသ၊ ၏။ ဘိန္နတ္တာ၊ ကွဲပြားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ သို့သော် လည်း။ ဧကကမ္မုနာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပတ္တိယံ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) နေသံ၊ ထိုစက္ခု စသောဣန္ဒြေတို့၏။ ဝိသေသေ၊ သည်။ ကထံ၊ လျှင်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအုံ့။ ကာရဏသ၊ ၏။ ဘိန္နတ္တာ ဧဝ၊ လျှင်။ (ဝိသေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ တံတံဘဝပတ္တနာဘူတာ၊ ထိုထိုဘဝကို တောင့်တသော သဘောဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တဏှာ၊ သည်။ တံတံဘဝပရိယာပန္နာယတနာဘိလာသတာယ၊ ထိုထိုဘဝ၌အကျုံးဝင်သော အာယတနတို့၌ နှစ်သက်လိုချင်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သယံ၊ တိုင်။ ဝိစိတ္တရူပါ၊ ဆန်းကြယ်သော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥပနိဿယဘာဝေန၊ အကြောင်းဥပနိဿယ ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တံတံဘဝနိဗ္ဗတ္တကကမ္မဿ၊ ထိုထိုဘဝကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံ၏။ ဝိစိတ္တဘေဒတံ၊ ဆန်းကြယ်သော အထူး အပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဒဟတိ၊ စီရင်၏။ ယတော၊ ယင်းသို့စီရင်ခြင်းကြောင့်။ တဒါဟိတဝိသေသံ၊ ထိုတဏှာသည် စီရင်အပ်သော အထူးရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ သော။ တံ၊ ထိုကံသည်။ တထာရူပသမတ္ထတာယောဂေန၊ ထိုသို့သဘောရှိသော စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်နှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ အနေကရူပါပနန္ဒ ဝိယ၊ များသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သကဲ့သို့။ အနေကံ၊ များသော။ ဝိသိဋ္ဌသဘာဝံ၊ ထူးသောသဘောရှိသော။ ဖလံ၊ ကို။ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သမတ္ထတာ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ သမတ္ထဘာဝတော၊ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်မှ။ အညာ၊ တပါးဟူ၍။ နဝေဒိတဗ္ဗာ၊ အပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကာရဏဝိသေသေန၊ အကြောင်းအထူးသည်။ အာဟိတဝိသေသသ၊ စီရင်အပ်သော အထူးရှိသော ကံ၏။ ဝိသိဋ္ဌဖလနိပ္ဖါဒနယောဂျတာမတ္တတော၊ ထူးသောအကျိုးကို ပြီးစေခြင်း၌ (ဝါ) ပြီးစေခြင်းငှါ သင့်လျော်သည်၏ အဖြစ်မျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဧကဿပိ၊ တခုတည်းသော်လည်းဖြစ်သော။ ကမ္မဿ၊ ၏။ အယဉ္စ အနေကိန္ဒြိယဟေတုတာ ဝိသေသ ယောဂေါ၊ ဤများစွာသောဣန္ဒြေတို့၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဟူသော အထူးနှင့်ယှဉ်ခြင်းသည်။ ယုတ္တိတော စ၊ အသင့်ယုတ္တိ အားဖြင့်၎င်း။ အာဂမနတော စ၊ အာဂုံပါဠိအားဖြင့်၎င်း။ ပရတော၊ ၌။ အာဂမိဿတိ၊ တဲ့။ အပိ စ၊ ကား။ ဧကဿေဝ၊ ဖြစ်သော။ ကုသလစိတ္တဿ၊ ၏။ သောဠသဒိဝိပါကစိတ္တနိဗ္ဗတ္တိဟေတုတာ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါး အစရှိသော ဝိပါက်စိတ်ဖြစ် ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ လောကေပိ၊ ၌လည်း။ ဧကဿေဝ၊ ဖြစ်သော။ သာလိဗီဇဿ၊ သလေးမျိုးစေ့၏။ ပရိပုဏ္ဏာပရိပုဏ္ဏတဏ္ဍုလာတဏ္ဍုလဖလနိဗ္ဗတ္တိဟေတုတာ၊ ပြည့်စုံမပြည့်စုံသော ဆန်ဟူသော အကျိုးဖြစ်ခြင်း, ဆန်မဟုတ် သော အကျိုးဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ ဒိဿတေဝ၊ ထင်သည်သာလျှင်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဧတာယ ယုတ္တိစိန္တာယ၊ ဤအသင့်ယုတ္တိကို ကြံခြင်းဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအုံ့နည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ စက္ခာဒီနိ၊ စက္ခု အစရှိသော ဣန္ဒြေတို့သည်။ ကမ္မဖလံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကမ္မဝိပါကော စ၊ ကံ၏ အကျိုးသည်လည်း။ သဗ္ဗသော၊ ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓါနံယေဝ၊ ၏သာလျှင်။ ဉာဏသ၊ ၏။ ဝိသယော၊ အရာသည်။ (ဟောတိ၊၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဧတာယ ယုတ္တိစိန္တာယ၊ ဖြင့်။ ကိံ၊ နည်း။) ဣတိ၊ ပြီး၏။

[၉၁] ၄၃၄။ ကေစိတိ၊ ကား။ မဟာသံဃိကေသု၊ ကဂိုဏ်းသားတို့တွင်။ ဧကစ္စေ၊ တို့သည်။ ဟိ၊ မှန်။ တေသု၊ ထိုမဟာသံဃိကဂိုဏ်းသားတို့တွင်။ ဝသုမ္မော၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ၏။ စက္ခုမ္ပိ၊ ၌။ တေဇော၊ သည်။ အဓိကံ၊ လွန်ကဲ ၏။ သောတေ၊ ၌။ ဝါယု၊ သည်။ ဃာနေ၊ ၌။ ပထဝီ၊ သည်။ ဇိဝှါယ၊ ၌။ အာပေါ၊ သည်။ (အဓိကံ၊ ၏။) ကာယေ၊ ၌။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံသောဘူတရုပ်တို့သည်လည်း။ သမာ၊ ညီမျှကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒတိ၊ ၏။) စက္ခာဒီသု၊ တို့၌။ တေဇာဒိ အဓိကတာ နာမ၊ တေဇောစသည်၏ လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ် မည်သည်။ တန္ဒိဿယဘူတာနံ၊ ထိုစက္ခုစသည်တို့၏ မှီရာဘူတ

ရုပ်တို့တွင်။ တဒဓိကတာယ၊ ထိုတေဇောစသည်၏ လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေန္တော၊ ၍။ တေဇော ဓိကာနံ ဘူတာနံ ပသာဒေါ စက္ခုတိအာဒီ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကာယော သဗ္ဗေသန္တိ ဇတ္ထ၊ ဟူသော စကားရပ်၌။ ဝိသေသော၊ အထူးကား။ ကော၊ အဘာယ်နည်း။ တေဇောဒိအဓိကာနံ၊ တေဇောစသည်လွန်ကဲကုန်သော။ ဘူတာနဉ္စ၊ တို့၏လည်း။ ပသာဒါ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗေသံယေဝ၊ အလုံးစုံသောဘူတရုပ်တို့၏သာလျှင်။ (ပသာဒါ၊ ကြည်လင်ခြင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ) နနု၊ ကုန်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာငြားအံ့။ ဇတံ၊ ဤစကားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ သဗ္ဗေသန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ သမာနာနံ၊ ညီမျှကုန်သော ဘူတရုပ်တို့၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) အနုဝတ္တမာနသ၊ အစဉ်လိုက်သော။ ဧကဒေသာဓိကဘာဝသ၊ တစိတ်တဒေသလွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်ကို။ နိဝါရဏဝသေန၊ တားမြစ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တေဇောဒီနံ၊ တို့၏။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ အဓိက ဘာဝေ ဝိယ၊ လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်၌ကဲ့သို့။ ဒ္ဝိန္နံ ဝါ၊ နှစ်ပါးတို့၏ဝင်း။ တိဏ္ဏံ ဝါ၊ တို့၏ဝင်း။ အဓိကဘာဝေပိ၊ လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်၌လည်း။ ယထာဝုတ္တာဓိကဘာဝေနေဝ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော သုံးပါး နှစ်ပါးတို့၏ လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဧကကာဒိဝသေန၊ တခုချင်းစသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဧကက ဒုကတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ လဗ္ဘမာနာယ၊ သော။ ဩမတ္တာဘာယပိ၊ ယုတ်လျော့သည်၏အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ ကာယပ္ပသာဒေါ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ အယမတ္ထော၊ သည်။ ပါကဋော၊ ထင်ရှားဏ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတုန္နမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ဘူတာနံ၊ ဘူတရုပ်တို့၏။ သမဘာဝေန၊ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကာယပ္ပသာဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသဒ္ဒေါ၊ ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ သမဘာဝဒီပကော၊ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ကို ပြသည်ဟူ၍။ ဒ္ဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တေဇောဒိနန္တိ၊ ကား။ ပဒီပသခ်ါတသ၊ ဆီမီးဟုဆိုအပ်သော။ တေဇေသ၊ ၏။ သြဘာသရူပေန၊ အရောင်အလင်း၏ အဆင်းရုပ်သည်ဌင်း။ ဝါယုသ၊ လေ၏။ သဒ္ဒေန၊ အသံသည်ဌင်း။ ပထဝိယာ၊ ၏။ ဂန္ဓေန၊ အနံ့သည်ဌင်း။ ခေဠသခ်ါတသ၊ တတွေးဟုဆိုအပ်သော။ ဥဒကသ၊ ၏။ ရသေန၊ သည်ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုရိမဝါဒေ စ၊ ၌ဌင်း။ ဗ္ဗိမဝါဒေ စ၊ ၌ဌင်း။ ယထာယောဂံ၊ စွာ။ တံတံဘူတဂုဏောဟိ၊ ထိုထို ဘူတရုပ်တို့၏ဂုဏ်တို့သည်။ အနုဂ္ဂယှဘာဝတော၊ ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပါဒီနံ၊ အဆင်းစသည် တို့ကို။ ဂဟဏော၊ ယူရာ၌။ ဥပကာရိတမ္ဘတော၊ ကျေးဇူးပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အာလောကာဒိ သဟကာရီကာရဏသဟိတာနံယေဝ၊ အရောင်အလင်း အစရှိကုန်သော တကွပြုဖော်ပြုဖက် အကြောင်းတို့နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန် သော်သာလျှင်၊ ဝါ၊ တကွဖြစ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ စက္ခာဒီနံ၊ တို့၏။ ရူပါဒိအဝဘာသနသမတ္ထတာ စ၊ အဆင်း စသည်ကို ထင်လင်းစေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်ဌင်း။ ဝိဝရဏ၊ အပေါက်အကြား၏။ သောတဝိညာဏုပနိဿယ ဘာဝေါ စ၊ သောတဝိညာဉ်၏ ဥပနိဿယ၏အဖြစ်သည်ဌင်း။ ဂုဏော၊ ဂုဏ်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုကေစ, အပရေ ဆရာတို့၏။ လဒ္ဓိ၊ အယူတည်း။ ပန။ ဆက်။ တေဇောဒီနံ ဝိယ၊ တေဇောစသည်တို့၏ကဲ့သို့။ ဝိဝရဏ၊ ၏။ ဘူတဘာဝါဘာဝ တော၊ ဘူတရုပ်အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ယထာယောဂ–ဂ–ဟဏံ၊ ယောဂ–သဒ္ဒါကိုယူခြင်း ဆိုခြင်းကို။ (ကတံ၊ ၏။) အထ ဝါ၊ ကား။ ရူပါဒယောဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ ဝိဝရဗ္ဗိ၊ သည်လည်း။ ဘူတဂုဏော၊ ဘူတရုပ်၏ဂုဏ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပရာဓိပ္ပါ ယေ၊ တပါးသောဆရာတို့၏အလိုသည်။ (သတိ၊ သော်။) တေဇေသ၊ ၏။ အာလောကရူပေန၊ အရောင်အလင်းဟူသော အဆင်းရုပ်သည်။ အာကာသသခ်ါတသ၊ သော။ ဝိဝရဏ၊ ၏။ သဒ္ဒေန၊ သည်။ ဝါယုသ၊ ၏။ ဂန္ဓေန၊ သည်။ ဥဒကသ၊ ၏။ ရသေန၊ သည်။ ပထဝိယာ၊ ၏။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေန၊ သည်။ ဣတိ ဇဝံ၊ သို့။ ယထာယောဂံ၊ စွာ။ တံတံဘူတဂုဏောဟိ၊ ထိုထို ဘူတရုပ်တို့၏ ဂုဏ်တို့သည်။ (အနုဂ္ဂယှဘာဝတော၊ ကြောင့်တည်း။) ဣတိ၊ သို့။ ယောနေ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။)

ရူပါဒီနံ အဓိကဘာဝဒဿနတောတိ၊ ကား။ အဂ္ဂိမှိ၊ မီးဌ၌။ ပဘဿရသ၊ တောက်ပသော။ ရူပဿ၊ အဆင်းကိုဌင်း။ ဝါယုမှိ၊ လေဌ၌။ သဘာဝေန၊ ပင်ကိုသဘောအားဖြင့်။ သုယျမာနသ၊ ကြားအပ်သော။ သဒ္ဒဿ၊ ကိုဌင်း။ ပထဝိယာ၊ မြေဌ၌။ သုရဘိအာဒိနော၊ ကောင်းသောရနံ့ အစရှိသော။ ဂန္ဓဿ၊ အနံ့ကိုဌင်း။ အာပေ၊ ရေဌ၌။ မဓုရဿ၊ ချိုမြိန်သော။ ရသ စ၊ အရသာကိုဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိသေသယုတ္တာနံ၊ အထူးနှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဣမေသံ၊ ဤအဆင်းအစရှိသည်တို့ကို။ ဒဿန တော၊ မြင်တွေ့ရခြင်းကြောင့်။ ရူပါဒယော၊ တို့သည်။ တေသံ၊ ထိုတေဇောဓာတ်စသည်တို့၏။ ဂုဏာ၊ တို့ပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဌမဝါဒီ၊ ပဌမဝါဒရှင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ တသ္မေဝ၊ ထိုပဌမဝါဒရှင်၏သာလျှင်။ ဥတ္တရံ၊ အဖြေကို၊ ဝါ၊ ချေပခြင်းကို။ ဣဒ္ဓေယျာမာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာဟ၊ ၏။ ဣမိနာဝ ဥပါယေန၊ ဤနည်းဥပါယ်ဖြင့် သာလျှင်။ ဒုတိယဝါဒိနောပိ၊ ဒုတိယဝါဒရှင်ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ နိဂ္ဂဟော၊ နှိပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ် ပြီး၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ရူပါဒိဝိသေသဂုဏောဟိ၊ အဆင်းအစရှိသော ထူးသော ဂုဏ်ရှိကုန်သော။ တေဇောကာသပထဝီ အာကပဝါယူဟိ၊ တေဇော အာကာသ ပထဝီ အာပေါ ဝါယောဓာတ်တို့သည်။ စက္ခာဒီနိ၊ အစရှိသည်တို့ကို။ ကတာနိ၊ ကုန် ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တသ၊ သော။ ကဏ္ဏာဒသ၊ ကဏ္ဏာဒဆရာ၏။ ဝါဒံ၊ ကို။ [၉၂] ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ထုတ်ဆောင်၍။ တံ၊ ထိုဝါဒကို။ နိဂ္ဂဟေတုံ၊ ၄ါ။ အထာပိ ဝဒေယျုန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အာသဝေ၊ အရက်ဌ၌။ ဥပလဗ္ဘ မာနောပိ၊ ရအပ်သော်လည်း။ အာပေါသံယုတ္တာယ၊ အာပေါနှင့်ယှဉ်သော။ ကပ္ပါသတော၊ ဝါဂွမ်းမှ။ ဝိသဒိသာယ၊ မတူသော၊ ဝါ၊ ထူးသော။ ပထဝိယာ၊ ၏။ ဂန္ဓော၊ အနံ့ပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကပ္ပါသဂန္ဓဿ၊ ဝါဂွမ်းဌ၌ အနံ့၏။ အဓိကဘာဝါပတ္တိ၊ လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းသည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့ဆိုငြားအံ့။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်သည်။ နု၊ မဟုတ်။ ဟောတိ ဧဝ၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။ ဥဒကေန၊ သည်။) အနဘိဘူတတ္တာ၊ မလွှမ်းမိုးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ အာသဝေ၊ ၌။ ဥဒကသံယုတ္တာ၊ သော။ ပထဝီ၊ ဓာတ်ကို။ ဥဒကေန၊ သည်။ အဘိဘူတာ၊ လွှမ်းမိုးအပ်၏။

ကပ္ပါသပထဝီ၊ ဝါဂွမ်းခ်ဉ် ပထဝီဓာတ်ကို။ နေ (အဘိဘူတာ)၊ အပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တသ ဧဝ၊ ထိုဝါဂွမ်း၏ သာလျှင်။ ဂန္ဓေန၊ သည်။ အဓိကေန၊ လွန်ကဲသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ သင့်၏။ ဥဏ္ဏာဒကသံယုတ္တော၊ ရေပူနှင့်စပ်ယှဉ်သော။ အဂ္ဂိ စ၊ ကိုလည်း၊ ဝါ၊ တေဇောဓာတ်ကိုလည်း။ မဟန္တော၊ ကြီးကျယ်သည်ဖြစ်၍။ ဥပလဇ္ဇနီယော၊ ရအပ်၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့သော အကြောင်း ကြောင့်။ တသ၊ ထိုရေပူ၏။ ဖသော ဝိယ၊ အတွေ့ကဲ့သို့။ ဝဏ္ဏောပိ၊ ကိုလည်း။ ပဘဿရော၊ တောက်ပသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ တောက်ပသော။ ဝဏ္ဏောပိ၊ ကိုလည်း။ ဥပလဇ္ဇေယျ၊ ရအပ်ရာ၏၊ ဝါ၊ ရသင့်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဏ္ဏောဒကေ၊ ခ်ဉ်။ ဝဏ္ဏော တော၊ အဆင်းအောက်။ အဂ္ဂိနာ၊ မီးနှင့်၊ ဝါ၊ တေဇောဓာတ်နှင့်။ အနဘိသမ္ဘဒ္ဓဿ၊ မစပ်သော။ သီတောဒကဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏော၊ သည်။ ပရိဟာယေထ၊ ယုတ်လျော့ရာ၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ဧတဿ ဥဘယဿ၊ ဤနှစ်ပါးစုံ၏။ အဘာဝါ၊ ကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်။ တဒဘာဝေန၊ ထိုနှစ်ပါးစုံတို့၏ မရှိခြင်းဖြင့်။ ရူပါဒီနံ၊ အဆင်းအစရှိသည်တို့၏။ တေဇောဒိဝိသေသဂုဏာတာ၊ တေဇော စသည်တို့၏ ထူးသောဂုဏ်၏အဖြစ်ကို။ နိဝတ္တိတာ၊ နစ်စေအပ်၏၊ ဝါ၊ ပယ်အပ်၏။ တန္နိဝတ္တနေန၊ ထိုထူးသော ဂုဏ်၏ အဖြစ်ကို နစ်စေခြင်းဖြင့်။ တေဇောဒီနံ။ပ။ အနုဂ္ဂယှဘာဝတောတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ ကာရဏံ၊ ဤအကြောင်းကို။ နိဝတ္တိတံ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပရမ္မရာယ၊ အဆင့်ဆင့်အားဖြင့်။ ဥဘယဘာဝေါ၊ နှစ်ပါးစုံ၏ မရှိခြင်းသည်။ ဝိသေသပရိကပ္ပနပဟာနဿ၊ အထူးကို ကြံခြင်းကိုပယ်ခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တသ္မာ ပဟာယေတန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧကကလာပေပိ၊ တခုသောကလာပ်ခ်ဉ်သော်လည်း။ ရူပရသာဒယော၊ ရူပရသစသည်တို့သည်။ ဝိသဒိသာ၊ မတူကုန်သည်၊ ဝါ၊ ထူးကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်သေး၏။)နာနာကလာပေ၊ ခ်ဉ်။ စက္ခာဒယော၊ တို့သည်။ ဘူတဝိသေသာဘာဝေပိ၊ ဘူတရုပ်တို့၏ ထူးသည်၏အဖြစ် မရှိငြားသော်လည်း။ (ဝိသဒိသာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗဘာဝေ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ခ်ဉ်။) ဝါဒေါ၊ သည်။ ကော ပန၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငါ၊ ရူပရသာဒိနိဒဿနံ၊ ရူပရသ အစရှိသော ပုံတူဥပမာကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဘူတဝိသေသော၊ ဘူတရုပ်တို့၏အထူးသည်။ ယဒိ နတ္ထိ၊ အံ့။ စက္ခာဒိဝိသေသဿ၊ စက္ခုစသည်တို့၏ ထူးခြားခြင်း ၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ ကိံ ပန၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ တံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ ဒဿေ တုံ၊ ငါ။ ယံ အညမညဿာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဋ္ဌာယတနိကတ္တာဘာဝဘဝပတ္ထနာနိဗ္ဗန္ဓံ၊ ငါးပါးသော အာယတနရှိသော အတ္တဘောဟူသောဘဝကို တောင့်တသော တဏှာကြောင့်ပြီးသော။ ဧကမ္ပိ၊ တခုသော်လည်းဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ–ခ်ဉ် စပ်) စက္ခာဒိဝိသေသဟေတုတာယ၊ စက္ခုစသော ရုပ်ထူးတို့၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ အညမညဿ အသာဓာရဏာနန္တိ စ၊ ဟူ၍ဝင်း။ ကမ္မဝိသေသောတိ စ၊ ဟူ၍ဝင်း။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုကံသည်။ ယေန ဝိသေ သေန၊ ဖြင့်။ စက္ခုဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေနေဝ၊ ထိုအထူးဖြင့်သာလျှင်။ သောတဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ (နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) ဣန္ဒြိယန္တရာဘာဝပတ္တိတော၊ ဣန္ဒြေတပါး မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ခ်ဉ်။ မဟဂ္ဂတာ၊ ဖြစ်သော။ စေတနာ၊ သည်။ ကဋတ္တာရူပါနံ၊ ကမ္မရေပ တို့အား။ ကမ္မပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝစနေန၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ဟောသောစကားဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ခ်ဉ်။ ဝိဒ္ဓမာနာနံ၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ကဋတ္တာရူပါနံ၊ တို့၏။ ဧကော၊ သော။ စေတနာ၊ သည်။ ကမ္မပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ အပ်၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) ဟိ–ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒါ၊ ထိုပဋိသန္ဓေအခါခ်ဉ်။ နာနာစေတနာယ၊ အထူးထူးသော စေတနာကြောင့်။ ဣန္ဒြိယုပ္ပတ္တိယံ၊ ဣန္ဒြေတို့ ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ကဋတ္တာရူပံ၊ ကို။ ပရိတ္တေန ကမ္မုနာ စ၊ ကာမကုသိုလ်ကံသည်ဌင်း။ မဟဂ္ဂတေန ကမ္မုနာ စ၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကံသည်ဌင်း။ နိဗ္ဗတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ (ဣတိ၊ ဤသို့သောအနက်သည်။) အာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ ဣတိ–တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဝိညာယတိ၊ အပ်၏။) ဧကော ပဋိသန္ဓိ စ၊ တခုသောပဋိသန္ဓေသည်လည်း။ အနေကကမ္မနိဗ္ဗတ္တာ၊ များသောကံကြောင့်ဖြစ်သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကေနကမ္မေန၊ တခုသောကံကြောင့်။ အနေကိန္ဒြိ ယုပ္ပတ္တိ၊ များစွာသော ဣန္ဒြေတို့၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောအနက်သည်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။

၄၃၅။ ဧတသ၊ ဤတရားသဘောအား။ အနလ္လီနော၊ မငြိမရောက်သော။ နိဿယော၊ မှီရာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနလ္လီနနိဿယော၊ မည်၏။ ရူပသဒ္ဒသခ်ါတော၊ အဆင်း အသံဟု ဆိုအပ်သော။ ဝိသယော၊ အာရုံကို ရ၏။ ဂန္ဓရသာနံ၊ တို့၏။ နိဿယာ၊ တို့သည်။ ဃာနဇိဝှါနံ၊ တို့၏။ နိဿယေ၊ မှီရာမဟာဘုတ်တို့ကို။ [ဇ၃] အလ္လီယန္တိ၊ ငြိကုန် ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထို ဂန္ဓ ရသတို့သည်။ နိဿယဝသေန၊ မှီရာဘူတရုပ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အလ္လီနာ၊ ငြိကုန် ရောက်ကုန်၏။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ကာယနိဿယအလ္လီနံ၊ ကာယပသာဒ၏ မှီရာဖြစ်သော ဘူတရုပ်ကို ငြိ၏ ရောက်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဘူတတ္တာ၊ ဘူတရုပ်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (သီမူအရအားဖြင့် ဘူတတ္တ ယတ္တာ၊ ဘူတရုပ်သုံးပါးအပေါင်း၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သာ၍ ရှင်းပေ၏) အပရော၊ သော။ နယော၊ ကို။ (မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ့။) ဝါ၊ အပရော နယော၊ နည်းတပါးကား။ စက္ခုသောတာနိ၊ စက္ခုနှင့် သောတတို့သည်။ အပ္ပတ္တဝိသယဂ္ဂါဟကာနိ၊ မိမိသို့မရောက်သော အာရုံကို ယူတတ်ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သာန္တရေ စ၊ ဖလ်မှန်အခြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အဓိကေ စ၊ တောင် စသည် လွန်ကဲကြီးကျယ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဝိသယေ၊ အဆင်း အသံ အာရုံ၌။ ဝိညာဏုပ္ပတ္တိဟေတုဘာဝတော၊ ဝိညာဉ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သောတမ္ပိ၊ သောတပသာဒရုပ်သည်လည်း။ သမ္ပတ္တဝိသယဂ္ဂါဟိ၊ မိမိသို့ရောက်သော အာရုံကို ယူတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) သောတံ၊ သည်။ သမ္ပတ္တဂ္ဂါဟိ၊

သည်။ ယဒိ (သိယာ)၊ အံ့။ စိတ္တဧော၊ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော။ သဒ္ဒေါ၊ သည်။ သောတဝိညာဏသ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ နသိယာ၊ ရာ။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊ စိတ္တဇရူပ်တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။) ပါဠိယဉ္စ၊ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌လည်း။ အဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဒါရမ္မဏသ၊ ၏။ သောတဝိညာဏာရမ္မဏဘာဝေါ၊ သောတဝိညာဉ်၏ အာရုံ၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ကိဉ္စ၊ အနည်းငယ် ဆိုဖွယ်ရှိသေး၏။ သဒ္ဒသ၊ ၏။ ဒိသာဒေသဝတ္ထာနဉ္စ၊ အရပ်မျက်နှာနှင့် ဖြစ်ရာအရပ်ကို ပိုင်းခြားခြင်းသည်လည်း။ နသိယာ၊ ရာ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အတ္တနော၊ သဒ္ဒါရုံဟူသော မိမိ၏။ ဝိသယိပဒေသသ ဧဝ၊ ဝိသယီဖြစ်သော သောတပသာဒ၏ တည်ရာအရပ်ကိုသာလျှင်။ ဂဟေတဗ္ဗတော၊ ယူအပ်ယူထိုက် ယူနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (ကသ ဝိယ၊ အဘယ်၏ ကဲ့သို့နည်းဟူမူ။) ဂန္ဓသ၊ အနံ့၏။ (ဒိသာဒေသဝတ္ထာနံ၊ သည်။ နသိယာ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအရပ်၌သာလျှင်။ ဌိတော၊ တည်လျက်။ သောတပထေ၊ နည်း၏ လမ်း၌၊ ဝါ၊ သောတဒ္ဒါရ၌။ အာပါထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တတ္ထေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဌိတော၊ လျက်။ သောတပထေ၊ ၌။ အာပါထံ၊ သို့။ သစေ အာဂစ္ဆတိ၊ အံ့။ ဒူရေ၊ ၌။ ဌိတေဟိ၊ တည်သောသူတို့သည်။ ရဇကာဒိသဒ္ဒါ၊ ခဝါသည်စသည်တို့၏ အသံတို့ကို။ စိရေန၊ ကြာမြင့်မှ။ သုယျန္တိ နနု၊ ကြားအပ်ကုန်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သို့ စောဒနာဌားအံ့။ (စိရေန၊ မှ။ သုယျန္တိ၊ ကုန်သည်။) နု၊ မဟုတ်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဒူရာသန္နာနံ၊ အဝေး၌ တည်သောသူ အနီး၌တည်သောသူတို့၏။ (ဂဟဏ–၌ စပ်) ဝါ၊ တို့အား။ ယထာပါကဋ္ဌေ၊ အကြင်အကြင် ထင်ရှားသော၊ ဝါ၊ ထင်ရှားတိုင်း ထင်ရှားတိုင်းသော၊ ဝါ၊ အမှန်အတိုင်း ထင်ရှားသော။ သဒ္ဒေ၊ အသံ၌။ ဂဟဏဝိသေသတော၊ (မနောဝိညာဉ်ဟူသော) ယူခြင်း၏ ထူးခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဒူရာသန္နာနံ၊ သူတို့၏၊ ဝါ၊ သူတို့အား။ ယထာပါကဋ္ဌေ၊ သော။ ဝစနသဒ္ဒေ၊ စကားသံ၌။ ဂဟဏဝိသေသတော၊ ကြောင့်။ အာကာရဝိသေသာနံ၊ အခြင်းအရာအထူးတို့ကို။ အဂ္ဂဟဏံ စ၊ မယူခြင်းသည်ရင်း။ ဂဟဏဉ္စ၊ ယူခြင်းသည်ရင်း။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ရဇကာဒိသဒ္ဒေပိ၊ ၌လည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း။ (ပါကဋ္ဌိဘူတေ–၌ စပ်) အာသန္နဿ၊ နီးသောသူအား။ အာဒိတော၊ မှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ ယာဝ အဝသာနာ၊ တိုင်အောင်။ ကမေန၊ ဖြင့်။ ပါကဋ္ဌိဘူတေ စ၊ ထင်ရှားစွာဖြစ်လတ်သော်ရင်း။ ဒူရဿ၊ ဝေးသောသူအား။ အဝသာနေ ဝါ၊ အဆုံး၌သော်ရင်း။ မဇ္ဈေ ဝါ၊ ၌သော်ရင်း။ ပိဏ္ဍဝသေန၊ အပေါင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တိပါကဋ္ဌိဘူတေ စ၊ မပြတ်ဖြစ်သောအားဖြင့် ထင်ရှားစွာဖြစ်လတ်သော်ရင်း။ သောတဝိညာဏဝီထိယာ၊ ၏၊ ဝါ၊ မှ။ ပရတော၊ ၌။ ပဝတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ နိစ္စယဂ္ဂဟဏာနံ၊ မနောဒွါရိကဝိညာဉ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်း မှတ်ယူခြင်းတို့၏။ ဝိသေသတော၊ ကြောင့်။ လဟုကံ၊ လျင်စွာ။ သုတော၊ ကြားအပ် ၏။ စိရေန၊ မှ။ သုတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိမာနော၊ ထင်မှတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သော သဒ္ဒေ၊ သည်။ ယတ္ထ၊ အကြင်ဘူတရုပ်အပေါင်း၌။ ဥပ္ပန္နော၊ ၏။ တန္နိဿိတောဝ၊ ထိုဘူတရုပ်အပေါင်းကို မှီလျက်သာလျှင်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝိဇ္ဇမာနကဏ္ဌေ၊ ထင်ရှားရှိဆဲခဏ၌။ သောတဿ၊ အား။ အာပါထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏။ သဒ္ဒဿ၊ အသံ၏။ ဘူတပရမ္မရာယ၊ ဘုတ်အဆက်ဆက်ဖြင့်။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်အရပ်၌။ ပဝတ္တိ၊ ဆက်၍ဖြစ်ခြင်းသည်။ ယဒိ နတ္ထိ၊ အံ့။ ကထံ၊ သို့လျှင်။ ပဋ္ဌေဝေသုပ္ပတ္တိ၊ ပဲ့တင်သံ၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။)ဣတိ၊ ငြားအံ့။ ဒူရေ၊ ၌။ ဌိတောပိ၊ တည်သော်လည်း၊ ဝါ၊ တည်သည်လည်းဖြစ်သော။ သဒ္ဒေ၊ သည်။ (ပစ္စယောဟောတိ–၌ စပ်) အညတ္ထ၊ တပါးသော အရပ်၌။ ပဋ္ဌေဝေသုပ္ပတ္တိယာ စ၊ ၏ ၎င်း။ ဘာဝနာဒိစလနဿစ၊ အိုးခွက်စသည် လှုပ်ခြင်း၏ ၎င်း။ (ပစ္စယော–၌ စပ်) အယောကန္တော၊ သံလိုက်ဓာတ်သည်။ အယောစလနဿ၊ သံတုံးသံချောင်းတို့လှုပ်ခြင်း၏။ (ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၃၆။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ လက္ခဏာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိဘာဝိတမ္ပိ၊ ထင်စွာပြအပ်ခဲ့သော်လည်း၊ ဝါ၊ ပြအပ်ခဲ့ပြီးလည်းဖြစ်သော။ စက္ခုံ၊ ကို။ ဌိတဋ္ဌာနဒိတော၊ တည်ရာဌာနအစရှိသည်ဖြင့်။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ၄၊။ စက္ခု စေတ္ထာတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ပါ၌၌။ စက္ခု၊ သည်။ သာဓယမာနံ၊ ပြီးစေလျက်။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဣတိ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ စ–ကာရော၊ စ–သဒ္ဒါသည်။ ဗျတိရေကတ္ထော၊ ဗျတိရိက်အနက်ရှိ၏၊ ဝါ၊ အထူးအပိုအလွန်ဟူသောအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုစ–သဒ္ဒါဖြင့်။ အသ၊ ထိုစက္ခုပသာဒ၏။ ဝုစ္စမာနမေဝ၊ ဆိုအပ်လတ်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိသေသံ၊ ကို။ ဧတေတေ၊ ထွန်းပြ၏။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ယထာနိဒ္ဒိဋ္ဌေသု၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ ဧတေသု ဥပါဒါရူပေသု၊ ဤဥပါဒါရုပ်တို့တွင်။ သရီရသဏ္ဌာနပ္ပတ္တိဒေသေတိ ဧတေန၊ ဤပါ၌ဖြင့်။ အဝသေသံ၊ သော။ ကဏ္ဍမဏ္ဍလံ၊ မျက်နက်ဝန်းကို။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ သ္မေဟမိဝ၊ ဆီကဲ့သို့။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ အက္ခိပဋလာနိ၊ မျက်လွှာတို့ကို။ ဗျာပေတွာ၊ နံ့စေ၍။ ဌိတာဟောဝ၊ တည်သည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ အတ္တနော၊ ၏။ နိဿယဘူတာ ဟိ၊ မှီရာဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ဓာတူဟိ၊ တို့သည်။ ကတူပကာရံ၊ ပြုအပ်သော ကျေးဇူးရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကျေးဇူးပြုအပ်သည်ဖြစ်၍။ တန္နိဿိတောဟောဝ၊ ထိုဓာတ်လေးပါးကိုမှီသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ အာယုဝဏ္ဏာဒီဟိ၊ ဧ၀ိတိ ဧ ဒေ အဆင်းစသည်တို့သည်။ အနုပါလိတံ၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ပရိဝါရိတံ၊ ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍။ တိသန္တတိရူပ သမုဋ္ဌာပကေဟိ၊ တိသန္တတိရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော။ [၉၄] ဥတုစိတ္တာဟာရေဟိ၊ တို့သည်။ ဥပတ္ထမ္ဘိယမာနံ၊ ထောက်ပံ့အပ်သည်ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ သတ္တအက္ခိပဋလဗျာပနဝစနေနေဝ၊ ခုနစ်ခုသော မျက်လွှာတို့ကို ပျံ့နံ့စေခြင်းကို ဆိုခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ စက္ခုဿ၊ စက္ခုပသာဒရုပ်၏။ အနေကကလာပဂတဘာဝံ၊ များစွာသောကလာပ်တို့၌ တည်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပမာဏတော ဥိကာသိရမတ္တန္တိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဥိကာသိရမတ္တော၊ သန်းဦးခေါင်မျှသော။ ပဒေသော၊ ၌။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ၏။ နိဿယဘာဝတော၊ မှီရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ နိဿယပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝတ္ထုဘာဝံ၊ တည်ရာ၏ အဖြစ်ကို။ အာဝဇ္ဇနသမ္ပဋိစ္ဆနာဒီနံ၊ ရှိကုန်သော။ တဒါရမ္မဏာဝသာနာနံ၊ တဒါရုံ

အဆုံးရှိကုန်သော စိတ်တို့၏။ သမဝသရဌာနတော၊ ကောင်းစွာသက်ရောက်ရာဌာန၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သမဝသရဒါနတော၊ ကောင်းစွာ သက်ရောက်ခြင်းကို ပေးခြင်းကြောင့်။ သီမူ ယုတ္တာတရပေတည်း။) ဒွါရဘာဝံ၊ ဒွါရ၏ အဖြစ်ကို။ ပန၊ ဆက်။ တံ ဇတံ စက္ခု၊ ထိုစက္ခုပသာဒရုပ်ကို။ (ဝုတ္တံ–၌ စပ်) အဓိဋ္ဌာနဘောဒတော၊ မျက်လုံးနှစ်ဖက်ဟူသော တည်ရာအပြားအားဖြင့်ရင်း။ (အနေကမ္မိသမာနံ–၌ စပ်) တတ္ထာပိ၊ ထိုတည်ရာတို့၌လည်း။ ပစ္စေကံ၊ သီး။ အနေကကလာပဂတဘာဝတော၊ များစွာသော ကလာပ်တို့၌ တည်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်ရင်း။ အနေကံ၊ များသည်။ သမာနမ္မိ၊ သော်လည်း။ သာမညနိဒ္ဒေသေန၊ အားဖြင့်။ အာဝဇ္ဇနာယ၊ ဝဇ္ဇန်း၏၊ ဝါ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း၏။ ဇကတ္တာ စ၊ တခုတည်း၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဇကသ္မိံ ခဏေ၊ ၌။ ဇကသေဝ၊ တခုသော စက္ခု၏ သာလျှင်။ ကိစ္စကရတ္တာ စ၊ စက္ခုဝိညာဉ်၏ တည်ရာ၏ ကိစ္စကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဇကံ၊ တခုတည်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇဝမ္မိ၊ ဤသို့ပင်ဆိုငြားသော်လည်း။ ဗဟူသု၊ များစွာသော စက္ခုပသာဒတို့တွင်။ ဇကသေဝ၊ တခု၏ သာလျှင်။ ကိစ္စကရတ္တံ၊ ကိစ္စကိုပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ကထံ၊ လျှင်။ (ဂဟေတမ္ဘံ၊ နည်း။) တတ္ထ၊ ထိုများစွာသော စက္ခုပသာဒတို့တွင်။ ယံ၊ အကြင်စက္ခုပသာဒသည်။ ဝိသဒံ၊ သန့်ရှင်းသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ရူပါဘိဃာတာရဟံ၊ အဆင်း၌ (ဝါ) အဆင်း၏ ထိခိုက်ခြင်းကို ထိုက်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုစက္ခုပသာဒသည်။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ နိဿယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတမ္ဘံ၊ ၏။ (ကော ဝိယ၊ နည်းမူကား။) ကာယဝိညာဏဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘာဝေ၊ ၌။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိသေသော ဝိယ၊ ရုံထူးကဲ့သို့တည်း။

မနုပသဿတီတိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ မ–ကာရော၊ သည်။ ပဒသန္ဓိကရော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းကိုပြု၏။ အထ ဝါ၊ တနည်းသော် ကား။ မနူတိ၊ ကား။ မစ္ဆော၊ လူသည်။

အဂ်ုလိဝေဓကံ၊ ဟူသည်။ အဂ်ုလီယကံ၊ လက်စွပ်တည်း။

စက္ခု၊ ကို။ ဝိသမဗ္ဗောသယတာယ၊ မည်ညွှတ်သည်၌ အလိုအစ္ဆောသယရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝမ္မိကဆိဒ္ဒါဘိရတ သပ္ပေါ ဝိယ၊ တောင်ပို့ခေါင်း၌ မွေ့လျော်သော မြွေကဲ့သို့။ (ပသိတဗ္ဗံ၊ ၏။) သောတံ၊ ကို။ ဗိလဗ္ဗောသယတာယ၊ နားပေါက် အခေါင်း၌ အလိုအစ္ဆောသယရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒကဗိလာဘိရတကုမ္ဘီလော ဝိယ၊ ရေနက်ထဲ၌ မွေ့လျော်သော မိကျောင်းကဲ့သို့။ (ပသိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ဃာနံ၊ ကို။ အာကာသဗ္ဗောသယတာယ၊ ဟင်းလင်းပြင်၌ အလိုအစ္ဆောသယရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဇ္ဇောကာသာဘိရတပက္ခီဝိယ၊ အရှုပ်အထွေးမရှိသော ကောင်းကင်၌ မွေ့လျော်သောငှက်ကဲ့သို့။ (ပသိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ဇိဝှါ၊ ကို။ ဂါမဗ္ဗောသယတာယ၊ ရွာ၌ အလိုအစ္ဆောသယရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂါမာဘိရတကုက္ကုရော ဝိယ၊ ရွာ၌မွေ့လျော်သော ခွေးကဲ့သို့။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။) ကာယော၊ ကို။ ဥပါဒိန္နကဗ္ဗောသယတာယ၊ ဥပါဒိန္နကကိယ်၌ အလိုအစ္ဆောသယရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာမကသုသာနာဘိရတသိဂ်ါလော ဝိယ၊ သူကောင်စိမ်းပစ်ရာ သုသာန်၌ မွေ့လျော်သော မြေခွေးကဲ့သို့။ ပသိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသ္သေန္တော၊ ၍။ ဝမ္မိကပေ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ စက္ခုဿ၊ ၏။ ဝိသမဗ္ဗောသယတာ၊ မည်ညွှတ်သည်၌ အလိုအစ္ဆောသယရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဝုတ္တာ–၌ စပ်) ဝိသမဗ္ဗောသယံ ဝိယ၊ မည်ညွှတ်သည်၌ အလိုအစ္ဆောသယရှိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ စက္ခုမတော၊ မျက်စိရှိသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ အစ္ဆောသယဝသေန၊ ဖြင့်။ စက္ခု၊ ကို။ ဝိသမဗ္ဗောသယံ၊ မည်ညွှတ်သည်၌ အလိုအစ္ဆောသယရှိသည်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သေသေ သုပိ၊ ကြွင်းသော ပသာဒရုပ်တို့၌လည်း။ ဇသ နယော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ သဗ္ဗောပိ၊ သော။ ယထာဝုတ္တော၊ စက္ခုပသာဒ အရာ၌ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ ပပဉ္စော၊ အကျယ်ကို။ သောတာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၄၃၇။ စက္ခုမ္မိ၊ စက္ခုပသာဒ၌။ ဝါ၊ ကား။ စက္ခုဿ၊ ၏။ ပဋိဟနနံ၊ ထိခိုက်ခြင်းသည်။ စက္ခုပဋိဟနနံ၊ မည်၏။ ဇတသ၊ ဤတရားသဘောအား။ တံ၊ ထိုစက္ခု၌ ထိခိုက်ခြင်းဟူသော။ လက္ခဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ စက္ခုပဋိဟနနလက္ခဏံ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ရာ၌။ ပဋိဟနနံ၊ ထိခိုက်ခြင်းဟူသည်။ ယထာဝုတ္တော၊ သော။ အဘိဃာတောဝ၊ ရှေးရှုထိခိုက်ခြင်းသာလျှင်တည်း။ ဝိသယဘာဝေါ၊ အာရုံ၏ အဖြစ်ဟူသည်။ အာရမ္မဏပစ္စယတာ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ အဖြစ်တည်း။ သာ ဇဝ၊ ထိုအာရမ္မဏပစ္စည်း၏ အဖြစ်သည်ပင်လျှင်။ ဂေါစရတာ၊ ရု၏ အဖြစ်သည်။ ကာမံ ဟောတိ၊ ၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ ဝိသယဂေါစရာနံ၊ ဝိသယနှင့် ဂေါစရတို့၏။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ၏။ အနညတ္ထဘာဝေါ၊ ရူပါရုံမှ တပါးသောအာရုံ၌ မဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဝိသယဘာဝေါ၊ မည်၏။) စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ၏။ တဗ္ဗဟုလစာရိတာ စ၊ ထိုရူပါရုံ၌ များစွာဖြစ်လေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ (ဂေါစရတာ၊ မည်၏။) စ၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုရူပါရုံ၏။ ဝိသယဘာဝေါ၊ အာရုံ၏ အဖြစ်၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ပရတော၊ နောက် (နှာ–၁၂၄)၌။ အာဝိဘဝိဿတိ၊ တံ့။ ယတ္ထ ပနကာယဝိညတ္တိအာဒိကေ၊ အကြင်ကာယဝိညတ်အစရှိသော ရုပ်၌ကား။ (ယတ္ထ အစ္စဲကို ပြသည်)

[ဇ၅] ၄၃ဝ။ ဣတ္ထိယာ၊ ၏။ ဘာဝေါ၊ သည်။ (ဣတ္ထိဘာဝေါ၊ မည်၏။) ဝါ၊ ကား။ ဇတေန၊ ဖြင့်။ ဣတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ စိတ္တံ စ၊ သည်ရင်း။ အဘိဓာနဋ္ဌာ၊ အမည်သည်ရင်း။ ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့စိတ်နှင့် အမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ ဣတ္ထိဘာဝေါ၊ မည်၏။ ဇတေသ၊ အား။ တံ၊ ထိုမိန်းမ၏ ဖြစ်ကြောင်းဟူသော။ လက္ခဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)

ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣတ္ထိဘာဝလက္ခဏံ၊ မည်၏။ တတော ဧဝ၊ ထိသို့ ဣတ္ထိဘာဝလက္ခဏာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ တံသဟိတံ၊ ထိုဣတ္ထိဘာဝရုပ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ သန္တာနံ၊ ကို။ ဣတ္ထီတိ၊ ဟူ၍။ ပကာသေန္တိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣတ္ထီတိ ပကာသနရသန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝဏ္ဏသတာ စ၊ လုံးသော ပခုံးရှိသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ အဝိသဒဟတ္ထပါဒါဒိတာ စ၊ မသန့်ရှင်း မထွားကြိုင်းသော လက်ခြေစသည် ရှိသည်၏အဖြစ်သည်ရင်း။ ဣတ္ထိလိင်္ဂံ၊ မည်၏။ ထနမံသာဝိသဒတာ စ၊ သားမြတ်သား၏ (၀ါ) သားမြတ်သားဖြင့် မသန့်ရှင်းသည်၏အဖြစ်သည်ရင်း။ နိမ္မသုဒါဠ္ဍတာ စ၊ မုတ်ဆိတ်ကျင်စွယ် မရှိသည်၏အဖြစ်သည်ရင်း။ ကေသဗန္ဓနံ စ၊ ဆံကိုဖွဲ့ထုံးခြင်းသည်ရင်း။ ဝတ္ထဂ္ဂဟဏဿ၊ အဝတ်ကို ဝတ်ခြင်းသည်ရင်း။ ဣတ္ထီတိ၊ ဟူ၍။ သဏ္ဌာနနဿ၊ အမှတ်ပြုရှိသိခြင်း၏၊ ၀ါ၊ မှတ်သိခြင်း၏။ ပစ္စယဘာဝတော၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတ္ထိနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ ဒဟရကာလေပိ၊ ၌လည်း။ သုပ္ပကမုသလကာဒီဟိ၊ ဗန်းငယ် ကျည်ပွေ့ငယ် စသည်တို့ဖြင့်၊ ၀ါ၊ ဗန်းအတု ကျည်ပွေ့အတု စသည်တို့ဖြင့်။ ကီဠာ စ၊ ကစားခြင်းသည်ရင်း။ မတ္တိကတက္ကေန၊ မြေညက်ယောက်လုံးဖြင့်။ သုတ္တကန္တနာဒိ စ၊ ချည်ငင်ခြင်းအစရှိသည်သည်ရင်း။ ဣတ္ထိကုတ္တံ၊ မည်၏။ ဣတ္ထိကိရိယာ၊ မိန်းမ၏အပြုအမူတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အဝိသဒဌာနကမနာဒိကော၊ မသန့်ရှင်းသော ရပ်ခြင်း သွားခြင်း အစရှိသော။ အာကာရော၊ သည်။ ဣတ္ထာကပ္ပေါ၊ မည်၏။ အပရော နယော၊ ကား။ ဣတ္ထိနံ၊ တို့၏။ မုတ္တကရဏံ၊ ကျင်ငယ်စွန့်ကြောင်းဖြစ်သော အင်္ဂါသည်။ ဣတ္ထိလိင်္ဂံ၊ မည်၏။ သရာဓိပ္ပါယာ၊ အသံနှင့်အလိုတို့သည်။ ဣတ္ထိနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ အဝိသဒ္ဌာနကမနနိသဒ္ဒေါခါဒနဘောဇနာဒိကာ၊ မသန့်ရှင်းသောရပ်ခြင်း သွားခြင်း ထိုင်ခြင်း ခဲခြင်း စားခြင်း အစရှိသည်တို့သည်။ ဣတ္ထိကုတ္တံ၊ မည်၏။ ဣတ္ထိသဏ္ဌာနံ၊ သည်။ ဣတ္ထာကပ္ပေါ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဣမာနိ ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒီနိ၊ ဤဣတ္ထိလိင်စသည်တို့သည်။ ယထာသကံ၊ အကြင်အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ ၀ါ၊ မိမိမိနှင့်ဆိုင်သော။ ကမ္မာဒိနာ၊ ကံအစရှိသော။ ပစ္စယေန၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ နိပိ၊ ကုန်သော်လည်း။ ယေဘုယ္ယေန၊ အားဖြင့်။ ဣတ္ထိဇ္ဇိယသဟိတေ၊ တကွဖြစ်သော။ သန္တာနေ ဧဝ၊ ၌သာလျှင်။ တံတဒါကာရာနိ၊ ထိုထိုအခြင်းအရာရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣတ္ထိဇ္ဇိယံ၊ သည်။ တေသံ၊ ထိုဣတ္ထိလိင်် စသည်တို့၏။ ကာရဏံ၊ တည်း။ ဣတိ ကတွာ၊ ၍။ ဣတ္ထိလိင််။ပ။ ပစ္စုပဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒီသု ဧဝ၊ တို့၌သာလျှင်။ ကာရဏဘာဝသခ်ါတေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အဓိပတိဘာဝေန၊ အစိုးရသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ တဿ၊ ထိုဣတ္ထိဘာဝရုပ်၏။ ဣန္ဒြိယတာ၊ ဣန္ဒြေ၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဣတ္ထိဇ္ဇိယသဟိတေ၊ တကွဖြစ်သော။ (သီမူနှင့်အညီပင်) သန္တာနေ၊ ၌။ ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိအာကာရရူပပစ္စယာနံ၊ ဣတ္ထိလိင်် အစရှိသော အခြင်းအရာရှိသော ရုပ်တို့၏အကြောင်းဖြစ်သော ကံ စိတ် ဥတုအာဟာရတို့၏၊ ၀ါ၊ တို့သည်။ အညထာ၊ ဣတ္ထိလိင််စသည်မှ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနုပ္ပါဒနတော စ၊ မဖြစ်စေခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဣတ္ထိဂ္ဂဟဏဿ၊ မိန်းမဟု ယူခြင်း သိခြင်း၏။ (ပစ္စယ–၏ သမ္မန်၊ ဣတ္ထီတိ ဂဟဏဿ–ဟု ရှိလျှင်သာ၍ကောင်း၏) တေသံ ရှုပါနံ၊ ထိုဣတ္ထိလိင််စသော အခြင်းအရာရှိသော ရုပ်တို့၏။ (ဘာဝသမ္မန်) ပစ္စယဘာဝတော စ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။

ပန၊ သော်လည်း။ ဣတ္ထိဇ္ဇိယံ၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘာဝဒသကေပိ၊ ၌သော်လည်း။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ နု ဧနကံ၊ မဖြစ်စေတတ်။ နာပိ အနုပါလကံ၊ စောင့်လည်းမစောင့်ရှောက်တတ်။ ဥပတ္ထမ္ဘကံ ၀ါ၊ ထောက်ပံ့တတ်သည်မူလည်း။ နာပိ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ အညကလာပရူပါနံ စ၊ တပါးသောကလာပ်၌ ရုပ်တို့ကိုလည်း။ (သီမူနှင့်အညီ သမာသ်သာ သင့်သည်) (ဥပတ္ထမ္ဘကံ၊ သည်။) နု (ဟောတိ)၊ ဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဣတ္ထိဇ္ဇေကို။ ဧဝိတ္ထိဇ္ဇိယံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သကလာပရူပါနံ စ၊ တို့၏ရင်း။ အာဟာရော ဝိယ ၀ါ၊ ကဲ့သို့မူလည်း။ ကလာပန္တရရူပါနဉ္စ၊ တို့၏ရင်း။ "ဣဇ္ဇိယ အတ္ထိ အဝိဂတပစ္စယော"တိ၊ အဝိဂတပစ္စည်းဟူ၍။ ပါဠိယံ၊ ၌။ နု ဝုတ္တံ၊ အပ်။ စ၊ ဆက်။ လိင်္ဂါဒီနိ၊ တို့သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစ္စယန္တရာဓိနာနိ၊ အကြောင်းတပါးနှင့် စပ်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယတ္ထ၊ အကြင်မိန်းမ၏ အသွင်သဏ္ဌာန်၌။ အသ၊ ထိုဣတ္ထိဇ္ဇေ၏။ အာဓိပစ္စံ၊ အစိုးရသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံသဒိသေသု၊ ထိုမိန်းမ၏အသွင်သဏ္ဌာန်နှင့် တူကုန်သော။ မတစိတ္တကတရူပေသုပိ၊ အသေကောင်ရုပ် ပန်းချီဆေးရေးရုပ်တို့၌လည်း။ တံသဏ္ဌာနတာ၊ ထိုမိန်းမ၏ အသွင်သဏ္ဌာန်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ပုရိသိဇ္ဇိယေပိ၊ ၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပုရိသိဇ္ဇေအရာ၌။ ဝိသဒိသံ၊ မတူသော။ ယံ၊ အကြင်လိင်အစရှိသည်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုလိင်အစရှိသည်ကို။ ဝုတ္တနယာ နုသာရေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တယိဒံ–တံ ဣဒံ ဒွယံ၊ ထိုဘာဝရုပ်နှစ်ပါး အပေါင်းသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကသ္မိံ၊ သော။ သန္တာနေ၊ ၌။ သဟ၊ ကွ။ နု ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) "ယသ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ ဣတ္ထိဇ္ဇိယံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ ပုရိသိဇ္ဇိယံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလတ်သော်။ နော၊ မဖြစ်။" ဣတိအာဒိဝစနတော၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသောကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့တကွမဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဥဘတောဗျဉ္ဇနကဿပိ၊ ဥဘတောဗျည်း၏လည်း။ ဧကသ္မိံ ခဏေ၊ ၌။ ဧကမေ၀၊ တခုတည်းသော ဣန္ဒြေသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ယေ ပန၊ အကြင်ဆရာတို့သည်ကား။ ဘာ၀ရူပံ၊ သည်။ သရီရေကဒေသဝုတ္တိ၊ ကိုယ်၏တစိတ်တဒေသသောအရပ်၌ ဖြစ်ခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဆရာတို့၏။ (သီမူနှင့်အညီပင်၊ ပေါင်းဆည်းဖွယ် မရှိသောကြောင့် ပိ–သဒ္ဒါအပိုပင်) တံ၊ ထိုစကားသည်။ မိစ္ဆာ၊ မှား၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ဌ၊ တဒုဘယမ္ပိ။ပ။ ဗျာပကမေ၀ါတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ (နိ၀တ္တေန္တော အာဟ–တို့၌စပ်) ယဒိ ဧ၀ံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်လတ်သော်။ ကာယပ္ပသာဒေန၊ နှင့်။ သက်ရော၊ ရောယှက်ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာသင်္ကီ၊ တွေးတောယုံမှားခြင်းကို။ နိ၀တ္တေန္တော၊ ၍။ နု စ ကာယပ္ပသာဒေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပါဠိ၏။ အတ္ထော၊

ကား။ [၉၆] သကလသရီရဗျာပိတာယ၊ တကိုယ်လုံးခ္ဍ ပျံ့နှံ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယပ္ပသာဒေန၊ သည်။ အဋ္ဌိတောကာသေ၊ မတည်ရာအရပ်ခ္ဍ။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တမ္ဘတံ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ယဒိပိ နာသဒ္ဓေတိ၊ အကယ်၍ကား မရောက်ပေ။ ပန၊ သော်လည်း။ ဘိန္နနိဿယတ္တာ၊ ပြားသောမှီရာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေန၊ ထိုကာယပသာဒသည်။ ဌိတောကာသေ၊ ခ္ဍ။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝတ္တမ္ဘတံ၊ သို့။ နာပဒ္ဓေတိ၊ မရောက်။ ဣတိ၊ သို့။ အယမေဝ၊ ဤစကား သည်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိခ္ဍ။ (စ–ကား ပဒါလင်္ကာရတည်း) နိပ္ပရိယာယကထာ၊ မသွယ်မဝိုက် တိုက်ရိုက်ဖြစ်သော စကား တည်း၊ ဝါ၊ မုချစကားတည်း။ (အဓိပ္ပါယတ္ထအဖွင့်ဟု ယူရာ၏) ရူပရသာဒယော ဝိယာတိ ဧတေန၊ ဖြင့်။ သမာနနိဿယေ သုပိ၊ တူသော မှီရာရှိသော ရုပ်တို့ခ္ဍသော်လည်း။ လက္ခဏာဘေဒတော၊ လက္ခဏာအပြားအားဖြင့်၊ ဝါ၊ လက္ခဏာ၏ ကွဲပြား ခြင်းကြောင့်။ သင်္ကရော၊ သည်။ နတ္ထိ နာမ၊ မရှိတုံ့သေး၏။ ဘိန္နနိဿယသဘာဝေသု၊ ကွဲသော မှီရာရှိသော သဘောတရား တို့ခ္ဍ။ ကိမင်္ဂံ ပန၊ အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသ္သေတိ၊ ၏။

၄၃၉။ သဟရေ္ဝပါနုပါလနလက္ခဏန္တိ၊ ကား။ အတ္တနာ၊ နှင့်။ သဟဇာတရ္ဝပါနံ၊ တကွဖြစ်သောရုပ်တို့ကို။ အနုပါလန လက္ခဏံ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဧဝိတိန္ဒြိယသ၊ ၏။ ဧကန္တကမ္မဇတ္တာ၊ စင်စစ် ကမ္မဇရုပ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဟ ဇဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ သဟဇ–သဒ္ဒါဖြင့်ပင်လျှင်။ အနုပါလေတဗ္ဗာနမ္မိ၊ စောင့်ရှောက်အပ်သောရုပ်တို့၏လည်း။ ကမ္မဇောဝေါ၊ သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဇဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ နာ ကတံ၊ မပြုအပ်။ ယထာသကံ ခဏမတ္တဋ္ဌာယိနောပိ၊ အကြင် အကြင်မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်သော (ဝါ) မိမိ မိမိနှင့်ဆိုင်သော ခဏမျှတည်လေ့ရှိသော်လည်း၊ ဝါ၊ တည်လေ့ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ကမ္မဇရုပသ၊ ကို။ (အနုပါလကာ–ခ္ဍစပ်) ဝါ၊ ၏။ ပဝတ္တိဟေတုဘာဝေန၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်း–မျှခြင်း၏အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ တံ၊ ထိုဧဝိတိန္ဒြေသည်။ အနုပါလကံ၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်တတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဟဇရ္ဝပါနုပါလနလက္ခဏံ၊ တကွဖြစ် သောရုပ်တို့ကို အစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အာဟာရာဒိ၊ အာဟာရအစရှိသည်သည်။ အာဟာရဇာဒိနံ၊ အာဟာရဇရုပ်စသည်တို့၏။ ဌိတိဟေတု၊ တည်ခြင်း၏အကြောင်းသည်။ (ဟောတိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကမ္မံယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ကမ္မဇာနံ၊ တို့၏။ ဌိတိဟေတု၊ သည်။ ဘဝိတုံ၊ ၄ါ။ နာ အရဟတိ၊ မထိုက်။ ကိံ ကာရဏာ၊ ကား။ တခ်ဏာဘာဝတော၊ ထိုခဏခ္ဍ ကံ၏မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ တေသန္တိ၊ ကား။ သဟဇရ္ဝပါနံ၊ သဟဇာတ်ရုပ်တို့ကို။ ပဝတ္တနာ၊ မပြတ်ဖြစ်စေခြင်းဟူ သည်။ ယာပနံ၊ မျှစေခြင်းပင်တည်း။ ဌပနံ၊ တည်စေခြင်း–ထားခြင်းဟူသည်။ ဌိတိဟေတုတာ၊ တည်ခြင်း၏အကြောင်း၏ အဖြစ်တည်း။ အတ္တနာ၊ သည်။ အနုပါလနဝသေန၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယာပေတဗ္ဗာနိ၊ မျှစေအပ် ကုန်သော။ ပဝတ္တေတဗ္ဗာနိ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ ဘူတာနိ၊ တို့သည်။ ဧတသ၊ ဤဧဝိတိန္ဒြေ၏။ ပဒဋ္ဌာနံ၊ နီးသော အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယာဝယိတဗ္ဗဘူတပဒ္ဌာနံ၊ မည်၏။ အနုပါလနလက္ခဏာဒိမှိတိ (ဧတ္ထ)၊ ခ္ဍ။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တနရသာဒိမေဝ၊ ရသစသည်ကိုသာလျှင်။ သင်္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းယူ၏။ အတ္ထိကွဏေယေဝါတိ၊ ကား။ အနုပါလေတဗ္ဗာ နံ၊ စောင့်ရှောက်အပ်ကုန်သော ရုပ်တို့၏။ အတ္ထိကွဏေယေ၊ ရှိဆဲခဏခ္ဍသာလျှင်။ ဟိ၊ မှန်။ အနုပါလေတဗ္ဗေ၊ အပ်သော။ ဥပ္ပလာဒိမှိ၊ ကြာစသည်သည်။ အသတိ၊ သော်။ ဥဒကံ၊ သည်။ ကိံ၊ ကို။ အနုပါလေယျ၊ စောင့်ရှောက်နိုင်ရာအံ့နည်း။ ။ ကမ္မ ဇာနံ၊ ရုပ်တို့၏။ ဌိတိဟေတုံ၊ တည်ခြင်း၏အကြောင်းကို။ အန္တရေန၊ ကြဉ်၍။ ဌိတိ၊ တည်ခြင်းသည်။ ယဒိ နာ ဟောတိ၊ မဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝိတိန္ဒြိယသ၊ ၏။ ဌိတိဟေတု၊ သည်။ ကော၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ သယန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ။။ ကမ္မဇာနံ၊ တို့၏။ ဌာနံ၊ တည်ခြင်းသည်။ ဧဝိတိန္ဒြိယပဋိဗဒ္ဓံ၊ ရှေ့နှင့်စပ်သည်။ ယဒိ (သိယာ)၊ အံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လတ်သော်။ သဗ္ဗကာလံ၊ သိမ်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နာ ဌပေတိ၊ မထားသနည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နာ ဘဂ်တောတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တသ တသ အနုပါလနာဒိကသ၊ ထိုထိုအနုပါလန အစရှိသောကိစ္စကို။ သာဓနတော၊ ပြီးစေခြင်း ကြောင့်။ တံသာဓနဋ္ဌ၊ ထိုအနုပါလန အစရှိသောကိစ္စကို ပြီးစေခြင်းသည်လည်း။ ဧဝံမာနတာဝိသေသသ၊ အသက်ရှင်ဆဲ အဖြစ်ဟူသောအထူး၏။ ပစ္စယဘာဝတော၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓရူပသ၊ ၏။ မတရူပတော စ၊ သူသေ၏ရုပ်မှ ၎င်း။ (ဝိသေသော–ခ္ဍ စပ်) ကမ္မဇေသ စ၊ ၏၎င်း။ တဒနုဗန္ဓဘူတသ စ၊ ထိုကမ္မဇရုပ်ကို အစဉ်လိုက်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော ရုပ်၏၎င်း။ ဥတုသမုဋ္ဌာနာဒိတော စ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန် အစရှိသောရုပ်မှ၎င်း။ ဝိသေသော၊ ကို။ ဧဝိတိန္ဒြိယကတော၊ ဖြစ်သည် ပြုအပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဧဝိတိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ခဏဋ္ဌိတိယာ ဧဝ၊ ခဏခ္ဍ၏သာလျှင်၊ ဝါ၊ ခဏမျှ တည်ခြင်း၏သာလျှင်။ (ကာရဏာ၊ သည်။) နာ၊ မဟုတ်သေး၊ ပဗန္ဓာနုပစ္ဆေဒသာပိ၊ ကမ္မဇရုပ်အစဉ်မပြတ်ခြင်း၏လည်း။ ကာရဏာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတရထာ၊ ဖြင့်။ (အတ္ထေ ဂယှမာနေ) အာယုက္ခယတော၊ အသက်၏ကုန်ခြင်း ကြောင့်။ မရဏံ၊ သည်။ နာ ယုဇ္ဇေယ္ယ၊ မသင့်လေရာ။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

၄၄၀။ ဟဒယဝတ္ထု၊ သည်။ မနောဓာတုမနောဝိညာဏဓာတူနံ၊ တို့၏။ နိဿယလက္ခဏံ၊ မှီရာဟူသော လက္ခဏာ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုသော။ ဧတံ၊ ဤလက္ခဏာကို၊ ဝါ၊ ဤစကားကို။ ကထံ၊ လျှင်။ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ သိအပ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ အာဂမတော စ၊ အာဂုံပါဠိအားဖြင့်၎င်း။ ယုတ္တိတော စ၊ အကြောင်းယုတ္တိအားဖြင့်၎င်း။ (ဝိညာတဗ္ဗံ၊ ၏။) (ဟိ၊ချဲ့။)ယံ ရူပံ နိဿယ။ပ။ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယောတိ၊ ဟူသော။ [၉၇] ဧဝမာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိသည်။ အာဂမော၊ ပေတည်း။ ယဒိ ဧဝံ၊ သော်။ ရူပကဏ္ဍေ၊ ခ္ဍ။ တံ၊ ထိုဟဒယဝတ္ထုကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နာ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုရူပကဏ္ဍခ္ဍ။ အဝစနံ၊ မဟောခြင်းသည်။ အညကာရဏာ၊ တပါးသော အကြောင်းရှိ၏။ တံ၊ ထိုအကြောင်းသည်။ ကိံ ပန၊ ပါနည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ ဒေသနာဘေဒေါ၊ ဒေသနာတော်၏ ကွဲပြားခြင်းပေတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ၊ တို့သည်။ ဧကန္တတော၊ ဖြင့်။

စက္ခာဒိနိဿယာနိ၊ စက္ခုစသည်လျှင် မှီရာရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ) ယထာ၊ သကဲ့သို့။ ဧဝံ။ တူ။ မနောဝိညာဏံ၊ သည်။ ဧကန္တေန၊ ဖြင့်။ ဟဒယဝတ္ထုနိဿယံ၊ သည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ စ၊ ဆက်၊ ဝါ၊ သည်မျှသာမကသေး၊ ဝတ္ထုဒုကာဒိ ဒေသနာ၊ သည်။ အတ္ထိ ရှုပ်။ပ။ နု ဝတ္ထုတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ၏။ ယမ္မိ၊ အကြောင်မနောဝိညာဉ်သည်လည်း။ ဧကန္တတော၊ အားဖြင့်။ ဟဒယဝတ္ထုနိဿယံ၊ ဟဒယဝတ္ထုလျှင်မှီရာရှိ၏။ တသ၊ ထိုဟဒယဝတ္ထုရုပ်လျှင် ဧကန်မှီရာရှိသော မနောဝိညာဏ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထိ ရှုပ် မနောဝိညာဏသ ဝတ္ထုတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒုကာဒီသု၊ ဒုက်စသည်တို့ကို။ ဝုစ္စမာနေသုပိ၊ ဟောအပ်ကုန်သော်လည်း။ တဒနုဂုဏာ၊ ထို ဝတ္ထုဒုက်စသည်တို့အားလျော်ကုန်သော။ အာရမ္မဏဒုကာဒယော၊ စသည်တို့သည်။ နု သမ္ဘဝန္တိ၊ မဖြစ်သင့်ကုန်။ ဟိ၊ ချဲ့။ အတ္ထိ ရှုပ်။ပ။ အာရမ္မဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထုံ၊ ဟောခြင်းငှါ။ နု သက္ကာ၊ မဖြစ်နိုင်–မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထာရမ္မဏဒုကာ၊ ဝတ္ထုဒုက်နှင့် အာရမ္မဒုက်တို့သည်။ ဘိန္နဂတိကာ၊ ကွဲပြားသော အလားရှိကုန်သည်။ သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေသနာ၊ သည်။ ဧကရသာ၊ တူသောဘက်စွဲရှိသည်။ နု ဘဝေယျ၊ မဖြစ်ရာ။ စ၊ ဆက်၊ ဧကရသံ၊ တူသော ကိစ္စရှိသော။ ဆသနံ၊ ကို။ ဒေသေတုံ၊ ၎။ ဣဓ၊ ၌။ သတ္ထု၊ ၏။ အဗ္ဘာသယော၊ အလိုတော်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုရူပကဏ္ဍ၌။ ဟဒယဝတ္ထု၊ ကို။ နု ဝုတ္တံ၊ အပ်။ အလဒ္ဓမာနတ္တာ၊ မရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (နု ဝုတ္တံ၊ သည်။) နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။

ယုတ္တိ ပန၊ ကိုကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝေ၊ ၌။ ဓာတုဒ္ဒယံ၊ မနောဓာတ်နှင့် မနောဝိညာဏဓာတ်ဟူသော ဓာတ်နှစ်ပါးအပေါင်းသည်။ နိဗ္ဗန္ဓဉ္ဉပါဒါယရူပနိဿယံ၊ နွယ်ဖြစ်သောဥပါဒါရုပ်လျှင် မှီရာရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနိဗ္ဗန္ဓဉ္ဉပါဒါရုပ်တို့တွင်။ ရူပါယတနာဒီနံ စ၊ တို့၏ငင်း။ ဩဇာယ စ၊ ၏ငင်း။ (ပဝတ္တိ–၌ငင်း, တံနိဿယတာ–၌ငင်း စပ်) ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓတော၊ ဣန္ဒြေနှင့်စပ်သော သတ္တဝါသန္တာန်မှ။ ဗဟိပိ၊ ပြင်ပသန္တာန်၌လည်း။ ပဝတ္တိဒဿနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကို မြင်ခြင်းကြောင့်။ တံနိဿယတာ၊ ထိုဓာတ်နှစ်ပါး၏ မှီရာ၏အဖြစ်သည်။ နု ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ဣတ္ထတ္ထိပုရိသိန္ဒြိယာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ (တံနိဿယဘာ–၌စပ်) တဒုဘယရဟိတော၊ ထိုဣတ္ထတ္ထိန္ဒြေပုရိသိန္ဒြေ နှစ်ပါးစုံမှကင်းသော။ သန္တာနေပိ၊ ၌လည်း။ ဓာတုဒ္ဒယဒဿနတော၊ မနောဓာတ်နှင့်မနောဝိညာဏဓာတ်နှစ်ပါးအပေါင်းကို မြင်ရခြင်းကြောင့်။ တံနိဿယတာ၊ ထိုဓာတ်နှစ်ပါး၏ မှီရာ၏အဖြစ်သည်။ နု ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ဧဝံတိန္ဒြိယသာပိ၊ ၏လည်း။ (တံနိဿယတာ၌စပ်) ဝါ၊ အားလည်း။ အညကိစ္စံ၊ တပါးသော ပဝတ္တနကိစ္စသည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံနိဿယတာ၊ သည်။ နု ယုဇ္ဇတိ ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါရိသေသတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကြွင်းကျန်သောအားဖြင့်။ ဟဒယဝတ္ထု၊ သည်။ တေသံ၊ ထိုမနောဓာတ်နှင့် မနောဝိညာဏဓာတ်တို့၏။ နိဿယော၊ တည်း။ ဣတိ။ သို့။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဓာတုဒ္ဒယံ၊ မနောဓာတ် မနောဝိညာဏဓာတ်နှစ်ပါးအပေါင်းသည်၊ ဝါ၊ ကို။ နိဗ္ဗန္ဓဉ္ဉပါဒါယရူပနိဿယံ၊ ရှိ၏ဟူ၍။ ဝတ္ထုံ၊ ၎။ သက္ကာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝေ၊ ၌။ ရူပပဋ္ဌိဗဒ္ဓဝုတ္တိဘာဝတော၊ ရုပ်နှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ယံ ယံ၊ အကြင်အကြင်ဝိညာဏ်သည်။ ရူပပဋ္ဌိဗဒ္ဓဝုတ္တိ၊ ရုပ်နှင့်စပ်သောဖြစ်ခြင်းရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံ တံ၊ ထိုထိုဝိညာဏ်ကို။ နိဗ္ဗန္ဓဉ္ဉပါဒါယရူပနိဿယံ၊ ရှိသည်ကို။ ဒိဋ္ဌံ၊ ၏။ (ကိံ ယထာ၊ နည်းဟူမူကား။) စက္ခုဝိညာဏာဓာတု ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ စ၊ ဆက်။ ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝေတိ၊ ဟူသော။ ဝိသေသနံ၊ ကို။ မနောဝိညာဏဓာတုဝသေန၊ ဖြင့်။ ကတံ၊ ၏။ မနောဓာတု ပန၊ သည်ကား။ စတုဝေါကာရဘဝေ၊ ၌။ နတ္ထေ၀၊ မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ စ၊ စောဒနာဦးအံ့။ ဣန္ဒြိယနိဿယတာယပိ၊ ဣန္ဒြေ ရုပ်ဟူသော မှီရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ သာဓနတော၊ ပြီးစေခြင်းကြောင့်။ ဝိရုဒ္ဓေါဟေတု၊ ဆန့်ကျင်သောအကြောင်းသည်။ အာပဇ္ဇတိ နနု၊ ဖြစ်ရာသည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤကားအမေးတည်း။ နု၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) ဒိဋ္ဌဗာဓနတော၊ ဣန္ဒြိယအဖြစ်ကို တားမြစ်ခြင်းကို မြင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ စက္ခုဝိညာဏသ၊ ၏။ (မန္ဒတိက္ခာဒိ–၌စပ်) ဝါ၊ အား။ (ဝတ္ထုနော၊ စက္ခုဝတ္ထု၏၊ ဝါ၊ သည်။ မန္ဒတိက္ခာဒိအနုဝိဓာနံ) ဝိယ၊ နုံ့သည်၏အဖြစ် ထက်သည်၏အဖြစ် စသည်ကို စီရင်ခြင်းကဲ့သို့။ ဓာတုဒ္ဒယသ၊ ၏၊ ဝါ၊ အား။ ဝတ္ထုနော၊ ဟဒယဝတ္ထု၏၊ ဝါ၊ သည်။ မန္ဒတိက္ခာဒိအနနုဝိဓာနံ၊ စသည်ကို မစီရင်ခြင်းဟူသော။ ဧတံ–ဗာဓနံ။ ဣဣ္ဌိယ၏အဖြစ်ကို မြစ်ခြင်းကို။ ဒိဋ္ဌံ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ အသ၊ ထိုဟဒယဝတ္ထု၏။ ဣန္ဒြိယပစ္စယတာ၊ ကို။ ပါဋိယံ၊ ပဋ္ဌာန်းပါဋိတော်၌။ နု ဝုတ္တာ၊ အပ်။ တေန၊ ထိုသို့မဟောအပ်သော ကြောင့်၊ ဝါ၊ မဟောခြင်းဖြင့်။ တဒနုဝိဓာနသခ်ါတာ၊ ထိုဓာတ်နှစ်ပါးအပေါင်း၏ နုံ့သည်၏အဖြစ် ထက်သည်၏အဖြစ်ကို စီရင်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ဣန္ဒြိယနိဿယတာ၊ ဣန္ဒြေဖြစ်သောမှီရာ၏အဖြစ်ကို။ ဗာဓိယတိ၊ တားမြစ်အပ်၏။ ဓာတုဒ္ဒယနိဿယော၊ ၏ မှီရာသည်။ ဟဒယဝတ္ထု စ၊ သည်ငင်း။ ဥပါဒါယရူပဋ္ဌ၊ သည်ငင်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ပန၊ သော်လည်း။ ဧတံ၊ ဤဟဒယဝတ္ထုသည်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ၊ ကံလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏။ ပဋ္ဌိနိယတကိစ္စံ၊ သီးခြားကိန်းသေမြဲသောကိစ္စရှိ၏။ ဟဒယ ပဒေသေ ဧဝ၊ နှလုံးသားအရပ်၌သာလျှင်။ ဌိတံ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကထံ၊ လျှင်။ ဝိညာယတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးငြားအံ့။ (ဝိသဇ္ဇနာ၊ ကို။ မယာ၊ သည်။) ဝုစ္စတေ၊ အပ်၏။ ဝတ္ထုရူပဘာဝတော၊ ဝိညာဉ်၏တည်ရာရပ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စက္ခု ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ၊ ကံလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏။ တတော ဧဝ၊ လျှင်။ [၉၈] ပဋ္ဌိနိယတကိစ္စံ၊ ကိန်းသေမြဲသော ကိစ္စရှိ၏။ စ၊ ဆက်။ ဝတ္ထုရူပဘာဝတောတိ၊ ဟူသောဟုဒ်၏၊ ဝါ၊ ၌။ ဝိညာဏနိဿယဘာဝတော၊ ဝိညာဉ်၏ မှီရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အဋ္ဌ ကတ္တာ၊ အလိုရှိသည်ကိုပြု၍၊ ဝါ၊ စီးပွါးသဖွယ်ပြု၍။ မနသိ ကတ္တာ၊ ၍။ သဗ္ဗ စေတသာ၊ ဖြင့်။ သမန္ဒာဟရိတ္တာ၊ ကောင်းစွာအဖန်တလဲလဲဆောင်၍၊ ဝါ၊ ဆင်ခြင်၍။ ကိဉ္စိ၊ ကို။ စိန္တေန္တသ၊ အား၊ ဝါ၊ ၏။ ဟဒယသ၊ ၏။ ခိဏ္ဍနတော၊ ပင်ပန်းခြင်းကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤဟဒယဝတ္ထုသည်။ တတ္ထ၊ ထိုနှလုံးသားအရပ်၌။ အဝဋ္ဌိတံ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ တာသညေ ဓာတူနန္တိ၊ ကား။ မနောဓာတုမနောဝိညာဏဓာတူနံယေ၀၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ။

နိဿယဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဥပရိ၊ ၌။ အာရောပေတွာ၊ ၍။ ဝဟန္တော် ဝိယ၊ ဆောင်ဘိသကဲ့သို့။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဗ္ဗဟနပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ သေသံ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ တည်း။

၄၄၁။ ယေသံ၊ အကြင် ကိုယ်အမူအရာဟူသော သဘောတရားတို့၏။ အာဒိ၊ အစကား။ အဘိက္ကမော၊ ရှေ့သို့တက်ခြင်းတည်း။ (တနည်း) ယေသံ၊ တို့အား။ အဘိက္ကမော၊ ရှေ့သို့တက်ခြင်းဟူသော။ အာဒိ၊ အစသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။) တေ၊ တို့သည်။ အဘိက္ကမာဒီ၊ မည်ကုန်၏။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပဋိက္ကမ။ပ။ အဝကွေ့ပနာဒိကာ၊ နောက်သို့ဆုတ်ခြင်း ကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်း ကြွခြင်း ချခြင်းအစရှိသော။ သဗ္ဗာ၊ သော။ ကိရိယာ၊ ကိုယ်အမူအရာကို။ ပရိဂ္ဂယှတိ၊ သိမ်းယူအပ်၏။ ယဿာ၊ အကြင်ဝါယောဓာတ်အား။ တေသံ အဘိက္ကမာဒီနံ၊ တို့ကို။ ပဝတ္တကံ၊ ဖြစ်စေတတ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ဟူသော။ သမုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။) သာ၊ ထိုဝါယောဓာတ်သည်။ အဘိက္ကမာဒိပ္ပဝတ္တကစိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။ ဝါယောဓာတု၊ ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တဿာ၊ ထိုဝါယောဓာတ်၏။ သဟရူပကာယဿ၊ တကွဖြစ်သော ရုပ်အပေါင်းကိုယ်ကို။ ထမ္ဘနသန္ဓာရဏစလနသခ်ိတံ၊ တောင့်စေခြင်း ဆောင်ထားခြင်း လှုပ်စေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ယံ ကိစ္စံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏ က။) တဿ၊ ထိုကိစ္စကို။ သဟကာရီကာရဏဘူတော၊ တကွပြုလေ့ရှိသော အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အာကာရ ဝိသေသော၊ အခြင်းအရာအထူးသည်။ ကာယဝိညတ္တိနာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေန္တော၊ ၍။ အဘိက္ကမာဒီ။ပ။ ကာယ ဝိညတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်၍ရှင်းဦးအံ့။ ကဿ၊ အဘယ်၏။ အာကာရဝိကာရော၊ အခြင်းအရာအထူးနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ သာမတ္ထိယတော၊ ဖြစ်စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဖြစ်သင့်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ဝါယောဓာတုအဓိကာနံ၊ ဝါယောဓာတ်လွန်ကဲကုန်သော။ စိတ္တဇေမဟာဘူတာနံ၊ တို့၏။ အာကာရဝိကာရော၊ တည်း၊ တံ သာမတ္ထိယံ၊ ထိုဖြစ်စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သည်။ ကိံ၊ နည်း။ စိတ္တဇေတာ စ၊ စိတ္တရေပ်၏အဖြစ်သည်ရင်း။ ဥပါဒါယရူပတာ စ၊ ဥပါဒါရုပ်၏အဖြစ်သည်ရင်းပင်တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ၏။ အာကာရဝိကာရော၊ အခြင်းအရာထူးဟူသော။ သဟဇ။ပ။ စလနဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ကာယဝိညတ္တိ၊ မည်၏။) ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ၏။ အာကာရဝိကာရော၊ သည်။ ယဒိ (သိယာ)၊ အံ့။ ဧဝံ (သတိ)၊ သော်။ ဝိညတ္တိယာ၊ ၏။ ဥပါဒါယရူပဘာဝေါ၊ သည်။ နု ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ ဧကဘူတသန္ဓိဿယံ၊ တခုသော ဘူတရုပ်လျှင် မှီရာရှိသော။ ဥပါဒါယရူပံ၊ သည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ၊ မှန်။ စတုန္နံ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာငြားအံ့။) အယံ ဒေါသော၊ ဤအပြစ်သည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ (ကဿ၊ မူကား) စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော မဟာဘုတ်တို့၏။ ဝိကာရော၊ အမူအရာအထူးသည်။ စတူသု၊ လေးပါးကုန်သော မဟာဘုတ်တို့တွင်။ ဧကဿပိ၊ တပါးသော မဟာဘုတ်၏လည်း။ (ဝိကာရော၊ သည်။) ဟောတိ၊ ၏။ (ကိံ ဝိယ၊ ကား။) စတုသာဓာရဏာဓိကံ ဝိယ၊ လေးဦးသောသူတို့နှင့် ဆက်ဆံသော ဥစ္စာကဲ့သို့တည်း။ စ၊ ဆက်။ ကလာပဿ၊ စိတ္တဇရေပ်ကလာပ်၏။ ဝါယောဓာတုအဓိကတာယ၊ ကြောင့်။ ဝါယောဓာတုယာတိ ဝစနံ၊ သည်။ နဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်ကျင်။ ဧဝံ၊ သို့။ အဓိကတာ စ၊ လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ သာမတ္ထိယတော၊ အစွမ်းသတ္တိအားဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ပမဏတော၊ အားဖြင့်။ နု (ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ မသိအပ်။ ဟိ၊ အပြစ်ကား။ အညထာ၊ ဖြင့်။ (အတ္ထေ ဂယှမာနေ၊ သော်။) အဝိနိဗ္ဘောဂဝုတ္တိတာ၊ အသီးအသီး မခွဲခြားအပ်သောဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ နု ယုဇ္ဇေယျ၊ မသင့်ရာ။ ဝါယောဓာတုယာ ဧဝ၊ ၏သာလျှင်။ (အာကာရဝိကာရော၊ တည်း။) ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) တေသံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့၏။ မတေန၊ ဖြင့်။ ဝိညတ္တိယာ၊ ၏။ ဥပါဒါယရူပတာ၊ ဥပါဒါရုပ်၏အဖြစ်သည်။ ဒုရူပပါဒါ၊ ပြီးစေနိုင်ခဲသည်၊ ဝါ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြီးစေအပ်သည်။ (သိယာ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ဧကဿ၊ တခုသော မဟာဘုတ်၏။ ဝိကာရော၊ အမူအရာအထူးသည်။ စတုန္နံ၊ တို့၏။ (ဝိကာရော၊ သည်။) နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ ဆက်။ သာ အယံ (ကာယဝိညတ္တိ)၊ ထိုကာယဝိညတ်ကို။ (ဂယှတိ–၌ စပ်) ဟတ္ထစလနာဒီသု၊ လက်လှုပ်ရှားခြင်း အစရှိသည်တို့၌၊ ဝါ၊ တို့ကို။ (ဒိဿမာနေသု၊ သော်။) ဖန္ဒမာနဝဏ္ဏဂ္ဂဟဏာနန္တရံ၊ လှုပ်ရှားသော အဆင်းကို ယူသည်၏အခြားမဲ့၌။ အဝိညာယမာနန္တရေန၊ မသိအပ်သောအကြားရှိသော။ မနောဒ္ဓါရဇဝေနေန၊ မနောဒ္ဓါရ၌ ဖြစ်သောဇောဖြင့်။ ဂယှတိ၊ ယူအပ်သိအပ်၏။ ။ ဖန္ဒမာနဝဏ္ဏဝိနိမုတ္တော၊ လှုပ်ရှားသောအဆင်းမှလွတ်သော။ ကောစိ၊ သော။ ဝိကာရော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တဿ စ၊ ထိုအခြင်းအရာအထူးကိုလည်း။ တဂ္ဂဟဏာနန္တရံ၊ ထိုလှုပ်ရှားသော အဆင်းကို ယူသည်၏အခြားမဲ့၌။ ဂဟဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဇော်၊ ဤအနက်သဘောကို။ ကထံ၊ လျှင်။ ဝိညာယတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာငြားအံ့။ အဓိပ္ပါယဂ္ဂဟဏတော၊ လှုပ်ရှားသူ၏အလိုကို ယူခြင်းသိခြင်းကြောင့်။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဝိညတ္တိဝိကာရရဟိတေသု၊ ဝိညတ်ဟူသော အမူအရာအထူးမှ ကင်းကုန်သော။ ရက္ခစလနာဒီသု၊ သစ်ပင်၏လှုပ်ရှားခြင်း စသည်တို့၌။ ဧသ၊ ဤသစ်ပင်သည်။ ဣဒံ၊ ဤအမှုကို။ ကာရေတိ မည်ရ၊ ပြုစေလိုယောင်တကား၊ ဝါ၊ ပြုစေလိုသည်ဟုထင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ [၉၉] အဓိပ္ပါယဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ နု ဒိဋ္ဌံ၊ မမြင်အပ်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဟတ္ထစလနာဒီသု၊ လက်လှုပ်ခြင်းစသည်တို့၌။ ဒိဋ္ဌံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဖန္ဒမာနဝဏ္ဏဝိနိမုတ္တော၊ သော။ အဓိပ္ပါယဿ၊ ကို။ ဥပကော၊ သိစေတတ်သော။ ကောစိ၊ သော။ ဝိကာရော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဥပကော၊ သော။ ဟေတု၊ အကြောင်းသည်။ သယံ၊ မိမိကို။ ဂဟိတော ဧဝ၊ ယူအပ်–သိအပ်ပြီးသော်သာလျှင်။ ဥပေတဗ္ဗံ၊ သိစေအပ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဥပေတိ၊ သိစေတတ်၏။ ဝိဇ္ဇမာနတာမတ္တေန၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်မျှဖြင့်။ နု ဥပေတိ၊ သိစေတတ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝဏ္ဏဂ္ဂဟဏာနန္တရံ၊ ၌။ ဝိကာရဂ္ဂဟဏမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ အနုမာနတော၊ မှန်းဆသော

အားဖြင့်။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်။ ဝိသယတ္တာ။ပ။ ပကာသကာတိ၊ ဟူ၍။ (အာစရိယာ၊ တို့သည်။) ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

[ဝိသယတ္တံ၊ အာရုံ၏အဖြစ်သို့။ အနာပန္နာ၊ မရောက်ကုန်သော။ သဒ္ဒါ၊ တို့သည်။ အတ္ထဗောဓကာ၊ အနက်ကို သိစေတတ်ကုန်သည်။ နေဝ(ဟောန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်။ တေ၊ ထိုသဒ္ဒါတို့သည်။ အညာတာ၊ မသိအပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ မသိအပ်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုသဒ္ဒါတို့သည်။ သတ္တာမတ္တတော၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်မျှကြောင့်။ အတ္ထော၊ အနက်တို့ကို။ ပကာသကာ၊ ထင်ရှားပြတတ်ကုန်သည်။ နေ (ဟောန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်။]

ဝိကာရဂ္ဂဟဏမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ အဓိပ္ပါယဂ္ဂဟဏသ၊ လှုပ်ရှားသောသူ၏အလိုကို ယူခြင်း–သိခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ သည်။ ယဒိ(သိယာ)၊ အုံ။ အဂ္ဂဟိတသင်္ကေတာနံ၊ မယူဘူး မမှတ်ဘူးသော သင်္ကေတရှိသောသူတို့အား။ အဓိပ္ပါယဂ္ဂဟဏံ၊ အလိုကို ယူခြင်း သိခြင်းသည်။ ကဿ၊ ကြောင့်။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာဘြားအုံ့။ ကေဝလံ၊ သက်။ ဝိကာရဂ္ဂဟဏမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ အဓိပ္ပါယဂ္ဂဟဏသ၊ ၏။ ကာရဏံ၊ သည်။ နေ၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ပုရိမသိဒ္ဓသမ္ဗန္ဓဂ္ဂဟဏဠ္ဆ၊ ရှေးကာလ၌ ပြီးသောအဆက်အစပ်ကို ယူခြင်းသည်လည်း။ ဣမသ၊ ဤအလိုကို သိခြင်း၏။ ဥပနိဿယော၊ အားကြီးသောအကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ။ ထမ္ဘနသန္ဓာရဏစလနာနိ၊ တို့သည်။ ဝိညတ္တိဝိကာရသဟိတာယ၊ ဝိညတ်ဟူသော အမူအရာအထူးနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ၏။ (ကိစ္စာနိ၊ တို့သည်။) ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ အရှင်ဆရာ ဆိုအပ်၏။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ဝါယောဓာတု၊ တို့သည်။ သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ တာနိ၊ ထိုထမ္ဘနအစရှိသော ကိစ္စတို့ကို။ ကရောန္တိ ကိ၊ ကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဘြားအုံ့။ ဣဒံ၊ ဤအနက်သဘောကို။ ဧဝံ၊ ဤစောဒကဆရာမေးသည့်အတိုင်း။ နဒ(ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ အပ်။ ဟိ၊ ချဲ့၊ ဝါ၊ မှန်။ သတ္တာမဇေဝနသမ္ဗျုတာ၊ သတ္တာမဇော ကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝါယောဓာတု၊ သည်။ ပုရိမဇေဝနသမ္ဗျုတာ၊ ရှေးခ်ဖြစ်သော ဇောခြောက်ခုတို့ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါယော ဓာတုယော၊ ဝါယောဓာတ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဥပထမ္ဘကပစ္စယေ၊ အထောက်အပံ့အကြောင်းတို့ကို။ လဘိတ္တာ၊ ၍။ ဒေသန္တ ရုပ္ပတ္တိဟေတုဘာဝေန၊ အရပ်တပါးခ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ စိတ္တဇေ္ဇပံ၊ ကို။ စလယတိ၊ ၏။ ဣတရာ၊ ဤမှတပါးသော ဝါယောဓာတ်တို့သည်။ နေ (စလယန္တိ)၊ မလှုပ်စေတတ်ကုန်။ ပန၊ ဆက်၊ ဝါ၊ သော်လည်း။ ဣတရာ၊ ဤမှတပါးသော ဝါယောဓာတ်တို့သည်။ သန္ဓမ္ဘနသန္ဓာရဏမတ္တံ၊ ကောင်းစွာတောင့်ခိုင်စေခြင်း, ကောင်းစွာဆောင်ခြင်း (ဝါ) တည်စေခြင်းမျှကို။ ကရောန္တိယော၊ ကုန်လျက်။ တဿာ၊ ထိုသတ္တာမဇောကြောင့်ဖြစ်သော ဝါယောဓာတ်အား။ ဥပကာရာယ၊ ၄ါ။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဒေသန္တရုပ္ပတ္တိ ဧဝ၊ သည်သာလျှင်။ စလနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိမိတ္တေ၊ ၌။ ကတ္တုဘာဝေါ၊ ကို။ သမာရောပိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အညထာ၊ တပါးသောအပြားအားဖြင့် ယူအပ်သည်ရှိသော်။ ဓမ္မာနံ၊ ပရမတ္ထတရားတို့၏။ အဗျာပါရတာ စ၊ ကြောင့်ကြမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်ဎင်း။ ခဏိကတာ စ၊ ခဏမျှတည်သည်၏အဖြစ်သည်ဎင်း။ နေ သိယာ၊ ရာ။ ဇေတ္ထ၊ ရာ၌။ သတ္တာဟိ၊ ကုန်သော။ ယဂေဟိ၊ ထမ်းပိုးတို့ဖြင့်။ အာကမ္မိတဗ္ဗသကဋ္ဌံ၊ ဆွဲငင်အပ်သော လှည်းကို။ အဋ္ဌကထာယံ၊ အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာ၌။ နိဒဿိတံ၊ ပုံတူပြအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ စိတ္တဇေ္ဇပေ၊ သည်။ စလန္တေ၊ သော်။ တံသမ္ဗန္ဓတာယ၊ ထိုစိတ္တဇေ္ဇပ်နှင့် စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥတုကမ္မဟာဝဇေ္ဇပမ္ပိ၊ သည်လည်း။ စလတိ၊ ၏။ (ကိမိဝ၊ ကား။) နဒီသောတေ၊ မြစ်ရေယဉ်၌။ ပက္ခိတ္တသုက္ခဂေါမယပိဏ္ဍံ ဝိယ၊ ပစ်ချအပ်သော နွားချေးခြောက်စိုင်ကဲ့သို့ တည်း။ ။ ဖန္ဒမာနဝဏ္ဏဂ္ဂဟဏာနန္တရံ၊ ၌။ ဝိညတ္တိဂ္ဂဟဏသ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ (ဤ၌ ပုဒ်မပိုသည်) စလန ကရာ ဧဝ၊ လှုပ်ခြင်းကို ပြုတတ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝါယောဓာတု၊ သည်။ ဝိညတ္တိဝိကာရသဟိတာ၊ ဝိညတ်ဟူသော ဝိကာရနှင့် တကွဖြစ်သည်။ (ဟောတိ)ကိ၊ လော။ ဣတိ၊ အုံ။ ဣဒံ၊ ကို။ ဧဝံ၊ တိုင်း။ နဒ(ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ အပ်။ (ပန၊ စင်။) တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ စလယိတုံ၊ လှုပ်စေခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏန္တိယောပိ၊ ဆွမ်းနိုင်ကုန်သော်လည်း၊ ဝါ၊ နိုင်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ထမ္ဘနသန္ဓာရဏမတ္တကရာ၊ တောင့်ခိုင်ခြင်း ကောင်းစွာဆောင်ခြင်းမျှကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ပဌမဇေဝနာ ဒိသမ္ဗျုတာ၊ ပဌမဇောစသည်တို့ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါယောဓာတုယော၊ တို့သည်လည်း။ ဝိညတ္တိဝိကာရသဟိတာ ဧဝ၊ တကွဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ကဿ၊ ကား။) အယံ၊ ဤလှုပ်ရှားသော သူသည်။ ယေန ဒိသာဘာဂေန၊ ဖြင့်။ အဘိဂ္ဂမာဒိ၊ ကို။ ပဝတ္တေတုကာမော၊ အလိုရှိ၏။ တဒဘိမုခဝိကာရသဗ္ဘာဝတော၊ ထိုအရပ်မျက်နှာ အဖို့သို့ ရှေးရှုဖြစ်သော ဝိကာရ၏ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အဓိပ္ပါယသဟဘာဝီ၊ အလိုနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝိကာရော၊ သည်။ ဝိညတ္တိ၊ ဝိညတ်ပေတည်း။ ဧဝဉ္ဆ ကတ္တာ၊ ကြောင့်။ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနသဿပိ၊ ကိုလည်း။ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပကဝစနံ၊ ဝိညတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သည်ဟု ဆိုခြင်းသည်။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်ပေ၏။ ။ ယထာဝုတ္တဝိကာရဂ္ဂဟဏ မုခေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော ဝိကာရကို ယူခြင်းကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ တံသမ်ဂ်ိနော၊ ထိုဝိကာရရှိသောသူ၏။ အဓိပ္ပါယော၊ ကို။ (ပရေဟိ၊ တို့သည်။) ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဓိပ္ပါယပွကာသနရသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ။ ၏။

[၁၀၀] ကာယဝိပ္ဖန္ဒနသ၊ ကိုယ်လှုပ်ခြင်း၏။ ဟေတုဘူတာယ၊ သော။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ၏။ ဝိကာရဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ ဝိညတ္တိ၊ ကို။ ကာယဝိပ္ဖန္ဒနဟေတုဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာတိ၊ ဟူ၍။ (သီမူနှင့်အညီ ဣတိ–နှင့်တကွ ပါဠိရှိစေရမည်) ဝုတ္တာ၊ ၏။ စိတ္တာ။ပ။ ပဋ္ဌာနာတိ စ၊ ဟူသော စကားကိုလည်း။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ၏။ ကိစ္စာဓိကတာယ၊ ကိစ္စလွန်ကဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကာယ။ပ။ ဟေတုတ္တာတိ၊ ကား။ ကရဏဘူတေန၊ ကရိုဏ်းဖြစ်သော။

(ဝိဘတ်၏ အနက်ကို ပြသည်) ကာယဝိပ္ပန္နနေန၊ ကိုယ်၏ လှုပ်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ လှုပ်သောကိုယ်ဖြင့်။ အဓိပ္ပါယသ၊ ကို။ ဝိညာပန ဟေတုဘာဝတော၊ သိစေခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဤတွင် အဖွင့်တရပ်) ကာယဝိညတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏၊ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဓေ၊ ၏။ (ဟေတုတ္တာဟူသော ဟိတ်ပါဌ်ကို ဝုစ္စတိ–နှင့် စပ်ရန်ပြသည်) ဟိ၊ ထင်စွာ။ အယံ၊ ကား။ ဇတ္ထ၊ ပါဌ်၌။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝိညာပေတိ၊ သိစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိညတ္တိ၊ မည်၏။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ဝိညာပေတိ၊ သနည်း။ အဓိပ္ပါယံ၊ ကို။ (ဝိညာပေတိ၊ ၏။) ကေန၊ ဖြင့် သိစေသနည်း။ ကာယေန၊ ဖြင့် သိစေ၏။ ကီဒိသေန၊ အဘယ်သို့သောကိုယ်ဖြင့် သိစေသနည်း။ ဝိပ္ပန္နမာနေန၊ လှုပ်သောကိုယ်ဖြင့် သိစေ၏။ ဣတိ၊ ဤကားအနက်။ ဒုတိယနယေ ပန၊ ၌ ကား။ ယထာဝုတ္တေန၊ သော။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်သောကြောင့်။ (သာ၊ ထိုအမှု အရာအထူးသည်။) ကာယဝိညတ္တိ၊ မည်၏။ သေသံ၊ သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။

အတ္ထာဝဗောဓနသမတ္ထော၊ အနက်ကို သိစေခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော၊ ဝါ၊ ၎၊ စွမ်းနိုင်သော။ ဝစီဝိသေသော၊ ပြောဆိုအပ်သော စကားသံအထူးသည်။ ဝစီဘေဒေါ၊ မည်၏။ တေန၊ ထိုဝစီဘေဒဟူသော သဒ္ဒါဖြင့်။ ဝါယုဝနပ္ပတိနဒီဃောသာဒီ၊ လေသံ တောစိုးသစ်ပင်၏ အသံ မြစ်ရေယဉ်၏ အသံ စသည်ကို။ နိဝတ္တေတိ၊ နစ်စေ၏။ ယဿ၊ အကြင်ပထဝီဓာတ်အား။ တဿ၊ ထိုနှုတ်မြွက်ခြင်း အထူးကို။ ပဝတ္တကံ၊ ဖြစ်စေတတ်သော။ စိတ္တံ၊ ဟူသော။ သမုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) သာ၊ ထိုပထဝီဓာတ်သည်။ ဝစီဘေဒပဝတ္တကစိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။ ပထဝီဓာတု၊ ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တဿာ၊ ထိုစိတ္တဇေပထဝီဓာတ်၏။ ဥပါဒိန္နသခ်ါတဿ၊ ဟု ဆိုအပ်သော။ အက္ခရုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဿ၊ အက္ခရာဖြစ်ခြင်း၏ တည်ရာအရပ်ကို၊ ဝါ၊ အက္ခရာဖြစ်ရာအရပ်၌ရှိသော ပထဝီဓာတ်ကို။ ဃဋ္ဋနသည်တံ၊ တိုက်ခိုက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ယံ ကိစ္စံ၊ အကြင်ကိစ္စသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုကိစ္စကို။ သဟကာရီကာရဏဘူတော၊ သော။ အာကာရဝိသေသော၊ သည်။ ဝစီဝိညတ္တိ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဝစီဘေဒ။ပ။ ဝိညတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ကဿ ပန အာကာရဝိကာရောတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စိစစ်ချက်ကို။ ကာယဝိညတ္တိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အယံ ပန၊ ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုကာယဝိညတ်အရာ၌။ ဖန္ဒမာနဝဏ္ဏဂ္ဂဟဏာနန္တရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓ၊ ဤဝစီဝိညတ်အရာ၌။ သုယျမာနသဒ္ဒသဝနာနန္တရန္တိ၊ ကြားအပ်သော အသံကိုကြားသည်၏ အခြားမဲ့၌ဟူ၍။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဣဓ၊ ဤဝစီဝိညတ်အရာ၌။ ထမ္ဘနာဒီနံ၊ တောင့်ခိုင်စေခြင်း အစရှိသည်တို့၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ သတ္တာမဇေဝနသမ္ဘူတာတိအာဒိနယော၊ အစရှိသောနည်းကို။ နေ လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဟိ၊ မှန်။ ဃဋ္ဋနေန၊ တိုက်ခိုက်သည်နှင့်။ သဒ္ဒါ၊ တကွ။ သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဃဋ္ဋနဋ္ဌာ၊ တိုက်ခိုက်ခြင်းကိုလည်း။ ပဌမဇေဝနာဒီသုပိ၊ ပဌမဇော စသည်တို့၌လည်း။ လဗ္ဘတေဝ၊ တည်း။ ဃဋ္ဋနံ၊ တိုက်ခိုက်ခြင်းဟူသည်။ ပစ္စယဝသေန၊ ဖြင့်။ ဘူတကလာပါနံ၊ ဘူတရုပ်ကလာပ်တို့၏။ အညမညံ၊ ချင်း။ အာသန္နတရုပ္ပါဒေါ၊ အလွန်နီးကပ်သောအရပ်၌ ဖြစ်ခြင်းပင်တည်း၊ ဝါ၊ အလွန်နီးကပ်စွာ ဖြစ်ခြင်းပင်တည်း။ စလနံ၊ လှုပ်ခြင်းဟူသည်။ ဧကဿပိ၊ တခုသော ဘူတရုပ်ကလာပ်၏ လည်း။ ဒေသန္တရုပ္ပါဒပရမ္ပရတာ၊ အရပ်တပါး၌ ဖြစ်ခြင်းအဆက်ဆက်၏ အဖြစ်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဧတေသံ၊ ဤဃဋ္ဋနနှင့် စလနတို့၏။ ဝိသေသော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ စလနံ၊ လှုပ်ခြင်းသည်။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ၏။ ကိစ္စံ၊ သည်။ ဟောတိယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဃဋ္ဋနံ၊ တိုက်ခိုက်ခြင်းသည်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ၏။ ကိစ္စံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ ပထဝီဓာတုယာ ဥပါဒိန္နဃဋ္ဋနသ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သေသံ၊ သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ တည်း။ ယထာဟိတိအာဒိ၊ စကားသည်။ ကာယဝစီဝိညတ္တိနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ အနုမာနဝသေန၊ မှန်းဆသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣဟေတဗ္ဗဘာဝဝိဘာဝနံ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို ထင်စွာပြကြောင်းဖြစ်သောစကားတည်း။ ဟိ၊ ထင်စွာ။ ဥဿာပေတွာ၊ စိုက်ထူ၍။ ဗဒ္ဓဂေါသီသာဒိရူပါနိ၊ ဖွဲ့အပ်သော နွားဦးခေါင်း အစရှိသော အဆင်းရုပ်တို့ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ တဒနန္တရပဝတ္တာယ၊ ထိုမြင်သည်၏ အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော။ အဝိညာယမာနန္တရာယ၊ မသိအပ်သောအကြားရှိသော၊ မနောဒ္ဓါရဝီထိယာ၊ ဖြင့်။ ဂေါသီသာဒီနံ၊ တို့၏။ ဥဒကသဟစာရိပ္ပကာရသညာဏာကာရံ၊ ရေနှင့်တကွဖြစ်သောအပြားကို မှတ်သားကြောင်း အထိမ်းအမှတ် အခြင်းအရာကို။ ဣဟေတွာ၊ ၍။ ဥဒကဂ္ဂဟဏံ၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝိပ္ပန္နမာနသမုစ္စာရိယမာနဝဏ္ဏ သဒ္ဒေ၊ လှုပ်ရှားသောအဆင်း, ကောင်းစွာရွတ်ဆိုအပ်သော အသံတို့ကို။ ဣဟေတွာ၊ ၍။ တဒနန္တရပ္ပဝတ္တာယ၊ ထိုယူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဖြစ်သော။ အဝိညာယမာနန္တရာယ၊ သော။ ပုရိမ။ပ။ သဟိတာယ၊ ရှေးကလမ်ဦးပြီးခဲ့သော အဆက်အစပ်ကို ယူခြင်းဟူသောအကြောင်း ဥပနိဿယရှိသော။ မနောဒ္ဓါရဝီထိယာ၊ သုဒ္ဓမနောဒ္ဓါရဝီထိဖြင့်။ သာဓိပ္ပါယဝိကာရဂ္ဂဟဏံ၊ အလိုနှင့် တကွသော အမှုအရာအထူးကိုယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

[၁၀၁] ၄၄၂။ ရူပါနိ၊ နိပ္ပန္နရုပ်တို့ကို။ ပရိစ္ဆိန္ဒတိ၊ ပိုင်းခြားတတ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သယံ၊ အာကာသဓာတ်ဟူသော မိမိကို။ တေဟိ၊ ထိုနိပ္ပန္နရုပ်တို့သည်။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ရူပါနံ၊ တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့၏။ ပရိစ္ဆေဒမတ္တံ၊ ပိုင်းခြားခြင်းမျှတည်း၊ ဝါ၊ အပိုင်းအခြားမျှတည်း။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) ရူပပရိစ္ဆေဒေါ၊ မည်၏။ ဧတိသာ၊ ဓာတ်အား။ တံ၊ ထိုနိပ္ပန္နရုပ်တို့ကို ပိုင်းခြားတတ်သော၊ ဝါ၊ တို့သည် ပိုင်းခြားအပ်သော၊ ဝါ၊ ပိုင်းခြားခြင်းဟူသော။ လက္ခဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပပရိစ္ဆေဒလက္ခဏာ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ အာကာသဓာတု၊ သည်။ တံ တံ ရူပကလာပံ၊ ထိုထိုရုပ်ကလာပ်ကို။ ပရိစ္ဆိန္ဒန္တီ ဝိယ၊ ပိုင်းခြားသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ရူပပရိယန္တပ္ပကာသနရသာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အတ္ထတော ပန၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပါနံ၊ တို့၏။ ပရိစ္ဆေဒမတ္တံ၊ အပိုင်းအခြားမျှသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဂယ

တိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပမရိယာဒပစ္စုပ္ပဋ္ဌာနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယသ္မိံ ကလာပေ၊ လာပ်ဋ္ဌ။ ဘူတာနံ၊ ဘုတ်တို့ကို။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေဟေဝ၊ ထိုဘုတ်တို့နှင့်ပင်လျှင်၊ ဝါ၊ တို့သည်ပင်လျှင်။ အသမ္မုဠ္ဠဘာဝပစ္စုပ္ပဋ္ဌာနာ၊ မထိအပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အားရှေးရှုထင်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ကလာပန္တရဘူတာနံ၊ ကလာပ်တပါးဋ္ဌ တည်သော ဘုတ်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ကလာပန္တရဘူတေဟိ၊ တို့နှင့်၊ ဝါ၊ တို့သည်။ သမ္မုဠ္ဠဘာဝေ၊ ထိသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ ထိအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေပိ၊ သော်လည်း။ တံတံ ဘူတဝိဝိတ္တတာ၊ ထိုထိုဘုတ်တို့၏ ကွဲပြားသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ ထိုထိုဘုတ်တို့(၏အဖြစ်)မှ ကင်းဆိတ်သည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ အဖြစ်ဟူသော။ ရူပပရိယန္တော၊ ရုပ်တို့၏အဆုံး အပိုင်းအခြားသည်။ အာကာသော၊ သပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယေသံ၊ အကြင်ဘုတ်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ သော၊ ထိုအာကာသသည်။ (မူလဋ္ဌိ၌ ယော–ဟုရှိ၏၊ ယော ပရိစ္ဆေဒေါ–ဟု နောက်ပုဒ်နှင့်တွဲ၍ အနက်ပေး) ပရိစ္ဆေဒေါ၊ အပိုင်းအခြားသည်၊ ဝါ၊ ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေဟိ၊ တို့နှင့်၊ ဝါ၊ တို့သည်။ သော၊ ထိုအာကာသကို။ အသမ္မုဠ္ဠော၊ မထိအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ အညထာ၊ ဖြင့် ယူအပ်သည်ရှိသော်။ ပရိစ္ဆိန္နတာ၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ နိ သိယာ၊ ရာ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တေသံ ဘူတာနံ၊ ထိုကလာပန္တရဘုတ်တို့၏။ ဗျာပိဘာဝါပတ္တိတော၊ ပျံ့နှံ့သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အဗျာပိတာ၊ မပျံ့နှံ့သည်၏ အဖြစ်သည်။ အသမ္မုဠ္ဠတာ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အသမ္မုဠ္ဠံ စတူဟိ မဟာဘူတေဟိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ကဏ္ဏစ္ဆိဒ္ဒမုခဝိဝရာဒိဝသေန စ၊ နားပေါက် ပါးစပ်ပေါက်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ဆိဒ္ဒဝိဝရဘာဝပစ္စုပ္ပဋ္ဌာနာ၊ အပေါက်အကြား၏အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်၏၊ ဝါ၊ အဖြစ်ကို ရှေးရှုထင်စေတတ် ဖြစ်စေတတ်၏။ ယေသံ ရူပါနံ၊ တို့၏။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထေဝ၊ ထိုရုပ်တို့၌သာလျှင်။ တေသံ၊ ထိုရုပ်တို့၏။ ပရိစ္ဆေဒဘာဝေန၊ အပိုင်းအခြား၏အဖြစ်ဖြင့်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိစ္ဆိန္နရူပဒဋ္ဌာနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယာယ ပရိစ္ဆိန္နေသူတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာကာသဓာတုယာ၊ ၏။ (တာ–သမ္မန်) တံတံကလာပါနံ၊ တို့၏။ ကလာပန္တရေဟိ၊ တို့နှင့်။ အသင်္ဂရကာရဏတံ၊ မရောယှက်ခြင်း၏ အကြောင်းအဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

၄၄၃။ အဒန္ဓတာတိ၊ ကား။ အဂရုတာ၊ မလေးသည်၏အဖြစ်တည်း။ ဝိနောဒနံ၊ နှ–ဟူသည်။ ဝိကွီပနံ၊ ပစ်လွှင့်ခြင်းတည်း။ အပနယနံ၊ ပယ်ရှားခြင်းတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အထဒ္ဓတာတိ၊ ကား။ အကထိနတာ၊ မခက်မာ မကြမ်းတမ်းသည်၏အဖြစ်တည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ မုဒုဘာဝေနေဝ၊ နူးညံ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ သဗ္ဗကိရိယာသု၊ အလုံးစုံသော အပြုအမူအရာတို့၌။ အဝိရောဓိတာ၊ မဆန့်ကျင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ မုဒု၊ နူးညံ့သောရုပ်သည်။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသော အပြုအမူအရာ၌။ နဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်ကျင်။ တီသုပိ၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အဒန္ဓတာ အစရှိသော အရာတို့၌။ အကာရော၊ သည်။ ပဋိပက္ခေ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်အနက်၌။ (ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) လဟုတာဒီနံ၊ တို့၏။ (တတ္ထ–သမ္မန်) ဒန္ဓတာဒိဟေတူနံ၊ တာ အစရှိသည်တို့၏ အကြောင်းတို့၏။ ပဋိပက္ခသမုဋ္ဌာနတ္တာ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်လျှင် သမုဋ္ဌာန်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အပရေ ပန၊ တို့သည်ကား။ သတ္တာပဋိသေဓေ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပယ်မြစ်ခြင်းအနက်၌။ (ပဝတ္တတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတိသ္မာ၊ ဤတရားသဘောအား။ သရီရေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ကတ္တာဗ္ဗကိရိယာနံ၊ ပြုအပ်သောအမှုအရာ ကိရိယာတို့အား။ အနကူလတာသခ်ါတသာမညဘာဝေါ၊ လျော်သည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သောအမှု၌ ခံ့သည်၏အဖြစ်ဟူသော။ လက္ခဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သရီရကိရိယာနုကူလသာမညဘာဝလက္ခဏာ၊ မည်၏။ အကမ္မညံ၊ ဥ–ဟူသည်။ ဒုဗ္ဗလံ နာမ၊ အားနည်းသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မညတာ၊ ကို။ အဒုဗ္ဗလဘာဝပစ္စုပ္ပဋ္ဌာနာ၊ အားမနည်းသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အားရှေ့ရှုထင်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

လဟုတာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ အညမညာဝိဇေဟနေန၊ အချင်းချင်းကို မစွန့်ခြင်းကြောင့်။ ဒုဝိညေယျနာနတ္တတာ၊ သိနိုင်ခဲသော ထူးခြားခြင်းရှိသည်အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံတံဝိကာရာဓိကရူပေဟိ၊ ထိုထိုအမှုအရာအထူးလွန်ကဲသော ရုပ်တို့ဖြင့်။ တံနာနတ္တပ္ပကာသနတ္ထံ၊ ထိုထူးခြားခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဇဝံ သဏ္ဌေပိတိ၊ စသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဓာတုကျော်ဘောဘော၊ ဓာတ်ချောက်ချားခြင်းမည်သည်။ ဝါတပိတ္တာသေမှပကောပေါ၊ လေသည်းခြေ သလိပ်တို့၏ ပျက်ခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ရသာဒိဓာတူနံ၊ ရသအစရှိသောဓာတ်တို့၏။ (အာဒိ–ဖြင့် ရုဓိရ မံသ မေဒ စသည်ကို ယူ၊ ဤဋီ ပ–၄၃၀ ၌ ကြည့်) ဝိကာရဝတ္ထာ၊ ဖောက်ပြန်သော အခိုက်အတန့်တည်း။ ဒ္ဓိဓာ၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တောပိ၊ သော်လည်း။ (ဓာတုကျော်ဘောဘော၊ သည်၊ ဝါ၊ ကို။) ပထဝီဓာတုအာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ဓာတူနံယေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ ဝိကာရော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပဋိပက္ခပစ္စယာ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်အကြောင်းတို့ဟူသည်။ သပ္ပါယဥတုအာဟာရာဝိကွီတ္တစိတ္တတာ၊ လျောက်ပတ်သော ဥတုရှိသည်၏အဖြစ်, လျောက်ပတ်သောအာဟာရ ရှိသည်၏အဖြစ်, မပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်တို့တည်း။ တေ စ၊ ထိုဆန့်ကျင်ဖက်အကြောင်းတို့ကိုလည်း။ တံတံဝိကာရသ၊ ၏။ ဝိသေသပစ္စယာဘာဝတော၊ ထူးသောအကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ အဝိသေသေန ပန၊ သာမညအားဖြင့်ကား။ [၁၀၂] သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော (၃–ပါးသော) ဆန့်ကျင်ဖက် အကြောင်းတို့သည်။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော (သုံးပါးသော) အမှုအရာအထူးတို့၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ယတော၊ ယင်းသို့ဖြစ်သောကြောင့်။ နေသံ၊ ထိုသုံးပါးသော အမှုအရာအထူးတို့၏။ အညမညာဝိဇေဟနံ၊ အချင်းချင်းမစွန့်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ ဣဒ္ဓိဝဋ္ဋနာဒီသု ဝိယ၊ တန်ခိုးကို အသုံးပြုသောအရာ စသည်တို့၌ကဲ့သို့။ ဝသဝတ္တနံ၊ အလိုရှိဖြစ်ခြင်း–အလိုသို့လိုက်ခြင်းသည်။ မဒ္ဒဝပ္ပကာရော၊ ရ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထု၊ ဤအရာ၌။ သုပရိမဒ္ဒိတ

စမ္မ သုခန္ဓသုဝဏ္ဏဂ္ဂဟဏံ၊ ကောင်းစွာနယ်အပ်ပြီးသော သားရေနှင့် ကောင်းစွာဦးပြီးသောရွှေတို့ကို ယူခြင်း–ဆိုခြင်းသည်။ မုဒု ကမ္မညသဒိသရူပနိဒဿနမတ္တံ၊ နူးညံ့ခြင်း အမှုခ်ခ်ခြင်းအားဖြင့် တူသောရုပ်ကို ပုံတူပြခြင်းမျှသာတည်း။ တံ၊ ထိုသားရေနှင့် ရွှေကို။ ဣဓ၊ ရာဇ်။ နိ အဓိပ္ပေတံ၊ အပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) မုဒုတာကမ္မညတာသဗ္ဗာဝတော၊ မုဒုတာ ကမ္မညတာရုပ်တို့၏ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အနိန္ဒြိယဗဟုရူပသန္တာနေ၊ ဣန္ဒြေနှင့်မစပ်သောရုပ်အစဉ်သန္တာန်၌။ လဟုတာဒီနိ၊ တို့သည်။ နိ သမ္ဘဝန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ (ဤတွင် စကားတရပ်ဆုံးသည်) ဣန္ဒြိယဗဟုဒ္ဓေပိ၊ ဒ္ဒသန္တာန်၌လည်း။ ရူပဘဝေ၊ ၌။ (လဟုတာ ဒီနိ၊ တို့သည်။) နိ သန္တိ၊ ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဒန္ဓတ္တာကရာဒိဓာတုကျော်ဘာဘာဝတော၊ နုံ့လေးသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်သည်စသော ဓာတ်ချောက်ချားခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တာဒိသေ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဓာတုကျော်ဘာဝေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ တပ္ပဋိပက္ခပစ္စယသမုဋ္ဌာနာဟိ၊ ထိုဓာတ်ချောက်ချားခြင်း၏။ ဆန့်ကျင်ဖက် အကြောင်းလျှင် သမုဋ္ဌာန်ရှိကုန်သော။ လဟုတာဒီဟိ၊ စသည်တို့သည်။ ဘဝတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) တံ၊ ထိုကေစိတို့ ဆိုသောအကြောင်းသည်။ အကာရဏံ၊ သင့်လျော်သောအကြောင်းမဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ တဗ္ဗိရောဓိဓမ္မသမုပ္ပါဒေါ၊ ထိုဦးမိုးစေအပ်သော ဓာတုကျော်ဘာနှင့် ဆန့်ကျင်သောတရားတို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဂူပသမေတဗ္ဗပစ္စနိကာပေကျော်၊ ဦးမိုးစေအပ်သော ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ငဲ့ခြင်းရှိသည်။ နိ၊ မဟုတ်။ တထာ သတိ၊ ထိုသို့ငဲ့ခြင်းရှိလတ်သော်။ သဟေတုကကိရိယစိတ္တုပ္ပါဒေသု၊ သဟိတ်ကြိယာစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၌။ ကာယလဟုတာဒီနံ၊ တို့၏။ အဘာဝေါ၀၊ မရှိခြင်းသည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ဖြစ်လေရာ၏။ ။ ပန၊ ဆက်။ ကမ္မဇရူပေသု၊ တို့၌။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ လဟုတာဒယော၊ တို့သည်။ နိ ဟောန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ (တေသံ၊ ထိုလဟုတာစသည်တို့၏။) ပစ္စုပ္ပန္နပစ္စယာပေက္ခတ္တာ၊ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းကို ငဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အညထာ၊ ဖြင့်။ (ဟောန္တေ၊ သော်။) လဟုတာဒီဟိ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗဒါဘာဝီဟိ၊ အခါခပ်သိမ်း ဖြစ်လေ့ရှိကုန်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ တရပ်ပြီး၏။

၄၄၄။ အာဒိ၊ ရှေးဦးစွာသော။ စယော၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဤသံ၊ အနည်းငယ်။ စယော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာစယော၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ယထာပစ္စယံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ တတော တတော၊ ထိုထိုအရပ်မှ။ အာဂတသ ဝိယ၊ လာသောအရာ၏ ကဲ့သို့၊ ဝါ၊ လာ၍ကဲ့သို့။ စယော၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာစယော၊ မည်၏။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးသောအနက်ကို။ ဧကေ၏ ဂဟေတွာ၊ တပေါင်းတည်းယူ၍။ ဧတသ၊ ဤတရားသဘောအား။ အာစယော၊ ရှေးဦးဖြစ်ခြင်း–အနည်းငယ်ဖြစ်ခြင်းဟူသော၊ ဝါ၊ ထိုထိုအရပ်မှ လာ၍ကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်းဟူသော။ လက္ခဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာစယလက္ခဏော၊ မည်၏။ ရူပဿ ဥပစယော၊ ယ–ဟူသည်။ ပဌမုပ္ပါဒေါ စ၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်ခြင်းသည်ငင်း။ ဝနိ စ၊ ပွါးခြင်းသည်ငင်းပင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဥပညတ္တံ၊ ရှေးဦးစွာသိမှတ်ပညတ်အပ်၏။ (အံ ၁–၁၄၉) ဥပသိတ္တံ၊ အထက်၌ သွန်းဖြန်းအပ်၏။ ဣတိအာဒိသုဝိယ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့၌ကဲ့သို့။ ဥပသဒ္ဒဿ၊ ၏။ ပဌမူပရိအတ္ထသ၊ ပဌမဟူသောအနက် ဥပရိ–ဟူသော အနက်ကို။ ဒဿနတော။ ပြခြင်းကြောင့်တည်း၊ ဝါ၊ တွေ့မြင်ရခြင်းကြောင့်တည်း။ (သီမူနှင့် အညီပင်၊ မြန်မာမူ၌ နိ–ပိုသည်) ပုဗ္ဗန္တတောတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗကောဋ္ဌာသတော၊ ရှေးအဖို့မှ။ အနာဂတဘာဝတော၊ အနာဂတ်၏ အဖြစ်မှ။ (မဖြစ်သေးမီအခြေအနေမှ–ဟု ဆိုလို၏) ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဥပါဒေါ၊ ဥပါဒ်သည်။ ဥပဋ္ဌမာနေ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်ကုန်သော။ ရူပဓမ္မေ၊ ရုပ်တရားတို့ကို။ အနာဂတကမ္ဘဏတော၊ အနာဂတ်ခဏမှ။ (မဖြစ်သေးမီအခိုက်မှ–ဟု ဆိုလို၏) ဥမ္မုဇ္ဇောပေန္တော ဝိယ၊ ပေါ်စေဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ။ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥမ္မုဇ္ဇောပနရသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ သော၊ ထိုဥပါဒ်ကို။ (ဂယှတိ–၌ စပ်) ဣဓ၊ ဤသည်တို့ကား။ ရူပဓမ္မာ၊ ရုပ်တရားတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိယျာတေန္တော ဝိယ၊ အပ်နှင်းနေသကဲ့သို့။ ဂယှတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိယျာတနပစ္စုပ္ပဋ္ဌာနောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပရိ ပုဏ္ဏာဘာဝပစ္စုပ္ပဋ္ဌာနတာ၊ ပစ္စုပ္ပဋ္ဌာန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ "ဥပရိ၊ ၌။ စယော၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဥပစယော၊ မည်၏။" ဣတိ၊ ဤသို့သော။ ဣမသ္မာ အတ္ထသ၊ ဤအနက်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပဝတ္တိလက္ခဏာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ရူပါနံ၊ နိပ္ဖန္နရုပ်တို့၏။ ပဝတ္တနန္တိ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းဟူ၍။ လက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အနုပ္ပဗန္ဓရသာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗာပရဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ အနု အနု၊ အဖန်အဖန်၊ ဝါ၊ အစဉ်မပြတ်။ ပဗန္ဓနကိစ္စာ၊ ဖွဲ့စပ်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ တတော ဧဝ၊ ထိုသို့ဖွဲ့စပ်ခြင်း ကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်လျှင်။ အနုပစ္ဆေဒဝသေန၊ မပြတ်စဲသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗတော၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနုပစ္ဆေဒပစ္စုပ္ပဋ္ဌာနာ၊ မပြတ်စဲသောသဘောအားဖြင့် ဉာဏ်အားရှေးရှုထင်၏။

ဥဘယမ္ပိတိ၊ ကား။ ဥပစယော၊ ဥပစယရုပ်ငင်း။ သန္တတိ၊ သန္တတိရုပ်ငင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုအပ်သော။ ဥဘယမ္ပိ၊ နှစ်ပါးစုံသော ရုပ်သည်လည်း။ ဇာတိရူပသေဝါတိ၊ ကား။ ရူပုပ္ပါဒသေဝ၊ ရုပ်၏ ဥပါဒ်၏ သာလျှင်။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ယဒိ ဧဝံ၊ သော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဘဇ္ဇ၊ ခွဲခြမ်း၍။ ဝုတ္တာ၊ သနည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာကာရနာနတ္တတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဇာတိရူပဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိအာကာရဘေဒတော၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာ၏ ကွဲပြားခြင်း ထူးခြင်းကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝေနေယျဝသေန၊ တို့၏ အလိုကြောင့်၊ ဝါ၊ အားဖြင့်။ ဝိဘဇ္ဇ၊ ခွဲခြမ်း၍။ ကထေန၊ ဟောခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ သည်။ ပရတော၊ ၌။ အာဒိ၊ ထင်စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ တံ့။ ပန၊ ဆက်။ ပဝတ္တိအာကာရနာနတ္တတော၊ ဖြစ်ပုံ အခြင်းအရာ ထူးခြားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇာတိရူပဿ၊ ၏။ ဘေဒေါ၊ ကွဲပြားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဘာဝတော၊ အားဖြင့်။ ဘေဒေါ၊ သည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ (ဣတိ) ဧတံ၊ ဤအနက်ကို။ ကထံ၊ လျှင်။ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ သိအပ်သနည်း။ [၁၀၃] ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ နိဒ္ဒေသတော၊ အကျယ်ဟောသောပါဠိအားဖြင့်။ (ဝိညာယတိ၊ အပ်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ယသ္မာ

ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ယော အာယတနာနန္တိ၊ ကား။ အမေကာဒသန္နံ၊ အခွဲနှင့်တကွ တဆယ့်တပါး ကုန်သော။ ရူပါယတနာနံ၊ ရုပ် အာယတနတို့၏။ အာဒိစယတ္တာ၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်ခြင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယော၊ အကြင်ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ခြင်းကို။ အာစယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တောဿ၊ ၏။ သော ဧဝ၊ ထိုအာစယသည်ပင်လျှင်။ ပဌမုပ္ပါဒဘာဝတော၊ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ခြင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဥပစယော–၌စပ်) ဥပသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ပဌမတ္ထော၊ ပဌမဟူသော အနက်ရှိ၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဥပစယော၊ မည်၏။ (ဣတိ ဝုစ္စတိ၊ ၏။) ပန၊ ထိုမှတပါး။ (ပုန–ဟု ရှိလျှင် သာ၍ချောမြောက်၏။) တတ္ထေဝ၊ ထိုသန္တာန်၌သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်ကုန်သော ရုပ်တို့၏။ (ပန–အရာ၌ ပုန–ဟုရှိလျှင် ပုန ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ၊ တဖန် ဖြစ်ဆဲဖြစ်ကုန်သော ရုပ်တို့၏–ဟု အနက်ပေး။ ယော–နှင့် စပ်) ဥပရိစယတ္တာ၊ အထက်၌ ဖြစ်ခြင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယော၊ အကြင် တဖန်ဖြစ်ခြင်း သဘောကို၊ ဝါ၊ ဖြစ်ပွါးခြင်းသဘောကို။ ဥပစယော (ဣတိ)၊ ဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ၊ ၏။) သာ ဧဝ၊ ထိုဥပစယဟု ဟောအပ်သော တဖန်ဖြစ်ခြင်း ဖြစ်ပွါးခြင်းသည်ပင်လျှင်။ သန္တတိ၊ မည်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အနုပဗန္ဓဝသေန၊ အစဉ်မပြတ် ဖွဲ့စပ်အပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပတ္တိဘာဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ အာယတနာနံ၊ တို့၏။ အာစယော၊ ယ ဟု ဆိုအပ်သော။ ပဌမဘာဝေန၊ ရှေးဦး၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပလက္ခိတော၊ သော။ ယော ဥပ္ပါဒေါ၊ အကြင်ဖြစ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုဖြစ်ခြင်းသည်။ (ပန–ကား ဤ၌ မလို ပုန–ဟူ၍သာ ရှိသင့်သည်) တတ္ထေဝ၊ ထိုသန္တာန်၌သာလျှင်။ ပုနဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ၊ တဖန်ထပ်၍ဖြစ်ကုန်သောရုပ် (အာယတန)တို့၏။ (ဥပ္ပါဒေါဟောန္တော၊ ဥပါဒ် ဖြစ်လတ်သော်။) ဥပရိ စယတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဥပစယော၊ မည်၏။ ဝမ္ဘိ၊ ပွါးခြင်းတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ (ဤမှနောက်၌ ယောဥပစယော–ဟု ရှိသင့်၏) ဥပစယော၊ ယ ဟု ဆိုအပ်သော။ ဝမ္ဘိဘာဝေန၊ ပွါးခြင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပလက္ခိတော၊ သော။ ယော ဥပ္ပါဒေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သာ ဧဝ၊ ထိုဖြစ်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ ပဗန္ဓာကာရေန၊ မပြတ်ဖွဲ့စပ်သော အခြင်းအရာအား ဖြင့်။ ဥပ္ပတ္တိဘာဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သန္တတိ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာယမ္ပိ တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ပဋ္ဌာန်။ ဧဝံ ကိံ ကထိတန္တိ၊ ကား။ ယော အာယတနာနံ အာစယောတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ နိဒ္ဒေသေန၊ အကျယ်ပြသောစကားဖြင့်။ ကိं အတ္ထဇာတံ၊ အဘယ်သို့သော အနက်သဘောကို။ ကထိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာယတနေန၊ ဖြင့်။ အာစယော၊ ကို။ ကထိတော၊ ဟောအပ်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ အာစယုပစယသန္တတိယော၊ အာစယ ဥပစယ သန္တတိတို့ သည်။ နိဗ္ဗတ္တိဘာဝေန၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အာစယော ဧဝ၊ အာစယမည်သည်ချည်းသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ပကာသိတ–၌ စပ်) အာယတနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အာစယာဒီနံ၊ တို့၏။ ပကာသိတတ္တာ၊ ပြအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေဟိ၊ ထိုအာယတနတို့ဖြင့်။ အာစယော၊ ဖြစ်ခြင်း သာမန်ဟူသော အာစယကို။ ကထိတော၊ ဟောအပ်၏။ အာယတနာနံ၊ တို့၏။ အာစယာဒိဝစနေနေဝ၊ အာစယစသည်တို့ကို ဟောခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ အာစယသဘာဝါနိ ဥပ္ပါဒမမ္မာနိ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ တို့ကို။ (ပကာသိတာနိ၊ ပြအပ်ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာစယေန၊ ဖြင့်။ တံပကတိကံ၊ ထိုအာစယ သဘောရှိသော။ အာယတနံ၊ ကို။ ကထိတံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဥပါဒ်သည်။ လက္ခဏံ၊ ရူပရုပ်တို့၏ မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာပေတည်း။ နု ရူပရူပံ၊ ရူပရုပ်မဟုတ်ပေ။ ဣတိ၊ တရပ်ပြီး။

ရူပပရိပါကေ၊ က–ဟူသည်။ ရူပမမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဇိဏ္ဏတာ၊ အိုမင်းရင့်ယော်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဥပနယနရသာတိ၊ ကား။ ဘဂ္ဂုပနယနကိစ္စာ၊ ဘင်သို့ဆောင်ပို့ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ သဘာဝါနပဂမေပိတိ၊ ကား။ ကက္ခဋတာဒိသဘာဝသ၊ ခက်မာ သည်၏ အဖြစ် အစရှိသော သဘော၏။ အဝိဂမေ၊ မကင်းခြင်းသည်။ (သတိ)ပိ၊ သော်လည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဇရာ၊ ကို။ ဌိတိက္ခဏော၊ ၌။ (ဥပလဇ္ဇတိ၊ ၏။) တဒါ စ၊ ၌လည်း။ ဓမ္မော၊ သည်။ သဘာဝံ၊ မိမိ၏ သဘောကို။ နဝိဇဟတိ နာမ၊ မစွန့်သေး သည်မည်၏၊ ဝါ၊ စွန့်သည်မမည်သေး။ နဝဘာဝေါ၊ အသစ်၏ အဖြစ်ဟူသည်။ ဥပ္ပါဒါဝတ္ထာ၊ ဖြစ်ဆဲအခိုက်အတန့်တည်း။ တသ၊ ထိုအသစ်အဖြစ်၏။ အပဂမဘာဝေန၊ ကင်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂယှတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နဝဘာဝါပဂမပစ္စုပ္ပဋ္ဌာနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အရူပမမ္မာနန္တိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ တေသံ၊ ထိုနာမ်တရားတို့၏။ ရောယ၊ ဇရာ၏၊ ဝါ၊ ကို။ သုဋ္ဌု လွန်စွာ။ ပဋ္ဌိတ္ဌနဋ္ဌတာယ၊ ဖုံးကွယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ရူပမမ္မာနမ္ပိ၊ တို့၏ လည်း။ ခဏိကဇရာ၊ ကို။ ပဋ္ဌိတ္ဌနဋ္ဌ ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ယာ၊ ယင်း ခဏိကဇရောကို။ အဝိစိဇရောတိပိ၊ အခြားမရှိသော အိုရင့်ခြင်းဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧသ ဝိကာရောတိ၊ ရော–ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ခဏ္ဍိစ္စာဒိဝိကာရံ၊ သွားကျိုးခြင်း စသော ဖောက်ပြန်ခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုသွားကျိုးခြင်း စသော ဖောက်ပြန်ခြင်းကို။ အရူပမမ္မေသု၊ တို့၌။ နု လဇ္ဇတိ၊ အပ်။ ယာ အဝိစိဇရော နာမ၊ အကြင်အဝိစိဇရောမည်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တသာပိ၊ ထိုအဝိစိဇရောအားလည်း။ ဧသ ဝိကာရော၊ ဤသွားကျိုးခြင်း စသော ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ဤဖြင့် ပါဌသေသ ၄–ပုဒ် ထည့်၍ စပ်ရန်ပြသည်) ဇရာယ ဣဒါနိ ဇရောအား။ ဝိစိ၊ အကြားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိစိဇရော၊ မည်၏။ နဝဘာဝတော၊ အသစ် အဖြစ်မှ။ ဒုဝိညေယ္ယန္တရဇရော၊ သိနိုင်ခဲသောအကြားရှိသောအိုခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ပရိတော သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ဘိဇ္ဇနန္တိ၊ ပျက်ခြင်းဟူ၍။ လက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိဘေဒလက္ခဏာ၊ မည်၏။ နိစ္စံ နာမ၊ မည်သည်။ ဓုဝံ၊ မြဲသော တရားတည်း။ ရူပံ ပန၊ ရုပ်သည်ကား။ ခဏဘင်္ဂိတာယ၊ ခဏဘင်ရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ယေန ဘင်္ဂေန၊ အကြင်ပျက်ခြင်းဘင်ဖြင့်။ နိစ္စံ၊ သည်။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မည်၏။ သော၊ ထိုဘင်သည်။ အနိစ္စဿ၊ မမြဲသည်၏။ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စတာ၊ မည်၏။ ပန၊ ပါး။ သာ၊

ထိုအနိစ္စတာသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဌိတိပ္ပတ္တာ၊ ဌိသို့ရောက်ပြီးသော။ ရူပံ၊ ကို။ [၁၀၄] ဝိနာသဘာဝေန၊ ပျက်စီးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သံသာဒေန္တိ ဝိယ၊ နစ်စေဘိသကဲ့သို့။ (သီမူနှင့်အညီပင်၊ သံ+သဒ+ဏော+အန္တ+ဣ–တို့ဖြင့် သံသာဒေန္တိ–ဟု ပြီးသည်) ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ–တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ရှေးဌ ယသ္မာ–ဟု အနိယတ်ဟိတ်ရှိခဲ့သောကြောင့် ဣဌ ဟောတိ တသ္မာ–ဟု ရှိသင့်၏) သံသီဒနရသာတိ၊ ဟူ၍။ (သီမူ၌ သံသာဒနရသာတိ–ဟု ရှိ၏၊ ယုတ္တတရပေတည်း) ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုအနိစ္စတာသည်။ ရူပမမ္မာနံ၊ ရုပ်တရားတို့၏။ ဘင်္ဂဘာဝတော၊ ပျက်ခြင်းဘင်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ခယဝယာ ကာရေနေ၀၊ ကုန်သောအခြင်းအရာ ပျက်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်။ ဂယှတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခယဝယပစ္စု ပဋ္ဌာနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၄၄၅။ သြဇာလက္ခဏောတိ ဇတ္ထ၊ ဣ၀ါ၌ဌ်။ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော၊ အင်္ဂါကြီးငယ်သို့ အစဉ်လျှောက်သော။ ရသသ၊ ရသဓာတ်၏။ သာရော၊ အနှစ်ဖြစ်သော။ ဥပတ္ထမ္ဘဇလကရော၊ ထောက်ပံ့သော ခွန်အားကို ပြုတတ် ဖြစ်စေတတ်သော။ ဘူတနိဿိတော၊ ဘူတရုပ်တို့ကိုမှီသော။ ဧကော၊ တခုသော။ ဝိသေသော၊ အဆီအစေးရုပ်အထူးသည်။ သြဇော၊ မည်၏။ ကဗဠီ၊ အလုပ်အလွေ့ကို။ ကရီယတိ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကဗဠီကာရော၊ မည်၏။ အာဟာရိယတိ၊ ဆောင်အပ်–စားမျိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဟာရော၊ မည်၏။ ကဗဠံ၊ အလုပ်အလွေ့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ အဒ္ဓေါဟာရိယတိ၊ စားမျိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဣဒံ၊ ဣ၀ကဗဠီကာရောအာဟာရော–ဟူသောပုဒ်ကို။ သ၀တ္ထုကံ၊ ၀တ္ထုနှင့်တကွသော။ သြဇံ၊ ကို။ ဒသေတုံ၊ ၄၊ ၀ုတ္တံ၊ ၏။ ဗာဟိရံ၊ အပဖြစ်သော။ အာဟာရံ၊ အာဟာရဟူသော၊ ပစ္စယံ၊ ကို။ လဘိတ္တာ ဇ၀၊ သာလျှင်။ အဒ္ဓေါတ္တိကာဟာရော၊ သည်။ ရူပံ၊ သြဇေ့မကရုပ်ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ သော ပန၊ ထိုအဒ္ဓေါတ္တိကအာဟာရရုပ်သည်ကား။ ရူပံ၊ သြဇေ့မကရုပ်ကို။ အာဟရတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဟာရော၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ရူပါဟရဏရသော တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတော ဇ၀၊ ပင်လျှင်။ သြဇေ့မကရူပုပ္ပါဒနေန၊ သြဇေ့မကရုပ်ကို ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်။ ဣမသ္မာ ကာယသ၊ ဣ၀ါစတုသန္တတိရုပ်အပေါင်းဟူသောကိုယ်အား။ ဥပတ္ထမ္ဘနပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ ထောက်ပံ့သောအားဖြင့် ဥဒ္ဏာအားရှေးရှုထင်၏။ သြဇေယ၊ ၏။ ရူပါဟရဏကိစ္စံ၊ သြဇေ့မကရုပ်ကို ဆောင်ခြင်းကိစ္စသည်။ ဗာဟိရာဓိနံ၊ ဗာဟိရသြဇာနှင့်စပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဟာရိတဗ္ဗ၀တ္ထုပဒဋ္ဌာနောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ (သ၀တ္ထုကအာဟာရကို ရည်သည်ဟုဆိုလျှင် ယုတ္တတရ ဖြစ်ရာ ၏)

၄၄၆။ ဗလရူပန္တိအာဒီသု၊ အစရှိသောပါဠိတို့၌။ ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ၌။ ဗလံ နာမ၊ ခွန်အားမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သမ္ဘဝေါ နာမ၊ သုက်မည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ရောဂေါ နာမ၊ မည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဇာတိ၊ ဖြစ်ခြင်း။ သဏ္ဌာတိ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်ခြင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဇာတိ နာမ၊ မည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေဟိပိ၊ ထိုဗလရုပ်စသည်တို့သည်လည်း။ စတူဟိ မဟာဘူတေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အဘာ၀တော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဥပါဒါယရူပေဟိ၊ ဥပါဒါရုပ်တို့သည်။ ဘ၀ တမ္ပိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဇေစ္စာနန္တိ၊ ကား။ အဘယဂိရိ၀ါသိနံ၊ တို့၏။ ပဠိကို့တ္တန္တိ ဇတ္ထ၊ ပါဌ်၌။ ပဠိကေ့ပေါ၊ ကို။ ဇ၀ံ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ မိဒ္ဓ၊ မိဒ္ဓသည်။ ရူပမေ၀၊ ရုပ်သည်ပင်လျှင်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။ တသ၊ ထိုမိဒ္ဓ၏။) နိ၀ရဏောသု၊ တို့၌။ ဒေသိတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယသ၊ အကြင်တရားကို။ နိ၀ရဏောသု၊ တို့၌။ ဒေသနာ၊ ဟောခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုတရားသည်။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ နဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ကာမစ္ဆန္ဒော ယထာ၊ ကဲ့သို့ပင်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ မိဒ္ဓ၊ သည်။ ရူပဠ္ဆ၊ ရုပ်မိဒ္ဓ၎င်း။ အရူပဠ္ဆ၊ နာမ်မိဒ္ဓ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ အရူပံ၊ နာမ်ဖြစ်သော။ ယံ၊ အကြင်မိဒ္ဓသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုနာမ်မိဒ္ဓကို။ နိ၀ရဏောသု၊ တို့၌။ ဒေသိတံ၊ ၏။ ရူပံ၊ ရုပ်မိဒ္ဓကို။ နဟ၊ နိ၀ရဏတို့၌ မဟောအပ်။ ဣတိ၊ ဣသို့သော။ ဇေတံ၊ ဣစကားသည်။ သိယာ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ နဟ၊ မဖြစ်သင့်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝိသေသ၀စနသာဘ၀တော၊ အထူးပြု၍ ဆိုခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ မိဒ္ဓ၊ ကို။ ဝိသေသေတွာ၊ အထူးပြု၍။ နိ၀ရဏောသု၊ တို့၌။ နဒေသိတံ၊ မဟောအပ်ပေ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မိဒ္ဓသ၊ ၏။ ဒုဝိဓတံ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ပရိကပ္ပေတွာပိ၊ ကြံဆ၍သော်လည်း။ နိ၀ရဏဘာ၀ံ၊ ကို။ နိ၀တ္တေတုံ၊ နစ်စေခြင်း ငါ။ နဟ သက္ကာ၊ နိုင်။ ဟိ၊ အလျောက်ကား။ အရူပတော၊ နာမ်မိဒ္ဓမှ။ အညံ၊ သော။ ယံ တံ မိဒ္ဓံ၊ ကို။ ပရိကပ္ပိတံ၊ ကြံဆအပ်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုမိဒ္ဓသည်လည်း။ မိဒ္ဓသဘာ၀တ္တာ၊ မိဒ္ဓသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတရံ မိဒ္ဓံ ဝိယ၊ နာမ်မိဒ္ဓကဲ့သို့။ နိ၀ရဏံ၊ ဏသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ငါ။ သက္ကာ၊ စွမ်းနိုင်ပေ၏။

နိ၀ရဏံ၊ သည်။ ဘ၀တု၊ ဖြစ်စေ။ ဝိရောဓော၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းကား။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ စေ၊ အံ့။ နိ၀ရဏဠ္ဆ၊ ဏသည်ကား။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ ပယ်အပ်သောတရားပေတည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပဠနိ၀ရဏော ပဟာယ (ဣတိ)၊ ဟူ၍ငင်း။ အ၌ါ။ပ။ တ၀ါတိ၊ ဟူ၍ငင်း။ ၀စနတော၊ ကြောင့်တည်း။ ရူပံ စ၊ ရုပ်သည်ကား။ အပ္ပဟာတဗ္ဗံ၊ မပယ်အပ်သော တရားပေ တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကတမေ ဓမ္မာ။ပ။ နဟ ဘာ၀နာယ ပဟာတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ ၀စနတော၊ ကြောင့်တည်း။ [၁၀၅] ဇတ္ထ၊ ဣ၀ါအရာ၌။ ရူပံ ဘိက္ခဝေ နဟ တုမှာကံ၊ တံ ပဇေထာတိအာဒီသု ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ တဒါရမ္မဏကိလေသပ္ပဟာနံ စ၊ ထိုမိဒ္ဓရုပ်လျှင် အာရုံရှိသော ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းကိုလည်း။ နဟ အဓိပ္ပေတံ၊ အပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကာမစ္ဆန္ဒာဒီနံ၊ တို့ကို။ တထာ၊ ထိုသို့ အာရမ္မဏိက ကိလေသာကို ပယ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဟာနသ၊ ပယ်ခြင်း၏။ အနဓိပ္ပေတတ္တာ၊ အလိုမရှိအပ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မိဒ္ဓံ၊ သည်။ နဟ ရူပံ၊ ရုပ်မဟုတ်။ ။ မိဒ္ဓသ၊ ၏။ ရူပဘာ၀ံ၊ ရုပ်၏အဖြစ်ကို။ ယဒိ နဟ သမ္ပဋိစ္ဆထ၊ အကယ်၍ လက်မခံကုန်ငြားအံ့။ ကထံ၊ သို့လျှင်။ ဘဂ၀တော၊ အား၊ ဝါ၊ ၏။ နိဒ္ဒါ၊ အိပ်ပျော်ခြင်း

သည်။ (ဟောတိ၊ နည်း)။ ဟိ၊ မေးသင့်စွ။ မိဒ္ဓ၊ သည်။ နိဒ္ဒါ ပစလာယိကာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိဘင်္ဂ၊ ၌။ ဝိဘတ္တတ္တာ၊ ဝေဖန်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဒ္ဒါ၊ အိပ်ခြင်းပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့ ဆိုငြားအံ့။ မိဒ္ဓ၊ သည်။ နိဒ္ဒါ၊ သည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ ပန၊ သော်လည်း။ နိဒ္ဒါဟေတုဘာဝတော၊ အိပ်ငိုက်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ ထိုမိဒ္ဓကို။ နိဒ္ဒါတိ၊ ဟူ၍။ ဝိဘတ္တံ၊ ဝေဖန်အပ်၏။ ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိ ယထာ၊ လိင်္ဂစသည်ကဲ့သို့တည်း။ ဧဝမ္ပိ၊ သော်လည်း။ နိဒ္ဒါဟေတုနော၊ အိပ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ မိဒ္ဓသ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ သန္တာန်၌) မရှိခြင်းကြောင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ နိဒ္ဒါ၊ အိပ်ခြင်း–ကျိန်းစက်ခြင်းသည်။ ကထံ (ဟောတိ)၊ နည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ ဘဂဝတော၊ ၏။ နိဒ္ဒါ၊ သည်။ သရီရဂိလာနိယာ၊ ကိုယ်၏ မကျန်းခန့်ခြင်း–ညောင်းညာပင်ပန်းခြင်းကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) မိဒ္ဓေန၊ ကြောင့်။ နု (ဟောတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ သာ စ၊ ထိုကိုယ်၏ မကျန်းခန့်ခြင်း–ညောင်းညာပင်ပန်းခြင်းသည်လည်း။ (ဘဂဝတော၊ အား။) နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ဌါ။ နု သက္ကာ၊ နိုင်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) မေ၊ ၏။ ပိဋ္ဌိ၊ ကျောက်ကုန်းသည်။ အာဂိလာယတိ၊ ညောင်းညာပင်ပန်း၏။ အဟံ၊ သည်။ တံ။ ထိုကျောက်ကုန်းကို။ အာယမိဿာမိ၊ ဆန့်ဦးအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ မိန့်တော်မူခြင်းကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထု၊ ဤအရာ၌။ နိဒ္ဒါဟေတု၊ အိပ်ခြင်း၏အကြောင်းသည်။ မိဒ္ဓမေव၊ တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အဝဓာရဏာ၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းကို။ နု (ကာတဗ္ဗံ)၊ မပြုအပ်။ မိဒ္ဓ၊ သည်။ နိဒ္ဒါဟေတု ဧဝ၊ အိပ်ခြင်း၏အကြောင်းသာလျှင်တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အဝဓာရဏာ၊ ကို။ (သီမူနှင့်အညီပင်။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အညေသိ၊ မိဒ္ဓမှတပါးလည်းဖြစ်သော။ နိဒ္ဒါ ဟေတု၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သေ၊ ထိုအကြောင်းသည်။ ကော ပန၊ နည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ သရီရဂိလာနိ၊ ကိုယ်၏ မကျန်းခန့်ခြင်းပင်တည်း၊ ဝါ၊ ညောင်းညာပင်ပန်းခြင်းပင်တည်း။ (သီမူနှင့်အညီပင်။ သက္ကတအဘိဓာန်၌လည်း ဂါနိ–ဟု ရှိ၏) တေန၊ ကြောင့်။ နိဒ္ဒါ။ပ။ မိဒ္ဓေနာတိ၊ ဟူ၍။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ ဘဂဝတော၊ အား။ နိဒ္ဒါ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ဌါ။ နု သက္ကာ၊ နိုင်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဂ္ဂိဝေဿန၊ အဂ္ဂိဝေဿနအန္တယ်ဖြစ်သော သစ္စာကပရိဗိဇ်၏ အဟံ၊ သည်။ ဒိဝါ၊ ၌။ သုပိတာ၊ အိပ်ဘူးသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ အိပ်ဘူးသည်ကို။ အဘိဇာနာမိ ခေါ ပန၊ အမှတ်ရပေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ မိန့်တော်မူခြင်းကြောင့်တည်း။ ။ ဣတောပိ၊ ဤဆိုလတံ့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ မိဒ္ဓ၊ သည်။ နု ရူပံ၊ ရုပ်မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သမ္ဘယောဂဝစနတော၊ ယှဉ်ခြင်းကို ဟောခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ထိနမိဒ္ဓနိဝရဏံ၊ သည်။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏေန၊ ဖြင့်။ နိဝရဏဗ္ဗေ၊ လည်းမည်၏။ နိဝရဏသမ္ဘယုတ္တာ၊ နှင့်လည်းယှဉ်၏။ ဣတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထု၊ ဤပါဠိ၌။ သက္ခရကထလိကမ္မိ၊ ကျောက်စရစ်ခဲနှင့် အိုးခြမ်းကွဲကိုလည်း။ မဇ္ဇဂုမ္မမ္ပိ၊ ငါးအပေါင်းကိုလည်း။ စရန္တမ္ပိ၊ သွားနေသည်ကိုလည်း။ တိဋ္ဌန္တမ္ပိ၊ ရပ်တည်နေသည်ကိုလည်း။ (ပသေယျ၊ ၏။) ဣတိအာဒိသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ (သီမူနှင့်အညီပင်) ယထာလာဘဘဝနံ၊ ရသင့်သည် အားလျော်စွာဖြစ်ခြင်းကို။ ပစ္စေတုံ၊ ယုံကြည်မှတ်သားခြင်းငှါ။ နု သက္ကာ၊ နိုင်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ရူပဘာဝသ၊ ရုပ်အဖြစ်၏။ အပ္ပသိဒ္ဓတာယ၊ မပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ တသ၊ ထိုမိဒ္ဓ၏။ ရူပဘာဝေ၊ သည်။ သိဒ္ဓေ၊ သော်။ သမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်သင့်သောအားဖြင့်။ ယထာလာဘပစ္စယော၊ ရသင့်သည်အားလျော်စွာ ယုံကြည်မှတ်ယူခြင်းသည်။ ယုဇ္ဇေယျ၊ သင့်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင်တရပ်ပြီး၏။ ဣတောပိ၊ ဤဆိုလတံ့သောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ မိဒ္ဓ၊ သည်။ နု ရူပံ၊ ရုပ်မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အာရပ္ပေသု၊ တို့၌။ ဥပဂ္ဂနတော၊ တည်း။ စ၊ မှန်၏။ ဇတံ၊ ဤဆိုလတံ့သောစကားကို။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ နိဝရဏံ၊ သော၊ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ ၍။ နိဝရဏော၊ ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ နု ပုရေ ဇာတပစ္စယာ၊ ပုရေဇာတပစ္စည်းကြောင့်မဟုတ်မူ၍။ ဥပဂ္ဂတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ ဣမသ၊ ဤပြဿနာ၏။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ အာရပ္ပေ၊ ၌။ ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏံ၊ ကို။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ ၍။ ထိနမိဒ္ဓနိဝရဏံ၊ သည်ဎင်း။ ဥဒ္ဓစ္စနိဝရဏံ၊ သည်ဎင်း။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏံ၊ သည်ဎင်း။ ဥပဂ္ဂတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့ စသည်ကို။ ဝိတ္ထာရော၊ ချဲ့အပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မိဒ္ဓ၊ သည်။ နု ရူပံ၊ ရုပ်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ ယံ ပဋ္ဌိဋ္ဌံ၊ အကြင်ပယ်အပ်၏။ တံ၊ ထိုပယ်ခြင်းသည်။ သုပဋ္ဌိဋ္ဌတ္တာမေဝ၊ ကောင်းစွာ ပယ်ခြင်းသာလျှင်တည်း။

ဣတရေသုတိ၊ ကား။ ဗလရူပါဒီသု၊ ဗလရုပ် စသည်တို့တွင်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနသ၊ ကံကြောင့်ဖြစ်သော့။ ရောဂသာဝိ၊ ရောဂါ၏လည်း။ ဝိသဘာဂပစ္စယသမုပ္ပန္နော၊ သဘောမတူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ဓာတုက္ခောဘော၊ သည်။ အာသန္နကာရဏံ၊ နီးသောအကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတရသ၊ ဤမှတပါးသော စိတ္တဇ ဥတုဇ အာဟာရဇဖြစ်သော ရောဂါ၏။ (အာသန္နကာရဏံ၊ သည်။) ပဂေဝ၊ ရှေးဦးစွာပင်ပြီး၏၊ ဝါ၊ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ သော စ၊ ထိုဓာတ် ချောက်ချားခြင်းသည်လည်း။ အတ္ထတော၊ သရုပ်တရားကိုယ်အားဖြင့်။ ရူပမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝိကာရာဝတ္ထာဌိတိဘင်္ဂဏေသု ဧဝ၊ ဖောက်ပြန်သော အခိုက်အတန့်ဖြစ်သော ဌိခဏ ဘင်ခဏတို့၌သာလျှင်။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရောဂရူပံ ။ပ။ ဂဟိတမေဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ။ ဥပစယသန္တတိဂဟဏေန၊ တို့ကိုယူခြင်းဖြင့်။ ဂဟိတမေ၊ သာလျှင်တည်း။ (သီမူနှင့်အညီပင်၊ ဣတိ–ပိသည်) (ကသ္မာ၊ ဆုံး။) တဗ္ဗိနိမုတ္တသ၊ ထိုဥပစယသန္တတိတို့မှလွတ်သော။ ရူပုပ္ပါဒသ၊ ရုပ်၏ဥပါဒ်၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်တည်း။ [၁၀၆] စ၊ ဆက်။ ဥပ္ပါဒါဝတ္ထာယ၊ ဥပါဒ်အခိုက်အတန့်မှ။ အညာ၊ သော။ ဇာတိ နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထေ၊ မရှိသည်သာတည်း။ သမ္ဘဝေါ၊ သုက်သည်။ ကာမဓာတုယံ၊ ကာမဓာတ်၌။ ဧကစ္စိယသတ္တာနံ၊ အချို့သော သတ္တဝါတို့အား။ ဣန္ဒြိယပရိပါကပစ္စယော၊ ဣန္ဒြေ၏ ရင့်ကျက်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော။ အာပေါဓာတုယာ၊ ၏။ ပဝတ္တိ အာကာရဝိသေသော၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာအထူးတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္ဘဝရူပံ။ပ။ ဂဟိတမေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ကာယဗလံ နာမ၊ ကိုယ်၏ခွန်အားမည်သည်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ၏။ ပဝတ္တိအာကာရဝိသေသော၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တသာ၊ ထိုဝါယောဓာတ်၏။ ဝိပ္ပါရဘာဝတော၊ ပြန့်ကားလှုပ်ရှားခြင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ယတော၊ ယင်းသို့ ဝါယောဓာတ်၏ ပဝတ္တိအာကာရဝိသေသ၏အဖြစ်ကြောင့်။ နံ၊ ထိုဝါယောဓာတ်ကို။ ပါဏဗလန္တိ၊ လ–ဟူ၍၊ ဝါ၊ သတ္တဝါ၏ခွန်အားဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဗလရူပံ။ပ။ ဂဟိတမေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ နေသ၊ ထိုဗလရုပ်စသည်တို့ကို။ အယထာဘူတမတော၊ အစဉ်အတိုင်းမဟုတ်သောအားဖြင့်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ ဣတိ၊ အံ့။ ဝိသုံ၊ အသီး။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ၍။ အနုပလဗ္ဘမာနတ္တာ၊ အသီးအခြား မရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနာဒရဒဿနတ္ထံ၊ မရှိသေခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ကတော၊ ၏။) ဝါ၊ တနည်း။ မိဒ္ဓပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ မဟာသဠာ၊ ကြီးကျယ်သောပြဿနာတည်း။ (သီမူအလိုအားဖြင့်–မဟာပဟ္ဏော၊ များစွာကျယ်ဝန်း၏–ဟုပေး၊ ယုတ္တတရပင်) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ (တသ၊ ထိုမိဒ္ဓရုပ်ကို။ ပဋိက္ခေပေါ၊ ကို။) ကတော၊ ၏။ တဒနုသာရေန၊ ထိုမိဒ္ဓပယ်ခြင်းကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ပဋိလောမနယေန၊ ဖြင့်။ ဣတရေသမ္မိ၊ ဤမှတပါးသော ရောဂါရုပ် စသည်တို့၏လည်း။ အဘာဝေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတမ္ဗံ၊ ၏။

ဣတိတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤပုဒ်ကို။ အဒ္ဓဝိသတိဝိဓန္တိ ဣမိနာ၊ ပုဒ်နှင့်။ "ဣမိနာ ဝုတ္တဣမေန၊ ဖြင့်။ အဒ္ဓဝိသတိဝိဓံ၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဓိတမ္ဗံ၊ ၏။ သော စ ခေါ၊ ထိုနစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးသော ရုပ်၏အပြားသည်လည်း။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အာဂတနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုနတာ၊ မယုတ်လျော့သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတမ္ဗာ၊ ၏။ အနဓိကဘာဝေါ ပန၊ မလွန်သည်၏အဖြစ်ကိုကား။ ဒဿိတော ဧဝ၊ တိုက်ရိုက်ပြအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ (အဒ္ဓ ကထာယံ ပန–စသည်ဖြင့် ပြသည်ကိုရည်သည်)

၄၄၇။ ဧတေန၊ ဤတရားသဘောဖြင့်။ သမ္ဘယုတ္တမမ္ဘရာသိ၊ သမ္ဘယုတ်တရားအစုသည်။ ဟိနောတိ ပတိဋ္ဌဟတိ၊ မြဲမြံစွာ တည်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဟေတု၊ မည်၏။ မူလဋ္ဌေန၊ အမြစ်အရင်းဟူသော အနက်သဘောကြောင့်။ လောဘာ ဒိကော စ၊ လောဘ အစရှိသော တရားသုံးပါးသည်ရင်း။ အလောဘာဒိကော စ၊ သည်ရင်း။ (ဟေတု၊ မည်၏။) တာဒိသော၊ သော။ ဟေတု၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နဟေတု၊ မည်၏။ အသ၊ ထိုရုပ်အား။ ဟေတု၊ သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဟေတုကံ၊ မည်၏။ သဟေတုကပဋိယောဂိဘာဝတော၊ သဟိတ်တရား၏ အပြိုင်ယှဉ်ဖက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေတုနာ၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ နဥပဂ္ဂတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အဟေတုကမေဝ၊ အဟိတ်တရားသည်ပင်လျှင်။ ဟေတုနာ၊ နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တတာယ၊ မယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တံ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဓမ္မနာနတ္တာ ဘာဝေပိ၊ သဘောတရား၏ ထူးခြားသည်၏အဖြစ် မရှိငြားသော်လည်း။ သဒ္ဒတ္ထနာနတ္တေန၊ သဒ္ဒါနက်ထူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေနေယျဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဒုကန္တရဒေသနာ၊ ဒုက်တပါးကိုဟောခြင်းသည်။ ဟိ–ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ–တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုကပဒဝသေန၊ ဒုက်ပုဒ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧတံ၊ ဤဟေတုဝိပ္ပယုတ္တဟူသောအမည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပစ္စယာဓိနဝုတ္တိတာယ၊ အကြောင်းတရားနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယေန၊ အကြောင်းနှင့်။ သဟ၊ ကွ။ (ဝတ္တတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သပစ္စယံ၊ မည်၏။ အတ္ထနော၊ ၏။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့သည်။ လောကေ၊ ၌။ နိယုတ္တံ၊ အမြဲယှဉ်စေအပ်၏၊ ဝါ၊ ချထားအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ (လောကေ၊ ၌။) ဝိဒိတံ၊ ထင်ရှားသိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကိယံ၊ မည်၏။ အာဘဝဂ္ဂ ဝါ၊ တိုင်အောင်ရင်း။ အာဂေါတြဘုံ ဝါ၊ တိုင်အောင်ရင်း။ သဝန္တိ၊ စီးသွားတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာသဝါ၊ မည်၏။ အာသဝေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ (ဝတ္တတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာသဝံ၊ မည်၏။ အာသဝေဟိ၊ တို့သည်။ အာလမ္မိတမ္ဗံ၊ အာရုံပြုအပ်သောတရားတည်း။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သံယောဇနိယံ၊ ဇဉ်၏အာရုံဖြစ်သောတရား။ သြဃနိယံ၊ သြဃ၏အာရုံဖြစ်သောတရား။ ယောဂနိယံ၊ သောတရား။ နိဝရဏိယံ၊ သောတရား။ သံကိလေသိကံ၊ သံကိလေသ၏အာရုံဖြစ်သောတရား။ ပရာမဋ္ဌံ၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်သောတရား။ အစေတသိကံ၊ စိတ်၌မဖြစ်သောတရား။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ၊ စိတ်နှင့်မယှဉ်သောတရား။ နရူပါဝစရံ၊ ရမဟုတ်သောတရား။ နအရူပါဝစရံ၊ မဟုတ်သောတရား။ နအပရိယာပန္နံ၊ နွမဟုတ်သောတရား။ အနိယတံ၊ နိယတမဟုတ်သောတရား။ အနိယျာနိကံ၊ နိယျာနိက မဟုတ်သောတရား။ အနိစ္စံ၊ မမြဲသောတရား။ ဣတိ ဧဝမာဒိနံ၊ ဤသို့အစရှိသော အမည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ဧတ္ထ၊ ဤတရားသဘော၌။ အဟံမာနော၊ ငါဟုဖြစ်သောမာနကို၊ ဝါ၊ ငါဟုထောင်လွှားသောမာနကို၊ ဝါ၊ သည်။ အာဟိတော၊ ထားအပ်၏၊ ဝါ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တာ၊ မည်၏။ အတ္တာဘာဝေါ၊ ခန္ဓာငါးပါးဟူသော အတ္တဘောကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တံ အတ္တာနံ၊ ကို။ အဓိကိစ္စ ဥဒ္ဒိသ၊ ရည်ရွယ်၍။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သောတရားတို့သည်။ အဗ္ဗေတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓမ္မာ၊ ဣန္ဒြေနှင့်စပ်သောတရားတို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) တေသု၊ ထိုအဗ္ဗေတ္တတရားတို့၌။ ဘဝံ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ အဗ္ဗေတ္တိကံ၊ ဖြစ်သည်။ စက္ခာဒိ၊ စက္ခုစသည်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ အဒ္ဓကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အဗ္ဗေတ္တမေဝ၊ တည်သည်ပင်လျှင်။ အဗ္ဗေတ္တိကံ၊ မည်၏။ ဝေနေယိကော ယထာ၊ ဝေနယိကောပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ (ဝိနယတိ ဝိနာသေတီတိ ဝိနယော၊ သော ဧဝ ဝေနယိကော–ဟု ပြီးသကဲ့သို့ဟု ဆိုလို၏) [၁၀၇] ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အတ္တာဘာဝံ အဓိကိစ္စ ပဝတ္တတ္တာ အဗ္ဗေတ္တိကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သေသံ၊ ကြင်းသော။ တေဝိသတိဝိဓံ၊ သော ရုပ်သည်။ ။ တတော ဗဟိ ရတ္တာတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ အဗ္ဗေတ္တိကလက္ခဏာဘာဝတော၊ အဗ္ဗေတ္တိကတရား၏ လက္ခဏာမရှိခြင်းကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဃဋ္ဋနဝသေနာတိ၊ ကား။ ဝိသယီ စ၊ ယီသည်ရင်း၊ ဝါ၊ ဒွါရသည်ရင်း။ ဝိသယော စ၊ အာရုံသည်ရင်း။ ဟုတ္တာ၊ ၍။

သံဃဋ္ဋနဝသေန၊ တကွ တိုက်ခိုက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ။ သေသံ၊ သော။ သောဌသဝိဓံ၊ သော ရုပ်သည်။ ဝိပရိတတ္တာ တိ၊ ကား။ ဃဋ္ဋနဝသေန၊ ဖြင့်။ အဂ္ဂဟေတဗ္ဗတော၊ မယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုပ္ပဋိဝိဒ္ဓေသဘာဝတ္တာတိ၊ ကား။ သုခုမ ဘာဝေန၊ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုဝိညေယျသဘာဝတ္တာ၊ သိနိုင်ခဲသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥာဏသ၊ ၏။ အာသန္နေ၊ အနီးဌ။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒူရေ၊ မည်၏။ ဟဒယဝတ္ထုပရိယောသာနာနိ၊ ဟဒယဝတ္ထုအဆုံး ရှိကုန်သော။ တေရသ၊ သောရုပ်တို့ဌင်း။ သဘာဝေနေဝါတိ၊ ကား။ ရူပသ၊ နိပ္ဖန္နရုပ်၏။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ အပိုင်းအခြား။ ရူပသ၊ ၏။ ဝိကာရော၊ ဖောက်ပြန်သောအမူအရာ။ ရူပသ၊ ၏။ ဥပစယော၊ ဖြစ်ပွါးခြင်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ကဗ္ဗဌတ္တာဒိနာ၊ ခက်မာသည်၏ အဖြစ်အစရှိသော။ သဘာဝေနေဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ ဥာဏေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဂဟေတဗ္ဗတော၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ။ သေသံ၊ သော။ ဒသဝိဓံ၊ သောရုပ်သည်။ တဗ္ဗိပရိတ ဘာယာတိ၊ ကား။ သဘာဝေန၊ ဖြင့်။ အပရိဂ္ဂဟိတဗ္ဗတော၊ ပိုင်းခြား၍မယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သောတာဒိနမ္ပိ၊ သောတပသာဒစသည်တို့၏ လည်း။ စက္ခုနော ဝိယ၊ ၏ကဲ့သို့။ ပသန္နသဘာဝတ္တာ ဇ၀၊ ကြည်လင်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ယထာသကံ ဝိသယဂ္ဂဟဏပစ္စယတာ၊ အကြင် အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်သော (၀ါ) မိမိ မိမိနှင့်ဆိုင်သော အာရုံကို ယူခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒသေဿော၊ ၍။ စက္ခာဒိ။ပ။ ပသာဒရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝိပရိတတ္တာတိ၊ ကား။ တဗ္ဗိခုရသဘာဝတ္တာ၊ ထိုပသာဒရုပ်ငါးပါးနှင့်မတူပဲ ကွဲလွဲထူးခြားသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဓိပတိယဌေနာတိ ဇတ္ထ၊ ပါဌ်ဌ။ တာ၀၊ ဗွာ။ စက္ခာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ပဌ္ဌနံ၊ ငါးပါးသော ရုပ်တို့၏။ စက္ခု ဝိညာဏာဒီသု၊ အစရှိသည်တို့ဌ။ အာဓိပတေယျ၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်သည်။ တေသံ၊ ထိုစက္ခုပသာဒစသည်တို့၏။ ပဌမန္ဒ ဘာ၀ါနုဝတ္တနတော၊ ထက်သည်၏ အဖြစ် နံ့သည်၏ အဖြစ်သို့ အစဉ်လိုက်ခြင်းကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတ္ထိပုရိသိန္ဒြိယဒွယ ဿ၊ နှစ်ပါး၏။ သကိစ္စေ၊ မိမိကိစ္စ၌။ ဧဝိတိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ သဟဇရူပါနုပါလနေ၊ သဟဇာတ်ရုပ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်း၌။ (အာဓိပတေယျ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) တဒုဘယံ၊ ကို။ ဟေဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တမေ၀၊ တည်း။ ဥပါဒိန္နတ္တာတိ၊ ကား။ ဂဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တံ၊ ကံကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်ကို။ ဇတံ၊ ဤရုပ်သည်။ မမ၊ ငါ၏။ ဖလံ၊ အကျိုးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကမ္မုနာ၊ သည်။ ဂဟိတံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အပ္ပဋိက္ခေ၀တော၊ မပယ်မစွန့်ခြင်းကြောင့်တည်း။

၄၄၈။ သနိဒဿနကမ္မဇာဒီနံ တိကာနန္တိ၊ ကား။ သနိဒဿနတ္တိကဿ စ၊ ၏ဌင်း။ ကမ္မဇာဒိတ္တိကာနဉ္စ၊ အစရှိသော တိက်တို့၏ဌင်း။ သြဋ္ဌာရိကေတိ၊ ကား။ ဒွါဒသဝိဓေ၊ သော။ သြဋ္ဌာရိကရူပေ၊ ရုပ်ဌ၌၊ ၀ါ၊ တွင်။ ရူပန္တိ၊ ကား။ ရူပါယတနံ၊ သည်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗဘာ၀သခ်ါတေန၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ နိဒဿနေန၊ မြင်အပ်ခြင်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သနိဒဿနံ၊ မည်၏။ ပဋိဃနနဘာ၀သခ်ါတေန၊ ထိပါးတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ပဋိဃေန၊ ထိပါးခြင်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သပ္ပဋိဃံ၊ မည်၏။ သနိဒဿနဉ္စ၊ လည်းမည်၏။ တံ၊ ထိုသနိ ဒဿနဟူသည်။ သပ္ပဋိဃဉ္စ၊ လည်းမည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သနိဒဿနသပ္ပဋိဃံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်ဌ၌။ ယဿ၊ အကြင်ရူပါယတနအား။ ဒဋ္ဌဗ္ဗဘာ၀ေါ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုရူပါယတနသည်။ သနိဒဿနံ၊ မည် ၏။ စက္ခုဝိညာဏာဂေါစရဘာ၀ေါ၀၊ စက္ခုဝိညာဉ်၏ ကျက်စားရာအာရုံ၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗဘာ၀ေါ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုမြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်၏။ ရူပါယတနတော၊ မှ။ အနည္ဓတ္တေပိ၊ တခြားတပါး၏ အဖြစ်မဟုတ်ငြားသော်လည်း။ အညေဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ရူပါယတနံ၊ ကို။ ဝိသေသေတုံ၊ ၄ါ၊ အညံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကတ္တာ၊ ၍။ သဟနိဒဿ နေန သနိဒဿနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဓမ္မဘာ၀သာမညေန၊ တရားအဖြစ်ဟူသော တူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဧကီ ဘူတေသု၊ တခုတည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့ဌ။ နာနတ္တကရော၊ ထူးသည်၏ အဖြစ်ကိုပြုတတ်သော။ ယော ဝိသေသော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော (ဝိသေသော)၊ သည်။ အညော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဥပစရိတုံ၊ တင်စား၍ ပြောဆိုခြင်းငါ။ ယုတ္တောဟု၊ သင့်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဇ၀ံ၊ ဤသို့ တင်စား၍ ပြောဆိုသည်ရှိသော်။ အတ္ထဝိသေသာ၀ဗောဓေ၊ အနက်ထူးကို သိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ တရပ်ပြီး၏။ သယံ စ၊ ကိုယ်တိုင်အားဖြင့်ဌင်း။ နိဿယ၀သေန စ၊ မှီရာ၏ အစွမ်းအား ဖြင့်ဌင်း။ သမ္ပတ္တာနံ စ၊ ရောက်သောရုပ်တို့၏ ဌင်း။ အသမ္ပတ္တာနံ စ၊ မရောက်သော ရုပ်တို့၏ ဌင်း။ ယော ပဋိမုခဘာ၀ေါ၊ အကြင်ရှေးရှုတော်လျော်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အညမည်ံ၊ ချင်းသို့။ (ယံ) ပတနံ၊ အကြင်ကျခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုရှေးရှုတော် လျော်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ပဋိဃနနဘာ၀ေါ၊ မည်၏။ ယေန၊ ယင်းသို့ ထိခိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗျာပါရာဒိ၀ိကာရ၀ပစ္စယန္တရသဟိတေသု၊ (မျက်လွှာစသည်တို့၏ ကျခြင်း တက်ခြင်းစသော) ကြောင့်ကြဗျာပါရ အစရှိသော ဖောက်ပြန်သော အမူအရာ၏ အကြောင်းထူးနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ [၁၀၈] စက္ခာဒီနံ၊ တို့၏။ နိဿယေသု၊ မှီရာဖြစ်သော သသမ္ဘာရစက္ခုစသည်တို့ဌ။ ဝိကာရပ္ပတ္တိ၊ ဖောက်ပြန်သော အမူအရာ၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သေသံ၊ သော။ ဧကာဒသ၀ိဓံ၊ သော။ သြဋ္ဌာရိကရူပံ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုတဆယ့်တပါးသော သြဋ္ဌာရိကရုပ်သည်။ သနိဒဿနတ္တာဘာ၀ တော၊ သနိဒဿနအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အနိဒဿနံ၊ မည်၏။ ဝုတ္တနယေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သပ္ပဋိဃံ၊ မည်၏။ ဥဘယ ပဋိက္ခေ၀ေန၊ နှစ်ပါးစုံကို ပယ်သောအားဖြင့်။ အနိဒဿနအပ္ပဋိဃံ၊ မည်၏။ ကမ္မတော ဇာတန္တိ ဇတ္ထ၊ ပါဌ်ဌ။ ဧကန္တကမ္မသမုဋ္ဌာနံ၊ စင်စစ် ကံကြောင့်ဖြစ်သော။ အဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ စ၊ ရှစ်ပါးသော ဣန္ဒြေတို့သည်ဌင်း။ ဟဒယဉ္စ၊ သည်ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ နဝ၀ိ ဓံ၊ သော။ ယံ ရူပဉ္စ၊ အကြင်ရုပ်သည်ဌင်း။ နဝ၀ိဓေ၊ သော။ စတုသမုဋ္ဌာနေ၊ စတုသမုဋ္ဌာန်ရုပ်ဌ၌။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ၊ ကံကြောင့်ဖြစ် သော။ နဝ၀ိဓမေ၀၊ ကိုးပါးအပြားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ယဉ္စ ရူပံ၊ သည်ဌင်း။ ဣတိ ဇ၀ံ၊ ဤသို့။ အဋ္ဌာရသ၀ိဓမ္ပိ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးအပြားရှိသော ရုပ်သည်လည်း။ ကမ္မတော၊ ကံကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်။ ကမ္မဇံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ယံ

စ၊ အကြင်ရုပ်သည်လည်း။ ဧတံ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ယဋ္ဌ၊ အကြင်ရုပ်သည်လည်း။ ဧယတိ၊ ဆဲ။ ယဋ္ဌ၊ သည်လည်း။ ဧယိဿတိ၊ တဲ့။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ တံ၊ ထိုဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်လတ့ံသော ရုပ်ကို။ ကမ္မဇန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ကိ ယထာ၊ နည်း။) ဒုဒ္ဓန္တိ ယထာ၊ ညစ်အပ်သော နို့ရည်ဟူသော ဝေါဟာရကဲ့သို့တည်း။ တဒညပစ္စယဧတာနန္တိ၊ ကား။ ကမ္မတော၊ မှ။ အညပစ္စယတော၊ တပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ ဧတံ၊ သော။ ဥတုစိတ္တာဟာရဇ၊ ဥတုစိတ်အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်တည်း။ နကုတောစိ ဧတာနန္တိ၊ ပါဠိဖြင့်။ လက္ခဏရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဝိညတ္တိဒ္ဒယံ၊ ဝိညတ်ဒွေးဝင်း။ သဒ္ဒေါ၊ သဒ္ဒရုပ်ဝင်း။ အာကာသဓာတု၊ ဓာတ်ဝင်း။ လဟုတာဒိတ္တယံ၊ သုံးခုတို့၏အပေါင်းဝင်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ အဝိနိဗ္ဘောဂရူပါနိ၊ ရှစ်ပါးသော အဝိနိဗ္ဘောဂရုပ်တို့ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋ္ဌဒသဝိဓံ၊ တဆယ့်ငါးပါးအပြားရှိသော။ ဧတံ ရူပံ၊ ဤရုပ်သည်။ စိတ္တဇ၊ မည်၏။ အာကာသဓာတု၊ ဓာတ်ဝင်း။ လဟုတာဒိတ္တယံ၊ ဝင်း။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနာနိ၊ ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ အဝိနိဗ္ဘောဂရူပါနိ၊ တို့ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွါဒသဝိဓံ၊ သော။ ဧတံ ရူပံ၊ သည်။ အာဟာရဇ၊ မည်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအာဟာရဇရုပ်တဆယ့်နှစ်ပါး၌။ သဒ္ဒံ၊ ရုပ်ကို။ ပဏ္ဍိပိတ္ထာ၊ ထည့်၍။ တေရသဝိဓံ၊ တဆယ့်သုံးပါးအပြားရှိသော။ ဥတုတော၊ ကြောင့်။ သမုဋ္ဌိတံ၊ ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ သည်။ ဥတုဇ၊ မည်၏။ သေသံ၊ ကို။ ကမ္မဇတိကေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယာနုသာရေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၄၉။ ဒိဋ္ဌာဒိစတုက္ကဝေန၊ ဒိဋ္ဌအစရှိသော စတုက္ကဟု၏အစွမ်းဖြင့်ဝင်း။ ရူပရူပါဒိစတုက္ကဝေန၊ ဖြင့်ဝင်း။ ဝတ္ထာဒိ စတုက္ကဝေန၊ ဖြင့်ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပါဠေက္ကံ၊ သီး။ စတုက္ကသဒ္ဒေါ၊ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။ ယံ ရူပါယတနံ၊ ကို။ အဒဿံ၊ မြင်ခဲ့ပြီ။ ယံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ မြင်ဆဲ။ ယံ၊ ကို။ ဒက္ခိဿတိ။ လတ့ံ။ ယံ၊ ကို။ ပဿေယ္ယ၊ မြင်နိုင်၏။ (ဤပုဒ်ဖြင့် တကယ် မြင်ပြီး မြင်ဆဲ မြင်လတ့ံမဟုတ်သော အဆင်းကို သိမ်းယူ၏) သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ၊ ထိုရူပါယတနသည်။ ဒိဋ္ဌသဘာဝါနာတိ ဝတ္ထာ နတော၊ မြင်အပ်သော သဘောကို မလွန်ခြင်းကြောင့်။ ဒိဋ္ဌံ နာမ၊ မည်၏။ (ကိ ယထာ၊ နည်း။) ဒုဒ္ဓန္တိ ယထာ၊ ညစ်အပ်သော နို့ရည်ဟူသော ဝေါဟာရကဲ့တို့တည်း။ (ဒုဒ္ဓ–သဒ္ဒါနို့ရည်သာမန်ကို ဟောသကဲ့သို့ပင်ဟု ဆိုလို၏) သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော သုတစသည်တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ တည်း။ ဒဿနဝိသယတ္တာတိ၊ ကား။ စက္ခုဝိညာဏဝိညေယျတ္တာ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဝနဝိသယတ္တာတိ၊ ကား။ သောတဝိညာဏဝိညေယျတ္တာ၊ သောတဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗတ္တယန္တိ၊ ကား။ ဂန္ဓော၊ ဂန္ဓဝင်း။ ရသော၊ ဝင်း။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဝင်း။ ဣတိ ဧတံ တယံ၊ ဤသုံးပါး အပေါင်းသည်။ မုတ္ထာ ပတ္ထာ၊ ရောက်၍။ ဂဟေတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ မုတံ နာမ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သမ္ဗတ္တဂ္ဂါဟက ဣန္ဒြိယဝိသယတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဣဒံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ နာမ၊ မည်သည်။ ကိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးငြားအံ့။ ပထဝီတေဇောဝါယောဓာတုတ္တယံ၊ ပထဝီဓာတ် တေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ်တို့၏ သုံးခုအပေါင်းတည်း ဝါ၊ ပထဝီ တေဇော ဝါယောဟူသော ဓာတ်သုံးပါး အပေါင်းတည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၌။ အာပေါဓာတု၊ ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဂ္ဂဟိတံ၊ မယူအပ်သနည်း။ သီတတာ၊ အေးသည်၏အဖြစ်ကို။ ဖုသိတ္တာ၊ ၍။ ဂယှတိ နနု၊ လော။ သာ ဏ ထိုအေးသည်၏အဖြစ်သည်လည်း။ အာပေါ ဓာတု နနု၊ အာပေါဓာတ်ပင် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ မေးငြားအံ့။ (သီတတာ၊ ကို။ ဖုသိတ္တာ၊ ၍။) ဂယှတိ၊ ယူအပ်သည်ကား။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သာ၊ ထိုအေးသည်၏အဖြစ်သည်။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ နနု၊ မဟုတ်။ စရဟိ၊ သို့ဖြစ်လျှင်။ (သာ၊ ထိုအေးသည်၏အဖြစ်သည်။) ကိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ မေးငြားအံ့။ တေဇောဓာတု ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဥဏှဘာဝေ၊ ပူသည်၏အဖြစ်သည်။ မန္ဒေ၊ နုံ့လတ်သော်။ (တနည်း) မန္ဒေ၊ နုံ့သော။ ဥဏှဘာဝေ၊ ၌။ သီတဖုဋ္ဌိ၊ အေးသည်ဟု သိခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ သီတံ နာမ၊ မည်သော။ ကောစိ၊ သော။ ဂုဏော၊ သည်။ နနု အတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ စင်စစ် သော်ကား။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဥဏှဘာဝဿ၊ ပူသည်၏အဖြစ်၏။ မန္ဒတာယ၊ နုံ့သည်၏အဖြစ်၌၊ ဝါ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) သီတတာတိမာနော၊ အေးသည်၏အဖြစ်ဟု ထင်မှတ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဧတံ၊ ဤအနက်သဘောကို။ ကထံ၊ လျှင်။ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ဣတိ စေ၊ အံ့။ သီတဖုဋ္ဌိယာ၊ အေးသည်ဟုသိခြင်း၏။ ပါရာပါရေယထာ၊ ဤမှာဖက်ကမ်းနှင့် ဟိုမှာဖက်ကမ်း၌ (သိခြင်း)ကဲ့သို့။ အနဝဋ္ဌိတတ္တာ၊ မတည်တံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ–ဝိတ္ထာ ရေမိ၊ အံ့။ ဃမ္မကာလေ၊ နွေကာလ၌။ အာတပေ၊ နေပူ၌။ ဌိတာနံ၊ တည်ကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) ဆာယံ၊ သို့။ ပဝိဋ္ဌာနံ၊ ဝင်ကုန်သောသူတို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ သီတဖုဋ္ဌိ၊ အေးသည်ဟုသိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ပထဝီဂဗ္ဘတော၊ မြေတိုက်မှ။ ဥဋ္ဌိတာနံ၊ တက်လာကုန်သောသူတို့၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအရိပ်အရပ်၌ပင်လျှင်။ ဥဏှဖုဋ္ဌိ၊ ပူသည်ဟု သိခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ အပြစ်ကား။ သီတတာ၊ သည်။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ ဧကသ္မိံ ကလာပေ၊ တခုတည်း သော ကလာပ်၌။ ဥဏှဘာဝေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဥပလဗ္ဘေယ္ယ၊ ရအပ်လေရာ၏။ နနု ဧ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ရကား မရအပ်ပေ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သီတတာ၊ သည်။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ နနု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ အပ်၏။ [၁၀၉] ဣဒဉ္စ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စကားရပ်သည်လည်း။ ဘူတာနံ၊ တို့၏။ အဝိနိဗ္ဘောဂဝုတ္တိတံ၊ အသီးအခြား မခွဲခြားအပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဣဒ္ဓန္ကာနံ၊ အလိုရှိကုန်သော–လက်ခံကုန်သော သူတို့အလို့ငှါ။ ဥတ္တရံ၊ အဖြေတည်း။ ပန၊ သော်လည်း။ အနိစ္ဆန္ကာနမ္ပိ၊ အလိုမရှိကုန်သော သူတို့အလို့ငှါလည်း။ (ဥတ္တရံ–ဌ စပ်) စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဘူတာနံ၊ တို့၏။ ဧကသ္မိံ ကလာပေ၊ ၌။ ကိစ္စဒဿနေန၊ ကိစ္စကိုမြင်သဖြင့်။ သဘာဝဝုတ္တိတာယ၊ သဘောတူသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သာမိ တာယ၊ ပြီးစေအပ်သည်ရှိသော်။ ဥတ္တရံ၊ အဖြေသည်။ (ဟောတိ) ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ယေ ပန၊ အကြင်ဆရာတို့သည်ကား။ သီတတာ၊ သည်။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ၏။ လက္ခဏံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသမ္ပိ၊ ထိုဆရာတို့အလို့ငှါ

လည်း။ ဣဒမေဝ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော စကားသည်သာလျှင်။ ဥတ္တရံ၊ အဖြေသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ ဝါယောဓာတု၊ သည်။ သီတတာ၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ ဧကသ္မိံ ကလာပေ၊ ၌။ ဥဏှဘာဝေန၊ နှင့်။ သဒ္ဒီ၊ တကွ။ သီတတာ၊ ကို။ ဥပလ ဗ္ဗေယျ၊ ရအပ်လေရာ၏။ နစ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ရကားမရအပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သီတတာ၊ သည်။ ဝါယောဓာတု၊ သည်။ နမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ တပါး။ ဒြဝတာ၊ အရည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ အရည်သဘောသည်။ အာပေါဓာတု၊ တည်း။ သာ စ၊ ထိုအရည်ကိုလည်း။ ဖုသိတွာ၊ ၍။ ဂယှတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယေသံ၊ အကြင်ဆရာတို့၏။ ဒဿနံ၊ အယူသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေ၊ ထိုဆရာတို့ကို။ ဒြဝဘာဝေါပိ၊ အရည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ ဖုသိယတိ၊ ထိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောအယူသည်။ သဏ္ဌာနံ၊ သဏ္ဌာန်ကို။ (ဖုသိယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိမာနံဝိယ၊ ထင်မှတ်ခြင်းကဲ့သို့။) အာယသ္မန္တာနံ၊ တို့၏။ အဓိမာနမတ္တံ၊ ထင်မှတ်ခြင်းမျှတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပုရာတနေဟိ၊ ရှေးဆရာတို့သည်။ ဒြဝတာ။ပ။တထာတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဒြဝတာသဟဝုတ္တီနိ၊ အရည်၏အဖြစ်–အရည်သဘောနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ဘူတာနိ၊ ပထဝီ တေဇော ဝါယောဟုဆိုအပ်သော မဟာဘုတ်တို့၏။ သမ္ဘုသံ–သမ္ဘုသန္တော၊ တွေ့ထိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ တွေ့ထိသော။ အယံ လောကော၊ သည်။ ဒြဝတံ၊ အရည်၏အဖြစ်–အရည်သဘောကို။ သမ္ဘုသာမိ၊ တွေ့ထိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဘိ မညတိ၊ မှတ်ထင်၏။]

[(ကိံ ယထာ၊ ကား။) ဘူတာနိ၊ တို့ကို။ ဖုသံ–ဖုသန္တော၊ တွေ့ထိလျက်၊ ဝါ၊ တွေ့ထိသောသူသည်။ သဏ္ဌာနံ၊ ပုံသဏ္ဌာန်ကို။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဖုသာမိ၊ တွေ့ထိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မနသာ၊ ဖြင့်။ ဂဏှတော ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဒြဝတာ၊ အရည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ အရည်သဘောကို။ ဥတဗ္ဗာ၊ ၏။]

သေသန္တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော။ ရူပါဒိသတ္တဝိဓံ၊ ရူပါရုံ အစရှိသော ၇ ပါး အပြားရှိသော။ ရူပံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အဝသိဋ္ဌံ၊ ကြွင်းသော။ ဧကဝိသတိဝိဓံ၊ သော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဝိညာဏသော်ဝါတိ၊ ကား။ မနောဝိညာဏ သော်ဝ၊ ၏သာလျှင်။ အဝဓာရဏေန၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ အဝဓာရဏအနက်ရှိသော ဧဝ–သဒ္ဒါဖြင့်။ (ဒဿေတိ–၌ စပ်) ရူပါယတနာဒီနံ၊ တို့၏။ မနောဝိညာဏဝိညေယျတ္တေ၊ မနောဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ (သတိ)ပိ၊ သော်လည်း။ နိယမာဘာဝတော၊ ကိန်းသေမြဲခြင်း၏ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိညာတရူပတာ၊ ဝိညာတရုပ်၏အဖြစ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ သင်္ခရာဘာဝံ၊ ရောယှက်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

နိပ္ဖန္နရူပံ ပနေတ္ထ ရူပရူပံ နာမတိ၊ ကား။ အဋ္ဌဝိသတိဝိဓေ၊ သော။ ဧတ္ထရူပေ၊ ၌၊ ဝါ၊ တွင်။ နိပ္ဖန္နန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ သော။ ယံ ရူပံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တဒေဝ၊ ထိုရုပ်သည်ပင်လျှင်။ ရူပလက္ခဏယောဂတော၊ ရုပ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်း လက္ခဏာနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ (ရူပံ၊ မည်၏။) ရုပ္ပနံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း။ ရူပံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း။ ဧတသ၊ ဤရုပ်အား။ တံ၊ ထိုဖောက်ပြန်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရိသသောတိ ယထာ၊ အရိသသောဟူသောဃုဒိကဲ့သို့။ ရူပံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ နိလဂုဏယောဂတော၊ ညိုသောဂုဏ်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဝတ္ထံ၊ အဝတ်ကို။ နီလန္တိ၊ ညိုသည်ဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ရူပဂုဏယောဂတော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းဂုဏ်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ (ရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။) သွာယံ ရူပသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ရုဋ္ဌိယာ၊ ဖြင့်။ အတံသဘာဝေပိ၊ ထိုဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမရှိသော တရားဌ၌လည်း။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်သေး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပရေန၊ သော။ ရူပသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဝိသေသေတွာ၊ ၍။ ရူပရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကိံ ယထာ၊ ကား။ တိလတေလန္တိ ယထာ စ၊ နမ်း၏ဆီဟူသော အမည်ကဲ့သို့ဝင်း။ ဒုက္ခဒုက္ခန္တိ ယထာ စ၊ ဒုက္ခဖြစ်သော ဒုက္ခဟူသော အမည်ကဲ့သို့ဝင်းတည်း။ ရုပ္ပနသဘာဝံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော။ ရူပံ၊ ရုပ်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ယဒိ ဧवं၊ ယင်းသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အာကာသဓာတုအာဒီနံ၊ တို့၏။ ရူပဘာဝေါ၊ သည်။ ကထံ (ဟောတိ)၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့မေးငြားအံ့။ နိပ္ဖန္နရူပဿ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒဝိကာရလက္ခဏဘာဝတော၊ အပိုင်းအခြား, ဖောက်ပြန်သော အခြင်းအရာ, မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာတို့၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဂ္ဂတိကမေဝ၊ ထိုနိပ္ဖန္နရုပ်၏အလား ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပန္ဟေ၊ ရုပ်ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဧတ္ထ၊ ဤတရားသဘော၌။ စိတ္တစေတသိကာ၊ တို့သည်။ ဝသန္တိ၊ နေကုန်၏။ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထု၊ မည်၏။ စိတ္တတံသမ္ဘယုတ္တာနံ၊ စိတ်, ထိုစိတ်နှင့်ယှဉ်သောတရားတို့၏၊ ဝါ၊ စိတ်နှင့်စေတသိက်တို့၏။ အာဓာရဘူတံ၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တံ ပန၊ ထိုဝတ္ထုရုပ်သည်ကား။ ဆဗ္ဗိဓံ၊ ခြောက်ပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုခြောက်ပါးတို့တွင်။ ဟဒယရူပံ၊ ရုပ်သည်။ မနောဓာတုမနောဝိညာဏဓာတူနံ၊ တို့၏။ နိဿယဘာဝတော၊ မှီရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝတ္ထု ဧဝ၊ ဝတ္ထုသာလျှင်မည်၏။ စက္ခာဒိဝိယ၊ စက္ခု စသည်ကဲ့သို့။ အညံနိဿယာနံ၊ တပါးသောမှီရာရှိသော စိတ်စေတသိက်တို့၏။ ဒ္ဝါရံ၊ ဖြစ်ကြောင်းဒ္ဝါရသည်။ နစ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ ချဲ့။ စက္ခာဒီနိ၊ တို့သည်။ သမ္ဘဋ္ဌနာဒီနံ၊ သမ္ဘဋ္ဌစ္ဆိုင်း စသည်တို့၏။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ ဒ္ဝါရံ၊ သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ [၁၁၀] ဧဝံ၊ တူ။ ဟဒယ

ဝတ္ထု၊ သည်။ (ဒွါရံ၊ သည်။) နှ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ တေန၊ ကြောင့်။ ယံ။ပ။ ဒွါရပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိညတ္တိဒွယံ၊ ဝိညတ်ဒွေးသည်။ ကမ္မဒွါရဘာဝတော၊ ကံ၏ ဒွါရ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒွါရံ၊ မည်၏။ တန္နိဿိတသာ၊ ထိုဝိညတ်ဒွေးကို မှီသော။ စိတ္တုပ္ပါဒသာ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ နှ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုမမည်။ ပသာဒရူပံ၊ သည်။ အတ္တာသန္နိဿိတသာ၊ မိမိကိုယ်ကို မှီသော။ စက္ခုဝိညာဏာဒိကသာ၊ စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသည်၏။ ဝတ္ထုစေဝ၊ တည်ရာဝတ္ထုလည်းမည်၏။ အညနိဿိတသာ၊ တပါးသော ဟဒယဝတ္ထုမှီသော။ သမ္ပဋိစ္ဆနာဒိကသာ၊ ၏။ ဒွါရဠ္ဟ၊ ဒွါရလည်း မည်၏။ သေသံ၊ သော။ ဧကဝီသတိဝိဓံ၊ သော။ ရူပံ၊ သည်။ ဝုတ္တာဝိပရိယာယတော၊ ဆိုခဲ့ပြီးသည်မှ ပြန်သောအားဖြင့်။ နေဝ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုလည်း မမည်။ နှ စ ဒွါရံ၊ ဒွါရလည်း မမည်။

၄၅၀။ ဧကတော ဧဝ၊ တခုသောအကြောင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဧတံ၊ ဖြစ်သောရုပ်သည်။ ဧကဇံ၊ မည်၏။ စ၊ စောဒနာဦးအုံ့။ ဧကတော ဧဝ ပစ္စယတော၊ တခုသောအကြောင်းကြောင့်သာလျှင်။ ပစ္စယုပ္ပန္နသာ၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ နတ္ထိ နနု၊ မရှိသည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အုံ့။ နတ္ထိ၊ မရှိသည်ကား။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ (ပန၊ သော်လည်း။) ရူပဇနကပစ္စယေသု၊ ရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော အကြောင်းတို့တွင်။ ဧကတော၊ တခုသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဇ္ဇ၊ ဣဒ္ဓိအရာ၌။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ရူပုပ္ပတ္တိ၊ ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ရူပဇနကတော၊ ရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော အကြောင်းမှ။ အညံ၊ သော။ ပစ္စယံ၊ ကို။ နှ အပေက္ခတိ၊ မင့်။ ဒ္ဝိဇန္တိအာဒီသုပိ၊ ဒ္ဝိဇံအစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဣမေသန္တိ၊ ကား။ ဣမေသံ ပဘေဒါနံ၊ ဣဒါအပြားတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မဇေမေဝါတိ၊ ကား။ ကမ္မတော ဧဝ၊ သာလျှင်။ ဧတံ၊ ဖြစ်သောရုပ်တည်း။ စိတ္တဇေမေဝါတိ ဧတ္ထာပိ၊ ပါဌ်၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။ စိတ္တတော စ ဥတုတော စ ဧတန္တိ၊ ကား။ ကာလေန၊ ရံခါ။ စိတ္တတော၊ စိတ်ကြောင့်။ ကာလေန၊ ရံခါ၊ ဥတုတော၊ ဥတုကြောင့်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ စိတ္တတော စ၊ ကြောင့်ဝင်း။ ဥတုတော စ၊ ကြောင့်ဝင်း။ ဧတံ၊ ဖြစ်သည်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစိတ်ဥတုကြောင့် ဖြစ်သော ရုပ်သည်။ ဒ္ဝိဟိ၊ ကြောင့်။ ဧတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဣဒ္ဓိ၊ မည်၏။ ပရတော၊ ၌။ ဒ္ဝိသုပိ၊ နှစ်ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။ သဒ္ဒါယတနမေဝါတိ ဧတ္ထာ၊ ဣပါဌ်၌။ စိတ္တဇံ၊ သော။ ယံ သဒ္ဒါယတနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုသဒ္ဒါယတနသည်။ သဝိညတ္တိကမေဝ၊ ဝိညတ်နှင့်တကွသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကေ၊ အချို့သောဆရာတို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) အဝိညတ္တိကောပိ၊ ဝိညတ်မရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဝိညတ်မပါသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရသဒ္ဒေါ၊ ဝိတက်၏ ပျံ့နှံ့လှုပ်ရှားခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော အသံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ အာဟု၊ ကုန်၏။

ဟိ၊ မှန်။ ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရသဒ္ဒေါ၊ ကို။ နှ သောတဝိညေယ္ယော၊ သောတဝိညာဉ်ဖြင့်မသိအပ်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္တ မဟာအဋ္ဌကထာဝါဒံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနသာ၊ သော။ သဒ္ဒသာ၊ ၏။ ဝိညတ္တိယာ၊ နှင့်။ ဝိနာပိ၊ ၍လည်း။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ကို။ ဣဒ္ဓိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဝိညတ္တိ၊ သည်။ တာယဝါစာယ၊ ဖြင့်။ (ယာ တာယ ဝါစာယ–ဟု ရှိသင့်၏) ယာ ဝိညတ္တိ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိဝစနတော၊ ဣသို့ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ အသောတဝိညေယ္ယေန၊ ဖြင့် မသိအပ်သော၊ ဝါ၊ မကြားအပ်သော၊ ဝါ၊ မကြားနိုင်သော။ သဒ္ဒေန၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ နှ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ စိတ္တဇေနသိ၊ စိတ္တဇကေလာပ်သည်လည်း။ သဒ္ဒနဝကေန၊ သဒ္ဒနဝက ကလာပ်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်၏။ စ၊ ဆက်၊ ဝါ၊ သော်လည်း။ သော ဝါဒေါ၊ ကို။ သဒ္ဒေါ စ၊ အသံသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ နှ သောတဝိညေယ္ယော စ၊ သောတဝိညာဉ်ဖြင့် မသိအပ်သည်လည်း၊ ဝါ၊ မကြားနိုင်သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။) ဣတိ ဧတံ၊ ဣသို့သောစကားနှစ်ရပ်သည်။ ဝိရုဒ္ဓမေဝ၊ ဆန့်ကျင်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနေဟိ၊ ကုန်သော။ သင်ဟကာရေဟိ၊ အဋ္ဌကထာအကျဉ်းကို ပြုကုန်သော ဆရာတို့သည်။ ပဋိက္ခိတ္တောဝ၊ ပယ်အပ်လေ၏။ အပရေ ပန၊ တပါးသောဆရာတို့သည်ကား။ မဟာအဋ္ဌကထာဝါဒံ၊ ကို။ အပ္ပဋိက္ခိပိတ္တာ၊ မပယ်မူ၍။ တသ၊ ထိုမဟာအဋ္ဌကထာဝါဒ၏။ အဓိပ္ပါယံ၊ ကို။ ဝဏ္ဏေန္တိ၊ ဖွင့်ကုန်၏။ ကထံ၊ သို့။ (ဝဏ္ဏေန္တိ၊ ကုန်သနည်း။) ဇဂါတာလုစလနာဒိကရဝိတက္ကသမုဋ္ဌိတံ၊ လျှာ၏လှုပ်ခြင်း, အာစောက်၏လှုပ်ခြင်းစသည်ကို ပြုတတ်သော ဝိတက်ကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝိညတ္တိသဟဇေ မေဝ၊ ဝိညတ်နှင့်တကွသာလျှင် ဖြစ်သော။ သုခုမသဒ္ဒံ၊ သိမ်မွေ့သောအသံကို။ ဒီဗ္ဗသောတေန၊ ဒိဗ္ဗသောတအာဘိညာဉ်ဖြင့်။ သုတ္တာ၊ ၍။ အာဒိသတိ၊ အတပ်ဟောကြား၏။ ဣတိ၊ သို့။ သုတ္တေ၊ ၌။ ဝုတ္တောဝ၊ ၏။ ပဌာနေ စ၊ ၌လည်း။ သြဠာရိကံ၊ သော။ သဒ္ဒံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သောတဝိညာဏသ၊ ၏။ အာရမ္မဏပစ္စယဘာဝေါ၊ ကို။ ဝုတ္တောဝ၊ ၏။ ဣတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန၊ ဖြင့်။ ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရသဒ္ဒသ၊ ၏။ အသောတဝိညေယ္ယတာ၊ နားဖြင့်မကြားအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝဏ္ဏေန္တိ၊ ကုန်၏။) တံ စတုဇံ၊ သည်။ (တံ–၏ အစွဲကိုပြသည်) အဝသေသန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ အဝိနိဗ္ဘောဂရူပေန၊ အဝိနိဗ္ဘောဂရုပ် ရှစ်ခုနှင့်။ သဒ္ဒါ၊ တကွ။ အာဟာသဓာတုံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

[၁၁၁] လက္ခဏရူပံ ပန နကုတောစိ ဧတန္တိ၊ ကား။ ကုတောစိပိ ပစ္စယတော၊ တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ နှ ဧတံ၊ မဖြစ်။ သယမေဝ၊ မိမိအလိုလိုသာလျှင်။ နာပိ ဧတံ၊ ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပစ္စယေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ သယမေဝ၊ သာလျှင်။ ဧတသ၊ ဖြစ်သောတရား၏။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ သိမ်း။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ လက္ခဏရူပံ၊ သည်။ နှ ဧယတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ ဧတံ၊ ဣသို့သောအနက်သဘောကို။ ကထံ၊ သို့။ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ နည်း။ (တသ၊ ထိုလက္ခဏရူပ်၏။) လက္ခဏာဘာဝတော၊ ဥပါဒ် ဌီ ဘင်ဟူသော လက္ခဏာ၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဥပ္ပတ္တိမန္တာနံ၊ ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သော။ ရူပါယတနာဒီနံ၊ တို့အား။ ဧတိအာဒီနိ၊ ကုန်သော။ လက္ခဏာနိ၊ တို့သည်။ ဝိဇ္ဇန္တိ၊

ကုန်၏။ ဧဝံ၊ တူ။ ဧတိအာဒီနံ၊ တို့အား။ (ဧတိအာဒီနိ၊ ကုန်သော။ လက္ခဏာနိ၊ တို့သည်။ နိ ဝိဒ္ဓန္တိ၊ မရှိကုန်။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတိအာဒီနိ၊ တို့သည်။ နိ ဧယန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ ဧတံ၊ ကို။ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧတိအာဒီနံ၊ ရုပ်တို့အား။ ဧတိအာဒီနိ၊ ကုန်သော။ လက္ခဏာနိ၊ တို့သည်။ ဝိဒ္ဓန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧတံ၊ ဤသို့သောစကားသည်။ သိယာ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ နိ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သည်။ သတိ။ သော်။ အနဝဋ္ဌာနသတ္တိတော၊ မတည်တန့်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဧတိအာဒီနိ၊ တို့သည်။ ဧတိအာဒိမန္တာနိ၊ ဧတိ အစရှိသည် ရှိကုန်သည်။ ယဒိ သိယုံ၊ အံ့။ တာနိပိ၊ ထိုဒုတိယဧတိ စသည်တို့သည်လည်း။ ဧတိအာဒိမန္တာနိ၊ ရှိကုန်သည် (သိယုံ၊ ကုန်ရာ၏။) တာနိပိ၊ ထိုတတိယဧတိ စသည်တို့သည်လည်း။ ဧတိအာဒိမန္တာနိ၊ ရှိကုန်သည်။ (သိယုံ၊ ကုန်ရာ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ အနဝဋ္ဌာနမေဝ၊ မတည်တန့်ခြင်းသို့သာလျှင်။ အာပန္နေတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတိအာဒီနိ နဝယန္တီတိ၊ ဟူသောစကားသည်။ သုဠု ဝုတ္တံ၊ ကောင်းစွာဆိုအပ်သောစကားတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ နဝ ဟိ။ပ။ ဣတရဒ္ဒယန္တီ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧရာမရဏ်၊ သည်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဣတရဒ္ဒယံ ဟူသောပုဒ်၏အနက်တည်း။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဥပ္ပါဒေါ နတ္ထိတိ ဧတေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပါဒဿ၊ ၏၊ ဝါ၊ အား။ ဧရာမရဏာဘာဝံ၊ ဏ၏ မရှိခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒေ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ ဧရာမရဏ်၊ သည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။ မတ္တာဂ္ဂဟဏေန၊ (ပရိပါကဘေဒမတ္တံ ၌) မတ္တသဒ္ဒါဖြင့်။ ဧရာမရဏသ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒဘာဝမ္ပိ၊ ဥပါဒ် မရှိခြင်းကိုလည်း။ (အာဟ၊ ၏။) ယဒိ ဧဝံ၊ သော်။ ဧတိယာ၊ ၏။ ကုတောစိ၊ တစုံတခုသောအကြောင်းကြောင့်။ ဧတတာ ဝစန်၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကိုဟောခြင်းသည်။ ကထံ၊ သို့။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယမ္ပိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ကိစ္စာနုဘာဝက္ခဏေ ဒိဋ္ဌတ္တာတိ၊ ကား။ စိတ္တာဒယော၊ စိတ်အစရှိကုန်သော။ ရူပါယတနာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ရူပါနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ယေ တေနေကပစ္စယာ၊ အကြင် ဖြစ်စေတတ်သော အကြောင်းတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တဒုပ္ပါ ဒနံ ပတိ၊ ထိုရုပ်တို့ကို ဖြစ်စေခြင်းကိုစွဲ၍၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေခြင်း၌။ အနုပရတဗျာပါရာနံ၊ မကင်းသေး–မပြတ်စဲသေးသော ဗျာပါရ ရှိကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုဧနကအကြောင်းတို့၏။ ပစ္စယဘာဝူပလက္ခဏီယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကျေးဇူး ပြုခြင်းဖြင့် မှတ်အပ်သော။ ယော သော ကိစ္စာနုဘာဝက္ခဏော၊ အကြင်ဖြစ်စေခြင်းကိစ္စ၏ အစွမ်းအာနုဘော် ရှိဆဲခဏသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တဒါ၊ ထိုကိစ္စအာနုဘော်ရှိဆဲခဏ၌။ ဧယမာနာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပါယတနာဒီနံ၊ ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝိကာရဘာဝေန၊ ဖောက်ပြန်သော အမူအရာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘမာနတံ၊ ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝေနေယျ ပုဂ္ဂလဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧတိယာ၊ ဧတိရုပ်၏။ ကုတောစိ ပစ္စယတော၊ ကြောင့်။ ဧတာတ္တံ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အနုညာတံ၊ ၏။ (ကိံ ယထာ၊ ကား။) ဝိညတ္တိအာဒီနံ၊ တို့၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနတာဒိ ယထာ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်အဖြစ်ကို (ခွင့်ပြု အပ်သ)ကဲ့သို့ ပင်တည်း။ (တံ–ကား အနက်မရှိ) ဟိ၊ ထင်စွာ။ ဣတ္ထ၊ ဤစကားရပ်၌။ အယံ၊ ကား။ သခ်ေပတ္ထော၊ တည်း။ ယေဟိ ပစ္စယမမ္မေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ရူပါဒယော၊ ရူပါယတန အစရှိသော တရားတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တေသံ၊ ထိုအကြောင်းတရားတို့၏။ ပစ္စယဘာဝူပဂမနက္ခဏေ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ဆဲခဏ၌။ ဥပလဗ္ဘမာနာ၊ ကုန်သော။ တတော၊ ထိုပစ္စယဘာဝူပဂမနက္ခဏမှ။ ပုရေ စ၊ ၌ငင်း။ ပစ္ဆာစ၊ ၌ငင်း။ အနုပလဗ္ဘမာနာ၊ မရအပ်ကုန်သော။ ရူပါ ဒယော၊ တို့ကို။ တတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ၊ ထိုအကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သည်ဟူ၍။ ဝိညာယန္တိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ တူ။ ဧတိပိ၊ ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ယဒိ ဧဝံ၊ သော်။ နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချအားဖြင့်။ ဧတိယာ၊ ၏။ ကုတောစိ၊ တစုံ တခုသော အကြောင်းကြောင့်။ ဧတတာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီးစီး၏။ အထ၊ လျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေနေ ယျပုဂ္ဂလဝသေနာတိ၊ အစွမ်းအားဖြင့် ခွင့်ပြုအပ်သည်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့ စောဒနာဌေးအံ့။ ဣဒံ၊ ဤအနက် သဘောကို။ ဧဝံ၊ ဤစောဒကဆရာဆိုတိုင်း။ နိ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ အပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဧယမာနဓမ္မဝိကာရဘာဝေန၊ ဖြစ်ဆဲတရား တို့၏ဖောက်ပြန်သော အမူအရာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘမာနတ္တာ၊ ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဧတိ၊ ကို။ ဓမ္မော ဝိယ၊ ပရမတ္ထသဘောတရားကဲ့သို့။ ယဒိဥပလဗ္ဘေယ္ယု၊ အကယ်၍ ရအပ်ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ တဿ၊ ထိုဧတိ ၏။ ကုတောစိ၊ ကြောင့်။ ဧတတာဝေါ၊ သည်။ နိပ္ပရိယာယေဝ၊ မုချသည်သာလျှင်။ (ဘဝေယ္ယ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။) ဧဝံ၊ ဤပရမတ္ထသဘောတရားကဲ့သို့။ နိ ဥပလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ဝိကာရဘာဝေန၊ ပရမတ္ထသဘော တရား၏ ဝိကာရ၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေနေယျပုဂ္ဂလဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တဒါ၊ ၌။ သောတူနံ၊ နာသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဧဝံ၊ သို့သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နံ ကိရ၊ သတတ်။ "အယံ ဧတိ၊ ဤဧတိသည်။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပဘဝေါ၊ အမွန်အစပေတည်း။ သယံ စ၊ သည်ကား။ ပကတိဝါဒိနံ၊ ပကတိဝါဒရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပကတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ (တံ–ကားအနက်မရှိ) ကုတောစိ၊ ကြောင့်။ နဝ ဧယတိ၊ မဖြစ်။" ဣတိ၊ သို့ စိတ်အကြံဖြစ်သတတ်။ [၁၁၂] နေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ တံ မိစ္ဆာဂါဟံ၊ ထိုမှားသောအယူကို။ ဝိဓေမေန္တော၊ ပယ်ဖျောက်တော်မူလျက်။ သတ္ထာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဥပစယော သန္တတိတိ၊ ဟူ၍။ ဒွိဓာ၊ ဖြင့်။ ဘိန္ဒိတ္တာ စ၊ ခွဲခြား၍ငင်း။ ကုတောစိပစ္စယတော၊ ကြောင့်။ ဧတံ၊ ဖြစ်သည်ကို။ ကတ္တာ စ၊ ၎င်း။ ဒေသေသိ၊ ပြီ။ ပန၊ သော်လည်း။ ဧရာမရဏ်၊ ကို။ (ကုတောစိ ပစ္စယတော၊ ကြောင့်။ ဧတံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။) နိ (ဒေသေသိ)၊ မမူ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပစ္စယမမ္မာနံ၊ တို့၏။ ကိစ္စာနုဘာဝက္ခဏေ၊ ကိစ္စ၏အာနုဘော်ခဏ၌။ အဒဿနတော၊ ကြောင့်တည်း။ ယဒိ ဧဝံ၊ သော်။ ဧရာမရဏ်၊ သည်။ ပဋ္ဌိစ္စ သမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကထံ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပန္နာနံ၊ ကုန်သော။

ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပရိပါကဘင်္ဂတယ၊ ရင့်ကျက်ခြင်း ပျက်ခြင်းသဘော၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေသု၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတရားတို့သည်။ သန္တေသု၊ ရှိကုန်လတ်သော်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အသန္တေသု၊ မရှိကုန်လတ်သော်။ နေ (ဟောန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်။ ဟိ၊ မှန်။ အဇာတံ၊ မဖြစ်သောတရားသည်။ နေ ပရိပစ္စတိ ဝါ၊ ရင့်ကျက်လည်း မရင့်ကျက်။ နေ ဘိဇ္ဇတိ ဝါ၊ ပျက်လည်း မပျက်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ ဇာတိပစ္စယတံ၊ ထိုဇာတိလျှင် အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဧရာမရဏံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နန္တိ၊ ဟူ၍။ ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ သုတ္တေသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဇေ့ဌ၊ ဤအရာ၌။ ကာမဘဝါဒီသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ ကမ္မာဒိနာ၊ ကံ အစရှိသော။ ပစ္စယေန၊ ကြောင့်။ ယောနိဝိဘာဂတော၊ ယောနိကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိယံ စ၊ နေ့ကာလ၌ဌင်း။ ပဝတ္တိယံ စ၊ ၌ဌင်း။ ရူပမမ္မာနံ၊ တို့၏။ ယော ပဝတ္တိဘေဒေါ၊ အကြင်ဖြစ်ခြင်းအပြားကို။ ဝတ္တာဗ္ဗော၊ ဆိုသင့်ဆိုထိုက်၏။ သေ၊ ထိုဖြစ်ခြင်းအပြားသည်။ ပရတော၊ ၌။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာယံ၊ ၌။ အာဝိ၊ စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နေ ဝုတ္တော၊ ဤ၌ မဆိုအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ဣတိ၊ ကား။ ရူပကဿနေ၊ ၌။ ဝိတ္ထာရကထာမုခဝဏ္ဏနာ၊ မုခ၏ အဖွင့်တည်း။

ဝိညာဏကဿနကထာဝဏ္ဏနာ

၄၅၁။ အနဝသေသပရိယာဒါနဒီပကေန၊ အကြွင်းမဲ့ သိမ်းယူခြင်းကို ပြသော။ ယံ ကိဉ္စိတိ ပဒဗွယေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒယိတသေ၊ ခံစားခြင်းသဘော၏။ ဗဟုဘေဒတံ၊ များသောအပြားရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေန္တော၊ လျက်။ ဝုစ္စမာနံ၊ ဆိုအပ်လတ်သော။ ရာသဒ္ဒံ၊ အစုဟူသောအနက်ကို။ ဥလ္လိဂေ်တိ၊ ဖော်ပြ၏။ ဇေတသ၊ ဤတရားသဘော၏။ လက္ခဏံ၊ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာကား။ ဝေဒယိတံ အာရမ္မဏရသာနုဘဝနံ၊ အာရုံ၏အရသာကို ခံစားခြင်းတည်း။ (တနည်း) ဇေတသ၊ အား။ ဝေဒယိတံ အာရမ္မဏရသာနုဘဝနံ၊ ခြင်းဟူသော။ လက္ခဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တံ၊ သည်။) ဝေဒယိတ လက္ခဏံ၊ မည်၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ ဓမ္မဇာတံ၊ ကို။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ရူပကဿနကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောဓမ္မဇာတံဟူသောဃဋ်ကို။ အဓိကာရတော၊ စပ်ဆိုင်သောအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ လိုက်၍ စပ်ယှဉ်သော အားဖြင့်။ အာနေတ္တာ၊ ၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဇေတော ကတ္တာတိ၊ ကား။ အတီတာဒိဘေဒဘိန္နံ၊ အတိတ်အစရှိသော ၁၁–ပါးသော အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားသော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ၊ ထိုတရားသဘောကို။ ဗုဒ္ဓိယာ၊ အသိညာဏ်ဖြင့်။ ဇေတော ကတ္တာ၊ ၍။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဇဝံ၊ ဤသို့ အသိညာဏ်ဖြင့် တပေါင်းတည်းပြုသည်ရှိသော်။ ရာသဒ္ဒဿ၊ အစုဟူသောအနက်၏။ သမ္ဘဝေါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဇေတသ၊ အား။ နိလာဒိဘေဒဿ၊ ညိုသောအဆင်းစသည် အပြားရှိသော။ အာရမ္မဏဿ၊ ကို။ သဇ္ဇာနနံ၊ အမှတ်ပြု၍သိခြင်းဟူသော။ (လက္ခဏံ–၌ စပ်) နီလန္တိ စ၊ ညိုသည်ဟူ၍ဌင်း။ ပီတန္တိ စ၊ ဌင်း။ ဒီဃန္တိ စ၊ ဌင်း။ ရဿန္တိ စ၊ ဌင်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ သညုပ္ပါဒဝသေန၊ အမှတ်သညာဖြစ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဇာနနံ၊ သိခြင်းဟူသော။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းဟူသော။ လက္ခဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဇ္ဇာနနလက္ခဏံ၊ မည်၏။ အဘိသခ်ရဏံ၊ ဏ ဟူသည်။ အာယူဟနံ၊ ပေါင်းစုခြင်းတည်း၊ ငါ၊ အားထုတ်ခြင်းတည်း။ ဗျာပါရာပတ္တိ၊ ကြောင့်ကြပြုခြင်းသို့ရောက်ခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ အဘိသန္ဒဟနံ၊ ဆက်စပ်ပေးခြင်း–စေ့ဆော်ခြင်းတည်း။ ဥဘယထာပိ၊ နစ်ပါးသော အပြားအားဖြင့်လည်း။ (ဝုတ္တံ–၌စပ်) သခ်ါရက္ခန္ဓသ၊ ၏။ စေတနာပဓာနတာယ၊ စေတနာပြဓာန်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဘိသခ်ရဏလက္ခဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဇဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ သုတ္တန္တဘာဇနီယေ၊ ၌။ သခ်ါရက္ခန္ဓံ၊ ကို။ ဝိဘဇေန္တေန၊ သော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ စက္ခုသမ္ဖဿဇာ စေတနာတိအာဒိနာ၊ စသည်ဖြင့်။ စေတနာဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝိဘတ္တာ၊ ၏။ ။ မိနိတဗ္ဗဝတ္ထုံ၊ ချင့်အပ်သောဝတ္ထုကို။ နာဌ်ယာ၊ ကွမ်းစားခွက်ဖြင့်။ မိနမာနော၊ ချင့်သော။ ပုရိသော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သဇ္ဇာနနာကာရဝိသိဋ္ဌေန၊ အမှတ်ပြု၍ သိသော အခြင်းအရာမှ ထူးသော။ ယေန အာကာရေန၊ အကြင်အထူးသိသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဝိသယံ၊ အာရုံကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဇေတသ၊ အား။ အာရမ္မဏူပလဒ္ဓိသခ်ါတံ၊ အာရုံကိုရခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ တံ ဝိဇာနနံ၊ ထိုအထူးသိခြင်းဟူသော။ လက္ခဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိဇာနနလက္ခဏံ၊ မည်၏။ ဣတရေ၊ ဤဝိညာဏက္ခန္ဓာမှတပါးကုန်သော။ ဝေဒနက္ခန္ဓာဒယော၊ စသည်တို့သည်။ သုဝိညေယျာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဣတိ–ပိသည်) (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝိညာဏေန၊ နှင့်။ ဇေကုပ္ပါဒါဒိဘာဝတော၊ ဇေကုပ္ပါဒစသည် အဖြစ်ကြောင့်ဌင်း။ သမာနဇာတိအာဒိဝိဘာဂတော စ၊ ဇာတ်စသည်တို့ဖြင့် တူသော ဝေဘန်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဌင်းတည်း။

[၁၁၃] ဝိဇာနနလက္ခဏန္တိ၊ ရှိသည်ဟူ၍။ အတ္တနာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ သုတ္တေန၊ ဖြင့်။ သမတ္ထေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ ယံ ကိဉ္စိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယဒိဒံ–ယော အယံ သဘာဝဓမ္မော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဇေတံ၊ သည်။ ယထာပစ္စယံ၊ စွာ။ ပဝတ္တိမတ္တံ၊ ဖြစ်ခြင်းမျှသာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝိဇာနနလက္ခဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဘာဝသာဓနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဓမ္မသဘာဝါ၊ မှ။ ဝိနိမုတ္တော၊ လွတ်သော။ ကောစိ၊ သော။ ကတ္တာ နာမ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿေဝ၊ ထိုတရားသဘော၏သာလျှင်။ ကတ္တုဘာဝံ၊ ကတ္တားဟု၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝိဇာနာတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယံ၊ အကြင်တရားသဘောသည်။ ဝိဇာနနဋ္ဌေန၊ အထူးသိတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ မည်၏။ တဒေဝ၊ ထိုဝိညာဉ်သည်သာလျှင်။ စိန္တနာဒိအတ္ထေန၊ ကြံခြင်းစသော အနက်သဘောကြောင့်။ စိတ္တံ၊ မည်၏။ မနနဋ္ဌေန၊ သိခြင်းအနက်သဘောကြောင့်။ မနော၊ မနမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိယာယတောပိ၊ ဖြင့်လည်း။ နံ၊ ထိုဝိညာဉ်ကို။ ဗောဓေတိ၊

သိစေ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇော်ဘာဝတာ၊ ဖြင့်။ ခန္ဓတော စ၊ ခန္ဓာအားဖြင့်ရင်း။ ဘေဒတော စ၊ (ဝိညာဏာဂ္ဂန္ဓာဟူသော) အထူးအား ဖြင့်ရင်း။ ပရိယာယတော စ၊ ယာယ်အားဖြင့်ရင်း။ ဝိညာဏံ၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ဝိဘာဝိတံ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဇော်ဌ၊ ဤအခြင်းအရာ၌။ ဝိသဒိသာသိ၊ မတူသောအရာတို့သည်လည်း။ သဒိသာကာရာ၊ တူသော အခြင်းအရာရှိကုန် သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧတိ၊ မည်၏။ သမာနာကာရော၊ တူသောအခြင်းအရာကိုရ၏။ ပန၊ ဆက်။ သာ အယံ ဧတိ၊ သည်။ အနေကဝိဓာ၊ ရှိသည်။ နာနပ္ပကာရာ၊ ရှိသည်။ ကာမံ (ဟောတိ)၊ ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣဓ၊ ၌။ အဓိပ္ပေတမေဝ၊ သာလျှင်ဖြစ်သော။ တံ၊ ထိုဧတိကို။ ဒဿေန္တော၊ ဖြစ်၍။ ကုသလံ အကုသလံ အဗျာကတဉ္စာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ ပါဠိ၌။ ကုသလဒ္ဒေန၊ ကောင်းသောအနက်သဘောကြောင့်။ ကုသလံ၊ မည်၏။ အယံ ကုသလဒ္ဒော နာမ၊ မည်သည်။ ကော၊ အဘယ်ပါနည်း။ အာရောဂျဒ္ဒေါ၊ အနာကင်းခြင်း–ကျန်းမာခြင်းအနက်သည်ရင်း။ အနဝဇ္ဇဒ္ဒေါ၊ အပြစ် ကင်းခြင်း အနက်သည်ရင်း။ သုခဝိပါကဒ္ဒေါ၊ ကောင်းသောအကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်းအနက်သည်ရင်း။ (ကုသလဒ္ဒေါ၊ မည်၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ ဘောတော၊ အရှင်အား။ ကုသလံ နု၊ ကျန်းမာပါ၏လော။ ဣတိအာဒီသု၊ တို့၌။ အာရောဂျဒ္ဒေနာ ပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ကုသလံ၊ ကောင်းသည်ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်အာနန္ဒာဘုရား။ ကုသလော၊ ကောင်းသော။ ကာယ သမာစာရော၊ ကိုယ်အကျင့်သည်။ ကတမော ပန၊ နည်း။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ အနဝဇ္ဇော၊ အပြစ်ကင်းသော။ ယော ခေါ ကာယ သမာစာရော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ သော၊ ထိုအကျင့်ပေတည်း။) ဣတိအာဒီသု၊ တို့၌။ အနဝဇ္ဇေနာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ (ကုသလံ ဝုစ္စတိ၊ ၏။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ သမာဒါနဟေတု၊ ဆောက်တည်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣတိအာဒီသု၊ တို့၌။ သုခဝိပါကဒ္ဒေနာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ (ကုသလံ ဝုစ္စတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ကုသလစိတ္တံ၊ သည်။ ရာဂါဒီနံ၊ ကုန်သော။ စေတသိကရောဂါနံ၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ရောဂါတို့၏ရင်း။ အဝဇ္ဇသဘာဝါနံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သော သဘောရှိသော အပြစ်တို့၏ရင်း။ (ဤပုဒ်၌ အ–ကား အနက်မရှိ) ပဋိပက္ခဘာဝတော စ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သုခဝိပါကဝိပစ္စနတော စ၊ ကို ရင့်ကျက်စေခြင်း–ဖြစ်စေခြင်းကြောင့်ရင်း။ အရောဂံ စ၊ ရောဂါကင်းသည်ရင်း၊ ဝါ၊ ကျန်းမာ သည်ရင်း။ အနဝဇ္ဇံ စ၊ အပြစ်ကင်းသည်ရင်း။ သုခဝိပါကဉ္စ၊ ချမ်းသာသောအကျိုး, ကောင်းသောအကျိုးရှိသည်ရင်း၊ ဝါ၊ ကောင်းသောအကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။

ပန၊ အဓိပ္ပါယတ္ထမှတပါး သဒ္ဒတ္ထကို ဆိုဦးအုံ့။ သဒ္ဒတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ကုစ္ဆိတေ၊ စက်ဆုပ်အပ်ကုန်သော။ ပါပဓမ္မေ၊ အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ သလယတိ စလယတိ ကမ္ပေတိ၊ တုန်လှုပ်စေတတ်၏။ ဝိဒ္ဓံသေတိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကုသလံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ကုစ္ဆိတေန၊ သော။ အဘာဝေန၊ ဖြင့်။ သယန္တိ၊ ကိန်းတတ် ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကုသလံ၊ မည်၏။ ပါပဓမ္မာ၊ တို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ ကုသေ၊ ထိုကုသမည်သောတရားတို့ကို။ လုနာတိ ဆိန္ဒတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကုသလံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ကုစ္ဆိတာနံ၊ စက်ဆုပ်အပ်ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ သာနတော တနုကရဏတော၊ ခေါင်းပါးသည်ကို ပြုတတ်သောကြောင့်။ ဥဏ်ံ၊ သည်။ ကုသံ နာမ၊ မည်၏။ တေန ထိုကုသမည်သောဥဏ်ဖြင့်။ လာတဗ္ဗံဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ ပဝတ္တေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကုသလံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ကုသော၊ သမန်းမြက်သည်။ ဥဘယဘာဂဂတံ၊ ၂–ပါးသောအဖို့၌တည်သော။ ဟတ္ထပဒေသံ၊ လက်အရုပ်ကို။ လုနာတိ ယထာ၊ ဖြတ်တတ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဒံ၊ ဤကုသိုလ်စိတ်သည်။ ဥပ္ပန္နာနုပ္ပန္နဝသေန၊ ဥပ္ပန္န အနုပ္ပန္နဟု အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥဘယဘာဂဂတံ၊ သော။ သံကိလေသပက္ခံ၊ ကို။ လုနာတိ ဆိန္ဒတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုသော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ လုနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကုသလံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ကုစ္ဆိတာနံ၊ ကုန်သော။ သာဝဇ္ဇ ဓမ္မာနံ၊ အပြစ်ရှိသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ သလနတော သံဝရဏတော၊ ပိတ်ဆို့တတ်သောကြောင့်။ ကုသလံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ကုသလဓမ္မဝသေန၊ ဖြင့်။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ (ပိဟိတာ ဟောန္တိ–၌စပ်) ပဝတ္တိနိဝါရဏေန စ၊ ဖြစ်ခြင်းကို တားမြစ်သောအားဖြင့်ရင်း။ အပ္ပဝတ္တိဘာဝါပါဒနေန စ၊ ဖြစ်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေသောအားဖြင့် ရင်း။ မနဒ္ဓဇ္ဇေသု၊ မနလျှင် ဖ–ခုမြောက်ရှိကုန်သော။ ဒ္ဝါရေသု၊ တို့၌။ အပ္ပဝတ္တိယာ၊ မဖြစ်သောအားဖြင့်။ သံဝုတာ ပိဟိတာ၊ ဆို့ပိတ်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ကုစ္ဆိတေ၊ ကုန်သော။ ပါပဓမ္မေ၊ တို့ကို။ သလယတိ ကမ္ပေတိ၊ တုန်လှုပ်စေတတ်၏။ အပနေတိ၊ ပယ်ရှားတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကုသလံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ကုစ္ဆိတာနံ၊ ကုန်သော။ ပါဏာတိပါတာဒီနံ၊ ရှိကုန်သော။ ပါပဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ [၁၁၄] သာနတော နိသာနတော၊ သွေးတတ်သောကြောင့်။ တေဇနတော၊ ထက်စေတတ်သောကြောင့်။ ကုသာ၊ မည်ကုန်၏။ ဒေါသလောဘာဒယော၊ အစရှိသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) ဟိ၊ မှန်။ ဒေါသာဒီနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စေတနာယ၊ ၏။ တိဂ္ဂဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊ ထက်သည်၏အဖြစ် သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ပါဏာတိပါတာဒီနံ၊ တို့၏။ မဟာသာဝဇ္ဇတာ၊ ကြီးသောအပြစ်ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေကုသေ၊ ထိုကုသမည်သော ဒေါသအစရှိသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ လုနာတိဆိန္ဒတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကုသလံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ကုစ္ဆိတာနံ၊ တို့ကို။ သာနတော အန္တကရဏတော၊ အဆုံးကိုပြုတတ်သောကြောင့်။ ဝိနာသန တော၊ ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်။ ကုသာနိ၊ ကုသ မည်ကုန်၏။ ပုညကိရိယဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓါဒီနိ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) တေဟိ၊ ထိုကုသမည်သော သဒ္ဓါအစရှိသော ဣန္ဒြေတို့ဖြင့်။ လာတဗ္ဗံ ပဝတ္တေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကုသလံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဘူမိ၊ မြေကို။ ကုဏ္ဏတိ၊ ကု–ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အဓိဋ္ဌာနဘာဝေန၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ တံသဒိသသ၊ ထိုကုမည်သော မြေနှင့်တူသော။ အတ္တာနော၊ ၏။ နိဿယဘူတဿ၊

သော။ ရူပါရူပပွဿနွဿ၊ ရုပ်နာမ်အစဉ်ကို။ သမ္ဘတိ စ၊ မျက်မှောက်ခ်ဋ္ဌင်း။ အာယတိ စ၊ နောက်အခါခ်ဋ္ဌင်း။ အနုဒဟနေန၊ အစဉ်မပြတ် ပူလောင်စေသောအားဖြင့်။ ဝိနာသနတော၊ ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်။ ကုံ၊ မှီရာဖြစ်သော ရုပ်နာမ်အစဉ်ကို။ သိယန္တိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်၏။ ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကုသ၊ မည်ကုန်၏။ ရာဂါဒယော၊ တို့ကို။ (လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ ဝိယ၊ ထိုမှီရာကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ရာဂစသည်တို့ကဲ့သို့။ အတ္ထာနော၊ ၏။ နိဿယဿ၊ ကို။ လဝနတော ဆိန္နနတော၊ ဖြစ်တတ်သောကြောင့်။ ကုသလံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပယောဂသမ္ဘာဒိတာ၊ သင့်လျော်သော လုံ့လဖြင့် ပြီးစေအပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ကုန်သော။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အစ္ဆန္ဒမေဝ၊ စင်စစ်သာလျှင်။ ရူပါရူပဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အပ္ပဝတ္တိကရဏေန၊ မဖြစ်သည်ကို ပြုသောအားဖြင့်။ သမုစ္ဆိန္ဒန္တိ၊ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်တတ်ကုန်၏။ ။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။

ကုသလံ၊ သည်။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အကုသလံ၊ မည်၏။ ကုသလပဋိပက္ခံ၊ ကုသိုလ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်သော တရားတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ကုသလံ၊ သည်။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ကုသလပဋိက္ခေ ပေန၊ ကုသိုလ်ကိုပယ်သဖြင့်။ အကုသလပဒဿ၊ လ-ဟူသောဃုဒ်၏။ အဝယဝဘေဒေန၊ အသေးစိတ်အပြားအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုစ္စမာနေ၊ သော်။ ယံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ အရောဂံ စ၊ အနာကင်းသည်လည်း။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ အနဝဇ္ဇံ စ၊ အပြစ်ကင်းသည်လည်း။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ သုခဝိပါကံ စ၊ ကောင်းသော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သည်လည်း။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ကောသလ္လသမ္ဘူတံ စ၊ လိမ်မာသောသူ၏ အဖြစ်ဟူသော ဉာဏ်ကြောင့် ဖြစ်သည်လည်း။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ တံ၊ ထိုသဘောတရားသည်။ အကုသလံ၊ မည်၏။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဿိတော၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ယံ၊ အကြင်တရားသဘောသည်။ ကုစ္ဆိတာနံ၊ တို့ကို။ သလနသဘာဝံ စ၊ ဖျက်ဆီးတတ်သောသဘောရှိသည်လည်း၊ ဝါ၊ ပယ်ရှားတတ်သော သဘောရှိသည်လည်း။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ကုသာနံ၊ ဒေါသစသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ လဝနသဘာဝံ စ၊ ဖြတ်တတ်သော သဘောရှိသည်လည်း။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ကုသေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ကုသေဟိ၊ ဣန္ဒြေတို့ဖြင့်။ ပဝတ္တေတမ္ဘံ စ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်လည်း။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ကုသော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ လဝနကံ စ၊ ဖြတ်တတ်သည်လည်း။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ တံ၊ ထိုသဘောတရားသည်။ အကုသလံ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယမ္ပိ အတ္ထော၊ ကို လည်း။ ဒဿိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုသလံ၊ သည်။ အကုသလဿ၊ ၏။ ဥဒုဝိပစ္စနိကဘူတံ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၏။ ယတော၊ ယင်းသို့ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ စေတသိကရောဂပဋိပက္ခာဒိဘာဝတော၊ စိတ်ခ်ဋ္ဌဖြစ်သော ရောဂါ၏ဆန့်ကျင်ဖက် စသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အရောဂါဒိပရိယာယေနပိ၊ အရောဂ အစရှိသော ပရိယာယ်ဖြင့်လည်း။ ဗောဓိတံ၊ သိစေအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ကုသိုလ်သည် အကုသိုလ်၏ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သောကြောင့်။ အကုသလမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ကုသလဿ၊ ၏။ ဥဒုဝိပစ္စနိကဘူတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကုသလပဋိပက္ခန္တိ အတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တံ ပန၊ ထိုဆန့်ကျင်ဖက်၏အဖြစ်သည်ကား။ ယထာဘဂ္ဂမ်ံ၊ တိုင်း။ ပဟာယကပဟာတဗ္ဗဘာဝေနေဝ၊ ပယ်တတ်သောတရား ပယ်အပ်သောတရား၏ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဗျာကတံ၊ ဟောကြားအပ်သည်။ နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဗျာကတံ၊ အဗျာကတမည်၏။ ကုသလာကုသလ ဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ အကထိတံ၊ မဟောကြားအပ်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်ခ်ဋ္ဌ။ ကုသလဘာဝေါ၊ ဟူသည်။ အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကဒ္ဝေ၊ အပြစ်မရှိသော သဘောကောင်းသော အကျိုးကို ပေးတတ်သောသဘောတည်း။ အကုသလ ဘာဝေါ၊ ဟူသည်။ သာဝဇ္ဇဒုက္ခဝိပါကဒ္ဝေ၊ အပြစ်ရှိသောသဘော မကောင်းသော အကျိုးကိုပေးတတ်သော သဘောတည်း။ တဒုဘယဘာဝေန၊ ဖြင့်။ အဝုတ္တံ၊ မဟောအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတေနေဝ၊ ဤစကားဖြင့်ပင်လျှင်။ အရောဂသရောဂါဒိဘာဝေန စ၊ အနာကင်းသည်, အနာရှိသည်စသည်၏အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ အဝုတ္တာ၊ ကို။ ဝဏ္ဏိတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ကုသလန္တိ စ၊ လံဟူ၍ရင်း။ အကုသလန္တိ စ၊ လံဟူ၍ရင်း။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ အဗျာကတန္တိ၊ တံဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကုသလာကုသလဘာဝေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အဝုတ္တတာ၊ ကို။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ ပကာရန္တရေန၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ (အဝုတ္တတာ၊ ကို။) နု (ဝိညာယတိ)၊ အပ်။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ၌။ အဝုတ္တတာ၊ သည်။ တထာ၊ ထိုကုသိုလ် အကုသိုလ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဝတ္တဗ္ဗတာမတ္တေန၊ မဟောအပ်သည်၏အဖြစ်မျှကြောင့်။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုအဗျာကတတရားတို့၏။ တဒုဘယဝိနိမုတ္တသဘာဝတာယ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံမှ လွတ်သော သဘော(ရှိသည်)၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ (ပိ-ကျေသည်ဟုယူရာ၏) (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ ဧတံ၊ ဣတိအဗျာကတစိတ်ကို။ အဝိပါကလက္ခဏန္တိ၊ အကျိုးမပေးခြင်းလက္ခဏာရှိ၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၄၅၂။ ဘူမိဘေဒတောတိ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်ခ်ဋ္ဌ။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘူမိ၊ မည်၏။ ဌာနံ စ၊ ကိုဝင်း။ အဝတ္ထာ စ၊ အခိုက်အတန့်ကိုဝင်း။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ အဝတ္ထာပိ၊ ကိုလည်း။ အဝတ္ထာဝန္တာနံ၊ အခိုက်အတန့်ရှိသော တရားတို့၏။ ပဝတ္တိဌာနံ ဝိယ၊ ဖြစ်ရာဌာနကဲ့သို့။ ဂယှတိ၊ ၏။ (ဟိ၊ အကျိုးကား။) ဧဝံ၊ ဤသို့ ယူသည်ရှိသော်။ နေသံ၊ ထိုအခိုက်အတန့်ရှိသော တရားတို့ကို။ သုခဂ္ဂဟဏံ၊ လွယ်ကူစွာယူနိုင်ခြင်းသည်။ [၁၁၅] ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ပြီး၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ဘုံတို့တွင်။ လောကိယာ၊ သော။ ဘူမိ၊ ကို။ ဌာနဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ လောကုတ္တရာ၊ ရာဘုံကို။ အဝတ္ထာဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဝါ၊ တနည်း။ လောကိယာ၊ လောကီဘုံကို။ ဌာနာဝတ္ထာဝသေန၊ ဌာနနှင့် အဝတ္ထာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) လောကုတ္တရာ၊ ကို။ အဝတ္ထာဝသေနေဝ၊

ဖြင့်သာလျှင်။ (ဝေဒိတမ္ဘာ၊ ၏။) ကာမာဝစရန္တိ ဇေတ္ထ၊ ပါဠိ၌။ ကာမာ၊ တို့သည်။ ဝတ္ထုကာမော၊ မရင်း။ ကိလေသကာမော၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တေသု၊ တို့တွင်။ ဝတ္ထုကာမော၊ မသည်။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ ပဠ္ဍ ကာမဂုဏာ၊ တို့ပေတည်း။ ကာမီယန္တိတိ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သောကြောင့်။ (ကာမော၊ မည်၏။) ကိလေသကာမော၊ သည်။ တဏှာ၊ ပေတည်း။ ကာမေတီတိ၊ အလိုရှိတတ်သောကြောင့်။ (ကာမော၊ မည်၏။) ဒွေပိ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုကာမတို့သည်။ သဟိတာ၊ တကွဖြစ်ကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ယတ္ထ၊ အကြင်ဘဝ၌။ အဝစရန္တိ၊ သက်ဝင်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုဘဝသည်။ ကာမာဝစရံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုဘဝသည်။ ကိံ ပန၊ နည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ ဧကာဒသဝိဓော၊ သော။ ကာမဘဝေါ၊ တည်း။ ဣဒံ၊ ဤစိတ်သည်။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုကာမာဝစရဘဝ၌။ အဝစရတိ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကဿ၊ သော။ အဝစရသဒ္ဒဿ၊ ၏။ လောပံ၊ ကြေခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ ကာမာဝစရံ၊ မည်၏။ ရူပါရူပါဝစရာနိပိ၊ ရစိတ်တို့ကိုလည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝေဒိတမ္ဘာနိ၊ ကုန်၏။ ရူပတဏှာ၊ သည်။ ရူပံ၊ မည်၏။ အရူပတဏှာ၊ သည်။ အရူပံ၊ မည်၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ ပြု၍ သိအပ်ကုန်၏။ အထ ဝါ၊ တနည်း။ ကာမတဏှာ၊ သည်။ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ ဖြင့်။ ကာမော၊ မည်၏။ ဇေတ္ထ၊ ဤစိတ်၌။ (ကာမော၊ ကာမတဏှာသည်။) အဝစရတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝစရံ၊ မည်၏။ ကာမသ၊ ကာမတဏှာ၏။ အဝစရံ၊ ဖြစ်ရာစိတ်သည်။ ကာမာဝစရံ၊ မည်၏။ ရူပါဝစရာရူပါဝစရာနိပိ၊ ရစိတ်တို့ကိုလည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝေဒိတမ္ဘာနိ၊ ကုန်၏။ လောကတော၊ မှ။ ဥတ္တရတိ၊ ကျော်လွန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကုတ္တရံ၊ မည်၏။ (ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်ကာလနှင့် ဆိုသနည်းဟူမူ။) ကုသလသ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သောမဂ်စိတ်၏။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဣတရံ ပန၊ ဖိုလ်စိတ်သည်ကား။ လောကတော၊ မှ။ ဥတ္တိဏ္ဏံ၊ ကျော်လွန်ခဲ့ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကုတ္တရံ၊ မည်၏။

သောမနဿုပေက္ခာဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တဝသေန ဇေတ္ထ၊ ပါဠိ၌။ တာဝ၊ စွာ။ သောမနဿုပေက္ခာဘေဒေါ၊ သည်။ တေသံ၊ ထိုသောမနဿနှင့် ဥပေက္ခာတို့၏။ ဘိန္နသဘာဝတ္တာ၊ ကွဲပြားသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယုတ္တောဝ၊ သင့်ပေ၏။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တဝသေန ပန၊ သည်ကား။ ကထံ၊ အဘယ်သို့ သင့်သနည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ အယံ ဒေါသော၊ သည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်ပေ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဉာဏသမ္ပယုတ္တကတော၊ ဉာဏ်နှင့် သမ္ပယုတ်သည်ပြုအပ်သော။ ဘေဒေါ၊ သည်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တဘေဒေါ၊ မည်၏။ သော စ၊ ထိုအပြားကိုလည်း။ တေသံ၊ ထိုဉာဏ်နှင့် သမ္ပယုတ်တို့၏။ ဘာဝါဘာဝကတော၊ ရှိခြင်းနှင့် မရှိခြင်းသည် ပြုအပ်၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍ ဆိုခြင်းကြောင့်တည်း။ သောဘနံ၊ တင့်တယ်သော၊ ဝါ၊ ကောင်းသော။ မနော။ စိတ်တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ဧတဿ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်အား။ သုန္ဒရံ၊ သော။ မနော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုမနော၊ မည်၏။ သုမနဿ၊ တင့်တယ်သောစိတ်၏၊ ဝါ၊ ကောင်းသောစိတ်ရှိသောသူ၏။ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ကြောင်းသည်၊ ဝါ၊ အဖြစ်သည်။ သောမနဿံ၊ မည် ၏။ ရုဋ္ဌိယာ၊ အထင်ရှုဋ္ဌိအားဖြင့်။ မာနသိကသုခဝေဒနာ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော သုခဝေဒနာကို။ (သိမူနှင့်အညီ သမာသ်သာ ယုတ္တတရဖြစ်သည်) (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဥပ္ပါဒတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာဝ ဘဂ်ါ၊ ဘင်တိုင်အောင်။ သောမနဿေန၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဂတံ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ သံသဋ္ဌံ၊ နီးနှောသော။ သမ္ပယုတ္တံ၊ ယှဉ်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ စ၊ ဆက်။ အသ၊ ထိုစိတ်၏။ သောမနဿသဟဂတာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို။ အာရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတမ္ဘာ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏော၊ ၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ သောမနဿသဟဂတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ စောဒနာအံ့။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏံ၊ သည်။ လောဘသ၊ ၏။ ဝတ္ထု၊ အကြောင်းသည်။ (ဟောတိ) နနု၊ လော။ ကထံ၊ လျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုဣဋ္ဌာရုံ၌။ ကုသလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ ဣဒံ၊ ဤဣဋ္ဌာရုံ၌ လောဘဖြစ်ခြင်းသည်။ နု ဧကန္တိကံ၊ ဧကန်မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဣဋ္ဌေပိ၊ ၌လည်း။ အာဘောဂါဒိဝသေန၊ နှလုံးသွင်းခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကုသလသ၊ ၏။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယသ၊ အကြင်သူအား။ စတုသမ္ဘတ္တိစက္ကသမာယောဂါဒိဝသေန၊ လေးပါးသော သမ္ဘတ္တိစက်နှင့်ယှဉ်ခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ယောနိသောဝ၊ သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ရန် နည်းမှန် လမ်းမှန် အားဖြင့်သာလျှင်။ အာဘောဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မယာ၊ သည်။ ကုသလမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ကတ္တမ္ဘံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကုသလကရဏော၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ နိယမိတံ စ၊ ကန့်သတ်အပ်သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) အကုသလပ္ပဝတ္တိတော၊ အကုသိုလ်၏ဖြစ်ခြင်းမှ။ နိဝတ္တေတွာ၊ နစ်စေ၍။ ကုသလကရဏော ဧဝ၊ ၌သာလျှင်။ ပရိဏာမိတံ စ၊ ညွှတ်စေအပ်သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) အဘိဏှကရဏဝသေန၊ မပြတ်ပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သမုဒါစရိတံ စ၊ မပြတ်ဖြစ်စေအပ်သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။)တဿ၊ ထိုသူအား။ ဣဋ္ဌေပိ အာရမ္မဏော၊ ၌သော်လည်း။ စိတ္တံ၊ သည်။ အလောဘာဒိသမ္ပယုတ္တမေဝ၊ အလောဘ စသည်နှင့်ယှဉ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ လောဘာဒိသမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။

[၁၁၆] ဉာဏေန၊ နှင့်။ သမံ၊ အညီအမျှ။ ပကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ယုတ္တံ၊ ယှဉ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ။ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဇေတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဧကုပ္ပါဒါဒယော ဧဝ၊ ဒစသည်တို့ကိုသာလျှင်။ ပကာရာတိ၊ အပြားတို့ဟူ၍။ ဝေဒိတမ္ဘာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ကမ္မုပပတ္တိ။ပ။ ဒုရီဘာဝါ၊ ကံပဋိသန္ဓေ ဣန္ဒြေ၏ ရင့်ကျက်ခြင်း ကိလေသာတို့၏ ဝေးစွာ ဖြစ်ခြင်းတို့သည်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တတာယ၊ ယုတ်အဖြစ်၏။ ကာရဏံ၊ တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပရေသံ၊ တို့အား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။ အနဝဇ္ဇာနိ၊ ကုန်သော။ သိပ္ပါယတနကမ္မာယတနဝိဇ္ဇာနာနိ၊ အသက်မွေးကြောင်းဖြစ်သော အတတ်, အသက်မွေးကြောင်းဖြစ်သော အမှု, အသက်မွေးကြောင်းဖြစ်သော ပညာရပ်တို့ကို။ သိက္ခာပေတိ၊ သင်ကြားပို့ချပေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝမာဒိကံ၊ သော။ ပညာသံဝတ္တနိယံ၊ ပညာကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံကို။ ကရောတိ၊ ၏။

တသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကမ္မုပနိဿယဝသေန၊ ကံဟူသော ဥပနိဿယ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကုသလစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ လတ်သော်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ၊ ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ တပါး။ အဗျာပဇ္ဇေ၊ ဗျာပာဒဒုက္ခကင်းသော။ (ဤနိဿယ ၃–၃၃၄–၌ ဆုံးဖြတ်ချက်ရှိသည်) လောကေ၊ ဒေဝလောကဌ်။ ဥပ္ပန္နသ၊ ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပပတ္တိ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ နိဿာယ၊ ၍။ (ကုသလစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ သော်။) ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တသ။ပ။ ဟောတီတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [တတ္ထ၊ ထိုဒေဝလောကဌ်။ သုခိနော၊ ချမ်းသာနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပြည့်စုံသော။ တသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဓမ္မပဒါ၊ တရားအစုတို့သည်။ ပ'ဝန္တိ၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှားကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သတုပ္ပါဒေါ၊ သတိ၏ဖြစ်ခြင်း–သတိရခြင်းသည်။ ဒန္ဓော၊ နှေးသေး၏။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ သော သတ္တော၊ သည်။ ခိပ္ပံ ယေဝ၊ လျှင်။ ဝိသေသဘာဂီ၊ ထူးသော တရားအဖို့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။] တထာ၊ တပါး။ ပညာဒသကပ္ပတ္တသ၊ သို့ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဣန္ဒြိယပရိပါကံ၊ ပညာ၏ရင့်ကျက်ခြင်းကို။ နိဿာယ၊ ၍၊ ကုသလံ၊ စိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ သော်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ ယေန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကိလေသာ၊ တို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘိတာ၊ ဘာဝနာဖြင့် ခွါအပ်ကုန်၏။ တသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကိလေသဒူရိဘာဝံ၊ ကိလေသာတို့၏ ဝေးစွာဖြစ်ခြင်းကို။ နိဿာယ၊ ၍။ (ကုသလံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ သော်။) ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ–သဒ္ဒေါ၊ ၏။ ယောဂါ။ပ။ ဘူရိသခ်ယောတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တမ္မိ၊ သည်သာလျှင်တည်း။ [ယောဂါ၊ ဘာဝနာအလုပ်ကို အားထုတ်ခြင်းကြောင့်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ဘူရီ၊ ပညာသည်။ ဧဃတော၊ ၏။ အယောဂါ၊ ဘာဝနာအလုပ်ကို အားမထုတ်ခြင်းကြောင့်။ ဘူရိသခ်ယော၊ ပညာ၏ပျက်စီးခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)] အတ္တနော ဝါ၊ ၏သော်ငင်း။ ပရဿ ဝါ၊ ၏သော်ငင်း။ သမုဿာဟဇေနိတံ၊ တိုက်တွန်းခြင်းသည် ဖြစ်စေအပ်သော။ စိတ္တပ္ပယောဂသခ်ါတံ၊ စိတ်လုံ့လဟုဆိုအပ်သော။ သခ်ရဏံ၊ ပြုခြင်း–အားထုတ်ခြင်းသည်။ သခ်ါရော၊ ရမည်၏။ ဧတသ၊ ဤစိတ်အား။ သော၊ ထိုသခ်ါရသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသခ်ါရံ၊ ရမည်၏။ ပန၊ တပါး။ တေနသခ်ါရေန၊ ရနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သသခ်ါရံ၊ မည်၏။ ဉာဏေန၊ နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ မယှဉ်။ ဝိရဟိတံ၊ ကင်း၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တံ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ရာ၌။ ဝိပ္ပယောဂေါတိ၊ ကား။ ဉာဏသ၊၏။ အဘာဝေါ (ယေဝ)၊ မရှိခြင်းသာလျှင်တည်း။ အပ္ပဝတ္တိယေဝ၊ မဖြစ်ခြင်းသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဥပေက္ခတိ၊ လျစ်လျူရှုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာ၊ မည်၏။ ဝေဒယမာနာပိ၊ ခံစားငြားသော်လည်း။ မဏ္ဍေတ္တာတာကာရ သဏ္ဌိတတ္တာ၊ အလယ်အလတ် သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ အဋ္ဌပေက္ခတိ၊ လျစ်လျူရှုတတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဥပေတာ၊ သင့်လျော်သော။ သုခဒုက္ခာနံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။ အဝိရုဒ္ဓါ၊ မဆန့်ကျင်သော။ ဣဿာ အနုဘဝနံ၊ ခံစားခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာ၊ မည်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဣဿ ဧ (အာရမ္မဏော)၊ ဣဿာရုံ၌ဌင်း။ အနိဋ္ဌေ ဧ အာရမ္မဏေ၊ ၌ဌင်း။ ပဓ္ဓပါတာဘာဝေန၊ တဖက်သတ်လိုက်ခြင်း မရှိသဖြင့်။ ဥပပတ္တိတော ယုတ္တိတော၊ အသင့်အားဖြင့်။ ဣဿတိ အနုဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာ၊ မည်၏။ တာယ၊ ထိုဥပေက္ခာနှင့်။ သဟဂတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာသဟဂတံ၊ မည်၏။ သေသံ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ တည်း။

ဧဝံ၊ သို့။ အဋ္ဌ ကာမာဝစရကုသလစိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ဥဒ္ဒိသိတ္တာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တေသံ၊ ထိုရှစ်ပါးသော ကာမာဝစရကုသိုလ်စိတ်တို့၏။ ပဝတ္တိအာကာရံ၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊ ယဒါ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အပ်၏။ တတ္ထ၊ ပါ၌ဌ။ ပဋိဂ္ဂါဟကာဒိသမ္ပတ္တိန္တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဒေသကာလကလျာဏမိတ္တာဒိသမ္ပတ္တိ၊ စသည်တို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ အသုံ ဝါ သောမနဿဟေတုန္တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အသုဂ္ဂဟဏေန၊ အသ–သဒ္ဒါဖြင့်။ သဒ္ဓါဇဟုလတာ၊ သဒ္ဓါများသည်၏ အဖြစ်ဝင်း။ ဝိသုဒ္ဓဒိဋ္ဌိတာ၊ စင်ကြယ်သော အယူရှိသည်၏အဖြစ်ဝင်း။ ကုသလကိရိယာယံ၊ ကုသိုလ်ကို ပြုခြင်း၌။ အာနိသံသဒဿာဝိတာ၊ အာနိသင်ကို မြင်လေ့ရှိသည်၏အဖြစ်ဝင်း။ သောမနဿပဋိသန္ဓိကတာ၊ နွေရှိသည်၏ အဖြစ်ဝင်း။ ဧကာဒသ၊ ကုန်သော။ ပီတိသမ္ဘောဇ္ဈင်္ဂနိယာ၊ ဇျောင်၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ဝင်း။ ဣတိ ဧဝမာဒိနံ၊ ကုန်သော အကြောင်းတို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အာဒိနယပ္ပဝတ္တန္တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အတ္ထိ ယိဋ္ဌန္တိအာဒိနံ၊ အစရှိကုန်သော။ နဝန္နံယေဝ၊ ကိုးပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ သမ္ဘာဒိဋ္ဌဝတ္ထူနံ၊ တို့ကို။ ဂဟဏံ၊ သည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဟုတ်သေး၊ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ [၁၁၇] ဓမ္မဝိစယသမ္ဘောဇ္ဈင်္ဂနိယာဒီနမ္ပိ၊ ဇျောင်၏ဖြစ်ကြောင်း စသည်တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပုရက္ခတ္တာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ကတ္တာ၊ ရှေ့သွားပြု၍။ တဋ္ဌ ခေါ၊ ထိုရှေ့သွားပြုခြင်းကိုလည်း။ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာတိအာဒိသုဝိယ၊ တို့ဌ်ကဲ့သို့။ သမ္ဘယောဂသ၊ ယှဉ်ခြင်း၏။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သဟဇာတပုဗ္ဗင်္ဂမဝသေန၊ တကွဖြစ်သော ရှေ့သွားခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။)အသံသီဒန္တောတိ၊ ကား။ သိလေဘကမစ္ဆရိယာဒိဝသေန၊ ကျော်စောလိုခြင်း ဝန်တိုခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပုညကိရိယာယံ၊ ကောင်းမှုကို ပြုခြင်း၌။ သံသီဒံ သကော်စံ၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်းသို့။ အနာပဇ္ဇန္တော၊ မရောက်မူ၍။ တေန၊ ထိုပုဒ်ဖြင့်။ မုတ္တစာဂတာဒီ၊ လွတ်လွတ်စွန့်ကြဲခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်စသည်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အနုဿာဟိတောတိ၊ ကား။ ကေနစိပိ၊ တစုံတယောက်သည်သော်လည်း။ နု ဥဿာဟိတော၊ မတိုက်တွန်းအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ သရသတော၊ မိမိသဘောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ မိမိအလိုလိုပင်လျှင်။ ပုညပဋိပတ္တိဒဿနံ၊ ကောင်းမှုကို ပြုကျင့်ခြင်းကို ပြသောပုဒ်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ပရေဟိတိ၊ ပရေဟိ–ဟူသောပုဒ်သည်။ ပါကဋ္ဌသာဟနဒဿနံ၊ ထင်ရှားသောတိုက်တွန်းခြင်းကို ပြသောပုဒ်တည်း။

ဒါနာဒီနီတိ၊ ကား။ ဒါနံ၊ ပေးလှူခြင်းငင်း။ သီလံ၊ သီလဌင်း။ ယာဝဒိဋ္ဌဧကမ္ဘံ၊ ဒိဋ္ဌဧကမ္မတိုင်အောင်ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒါနာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိဒသ ပုညာနိ၊ ဤဆယ်ပါးသောကောင်းမှုတို့သည်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဒါနာဒီနီတိ၊ ကား။ ဒါန သီလဘာဝနာမယာနိ၊ ဒါနမယ သီလမယ ဘာဝနာမယ ကောင်းမှုတို့တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဣတရေသမ္မိ သတ္တာနံ၊ ဤမှ တပါးသော ခုနစ်ပါးတို့၏ လည်း။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤဒါနမယ စသည်တို့၌သာလျှင်။ အန္တောဝတ္တာ၊ အတွင်းဝင်ကုန်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်သန္တာန်၌။ သယံ၊ မိမိတို့သည်၊ ဝါ၊ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ သန္တာနံ၊ ထိုသန္တာန်ကို။ ပုနန္တိ၊ စင်ကြယ်စေတတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပုဇ္ဇံ၊ ပူဇော်အပ်ချီးမွမ်းအပ် မြင့်မြတ်သော။ ဘဝဟလံ၊ ဘဝဟူသော အကျိုးကို။ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုညာနိ၊ မည်ကုန်၏။ အသ ပုညစေတနာသမ်ဂီနော၊ ထို ကောင်းမှု စေတနာနှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ ၏။ (အသ–၏အစွဲကို ပြသည်) အမုတ္တစာဂတာ၊ လွတ်လွတ်စွန့်ကြဲခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသည်။ ဒေယျဓမ္မေ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထု၌။ သာပေက္ခစိတ္တတာ၊ ငဲ့ကွက်သော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သီလသမာဒါနာဒီသု၊ သီလဆောက်တည်ခြင်း စသည်တို့၌။ အနဓိမုတ္တတာဒီ၊ မညွှတ်ကိုင်းသည်၏ အဖြစ်စသည်ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းယူ၏။ တဒေဝါတိ၊ ဟူသောစကားကို။ (ဝုတ္တံ–၌ စပ်) သောမနဿသဟဂတတာဒိနာ၊ သောမနဿသဟ ဂုတ်အဖြစ် အစရှိသည်ဖြင့်။ (သိမူနှင့်အညီပင်) သဒိသတာယ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သဒိသမ္မိ၊ တူသောဝတ္ထုကို လည်း။ တဒေဝါတိ၊ ထိုဝတ္ထုပင်ဟူ၍။ ဝေါဟာရိယတိ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်၏။ (ကိံ ယထာ၊ ကား။) သာ ဧဝ တိတ္တိရိ၊ ထိုခါမသည် ပင်လျှင်တည်း။ တာနိယေဝ သြသဓာနိ၊ ထိုဆေးတို့ပင်လျှင်တည်း၊ ဝါ၊ တို့ကိုပင်လျှင်တည်း။ ဣတိ ယထာ၊ ဤဝေါဟာရတို့ ကဲ့သို့တည်း။ ဣမသ္မိဥ် အတ္ထေတိ၊ ဟူသည်ကား။ လီနသ၊ တွန့်သော။ စိတ္တသ၊ ကို။ ဥဿာဟနပယောဂသခ်ါတေ၊ တိုက်တွန်းခြင်းလုံ့လဟုဆိုအပ်သော။ အတ္ထေ၊ အနက်၌။ ဝါ၊ အရာ၌။ ဧတေန္တိ၊ ကား။ သခ်ါရောတိ ဧတံ ပဒံ၊ ပုဒ်သည်။ ပုဗ္ဗ ပယောဂသာတိ၊ ကား။ ပုညကိရိယာယံ၊ ၌။ သကော်စေ၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်းသည်။ ဧယမာနေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ တတော၊ မှ။ ဝိဝေစေတွာ၊ ကင်းစေ၍။ သမုဿာဟနဝေသေန၊ အားထုတ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ တိုက်တွန်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တသ၊ သော။ စိတ္တပ္ပယောဂသ၊ စိတ်လုံ့လ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ပုဗ္ဗဂ္ဂဟဏံ၊ သဒ္ဒါကို။ တထာပဝတ္တပုဗ္ဗာ ဘိသခ်ါရ ဝသေန၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော ရှေးဦးအားထုတ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ သော သခ်ါရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ သခ်ါရသ၊ ၏။ ပုဗ္ဗကာလိကတ္တာ၊ ရှေးကာလ၌ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝုတ္တံ၊ သည်။) နဟုတ်။ အတ္ထိ ဒိန္နန္တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တာယ၊ ဖြစ်သော။ သမ္ဘာဒိဋ္ဌယာ၊ ၏။ အသမ္ဘဝဒဿနတ္ထံ၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဗာလ–ဂ္ဂဟဏံ၊ ဗာလသဒ္ဒါကို။ (ကတံ၊ ၏။) သံသီဒနုဿာဟနာဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်း တိုက်တွန်းခြင်းတို့၏ မရှိခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ သဟသာ–ဂဟဏံ၊ ကို။ (ကတံ၊ ၏။) ပုညံ၊ ကို။ ကရောန္တာ၊ ပြုသောသူတို့ သည်။ သောမနဿရဟိတာ၊ ကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သောမနဿ ဟေတူနံ အဘာဝံ အာဂမ္မာတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ နိဒဿနမတ္တံ၊ မျှဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ မဗ္ဗေတ္တာရမ္ဘဏ တထာရူပစေတောသခ်ါရာဒယောပိ၊ အလယ်အလတ်သဘောရှိသောအာရုံနှင့် ထိုသို့သဘောရှိသော စိတ်ကို ပြုပြင်ခြင်း စသည် တို့သည်လည်း။ ဥပေက္ခာသဟဂတတာယ၊ ဂုတ်ဖြစ်ခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ သည်။ ဟောန္တိယေဝ၊ ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။

ဧဝန္တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားသည်။ နိဂမနံ၊ တည်း။ အဌဝိဓမ္မိ၊ သော။ ကာမာဝစရံ၊ သော။ ဣဿိဒံ ကုသလစိတ္တံ၊ သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ–၌ စပ်) ရူပါဝစရမ္ဘဏ်၊ ၎င်း။ ယာဝ ဓမ္မာဝစရမ္ဘဏ်၊ ဓမ္မာရုံတိုင်အောင်ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဆသုအာရမ္ဘဏေသု၊ တို့တွင်။ ယံ ဝါ တံ ဝါ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသောအာရုံကို (မူလည်း)။ အာလမ္ဗိတ္တာ၊ အာရုံပြု၍။ ဥပေက္ခာသဟဂတာဟေတု ကကိရိယာ မနောဝိညာဏဓာတာနန္တရံ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဟိတ်ကိရိယာ မနောဝိညာဏဓာတ်၏ အခြားမဲ့၌၊ ဝါ၊ မနောဒ္ဓါ ရာဝဇ္ဇန်း၏ အခြားမဲ့၌။ ကာယဒ္ဓါရာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ တီဟိ ဒ္ဓါရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကာယကမ္မာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ [၁၁၈] တတ္ထ၊ ထိုရှစ်ပါးသောစိတ်တို့တွင်။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တာနိ၊ စိတ်တို့ သည်။ ယဒါ၊ ၌။ တိဟေတုကပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ တဒါ၊ ၌။ သောဌသ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကစိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ဖလန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ ယဒါ ပန၊ ၌ကား။ ဒုဟေတုကံ၊ ဖြစ်သော။ (ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ကုန်၏။) တဒါ၊ ၌။ တိဟေတုကဝဇ္ဇာနိ၊ တိဟိတ်ဝိပါက်သည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ ဒ္ဝါဒသ၊ ၁၂–ပါးသော ဝိပါက်စိတ်တို့ကို။ (ဖလန္တိ၊ ကုန်၏။) ပန၊ ဆက်၊ ဝါ၊ အထူးကို ဆိုဦးအုံ့၊ တိဟေတုကာနိ၊ တိဟိတ်ကုသိုလ်စိတ်တို့သည်။ အဟေတုကံ၊ ဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ နဥပ္ပါဒေန္တော၊ မဖြစ်စေကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ တပါး။ ဒုဟေတုကာနိ၊ ဒွိဟိတ်ကုသိုလ်စိတ်တို့သည်။ ဒုဟေတုကပဋိ သန္ဓိဒါနကာလေ၊ ဒွိဟိတ်ပဋိသန္ဓေကို ပေးသောအခါ၌။ ဒ္ဝါဒသ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော ဝိပါက်စိတ်တို့ကို။ (ဖလန္တိ၊ ကုန်၏။) အဟေတုကပဋိသန္ဓိဒါနကာလေ၊ ၌။ (သီမူနှင့်အညီပင်) အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးသော ဝိပါက်စိတ်တို့ကို။ ဖလန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်၊ ဝါ၊ အထူးကို ဆိုဦးအုံ့။ ဒုဟေတုကေဟိ၊ ဒွိဟိတ်ကုသိုလ်စိတ်တို့ကြောင့်။ တိဟေတုကပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ နဟောတိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ "အဋ္ဌ၊ တို့ကို။ ဖလန္တိ၊ ကုန်၏။" ဣတိ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ပဋိသန္ဓိဧနကကမ္မဝသေန၊ ကို ဖြစ်စေသော ကံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အညေန ပန ကမ္မုနာ၊ တပါးသော ကံကြောင့်မူကား။ "သဟေတုကံ၊ သော။ ဘဝဏ်ံ၊ တဒါရုံ တည်းဟူသော ဘဝင်သည်။ အဟေတုကဿ၊ သော။ ဘဝဏ်သ၊ ဘဝင်အား။ အနန္တရပစ္စယေန၊ သတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)" ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ အဟေတုကပဋိသန္ဓိကဿ၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သဟေတုကမ္ပိ၊ သော။ ဝိပါကစိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဣမသ္မိံ ပက္ခေ၊ ဤအဖို့၌။ ဗလဝတာ၊

အားကြီးသော။ ပစ္စယေန၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သောစိတ်သည်။ အသခ်ါရံ၊ မည်၏။ ဒုဗ္ဗလေန၊ သော။(ပစ္စယေန၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊ သည်။) သသခ်ါရံ၊ မည်၏။ ဣတိ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ယေ ပန၊ အကြင်မောရဝါပိ ဝါသီဆရာတို့သည်ကား။ အာဂမနတော စ၊ လာခဲ့ရာအကြောင်းကံကြောင့်လည်း။ ဝိပါကဿ၊ ၏။ အသခ်ါရ သသခ်ါရဘာဝံ၊ ကို။ ဣဒ္ဓန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဆရာတို့၏။ မတေန၊ အားဖြင့်။ ဒွါဒသ စ၊ သော စိတ်တို့ကိုဝင်း။ ဒသ စ၊ သော စိတ်တို့ကိုဝင်း။ (ဤ ဒသ–ပုဒ် ဋီကာ၌ ကျနေသည်)အဋ္ဌ စ၊ သော စိတ်တို့ကိုဝင်း။ ဖလန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ တိဓာ၊ ဖြင့်။ ဖလံ၊ ကို။ ဒဒန္တိ၊ ပေးတတ်သော။ ဧတံ–ဤကာမာဝစရကုသိုလ်စိတ်သည်။ ကာမာဝစရသုဂတိယံ၊ ဘုံ၌။ ဥပပတ္တိံ စ၊ ပဋိသန္ဓေကိုဝင်း၊ ဝါ၊ ကပ်၍ဖြစ်ခြင်းကိုဝင်း။ သုဂတိဒုဂ္ဂတီသု၊ ဘုံတို့၌။ ဘောဂသမ္ပဒဉ္စ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ အသုံးအဆောင်၏ ပြည့်စုံခြင်းကိုဝင်း။ ကရောတိ၊ တတ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ နာဂသုပဏ္ဏာဒိနမ္ပိ၊ နဂါး ဂဠုန်စသည်တို့၏လည်း။ ဒေဝဘောဂသမ္ပတ္တိသဒိသံ၊ နတ်တို့၏အသုံးအဆောင် စည်းစိမ်ဥစ္စာနှင့်တူသော။ ယံဘောဂဇာတံ၊ အကြင်အသုံးအဆောင်အပေါင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထိုအသုံးအဆောင်အပေါင်းသည်လည်း။ ကာမာဝစရကုသလသေဝ၊ ၏ သာလျှင်။ ဖလံ၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား) ဟိ–ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အကုသလဿ၊ ၏။ ဣဒ္ဓံ၊ အလိုရှိအပ်သော။ ဖလံ၊ သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။) ဣတိ၊ ဤတွင်တရပ်ပြီး၏။

ရူပါဝစရံ ပနာတိ၊ ပန–ဟူသောပါဠိ၌။ ပန–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဝိသေသတ္ထဇောတကော၊ အထူးဟူသောအနက်ကို ထွန်းပြ၏။ တေန၊ ထို ပန–သဒ္ဒါဖြင့်။ ကာမာဝစရံ၊ ရ ကုသိုလ်စိတ်သည်။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ တဒင်္ဂပ္ပဟာနမတ္တကရံ၊ တဒင်္ဂအားဖြင့် ပယ်ခြင်းမျှကို ပြုတတ်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဣဒံ၊ ဤ ရူပါဝစရစိတ်သည်။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ နဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဣဒံ၊ ဤရူပါဝစရကုသိုလ်စိတ်သည်။ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနကရံ၊ ဝိက္ခမ္ဘနအားဖြင့် ပယ်ခြင်းကို ပြုတတ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ တံ၊ ထိုကာမာဝစရကုသိုလ်စိတ်သည်။ ဝေဒနာဘဏ္ဍသခ်ါရဘေဒတော၊ အပြားအားဖြင့်။ အဋ္ဌမာ၊ အားဖြင့်။ ဘိဒ္ဒတိ ယထာ၊ ကွဲပြားသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဒံ၊ ဤရူပါဝစရကုသိုလ်စိတ်သည်။ နဟ (ဘိဒ္ဒတိ)၊ ကွဲပြားသည်မဟုတ်။ ဣဒံ ပန၊ ဤရူပါဝစရကုသိုလ်စိတ်သည်ကား။ တတော၊ ထိုဝေဒနာ ဘဏ္ဍ သခ်ါရတို့၏ အပြားမှ။ အညထာဝ၊ တပါးသောအပြားအားဖြင့်သာလျှင်။ (ဘိဒ္ဒတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝက္ခမာနံ၊ လတ်သော။ ဝိသေသံ၊ ကို။ ဇောတေတိ၊ ထွန်းပြ၏။ (အဋ္ဌကထာဆရာအလိုအားဖြင့် ပက္ခန္ဓရဇောတက ဖြစ်ဟန်ရှိ၏) ပန၊ ဆက်။ တံ ဧတံ ရူပါဝစရံ၊ ထိုရူပါဝစရကုသိုလ်စိတ်သည်။ သဝတ္ထုကံ စ၊ မီရာဝတ္ထုရှိသည်ရင်း။ သာသဝံ စ၊ အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံသည်ရင်း။ ဝိနိဝရဏာ၊ နိဝရဏာကင်းသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ သဝတ္ထုကံ ဧဝါတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤစကားဖြင့်။ အရူပါဝစရံ၊ ကို။ နိဝတ္တေတိ၊ နစ်စေ၏။ သာသဝန္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤစကားရပ်ဖြင့်။ ပဌမမဂ္ဂစိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ (ဤ၌ ပဌမ ပါသင့် မပါသင့် စဉ်းစားထိုက်၏) ဝိနိဝရဏန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ပဋိဃသဟိတဒ္ဒယံ၊ ဒေါသနှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်နှစ်ခုအပေါင်းကို။ (နိဝတ္တေတိ၊ ၏။) ကတ္ထစိ၊ အချို့သောစျာန်စိတ်၌။ ပဌ၊ ကုန်သော။ စျာနဂ်ါနိ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ကတ္ထစိ၊ ၌။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သောစျာနင်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ကတ္ထစိ၊ ၌။ တီဏိ၊ တို့သည်။ ကတ္ထစိ၊ ၌၊ ဒွေ၊ တို့သည်။ ကတ္ထစိ၊ ၌။ အပရာနိ၊ တပါးကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သောစျာနင်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ စျာနဂ်ယောဂဘေဒတော၊ စျာန်အဂ်ါတို့နှင့်ယှဉ်ခြင်း၏ အပြားအားဖြင့်။ ပဌဝိမံ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သခ်ေပတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဝရိတုံ၊ ဖွင့်ခြင်းငှါ။ သေယျထိဒန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်ဆိုထိုက်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ စျာနကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ တယိဒံ၊ ထိုရူပါဝစရကုသိုလ်စိတ်သည်။ ဘာဝနာမယမေဝ၊ ဘာဝနာမယသည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ပထဝီကသိဏာဒိကံ၊ အစရှိသောအာရုံကို။ အာလမ္ဗိတ္တာ၊ အာရုံပြု၍။ ယထာ ရဟံ၊ စွာ။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တကုသလာနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဟိနာဒိဘေဒဘိန္နံ၊ ဟိန အစရှိသော အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားသော။ ဧတံ၊ ဤရူပါဝစရကုသိုလ်စိတ်သည်။ ယထာက္ကမံ၊ တိုင်း။ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာဒီသု၊ အစရှိကုန်သော။ သောဠသသုပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဗြဟ္မလောကေသု၊ ဘုံတို့၌။ ဥပပတ္တိနိပ္ဖါဒကံ၊ ကပ်၍ဖြစ်ခြင်းကို ပြီးစေတတ်၏။ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

[၁၁၉] ရူပသညာသမတိက္ကမာဒိနာ၊ ရူပသညာကိုလွန်မြောက်ခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်။ သမဓိဂန္တဗ္ဗံ၊ ကောင်းစွာရအပ်–ရောက်အပ်သော။ အရူပါဝစရံ၊ အရူပါဝစရကုသိုလ်စိတ်သည်။ စတုန္နံ အရူပါနန္တိ၊ ကား။ ဥပေက္ခာသမာဓိသခ်ါတေဟိ၊ ကုန်သော။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ အရူပဇ္ဈာနေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတံ၊ ဤ စတုန္နံ အရူပါနံ–ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းသည်။ ကရဏေ၊ ကရိဏ်းဝိဘတ်၏အနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ ပုဒ်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ အာရုပ္ပါနံ၊ စျာန်တို့၏။ အာရမ္မဏာဒိကတော၊ အာရုံ စသည်သည် ပြုအပ်သော။ သမ္ဘယုတ္တမေဝမ္ဘေဟိ၊ တို့နှင့်။ ယော ယောဂေါ ယောဂဘေဒေါ၊ အကြင်ယှဉ်ခြင်း၏အပြားသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တဿ၊ ထိုယှဉ်ခြင်းအပြား၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာရေနာတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ အာရုပ္ပကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ပဌမန္တိ၊ ကား။ ပဌမံ၊ သော။ အရူပါဝစရကုသလစိတ္တံ၊ ၎င်း။ ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထာနိတိ ဇေတ္ထာပိ၊ ပါဠိ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ တာနိ ဣမာနိ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော ဤအရူပါဝစရ ကုသိုလ်စိတ်တို့သည်။ ဘာဝနာမယာနေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ယထာနုပုဗ္ဗံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ကသိဏုဂ္ဃါဋိမာကာသံ၊ သကိုဝင်း။ ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏံ၊ ကိုဝင်း။ နတ္ထိဘာဝံ၊ ကိုဝင်း။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ စျာန်စိတ်ကိုဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာနိ၊ ဤလေးပါး

သော အာရုံတို့ကို။ အာလမ္ဗိတွာ၊ အာရုံပြု၍။ ဥပေက္ခာသဟဂတဉာဏသမ္ပယုတ္တာကုသလာနန္တရံ၊ ၏အခြားမဲ့၌။ ဥပ္ပဒ္ဓိတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။ စတူသု၊ ကုန်သော။ အရူပိဗြဟ္မလောကေသု၊ ဘုံတို့၌။ ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိဝိပါကဒါယီနိ၊ ပဋိသန္ဓေအကျိုး, ပဝတ္တိအကျိုးကို ပေးလေ့ရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ပန၊ ဆက်။ ဇတ္တာ၊ ဤအရာ၌။ သေသံ၊ သော။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝတ္တာဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ဆဝိသုဒ္ဓိပရမ္ပရာယ၊ ခြောက်ပါးသော ဝိသုဒ္ဓိတို့၏ အစဉ်ဖြင့်။ သမဓိဂန္ဓဗ္ဗံ၊ ကောင်းစွာရအပ်–ရောက်အပ်သော။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာစိတ်သည်။ ။ တတ္ထ၊ ထိုလောကုတ္တရာကုသိုလ်စိတ်၌။ ဝတ္တာဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်သောစကားသည်။ ပရတောဝ၊ ၌။ အာဂမိဿတိ၊ တဲ့။ စတုမဂ္ဂသမ္ပယောဂတောတိ၊ ဟူသည်ကား။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ၊ ၎င်း။ ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ မဂ်တိုင်အောင်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဟိ စတူဟိ အရိယမဂ္ဂေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပယောဂတောဝ၊ ယှဉ်ခြင်းအားဖြင့်။ စ၊ ဆက်။ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ၊ လည်းဖြစ်သော။ ဇေတံ၊ ဤလောကုတ္တရာစိတ်သည်။ ဘာဝနာမယမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ၍၊ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အာလမ္ဗိတွာ၊ ၍။ သုညတောဝိမောက္ခော၊ ကွဲ့ရင်း။ အနိမိတ္တောဝ ဝိမောက္ခော၊ ကွဲ့ရင်း။ အပ္ပဏိဟိတောဝ ဝိမောက္ခော၊ ကွဲ့ရင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ နာမေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သတ္တာဘဝါဒိဘဂ္ဂပပတ္တိနိဝတ္တကံ၊ ခုနစ်ဘဝ အစရှိသော ဘဝတို့၌ဖြစ်ခြင်းကို နှစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ နာတိသခ်ေပဝိတ္ထာရနယေန၊ အလွန်မကျဉ်းမကျယ်သောနည်းဖြင့်။ ဧကဝိသတိဝိဓံ၊ ၂၁–ပါး အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

၄၅၃။ ကာမာဝစရမေဝါတိ ဇတ္တာ၊ ပါ၌၌။ နိကာယန္တရိယာ၊ ဂိုဏ်းတပါးသားတို့သည်။ ရူပါရူပါဝစရမ္ပိ၊ ရလည်းဖြစ်သော။ အကုသလံ၊ ကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုဂိုဏ်းတပါးသားတို့၏။ မတိနိသေနတ္ထံ၊ အယူကို မြစ်ခြင်းငှါ။ ကာမာဝစရဂ္ဂဟဏံ၊ ရကိုယူခြင်းကို။ (ကတံ၊ ၏။) မဟဂ္ဂတဘူမိယံ၊ ဂျုတ်ဘုံ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိမ္ပိ၊ ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုမဟဂ္ဂျုတ်ဘုံ၌။ (သာမညအာမာရဖြစ်သည်) ရူပဓာတုယံ၊ ဓာတ်၌။ ပဝတ္တိဝိပါကံ၊ ပဝတ္တိအကျိုးကို။ ဒေန္တိမ္ပိ၊ ပေးငြားသော်လည်း။ (လူ့ဘုံသို့လာသောအခါ အနိဋ္ဌာရုံကို မြင်ခြင်းကြားခြင်းတို့ကို ရည်သည်) ဧကန္တေန၊ ဖြင့်။ ကာမာဝစရမေဝ၊ လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၎င်း။ အဝေါရဏံ၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းကို။ (ကတံ၊ ၏။) ယဒိ ဧဝံ၊ သော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာမာဝစရမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ဣတိ၊ ဆုံ။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဝုတ္တမေဝ၊ လျှင်တည်း။ ကထံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ကာမတဏှာ ကာမော။ပ။ ကာမာဝစရန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဝုတ္တံ၊ ခဲ့ပြီ။) ဟိ၊ မှန်။ ဇတ္တာ၊ ဤဝစနတ္ထ၌။ ကာမတဏှာဝိသယတာ၊ ဏှာ၏ အာရုံ၏ အဖြစ်ကို။ ကာမာဝစရဘာဝဿ၊ ရအဖြစ်၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ (ကိံ ယထာ၊ မူ။) ရူပါရူပတဏှာဝိသယတာ၊ တဏှာ၏ အာရုံ၏ အဖြစ်ကို။ ရူပါရူပါဝစရဘာဝဿ၊ ရူပါဝစရအဖြစ်အရူပါဝစရအဖြစ်၏။ (ကာရဏံ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ) ယထာ၊ ကဲ့သို့ပင်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ၊ ဤအနက်သဘောကို။ ဧကံ သေန၊ ဖြင့်။ ဧဝံ၊ တိုင်း။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ အညထာ၊ ဖြင့်ယူအပ်သည်ရှိသော်။ ဗျာပိလက္ခဏံ၊ ပျံ့နှံ့သော လက္ခဏာသည်။ န သိယာ၊ ရာ။ ဟိ၊ ချဲ့။ အာလမ္ဗိတဗ္ဗမ္ဘဝေန၊ အာရုံပြုအပ်သော (နှစ်ပါးသောကာမ)တရား၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဘူမိဝဏ္ဏာနံ၊ ဘုံကို ပိုင်းခြားခြင်းကို။ ယဒိ ကရေယျ၊ ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ အနာရမ္ဗဏာနံ၊ အာရုံမရှိသော (၀၊) အာရုံမပြုတတ်သော ရုပ်တရားတို့ကို။ သဂ်ဟော၊ သည်။ န သိယာ၊ ရာ။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ ဝိပါကဒါနဝေန၊ (ပဋိသန္ဓေ) အကျိုးကို ပေးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဘူမိဝဏ္ဏာနံ၊ ကို။ ယဒိ ကရေယျ၊ ငြားအံ့။) ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့ပင် ပြုသော်လည်း။ အဝိပါကာနံ၊ အကျိုးမပေးတတ်သော ဝိပါက် ကြိယာနှင့် ရုပ်တရားတို့ကို။ သဂ်ဟော၊ သည်။ န သိယာ၊ ရာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာလမ္ဗကမ္ဗမ္ဘဝေန၊ အာရုံပြုတတ်သောတဏှာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (သီမူ မဏိသာရစသည်တို့နှင့်အညီပင်) ပရိယာပန္နာနံ၊ အကျုံးဝင်သောတရားတို့၏၊ ၀၊ တဏှာသည်ပိုင်းခြား၍ ယူအပ်သော တရားတို့၏။ သာ(ဘူမိ)၊ ထိုဘုံဟူသော အမည်ကို။ (တနည်း) သာ (ကာမာဝစရာဒိတာ)၊ ထိုကာမာဝစရ စသည်၏ အဖြစ်ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ၀၊ တပါး။ အပရိယာပန္နာနံ၊ တို့၏။ လောကတော၊ မှ။ ဥတ္တိဏ္ဏတာယ၊ ကူးမြောက်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လောကုတ္တရတာ စ၊ ရာ၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဥတ္တရိတရာဘာဝတော၊ လွန်မြတ်သောတရား၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အနုတ္တရတာ စ၊ ရအဖြစ်ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

[၁၂၀] စ၊ ဆက်။ ပရိယာပန္နာတိ၊ ကား။ ပရိဏ္ဍေဒကာရိကာယ၊ ပိုင်းခြားခြင်းကိုပြုတတ်သော။ တဏှာယ၊ သည်။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ၊ ပိုင်းခြား၍။ အာပန္နာ၊ ရောက်အပ်–ယူအပ်ကုန်၏။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ စ၊ စောဒနာအံ့။ ဇတ္တာ၊ ရာ၌။ ကာမတဏှာ၊ သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ကာမာဝစရမ္ဘာရမ္ဘဏှာ၊ ကာမာဝစရတရားလျှင် အာရုံရှိသော။ တဏှာ၊ တဏှာတည်း။ ကာမာဝစရာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကတမေ၊ နည်း။ ကာမတဏှာဝိသယာ၊ ကာမတဏှာ၏ အာရုံဖြစ်သော တရားတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣတရေတရသန္ဓိဿယတာဒေါသော၊ တပါးသည် တပါး၏ မှီရာ၏ အဖြစ်ဟူသော (၀၊) အချင်းချင်း အပြန်အလှန်မှီရာ၏ အဖြစ်ဟူသော အပြစ်ဒေါသသည်။ (ဟောတိ) နနု၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဆုံ။ ဣဒံ၊ ဤအနက်သဘောကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့စောဒကဆရာဆိုသည့်အတိုင်း။ နနု ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မမှတ်အပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဝိစိအာဒိ ဧကာဒသောကာသနိန္ဒတာယ၊ အဝိစိအစရှိသော တဆယ့်တပါးသော ဘုံအရပ်၌ ညွှတ်ကိုင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကဠိ၊ တစုံတခုသော။ တဏှံ၊ ကို။ ကာမတဏှာဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တံသဘာ၀ါယ၊ ထိုသို့သော သဘောရှိသော။ တဏှာယ၊ ၏။ ဝိသယဘာ၀ေန၊ ဖြင့်။ ကာမာ၀စရ၀ေမ္ဘာနံ၊ တို့၏၊ ၀၊ တို့ကို။ ဥပလက္ခိတဗ္ဗတ္တာ၊ မှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ နိက္ခေ၀ပကဏ္ဍေပိ၊ ၌လည်း။ ဇတ္တာ၀စရာတိ ၀စနံ၊ ဤစကားကို။ အ၀ိစိ၀ရနိမ္မိတ၀ရိစ္ဆိန္နောကာသာယ၊ အ၀ိစိနှင့်ပရနိမ္မိတဘုံ

တို့ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော (၁၁–ပါးသောဘုံ) အရပ်ရှိသော။ ကာမတဏှာယ၊ ၏။ ဝိသယဘာဝံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တဏှာယ၊ ၏။ တဒေါကာသတာ၊ ထိုတဆယ့်တပါးသော ဘုံအရပ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ တန္နိန္နတာယ၊ ထိုတဆယ့်တပါးသောဘုံတို့၌ ညွှတ်ကိုင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

မူလတော တိဝိဓန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ လောဘာဒီနိ၊ ကုန်သော။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ အကုသလမူလာနိ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေသံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တံသဟိတမ္ပိ၊ ထိုလောဘအစရှိသော မူလတို့နှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်သည်လည်း။ တိဝိဓံ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တာနိ၊ ထိုသုံးပါးသော လောဘစသည်တို့သည်။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝကာရဏတ္တာ၊ ကောင်းစွာ တည်တံ့သည်၏ အဖြစ်၏အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ မြဲမြံစွာ တည်တံ့ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ မူလမိဝ၊ သစ်ပင်၏အမြစ်နှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မူလာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတသ၊ ဤစိတ်အား။ လောဘော၊ ဟူသော။ မူလံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောဘမူလံ၊ မည်၏။ ဘေရိသဒ္ဒေါ၊ စည်သံ။ ယဝကုံ ရော၊ မယောညောက်။ ဣတိ ယထာ၊ ဤပုဒ်တို့ကဲ့သို့။ အသာဓာရဏေန၊ မဆက်ဆံသောတရားဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြသော စကားတည်း။ ဒေါသမူလံ၊ သည်။ တထာ၊ ပင်တည်း။ ဣမသ၊ ဤစိတ်၏။ မူလံ၊ ကား။ မောဟော ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။ (တနည်း) ဣမသ၊ အား။ မောဟော ဧဝ၊ သာလျှင်ဖြစ်သော။ မူလံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) အည်၊ တပါးသောမူလသည်။ နှ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မောဟမူလံ၊ မည်၏။

သောမနဿုပေက္ခာဒိဋ္ဌိဂတသခ်ါရဘေဒတောတိ(ဧတ္ထ)၊ ပါဋ္ဌ၌။ (ဘေဒသဒ္ဒေါ–၌စပ်) သောမနဿုပေက္ခာဘေဒတော၊ တို့၏အပြားအားဖြင့်ရင်း။ ဒိဋ္ဌိဂတဘေဒတော၊ ဖြင့်ရင်း။ သခ်ါရဘေဒတော၊ ဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ဘေဒသဒ္ဒေါ၊ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယံ၊ ကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဂူထဂတံ၊ မစင်။ မုတ္တဂတံ၊ ကျင်ငယ်။ ဣတိ ယထာ၊ ဤဝေါဟာရတို့ကဲ့သို့။ ဒိဋ္ဌိယေဝ၊ သာလျှင်။ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မည်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟတာယ၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်းသောအားဖြင့် ယူခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ဂတမေဝ၊ သွားရောက်ခြင်း, သိခြင်းမျှသာလျှင်တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဒိဋ္ဌိသွားရောက်ရာ၌။ တထာ သဘာဝံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဂန္တဗ္ဗဝတ္ထု၊ သွားရောက်အပ်, သိအပ်သော ဝတ္ထုသည်။ နှ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မည်၏။ တယိဒံ၊ ထိုမှားသောအယူသည်။ ဣဒမေဝ၊ ဤ ငါ၏အယူသည်သာလျှင်။ သစ္စံ၊ မှန်၏။ အည်၊ တပါးသောအယူသည်။ မောဃံ၊ အချည်းနီးသာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဘိနိဝေသဘာဝတော၊ ရှေးရှုသက်ဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ မြဲမြံစွာနှလုံးသွင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လောဘေနေဝ၊ နှင့်သာလျှင်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဒေါသေန၊ နှင့်။ (သဒ္ဓိံ ကွ။) နှ (ပဝတ္တတိ)၊ မဖြစ်။

ယဒါ ဟိတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားသည်။ လောဘမူလစိတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တိအာကာရဒဿနံ၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာကို ပြသောစကားတည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိန္တိ၊ ကား။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိအာဒိမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ဌိ အစရှိသောမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို။ ဟိ၊ မှန်။ တာယ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြင့်။ ဝိပလ္လတ္ထစိတ္တာ၊ ဖောက်ပြန်သောစိတ်ရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဧဝံဝိသယော၊ သတ္တဝါ၏ တည်ရှိရာနယ်ပယ်ကာလသည်။ ယာဝ၊ လောက်။ ဣန္ဒြိယဂေါစရော၊ စက္ခု စသော ဣန္ဒြေတို့၏ ကျက်စားခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တောဝကော၊ ဤမျှသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပရလောကံ၊ တမလွန်လောကကို။ ပဋိက္ခိပိတွာ၊ ပယ်၍။ ကာမေသု၊ တို့၌။ အာဒီနဝေါ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာ တထာ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကာမေသု၊ တို့၌။ ပါတဗ္ဗတံ၊ သုံးဆောင်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဝါ၊ သုံးဆောင်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ အာဒီသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ (သဂ်ဏာတိ–၌ စပ်)

> ယေန၊ (သားသမီး၏ မျက်နှာကိုမြင်ရခြင်းဟူသော) အကြင်လမ်းဖြင့်။ ပုတ္တ ဝန္ဓော၊ သားသမီးရသောသူတို့သည်။ ဝိသေသကာ၊ စိုးရိမ်ကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ ယန္တိ၊ နတ်ပြည်နိဗ္ဗာန်သို့ သွားရောက်ကုန်၏။ (ဝိသေသကံ–ဟုရှိလျှင် သာ၍ကောင်း၏။ စိုးရိမ်ကင်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဝါ၊ စိုးရိမ်ကင်းသော နတ်ပြည်နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကုန်၏–ဟု အနက်ပြန်ရာ၏) ဧသ ပန္ဓော၊ (သားသမီး၏ မျက်နှာကိုမြင်ရခြင်းဟူသော) ဤလမ်းသည်။ ဒေဝယာနေ၊ နတ်ပြည်သို့သွားရာ၌၊ ဝါ၊ နည်ပြည်သို့ သွားရန်အလို့ငှါ ။ အဝိ ထော၊ မချွတ်မယွင်း ဖြောင့်စင်းမှန်ကန်သော ။ ပန္ဓော၊ လမ်းပေတည်း။ တံ၊ ထိုပုတ္တမုခ ဒဿနလမ်းကို။ ပသဝေါ စ၊ သားတိရစ္ဆာန်တို့သည်ရင်း။ ပက္ခိနော စ၊ ငှက်တို့သည်ရင်း။ ပဿန္တိ၊ မြင်သိကုန်၏။ တေန၊ ထိုသို့မြင်သိခြင်းကြောင့်။ တေ၊ ထိုသားငှက်တို့သည်။ မာတရိပိ၊ အမိ၌သော်လည်း။ မိထုနံ၊ မေထုန်အကျင့်ကို။ စရန္တိ၊ ပြုကျင့်ကုန်၏။

ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ပုတ္တမုခဒဿနံ၊ သား၏မျက်နှာကို မြင်ခြင်းသည်။ (မျက်နှာမြင်သည်ဟူသော စကားသည် ဤအဆိုမှ ဖြစ်လာဟန်လက္ခဏာရှိ၏) သဂ္ဂမောက္ခမဂ္ဂေါ၊ နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်၏ လမ်းပေတည်း။ ဣတိ ဧဝမာဒိကံ၊ ဤသို့အစရှိသော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မှားသောအယူကို။ သဂ်ဏာတိ၊ ၏။

[၁၂၁] ကာမေ ဝါတိ ဇေတ္ထ၊ ၌။ ဝါ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အနိယမတ္ထော၊ အနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုဝါ–သဒ္ဒါဖြင့်။ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ (မိစ္ဆာဂါဟေ–၌ စပ်) အဒိန္နာဒါနေ။ ၌။ သုဝဏ္ဏဟရဏာမေဝ၊ ရွှေကိုခိုးခြင်းသည်သာလျှင်။ သာဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်ရှိ၏။ ကျွတရံ၊ ဤမှတပါးသော ခိုးခြင်းသည်။ အနဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်မရှိ။ ဂရုနံ စ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတို့၏ ငင်း။ ဂုရုနံ စ၊ နွားတို့၏ ငင်း။ အတ္တနော စ၊ ၏ ငင်း။ ဒေဝိတဿ စ၊ ၏ ငင်း။ ဝိဝါဟဿ စ၊ သို့မိုးကို ထိမ်းမြားခြင်း မင်္ဂလာကိစ္စ၏ ငင်း။ အတ္ထာယ၊ ၄၊ မုသာဝါဒေါ၊ သည်။ အနဝဇ္ဇော၊ မရှိ။ ကျွတရော၊ သည်။ သာဝဇ္ဇော၊ ရှိ၏။ ဂရုအာဒီနံ၊ ဆရာစသည်တို့၏။ အတ္ထာယ၊ ၄၊ ပေသုညဟရဏံ၊ ဂုံးတိုက်စကားကိုဆောင်ခြင်း–ဂုံးချောခြင်းသည်။ အနဝဇ္ဇံ၊ ရှိ။ ကျွတရံ၊ သည်။ သာဝဇ္ဇံ၊ ၏။ ဘာရတယုဒ္ဓသီတာဟရဏာဒိကထာ၊ ဘာရတမင်းတို့၏ စစ်တိုက်ခြင်း, သီတာဒေဝီကို ဆောင်ခြင်းစသည်ကို ဆိုသောစကားသည်။ ပါပဝုပသမာယ၊ မကောင်းမှုကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ။ ဟောတိ၊ ၏။ ကျွတိ၊ သို့။ ဇဝမာဒိကေ၊ ကုန်သော။ မိစ္ဆာဂါဟေ၊ မှားသောအယူတို့ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလာဒီနိတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌသုတမုတမင်္ဂလာနိ၊ တို့ကို။ သဘာဝတိက္ခေနာတိ၊ ကား။ လောဘဿ ဝါ၊ ၏ ငင်း။ မိစ္ဆာဘိနိဝေသဿ ဝါ၊ မှားသောနှလုံးသွင်းခြင်း၏ ငင်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သရသေနေဝ၊ မိမိ၏သဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ တိခိဏေန၊ ထက်သော။ ကုရုရေန၊ သန်စွမ်းသော။ မန္ဒေနာတိ၊ ကား။ ဒန္ဓေန၊ နုံ့နှေးသော။ အတိခိဏေန၊ မထက်မြက်သော။ ပန၊ ဆက်။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော နုံ့နှေးသောစိတ်သည်။ အတ္တနော ဝါ၊ မိမိ၏ ငင်း။ ပရဿ ဝါ၊ သူတပါး၏ ငင်း။ သမုဿာဟနေန၊ တိုက်တွန်းခြင်းကြောင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ကျွတိ၊ ကြောင့်။ သမုဿဟိတေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပရဘဏ္ဍံ ဝါ ဟရတီတိ (ဇတ္ထ)၊ ပါဠိ၌။ ဝါ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ တထာပဝတ္တနကမုသာဝါဒါဒီနမ္ပိ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မုသာဝါဒအစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌမ္ဗော၊ ၏။ အနုဘုယျမာနာနံ၊ ခံစားအပ်ဆဲဖြစ်ကုန်သော။ ကာမာနံ ဝါ၊ ကာမဂုဏ်တို့၏ မူလည်း။ (ဝိသေသန–ထည့်၍ဖွင့်သည်) ဝါ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပရသန္တကဿ ဝါ၊ သူတပါး၏ ဥစ္စာ၏ မူလည်း။ အယထာဓိပ္ပေတတာယ၊ အလိုအတိုင်း မဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယံ၊ အကြင်ဥစ္စာကို။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်၏။ တံ၊ ထိုဥစ္စာကို။ ဂဟေတမ္ဘံ၊ ယူအပ်၏။ ကျွတိ၊ သို့။ ဂဟဏာဒိကံ၊ ယူခြင်းစသည်ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။

သမ္ပယုတ္တမ္ပေ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဘေဒါဘာဝတော၊ ကွဲပြားခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဒုဝိဓမေဝ၊ သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ၏။ ယဒိ ဇဝံ၊ သော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒေါမနဿသဟဂတံ ပဋိဃသမ္ပယုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ကျွတိ၊ အံ့။ အသာဓာရဏာ ဓမ္မော်ဟိ၊ မဆက်ဆံသော တရားတို့ဖြင့်။ တဿ စိတ္တဿ၊ ထိုဒေါသမူစိတ်ကို။ ဥပလက္ခဏတ္ထံ၊ မှတ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) ပါဏာတိပါတာဒီသုတိ၊ ကား။ ပါဏာတိပါတနာဒီသု၊ သတ္တဝါ၏ အသက်ကိုလျင်စွာ ကျစေခြင်းအစရှိသည်တို့၌။ အာဒိ သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အဒိန္နာဒါနမုသာဝါဒပေသုညဖရုသသမ္ဖပ္ပလာပဗျာပါဒေ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းယူ၏။ သဘာဝတိက္ခံ၊ သဘောအားဖြင့်ထက်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တမာနံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အသခ်ါရမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကျွတရံ၊ ဤမှတပါးသော စိတ်သည်။ သသခ်ါရံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကျွတိ၊ သော။ အဓိပ္ပါယေန၊ ဖြင့်။ တိက္ခမန္ဒ ပဝတ္တိကာလေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ မန္ဒံ၊ နုံ့သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သောစိတ်သည်။ ဇော်သေန၊ အားဖြင့်။ သသခ်ါရမေဝ၊ သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကျွတိ၊ သို့။ ဝိညာတုံ၊ ၄၊။ နှ သက္ကာ၊ မဖြစ်နိုင်။ ယံ၊ အကြင်စိတ်သည်။ သသခ်ါရေန၊ ပြုပြင်ခြင်းနှင့်တကွ။ သပ္ပယောဂေန၊ အားထုတ်ခြင်းနှင့်တကွ။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစိတ်သည်။ မန္ဒမေဝ၊ နုံ့သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကျွတိ ကတ္တာ၊ ၍။ တထာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကျွတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌမ္ဗံ၊ ၏။

မောဟေကဟေတုကံ၊ မောဟဟူသော တခုသောဟိတ်ရှိသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ မူလန္တရဝိရဟတော၊ မူလတပါးမှ ကင်းခြင်းကြောင့်။ အတိမူဠှံ စ၊ အလွန်တွေဝေသည်ရင်း။ ဝိစိကိစ္ဆာဒေါမနဿဘာဝတော၊ ကြောင့်။ စဋ္ဌလဋ္ဌ၊ အလွန် လှုပ်ရှားသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကျွတိ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာသဟဂတမေဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုမောဟမူစိတ်၏။ ကဒါစိပိ၊ တရံတခါ၌သော်လည်း။ သဘာဝတိက္ခတာ၊ သည်။ နှ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ၊ မှန်။ အာရမ္ဘဏော၊ ၌။ သံသပ္ပနဝသေန စ၊ ယုံမှားလျက် ရွေ့ရှားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ဝိက္ခိပနဝသေန စ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ပဝတ္တမာနဿ၊ သော။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ကိဒိသော၊ သော။ ကိစ္စော၊ ၌။ သဘာဝတိက္ခတာယ ဝါ၊ သည်ရင်း။ ဥဿာဟေတဗ္ဗတာယ ဝါ၊ တိုက်တွန်းအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာအံ့နည်း၊ ဝါ၊ ဖြစ်သင့်အံ့နည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုမောဟမူစိတ်၌။ သခ်ါရဘေဒေါ၊ သည်။ နှ အတ္ထိ၊ မရှိ။ အညေသု၊ ကုန်သော။ အကုသလစိတ္တေသု၊ ၁၁–ပါးသော အကုသိုလ်စိတ်တို့၌။ လဗ္ဘမာနမ္ပိ၊ သော်လည်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ သည်။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ဇဝေ့ဝ၊ ဤနောက်ဆုံးအကုသိုလ်စိတ်၌သာလျှင်။ ဗလဝံ၊ အားကြီး၏။ တတော ဇဝ၊ ပင်လျှင်။ သမ္ပယုတ္တမ္ပေသု၊ တို့၌။ ပဓာနံ၊ ပြဓာန်းသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ကျွတိ၊ ကြောင့်။ ကျွဒမေဝ၊ ဤနောက်ဆုံးအကုသိုလ်စိတ်ကိုသာလျှင်။ ဥဒ္ဓစ္စေန၊ နှင့်။ ဝိသေသေတွာ၊ ၍။ ဥဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ကျွဓ၊ ဤနောက်ဆုံးအကုသိုလ်စိတ်၌။ [၁၂၂] ဥဒ္ဓစ္စံ၊ သည်။ သရူပတော၊ အားဖြင့်။ အာဟတံ၊ ၏။ ဇဝံ၊ သို့။ အသာဓာရဏာပဓာနဓမ္ဓံသေန၊ မဆက်ဆံသော (ဝိစိကိစ္ဆာ)တရား, ပြဓာန်းသော (ဥဒ္ဓစ္စ) တရားတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မောဟမူလံ၊ ကို။ ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ္တံ၊ စိတ်ငင်း။ ဥဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ္တံ၊ စိတ်ငင်း။ ကျွတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓံ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကျွတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌမ္ဗံ၊ ၏။ အသန္နိဋ္ဌာနံ၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းဟူသည်။ သံသယော၊ ယုံမှားခြင်းတည်း။ ဝိက္ခေပေါ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းဟူသည်။ အဂူပသမော၊ မငြိမ်သက်ခြင်းတည်း။ ဘန္တတာ၊ လှုပ်ရှားသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ကျွတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဒွါဒသဝိဓမ္မိ၊ သော။ တယိဒံ အကုသလစိတ္တံ၊ သည်။ ဆသု၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ တို့တွင်။ ယံ ဝါ တံ ဝါ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါးသော အာရုံကိုမူလည်း။ အာလမ္မိတ္တာ၊ ၍။ ဥပေက္ခာသဟဂတာဟေတုကာ၊ ရိယာ မနောဝိညာဏဓာတာ နန္တရံ၊ မနောဝိညာဏဓာတ်၏ အခြားမဲ့၌၊ ဝါ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနာ်း၏ အခြားမဲ့၌။ ကာယဒွါရာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ တီဟိ ဒွါရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကာယကမ္မာဒိဝသေန၊ အားဖြင့်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ပါဏာတိပါတာဒိကမ္မပထဝသေန စေဝ၊ အစရှိသော ကမ္မပထ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ကမ္မဝသေန စ၊ (ကမ္မပထ မဟုတ်သော) ကံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတမ္ဗံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိ ၁၂–ပါးသော အကုသိုလ်စိတ်တို့တွင်။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ၊ ဂုတ်စိတ်ကို။ ဌပေတ္တာ၊ ထားရ၍။ သေသံ၊ သော။ ကောဒသဝိဓမ္မိ၊ ၁၁–ပါးလည်းဖြစ်သောစိတ်သည်။ စတူသုပိ၊ ကုန်သော။ အပါယေသု၊ တို့၌။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ ပဝတ္တိဝိပါကံ၊ ကို။ သုဂတိယမ္မိ၊ ၌လည်း။ (ဒေတိ၊ ၏။) ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ ပန၊ ဂုတ်စိတ်သည်ကား။ ပဝတ္တိဝိပါကမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ (ဒေတိ၊ ၏။) ဇေတ္ထ၊ ရာ၌။ (ဌတ္တာ ကောစိ စောဒနံ၊ ကို။) အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗဒုဗ္ဗလံ၊ အလုံးစုံတို့အောက်အားနည်း သော။ ဝိစိကိစ္ဆာသမ္မယုတ္တံ၊ ယုတ်စိတ်သည်။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ အဓိမောက္ခသဗ္ဗာဝတော၊ ကု၏ ရှိခြင်းကြောင့်။ တတော၊ ထိုစိတ်ထက်။ ဗလဝန္တမ္ပိ၊ အားကြီးသည်လည်းဖြစ်သော။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ၊ ဂုတ်စိတ်သည်။ (ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။) နဒေတိ၊ မပေး။ ဣတိ–ဇေတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကား။ ကိံ ပန၊ နည်း။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗေသု၊ သောတာပတ္တိ မဂ်သည် ပယ်အပ်သောတရားတို့၌။ အဝုတ္တတ္တာ၊ (ဓမ္မသင်္ဂဏီ ၂၆၉–၌) မဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဣဒဣမ္ပိ၊ ဤဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်သည်လည်း။ (သီမူနှင့်အညီပင်။ ပိ–သဒ္ဒါဖြင့် သေသအကုသိုလ်စိတ်ကို ပေါင်းသည်) ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ ဒေန္တံ၊ ပေးသည်ရှိသော်။ အပါယေသု၊ တို့၌။ ဒဒေယျ၊ ရာ၏။ အပါယဂမနီယဉ္စ၊ အပါယ်လားကြောင်း တရားသည် လည်း။ ဒဿနပဟာတဗ္ဗံ၊ တဗ္ဗတရားသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဒဿနပဟာတဗ္ဗတရားတို့၌။ ဝုစ္စေယျ၊ ဟောအပ်ရာ၏။ နစ ဝုတ္တံ၊ ဟောကား မဟောခဲ့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ နဒေတိ၊ မပေး။ ပန၊ ဆက်၊ ဝါ၊ သော်လည်း။ အသ၊ ထိုဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၏။ ပဝတ္တိဝိပါကဒါနံ၊ ပဝတ္တိအကျိုးပေးခြင်းကို။ ပဋိက္ခိပိတုံ၊ ၄၂။ နဣဿ၊ နိုင်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပဋိသမ္ဘိဒါဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတေ၊ ဂုတ်စိတ်၌။ ဥဏ်ား၊ သည်။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ၊ မည်၏။ တသ၊ ဂုတ်စိတ်၏။ ဝိပါကေ၊ ၌။ ဥဏ်ား၊ သည်။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်တည်း။

အပရေ ပန၊ တို့သည်ကား။ အာဟု၊ ကုန်၏။ ပုထုဇ္ဇနသ၊ ဧ၏ သန္တာန်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ သော။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ၊ စိတ် သည်။ ဒဿနပဟာတဗ္ဗသဟာယသဗ္ဗာဝတော၊ တဗ္ဗတရားဟူသော အဖော်သဟဲ၏ ရှိခြင်းကြောင့်။ ဥဘယဝိပါကမ္မိ၊ ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေနှစ်ထွေသော အကျိုးကိုလည်း။ ဒေတိ၊ ၏။ သေက္ခသ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ (ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ၊ သည်။) တဒဘာဝတော၊ ထိုအဖော်သဟဲ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ နဒေတိ)၊ မပေး။ ဣတိ၊ သို့ဆိုကုန်၏။ ဇေတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်သင့်၏။ ယသ၊ အကြင်ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၏။ ဝိပါကဒါနံ၊ အကျိုးပေးခြင်း ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစိတ်သည်။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗံ၊ ပယ်အပ်သောတရားသည်။ (ဟောတိ) ကိ၊ ဖြစ်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ နော၊ မဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆင်ခြင်သင့်၏။ ဇေတ္ထ၊ ဤဆင်ခြင်သောစကားရပ်၌။ ကိဉ္စ၊ အနည်းငယ် ဖြည့်စွက်ဖွယ် ရှိသေး၏။ တာဝ၊ စွာ။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗံ၊ သည်။ ယဒိ (သိယာ)၊ အံ့။ ပဌာနေ၊ ၌။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ သ၊ ဗ္ဗတရား၏။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယဘာဝေါ၊ ပစ္စည်းအဖြစ်ကို။ ဝတ္တေ၊ ဟောအပ်သည်။ သိယာ၊ ရာ၏။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗံ၊ သည်။ (ယဒိ) နစ (သိယာ)၊ အံ့။ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗတ္တိကေ၊ တိက်၌။ နေဝဒဿနေန န–ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗံ ဣတိ၊ ဗ္ဗံ–ဟူသော။ အသ၊ ထိုပုဒ်၏။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ (တံ၊ ထိုဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်ကို၊ ဝါ၊ သည်။) ဝတ္တေ၊ ဟောအပ်သည်။ သိယာ၊ ရာ၏။ တဗ္ဗိရဒ္ဓသဘာဝတာယ၊ ထိုနှစ်ပါးလုံးနှင့် ဆန့်ကျင်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပုဒ်တို့၌။ ယဒိ နဝုစ္စေယျ၊ အံ့။ ဝေမ္ပိ၊ ဤသို့ မဟောအပ် မဟောသင့်လျှင်လည်း။ တသ္မိံ တိကေ၊ ၌။ တသ၊ ထိုစိတ်၏။ နဝတ္တေတ္တာ၊ အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤကား အနည်းငယ် ဖြည့်စွက်ဖွယ်ပေတည်း။ နာပဇ္ဇ တိ၊ မရောက်၊ ဝါ၊ မဖြစ်။ ကိံ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ ဝါ၊ ကြောင့်နည်း။ (ဤနောက်အနက်အလို ဟိတ် အနက်၌ ပဌမာသက်သည်ဟု ယူအပ်၏) စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဏေ၊ ၌။ အဘတာနံ၊ ကုန်သော။ ဒွါဒသန္နံ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါနံ၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ဒ္ဝိဟိ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတတ္တာ၊ သိမ်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဘဇိတ္တာ၊ ၍။ နိယောဂတော၊ အမြဲယှဉ်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ သီးခြားကိန်းသေအားဖြင့်။ ဒဿေတဗ္ဗသ၊ ပြအပ်ပြသင့်သော။ ကသစိ၊ သော။ စိတ္တုပ္ပါဒသ၊ ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဥပ္ပန္နတ္တိကေ၊ ၌။ အတီတာနံ၊ တို့၏။ နဝတ္တေတ္တာ၊ ကို။ နဝုတ္တာ ယထာ၊ မဟောအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဇောသ္ဟာပိ၊ ဤဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၏ လည်း။ (နဝတ္တေတ္တာ၊ ကို။ နဝုတ္တာ၊ အပ်။) အထ ဝါ၊ ကား။ ဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ ပဟာတုံ၊ ၄၂။ အသက္ကုဏေယျသ္ဟာပိ၊ မစွမ်းနိုင်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပုထုဇ္ဇနေ၊ ဧ၏သန္တာန်၌။ ဝတ္တမာနသ၊ သော။ တသ၊ ထိုဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၏။ [၁၂၃] ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗသဘာဝသာမညတော စ၊ ဖြင့်ပယ်အပ် သော သဘောဟူသော တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သာဝဇ္ဇတော စ၊ အပြစ်ရှိသောကြောင့်ရင်း။ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗပရိ ယာယော၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နဝတ္တေတ္တာပသင်္ဂေါသော၊ သို့ရောက်ခြင်းအပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ နိပ္ပရိယာ ယေန စ၊ မုချအားဖြင့်လည်း။ ဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ ပယ်အပ်သောတရားသည်။ နစ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တသ၊ ထိုပုထုဇ္ဇဝ်၏ သန္တာန်၌ရှိသော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယဘာဝေါပိ၊ ကိုလည်း။ နစ

ဝုတ္တော၊ ပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော်၌ မဟောအပ်။ ဒဿနပဟာတဗ္ဗပစ္စယဿာပိ၊ သောတာပတ္တိမဂ််သည် ပယ်အပ်သော (ဒိဋ္ဌိ စသော) အကြောင်းရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတဿ၊ ၏။ သဟာယဝေကလ္လမတ္တမေဝ၊ အဖော်သဟဲ၏ ချို့တဲ့ခြင်း မျှကိုသာလျှင်။ ဒဿနေန၊ သောတာပတ္တိမဂ််သည်။ ကတံ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၏။ ကောစိပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ ဘာဝေါ၊ သဘောကို။ အနုပ္ပါဒမ္မတံ၊ မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ နဲ အာပါဒိတော၊ ရောက်စေအပ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကန္တေန၊ အားဖြင့်။ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗတာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဒဿနပ္ပဟာတဗ္ဗဝစနံ၊ ဒဿနပ္ပဟာတဗ္ဗတရားကို ဟောခြင်းသည်။ အပါယဂမနီယဘာဝါပေက္ခံ၊ နီယအဖြစ်ကို ငဲ့၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ငဲ့သောကြောင့် ၎င်း။ တဒဘာဝတော၊ ထိုအပါယဂမနီယအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ တံ၊ ထိုဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်ကို။ ဝိဘဇ္ဇ၊ ဝေဘန်၍။ နဲ ဝုတ္တံ၊ အပ်။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

၄၅၄။ ဝိညာဏန္တိ ပဒံ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ အပေက္ခိတ္တာ၊ ငဲ့၍။ အဗျာကတံ ဝိပါကန္တိအာဒိကော၊ အစရှိသော။ နပုံသက နိဒ္ဒေသော၊ ကို။ (ကတော၊ ၏။) တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ အဓိကတာဗျာကတာပေက္ခာယ၊ ဝိညာဏ်–ပုဒ်နှင့် စပ်ယှဉ်အပ်သော အဗျာကတံ–ပုဒ်ကို ငဲ့သဖြင့်၊ ဝါ၊ ဝိညာဉ်၏အရာဖြစ်သော အဗျာကတကို ငဲ့သဖြင့်။ ဒုဝိဓန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အညထာ၊ ဖြင့် ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ရူပနိဗ္ဗာနာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ အဗျာကတဘာဝတော၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအဗျာကတကို။ စတုဗ္ဗိဓန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဝိပါကဿ၊ ၏။ ကာမာဝစရာဒိဘာဝေါ၊ ရ–စသည်၏အဖြစ်ကို။ ကုသလေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အဟေတုကတာ၊ အဟိတ်၏အဖြစ်ကို။ သဟေတုကတာ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သမ္ဘယတ္တာဟေတုဝသေ နဲ၊ ဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) နိဗ္ဗတ္တကဟေတုဝသေန၊ ဖြစ်စေတတ်သော ဟိတ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ နဲ (ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ အပ်။ ဟိ၊ မှန်။ ဝိပါကဿ၊ ၏။ သဟေတုကတာ၊ သဟိတ်အဖြစ်ကို။ (ဝုစ္စတိ–၌ စပ်) သဟေတုကကမ္မဝသေန၊ သဟိတ်ကံ၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ သိဒ္ဓမာနာပိ၊ ပြီးငြားသော်လည်း။ သမ္ဘယတ္တာ ဟေတုဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အညထာ၊ ဖြင့် ဆိုအပ် သည်ရှိသော်။ အဟေတုကာနမ္ပိ၊ အဟိတ်ဝိပါက်တို့၏လည်း။ သဟေတုကတာ၊ သည်။ အာသङ္ခေယ္ယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ရပ်ပြီး၏။ ပန၊ ဆက်။ သဟေတုကဿ၊ သဟိတ်ကံ၏။ အဟေတုကော၊ ဖြစ်သော။ ဝိပါကော၊ သည်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုအမေးပြဿနာ၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဝုတ္တမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ကိဉ္စာ၊ အနည်းငယ် ဆိုဖွယ်အထူး ရှိသေး ၏။ အာရမ္မဏာဘိနိပါတမတ္တေသု၊ အာရုံ၌ကျကာမျှဖြစ်ကုန်သော။ ပဋ္ဌသု ဝိညာဏေသု၊ တို့၌။ အလောဘာဒိသမ္ပယောဂေါ၊ သည်။ နဲ သမ္ဘဝတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ မန္ဒတရမန္ဒကိစ္စေသု၊ အထူးသဖြင့် နုံ့သောကိစ္စ သာမန်နုံ့သော ကိစ္စရှိကုန် သော။ သမ္ပဋိစ္ဆနသန္တီရဏေသု၊ တို့၌။ (အလောဘာဒိသမ္ပယောဂေါ၊ သည်။ နဲ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်။) ဣတိ၊ သို့။ ဟေတူနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ အသမ္ဘဝတောပိ၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်လည်း။ နေသံ၊ ထိုအဟိတ်ဝိပါက်တို့၏။ အဟေတုကတာ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။

မနောဝိညာဏတော ဥပ္ပဇ္ဇနဝိသိဋ္ဌမနနကိစ္စာနံ၊ မနောဝိညာဉ်မှ ဖြစ်ခြင်းကိစ္စ ထူးသော သိခြင်းကိစ္စတို့၏။ အဘာဝ တော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ မနောမတ္တာ၊ သိခြင်းမျှဖြစ်သော။ ဓာတု၊ သည်။ မနောဓာတု၊ မည်၏။ (သမ္ပဋိစ္ဆိန်းသည် ပဋ္ဌဝိညာဉ် ၏အခြားမဲ့၌သာ ဖြစ်သောကြောင့် မနောဝိညာဉ်မှ ဖြစ်ခြင်းကိစ္စမရှိဟုဆိုသည်)

ဧတဿ၊ အား။ စက္ခုသန္ဓိဿိတံ၊ စက္ခုပသာဒကို မှီသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ရူပဿ၊ အဆင်းကို။ ဝိဇာနနံ၊ သိခြင်းဟူ သော။ လက္ခဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ စက္ခု။ပ။ လက္ခဏံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပုဒ်၌။ စက္ခုသန္ဓိဿိတဝစနေ နဲ၊ တ–ဟူသောစကားဖြင့်။ ရူပါရမ္မဏံ၊ အဆင်းလျှင်အာရုံရှိသော။ အည်၊ စက္ခုဝိညာဉ်မှတပါးသော။ ဝိညာဏံ၊ ပဋ္ဌဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနီး သမ္ပဋိစ္ဆိန်းစသော ဝိညာဏ်ကို။ နိဝတ္တေတိ၊ နစ်စေ၏။ ဝိဇာနနဂ္ဂဟဏေန၊ နဲ–သဒ္ဒါဖြင့်။ စက္ခုသန္ဓိဿိတေ၊ ကုန်သော။ ဖဿာဒိကေ၊ တို့ကို။ နိဝတ္တေတိ၊ ၏။ စက္ခုရူပဂ္ဂဟဏေန၊ စက္ခု–ဟူသော ရူပ–ဟူသောသဒ္ဒါ နှစ်ခုဖြင့်။ ဥဘယာဓိနုဝုတ္တိ ကတ္တာ၊ စက္ခုနှင့် ရူပနှစ်ပါးကို မှီသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ နိဿယတော စ၊ မှီရာအားဖြင့်၎င်း။ အာရမ္မဏတော စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝိဘာဝေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ စက္ခု နာမ၊ မည်သည်။ ယဒိ နဲ သိယာ၊ အကယ်၍မရှိငြားအုံ့။ (စက္ခု–မရှိပဲ မြင်နိုင်သည်ဆိုလျှင်–ဟု ဆိုလိုး၏) အန္ဓာပိ၊ သူကန်းတို့သည်လည်း။ ရူပံ၊ ကို။ ပဿေယ္ယုံ၊ မြင်ကုန်ရာ၏။ နဲ စ ပဿန္တိ၊ မြင်ကား မမြင်ကုန်။ စ၊ ပရိကပ္ပတပါးကား။ နိလာဒိရူပံ နာမ၊ အညိုအစရှိသော အဆင်းမည်သည်။ ယဒိ နဲ သိယာ၊ အုံ့။ (အဆင်းမရှိပဲ မြင်နိုင်သည်ဆိုလျှင်–ဟု ဆိုလိုး၏) ဒေသာဒိနိယမေန၊ အရပ်စသည်ကို သတ်မှတ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အရပ် စသည်ဖြင့် သတ်မှတ်ခြင်းသည်။ နဲ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ မရှိလေရာ။ နိယမော စ၊ သတ်မှတ်ခြင်းသည်လည်း။ အတ္ထေဝ၊ ရှိသည်သာ လျှင်တည်း။ စိတ္တသ၊ ၏။ ဧကန္တသာရမ္မဏတာ စ၊ စင်စစ်သာရမ္မဏာအဖြစ်ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာရမ္မဏေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ နိလာဒိအာဘာသံ၊ အညိုစသည်ကို ထင်လင်းစေနိုင်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ [၁၂၄] ပဝတ္တေ၊ သော။ ဝါဒေါ၊ သည်။ မိစ္ဆာဝါဒေါ၊ မှားသောအယူဝါဒတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ စက္ခု။ပ။ ဝိညာဏန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ဝစနဘေဒေါ၊ ဝုစ်၏အကွဲအပြားကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကတော၊ နည်း။ ဣတိ၊ အုံ့။ ဧကမ္ပိ၊ တခုဖြစ်သော်လည်း၊ ဝါ၊ ဖြစ်သော။ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒရုပ်သည်။ စက္ခုဝိညာဏသ၊ အား၊ ဝါ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော အကြောင်းအထောက်အပံ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပံ ပန၊ အဆင်းရုပ်သည်ကား။ အနေကမေဝ၊ များစွာ

သည်သာလျှင်။ သံဟတံ၊ ပေါင်းစပ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ (စက္ခုဝိညာဏဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဣမဿ ဝိသေသဿ၊ ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၄၊။ (ဝစနဘေဒေါ၊ ကို။ ကတော၊ ၏။) ဧကမ္မိ၊ သော။ စက္ခု၊ သည်။ ဝိညာဏဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပံ ပန၊ သည်ကား။ အနေကမေဝ၊ သာလျှင်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိဧတ္ထ၊ ၌။ ကာရဏံ၊ ကား။ ကိံပန၊ နည်း။ ပစ္စယဘာဝဝိသေသတော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်၏ ထူးခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ စက္ခု၊ သည်။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ အား။ နိဿယပုရေဇာတဣန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောန္တိ၊ သော်၊ ဝါ၊ သော။ (စက္ခု၊ သည်။) အတ္ထိဘာဝေနေဝ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ (ပစ္စယော၊ သည်။) ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တသ္မိံ၊ ထိုစက္ခုပသာဒသည်။ သတိ၊ သော်။ တဿ၊ ထိုစက္ခုဝိညာဏ်၏။ ဘာဝတော၊ ရှိခြင်းကြောင့်ၛင်း။ အသတိ၊ သော်။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်ၛင်းတည်း။ ယတော၊ ယင်းသို့ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သောကြောင့်။ တံ၊ ထိုစက္ခုပသာဒသည်။ အတ္ထိအဝိဂတပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဿ၊ ထိုစက္ခုဝိညာဉ် အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုစက္ခုဝိညာဉ်၏။ တန္နိဿယတာ၊ ထိုစက္ခုပသာဒလျှင် မှီရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ အရူပဘာဝတော၊ နာမ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကဒေသေန၊ တစိတ်တဒေသအားဖြင့်။ အလ္လီယနဝသေန၊ ကပ်ငြိသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ နဿ ဣဒ္ဓိတမ္ဘာ၊ အလိုမရှိအပ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဂရုရာဇာဒိသု၊ ဆရာနှင့် မင်းစသည်တို့၌။ သိဿရာဇေရိသာဒိနံ၊ တပည့်နှင့် မင်းချင်းယောက်ျား စသည်တို့၏။ (နိဿယနံ) ဝိယ၊ မှီခြင်းကဲ့သို့။ တပ္ပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတာယ၊ ထိုစက္ခုပသာဒနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ဣဒ္ဓိတမ္ဘာ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ ဣတရေ၊ နိဿယပစ္စည်းမှတပါးကုန်သော။ ပစ္စယာ၊ တို့ကို။ တေန တေန ဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတမ္ဘာ၊ ကုန်၏။ သွာယံ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ထိုမှီရာ၏အဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်သည်။ ဧကသ္မိံ၊ တခုသောစက္ခုပသာဒ၌။ နဿ ဝတ်၊ မဖြစ်သင့်သည်ကား။ နန၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကမ္မိ၊ သော။ စက္ခု၊ သည်။ ဝိညာဏဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စက္ခုဠ္ဍ ပဋိစ္စာတိ၊ ဟူ၍။ ဧကဝစနေန၊ ဧကဝုစ်ဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ရူပံ၊ အဆင်းရုပ်သည်။ ပုရေတရံ၊ စွာ။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဝိဇ္ဇမာနကဿဏယေဝ၊ ထင်ရှားရှိသော ခဏ၌သာလျှင်။ ဥပကာရကတ္တာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စက္ခု ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ပုရေဇာတအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ယဒိပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ အနေကမေဝ၊ များစွာသည်သာလျှင်။ သံဟတံ၊ ပေါင်းစပ်အပ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အာရမ္မဏဘာဝတော၊ အာရုံဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ သဘာဝဘူတံ ဝါ၊ သဘောတရားဖြစ်၍မူလည်းဖြစ်သော။ ပရိကပ္ပိတာကာရမတ္တံ ဝါ၊ ကြံဆအပ်သော အခြင်းအရာမျှမူလည်း ဖြစ်သော။ ယံ ပစ္စယမမ်မ၊ အကြင်အာရုံအကြောင်းတရားကို။ (သိမ္ဗ၌ ယဉ္စိ ပစ္စယံ သဘာဝမမ္မဘူတံ ပရိကပ္ပိတာကာရမတ္တံ ဝါ–ဟု ရှိ၏) ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဝိဘာဝေန္တိ၊ ထင်လင်းစေလျက်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တဒညေသဉ္စ၊ ထိုမှတပါးသော တရားတို့၏လည်း။ (ဣဒ္ဓိ ၌ စ–ပိဟန် ရှိသည်) ပစ္စယဘာဝေ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ သော (ပစ္စယမမ္မော)၊ ထိုထင်လင်းစေအပ်သော ပစ္စည်းတရားသည်။ သာရမ္မဏသဘာဝတာယ၊ အာရုံရှိသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယံ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော အာရုံကို။ အနာလမ္ဗိတ္တာ၊ မစွဲကိုင်မူ၍၊ ဝါ၊ အာရုံမပြုမူ၍။ ပဝတ္တိတုံ၊ ၄၊။ အသမတ္ထသ၊ သော။ တဿ၊ ထိုဝိညာဉ်၏။ သြလုမ္ဘ၊ ထောက်မှီ၍။ ပဝတ္တိ ကာရဏတာယ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အာလမ္ဗနီယတော၊ စွဲကိုင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာရမ္မဏံ နာမ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုဝိညာဉ်၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာ တထာ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (သဘာဝနှင့်ပရိကပ္ပိတ နှစ်ပါးတွင် တပါးပါးဖြင့်–ဟု ဆိုလို၏) သဘာဝူပလဒ္ဓိဝသေန၊ သဘောကိုရသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အာရမ္မဏပစ္စယလာဘော၊ ပစ္စည်းကိုရခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ ရူပံ၊ အဆင်းရုပ်ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ပဝတ္တမာနံ၊ သော်။ တဿ၊ ထိုအဆင်းရုပ်၏။ သဘာဝံ၊ ကို။ ဝိဘာဝေန္တေမေဝ၊ ထင်လင်းစေလျက်သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဣန္ဒြိယာဓိနဝုတ္တိကဿ၊ ဣန္ဒြေနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသော။ အဿ၊ ထိုဝိညာဉ်၏။ သာ အာရမ္မဏ သဘာဝူပလဒ္ဓိ၊ ထိုအာရုံသဘောကို ရခြင်းသည်။ (ဣဒ္ဓိ ၌ ပုဒ်မ ပိုသည်) ဧကဒ္ဓိကလာပဂတဝဏ္ဏဝသေန၊ ကလာပ်တခု နှစ်ခု၌ တည်သော အဆင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ (သိမ္ဗ၌ ဒ္ဒိ–မရှိ) နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကတိပယကလာပဂတဝဏ္ဏဝသေနာပိ၊ ကလာပ်အနည်းငယ်၌တည်သောအဆင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း၊ ဝါ၊ ကလာပ်သုံးလေးငါးခု၌တည်သော အဆင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အာဘောဂါနုရူပံ၊ စွာ။ အာပါထဂတဝဏ္ဏဝသေန၊ ထင်ခြင်းသို့ရောက်သော အဆင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနေကမေဝ၊ သာလျှင် ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ အဆင်းရုပ်သည်။ သံဟစ္စကာရိတာယ၊ ပေါင်းစပ်၍ ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိညာဏဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ရူပေ စာတိ၊ ဟူ၍။ ဗဟုဝစနေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒိသိ၊ ပြီ။

[၁၂၅] ပန၊ ဆက်။ ရူပါယတနံ။ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ ယံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ကထံ၊ သို့။ (ဝေဒိတမ္ဘံ၊ နည်း။) ဣတိ၊ အံ့။ တမ္မိ၊ ကိုလည်း။ (ဝုတ္တံ–၌ စပ်) ယာဒိသံ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော။ ရူပါယတနံ၊ သည်။ စက္ခု ဝိညာဏဿ၊ အား။ အာရမ္မဏပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ (သိမ္ဗ၌ အာရမ္မဏပစ္စယော–ဟုရှိ၏) ဟောတိ၊ ၏။ တာဒိသမေဝ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ရူပါယတနကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုရူပါယတနသည်။ ကီဒိသံ ပန။ အဘယ်သဘောရှိပါသနည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ သမုဒိတံ၊ အပေါင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ သည်။ ပါကဋော၊

ထင်ရှားဏ်။ ဧဝဉ္စ ကတ္တာ၊ ကြောင့်။ စက္ခုဝိညာဏာဒယော၊ ညာဉ်စသည်တို့သည်။ အာယတနသလ္လက္ခဏာဝသေန၊ အာယတနကို မှတ်သည်ဏ် အစွမ်းအားဖြင့်။ သလ္လက္ခဏာရမ္မဏာ၊ မှတ်အပ်သော အာရုံရှိကုန်ဏ်၊ ဝါ၊ ဝိပဿနာဏ် အာရုံရှိကုန်ဏ်။ ဒဗ္ဗသလ္လက္ခဏာဝသေန၊ ဒြဗ်ကိုမှတ်သည်ဏ် အစွမ်းအားဖြင့်။ (သလ္လက္ခဏာရမ္မဏာ၊ ကုန်သည်။) နေ၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဧကေ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်ဏ်။ တမ္မိ၊ ထိုစကားသည်လည်း။ ယုတ္တမေव၊ သင့်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဏ်။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ရာ၌။ သမုဒါယာရမ္မဏတာ၊ အပေါင်းလျှင် အာရုံရှိသည်ဏ် အဖြစ်ကို။ နေ အာသင်္ကိတဗ္ဗာ၊ မယုံမှားအပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သမုဒါယာဘောဂဿေဝ၊ အပေါင်းကို နှလုံးသွင်းခြင်းဏ် ပင်လျှင်။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်တည်း။ ပန၊ သော်လည်း။ သမုဒိတာ၊ ပေါင်းအပ်ကုန်သော။ ဝဏ္ဏမ္မာ၊ တို့သည်။ အာရမ္မဏပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်ဏ်။ ပန၊ ဆက်။ ပစ္စေကံ၊ သီး၊ ဝါ၊ တခုချင်း။ အသမတ္ထာ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်သော အဆင်းတို့သည်။ သမုဒိတာ၊ ပေါင်းစုအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အာရမ္မဏာ ပစ္စယာ၊ အာရုံဖြစ်ကုန်သော ပစ္စည်းတို့သည်။ (ရှေးဝါကျ၌ကဲ့သို့ အာရမ္မဏပစ္စယာ–ဟူ၍သာ ရှိသင့်ဏ်) ကထံ၊ သို့။ ဟောန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ ဟိ၊ မေးသင့်စွ။ ပစ္စေကံ၊ သီး၊ ဝါ၊ တယောက်ချင်း။ ဒဋ္ဌုံ၊ ၎င်္ဂါ။ အသက္ကောန္တာ၊ ကုန်သော။ အန္ဓာ၊ သူကန်းတို့သည်။ သမုဒိတာ၊ ပေါင်းစုအပ်ကုန်သော်လည်း။ (ပိ–ကြော) နေ ပဿန္တိ၊ မမြင်ကုန်။ ဣတိ၊ အံ့။ ဣဒံ၊ (တခုချင်း မစွမ်းနိုင်သော အရာတို့ကို ပေါင်းစုအပ်သော်လည်း မစွမ်းနိုင်ဟူသော) ဤအနက်သဘောသည်။ နေ ဧကန္တိကံ၊ ဧကန် ကိန်းသေမဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝိသုံ ဝိသုံ၊ သီး။ အသမတ္ထာနံ၊ ကုန်သောသူတို့ဏ်။ သိဝိကာဝဟနာဒီသု၊ ထမ်းစင်ကို ထမ်းဆောင်ခြင်း စသော အမှုတို့၌။ သမတ္ထတာယ၊ စွမ်းနိုင်သည်ဏ် အဖြစ်ကို။ ဒဿနတော၊ မြင်ရခြင်းကြောင့်တည်း။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ ယသ္မိံ ဌာနေ၊ ၌။ ပစ္စေကံ၊ သီး။ ဌိတာနံ၊ ကုန်သော။ ကေသာဒီနံ၊ ဆံပင် စသည်တို့ဏ်။ ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်း–မြင်ခြင်းငှါ။ နေ သက္ကာ၊ နိုင်။ တသ္မိံ ယေဝ ဌာနေ၊ ၌သာလျှင်။ သမုဒိတာနံ၊ ပေါင်းစုအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ (ဌိတာနံ၊ ကုန်သော။ ကေသာဒီနံ၊ တို့ဏ်။) ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ဂဟေတုံ၊ ၎င်္ဂါ။ သက္ကာ၊ ဏ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုအဆင်းရုပ်တို့ဏ်။ သံဟစ္စကာရိတာ၊ ပေါင်းစပ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်ဏ် အဖြစ်သည်။ ဘိယျောပိ၊ လွန်စွာလည်း။ ပရိဗျတ္တာ၊ ထင်ပေါ်သည်။ (ဟောတိ၊ ဏ်။) ဧတေန၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့သော စကားဖြင့်။ စက္ခုဝိညာဏသ၊ ဏ်။ ပရမာဏုရူပံ၊ ဏုဏ်အဆင်းသည်။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။) ဥဒါဟု၊ ဟုတ်။ တံသမုဒါယော၊ ထိုပရမာဏုဏ်အဆင်းအပေါင်းသည်။ (အာရမ္မဏံ ဟောတိ၊ လော။) ဣတိအာဒိကာ၊ အစရှိသော။ စောဒနာ၊ ကို။ ပဋိက္ခိတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဏ်။ သောတဉ္စ ပဋိစ္စ သဒ္ဒေ စာတိအာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဥဘယာဓိနဝုတ္တိ ကတာယ၊ ကြောင့်။ စက္ခုဝိညာဏသ၊ ကို။ နိဿယတော စ၊ ဖြင့်၎င်း။ အာရမ္မဏတော စ၊ ဖြင့်၎င်း။ (စက္ခုရူပဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။) ဝိဘာဝနံ၊ ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ဏ်။ ဧဝံ၊ တူ။ သောတဝိညာဏာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝတ္တမ္ဗံ၊ ဆိုအပ်ဏ်။

ရူပမတ္တာရမ္မဏရသန္တိ၊ ကား။ ရူပါယတနမတ္တသေဝ၊ ရူပါယတနမျှကိုသာလျှင်။ အာရမ္မဏကရဏရသံ၊ အာရုံပြုခြင်းကိစ္စရှိဏ်။ မတ္တသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏန္တရံ၊ အာရုံတပါးကို။ နိဝတ္တေတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ရူပါယတနေပိ၊ နှ–၌လည်း။ လဇ္ဇမာနေ၊ ရအပ်ကုန်သော။ ဧကစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော။ ဝိသေသေ၊ အထူးတို့ကို။ နိဝတ္တေတိ၊ ဏ်။ ဟိ၊ မှန်။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ ဝဏ္ဏမတ္တတော၊ အဆင်းမျှမှ။ အညံ၊ သော။ ကိဉ္စိ၊ သော။ တတ္ထ၊ ထိုအဆင်း၌။ ဝိသေသံ၊ အညို အစရှိသော အထူးကို။ ဂဟေတုံ၊ ၎င်္ဂါ။ နေ သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပဋ္ဌာဟိ ဝိညာဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိနိပါတမတ္တာ၊ ရူပါရုံ စသည်တို့၌ ရှေးရှုကျခြင်းကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ ကဉ္စိ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ ကုသိုလ် စသော တရားကို၊ (ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာဖွင့်အနက်) ဝါ၊ အညို အရွှေစသော သဘောအထူးကို။ (ဝိဘင်း မူလအနုဋ္ဌီကာ အဖွင့်အနက်) နေ ပဋိဝေနာတိ၊ မသိတတ်၊ ဝါ၊ ခွဲခြားဏ်မသိတတ်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဏ်။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ ကို၊ (ဂယှတိ–၌ စပ်) ဝါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမောနံ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ရူပါရမ္မဏေ ဧဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်။ တဒဘိမုခဘာဝေန၊ ထိုရူပါရုံသို့ ရှေးရှုသည်ဏ် အဖြစ်ဖြင့်။ ဂယှတိ၊ ယူအပ်ဏ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပါဘိမုခဘာဝပစ္စုပ္ပဒ္ဒာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဏ်။ အတ္တနော၊ ဏ်။ အနန္တရံ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ၊ ကုန်သော။ အရူပဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ (ဥပကာရကာ–၌ စပ်) သမနန္တရဝိဂတာ၊ ကောင်းစွာအခြားမဲ့၌ ချုပ်ကင်းကုန်သော။ အရူပဓမ္မာ၊ တို့သည်။ (အာသန္နကာရဏံ ဟောန္တိ–၌စပ်) ပဝတ္တိသြကာသဒါနေန၊ ဖြစ်ခွင့်ပေးသောအားဖြင့်။ အနန္တရသမနန္တရနတ္ထိ ဝိဂတပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပကာရကာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ နိဿယာရမ္မဏမမ္မာ ဝိယ၊ မှီရာနှင့် အာရုံတရားတို့ကဲ့သို့။ အာသန္နကာရဏံ၊ နီးသောအကြောင်းသည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်ဏ်။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ရူပါရမ္မဏာယ ကိရိယမနောဓာတုယာ အပဂမပဒဋ္ဌာနန္တိ၊ ၍။ အာဟ၊ ဏ်။ သောတဝိညာဏာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဏ်။

[၁၂၆] စက္ခုဝိညာဏာဒိဂဟိတံ၊ စက္ခုဝိညာဉ် စသည်တို့သည် ယူအပ်ပြီးသော။ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ၊ အဆင်းစသော အာရုံကို။ တဒနန္တရမေဝ၊ ထိုစက္ခုဝိညာဉ်စသည်တို့ဏ် အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ (ဂဏ္ဍန္တိ–၌ စပ်) အပရိပတန္တံ၊ မကျသည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ သမ္ပဋိစ္ဆန္တီ ဂဏ္ဍန္တိ ဝိယ၊ ခံယူတိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဏ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပါဒိသမ္ပဋိစ္ဆနရသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဏ်။ တထာဘာဝေန သမ္ပဋိစ္ဆနဘာဝေန၊ ထိုသို့ သဘောရှိသည်ဏ် အဖြစ်, လက်ခံသည်ဏ် အဖြစ်ဖြင့်။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ရှေးရှုထင်တတ်ဏ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တထာဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မည်ဏ်။

ဆသု၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ တို့တွင်။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌။ ပဋ္ဌန်း၊ ငါးပါးသောအာရုံတို့ကို။ (သန္တီရဏကိစ္စ တပ်သော စိတ်ကို ရည်ဏ်) တတော ဝါ၊ ထိုငါးပါးသောအာရုံမှမူလည်း။ ကတိပယာနံ၊ အနည်းငယ်သော အာရုံတို့ကို။ (စက္ခု

စသည်တို့တွင် ၁–ပါး ၂–ပါး ၃–ပါး ချို့သောသူတို့၏ သန္တိရဏ ကိစ္စတပ်သည်ကို ရည်၏) ဝိဇနနသဘာဝါပိ၊ သိခြင်းသဘောရှိသော်လည်း။ ဆဋ္ဌာရမ္မဏဝိဇနနလက္ခဏာ၊ ရှိ၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တံသဘာဝါနတိဝတ္တနတော၊ ထိုခြောက်ပါးသော အာရုံကို သိခြင်းသဘောကို မလွန်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဆသွေဝ၊ တို့၌သာလျှင်။ ဣတရေသံ၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏာနံ၊ ငါးပါး လေးပါး အစရှိသော အာရုံတို့၏။ အန္တောဂဓတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ သန္တိရဏကိစ္စာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သန္တိရဏတဒါရမ္မဏကိစ္စာ ဝါ၊ ကိစ္စရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော။ သန္တိရဏတဒါရမ္မဏပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂစုတိကိစ္စာ ဝါ၊ စုတိကိစ္စရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဟဒယဝတ္ထုပ္ပဒဋ္ဌာနာတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤပုဒ်ကို။ ဒ္ဝိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣမာသံ မနောဝိညာဏဓာတူနံ၊ တို့၏။ ဧကန္တေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဟဒယဝတ္ထုသန္နိဿယတာယ၊ ဝတ္ထုလျှင် မှီရာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၊ ဝါ၊ သော်လည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တံတံအနန္တရာတိတ ဝိညာဏာဘဝကမပဒဋ္ဌာနာတိပိ၊ ထိုထိုအခြားမဲ့အတိတ်ဖြစ်သော ဝိညာဉ်၏ကင်းခြင်းလျှင် ပဒဋ္ဌာန်ရှိ၏ဟူ၍လည်း။ ဝတ္တုံ၊ ၄၊ ဝန္ဒတိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ တသာ ဘေဒေါတိ၊ ကား။ ဒုဝိဓာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာယ၊ သော။ တသာ ဝိပါက မနောဝိညာဏ ဓာတုယာ၊ ၏။ ဒုဝိဓတာသခ်ါတော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဘေဒေါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဧကန္တ မိဋ္ဌာရမ္မဏောတိ၊ ကား။ ဧကန္တေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဣဋ္ဌေ၊ သော။ အာရမ္မဏော၊ ၌။ အတိဝိယ ဣဋ္ဌာရမ္မဏော၊ အလွန်အလိုရှိအပ်သော အာရုံ၌။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပဋ္ဌဝါရေ စေဝ ဇဝနာဝသာနေ စာတိ ဇတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ ပဋ္ဌဝါရေ၊ ၌။ သမ္ပဋိစ္ဆန ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနာနံ၊ တို့၏။ အန္တရာဋ္ဌ၊ အကြားဖြစ်သော။ ဌာနံ၊ ၎င်း။ ဣတရတြ၊ ဤမှတပါးသောဇော၏အဆုံး၌။ ဇဝနဘဝင်္ဂါနံ၊ တို့၏။ (အန္တရာဋ္ဌ၊ သော။ ဌာနံ၊ ၎င်း။) ဣတိ ဇဝ၊ သို့။ ဒ္ဝိဌာနာ၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရာယပိ၊ ဤမှတပါးသော မနောဝိညာဏာဓာတ်၏လည်း။ သန္တိရဏတဒါရမ္မဏကာလေ၊ ရုံဖြစ်ခိုက်ကာလ၌။ ယထာဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဌာနံ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ပဋိသန္ဓိအာဒိကာလေ ပန၊ ပဋိသန္ဓေစသည် ဖြစ်ခိုက်ကာလ၌မူကား။ စုတိဘဝင်္ဂါနံ၊ တို့၏။ အန္တရာဋ္ဌ၊ သည်။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၏။ (ဌာနံ၊ တည်း။) ပဋိသန္ဓိအာဝဇ္ဇနာနံ စ၊ တို့၏ဝင်း။ တဒါရမ္မဏာဝဇ္ဇနာနံ စ၊ တို့၏ဝင်း။ ဇဝနာဝဇ္ဇနာနံ စ၊ တို့၏ဝင်း။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနာဝဇ္ဇနာနံ စ၊ တို့၏ဝင်း။ အန္တရာဋ္ဌ၊ သည်။ ဘဝင်္ဂသ၊ ၏။ (ဌာနံ၊ တည်း။) တဒါရမ္မဏာပဋိသန္ဓိနံ ဝါ၊ တို့၏သော်ဝင်း။ ဇဝနပဋိသန္ဓိနံ ဝါ၊ တို့၏သော်ဝင်း။ (ဘဝင်္ဂပဋိသန္ဓိနံ ဝါ–ဟူ၍လည်း ရှိသင့်၏) အန္တရာဋ္ဌ၊ သည်။ စုတိယာ၊ ၏။ ဌာနံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဆသူတိ ဇတ္ထ၊ ပုဒ်၌။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဝိဘာဂေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကာယသ၊ ကာယ ပသာဒ၏။ နိဿယဘူတာနံ၊ မှီရာဘူတရုပ်တို့၏ဝင်း။ နာတိဣဋ္ဌဖောဋ္ဌဗ္ဗဘူတာနံ၊ အတိဣဋ္ဌမဟုတ်သော၊ ဝါ၊ ဣဋ္ဌမဏ္ဍိတ္ထ ဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဘူတရုပ်တို့၏ဝင်း။ ပဋိဃဋ္ဌနာနိဃံသသ၊ ထိပါးတိုက်ခိုက်ခြင်း၏။ ဗလဝဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ကာယ ဝိညာဏံ၊ သည်။ သုခသမ္ဘယုတ္တံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဥပါဒါရူပါနံယေဝ၊ ဥပါဒါရုပ်တို့၏သာလျှင်။ ဃဋ္ဋနာ၊ သည်။ ဒုဗ္ဗလာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ၊ တို့သည်။ ဥပေက္ခာသဟဂတာနိ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တေန၊ ကြောင့်။ သေသံဥပေက္ခာယုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သေသံ၊ သော။ ဆဗ္ဘိဓမ္မိ၊ ခြောက်ပါးအပြားရှိသော ဝိညာဉ်သည်လည်း။ (သေသ–အရကို ပြသည်)

အလောဘာဒေါသာမောဟာ စေဝ၊ အမောဟတို့သည်ဝင်း။ အလောဘာဒေါသာ စ၊ အလောဘနှင့် အဒေါသတို့သည်ဝင်း။ အလောဘာဒယော၊ အလောဘ စသည်တို့ မည်ကုန်၏။ တေဟိ အလောဘာဒီဟိ၊ ထိုအလောဘအစရှိကုန်သော။ ဝိပါကဟေတူဟိ၊ ဝိပါက်ဟိတ်တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ ယှဉ်သောစိတ်သည်။ အလောဘာဒိဝိပါကဟေတုသမ္ပယုတ္တံ၊ မည်၏။ ကာမာဝစရ။ပ။ ဘေဒတောတိ၊ ကား။ ကာမာဝစရံ ကုသလံ၊ သိုလ်စိတ်သည်။ သောမနဿုပေက္ခာဉာဏသခ်ါရဘေဒတော၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌဝိဓံ၊ သည်။ (ဟောတိ)ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤသဟိတ်ကာမာဝစရ ကုသလဝိပါက်စိတ်သည်လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင် ရှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌဝိဓောယ၊ ရှစ်ပါးအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သဒိသတံ၊ တူသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ကာမာဝစရဘာဝတော စ၊ ရအဖြစ်အားဖြင့်ဝင်း။ ဟိနာဒိတော စ၊ ဟိန စသည်အားဖြင့်ဝင်း။ ယောနိသု၊ လေးပါးသော ယောနိတို့၌။ ဥပ္ပတ္တိတော စ၊ ဖြင့်ဝင်း။ သဒိသမေဝ၊ လျှင်တည်း။ ပန၊ ထူးသည်ကို ဆိုအံ့။ သမ္ပယုတ္တာမ္မတော စ၊ (ယေဝါပနက–၌လာသော) သမ္ပယုတ်တရားအားဖြင့်ဝင်း။ အာရမ္မဏတော စ၊ အာရုံအားဖြင့်ဝင်း။ ပဝတ္တိအာကာရတော စ၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာအားဖြင့်ဝင်း။ ဝိသဒိသံ၊ မတူသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) [၁၂၇] တထာ–တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ–ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ ကုသလံ၊ သည်။ ကမ္မဒ္ဓါရဝသေန၊ ရ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤဝိပါက်စိတ်သည်။ (ကမ္မဒ္ဓါရဝသေန၊ ဖြင့်။) နိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝိပါကာနံ၊ တို့၏။ အဝိညတ္တိဇနကတ္တာ၊ ဝိညတ်ရုပ်ကို မဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်၊ ဝါ၊ သော်လည်း။ ဥပ္ပတ္တိဒ္ဓါရဝသေန၊ ဝီထိစိတ်ဖြစ်ကြောင်း (ဖဿဒ္ဓါရ)၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣဓမသာပိ၊ ဤဝိပါက်စိတ်၏လည်း။ ပဝတ္တိဘေဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းအထူးအပြားသည်။ အတ္ထေဝ၊ လျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပဋ္ဌဒ္ဓါရမနော ဒ္ဓါရေသု၊ တို့၌။ မဟာဝိပါကာနံ၊ တို့၏။ တဒါရမ္မဏာဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တိသမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ တပါး။ ကုသလံ၊ သည်။ ဂတိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဋ္ဌဝိဓံ၊ ရှိသည်ဝင်း။ ဝိညာဏဋ္ဌိတိဝသေန၊ ဖြင့်။ သတ္တဝိဓ္ဓ၊ ရှိသည်ဝင်း။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဣဒံ၊ ဤဝိပါက်စိတ်သည်။ ဧဝံ၊ တူ။ နိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဒေကဒေသေ ဧဝ၊ ထိုဂတိနှင့် ဝိညာဏဋ္ဌိတိတို့၏ တစိတ်၌သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအခြင်းအရာတို့တွင်။ အာရမ္မဏာတော စ၊ ဖြင့်ဝင်း။ ဧကစ္စပဝတ္တိအာကာရတော စ၊ အချို့သော ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာအားဖြင့်ဝင်း။ ဝိသဒိသတံ၊ ကို။

ဒသေတုံ၊ ၎။ ယထာ ပနာတိအာဒိ၊ ကိုး။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဆသု အာရမ္မဏေသူတိ၊ ကား။ ပရိတ္တာဒိအတီတာဒိအဗ္ဗတ္တာဒိပ္ပဘေဒေ သု၊ ပရိတ္တ စသောအပြား, အတီတ စသောအပြား, အဗ္ဗတ္တစသောအပြား ရှိကုန်သော။ ဆသု၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ တို့၌။

အာဂမနာဒိဝသေနာတိ၊ ကား။ အာဂမနပစ္စယဝသေန၊ လာခဲ့ရာကံနှင့်အကြောင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဧကစ္စာနံ အာစရိယာနံ၊ တို့၏။ မတေန၊ အလိုအားဖြင့်။ မုခေ၊ မျက်နှာသည်။ စလိတေ၊ လှုပ်လတ်သော်။ အာဒါသတလေ၊ မှန်အပြင်၌။ မုခနိမိတ္တစလနံ ဝိယ၊ မျက်နှာရိပ်၏ လှုပ်ခြင်းကဲ့သို့။ အသခ်ါရသ ကုသလသ၊ ၏။ ဝိပါကော၊ သည်။ အသခ်ါရော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သသခ်ါရသ ကုသလသ၊ ၏။ ဝိပါကော၊ သည်။ သသခ်ါရော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အာဂမနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧကစ္စာနံ အာစရိယာနံ၊ တို့၏။ မတေန ပန၊ ဖြင့်မူကား။ ဗလဝန္တော ဟိ၊ ကုန်သော။ ဝိဘူတေဟိ၊ ထင်ရှားကန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်ရင်း။ ကမ္မာဒီဟိ၊ ကံ စသည်တို့ကြောင့် ရင်း ။ (တနည်းကား) ကမ္မာဒီဟိ၊ ကံ အစရှိကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နော၊ သော။ ဝိပါကော၊ သည်။ အသခ်ါ ရော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဒုဗ္ဗလေဟိ၊ ကုန်သော။ (ကမ္မာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နော၊ သော။ ဝိပါ ကော၊ သည်။) သသခ်ါရော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပစ္စယဝသေန၊ ဖြင့်။ သမ္မယုတ္တမမ္မာနန္တိ၊ ကား။ ပါဠိယံ၊ ၌။ သရူပတော၊ အားဖြင့်။ အာဂတသမ္မယုတ္တမမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဟိ၊ မှန်။ တေသံ၊ ထိုပါဠိတော်၌ သရုပ်အားဖြင့် လာသော သမ္မယုတ်တရားတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကုသလတော၊ မှ။ ဝိပါကသ၊ ၏။ ဝိသေသာဘာဝေါ၊ အထူး၏ မရှိခြင်း သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) နိရုဿာဟန္တိ ဧတ္ထ၊ ပါဠိ၌။ ဥဿာဟော နာမ၊ မည်သည်ကား။ အနုပစ္ဆိန္နာဝိဇ္ဇာတဏှာမာနသန္တာနေ၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် မဖြတ်အပ်သေးသောကြောင့် မပြတ်စဲသေးသော အဝိဇ္ဇာ တဏှာ မာနရှိသော သန္တာန်၌။ ဝိပါကုပ္ပါဒနသ မတ္ထတာသခ်ါတော၊ အကျိုးဝိပါက်ကို ဖြစ်စေခြင်း၌ (ဝါ) ဖြစ်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဗျာပါရော၊ ရတည်း။ သော၊ ထိုဗျာပါရသည်။ ဝိပါကေသု၊ တို့၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဝိပါက်စိတ်သည်။ နိရုဿာဟံ၊ မည်၏။ ကုသလေသု ပန၊ တို့၌မူကား။ အတိညာဝသပဝတ္တေသုပိ၊ အတိညာဉ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော စိတ်တို့၌လည်း။ (သော၊ ထိုဗျာပါရသည်။) အတ္ထေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုကုသိုလ်စိတ်သည်။ သဥ္ဇဿာဟံ၊ မည်၏။

ဧကန္တသာဝဇ္ဇတာယ၊ စင်စစ်သာဝဇ္ဇ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အယောနိသောမနသိကာရဟေတုကာနံ၊ ရလျှင်အကြောင်း ရှိကုန်သော။ လောဘာဒီနံ၊ စသည်တို့၏၊ ဝါ၊ လောဘ ဒေါသ မောဟတို့၏။ ဝိပါကဘာဝေါ၊ ဝိပါက်အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဧကန္တအနဝဇ္ဇသဘာဝါနံ၊ ရှိကုန်သော။ အလောဘာဒီနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ (အကုသလဝိပါကဘာဝေါ–၌ စပ်) ကာရဏသ၊ အကြောင်းဖြစ်သော အကုသိုလ်ကံ၏။ တဗ္ဗိဓုရတာယ၊ ထိုအလောဘစသည်တို့နှင့် ဆန့်ကျင်ကွဲလွဲသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ အကုသလဝိပါကဘာဝေါ၊ သည်။ နတ္ထေဝ၊ မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အကုသလဝိပါကံ အဟေတု ကမေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အတိဣဒ္ဓေ စ၊ ၌–လည်းဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓမဗ္ဗေတ္တေ စ၊ တွင်လည်းဖြစ်သော။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ဝေဒနာဘေဒသဒ္ဒေါဝတော၊ ဝေဒနာအပြား၏ ရှိခြင်းကြောင့်။ ကုသလဝိပါကမနောဝိညာဏာဓာတု၊ ဓာတ်သည်။ သောမနဿ သဟဂတာ၊ ဂုတ်ရင်း။ ဥပေက္ခာသဟဂတာ၊ ဂုတ်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓာ၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အတိ အနိဋ္ဌေ စ၊ ၌–လည်းဖြစ်သော။ အနိဋ္ဌမဗ္ဗေတ္တေ စ၊ တွ–လည်းဖြစ်သော။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ဝေဒနာဘေဒေါ၊ သည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အကုသလဝိပါကမနောဝိညာဏာဓာတု၊ သည်။ ဧကမေဝ၊ တပါးတည်းသာလျှင်တည်း။ (သိမ္ပဋ္ဌ ဧကရူပါ ဝါတိ–ဟုရှိ၏၊ ဧကရူပါဝ၊ တပါးတည်းသော သဘောရှိသည်သာလျှင်တည်း–ဟု အနက်ပေး) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သတ္တဝိဓန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ တတ္ထ၊ ထိုအကုသလဝိပါက်မနောဝိညာဏာဓာတ်၌။ ဝေဒနာဘေဒေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အတိအနိဋ္ဌေ၊ ၌။ ဒေါမနဿေန၊ သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရာ၏။ ပဋိဃေန၊ နှင့်။ ဝိနာ စ၊ ကင်း၍လည်း။ ဒေါမနဿံ၊ သည်။ နု ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်တည်း။'

ကာယဝိညာဏသ၊ ၏။ ဒုက္ခသဟဂတတာ၊ ဂုတ်၏ အဖြစ်ကို။ ကုသလဝိပါကေ၊ ၌။ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဥပေက္ခာ ဟိနာတိ၊ ကား။ ဧကန္တနိဟီနသ၊ စင်စစ်ယုတ်ညံ့သော။ အကုသလသ၊ ၏။ ဝိပါကဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ သမာနာပိ၊ သော်လည်း။ ဒုက္ခသဘာဝတ္တာ၊ ဒုက္ခသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟီနာ ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခံ ဝိယ နာတိတိခိဏာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [၁၂၈] ဒုက္ခံ၊ ကွသည်။ အတိဝိယ၊ လျှင်။ တိခိဏံ၊ ထက်သည်။ ကဋ္ဌကံ၊ ခါးစပ်သည်၊ ဝါ၊ မခံသာသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ အယံ၊ ဤအကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသည်။ ဧဝံ၊ တူ။ (တိခိဏာ၊ သည်။ ကဋ္ဌကာ၊ သည်။) နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ ဒုက္ခသဘာဝေ နေဝ၊ ဒုက္ခသဘောဖြင့်သာလျှင်၊ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အကုသလသ၊ ၏။ ဝိပါကော၊ သည်။ အဒုက္ခော၊ မဆင်းရဲသည်၊ ဝါ၊ ဆင်းရဲကင်းသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ ဆက်။ အသ၊ ထိုအကုသလဝိပါက်၏ ။ ဥပေက္ခာဘာဝေါ၊ အဖြစ်ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော –၌ စပ်) ဝါ၊ သည်။ ဗလဝတာ၊ အားကြီးသောသူသည်။ ဗာဓိယမာနသ၊ နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ပဋိပ္ပဟရိတုံ၊ ပြန်လှန်၍ ပုတ်ခတ်ခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တသ၊ မစွမ်းနိုင်သော။ ဒုဗ္ဗလသ၊ သော။ ပုရိသသ၊ ၏။ တေန၊ ထိုအားကြီးသောသူသည်။ ကရိယမာနဗာဓယ၊ ပြုအပ်သော နှိပ်စက်ခြင်းကို။ ဥပေက္ခနာ ဝိယ၊ လျစ်လျူရှုခြင်းကဲ့သို့။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတရေသူတိ၊ ကား။ ကုသလဝိပါကေသု၊ တို့၌။

ရူပါဝစရန္တိ၊ ကား။ ရူပါဝစရဝိပါကဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဧသ၊ ဤစကားသည်။ ဝိပါကကထာ၊ ဝိပါက်ကို ဆိုသော စကားတည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ကုသလံ ဝိယာတိ၊ ကား။ ရူပါဝစရကုသလံ ဝိယ၊ ကုသိုလ်ကဲ့သို့။ ဟိ၊ မှန်။ ရူပါဝစရဝိပါကော၊ ရဝိပါက်သည်။ တဒဗ္ဗကုသလသဒိသော၊ ထိုရူပါဝစရကုသိုလ်မှ တပါးသောကုသိုလ်နှင့်တူသည်။ နဟောတိ)၊ မဖြစ်။ အပိ စ၊ တနည်းကား။ ကုသလန္တိ စ၊ လဟူ၍ဝင်း။ ဝိပါကောတိ စ၊ ကဟူ၍ဝင်း။ ယဒိဒံ–ယေ ဣမေ သဒ္ဒါ၊ အကြင်သဒ္ဒါတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) ဧတေ၊ ဤသဒ္ဒါတို့သည်။ သမ္ဘိန္နသဒ္ဒါ၊ အချင်းချင်း စပ်ခြင်းရှိသော သဒ္ဒါတို့တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မာတရံ၊ ကို။ ပယိရုပါသတိ၊ ဆည်းကပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ အတ္တနော၊ ၏။ မာတရံ၊ ကို။ (ပယိရုပါသတိ၊ ၏။) ဣတိ ဧတံ၊ ဤအနက်သဘောသည်။ အဝုတ္တမ္ပိ၊ ထုတ်ဖော်၍ မဆိုအပ်သော်လည်း။ သိဒ္ဓမေဝ၊ ပြီးသည်သာလျှင်။ (သိမ္ပုဒ္ဓ အဝုတ္တသိဒ္ဓမေတံ–ဟု ရှိ၏) (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဟာပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ (ဧတံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အနက်သဘောသည်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ကုသလံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ကုသလသဒိသတာ၊ ကုသိုလ်နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကို။ ဓမ္မတောစ၊ သမ္ပယုတ်တရားအားဖြင့်ရင်း။ အာရမ္မဏတော စ၊ အာရုံအားဖြင့်ရင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအုံ့။ ယေ ဖဿာဒယော၊ အကြင်ဖဿ အစရှိသော သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို။ ကုသလေ၊ ရူပါဝစရကုသိုလ်၌။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုဖဿ အစရှိသော သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို။ ဝိပါကေပိ၊ ဝိပါက်၌လည်း။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ တပါး။ ယသ္မိံ အာရမ္မဏေ၊ အကြင်ကသိုဏ်းစသော အာရုံ၌။ ကုသလံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုကသိုဏ်းစသော အာရုံ၌သာလျှင်။ အယံ ဝိပါကောပိ၊ ဤရူပါဝစရဝိပါက်သည်လည်း။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤရူပါဝစရစျာန်စိတ်တို့တွင်။ ယံ ပဋ္ဌမဇ္ဈာနစိတ္တံ၊ အကြင်ပဋ္ဌမစျာန်စိတ်သည်။ အဘိညာဗ္ဘတ္တံ၊ အဘိညာဉ်အဖြစ်သို့ရောက်၏။ တဿ၊ ထိုအဘိညာဉ်အဖြစ်သို့ရောက်သော ပဋ္ဌမစျာန်စိတ်၏။ ဝိပါကော ဧဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ (ဝိပါက်) မရှိသနည်း။ အသမ္ဘဝတော စ၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ အာနိသံသဘူတတ္တာ စ၊ အကျိုးဆက်အာနိသင်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ တံ၊ ထိုအဘိညာဉ်စိတ်သည်။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးဝိပါက်ကို။ ဒေန္တံ၊ ပေးသည်ရှိသော်။ ရူပါဝစရမေဝ၊ ရူပါဝစရဝိပါက်ကို သာလျှင်။ ဒဒေယျ၊ ပေးရာ၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ အညဘူမိကံ၊ တပါးသောဘုံ၌ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အညဘူမိကံ၊ သော။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးဝိပါက်ကို။ နဒေတိ၊ မပေးတတ်။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။) စ၊ ဆက်။ ရူပါဝစရဝိပါကဿ၊ ၏။ ကမ္မနိမိတ္တာရမ္မဏတာ၊ ကမ္မနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုရူပါဝစရဝိပါက်စိတ်သည်။ အညံ၊ ကမ္မနိမိတ်မှတပါးသောအာရုံကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ နဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ တဋ္ဌ၊ ထိုရူပါဝစရဝိပါက်စိတ်သည်လည်း။ ပရိတ္တာရမ္မဏာဒိအာရမ္မဏံ၊ ကာမအာရုံ အစရှိသော အာရုံရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အသမ္ဘဝေါ၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းတည်း ။ စ၊ အာနိသင်ဖြစ်ပုံ အကျယ်ကား။ တံ၊ ထိုအဘိညာဉ်စိတ်သည်။ စျာနဿ၊ ၏။ အာနိသံသဘူတံ၊ အကျိုးဆက် အာနိသင် ဖြစ်၍ဖြစ်၏။ (ကိမိဝ၊ ဟူမူ။) ဒါနာဒီနံ၊ တို့၏။ (အာနိသံသဘူတော၊ သော။) တသ္မိံ အတ္တဘာဝေ၊ ၌။ ပစ္စယလာဘောဝိယ၊ ပစ္စည်းတို့ကို ရခြင်းကဲ့သို့တည်း။ (ဒါန သီလ စသည်ကို မှီ၍ ပစ္စည်းတို့ကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ရခြင်းဟူသော အာနိသင်ကဲ့သို့ပင်–ဟု ဆိုလို၏) ဣတိ၊ ပြီး၏။

ပန၊ အဋ္ဌကထာ၌ မေးဖွယ်အချက်ကို ဆက်၍ ရှင်းဦးအုံ့။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ပုံအားဖြင့်။ ဝိပါကဿ စ၊ ၏ရင်း။ ကုသလဿ စ၊ ၏ရင်း။ ဘေဒေါ၊ အထူးအပြားသည်။ အတ္ထေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအထူးအပြားကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ ကုသလံ ပနာတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကုသလံ ဝိယ၊ အရူပါဝစရကုသိုလ်ကဲ့သို့။ ကသိဏုဂ္ဃါဋိမာကာသာဒိအာရမ္မဏဘေဒတော၊ မာကာသ အစရှိသော အာရုံအပြားအားဖြင့်။ (ဤဝိသေသနဖြည့်စွက်၍ ဖွင့်ပြသည်) စတုဗ္ဗိဓံ၊ ၏။ ပဝတ္တိဘေဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းအပြားသည်။ ဧဝနဝသေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ပဋိသန္ဓိအာဒိဝသေန စ၊ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (ဤဟိတ်ထည့်၍ ဖွင့်သည်) ဝုတ္တနယောဝ၊ နည်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။

စတုမဂ္ဂယုတ္တစိတ္တဖလတ္တာတိ၊ ကား။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ အရိယမဂ္ဂေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တကုသလစိတ္တဿ၊ ယှဉ်သော ကုသိုလ်စိတ်၏။ ဖလတ္တာ၊ အကျိုး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စတုဗ္ဗိဓသောမည္ဝဖလသမ္ပယုတ္တဘာဝတော၊ လေးပါးအပြားရှိသော သာမည္ဝဖိုလ်တို့နှင့် ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ မဂ္ဂဝိထိယံ၊ မဂ္ဂဝိထိ၌။ ဒ္ဝိက္ခတ္တုံ ဝါ၊ သော်ရင်း။ တိက္ခတ္တုံ ဝါ၊ သော်ရင်း။ ဖလသမာပတ္တိဝိထိယံ၊ ဖလသမာပတ်ဝိထि၌။ (သိမ္ပုနှင့် အညီပင်) အပရိစ္ဆိန္နပရိမာဏံ၊ မပိုင်းခြားအပ်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဝတ္တမာနမ္ပိ၊ သော်လည်း။ ဒ္ဝိသု ဌာနေသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ ဒ္ဝိဓာ ပဝတ္တတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဗ္ဗမ္ပိတိ၊ ဟူသည်ကား။ တေဝိသတိဝိဓံ၊ ရှိသော။ ကာမာဝစရဝိပါကံ၊ ၎င်း။ ပဋ္ဌဝိဓံ၊ ရှိသော။ ရူပါဝစရဝိပါကံ၊ ၎င်း။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ ရှိသော။ အရူပါဝစရဝိပါကံ၊ ၎င်း။ စတုဗ္ဗိဓမေဝ၊ သာလျှင်ဖြစ်သော။ လောကုတ္တရဝိပါကံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ ဝိပါကဝိညာဏံ၊ ဝိပါက်ဝိညာဉ်သည်။ နာတိသခ်ေပဝိတ္တာရနယေန၊ မကျဉ်းလွန်း မကျယ်လွန်းသောနည်းဖြင့်။ ဆတ္တိ သဝိဓံ၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

[၁၂၉] လောကုတ္တရဿ၊ လောကုတ္တရာကြီယာ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဘူမိဘေဒတော၊ အားဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ဟိ၊ မှန်။ လောကုတ္တရံ၊ ဖြစ်သော။ ကိရိယာစိတ္တံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား) ဧကန္တေန၊ အားဖြင့်။ အနန္တရဝိပါကဒါယိဘာဝတော၊ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ယံ သမာဓိ၊

အကြင်အရိယာမဂ််သမာဓိကို။ အာနန္တရိကံ၊ မိမိ၏အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးတတ်၏ ဟူ၍။ အာဟု၊ ဘုရားအစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့ ဆိုကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ။ တာဝ၊ စွာ။ သေက္ခာနံ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ သော။ အနုတ္တရံ ကုသလံ၊ လောကုတ္တရာကုသိုလ်သည်။ ပုဂ္ဂလန္တရဘာဝူပနယနတော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တပါး၏အဖြစ်ကို ဆောင်ပေးခြင်းကြောင့်။ သဖလံ၊ အကျိုးရှိသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်တန်စေ။ ပန၊ သော်လည်း။ အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ သော်လည်း၊ ဝါ၊ သော။ (အနုတ္တရံကုသလံ၊ သည်။) ပုဂ္ဂလန္တရဘာဝါနုပနယနတော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တပါးအဖြစ်ကို မဆောင်ပေးခြင်းကြောင့်။ (သီမူနှင့်အညီပင်) နိပ္ဖလံ၊ အကျိုးမရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ၊ ထိုရဟန္တာသန္တာန်၌ဖြစ်သော လောကုတ္တရာကုသိုလ်၏။ ကိရိယဘာဝေါ၊ အဖြစ်ကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နု ဣဿိတော၊ အလိုမရှိအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးကြားအံ့။ တသ၊ ထိုလောကုတ္တရာကုသိုလ်၏။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲလဲ။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ ဣဿိတဗ္ဗော၊ အပ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ လောကုတ္တရကုသလံ၊ သည်။ သကိ ယေဝ၊ သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ မဂ္ဂစိတ္တံ၊ သည်။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲလဲ။ ယဒိပဝတ္တေယျ၊ ငြားအံ့။ အရဟတောပိ၊ အားလည်း။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကုတ္တရကိရိယစိတ္တံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ စ၊ သော်လည်း။ ပယောဇနာဘာဝတော၊ အကျိုး၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤမဂ််စိတ်၏ အထပ်ထပ် ဖြစ်ခြင်းသည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကုတ္တရကိရိယဝိညာဏံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ စ၊ ဆက်။ ကိရိယဝိညာဏဿ၊ ကား။ ကိရိယာမတ္တံ၊ ပြုခြင်းမျှဖြစ်သော။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်တည်း။ ကုသလာကုသလံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကိဉ္စ၊ တစုံတခုသော။ ဝိပါကံ၊ ကို။ အနုပ္ပါဒေတွာ၊ မဖြစ်စေမူ၍။ ကိရိယာမတ္တမေဝ၊ ပြုခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တနကဝိညာဏံ၊ ဖြစ်တတ်သော စိတ်ဝိညာဉ်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ မေးဦးအံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤကြိယာစိတ်သည်။ ဝိပါကံ၊ ကို။ နု ဥပ္ပါဒေတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ (ဝိသဇ္ဇနာ၊ ကို။ မယာ၊ သည်။) ဝုစ္စတေ၊ အံ့။ ဟိ၊ အဖြေကား။ ဧတ္ထ၊ ဤကြိယာ စိတ်တို့တွင်။ ယဒေတံ အာဝဇ္ဇနဒ္ဒယံ၊ အကြင်အာဝဇ္ဇန်း စိတ်နှစ်ခု အပေါင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုအာဝဇ္ဇန်းစိတ်နှစ်ခုသည်။ အနုပစ္ဆိန္နဘာဝမူလေပိ သန္တာနေ ပဝတ္တံ၊ မပြတ်စဲသေးသော ဘဝ၏အမြစ် အဝိဇ္ဇာ တဏှာရှိသော သန္တာန်၌ ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ အနာသေဝနတာယ၊ အာသေဝနပစ္စည်းကို မရသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုဗ္ဗလဘာဝတော၊ အားနည်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဗီဇသောမတ္ထိယံ၊ မျိုးစေ့ကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်မရှိသော၊ ဝါ၊ မျိုးစေ့ကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သော။ ပုပ္ပံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အဖလမေဝ၊ အကျိုးမရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ ဥစ္ဆိန္နဘာဝမူလာယံ၊ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်အပ်ပြီးသော ဘဝ၏အမြစ်ရှိသော။ သန္တတိယံ၊ ရုပ် နာမ်အစဉ်သန္တာန်၌။ ပဝတ္တံ၊ သော။ အဌာရသဝိဓံ၊ သော။ ယံ ဝိညာဏံ၊ အကြင်ကြိယာဝိညာဉ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုကြိယာဝိညာဉ်သည်။ သမုစ္ဆိန္နမူလာယ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသောအမြစ်ရှိသော။ လတာယ၊ နွယ်၏။ ပုပ္ပံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဖလဒါယိ၊ အကျိုးကိုပေးလေ့ရှိသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အညဿ၊ အလောဘစသည်မှ တပါးသောဟိတ်၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ ကိရိယာဟေတုနာ နာမ၊ ဟိတ်မည်သည်ကား။ အလောဘာဒိနာဝ၊ အလောဘ အစရှိသော ဟိတ်သည်သာလျှင်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အလောဘာဒိကိရိယာဟေတုဝိရဟိတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ၊ တို့၏။ ပုရေစရာ၊ ရှေ့သွားသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ရူပါဒိအာရမ္မဏာနံ၊ တို့ကို။ ဝိဇာနနလက္ခဏာ၊ သိခြင်းလက္ခဏာရှိသော မနောဓာတ်သည်။ စက္ခုဝိညာဏာဒိ။ပ။ လက္ခဏာ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ အယံ၊ ဤမနောဓာတ်သည်။ မနောဝိညာဏတော၊ မှ။ ဥပ္ပန္နသိ၊ သော်လည်း။ ဝိသိဋ္ဌမနနကိစ္စာဘာဝေန၊ ထူးသောသိခြင်းကိစ္စ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ မနောမတ္တာ၊ သိခြင်းမျှဖြစ်သော။ ဓာတု၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မနောဓာတု၊ မည်၏။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဒေသ၊ ဤမနောဓာတ်သည်။ မနောဝိညာဏဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သခ်ေပေါ၊ တည်း။ ဝိတ္ထာရော ပန၊ သည်ကား။ ဓာတုနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ အာဂမိဿတိ၊ တဲ့။ အာဝဇ္ဇနရသာတိ၊ ကား။ အာဘောဂရသာ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ စိတ္တသန္တာနဿ၊ စိတ်အစဉ်ကို။ ပုရိမာကာရတော၊ ရှေ့၌ဖြစ်သော အခြင်းအရာမှ။ အညထာ၊ အားဖြင့်။ သြနောနရသာ၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဘဝင်ဝိစ္ဆေဒပဒဋ္ဌာနာတိ၊ ကား။ ဘဝင်သန္တာနဝိစ္ဆေဒပဒဋ္ဌာနာ၊ ဘဝင်အစဉ်၏ ပြတ်ခြင်းလျှင် နီးသောအကြောင်းရှိ၏။ အပုဗ္ဗာရမ္မဏာ၊ အသစ်ဖြစ်သော အာရုံရှိသည်ဖြစ်၍။ သကိဒေ၊ သာလျှင်။ ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်လတ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗထာ၊ သိမ်း။ ဝိသယရသံ၊ အာရုံ၏အရသာကို။ အနုဘဝိတုံ၊ ခံစားခြင်းငှါ။ နု သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဋ္ဌာဒီသု၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသော အာရုံတို့၌။ ဥပေက္ခာယုတ္တာဝ၊ ဥပေက္ခာနှင့်သာလျှင် ယှဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သာဓာရဏာတိ၊ ကား။ သေက္ခာသေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ၊ တို့အား။ သာဓာရဏာ၊ ဆက်ဆံသော ဓာတ်ငင်း။ အသာဓာရဏာတိ၊ ကား။ အသေက္ခာနံယေဝ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏သာလျှင်။ အာဝေဏိကာ၊ သီးသန့်ဖြစ်သောဓာတ်တည်း။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနာဝဇ္ဇနရသာတိ၊ ကား။ ပဉ္စဒ္ဝါရေ၊ ၌။ သန္တီရဏေန၊ သည်။ ဂဟိတာရမ္မဏံ၊ ယူအပ်ပြီးသောအာရုံကို။ ဝဝတ္ထပေန္တီ ဝိယ၊ ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ဘိသကဲ့သို့။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနရသာ၊ ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ [၁၃၀] မနောဒ္ဓါရေ ပန၊ ၌ မူကား။ ဝုတ္တနယေန၊ နည်းဖြင့်။ အာဝဇ္ဇနရသာ၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ တထာဘာဝေန၊ ထိုသို့သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဉ္စဒ္ဝါရမနောဒ္ဓါရေသု၊ တို့၌။ ယထာက္ကမံ၊ တိုင်း။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနာဝဇ္ဇနဘာဝေန၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ခြင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ဉာဏ်အားရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တထာဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနကာလေ၊ ဝုဋ္ဌေါဖြစ်ခိုက်ကာလ၌။ သန္တီရဏကိစ္စာနံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းကိစ္စရှိကုန်သော။ တိဿန္နံ၊ ကုန်သော။ အဟေတုက

ဝိပါကမနောဝိညာဏဓာတုနံ၊ တို့၏ဝင်း။ အာဝဇ္ဇနကာလေ၊ အာဝဇ္ဇန်းဖြစ်ခိုက်ကာလ၌။ ယသ ကဿစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ဘဝင််သ၊ ၏ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ၊ ဤနှစ်ပါးတို့တွင်။ အညတရပဂမော၊ တပါးပါး၏ ကင်းခြင်းသည်။ ဧတိဿာ၊ ဤမနောဝိညာဏဓာတ်၏။ အာသန္နကာရဏံ၊ နီးသောအကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဟေတုက။ပ။ ပဒဋ္ဌာနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အရဟတန္တိ၊ ကား။ အရဟတံယေဝ၊ ရဟန္တာတို့အားသာလျှင်။ (ကသ္မာ၊အဘယ်ကြောင့် အဝဓရဏဖြင့် ကန့်သတ်၍ ဖွင့်ဆိုသနည်း။) အသာဓာရဏဘာဝတော၊ သေက္ခပုထုဇဉ်တို့နှင့်မဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အနုဋ္ဌာရေသူတိ၊ ကား။ အဋ္ဌကသခ်ိလိကပေတရူပါဒိသု၊ အရိုးစု ပြိတ္တာ၏ အဆင်းအစရှိသည်တို့၌။ ဝါ၊ ကား။ အညေသု၊ ကုန်သော။ အပ္ပဏီတေသု၊ မမြတ်ကုန်သော။ ဝတ္ထူသု၊ တို့၌။ ဟသိတုပ္ပါဒနရသာတိ၊ ကား။ ဟသိတသေဝ၊ ပြုံးရွှင်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဥပ္ပါဒန ရသာ၊ ဖြစ်စေခြင်းကိစ္စရှိ၏။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ တံ စိတ္တံ၊ ကို။ ဟသိတုပ္ပါဒနန္ဧေ၀၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အညေသံ၊ ကုန်သော။ ဟသိတုပ္ပါဒကစိတ္တာနံ၊ ပြုံးရွှင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော စိတ်တို့၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ န (ဝုစ္စတိ)၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ပုထုဇ္ဇနာဒီနံ၊ တို့၏။ ဟသိတုပ္ပါဒကာနိ၊ ပြုံးရွှင်ခြင်းကို ဖြစ်စေ တတ်ကုန်သော။ အညာနိပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဠါဒသ၊ ကုန်သော။ သောမနဿသဟဂတာနိ၊ နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန် သော။ ပရိတ္တကုသလာကုသလကိရိယစိတ္တာနိ၊ ကာမကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာစိတ်တို့သည်။ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအုံ့။ ဣဒံ စိတ္တံ၊ ဤဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်သည်။ ဝိစာရဏပညာဝိရဟိတံ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်သောပညာကင်းသည်ဖြစ်၍။ ပရိတ္တောသု၊ ကာမတရားဖြစ်ကုန်သော။ အပ္ပဏီတေသု၊ မမွန်မြတ်ကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ တို့၌။ အရဟန္တာနံ၊ တို့၏။ သောမနဿမတ္တံ၊ ရွှင်လန်းခြင်းမျှကို။ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ လျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဘဂဝတောပိ၊ အားလည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဘုရားအားလည်း ဖြစ်သည်ဟူသောစကားကို။ (ဝိစာရေတဗ္ဗံ–၌ စပ်) အတိတံသာဒီသု၊ အတိတ်အဖို့ အစရှိသည်တို့၌။ အပ္ပဋိဟတဘာဝံ၊ အပိတ်အပင် အဆီးအတားကင်းသောဘာဝ်ကို။ ဝတ္တာ၊ ၍။ တီဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ဤဂုဏ်ကျေးဇူးတို့နှင့်။ သမန္နာဂတသ၊ ပြည့်စုံသော။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ကာယကမ္မံ၊ ကိုယ်အမှု ကာယကံသည်။ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂံ၊ ဉာဏ်ရှေ့သွားရှိ၏။ ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ၊ ဉာဏ်သို့ အစဉ်လိုက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စိစစ်ဆင်ခြင်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကေ၊ အချို့သော (မူလဋီကာ) ဆရာတို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ပန၊ သော်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ဟသိတုပ္ပါဒ စိတ္တေန၊ သည်။ ပဝတ္တိယမာနမ္မိ၊ ဖြစ်စေအပ်သော်လည်း။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သိတကရဏံ၊ ပြုံးတော်မူခြင်းသည်။ ပုဗ္ဗေနိ၀ါသ နာဂတံသ သဗ္ဗညုတညာဏာနံ၊ တို့သို့။ အနုဝတ္တကတ္တာ၊ အစဉ်လိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဉာဏာနုပရိဝတ္တိယေ၀၊ ဉာဏ်သို့ အစဉ်လိုက်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ ဉာဏာနုပရိဝတ္တိဘာ၀ေ၀၊ ဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ ပါဠိအဋ္ဌကထာနံ၊ တို့၏။ ဝိရောဓော၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧ၀ဉ္စ ကတ္တာ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ တေသံ ဉာဏာနံ၊ ထိုပုဗ္ဗေနိ၀ါသဉာဏ်အနာဂတံသဉာဏ် သဗ္ဗညုတညာဏ်တို့၏။ စိဏ္ဏပရိယန္တေ၊ ကျက်စားပြီးသည်၏အဆုံး ၌။ ဣဒံ စိတ္တံ၊ ဤဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ၊ ဤအနက်သဘောကို။ ဧ၀ံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း။ အ၀သံ၊ မချွတ်။ ဣဒ္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ယူခဲ့သည်ရှိသော်။ အညဿပိ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်မှတပါးလည်းဖြစ်သော။ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပကဿ၊ ဝိညတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ အဟေတုကစိတ္တဿ၊ မနောဒ္ဓါရာ၀ဇ္ဇန်းဟူသောအဟိတ်စိတ်၏။ ဘဂဝတော၊ အား။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ န ယုဇ္ဇေယျ၊ မသင့်ပဲရှိလေရာ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပကဿ၊ ဝိညတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော စိတ္တာပ္ပါဒ်၏။ (ကာယကမ္မာဒိဘာ၀ံ–၌ စပ်) တံသမုဋ္ဌိတာယ၊ ထိုစိတ္တာပ္ပါဒ်သည် ဖြစ်စေအပ်သော၊ ဝါ၊ ပ္ပါဒ်ကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝိညတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ ကာယကမ္မာဒိဘာ၀ံ၊ ကံစသည်၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇနဘာ၀ေါ၊ ရောက်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ သည်။ န ဝိဗန္ဓတိ၊ မနှောင့်ယှက် မတားမြစ်အပ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဝါ၊ အနှောင့်အယှက်မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ (ကမ္မ၀ါစက ယပစ္စည်း ကြေနေသည်ဟု ယူအပ်၏) ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ပဋ္ဌေါကာရဘ၀ေ ဧ၀၊ ဘ၀၌ သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်။ ဧကန္တတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဟဒယ၀တ္ထုပဒဋ္ဌာနာ၊ ဟဒယ၀တ္ထုလျှင် နီးသောအကြောင်းရှိ၏။

အယမေတ္ထ ဝိသေသောတိ၊ ကား။ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ၊ တို့၏ သန္တာန်၌။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်သောအားဖြင့်။ ဝိပါကုပ္ပါဒန သမတ္ထတာ၊ ဝိပါက်ကို ဖြစ်စေခြင်းငါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ဝင်း။ အရဟတံ၊ တို့၏သန္တာန်၌။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ တဒဘာ၀ေါ၊ ထိုဝိပါက်ကို ဖြစ်စေနိုင်ခြင်း၏ မရှိခြင်းဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဘယေသံ၊ သေက္ခပုထုဇ္ဇဉ်နှင့် ရဟန္တာဟူသော နှစ်မျိုးသော ပုဂ္ဂိုလ် တို့၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ ဥပ္ပတ္တိသမုပလက္ခိတော၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့် မှတ်အပ်သော။ အယံ၊ (ဝိပါက်ကို ဖြစ်စေနိုင်ခြင်း မဖြစ်စေနိုင်ခြင်း ဟူသော) ဤသဘောတည်း။ ဧတ္ထကုသလကိရိယ၀ိညာဏေသု၊ ဤကုသိုလ်ကြိယာစိတ်တို့၌။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ ဧ၀ဉ္စ ကတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပစ္စယ၀ေကလ္လေန၊ အကြောင်း၏ချို့တဲ့ခြင်းကြောင့်။ အ၀ိပါကဿပိ၊ အကျိုးဝိပါက် မရှိငြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ အကျိုးမပေးငြားသော်လည်း။ ကုသလာကုသလဿ၊ ၏။ [၁၃၁] ကိရိယဘာ၀ပ္ပသင်္ခေါ၊ ကြိယာအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ကြိယာအဖြစ်နှင့် ကပ်ငြိခြင်း စပ်လျှဉ်းခြင်းကို။ နိ၀တ္တိတော၊ နစ်စေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရတော၊ နောက်၌။ ကုသလတော ဝိသေသောတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဤပါဠိ၌လည်း။ ဧ၀ေ၀ နယော၊ တည်း။

၄၅၅။ သဗ္ဗာနိပိ၊ ကုန်သော။ ကုသလာကုသလာဗျာကတာနိ၊ တို့သည်။ နာတိသခ်ေပဝိတ္ထာရနယေန၊ ဖြင့်။ ဧကူနနဝုတိဝိညာဏာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ပဋ္ဌာနဝိညာဏာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ ကိစ္စံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဘဝန္တရပဋိသန္ဓာနာဒိနာ၊ ဘဝတပါးနှင့်စပ်ခြင်းအစရှိသော။ အာကာရေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တိ ဧဝ၊ ဖြစ်ခြင်းသာလျှင် တည်း။ တဗ္ဗိနိမုတ္တံ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းမှ လွတ်သော။ အညံ၊ သော။ စိတ္တသ ကိစ္စံ စ၊ စိတ်၏ကိစ္စသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စုဒ္ဒသဟိ၊ အာကာရေဟိပဝတ္တန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အာနုဘာဝေနာတိ၊ ကား။ သာမတ္ထိယေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ကတူပစိတံ၊ ပြုအပ် ဆည်းပူးအပ်ပြီးသော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အဝေသေပစ္စယသမဝါယေ၊ ကြွင်းသောအကြောင်းတို့၏ညီညွတ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဝိပါကံ၊ အကျိုးဝိပါက်ကို။ ဒေန္တိ၊ ပေးလတ်သော်။ အတ္တနော၊ ၏။ အာနုဘာဝံ၊ အစွမ်းအာနုဘော်ကို။ ဝိဿဇ္ဇေန္တိ ဝိယ၊ စွန့်လွှတ်ဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒေဝမနုဿေသုဟိ၊ ကား။ ဆသု၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရဒေဝေသု စေဝ၊ ကမာဝစရနတ်ပြည်တို့၌ဌင်း။ မနုဿေသု စ၊ တို့၌ဌင်း။ ကမ္မကမ္မနိမိတ္တဂတိနိမိတ္တာနန္တိ ဧတ္ထ၊ ပုဒ်၌။ ကမ္မံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ကတူပစိတံ၊ ပြီးသော။ ကာမာဝစရကုသလကမ္မံ၊ တည်း။ တဋ္ဌ ခေါ၊ ထိုကာမာဝစရကုသိုလ်ကံသည်လည်း။ ဝိပါကဒါနာယ၊ အကျိုးပေးခြင်းငှါ။ လဒ္ဓေါကာသံ၊ ရအပ်သော အခွင့်ရှိသော ကံတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ပစ္စုပ္ပဇ္ဇိတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကမ္မနိမိတ္တံ၊ မိတ်ဟူသည်။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ကံကိုအားထုတ်သောခဏ၌။ စေတနာယ၊ ၏။ ပစ္စယဘူတံ၊ အကြောင်းအထောက်အပံ့ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဒေယျဓမ္မာဒိ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထု အစရှိသည်တည်း။ ဂတိနိမိတ္တံ၊ မိတ်ဟူသည်။ ယံ ဂတိ၊ အကြင်ဂတိသို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်၍ဖြစ်၏။ (တနည်းကား) ယံ ဂတိ၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ (ဥပ–ဟူသော ကမ္မပဝစနီယနှင့်ယှဉ်ရာတွင် အာမာရအနက်၌ ဒုတိယာဝိဘတ်သက်သည်ဟု ယူအပ်၏) တပ္ပရိယာပန္နံ၊ ထိုဂတိ၌ အကျုံးဝင်သော။ ရူပါယတနံ၊ နတည်း။ ပဏ္ဏာဒီဘာဝန္တိ၊ ကား။ ပဏ္ဏာကမ္ဂဂမ္ဗနာဒိဘာဝံ၊ ပဏ္ဏျက် ဆွံ့အသောသူ မမ်းစွဲသောသူ စသည်အဖြစ်သို့။ ဒုဗ္ဗလသ၊ အားနည်းသော။ ဒ္ဝိဟေတုကကုသလသ၊ ၏။ ဝိပါကဘူတာ၊ အကျိုးဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဥပေက္ခာသဟဂတာဟေတုကမနောဝိညာဏာဓာတု၊ သည်။ ဒုဗ္ဗလ။ပ။ မနောဝိညာဏာဓာတု၊ မည်၏။ နေသန္တိ၊ ကား။ ဘာဝိတရူပါရူပါဝစရကုသလာနံ၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသော ရူပါဝစရ အရူပါဝစရကုသိုလ်ရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ ကမ္မနိမိတ္တမေဝါတိ၊ ကား။ ပထဝီကသိဏာဒိကံ၊ ပထဝီကသိုဏ်း အစရှိသော။ အတ္တနော၊ ၏။ ကမ္မာရမ္မဏာမေဝ၊ ကံ၏ အာရုံကိုသာလျှင်။

ဧဝံ တာဝေတ္ထာတိ၊ ကား။ ဧတ္ထ ဝိညာဏာဂ္ဂန္ဓနိဒ္ဒေသေ၊ သ၌။ (ဧကူနနဝုတိဝိညာဏောသု–ဟူသော နိဒ္ဒါရဏအနက်လည်းသင့်၏) ဧဝံ၊ သို့။ သခ်ေပတော၊ အားဖြင့်။ သရူပဒဿနမတ္တေနေဝ၊ သရုပ်ကိုပြခြင်းမျှဖြင့်သာလျှင်။ ဧကူနဝိသတိယာ၊ တခုယုတ်နှစ်ဆယ်သော။ ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ တို့၏။ ပဋ္ဌာနဝေန၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဘဝါလမ္ဗနာဒိဝိဘာဂေန၊ ဘဝအာရုံ စသည်တို့ကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒကထာယံ၊ ၌။ အာဂမိဿတိ၊ တံ့။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး ၏။

တံ တန္တိ၊ ကား။ ဧကူနဝိသတိယာ၊ သော။ ပဋ္ဌိသန္ဓိဝိညာဏောသု၊ တို့တွင်။ ယံ ယံ၊ အကြင်အကြင် ပဋ္ဌိသန္ဓေစိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ နိရုဇ္ဈံ၊ ချုပ်လေပြီ။ တံ တံ၊ ထိုထိုချုပ်လေပြီးသောစိတ်သို့။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်သောအားဖြင့်။ အနဇ္ဈတ္တမာနံ၊ အစဉ်လိုက်လျက်။ တဿတဿေဝါတိ၊ ကား။ ယဿ ယဿ ကမ္မဿ၊ ၏။ ဝိပါကဘူတံ၊ အကျိုးဝိပါက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပဋ္ဌိသန္ဓိဝိညာဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဿ တဿေဝ၊ ထိုထိုကံ၏သာလျှင်။ တသ္မိ ညေဝါတိ၊ ကား။ ကမ္မာဒိကေဝ၊ ကံ စသည်၌သာလျှင်။ ကမ္မံ၊ သည်။ ပဋ္ဌိသန္ဓိဝိညာဏဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ စေ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ တသ္မိံ ကမ္မေ၊ ၌။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ ကမ္မနိမိတ္တံ စ၊ နိမိတ်သည်ဌင်း။ ဂတိနိမိတ္တံ စ၊ သည်ဌင်း။ (ပဋ္ဌိသန္ဓိဝိညာဏဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ စေ ဟောတိ၊ အံ့။) တသ္မိံ ကမ္မနိမိတ္တေ၊ ၌။ တသ္မိံ ဂတိနိမိတ္တေ၊ ၌။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တာဒိသမေဝါတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌိသန္ဓိဝိညာဏံ၊ သည်။ ဟေတုတော စ၊ ဟိတ်အားဖြင့်ဌင်း။ သေသသမ္ပယုတ္တဓမ္မတော စ၊ ဟိတ်မှကြွင်းသော သမ္ပယုတ်တရားအားဖြင့်ဌင်း။ ယာဒိသံ၊ အကြင်သို့သဘောရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တာဒိသမေဝ၊ ထိုသို့သဘောရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သန္တာနဝိနိဝတ္တကေတိ၊ ကား။ ဘဝင်္ဂသန္တာနသ၊ ဘဝင်အစဉ်ကို။ ဝိနိဝတ္တနကေ၊ နစ်စေတတ်သော။ အညသ္မိံ၊ တပါးသော။ အာဝဇ္ဇနသခ်ါတေ၊ အာဝဇ္ဇန်းဟု ဆိုအပ်သော။ စိတ္တုပ္ပါဒေ၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်သည်။ ။ ကိရိယမယစိတ္တေနေဝ၊ ကြိယာကို ပြီးစေတတ်သော စိတ်ဖြင့်သာလျှင်။ [၁၃၂] သုပိနဒဿနံ၊ အိပ်မက်ကို မြင်မက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုပိနံ အပဿတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အပရိမာဏ သရ်ဖို၊ မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော အရေအတွက်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ (ဘဝင်္ဂဝိညာဏံ၊ သည်။) ပဝတ္တတိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ ဣဒံ၊ ဤစိတ်ကို။ ဥပပတ္တိဘဝသ၊ ဘဝ၏။ အင်္ဂဘာဝေန၊ အစိတ်အပိုင်းအင်္ဂါ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ ဘဝင်္ဂန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တေသညေဝါတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌိသန္ဓိဘူတာနံယေဝ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေဖြစ်၍ ဖြစ်သော စိတ်တို့၏သာလျှင်။

ဣန္ဒြိယာနိတိ၊ ကား။ စက္ခာဒီနိ၊ အစရှိကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့တည်း။ အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏဏ္ဍမာနိတိ၊ ကား။ ရူပါဒိ အာရမ္မဏံ၊ အဆင်းအစရှိသော အာရုံကို။ ဂဟေတုံ၊ ၄၊။ သမတ္ထာနိ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်သည်။ ဟိ၊ မှန်။ မာတုကုစ္ဆိဂတကာလေ

ဝိယ၊ အမိဝမ်းဌ် တည်ဆဲကာလဌ်ကဲ့သို့။ ဗဟိနိက္ခန္တကာလေပိ၊ အပသို့ ထွက်ပြီးသောကာလဌ်လည်း၊ ဝါ၊ ဖွားမြင်ပြီးသော ကာလဌ်လည်း။ တာဝ၊ စွာ။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ သကိစ္စကာနိ၊ မိမိကိစ္စရှိကုန်သည်၊ ဝါ၊ မိမိကိစ္စကို ပြုတတ်ကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သေး။ ပန၊ စင်စစ်။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဝိသဒဘာဝံ၊ သန့်ရှင်းထက်မြက်သည်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တကာလေ ဧဝ၊ ဌ်သာလျှင်။ သကိစ္စကာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဣဓ၊ ဤမျက်မှောက် ပစ္စုပ္ပန်ဘဝဌ်။ (အာယတနာနံ၊ တို့၏။) ပရိပက္ကတ္တာ၊ ရင့်ကျက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ အာပါထ ဂတေတိ၊ ကား။ ယေဘုဟေသာဝဌ်ဌေ၊ သင့်လျော်သော အရပ်ဌ် တည်လတ်သော်။ ယေဘုဟေသာဝဌ်ဌံ၊ သော။ တမေဝ ရူပံ၊ ထိုအဆင်းကိုပင်လျှင်။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဃဋ္ဋနာပစ္စယံ၊ တိုက်ခိုက်ခြင်း၏ အကြောင်းကို။ လဒ္ဓါ၊ ရ၍။ (ပဋိစ္စ–၏ အနက်ကို ပြသည်) ဃဋ္ဋနာတိ၊ ကား။ ပဋိဃာတော၊ တိုက်ခိုက်ခြင်းသည်။ ယေန၊ ယင်းသို့ တိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့်။ ဗျာပါရာဒိဝိသေသ ပစ္စယန္တရသဟိတော၊ ဗျာပါရ အစရှိသော ထူးသော အကြောင်းတပါးနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ စက္ခုသန္ဌိဿယေ၊ စက္ခုပသာဒ၏ မှီရာဖြစ်သော သသမ္ဘာရစက္ခုဿ်။ ဝိသယဿ၊ အာရုံ၏။ ဣဒ္ဓဗာနိ‌ဌ္ဌဘာဝေန၊ ဣဒ္ဓ–အဖြစ် အနိ‌ဌ္ဌ–အဖြစ်ဖြင့်။ အနုဂ္ဂဟော စ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းသည်ရင်း။ ဥပဃာတော စ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အတ္ထော၊ ဝိကာရပ္ပတ္တိ ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိ–ပုဒ်တို့၏အနက်တည်း။ တတောတိ၊ ကား။ ဃဋ္ဋနာနန္တရံ၊ တိုက်ခိုက်သည်၏အခြားမဲ့ဌ်။ ဃဋ္ဋနာနုဘာဝေနာတိ၊ ကား။ ဃဋ္ဋနာဗလေန၊ တိုက်ခိုက်ခြင်း၏အစွမ်းကြောင့်။ ဘဝင်္ဂစလနန္တိ၊ ကား။ ဘဝင်္ဂစိတ္တသ၊ ၏။ ပကမ္ပနံ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းတည်း။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ဒွိက္ခတ္တုံ၊ ကြိမ်။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်သောအားဖြင့်။ ဝိသဒိသဿ၊ ဘဝင်အစဉ်နှင့်မတူသော ဝိထိစိတ်၏။ ကာရဏဘာဝူပဂမနံ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုဘဝင်စိတ်သည်။ စိတ္တသန္တာနဿ၊ ၏။ ပုရိမဘဝတ္ထာယ၊ ရှေးအခိုက်အတန့်မှ။ ဘိန္နဘဝတ္ထာဟေတုတာယ၊ ကွဲပြားသော ဝိထိစိတ် အခိုက်အတန့်၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စလနံ ဝိယ၊ လှုပ်ခြင်းကဲ့သို့။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ စလနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိသယဝိသယိဘာဝသိဒ္ဓါယ၊ အာရုံနှင့် ဒွါရတို့၏ အဖြစ်ဖြင့်ပြီးသော။ ဓမ္မတာယ၊ အားဖြင့်။ အာရမ္ဘဏသ၊ ၏။ အဘိမုခီဘာဝေန၊ ရှေးရှုတော်လျော်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပသာဒဿ၊ ကို။ ဃဋ္ဋနာ၊ ထိပါးတိုက်ခိုက်ခြင်းသည်။ တာဝ ဟောတု၊ ဖြစ်တန်စေ။ ပန၊ သော်လည်း။ အညသန္ဌိသိတသ၊ ပသာဒမှတပါးသော ဟဒယဝတ္ထုကိုမှီသော။ ဘဝင်္ဂဿ၏။ စလနံ၊ သည်။ ကထံ၊ သို့။ ဟောတိ၊သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာငြားအံ့။ တံသမ္ဘဒ္ဓဘာဝတော၊ ထိုပသာဒ ရုပ်နှင့်စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြဦးအံ့။ ဘေရိတလေ၊ စည်၏မျက်နှာပြင်ဌ်။ ဌပိတာသု၊ ထားအပ်ကုန်သော။ သက္ခရာသု၊ သကာခဲတို့တွင်။ ဧကိဿာ၊ တခုသော။ သက္ခရာယ၊ သကာခဲကို။ ဃဋ္ဋိတာယ၊ တိုက်ခိုက်အပ်သည်ရှိသော်။ တဒညသက္ခရာယံ၊ ထိုမှတပါးသော သကာခဲဌ်။ ဌိတမက္ခိကာစလနံ၊ တည်သောယင်ကောင်၏ လှုပ်ရှားခြင်းသည်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာဌ်။ ဥဒါဟရဏာ၊ ပုံတူဥဒါဟရဏ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ တဒေဝ ရူပန္တိ၊ ကား။ ဘဝင်္ဂစလနဿ၊ ၏။ ပစ္စယဘူတံ၊ ဖြစ်သော။ အာပါထဂတံ၊ ရောက်သော။ တဒေဝ ရူပါယတနံ၊ ထိုရူပါယတနကိုပင်လျှင်။ ဘဝင်္ဂ ဝိစ္ဆိန္နမာနာဝိယာတိ၊ ကား။ ဘဝင်္ဂသန္တာနံ၊ ကို။ ဝိစ္ဆိန္ဒန္တိ ဝိယ၊ ဖြတ်ဘိသကဲ့သို့။ တဒါရမ္ဘဏုပ္ပတ္တိယာ၊ တဒါရုံဖြစ်သည်မှ။ ပရတော၊ နောက်ဌ်။ ဘဝင်္ဂဿ၊ ၏။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ တဖန်ဖြစ်ပြန်သောကြောင့်။ ဝိယဂ္ဃဟဏံ၊ (ဥပမာ ဧကတ) ဝိယ–သဒ္ဒါကို ယူခြင်း–ဆိုခြင်းကို။ (ကတံ၊ ၏။) ပဋ္ဌဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနံ၊ ဇွန်းကို။ ဝတ္တာ၊ ၍။ တဒနန္တရံ၊ ထိုစကား၏ အခြားမဲ့ဌ်။ ဒဿနာဒီသု၊ စသည်တို့ကို။ ဝတ္တာဗ္ဗေသု၊ ဆိုအပ်ကုန်လျက်။ တာနိ၊ ထိုဒဿန စသည်တို့ကို။ အဝတ္တာ၊ မူ၍။ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနဿ၊ ဝဇ္ဇနိ်းကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းဆိုခြင်းသည်။ ဥဒ္ဒေသေ၊ (ကိစ္စ ၁၄–ပါးကို) အကျဉ်းပြရာဌ်။ ဌိန်ံ၊ ကုန်သော။ အာဝဇ္ဇနာနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ အာဝဇ္ဇနသာမညေန၊ အာဝဇ္ဇနိ်းဟူသော တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

အာဝဇ္ဇနာနန္တရန္တိ၊ ကား။ ပဋ္ဌဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနာနန္တရံ၊ ဇွန်း၏အခြားမဲ့ဌ်။ ။ ယေ၊ အကြင်ဆရာတို့သည်။ ဟဒယဝတ္ထုံ ဝိယ၊ ကို ကဲ့သို့။ သမ္ပဋ္ဆိဏာဒိဝိထိစိတ္တာနိပိ၊ သမ္ပဋ္ဆိဏ်းအစရှိသော ဝိထိစိတ်တို့ကိုလည်း။ နာနုဇာနန္တိ၊ ခွင့်မပြုကုန်၊ ဝါ၊ လက်မခံကုန်။ တေသံ၊ ထိုဆရာတို့၏။ သမ္ပဋ္ဆိဏာယ၊ လက်ခံခြင်းအကျိုးငှါ။ စက္ခုဝိညာဏာဓာတုယာတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ (စက္ခုဝိညာဉ်၏ အခြားမဲ့စသော) ထိုထိုအရာဌ်။ ပါဠိ၊ ပါဠိကို။ (အာစရိယေန၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။) အာဘတာ၊ ဆောင်အပ်၏။ (အာဂတာ–ကား မသင့်) ဟိ၊ မှန်။ ပါဠိ၊ ကို။ ပဋိသေဓေတုံ၊ ငှါ။ နိ သက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်။

[၁၃၃] သစေ မဟန္တံ ဟောတိတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဇေနပရိယောသာနာယ၊ ဧကအဆုံးရှိသော။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိယာ၊ စိတ်၏ဖြစ်ခြင်း၏။ ဝုစ္စမာနတ္တာ၊ ဆိုအပ်လတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊၏။ ဟိ၊ မှန်။ စုဒ္ဒသစိတ္တက္ခဏာယုကံ၊ စိတ္တက္ခဏ ၁၄–ချက် အသက်ရှိသော။ အာရမ္ဘဏံ၊ ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာဌ်။ မဟန္တန္တိ၊ ကြီးသည်ဟူ၍၊ ဝါ၊ မဟန္တာရုံဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ တဋ္ဌ၊ ထိုမဟန္တာရုံကိုလည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ၊ ၍။ ဒွိတိစိတ္တက္ခဏာတီတံ၊ လွန်ပြီးသော စိတ္တက္ခဏ ၂–ခု ၃–ခုရှိသည်၊ ဝါ၊ ၂–ခု ၃–ခုသော စိတ္တက္ခဏလွန်ပြီးသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ အာပါထဂမနဝသေန၊ ထင်ခြင်းသို့ရောက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဒိတမ္ဘံ၊ ၏။

ယထာဝဝတ္ထာပိတေတိ၊ ကား။ ဝေါဌ္ဌဗ္ဗနေန၊ သည်။ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကတဝဝတ္ထာပနေ၊ ပြုအပ်သော ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်းရှိလတ်သော်။ ။ အာဝဇ္ဇနာယ စ၊ ဇွန်း၏ဌင်း။ ဝေါဌ္ဌဗ္ဗနဿ စ၊ ဌင်း။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ အဝသေသေ၊ပ။ ကိရိယာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အဝသေသဂ္ဂဟဏံ၊ အဝသေသ–သဒ္ဒါကို ယူခြင်းဆိုခြင်းကို။ ကတံ၊ ၏။ ဆ သတ္တ ဝါတိ (ဧတ္ထ)၊ ဤပါဌ်ဌ်။ ဝါ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပဋ္ဌ ဝါတိ ဣဒမ္ပိ၊ ပဋ္ဌ ဝါ–ဟူသော ဤစကားကိုလည်း။ ဝုတ္တမေဝ၊ တည်း။

ဣတိ၊ သို့။ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သုတ္တမုစ္ဆိတာဒိကာလေ၊ အိပ်ပျော်ခါနီးကာလ တွေဝေမိန်းမောသောကာလ အစရှိသည်၌။ ပဠုပိ၊ ငါးကြိမ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧဝနာနိ၊ တို့သည်။ ဧဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။

တာနိယေဝါတိ၊ ကား။ အဠန္ဒံ ဝါတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ ဧကူနတိံ သကာမာဝစရဧဝနာနိ ယေဝ၊ တခုယုတ်သုံးဆယ်သော ကာမာဝစရဧာတို့သည်သာလျှင်။ ဣတောဝ၊ ဤတခု ယုတ်သုံးဆယ်သော ကာမာဝစရဧာမှ။ အည်း၊ တပါးသော။ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနာနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနကစိတ္တံ နာမ၊ ဖြစ်တတ်သောစိတ်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၄၊။ ဧဝကာရဂ္ဂဟဏံ၊ ဧဝ–သဒ္ဒါကို ယူခြင်းဆိုခြင်းကို။ (ကတံ၊ ၏။) ဂေါတြဘုတောတိ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ ဂေါတြဘုဒ္ဒာနိယာနံ၊ ဂေါတြဘူအရာ၌ တည်ကုန်သော။ ပရိကမ္မဝေါဒါနာနမ္ပိ၊ ပရိကံနှင့် ဝေါဒါန်တို့ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ယူကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ ဂေါတြဘုနော ဧဝ၊ ကိုသာလျှင်။ (ဂဟဏံ၊ ယူကြောင်းစကားသည်။) နု၊ မဟုတ်။ ဖလစိတ္တာနိတိ၊ ကား။ သမာပတ္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တာနကဖလစိတ္တာနိ၊ ဖြစ်သောဖိုလ်စိတ်တို့တည်း။ ယံ ယံ လဒ္ဓပစ္စယန္တိ၊ ကား။ ယံ ယံ ဧဝံ၊ သည်။ ရူပါဝစရဧဝနာဒိဝသေန၊ အစရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဂေါတြဘုအနန္တရံ၊ ဂေါတြဘူ၏ အခြားမဲ့၌။ ဥပ္ပတ္တိ ယာ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ လဒ္ဓပစ္စယံ၊ ရအပ်သောအကြောင်းရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

အတိမဟန္တန္တိ၊ ကား။ သောဠသစိတ္တက္ခဏာယုကံ၊ စိတ္တက္ခဏ ၁၆–ချက်အသက်ရှိသော အာရုံတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုစိတ္တက္ခဏ ၁၆–ချက် အသက်ရှိသောအာရုံ၌။ တဒါရမ္မဏစိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အညတ္ထ၊ တပါးသောအာရုံ၌။ နု(ဥပ္ပဇ္ဇတိ)၊ မဖြစ်။ ဝိဘူတန္တိ၊ ကား။ သုပါကဋ္ဌံ၊ အလွန်ထင်ရှားသော အာရုံတည်း။ တဠ္ဆ၊ ထိုဝိဘူတာရုံသည်လည်း။ ကာမာဝစရမေဝ၊ ရသာလျှင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုကာမာဝစရအာရုံ၌။ တဒါရမ္မဏသ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကာမာဝစရဧဝနာဝသနေတိ၊ ကား။ ကာမာဝစရဧဝနသ္မေဝ၊ ဧာ၏သာလျှင်။ အဝသာနေ၊ အဆုံး၌။ ဟိ၊ မှန်။ ကာမတဏှာ ဟေတုကကမ္မနိမိတ္တံ၊ ကာမတဏှာလျှင် အကြောင်းရှိသောကြောင့်ဖြစ်သော။ တံ၊ ထိုတဒါရုံဝိပါက်စိတ်သည်။ မဟဂ္ဂတာနုတ္တရ ဧဝနံ၊ မဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာဧာသို့။ နု အနုဗန္ဓတိ၊ အစဉ်မလိုက်တတ်။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) အဧနကတ္တာ စ၊ မိမိကို မဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဧနကာသဒိသတ္တာ စ၊ ဖြစ်စေတတ်သောကံနှင့် မတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ (ဟိ၊ ထင်စွာ။) ဂေဟတော၊ အိမ်မှ။ ဗဟိ၊ အပြင်ပသို့။ ဂန္တ္မကာမော၊ သွားလိုသော။ တရုဏာဒါရကော၊ နုနယ်သော သူငယ်သည်။ ဧနကံ ဝါ၊ အဘသို့သော်ရင်း။ ဧနကသဒိသံ ဝါ၊ အဘနှင့်တူသော ဦးကြီး ဦးလေး စသော သူသို့သော်ရင်း။ အနုဗန္ဓတိ၊ လိုက်၏။ အည်း၊ တပါးသော သူစိမ်းနောက်သို့။ နု (အနုဗန္ဓတိ) ယထာ၊ မလိုက်သကဲ့သို့။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤ တဒါရုံသည်လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်တည်း။ တတ္ထာပိ၊ ထိုကာမာဝစရဧာတို့တွင်လည်း။ သဗ္ဗသ္မာ၊ သော။ ဧဝနာ၊ မှ။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော တဒါရုံသည်။ နု (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဧဝနေန၊ ဖြင့်။ တဒါရမ္မဏသ၊ ကို။ နိယမေတဗ္ဗတော စ၊ သတ်မှတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အာရမ္မဏေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒနာယ၊ ကို။ ပရိဝတ္တေတဗ္ဗတော စ၊ ပြောင်းလဲစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ အယံ၊ ကား။ နိယမော၊ ဧာဖြင့် ကိန်းသေသတ်မှတ်ခြင်းတည်း။ ပရိတ္တကုသလလောဘမောဟမူလသောမနဿသဟဂတကာမရိယဧဝနာနံ၊ ကာမကုသိုလ်ဧာ လောဘမူမောဟမူဧာ သောမနဿသဟဂုတ်ကြိယာဧာတို့တွင်။ အညတရာနန္တရံ၊ တပါးပါး၏အခြားမဲ့၌။ အတိမဟတိ ဝိသယေ၊ အတိမဟန္တာရုံ၌။ ပဋ္ဌနံ၊ ကုန်သော။ သောမနဿသဟဂတာနံ၊ သောမနဿသဟဂုတ်တဒါရုံတို့တွင်။ အညတရံ၊ သော။ တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ပရိတ္တကုသလာကုသလဥပေက္ခာသဟဂတကာမရိယဧဝနာနံ၊ ကာမကုသိုလ်အကုသိုလ်ဧာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ကြိယာဧာတို့တွင်။ အညတရာနန္တရံ၊ ၌။ ဥပေက္ခာသဟဂတာနံ၊ ဂုတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဆဋ္ဌံ၊ ကုန်သော။ တဒါရမ္မဏာနံ၊ ရုံတို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးပါးသည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ (ရှေ့ဝါကျ၌ကဲ့သို့ ဥပ္ပဇ္ဇတိ–ရှိသင့်၏) ဣဋ္ဌာရမ္မဏာဒီနန္တိ၊ ကား။ ဣဋ္ဌဣဋ္ဌမဇ္ဈေတ္တအနိဋ္ဌာရမ္မဏာနံ၊ ရုံတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ တယိဒံ၊ ထိုဣဋ္ဌာရမ္မဏာဒီနံ–ဟူသော ပုဒ်ကို။ အာရမ္မဏေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒနာပရိဝတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ ဝေဒနာ၏ပြောင်းလဲခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပုရိမကမ္မ ဝသေနာတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ တဒါရမ္မဏဝိသေသဒဿနတ္ထံ၊ တဒါရုံအထူးကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဝုတ္တံ၊ ၏ ။) [၁၃၄] ဟိ၊ မှန်။ ပဋိသန္ဓိဧနကမေဝ ကမ္မံ၊ ပဋိသန္ဓေကိုဖြစ်စေတတ်သောကံသည်သာလျှင်။ တဒါရမ္မဏံ၊ ကို။ နု ဧနေတိ၊ ဖြစ်စေသည်မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ အညကမ္မမ္ပိ၊ တပါးသော ကံသည်လည်း။ (တဒါရမ္မဏံ၊ ကို။ ဧနေတိ၊ ၏ ။) ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုတပါးသော ကံသည်။ ပဋိသန္ဓိဒါယိနာ၊ ပဋိသန္ဓေကိုပေးတတ်သော။ ကမ္မေန၊ ကံသည်။ နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗတဒါရမ္မဏတော၊ ဖြစ်စေအပ်သော တဒါရုံမှ။ ဝိသဒိသမ္ပိ၊ မတူသော တဒါရုံကိုလည်း။ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ဧဝနစိတ္တ ဝသေနာတိ ဣဒံ၊ ပုဒ်ကို။ တဒါရမ္မဏနိယမဒဿနတ္ထံ၊ (ဧာဖြင့်) တဒါရုံကိုသတ်မှတ်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဝုတ္တံ၊ ၏ ။) ဟိ၊ မှန်။ ဧဝနေန၊ ဖြင့်။ တဒါရမ္မဏံ၊ ရုံကို။ နိယမေတဗ္ဗံ၊ သတ်မှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ဤနိယမကို ရှေးခ္ဍ ပြခဲ့ပြီ) အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ ကို။ သဂ်ဏာတိ၊ ရေတွက်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုပဋိသန္ဓေစိတ်သည်။ အတ္တနော၊ မိမိထက်။ ဥက္ကဋ္ဌတရသ၊ သာလွန်မြင့်မြတ်သော။ တဒါရမ္မဏသ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ နု ဟောတိ။ မဖြစ်။ ယော ယော။ပ။ ဟောတီတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေသု၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏာဒီသု၊ ဣဋ္ဌာရုံ အစရှိသော အကြောင်းတို့တွင်။ တဒါရမ္မဏသ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ၄၊။ ယော ယော ပစ္စယော၊ အကြင်အကြင်အကြောင်းသည်။ သမဝေတော၊ တကွဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိဉ္စိ အန္တရန္တိ၊ ကား။ ကိဉ္စိ ခဏန္တရံ၊ အနည်းငယ်သောခဏအတွင်း၌။ ဥဒကမိဝါတိ၊ ကား။ ပဋိသောတံ၊ ရေအယဉ်၏ရှေးရှု၊ ဝါ၊ ရေဆန်သို့။ ဂစ္ဆန္တံ၊ သွားသော။ ဥဒကမိဝ၊ ရေကဲ့သို့တည်း။

ဒွိက္ခတ္တုံ သကိ ဝါတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဝစနသိလိဋ္ဌဝသေန၊ စကားပြေပြစ်ချောမောသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အဋ္ဌ ဝါ ဒသ ဝါတိအာဒီသု ဝိယ၊ အစရှိသောပါဠိတို့ဌ်ကဲ့သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဒွိက္ခတ္တုံယေဝ၊ နှစ်ကြိမ်ကို သာလျှင်။ ဝဏ္ဏေန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ ဝိပါကစိတ္တတ္တာ စ၊ ဝိပါက်စိတ်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အာဝဇ္ဇနသ၊ အာဝဇ္ဇန်း၏။ ဝိဘူရတ္တာ စ၊ ဝေးခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ မူလဘဝဂ်ါဒိဘဝဂ််သာမညသဇ္ဇာဝတော စ၊ မူလဘဝင် အစရှိသောဘဝင်ဟူသော တူသည်၏အဖြစ်၏ရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဘဝဂ််သ၊ ၏။ အာရမ္မဏော၊ ၌။ ပဝတ္တနာရဟံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါထိုက်သည်။ သမာနံ၊ ဖြစ်လျက်၊ ဝါ၊ သော။ (ပါဌသေသ တံ–၌စပ်) ဇောသ၊ ဤစိတ်အား။ တသ ဇဝနသ၊ (အခြားမဲ့၌ ချုပ်လေပြီးသော) ထိုဇော၏။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံဟူသော။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တံ၊ထိုစိတ်ကို။) ဇောသ၊ တခုသော။ အာရမ္မဏာ သဒ္ဒသ၊ ၏။ လောပံ၊ ကြေခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ တဒါရမ္မဏာန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ကိံ ယထာ၊ ကား။) ကာမာဝစရန္တိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ သြဋ္ဌမုခန္တိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ (ဝုစ္စတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ စ၊ ဝါဒအထူးကို ဆိုဦးအုံ့။ ဇော်ဌ၊ ဤအရာ၌။ ကေစိ၊ အချို့သော (မူလဋီကာ) ဆရာတို့သည်။ (နှ ဣစ္ဆန္တိ–၌ စပ်) ပဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ကုသလာကုသလေ၊ သည်။ နိရုဒ္ဓေ၊ ချုပ်လတ်သော်။ ဝိပါကော၊ သည်။ တဒါရမ္မဏာတာ၊ တဒါရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာနံ ဇော၊ ဝိပါကဓမ္မ ဓမ္မမည်သော ကုသိုလ်အကုသိုလ် တရားတို့၏သာလျှင်။ အနန္တရံ၊ ၌။ တဒါရမ္မဏံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ

သည်။ အပ္ပဋိသန္ဓိကဘာဝတော၊ ပဋိသန္ဓေမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ တဖန်စပ်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိရုဒ္ဓမေဝ၊ ချုပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဣတိ၊ ကား။ ဝိညာဏာဟာရေ ၌။ ဝိတ္ထာရကထာမုခဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

ဝေဒနာဟာရနိဒါနကထာဝဏ္ဏနာ

၄၅၆။ ဝေဒေန အနုဘဝနာကာရေန၊ ခံစားသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အယိတံ–ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သည်။ ဝေဒယိတန္တိ၊ ခံစားသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သည်ဟူ၍၊ ဝါ၊ ခံစားခြင်းဟူ၍။ လက္ခိတဗ္ဗမမ္မဇာတံ။ မှတ်အပ်သော တရားသဘောသည်။ ဝေဒယိတလက္ခဏံ၊ မည်၏။ တံ ပန၊ ထိုဝေဒယိတလက္ခဏာသည်ကား။ အတ္တာတော၊ သရုပ်တရားကိုယ်အားဖြင့်။ ဝေဒနာ ဧဝ၊ နာသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေဒယိတလက္ခဏံ နာမ ဝေဒနာဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဧတိသာ၊ ဤတရားသဘောအား။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ခံစားခြင်းဟူသော။ လက္ခဏံ၊ မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာသည်၊ ဝါ၊ မှတ်အပ်သော သဘောသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ကပ္ပနာသိဒ္ဓံ၊ ကြံဆခြင်းဖြင့်ပြီးသော။ ဘေဒံ၊ အကွဲအပြားကို။ နိဿယ၊ ၍။ အညပဒတ္ထသမာသဝသေနာပိ၊ အညပုဒ်၏အနက်ရှိသော သမာသ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း၊ ဝါ၊ ဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ဝေဒနာဝ၊ ကိုသာလျှင်။ (ဝေဒယိတလက္ခဏာတိ၊ ဟူ၍။) ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေဒယိတလက္ခဏံ နာမ ဝေဒနာဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝေဒယတိ ဝေဒယတီတိ၊ ဟူ၍။ ဗျာပနိစ္စာဝသေန၊ ပျံ့နှံ့စေလိုသော ဝိစ္စာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝစန်၊ ဆိုခြင်းသည်။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ သဝိသယေ၊ မိမိအရာ၌။ အဘိဏှပ္ပဝတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။ သဘာဝမ္မတောဝ၊ မှ။ အညော၊ သော။ ကတ္တာ၊ ခံစားတတ်သောကတ္တားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ အကျိုးငှါ။ ကတ္တုနိဒ္ဒေသော၊ ဝေဒယတိ–ဟူ၍ ကတ္တားဖြင့်ညွှန်ပြခြင်းကို။ (ကတောဝ၊ ၏။) ဣတိတိ၊ ဣတိ–ဟူသော သဒ္ဒါသည်။ အနိယမတောဝ၊ ကိန်းသေ မသတ်မှတ်သောအားဖြင့်။ ဟေတုအတ္ထော၊ ဟိတ်အနက်ရှိ၏။ (ယသ္မာ–ဟူသော အနိယမနှင့်တူမျှသော အနက်ရှိသည်ဟု ဆိုလို၏) ခေါတိ၊ ပုဒ်သည်။ ဝစနလက်ခဏမတ္တံ၊ စကား၏ အဆင်တန်းဆာမျှတည်း။ တသ္မာတိ၊ ပုဒ်သည်။ တသ၊ ထိုအနိယမဟိတ်အနက်ကို။ နိယမနံ၊ ကိန်းသေမှတ်ကြောင်းဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤအနက်သဘောကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာပစ္စယံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ အာရမ္မဏာရသံ၊ ကို။ အနုဘဝတိ၊ ခံစားတတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။)

ကုသလဝိညာဏေန သမ္ပယုတ္တာတိ ဣဒံ၊ စကားကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ–၌ စပ်) ယာ ကာစိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော၊ ဝါ၊ အလုံးစုံသော။ ကုသလာ ဝေဒနာ၊ ကုသိုလ်ဝေဒနာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သဗ္ဗာ၊ သော။ သာ၊ ထိုကုသိုလ်ဝေဒနာသည်။ ကုသလေန ဝိညာဏေန၊ ကုသိုလ်စိတ်နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကုသလာယ ဝေဒနာယ၊ ကုသိုလ်ဝေဒနာကို။ ဥပလက္ခဏံ၊ မှတ်ကြောင်းစကားဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဗျတိရိတ်ကိုဆိုအံ့။ တသာ၊ ထိုကုသိုလ်ဝေဒနာ၏။ ကုသလဘာဝသံသိဒ္ဓိဒဿနတ္ထံ၊ ကုသိုလ်အဖြစ်၏ပြီးကြောင်းကို ပြခြင်းအကျိုးရှိသည်ဟူ၍။ နု (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ မမှတ်အပ်။ ဟိ၊ မှန်။ ကုသလေန ဝိညာဏေန၊ ကုသိုလ်စိတ်နှင့်။ သမ္ပယောဂတော၊ ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ကုသလာယ ဝေဒနာယ၊ ၏။ ကုသလဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ နု (ဟောတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ [၁၃၆] အထ ခေါ၊ ကား။ (သော ကုသလဘာဝေါ၊ ထိုကုသိုလ်၏ အဖြစ်ကို။) ယေနိသောမနသိကာရာဒိကတော၊ ကာရ–စသည်သည် ပြုအပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧတိဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အကုသလာဒီသုပိ၊ အကုသိုလ်ဝေဒနာစသည်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဧတိဝသေန၊ ဖြင့်။ ကုသလာဒိဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာတယ၊ ကုသိုလ်အစရှိသော ဝိညာဉ်နှင့်ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တိဝိဓာ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ယာဝဇေ္ဈနနဝုတိဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ၊ တခုယုတ်ကိုးဆယ်သော ဝိညာဉ်နှင့်ယှဉ်သော ဝေဒနာတိုင်အောင်။ (တနည်းကား) ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဇေ္ဈနနဝုတိဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ၊ နှင့်ယှဉ်သော ဝေဒနာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။) ဧဝံ၊ ဤအတူပင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇေ္ဈနနဝုတိဝိဓာ၊ တခုယုတ်ကိုးဆယ် အပြားရှိ၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ သဘာဝဘေဒတောတိ၊ ကား။ သမ္ပယုတ္တဘူမိအာရမ္မဏာဒိဝသေန၊ သမ္ပယုတ်ဘုံအာရုံစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ လဗ္ဘမာနံ၊ သော။ ဘေဒံ၊ အပြားကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ သဘာဝကတဘေဒတော ဧဝ၊ ပင်ကိုယ်ရင်းသဘောသည်ပြုအပ်သော အပြားအားဖြင့်သာလျှင်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ပဋ္ဌဝိဓာတိ၊ ရှိ၏ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ တံ ပဋ္ဌဝိဓတံ၊ ထိုငါးပါးအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သုခန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ (ယံ ဓမ္မဇာတံ၊ အကြင်တရားသဘောသည်။) သုခယတိ၊ ချမ်းသာစေတတ်၏။ ဣတိ–တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (တံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။) သုခံ၊ မည်၏။ ကာယံ စ၊ ကိုယ်ကိုလည်း။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ စ၊ တို့ကိုလည်း။ လဒ္ဓဿာဒေ၊ ရအပ်သော သာယာဖွယ်ရှိသည်တို့ကို။ ကရောတိ၊ တတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ သုခယတိ–ပုဒ်၏ အနက်တည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ ကာယိကံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော။ အာဗာဓံ၊ ကျင်နာခံခက်နိုပ်စက်ခြင်းကို။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ ခါဒတိ၊ စားတတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ သုဋ္ဌု၊ စွာ။ ခဏတိ၊ တူးဖြိုဖျက်ဆီးတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုခံ၊ မည်၏။ ဧတသ၊

ဤတရားသဘောအား။ သြကာသဒါနံ၊ အခွင့်ပေးခြင်းကို။ သုကရံ၊ ပြုလွယ်၏။ (တနည်းကား) သုကရံ၊ ပြုလွယ်သော။ သြကာသဒါနံ၊ အခွင့်ပေးခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုခံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အပရေ၊ တပါးသော ဆရာတို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ဒုက္ခယတိ၊ ဆင်းရဲစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ မည်၏။ ကာယံ စ၊ ကိုလည်း။ သမ္မယုတ္တဓမ္မေစ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝိဇာဓတိ၊ နှိပ်စက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဒုက္ခယတိ–ပုဒ်၏အနက်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ကာယိကံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော။ အသာတံ၊ သာယာဖွယ်ကို။ ဒုဋ္ဌု၊ စွာ။ ခါဒတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဒုဋ္ဌု၊ စွာ။ ခဏတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ မည်၏။ ဧတသ၊ အား။ သြကာသဒါနံ၊ ကို။ ဒုက္ခရံ၊ ပြုနိုင်ခဲ၏။ (တနည်းကား) ဒုက္ခရံ၊ ပြုနိုင်ခဲသော။ သြကာသဒါနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အပရေ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) သောမနဿုပေက္ခာနံ၊ ပုဒ်တို့၏။ သဒ္ဒတ္ထော၊ သဒ္ဒါနက်ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တောယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဒေါမနဿသ၊ ပုဒ်၏။ (နိဗ္ဗစနံ၊ ဝစနတ္ထကို။) သောမနဿေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ မေး၍ ရှင်းဦးအံ့။ မာနသေတရသာတာသာတဝသေန၊ စိတ်၌ဖြစ်သော သာယာဖွယ် မသာယာဖွယ်, ကိုယ်၌ဖြစ်သော သာယာဖွယ် မသာယာဖွယ်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သုခံ စ၊ ကိုလည်း။ ဒုက္ခံ စ၊ ကိုလည်း။ ဝိဘဇိတွာ၊ ၍။ သုခံသောမနဿံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပေက္ခာ ပန၊ ကိုကား။ မာနသီ စ၊ စိတ်၌ဖြစ်သည်ကိုလည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကဓာ၊ တပါးသော အဖို့အားဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ အဖို့ရှိသည်ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ ဧတ္ထ၊ ဤသို့ဆိုရာ၌။ ကာရဏံ၊ ကား။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ (ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။) ဘေဒါဘာဝတော၊ အကွဲအပြားဟု၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ အနုဂ္ဂဟူပ ဃာတကတာယ၊ ချီးမြှောက်တတ် နှိပ်စက်ဖျက်ဆီး တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုခဒုက္ခာနိ၊ သုခနှင့် ဒုက္ခတို့သည်။ ကာယသ၊ ကိုယ်အား၊ ဝါ၊ ကို။ အညထာ၊ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနုဂ္ဂဟံ စ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းကိုလည်း။ ဥပဃာ တဉ္စ၊ နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခြင်းကိုလည်း။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ မနသော၊ စိတ်အား၊ ဝါ၊ ကို။ အညထာ၊ ဖြင့်။ (အနုဂ္ဂဟံ စ၊ ကိုလည်း။ ဥပဃာတဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ကရောန္တိ ယထာ၊ ပြုကုန်သကဲ့သို့။) ဧဝံ၊ တူ။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ နှ (ကရောတိ)၊ မပြုတတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘေဒါဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာ၊ ကို။ ဧကဓာ၊ ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ တရပ်ပြီး၏။

တတ္ထ၊ ထို "သာ သဘာဝေ ဘေဒတော ပဉ္စဝိဓာ ဟောတိ"အစရှိသော အဋ္ဌကထာစကားရပ်၌။ ယေန သဘာဝေ ဘေဒေန၊ အကြင်သဘောဟု၏အပြားအားဖြင့်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ပဉ္စဝိဓာ၊ ငါးပါးအပြားရှိ၏။ သာ၊ ထိုငါးပါးအပြားရှိသော ဝေဒနာသည်။ (ဤ သာ–ဟူသော ပါဠိသည် ယေန–ဟူသော အနိယတ်နှင့်မည်၍ သင့်အံ့မထင်၊ သော–ဟု ရှိသင့်၏၊ ထိုသဘာဝေ ဘေဒသည် –ဟု အနက်ပေး) ပဝတ္တိဋ္ဌာနေ၊ ဖြစ်ရာဌာနကို။ ဒဿိတေ၊ သော်။ သုပါကဋ္ဌာ၊ ကောင်းစွာ ထင်ရှားသည်။ (ဤပုဒ်လည်း သုပါကဋ္ဌော–ဟု ပုလ္လိင်နှင့်ရှိသင့်၏) ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ၊ ကို။ တာဝ၊ စွာ။ ဒဿေတုံ၊ ၄။ တတ္ထတတိ အာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ အကုသလဝိပါကေနာတိ ဧတ္ထပိ၊ ဤပုဒ်၌လည်း။ ကာယဝိညာဏေန သမ္မယုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းကို။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ သမ္မန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အဓိကရဏီမတ္ထကေ၊ ပေထက်၌။ ကပ္ပါသ ပိစုပိဏ္ဍံ၊ ဝါဂွမ်းစိုင်ကို။ ဌပေတွာ၊ ထင်ထား၍။ အယောကူဌေန၊ သံတူဖြင့်။ ပဟရန္တသ၊ ထုသည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ထုသောသူ၏။ ကူဋံ၊ သံတူသည်။ ပိစုပိဏ္ဍံ၊ ဂွမ်းစိုင်ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ ကျော်လွန်၍။ အဓိကရဏီ၊ ပေကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏၊ ဝါ၊ တိုက်ခိုက်၏။ နိယံသော၊ တိုက်ခိုက်ခြင်းသည်။ ဗလဝါ၊ အားကြီးသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပဋိဃဋ္ဌနာနိယံသသ၊ ထိပါးတိုက်ခိုက်ခြင်း၏။ ဗလဝဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဣဋ္ဌေ စ အာရမ္မဏေ၊ ဣဋ္ဌာရုံ၌ဌင်း။ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တေ စ အာရမ္မဏေ၊ တ္တာရုံ၌ဌင်း။ ကာယဝိညာဏံ၊ သည်။ သုခသဟဂတံ၊ သုခနှင့်တကွဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနိဋ္ဌေ စ၊ ၌ဌင်း။ အနိဋ္ဌမဇ္ဈတ္တေ စ၊ ၌ဌင်း။ ဒုက္ခသဟဂတံ၊ ဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကုသလ။ပ။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပဌ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရဝိပါကဝိညာဏာနိ၊ တို့သည်။ ကမ္မာရမ္မဏာဝသေန၊ (ကုသိုလ်) ကံနှင့်ဣဋ္ဌာရုံတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သောမနဿ သဟဂတာနိ၊ နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ရူပါဝစရဝိပါကာနိ၊ တို့သည်။ ကမ္မဝသေန၊ အားဖြင့်။ (သောမနဿသဟဂတာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) သေသာနိ၊ ကြွင်းကုန်သော။ တေရသ၊ တဆယ့်သုံးပါး ကုန်သော။ ကာမာဝစရာနိ၊ စိတ်တို့သည်ဌင်း။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ရူပါဝစရာနိ၊ စိတ်တို့သည်ဌင်း။ ဒွတ္တိံ သ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါး ကုန်သော။ လောကုတ္တရာနိ၊ တို့သည်ဌင်း။ [၁၃၇] ယထာရဟံ၊ စွာ။ စေတောဘိသခါရာရမ္မဏာပါဒကာဒိဝသေန၊ စိတ်ကို ပြုပြင်ခြင်း, အာရုံ, ပါဒကစျာန် စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သောမနဿသဟဂတာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သောမနဿံ။ပ။ သမ္မယုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဒေါမနဿံ၊ ဒေါမနဿဝေဒနာသည်။ စေတောဘိသခါရာရမ္မဏာ ဒိဝသေန၊ စိတ်ကို ပြုပြင်ခြင်း, အာရုံစသည်တို့၏စွမ်းအားဖြင့်။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ အကုသလဝိညာဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္မယုတ္တံ၊ ယှဉ်၏။

အဝသေသပဉ္စပညာသာယာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာနိ၊ အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော။ ဆသဋ္ဌိ၊ ၆၆–ပါးကုန်သော။ ဝိညာဏာနိ၊ စိတ်တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အဝသေသာယ၊ သော။ ပဉ္စပညာသာယ၊ ၅၅–ပါးသော။ တတ္ထ၊ ထို ၅၅–ပါးသော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ်တို့တွင်။ ကုသလာကုသလဝိပါကာနိ၊ ကုသလဝိပါက် အကုသလဝိပါက်ဖြစ်ကုန်သော။ (အဋ္ဌပိ ဝိညာ ဏာနိ–၌စပ်) ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု၊ တို့၌။ နိဗ္ဗိကပ္ပကာနိ၊ အထူးကြံ့ဆခြင်းကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ (ဟေတုမန္တိဝိသေသန) သုခဒုက္ခ သမ္မယုတ္တာနိ၊ သုခဒုက္ခတို့နှင့်ယှဉ်ကုန်သည်။ ဘဝိတုံ၊ ၄။ ယုတ္တာနိပိ၊ သင့်ကုန်သော်လည်း၊ ဝါ၊ သင့်သည်လည်းဖြစ်ကုန်

သော။ (ဝိညာဏာနိ–ဌ်ပင်စပ်) ဒွိန္ဒံ၊ ကုန်သော။ ပိစုပိဏ္ဍာနံ၊ တို့၏။ (ဃဋ္ဋနာနိဃံသသ၊ ထိပါးတိုက်ခိုက်ခြင်း၏။ မန္ဒဘာ ဝေါ) ဝိယ၊ အားနည်းသည်၏အဖြစ်ကဲ့သို့။ ဒွိန္ဒံ ဒွိန္ဒံ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါရူပါနံ၊ စက္ခုပသာဒနှင့် ရူပါရုံစသော ဥပါဒါရုပ် တို့၏။ ဃဋ္ဋနာနိဃံသသ၊ ၏။ မန္ဒဘာဝတော၊ ကြောင့်။ စက္ခာဒိသန္ဓိသိတာနိ၊ စက္ခုပသာဒ စသည်ကို မှီကုန်သော။ အဌပိ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏာနိ၊ စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသောစိတ်တို့သည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံတို့၌။ ဥပေက္ခာသမ္ပ ယုတ္တာနေဝ၊ နှင့်ယှဉ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သုခဒုက္ခာနံ၊ တို့၏။ တထာ၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဗလဝပစ္စယတာယ စ၊ အားကြီးသော အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တေသံ၊ ထိုစက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော ရှစ်ပါးသောစိတ်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ တဒဘာဝတော စ၊ ထိုအားကြီးသောအကြောင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း တည်း။ အပုဗ္ဗာရမ္မဏာနိသယပွဝတ္တိနိ၊ အာရုံအသစ်နှင့် မှီရာအသစ်တို့၌ ဖြစ်လေ့ရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ ကုန်သောကြောင့်။ (ဟေတု မန္တိဝိသေသန) အာဝဇ္ဇနသမ္ပဋိစ္ဆနဝိညာဏာနိ စ၊ အာဝဇ္ဇန်းနှင့် သမ္ပဋိစ္ဆိန်းစိတ်တို့သည်ရင်း။ (ဥပေက္ခာသဟဂတာနိယေဝ ဟောန္တိ–ဌ် စပ်၊ နောက်ဌ်လည်း နည်းတူ) အသဒိသာနန္တရပွစ္စယံ၊ မတူသောစိတ်မှ အနန္တရပစ္စည်းရှိသော၊ ဝါ၊ ရှိသောကြောင့်။ ကိရိယာရမ္မဏသ၊ ပြုမူကြိယာကို အားထုတ်ခြင်း၏။ အာဒိဘူတံ၊ အစဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနံ စ၊ စိတ်သည် ရင်း။ အကုသလဖလသ၊ အကုသိုလ်၏အကျိုး၏။ ကာယဒုက္ခပဓာနတာယ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲလျှင် ပြဓာန်းခြင်းရှိသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ တဒုပနိဿယဘူတံ၊ ထိုကိုယ်ဆင်းရဲ၏ ဥပနိဿယဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ အကုသလဝိပါကပဋိသန္ဓိအာဒိ စ၊ အကုသလဝိပါက်ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော စိတ်သည်ရင်း။ (အာဒိ–ဖြင့် ဘဝင်စုတိကို ယူရာ၏) ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာပွဝတ္တိနိ၊ တ္တာရုံ၌ဖြစ်လေ့ရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ ရှိကုန်သောကြောင့်။ ကာမာဝစရကုသလဝိပါကဝိညာဏာနိ စ၊ (ငါးပါးသော) ကာမာဝစရ ကုသလဝိပါက်စိတ်တို့သည်ရင်း။ ဥပေက္ခာသဟဂတာနိယေဝ၊ နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ကမ္မဝသေန၊ ကံ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဝိပါကာနုဘဝနသ၊ အကျိုးဝိပါက်ကိုခံစားခြင်း၏၊ ဝါ၊ ခံစားသောဝေဒနာ၏။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာရမ္မဏောသု၊ ရုံတို့၌။ အဒုက္ခမသုခဘာဝေါ၊ ဥပေက္ခာ၏အဖြစ်သည်။ ယုတ္တောသင့်၏။ စ၊ ဆက်။ ဝိပါကဘူတာယ၊ ဖြစ်သော။ ဥပေက္ခာယ၊ ၏။ သုခဒုက္ခမဇ္ဈတ္တဘာဝေ၊ သုခအဖြစ် ဒုက္ခအဖြစ် မဇ္ဈတ္တအဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ကမ္မာရမ္မဏ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကုသလဝိပါကာယ၊ ကုသလဝိပါက်ဥပေက္ခာ၏။ ဣဋ္ဌဘာဝေါ စ၊ ဣဋ္ဌအဖြစ်ကိုရင်း။ အကုသလ ဝိပါကာယ၊ ၏။ အနိဋ္ဌဘာဝေါ စ၊ ကိုရင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ အဝသိဋ္ဌာနိ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်မှကြွင်းကုန်သော။ သတ္တတိ သ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏာနိ၊ တို့သည်။ စေတောဘိသခါရာရမ္မဏာပါဒကာဒိဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပေက္ခာသမ္ပယုတ္တာ နိ၊ ယှဉ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋ္ဌပညာသာယ၊ သော။ ဝိညာဏေဟိ၊ စိတ်တို့နှင့်။ ဥပေက္ခာယ၊ ၏။ သမ္ပယုတ္တတာ၊ ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သလက္ခဏံ နာမ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော လက္ခဏာမည်သည်ကား။ အနညသာဓာရဏော၊ တပါးသော တရားတို့နှင့် မဆက်ဆံသော။ သဘာဝေါ၊ တည်း။ အနုဘဝနဋ္ဌ၊ ခံစားခြင်းသည်လည်း။ သဗ္ဗဝေဒနာနံ၊ တို့နှင့်။ သာဓာရဏ လက္ခဏံ၊ ဆက်ဆံသော လက္ခဏာပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုသဘာဝလက္ခဏာကို။ ပဋ္ဌိယတေန၊ သီးသန့်ကိန်းသေ မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ သီးသန့်ကိန်းသေမြဲသော။ အာရမ္မဏေန၊ ဖြင့်။ နိယမေတွာ၊ ၍။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဣဿေန္တော၊ ၍။ ဣတ္ထဘာဝနုဘဝနလက္ခဏံ သုခန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဿ၊ ထိုဣဋ္ဌဖောဋ္ဌဗ္ဗာနုဘဝနလက္ခဏာ၏။ ဗျဘိစာရာဘာဝ တော၊ အနေကန်အဖြစ်၏မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဘုသံ၊ လွန်စွာ။ ဗြူဟနံဝမုနံ၊ ပွါးစေခြင်းတည်း။ ဥပဗြူဟနံ၊ လွန်စွာ ပွါးစေခြင်း။ တယိဒံ၊ ထိုလွန်စွာ ပွါးစေခြင်းကို။ စေတသိကသုခေပိ၊ ဌ်လည်း။ ကာမဋ္ဌ လဗ္ဘတိ၊ အကယ်၍ကား ရအပ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တံ၊ ထိုစေတသိကသုခဌ်ရသော ပွါးစေခြင်းသည်။ သဝိကပ္ပကံ၊ ကြံဆခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ စေတော ဘိသခါရဝသေနာပိ၊ စိတ်ကိုပြုပြင်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒန္တု၊ ဤကာယိကသုခဌ်ရသော ပွါးစေခြင်း သည်ကား။ နိဗ္ဗိကပ္ပကံ၊ ကြံဆခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ သဘာဝသိဒ္ဓတ္တာ၊ သဘောအားဖြင့် ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတော၊ ထိုစေတသိကသုခဌ်ရသော ပွါးစေခြင်းထက်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္ပ ယုတ္တာနံ ဥပဗြူဟနရသန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဿာဒိယတိ၊ သာယာအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဿာဒေါ၊ မည်၏။ သုခ ဝေဒနာ၊ ကို။ (လဗ္ဘတိ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယံ ဘိက္ခဝေ။ပ။ အဿာဒေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဋ္ဌပါဒါနက္ခန္ဓေ၊ ငါးပါးသောဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကို။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ စွဲ၍။ ယံ သုခံ၊ သည်။ ယံ သောမနဿံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤသုခသောမနဿကို။ ပဋ္ဌပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ အဿာဒေါ၊ သာယာဖွယ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။]

[၁၃၈] ကာယနိဿိတတ္တာ၊ ကိုယ်ကိုမှီသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယေ၊ ဌ်။ ဘဝေါ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ကာယိကော၊ ကိုယ်ဌ်ဖြစ် သည်။ သော ဧဝ၊ ထိုကိုယ်ဌ် ဖြစ်သောသဘောသည်သာလျှင်။ အဿာဒေါ၊ သာယာဖွယ်တည်း။ (ဤဖြင့်ကာယိကနှင့် အဿာဒကို ကမ္မဓာရည်းသမာသ်တွဲရန် ပြသည်) တထာ၊ ထိုသို့ကိုယ်ဌ်ဖြစ်သော သာယာဖွယ်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ သာယာဖွယ်ဟု။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာယိကအဿာဒပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ အနုဝဝတ္ထု ကတ္တာ၊ ကာယိန္ဒြေမှတပါးသော တည်ရာဝတ္ထုမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယိန္ဒြိယပဒဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။

ဒုက္ခသ၊ ၏။ လက္ခဏာဒီနိ၊ အစရှိသည်တို့ကို။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

သဘာဝတော ဝါ၊ သဘောရင်းအားဖြင့်သော်ရင်း။ ပရိကပ္ပတော ဝါ၊ ကြံဆသောအားဖြင့်သော်ရင်း။ ဣဋ္ဌသ၊ ဣဋ္ဌ ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ အလိုရှိအပ်သော၊ ဝါ၊ ကောင်းသော။ အာရမ္မဏသ၊ ကို။ အနုဘဝနလက္ခဏံ၊ ခံစားခြင်း လက္ခဏာရှိသော

သဘောသည်။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏာနုဘဝနလက္ခဏံ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယထာ တထာ ဝါ ဣဋ္ဌာကာရသမ္ဘောဂရသန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယထာဘူတေန ဝါ၊ ရှိမြဲတိုင်းမူလည်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဟုတ်မှန်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ အယထာဘူတေန ဝါ၊ ရှိမြဲတိုင်းမဟုတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ မဟုတ်မမှန်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ဣဋ္ဌာကာရေန၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏသ၊ ကို။ သံဘုဇ္ဈနရသံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ပစ္စနုဘဝနကိစ္စံ၊ ရှေးရှုခံစားခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပဿဒ္ဓိ ပဒဋ္ဌာနန္တိ ဣဒံ၊ ပုဒ်ကို။ (ဝုတ္တံ–၌ စပ်) "ပဿဒ္ဓကာယော၊ ဩမ်းသော ကိုယ်ရှိသောသူသည်။ သုခံ၊ ချမ်းသာကို။ ဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။" ဣတိ၊ ဤသို့သော။ သုတ္တပဒံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း၊ ဝါ၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုပဿဒ္ဓိ ပဒဋ္ဌာန်ကို။ နိရာမိသသောမနဿဝသေန၊ အာမိသကင်းသော သောမနဿ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

သောမနဿေ၊ ၌။ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ပြန်သောအားဖြင့်။ ဒေါမနဿဿ၊ ၏။ လက္ခဏာဒီနိ၊ အစရှိသည်တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဒေါမနဿဿ၊ ၏။ ကာမဓာတုယံ (ဇ၀)၊ ကာမဓာတ်၌သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်။ ဧကန္တေန၊ အားဖြင့်။ ဟဒယဝတ္ထုပဒဋ္ဌာနတာ၊ ပဒဋ္ဌာန်ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ တတော၊ ထိုသောမနဿမှ။ ဝိသေသော။ အထူးတည်း။

ဇေတိဿ၊ ဤတရားသဘောအား။ မဗ္ဗေတ္တာသ၊ သဘာဝ, ပရိကပ္ပအားဖြင့် အလယ်အလတ်သဘောရှိသော။ အာရမ္မဏသ၊ ကို။ ဝေဒယိတံ အနုဘဝနံ၊ ခံစားခြင်းဟူသော။ လက္ခဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ မဗ္ဗေတ္တံ၊ အလယ်အလတ်သဘောရှိသော။ ဝေဒယိတံ အနုဘဝနံ၊ ဟူသော။ လက္ခဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဗ္ဗေတ္တာဝေဒယိတ လက္ခဏာ၊ မည်၏။ မဗ္ဗေတ္တာနုဘဝနတော ဇ၀၊ မဗ္ဗေတ္တာရုံကို ခံစားခြင်းကြောင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ အလယ်အလတ်သဘောရှိသော ခံစားခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ သမ္မယုတ္တာနံ၊ တို့ကို။ နာတိဥပဇ္ဇိုဟနမိလာပနရသာ၊ အလွန်မပွါးစေခြင်း မညှိုးနွမ်းစေခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ သန္တာဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာတိ ဣဒံ၊ စကားကို။ အနဝဇ္ဇာယ၊ အပြစ်ကင်းသော။ နိရာမိသာယ၊ အာမိသကင်းသော။ ဥပေက္ခာယ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သဗ္ဗာယ၊ သော။ (ဥပေက္ခာယ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။) နု ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အပ်။

ဣတိ၊ ကား။ ဝေဒနာက္ခန္ဓေ၊ ၌။ ဝိတ္ထာရကထာမုခဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

သညာက္ခန္ဓကထာဝဏ္ဏနာ

၄၅၇။ သဠာယတနလက္ခဏံ နာမ သညာဝါတိအာဒိသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ ယံ။ အကြင်စကားကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဝေဒနာက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေ၀၊ သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဝေဒနာယပိ၊ နှင့်လည်း။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ မယှဉ်သော။ ဝိညာဏံ၊ စိတ်ဝိညာဉ်သည်။ ကာမံ နတ္ထိ၊ အကယ်၍ကား မရှိပေ။ ပန၊ သော်လည်း။ တဿ၊ ထိုဝေဒနာ၏။ သဘာဝတော၊ အားဖြင့်။ ဘိန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကာယစိဝေဒနာယ၊ အချို့သော ဝေဒနာနှင့်။ သမ္မယုတ္တမ္ပိ၊ ယှဉ်သောစိတ်သည်လည်း။ ကာယစိ၊ အချို့သောဝေဒနာနှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ မယှဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သညာယ ပန၊ အားမူကား။ ဣဒါဒိသံ၊ ဣဒါသို့သဘောရှိသော ဝိညာဉ်သည်၊ ဝါ၊ ဣဒါသို့ယှဉ်မယှဉ်သော စိတ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နု ဟိ တံ ဝိညာဏံ။ပ။ သညာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

သဗ္ဗာ၀ါတိ၊ ကား။ စတုဘူမိကာသိ၊ လေးပါးသောဘုံတို့၌လည်းဖြစ်သော။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဝေဒနာ၊ ကို။ ဘိန္နသ ဘာ၀တ္တာ၊ ကွဲပြားသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘေဒနလက္ခဏာဒိတော၊ ကွဲပြားစေသော လက္ခဏာအစရှိသော အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ကွဲပြားကြောင်းလက္ခဏာ အစရှိသောအားဖြင့်။ ဝုတ္တာယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧ၀ံ၊ တူ။ အယံ၊ ဤသညာကို။ နု ဝုတ္တာ၊ မဆိုအပ်။ အယံ ပန၊ ဤသညာသည်ကား။ သဗ္ဗာ၀ေ၊ အလုံးစုံသာလျှင်။ [၁၃၉] သဠာယနလက္ခဏာ၊ အမှတ်ပြု၍ သိခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဇေတိဿ၊ ဤတရားသဘောအား။ နိလာဒိဘေဒဿ၊ အညိုစသည်အပြားရှိသော။ အာရမ္မဏသ၊ ကို။ သဠာယ နံ၊ အမှတ်ပြု၍သိခြင်းဟူသော။ သညံ ကတ္တာ၊ အမှတ်ပြု၍။ ဇာနနံ၊ သိခြင်းဟူသော။ လက္ခဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဠာယနလက္ခဏာ၊ မည်၏။ တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ သာ၊ ထိုသညာကို။ အဘိညာဏေန၊ မှတ်မိကြောင်း အမှတ် အသားဖြင့်။ သဠာယနတော၊ မှတ်သိခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ မှတ်မိခြင်းကြောင့်၊ ပစ္စာဘိညာဏရသာတိ၊ တဖန် အမှတ်အသားဖြင့် မှတ်မိခြင်းကိစ္စရှိသည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ နိမိတ္တေန၊ အမှတ်နိမိတ်ဖြင့်။ သဠာယနကိစ္စာ၊ တဖန် မှတ်မိခြင်း ကိစ္စရှိသော သညာသည်။ ပစ္စာဘိညာဏရသာ၊ မည်၏။ တဿာ၊ ထိုပစ္စာဘိညာဏာရသရှိသောသညာ၏။ (ပ၀တ္တိ–၌စပ်) ဝဳကိသ၊ လက်သွားဖား။ ဒါရုမှိ၊ သစ်သား၌။ အဘိညာဏံ၊ အမှတ်အသားကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ တေန အဘိညာဏေန၊ ထိုအမှတ်အသားဖြင့်။ ပစ္စာဘိဇာနနကာလေ၊ တဖန် မှတ်မိသောကာလ၌။ ပ၀တ္တိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တဒေ၀ေတန္တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ပုန သဠာယနသ၊ တဖန်မှတ်သိခြင်း၏၊ ဝါ၊ တဖန်မှတ်မိခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ပုနသဠာယနပစ္စယော၊ မည်၏။ တဒေ၀၊ ထိုတဖန် မှတ်မိခြင်း၏အကြောင်းသည်ပင်လျှင်။ နိမိတ္တံ၊ အမှတ် နိမိတ်တည်း။ ပုနသဠာယနနိမိတ္တံ၊ နိမိတ်။ တဿ၊ ထိုတဖန် မှတ်မိခြင်း၏အကြောင်းနိမိတ်ကို။ ကရဏံ၊ ပြုခြင်းသည်။ ပုန သဠာယနပစ္စယနိမိတ္တကရဏံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပုနသဠာယနပစ္စယဘူတံ၊ တဖန် မှတ်မိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။

နိမိတ္တကရဏ်၊ အမှတ်နိမိတ်ပြုခြင်းသည်။ ပုနသဒ္ဓာနနပစ္စယနိမိတ္တကရဏ်၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုတဖန် မှတ်မိခြင်း၏ အကြောင်းနိမိတ်ကို ပြုခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ထိုတဖန် မှတ်မိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော အမှတ်နိမိတ်ကိုပြုခြင်းသည်။ အသာ၊ ထိုသညာ၏။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုနသဒ္ဓာနနပစ္စယနိမိတ္တကရဏရသာ၊ မည်၏။ ပုနသဒ္ဓာနနနိမိတ္တကရဏ်၊ တဖန် မှတ်မိခြင်း၏ အကြောင်းနိမိတ်ကို ပြုခြင်းကို။ နိမိတ္တကာရိကာယ၊ အမှတ်နိမိတ်ကို ပြုတတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ (ဤဖြင့် ရှေးသညာ၏ ဂုဏ်ကိစ္စကိုပြသည်) နိမိတ္တေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓာနန္တိယာ စ၊ မှတ်သိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ မှတ်မိသည်လည်းဖြစ်သော။ (ဤဖြင့်နောက်သညာ၏ ဂုဏ်ကိစ္စကို ပြသည်) သဗ္ဗာယ၊ အလုံးစုံသော။ သညာယ၊ နှင့်။ (ယောဇေတဗ္ဗံ–၌ စပ်) သမာနံ၊ တူညီသည်ကိုပြု၍၊ ဝါ၊ တူညီအောင်၊ ဝါ၊ အညီအမျှ။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အဘိနိဝေသကရဏ်၊ မြဲမြံစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကို ပြုခြင်းကို။ "ဣဒမေဝ၊ ဤအရာသည်သာလျှင်။ သစ္စံ၊ မှန်၏။" ဣတိ၊ သို့။ သညာဘိနိဝေသမတ္တေနေဝ၊ သညာဟူသော မြဲမြံစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းမျှဖြင့်သာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အဝိကပ္ပသဘာဝတ္တာ၊ အထူးကြံခြင်း သဘောမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အထူးမကြံတတ်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာဥပဠ္ဠိတဝိသယပဒဋ္ဌာနာ၊ ထင်မြဲတိုင်းသော အာရုံလျှင်နီးသော အကြောင်းရှိ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တာ၊ ညာဏ်နှင့်ယှဉ်သော။ သညာ၊ သည်။ ဉာဏမေဝ၊ ဉာဏ်သို့ သာလျှင်။ အနုဝတ္တတိ၊ အစဉ်လိုက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သာ၊ ထိုဉာဏသမ္ပယုတ်သညာသည်။) အဘိနိဝေသကာရိကာ စ၊ ထင်ပေါ်သည့်အတိုင်း မြဲမြံစွာနှလုံးသွင်းခြင်းကို ပြုတတ်သည်ဝင်း။ ဝိပရိတဂ္ဂါဟိကာ စ၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်းစွာ ယူတတ်သည်ဝင်း။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧတေနေဝ၊ ဤစကားဖြင့်ပင်လျှင်။ သမာဓိသမ္ပယုတ္တတာယ၊ သမာဓိနှင့်ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အစိရဋ္ဌာနတာ စ၊ ရှည်မြင့်စွာ မတည်သည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ရာဂဒိဋ္ဌိမာနာဒိသမ္ပယုတ္တာယ၊ ရာဂဒိဋ္ဌိမာနစသည်တို့နှင့် ယှဉ်သော။ သညာယ၊ ၏။ ရာဂါဒိအနုဝတ္တိကဘာဝေါ၊ ရာဂစသည်သို့ အစဉ်လိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။

ဣတိ၊ ကား။ သညာဂ္ဂန္ဓေ၊ ၌။ ဝိတ္ထာရကထာမုခဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

သခ်ါရက္ခန္ဓကထာဝဏ္ဏနာ

၄၅၈။ ရာသိကရဏလက္ခဏန္တိ၊ ကား။ သမ္ပိဏ္ဏနလက္ခဏံ၊ ပေါင်းစုခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ တတော၊ ထိုသို့ ပေါင်းစုခြင်းလက္ခဏာ ရှိသောကြောင့်။ သခ်ါရာ၊ ရတို့ကို။ အာယူဟနရသာ၊ ပေါင်းစုခြင်းကိစ္စရှိကုန်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ စေတနာပဓာနတာယ၊ စေတနာပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သခ်ါရက္ခန္ဓမ္မာ၊ နွာတရားတို့ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့ (ရာသိကရဏလက္ခဏာ အာယူဟနရသာ ဟူ၍)။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ကိं ပန တန္တိ သခ်ါရာယေဝါတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သဒ်ေတမဘိသခ်ေရာန္တိတိ၊ ကား။ ယထာ၊ ရာအားဖြင့်။ သခ်ံတံ၊ ပြုပြင်အပ်သည် ရှိသော်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ သမ္ဘဒေ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ နိပ္ဖန္နံ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဘိသခ်ေရာန္တိ၊ ပြုပြင်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝိပ္ပါရပစ္စုပဋ္ဌာနာတိ ဧတ္ထ၊ ပါဋ္ဌ၌။ ဝိပ္ပါရော နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဝိပ္ပါရဝန္တာ၊ လှုပ်လှုပ်ရွရွ ကြောင့်ကြဗျာပါရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗျာပါရပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ကြောင့်ကြဗျာပါရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ဉာဏ်အား ရှေ့ရှုထင်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

တသ္မိံ တသ္မိံ စိတ္တေ၊ ထိုထိုစိတ်သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ သော်။ နိယမေန၊ အမြဲတမ်း ကိန်းသေအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်။ နိယတာ၊ မည်ကုန်၏။ သရူပေန အာဂတာတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်တည်းဟူ၍။ ပိဋ္ဌိဝတ္တကေ၊ ကျောဘက်၌ ဖြစ်သည်–လည်သည်တို့ကို။ အကတ္တာ၊ မပြုမူ၍။ ပါဋိယာ၊ ၌။ သရူပေနေဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ အာဂတာ၊ ကုန်သော။ ။ ကဒါစိဒေဝ၊ တရံတခါ၌သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်။ နိယတာ၊ မြဲကုန်သည်။ နှ၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိယတာ၊ မည်ကုန်၏။ အနိယတာ၊ အနိယတသခ်ါရတို့သည်။ [၁၄၀] ဧကဏ္ဍေ၊ တပေါင်းတည်း။ ယဒိပိ နှ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အကယ်၍ကား မဖြစ်ကုန်။ ပန၊ သော်လည်း။ တသ္မိံ စိတ္တေ၊ ထိုပဋ္ဌမမဟာကုသိုလ်စိတ်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနမမ္ဘတာယ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဆတ္တိံ သာတိ၊ ၃ဖြ–ပါးတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာပိ စ နှ ဧကတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၄၅၉။ ဖုသတီတိ၊ ဖုသတိ–ဟူသော ဝစနတ္ထသည်။ ကတ္တုနိဒ္ဒေသော၊ ကတ္တားကိုပြသော ဝစနတ္ထတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ပြရာ၌။ ယံ ကာရဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ လျှင်။ ဝါ၊ ကား။ ဧတေန၊ ဖြင့်။ ဖုသန္တိ၊ တွေ့ထိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖသော၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ တံ၊ ထိုအာရုံကို။ ဖုသနလက္ခဏေန၊ တွေ့ထိခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ ဖဿေန၊ ဖြင့်။ ဖုသန္တာ ဝိယ၊ တွေ့ထိကုန်ဘိသကဲ့သို့။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ အာရမ္မဏဖုသနမတ္တံ၊ အာရုံကိုတွေ့ထိခြင်းမျှသည်။ ဖဿော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ သာဓနတ္ထယမ္ပိ၊ သာဓနသုံးပါးအပေါင်းသည်လည်း။ ယုဇ္ဇတေဝ၊ သင့်သည်သာလျှင်တည်း။ သဘာဝဓမ္မေသု၊ သဘောတရားတို့၌။ ကတ္တုကရဏသာဓနဝစနံ၊ ကတ္တုသာဓန ကရဏသာဓနကိုဆိုခြင်းသည်။ တဒါကာရသမာရောပနတော၊ ထိုကတ္တားအခြင်းအရာ ကရိုဏ်းအခြင်းအရာကို တင်သောအားဖြင့်။ ပရိယာယကထာ၊ ပရိယာယ်စကားတည်း။

ဘာဝသာဓနဝစနမေဝ၊ ဘာဝသာဓနကိုဆိုခြင်းသည်သာလျှင်။ နိပ္ပရိယာယကထာ၊ မုချဖြစ်သောစကားတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖုသနလက္ခဏောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယဉ္စိတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ယထာဝုတ္တလက္ခဏာဒိသမတ္ထနံ၊ အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော လက္ခဏာစသည်ကို ပြီးစေကြောင်းဖြစ်သော ဒဋ္ဌိစကားတည်း။ အယံ ဓမ္မော၊ ဤဖဿတရားသည်။ စေတသိကော၊ စိတ်၌ ဖြစ်သောတရားသည်။ ယဒိ(သိယာ)၊ အံ့။ သွာယံ၊ ထိုဖဿသည်။ အရူပဓမ္မော၊ နာမ်တရားသည်။ သမာနော၊ လျက်။ ကထံ၊ သို့လျှင်။ ဖုသနလက္ခဏော စ၊ တွေ့ထိခြင်းလက္ခဏာရှိသည်ရင်း။ သံဃဋ္ဋနရသာဒိကော စ၊ သံဃဋ္ဋနရသစသည်ရှိသည်ရင်း။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အန္တောလီနံ၊ အတွင်း၌ငုပ်နေသော။ စောဒနံ၊ ကို။ ဟဒယေ၊ နှလုံး၌။ ဌပေတွာ၊ ၍။ တဿ၊ ထိုစောဒနာကို။ သောခနတ္ထံ၊ သုတ်သင်ရှင်းလင်းခြင်းအကျိုးငှါ။ အရူပဓမ္မောပိ သမာနောတိ အာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဖုသနာကာရေနေဝ ပဝတ္တိတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ အရူပဿာပိ၊ နာမ်ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ တဿဓမ္မဿ၊ ထိုဖဿတရား၏။ အယံ သဘာဝေါ၊ ဤတွေ့ထိခြင်းသဘောသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တဿ၊ ၏။ သာဖုသနာကာရပ္ပဝတ္တိ၊ ထိုတွေ့ထိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ပရိဗျတ္တာ ဟောတိ–၌ စပ်) အမ္မိလအမ္မပက္ကာဒိ၊ ချဉ်သောသရက်သီးမှည့် အစရှိသည်ကို။ ခါဒန္တံ၊ ခဲစားသောသူကို။ ပဿန္တဿ၊ တွေ့မြင်သော။ ပရဿ၊ တပါးသောသူ၏။ ခေဠုပ္ပတ္တိ၊ တံတွေး၏ဖြစ်ခြင်းဌာန်း။ ပရံ၊ တပါးသောသူကို။ ဝိဗာဓိယမာနံ၊ နှိပ်စက်အပ်သည်ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ ဒယာလုကဿ၊ သနားတတ်သောသူ၏။ သရီရကမ္မနံ၊ ကိုယ်၏တုန်လှုပ်ခြင်းဌာန်း။ ရက္ခသာခဏ္ဍေ၊ သစ်ပင်ကိုင်းဖျားခဲ့။ ဒုဋ္ဌတံ၊ မကောင်းသဖြင့်တည်သော။ ပုရိသံ၊ ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ ဘူမိယံ၊ ၌။ ဌိတဿ၊ တည်သော။ ဘီရကပုရိသဿ၊ ကြောက်တတ်သော ယောကျ်ား၏။ ဧယ်စလနံ၊ ခြေသလုံး၏တုန်လှုပ်ခြင်းဌာန်း။ ဝိသာစာဒိဘာယိ တမ္ဘံ၊ တစ္ဆေ မြေဘုတ် အစရှိသော ကြောက်မက်ဖွယ်ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ ဥရက္ခမ္ဘော၊ ပေါင်၏တောင့်ခြင်းဌာန်း။ ဣတိ ဧဝမာဒိသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ ပရိဗျတ္တာ၊ အလွန်ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဧကဒေသေနာတိ၊ ကား။ ကဋ္ဌဒ္ဒယာဒိ ဝိယ၊ သစ်သားနှစ်ခုအပေါင်း အစရှိသည်ကဲ့သို့။ အတ္တနော၊ ၏။ ဧကပဿေန၊ တဖက်သော နံပါးဖြင့်။ အနလ္လီယမာနောပိတိ၊ ကား။ အသံသိလိဿမာနောပိ၊ မကပ်ငြိငြားသော်လည်း။ (သိမူနှင့်အညီပင်၊ ဒိဝါဒိဂိဏ်း–သိလိသဓာတ်ဖြင့်ပြီးသည်) ဖဿသ၊ ၏။ အနလ္လီယမာနသံဃဋ္ဋနမေဝ၊ မကပ်ငြိပဲတိုက်ခိုက်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ရူပသဒ္ဒေဟိ၊ အဆင်းအသံတို့နှင့်၊ ဝါ၊ ရူပါရုံ သဒ္ဒါရုံတို့နှင့်။ သာမည်၊ တူသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝိသယဘာဝေါ၊ အာရုံ၏အဖြစ်သည်။ (သာမည်၊ သည်။) နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ စက္ခုသောတာနိ၊ တို့ကို။ အနလ္လီယမာနာ ဧဝ၊ မကပ်ငြိသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပသဒ္ဒါ၊ အဆင်းအသံတို့ကို၊ ဝါ၊ ရူပါရုံသဒ္ဒါရုံတို့ကို။ ဖုသိတန္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တာ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ (အာရမ္မဏံ၊ ကို။ အနလ္လီယမာနသေဝ၊ မကပ်ငြိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။) ဖဿသ္သာပိ၊ ၏လည်း။ အာရမ္မဏဖုသနသံဃဋ္ဋနာနိ၊ အာရုံကိုတွေ့ထိခြင်း တိုက်ခိုက်ခြင်းတို့ကို။ (ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ဖဿသ၊ ၏။ သံဃဋ္ဋနဋ္ဌ၊ တိုက်ခိုက်ခြင်းသည်လည်း။ စိတ္တာရမ္မဏာနံ၊ စိတ်နှင့် အာရုံတို့၏။ သန္ဓိပတနဘာဝေါ ဧဝ၊ ပေါင်းဆုံမိသည်၏အဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ စိတ္တာမာရမ္မဏာ သံဃဋ္ဋေတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ (ဧတေန၊ ဤစိတ္တာမာရမ္မဏာ သံဃဋ္ဋေတိ–ဟူသောပါဠိဖြင့်။) ကိစ္စဋ္ဌေန၊ ကိစ္စဟူသောအနက်ရှိသော။ ရသေန၊ ဖြင့်။ သံဃဋ္ဋနရသတာ၊ သံဃဋ္ဋနရသရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝတ္ထာရမ္မဏသန္ဓိပါတေန၊ ဝတ္ထုနှင့် အာရုံတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့်။ သမ္ဘဒ္ဓေတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံဃဋ္ဋနသမ္ဘတ္တိကော၊ ဝတ္ထုနှင့် အာရုံတို့၏ တိုက်ခိုက်ခြင်းဟူသော ပြည့်စုံခြင်းရှိသော။ ဖဿော၊ ကို။ သံဃဋ္ဋနရသော၊ သံဃဋ္ဋနရသရှိသည်ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဒွေ၊ နှစ်ဖက်ကုန်သော။ ပါဏီ၊ လက်တို့ကို။ ဝဇ္ဇေယျုံ၊ တီးကုန်ရာ၏။ ဣတိအာဒိသု၊ ဤသို့ အစရှိသည်တို့၌။ ပါဏိသ၊ လက်တဖက်၏။ ပါဏိမှိ၊ လက်တဖက်၌။ သံဃဋ္ဋနံ၊ တိုက်ခိုက်ခြင်းသည်။ တမ္ဘိသေသဘူတာ၊ ထိုလက်နှစ်ဖက်တို့၏ အထူးဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပဓမ္မာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ)ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ စိတ္တသ၊ ၏။ အာရမ္မဏော၊ ၌။ သံဃဋ္ဋနံ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော–၌ စပ်) တမ္ဘိသေသဘူတော၊ ထိုစိတ်၏အထူးဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဧကော၊ တခုသော။ စေတသိကဓမ္မော၊ စိတ်၌ဖြစ်သော စေတသိက်တရားဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးကုန်သော ဒွါရအာရုံဝိညာဉ်တို့၏။ သဂ်တိ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ ဖဿော၊ တည်း။ (တနည်း) သဂ်တိ၊ ကြောင့်။ ဖဿော၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ [၁၄၁] စက္ခုရူပဝိညာဏာဒိနံ၊ တို့၏။ သဂ်တိဝသေန၊ ပေါင်းဆုံခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ၊ ကြောင့်။ တိကသန္ဓိပါတသခ်ါတသာတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တဿ ဖဿဿ၊ ၏။ ကာရဏာဘူတော၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တဒနုရူပေါ၊ ထိုဖဿအားလျော်သော။ သမန္နာဟာရော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ တဒေဝသမန္နာဟာရော၊ ရမည်၏။ ဣန္ဒြိယဿ၊ စက္ခု အစရှိသောဣန္ဒြေ၏။ တဒဘိမုခဘာဝေါ စ၊ ထိုအာရုံသို့ ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ အာဝဇ္ဇနာယ၊ ၏။ အာရမ္မဏကရဏံ စ၊ အာရုံပြုခြင်းသည်ရင်း။ ဝိသယဿ၊ အာရုံ၏၊ ဝါ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟတာ အဘိသခ်တာ၊ အထူးပြုပြင်အပ်သည်၏အဖြစ်မည်၏။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဝိသယဘာဝကရဏံ၊ အာရုံအဖြစ်ကိုပြုခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ နိစ္စမ္မာ၊ အရေမရှိသော။ ဂါဝီ၊ နွားမသည်။ ယံ ယံ ဌာနံ၊ အကြင်အကြင်အရပ်သို့။ ဥပဂတာ၊ ကပ်ရောက်၏။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ ဒုက္ခမေဝ၊ သို့သာလျှင်။ ပါပုဏာတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဖဿော၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဝေဒနာ စ၊ သည်လည်း။ ဒုက္ခသလ္လာဒိသဘာဝါ၊ ဆင်းရဲ ရှူးဝင်သောငြောင့် စသည် သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာ ဓိဋ္ဌာန။ပ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၄၆၀။ အဘိသန္ဒဟတိ ပဗန္ဓတိ၊ (အာရုံ၌ သမ္မယုတ်တရားတို့ကို) ဖွဲ့စပ်တတ်၏။ ပဝတ္တေတိ၊ (ဌင်းတို့ကို) ဖြစ်စေတတ်၏။ စေတနာဘာဝေါ၊ ဆေတနာ၏ အဖြစ်ဟူသည်။ ဗျာပါရဘာဝေါ၊ ကြောင့်ကြရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ အာယူဟနံ၊ နဟူသည်။ စေတယနံ၊ စေ့ဆော်ခြင်းတည်း။ ဣရိယနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းတည်း။ သံဝိဒဟနံ၊ နဟူသည်။ ဝိစာရဏံ၊ စိရင်ခြင်း–စိမ်ခြင်းတည်း။ အာယူဟနရသာယ၊ ရသရှိသော။ စေတနာယ၊ နာသည်။ ပဝတ္တမာနာယ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ သမ္မယုတ္တာဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ယထာသကံ ကိစ္စပ္ပသုတာ၊ မိမိ မိမိနှင့်ဆိုင်သောကိစ္စ၌ ကြောင့်ကြစိုက်ထုတ် ပြုလုပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုစေတနာကို။ သကိစ္စပရကိစ္စသာဓိကာ၊ မိမိကိစ္စ သူတပါးကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သည်ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဧဋ္ဌသိဿာ၊ တပည့်ကြီးသည်။ ပရေ၊ တပါးသောပညာသင်ဖက် တပည့်တို့ကို။ သဗ္ဗာယနေ၊ ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ခြင်း၌။ ဥယျောဇေန္တော၊ နှိုးဆော်တိုက်တွန်းလျက်၊ ဝါ၊ တိုက်တွန်းလိုသည်ဖြစ်၍။ သယမ္ပိ၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း။ သဗ္ဗာယတိ၊ ၏။ မဟာဝမ္ဘကိမ္ပိ၊ လက်သွားကြီးသည်။ ဝမ္ဘကိကမ္မံ၊ လက်သွားအမှုကို။ ကာတုံ၊ ၄ါ။ အာရဒ္ဓေ၊ အားထုတ်လတ်သော်။ ဣတရေပိ၊ ဣမိမှတပါးသော လက်သွားငယ်တို့သည်လည်း။ ကရောန္တိယေဝ၊ ပြုလုပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဥဿဟနဘာဝေနာတိ၊ ကား။ အာဒရကရဏဘာဝေန၊ ရှိသေစွာ ပြုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ရှိသေစွာပြုစေသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ သာ၊ ထိုစေတနာသည်။ သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ အာဒရဘူတာ၊ ရှိသေစွာ ဖြစ်လတ်သော်။ သမ္မယုတ္တာဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အာဒရယတိ၊ ရှိသေစွာ ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဝါ၊ ရှိသေစွာ ပြုစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ဣသိ့သိအပ်၏။ ဥဿာဟနံ၊ အားထုတ်စေခြင်းကို။ အာယူဟနဝသေန၊ စေ့ဆော်တိုက်တွန်းခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝိရိယသာဟဝသေန၊ ဝီရိယဟူသော အားထုတ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နဒ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ အပ်။

၄၆၁။ ဝိရဘာဝေါတိ၊ ကား။ ယေန၊ အကြင်သဘောတရားဖြင့်။ ဝိရောနာမ၊ ရဲရင့်သောသူမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော ဓမ္မော၊ ထိုသဘောတရားတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဝိမိနာ၊ အစီအရင်ဖြင့်။ ဣဒါရေတမ္ဗံ ပဝတ္တေတမ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝီရိယံ၊ မည်၏။ ဥဿာဟော၊ ဥဿာဟ–ဟူသည်။ (ဥဿဟနလက္ခဏ–ပုဒ်မှ ဥဿဟန–ကို ပရိယာယ်ဖြင့်ထုတ်သည်) တံတံကိစ္စသမာရမ္ဘော ဝါ၊ ထိုထိုကိစ္စကိုအားထုတ်ခြင်းသည်ဌင်း။ ပရက္ကမော ဝါ၊ အဆင့်ဆင့်အားထုတ်ခြင်းသည်ဌင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဥပတ္ထမ္ဘနံ၊ နဟူသည်။ သမ္မယုတ္တာဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ကောသဇ္ဇပက္ခေ၊ ပျင်းရိခြင်းအဖို့၌။ ပတိတုံ၊ ကျခြင်း၄ါ။ အဒတ္တာ၊ မပေးမူ၍။ ဓာရဏံ၊ ဆောင်ထားခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ အနုဗလပ္ပဒါနံ၊ တဆင့်အားပေးခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ သမ္မဂ္ဂဏှနံ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းတည်း။ သံသီဒနပဋိပက္ခော၊ ဆုတ်နစ်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ တရားသည်။ အသံသီဒနံ၊ မည်၏။ သံသီဒနာဘာဝမတ္တံ၊ ဆုတ်နစ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းမျှသည်။ နဲ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသံသီဒနဘာဝေန၊ ဆုတ်နစ်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်အဖြစ်ဖြင့်။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသံသီဒနဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သံဝေဂပဒဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ အဋ္ဌသံဝေဂပုဗ္ဗဏ္ဏယ၊ ရှစ်ပါးသောသံဝေဂ ရှေ့သွားရှိသော။ ကုသလကိရိယာယ၊ ကုသိုလ်ကိုပြုခြင်း၌။ ဝီရိယာရမ္ဘဝတ္ထုပဒဋ္ဌာနံ၊ ဝီရိယာရမ္ဘဝတ္ထုလျှင် နီးသော အကြောင်းရှိ၏။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။ ဂန္တမ္ဘေ၊ သွားအပ်လတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။ ဂတော၊ သွားအပ်ပြီးသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကမ္မံ၊ အမှုကို။ ကာတမ္ဘံ၊ ပြုအပ်လတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပ္ပမတ္တာ ကော၊ အနည်းငယ်သော။ အာဗာဓော၊ အနာသည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ၏။ ဂိလာနာ ဝုဋ္ဌိတော၊ သူနာဖြစ်ပြီး၍ထခဲ့သည်၊ ဝါ၊ အနာရောဂါမှ ထခဲ့ပြီး ကျန်းမာပြီးသည်။ ဂေလညာ၊ အနာရောဂါမှ။ အစိရဝုဋ္ဌိတော၊ မကြာမြင့်မီ၌ထခဲ့သည်၊ ဝါ၊ ထ၍ မကြာသေးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂါမံ ဝါ၊ ရွာသို့ဖြစ်စေ။ နိဂမံ ဝါ၊ နိဂုံးသို့ဖြစ်စေ။ ပိဏ္ဍာယ၊ ၄ါ။ ဝိစရန္တော၊ သွားသည်လှည့်လည်သည်ရှိသော်။ လူခသ ဝါ၊ ခေါင်းပါးခြောက်သွေ့သည်လည်းဖြစ်သော။ ပဏီတသ ဝါ၊ ဖြစ်သော။ ဘောဇနသ၊ ကို။ ယာဝဒတ္ထံ၊ အလိုရှိတိုင်း။ ပါရိပူရိံ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံစွာ။ နဲ လဘတိ၊ မရ။ပ။ ပါရိပူရိံ၊ ပြည့်စုံစွာ။ လဘတိ၊ ရ၏။ ဣတိ ဇဝ်၊ သို့။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ အနုရူပပစ္စဝေက္ခဏာသဟိတာနိ၊ သင့်လျော်သောဆင်ခြင်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဇေတာနိ အဋ္ဌ၊ ဤရှစ်ပါးတို့သည်။ ဝီရိယာရမ္ဘဝတ္ထူနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ တံမူလကာနိ၊ ထိုရှစ်ပါးလျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်သော။ ပစ္စဝေက္ခဏာနိ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းတို့သည်။ (ဝီရိယာရမ္ဘဝတ္ထူနိ၊ မည်ကုန်၏။)

[၁၄၂] ၄၆၂။ အတ္တနာ၊ သည်။ အနုပါလေတမ္ဘာနံ၊ လျော်စွာစောင့်ရှောက်အပ်ကုန်သော။ သဟဇာတမ္ဘာနံ၊ တို့ကို။ အနုပါလနံ၊ လျော်စွာစောင့်ရှောက်ခြင်းသည်။ ဇီဝိတသ၊ ၏။ ဗျာပါရော၊ ရတည်း။ တဋ္ဌ၊ ထိုဇီဝိတသည်လည်း။ နေသံ၊ ထိုသဟဇာတ်တရားတို့၏။ ဇီဝနံ၊ အသက်ရှင်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဇီဝိတကို။ တသ (ဇီဝနသ)၊ ထိုသဟဇာတ်တရားတို့၏ အသက်ရှင်ခြင်း၏။ ကာရဏဘာဝံ၊ အဖြစ်ကို။ ပုရက္ခတွာ၊ ရှေ့ခံပြု၍။ ဇီဝန္တိ တေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တမ္ပိ၊ ထိုဇီဝိတသည်လည်း။ အတ္ထတော၊ သရုပ်တရားကိုယ်အားဖြင့်။ အသ၊ ထိုသဟဇာတ်တရားအပေါင်း၏။ (ဤပုဒ်ပိုဟန်ရှိ၏) ဇီဝနမေဝ၊ အသက်ရှင်ခြင်းမျှသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇီဝနမတ္တမေဝ ဝါ တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၄၆၃။ အာခိယတီတိ၊ ကား။ ဌပေတိ၊ ထားတတ်၏။ အဝိသာရော၊ ရ–ဟူသည်။ အတ္တနော ဇဝ၊ ၏သာလျှင်။ အဝိသရဏသဘာဝေါ၊ မပျံ့သွားခြင်းသဘောတည်း။ အဝိက္ခေပေါ၊ ပ–ဟူသည်။ သမ္မယုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အဝိက္ခိတ္တတာ၊ မပျံ့လွင့်သည်၏ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ယေန၊ အကြင်သဘောတရားဖြင့်။ သမ္မယုတ္တာ၊ တို့သည်။ အဝိက္ခိတ္တာ၊ မပစ်လွင့်အပ်ကုန်သည်၊ ဝါ၊ မပျံ့လွင့်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သော ဓမ္မော၊ သည်။ အဝိက္ခေပေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊

ဤသို့သိအပ်၏။ အဂ္ဂပသမလက္ခဏာသ၊ မငြိမ်သက်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ ဝိက္ခေပသ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း၏။ ပဋိပက္ခတာယ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တသ၊ ၏။ ဥပသမနာကာရေန၊ ငြိမ်သက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပသမပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ မည်၏။ ဝိသေသတောတိ၊ ကား။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ သုခဝိရဟိတောပိ၊ သုခမှကင်းသည်လည်းဖြစ်သော။ သမာဓိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသေး၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဒီပစ္စိနီ ဒဿနေန၊ ဆီမီးလျှံဟူသော စံပြဥပမာဖြင့်။ သမာဓိဿ၊ ၏။ သန္တာနဋ္ဌိတိဘာဝံ၊ အစဉ်သန္တာန်အားဖြင့် တည်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

၄၆၄။ သဒ္ဒဟန္တိ ဧတာယာတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ သဒ္ဒဟနကိရိယာယ၊ ယုံကြည်ခြင်းကြိယာဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ (ပစ္စယဋ္ဌ စပ်) တတ္ထ၊ ထိုယုံကြည်ခြင်းကြိယာ၌။ အာဓိပစ္စဘာဝေန၊ အစိုးရသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သဒ္ဓါယ၊ သဒ္ဓါ၏။ ပစ္စယတံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ။ မှန်။ တဿာ၊ ထိုသဒ္ဓါ၏။ (ဘာဝ သမ္ဓန်) ဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ တထာပစ္စယဘာဝေ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သဒ္ဒဟတီတိ၊ ယုံကြည်၏ဟူသော။ ဝေါဟာရော၊ ရသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒ္ဒဟနံ၊ နှ– ဟူသည်။ သဒ္ဓေယျဝတ္ထုနော၊ ယုံကြည်အပ်သောဝတ္ထုကို။ ပတ္တိယာယနံ၊ ယုံကြည်ခြင်းတည်း။ ဧတိဿာ၊ ဤတရားသဘောအား။ တံ (သဒ္ဒဟနံ)၊ ထိုယုံကြည်ခြင်းဟူသော။ လက္ခဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဒဟနလက္ခဏာ၊ မည်၏။ သြကပ္ပနလက္ခဏာ တိ၊ ကား။ အနုပဝိသိတ္တာ၊ သက်ဝင်၍။ ဧတံ၊ ဤဝတ္ထုသည်။ ဧဝံ၊ ဤအတိုင်းပင် မှန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကပ္ပနလက္ခဏာ၊ ကြံဆခြင်း–ယုံကြည်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ကာလုသယိယမလံ၊ နောက်ကျူသည်၏အဖြစ်ဟူသော အညစ်အကြေးကို၊ ဝါ၊ နောက်ကျူခြင်း အညစ်အကြေးကို။ ဝိဓမေတ္တာ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ သမ္မယုတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ဝါ၊ ကား။ ပုဂ္ဂလသေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပသာဒနံ၊ ကြည်လင်စေခြင်းဟူသော။ အနာဝိလဘာဝကရဏံ၊ မနောက်ကျူသည်၏ အဖြစ်ကိုပြုခြင်းဟူသော။ ရသော၊ ကိစ္စ သည်။ ဧတိဿာ၊ ဤတရားသဘောအား။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပသာဒနရသာ၊ မည်၏။ ပဂ္ဂန္ဒနံ၊ ပြေးဝင်ခြင်းဟူ သည်။ အဓိမုစ္စနဝသေန၊ နှလုံးသွင်း ညွှတ်ကိုင်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာရမ္မဏသ၊ အာရုံသို့။ အနုပဝိသနံ၊ သက်ဝင်ခြင်းတည်း။ အကာလုသဘာဝေါ၊ မနောက်ကျူသည်၏အဖြစ်သည်။ အကာလု သိယံ၊ မည်၏။ အနာဝိလဘာဝေါ၊ မနောက်ကျူသည်၏အဖြစ်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပသာဒနီယဋ္ဌာနေသု၊ ကြည်ညိုအပ်–ကြည်ညိုထိုက်သော အရာတို့၌။ ပသာဒဝိပရီတံ၊ ကြည်ညိုခြင်းမှ အပြန်ဖြစ်သော။ အကုသလံ၊ သည်။ အဿဒ္ဓိယံ စ၊ ဒ္ဓိယလည်းမည်၏။ မိစ္ဆာဓိမုတ္တိ စ၊ မုတ္တိလည်းမည်၏။ တပ္ပစ္စနီကောဝ၊ ထိုအဿဒ္ဓိယ, မိစ္ဆာဓိမုတ္တိ၏ ဆန့်ကျင် ဖက်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပသာဒဘူတော၊ ကြည်လင်ခြင်း–ယုံကြည်ခြင်းသဘောဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝတ္ထုဂုတော၊ ယုံကြည်ထိုက်– ကြည်ညိုထိုက်သော ဝတ္ထု၌တည်သော။ နိစ္ဆယော၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ အဓိမုတ္တိ၊ မည်၏။ ယေဝါပနကာဓိမောက္ခော၊ ယေဝါ ပန–ဖြင့် ဟောအပ်သော အဓိမောက္ခစေတသိက်သည်။ နှ၊ မဟုတ်။ ရတနတ္တယံ စ၊ ရတနာသုံးပါး အပေါင်းသည်ရင်း။ ကမ္မံ စ၊ ကံသည်ရင်း။ ကမ္မဖလဉ္စ၊ ကံ၏အကျိုးသည်ရင်း။ သဒ္ဓေယျဝတ္ထု၊ ယုံကြည်ထိုက်–ကြည်ညိုထိုက်သော ဝတ္ထုမည်၏။ သပ္ပုရိသသံသေဝနသဒ္ဓမ္မသဝနယောနိသောမနသိကာရ ဓမ္မာနုဓမ္မပွဋိပတ္တိယော၊ သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲခြင်း, သူတော်ကောင်း တရားကို ကြားနာခြင်း, အသင့်လမ်းမှန်ဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း, လောဘကုတ္တရာတရားကိုးပါး အားလျော်သော အကျင့်ကိုကျင့်ခြင်း တို့သည်။ သောတာပတ္တိယင်္ဂါနိ၊ သောတာပတ္တိအင်္ဂါတို့မည်ကုန်၏။ ကုသလဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ အာဒါနေ၊ ယူရာ၌။ ဟတ္ထော ဝိယ၊ လက်ကဲ့သို့ရင်း။ (အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာသစ်နှင့်အညီ သြကာရန္တသာ သင့်သည်) သဗ္ဗသမ္ဘတ္တိသမ္ဘာဒနေ၊ အလုံးစုံသော ပြည့်စုံခြင်း–စည်းစိမ်တို့ကို ပြီးစေရာ၌။ ဝိတ္ထံ ဝိယ၊ ဥစ္စာရတနာကဲ့သို့ရင်း။ အမတကသိဖလဖလနေ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်တည်း ဟူသော ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးခြင်း၏အကျိုးကို ပြီးစေရာ၌။ ဗီဇံ ဝိယ၊ မျိုးစေ့ကဲ့သို့ရင်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။

၄၆၅။ သရန္တိ ဧတာယာတိ၊ ပါဠိဖြင့်။ (အဋ္ဌသာလိနီနှင့်အညီ ဧတာယ–သာသင့်သည်) သရဏကိရိယာယ၊ အောက်မေ့ခြင်းကြိယာဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ တတ္ထ၊ ထိုအောက်မေ့ခြင်းကြိယာ၌။ အာဓိပစ္စဘာဝေ န၊ အစိုးရသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သတိယာ၊ ၏။ ပစ္စယတံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တဿာ၊ ထိုသတိ၏။ ဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ တထာပစ္စယဘာဝေ၊ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ တံသမင်္ဂီပုဂ္ဂလော၊ ထိုသတိနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သရတီတိ၊ အောက်မေ့တတ်သည်ဟူသော။ ဝေါဟာရော၊ ရသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (အဘိဓမ္မာဝတာ ရဋီကာသစ်အလိုအားဖြင့် "တံသမင်္ဂီပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သရတီတိ၊ အောက်မေ့သည်ဟူ၍။ ဝေါဟရီယတိ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်၏"ဟု အနက်ပေး) ဥဒကေ၊ ၌။ အလာဗု ဝိယ၊ ဗူးကဲ့သို့။ ဝိလဝိတ္တာ၊ ပေါ်မျောရ၍။ ဂန္ဓဗ္ဗေ၊ ၄ါ။ အဒတ္တာ၊ မပေးမူ၍။ ပါသာဏသ၊ ကျောက်ခဲကို။ (ဥဒကေ၊ ၌။ ဌပနံ ဝိယ၊ ချထားခြင်းကဲ့သို့။) [၁၄၃] နိစ္စလသ၊ လှုပ်ရှားခြင်းမရှိသော။ အာရမ္မဏသ၊ ကို။ ဌပနံ၊ ထားခြင်းဟူသော။ သရဏံ၊ အောက်မေ့ခြင်းသည်။ အသမ္မုဋ္ဌတာကရဏံ၊ မမေ့သည်၏အဖြစ်ကိုပြုခြင်းသည်။ အပိလာ ပနံ၊ မည်၏။ သမ္မောသပစ္စနိကံ၊ မေ့ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော။ ကိစ္စံ၊ သည်။ အသမ္မောသော၊ မည်၏။ သမ္မောသာဘာဝ မတ္တံ၊ မေ့ခြင်း၏ မရှိခြင်းမျှသည်။ နှ၊ မဟုတ်။ သတာရကျေန စေတသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ အာရက္ခပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မည်၏၊ ဝါ၊ မည်၏ဟူ၍။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) ဧတာယ၊ ဤတရားသဘောဖြင့်။ အညတော၊ တပါးသော အာရုံမှ။ အာဂန္ဓာ၊ လာ၍။ စိတ္တံ၊ သည်။ (သိမှုနှင့်အညီပင်) ဝိသယေ၊ (ရှုသင့်သော)အာရုံ၌။ အဘိမုခေါ၊ ရှေးရှုသည်။ (အဘိ မုခံ–ဟု ရှိသင့်၏) ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိသယာဘိမုခဘာဝေါ၊ မည်၏။ သတိ၊ သတိကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။)

သတိယာ၊ ၏။ ဝတ္ထုဟုတာ၊ တည်ရာအာရုံဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ကာယာဒယောဝ၊ ကာယ အစရှိသည်တို့သည်သာလျှင်။ ကာယာဒိသတိပဋ္ဌာနာနိ၊ ပဋ္ဌာနတို့မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပုရိမာ၊ ရှေးခ၌ဖြစ်သော။ သတိ ဧဝ၊ သတိသည်ပင်လျှင်။ ပစ္ဆိမာယ၊ နောက်ခ၌ဖြစ်သော သတိ၏။ ပဒဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။

၄၆၆။ ကာယဒုစ္စရိတာဒီဟိတိ၊ ဟူသောပုဒ်သည်။ ဟေတုမှိ၊ ဟိတ်အနက်၌။ ကရဏာဝစနံ၊ ကရိဏ်းဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ (ကြောင့်–ဟု အနက်ပေးစေလို၏) ဟိရိယတိတိ၊ ကား။ လဇ္ဇာကာရေန၊ ရှက်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဧဂုစ္ဆတိ၊ စက်ဆုပ်တတ်၏။ တေဟိယေဝါတိ၊ ကား။ ကာယဒုစ္စရိတာဒီဟိယေဝ၊ ကာယဒုစရိုက် စသည်တို့မှသာလျှင်။ (ဘယ–အယှဉ်ခ၌မှ–ပင် သင့်သည်) သြတ္တပ္ပတိတိ၊ ကား။ ဥဗ္ဗိဇ္ဇတိ၊ ထိတ်လန့်တတ်၏။ ဟိရီ၊ သည်။ ပါပဓမ္မေ၊ အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ဂူထံ ဝိယ၊ မစင်ကိုကဲ့သို့။ ပဿန္တီ၊ ရှုမြင်လျက်။ ဧဂုစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပါပတော ဧဂုစ္ဆနလက္ခဏာဟိရီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သြတ္တပ္ပံ၊ သည်။ တေ၊ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ဥဏ္ဏံ ဝိယ၊ မီးပူကိုကဲ့သို့။ ပဿန္တီ၊ လျက်။ တတော၊ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့မှ။ ဥတ္တသတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥတ္တာသလက္ခဏံ သြတ္တပ္ပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝုတ္တပ္ပကာရေနာတိ၊ ကား။ လဇ္ဇာကာရေန စ၊ ဖြင့်ငင်း။ ဥတ္တာသာကာရေန စ၊ ထိတ်လန့်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ငင်း။ ။ ဟိရီ၊ သည်။ အဗ္ဘန္တရသမုဋ္ဌာနတာယ စ၊ အဗ္ဘန္တရသမုဋ္ဌာန် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ အတ္တာဓိပတိတာယ စ၊ မိမိကိုယ်လျှင် အကြီးအမှူးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ အတ္တဂါရဝပဒဋ္ဌာနာ၊ မိမိကိုယ်ကိုအလေးပြုခြင်းလျှင် နီးသောအကြောင်းရှိ၏။ သြတ္တပ္ပံ၊ သည်။ ဗဟိဒ္ဓါသမုဋ္ဌာနတာယ စ၊ ဒ္ဌာန်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ လောကာဓိပတိတာယ စ၊ လောကလျှင် အကြီးအမှူးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ ပရဂါရဝပဒဋ္ဌာနံ၊ သူတပါးကိုအလေးပြုခြင်းလျှင် နီးသောအကြောင်းရှိ၏။ တမေဝတ္တံ၊ ထိုအနက်ကို ပင်လျှင်။ ပါကဋတရံ၊ အထူးသဖြင့်ထင်ရှားသည်ကို။ ကတ္တုံ၊ ၎။ အတ္တာနံ ဟီတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အဗ္ဘန္တရသမုဋ္ဌာနာဒိတာ၊ ဒ္ဌာန်ရှိသည် စသည်၏အဖြစ်ကို။ ဟိရိသြတ္တပ္ပါနံ၊ တို့၏။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရာ၌။ ပါကဋဘာဝေန၊ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဧတေသံ၊ ဤဟိရိနှင့် သြတ္တပ္ပတို့၏။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌ သော်လည်း။ (ပိ–ကြေသည်) အညမညဝိပ္ပယောဂါ၊ အချင်းချင်းမယှဉ်ခြင်းသည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ မှန်။ နိဗ္ဗယံ၊ ကြောက်ခြင်းကင်းသော။ လဇ္ဇနံ၊ ရှက်ခြင်းသည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ အလဇ္ဇနံ၊ ရှက်ခြင်းမရှိသော။ ပါပဘယံ ဝါ၊ မကောင်းမှုမှ ကြောက်ခြင်းသည်လည်း။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ လောကပါလကာတိ ဧတ္ထ၊ ပါဠိ၌။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုဏာ၊ ဖြူစင်ကုန်သော။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤဟိရိနှင့် သြတ္တပ္ပတရားတို့သည်။ လောကံ၊ ကို။ ပါလေန္တိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်ကုန်၏။" ဣတိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ သုတ္တပဒံ၊ သုတ်ပုဒ်ကို။ (အာဟရိတ္တာ၊ ဆောင်၍။ ဝတ္တမ္ဗံ၊ ၏။) အတ္တာဓိပတိ လောကာဓိပတိဘာဝေ စ၊ အတ္တာဓိပတိအဖြစ် လောကာဓိပတိအဖြစ်ခ၌လည်း။ "သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္တာနံယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အဓိပတိ၊ ကို။ ကရိတ္တာ၊ ၍။" (ဣတိ စ၊ ဤသို့ငင်း။) သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ လောကံယေဝ၊ လူအပေါင်းကိုသာလျှင်။ အဓိပတိ၊ ကို။ ကရိတ္တာ၊၍။" ဣတိ စ၊ ဤသို့ငင်း။ (ဣတိ၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။) သုတ္တပဒါနိ၊ သုတ်ပုဒ်တို့ကို။ အာဟရိတ္တာ၊ ၍။ ဝတ္တမ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

၄၆၇။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ (နု လုဗ္ဘန္တိ–နု လုဗ္ဘတေဝ–ဟောတိ–တို့၌စပ်) အလောဘော၊ သည်။ လောဘပဋိပက္ခော၊ လောဘ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တေနု၊ ထိုအလောဘနှင့်။ သမ္မယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်၏။ (တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။) ဝါ၊ ကား။ တံသမင်္ဂိနော၊ ထိုအလောဘနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ (နု လုဗ္ဘန္တိ–၏ ကတ္တားကို ပြသည်) တေနု၊ ထိုအလောဘဖြင့်။ နု လုဗ္ဘန္တိ၊ မလိုချင် မမက်မောကုန်။ သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ ကဒါစိပိ၊ ၌ သော်လည်း။ နု လုဗ္ဘတေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ အတ္ထတော၊ မုချအနက်အားဖြင့်။ အလုဗ္ဘနာကာရော ဧဝ၊ မလိုချင် မမက်မောသော အခြင်းအရာသည်သာလျှင်။ ဟောတိ စ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်၏။ (စ–သဒ္ဒါဖြင့် နု လုဗ္ဘန္တိ, နု လုဗ္ဘတေ တို့ကို ဆည်းသည်) တသ္မာ၊ ထိုသုံးပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ နု လုဗ္ဘန္တီတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧသေဝ နယောတိ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ နု ဒုဿန္တိ တေနာတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ကာရကတ္တာယယောနံ၊ ကာရကသုံးပါး အပေါင်းကို ယှဉ်စေခြင်းကို။ အတိဒိသတိ၊ ညွှန်း၏။ အဂေဓော၊ ဓ–ဟူသည်။ အဂိဒ္ဓနံ၊ မမက်မောခြင်းတည်း။ အနဘိကခ်ံနံ၊ အလိုမရှိခြင်းတည်း။ အလဂ္ဂဘာဝေါ၊ ဝ–ဟူသည်။ အနာသတ္တာတာ၊ မကပ်ငြိသည်၏အဖြစ်တည်း။ အပရိဂ္ဂဟော၊ ဟ–ဟူသည်။ ကဿစိ၊ သော၊ ဝတ္ထုနော၊ ကို။ မမတ္တဝသေန၊ ငါ့ဥစ္စာအဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အသင်္ကေတော၊ မသိမ်းယူခြင်းတည်း။ ဧတဿ၊ ဤတရားသဘောအား။ အနလ္လီနော၊ မကပ်ငြိသော။ ဘာဝေါ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနလ္လီနဘာဝေါ၊ မည်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဓဝံ၊ ဤသို့ဘာဝ–၏ အနက်ကို အဓိပ္ပါယဟု ယူသည်ရှိသော်။ ဥပမာယ၊ မစင်တွင်းခ၌ကျသော ယောက်ျားဥပမာနှင့်။ သမေတိ၊ ညီ၏။

[၁၄၄] ၄၆၈။ စဏ္ဍိကဿ၊ ကြမ်းတမ်းသော သူ၏။ ဘာဝေါ၊ သည်။ စဏ္ဍိက္ကံ၊ မည်၏။ ကောပေါ၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကိုရ၏။ တပ္ပဋိပက္ခော၊ ထိုစဏ္ဍိက္ကမ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်သည်။ အစဏ္ဍိက္ကံ၊ မည်၏။ အဗျာပါဒေါ၊ အဗျာပါဒကိုရ၏။ အဝိရောဓော၊ ဓ–ဟူသည်။ အဝိဂ္ဂဟော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို မယူခြင်းတည်း။ အနုကူလမိတ္တော၊ လျော်သော မိတ်ဆွေဟူသည်။ အနုဝတ္တကော၊ လိုက်လျောသောမိတ်ဆွေတည်း။ ဝိနယရသောတိ၊ ကား။ ဝိနယနရသော၊ ပယ်ဖျောက်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ သောမ္မဘာဝေါ၊ ဝ–ဟူသည်။ မေဒ္ဒနဝသေန၊ ချစ်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ချမ်းသာစေလိုခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟိလာဒနီယတာ၊ ချမ်းသာစေတတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။

၄၆၉။ ဓမ္မာနံ၊ သဘောတရားတို့၏။ ယော ယော၊ အကြင်အကြင်သို့သော။ သဘာဝေါ၊ မိမိ၏သဘောသည်။ ယထာ သဘာဝေါ၊ မည်၏။ တဿ တဿ၊ ထိုထိုမိမိ၏သဘောကို။ ပဋိဝိဇ္ဈနံ၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်။ ယထာသဘာဝပဋိဝေဓော၊ မည်၏။ အက္ခလိတံ အဝိရဇ္ဈိတွာ၊ မချွတ်ယွင်းမူ၍၊ ဝါ၊ မလွဲချော်မူ၍။ ပဋိဝေဓော၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်။ အက္ခလိတပဋိဝေ ဓော၊ မည်၏။ ဝိသယသ၊ အာရုံကို။ သြဘာသနံ၊ လင်းစေခြင်းသည်။ တပ္ပဋိဗ္ဗာဒကသမ္ဘောဟန္ဓကာရဝိဓမနံ၊ ထိုအာရုံကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟတည်းဟူသော အမိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းသည်။ ဝိသယောဘာသနံ၊ နမည်၏။ ကတ္ထစိပိ၊ တစုံတခုလည်းဖြစ်သော။ ဝိသယေ၊ ၌။ အသမ္မုယှနာကာရေနေဝ၊ မတွေဝေသော အခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ သမ္မောဟပဋိပက္ခတာယ၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဒဘာဝံ၊ ထိုတွေဝေခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိ၊ ရှေးရှုဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသမ္မောဟပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ မည်၏။ သဗ္ဗ ကုသလာနံ မူလဘူတာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ စတုဘူမကကုသလဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာဓနေန၊ ကောင်းစွာ တည်တံ့သည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေသောအားဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာဘူတာ၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုစတုဘူမက ကုသိုလ်တရားတို့၏။ ကုသလဘာဝသာဓနေန၊ ကုသိုလ်၏အဖြစ်ကိုပြီးစေသောအားဖြင့်။ (ပတိဋ္ဌာဘူတာ၊ ဖြစ်ကုန်သည်။) နမဟုတ်ကုန်။ ဟိ၊ အပြစ်ကား။ တေသံ၊ ထိုစတုဘူမကကုသိုလ်တရားတို့၏။ ကုသလဘာဝေါ၊ သည်။ ကုသလမူလပဋိဗဒ္ဓေါ၊ ကုသိုလ်မူလနှင့်စပ်သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အုံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ တံသမုဋ္ဌာနရူပေသု၊ ထိုကုသိုလ်မူလကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်တို့၌။ (တေသံ၊ ထိုကုသိုလ်မူလတို့၏။) ဟေတုပစ္စယတာ၊ ဟေတုပစ္စည်း၏အဖြစ်သည်။ နသိယာ၊ မဖြစ်လေရာ။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထိုကုသိုလ်မူလတို့သည်။ တေသံ၊ ထိုကုသိုလ် မူလကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်တို့၏။ ကုသလာဒိဘာဝံ၊ ကုသိုလ်အစရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ နသာဓေန္တိ၊ မပြီးစေတတ်ကုန်။ ပစ္စယာ စ၊ တို့သည်လည်း။ နနဟောန္တိ၊ မဖြစ်သည်မဟုတ်ကုန်။ (ဧကန် ပင်ဖြစ်ကုန်၏) ဟိ၊ မှန်။ ဟေတူ။ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ ကုသလဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ (ကုသလမူလပဋိဗဒ္ဓေါ၊ စပ်သည်။) ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အဗျာကတဘာဝေါပိ၊ အဖြစ်သည်လည်း။ အဗျာကတမူလပဋိဗဒ္ဓေါ၊ စပ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအဗျာကတမူလနှင့်စပ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ အဟေတုကစိတ္တာနံ၊ တို့၏။ အဗျာကတဘာဝေါ ဧဝ၊ အဖြစ်သည်ပင်လျှင်။ နသိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ အကုသလေသု စ၊ စိတ်တို့တွင်လည်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်မောဟမူစိတ်၌။ ဧကံယေဝ၊ တခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ မူလံ၊ မောဟမူလသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုမောဟမူစိတ်၌။) တဿ၊ ထိုမောဟမူလ၏။ အကုသလဘာဝေါ၊ သည်။ နသိယာ၊ မဖြစ်လေရာ။ ဥဘယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဟောတိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုသလာဒိဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ မူလပဋိဗဒ္ဓေါ၊ မူလနှင့်စပ်သည်။ နမဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ယောနိသောမနသိကာရာဒိပဋိဗဒ္ဓေါ၊ အစရှိသည်နှင့်စပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ မူလာနိ၊ တို့သည်။ တေသံ၊ ထိုကုသိုလ်စသည်တို့၏။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာဓနာနိ၊ ကောင်းစွာ တည်တံ့သည်၏ အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၇၀။ ပဿမ္ဘနံ၊ နပ–ဟူသည်။ ဒရထဝူပသမော၊ ပူပန်ခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းတည်း၊ ဝါ၊ ပူပန်မှု၏ငြိမ်းခြင်းတည်း။ ကာယသဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမူဟဝါစီ၊ အပေါင်းကို ဟောဏ်။ သော စ ခေါ (သမူဟော)၊ ထိုအပေါင်းကိုလည်း။ ဝေဒနာဒိကွန္ဓတ္တယံသေန၊ ဝေဒနာအစရှိသော ခန္ဓာသုံးပါးအပေါင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာယောတိ စေတ္ထ ဝေဒနာဒယော တယော ခန္ဓာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ တတ္ထ ကတမာ။ပ။ ဝေဒနာကွန္ဓသာ တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဒရထော၊ ဒရထဟူသည်။ သာရမ္ဘော၊ လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်းတည်း။ (ဤကား သံ+အာရမ္ဘဟု ပုဒ်ခွဲ၍ ရသော သဒ္ဒါနက်တည်း) ဝါ၊ ချုပ်ချယ်ခြင်းတည်း။ (ပေးရိုးအနက်၊ ဤအရာ၌ကား လျော်မည်မဟုတ်။) ဝါ၊ ပူပန်ခြင်းတည်း။ (လျော်သောအနက်) ဧတံ၊ ဤဒရထ–ဟူသောအမည်သည်။ ဒေါမနဿပစ္စယာနံ၊ ဒေါမနဿလျှင် အကြောင်းရှိကုန်သော။ (မူလဋီကာ၌ ဒုက္ခဒေါမနဿပစ္စယာနံ–ဟုရှိသည်၊ ပြည့်စုံ၍ သင့်မြတ်ပေ၏) ဥဒ္ဓစ္စာဓိကာနံ၊ ဥဒ္ဓစ္စလွန်ကဲကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ ကား။ တထာပဝတ္တာနံ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဒရထနိမ္မဒ္ဒနေန၊ ပူပန်ခြင်းကို နှိမ်နင်းဖျက်ဆီးခြင်းကြောင့်။ ပရိဠာဟပရိပ္ပန္ဒဝိရဟိတော၊ ပူပန်တုန်လှုပ်ခြင်းမှကင်းသော။ သီတိဘာဝေါ၊ အေးချမ်းသည်၏အဖြစ်သည်။ အပရိပ္ပန္ဒသီတိဘာဝေါ၊ မည်၏။ ဥဒ္ဓစ္စပွဓာနာ၊ ဥဒ္ဓစ္စပြုဓာန်းကုန်သော။ [၁၄၅] ကိလေသာ၊ တို့သည်။ ဥဒ္ဓစ္စာဒိကိလေသာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ကို။ အာဒိ ကတ္တာ၊ အစပြု၍။ သဗ္ဗကိလေသေ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ရေတွက်၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။

ဂရုဘာဝေါ၊ လေးသည်၏အဖြစ်သည်။ ဒန္ဓတာ၊ နှေးသည်၏အဖြစ်တည်း။ ဧတံ၊ ဤဂရုဘာဝဟူသောအမည်သည်။ ထိနမိဒ္ဓါဓိကာနံ၊ ထိနမိဒ္ဓလွန်ကဲသော ကိလေသာတို့၏။ ဝါ၊ ကား။ တထာပဝတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဒန္ဓတာယ၊ နှေးသည်အဖြစ်၏။ ပဋိပက္ခော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်သည်။ အဒန္ဓတာ၊ မည်၏။ ဒန္ဓတာယ၊ နှေးသည်အဖြစ်၏။ အဘာဝမတ္တံ၊ မရှိခြင်းမျှသည်။ နမဟုတ်။

ထဒ္ဓဘာဝေါ၊ ခက်ထန်တောင့်တင်းသည်၏အဖြစ်သည်။ ထမ္ဘော၊ မည်၏။ ဧတံ၊ ဤထမ္ဘဟူသောအမည်သည်။ ဒိဋ္ဌိ မာနာဓိကာနံ၊ ဒိဋ္ဌိမာနလွန်ကဲသော ကိလေသာတို့၏။ ဝါ၊ ကား။ တပွဓာနာနံ၊ ထိုဒိဋ္ဌိမာန ပြဓာန်းကုန်သော။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ထဒ္ဓဘာဝနိမ္မဒ္ဒနတော ဧဝံ၊ ခက်ထန် တောင့်တင်းသည်၏အဖြစ်ကို နှိမ်နင်း

ဖျက်ဆီးခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ကတ္တစိ၊ တစုံတခုသော။ အာရမ္မဏော၊ ၌။ အပ္ပဋိဟတာကာရေန၊ မထိပါးမတိုက်ခိုက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပစ္စုပတိဋ္ဌန္တိ၊ ရှေးရှုထင်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ သမ္ပယုတ္တာနံ၊ တို့ကို။ တတ္ထ၊ ထိုအာရုံ၌။ အပ္ပဋိဃာတံ၊ မထိပါးမတိုက်ခိုက်ခြင်းကို။ ပစ္စုပဋ္ဌာပေန္တိ၊ ရှေးရှုဖြစ်စေကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပ္ပဋိဃာတပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မည်ကုန်၏။

ကမ္မနိ၊ အမှုဌ်။ သဘု၊ ကောင်းသည်တည်း။ ကမ္မည်၊ အမှုဌ်ကောင်းသည်၊ ဝါ၊ အမှုဌ်ခန့်သည်။ ကမ္မည်၊ သည်။ နု၊ မဟုတ်။ အကမ္မည်၊ အမှုဌ်ခန့်သည်မဟုတ်၊ ဝါ၊ အမှုဌ်မခန့်။ တဿ၊ ထိုအမှုဌ်မခန့်သည်၏။ ဘာဝေါ၊ သည်။ အကမ္မညဘာဝေါ၊ မည်၏။ ဒါနသီလာဒိပုညကိရိယာယံ၊ ဒါနသီလအစရှိသော ကောင်းမှုကိုပြုခြင်း၌။ အယောဂျတာ၊ မသင့်လျော်သည်၏ အဖြစ်ပေတည်း။ အတ္ထတော၊ သရုပ်တရားကိုယ်အားဖြင့်။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိသံကိလေသမမ္မာ၊ ကာမစ္ဆန္ဒ အစရှိသော သံကိလေသတရားတို့ပေတည်း။ ဝါ၊ ကား။ တပ္ပဓာနာ၊ ထိုကာမစ္ဆန္ဒစသည် ပြဓာန်းခြင်းရှိကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အာဟုသလက္ခဏာ၊ တို့ပေတည်း။ ကမ္မညဘာဝေနေဝ၊ အမှုဌ်ခန့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ သမ္ပန္နာကာရေန၊ ပြည့်စုံကောင်းမြတ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာရမ္မဏာသ၊ ကို။ ဂဟဏံ၊ သည်။ အာရမ္မဏကရဏသမ္ဘတ္တိ၊ မည်၏။ ဝုတ္တာဝသေသာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဥဒ္ဒစ္စစသည်မှကြွင်းကုန်သော။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒယော စ၊ ကာမစ္ဆန္ဒစသည်တို့သည်ရင်။ (ကာမစ္ဆန္ဒ ဗျာပါဒ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ–တို့ကိုဆိုသည်) တဒေကဋ္ဌာ၊ ထိုကာမစ္ဆန္ဒစသည်တို့နှင့်တူသော တည်ရာရှိကုန်သော။ သံကိလေသမမ္မာ စ၊ တရားတို့သည်ရင်း။ (ဤစကားဖြင့် အာဒိ–အရကိုပြသည်) အဝသေသနိဝရဏာဒယော၊ ဏစသည်တို့ပေတည်း။ ဝိနိဗန္ဓနိမ္မဒ္ဒနေန၊ ကာမစ္ဆန္ဒ စသော အနောင်အဖွဲ့ အနောင့်အရှက်ကို နှိမ်နင်းဖျက်ဆီးသဖြင့်။ သုခပ္ပဝတ္တိဟေတုတာယ၊ ချမ်းသာစွာဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပသာဒနီယဝတ္ထူသု၊ ကြည်ညိုဖွယ်ဝတ္ထုတို့၌။ ပသာဒါဝဟာ၊ ကြည်ညိုဖွယ်ကို ဆောင်တတ်ကုန်၏။ သုဝဏ္ဏဝိသုဒ္ဓိ ဝိယာတိ၊ ကား။ အပဂတကာဠကာ၊ ကင်းသော အမည်းအညစ်ရှိသော။ သုဝဏ္ဏဝိသုဒ္ဓိ၊ ရွှေစင်သည်။ အလက်ံာရဝိကတိဝိနိယောဂကမ္မမာ၊ အဆင်တန်ဆာအထူးတို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းငါခန့်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အယမ္ပိ၊ ဤကမ္မညတာသည်လည်း။ သံကိလေသဝိဂမေန၊ သံကိလေသတရားကင်းသဖြင့်။ ဟိတကိရိယာဝိနိယောဂကမ္မမာ၊ အစီးအပွါးကို ပြုခြင်းတို့၌ ယှဉ်ခြင်းငါခန့်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

အဿဒ္ဓိယာဒိ စ၊ အဿဒ္ဓိယအစရှိသော တရားသည်ရင်း။ တဒေကဋ္ဌာ၊ ထိုအဿဒ္ဓိယ စသည်နှင့်တူသော တည်ရာရှိကုန်သော။ ပါပမမ္မာ စ၊ အကုသိုလ်တရားတို့သည်ရင်း။ ကာယစိတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဂေလညံ၊ မခန့်ကျန်းသည်၏အဖြစ်မည်၏။ ဂေလညပဋိပက္ခော၊ ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်သည်။ အဂေလညံ၊ မည်၏။ ဧတာသံ၊ ဤပါဂုညတာတို့အား။ တဗ္ဘာဝေါ၊ ထိုအနာကင်းသည်၏အဖြစ်ဟူသော၊ ဝါ၊ ခန့်ကျန်းသည်၏ အဖြစ်ဟူသော။ လက္ခဏံ၊ လက္ခဏာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဂေလညဘာဝလက္ခဏာ၊ မည်ကုန်၏။ ယထာဝုတ္တဂေလညနိမ္မဒ္ဒနေနေဝ၊ အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော မခန့်ကျန်းသည်၏ အဖြစ်ကို နှိမ်နင်းဖျက်ဆီးခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဧတာသံ၊ ဤပါဂုညတာတို့အား။ အာဒိနဝေါ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝါ၊ ကား။ ဧတာ၊ ဤပါဂုညတာတို့သည်။ အာဒိနံ၊ အလွန်ဆင်းရဲသည်ကို။ ကပဏံ၊ အထီးကျန်သည်ကို။ နဝဏ္ဏပဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်စေတတ်ကုန်။ (ပဝတ္တေန္တိ–ဟု ကာရိတ်နှင့် ရှိသင့်၏) ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိရာဒီနဝါ၊ မည်ကုန်၏။ တေနာကာရေန၊ ထိုနိရာဒီနဝအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပစ္စုပတိဋ္ဌန္တိ၊ ရှေးရှုထင်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ တံ၊ ထိုနိရာဒီနဝအခြင်းအရာကို။ သမ္ပယုတ္တေသု၊ တို့၌။ ပစ္စုပဋ္ဌပေန္တိ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိရာဒီနဝပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မည်ကုန်၏။

ကာယသမ္မန္ဓိ စ၊ စေတသိက်အပေါင်းဟူသော ကာယ၏ သမ္မန္ဓိလည်း ဖြစ်သော။ စိတ္တသမ္မန္ဓိ စ၊ စိတ်၏သမ္မန္ဓိလည်း ဖြစ်သော။ ဥဇုဘာဝေါ၊ ဖြောင့်မတ်သည်၏အဖြစ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ လက္ခိတဗ္ဗတာယ၊ ကြောင့်။ ကာယစိတ္တအဇ္ဇဝလက္ခဏာ၊ မည်ကုန်၏။ ကာယစိတ္တာနံ၊ တို့၏။ နဂ််လသီသစန္ဒကောဋ္ဌ (နဂ််လကောဋ္ဌစန္ဒလေခါ–သင့်) ဂေါမုတ္တဝက််တာသခ်ါတာနံ၊ ထယ်ကိုင်း၏အဖျားကောက် လရေးကောက် နွားကျင်ကောက်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ကုဋိလဘာဝါနံ၊ ကောက်သည်၏အဖြစ်တို့ကို။ နိမ္မဒ္ဒနတော၊ နှိမ်နင်းဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်။ ကာယစိတ္တကုဋိလဘာဝနိမ္မဒ္ဒနရသာ၊ မည်ကုန်၏။ တတော ဧဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ သဗ္ဗထာပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ အဇိမှဘာဝေန၊ ကောက်ကျစ်ခြင်းကင်းသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပစ္စုပတိဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ သမ္ပယုတ္တာနံ၊ တို့ကို။ အဇိမှတံ၊ မကောက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပစ္စုပဋ္ဌပေန္တိ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဇိမှတာပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မည်ကုန်၏။ မာယာ၊ မာယာသည်။ သန္တဒေါသပဋိစ္ဆာဒနလက္ခဏာ၊ ထင်ရှားရှိသော အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ သာဌေယျံ၊ ယျ–သည်။ အသန္တဂုဏသမ္ဘာဝနလက္ခဏံ၊ ထင်ရှားမရှိသောဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းဖောက်ပြခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။ [၁၄၆] တဒါကာရပဝတ္တာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော။ အကုသလာ ခန္ဓာ စ၊ တို့သည်ရင်း။ တဒေကဋ္ဌာ၊ ထိုမာယာ သာဌေယျစသည်နှင့်တူသော တည်ရာရှိကုန်သော။ သံကိလေသမမ္မာ စ၊ တို့သည်ရင်း။ မာယာသာဌေယျာဒိကာ၊ စသည် မည်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤကာယပသဒ္ဓိ စသည်တို့တွင်။ စိတ္တပသဒ္ဓိအာဒီဟိ၊ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ စိတ္တမေဝ၊ စိတ်သည်သာလျှင်။ ပသဒ္ဓံ စ၊ ငြိမ်းအေးသည်ရင်း။ လဟု စ၊ ပေါ့သည်ရင်း။ မုဒု စ၊ နူးညံ့သည်ရင်း။ ကမ္မညံ စ၊ အမှုဌ်ခန့်သည်ရင်း။ ပဂုဏံ စ၊ လေ့လာခန့်ကျန်းသည်ရင်း။ ဥဇု စ၊ ဖြောင့်မတ်သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာယပသဒ္ဓိအာဒီဟိ ပန၊ အစရှိသည်တို့ဖြင့်မူကား။ ရူပကာယောပိ၊ ရူပကာယသည်လည်း။ (ပသဒ္ဓေါ စ၊ သည်ရင်း။ လဟု စ၊ သည်ရင်း။ မုဒု စ၊ သည်ရင်း။ ကမ္မညော စ၊ သည်ရင်း။ ပဂုဏော စ၊ သည်ရင်း။ ဥဇု စ၊ သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။) တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤပသဒ္ဓိစသည်တို့၌။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဒုဝိဓတာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ၌။ နု (ဝုတ္တာ)၊ အပ်။

၄၇၁။ ဆန္ဒနံ၊ အလိုရှိခြင်း။ ဆန္ဒော၊ အလိုရှိခြင်း။ အာရမ္မဏေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထိကတာ၊ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဆန္ဒော ကာမောတိအာဒီသု၊ အစရှိသောပါဠိတို့၌။ တဏှာပိ၊ ကိုလည်း။ (ဆန္ဒော၊ ဟူ၍။) ဝုစ္စတိ၊ ဟောအပ်၏။ ဆန္ဒံ ဧနေတိ ဝါယမတီတိအာဒီသု၊ အစရှိသောပါဠိတို့၌။ ဝီရိယမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ (ဆန္ဒော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုတဏှာနှင့် ဝီရိယတို့မှ။ နိဝတ္တာနတ္ထံ၊ နစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ ကတ္တုကာမတာယေတံ အဓိဝစနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကရဏီဿ၊ ပြုခြင်းငှါအလိုကို၊ ဝါ၊ ပြုလိုခြင်းကို။ ကတ္တုကာမတာ၊ ဟူ၍။ ဣစ္စတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ စေတသိကဿ၊ စေတသိက်ဖြစ်သော။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ သာရမ္ဘဏတ္တာ၊ အာရုံနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကရဏီဿ နာမ၊ ပြုလိုခြင်းမည်သည်။ အာလမ္ဗနဿ၊ ကို။ အာလမ္ဗီတုကာမတာမုခေနေဝ၊ ဆွဲကိုင်ခြင်း အာရုံပြုခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာရမ္ဗဏာကရဏီဿာလက္ခဏောဝ၊ အာရုံပြုလိုခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ ဆန္ဒော၊ ကို။ ကတ္တုကာမတာလက္ခဏောဝ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ အာရမ္ဗဏပရိယေသနရသောတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ အာရမ္ဗဏေန အတ္ထိကတာပစ္စုပဋ္ဌာနောတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင်အဖို့အားဖြင့်။ အယံ၊ ဤဆန္ဒသည်။ အတ္တာနော၊ ၏၊ ဝါ၊ မိမိအလို့ငှါ။ အာရမ္ဗဏပရိယေသနရသော၊ အာရုံကို ရှာမှီးခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ တဒဂ္ဂေန၊ ထိုအဖို့အားဖြင့်။ သမ္ပယုတ္တာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း၊ ဝါ၊ တို့အလို့ငှါလည်း။ (အာရမ္ဗဏပရိယေသနရသော၊ ကိစ္စရှိသည်။) ဟောတိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တေသံ၊ ထိုသမ္ပယုတ်တရားတို့၏။ တေန၊ ထိုဆန္ဒနှင့်။ ဧကာရမ္ဗဏတာယ၊ တူသောအာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ အာရမ္ဗဏဂ္ဂဟဏေ။ပ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သွယံ၊ ထိုဆန္ဒကို။ ကုသလေသု၊ ကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၌။ ဥပ္ပန္နော၊ လတ်သော်။ ကုသလစ္ဆန္ဒောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယောနိသောမနသိကာရသမုဋ္ဌာနတ္တာ၊ ကာရလျှင် အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

၄၇၂။ အဓိမုစ္စနံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ အာရမ္ဗဏေ၊ ၌။ သန္ဋိဋ္ဌာနဝသေန၊ ဆုံးဖြတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပသာဒနဝသေန၊ အားဖြင့်။ နု (ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊ အပ်။ ဟိ၊ မှန်။ ယထာ တထာ ဝါ၊ အမှန်အမှား တပါးပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ အာရမ္ဗဏေ၊ ၌။ နိစ္ဆယနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ အဓိမုစ္စနံ၊ မည်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အနဓိမုစ္စန္တဿ၊ မဆုံးဖြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပါဏာတိပါတာဒီသု ဝါ၊ အစရှိသည်တို့၌သော်ငင်း။ ဒါနာဒီသု ဝါ၊ တို့၌သော်ငင်း။ ပဝတ္တိယာ၊ ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ သဒ္ဓါ ပန၊ သည်ကား။ ပသာဒနီယေသု၊ ကြည်ညိုဖွယ်ဖြစ်သော အာရုံတို့၌။ ပသာဒါဓိမောက္ခော၊ ကြည်ညိုခြင်းဟူသော ဆုံးဖြတ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဧတေသံ၊ ဤအဓိမောက္ခနှင့် သဒ္ဓါတို့၏။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနံ၊ ဝုဋ္ဌောသည်။ ယထာသန္တိရိတော၊ အကြင်အကြင်စူးစမ်းအပ်ပြီးသော။ အတ္ထော၊ အနက်၌။ နိစ္ဆယနာကာရေန၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တိတ္တာ၊ ၍။ ပရတော၊ နောက်၌။ ပဝတ္တမာနာနံ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သောဧကတို့၏။ တထာပဝတ္တိယာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ ၄။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယဒိ ဧဝံ၊ သော်။ ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ္တေသု၊ ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ်ဧကတို့၌။ ကထံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤ။ တေသမ္ပိ၊ ထိုဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ်ဧကတို့၏လည်း။ ဧကံသေနေဝ၊ စင်စစ်အားဖြင့်သာလျှင်။ သံသပ္ပနာကာရဿ၊ သို့လော သို့လောဟု တွေးတောယုံမှားရှေ့ရှားသော အခြင်းအရာ၏။ ပစ္စယတာယ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။) ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဒါရကဿ၊ ၏။ ဣတော စိတော စ၊ ထိုမှဤမှလည်း။ သံသပ္ပနံ ဝိယ၊ ရှေ့ရှားခြင်းကဲ့သို့။ သံသပ္ပနဿ၊ ရှေ့ရှားသော၊ ဝါ၊ လျက်။ ကရိဿာမိ နု ကရိဿာမိတိ၊ ပြုအံ့ မပြုအံ့ဟူ၍။ အနိစ္ဆယဿ၊ မဆုံးဖြတ်ခြင်း၏။ ပဋ္ဌပကွကိရိယာ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော ကြိယာသည်။ အသံသပ္ပနံ၊ မည်၏။ ယေသုစိတ္တုပ္ပါဒေသု၊ တို့၌။ သန္ဋိဋ္ဌာနလက္ခဏောဝ၊ ဏာရှိသော။ ဣဒံ အဓိမောက္ခော၊ သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) တေသံ၊ ထိုစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၏။ အာရမ္ဗဏမ္ဘော ဧဝ၊ တရားသည်သာလျှင်။ သန္ဋိဋ္ဌေယျမ္ဘော၊ ဆုံးဖြတ်အပ်သော တရားမည်၏။

[၁၄၇] ၄၇၃။ ကိရိယာ ကာရောတိ၊ ဟူသော ဝစနတ္ထဖြင့်။ ကာရ–သဒ္ဒဿ၊ ၏။ ဘာဝသာဓနတံ၊ နအဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ မနမ္ပိ ကာရောတိ၊ ကား။ မနသိ၊ ၌။ အာရမ္ဗဏဿ၊ ကို။ ကရဏံ၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ယေန၊ အကြင်မနသိကာရသည်။ မနော၊ ကို။ အာရမ္ဗဏေ၊ ၌။ ကရီယတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဿ၊ ထိုစိတ်ကို။ အာရမ္ဗဏေန၊ နှင့်။ သံယောဇေနတော၊ ယှဉ်စေခြင်းကြောင့်တည်း။ တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ တေန၊ ထိုမနသိကာရသည်။ အာရမ္ဗဏမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ မနသိ၊ ၌။ ကရီယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ပုရိမမနတောတိ၊ ကား။ ဘဝင်္ဂမနတော၊ ဘဝင်စိတ်မှ။ ဝိသဒိသမနန္တိ၊ ကား။ ဝီထိဧဝနံ၊ ဝီထိစိတ်နှင့် ဧကဟူသော။ မနံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မနသိကာရသာမညေန၊ ရဟူသောတူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝီထိဧဝနပဋိပါဒကော၊ ဝီထိပဋိပါဒက ဧဝနပဋိပါဒကမနသိကာရတို့ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အာရမ္ဗဏာဘိမုခံ၊ အာရုံသို့ ရှေးရှု။ သာရေန္တောဝိယ၊ ပြေးသွားစေဘိသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ သာရဏလက္ခဏောဝ၊ ဏာရှိသည်ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သတိယာ၊ ၏။ အသမ္မုဿနဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိသယာဘိမုခဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနတာ၊ ပဋ္ဌာန်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) မနသိကာရဿ ပန၊ ရ၏ မူကား။ သံယောဇေနဝသေန၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ယှဉ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာရမ္ဗဏာဘိမုခဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနတာ၊ ပဋ္ဌာန်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဧတေသံ၊ ဤသတိနှင့် မနသိကာရတို့၏။ ဝိသေသော၊ တည်း။ အာရမ္ဗဏပဋိပါဒကဿ၊ အာရမ္ဗဏပဋိပါဒက မနသိကာရ၏။ သခ်ါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နတာဝစနံ၊ ခန္ဓာ၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကို ဆိုခြင်းသည်။ ဣတရမနသိကာရာနံ၊ ဤမှတပါးသော မနသိကာရတို့၏။ တဒညက္ခန္ဓပရိယာပန္န

တာမတ္တံ၊ ထိုမှတပါးသောခန္ဓာ၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်မျှကို။ ဧာတေတိ၊ ထွန်းပြ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တထာဧေတိတံ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ထွန်းပြအပ်သော။ တံ၊ ထိုဝိထိပဋိပါဒက ဧဝနပဋိပါဒကမနသိကာရကို။ ဝိညာဏာဟ္ဘန္ဓေ၊ ၌။ ဩတာရေတွာ၊ ချ၍၊ ဝါ၊ သွင်း၍။ ဒဿေတုံ၊ ၎င်း။ ဝိထိပဋိပါဒကောတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၄၇၄။ တေသု ဓမ္မေသုတိ၊ ကား။ ယေသု ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ သယံ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်၏။ အတ္တနာ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တေသု၊ ကုန်သော။ တေသု စိတ္တစေတသိကဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ဟိ၊ မှန်။ (တေသံ၊ ထိုသမ္ပယုတ်တရားတို့၏။) အနာရမ္ဘဏတ္တော၊ အာရုံမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ)ပိ၊ သော်လည်း။ သမ္ပဝဝတ္တေသု၊ အညီအမျှဖြစ်ကုန်သော။ တေသု၊ ထိုသမ္ပယုတ်တရားတို့၌။ ဥဒါသိနဘာဝတော၊ လျစ်လျူ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အလယ်အလတ် သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတြာမဇ္ဈတ္တတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သမဝါဟိတလက္ခဏာတိ၊ ကား။ သမံ အဝိသမံ၊ အညီအမျှ။ ယထာသကကိစ္စေသု၊ အကြင်မိမိ ဥစ္စာဖြစ်သော ကိစ္စတို့၌၊ ဝါ၊ မိမိ မိမိနှင့်ဆိုင်သော ကိစ္စတို့၌။ ပဝတ္တနလက္ခဏာ၊ ဖြစ်စေခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဧသာ၊ ဤတတြာမဇ္ဈတ္တတာသည်။ ဥဒါသိနဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာပိ၊ သော်လည်း။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ယထာသကကိစ္စေသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တေတိ၊ ၏။ (ကိံ ယထာ၊ ကား။) ရာဇာ၊ သည်။ တုဏ္ဍိ၊ ဆိတ်ဆိတ်။ နိသိန္နောပိ၊ သော်လည်း။ အတ္ထကရဏေ၊ တရားစီရင်ရာ၌။ ဓမ္မဋ္ဌေ၊ တရားသူကြီးတို့ကို။ ယထာသကကိစ္စေသု၊ တို့၌။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မလျော့သည်တို့ကို။ ပဝတ္တေတိ ယထာ၊ ဖြစ်စေသကဲ့သို့တည်း။ အလိနာနုဒ္ဓတပဝတ္တိပစ္စယတ္တာ၊ မတွန့်ဆုတ် မပျံ့လွင့်မှု၍ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သိမှုနှင့်အညီ တွဲ–ပစ္စည်းနှင့် ဟိတ်သာ သင့်သည်) ဥိနာဓိကတာနိဝရဏရသာ၊ မည်၏။ စ၊ မှန်။ ဧတံ၊ ဤဥိနာဓိကတာနိဝရဏရသဟူသော စကားကို။ ကိစ္စဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယဒိ ဧဝံ၊ သော်။ သဟဧာတာဓိပတိ နော၊ တ–အဓိပတိတရား၏။ (အဓိပတိဘာဝေါ၊ သည်။) ကထံ၊ သို့။ (ဟောတိ၊ နည်း။)ဣတိ၊ အံ့။ သဟဧာတဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ယံ–ယောအဓိပတိဘာဝေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တမ္မိ၊ ထိုအဓိပတိအဖြစ်သည်လည်း။ တဿာ၊ ထိုတတြာမဇ္ဈတ္တတာ၏။ ကိစ္စမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿာပိ၊ ထိုအဓိပတိတရားကိုလည်း။ တထာပဝတ္တနမေဝ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်စေတတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ဤဥိနာဓိကတာနိဝရဏရသာ–ဟူသော စကားသည်။ နဒေါသော၊ အပြစ်မဟုတ်၊ ဝါ၊ ဝါ၊ အပြစ်မရှိ။ ဣဒံ၊ ဤတရားသည်။ နိဟီနကိစ္စံ၊ ယုတ်လျော့သောကိစ္စရှိသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ၊ ဣဒံ၊ သည်။ အတိရေကတရကိစ္စံ၊ လွန်ကဲသောကိစ္စရှိသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋ္ဌပါတဝသေန ဝိယ၊ တဖက်၌ ကျသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ကဲ့သို့။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ ပဋ္ဌပါတော၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုတဖက်၌ကျသကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဥပစ္ဆိန္နဿ ဝိယ၊ ဖြတ်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

အနိယတေသု ဣစ္ဆန္တိတိ ဣမိနာ၊ ဤစကားဖြင့်။ စေတသိကန္တရဘာဝေန၊ စေတသိက်တပါး အဖြစ်ဖြင့်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ မေတ္တာ၊ မေတ္တာသည်။ အဒေါသောယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟိ၊ မှန်။ သောယေဝ၊ ထိုအဒေါသကိုသာလျှင်။ မေတ္တာ မေတ္တာယနာတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ (ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိ တော်၌ မေတ္တာ မေတ္တာယနာ–ဟု ရှိ၏) နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ညွှန်ပြတော်မူအပ်၏။ ဥပေက္ခာတိ၊ ကား။ ယံ ဥပေက္ခံ၊ ကို။ မေတ္တာယ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပရိကပ္ပေန္တိ၊ ကေစိဆရာတို့က ကြံဆကုန်၏။ သာ၊ ထိုဥပေက္ခာသည်။ တတြာမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။

[၁၄၈] ၄၇၅။ ကာယဒုစ္စရိတာဒိဝတ္ထုနှစ္တိ၊ ကား။ ပရပါဏာပရဓနပရဏ္ဍတ္ထိအာဒီနံ၊ သူတပါး၏ အသက် သူတပါး၏ ဥစ္စာ သူတပါး၏ မိန်းမ အစရှိသည်တို့ကို။ အမဒ္ဒနံ၊ နှ–ဟူသည်။ မဒ္ဒနပဋိပက္ခဘာဝေါ၊ ကျော်နင်းခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်အဖြစ်တည်း။ ကာယဒုစ္စရိတာဒိဝတ္ထုတော၊ မှ။ သကော်စနကိရိယာပဒေသေန၊ တွန့်ဆုတ်ခြင်းကြီယာကိုညွှန်ပြခြင်းဖြင့်။ ကာယဒုစ္စရိတာဒိတော ဧဝ၊ ရိုက် အစရှိသည်မှသာလျှင်။ သကော်စနကိရိယာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဟိ–ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိရတိယော၊ တို့သည်။ ဒုစ္စရိတဝတ္ထုနော၊ ကို။ အကိရိယပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မပြုသောအားဖြင့် ဥဏ္ဏအား ရှေးရှုထင်ကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ၊ ၍။) နယုဇ္ဇန္တိ၊ မသင့်ကုန်။ အထ ခေါ၊ ကား။ ဒုစ္စရိတသ၊ ကို။ (အကိရိယပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ယုဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။) စ၊ ဆက်။ ဝိရတိနံ၊ တို့၏။ သောရစ္စဝသေန၊ ကောင်းမှု၌ မွေ့လျော်သည် ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သကော်စနံ စ၊ ကာယဒုစရိုက် စသည်မှ တွန့်ဆုတ်ခြင်းသည်ဌင်း။ အကိရိယာ စ၊ ကာယဒုစရိုက်စသည်ကို မပြုခြင်းသည်ဌင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိရောတ္တပ္ပါနံ၊ တို့၏။ ဇိဂုစ္ဆနာဒိဝသေန၊ စက်ဆုပ်ခြင်း စသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် (သကော်စနံ စ၊ မကောင်းမှုမှ တွန့်ဆုတ်ခြင်းသည်ဌင်း။ အကိရိယာ စ၊ မကောင်းမှုကို မပြုခြင်းသည်ဌင်း။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဧတေသံ၊ ဤဝိရတိနှင့် ဟိရိသြတ္တပ္ပတို့၏။ ဝိသေသော၊ တည်း။

၄၇၆။ သခ်ါရာတိ၊ စကားကို။ သခ်ါရက္ခန္ဓဓမ္မေ၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထိုသခ်ါရက္ခန္ဓာ တရားတို့ကို။ ဣဓ၊ ၌။ အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဋ္ဌတိ သာတိ၊ ၃၈–ပါးတို့ဟူ၍။ ဝတ္တမ္ဘဏ်၊ ဆိုအပ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ စိတ္တံ ယထာ၊ စိတ်ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တံသမ္ပယုတ္တဓမ္မာပိ၊ ထိုစိတ်နှင့်ယှဉ်သော တရားတို့သည်လည်း။ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယမဟာကုသိုလ်စိတ်၌။ သသခ်ါရာ ဧဝ၊ တို့သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သသခ်ါရဘာဝ ။ပ။ ဝိသေသောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဝသေသာ၊ ကုန်သော။ ပဌမေ၊ ပဌမစိတ်၌။ ဝုတ္တဓမ္မာ၊ ဆိုအပ်သော စေတသိက်တရားတို့သည်။ (အဝသေသ–၏ အရကို ပြသည်)

အဝသေသာ။ပ။ ဂစ္ဆန္တိတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ကရုဏာမုဒိတာ၊ တို့သည်။ ဥပေက္ခာသဟဂတေ၊ ဂုတ်စိတ်၌။ ကထံ၊ သို့။ သမ္ဘဝန္တိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝတော၊ ရှေးအဖို့၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အပ္ပနာဝတ္ထာ ဧဝ၊ အပ္ပနာသို့ ရောက်သည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ကရုဏာမုဒိတာ၊ တို့သည်။ ဥပေက္ခာသဟဂတာ၊ ဂုတ်တို့သည်။ နု ဟောန္တိ၊ ကုန်။ တတော၊ ထိုအပ္ပနာစိတ္တာပ္ပါဒ်မှ။ အညတ္ထ ပန၊ တပါးသော ကာမာဝစရစိတ္တာပ္ပါဒ်၌ကား။ ဥပေက္ခာသဟဂတာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။)

သုဝိသုဒ္ဓသ၊ ကောင်းစွာ စင်ကြယ်ပြီးသော။ ကာယကမ္မာဒိကသ၊ ကံ စသည်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ (သုဝိသုဒ္ဓကာယကမ္မာဒိကသ–ဟု ရှိသင့်၏၊ ကောင်းစွာ စင်ကြယ်သော ကာယကံစသည်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား–ဟုပေး) စိတ္တသမာဓာနဝသေန၊ စိတ်ကို ကောင်းစွာထားသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ရူပါရူပါဝစရကုသလပွဝတ္တိ၊ ကုသိုလ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကာယကမ္မာဒိနံ၊ တို့ကို။ သောဓနဝသေန၊ သုတ်သင်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ (မဟာကုသိုလ်ကဲ့သို့ မဖြစ်သည်ကို ပြ၏) ဒုစ္စရိတဒုရာဇီဝါနံ၊ တို့ကို။ သမုစ္ဆိန္နနပဋိပ္ပဿဒ္ဓိသမ္ဘဝနဝသေနပိ၊ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ခြင်း တဖန်ငြိမ်းစေခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ (မဂ်ဖိုလ်တို့ကဲ့သို့ မဖြစ်သည်ကို ပြ၏) ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဟဂ္ဂတစိတ္တာပ္ပါဒေသု၊ တို့၌။ ဝိရတိနံ၊ တို့၏။ အသမ္ဘဝေယေဝ၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌပေတွာ ဝိရတိတ္တယန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတောတိ၊ ကား။ ရူပါဝစရပဌမေ၊ ပဌမစျာန်စိတ်၌။ ဝုတ္တစေတသိကတော၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော စေတသိက်အပေါင်းမှ။ တေယေဝါတိ၊ ကား။ ရူပါဝစရပဋ္ဌမေ၊ မ–စျာန်စိတ်၌။ ဝုတ္တစေတသိကာ ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ယဒိ ဧဝံ၊ သော်။ ရူပါဝစရတော၊ မှ။ ဝိသေသေ၊ အထူးကား။ ကော၊ နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ အရူပါဝစရ။ပ။ ဝိသေသောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပဌမဇ္ဈာနိကေတိ၊ ကား။ ပဌမဇ္ဈာနဝတိ၊ ပဌမစျာန်ရှိသော။ မဂ္ဂဝိညာဏေတိ၊ ကား။ စတုဗ္ဗိဓေပိ၊ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂဝိညာဏေ၊ မဂ်စိတ်၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ ဒုတိယဇ္ဈာနိကာ ဒိဘေဒေမဂ္ဂဝိညာဏေတိ ဧတ္ထ၊ ပါဌ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ တတိယစတုတ္ထပဋ္ဌမဇ္ဈာနိကာနိ၊ စျာန်နှင့်ယှဉ်သော မဂ်စိတ်တို့ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းယူ၏။ ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်ဟူ၍။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဝိသေသေန၊ အထူးမရှိသောအားဖြင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ) ကိံ၊ သိအပ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနာယ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) နော၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ (နောတိ–ဟူသော သီမူနှင့်အညီပင်) ဒသေန္တော၊ ၍။ ကရုဏာမုဒိတာနန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ မဂ္ဂဝိညာဏာနံ၊ မဂ်စိတ်တို့၏။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာတ္တာ စ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဌင်း။ ကရုဏာမုဒိတာနံ၊ တို့၏။ သတ္တာရမ္မဏာတ္တာ စ၊ သတ္တဝါပညတ်လျှင် အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဌင်း။ တာသံ၊ ထိုကရုဏာမုဒိတာတို့၏။ တတ္ထ၊ ထိုမဂ်စိတ်၌။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ နု၊ မရှိ။ စ၊ တပါး။ မဂ္ဂမ္မေသု၊ မဂ်တရားတို့တွင်။ ပါဒကာဒိနိယမေန၊ ပါဒကစျာန် အစရှိသော ကိန်းသေမြဲစေသော နိယမအားဖြင့်။ ကဒါစိ၊ ၌။ သမ္ဘာသက်ပွဝိရဟော၊ သမ္ဘာသက်ပွ၏ ကင်းခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဣတိ၊ [၁၄၉] ပန၊ သော်လည်း။ ကာယဒုစ္စရိတာဒီနံ၊ တို့ကို။ သမုစ္ဆိန္နနဝသေနေဝ၊ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ အရိယမဂ္ဂသ၊ ၏။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ ဝိရတိဝိရဟော၊ ဝိရတိတို့၏ကင်းခြင်းသည်။ (ကဒါစိ၊ မျှ။) နု(သိယာ)၊ မဖြစ်နိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိယတဝိရတိတာ၊ မြဲသော ဝိရတိရှိသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ အမြဲတမ်း ဝိရတိရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

၄၇စ။ နု ဟိရိယတိ နု လဇ္ဇတိ၊ မရှက်တတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဟိရိကော၊ မည်၏။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရ၏။ ဝါ၊ ကား။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကိုရ၏။ ဝါ၊ ကား။ တံသမ္ပယုတ္တမမ္မသမုဒါယော၊ ထိုအဟိရိကနှင့်ယှဉ်သော တရားအပေါင်းကို ရ၏။ အဟိရိကဣတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တမ္ဗေ၊ လျက်။ ဧကသ၊ တခုသော။ ကကာရသ၊ က–အက္ခရာ၏။ လောပံ၊ ကြေခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ အဟိရိကဣတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နု သြတ္တပ္ပဣတိ၊ ဟူသော ဝစနတ္ထဖြင့်။ သြတ္တပ္ပသ၊ ၏။ ပဋိပက္ခဘူတံ၊ ဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ အကုသိုလ်တရားကို။ အာဟ၊ ၏။ အဇိဂုစ္ဆနံ၊ နု–ဟူသည်။ အဟိဠနံ၊ မရှုတ်ချခြင်းတည်း၊ ဝါ၊ မစက်ဆုပ်ခြင်းတည်း။ အလဇ္ဇာ၊ ဇ္ဇာ–ဟူသည်။ အဝိရိဠာ၊ မရှက်ခြင်းတည်း။ တေဟေဝါတိ၊ ကား။ ကာယဒုစ္စရိတာဒီဟိ ဧဝ၊ စသည်တို့မှသာလျှင်။ အသာရဇ္ဇံ၊ ဇ္ဇ–ဟူသည်။ နိဗ္ဗယတာ၊ ကြောက်ခြင်းကင်းသည်၏အဖြစ်တည်း။ အနုတ္တာသော၊ သ–ဟူသည်။ အသမ္ဘမော၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းတည်း၊ ဝါ၊ မထိတ်လန့်ခြင်းတည်း။ ဝုတ္တပဋိပက္ခဝသေနာတိ၊ ကား။ အဟိရိကံ၊ သည်။ အလဇ္ဇနာကာရေန၊ ဖြင့်။ ပါပါနံ၊ တို့ကို။ ကရဏရသံ၊ ပြုခြင်းကိစ္စရှိ၏။ အနောတ္တပ္ပံ၊ သည်။ အနုတ္တာသကာရေန၊ မထိတ်လန့်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ပါပါနံ၊ တို့ကို။ ကရဏရသံ၊ ရှိ၏။) ဝုတ္တပ္ပကာရေနေဝ၊ ဖြင့် သာလျှင်။ ပါပတော၊ မှ။ အသင်္ကေတ်စနပစ္စုပဋ္ဌာနာနိ၊ မတွန့်ဆုတ်သောအားဖြင့် ဉာဏ်အားရှေးရှုထင်ကုန်၏။ အတ္တာနိ စ၊ ၌ရင်း။ ပရေသု စ၊ တို့၌ရင်း။ အဂါရဝပဒဋ္ဌာနာနိ၊ မရိုသေခြင်းလျှင် နီးသောအကြောင်းရှိကုန်၏။ ဂါမသူကရသ၊ ရွာဝက်၏။ အသုစိတော၊ မစင်မှ။ အဇိဂုစ္ဆနံ ဝိယ၊ မစက်ဆုပ်ခြင်းကဲ့သို့။ အဟိရိကေန၊ ဖြင့်။ ကိလေသာသုစိတော၊ မှ။ အဇိဂုစ္ဆနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သလဘဿ၊ ပိုးနှံ ကောင်၏၊ ဝါ၊ ပိုးပရဲ၏၊ ဝါ၊ ပိုးဖလံ၏။ အဂ္ဂိတော၊ မှ။ အနုတ္တာသော ဝိယ၊ မထိတ်လန့်ခြင်းကဲ့သို့။ အနောတ္တပ္ပေန၊ ဖြင့်။ ပါပတော၊ မှ။ အနုတ္တာသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တပဋိပက္ခဝသေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ရသစသည်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိတ္ထာရော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၄၇၉။ လုဗ္ဘန္တိ တေနာတိအာဒိသု၊ အစရှိသောပါဠိတို့၌။ ယံ၊ ကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၌။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ လုဗ္ဘန္တိတိ၊ ကား။ အဘိဂိဇ္ဈန္တိ၊ မက်မောကုန်၏။ မုယ္ဟန္တိတိ၊ ကား။ နံ ဗုဇ္ဈန္တိ၊ မသိကုန်။ အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏံ၊ အာရုံကိုဖမ်းယူခြင်းသည်။ ဣဒံ၊ ဤဥစ္စာသည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တဏှာဘိနိဝေသဝသေန၊ တဏှာတည်းဟူသော မြဲမြံစွာ နှလုံးသွင်းခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အဘိနိဝိသ၊ မြဲမြံစွာ နှလုံးသွင်း၍။ အာရမ္မဏသ၊ ကို။ အဝိသဇ္ဇနံ၊ မစွန့်လွှတ်ခြင်းတည်း။ အာရမ္မဏကရဏမတ္တံ၊ အာရုံကိုယူခြင်းမျှသည်။ နံ၊ မဟုတ်။ အဘိသင်္ခေါ၊ ဂ–ဟူသည်။ အဘိမုခဘာဝေန၊ ရှေးရှု၏အဖြစ်ဖြင့်။ အာသတ္တိ၊ ကပ်ငြိခြင်းတည်း။ အပရိစ္စာဂေါ၊ ဂ–ဟူသည်။ အဝိဇေဟနံ၊ မစွန့်ခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဒုမ္မောစနီယတာ၊ လွှတ်နိုင်ခဲသည်၏အဖြစ်တည်း။ အသာဒဒသဿနံ၊ နှ–ဟူသည်။ အသာဒဒိဋ္ဌိ၊ သာယဖွယ်ဟု ရှုမြင်ခြင်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အသာဒါနုပသိနော စ၊ သာယဖွယ်ဟု ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း။ တဏှာ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၄၈၀။ ဓမ္မသဘာဝသ၊ မှန်ကန်သော သဘောကို။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ အဒဿနံ၊ သည်။ စိတ္တသ၊ ၏။ အန္ဓဘာဝေါ၊ ကန်းသည်၏အဖြစ်မည်၏။ အညာဏံ၊ ဏ–ဟူသည်။ ဉာဏပဋိပက္ခော၊ ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဖက်တည်း။ သမ္မဋိဝိဒ္ဓိတုံ၊ ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှါ။ အသမတ္ထတာ၊ အဖြစ်သည်။ အသမ္မဋိဝေဓော၊ မည်၏။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာဖြင့် (မောဟဖြစ်လတ်သော်)။ ဉာဏံ၊ သည်။ အာရမ္မဏသဘာဝံ၊ အာရုံ၏မှန်ကန်သော သဘောကို။ ပဋိဝိဒ္ဓိတုံ၊ ငှါ၊ ဝါ၊ ကို။ နံ လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်၊ ဝါ၊ မရနိုင်။ တထာ၊ အားဖြင့်။ မောဟသ၊ ၏။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ အာရမ္မဏသဘာဝဇ္ဈာဒနံ၊ မည်၏။ အသမ္မာပဋိပတ္တိ၊ မှန်စွာ မသွားခြင်း မသိခြင်းကို။ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ (ဖလပစ္စုပဋ္ဌာန်ကို ပြသည်) ဝါ၊ ကား။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ၊ မှန်စွာသွားခြင်း သိခြင်း၏။ ပဋိပက္ခဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဂယှတိ၊ အပ်၏။ (အာကာရပစ္စုပဋ္ဌာန်ကို ပြသည်) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသမ္မာပဋိပတ္တိပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ မည်၏။ ယသ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် အား။ အန္ဓကရဏံ၊ ဉာဏ်အမြင်ကန်းသည်ကို ပြုခြင်းသည်။ အန္ဓကာရော၊ မည်၏။ တထာ၊ အားဖြင့်။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အန္ဓကာရပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ မည်၏။

၄၈၁။ မိစ္ဆာတိ၊ ကား။ ဓမ္မသဘာဝသ၊ ၏။ ဝိပရိတံ၊ ဖောက်ပြန်စွာ၊ ဝါ၊ ပြောင်းပြန်။ နိစ္စာဒိတော၊ အစရှိသော အားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အယောနိယော အဘိနိဝေသော၊ သ–ဟူသည်။ အနုပါယာဘိနိဝေသော၊ အကြောင်းမှန် မဟုတ်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အကြောင်းမှန်မဟုတ်သော နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။ ဥပ္ပထာဘိနိဝေသော၊ လမ်းမှား အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း။ [၁၅၀] ဓမ္မသဘာဝံ၊ ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ ၍။ ပရတော၊ မှားသောအားဖြင့်။ အာမသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ပရာမာသော၊ မည်၏။ ဝိပရိတဂ္ဂါဟဝသေန၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်းစွာ ယူသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣဒ မေဝ၊ ဤအယူသည်သာလျှင်။ သစ္စံ၊ မှန်၏။ အညံ၊ တပါးသောအယူသည်။ မောဃံ၊ အချည်းနှီးသာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဘိ နိဝိသနံ၊ မြဲမြံစွာနှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ မိစ္ဆာဘိနိဝေသော၊ မည်၏။

၄၈၂။ ယသ ဓမ္မသ၊ ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥဒ္ဓတံ၊ တက်ကြွပျံ့လွင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ တံသမ္ပယုတ္တဓမ္မာ၊ ထိုတရားနှင့်ယှဉ်သော တရားတို့သည်လည်း။ (ဥဒ္ဓတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) သော ဓမ္မော၊ သည်။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ မည်၏။ အဂူပသမောတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ အသန္ဓိသိန္ဓအပ္ပသန္ဓဘာဝံ၊ မငြိမ်ဝပ်သည်၏အဖြစ် မကြည် လင်သည်၏အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ အနဝဋ္ဌာနရသန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ စလနကိစ္စံ၊ လှုပ်ရှားခြင်းကိစ္စကို။ (အာဟ၊ ၏။) ဘန္တတ္တန္တိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ပရိဗ္ဗမနာကာရံ၊ ထက်ဝန်းကျင်လည်သော အခြင်းအရာကို။ (အာဟ၊ ၏။) စေတသော အဂူပသမေတိ၊ ပုဒ် သည်။ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေ၊ ပြီးစေအပ်သော။ ပယောဇနေ၊ အကျိုးခံ၌။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမီဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ အဂူပသမပစ္စယဘူတံ၊ မငြိမ်သက်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ အဂူပသမောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အကုသလဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဧကန္တနိဟီနတာယ၊ စင်စစ် ယုတ်ညံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အကုသလဘာဝေန စ လာမကတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၄၈၃။ ဇ္ဈာ၊ ဤဒုတိယစိတ်၌။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ သည်။ အနိယတံ၊ တည်း။ မာနာဒိ၊ မာန အစရှိသော စေတသိက်သည်။ (အနိယတံ၊ သည်။) နံ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ထိနမိဒ္ဓသ၊ ၏။ အနိယတတာ စ၊ အဖြစ်သည်ငင်း။ ဇ္ဈာ ဒုတိယစိတ္တေ၊ ၌။ ပဌမာကုသလတော၊ မှ။ ဝိသေသော၊ တည်း။

အနုဿာဟနာဝသီဒနဘာဝေန၊ အားထုတ်ခြင်းကင်း၍ ဆုတ်နစ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သံဟတဘာဝေါ၊ တွန့်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ထိနံ၊ မည်၏။ တေန၊ ထိုထိနနှင့်။ ယောဂတော၊ ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ထိနံ၊ မည်သည်၊ ဝါ၊ တွန့်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ၊ ထိုတွန့်သောစိတ်၏။ ဘာဝေါ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ထိနတာ၊ မည်၏။ အသမတ္ထတာဝိယာတ ဝသေန၊ အစွမ်းသတ္တိကင်း၍ ပင်ပန်းခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အကမ္မညတာ၊ အမှုမ်ခမန့်သည်၏အဖြစ်သည်။ မိဒ္ဓံ၊ မည်၏။ တတော ဇ၊ ပင်လျှင်။ တေန၊ ထိုမိဒ္ဓနှင့်။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မေဓိတာ၊ နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိယတ သာမတ္ထိယာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သော အစွမ်းသတ္တိရှိကုန်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မိဒ္ဓနတာ မိဒ္ဓန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနုဿာဟလက္ခဏန္တိ၊ ကား။ ဥဿာဟပဋိပက္ခလက္ခဏံ၊ အားထုတ်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက် လက္ခဏာ

ရှိ၏၊ ဝါ၊ ပျင်းရိခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဝိရိယသ၊ ကို။ ဝိနောဒနံ၊ ခိပနံ၊ ပစ်ပယ်ခြင်းသည်။ ဝိရိယဝိနောဒနံ၊ မည်၏။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ် စာကိုယ်နှင့် ညီစေရန် သီမူနှင့်အညီ အနက်ပြန်သည်) သမ္မယုတ္တမ္မာနံ၊ တို့၏။ သံသီဒနာကာရေန၊ ဆုတ်နစ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုသမ္မယုတ်တရားတို့၏။ သံသီဒနံ၊ ဆုတ်နစ်ခြင်းကို။ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံသီဒနပစ္စုပဋ္ဌာနံ။ မည်၏။ အကမ္မညတာလက္ခဏန္တိ ဧတ္ထ၊ ပါဠိ၌။ ထိနမိ၊ သည်လည်း။ အကမ္မညသဘာဝမေဝ၊ သာလျှင်။ ကာမံ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တံ၊ ထိုထိနသည်။ စိတ္တသ၊ ၏။ (အကမ္မညသဘာဝေါ၊ သဘောပေတည်း။) မိဒ္ဓံ၊ သည်။ ဝေဒနာဒိက္ခန္ဓတ္တယသ၊ ၏။ (အကမ္မညဘာဝေါ၊ ပေတည်း။) ဣတိ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤထိနမိဒ္ဓနှစ်ပါးတို့၌။ ဝိသေသော၊ တည်း။ တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ ပါဠိယံ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏိပါဠိတော်၌။ တတ္ထ ကတမံ ထိနံ?ယာ စိတ္တသ အကလ္လတာ အကမ္မညတာတိ စ၊ ဟူ၍ဝင်း။ တတ္ထ ကတမံ မိဒ္ဓံ?ယာ ကာယသ အကလ္လတာ အကမ္မညတာတိ စ၊ ဟူ၍ဝင်း။ (ဣတိ) အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဣမေသံ၊ ဤထိနမိဒ္ဓနှစ်ပါးတို့၏။ နိဒ္ဒေသော၊ အကျယ်ညွှန်ပြသော စကားသည်။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်၏။ သြနဟနံ၊ နဟူသည်။ ဝိညာဏဂ္ဂါရာနံ၊ ဝိညာဉ်ဖြစ်ကြောင်းဒွါရ တို့ကို။ ပိဒဟနံ၊ ပိတ်ခြင်းတည်း။ လီနတာ၊ ဟူသည်။ လီနာကာရော၊ တွန့်သောအခြင်းအရာတည်း။ အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏေ၊ ၌။ သင်္ကော်စော၊ တွန့်ခြင်းတည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ထိနေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တသေဝ၊ သာလျှင်။ သံဟနနံ၊ တွန့်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မိဒ္ဓေန ပန၊ မိဒ္ဓဖြင့်မူကား။ ဝေဒနာဒိက္ခန္ဓတ္တယသ ဝိယ၊ ၏ကဲ့သို့။ ရူပကာယသာပိ၊ ၏လည်း။ (သံဟနနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုမိဒ္ဓကို။ (ဝုတ္တံ–ဣ စပ်) ဝါ၊ သည်။ ပစလာယိကာနိဒ္ဒံ၊ မျက်တောင်တလှုပ်လှုပ်နှင့် မှိတ်တုတ်မှိတ်တုတ်ဖြစ်လျက် အိပ်ငိုက်ခြင်းကို။ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပစလာယိကာနိဒ္ဒါပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊၏။ အရတိ၊ အရတိ–ဟူသည်။ ပန္တသေနာသနေသု စ၊ အလွန်အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းတို့၌ဌင်း။ အဓိကုသလ ဓမ္မေသု စ၊ လွန်မြတ်သော သမထ ဝိပဿနာ ဘာဝနာ ကုသိုလ်တရားတို့၌ဌင်း။ အရောစနာ၊ မနှစ်သက်ခြင်းတည်း။ ဝိဓေ္ဓိ ကာ၊ ကာ–ဟူသည်။ ဝိဓေ္ဓနသင်္ခါတသ၊ ကိုယ်လက်တို့ကို ပစ်ခွဲခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ကာယဒုဋ္ဌုလ္လသ၊ ကိုယ်၏လေးလံ သည်၏အဖြစ်၏။ ကာရဏဘူတာ၊ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သံကိလေသပ္ပဝတ္တိ၊ သံကိလေသတရားတို့၏ဖြစ်ခြင်းတည်း။ [၁၅၁] စ၊ ဆက်။ အရတိဝိဓေ္ဓိကာဒီသုတိ၊ ပါဠိ၌။ အာဒိ သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ တန္ဒိအာဒီနံ၊ ပျင်းခြင်းအစရှိသည်တို့ကို။ ဂဟဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ ဧတံ၊ ဣအရတိဝိဓေ္ဓိကာဒီသု–ဟူသော ပုဒ်သည်။ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေ၊ သော။ ပယောဇနေ၊ ၌။ ဘုမ္မဝစနံ၊ တည်း။

အဝသေသာ၊ ကုန်သော။ သောဠသ၊ ၁၆–ပါးသော သခ်ါရတို့သည်။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤတတိယစိတ်၌။ မာနော၊ သည်။ အနိယတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုမာနနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သတ္တရသေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မာန အနိယတဖြစ်သည်ဟူသော စကားသည် မှန်၏။ ပဋ္ဌနေ၊ ၌။ သညောဇနံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌိစ္ဆ သညောဇနော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္ဆယာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပြဿနာ၌။ ကာမရာဂေန၊ နှင့်။ စတုက္ခတ္တုံ၊ စ၊ လေးကြိမ်ဌင်း။ ပဋ္ဌိဃေန၊ နှင့်။ တိက္ခတ္တုံ၊ စ၊ ဌင်း။ မာနော ဝိစိကိစ္ဆာ ဘဝရာဂေါတိ၊ ဂ–ဟူကုန်သော။ တယောပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ၊ ဤသံယောဇဉ်တို့သည်။ သကိံ၊ တကြိမ်စီဌင်း။ အာဂါမိနော၊ (မူလပုဒ်အဖြစ်ဖြင့်) လာကုန်၏။ (ဣတိ၊ သို့။) သံယောနာနံ၊ တို့ကို။ သံယောဇနေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဒသဝိဓာ၊ အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အပြားရှိသော။ ယောဇနာ၊ ယှဉ်စေခြင်းသည်။ (အာဂတာ၊ လာ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒသိတာ ယ၊ သော။ ဒသဝိဓယ၊ သော။ ယောဇနာယ၊ ၌။ ကာမရာဂသညောဇနေ ပဋ္ဌိစ္ဆ မာနသညောဇနေ အဝိဇ္ဇာသညောဇနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ ကာမရာဂသညောဇနံ ပဋ္ဌိစ္ဆ အဝိဇ္ဇာသညောဇနန္တိ စ၊ ဟူ၍ဝင်း။ တထာ၊ တပါး။ မာနသညောဇနံ ပဋ္ဌိစ္ဆ ဘဝ ရာဂသညောဇနံ အဝိဇ္ဇာသညောဇနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ ဘဝရာဂသညောဇနံ ပဋ္ဌိစ္ဆ အဝိဇ္ဇာသညောဇနန္တိ စ၊ ဟူ၍ဝင်း။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဂတာဟိ၊ ကုန်သော။ ယောဇနာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ မာနဿ၊ ၏။ အနိယတဘာဝေါ၊ ကို။ ပကာသိတော၊ ၏။ ဟိ၊ အပြစ်ကား။ မာနော၊ သည်။ နိယတော၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ ကာမရာဂဿ၊ ၏။ မာနရဟိတာ၊ မှကင်းသော။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ နိ သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ တထာ၊ တူ။ ဘဝရာဂဿ၊ ၏။ (မာနရဟိတာ၊ သော။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ နိ သိယာ၊ ရာ။) ဧဝံ၊ ဤသို့မဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ပဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ကာမရာဂေန၊ နှင့်။ စတုက္ခတ္တုံ၊ ကြိမ်။ ယောဇနာ၊ သည်။ နိ သိယာ၊ ရာ။ တိက္ခတ္တုံယေဝ၊ သာလျှင်။ (ယောဇနာ၊ သည်။) သိယာ၊ ၏။ ဘဝရာဂမူလိကာ၊ ဘဝရာဂလျှင် မူလရှိသော။ (ယောဇနာ) စ၊ သည်လည်း။ နိ သိယာ၊ ရာ။ စ၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ မဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) သံယောနာနံ၊ တို့ကို။ သံယောဇနေဟိ၊ တို့နှင့်။ အဋ္ဌဝိဓေန၊ အားဖြင့်။ ယောဇနာ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဒသဝိဓေန၊ ဖြင့်။ (ယောဇနာ သည်။) နိ (သိယာ)၊ မဖြစ်ရာ။ စ၊ သော်လည်း၊ ဝါ၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဒသဝိဓာဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ (ယောဇနာ၊ ကို။) ဒဿိတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ သေယျာဒိ ဝသေန၊ သာ၍မြတ်သည်စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥစ္စတော၊ မြင့်သောအားဖြင့်။ နမနံ၊ ညွှတ်ခြင်းသည်။ ဥန္နတိ၊ မည်၏။ ဥန္နမနဝသေနေဝ၊ တက်ကြွသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ သမ္ပဂ္ဂဟရသော၊ ပင့်မြှောက်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဝိရိယံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ တံတံကိစ္စသာဓနေ၊ ထိုထိုကိစ္စကို ပြီးစေခြင်း၌။ အဗ္ဗှဿဟနဝသေန၊ လွန်စွာ အားထုတ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ နဟ (သမ္ပဂ္ဂ ဏှာတိ)၊ ချီးမြှောက်သည်မဟုတ်။ သြမာနသာပိ၊ အယုတ်အညံ့အားဖြင့် နှိုင်းယှဉ်သော မာန၏လည်း။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ အဝံကတ္တာ၊ အောက်ခ်ခ်ပြု၍၊ ဝါ၊ အောက်သို့ချ၍။ ဂဟဏမို၊ ယူခြင်းပင်ဖြစ်သော်လည်း။ သမ္ပဂ္ဂဟဏဝသေနေဝ၊ ပင့်မြှောက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အစ္ဆရိဂ္ဂတဝဇော၊ အလွန်မြင့်တက်သော တံခွန်ကို။ ကေတု၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣဓ ပန၊ ဤအရာ၌ကား။ ကေတု ဝိယ၊ အလွန်မြင့်တက်သော တံခွန်နှင့်တူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကေတု၊ ကေတုမည်၏။ ဥဋ္ဌာရတမာဒိဘာဝေါ၊ အမြတ်ဆုံးစသည်၏အဖြစ်ကို။ (လဇ္ဇတိ၊ ၏။) ကေတုဘာဝ

သခ်ီတံ၊ အလွန်မြင့်တက်သော တံခွန်နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ တံ ကေတုံ၊ ထိုမြင့်တက်ခြင်း သာလွန်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ အလွန်မြင့်တက်သော တံခွန်ကဲ့သို့ အမြတ်ဆုံးစသည်၏အဖြစ်ကို။ ကာမေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကေတုကမျံ၊ မည်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကိုရ၏။ ယသ ဓမ္မသ၊ အကြင်မာနတရား၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ (တံ၊ ထိုစိတ်သည်။) ကေတုကမျံ၊ ကေတုကမျမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သာ (ဓမ္မဇာတိ)၊ ထိုမာနဟူသော တရားသဘောသည်။ ကေတုကမျတာ၊ တာ မည်၏။ ။ အဟန္တိ၊ ငါဟူ၍။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ မာနသ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌိသဒိသီ၊ ဒိဋ္ဌိနှင့်တူသော။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုမာနသည်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဒါ၊ တကွ။ ဇကေစိတ္တာပ္ပါဒေ၊ တခုတည်းသော စိတ္တာပ္ပါဒ်၌။ နိ ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ အတ္တာသိနေဟသန္ဓိဿယော စ၊ မိမိကိုယ်ကို ချစ်ခြင်းလျှင် မှီရာရှိသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိ ဝိပ္ပယုတ္တလောဘပဒဋ္ဌာနောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဇတ္ထာပိ စာတိ၊ ပါဋ္ဌ၌။ စ-သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ကို။ အာကၡိပတိ၊ ဆွဲငင်၏။ (မာနော စ၊ မာနသည်လည်း–ဟူ၍ အနက်ပေးစေလို၏)

၄၈၅။ ဒုဿန္တိတိ၊ ကား။ ဗျာပဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်စီးကုန်၏။ စဏ္ဍိက္ကံ၊ ဣ–ဟူသည်။ ကုဇ္ဈနံ၊ အမျက်ထွက်ခြင်းတည်း။ (ဝစနတ္ထကို နှာ ၁၄၄–၌ ပြခဲ့ပြီ) အတ္တနော၊ ၏။ ပဝတ္တိအာကာရဝသေန စ၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ဝိရူပ သံသပ္ပနကအနိဋ္ဌရူပသမုဋ္ဌာပနဝသေန စ၊ ဖောက်ပြန်ရွေ့ရှား ပြန့်သွားတတ်ကုန်သော အနိဋ္ဌရုပ်တို့ကို ဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ဝိသပ္ပနရသော၊ ဖောက်ပြန်စွာ ပြန့်သွားခြင်း ကိစ္စရှိ၏၊ ဝါ၊ အနိဋ္ဌရုပ်တို့ကို ဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ကိုယ်ကို တုန်လှုပ်စေခြင်း ကိစ္စရှိ ၏၊ ဝါ၊ ကိုယ်၏ တုန်လှုပ်ခြင်းဟူသော ပြည့်စုံခြင်းရှိ၏။ [၁၅၂] ကာယသ၊ ၏။ ဝိဏ္ဏတ္တ ဘာဝါပါဒနတော၊ လောင်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ညှိုးနွမ်းသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းကြောင့်။ (မိလာတဘာဝါပါဒနတောတိ အတ္ထော–အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာ) အတ္တနော၊ ၏။ နိဿယဒဟနရသော၊ မှီရာ (ဟဒယဝတ္ထုကို၊ ဝါ၊ တကိုယ်လုံး)ကို လောင်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ အတ္တနော စ၊ မိမိကိုရင်း။ ပရဿ စ၊ သူတပါးကိုရင်း။ ဒုဿနံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းတည်း။ ဥပယောဂဖလကာလေသု၊ ဒေါသနှင့်ယှဉ်သော ကာလ, ဒေါသ၏ အကျိုးပြီးသော ကာလတို့၌။ အနိဋ္ဌတ္တာ၊ အလိုမရှိ အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသသံသဋ္ဌပူတိမုတ္တံ ဝိယ၊ အဆိပ်နှင့်ရောသော ကျင်ငယ်ပုပ်ကဲ့သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤပမာစကားဖြင့်။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ သိမ်း။ အဂ္ဂဟေတဗ္ဗတံ၊ မယူအပ် မယူသင့်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

၄၈၆။ ပရသမ္ပတ္တိသု၊ တို့၌။ ယံ ဣဿာကာရဏံ၊ အကြင်ငြူစူခြင်းကိုပြုခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုငြူစူခြင်းသည်။ ဣဿာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဣဿာယနာ ဣဿာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥသူယနံ၊ နှ–ဟူသည်။ အသဟနံ၊ သည်းမခံနိုင်ခြင်းတည်း။ တတ္ထေဝါတိ၊ ကား။ ပရသမ္ပတ္တိသု ဇေ၊ သူတပါးစည်းစိမ်တို့၌သာလျှင်။ ။ ဣဿာယ၊ ၏။ ကိစ္စံ၊ သည်။ အဘိရတိပဋိပက္ခဘူတံ၊ မွေ့လျော်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ဖြစ်၏။ အဘိရတိယာ၊ မွေ့လျော်ခြင်း၏။ အဘာဝမတ္တံ၊ မရှိခြင်းမျှသည်။ နှ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနဘိရတိရသာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၄၈၇။ မစ္ဆရယောဂေန၊ ဝန်တိုခြင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ မစ္ဆရီတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဝန်တိုခြင်းရှိသူဟူ၍။ ပဝတ္တမာနံ၊ သော။ မစ္ဆရိ–သဒ္ဒါ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ မစ္ဆရဘာဝေါ မစ္ဆရိယန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နိရုတ္တိနယေန ပန၊ အားဖြင့်ကား။ ဣဒံ အစ္ဆရိယံ၊ ဤအံ့သြဖွယ်သည်။ အညေသံ၊ သူတပါးတို့အား။ မာ ဟောတု၊ မဖြစ်စေသတည်း။ မယှမေဝ၊ ငါအားသာလျှင်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်းသောသဘောသည်။ မစ္ဆရိယံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ (အာဟု၊ ကုန်ပြီ။) တံ မစ္ဆရိယံ၊ သည်။ ဝုစ္စမာနာနိ၊ လတ်ကုန်သော။ လက္ခဏာဒီနိ၊ စသည်တို့ကို။ ပရိယာဒါယ၊ ထက်ဝန်းကျင်ယူ၍၊ ဝါ၊ အပြည့်အစုံယူ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ သကော်စနပစ္စုပဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ အတ္တာသမ္ပတ္တိနံ၊ မိမိစည်းစိမ်တို့ ၏။ (ဘာဝသမ္ဘန်) ပရေဟိ၊ တို့နှင့်။ အသာဓာရဏဘာဝကရဏေန၊ မဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကိုပြုသဖြင့်။ သကော်စနပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ တွန့်တိုသောအားဖြင့် ဥဏ္ဏာအား ရှေးရှုထင်၏။ ကဠုကာကာရဂတိ၊ ခါးစပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် သွားခြင်း–ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကဠုကဠုကတာ၊ မည်၏။ အာဝါသာဒိ၊ အာဝါသစသည်သည်။ အတ္တာသမ္ပတ္တိ၊ မိမိပြည့်စုံခြင်း–စည်းစိမ်မည်၏။

၄၈၈။ ကုကတန္တိ ဇတ္ထ၊ ပါဋ္ဌ၌။ အကတမ္မိ၊ မပြုအပ် မပြုမိသော အမှုသည်လည်း။ ကုကတမေဝ၊ တ–မည်သည်သာ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ယံ၊ အကြင်အမှုကို။ မယာ၊ သည်။ နှ ကတံ၊ မပြုအပ်မိခဲ့။ တံ၊ ထိုမပြုခဲ့မိခြင်းသည်။ ကုကတံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ပြုမှုတည်း၊ ဝါ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ပြုခြင်းတည်း။ ဣတိ ဇဝံ၊ သို့။ ဝတ္တာရော၊ ဆိုတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ ကတာကတာနုသောစနရသန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခတိ၊ တံ့။ ဇဝံ၊ သို့။ ကတာကတံ၊ ပြုအပ်မပြုအပ်သော၊ ဝါ၊ ပြုမိမပြုမိသော။ ဒုစ္စရိတဉ္စ၊ သည်ရင်း။ သုစရိတဉ္စ၊ သည်ရင်း။ ကုကတံ၊ တ–မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုကုကတမည်သော ပြုမိမပြုမိသော ဒုစရိုက်သုစရိုက်ကို။ အာဟု၊ ၍။ ဝိပ္ပဋိသာရဝသေန၊ နှလုံးမသာခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ တံသဟစရိတတာယ၊ ထိုကုကတမည်သော ဒုစရိုက်သုစရိုက်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ကုကတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တသ ဘာဝေါ ကုက္ကုစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပစ္ဆာ၊ နောက်အခါ၌။ အနုတာပနံ၊ တဖန်ပူစေခြင်းသည်။ ဝိဇာဓနံ၊ နှိပ်စက်ခြင်းသည်။ ပစ္ဆာနုတာပေါ၊ မည်၏။ ယထာပဝတ္တသ၊ အကြင်အကြင်ဖြစ်ပြီးသော။ ကတာကတာကာရဝိသိဋ္ဌသ၊ ပြုအပ်သောအခြင်းအရာ မပြုအပ်သောအခြင်းအရာတို့ဖြင့် ထူးခြားသော။ ဒုစ္စရိတသုစရိ

တသ၊ ကို။ အနုသောစနဝသေန၊ တဖန်စိုးရိမ်ပူပန်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိရူပ်၊ ဖောက်ပြန်သော။ ပဋ္ဌိသရဏံ၊ တဖန် အောက်မေ့ခြင်း–ပြန်လည်အောက်မေ့ခြင်းသည်။ ဝိပွင့်ဋ္ဌသာရော၊ မည်၏။ ပရာယတ္တာဟောတုတာယ၊ သူတပါးနှင့်စပ်သည်၏ အဖြစ်၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒါသဗျမိဝ၊ ကျွန်အဖြစ်ကဲ့သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ ဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြဦးအံ့။ ဒါသဗျေ၊ ကျွန်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ဒါသော၊ သည်။ ပရာယတ္တော၊ အရှင်သခင်ဟူသော သူတပါးနှင့်စပ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကုက္ကုစ္စေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ တံသမ်ဂီ၊ ထိုကုက္ကုစ္စနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ပရာယတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ အကြောင်းကား။ သော၊ ထိုကုက္ကုစ္စနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္တာနော၊ ၏။ ဓမ္မတာယ၊ ဖြင့်။ ကုသလေ၊ ၌။ ပဝတ္တိတုံ၊ ၄၊ နု သက္ကောတိ၊ နိုင်။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရာယတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) အထ ဝါ၊ ကား။ ကတာကတာကုသလကုသလာနုသောစနေ၊ ပြုမိသောအကုသိုလ် မပြုမိသောကုသိုလ်တို့ကို နောင်တတဖန် စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) တဒုဘယဝသေန၊ ထိုနှစ်ပါးသောပြုမိသောအကုသိုလ် မပြုမိသောကုသိုလ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ပဝတ္တေန၊ ဖြစ်သော။) ကုက္ကုစ္စေန၊ နှင့်။ အာယတ္တတာယ၊ စပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံသမ်ဂီ၊ ထိုကုက္ကုစ္စနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ပရာယတ္တော၊ သည်။) ဟောတိ၊ ၏။ (တနည်း) ကတာကတာကုသလကုသလာနုသောစနေ၊ ၌။ အာယတ္တတာယ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယဝသေန၊ အားဖြင့်။ (ပဝတ္တေန၊ သော။) ကုက္ကုစ္စေန၊ ဖြင့်။ (ပါဌသေသ–ပရာယတ္တော–၌စပ်) တံသမ်ဂီ၊ သည်။ (ပရာယတ္တော၊ သူတပါးနှင့်စပ်သည်။) ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုကုက္ကုစ္စသည်။ ဒါသဗျံ ဝိယ၊ ကျွန်၏ အဖြစ်ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

အနိယတေသု၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဣဿာဒီသု၊ စသည်တို့၌။ ထိနမိဒ္ဓသမ္ဗဇ္ဈင်ဝေါဝစ၊ ထိနမိဒ္ဓ၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည် သာလျှင်လည်း။ (ဝိသေသော၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ စ– သဒ္ဒံ၊ ကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္မန္ဓိတမ္ဘံ၊ ၏။

[၁၅၃] ၄၉၀။ ပဝတ္တိဋ္ဌတိမတ္တောတိ၊ ကား။ ခဏဋ္ဌတိမတ္တော၊ ဖြစ်ဆဲခဏ၌ တည်ခြင်းမျှဖြစ်သော။ ဟိ၊ မှန်။ "နိဝါတေ၊ လေငြိမ်ရာအရပ်၌။ ဒီပစ္စိနံ၊ ဆီမီးလျှံတို့၏။ ဌိတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။" ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တစိတ္တဋ္ဌိတိ ဝိယ၊ ဆိုအပ်ခဲ့သော စိတ်၏ တည်ခြင်းကဲ့သို့။ သန္တာနဋ္ဌိတိယာ၊ အစဉ်သန္တာန်အားဖြင့် တည်ခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဘဝိတုံ၊ ၄၊ အသမတ္တော၊ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍။ နိစ္စယာဘာဝေန၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏ မရှိသဖြင့်။ အသဏ္ဌာဟနတော၊ ကောင်းစွာမတည်ခြင်းကြောင့်။ စေတသော၊ ၏။ ပဝတ္တိပစ္စယမတ္တတာယ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းမျှ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တိဋ္ဌိတိမတ္တော၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော တည်ကြည်ခြင်းမျှသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ဒုဗ္ဗလော သမာဓိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝိဂတာ စိကိစ္ဆာတိ၊ ဟူသော စကားကို။ စိကိစ္ဆိတုံ၊ ကုစားခြင်းငှါ။ ဒုက္ကရတာယ၊ ခဲယဉ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဗ္ဗထာ၊ အားဖြင့်။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ၏။ စိကိစ္ဆာဘာဝတော၊ ကုစားခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝုတ္တံ၊ သည်။) နု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ တဒတ္ထ မတ္တံ၊ ထိုအနက်မျှကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဧဝံ နုခေါ နုခေါတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ သံသပ္ပနဝသေန၊ ရွေ့ရှားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သေတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံသယော၊ မည်၏။ ကမ္မနရသာတိ၊ ကား။ နာနာရမ္မဏော၊ ၌။ စိတ္တသ၊ ကို။ ကမ္မနကိစ္စာ၊ လှုပ်ရှားစေခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ အထူးကား။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ သည်။ အတ္တာနာ၊ မိမိသည်။ ဂဟိတာကာရေ ဧဝ၊ ယူအပ်သောအခြင်းအရာ၌သာလျှင်။ ဌတွာ၊ ၍။ ဘမတိ၊ လည်၏၊ ဝါ၊ လှုပ်ရှား၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကာရမ္မဏသ္မိံ ယေဝ၊ တခုတည်းသောအာရုံ၌သာလျှင်။ ဝိပ္ပန္နနဝသေန၊ တုန်လှုပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဝိစိကိစ္ဆာ ပန၊ သည်ကား။ ရူပါဒီသု၊ စသည်တို့၌။ ဧကသ္မိံ ယေဝ၊ တခုတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ အာရမ္မဏော၊ ၌။ ယဒိပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ပေ၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ ဧဝံ နုခေါ၊ ဣဒါသို့ ဟုတ်လေသလော။ နု နုခေါ၊ မဟုတ်လေသလော။ ဣဒံ နုခေါ၊ ဣဒါအရာလေလော။ အညံ နုခေါ၊ တပါးသောအရာလေလော။ ဣတိ၊ သို့။ အညံ၊ တပါးသော။ ဂဟေတဗ္ဗာကာရံ၊ ယူအပ်သော အခြင်းအရာကို။ အပေက္ခတိ၊ ငဲ့၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နာနာရမ္မဏော၊ ၌။ ကမ္မနံ၊ လှုပ်ရှားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဣ၏ကားအထူးတည်း။ အနိစ္စယံ၊ မဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ဒွေဌကံ၊ နှစ်သွယ်နှစ်ခွကို။ ပစ္စုပ္ပဇ္ဇပေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စယ ပစ္စုပ္ပဇ္ဇာနာ၊ မည်၏။ အနေကံသသ၊ တဖို့တည်းမဟုတ်သော၊ ဝါ၊ ဧကန်မဟုတ်သော။ အာရမ္မဏော၊ ၌။ နာနာသဘာဝသ၊ အထူးထူးသော သဘောကို။ ဂဟဏာကာရေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနေကံသဂါဟပစ္စုပ္ပဇ္ဇာနာ၊ မည်၏။

၄၉၁။ သတ္တာရမ္မဏတ္တာတိ၊ ကား။ သတ္တပညတ္တိအာရမ္မဏတ္တာ၊ သတ္တဝါပညတ်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စ၊ စောဒနာအံ့။ ပညတ္တိအာရမ္မဏာပိ၊ ပညတ်လျှင် အာရုံရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိပါကာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ နနု၊ ပါသလော။ ဣတိ စောဒနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဧကန္တပရိတ္တာရမ္မဏာ ဟိ ကာမာဝစရဝိပါကာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝိရတိ ယောပိ ဝိပါကေသု နု သန္တိတိ ဧတ္ထာပိ၊ ၌လည်း။ ကေသုစိ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကေသု၊ တို့၌။ ဝိရတိယောပိ၊ တို့သည်လည်း။ သန္တိ နနု၊ ပါသလော။ ဣတိ စောဒနံ၊ ကို။ မနသိ ကတွာ၊ ၍။ ပဋ္ဌ သိက္ခာပဒါ ကုသလာယေဝါတိ ဟိ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဌ်ဖြင့်။ လောကိယဝိပါကေသု၊ တို့၌။ ဝိရတိယော၊ တို့သည်။ နု သန္တိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိ ဒဿေတိ၊ ၏။

တေသန္တိ၊ ကား။ ရူပါဝစရာဒိဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ ရ အစရှိသော ဝိပါက်စိတ်တို့၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ ဧနေတဗ္ဗဧနေကသမ္ဗန္ဓေ၊ ဖြစ်စေအပ်သော ဝိပါက်နှင့် ဖြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်တို့၏ စပ်ခြင်းဟူသော သမ္ဗန္ဓအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။

၄၉၂။ တေတိ၊ ကား။ တေ အဟေတုကကိရိယသခ်ၢိရာ၊ ရတို့သည်။ (တေ စ-မှ တေ-၏ အစွဲကိုပြသည်) တတ္ထ၊ ထိုအဟိတ်ကြိယာသခ်ၢိရတို့တွင်။ အဟေတုကကိရိယမနောဓာတုသမ္ပယုတ္တာ၊ မနောဓာတ်နှင့်ယှဉ်သော သခ်ၢိရတို့သည်။ ကုသလဝိပါကမနောဓာတုသမ္ပယုတ္တေဟိ၊ ဓာတ်နှင့်ယှဉ်သောသခ်ၢိရတို့နှင့်။ သမာနာ၊ တူညီကုန်၏။ ဟသိတုပ္ပါဒသမ္ပယုတ္တာ၊ ပွါဒ်နှင့်ယှဉ်သော သခ်ၢိရတို့သည်။ သောမနဿသဟဂတသန္တီရဏသမ္ပယုတ္တေဟိ၊ ဏနှင့်ယှဉ်သော သခ်ၢိရတို့နှင့်။ သမာနာ၊ တူညီကုန်၏။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနသမ္ပယုတ္တာ၊ ဝုဋ္ဌေနှင့်ယှဉ်သော သခ်ၢိရတို့သည်။ ဥပေက္ခာသဟဂတသန္တီရဏသမ္ပယုတ္တေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမာနာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဒဿေန္တေန၊ ဖြစ်၍။ ကုသလ။ပ။ သမာနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ တတော၊ ထိုဝိပါက်သခ်ၢိရတို့မှ။ လဗ္ဘမာနံ၊ သော။ ဝိသေသံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ မနောဝိညာဏဓာတုဒ္ဒယေ ပနာတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဗလံ၊ ဗိုလ်သည်။ ဝီရိယန္တိ၊ ဝီရိယလျှင်အဆုံးရှိ၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ ဝါ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ ဝီရိယသဗ္ဘာဝတော၊ ဝီရိယရှိခြင်းကြောင့်။ ဗလပ္ပတ္တော၊ ဗိုလ်အဖြစ်သို့ရောက်သော၊ ဝါ၊ ခွန်အားရှိသော။ သမာဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

[၁၅၄] သမုဒ္ဓေဒဝိရတိဟိ ဧဝ၊ တိတို့ဖြင့်သာလျှင်။ အရဟန္တာနံ၊ ရဟန္တာတို့အား၊ ဝါ၊ တို့၏။ ဝိရမနကိစ္စသ၊ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ နိဋ္ဌိတတ္တာ၊ ပြီးခဲ့ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကိရိယစိတ္တေသု၊ တို့၌။ ဝိရတိယော၊ တို့သည်။ နသန္တိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌပေတွာ ဝိရတိယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကာမာဝစရသဟေတုကကိရိယသခ်ၢိရာနံ၊ ရတို့၏။ (ဝိသေသော-၌ စပ်) ကာမာဝစရကုသလေဟိ၊ ကုသိုလ်သခ်ၢိရတို့မှ။ (ဝိသေသော-၌ပင် စပ်) ဝိရတိကတော၊ ဝိရတိတို့သည်ပြုအပ်သော။ ဝိသေသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ မဟဂ္ဂတေသု ပန၊ မဟဂ္ဂုတ်သခ်ၢိရတို့၌ကား။ တာဒိသောပိ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော အထူးသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာကာရေနပိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဓမ္မတော၊ သမ္ပယုတ်တရားအားဖြင့်၎င်း။ အာရမ္မဏတော၊ ရုံအားဖြင့်၎င်း။ ပဝတ္တိအာကာရတော၊ အားဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗပကာရေနပိ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့်လည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဣတိ၊ ကား။ သခ်ၢိရကဒ္ဒေ၊ ၌။ ဝိတ္ထာရကထာမုခဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

အဘိဓမ္မတ္ထေါဂဓမ္ပိ၊ အဘိဓမ္မာ၌ အကျုံးဝင်ငြားသော်လည်း။ သုတ္တန္တဘာဇနီယံ၊ နည်းသည်။ သုတ္တန္တနယော ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဧကန္တအဘိဓမ္မနယော ပန၊ စင်စစ်အဘိဓမ္မာနည်းသည်ကား။ အဘိဓမ္မဘာဇနီယံ၊ နီနည်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဘိဓမ္မေ ပဒဘာဇနီယနယေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ (ဤစကားသည် ဆိုခဲ့ပြီးနှင့်သာ ဆိုင်သောကြောင့် ဆိုခဲ့ပြီးစကား၏ နိဂုံးအဖွင့်ဖြစ်သည်)

အတီတာဒိဝိဘာဂကထာ ဝဏ္ဏနာ

၄၉၃။ ပန၊ သုတ္တန္တဘာဇနီ နည်းဖြင့် ဝေဘန်ပုံကိုပြဆိုဦးအံ့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ ဝိတ္ထာရိတာ၊ ချဲ့၍ ပြအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဓန္ဓော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမာယပိ ပါဠိယာ၊ ၏လည်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ သံဝဏ္ဏနံ၊ အဖွင့်ကို။ ကရိဿမ၊ ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ယံ ကိဉ္စိတိ ဧတ္ထ၊ ပါဠိ၌။ ယန္တိ၊ ယံ-ဟူသောပုဒ်သည်။ သာမညေန၊ ဖြင့်။ အနိယမဒဿနံ၊ ကိန်းသေမသတ်မှတ်အပ်သောအနက်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ ကိဉ္စိတိ၊ ကား။ ပကာရဘေဒံ၊ (ဧကစ္စ-အချို့ဟူသော) အပြားအထူးကို။ အာမသိတ္တာ၊ သုံးသပ်၍။ အနိယမဒဿနံ၊ ပုဒ်တည်း။ ဥဘယေနာပိ၊ ယံ-ဟူသော ကိဉ္စိ-ဟူသောနှစ်ပုဒ်ဖြင့်လည်း။ အတီတံ ဝါ၊ အတိတ်လည်းဖြစ်သော။ပ။ သန္တိကေ ဝါ၊ အနီး၌မူလည်းဖြစ်သော။ အပ္ပံ ဝါ၊ နည်းသည်မူလည်းဖြစ်သော။ ဗဟုံ ဝါ၊ များသည်မူလည်းဖြစ်သော။ ယာဒိသံ ဝါ၊ အကြင်သို့သဘော ရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော။ တာဒိသံ ဝါ၊ ထိုသို့သဘောရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော။ နပုံသကနိဒ္ဒေသာရဟံ၊ နပုံလိင်ဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းငါထိုက်သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောတရားကို။ ဗျာပေတွာ၊ ပျံ့နှံ့စေ၍။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနဝသေသ ပရိယာဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ အပြားအားဖြင့်။ အညေသုပိ၊ ရုပ်မှတပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ နပုံသကနိဒ္ဒေသာရဟေသု၊ ထိုက်သောတရားတို့၌။ ပသဒ်ဂ်ိ၊ ကပ်ရောက်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ လျှင်းပါးခြင်းကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုသံ ကိဉ္စိ-ဟူသောပုဒ်၌။ အဓိပ္ပေတတ္ထံ၊ အလိုရှိအပ်သောအနက်ကို။ အတိစ္စ၊ ကျော်လွန်၍။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ အတိပ္ပသဒ်ဿ၊ အလွန်ကပ်ရောက်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ အလွန်လျှင်းပါးခြင်းကို။ နိယမနတ္ထံ၊ ကိန်းသေသတ်မှတ်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝါ၊ နစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝါ၊ တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ရူပန္တိ အတိပ္ပသဒ်ဿနိယမနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ယံ ကိဉ္စိတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ ယံ-သဒ္ဒံ၊ ကို။ ဧကံ ပဒံ (ဣတိ)၊ တခုသောပုဒ်ဟူ၍၎င်း။ သနိပါတံ၊ စိနိပါတ်နှင့်တကွ။ ကိ သဒ္ဒဿ ကိုလည်း။ ဧကံ ပဒန္တိ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ အနိယမေကတ္ထဒီပနတော၊ ကိန်းသေမသတ်မှတ်အပ်သော တခုတည်းသောအနက်ကိုပြခြင်းကြောင့်။ ပဒဒ္ဒယေနာပိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဿာတိ၊ ကား။ ရူပဿ၊ ကို။ အတီတာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိဘာဂံ၊ ကို။ အတီဘာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာရဘတိ၊ ၏။

၄၉၄။ အဒ္ဓါသန္တိတိသမယခဏဝသေနာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ စုတိပဋိသန္ဓိ ပရိစ္ဆိန္နေ၊ သန္ဓေတို့ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော။ ကာလေ၊ ၌။ အဒ္ဓါသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဤအနက်ကို။ အဟောသိ နု ခေါ အဟမတီတမဒ္ဓါနန္တိအာဒိသုတ္တ

ဝသေန၊ ဤသို့အစရှိသောသုတ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိညာဏတိ၊ သိအပ်၏။ တထာ ဟိ၊ ထိုစကားမှန်ပေ၏၊ ဝါ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တေပါ၊ ၌လည်း။ အတီတံ နာနွဝဂမေယျာတိအာဒိနာ၊ အစရှိသောစကားဖြင့်။ အဒ္ဓါဝသေနေဝ၊ အခွန့်ကာလ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ အတီတာဒိဘာဝေါ၊ အတိတ်စသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ [၁၅၅] ပန၊ တပါး။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဒ္ဓါ၊ အခွန့်ကာလတို့သည်။ ဣမေ တယော၊ တို့တည်း။ တယော၊ တို့သည်။ ကတမေ၊ တို့နည်း။ အတီတော၊ အတိတ် ဖြစ်သော။ အဒ္ဓါ၊ ၎င်း။ အနာဂတော၊ ဖြစ်သော။ အဒ္ဓါ၊ ၎င်း။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ ဖြစ်သော။ အဒ္ဓါ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသုတ်၌။ ပရမတ္ထ တော၊ အားဖြင့်။ ပရိစ္ဆိဒ္ဒေမာနော၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ သော။ အဒ္ဓါ၊ သည်။ နိရုတ္တိပထသုတ္တဝသေန၊ ဖြင့်။ ခဏပရိစ္ဆိ ဒ္ဒေါ၊ ခဏဖြင့်ပိုင်းခြားအပ်သည်ရှိသော်။ ယုတ္တော၊ သင့်၏။ (မူလဋီကာနှင့်အညီပင် သင့်သည်၊ ဝုတ္တော–ဟူသော ပါဠိအရ အနက်ပြန်လျှင် အနက်အဓိပ္ပါယ် မချောမော) ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုနိရုတ္တိပထသုတ်၌။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧတံ၊ ဖြစ်ဆဲသော။ (ဤမှ နောက်၌ ပေယျာလအပိုပင်၊ ပါဠိတော်၌ ဤပေယျာလမရှိ) ပါတုဘူတံ၊ ထင်ရှားဖြစ်သော။ ယံ ရူပံ၊ အကြင်ရူပ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တသ၊ ထိုဖြစ်ဆဲရူပ်၏။ အတ္ထိတိ၊ ရှိဆဲဖြစ်ဆဲဟူသော။ သခ်ါ၊ အမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)" ဣတိ၊ သို့။ ဝိဒ္ဒ မာနသ၊ ထင်ရှားရှိဆဲတရား၏။ ပစ္စုပ္ပန္နတာ၊ အဖြစ်ကိုဂင်း။ တတော၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်မှ။ ပုဗ္ဗေစ၊ ၌ဂင်း။ ပစ္ဆာ စ၊ ၌ဂင်း။ အတီတာ နာဂတတာ၊ ဂတ်အဖြစ်ကိုဂင်း။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ တဒညသုတ္တေသု ပန၊ ထိုမှတပါးသော သုတ်တို့၌ကား။ ယေဘုယ္ယေန၊ အားဖြင့်။ စုတိပဋိသန္ဓိပရိစ္ဆိန္နော၊ တို့ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော။ အတီတာဒိကော၊ အစရှိသော။ အဒ္ဓါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော ဧဝ၊ ထိုစုတိပဋိသန္ဓေတို့ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော အခွန့်ကာလကိုသာလျှင်။ ဣဓပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ အဒ္ဓါဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။

သီတံ၊ အအေးသည်။ သီတသ၊ ၏။ သဘာဂေါ၊ တူသောအဖို့ရှိသော ဥတုတည်း၊ ဝါ၊ သဘောတူသော ဥတုတည်း။ တထာ၊ တူ။ ဥဏှံ၊ သည်။ ဥဏှသ၊ ၏။ (သဘာဂေါ၊ တည်း။) ပန၊ ဆက်။ သရီရေ၊ ၌။ သန္ဓိပတိတံ၊ စုဝေးသော၊ ဝါ၊ အပေါင်းအစုဖြစ်သော။ သန္တာနဝသေန၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနံ၊ သော။ ယံ သီတံ ဝါ၊ သည်ဂင်း။ ယံ ဥဏှံ ဝါ၊ သည်ဂင်း။ အနူနံ အနဓိကံ၊ မယုတ်မလွန်သည်ဖြစ်၍။ ဧကာကာရံ၊ တခုတည်းသော အခြင်းအရာရှိသည်၊ ဝါ၊ တူသော အခြင်းအရာ ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုသို့သော အအေးအပူကို။ ဧကော၊ တခုသော၊ ဝါ၊ တမျိုးတည်းသော။ ဥတူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဘာဂဥတုနော၊ ဥတုဟု၏။ အနေကတ္တာ၊ များသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။ အာဟာ ရေပိ၊ ၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်တည်း။ ဧကဝိထိဧကဝေနသမုဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ပဋ္ဌာဆဋ္ဌဂါရဝသေန၊ ပဋ္ဌဂါရနှင့် ခြောက်ခုမြောက် မနောဒွါရ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သန္တတိသမယကထာ၊ ကို။ ဝိပဿကာနံ၊ ဝိပဿနာရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဥပကာရတ္ထာယ၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းအကျိုးငှါ၊ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ ကထိတာ၊ ၏။ ဧနကော၊ ဖြစ်စေတတ်သော အကြောင်းသည်။ ဟေတု၊ မည်၏။ ဥပထမ္ဘကော၊ ထောက်ပံ့တတ်သော အကြောင်းသည်။ ပစ္စယော၊ မည်၏။ ဥပ္ပါဒနံစ၊ အကျိုးတရားကို ဖြစ်စေခြင်းသည်ဂင်း။ ဥပတ္ထမ္ဘနဉ္စ၊ ထောက်ပံ့ခြင်းသည်ဂင်း။ တေသံ၊ ထိုဟေတုနှင့် ပစ္စယတို့၏။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စ တည်း။ ဗီဇသ၊ ၏။ အကုံရှပ္ပါဒနံ စ၊ အညောက်အညွှန့်ကို ဖြစ်စေခြင်းသည်ဂင်း။ ပထဝီအာဒီနံ၊ အစရှိသည်တို့၏။ တဒုပ ထမ္ဘနဉ္စ၊ ထိုအညွှန့်အညောက်အပင်ကို ထောက်ပံ့ခြင်းသည်ဂင်း။ ကမ္မသ၊ ကံ၏။ ကဋ္ဌတ္တာရူပဝိပါကုပ္ပါဒနံ စ၊ ကမ္မဇရုပ်နှင့် ဝိပါက်စိတ်စေတသိက်တို့ကို ဖြစ်စေခြင်းသည်ဂင်း။ အာဟာရာဒီနံ၊ အစရှိသည်တို့၏။ တဒုပတ္ထမ္ဘနံ စ၊ ထိုကမ္မဇရုပ်နှင့် ဝိပါက်စိတ်စေတသိက်တို့ကို ထောက်ပံ့ခြင်းသည်ဂင်း။ (ဟောတိ)ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဧကေကသ၊ သော။ ကလာပသ စ၊ ရုပ်ကလာပ်၏ဂင်း။ စိတ္တုပ္ပါဒသ စ၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်၏ဂင်း။ ကမ္မာနန္တရာဒိပစ္စယဘူတာနံ၊ ကံ အစရှိသော, အနန္တရ အစရှိသော ပစ္စည်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဧနကာနံ စ၊ ဖြစ်စေတတ်သော ဧနကအကြောင်းတို့၏ဂင်း။ သဟဇာတပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတာနံ၊ ဇာတဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ တကွဖြစ်ရှေ့၌ဖြစ် နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဥပတ္ထမ္ဘကာနဉ္စ၊ တို့၏ဂင်း။ ကိစ္စံ၊ ကို။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဥတုအာဒီနံ၊ အစရှိသည်တို့၏။ သဘာဂဝိသဘာဂတာသမ္ဘဝတော၊ သဘာဂအဖြစ် ဝိသဘာဂအဖြစ်၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ တံသမုဋ္ဌာနာနံ။ ထိုဥတုစသည်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ သန္တတိဝသေ နေ၊ အားဖြင့်။ အတီတာဒိဝိဘာဂေါ၊ စသည်ဖြင့် ခွဲခြားဝေဘန်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဧကဘဝနိဗ္ဗတ္တကသ၊ တခုသောဘဝကို (ဝါ) တဘဝလုံးကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ကမ္မဿ ပန၊ ကံ၏မူကား။ သဘာဂဝိသဘာဂတာ၊ ဂ–အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ထိုကံကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ သန္တတိဝသေန၊ အားဖြင့်။ အတီတာဒိဝိဘာဂေါ၊ ကို။ အဝတ္တာ၊ ၍။ ဥပတ္ထမ္ဘကဝသေနေဝ၊ ဂ–၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၊ ဝါ၊ အထူးကား။ ယဒါ၊ ၌။ လိင်ပရိဝတ္တနံ၊ လိင်ပြန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ ဗလဝတာ၊ အားကြီးသော။ အကုသလေန၊ ကြောင့်။ ပုရိသလိင်ံ၊ သည်။ အန္တရဓာယတိ၊ ကွယ်၏။ ဒုဗ္ဗလေန၊ သော။ ကုသလေန၊ ကြောင့်။ ဣတ္ထိလိင်ံ၊ သည်။ ပါတုဘဝတိ၊ ၏။ ဒုဗ္ဗလေန၊ သော။ အကုသလေန စ၊ ကြောင့်လည်း။ ဣတ္ထိလိင်ံ၊ သည်။ အန္တရဓာယတိ၊ ကွယ်၏။ ဗလဝတာ၊ သော။ ကုသလေန၊ ကြောင့်။ ပုရိသလိင်ံ၊ သည်။ ပါတုဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပါနမ္ပိ၊ ကမ္မဇရုပ်တို့၏လည်း။ ဝိသဘာဂတာ၊ အဖြစ်သည်။ အတ္ထေဝ၊ ရှိသေးသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသမ္ပိ၊ ထိုကမ္မဇရုပ်တို့ကိုလည်း။ သန္တတိဝသေန၊ အားဖြင့်။ အတီတာဒိဝိဘာဂေါ၊ အစရှိသည်ဖြင့် ဝေဘန်ခြင်းသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သော၊ ထိုဖြစ်သင့်သော ဝေဘန်ခြင်းသည်။ နု သဗ္ဗကာလိကော၊ အခါခပ်သိမ်းဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နု ဂဟိတော၊ မယူအပ်။

တံတံသမယန္တိ၊ ကား။ ဧတသ၊ ဤရုပ်အား။ ဧကမုဟုတ္တာဒိကော၊ အစရှိသော။ သော သော သမယော၊ ထိုထိုအချိန် အခါသမယသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံတံသမယံ၊ မည်၏။ ရူပံ၊ ရုပ်ကိုရ၏။ တံတံသမယဝန္တံ၊ ထိုထိုသမယ ရှိသောရုပ်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

[၁၅၆] တတော ပုဗ္ဗေတိ၊ ကား။ ခဏတ္တယဿ၊ ခဏသုံးပါးအပေါင်းသို့။ တတော ပရိယာပတ္တိတော၊ ထိုသို့ရောက်သည်မှ၊ ဝါ၊ ထိုသို့အကျုံးဝင်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အနုပ္ပန္နတ္တာ၊ မဖြစ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အနာဂတံ၊ မည်၏။ ပစ္ဆာတိ၊ ကား။ တတော၊ ထိုခဏသုံးပါးသို့ရောက်သည်မှ။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ ခဏတ္တယံ၊ ကို။ အတိက္ကန္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ အတီတံ၊ မည်၏။ ယဿ၊ အကြင်တရား၏။ ဟေတုကိစ္စံ စ၊ ကိစ္စသည်ရင်း။ ပစ္စယကိစ္စဉ္စ၊ သည်ရင်း။ နိဋ္ဌိတတ္တာ၊ ပြီးဆုံးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတိက္ကန္တံ၊ လွန်သွားသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုတရားသည်။ အတီတံ၊ မည်၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော၊ ၌။ ဟေတုကိစ္စံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဥပ္ပန္နဖလတ္တာ၊ ဖြစ်ပြီးသောအကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဋ္ဌိတဉ္စ၊ ပြီးဆုံးပြီးသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ (တနည်း) ဥပ္ပါဒက္ခဏော၊ ၌။ ဟေတုကိစ္စံ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) ဥပ္ပန္နဖလတ္တာ၊ ကြောင့်။ နိဋ္ဌိတဉ္စာတိ၊ ပြီးဆုံးပြီးသည်ဟူ၍လည်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တီသုပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ခဏောသု၊ တို့၌။ ပစ္စယကိစ္စံ၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) ပထဝီအာဒိနံ၊ အစရှိသောရုပ်တို့၏။ သန္ဌာဝရဏာဒိကံ စ၊ ဏ–စသည်လည်းဖြစ်သော။ ဖဿာဒိနံ၊ နာမ်တို့၏။ ဖုသနာဒိကဉ္စ၊ ဖုသန–စသည်လည်း ဖြစ်သော။ အတ္တနော၊ ၏။ ကိစ္စံ၊ သည်။ သကိစ္စံ၊ သကိစ္စမည်၏။ သကိစ္စဿ၊ ကို။ ကရဏကွဏော၊ ပြုဆဲခဏသည်။ သကိစ္စကွဏော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ကိစ္စေန၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ (ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။) သကိစ္စံ၊ မည်၏။ ရူပံ ဝါ၊ ရုပ်သည်ရင်း။ အရူပံ ဝါ၊ နာမ်သည်ရင်း။ ယသ္မိं ခဏော၊ ၌။ သကိစ္စံ၊ မိမိကိစ္စနှင့်တကွဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ မိမိကိစ္စရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုခဏသည်။ သကိစ္စကွဏော၊ မည်၏။ တသ္မိं ခဏော၊ ၌။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော စကားရပ်တို့တွင်။ ခဏာဒိကထာယံ၊ ခဏာဒိကထာ၌။ တတော ပုဗ္ဗေ အနာဂတံ–ပစ္ဆာ အတီတန္တိဝစနံ၊ အတီတံ–ဟူသော စကားသည်။ အဒ္ဓါဒီသု ဝိယ၊ အဒ္ဓါအတိတ် စသည်တို့၌ကဲ့သို့။ ဘေဒါဘာဝတော၊ ကွဲပြားခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ နိပ္ပရိယာယံ၊ မုချစကားသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ အဒ္ဓါဒိဝသေန၊ အဒ္ဓါ သန္တတိ သမယတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အညေဝ၊ တပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ အတီတာ ဓမ္မာ၊ အတိတ်တရားတို့ကိုလည်း။ အညေ(ဧဝ)၊ ဖြစ်ကုန်သော။ အနာဂတာ၊ ဂတ်တရားတို့ကိုလည်း။ အညေ(ဧဝ)၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ တို့ကိုလည်း။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ ခဏာဒိဝသေန ပန၊ အားဖြင့် မူကား။ ဓမ္မတော၊ သဘောတရားအားဖြင့်။ ဘေဒေါ၊ ကွဲပြားခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကာလတော ဧဝ၊ အားဖြင့် သာလျှင်။ ဘေဒေါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဥပ္ပါဒတော၊ ဥပါဒ်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အနာဂတော၊ မည်၏။ ခဏတ္တယေ၊ အပေါင်း၌။ ဝတ္တမာနော၊ ဖြစ်ဆဲပစ္စုပ္ပန်မည်၏။ တတော၊ ထိုခဏသုံးပါးမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ အတီတော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိပ္ပရိယာယာ၊ မုချစကားမည်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နာဒိဝိယ၊ ပွန်အစရှိသည်ကဲ့သို့။ (အာဒိ–အရ သန္တတိပစ္စုပ္ပန် သမယပစ္စုပ္ပန် တို့ကို ယူအပ်၏) ကေနစိ၊ သော။ ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ အတီတန္တိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ အနာဂတန္တိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဝတ္တမ္ဘတာဘာဝတော၊ ဆိုသင့်သည်၏ အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။

၄၉၅။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အဗ္ဗေတ္တိကဗဟိရဘေဒံ၊ အပြားကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တနယော ဧဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ တေန၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အပရိတုဿမာနေန၊ အားမရ မရောင့်ရဲသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မရောင့်ရဲသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ (ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ–၌ စပ်) တတ္ထ၊ ထိုထိုဆိုခဲ့ပြီးသော နည်း၌။ အဗ္ဗေတ္တမေဝ၊ တရားသည်သာလျှင်။ အဗ္ဗေတ္တိကံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဒ္ဒတ္ထော၊ ကို။ ယဒိပိ လဗ္ဘတိ၊ အကယ်၍ကား ရအပ်ပေ၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ အဗ္ဗေတ္တအဗ္ဗေတ္တိကသဒ္ဒါနံ စ၊ အဗ္ဗေတ္တနှင့် အဗ္ဗေတ္တိကသဒ္ဒါတို့၏ ၎င်း။ ဗဟိဒ္ဓါဗဟိရသဒ္ဒါနဉ္စ၊ တို့၏ ၎င်း။ အညမညံ၊ ချင်း။ အတ္ထဘေဒေါ၊ အနက်၏ ကွဲပြားခြင်းသည်။ အတ္ထော၊ ရှိသေးသည်သာလျှင်တည်း။ တထာ ဟိ၊ ထိုစကားသည် မှန်၏၊ ဝါ၊ ထိုစကားကို ချဲ့ဦးအုံ့။ အဗ္ဗေတ္တိကသဒ္ဒေါ၊ သည်။ သပရသန္တာနိကေသု၊ မိမိသန္တာန် သူတပါးသန္တာန်၌ဖြစ်ကုန်သော။ စက္ခာဒီသု၊ စက္ခု အစရှိသော ၈ါးပါးသောပသာဒရုပ်တို့၌။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ (ကော ဝိယ၊ အဘယ်သဒ္ဒါကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။) ဗဟိရသဒ္ဒေါ၊ သည်။ (သပရသန္တာနိကေသု၊ ကုန်သော။) ရူပါဒီသု၊ ရူပါရုံ အစရှိသော ၂၃–ပါးသော ရုပ်တို့၌။ (ပဝတ္တတိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ အဗ္ဗေတ္တသဒ္ဒေါ ပန၊ သည်ကား။ တသ တသ သတ္တသ၊ ထိုထိုသတ္တဝါ၏။ သသန္တာနိကေသ္ဝေ၊ မိမိသန္တာန်၌ သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ စက္ခုရူပါဒီသု၊ စက္ခုပသာဒ ရူပါရုံ အစရှိသော တရားတို့၌။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ (ကော ဝိယ၊ ကား။) ဗဟိဒ္ဓါသဒ္ဒေါ၊ သည်။ တတော၊ ထိုမိမိသန္တာန်၌ဖြစ်သော တရားတို့မှ။ အညေသု၊ တပါးသောတရားတို့၌။ (ပဝတ္တတိ)ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ အပိစာတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအပိစ–အစရှိသောစကားရပ်၌။ ဣဓာတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိं သုတ္တန္တနယေ၊ ၌ နိယကဗ္ဗေတ္တမ္မိ၊ တွ–ရုပ်သည်လည်း။ (အဗ္ဗေတ္တံ၊ မည်၏။) ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တအဗ္ဗေတ္တိကမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အဗ္ဗေတ္တိကရုပ်သည်သာလျှင်။ နေ၊ မဟုတ်။ ပရပုဂ္ဂလိကမ္မိ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်သော ရုပ်သည်လည်း။ (ဗဟိဒ္ဓါ၊ မည်၏။) ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တဗဟိရမေဝ၊ ရုပ်သည် သာလျှင်။ နေ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အပိစ ဣဓ အစရှိသော စကားရပ်၏ အလိုတည်း။

၄၉၆။ ဟိနပဏီတာဘေဒေါ၊ အပြားကို။ ပရိယာယတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ နိပ္ပရိယာယတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဓော၊ ၏။သုဒသီနံ၊ သုဒသီဗြဟ္မာတို့၏ ။ တဒေဝ ရူပံ၊ ထိုရုပ်သည်ပင်လျှင်။ ယတ္ထာတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏဘူတော၊ ဖြစ်သော။ ယသ္မိं၊ အကြင်ရုပ်၌။ ယံ၊ အကြင်ရုပ်ကို။ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ ၍။ အကုသလဝိပါက

ဝိညာဏ်၊ စိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုရုပ်သည်။ အနိဋ္ဌဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဟီနံ၊ ဟီန မည်၏။ ယံ၊ အကြင်ရုပ်ကို။ (အာရမ္မဏ် ကတွာ၊ ၍။) ကုသလဝိပါကံ၊ ဝိပါက်စိတ်သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုရုပ်သည်။ ဣဋ္ဌဘာဝတော၊ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဏီတံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ အကုသလဝိပါကော၊ ပါက်သည်။ သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ အနိဋ္ဌော၊ အလိုမရှိအပ်သည်ဖြစ်၍။ အနိဋ္ဌေ ဇေ၊ အလိုမရှိအပ်သော အာရုံ၌သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဣဋ္ဌေ၊ ၌။ နဥပ္ပဇ္ဇတိ ယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ ဇဝံ၊ တူ။ ကုသလဝိပါကောပိ၊ သည်လည်း။ သယံ၊ တိုင်။ ဣဋ္ဌော၊ ဖြစ်၍။ ဣဋ္ဌေ ဇေ၊ ဣဋ္ဌာရုံ၌သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အနိဋ္ဌေ၊ ၌။ နဥ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ)၊ မဖြစ်။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟိ၊ မှန်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။

[၁၅၇] အကုသလကမ္မဇဝသေန၊ အကုသိုလ်ကံကြောင့် ဖြစ်သော ရုပ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ အနိဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌ ကာမဂုဏာ၊ တို့ကို။ ဝိဘတ္တာ၊ ကုန်၏။ ကုသလကမ္မဇံ ပန၊ ကုသိုလ်ကံကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်သည်ကား။ အနိဋ္ဌံ နာမ၊ ဌမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော ကုသိုလ်ကံကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်သည်။ ဣဋ္ဌမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ငင်း။ ကုသလကမ္မဇေသေန၊ အားဖြင့်။ ဣဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌ ကာမဂုဏာ၊ တို့ကို။ ဝိဘတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ကုသလကမ္မဇံ၊ ရုပ်သည်။ အနိဋ္ဌံ နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော ကုသိုလ်ကံကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်သည်။ ဣဋ္ဌမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ငင်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ အကုသလကမ္မနိဗ္ဗတ္တာနိ၊ အကုသိုလ်ကံကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ မနာပါနိပိ၊ နှစ်သက်အပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကာနိစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ဟတ္ထိရူပါဒီနိ၊ ဆင်၏အဆင်း အစရှိသည်တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တာနိ၊ ထိုဆင်၏အဆင်း အစရှိသည်တို့သည်။ တေသံယေဝ ဟတ္ထိအာဒီနံ၊ ထိုဆင် အစရှိသည်တို့၏ ပင်လျှင်။ သုခသ၊ ၏။ ဟေတုဘာဝံ၊ သို့။ နဂ္ဂန္တိ၊ ကုန်။ ဟိ၊ မှန်။ တသ တသေဝ သတ္တသ၊ ထိုထိုသတ္တဝါ၏ သာလျှင်။ အတ္တနာ၊ သည်။ ကတေန၊ သော။ ကုသလေန၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်သောရုပ်သည်။ သုခသ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အကုသလေန၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်သောရုပ်သည်။ ဒုက္ခသ၊ ၏။ (ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဇာနံ၊ ကမ္မဇရုပ်တို့၏။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌတာ၊ ဣဋ္ဌအဖြစ် အနိဋ္ဌအဖြစ်သည်။ ကမ္မကာရကသတ္တသ၊ ကံကို ပြုတတ်သောသတ္တဝါ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယောဇနာရဟာ၊ ယှဉ်ခြင်းကိုထိုက်သည်၊ ဝါ။ ယှဉ်ခြင်းငှါထိုက်သည်။ သိယာ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသာဓက အဋ္ဌကထာပါဠိ၌။ ကုသလကမ္မဇံ အနိဋ္ဌံ နာမ နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ ယံ–ယေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ အကုသလကမ္မဇံ ဣဋ္ဌံ နာမ နတ္ထိတိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ (ယံ–ယေန၊ ကြောင့်။) နဝုတ္တံ၊ အပ်။ တေန၊ ထိုသို့ ဆိုအပ်၊ မဆိုအပ်သော အကြောင်းကြောင့်။ သောဘနံ၊ တင့်တယ်သော။ ပရသတ္တာနံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့သည်။ ဣဋ္ဌံ၊ အလိုရှိအပ်သော။ အကုသလကမ္မဇမ္ပိ၊ အကုသိုလ်ကံကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ (တနည်း) အကုသလကမ္မဇမ္ပိ၊ အကုသိုလ်ကံကြောင့် ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ သောဘနံ၊ တင့်တယ်သည်ဖြစ်၍။ ပရသတ္တာနံ၊ တို့အား။ ဣဋ္ဌံ၊ ဣဋ္ဌဖြစ်သောရုပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနုညာတံ၊ ခွင့်ပြုအပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ကုသလကမ္မဇံ ပန၊ ကုသိုလ်ကံကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်သည်ကား။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့အား၊ ဝါ၊ တို့သည်။ ဣဋ္ဌမေဝ၊ အလိုရှိအပ်သောဣဋ္ဌသာလျှင်တည်း။

ပန၊ ဆက်။ ကေသဉ္စိ၊ အချို့ကုန်သော။ တိရစ္ဆာနဂတာနံ၊ ဆွာန်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ မနုဿရူပံ၊ လူ၏အဆင်းရုပ်သည်။ အမနာပံ၊ မနှစ်သက်အပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယတော၊ ယင်းသို့ မနှစ်သက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေ၊ ထိုတိရစ္ဆာန်တို့သည်။ ဒိသွာဝ၊ မြင်ကုန်၍သာလျှင်၊ ဝါ၊ မြင်လျှင်မြင်ခြင်း။ ပလာယန္တိ၊ ပြေးကုန်၏။ မနုဿာ စ၊ လူတို့သည်ကား။ ဒေဝတာရူပံ၊ နတ်တို့၏အဆင်းကို။ ပဿိတွာ၊ မြင်ကုန်၍။ ဘာယန္တိ၊ ကြောက်ကုန်၏။ တေသမ္ပိ၊ ထိုတိရစ္ဆာန်နှင့် လူတို့၏လည်း။ ဝိပါကဝိညာဏံ၊ စိတ်သည်။ တံ ရူပံ၊ ထို လူ၏အဆင်း နတ်၏အဆင်းကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ကုသလဝိပါကမေဝ၊ ပါက်သည် သာလျှင်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တာဒိသဿ၊ သော။ ပုညဿ၊ ကုသိုလ်ကံ၏။ အဘာဝါ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုတိရစ္ဆာန်နှင့် လူတို့အား။ တတ္ထ၊ ထိုလူ၏အဆင်း နတ်၏အဆင်း၌။ အဘိရတိ၊ မွေ့လျော်ခြင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ ဆက်။ ကုသလကမ္မဇေသ၊ ကုသိုလ်ကံကြောင့် ဖြစ်သော။ အနိဋ္ဌသ၊ အနိဋ္ဌရုပ်၏။ အဘာဝေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အကုသလကမ္မဇေသ၊ သော။ ဣဋ္ဌသ စ၊ ရုပ်၏လည်း။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းကို။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဟတ္ထိအာဒီနမ္ပိ၊ အစရှိသည်တို့၏လည်း။ အကုသလကမ္မဇံ၊ ရုပ်သည်။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ အကုသလဝိပါကသေဝ၊ ဝိပါက်၏ သာလျှင်။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပန၊ သော်လည်း။ ပဝတ္တေ၊ ပဝတ္တိကာလ၌။ သမုဋ္ဌိတံ၊ ဖြစ်သော။ (ဟတ္ထိအာဒီနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။) ကုသလကမ္မဇံ၊ ရုပ်သည်။ ကုသလဝိပါကဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေနေ၊ ရုံနှင့်။ ဝေါမိဿကတ္တာ၊ ရောနှောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပကံ၊ သော။ အကုသလကမ္မဇံ၊ ရုပ်သည်။ ဗဟုလံ၊ များစွာ၊ ဝါ၊ များသောအားဖြင့်။ အကုသလဝိပါကုပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ သည်။ နဘဝိဿတိ၊ တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာတုံ၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ နိုင်၏။ ပန၊ မုချအဆုံးအဖြတ်ကိုဆိုအံ့။ ဝိပါကံ၊ ကို။ ဝဋ္ဋေတုံ၊ လှည့်ပတ်ခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ နိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိပါကဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာရမ္မဏာဝဝတ္ထာနံ၊ ဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံကို ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ သုဋ္ဌု စွာ။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပန၊ သာဓက အဋ္ဌကထာ စကားရပ်၌ စောဒနာဖွယ်အချက်ကို ဆက်၍ရှင်းဦးအံ့။ အနိဋ္ဌာ ပဋ္ဌ ကာမဂုဏာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ရူပါဒိဘာဝသာမညတော၊ ရူပါရုံ

စသည် အဖြစ်ဟူသော တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကာမဂုဏ္ဏသဒိသာယ၊ ကာမဂုဏ်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံသဒိသေသု၊ ထိုကာမဂုဏ်နှင့် တူသောရုပ်တို့၌။ တဗ္ဗောဟာရေန၊ ထိုကာမဂုဏ်ဟူသော ဝေါဟာရဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော စကားတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဒ္ဓာနေဝ၊ ဣဒ္ဓသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါဒိနိ၊ ရူပါရုံစသည်တို့ကို။ ကာမဂုဏ္ဏာတိ၊ တို့ဟူ၍။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ကာမဂုဏ္ဏဝိသဘာဂါ၊ ကာမဂုဏ်နှင့် မတူသော အဖို့ရှိကုန်သော။ ရူပါဒယော၊ စသည်တို့ကို။ ကာမဂုဏ္ဏာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ အသိဝေ၊ သိဝနတ်မဟုတ်သော နတ်ရုပ်၌။ သိဝေါတိ၊ သိဝနတ်ဟူ၍။ ဆါဟာရော ဝိယ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းကဲ့သို့တည်း။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ ဣဒ္ဓာနိဒ္ဓာနိ၊ ဣဒ္ဓအနိဒ္ဓဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါဒီနိ၊ တို့သည်။ တဏှာဝတ္ထုဘာဝတော၊ တဏှာ၏ တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာမဂုဏ္ဏာ ဧဝ၊ ဂုဏ်တို့မည်ကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဟိ၊ မှန်။ ရူပါ လောကေ ဝိယရူပံ သာတရူပန္တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၊ ဝါ၊ သော်လည်း။ အတိသယေန၊ အလွန်အကဲအားဖြင့်။ ကမနီယတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုတ္တေသု၊ တို့၌။ ဣဒ္ဓရူပါဒီနိ (ဧဝ)၊ ရူပါရုံ စသည်တို့ကိုသာလျှင်။ ကာမဂုဏ္ဏာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။

[၁၅၈] ဝုတ္တနယမေဝါတိ၊ ဟူသော။ အတိဒေသေန၊ ညွှန်းသောစကားဖြင့်။ လက္ခဏာတော၊ အားဖြင့်။ ဒူရသန္တိကံ၊ ဒူရရုပ် သန္တိကရုပ်ကို။ ဒဿိတံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သြကာသတောပေါ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရုပ်၌။ ကိတ္တကတော၊ အဘယ်မျှသောအရုပ်မှ။ ပဌာယ၊ ၍။ ရူပံ၊ သည်။ သြကာသဝသေန၊ တည်ရာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သန္တိကေ နာမ၊ နီးသည်မည်သနည်း။ ပန၊ တပါး။ ကိတ္တကတော၊ မှ။ ပဌာယ၊ ၍။ (သြကာသဝသေန၊ အားဖြင့်။) ဒူရေ နာမ၊ ဝေးသည်မည်သနည်း။ ပကတိကထာယ၊ ပကတိသောစကားဖြင့်။ ကထေန္တာနံ၊ ပြောဆိုသောသူတို့၏။ ဒွါဒသဟတ္ထာ၊ တဆယ့်နှစ်တောင်တို့သည်။ သဝနူပစာရော နာမ၊ သဝနူပစာ မည်၏။ တသ၊ ထိုသဝနူပစာ၏။ သြရတော၊ အတွင်းဖက်၌။ သန္တိကေ၊ နီးသည်မည်၏။ ပရတော၊ အပြင်ဖက်၌။ ဒူရေ၊ ဝေးသည်မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအဝေးအနီးနှစ်ပါးသော အရပ်တို့တွင်။ သုခုမရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဒူရေ၊ သဝနူပစာမှအပြင်ဖက်–ဝေးသောအရပ်၌။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ လက္ခဏာတောပိ၊ ဏာအားဖြင့်ရင်း။ သြကာသတောပိ၊ သအားဖြင့်ရင်း။ ဒူရေ၊ ဝေးသောရုပ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သန္တိကေ၊ သဝနူပစာဟူသောအနီး၌။ ဟောန္တိ ပန၊ သော်ကား။ သြကာသတောဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ သန္တိကေ၊ နီးသောရုပ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ လက္ခဏာတော၊ အားဖြင့်။ နဟောတိ)၊ မဖြစ်။ သြဋ္ဌာရိကရူပံ၊ သည်။ သန္တိကေ၊ သဝနူပစာဟူသောအနီး၌။ ဟောန္တိ၊ သော်။ လက္ခဏာတောပိ၊ ဖြင့်ရင်း။ သြကာသတောပိ၊ ၎င်း။ သန္တိကေ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒူရေ၊ ၌။ ဟောန္တိ၊ သော်။ သြကာသတောဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ (ဒူရေ၊ သည်။) ဟောတိ၊ ၏။ လက္ခဏာတော၊ အားဖြင့်။ နဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ပန၊ ဆက်။ ဥပါဒါယုပါဒါယာတိ၊ ထောက်ဆ၍ ထောက်ဆ၍ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ရူပံ၊ သည်။ သန္တိကေ နာမ၊ နီးသည်မည်၏။ အန္တောကုစ္ဆိဂတသာပိ၊ ဝမ်းတွင်း၌ တည်ကြားသော်လည်း။ ပရသ၊ ၏။ (ရူပံ၊ သည်။) ဒူရေ၊ မည်၏။ (အတ္တနော၊ ၏။) အန္တောကုစ္ဆိဂတသ၊ ဝမ်းတွင်း၌ တည်သောသူ၏။ (ရူပံ၊ သည်။) သန္တိကေ၊ မည်၏။ ဗဟိ၊ ၌။ ဌိတသ၊ တည်သော သူ၏။ (ရူပံ၊ သည်။) ဒူရေ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့အစရှိသည်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ အန္တောဂဗ္ဘ–ပမုခ–ပရိဝေဏ–သံဃာရာမသီမာ–ဂါမခေတ္တ–နေပဒရဇ္ဇ–သမုဒ္ဒ–စက္ကဝါဠေသု၊ တိုက်ခန်းအတွင်းအရပ်, ကျောင်ဦးမျက်နှာစာအရပ်, ပရိဝုဏ်, သံဃာရာမခေါ်သော ကျောင်းတိုက် ဥပစာသီမ်, ရွာနယ်, ဧနုပဒ်, တိုင်းပြည်, သမုဒ္ဒရာ, စက္ကြာဝဠာတို့တွင်။ တဒန္တောဂတဗဟိဂတာနံ၊ ထိုထိုအရပ်၏ အတွင်း၌တည်သောရုပ်, အပ၌တည်သောရုပ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ (တဒန္တောဂတ–အရာ၌ တံတဒန္တောဂတ–ဟု ရှိသင့်၏၊ သို့မဟုတ်လျှင် တံ–တပုဒ် ကြေနေသည်ဟူ၍သော်လည်း ယူအပ်၏) ဒူရသန္တိကတာ၊ ဒူရရုပ် သန္တိကရုပ်အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၄၉၇။ တဒေကဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ တံ၊ ထိုအလုံးစုံသော ရုပ်ကို။ ဧကဋ္ဌံ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ အဘိသံယူဟိတ္တာတိ၊ ကား။ သံဟရိတ္တာ၊ စု၍။ ဝါ၊ တနည်း။ သမူဟံ၊ အပေါင်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ အဘိသံခိပိတ္တာတိ၊ ကား။ သံခိပိတ္တာ၊ ချုံး၍။ သခေံပံ၊ ချုံးခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ သဗ္ဗမ္ပိ ရူပံ။ပေ။ ဒဿိတံ ဟောတီတိ ဣမိနာ၊ ဤစကားရုပ်ဖြင့်။ ရူပခန္ဓသဒ္ဒါနံ၊ ရူပ–သဒ္ဒါနှင့် ခန္ဓ–သဒ္ဒါတို့၏။ သမာနာဓိကရဏ္ဏသမာသဘာဝံ၊ တူသောတည်ရာရှိသော ကမ္မဓာရည်းသမာသ်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ န ဟိ ရူပတော အညော ရူပက္ခန္ဓော နာမ အတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၄၉၈။ ရာသိဘာဝူပဂမနေန၊ အစု၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့်၊ ဝါ၊ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒယော၊ ခန္ဓာ စသည်တို့ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အာနေတွာ၊ ဤ ၄–ပုဒ်ကို ဆောင်၍။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။

သန္တတိဝသေန ခဏာဒိဝသေန စာတိ ဧတ္ထ၊ ပါဌ်၌။ အဒ္ဓါသမယဝသေန၊ အဒ္ဓါနှင့် သမယတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အတီတာဒိဝိဘာဂသ၊ အတိတ်စသည်ကို ဝေဘာန်ခြင်းကို။ အဝစနံ၊ မဆိုခြင်းသည်။ သုခါဒိဝသေန၊ သုခ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဘိန္နသ၊ ကွဲပြားသော ဝေဒနာ၏။ အတီတာဒိဘာဝဝစနတော၊ အတိတ်စသည်၏ အဖြစ်ကို ဆိုခြင်းကြောင့် တည်း။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ချဲ့။ သုခါ ဧဝ၊ သုခဝေဒနာသည်သာလျှင်။ အဒ္ဓါဝသေန စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ သမယဝသေန စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ အတီတာဒိကာ၊ အတိတ်စသည် အပြားရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တထာ၊ တူ။ ကာယိကစေတသိကာဒိဘာဝေန၊ စေတသိကစသည်အဖြစ်ဖြင့်။ (အာဒိ–ဖြင့် ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတ စသည်အဖြစ်ကို ယထာရဟ ယူအပ်၏) ဘိန္နာ၊

ကွဲပြားသော။ ဒုက္ခာ ဧဝ စ၊ ဒုက္ခဝေဒနာသည်သာလျှင်ငင်း။ အဒုက္ခမသုခါ ဧဝ စ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်သာလျှင်ငင်း။ (အဒ္ဓါ ဝသေန စ၊ ဖြင့်ငင်း။ သမယဝသေန စ၊ ဖြင့်ငင်း။ အတီတာဒိကာ၊ ရှိသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။) တေန၊ ထိုသို့မဖြစ်သော ကြောင့်။ ဝေဒနာသမုဒါယော၊ ဝေဒနာအပေါင်းကို။ အဒ္ဓါသမယဝသေန၊ အားဖြင့်။ အတီတာဒိဘာဝေန၊ စသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝတ္တမ္ဘတံ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သမုဒါယသ၊ ၏။ တေဟိ၊ ထိုအဒ္ဓါသမယ စသည်တို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နိတမ္ဘတ္တာ၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝေဒနေကဒေသာ ပန၊ ဝေဒနာ၏တစိတ်တပိုင်း တို့သည်ကား။ ဂယှမာနာ၊ ယူအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ သန္တတိခဏောဟိ၊ ဏတို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆေဒံ၊ ပိုင်းခြားခြင်းကို။ အရဟန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တထာ၊ အားဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နိတ္တာ၊ ၍။ ဂဟေတမ္ဘတော၊ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဧကသန္တတိယံ၊ တခုသော သန္တတိ၌။ အနေကဘေဒဘိန္နေသု၊ များသော အထူးအပြားအားဖြင့် ကွဲပြားကုန်သော။ သုခါဒီသု၊ အစရှိသည် တို့တွင်။ ယော ဘေဒေါ၊ အကြင်အထူးကို။ ပရိစ္ဆိန္နိတမ္ဘဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတော၊ အပ်၏။ [၁၅၉] ပါကဋ္ဌသ၊ ထင်ရှားသော။ ဧကပကာရသ၊ တခုတည်းသော အပြားရှိသော၊ ဝါ၊ တမျိုးတည်းဖြစ်သော။ တသ (ဘေဒဿ)၊ ထိုသုခအစရှိသော အထူးကို။ (ပရိစ္ဆေဒိကာ–၌စပ်) တံသဟိတဒ္ဓါရာလမ္ဘဏပ္ပဝတ္တာ၊ ထိုသုခစသောဝေဒနာအထူးနှင့်တကွဖြစ်သော ဒ္ဓါရအာရုံတို့၌ မပြတ်ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော။ အဝိစ္ဆေဒေန၊ မပြတ်စဲသောအားဖြင့်။ တဒုပ္ပါဒကေကဝိဓဝိသယသမာယောဂပ္ပဝတ္တာ စ၊ ထိုသုခစသော ဝေဒနာအထူးကို ဖြစ်စေတတ်သော တခုသော အဖို့ရှိသော အာရုံ၌ သဒ္ဓါစသည်တို့နှင့်တကွ ယှဉ်သောအားဖြင့် မပြတ်ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော။ (တဒုပ္ပါဒက–ကို ဧကဝိဓဝိသယ–၌ စပ်) သန္တတိ၊ ဝေဒနာအစဉ် သန္တတိသည်။ ပရိစ္ဆေဒိကာ၊ ပိုင်းခြားတတ်သည်။ ဘဝိတုံ၊ ၎။ အရဟတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တသ၊ ထိုသန္တတိ၏။ ဘေဒန္တရံ၊ အပြားအထူးကို။ အနာမသိတ္တာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ ပရိစ္ဆေဒကဘာဝေန၊ ပိုင်းခြားတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ (ဧဝ–ကြောသည်) ဂဟဏံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ လဟုပရိဝတ္တိနော၊ လျင်သော အပြန်ရှိကုန်သော။ အရူပဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပရိဝတ္တေနေဝ၊ လည်ခြင်း ပြန်ခြင်းသာလျှင် ဖြစ်သော။ ပရိစ္ဆေဒေန၊ ဖြင့်။ (မူလဋီကာ–၌ ဤပုဒ်မရှိ) ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ကို။ အရဟန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သန္တတိခဏာဝသေနေဝ၊ ခဏတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဧကဝိဓဝိသယသမာယောဂပ္ပဝတ္တာ၊ တခုသော အဖို့ရှိသော အာရုံ၌တကွ ယှဉ်သောအားဖြင့် မပြတ်ဖြစ်သော ဝေဒနာသည်။ (ဤကား သံဝဏ္ဏေတမ္ဘ–ပုဒ်ဖြစ်သည်) ဒိဝသမ္မိ၊ တနေ့ပတ်လုံးသော်လည်း။ ဗုဒ္ဓရူပံ၊ ဘုရား၏အဆင်းတော်ကို။ ပဿန္တသ၊ ဖူးမြင်သောသူအားငင်း။ ခမ္မံ၊ ကို။ သုဏန္တသ၊ အားငင်း။ (ဤဖြင့် ဧကဝိဓဝိသယကို ဖွင့်ပြသည်) ပဝတ္တသဒ္ဓါဒိသဟိတဝေဒနာ၊ မပြတ်ဖြစ်သော သဒ္ဓါစသည် နှင့်တကွဖြစ်သော ဝေဒနာသည်။ (ဤဖြင့် သမာယောဂပ္ပဝတ္တာ–ကို ဖွင့်ပြသည်) ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ မည်၏။ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တ မဗ္ဗဂတာတိ ဧတေန၊ ပါဠိဖြင့်။ (မူလဋီကာနှင့်အညီ တ္တ–သံယုတ်မပါသော မဗ္ဗဂတာ–သာ သင့်သည်) ဟေတုပစ္စယကိစ္စဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တနယံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

၄၉၉။ သဗ္ဗာပါရသဉ္ဉသာဟသဝိပါကတာ၊ က–အဖြစ်သည်။ ကုသလာဒီဟိ၊ အစရှိကုန်သော။ တီဟိပိ၊ သုံးပါးသော ဝေဒနာတို့နှင့်လည်း။ သာဓာရဏာ၊ ဆက်ဆံ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသာဓာရဏမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ သာဝဇ္ဇ ကိရိယဟေတုတောတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သာဝဇ္ဇကိရိယဟေတုတောတိ၊ ကား။ ပါဏာတိပါတာဒိဂါရယှ ကိရိယာနိမိတ္တတော၊ ပါဏာတိပါတ အစရှိသော ကဲ့ရဲ့ဖွယ်ပြုမှု၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကိလေသသန္တာပဘာဝတောတိ၊ ကား။ ကိလေသပရိဠာဟေန၊ ကိလေသာဟူသော ပူလောင်ခြင်းဖြင့်။ သဒရထဘာဝတော၊ ပူလောင်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝူပသန္တသဘာဝါယ၊ ငြိမ်းအေးခြင်းသဘောရှိသော။ ကုသလာယ၊ ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ ယ၊ ထက်။ သြဠာရိကာ၊ ရုန့်ရင်း၏။ သဗ္ဗာပါရတောတိ၊ ကား။ သဏ္ဌာပဟတော၊ အားထုတ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေန၊ ထိုပုဒ်ဖြင့်။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာယ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ အသာ၊ ထိုဝေဒနာ၏။ ဝိပါကေန၊ သည်။ ဘဝိတမ္ဘံ၊ ၏။ တထာ၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တိံ၊ ကို။ ဝဒန္တေ၊ ဆိုလိုသည်ဖြစ်၍။ ဝိပါကုပ္ပါဒနယောဂျတံ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်းငါ သင့်လျော်သည်၏အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ သဉ္ဉသာဟတောတိ၊ ကား။ သသတ္တိတော၊ အစွမ်းသတ္တိရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေန၊ ထိုပုဒ်ဖြင့်။ ဝိပါကုပ္ပါဒနသမတ္ထတံ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်းငါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ (အာဟ၊ ၏။) သဝိပါကတောတိ၊ ကား။ ဝိပါကသဗ္ဘာဝတော၊ အကျိုးဝိပါက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေန၊ ထိုပုဒ်ဖြင့်။ ပစ္စယန္တရသမဝါယေန၊ အကြောင်းတပါးတို့၏ ညီညွတ်ခြင်းကြောင့်။ အသာ၊ ထိုအကုသိုလ်ဝေဒနာ၏။ ဝိပါကနိဗ္ဗတ္တနံ၊ ဝိပါက်ကိုဖြစ်စေခြင်းကို။ (အာဟ၊ ၏။) တီဟိပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိပါကမမ္ဘတံယေဝ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ကာယကမ္မာဒိဗျာပါရသဗ္ဘာဝတော၊ ကိုယ်အမှု စသည်၌ ဗျာပါရရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သဗ္ဗာပါရတော၊ ဗျာပါရရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝနုဿာဟဝသေန၊ ဧကဒ္ဒေ၏ အားထုတ်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သဉ္ဉသာဟတော၊ အားထုတ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပါကုပ္ပါဒနသမတ္ထတာဝသေန၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်းငါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သဝိပါကတော၊ အကျိုးဝိပါက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ ဧဝမ္မိ၊ ဤသို့လည်း။ (သီမူနှင့်အညီ ဧဝမ္မေတ္ထ–ဟု ရှိစေရမည်) ဧတ္ထ၊ ဤသုံးပုဒ်တို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတမ္ဘော၊ ၏။ ဝိပါကံ။ ကို။ အနုပ္ပါဒေန္တိပိ၊ မဖြစ်စေတတ်သော်လည်း။ ကိရိယာ၊ သည်။ ကုသလာ ဝိယ၊ ကုသိုလ်ဝေဒနာကဲ့သို့။ သဗ္ဗာပါရာ ဧဝ စ၊ ရ–ရှိသည်သာလျှင်ငင်း။ သဉ္ဉသာဟာ ဧဝ စ၊ အားထုတ်ခြင်းရှိသည်သာလျှင်ငင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကို။ အနာမသိတ္တာ၊ ၍။ ကိရိယာဗျာကတဝါရေ၊ ဝါရ၌။ သဝိပါကတော ဣဿ်ဿော၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဗ္ဗာပဗ္ဗတောတိ၊ ကား။ ကိလေသဒုက္ခေန၊ ကိလေသာဟူသောဆင်းရဲဖြင့်။ သဒုက္ခတော၊ ဆင်းရဲရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တဝိပရိယာယ

တောတိ၊ ကား။ အနဝဇ္ဇကိရိယဟေတုတော စ၊ အပြစ်ကင်းသော ပြုမှု၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ကိလေသသန္တာပါဘာဝတော စ၊ ကိလေသာဟူသော ပူပန်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ အဗျာပဇ္ဇတော စ၊ ကိလေသာဟူသော ဆင်းရဲ၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဝူပသန္တဝုတ္တိ၊ ငြိမ်းအေးသောဖြစ်ခြင်းရှိ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အကုသလာယ၊ ၌။ ဝုတ္တာဝိပလ္လာသတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ပြန်သောအားဖြင့်။ ယထာယောဂန္တိ၊ ကား။ ယောဂါနုရူပံ၊ ယှဉ်သင့်သည်အားလျော်စွာ။ တီသု၊ ကုန်သော။ ကာရဏေသု၊ တို့တွင်။ ယံ ယံ၊ အကြင်အကြင် အကြောင်းသည်၊ ဝါ၊ ကို။ ယဿာ ယဿာ၊ အကြင်အကြင်ဝေဒနာအား။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏၊ ဝါ၊ ယှဉ်သင့်၏။ တဒနုရူပံ၊ ထိုယှဉ်သင့်သော အကြောင်းနှင့် ဝေဒနာတို့အားလျော်စွာ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ကုသလာကုသလဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ဝိပါကဗျာကတာယ၊ ထက်။ တီဟိပိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ သြဠာရိကာ၊ ရုန့်ရင်းကုန်၏။ ကိရိယာဗျာကတာယ၊ ဝေဒနာထက်။ သဝိပါကတော၊ အကျိုးဝိပါက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သြဠာရိကာ၊ ကုန်၏။) ဝါ၊ ကား။ သဝိပါကတာဝိသိဋ္ဌသဗျာပါရသဉ္ဇသာဟတော၊ သဝိပါက၏ အဖြစ်ဖြင့် ထူးသောဗျာပါရ ဉ္ဇသာဟရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သြဠာရိကာ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ဝုတ္တာပရိယာယေနာတိ၊ ကား။ ဝိပါက ဗျာကတာ၊ ဝိပါက်အဗျာကတဝေဒနာသည်။ [၁၆၀] အဗျာပါရတော စ၊ ဗျာပါရမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အနုဿာဟ တော စ၊ အားထုတ်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အဝိပါကတော စ၊ ကြောင့်ရင်း။ တာဟိ ကုသလာကုသလဝေဒနာဟိ၊ ဝေဒနာတို့ထက်။ သုခုမာ၊ သိမ်မွေ့၏။ ကိရိယာဗျာကတာ၊ ဝေဒနာသည်။ အဝိပါကတော၊ ဝိပါက်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သုခုမာ၊၏။) ဝါ၊ ကား။ အဝိပါကတာဝိသိဋ္ဌသဗျာပါရသဉ္ဇသာဟတော၊ အဝိပါကအဖြစ်ဖြင့် ထူးခြားသော ဗျာပါရဉ္ဇသာဟ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သုခုမာ၊ ၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ကုသလာကုသလာယ၊ ၌။ ဝုတ္တာဝိပလ္လာသေန၊ အားဖြင့်။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ ကမ္မဝေဂကို့တ္တာ စ၊ ကံ၏ အဟုန်သည် ပစ်ချအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ပစ်ချအပ်သောကြောင့်ရင်း။ ကမ္မပဋိဗိမ္ဗဘူတာ စ၊ ကံ၏ ပုံတူသဘောဖြစ်၍လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ပုံတူသဘောဖြစ်သောကြောင့်ရင်း။ (ဝိပါကာ–ပုဒ်၏ ဟေတုမန္တဝိသေသန ပုဒ်များဖြစ်သည်၊ ဟိတ်အနက်ပေးသောအခါ ဗျာပါရဝိရဟ–၌ စပ်) ကာယကမ္မာဒိဗျာပါရဝိရဟတော၊ ကိုယ်အမှု စသည်တို့၌ ကြောင့်ကြဗျာပါရကင်းခြင်းကြောင့်။ နိရုဿာဟာ၊ အားထုတ်ခြင်းမရှိသော။ ဝိပါကာ စ၊ ဝိပါက်ဝေဒနာသည်ရင်း။ သဉ္ဇသာ ဟာ၊ အားထုတ်ခြင်းရှိသော၊ ဝါ၊ အားထုတ်ခြင်းရှိသော်လည်း။ ကိရိယာ စ၊ ကြိယာဝေဒနာသည်ရင်း။ အဝိပါကဓမ္မာ၊ အကျိုး ပေးခြင်း သဘောမရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုခုမာ၊ သိမ်မွေ့၏။) ဟိ၊ အကျိုးပေးခြင်းသဘောမရှိ၍ သိမ်မွေ့သည်ဟူသော စကား မှန်ပေ၏။ သဝိပါကဓမ္မာ၊ အကျိုးပေးခြင်းသဘောရှိသော ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဝေဒနာတို့သည်။ သဂဗ္ဘာ ဝိယ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်သူကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကုန်ဘိသကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၍။ သြဠာရိကာ၊ ရုန့်ရင်းကုန်၏။ ဣတိ၊ တာရပ်ပြီး၏။

၅၀၀။ နိရုဿာဒတောတိ၊ ကား။ အဿာဒါဘာဝတော၊ သာယာဖွယ်မရှိခြင်းကြောင့်။ သုခပဋိက္ခေပတော၊ သုခကို ပယ်ခြင်းကြောင့်။ သဝိပ္ပါရတောတိ၊ ကား။ သပရိပ္ပန္နတော၊ လှုပ်ရှားခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနုပသန္တတော၊ မငြိမ် သက်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အဘိဘဝနတောတိ၊ ကား။ အဗ္ဗောတ္ထရဏတော၊ လွှမ်းမိုးခြင်းကြောင့်။ သုခါယ၊ သုခဝေဒနာ၌။ မဗ္ဗေတ္တတာ၊ အလယ်အလတ်သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဥပေက္ခာယ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၌။ သာတတာ၊ သာယာဖွယ်၏ အဖြစ်သည်။ (နတ္ထိ၊ မရှိ။) သန္တတာဒယော ပန၊ သန္တအဖြစ် အစရှိသော သုံးပါးတို့ကိုကား။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ သုခုပေက္ခာသု၊ ကွာတို့၌။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယထာယောဂန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပါကဋ္ဌတောတိ၊ ကား။ သုခိတော၊ ဖြစ်သော ချမ်းသာရှိသောသူ၊ ဝါ၊ ချမ်းသာသောသူ။ ဒုက္ခိတော၊ ဖြစ်သော ဆင်းရဲရှိသော သူ၊ ဝါ၊ ဆင်းရဲသောသူ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိသ္မာပိ၊ မြင်၍လည်း။ ဇာနိတဗ္ဗတ္တာ၊ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဘူတဘာဝတော၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ။ သာ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ၊ ထိုဥပေက္ခာဝေဒနာသည်။ (သာ–၏ အစွဲကို ပြသည်)

၅၀၁။ စ၊ အဋ္ဌကထာ၌ မေးဖွယ်အချက်ကို ဆက်၍ရှင်းဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဂ္ဂလဝသေန–အစရှိသော အဋ္ဌကထာပါဋ္ဌ၌။ အသမာဟိတသမာပန္နဂ္ဂဟဏေန၊ အသမာဟိတ–သဒ္ဒါ သမာပန္န–သဒ္ဒါဖြင့်၊ ဝါ၊ ပန္နတို့ကို ယူခြင်း ဆိုခြင်းဖြင့်။ ဘူမိဝသေနာပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ ဝေဒနာနံ၊ တို့၏။ သြဠာရိကသုခုမတာ၊ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတရာ၊ ဤမှ တပါးသော။ သမာဟိတ္ထသ၊ သမာဟိတ်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝေဒနာ၊ သည်။ (ဣတရာ–၏ အရကို ပြသည်)

သြဃနိယတောတိ၊ ကား။ သြဃေဟိ၊ တို့သည်။ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ အာရုံပြု၍။ အတိက္ကမိတဗ္ဗတော၊ ကျော်လွန် အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တထာ၊ တူ။ ယောဂနိယတော၊ ယောဂတရားတို့သည် အာရုံပြုလျက် ကျော်လွန်အပ်သောကြောင့်။ ဂန္ထနိယတော စာတိ ဧတ္ထာပိ၊ ပါဋ္ဌ၌လည်း။ (စ–နှင့် အပိ–သဒ္ဒါပိဟန်ရှိသည်) ဂန္ထော၊ ဂန္ထတရားသည်သာလျှင်။ ဂန္ထနံ၊ မည် ၏။ အာရမ္မဏာဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္မန္ဓနတော၊ ဆက်စပ်ခြင်းကြောင့်။ တဿ၊ ထိုဂန္ထတရား၏။ ဟိတံ၊ အစီးအပွါးတည်း၊ ဝါ၊ အစီးအပွါးကို ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂန္ထနိယံ၊ မည်၏။ နိဝရဏိယံ စ၊ ယ–ကိုရင်း။ ဥပါဒါနိယံ စ၊ ယ–ကို ရင်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သံကိလေသေ၊ သံကိလေသတရား၌။ နိယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ သံကိလေသံ၊ ကို။ အရဟန္တိ၊ ထိုက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံကိလေသိကာ၊ မည်ကုန်၏။ သာ အနာသဝါ၊ ထိုအနာသဝဝေဒနာသည်။ (သာ–၏ အစွဲကိုပြသည်)

၅၀၂။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာယ၊ သော။ သြဋ္ဌာရိကသုခုမတာယ၊ မ-အဖြစ်၌။ သမ္ဘေဒေါတိ၊ ကား။ သင်္ခ်ရော၊ ရောယှက်ခြင်းကို။ သြဋ္ဌာရိကာတိစ၊ ရှုနှုရင်းကုန်၏ဟူ၍ဝင်း။ သုခုမာတိ စ၊ သိမ်မွေ့ကုန်၏ဟူ၍ဝင်း။ ဝုတ္တာနမ္ပိ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ဝေဒနာတို့၏လည်း။ ဇာတိအာဒိဝသေန၊ ဇာတ်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပုန၊ တဖန်။ သုခုမောဌာရိက ဘာဝါပတ္တိဒေါသော၊ သိမ်မွေ့ရှုနှုရင်းသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်း အပြစ်ဒေါသသည်။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တထာ၊ အားဖြင့်။ ပရိဟာရိတဗ္ဗော၊ ရှောင်လွှဲအပ်၏။ ဇာတိဝသေန၊ အားဖြင့်။ သုခုမာယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ သဘာဝပုဂ္ဂလလောကိယဝသေန၊ သဘောပုဂ္ဂိုလ်လောကီတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သြဋ္ဌာရိကတံ၊ အဖြစ်ကို။ ပါဠိဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဒသေတုံ၊ ၎။ ဝုတ္တဥ္ဝေတန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇဝံ သုခါဒယောသိတိ ဇတ္ထ၊ ပါဠိ၌။ အကုသလာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ဇာတိဝသေန၊ အားဖြင့်။ သြဋ္ဌာရိကာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဘာဝဝသေန၊ အားဖြင့်။ သုခုမာ၊ ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ကုသလဗျာနသဟဂတာ၊ စျာန်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ သုခါဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ဇာတိဝသေန၊ အားဖြင့်။ သြဋ္ဌာရိကာ၊ ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) သမာပန္နဿ၊ ၏။ ဝေဒနာ၊ တည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ ဝါ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ ပုဂ္ဂလဝသေန၊ အားဖြင့်။ သုခုမာ၊ ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ ဇေမာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ နဟ ပရာမသိတဗ္ဗောဘတိ ဇတေန၊ ပါဠိဖြင့်။ (ဒဿေတိ–၌ စပ်) [၁၆၁] ဇာတိ အာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသာ၊ အဖို့တို့ကို။ အညမညံ၊ ချင်း။ အဝေါမိဿကာ ဇေ၊ မရောနှောသည်တို့ကိုသာလျှင်။ (ကတ္တာ၊ ၏။) ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဇေ၊ ဤသို့ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမ္ဘေဒဿ၊ ကို။ ပရိဟာရော၊ ရှောင်လွှဲခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အညထာ၊ အားဖြင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ အဿတိ၊ ၏။ အဗျာကတမုခေန၊ အဗျာကတဝေဒနာကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ (ဒဿိတံ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဇေ၊ တူ။ ကုသလာကုသလမုခေနပိ၊ သဖြင့်လည်း။ (ဒဿေတဗ္ဗံ၊ ၏။) စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ ဇာတိမုခေန၊ သဖြင့်။ (ဒဿိတံ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဇေ၊ တူ။ သဘာဝါဒိမုခေနပိ၊ သဘောစသည်တို့ကို အရင်းခံပြုသဖြင့်လည်း။ ဒဿေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဇေသနယော သဗ္ဗတ္ထာတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ အတိဒိသတိ၊ ညွှန်း၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ဇာတိအာဒိကောဋ္ဌာသေသုပိ၊ ဇာတိအစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့၌လည်း။ မိထော၊ အချင်းချင်း။ အကုသလာဒီနံ၊ တို့၏။ ဥပါဒါယုပါဒါယ၊ ထောက်ဆ၍ ထောက်ဆ၍။ သြဋ္ဌာရိကသုခုမတံ၊ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ အပိစာတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ နိဿယဒဟနတောတိ ဣမိနာ၊ ပါဠိဖြင့်။ ဒေါသသဟဂတာယ၊ ဂုတ်ဝေဒနာ၏။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားသော။ ကုရှရဗ္ဘဝတ္ထိ၊ ကြမ်းကြုတ်သောဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ နိယတာတိ၊ ကား။ မိဒ္ဓတ္ထာ နိယာမေန၊ နိယာမအားဖြင့်။ နိယတာ၊ ကိန်းသေမြဲသော ဝေဒနာတည်း။ ။ အာနန္တရိယဘာဝပတ္တာ၊ အာနန္တရိယအဖြစ်သို့ရောက်သော၊ ဝါ၊ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ကပ္ပတိဋ္ဌနကဝိပါကတာယ၊ တကပ်ပတ်လုံးတည်သော အကျိုးဝိပါက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒေဝဒတ္တာဒီနံ ဝိယ၊ ဒေဝဒတ်စသည်တို့၏ အာနန္တရိယကံဝေဒနာကဲ့သို့။ ကပ္ပဋ္ဌိတိကာ၊ တကပ်ပတ်လုံး အကျိုးဝိပါက်၏ တည်ခြင်းရှိသောဝေဒနာသည်။ ။အသခ်ါရိကာ၊ သည်။ သဘာဝတိခိဏတာယ၊ သဘောအားဖြင့် ထက်မြက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သြဋ္ဌာရိကာ၊ ရှုနှုရင်း၏။ ဒိဋ္ဌသမ္ပယုတ္တာ၊ ယုတ်ဝေဒနာသည်၊ မဟာသာဝဇ္ဇတာယ၊ ကြီးသော အပြစ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သြဋ္ဌာရိကာ၊ ၏။ သာပိ ဒိဋ္ဌသမ္ပယုတ္တာ၊ ထိုဒိဋ္ဌသမ္ပယုတ်ဝေဒနာသည်လည်း။ (သာ–၏ အစွဲကိုပြသည်) နိယတာ၊ လတ်သော်။ သြဋ္ဌာရိကာ၊ ၏။ တတော၊ ထိုနိယတဝေဒနာထက်။ ကပ္ပဋ္ဌိတိကာ၊ ဂ-ဝေဒနာသည်။ (သြဋ္ဌာရိကာ၊ ၏။) တတော၊ ထိုကပ္ပဋ္ဌိတိကဝေဒနာထက်။ အသခ်ါရိကာ၊ ဃ-ဝေဒနာသည်။ (သြဋ္ဌာရိကာ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ တိဝိဓပိ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ဝေဒနာကိုလည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဇေဏ္ဍ၊ တပေါင်းတည်း။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ (ပန၊ သော်လည်း) ဝိသုံ ဝိသုံယေဝ၊ သာလျှင်၊ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣတရာ သုခုမာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဝိ သေသေနာတိ၊ ကား။ ဒေါသသဟဂတာ လောဘသဟဂတာတိ၊ ဂုတ်ဟူ၍။ အဘေဒေန၊ မခွဲခြမ်းသောအားဖြင့်။ အကုသလာ၊ ဝေဒနာသည်။ ဗဟုဝိပါကာ၊ များသောအကျိုးရှိလတ်သော်။ ဒေါသုဿန္နတာယ၊ အပြစ်ဒေါသများသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သြဋ္ဌာရိကာ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ကုသလာ၊ သည်။ အပ္ပဝိပါကာ၊ နည်းသောအကျိုးရှိလတ်သော်။ (သြဋ္ဌာရိကာ၊ ၏။) မန္ဒဒေါ သတ္တာ၊ နည်းသောအပြစ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပဝိပါကာ၊ နည်းသောအကျိုးရှိသော။ အကုသလာ၊ ဝေဒနာသည်။ သုခုမာ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ကုသလာ၊ သည်။ ဗဟုဝိပါကာ၊ သော်။ (သုခုမာ၊ ၏။)

သြဋ္ဌာရိကသုခုမနိကန္တိ ဝတ္ထုဘာဝတော၊ သြဋ္ဌာရိကနိကန္တိ သုခုမနိကန္တိ၏ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာမာဝစရာ ဒီနံ၊ ရ-ဝေဒနာစသည်တို့၏။ သြဋ္ဌာရိကသုခုမတာ၊ အဖြစ်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) လောကုတ္တရာ ပန၊ လောကုတ္တရာ ဝေဒနာ သည်ကား။ ဇေဏ္ဍသုခုမာ၊ စင်စစ်သိမ်မွေ့သည်သာလျှင်တည်း။ စ၊ ဆက်။ တတ္ထာပိ၊ ထိုလောကုတ္တရာဝေဒနာ၌လည်း။ ဝိဘာဂံ၊ ကို။ ပရတော၊ ၌။ ဝက္ခတိ၊ တဲ့။ ဘာဝနာမယာပိတိ၊ ပါဠိဖြင့်။ ဘာဝနာမယာယ၊ ဘာဝနာမယဝေဒနာကို။ ဘေဒေန၊ ခွဲခြမ်းခြင်းဖြင့်။ ဒါနသီလမယာနမ္ပိ၊ မယဝေဒနာတို့ကိုလည်း။ ဘေဒနံ၊ ကို။ နယတော၊ နည်းအားဖြင့်။ ဒဿိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘာဝနာယ၊ ၏။ ပဂုဏဗလဝကာလာဒီသု၊ လေ့လာကျေပြွန်၍ အားကြီးသော ကာလစသည်တို့၌။ ကဒါစိ၊ ၌။ ဥဏ္ဏဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေနပိ၊ စိတ်ဖြင့်လည်း။ မနသိကာရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘာဝနာမယာပိ ဒုဟေတုကာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံတံဘူမိဝိပါကကိရိယာဝေဒနာသူတိ ဇတ္ထ၊ ပါဠိ၌။ ကာမာဝစရဝိပါကာ၊ ပါက်ဝေဒနာ သည်။ သြဋ္ဌာရိကာ၊ ၏။ ရူပါဝစရာ၊ ဝေဒနာသည်။ သုခုမာ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ယာဝအရဟတ္တ

ဖလာ၊ ဖိုလ်တိုင်အောင်။ နေတဗ္ဗံ၊ ဆောင်အပ်၏။ ကာမာဝစရကိရိယာ၊ ကြိယာဝေဒနာသည်။ သြဠာရိကာ၊ ၏။ ရူပါဝစရ ကိရိယာ၊ ဝေဒနာသည်။ သုခုမာ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်ဝင်း။ ကာမာဝစရာစ၊ ဝေဒနာသည်လည်း။ ဒါနာကာရပ္ပ ဝတ္တာ၊ ဒါနအခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်သော ဝေဒနာသည်။ သြဠာရိကာ၊ ၏။ သီလာကာရပ္ပဝတ္တာ၊ သည်။ သုခုမာ၊ ၏။ ဣတိအာဒိ နာ၊ ဖြင့်ဝင်း။ ယာဝနေဝသညာနာသညာယတနာ၊ တိုင်အောင်။ နေတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ထို့ပြင်လည်း။ ဧတိကောဌာသေ၊ ၌။ အယံ ဝိဘာဂေါ၊ ကို။ (ယောဇိတော) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သဘာဝကောဌာသာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ (ဝိဘာဂေါ၊ ကို။ ယောဇေ တဗ္ဗော၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတုံ၊ ၎။ ဒုက္ခာဒီတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[၁၆၂] စ၊ ဆက်။ သဗ္ဗေ၊ သော။ အယံ ဝိဘာဂေါ၊ ကို။ လက္ခဏသန္နိဿိတော၊ လက္ခဏာကို မှီသည်ကို။ (ကတ္တာ၊ ၍။) ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့နလုံးသွင်း၍။ သြကာသဝေန စာပိတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ သုခါပိတိ(ဧတ္ထ)၊ ပါ၌၌။ ပိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အဒုက္ခမသုခံ၊ ကို။ သမ္ပိဏ္ဍေတိ၊ ၏။ သဗ္ဗတ္ထာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗာသု၊ ကုန်သော။ ဘူမိသု၊ ဘုံတို့၌။ ယထာနုရူပန္တိ၊ ကား။ ယာ ယာ ဝေဒနာ၊ ကို။ ယတ္ထ ယတ္ထ၊ အကြင်အကြင်ဘုံ၌။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တဒနုရူပံ၊ ထိုထိုဘုံ၌ ရသင့်သော ထိုထိုဝေဒနာအားလျော်စွာ။ ဝတ္ထုဝေသေနာတိ၊ ကား။ ယံ ဝတ္ထုံ၊ ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုဝတ္ထု၏။ ဝသေနာပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ ဟီနဝတ္ထုကာတိ၊ ကား။ ဟီနံ၊ ယုတ်ညံ့သော။ ဝတ္ထုံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ ၍။ ကဏ္ဌီဘတ္တံ၊ ဆပ်ထမင်းကို။ ဘုဉ္ဇန္တဿ၊ စားသော သူ၏။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဟီနဝတ္ထုကတာယ၊ ကြောင့်။ သြဠာရိကာ၊ ၏။ သဇလိမံသောဒနံ၊ သလေး (ဖြင့်ပြီးသော) သားပြွမ်းထမင်းကို။ ဘုဉ္ဇန္တဿ၊ သူ၏။ (ဝေဒနာ၊ သည်။) ပဏီတဝတ္ထုကတာယ၊ ကြောင့်။ သုခုမာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤတွက် တရပ်ပြီး၏။

၅၀၃။ အာဒိနာ နယေနာတိ၊ ပါ၌ဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ပါဠိဂတိ၊ ပါဠိအသွားကို။ အာမသတိ၊ သုံးသပ်၏။ ဧတိအာဒိ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အသမာနကောဌာသတာ၊ မတူသောအဖို့ရှိသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ တူသောအဖို့ မရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဝိသဘာဂတာ၊ မည်၏။ ဒုက္ခဝိပါကတာဒိဝသေန၊ ဆင်းရဲသော အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်စသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အသဒိသ ကိစ္စတာ၊ မတူသော ကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ အသံသဋ္ဌတာ၊ မည်၏။ အသမ္ဘယောဂေါ၊ မယှဉ်ခြင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။ (အသမ္ဘယောဂေါ၊ သည်။) ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) ဒူရဝိပရိယာယေန၊ ဒူရမှပြန်သောအားဖြင့်။ သန္တိကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံသဋ္ဌတာ၊ သမ္ဘယောဂ–ဟူသော သံသဋ္ဌအဖြစ်သည်။ သန္တိကတာ၊ က–အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ စ၊ ဆက်။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ ဝေဒနာသမ္ဘယောဂေါ၊ ဝေဒနာနှင့် ယှဉ်ခြင်းသည်။ န၊ အတ္ထိ၊ မရှိ။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ သန္တိကပဒဝဏ္ဏနာယ၊ ပုဒ်အဖွင့်၌။ သဘာဂတော စ သရိက္ခတော စာတိ၊ ဟူ၍။ (ဧတ္ထကမေဝ၊ ဤမျှကို သာလျှင်။) ဝက္ခတိ၊ တဲ့။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သံသဋ္ဌတော–ပုဒ်ပါ မဆိုသောကြောင့်–ဟု ဆိုလို၏) ဝုတ္တနယေနေဝ၊ အားဖြင့် သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အသဒိသသဘာဝတာ၊ မတူသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ အသရိက္ခတာ၊ မည်၏။ သဗ္ဗဝါရေသုတိ၊ ကား။ သြဠာရိကသုခုမဘေဒေ၊ အပြားရှိ။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဝတ္တဗ္ဗေသု၊ ဆိုသင့်ကုန်သော။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ ဝါရေသု၊ တို့၌။ ဧတိအာဒိဝသေန၊ အားဖြင့်။ သမာနကောဌာသတာ၊ တူသော အဖို့ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သဘာဂတာ၊ မည်၏။ ပန၊ တပါး။ ဒုက္ခဝိပါကတာဒိဝသေန၊ ဆင်းရဲသော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ် စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သဒိသသဘာဝတာ၊ တူသောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သရိက္ခတာ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အကုသလာ ပန။ပ။ သန္တိကေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဣတိ၊ ကား။ ဝေဒနာက္ခန္ဓသ၊ ကို။ အတီတာဒိဝိဘာဂေ၊ အတိတ်စသည်ဖြင့် ဝေဘန်ရာ၌။ ဝိတ္ထာရကထာမုခဝဏ္ဏနာ၊ မုခ၏အဖွင့်တည်း။

ကမာဒိဝိနိစ္ဆယကထာဝဏ္ဏနာ

၅၀၄။ ဧတ္ထ၊ ကား။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ််တွင် ဤအရာ၌ ဧတံ–မရှိ၊ ဧဝံ–သာရှိသည်) ဧဝံ၊ သို့။ အတီတာဒိဝိဘာဂေ၊ ဝေဘန် ခြင်း၌။ ဝိတ္ထာရကထာမုခံ၊ ကို။ ဉာဏဘေဒတ္ထန္တိ၊ ကား။ နာနပ္ပကာရဉာဏပ္ပဘေဒတ္ထံ၊ အမျိုးမျိုးသော ဉာဏ်အထူးဖြစ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ (သိမှုနှင့်အညီ သမာသ်ပုဒ်သာ သင့်သည်) ကမတောတိ၊ ကား။ ဒေသနာဂ္ဂမတော၊ ဒေသနာအစဉ်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဒေသနာအစဉ်၏ အကြောင်းအားဖြင့်။ ယေန ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ အယံ ဒေသနာဂ္ဂမော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ တတော၊ ထိုအကြောင်းအားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝိသေသတောတိ၊ ကား။ ဘေဒတော၊ ခွဲခြားသောအားဖြင့်။ ခန္ဓပါဒါ နက္ခန္ဓဝိဘာဂတော၊ ခန္ဓာနှင့်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကို ခွဲခြားဝေဘန်သောအားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အနုနာမိ ကတောတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌာဘာဝတော၊ ငါးပါး၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဥပမာတောတိ၊ ကား။ ဥပမာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပမေတဗ္ဗတော၊ နှိုင်းယှဉ်အပ်သောအားဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗတော ဒ္ဌိမာတိ၊ ကား။ ဒ္ဌိဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပဿိတဗ္ဗ တော၊ ရှုအပ်သောအားဖြင့်။ [၁၆၃] ပဿန္တိဿတ္ထသိဒ္ဓိတောတိ၊ ကား။ တထာ၊ ထိုနှစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (သိမှုနှင့် အညီ တထာ–သာသင့်သည်၊ ဧဝံ–၏အဖွင့်ဖြစ်သည်၊ ယထာ–ကား မသင့်) ပဿန္တိဿ၊ ရှုသောသူအား။ ယထာဓိပ္ပေတတ္ထ နိပ္ဖတ္တိတော၊ အကြင် အကြင်အလိုရှိအပ်သော အကျိုး၏ပြီးခြင်းအားဖြင့်။ ဝိဘာဝိနာတိ၊ ကား။ ပညဝတာ၊ ပညာရှိသည်။

ဥပ္ပတ္တိက္ကမောတိ၊ ကား။ ယထာသစ္စယံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တောနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့၏။ ဥပ္ပဇ္ဇနပဋိ ပါဋိ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အစဉ်တည်း။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ပဌမံ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ရှေးဦးစွာ ပယ်အပ် သောတရားတို့ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဒုတိယံ ပဟာတဗ္ဗာ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက် ပယ်အပ်သောတရားတို့ကို။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤအစဉ်သည်။ ပဟာနက္ကမော၊ မည်၏။ သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ ကို။ ပဋိပဇ္ဇ၊ ကျင့်ပြီး၍။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ၊ ကို။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တတော၊ ထိုစိတ္တဝိသုဒ္ဓိမှ။ အပရာပိ၊ နောက်ဖြစ်သောဝိသုဒ္ဓိတို့ကိုလည်း။ တထာ၊ တူ။ (ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သီလဝိသုဒ္ဓိ။ပ။ ပဋိပတ္တိက္ကမောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အနုပုဗ္ဗပဏီတာ၊ အစဉ် အတိုင်းမွန်မြတ်ကုန်သော။ ဘူမိယော၊ ဘုံတို့ကို။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထိတာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ဤအစဉ်သည်။ ဘူမိက္ကမော၊ ဘုံအစဉ်မည်၏။ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာတိအာဒိကော၊ ဤသို့အစရှိသော အစဉ်သည်။ ဧကက္ခဏေပိ၊ တခုတည်းသော ခဏ၌သော်လည်း။ သတိပဋ္ဌာနာဒိသမ္ဘဝတော၊ သတိပဋ္ဌာန်စသည်တို့၏ဖြစ်သင့် ခြင်းကြောင့်။ ဒေသနာက္ကမဝေ၊ အစဉ်သာလျှင်တည်း။ (သီမူနှင့်အညီ ၈၀–သာသင့်သည်၊ စ–ကားမသင့်) ဒါနကထာဒယော၊ တို့ကို။ အနုပုဗ္ဗကြွံသတော၊ အစဉ်အတိုင်း လွန်ကဲမြင့်မြတ်သောအားဖြင့်။ ကထိတာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဥပ္ပတ္တိအာဒိဝဝတ္ထာနာဘာဝတော၊ ဖြစ်ခြင်းအစရှိသော အပိုင်းအခြား၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဒါနာဒီနံ၊ တို့ကို။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ ဒေသနာက္ကမဝစနံ၊ မ–ဟုဆိုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ဥပ္ပတ္တိအာဒိဝဝတ္ထာနဟေတုကတာယ၊ ဖြစ်ခြင်းအစရှိသော အပိုင်းအခြားလျှင် အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဌမံ ကလလံ ဟောတီတိအာဒိကာ၊ အစရှိသော ဒေသနာကို။ (ဝုတ္တာ–၌ စပ်) ဒေသနာ၊ အစဉ်အားဖြင့် ဟောအပ်သော ဒေသနာသည်။ သမာနာပိ၊ ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ဥပ္ပတ္တိအာဒိဣမဘာဝေ နေ၀၊ ဖြစ်ခြင်းအစရှိသော အစဉ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပန၊ အထူးကား။ ယထာဝုတ္တာ၀ဝတ္ထာနာဘာဝေန၊ အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပိုင်းအခြား၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ (ယထာဝုတ္တာ၀ဝတ္ထာနာဘာဝေ၊ ပြီးသောအပိုင်းအခြား မရှိလတ် သော်။ သီမူ–သင့်၏) အနေကေသံ၊ များစွာကုန်သော။ ဝစနာနံ၊ သတိပဋ္ဌာန်အစရှိသော စကားတို့၏။ သဟပဝတ္တိယာ၊ တကွ ဖြစ်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ တပေါင်းတည်းဟောခြင်း၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ ယေန ကေနစိ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါး သော။ ပုဗ္ဗာပရိယေန၊ ရှေးနောက်၌ဖြစ်သောအစဉ်ဖြင့်။ ဒေသေတဗ္ဗတာယ၊ အဖြစ်ကြောင့်။ တေန တေန အဓိပ္ပါယေန၊ ဖြင့်။ ဒေသနာမတ္တသေ၀၊ ဒေသနာမျှ၏လျှင်။ ကမော၊ ကို။ ဒေသနာက္ကမော၊ ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပုဗ္ဗာပရိယ၀ဝတ္ထာနေနာတိ၊ ကား။ ပဌမံ၊ စွာ။ ရူပက္ခန္ဓော၊ သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဗ္ဗာပရိယ၀ဝတ္ထာနေန၊ ဖြင့်။ အနုပ္ပတ္တိတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အပ္ပဟာတဗ္ဗတောတိ၊ ကား။ ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ဧကစ္စာနံ၊ အချို့သော ခန္ဓာတို့၏၊ ဝါ၊ အချို့သော တရားတို့၏။ ပဟာတဗ္ဗတာ၀၊ ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပဟာနက္ကမော၊ သည်။ ကုတော(အတ္ထိ)၊ အဘယ်မှာရှိအုံ့နည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသောခန္ဓာတို့၏။ ပဟာတဗ္ဗ တာယ၊ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ပဟာနက္ကမေန၊ ပယ်စဉ်အားဖြင့်။ နေသံ၊ ထိုခန္ဓာတို့ကို။ ဒေသနာ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ အပ္ပဋိပဇ္ဇနီယတောတိ၊ ကား။ သမ္ဘာ၀ပဋိပတ္တိ၀သေန၊ အားဖြင့်။ နပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗတော၊ မကျင့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စတုဘူမိပရိယာပန္နတ္တာတိ ဣမိနာ၊ ပါဠိဖြင့်။ ဝေဒနာဒီနံ၊ တို့၏။ အနိယတဘူမိကတံ၊ ကိန်းသေမြဲသော ဘုံမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ နိယတဘူမိကာနံ၊ ကိန်းသေမြဲသော ဘုံရှိသော တရားတို့၏။ ဘူမိက္ကမော၊ သည်။ သမ္ဘ ဝေယျ၊ ဖြစ်သင့်ရာ၏။

အဘေဒေနာတိ၊ ကား။ ရူပါဒီနံ၊ တို့ကို။ ဘေဒံ။ ခွဲခြားခြင်းကို။ ဝိဘာဂံ၊ ဝေဘန်ခြင်းကို။ အကတွာ၊ ၍။ ဧကဋ္ဌံ၊ တည်း။ ပိဏ္ဍဂ္ဂဟဏေန၊ အပေါင်းအစုကိုယူခြင်းအားဖြင့်။ အတ္တဂါဟပတိတန္တိ၊ ကား။ အတ္တဂါဟသခ်ါတော၊ ဟုဆိုအပ်သော။ ဒိဋ္ဌေယေ၊ ဒိဋ္ဌိဟူသောအယဉ်၌။ နိ၀တိတံ၊ ကျသော။ သမူဟဃနဝိနိဗ္ဘောဂဒဿနေနာတိ၊ ကား။ ရူပတော၊ ရုပ်မှ။ အရူပံ၊ နာမ်တရားကို။ ဝိ၀ေစေန္တော၊ ခွဲခြားတော်မူလျက်။ ရူပါရူပသမူဟေ၊ ရုပ်နာမ်အပေါင်း၌။ ဃနဝိနိဗ္ဘုဇ္ဇနဒဿနေန၊ ဃနအစိုင် အခဲ၏ အသီးအသီးကွဲပြားခြင်းကိုပြသဖြင့်။ စက္ခုအာဒိနမ္ပိ ဝိသယဘူတန္တိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဧကဒေသေန၊ (ဝိသယရုပ် ဟူသော) အစိတ်ဖြင့်။ သမုဒါယဘူတံ၊ ဖြစ်သော။ ရူပက္ခန္ဓံ၊ ကို။ ဝဒတိ၊ ၏။ ယာ၊ အကြင်ဝေဒနာသည်။ ဇတ္ထ၊ ဤရုပ်တို့ တွင်။ ဣဋ္ဌဥ္စ၊ ဣဋ္ဌလည်းဖြစ်သော။ အနိဋ္ဌဥ္စ၊ လည်းဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ကို။ သံ၀ေဒေတိ၊ ခံစား၏။ အယံ၊ ဤ၀ေဒနာသည်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌရူပသံ၀ေဒနိကံ၊ ဣဋ္ဌရုပ်အနိဋ္ဌရုပ်ကို ခံစားတတ်သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဒေသေသိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘန္ဓော၊ ၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ သညာ၀ါရ စသောအလုံးစုံတို့၌။ ဧ၀ံ၊ ဤအတူပင်တည်း။ (ဒေသေသိ–ပုဒ်ဆောင်၍ စပ်ရန်ပြသည်)ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တအနိဋ္ဌမဇ္ဈတ္တနမ္ပိ၊ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တရုပ် အနိဋ္ဌမဇ္ဈတ္တရုပ်တို့၏လည်း၊ ဝါ၊ တို့ကိုလည်း။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌသဘာ ဝတ္တာ၊ ဣဋ္ဌသဘော အနိဋ္ဌသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဂ္ဂဟဏေနေ၀၊ ယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧ၀ဉ္စိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သညာယ၊ သည်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ [၁၆၄] ဂဟိတာကာရေ၊ ယူအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာရှိသော။ ဝိသယေ၊ အာရုံ၌။ အဘိသခ်ါရ၀ပ္ပ၀တ္တိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သညာ၀သေန အဘိ သခ်ါရကေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝိညာဏသ၊ ၏။ (ဘာ၀–သမ္ဘန်) သမ္ဘယုတ္တ၀မ္ဘာနံ၊ တို့၏။ နိဿယဘာ၀ေါ၊ မိုရာ နိဿယပစ္စည်း၏ အဖြစ်သည်။ ပါဂဋော ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဝေဒနာဒီနံ၊ တို့၏။ (နိဿယဘာ၀ေါ၊ သည်။) နဝ (ပါဂဋော)၊ မထင်ရှား။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာဒီနံ နိဿယန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊၏။ ဓမ္မာ၊ နာမ်တရားတို့သည်။ မနောသုဗ္ဗဏ်မာ၊ စိတ်လျှင် ရှေ့သွားရှိကုန်၏။ စိတ္တာနုပရိ၀တ္တိနော၊ စိတ်သို့အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။)

ဆဒ္ဓါရာဓိပတိ၊ ခြောက်ဒ္ဓါရကိုအစိုးရသောသူသည်၊ ဝါ၊ စိတ်သည်။ ရာဇာ၊ မင်းမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏ်၊ သည်။ အဓိပတိ၊ အကြီးအမှူးမည်၏။

၅၀၅။ ရူပက္ခန္ဓေ၊ ၌။ သာသဝံ ဥပါဒါနိယန္တိ၊ ဟူသော။ ဝစနံ၊ သည်။ (ဝုတ္တံ–၌ စပ်) အနာသဝါနံ၊ အာသဝေါတရား တို့၏ အာရုံမဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ နာမ်တရားတို့၏။ သဗ္ဗာဝတော၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပက္ခန္ဓသ၊ ၏။ တံသဘာ ဝတာနိ၀တ္တာနတ္ထံ၊ ထိုအနာသ၀သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကို နစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်သောစကားတည်း။) အနာ သ၀ရူပနိ၀တ္တာနတ္ထံ၊ အာသ၀၏အာရုံ မဟုတ်သောရုပ်ကို နစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်သော စကားသည်။) နိ၊ မဟုတ်။

အနာသ၀ါ၀ ခန္ဓေသု ဝုတ္တာတိ ဇ္ဈ၊ ဤပါဠိ၌။ ဧ၀–သဒ္ဒေါ၊ ကို။ အဋ္ဌာနပ္ပယုတ္တော၊ အရာမဟုတ်သည်၌ ယှဉ်အပ် ၏။ အနာသ၀ါ၊ အာသ၀၏အာရုံမဟုတ်သော ဝေဒနာစသည်တို့ကို။ ခန္ဓေသု ဧ၀၊ တို့၌သာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဣဓ ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌ကား။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ ဧတေ ခန္ဓာပိ၊ ဤခန္ဓာတို့ကိုလင်း။ (ဧတေ) ဥပါဒါနက္ခန္ဓာပိ၊ တို့ကိုလင်း။

၅၀၆။ သဗ္ဗသခ်ံတာနံ၊ အလုံးစုံသော သခ်ံတတရားတို့ကို။ သဘာဂေန၊ တူသော အဖို့အားဖြင့်၊ ဝါ၊ သဘောတူသော အားဖြင့်။ ဧကဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ သင်္ဂဟော၊ သိမ်းယူခြင်းသည်။ သဗ္ဗသခ်ံတသဘာဂေကသင်္ဂဟော၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ သဘာဂသဘာ၀ေန၊ တူသောအဖို့ဟူသောသဘောအားဖြင့်။ သင်္ဂယှမာနာ၊ ပေါင်းယူအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗသခ်ံတာ၊ အလုံးစုံသော သခ်ံတတရားတို့သည်။ ပဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုရှေ့စကားရပ်၌။ ရူပနာဒိသာမညေန၊ ရူပန အစရှိသော တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ရူပနအစရှိသော သာမညလက္ခဏာအားဖြင့်။ သမာနကောဋ္ဌာသာ၊ တူသောအဖို့ တို့ကို။ သဘာဂါတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုငါးပါးသော ခန္ဓာတို့တွင်။ သခ်ံတာဘိသခ်ံရဏာကိစ္စံ၊ သခ်ံတ တရားတို့ကို ပြုပြင်ခြင်းကိစ္စသည်။ အာယူဟနရသာယ၊ အားထုတ်ခြင်း ကိစ္စရှိသော။ စေတနာယ၊ ၏။ ဗလ၀ံ၊ အားကြီးသော ကိစ္စပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုစေတနာကို။ သခ်ါရက္ခန္ဓောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ အညေ၊ စေတနာမှ တပါးကုန် သော။ ရူပနာဒိ၀ိသေသလက္ခဏာရဟိတာ၊ ရူပနအစရှိသော ဝိသေသလက္ခဏာမှ ကင်းကုန်သော။ ဖဿာဒယော၊ အစရှိသည် တို့ကိုလည်း။ သခ်ံတာဘိသခ်ံရဏာသာမညေန၊ သခ်ံတတရားကို ပြုပြင်ခြင်းဟူသော တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (သခ်ါရက္ခန္ဓောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဖုသနာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ သဘာ၀ါ၊ သဘောတရား တို့သည်။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ခန္ဓ–သဒ္ဒ၀စနီယာ၊ ခန္ဓ–သဒ္ဒါဖြင့် ဟောအပ်သော တရားတို့သည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မသဘာ၀ညုနာ၊ တရားသဘောတို့ကို သိတော်မူသော။ တထာဂတေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဖဿက္ခန္ဓာ ဒယော၊ တို့ကို။ နဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မမူအပ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ “ဘိက္ခ၀ေ၊ တို့။ ယေကေ စိ၊ အမှတ်မရှိ အလုံးစုံကုန်သော။ (ဟိ–အနက်မရှိ) သဿတ၀ါဒါ၊ သဿတအယူ၀ါဒရှိကုန်သော။ သမဏာ ၀ါ၊ သမဏာ အမည်ခံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၎င်း။ ဗြာဟ္မဏာ ၀ါ၊ ဗြာဟ္မဏာအမည်ခံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၎င်း။ သဿတံ၊ အမြဲတမ်းတည်ရှိ သော။ အတ္တာနဉ္စ၊ ကိုလင်း။ လောကဉ္စ၊ ကိုလင်း။ ပညာပေန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုသမဏာဗြာဟ္မဏာတို့သည်။ ဣမေ၀ ပဋ္ဌ၊ ပါ၊ ဒါနက္ခန္ဓေ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ နိဿာယ၊ ၍။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ စွဲ၍။ (ပညာပေန္တိ၊ ကုန်၏။)” ဣတိ ဧ၀မာဒိသုတ္တာနံ၊ ဤသို့အစရှိသော သုတ်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အတ္တတ္တနိယဂါဟသ၊ အတ္တဟု အတ္တ၏ဥစ္စာဟုစွဲလမ်းခြင်း၏။ ဧတေ၀ရမတာ၊ ဤရုပ်အစရှိသော ခန္ဓာငါးပါးလျှင် အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ဧတေန စ၊ ဤဆိုခဲ့သောသုတ်ဖြင့်၎င်း။ ဝဂ္ဂမာနသုတ္တာ၀သေန စ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌ ဆိုလတ္တံသောသုတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ခန္ဓေ ဧ၀၊ တို့ကိုသာလျှင်။ နိဿာယ၊ ၍။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ–၌ စပ်) ပရိတ္တာရမ္မဏာဒိ၀သေန၊ ကာမအာရုံရှိသည် စသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ နဝတ္တာဗ္ဗာ စ၊ မဆိုအပ်သည် လည်းဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား) ခန္ဓနိဗ္ဗာနဝဇ္ဇေသ၊ ခန္ဓာနှင့်နိဗ္ဗာန်သည် ကြဉ်အပ်သော။ သဘာ၀ ဓမ္မသ၊ ၏။ အဘာ၀တော၊ ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပန္တိ၊ ပါ၌ဖြင့်။ ရူပနသဘာ၀ံ၊ ဖောက် ပြန်ခြင်းသဘောရှိသော။ ဓမ္မဇာတံ၊ တရားအပေါင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ဝေဒနန္တိအာဒိသုပိ၊ အစရှိသည်တို့၌လည်း ဧသေ၀ နယော၊ တည်း။ သီလက္ခန္ဓေ၊ သီလဂုဏ်ကျေးဇူး။ သမာဓိက္ခန္ဓေ၊ သမာဓိဂုဏ်ကျေးဇူး။ ဣတိအာဒိ၀စနတော၊ ဤသို့အစ ရှိသည်ကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ အညေသံ၊ ရုပ်စသည်မှတပါးကုန်သော။ [၁ဖ၅] ခန္ဓ–သဒ္ဒ၀စနီယာနံ၊ ခန္ဓ–သဒ္ဒါဖြင့် ဟောအပ်ကုန်သော။ သီလက္ခန္ဓာဒီနံ စ၊ ကွန္ဓာစသည်တို့၏လည်း။ သဗ္ဗာ၀တော၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋ္ဌေ၀၊ ငါးပါးတို့သည်သာလျှင်။ နဲ့ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ စောဒနံ၊ ကို။ နိ၀တ္တေတုံ၊ ငှါ။ အညေသံ တဒ၀ရောဓတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၅၀၇။ ပ၀တ္တိဋ္ဌာနဘူတံ၊ ဖြစ်ရာဌာနဖြစ်၍ဖြစ်သောရုပ်သည်။ ဝသနဋ္ဌာနံ ဝိယ၊ နေရာအရပ်ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိ၀ါသဋ္ဌာနတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒုက္ခဒုက္ခ၀ိပရိဏာမဒုက္ခသခ်ါရဒုက္ခတာ၀သေန၊ ဒုက္ခဒုက္ခတာ ဝိပရိ ဏာမဒုက္ခတာ သခ်ါရဒုက္ခတာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ အာဗာ၀ကတ္တံ၊ နိုပ်စက်ညှဉ်းဆဲတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ရာဂါဒိသမ္မယုတ္တာသ၊ ရာဂစသည်နှင့် ယှဉ်သော။ ဝိပရိဏာမာဒိဒုက္ခဿ၊ ဝိပရိဏာမ အစရှိသောဒုက္ခ၏။ (သမ္ဘဋ္ဌာ နံ–၌ စပ်) ဣတ္ထိပုရိသာဒိအာကာရဂါဟိတာ၊ မိန်းမ ယောကျ်ား အစရှိသော အခြင်းအရာကို စွဲယူတတ်သော။ တံတံသင်္ခါ

မူလဘူတာ၊ ထိုထိုကြံစည်မှု၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သညာ၊ သည်။ သမုဋ္ဌာန်၊ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ရောဂသ၊ ၏။ အာသန္နကာရဏ်၊ နီးသောအကြောင်းဖြစ်သော။ ဝိတ္တာဒိဝိယ၊ သည်းခြေ စသည်ကဲ့သို့။ (ဒုက္ခသ၊ ၏။ အာသန္နကာရဏ်၊ သည်။) သမုဋ္ဌာန်၊ မည်၏။ (ရောဂသ၊ ၏။) နိဒါန်၊ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော။ ဥတုဘောဇနဝိသမတာဝိသမပရိဟာရာဒိ ဝိယ၊ ဥတုဘောဇဉ်တို့၏ မညီမညွှတ်သည်၏ အဖြစ်, (အလွန်ကြာမြင့်စွာ ထိုင်ခြင်းစသည်ဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်ကို) မညီမမျှ ဆောင်ခြင်း စသည်ကဲ့သို့။ (ဒုက္ခသ၊ ၏။ မူလကာရဏ်၊ သည်။) နိဒါန်၊ မည်၏။ စေတသိကာ၊ တို့သည်။ စိတ္တသ၊ ၏။ အင်္ဂဏ်ဘူတာ၊ အစိတ်အင်္ဂါဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏ်၊ ကို။ ဂိလာနုပမံ၊ သူနာနှင့်တူသည်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကုဋ္ဌရောဂဝတော၊ နူနာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ (သီမူဋ္ဌ ကဖရောဂဝတော–ဟု ရှိ၏၊ သလိပ်နာရှိသောသူ၏–ဟု အနက်ပေး) သိနိ ယှနံ၊ စိုစေးစေခြင်းသည်။ တသ၊ ထိုနူနာရောဂါ၏။ ဘိယျောဘာဝါယ၊ လွန်စွာဖြစ်ပွါးခြင်းငှါ။ ဟောတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဗာလ သ၊ ဗာလပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ ဗာလပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ ပုညဘာဂိသခါရာဒိဝသေန၊ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ ဝေဒနာဒုက္ခဘဟာ၊ ဝေဒနာတည်းဟူသော ဆင်းရဲကို ဆောင်တတ်သည်ဖြစ်၍။ အသပ္ပါယသေဝနသဒိသီ၊ မလျောက် ပတ်သောအစာ စသည်ကို မှီဝဲခြင်းနှင့် တူ၏။ ဝေဒနတ္တာယတိ၊ ကား။ ဝေဒနာသဘာဝတ္တံ၊ ဝေဒနာသဘောအကျိုးငှါ၊ ဝါ၊ ခံစားခြင်း သဘောအကျိုးငှါ။ ဝေဒနတ္တလာဘာယ၊ ဝေဒနာ၏ အဖြစ်ကိုရခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ ခံစားခြင်းသဘောကိုရခြင်းငှါ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ (ဝုတ္တံ–၌ စပ်) ကာရဏဒ္ဌာနတာယ စ၊ ညှဉ်းဆဲမှု၏ တည်ရာဌာန၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ ဘောဇနာဓာရတာယ စ၊ ဘောဇဉ်ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း၊ ဝါ၊ ဘေသဇဉ်၏ တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ စာရကူပမံ စ၊ နှောင်အိမ်နှင့်တူသည်ဟူ၍ငင်း။ ဘာနေ့ပမဋ္ဌ၊ စားခွက်နှင့်တူသည်ဟူ၍ငင်း။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) သညာ၊ ကို။ သုဘ သညာဒိဝသေန၊ သုဘသညာ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒနာဘာရဏသ၊ ဝေဒနာဟူသော ညှဉ်းဆဲမှု၏။ ဟေတု ဘာဝတော စ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ ဝေဒနာဘောဇနသ၊ ဝေဒနာဟူသော ဘောဇဉ်ကို။ ဆာဒါပနတော စ၊ မြိန်ရှက်စေတတ်သောကြောင့်ငင်း။ အပရာရူပမာ စ၊ ရာဇဝတ်အပြစ်နှင့်တူသည်ဟူ၍ငင်း။ ဗျဉ္ဇနူပမာ စ၊ ဟင်းလျာဟင်း ကောင်းနှင့်တူသည်ဟူ၍ငင်း။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) သခါရက္ခန္ဓော၊ ကို။ ဝေဒနာဟေတုတော၊ ဝေဒနာ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာရဏာကာရကူပမော စ၊ ညှဉ်းဆဲမှုကိုပြုသောသူ နှင့်တူသည်ဟူ၍ငင်း။ ပရိဝေသကူပမော စ၊ ချက်ပြုတ်ကျွေးမွေးသူနှင့်တူ သည်ဟူ၍ငင်း။ (ဝုတ္တော၊ ၏။) ဘတ္တာကာရော ဇ၊ ထမင်းချက်သမားသည်သာလျှင်။ ယေဘုယျေန၊ အားဖြင့်။ ပရိဝိသတိ၊ ကျွေးမွေးတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိဝေသကဂ္ဂဟဏ်၊ ပရိဝေသကကို ယူခြင်းဆိုခြင်းကို။ (ကတံ၊ ၏။) ဝိညာဏ်၊ ကို။ ဝေဒနာယ၊ သည်။ ဝိဘာဓိတဗ္ဗတော စ၊ နှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗတော စ၊ ချီးမြှောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ အပရာဓိကူပမံ စ၊ ရာဇဝတ်ပြစ်မှုရှိသူနှင့်တူသည်ဟူ၍ငင်း။ ဘုဉ္ဇကူပမဋ္ဌ၊ စားသုံးသူနှင့်တူသည်ဟူ၍ငင်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၅၀စ။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥက္ခိတ္တာသိကာ၊ ချိမိုးအပ်သောသန်လျက်ရှိကုန်သော။ ပစ္စတ္ထိကာ၊ ရန်သူဖြစ်ကုန်သော။ ပဋ္ဌ ဝကာတိ ခေါ ဇတံ၊ ငါးဦးသော သူသတ်သမားတို့ဟူသော ဤအမည်သည်။ ပဋ္ဌန်၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ အဓိ ဝစနံ၊ အမည်ပေတည်း။" ဣတိ၊ သို့။ အာသီဝိသူပမေ၊ သုတ်၌။ ဝဝကာတိ၊ သူသတ်သမားတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ "ဘိက္ခ ဝေ၊ တို့။ ဘာရောတိ ခေါ ဇတံ၊ လေးလံသောဝန်ထုပ်ဟူသော ဤအမည်သည်။ ပဋ္ဌန်၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ ပေတည်း။" ဣတိ၊ သို့။ ဘာရသုတ္တေ၊ ၌။ ဘာရာတိ၊ တို့ဟူ၍။ (ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။) "ဇေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ပစ္စုပ္ပန္နေန၊ ဖြစ်သော။ ရူပေန၊ ရုပ်သည်။ ခဇ္ဇာမိ သေယျထာပိ၊ ခဲစားအပ်သကဲ့သို့၊ ဝါ၊ အခဲအစားခံရသကဲ့သို့။ အတီတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ၊ အတိတ်အခွန်ကာလ၌လည်း။ ဇဝမေဝ၊ လျှင်။ အဟံ၊ ငါ့ကို။ ရူပေန၊ ရုပ်သည်။ ခဇ္ဇိ၊ ခဲစားအပ်ခဲ့ပြီ။ပ။ ခဇ္ဇာမိ သေယျ ထာပိ၊ ကဲ့သို့။ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ၊ ကာလ၌လည်း။ ဇဝမေဝ၊ လျှင်။ အဟံ၊ ကို။ ရူပေန၊ သည်။ ခဇ္ဇေယျံ၊ ခဲစားအပ်လတ္တံ့။" ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ခဇ္ဇနီယပရိယာယေ၊ သုတ်၌။ ခါဒကာတိ၊ ခဲစားတတ်ကုန်သည်ဟူ၍။ (ဝုတ္တာ၊ ကုန် ၏။) "သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲသော။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အနိစ္စံ ရူပန္တိ၊ မမြဲသောရုပ်ဟူ၍။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ နပ္ပဇာနာ တိ၊ မသိ။" ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယမကသုတ္တေ၊ ၌။ အနိစ္စာဒိကာတိ၊ အနိစ္စ အစရှိသည်တို့ဟူ၍၊ ဝါ၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ သင်္ခ်တ ဝဝကတို့ဟူ၍။ (ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။) ဣဝ ပန သဗ္ဗေပေတေ ဇကေ၌ ကတ္တာ ခန္ဓာတိ အဓိပ္ပေတာတိ၊ ဟူ၍။ ယဒိပိ ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ကား ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ ပန၊ သော်လည်း။ ဗာဟုလ္လေန၊ အားဖြင့်။ တဒန္တောဂဓာနံ၊ ထိုခန္ဓာ၌ အတွင်းဝင်ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ၊ တို့ ၏။ ဒဋ္ဌဗ္ဗတာ၊ ရှုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ ဧသော၊ ဤခန္ဓနိဒ္ဒေသ သည်။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ဘူမိဝိစာရော၊ ဖြစ်ရာတုံကို စိစစ်သောစကားတည်း။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။

[၁၆၆] ဖေဏပိဏ္ဍော ဝိယာတိအာဒိသု၊ အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ ရူပါဒီနံ၊ တို့၏။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ဖေဏပိဏ္ဍာဒိသဒိသတာ၊ ရေမြှုပ်စိုင် စသည်နှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ဖေဏပိဏ္ဍော၊ သည်။ နိဿာ ရော၊ အနှစ်မရှိသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့ငင်း။ ပရိဒုဗ္ဗလော၊ အလွန်အားနည်းသည်ဖြစ်၍။ အဂယှုပဂေါ၊ ယူအပ်ခြင်းသို့ မရောက်သည်၊ ဝါ၊ မယူအပ် မယူနိုင်ကောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဂဟိတောတိ၊ ယူအပ်သော်လည်း။ ကိဉ္စိ အတ္ထံ၊ တစုံ တခုသော အကျိုးကို။ နာ သာဓေတိ ယထာ၊ မပြီးစေသကဲ့သို့ငင်း။ ဆိဒ္ဒါဝဆိဒ္ဒေါ၊ အပေါက်အပေါက်ရှိသည်။ အနေကသန္ဓိ သံဃဋ္ဌိတော၊ များစွာသောအစပ်တို့ဖြင့် ဆက်စပ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဗဟုနံ၊ ကုန်သော။ ပါဏာကာနံ၊ တို့၏။ အာဝါသော၊ နေရာ သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့ငင်း။ အနုပဗ္ဗုပစိတော၊ အစဉ်အတိုင်းကြီးပွါးလာခဲ့သည်။ သဗ္ဗာဝတ္ထနိပါတီ၊ ခပ်သိမ်းသော

အခိုက်အတန့်၌ ကျလေ့ရှိသည်။ အဝဿံဘေဒီ၊ နောက်ဆုံး၌ မချွတ်မယွင်းပျက်စီးသည်။ (ဟောတိ)ယထာ၊ ကဲ့သို့ဝင်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ရူပမ္မိ၊ ရုပ်သည်လည်း။ နိစ္စသာရာဒိဝိရဟတောဝ၊ မြဲသောအနှစ် စသည်မှ ကင်းခြင်းကြောင့်။ ဖေဂ္ဂု ဝိယ၊ အကာကဲ့သို့။ နိဿရံ၊ အနှစ်မရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သုခဘဉ္ဇနိယတောဝ၊ ဖျက်ဆီးလွယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုဗ္ဗလံ၊ အားနည်းသည်ဖြစ်၍။ နိစ္စန္တိ ဝါ၊ မြဲသည်ဟူ၍ဝင်း။ ဓုဝန္တိ ဝါ၊ ခိုင်သည်ဟူ၍ဝင်း။ အဟန္တိ ဝါ၊ ငါဟူ၍ဝင်း။ မမန္တိ ဝါ၊ ငါ၏ဥစ္စာဟူ၍ဝင်း။ နဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူအပ် မယူသင့်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဂဟိတမ္မိ၊ သော်လည်း။ တထာ၊ ထိုသို့ယူတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဗဟုဆိဒ္ဓံ၊ များစွာသော အပေါက်ရှိသည်။ အသီတိသတသန္ဓိသံဃဋ္ဌိတံ၊ ၁၈၀–သောအစပ်တို့ဖြင့် ဆက်စပ်အပ်သည်။ အနေကကိမိကုလာဝါသံ၊ များစွာသော ပိုးမျိုးတို့၏ နေရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကလလာဒိဝသေန၊ ကလလရေကြည် စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အနုပုဗ္ဗုပစိတံ၊ အစဉ်အတိုင်းကြီးပွါးလာသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကလလ ကာလတောဝ၊ ကလလရေကြည်တည်သောအခါမှ။ ပဌာယ၊ စ၍။ သဗ္ဗာသုပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အဝတ္ထာသု၊ အခိုက်အတန့်တို့၌။ ဝိနဿတိ၊ ပျက်စီးတတ်၏။ အဝဿမေဝ၊ စင်စစ်အားဖြင့်သာလျှင်။ ဘိဒ္ဒတိ စ၊ အသက်တမ်းကုန်သော ကာလ၌လည်း ပျက်စီးတတ်၏။ ပန၊ ဆက်။ အဌကထာယံ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဌကထာ၌။ ပရိမဒ္ဒနာသဟနမေဝ၊ အဆုပ်အနယ်မခံခြင်းကိုသာလျှင်၊ ဝါ၊ မခံခြင်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဥပမူပမေယျသမ္မန္ဒေ၊ ဥပမာနှင့် ဥပမေယျ၏ ဆက်စပ်နှီးနှောခြင်းကို။ ဝုတ္တောဝ၊ ၏။

ဗုဗ္ဗုဠေ၊ ရေပွက်–ရေပူဖောင်းသည်။ နိဿာရော၊ အနှစ်မရှိသည်။ (ဟောတိ)ယထာ၊ ကဲ့သို့ဝင်း။ ပရိဒုဗ္ဗလော၊ သည်ဖြစ်၍။ အဂယှုပဂေါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဂဟိတောပိ၊ သော်လည်း။ ကိဉ္စိ အတ္ထံ၊ ကို။ နဿမေတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့ဝင်း။ နစိရဋ္ဌိတိကော၊ ကြာမြင့်စွာတည်ခြင်းမရှိသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့ဝင်း။ တထာ၊ တူ။ ဝေဒနာပိ၊ သည်လည်း။ (နိဿာရာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိဒုဗ္ဗလာ၊ ၍။ အဂယှုပဂါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂဟိတာပိ၊ သော်လည်း။ ကိဉ္စိ အတ္ထံ၊ ကို။ နဿမေတိ၊ နိုင်။ နစိရဋ္ဌိတိကာ၊ မရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။) စ၊ ထို့ပြင်လည်း။ ဗုဗ္ဗုဠေ၊ သည်။ ဥဒကတလဋ္ဌ၊ ရေမျက်နှာပြင်ကိုဝင်း။ ဥဒကဗိန္ဒုဋ္ဌ၊ ရေပေါက်ကိုဝင်း။ ဥဒကဇလ္လိကဋ္ဌ၊ ရေ၏အစေးကိုဝင်း။ သက်ခိုတွာ၊ စုရုံး၍။ ပုဋ္ဌံ ကတွာ၊ ရေပူဖောင်းအုံကိုပြု၍။ ဂဟဏဝါတဋ္ဌ၊ ယူသော လေကိုဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏာနိ၊ တို့ကို။ ပဋ္ဌိစ္ဘ၊ ၍။ ဧဝယတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝေဒနာပိ၊ သည်လည်း။ ဝတ္ထုံ စ၊ တည်ရာဝတ္ထုကိုဝင်း။ အာရမ္မဏံ စ၊ ကိုဝင်း။ ကိလေသဇလ္လံ စ၊ ကိလေသာဟူသောအစေးကိုဝင်း။ ဖဿသံဃဋ္ဌနဋ္ဌ၊ ဖဿ၏ထိခိုက်ခြင်းကိုဝင်း၊ ဝါ၊ ဖဿဟူသောထိခိုက်ခြင်းကိုဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏာနိ၊ တို့ကို။ ပဋ္ဌိစ္ဘ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဥဒကတလေ၊ ၌။ ဗိန္ဒုနိပါတဇေနိ တောဝ၊ ရေပေါက်၏ကျခြင်းသည် ဖြစ်စေအပ်သော။ ဝါတောဝ၊ သည်။ ဥဒကဇလ္လိကသခ်ါတံ၊ က–ဟုဆိုအပ်သော။ ဥဒကလသိကံ၊ ရေအစေးကို။ သက်ခိုတွာ၊ စုရုံး၍။ ပုဋ္ဌံ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဗုဗ္ဗုဠဋ္ဌ နာမ၊ မည်သည်ကို။ ကရောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝတ္ထုမ္ပိ၊ စကၠု အစရှိသောဝတ္ထု၌။ အာရမ္မဏာပါထဂမနဇေနိတောဝ၊ အာရုံ၏ထင်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်းသည် ဖြစ်စေအပ်သော။ ဖဿော၊ သည်။ အနုပစ္ဆိန္နံ၊ မပြတ်စဲသေးသော။ ကိလေသဇလ္လံ၊ ကို။ သဟကာရီပစ္စယဘာဝေန၊ တကွပြုဖက်အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ သက်ခိုတွာ၊ ၍။ ဝေဒနံ နာမ၊ မည်သည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ စ၊ ရှေ့စကား၌ စောဒနာဖွယ်အချက်ကို ဆက်၍ရှင်းဦးအုံ့။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ မူလကာရဏာဘူတေဟိ စ၊ မူလအကြောင်းရင်းဖြစ်၍လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အာရမ္မဏာသာဒနဘူတေဟိ စ၊ အာရုံကို သာယာသော သဘောဖြစ်၍လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ သော။ ဝဋ္ဋကတံ၊ ဝဋ်ဌ၌တည်သော၊ ဝါ၊ ဝဋ်ဌ၌အတွင်းဝင်သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေန၊ ဆွေဒအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အလွန်ဆုံးအပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ပစ္စယာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဥနေ ဟိပိ၊ လေးပါးအောက် ယုတ်လျော့သော အကြောင်းတို့ကြောင့်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣဒ၊ ဤဥပမာ၌။ မုဟုတ္တရမဏီယထာ၊ တမုဟုတ် တခဏမျှသာ မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ အဖြစ်ဟူသော။ ဥပမောပမေယျသမ္မန္ဒေ၊ ဥပမာနှင့် ဥပမေယျ၏ ဆက်စပ်နှီးနှောခြင်းကို။ ဝုတ္တောဝ၊ ၏။

ပန၊ တပါး။ မရီစိကာ၊ တံလျှပ်သည်။ အသာရာ၊ အနှစ်မရှိ။ အဂယှုပဂါ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့မရောက်၊ ဝါ၊ မယူအပ် မယူနိုင်။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုတံလျှပ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပါတုံ ဝါ၊ သောက်ခြင်းငှါဝင်း။ နှာယိတုံ ဝါ၊ ရေချိုးခြင်းငှါဝင်း။ ဘာဇနံ၊ ခွက်ကို။ ပူရေတုံ ဝါ၊ ပြည့်စေခြင်းငှါဝင်း။ နသက္ကာ ယထာ၊ နိုင်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သညာပိ၊ သည်လည်း။ အသာရာ၊ အနှစ်မရှိ။ အဂယှုပဂါ၊ မရောက်။ စ၊ ထို့ပြင်လည်း။ မရီစိကာ၊ သည်။ ဝိပ္ပဋ္ဌမာနာ၊ လှုပ်ရှားလျက်။ သဏ္ဌာတုမိ ဝေဂါ ဝိယ၊ ဖြစ်သော လှိုင်းအဟုန်ရှိသကဲ့သို့။ ခါယန္တိ၊ ထင်လျက်။ မဟာဇနံ၊ ကို။ ဝိပ္ပလမ္ဘေတိ ယထာ၊ လှည့်စားသကဲ့သို့။ (လဘိဓာတ်ဖြင့်ပြီး၍ စတုတ္ထက္ခရာနှင့်သာသင့်သည်) ဧဝံ၊ တူ။ သညာပိ၊ သည်လည်း။ နိလံ၊ ညိ၏။ ပီတံ၊ ရွှေ၏။ ဒီဃံ၊ ရှည်၏။ ရဿံ၊ တို၏။ ဣတိ၊ ဤတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်လျက်။ သဘာဝမတ္တေ၊ သဘောတရားမျှ၌။ အဌတွာ၊ ၍။ သုဘံ၊ တင့်တယ်၏။ သုခံ၊ ချမ်းသာ၏။ နိစ္စံ၊ မြဲ၏။ ဣတိ၊ ဤတိအာဒိမိစ္ဆာဂါဟသ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် မှားယွင်းစွာ ယူခြင်း၏။ ကာရဏာဘာဝေန၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ လောကံ၊ လူအပေါင်းကို။ ဝိပ္ပလမ္ဘေတိ၊ လှည့်စားတတ်၏။

[၁၆၇] ကဒလိက္ခန္ဓော၊ ငှက်ပျောတုံးသည်။ အသာရော၊ မရှိ။ အဂယှုပဂေါ၊ မရောက်။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုငှက်ပျောတုံးကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဂေါပါနသီအာဒီနံ၊ အခြင်စသည်တို့၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ ဥပနေတုံ၊ ဆောင်ထည့်ခြင်းငှါ။ နဿ

သက္ကာ၊ နိုင်။ ဥပနီတမ္မိ၊ ဆောင်ထည့်အပ်သော်လည်း။ တထာ၊ ထိုဆောင်ထည့်အပ်တိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဗဟုဝဋ္ဋိသမောဓာနော စ၊ များစွာသော ၄က်ပျောပတ်တို့၏ အပေါင်းအစုသည်လည်း။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သခ်ါရက္ခန္ဓောပိ၊ သည်လည်း။ အသာရော၊ မရှိ။ အဂယှုပဂေါ၊ မရောက်။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုသခ်ါရက္ခန္ဓာကို။ နိစ္စာဒိ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဂဟေတုံ၊ ၄ါ။ နဟိ သက္ကာ၊ နိုင်။ ဂဟိတမ္မိ၊ ယူအပ်သော်လည်း။ တထာ၊ ထိုယူအပ်တိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဗဟုဓမ္မသမောဓာနော စ၊ များစွာသော တရားတို့၏ အပေါင်းအစုသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ဖဿသ၊ ဖဿ၏။ လက္ခဏံ၊ သည်။ အညဒေဝ၊ တပါးတခြားသာတည်း။ စေတနာဒီနံ၊ တို့၏။ (လက္ခဏံ၊ သည်။) အညံ (ဧဝ)၊ တည်း။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ တေ သဗ္ဗေ၊ ထိုအလုံးစုံသော တရားတို့ကို။ သမောဓာနေတွာ၊ ၍။ သခ်ါရက္ခန္ဓောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

စ၊ တပါး။ မာယာ၊ လှည့်စား၍ ပြအပ်သော မျက်လှည့်အမှုသည်။ အသာရာ၊ မရှိ။ အဂယှုပဂါ၊ မရောက်။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုမျက်လှည့်အမှုကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ အတ္ထံ၊ အလိုရှိအပ်သော။ ကိစ္စံ၊ ကို။ သာဓေတုံ၊ ၄ါ။ နသက္ကာ၊ နိုင်။ ဣတ္တာရာ၊ တိုတောင်း၏။ လဟုပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ လျင်စွာပျက်သည်ဟု ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်၏။ အမဏ်အာဒီမေဝ၊ ကျောက်ပတ္တာမြား မဟုတ်သော ဝတ္ထုစသည်ကိုသာလျှင်။ မဏ်အာဒိရူပေန၊ ကျောက်ပတ္တာမြားစသည်၏ အသွင်ဖြင့်။ ဒဿေန္တိ၊ ပြလျက်။ မဟာဇနံ၊ ကို။ ဝဉ္ဇေတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝိညာဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အသာရံ၊ မရှိ။ ဣတ္တရံ၊ တိုတောင်း၏။ လဟုပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ထင်၏။ တေနေဝ စိတ္တေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အာဂစ္ဆန္တံ ဝိယ စ၊ လာသကဲ့သို့ဝင်း။ ဂစ္ဆန္တံ ဝိယ စ၊ သွားသကဲ့သို့ဝင်း။ ဌိတံ ဝိယ စ၊ တည်သကဲ့သို့ဝင်း။ နိသိန္နံ ဝိယ စ၊ ထိုင်သကဲ့သို့ဝင်း။ ကတွာ၊ ၍။ ဂါဟာပေတိ၊ ယူစေတတ်၏။ (ပန၊ သော်လည်း။) အာဂမနေ၊ လာသောအခါ၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ အညဒေဝ၊ တပါး တခြားသာလျှင်တည်း။ ဂမနာဒီသု၊ သွားခြင်းအစရှိသည်တို့၌။ (စိတ္တံ၊ သည်။) အညံ (ဧဝ)၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ မာယာသဒိသံ၊ လှည့်စား၍ ပြအပ်သော မျက်လှည့်အမှုနှင့်တူသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

ပဋ္ဌပိ၊ ငါးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ–၌စပ်) ဝါ၊ တို့သည်။ သံကိလေသာသုစိဝတ္ထုဘာဝါဒိတော၊ သံကိလေသ အညစ်အကြေး၏ တည်ရာ၏ အဖြစ်စသည်ကြောင့်။ (အာဒိ–ဖြင့် သံကိလေသ၏ အာရုံ, သံကိလေသ သမ္မယုတ်အဖြစ် စသည်ကိုယူအပ်၏) အသုဘာဒိသဘာဝါ ဧဝ၊ အသုဘစသည် သဘောရှိကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသုဘာဒိတော၊ အစရှိသောအားဖြင့်။ (အာဒိ–ဖြင့် ဒုက္ခ အနတ္တ အနိစ္စတို့ကို ယူအပ်၏) ဒဋ္ဌဗ္ဗာ ဧဝ၊ ရှုအပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ တထာပိ၊ ထိုသို့ ရှုအပ်ကုန်ငြားသော်လည်း။ ကတ္ထစိ၊ အချို့သော ရူပက္ခန္ဓာ စသည်၌။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ သုခဂ္ဂဟဏီယော၊ လွယ်ကူစွာ ယူအပ်သော။ ဝိသေသော။ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သေး၏။ ဝါ၊ ရှိသေး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိသေသတော စာတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗတာ ဝုတ္တာ–၌ စပ်) စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့သည်။ စတုဝိပလ္လာသပ္ပဟာနကရာ၊ လေးပါးသော ဝိပလ္လာသတရား တို့ကို ပယ်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုလေးပါးသော ဝိပလ္လာသတရားတို့၏။ ဂေါစရဘာဝေန၊ အာရုံ၏ အဖြင့်ဖြင့်။ ရူပက္ခန္ဓာဒီသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ အသုဘာဒိဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗတာ၊ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

၅၀၉။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့သည်။ နဝိဟညတိ၊ မညှဉ်းဆဲ မနှိပ်စက်အပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပရိဝိဒိတသဘာဝတ္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင် အလုံးစုံထင်ရှား သိအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝိပဿကောပိ၊ ဝိပဿနာရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်း။ တေသံ၊ ထိုခန္ဓာတို့၏။ ဝိပတ္တိယံ၊ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲသို့။ နအာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်ပဲ ရှိတုံသေး၏။ ခီဏာသဝေသု ပန၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါရှိသော ရဟန္တာတို့၌ကား။ ဝတ္တမ္ပိ မေဝ၊ ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ အာယတိမ္ပိ၊ နောက်အခါ၌လည်း။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့သည်။ နဝိဟညန္တိ၊ မနှိပ်စက်အပ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။

ကဗဋ္ဌိကာရဟာရံ ပဇာနာတီတိ၊ ကား။ အာဟာရသမုဒယာ၊ အာဟာရ၏ ဖြစ်ခြင်း ရှိခြင်းကြောင့်။ ရူပသမုဒယော၊ ရူပ်၏ဖြစ်ခြင်း ရှိခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ အဒ္ဓေတ္တိကရူပေ၊ ၌။ ဆန္ဒရာဂံ၊ ကို။ ပဇောဇ္ဇော၊ ပယ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တသ၊ ထိုအဒ္ဓေတ္တိကရူပ်၏။ သမုဒယဘူတေ၊ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကဗဋ္ဌိကာရဟာရေပိ၊ ၌လည်း။ ဆန္ဒရာဂံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အယံ၊ ဤပယ်ခြင်းသည်။ ပဟာနပရိညာ၊ မည်၏။ ပန၊ တပါး၊ ဝါ၊ ဆက်။ အဒ္ဓေတ္တိကရူပ်၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဏှန္တော၊ သိမ်းဆည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝါ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ယူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တသ၊ ထိုအဒ္ဓေတ္တိကရူပ်၏။ ပစ္စယဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကဗဋ္ဌိကာရဟာရံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းဆည်း၏၊ ဝါ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ပိုင်းခြား၍ယူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတပရိညာ စ၊ ကိုဝင်း။ (ယောဇေတဗ္ဗာ၌ စပ်) တသ စ၊ ထိုကဗဋ္ဌိကာရအာဟာရ၏လည်း။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿီ၊ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တီရဏပရိညာ စ၊ ကိုဝင်း။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပရိညတ္တယေ၊ ပရိညာသုံးခု အပေါင်းသည်။ သိဒ္ဓေ၊ ပြီးလတ်သော်။ ဣမေ ဝိပလ္လာသာဒယော၊ တို့ကို။ ဝိဓမိယန္တိ ဧဝ၊ ပယ်ထုတ်အပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသုဘေ သုဘန္တိ ဝိပလ္လာသံ ပဇောတီတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ကာမရာဂဘူတံ၊ သော။ အဘိဒ္ဓျံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အဘိဒ္ဓျာကာယဂန္ထန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ (ကာမရာဂကိုသာ ဆိုသည်၊ ရူပရာဂ အရူပရာဂတို့ကို မဆိုလို–

ဟု သိစေအပ်၏) ဟိ၊ မှန်။ အသုဘာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ကာမရာဂပ္ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ [၁၆၈] ဟောတိ၊ ၏။ ကာမရာဂ မုခေန၊ ကာမရာဂကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ သဗ္ဗလောဘပ္ပဟာနံ၊ ကို။ ဝဒတိ၊ ၏။ နု ဥပါဒိယတိ၊ မစွဲယူ။ နု ဂဏှတိ၊ မယူ။ နု ဥပ္ပါဒေတိ၊ မဖြစ်စေ။

ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာယ၊ ၌။ ဆန္ဒရာဂံ၊ ကို။ ပဇေဟန္တော၊ ပယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တဿ၊ ထိုဝေဒနာ၏။ ပစ္စယဘူတေ၊ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဖဿာဟာရေပိ၊ ၌လည်း။ ဆန္ဒရာဂံ၊ ကို။ ပဇေဟတိ၊ ပယ်စွန့်၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာဟာရပရိဇေနနေ၊ အာဟာရကို ပိုင်းခြား၍သိရာ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဖဿပရိဇေနနံ၊ ကို။ ယောဇေတွဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝေဒနာယ၊ ကို။ ဒုက္ခတော၊ ဆင်းရဲဟု။ ဒဿနေန၊ မြင်သဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဝေဒနာ၌။ သုခန္တိ ဝိပလ္လာသံ၊ သုခဟုဖြစ်သော ဝိပလ္လာသကို။ ပဇေဟတိ၊ ၏။ သုခတ္ထမေဝ၊ သုခအကျိုးငှါသာလျှင်။ ဘဝပတ္ထနာ၊ ဘဝကို တောင့်တခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာယ၊ ၌။ တဏှံ၊ ကို။ ပဇေဟန္တော၊ ပယ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ပယ်သော သူသည်။ ဘဝေါဃံ၊ ကို။ ဥတ္တရတိ၊ ၏။ တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ ဘဝယောဂေန၊ နှင့်။ ဝိသံယုဇ္ဇတိ၊ မယှဉ်။ ဘဝါသဝေန စ၊ ဖြင့်လည်း။ အနာသဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗဝေဒနံ၊ ကို။ ဒုက္ခတော၊ ဟု။ ပဿန္တော၊ ရှိသော်၊ ဝါ၊ သူသည်။ အတ္တာနော၊ အား၊ ဝါ၊ ၏။ (ဒုက္ခံ–သုခံ–၌ စပ်) အပုဗ္ဗံ၊ အသစ်ဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ပရေန၊ သူတပါးသည်။ ဥပ္ပါဒိတံ၊ ဖြစ်စေ အပ်၏။ (ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့ငင်း။) သုခံ၊ ကို။ ဝိနာသိတံ၊ ပျက်စီးစေအပ်၏။ (ဣတိ) ဝါ၊ ၎င်း။ နု စိန္တေတိ၊ မကြံစည်။ တတော၊ ထိုသို့ မကြံစည်သောကြောင့်။ "မေ၊ ငါ၏။ အနတ္တံ၊ အကျိုးမဲ့ကို။ အစရိ၊ ပြုကျင့်ဘူးပြီ။" ဣတိအာဒိအာယာတ ဝတ္ထုပ္ပဟာနတော၊ အစရှိသည်ဖြင့်ဖြစ်သော အာယာတဝတ္ထုကိုပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဗျာပါဒကာယဂန္ထံ၊ ကို။ ဘိန္ဒတိ၊ ဖျက်ဆီး၏။ သုခဗဟုလေ၊ ချမ်းသာများသော။ သုဂတိဘဝေ၊ ၌။ သုဒ္ဓိ၊ သံသရာမှ စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အဂ္ဂ ဟေတွာ၊ ၍ ဝါ၊ ကြောင့်။ (နု ဥပါဒိယတိ–၌ စပ်၊ ရှေးဟောင်းသီမှု၌ ဂဟေတွာ–ဟု ရှိ၏၊ ထိုမှုအလို ဂဟေတွာ၊ ယူ၍–ဟု အနက်ပေး၊ ပရာမသန္တော–၌ စပ်၊ သာ၍ကောင်းသည်။) ဂေါသီလဂေါဝတာဒီဟိ၊ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ သုဒ္ဓိ၊ သံသရာမှ စင်ကြယ်ခြင်းကို။ ပရာမသန္တော၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ သူသည်။ သုခပတ္ထနာသေနေ၀၊ သုခကို တောင့်တသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ပရာမသတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာယ၊ ၌။ တဏှံ၊ ကို။ ပဇေဟန္တောပိ၊ သူသည်လည်း။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ ကို။ နု ဥပါဒိယတိ၊ မစွဲယူ၊ ဝါ၊ မဖြစ်စေ။

မနောသင်္ခေတနာ၊ သည်။ သခ်ါရက္ခန္ဓော၊ တည်း။ သညာ ပန၊ သည်ကား။ တံသမ္မယုတ္တာ၊ ထိုမနောသင်္ခေတနာနှင့် ယှဉ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သညာသခ်ါရေ၊ တို့ကို။ အနတ္တာတော၊ ဟု။ ပဿန္တော၊ ရှိသော်၊ ဝါ၊ သူသည်။ မနောသင်္ခေတနာယ၊ ၌။ ဆန္ဒရာဂံ၊ ကို။ ပဇေဟတိ၊ ၏။ တဋ္ဌာ၊ ထိုမနောသင်္ခေတနာကိုလည်း။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းဆည်း၏၊ ဝါ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ယူ၏။ တီရေတိ စ၊ စူးလည်းစူးစမ်း၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သည် သခ်ါရေ။ပ။ ပရိဇေနာတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သညာသခ်ါရေ၊ တို့ကို။ အနတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပဿန္တော၊ သူသည်။ (နု ဥပါဒိယတိ–၌ စပ်) သဗ္ဗဒိဋ္ဌိနံ၊ တို့၏။ အတ္တာဒိဋ္ဌမူလ ကတ္တာ၊ အတ္တာဒိဋ္ဌလျှင် အရင်းခံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တာဒိဋ္ဌိ ဝိယ၊ အတ္တာဒိဋ္ဌကို ပယ်ထုတ်သကဲ့သို့။ သဗ္ဗဒိဋ္ဌယောပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝိဓမတိ၊ ပယ်ထုတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဒိဋ္ဌောဃံ ဥတ္တရတိ။ပ။ နု ဥပါဒိယတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဝိညာဏံ၊ ကို။ အနိစ္စတော၊ ဟု။ ပဿန္တော၊ သူသည်။ အနိစ္စာနုပဿနာမုခေန၊ အနိစ္စာနုပဿနာကို အရင်းခံပြု သဖြင့်။ တိသော်ပိ၊ ကုန်သော။ အနုပဿနာ၊ တို့ကို။ ဥဿုက္ကန္တော၊ အားထုတ်လျက်။ (ဥဿက္ကန္တော–ဟု ရှိလျှင် အဆင့်ဆင့် တက်လျက်–ဟု ပေး) တီဟိပိ၊ ကုန်သော။ ပရိညာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိညာဏာဟာရံ၊ ကို။ ပရိဇေနာတိ၊ ၏။ ဝိသေသတော ပန၊ ဖြင့်ကား။ ဇတ္ထ၊ ဤဝိညာဉ်၌။ အနိစ္စေ၊ ၌။ နိစ္စန္တိ ဝိပလ္လာသံ၊ နိစ္စဟုဖြစ်သော ဝိပလ္လာသကို။ ပဇေဟတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဝိညာဉ် ၌။ နိစ္စဂ္ဂါဟဗဟုလ္လတော၊ မြဲသည်ဟု ယူခြင်း၏ များသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (စိတ်ဝိညာဉ်ကို တစိတ်တည်း တကောင်တည်း ပင်ဟု ထင်၍ မြဲသည်ဟု အများအားဖြင့် ထင်မှတ်စွဲလမ်းတတ်သည်၊ ထိုကြောင့်ဟု ဆိုလို၏) အဝိဇ္ဇာယ၊ ဖြင့်။ ဝိညာဏော၊ ၌။ ဃနဂ္ဂဟဏံ၊ တလုံးတခဲတည်း တကိုယ်တည်း တယောက်တည်းဟု ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ရှေးနောက် ဆက်စပ် လျက် ဖြစ်သော စိတ်အစဉ်ကို တယောက်တည်းဟု ထင်မှတ်လျက် ယူသည်ကို ဆိုလို၏) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဃနဝိနိဗ္ဘောဂံ၊ (သန္တတိ) ဃန၏ ကွဲပျက်ခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ တံ၊ ထိုဝိညာဉ်ကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲဟု။ ပဿန္တော၊ သူသည်။ အဝိဇ္ဇောဃံ၊ ကို။ ဥတ္တရတိ၊ ၏။ တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ အဝိဇ္ဇာယောဂေန၊ နှင့်။ ဝိသံယုတ္တော စ၊ မယှဉ်သည်၎င်း။ အဝိဇ္ဇာသဝေန၊ ဖြင့်။ အနာသဝေါ စ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ မောဟဗလေနေ၀၊ မောဟ၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ သီလဗ္ဗတပရာမသနံ၊ အလေ့ အကျင့်ကို မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုမောဟကို။ ပဇေဟန္တော၊ သူသည်။ သီလဗ္ဗတပရာမာသကာယဂန္ထံ၊ ကို။ ဘိန္ဒတိ၊ ၏။

[၁၆၉။] ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယဉ္စ ခေါ ဣဒံ၊ အကြင်သို့သော ဤစိတ်ကိုကား။ စိတ္တံ ဣတိပိ၊ စိတ်ဟူ၍ရင်း။ မနော ဣတိပိ၊ နှလုံးဟူ၍ရင်း။ ဝိညာဏံ ဣတိပိ၊ ဝိညာဉ် ဟူ၍ရင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုစိတ်နှလုံး ဝိညာဉ်၌။ အဿုတဝါ၊ အကြားအမြင်နှင့် မပြည့်စုံသော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ နိဗ္ဗိန္ဒတုံ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ။ နာလံ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဝိရဇ္ဇိတုံ၊ တပ်မက်ကင်းခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းငှါ။ နာလံ၊ နိုင်။ ဝိမုစ္စိတုံ၊ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းငှါ။ နာလံ၊ နိုင်။ တံ၊ ထိုသို့မစွမ်းနိုင်ခြင်းသည်။ ကိသ ဟေတု၊ မူကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဿုတဝတော၊ သော။ ပုထုဇ္ဇနသ၊ သည်။ "ဧတံ၊ ဤစိတ် သည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ ဧသော၊ ဤစိတ်သည်။ အဟံ အသ္မိ၊ ငါဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ငါပင်တည်း။ ဧသော၊ သည်။ မေ၊ ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တပင်တည်း။" ဣတိ၊ သို့။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာသော နေ့ ညဉ့် ကာလပတ်လုံး။ ဧတံ၊ ဤစိတ်ကို။ ဟိ–ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဠော သိတံ၊ မျိုး၍ ပြီးဆုံးစေအပ်၏၊ ဝါ၊ မျိုသိမ်း၍ ထားအပ်၏။ မမာယိတံ၊ ငါ့ဥစ္စာဟု ပြုအပ်၏၊ ဝါ၊ မြတ်နိုးအပ်၏။ ပရာမဋ္ဌံ၊ မှားယွင်းစွာ သုံးသပ်အပ်၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။)

ဣတိအာဒိဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ နိစ္စတော၊ ဟု။ ပဿန္တော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိပါဒါနံ၊ ကို။ ဥပါဒိယတိ ယထာ၊ စွဲယူသကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တံ၊ ထိုဝိညာဉ်ကို။ အနိစ္စတော၊ ဟု။ ပဿန္တော၊ သူသည်။ ဒိဋ္ဌိပါဒါနံ၊ ကို။ နဥပါဒိယတိ၊ မစွဲယူ။ ဣတိ၊ ဤတွင်တရပ်ပြီး၏။

ဧဝံမဟာနိသံသန္တိ၊ ကား။ ဝုတ္တာပ္ပကာရေန၊ အားဖြင့်။ ဝိပလ္လာသာဒိသကလသံကိလေသဝိဓ မနုပါယဘာဝတော၊ ဝိပလ္လာသအစိုသော အလုံးစုံသော သံကိလေသတို့ကို ပယ်ထုတ်နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိပုလုဒယံ၊ ပြန့်ပြောကြီးမားသော အတိုးအပွါး အမြတ်အစွန်းရှိသော။ ဝဂကာဒိဝသေနာတိ၊ ကား။ ဥက္ခိတ္တာသိကဝဂကာဒိဝသေန၊ ချီမိုးအပ်သော သန်လျက်ရှိသော သူသတ်သမ္မားစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပသေယျာတိ၊ ကား။ ဉာဏဒဿနေန၊ ဉာဏ်ဟူသော အမြင်ဖြင့်၊ ဝါ၊ မြင်တတ်သောဉာဏ်ဖြင့်။ ပစ္စက္ခတော၊ အားဖြင့်။ ပသေယျ၊ ရှုရာ၏။

ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။
ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ခုဒ္ဒသမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၁၅–အာယတနဓာတုနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ (၁၇၀–၁၄)

အာယတနဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ

[၁၇၀] ၅၁၀။ ခန္ဓာယတနာတိအာဒိနာ၊ ခန္ဓာ ယတန ဣတိသိ့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာနိ၊ အကျဉ်းပြအပ်ခဲ့ပြီးသော အာယတနတို့ကို။ ပဒုဒ္ဓါရဝသေန၊ ပုဒ်ကိုထုတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာယတနာနီတိ၊ နီတိဟူ၍။ (ဣတိ–တရုကြောသည်) ဝတ္တ၊ ဆိုပြီး၍။ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေန၊ အရေအတွက်ကို ပိုင်းခြားသောအားဖြင့်။ ဒွါဒသာယတနာနီတိ၊ နီ–ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ဝတ္ထုဇ္ဈံ၊ ဆိုသင့်ဆိုထိုက်သောစကားကို။ ပရတော၊ ၌။ သယမေဝ၊ အဌကထာဆရာကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်။ ဝက္ခတိ၊ တုံ့။ စက္ခာယတနန္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားသည်။ နေသံ၊ ထို ၁၂–ပါးသော အာယတနတို့၏။ သရူပဒဿနံ၊ သရုပ်ကိုပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။

အတ္ထော နာမ၊ အနက်မည်သည်ကား။ သဒ္ဒတ္ထော၊ သဒ္ဒါ၏အနက်တည်း။ ဘာဝတ္ထော ပန၊ သဘောအနက်သည်ကား။ လက္ခဏမေဝ၊ အခြားမဲ့၌ ဆိုအပ်သော လက္ခဏာသာလျှင်တည်း။ (ထိုကြောင့် ဣတိအတ္ထ–ပုဒ်၌ ယင်း သဘာဝတ္ထကို မဆိုလိုဟု သိစေ၏) ပန၊ ဆက်။ သော သဒ္ဒတ္ထော၊ သည်။ အသာဓာရဏော၊ မဆက်ဆံသော အနက်ဝင်း။ သာဓာရဏော၊ ဆက်ဆံသော အနက်ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓော၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ အသာဓာရဏောသည်။ စက္ခာဒိသဒ္ဒတ္ထော၊ စက္ခု–အစရှိသော သဒ္ဒါတို့၏အနက်တည်း။ သာဓာရဏော၊ သည်။ အာယတနသဒ္ဒတ္ထော၊ အနက်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဒွါဒသန္နမ္ပိ၊ ၁၂–ပါးသော အာယတနတို့၏လည်း။ သမာနတ္တာ၊ တူညီသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

တေသု၊ ထိုနှစ်ပါးသောအနက်တို့တွင်။ အသာဓာရဏံ၊ ကို။ တာဝ၊ စွာ။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဝိသေသတော တာဝါတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဝိသေသတောတိ၊ ကား။ ဝိသေသတ္ထတော၊ ထူးသော သဒ္ဒါတို့၏အနက်အားဖြင့်။ စက္ခာဒိသဒ္ဒတ္ထတော၊ စက္ခု–အစရှိသော သဒ္ဒါတို့၏ အနက်အားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အဿာဒေတိတိ၊ ဟူသောသံဝဏ္ဏနာပါဠိဖြင့်။ (အတ္ထံ ဝဒတိ–ည စပ်) မဓုံ၊ ပျားကို၊ ဝါ၊ အချိုကို။ စက္ခတိ၊ သာယာ၏။ ဗျဉ္ဇနံ၊ ဟင်းလျှာကို။ စက္ခတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ရသသာယနတ္ထော၊ အရသာကို သာယာခြင်းအနက်ရှိသော။ (နှာ ၈၇–၌ အဿာဒနတ္ထောဟု ရှိခဲ့၏) စက္ခတိ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ကို ရသသာယနတ္ထ စက္ခတိ–သဒ္ဒါ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒတိ၊ ဖွင့်ဆို၏။ စက္ခုံ ခေါ ပန။ပ။ ရူပသမ္ဘုဒိတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒသည်။ ရူပံ၊ အဆင်းကို။ အဿာဒေတိ၊ သာယာတတ်၏။ သောတာဒီနံ၊ တို့၏။ သဒ္ဒါရာမတာဒိဘာဝေ၊ ရာမတာစသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ယံ စက္ခု။ပ။ ပသာဒေါတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပါဠိယံ စ၊ ၌ဌင်း။ ရူပါဘိဃာတာရဟဘူတပ္ပသာဒလက္ခဏန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အဌကထာယဉ္စ၊ ၌ဌင်း။ ယော အတ္ထဝိသေသော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုစက္ခုပသာဒဟူသော အနက်ထူး၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတ္တာ၊ ထင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စက္ခုမှိ ဧဝ၊ ၌သာလျှင်။ စက္ခု–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ (ကိံ ဝိယ၊ ကား။) ဂဝါဒီသု၊ နွားစသည်တို့၌။ ဂေါသဒ္ဒါဒိ၊ ဂေါသဒ္ဒါစသည်သည်။ (ပဝတ္တတိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဝိဘာဝေတိ စာတိ၊ ဟူသောသံဝဏ္ဏနာပါဠိဖြင့်။ သဒ္ဒလက္ခဏသိဒ္ဓသ၊ သဒ္ဒါလက္ခဏာဖြင့်ပြီးသော၊ ဝါ၊ သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ ထင်ရှားသော။ စက္ခတိသဒ္ဒသ၊ စက္ခတိ–သဒ္ဒါ၏၊ ဝါ၊ စက္ခ–ဓာတ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ စက္ခတီတိ၊ ကား။ အာစိက္ခတိ၊ ထင်ရှားပြောတတ်၏။ အဘိဗျတ္တံ၊ ထင်ရှားစွာ။ ဝဒတိ၊ ပြောကြားတတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ စ၊ ဆက်။ ဝဒန္တိသဝိယ၊ ပြောကြားသောသူ၏ကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ပြောကြားဘိသကဲ့သို့။ နေတ္တသ၊ မျက်စိ၏။ သမဝိသမဝိဘာဝနမေဝ၊ ညီညွတ်သောအရပ် မညီညွတ်သောအရပ်ကို ထင်ရှားပြခြင်းသည်သာလျှင်။ အာစိက္ခနံ၊ ပြောကြားခြင်းပေတည်း။ ဣတိကတ္တာ၊ ဣတိသို့နလုံးသွင်း၍။ ဝိဘာဝေတိ စာတိ အတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ အနေကတ္ထတ္တာ၊ များသောအနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စက္ခတိသဒ္ဒသ၊ ၏။ ဝိဘာဝနတ္ထတာ စ၊ ဝိဘာဝနအနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ရတ္တာဒုဋ္ဌာဒိကာလေသု၊ တပ်မက်သော ကာလ စိတ်ဆိုးသောကာလအစရှိသည်တို့၌။ ကကဏ္ဏကရူပံ ဝိယ၊ ပုတ်သင်၏ အဆင်းကဲ့သို့ဝင်း။ ဥဒ္ဒရူပံ ဝိယ စ၊ ဖျံ၏အဆင်းကဲ့သို့ဝင်း။ ဝဏ္ဏဝိကာရံ၊ အဆင်း၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့။ အာသဒ္ဓမာနံ၊ ရောက်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ သော်၊ ဝါ၊ သော။ ရူပံ၊ သည်။ ဟဒယဂ်တဘာဝံ၊ နှလုံး၌တည်သောအလိုကို။ ရူပယတိ၊ ပြတတ်၏၊ ဝါ၊ ရုပ်လုံးပေါ်စေတတ်၏။ ရူပမိဝ၊ အဆင်းသဏ္ဌာန်ကိုကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ရုပ်လုံးကိုကဲ့သို့။ ပကာသံ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ သဝိဂ္ဂဟမိဝ၊ အထည်ကိုယ်ရှိသကဲ့သို့။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ရူပယတိဟူသော ပုဒ်၏အနက်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဝိတ္ထာရဏံ၊ ချဲ့ခြင်းသည်။ [၁၇၁] ရူပသဒ္ဒသ၊ ၏။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝိတ္ထာရဏဉ္စ၊ သည်လည်း။ ပကာသနမေဝ၊ ထင်ရှားပြခြင်းပင်လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပကာသေတီတိ အတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ အနေကတ္ထတ္တာ၊ ကြောင့်။ ရူပသဒ္ဒေါ၊ ကို။ ပကာသနတ္ထော ဧဝ၊ ပကာသနအနက်ရှိသည်ဟူ၍ သာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဝဏ္ဏဝါစကသ၊ အဆင်းကို ဟောသော။ ရူပသဒ္ဒသ၊ ၏။ ရူပယတီတိ၊ ဟူသော။ နိပ္ပစနံ၊ ဝစနတ္ထကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ရူပဂ္ဂန္ဓဝါစကသ၊ သော။ ရူပသဒ္ဒသ၊ ၏။ ရုပ္ပတီတိ၊ ဟူသော။ (နိဗ္ဗစနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊

၏။) အယံ၊ ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ဥဒါဟရိယတိတိ၊ ဟူသောသံဝဏ္ဏနာပါဠိ၏။ ဝုစ္စတိတိ အတ္ထော၊ ရွတ်ဆိုအပ်၏ ဟူသော အနက်သည်။ (သတိ၊ သော်။ တနည်း) ဝုစ္စတိတိ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ (ဂယှမာနေ၊ သော်။) ဝစနသဒ္ဒေါ ဧဝ၊ ပြောဆိုသော စကားသံကိုသာလျှင်။ ဂဟိတော၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဝစနသဒ္ဒေါ ဧဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သဒ္ဒေါ၊ မည်သည်။ နု၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ သဗ္ဗောပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ သောတဝိညေယ္ယော၊ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် ကြားသိအပ်သော အသံဟူသမျှသည်။ (သဒ္ဒေါ၊ မည်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ဤ၌ ပုဒ်မ မရှိသင့်၊ မူလ ဋီကာ၌လည်းမရှိ) သပ္ပတိတိ၊ ကား။ သကေဟိ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ မိမိနှင့်စပ်ဆိုင်ကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ သပ္ပိယတိ၊ ရောက်စေအပ်၏။ သောတဝိညေယ္ယာဘာဝံ၊ အဖြစ်ကို။ ဂမိယတိ၊ ရောက်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ (ဥဒါဟရိယတိ–ဟူသောပုဒ်ကို သောတဝိညေယ္ယအဖြစ်သို့ ဆောင်အပ်၏–ဟု အနက်ပေးစေလို၏)

သူစယတိတိ၊ ကား။ အပါကဋံ၊ မထင်ရှားသော။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝတ္ထုံ၊ တည်ရာဝတ္ထုကို။ ဂန္ဓဝေန၊ အနံ့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣဒံ၊ ဤဝတ္ထုသည်။ သုဂန္ဓံ၊ ကောင်းသောအနံ့ရှိ၏။ ဒုဂ္ဂန္ဓံ၊ မကောင်းသောအနံ့ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပကာသေတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပဋ္ဌိဿန္နံ၊ ဖုံးကွယ်အပ်သော။ ပုပ္ဖါဒိဝတ္ထုံ၊ ပန်းအစရှိသောဝတ္ထုကို။ ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်၌။ စမ္ပကာဒိ၊ စကားအစရှိသော။ ပုပ္ဖံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အမ္ဗာဒိ၊ သရက်အစရှိသော။ ဖလံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပေသုညံ၊ ဂုံးတိုက်ခြင်းကို။ ကရောန္တော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အဗ္ဗောဟာရဏာသ၊ စားမျိုခြင်း၏။ ရသဂ္ဂဟဏာမူလ ကတ္တာ၊ အရသာကိုယူခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝိတဟေတုမှိ၊ အသက်၏အကြောင်းဖြစ်သော။ အာဟာရရသေ၊ ၌။ နိန္နတာယ၊ ညွှတ်ကိုင်းသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဧဝိတံ၊ အသက်ကို၊ ဝါ၊ အသက်၏အကြောင်းဖြစ်သော အာဟာရအရသာကို။ အဝုယတိ၊ ခေါ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိရုတ္တိလက္ခဏေန၊ ဖြင့်။ ဧဝါ၊ မည်၏။ ကုစ္ဆိတာနံ၊ စက်ဆုပ်အပ်ကုန်သော။ သာသဝဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အာယော၊ ဖြစ်ရာတည်း။ ဣတိ၊သို့။ ဝိသေသေန၊ အားဖြင့်။ ကာယော၊ ကာယပသာဒကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် အထူးပြု၍ ဆိုအပ်သနည်းဟူမူကား။) အနုတ္တရိယဟေတုဘာဝံ၊ အနုတ္တရိယ၏အကြောင်း၏အဖြစ်သို့။ အနာဂစ္ဆန္တေသု၊ မရောက်ကုန်သော။ ကာမရာဂနိဒါနကမ္မဇနိတေသု စ၊ ကာမရာဂလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသောကံသည် ဖြစ်စေအပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမရာဂဿ၊ ၏။ ဝိသေသပစ္စယေသု စ၊ ထူးသော အကြောင်းလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဃာနဇိဝှါကာယေသု၊ တို့တွင်။ ကာယဿ၊ ၏။ ဝိသေသတရသာသဝပစ္စယတ္တာ၊ သာ၍ထူးသော အားဖြင့် သာသဝတရားတို့၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တေန၊ ထိုကာယ ပသာဒဖြင့်။ (သေဝန္တိ–၌ စပ်) ဖောဋ္ဌဗ္ဗသုခံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗကိုမှီ၍ဖြစ်သောသုခကို။ အဿာဒေန္တာ၊ သာယာကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မေထုနမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ သေဝန္တိ၊ မှီဝဲကုန်၏။ ဥပဟတ္တိဒေသောတိ၊ ကား။ ဥပဟတ္တိဋ္ဌာနံ၊ ဖြစ်ရာအရပ်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ကာယိန္ဒြိယဝတ္ထုကာ၊ ကာယိန္ဒြေလျှင် တည်ရာဝတ္ထု ရှိကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ကာယဝိညာဏ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ခန္ဓာတို့ကို။ (ဝုတ္တာ–၌ စပ်) ဗလဝကာမာသဝါဒိ ဟေတုဘာဝေတော၊ အားကြီးသောကာမသဝစသည်တို့၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသေသေန၊ အားဖြင့်။ သာသဝါတိ၊ သာသဝတရားတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုကာယိန္ဒြေလျှင်တည်ရှိသော ကာယဝိညာဏ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တည်းဟူသော သာသဝတရားတို့၏။ ဥပဟတ္တိဋ္ဌာနံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

မုနာတိတိ၊ ကား။ နာဠိယာ၊ စလယ်တောင်းဖြင့်။ မိနမာနော ဝိယ စ၊ ချင့်ဘိသကဲ့သို့ငင်း။ မဟာတုလာယ၊ ကြီးစွာသောချိန်ဖြင့်။ ဓာရယမာနော ဝိယ စ၊ ချိန်စက်ဘိသကဲ့သို့ငင်း။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဝိဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ မနတော၊ သိတတ်၏။ (သိမူ၌ မနုတော–ဟု ရှိ၏။ တနာဒိဂိုဏ်းဖြစ်၍ သင့်၏) ဣတိ၊ ကြောင့်။ မနော၊ မည်၏။ တံတံအာရမ္မဏံ၊ ကို။ ပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ ပိုင်းခြားသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတ္တနော လက္ခဏံ ဓာရေန္တိတိ၊ ဟူသော ဝစနတ္ထဖြင့်။ (ဥပနေတ္တာ ဝုတ္တာ–၌ စပ်) ဝိသေသလက္ခဏေန၊ ဖြင့်။ အာယတနသဒ္ဒပရာ၊ အာယတန–သဒ္ဒါနောက်၌ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ နောက်၌အာယတနသဒ္ဒါရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝတ္တမ္ဘာ၊ ဟောသင့်ဟောထိုက်ကုန်သော။ ယေ (စက္ခာဒယော)၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ စက္ခာဒယော၊ တို့ကို။ တထာ၊ ထိုဟောသင့်ဟောထိုက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထို(စက္ခာယတနအစ မနာယတန အဆုံးရှိသော) တရားတို့မှ။ အညေ၊ ကုန်သော။ မနောဂေါစရဘူတာ၊ စိတ်၏ကျက်စားရာ အာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ သာမညလက္ခဏေနေဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ ဇာနာယတနဘာဝံ၊ တပါးတည်းသော အာယတနအဖြစ်သို့။ ဥပနေတ္တာ၊ ဆောင်၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ သြဠာရိကဝတ္ထာရမ္မဏာမနနသခ်ါတေဟိ၊ သြဠာရိကရုပ်ဖြစ်သော ဝတ္ထုအာရုံနှင့် သိခြင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဝိသယဝိသယိဘာဝေဟိ၊ ဝိသယအဖြစ် ဝိသယီအဖြစ်တို့ဖြင့်။ ပုရိမာနိ၊ ရှေးဖြစ်သော အာယတနတို့သည်။ ပါကဋာနိ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ (ဟောန္တိ) ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ အပါကဋာ၊ မထင်ရှားကုန်သော။ အညေ စ၊ (စက္ခာယတနအစ မနာယတနအဆုံးရှိသောတရားတို့မှ) တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ မနောဂေါစရာ၊ စိတ်၏ကျက်စားရာ အာရုံတို့သည်။ အတ္တနောသဘာဝံ၊ မိမိ၏သဘောကို။ နု ဓာရေန္တိ၊ မဆောင်တတ်ကုန်သည်။ နု၊ မဟုတ်ကုန်။ (ဓာရေန္တိ ဧဝ၊ ဆောင်တတ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။) ဣတိ၊ သို့။ ဓမ္မသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဣမသ္မိ အတ္ထသ၊ ကို။ ဒီပနတ္ထော၊ ပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ သာမညရူပေန၊ သာမည သဘောအားဖြင့်။ ဓာရီယန္တိ အဝဓာရီယန္တိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မာ၊ မည်ကုန်၏။ ဟိ၊ ထင်။ ရူပါဒယော၊ ရူပါရုံစသည်တို့ကို။ စက္ခုဝိညာဏာဒီဟိ၊

တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့ဖြင့်။ အသာဓာရဏာတော ဧဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ ယထာသကံ သဘာဝတော၊ အကြင် အကြင် မိမိဥစ္စာ ဖြစ်သော (ဝါ) မိမိ မိမိနှင့်ဆိုင်သော သဘောအားဖြင့်။ [၁၇၂] ဝိညာယန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဧတေ၊ ဤမမ္မာယ တနတရားတို့ကို။ နု (ဝိညာယန္တိ)၊ မသိအပ်ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဧတေ၊ ဤမမ္မာယတန မည်သောတရားတို့ကို။ အနေကမမ္မဘာဝတော၊ များစွာသော တရား၏ အဖြစ်အားဖြင့်ငင်း။ သာဓာရဏာတော၊ ဆက်ဆံသောအားဖြင့်ငင်း။ (ဝေဒိယန သဏ္ဌာနန စသော အသာဓာရဏာအားဖြင့် မဟုတ်ပဲ သဘာဝဓာရဏာဟူသော သာဓာရဏာအားဖြင့် သိအပ်သည်ဟု ဆိုလို၏) သဘာဝသာမညတောပိ၊ သဘောဟူသော တူသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်ငင်း။ မနသာ၊ မနောဝိညာဏ်သည်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဝိညာယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤတွင်ပြီး၏။

၅၁၁။ သေန သေနာတိ၊ ကား။ သကေန သကေန၊ မိမိဥစ္စာ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ ဥဒ္ဒဟန္တီတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ထကြွ လုံ့လကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါယမန္တီတိ၊ ကား။ ဥဿဟန္တိ၊ အားထုတ်ကုန်၏။ အတ္ထနော၊ ၏။ ကိစ္စံ၊ ကို။ ကရောန္တိစ္စေဝ၊ ပြုကုန်၏ ဟူ၍သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ ဣမသ္မိं အတ္ထေ၊ ၌။ အာယတန–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အာယတန္တိ ဇေတ္ထာတိ အာယတနာနိတိ၊ ဟူ၍။ အဓိကရဏတ္ထော၊ အဓိကရဏအနက်ရှိ၏။ [ဇေတ္ထ၊ ဤစက္ခုရူပ စသည်တို့၌။ အာယတန္တိ၊ အားထုတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့အားထုတ်ရာဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုစက္ခုရူပ စသည်တို့သည်။ အာယတနာနိ၊ မည်ကုန်၏။] ဒုတိယတတိယေသု၊ အနက်တို့၌။ ကတ္တုအတ္ထော၊ ကတ္တားအနက်ရှိ၏။ တေ စာတိ၊ ကား။ စိတ္တ စေတသိကေ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထိုစိတ်စေတသိက်တရားတို့သည်။ တံတံဒွါရာရမ္မဏေသု၊ တို့၌။ အယန္တိ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားတတ်ကုန်၏။ (သိမ္ဘူအလိုအားဖြင့် အာယန္တိ အာဂစ္ဆန္တိ၊ လာတတ်ကုန်၏–ဟု အနက်ပေး) ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန် ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာယာ၊ အာယတို့မည်ကုန်၏။ ဝိတ္ထာရေန္တီတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အနုပ္ပန္နတ္တာ၊ မဖြစ်ကုန်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လီနာနိ အပါကဋာနိ၊ မထင်ရှားသည်တို့ကို။ ပုဗ္ဗန္တတော၊ (မရှိသေးသော) ရှေးအဖို့မှ၊ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ ပတ္ထ ရေန္တိ၊ ပြန့်တက်စေကုန်၏။ ပါကဋာနိ၊ ထင်ရှားသည်တို့ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထောတာ၊ တည်း။ ဣဒဉ္စ သံသာရဒုက္ခံ၊ ဤသံသရာဆင်းရဲကိုလည်း။ နု နိဝတ္တတီတိ၊ ကား။ အနုပ္ပါဒနိရောဓဝသေန၊ မဖြစ် ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နု နိရုဇ္ဈတိ၊ မချုပ်သေး။ အာယတနံ အာယတနန္တိ၊ ဟူသော။ အာမေဍိတဝစနံ၊ အာမေဍိတ်စကားသည်၊ ဝါ၊ ဝိစ္ဆာစကားသည်။ အသာ သမညာယ၊ ထိုအာယတနဟူသော အမည်၏။ စက္ခာဒီသု၊ တို့၌။ နိရုဇ္ဈဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ တင်အပ်သည်၏ အဖြစ်–တက်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။

၅၁၂။ ဧဝံ၊ သို့။ အဝယဝဘေဒဝသေန၊ ပုဒ်အစိတ်၏ အကွဲအပြားဟု အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အစိတ်အစိတ်ခွဲသော အားဖြင့်။ အာယတန–သဒ္ဒသ၊ ၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝတ္တာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တတ္ထ၊ ထိုအာယတန–သဒ္ဒါ၌။ ပရိယာယတောပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ အပိစာတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ သာဓုဇလဘရိတတာယ စ၊ ချိုမြိန်သော အသီးတို့ဖြင့် ပြည့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ အပရိဿယတာယ စ၊ ဘေးရန်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ မနောရမ္မေ၊ (ဌက်တို့၏) နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ဖြစ်သော။

တတ္ထ၊ ထိုအဌကထာပါဋ္ဌ၌။ နိဝသန္တီတိ၊ ကား။ နိဝသန္တာ ဝိယ၊ နေကုန်ဘိသကဲ့သို့။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တဒါယတ္တာဝုတ္တိတာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ သုဝဏ္ဏရတနာဒီနိ၊ ရွှေရတနာ စသည်တို့ သည်။ နိဝုတ္ထာနိ ဝိယ၊ နေကုန်ဘိသကဲ့သို့။ အာကိဏ္ဏာနိ၊ ဖြွမ်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်၏။ သော ပဒေသော၊ ထိုအရပ် သည်။ တေသံ၊ ထိုရွှေရတနာစသည်တို့၏။ အာကရော၊ ပြွမ်းရာမည်၏၊ ဝါ၊ တည်ရာ–ထွက်ရာမည်၏။ ဧဝံ၊ တူ။ စိတ္တစေ တသိကာ၊ တို့သည်။ စက္ခာဒီသု၊ စသည်တို့၌။ (နိဝုတ္ထာနိ ဝိယ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ အာကိဏ္ဏာနိ၊ ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုစက္ခု စသည်တို့သည်။ တေသံ၊ ထိုစိတ်စေတသိက်တရားတို့၏။ အာကရော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿ ရ္ကော၊ ၍။ စက္ခာဒီသု စ။ပ။ အာကရောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တန္နိဿိတတ္တာတိ ဇေတ္ထ၊ ပါဌ်၌။ မနော၊ မနသည်။ မနောဝိညာ ဏာဒီနံ၊ အစရှိကုန်သော။ စိတ္တစေတသိကာနံ၊ တို့၏။ နိဿယပစ္စယော၊ ပစ္စည်းသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုမန၏။ တေသံ၊ ထိုမနောဝိညာဏ် စသော စိတ်စေတသိက်တရားတို့၏။ ဒွါရဘာဝေါ၊ ဒွါရအဖြစ်ကို။ နိဿယ ဘာဝေါတိ၊ မှီရာအဖြစ်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အဟုတ္ဝာ ဧဝ၊ မရှိကုန်သေးမူ၍သာလျှင်။ ပစ္စယသာမဂ္ဂိဝသေန၊ အကြောင်းတို့၏ ညီညွတ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တောပိ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ အနေကေ၊ များစွာကုန်သော။ စိတ္တစေတသိကာ၊ တို့သည်။ ဧကဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုစက္ခုရူပ စသည်တို့၌။ လဗ္ဘမာနာ၊ ရအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သမောသဠာ ဝိယ၊ တပေါင်း တည်းသက်ရောက်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဝါ၊ စုဝေးကုန်သကဲ့သို့။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထုဒ္ဒါရာရမ္မဏာဝသေန သမော သရဏာတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အနာဂတဒ္ဓေ၊ အနာဂတ်အခွန့်၌၊ ဝါ၊ မဖြစ်သေးမီကာလ၌။ ဝိဇ္ဇမာနတာလေသောပိ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်၏ အရိပ်အမြွက်မျှသည်သော်လည်း။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန၊ ကြောင့်။ "အနာဂတေ၊ (မဖြစ်သေးမီကာလဟူသော) အနာဂတ်အဖို့၌။ ပုဗ္ဗော၊ (ဖြစ်မည့်တရားတို့၏) အပေါင်းအစုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။" ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထေဝ ဥပ္ပတ္တိတောတိ၊ ကား။ တေသု စက္ခာဒီသု ဧဝ၊ တို့၌သာလျှင်။ ဥပ္ပတ္တိတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဥပ္ပတ္တိ ယာ၊ ၏။ ပစ္စယဘူတေ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ စက္ခာဒိကေ၊ အစရှိသည်တို့ကို။ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ ဝိယ၊ ဖြစ်ရာဌာနကဲ့သို့။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဥပစာရဝသေန၊ ဥပစာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ တင်စားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချအားဖြင့်။ ဥပ္ပတ္တိဒေသော နာမ၊ ဖြစ်ရာအရပ်မည်သည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝါ၊ ကား။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင်

အဖို့အားဖြင့်။ [၁၇၃] တေ၊ ထိုစက္ခုရူပ စသည်တို့သည်။ တေသံ၊ ထိုစိတ်စေတသိက်တရားတို့၏။ နိဿယာရမ္မဏဘူတာ၊ မှီရာအာရုံဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်၏။ တဒဂ္ဂေန၊ ထိုအဖို့အားဖြင့်။ သဠာယတိဒေသော၊ ဖြစ်ရာအရပ် မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပစ္စယဘာဝံ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကို။ အန္တရေန၊ ကြဉ်၍။ ရူပမမ္မာနမ္ပိ၊ တို့၏သော်လည်း။ အာမာရာမေယျာဘာဝေါ၊ အာမာရ, အာမေယျ၏ အဖြစ်သည်, ဝါ၊ ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်, ဆောင်အပ်သည်၏အဖြစ်သည်, ဝါ၊ တည်ရာ၏အဖြစ်, တည်တတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ နေ အတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန၊ ကြောင့်။ နိဿယာရမ္မဏဘာဝေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကာရဏလက္ခဏသ၊ အကြောင်းလက္ခဏာ၏။ ဗျတိရေကပဓာနတာယ၊ ဗျတိရိက်လျှင် ပြဓာန်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ အဘာဝေ အဘာဝ တောဂ္ဂစ္ဆေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ အာဟ၊ ၏။ ဘာဝေ ဘာဝတောတိ၊ ဟူ၍။ နေ (အာဟ)၊ မဆို။

ယထာဝုတ္တေနတ္ထေနာတိ၊ ကား။ စက္ခတိတိအာဒိနာ စ၊ အစရှိသည်ဖြင့်ငင်း။ အာယတနတော အာယာနံ တနနတော တိအာဒိနာ စ၊ ဖြင့်ငင်း။ နိဝါသဋ္ဌာနန္တိအာဒိနာ စ၊ ဖြင့်ငင်း။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ရှိသော။ အတ္ထေန၊ ကြောင့်။ ဓမ္မာယတနပရိယာ ပန္နာနံ၊ ဓမ္မာယတနဌ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဗဟုဘာဝတော စ၊ များသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ ယေဘုယ္ယေန၊ များသောအားဖြင့်။ တေ၊ ထိုဓမ္မာယတနဌ အကျုံးဝင်ကုန်သော တရားတို့သည်။ ဗဟူ ဧဝ၊ များစွာတို့သည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ကိစ္စကရာ၊ ကိစ္စကိုပြုတတ်ကုန်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်ငင်း။ ဓမ္မာ စ တေ အာယတနဋ္ဌာတိ၊ ဟူ၍။ ဗဟုဝစနနိဒ္ဒေသော၊ ပြခြင်းကို။ (ကတော၊ ၏။)

၅၁၃။ တထာ တထာ၊ ထိုထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ လက္ခီတဗ္ဗတော၊ မှတ်အပ်သောကြောင့်။ (လက္ခဏံ၊ မမည်၏။) ဝါ၊ ကား။ ဧတေန၊ ဤတရားသဘောဖြင့်။ လက္ခီယတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ လက္ခဏံ၊ မည်၏။ သဘာဝေါ၊ သဘောတရားကို။ (လဇ္ဇတိ၊ ၏။)

တာဝဘာဝတောတိ၊ ကား။ တတ္ထကတော၊ ထိုမျှရှိသောအားဖြင့်။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ အနူနာဓိကဘာဝံ၊ မယုတ် မလွန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်ဌ။ ဒ္ဝါဒသာယတနဝိနိမုတ္တသ၊ ၁၂–ပါးသောအာယတနတို့မှ လွတ်သော။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသော။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ အဘာဝါ၊ ကြောင့်။ အဓိကဘာဝတော၊ လွန်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ စောဒနာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ စောဒနာရှိသည်ကို ဆိုဦးအုံ့။ သလက္ခဏာဝရဏံ၊ မိမိလက္ခဏာကို ဆောင်ခြင်းသည်။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသောတရားတို့၏။ သာမညလက္ခဏံ၊ ဏာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥနစောဒနာ၊ အယုတ် (ယုတ်လျော့ သော)အားဖြင့် စောဒနာခြင်းသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဥနစောဒနာကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ စက္ခာ ဒယောပိ ဟိတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဘဝင်္ဂမနသခ်ါတောတိ၊ ကား။ ဒ္ဝိက္ခတ္တုံ၊ နှစ်ကြိမ်။ စလိတ္တာ၊ လှုပ်ရှား၍။ ပဝတ္တဘဝင်္ဂမနသခ်ါတော၊ ဖြစ်သောဘဝင်စိတ်ဟုဆိုအပ်သော။ စလနဝသေန၊ လှုပ်ရှားသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဘဝင်္ဂပ္ပဝတ္တိယာ၊ ဘဝင်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ ဧဝ၊ ရှိသော်သာလျှင်။ အာဝဇ္ဇနုပ္ပတ္တိ၊ အာဝဇ္ဇန်း၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အညထာ၊ တပါးသောအပြားအားဖြင့်။ (သီမှုနှင့်အညီပင်၊ အာဝဇ္ဇနုပ္ပတ္တိ၊ သည်။) နေ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဝဇ္ဇနသာပိ၊ ၏လည်း။ ကာရဏဘူတံ၊ ဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ၍။ ဘဝင်္ဂမနသခ်ါတော မနာယတနေကဒေသော ဥပ္ပတ္တိဒ္ဝါရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အသာဓာရဏန္တိ၊ ကား။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ၊ အစရှိသည်တို့အား။ အသာဓာရဏံ၊ မဆက်ဆံ သော။ (ပဉ္စဝိညာဏ်တို့၏ အာရုံမဖြစ်သော ဓမ္မာယတန–ဟုဆိုလို၏၊ ဗျာဝဏ္ဏေဒက မဟုတ်၊ ဘူတကထနသာတည်း။) စက္ခာဒီ နံ၊ တို့၏။ (ဘာဝသမ္ဘန်) အသာဓာရဏဘာဝေ၊ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဒ္ဝါရဘာဝေန၊ ပဉ္စဒ္ဝါရ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ပဉ္စဒ္ဝါရဟူသော ပဉ္စာယတနဓာတ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဓမ္မာယတနေန၊ ဖြင့်။ အဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဒ္ဝါရာရမ္မဏဘာဝေဟိ၊ အဖြစ်တို့ဖြင့်။ အသာဓာရဏတံ၊ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အသာဓာရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၅၁၄။ ယေဘုယ္ယသဟပ္ပတ္တိအာဒီဟိ၊ အများအားဖြင့် တပေါင်းတည်းဖြစ်ခြင်း စသည်တို့ဖြင့်။ ဥပ္ပတ္တိက္ကမာဒီသု၊ ဖြစ်စဉ် စသည်တို့ဌ။ အယုတ္တိ၊ မသင့်ခြင်းကို။ ယောဇေတမ္ဘာ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယေဘုယ္ယေန၊ ဖြင့်။ စက္ခာဃတနာဒီနိ၊ တို့သည်။ ကဿစိ၊ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကဒါစိ၊ ဌ။ ဧကတော၊ တည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ ဟိ၊ ထိုစကားမှန်၏။ "ကာမ ဓာတုယာ၊ ဓာတ်ဌ။ ဥပပတ္တိက္ခဏေ၊ ပဋိသန္ဓေခဏဌ။ ကဿစိ၊ အား။ ဧကာဒသ၊ ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ တို့သည်။ ပါတု ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။" ဣတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ (ဝိဘင်းပါဠိ ၄၂၆–ဌ) ဟောအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာယတနာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိက္ကမော၊ ဖြစ်စဉ်သည်။ တာဝ၊ စွာ။ နေ ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ကုသလာဗျာကတာနံ၊ တို့၏။ အပ္ပဟာတဗ္ဗတော၊ မပယ်အပ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဟာနက္ကမော၊ ပယ်စဉ်သည်။ နေ (ယုဇ္ဇတိ)၊ မသင့်။ အကုသလာနံ စ၊ တို့၏ငင်း။ ဧကစ္စအဗျာကတာ နဉ္စ၊ အချို့သောအဗျာကတတို့၏ငင်း။ အပ္ပဋိပဇ္ဇနိယတော၊ မကျင့်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိပတ္တိက္ကမော၊ ကျင့်စဉ်သည်။ နေ၊ မသင့်။ [၁၇၄] အမောကာဒသန္နံ၊ အခွဲနှင့်တကွ တဆယ့်တပါးကုန်သော၊ ဝါ၊ အခွဲလျှင် ဆယ့်တခုမြောက်ရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ ဆယ်ခုခွဲကုန်သော။ အာယတနာနံ၊ တို့၏။ ဧကန္တကာမာဝစရတ္တာ စ၊ စင်စစ် ကာမာဝစရတရား၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ ဣတရေသံ၊ ဤမှတပါးသော အာယတနတို့၏။ စတုဘူမိပရိယာပန္နတ္တာ စ၊ ဘုံလေးပါးဌ အကျုံးဝင်ကုန်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်ငင်း။ ဧကစ္စသ၊ အချို့သော တရား၏။ လောကုတ္တရဘာဝတော စ၊ ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ ဘူမိက္ကမော၊ ဘုံအစဉ် သည်။ နေ (ယုဇ္ဇတိ)၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ဤတွင် ပြီး၏။ အဗ္ဗတ္တိကေသုဟိတိ ဧတေန၊ ဖြင့်။ အဗ္ဗတ္တိကဘာဝေန စ၊ ကား၏အဖြစ်

ကြောင့်ဂင်း။ ဝိသယီ ဘာဝေန စ၊ ယီ၏အဖြစ်ကြောင့်ဂင်း။ အဒ္ဓါတ္တိကာနံ၊ အာယတနတို့၏။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဒေသေတဗ္ဗတံ၊ ဟောအပ် ဟောထိုက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဒေသေတဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ တေသုပိ၊ ထိုအဒ္ဓါတ္တိကာယတနတို့တွင်လည်း။ ပါကဋဋ္ဌာ၊ ကြောင့်။ ပဌမတရံ၊ သာ၍ ရှေးဦးစွာ။ စက္ခာယတနံ၊ ကို။ ဒေသိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။

တတော ဃာနာယတနာဒီနိတိ ဧတ္ထ၊ ပါဠိဠ္ဌ။ ဗဟုပကာရတ္တာဘာဝေန၊ ကျေးဇူးများသည်၏အဖြစ် မရှိခြင်းကြောင့်။ စက္ခုသောတေဟိ၊ တို့ထက်။ ပုရိမတရံ၊ စွာ။ အဒေသေတဗ္ဗာနိ၊ မဟောသင့် မဟောထိုက်သော အာယတနတို့ကို။ သဟ ဝတ္တုံ၊ တပေါင်းတည်း ဟောခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျတ္တာ၊ မစွမ်းနိုင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကေန၊ တခုသော။ ကမေန၊ အစဉ်ဖြင့်။ ဒေသေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဃာနာဒိဣမေန၊ ဖြင့်။ ဒေသိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ အညထာပိ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်လည်း။ ဒေသိတေသု၊ ကုန်လတ်သော်။ စောဒေတုံ၊ ငှါ။ နဿဣဒ၊ မစွမ်းနိုင်သည်။ နန၊ မဟုတ်။ သဣ္ဓာ ဧဝ၊ သည်သာလျှင်တည်း။ ဗောဓေတဗ္ဗာနိ၊ သိစေသင့် သိစေထိုက်သော တရားတို့ကို။ နဿ ဒေသေတုံ စ၊ ငှါလည်း။ နဿ သဣ္ဓာ၊ နိုင်။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ပါ၊ (အဋ္ဌကထာ၌ မဆိုအပ်သေးသော) တနည်းကား။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏတ္တာ၊ ပစ္စုပ္ပန်လျှင် အာရုံရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာရမ္မဏတော၊ အားဖြင့်။ သုပါကဋ္ဌာနိ၊ အလွန်ထင်ရှားကုန်သော။ စက္ခာဒီနိ၊ တို့ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ (ဤ ဣတိ–ပိဟန်ရှိ၏) မနာယတနံ ပန၊ သည်ကား။ ကိဉ္စိ၊ အချို့သောမနာယတနသည်။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏံ၊ အာရုံရှိ၏။ ပ။ ကိဉ္စိ၊ သည်။ ယာဝနဝတ္တာဗ္ဗာရမ္မဏံ၊ နဝတ္တာဗ္ဗတရားတိုင်အောင် အာရုံရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဌာ၊ ဌ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏောသုပိ၊ ပစ္စုပ္ပန်လျှင် အာရုံရှိသော ၅–ပါးသော အာယတနတို့တွင်လည်း။ ဥပါဒါရူပါရမ္မဏာနိ၊ ဥပါဒါရုပ်လျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော အာယတနတို့ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ တတော၊ ထိုမှနောက်ဌ။ ဘူတရူပါရမ္မဏံ၊ ဘူတရုပ်လျှင် အာရုံရှိသော ကာယာယတနကို။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) ဥပါဒါရူပါရမ္မဏောသုပိ၊ တို့တွင်လည်း။ ဒူရတရေ စ၊ သာ၍ ဝေးသော အရပ်ဌ၌ဂင်း။ ဒူရေ စ၊ ဝေးသောအရပ်ဌ၌ဂင်း။ သီဃတရံ စ၊ သာ၍လျှင်စွာဂင်း။ သီဃံ စ၊ လျင်စွာဂင်း။ အာရမ္မဏသမ္ပဋ္ဌနဒီပနတ္ထံ၊ အာရုံကို ခံယူခြင်းကိုပြခြင်းအကျိုးငှါ။ စက္ခာဒီနံ၊ တို့၏။ ဒေသနာက္ကမော၊ ကို။ (ကတော၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ စက္ခုသောတဒွယံ၊ စက္ခုသောတ နှစ်ခုအပေါင်းသည်။ ဒူရဂေါစရံ၊ ဝေးသောကျက်စားရာအာရုံရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတြာပိ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်လည်း။ စက္ခု၊ သည်။ ဒူရတရဂေါစရံ၊ သာ၍ဝေးသော ကျက်စားရာအာရုံရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗပဌမံ၊ အလုံးစုံတို့၏ရှေးဦးစွာ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဒူရတရေ၊ သာလွန်၍ဝေးသောအရပ်ဌ၌။ နဒီသောတံ၊ မြစ်ရေအယဉ်ကို။ ပဿန္တော်ပိ၊ မြင်သော်လည်း။ တဿ၊ ထိုမြစ်ရေအယဉ်၏။ သောတပဋိဃာတသဒ္ဒံ၊ ရေအယဉ်၏ တိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော အသံကို။ နဿုဏာတိ၊ မကြားနိုင်။ ဃာနဇိဝှါသုပိ၊ တို့တွင်လည်း။ ဃာနံ၊ သည်။ သီဃတရဝုတ္တိ၊ သာ၍လျှင်သော ဖြစ်ခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ပုရတော၊ ရှေ့ဌ။ ဌပိတမတ္တာသပိ၊ ထားအပ်ကာမျှသော်လည်း၊ ဝါ၊ ထားအပ်ကာမျှလည်းဖြစ်သော။ ဘောဇနေသု၊ ၏။ ဂန္ဓော၊ ကို။ ဂယှတိ၊ ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ယထာဌာနံ၊ တည်ရာဌာနအားလျော်စွာ။ တေသံ၊ ထိုစက္ခာယတနစသည်တို့၏။ ဒေသနာက္ကမော၊ ကို။ (ကတော၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ ဣမသ္မိံ သရီရေ၊ ဌ။ သဗ္ဗုပရိ၊ အလုံးစုံတို့၏အထက်ဌ။ စက္ခုဿ၊ ၏။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာအရပ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဿ၊ ထိုစက္ခု၏။ အဓော၊ အောက်ဌ။ သောတဿ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုသောတ၏။ အဓော၊ အောက်ဌ။ ဃာနဿ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုဃာန၏။ အဓော၊ အောက်ဌ။ ဇိဝှါယ၊ လျှာ၏။ (အဓိဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ယေဘုယ္ယေန၊ အားဖြင့်။ ကာယဿ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ (အဓော၊ ဌ။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) မနော ပန၊ ကိုကား။ အရူပိဘာဝတော၊ နာမ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗပစ္ဆာ၊ အလုံးစုံတို့၏နောက်ဌ။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တံတံဂေါစရတ္တာ၊ ထိုထိုစက္ခာယတန စသည်၏ ကျက်စားရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဿ တဿ၊ ထိုထိုစက္ခာယတနစသည်၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့ဌ။ ဗာဟိရာယတနာနိ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တောဝ၊ အဋ္ဌကထာဌ ဆိုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဣမေသံ၊ ဤအာယတနတို့၏။ ကမော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧတဿ၊ ဤမနာယတန အား။ ဂေါစရော၊ ကျက်စားရာဖြစ်သော။ ဝိသယော၊ အာရုံသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂေါစရဝိသယော၊ မည်၏။ မနော၊ စိတ်ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) ကဿ၊ အဘယ်တရား၏။ ဂေါစရော၊ သည်။ ဧတဿ၊ ဤမန၏။ ဝိသယော၊ သည်။ (ဟောတိ) ပန၊ ဖြစ်ပါသနည်း။ ပဋ္ဌန္ဓမ္မိ၊ ကုန်သော။ စက္ခာဒီနံ၊ တို့၏။ (ဂေါစရော၊ သည်။ ဧတဿ၊ ဤမန၏။ ဝိသယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဝိညာဏဝုတ္တိကာရဏာဝဝတ္ထာနတောတိ၊ ကား။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိကာရဏာဿ၊ ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်ကြောင်း၏။ ဝဝတ္ထိတဘာဝတော၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အသီးအခြား မရောမယှက်တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဝိဘတ္တိဘာဝတော၊ ဝေဘန်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ စက္ခာဒိအနန္တရံ၊ စက္ခုစသည်၏အခြားမဲ့ဌ်။ ရူပါဒိဝစနဿ စ၊ ရူပါယတန စသည်ကို ဟောခြင်း၏လည်း။ ကာရဏံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၅၁၅။ သင်ဟိတတ္တာတိ၊ ကား။ ဂဏနသင်ဟဝသေန၊ ရေတွက်ခြင်းဟူသော သိမ်းယူခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သင်ဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဇာတိဝသေနာတိ၊ ကား။ စက္ခုဘာဝသမာနတာဝသေန၊ စက္ခုအဖြစ်ဟူသော တူသည်၏ အဖြစ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပစ္စယဘောဒေါ၊ ဟူသည်။ ကမ္မာဒိဘောဒေါ၊ ကံစသည်တို့၏ အပြားတည်း။ [၁၇၅] ဟိ၊ ချဲ့။ ဒါနာဒိပါဏာတိပါတာ

ဒိဘေဒဘိန္နဿ၊ စသည်အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားသော။ ကုသလာကုသလကမ္မဿ စ၊ ကံ၏ ၎င်း။ (ဘေဒေန–၌ စပ်)တဿ၊ ထိုကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံ၏။ သဟကာရီကာရဏာဘူတာနံ၊ တကွပြုဖော် ပြုဖက်အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ အဗ္ဗန္ဓရာနဉ္စ၊ အတွင်း၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဗာဟိရာနဉ္စ၊ အပ၌လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယာနံ စ၊ တို့၏ ၎င်း။ ဘေဒေန၊ ဖြင့်။ စက္ခာယတနံ၊ သည်။ ဘိန္နံ၊ ကွဲပြားသည်။ ဝိသဒိသံ၊ မတူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။ နိရယာဒိကောစ၊ ငရဲစသည် သည်၎င်း။ အပဒါဒိဂတိနာနာကရဏာဉ္စ၊ အခြေမရှိသောသတ္တဝါ အစရှိသော ဂတိတို့၌ ထူးခြားသည်ကို ပြုကြောင်းသည်၎င်း။ ဂတိနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ ကား။ ဂတီသု၊ တို့၌။ ဘေဒေါ၊ အပြားတည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ဝစနတ္ထပြု၍။ ဂတိဘေဒေါ၊ မည်၏။ ဟတ္ထိအဿာဒိကောစ၊ စသည်သည်၎င်း။ ခတ္တိယာဒိကောစ၊ ခတ္တိယအစရှိသည်သည်၎င်း။ နိကာယဘေဒေါ၊ မည်၏။ တံ တံသတ္တဝသန္တာနဘေဒေါ၊ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်အပြားသည်။ ပုဂ္ဂလဘေဒေါ၊ မည်၏။ စက္ခာဒီနံ၊ အစရှိကုန်သော။ ဝတ္ထူနံ၊ တို့၏။ ယာ အနန္တပ္ပဘေဒတာ၊ အကြင်အနန္တ အပြားရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ သော ဧဝ၊ ထိုစက္ခုအစရှိသော ဝတ္ထုတို့၏ အနန္တအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်သည်ပင်လျှင်၊ ဝါ၊ ထိုသို့သော အနန္တဘေဒသည်ပင်လျှင်။ ဟဒယဝတ္ထုဿ၊ ၏။ ဘေဒေါ၊ တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တာဒိသဘေဒါနတိဝတ္တနတော၊ ထိုသို့သဘောရှိသောအပြားကို မလွန်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တတော၊ ထိုကြောင့်။ မနာယတနဿ၊ ၏။ အနန္တပ္ပဘေဒတာ၊ ကို။ ယောဧတေဗ္ဗာ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကုတ္တရံ၊ စိတ်သည်။ ဗျာနဝိရဟိတံ နာမ၊ ဗျာန်မှကင်းသည်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌန်း၊ ကုန်သော။ ဗျာနာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ အဋ္ဌ လောကုတ္တရစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ စတ္တာလီသံ၊ သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုလေးဆယ်သော လောကုတ္တရာစိတ်တို့ကို။ ဧကာသီတိယာ၊ ၈၁–ပါးသော။ လောကိယစိတ္တေသု၊ တို့၌။ ပက္ခိပိတ္တာ၊ ထည့်၍။ ဧကဝိသုတ္တရသတပဗ္ဗဘေဒဠှာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝတ္ထူတိ၊ ကား။ စက္ခာဒိဝတ္ထု၊ စက္ခုအစရှိသော ဝတ္ထုတည်း။ တပ္ပဘေဒေန၊ ထိုစက္ခုစသော ဝတ္ထုတို့၏အပြားအားဖြင့်။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ အနန္တပ္ပဘေဒံ၊ အနန္တအပြားရှိ၏။ ပဋ္ဌိပဒါ၊ ဟူသည်။ ဒုက္ခာပဋ္ဌိပဒါဒိ၊ စသည်ပင်တည်း။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဗျာနာဓိပတိဘူမိအာရမ္မဏာဒီနံ၊ အာရုံစသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ နိလံ၊ ညိုသော အဆင်းသည်။ နီလဿ၊ ၏။ သဘာဂံ၊ ၈–တည်း၊ ဝါ၊ တူသောအဖို့ရှိ၏။ အညံ၊ တပါးသောအဆင်းသည်။ ဝိသဘာဂံ၊ ၈–တည်း၊ ဝါ၊ မတူသောအဖို့ရှိ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းဟူသည်။ ကမ္မာဒိ၊ ကံအစရှိသည်ပင်တည်း။ တတ္ထာပိ၊ ထိုကံစသည်တို့တွင်လည်း။ ကုသလသမုဋ္ဌာနာဒိတာ စ၊ ဌာန်ရှိသော ရူပ်စသည်အဖြစ်လည်းဟူသော။ သီတဥတုသမုဋ္ဌာနာဒိတာ စ၊ လည်း ဟူသော။ ဘေဒေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဂတိနိကာယဘေဒေါ၊ အပြားကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) သဘာဝနာနတ္တဘေဒတောတိ၊ ပါဠိ၌။ သုခါ၊ သုခဝေဒနာ၎င်း။ ဒုက္ခာ၊ ၎င်း။ အဒုက္ခမသုခါ၊ ၎င်း။ ဣတိ ဧဝမာဒိကော၊ ဤသို့ အစရှိသော။ သဘာဝဘေဒေါ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) စက္ခုသမ္ဖဿဇာ၊ စက္ခုသမ္ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော ဝေဒနာ၎င်း။ သောတသမ္ဖဿဇာ၊ ၎င်း။ ဣတိ ဧဝမာဒိကံ၊ အစရှိသော။ နာနတ္တံ၊ ထူးသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။)

၅၁၆။ အနာဂမနတော အနိဂ္ဂမနတောတိ၊ ဟူ၍။ သခ်ေပန၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဝရိတုံ၊ ၄၂။ နဟိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တေသု၊ ရှေ့အဖို့ နောက်အဖို့တို့၌။ အဝိဇ္ဇမာနသရူပတ္တာ၊ ထင်ရှားမရှိသော သရုပ်အထည်ကိုယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒယတော၊ ဖြစ်သည်မှ။ ပဗ္ဗေ၊ ၌။ ကုတောစိ၊ တစုံတခုသောအရပ်မှ။ နာဂစ္ဆန္တိ၊ လာကြသည် မဟုတ်ကုန်။ ဝယတော၊ ပျက်သည်မှ။ ဥဒ္ဓံ စ၊ နောက်ကာလ၌လည်း။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသော အရပ်သို့။ နဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကြသည်မဟုတ်ကုန်။ ဝိဇ္ဇမာနကွာဏောပိ၊ ထင်ရှားရှိဆဲ ခဏ၌လည်း။ ဣတ္တရကာလတာယ၊ တိုတောင်းသော ကာလရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲကုန်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲတို့တည်း။ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အထခေါတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သပရိပ္ပန္နကိရိယာဝသေန၊ လှုပ်ရှားခြင်းရှိသော ပြုခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဤဟာနံ၊ အားထုတ်ခြင်းသည်။ ဤဟာ၊ ဤဟာ မည်၏။ စိန္တနဝသေန၊ ကြံသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဗျာပါရနံ၊ ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်းသည်။ ဗျာပါရော၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဤဟာ, ဗျာပါရနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဗျာပါရံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ "နဟိ စက္ခုရူပါဒီနံ ဧဝံ ဟောတိ"တိ။ ဟောတိစသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဤဟာ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ဟ နဝ စတာနိတိအာဒိ၊ ကို။ (အာဟ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ ဥဒယမ္ပိ၊ နှစ်ပါးစုံသည်လည်း။ ဣဟာ စ၊ အားထုတ်ခြင်းသည်၎င်း။ ဗျာပါရော စ၊ ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်းသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇိပါဒိဝစနံ၊ အစဉ်မဟုတ်သောအားဖြင့် ဆိုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဓမ္မတာဝါတိ၊ ကား။ သဘာဝေါ ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။ (ဓမ္မော ဧဝ ဓမ္မတာ–ဟု ဝစနတ္ထပြုရာ ၏၊ ဖြစ်မြဲသဘော–ဟု ဆိုလို၏) ဝါ၊ ကား။ ကာရဏသမတ္ထတာ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော၊ ဝါ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ (ဒွါရာဒိဘာဝေါ–၌ ဝိသေသနဝိသေသျ စပ်၊ ကာရဏသမတ္ထတာတိ ကာရဏဘူတာသမတ္ထတာ ပစ္စယဘာဝေါ။ အနုဋီ ၂–၄၁။) ဤဟာဗျာပါရရဟိတာနံ၊ ဤဟာ, ဗျာပါရမှ ကင်းကုန်သော အာယတနတို့၏။ ဒွါရာဒိဘာဝေါ၊ ဒွါရစသည်အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ ဒွါရ ဝတ္ထု အာရုံ၏ အဖြစ်သည်။ ဓမ္မတာ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ၊ ဤဒုတိယ ဝိကပ်အနက်၌။ ယန္တိ ဏာသ၊ ယံ–ဟူသော ဤပုဒ်၏။ ယသ္မာတိ အတ္ထော၊ ယသ္မာ ဟူသော အနက်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ပုရိမသ္မိံ (အတ္ထေ)၊ ရှေးဝိကပ် အနက်၌။ ယံ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမ္ဘဝနဝိသေသနံ၊ သမ္ဘဝနကြိယာ၏ ဝိသေသနတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ (ခေါ–ကား အနက်ထူးမရှိ) သုညော ဂါမောတိ ဧတံ၊ လူဆိတ်သုဉ်းသော ရွာဟူသော ဤအမည်သည်၊ ဝါ၊ ရွာပျက်ကုန်းဟူသော ဤအမည်သည်။ ဆန္ဒံ၊ ကုန်သော။ အဒ္ဓါတ္တိကာနံ အာယတနာနံ၊ တို့၏။ အဝိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဣတိ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ သုညဂါမော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ [၁၇ဖ] ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ အန္ဓပါန

သဟိတန္တိ၊ ထမင်းအဖျော်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဟူ၍။ ဂဟိတေ၊ မှတ်ယူအပ်သော။ သုညဂါမေ၊ ၌။ ယံ ယဒေဝ ဘာဇနံ၊ အကြင် အကြင်အိုးခွက်ကိုသာလျှင်။ ပရာမသိယတိ၊ သုံးသပ်အပ်၏။ တံ တံ၊ ထိုထိုအိုးခွက်ကို။ ရိတ္တကံယေဝ၊ အချည်းနှီး ဖြစ်သည်ကိုသာလျှင်၊ ဝါ၊ ဖြစ်လျက်သာလျှင်။ ပရာမသိယတိ၊ အပ်၏။ ဧဝံ၊ တူ။ ခဝါဒိဘာဝေန၊ ခိုင်မြဲသည် စသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်သော။ ဧတာနိ၊ ဤအစ္ဆေတ္တိကာယတနတို့သည်။ ယောနိသော။ သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ နည်းမှန်လမ်းမှန်အားဖြင့်။ ဥပပရိက္ခိယမာနာနိ၊ ကပ်၍ ထက်ဝန်းကျင် (အပြည့်အစုံ) ရှုအပ်ကုန်လတ်သော်၊ ဝါ၊ စူးစိုက်၍ ရှုအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ရိတ္တကာနေဝ၊ အချည်းနှီးတို့သည်သာလျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဒိဿန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ခဝသုဘသုခတ္တာဘာဝဝိရဟိတတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စက္ခာဒိဒ္ဓါရေသု၊ တို့၌။ အဘိဗ္ဗောဒေါမနဿုပ္ပါဒကဘာဝေန၊ ဿကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ရူပါဒီနိ၊ ရူပါရုံစသည်တို့ကို။ (ဝုတ္တာနိ–၌ စပ်) စက္ခာဒီနံ၊ တို့ကို။ အဘိဃာတကာနီတိ၊ ညှဉ်းဆဲတတ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ အဟိသုသုမာရပက္ခိကုက္ကုရသိဂါလမက္ကဋာ၊ မြွေ, မိကျောင်း, ငှက်, ခွေး, မြေခွေး, မျောက်, တို့သည်။ ဆ၊ ခြောက်ကောင်ကုန်သော။ ပါဏာကာ၊ သတ္တဝါတို့မည်ကုန်၏။ ဝိသမဝိလာကာသဂါမသုသာနဝနာနိ၊ မညီညွတ်သောအရပ်, (ရေနက်ထဲ၌ ရှိသော) ကျောက်ဆောင်ခေါင်း, ကောင်းကင်, ရွာ, သုသာန်, တောတို့သည်။ တေသံ၊ ထိုခြောက်ကောင်သော သတ္တဝါတို့၏။ ဂေါစရာ၊ ကျက်စားရာအရပ်တို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအဌကထာစကား၌။ ဝိသမာဒိအဗ္ဗောသယေဟိ၊ မညီညွတ်ရာစသည်၌ (စိတ်ညွတ်ခြင်း) အလိုရှိကုန်သော။ စက္ခာဒီဟိ၊ စက္ခုအစရှိသော အာယတန ၆–ပါးဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဝိသမဘာဝဝိလာကာသဂါမသုသာန–သန္ဓိသိတသဒိသုပါဒိန္နခမ္ဘဝန ဘာဝေဟိ၊ မညီညွတ်သည်၏အဖြစ်ကို (ဝါ) မညီညွတ်ရာကို မှီသောမြွေ, ရေနက်ရာ ကျောက်ဆောင်ခေါင်းကို မှီသော မိကျောင်း, ကောင်းကင်ကို မှီသောငှက်, ရွာကို မှီသောခွေး, သုသာန်ကို မှီသောမြေခွေးတို့နှင့် တူကုန်သော ဥပါဒိန္နခမ္ဘတို့နှင့် တောင်၌ အလိုရှိသော မျောက်တို့သည်၊ ဝါ၊ မျောက်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ (စက္ခာဒီဟိ၊ စက္ခုအစရှိသော အာယတနတို့သည်။) အဘိရမိတတ္တာ၊ အလွန်ပျော်မွေ့အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အလွန်ပျော်မွေ့ရာတို့၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပါဒီနံ၊ ရူပါယတနစသည်တို့၏။ ဝိသမာဒိသဒိသတာ၊ မညီညွတ်သောအရပ်စသည်တို့နှင့် တူကြသည်၏အဖြစ်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ သည်ကား။ အာယတနာနံ၊ တို့၏။ ဝိတ္ထာရကထာမုခဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

ဓာတုဝိတ္ထာရကထာဝဏ္ဏနာ

၅၁၇။ စက္ခုဿ ဝိညာဏန္တိ၊ ကား။ ကာရဏဘူတဿ၊ ဝိသေသအကြောင်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ အသာဓာရဏအကြောင်း အတိသယအကြောင်းဖြစ်သော။ စက္ခုဿ၊ စက္ခု၏၊ ဝါ၊ မျက်စိ၏။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်တည်း၊ ဝါ၊ မြင်သိသောစိတ်တည်း။ ရူပါလောကမနသိကာရာဒယောပိ၊ ရူပါရုံ အလင်း နလုံးသွင်းမှု အစရှိသည်တို့သည်လည်း။ တဿ ဝိညာဏဿ၊ ထိုစက္ခုဝိညာဏ်၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ (သီမူနှင့်အညီ ဧကဝုစ်သာ သင့်သည်) ကာမံ (ဟောန္တိ)၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တေ၊ ထိုရူပ အာလောက မနသိကာရ အစရှိသည်တို့သည်။ သာဓာရဏကာရဏံ၊ ဆက်ဆံသော အကြောင်းတည်း။ စက္ခု၊ သည်။ အသာဓာရဏံ၊ မဆက်ဆံသော အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသာဓာရဏကာရဏေန၊ ဖြင့်။ အယံ နိဒ္ဒေသော၊ (စက္ခုဿ ဝိညာဏံ–ဟူသော) ဤနိဒ္ဒေသကို။ (ကတော၊ ၏။) ကော ဝိယ၊ ကား။) ဘေရိသဒ္ဒေါ၊ စည်ကြီးသံ။ ယဝကုံ ရော၊ မယောညွှန်, ဝါ၊ မယောညောက်–ဂျုံညောက်။ ဣတိ ယထာ၊ ဤဝေါဟာရတို့ကဲ့သို့တည်း။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ–သစ္စံ၊ မှန်၏။ စက္ခု၊ သည်။ ပုဂ္ဂလန္တရာသာဓာရဏံ စ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တပါးနှင့် မဆက်ဆံသည်ရင်း။ နိလာဒိသဗ္ဗရူပသာဓာရဏဉ္စ၊ အညို စသော အလုံးစုံသောရူပါရုံတို့နှင့် ဆက်ဆံသည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တံ၊ ထိုစက္ခုကို။) သာမိဘာဝေန၊ သာမိအဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ သမ္မန်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ၏။

ဝိဒဟတီတိ၊ ကား။ ဧဝံ ဧဝဠ၊ ဤသို့ဤသို့လည်း၊ ဝါ၊ ဤသို့ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်လည်း။ တယာ၊ သင်သည်။ ပဝတ္တိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်သင့်၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်လေလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိနိယုဇ္ဇမာနံ ဝိယ၊ တိုက်တွန်းဘိသကဲ့သို့။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဝိဒဟတီတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဥပသဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဝိသိဋ္ဌော၊ အထူးပြုအပ်သော၊ ဝါ၊ ထူးခြားသော။ ဓာတွတ္ထော ဧဝ၊ ဓာတ်၏အနက်ကိုသာလျှင်။ ဒီပိယတိ၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပသဂ္ဂေန၊ နှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ ဓာတူတိ ဧသ–သဒ္ဒေါ၊ ဓာတု–ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဝဒတိ၊ ဟောတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ကတ္တုကမ္မဘာဝ–ကရဏာဓိကရဏေသု၊ ကတ္တားကံ ဘော ကရိဏား အဓိကရဏ အနက်တို့၌။ ဓာတုသဒ္ဒသိဒ္ဓိ၊ ဓာတု–သဒ္ဒါ၏ ပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌာပိ၊ ကုန်သော။ တေ အတ္ထာ၊ ထိုအနက်တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ လောကုတ္တရာ ဓာတုယော၊ လောကုတ္တရာဓာတ်တို့သည်။ သံသာရဒုက္ခံ၊ ကို။ နိ ဝိဒဟန္တိ၊ မစီရင်တတ်ကုန်။ အညဒတ္ထု၊ စင်စစ်။ ဝိဓံသေန္တိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ နလုံးသွင်း၍၊ ဝါ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ လောကိယာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဝိသေသိတံ၊ အထူးပြုအပ်၏။ ဝဝတ္ထိတာတိ၊ ကား။ အဝတ္ထိတာ၊ တည်ကုန်၏။ (သီမူ၌ အဝဋ္ဌိတာ–ဟု ရှိ၏) ဝါ၊ ကား။ အညမည်၊ ချင်း။ အသံကိဏ္ဏာ၊ မရောနောကုန်။ သုဝဏ္ဏရဇတာဒိ–ဓာတုယော၊ ရွှေငွေအစရှိသော ဓာတ်တို့ဟူသည်။ သုဝဏ္ဏာဒီနံ၊ တို့၏။ ဗီဇဘူတာ၊ မျိုးစေ့ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ သေလာဒယော၊ ကျောက်အစရှိသည်တို့တည်း။ ယထာသမ္ဘဝန္တိ ဇတ္တု၊ ပုဒ်၌။ ကေစိ၊ တို့သည်။ လောကိယ လောကုတ္တရာသု၊ ကုန်သော။ ဓာတူသု၊ တို့၌။ ယော ယော အတ္ထော၊ အကြင်အကြင်အနက်သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ တဒနုရူပံ၊

ထိုအနက်အားလျော်စွာ။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့၏ စကားသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) လောကိယာ ဟိ ဓာတုယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသေတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ စ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အတ္ထဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဧတံ ယထာသမ္ဘဝဂ္ဂဟဏံ၊ သဒ္ဒါကို။ ကတံ၊ ၏။ [၁၇၇] ဓာတုဝသေန၊ အားဖြင့်။ နှ (ကတံ)၊ ပြုအပ်သည်မဟုတ်။ စက္ခာဒီနံ၊ အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ (ဓမ္မာနံ)၊ အလုံးစုံကုန်သောတရားတို့၏။ ပဋ္ဌပိ၊ ကုန်သော။ အတ္ထာ၊ တို့ကို။ ကာမံ ဣစ္ဆိတမ္ဘာ၊ အကယ်၍ကား အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ စက္ခာဒီသု၊ တို့တွင်။ ယသ ယသ ဓမ္မသ၊ အကြင်အကြင်တရား၏။ ယဒါ၊ ၌။ ကတ္တုဝစနိစ္စာ၊ ကတ္တားကိုဆိုခြင်းငှါအလိုသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဒါ၊ ၌။ ကမ္မဘာဝေါ၊ ကံအဖြစ်ကို။ နှ (လဗ္ဘတိ)၊ အပ်။ ယဒါ ပန၊ ၌ကား။ ကမ္မဝစနိစ္စာ၊ ကံကိုဆိုခြင်းငှါအလိုသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဒါ၊ ၌။ ကတ္တုဘာဝေါ၊ ကို။ နှ (လဗ္ဘတိ)၊ အပ်။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ဘော ကရိဏား အဓိကရဏာ အနက်တို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယထာသမ္ဘဝဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ (ကတံ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ဣတိ စက္ခာဒီသူတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၅၁၈။ အတ္ထာနော သဘာဝံ ဓာရေန္တိတိ ဓာတုယောတိ ဇဋ္ဌာပိ၊ ဤဝစနတ္ထ၌လည်း။ ဓာတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓာတု၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဒသိဒ္ဓိ၊ ပုဒ်၏ပြီးခြင်းကို။ ဝေဒိတမ္ဘာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား) ဓာသဒ္ဒေါ၊ ဓာ–ဓာတ်သည်။ ဓာရဏတ္ထော၊ ဆောင်ခြင်းအနက်ရှိ၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်းခြင်း ယူဆခြင်းကို ပြုခြင်းကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ အယံ၊ ဤဓာရေန္တိ–ဟူသော ဝစနတ္ထသည်။ ကတ္တုအတ္ထောပိ၊ ကတ္တားအနက် ရှိငြားသော်လည်း။ ဝိဓာနဓာရဏာတ္ထာနံ၊ စီရင်ခြင်းနှင့်ဆောင်ခြင်းအနက်တို့၏။ ဘိန္နသဘာဝတ္တာ၊ ကွဲပြားသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပုရိမေန၊ ဝိဒဟတိ–ဟူသော ရှေးဝစနတ္ထနှင့်။ အသဒိသော၊ မတူပေ။ စ၊ ဆက်။ နိဿတ္တသဘာဝမတ္တဓာရဏံ၊ သတ္တဝါမဟုတ်သော သဘောမျှကို ဆောင်ခြင်းသည်။ ဓာတုသဒ္ဒဿ၊ ၏။ ပဓာနော၊ ပြဓာန်းသော။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဓာတုယော ဝိယ ဓာတုယောတိ ဇဋ္ဌ၊ ဤဝစနတ္ထ၌။ ကေသရိမှိ၊ လည်ဆံမွေးရှိသော ကေသရခြင်္သေ့၌။ (ကေသရ–လည်ဆံမွေးဟော၊ ၎င်းနောင် အဿတ္ထိ အနက်၌ ဤပစ္စည်းဖြင့် ကေသရီ–ဟု ပြီးသည်) နိရုဇ္ဇော၊ ထင်သော။ သီဟသဒ္ဒေါ၊ ကို။ ပုရိသေ၊ ရဲရင့်သောယောကျ်ား၌။ ဥပစာရိတော ဝိယ၊ တင်စား၍ ခေါ်အပ်သကဲ့သို့။ သေလာဝယဝေသု၊ တောင်၏အစိတ်တို့၌။ နိရုဇ္ဇော၊ သော။ ဓာတု–သဒ္ဒေါ၊ ကို။ စက္ခာဒီသု၊ တို့၌။ ဥပစာရိတော၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဉာဏဿ၊ ဉာဏ်ဝင်း။ ဧ ယျဿ၊ သိအပ်သောတရားဝင်း။ ဉာဏဧ ယျာနိ၊ ဉာဏ်နှင့်သိအပ်သော တရားတို့။ တေသံ၊ ထိုဉာဏ်နှင့်ဧ ယျတရားတို့၏။ အဝယဝေါ၊ အစိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ တပ္ပဘောဒဘူတာ၊ ထိုဉာဏ်နှင့် ဧ ယျတရားတို့၏ အထူးအပြားဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ဉာဏဧ ယျာဝယဝေါ၊ မည်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုတပ္ပဘောဒဘူတာ–ဟူသော စကားရပ်၌။ ဉာဏပ္ပဘေဒေါ၊ ဉာဏ်၏အထူးအပြားသည်။ ဓမ္မဓာတုကေဒေသော၊ ဓမ္မဓာတ်၏တစိတ်ပေတည်း။ ဧ ယျပ္ပဘေဒေါ၊ သည်။ အဋ္ဌာရသာပိ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဓာတ်တို့သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။ ပကတိကတ္တား ဝဲသည်) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ဉာဏဧ ယျာဝယဝမတ္တာ၊ ဉာဏ်နှင့်ဧ ယျတို့၏အစိတ်မျှတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့သိအပ်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဉာတမ္ဘော၊ သိအပ်သော။ ဓာတုသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ သည်။ ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုအပ်သော၊ ဝါ၊ ဟောအပ်သော။ အဝိပရီတော၊ မဖောက်ပြန်သော။ သဘာဝေါ၊ သည်။ ဉာဏဧ ယျော၊ မည်၏။ ဝိပရီတဂ္ဂါဟကေဟိ၊ ဖောက်ပြန်စွာယူတတ်ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိအာဒီဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဧ ယျော၊ သိအပ်သည်။ နှ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စက္ခာဒယော၊ တို့သည်။ တသ ဉာဏဧ ယျဿ၊ ၏။ အဝယဝေါ၊ အစိတ်တို့တည်း။ ဝိသဘာဂလက္ခဏာ ဝယဝေသု၊ သဘောမတူသော လက္ခဏာရှိသော အစိတ်အပိုင်းဖြစ်ကုန်သော။ ရသာဒီသု၊ ရသအစရှိသည်တို့၌။ နိရုဇ္ဇော၊ သော။ ဓာတု–သဒ္ဒေါ၊ ကို။ တာဒိသေသု၊ ကုန်သော။ အညာဝယဝေသု၊ တပါးသော အစိတ်အပိုင်းဖြစ်ကုန်သော။ စက္ခာဒီသု၊ တို့၌။ ဥပစာရိတော၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ရသာဒီသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ စက္ခာဒီသုပိ၊ စသည်တို့၌လည်း။ နိရုဇ္ဇော ဧဝ၊ ထင်သည်သာလျှင်တည်း။ နိဒ္ဒေါမတ္တသေတံ အဓိဝစနန္တိ ဧတေန၊ ပါ၌ဖြင့်။ နိဒ္ဒေါမတ္တပဒတ္ထော၊ တ–ပုဒ်၏အနက်၌။ ဓာတုသဒ္ဒဿ၊ ၏။ နိရုဇ္ဇတ်၊ ထင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဧတဿ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဆဓာတုရော၊ မည်၏။ ယော ဓမ္မသမုဒါယော၊ အကြင်တရားအပေါင်းကို။ လောကေ၊ ၌။ ပုရိသောတိ၊ ယောကျ်ားဟူ၍၊ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုတရားအပေါင်းသည်၊ ဝါ၊ တရားအပေါင်းဖြစ်သော ယောကျ်ားသည်။ ဆဓာတုရော၊ ခြောက်ပါးသော ဓာတ်ရှိ၏။ ဆန္နံ၊ ကုန်သော။ ပထဝီ အာဒီနံ၊ အစရှိကုန်သော။ နိဒ္ဒေါမတ္တာနံ၊ ဧဝံမဟုတ်သောအရာမျှဖြစ်ကုန်သော။ သဘာဝါနံ၊ တို့၏။ သမုဒါယမတ္တော၊ အပေါင်းမျှသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဇဋ္ဌ၊ ဤတရားအပေါင်း၌။ ဧ ဝေါ ဝါ၊ (အသက်ကောင်) ဧ ဝသည်ဝင်း။ ပုရိသော ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်ဝင်း။ နှ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၅၁၉။ စက္ခာဒီနံ၊ တို့၏။ ကမော၊ အစဉ်ကို။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤဓာတုဝိတ္ထာရကထာ၌။ ဧကေကသ္မိံ တိကေ၊ တခုတခုသောတိက်၌။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ ကမံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဟေတုဖလာနု ပုဗ္ဗဝဝတ္ထာနုဝေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟေတုဖလာနံ၊ အကြောင်းနှင့်အကျိုးတို့ကို။ အနုပုဗ္ဗဝဝတ္ထာနံ၊ အစဉ်အတိုင်းပိုင်းခြားခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အတိုင်းအသီးအသီးချထားခြင်းသည်။ ဟေတုဖလဘာဝေါ ဧဝ၊ တို့၏ဖြစ်ကြောင်းသာလျှင်တည်း။ စ၊ (ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ–ဟူသော) အဋ္ဌကထာစကားရပ်၌ စောဒနာဖွယ်အချက်ကို ဆက်၍ရှင်းဦးအံ့။ မနောမ္မဓာတူနံ၊ တို့၏။ (ဘာဝ

သမ္ဘန်) မနောဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဟေတုဘာဝေါ၊ ကို။ ယထာသမ္ဘံ၊ စွာ။ ယောဇေတေဗ္ဗော၊ ၏။ (ဟိ၊ ယှဉ်စေပုံကို ချဲ့ချုပ်ပြဦး အုံ့။) ကိရိယာမနောဓာတု၊ သည်။ မနောဝိညာဏဿ၊ အား။ ဥပနိဿယကောဋ္ဌိယာ၊ ဥပနိဿယ၏ အစွန်း (အဖို့–အမြွှက်) အားဖြင့်။ (ဤဋီကာ ၃၃၄–၌ အဖွင့်တွေ့လတ့်) (ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဝိပါကမနောဓာတု၊ သည်။ ဝိပါကမနော ဝိညာဏဿ၊ အား။ အနန္တရာဒိနာပိ၊ အနန္တရ အစရှိသော သတ္တိဖြင့်လည်း။ (ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတရဿ၊ ဤမှတပါးသော မနောဝိညာဏ်အား။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံသော မနောဓာတ် ၃–ပါးလုံးသည်လည်း။ [၁၇၈] ဥပနိဿယကောဋ္ဌိ ယာဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ (သိမှု, အနုဋ္ဌိကာတို့နှင့် အညီပင်) (ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ပန၊ ပါး။ ဝေဒနာဒိကာ၊ အစရှိ သော။ သဟဇာတာ၊ တကွဖြစ်သော။ ဓမ္မာတု၊ သည်။ သဟဇာတာဒိနာ စ၊ သဟဇာတအစရှိသော သတ္တိဖြင့်ရင်း။ အသဟ ဇာတာ၊ တကွမဖြစ်သော။ (ဓမ္မာတု၊ သည်။) အနန္တရာဒိနာ စ၊ အနန္တရအစရှိသော သတ္တိဖြင့်ရင်း။ ဥပနိဿယေန စ၊ ဖြင့်ရင်း။ အာရမ္မဏာဒိနာ စ၊ ဖြင့်ရင်း။ မနောဝိညာဏဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ယတာသမ္ဘံ၊ စွာ။ ယောဇေတေဗ္ဗော၊ ၏။) ဝါ၊ တနည်းကား။ ဒွါရဘူတမနောဝသေန၊ ဒွါရဖြစ်သော မန၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ယထာသမ္ဘံ၊ စွာ။ ယောဇေတေဗ္ဗော၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ဒွါရဘူတမနောပိ၊ ကိုလည်း။ သုတ္တေသု၊ တို့၌။ မနောဓာတူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တသာ ဝါ မနောဓာတုယာ၊ ထိုဒွါရဖြစ်သော မနောဓာတ်၏ မူလည်း။ (ဟေတုဘာဝေါ–၌ စပ်) မနောဝိညာ ဏဿ၊ ၏။ ဟေတုဘာဝေါ၊ ကို။ ယထာသမ္ဘံ၊ စွာ။ ယောဇေတေဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဟေတုဖလာနုပုဗ္ဗဝဝတ္ထာနဝသေန– ဟူသော စကားရပ်၌၊ ဝါ၊ ထိုဟေတုနှင့်ဖလတို့တွင်။ ပစ္စယော၊ ပစ္စည်းကို။ ဟောတူတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ပစ္စယုပ္ပန္နံ၊ ကို။ ဖလန္တိ၊ ဟူ၍။ (အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ စက္ခုဓာတူတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၅၂၀။ သဗ္ဗာသံ ဝသေနာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ အာဘာဓာတုအာဒီနံ၊ အစရှိကုန်သော။ ပဋ္ဌာ တိ သာယ၊ ၃၅–ပါးသော။ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ။အပရမတ္ထသဘာဝဿ၊ ပရမတ်သဘော မဟုတ်သောတရားတို့၏။ ပရမတ္ထသဘာဝေသု၊ တို့၌။ ကဒါစိ၊ တရံတခါမျှ။ အန္တောဂဓတာ၊ အတွင်းဝင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ နေ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဘာဝတော ဝိဇ္ဇမာနာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

စန္ဒာဘာသူရိယာဘာဒိကာ၊ လရောင် နေရောင် အစရှိသော အရောင်သည်။ ဝဏ္ဏနိဘာ ဧဝ၊ အဆင်းရုပ်၏ အရောင် သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပဓာတုယေဝ ဟိ အာဘာဓာတူတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ရူပါဒိပဋိဗဒ္ဓါတိ၊ ပါဠိ၌။ ရာဂဝတ္ထု ဘာဝေန၊ ရာဂ၏ တည်ရာဝတ္ထု၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗာကာရော၊ ယူအပ်သောအခြင်းအရာသည်။ သုဘနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ၍။ ရူပါဒယော ဧဝါတိ၊ ဟူ၍။ အဝတ္တာ၊ ၍။ ပဋိဗဒ္ဓဝစနံ၊ ပဋိဗဒ္ဓ–ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ရာဂဝတ္ထု ဘာဝေ၊ အဖြစ်သည်။ အသတိပိ၊ မရှိငြားသော်လည်း။ ကုသလဝိပါကာရမ္မဏေ၊ ဝိပါက်၏ အာရုံသည်။ သုဘဓာတု၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုတိယော ဝိကပ္ပေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သေသာတိ၊ ကား။ မနောဝိညာဏဓာတုသမ္ပယုတ္တာ၊ ဓာတ်နှင့်ယှဉ် သော စေတသိက်တို့တည်း။ ဓာတုဒွယနိရောဓမတ္တန္တိ၊ ကား။ မနောဝိညာဏဓမ္မဓာတူနံ၊ မနောဝိညာဏဓာတ်နှင့် ဓမ္မဓာတ်တို့ ၏။ (မြန်မာမူဟောင်း, သိမှုတို့နှင့် အညီပင်၊ ဤသို့ရှိမှ ဆိုလတ့်သော ဟိတ်ပါ၌နှင့်လည်း ညီသည်) နိရောဓမတ္တံ၊ ချုပ်ခြင်းမျှ တည်း။ (ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် ဓာတုဒွယ–ဟူသော ပါ၌ကို မနောဝိညာဏဓမ္မဓာတူနံ–ဟု ဖွင့်ရသနည်းဟူမူ) စတုတ္ထာရုပ္ပ စိတ္တာပ္ပါဒနိရောဓဘာဝတော၊ စတုတ္ထအရူပစိတ္တာပ္ပါဒ်၏ ချုပ်ခြင်းပင် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ဓာတုဒွယနိရောဓမတ္တံ–ဟု ဆိုသင့်စွ၊ ဝါ၊ ထိုသို့ဆိုခြင်း၏ အကြောင်းကား။ တဒညဝိညာဏနိရောဓော ဝိယ၊ ထိုစတုတ္ထာရုပ္ပမနောဝိညာဏ်မှ တပါးသော မနောဝိညာဏ်တို့၏ ချုပ်ခြင်းကဲ့သို့။ (တဒညမနောဝိညာဏနိရောဓော ဝိယ–ဟု ရှိလျှင် ယုတ္တတရ ဖြစ်သည်) ဝိညာဏဓာတု မနောဓာတူနံ၊ ပဋ္ဌဝိညာဏဓာတ်နှင့် မနောဓာတ်တို့၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ သမာပတ္တိဗလသိद္ဓေါ၊ (ဓာတုဒွယ၏ ချုပ်ခြင်းဟူသော) သမာပတ်၏ အစွမ်းဖြင့် ပြီး၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းခြင်းကိုပြု၍၊ ဝါ၊ ပြုသောကြောင့်။ ဓာတု ဒွယဂ္ဂဟဏံ၊ ဓာတုဒွယကိုသာ ယူခြင်း ဆိုခြင်းကို။ (ကတံ၊ ၏။)

ဓမ္မဓာတုမတ္တန္တိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ကာမဓာတုယာ၊ ၏။ ဓမ္မဓာတုပရိယာပန္နတ္တာ၊ ဓမ္မဓာတ်၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကာမပဋိသံယုတ္တောတိ၊ ကား။ ကာမရာဂသမ္ပယုတ္တော၊ ၈–နှင့် ယှဉ်သော။ ဝါ၊ ကား။ အာရမ္မဏ ကရဏေန၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့်။ ကာမဂုဏောပသံဟိတော၊ ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်ဆိုင်သော။ ယံ ဧတသ္မိံ အန္တရေတိ၊ ကား။ အဝိစိပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိပရိစ္ဆိန္နေ၊ အဝီစိနှင့် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီဘုံတို့ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော။ ဧတသ္မိံ ဩကာသေ၊ ဤ ၁၁–ဘုံ အရပ်၌။ ယေ၊ အကြင်ခန္ဓာအာယတနဓာတ်တို့သည်။ ။ ဩဂါဠှာ စ၊ သက်ဝင်ကုန်သည်လည်း။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ အဓောဘာဂေ၊ အောက်အဖို့ဖြစ်သော။ ဩကာသေ စ၊ ၌လည်း။ စရန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထာဝစရာ၊ မည်၏။ အညတ္ထ၊ တပါးသော ရူပ အရူပဘုံတို့၌။ စရန္တာပိ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ယထာဝုတ္တေ ဧဝ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဌာနေ၊ ၌။ ပရိယာပန္နာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထပရိယာပန္နာ၊ မည်၏။

နေက္ခမ္မဓာတု၊ သည်။ ဝိတက္ကပက္ခေ၊ ဝိတက်အဖို့၌။ ဓမ္မဓာတု ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။ သဗ္ဗေပိ ကုသလာ ဓမ္မာတိ၊ ကား။ ဒါနမယပုညကိရိယတော စ၊ ဒါနမယပုညကြီယာအားဖြင့်ရင်း။ သီလမယပုညကိရိယတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ ပဗ္ဗဇ္ဇ တော၊ ရှင်ရဟန်းပြုသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ယာဝအဂ္ဂမဂ္ဂါဓိဂမာ စ၊ အရဟတ္တမဂ်ကိုရသည် တိုင်အောင်ရင်း။ ပဝတ္တာ၊ ကုန် သော။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ အနဝဇ္ဇဓမ္မာ၊ တို့တည်း။ ဝိဟိ သာဓာတု၊ ဓာတ်သည်။ စေတနာ၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ပရဝိဟေဋ

နစ္ဆန္ဒေ၊ သူတပါးကို နှိပ်စက်လိုသော ဆန္ဒတည်း။ (ဝိဟိ သာ–ဓာတ် အဖွင့်နှစ်ပါးတွင် နောက်အဖွင့်ကို အရကောက်၍ ပြသည်) အဝိဟိ သာ၊ သည်။ ကရဏာ၊ တည်း။ (ဤဖြင့်လည်း နည်းတူပင် နောက်အဖွင့်ကို အရကောက်ပြသည်)

[၁၇၉] ဟီနာတိ၊ ကား။ ဟီဠိတာ၊ ရှုတ်ချအပ်ကုန်သော။ ပဏီတာတိ၊ ကား။ သမ္ဘာဝိတာ၊ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော။ နာတိဟီဠိတာ၊ အလွန်မရှုတ်ချအပ်ကုန်သော။ နာတိသမ္ဘာဝိတာ၊ အလွန်မချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော တရားတို့သည်။ မဇ္ဈိမာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ခန္ဓနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ အာဂတဟီနဒုကတော ဇဝ၊ လာသောဟီနဒုက်မှ သာလျှင်။ (သီမှနှင့်အညီ သမာသ်သာ သင့်သည်) နိဟရိတ္တာ၊ ၍။ မဇ္ဈိမာ၊ ဖြစ်သော။ ဓာတု၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဥဘော ပိတိ၊ ကား။ ဓမ္မဓာတုမနောဝိညာဏဓာတုယော၊ တို့တည်း။

ဝိညာဏဓာတု၊ ကို။ ဆဝိညာဏဓာတုဝသေန၊ အားဖြင့်။ ယဒိပိ ဝိဘတ္တာ၊ အကယ်၍ကား ဝေဘန်အပ်၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ ဝိညာဏဓာတုဂ္ဂဟဏေန၊ (ငါးပါးသော) ဝိညာဏဓာတ်ကိုယူသဖြင့်။ တသာ၊ ထိုဝိညာဏဓာတ်၏။ (မူလဋီ ၂–၄ဖ–နှင့်အညီ တသာ–ဟုပင် ရှိသင့်၏) ပုရေစာရိကပစ္ဆာစာရိကတ္တာ၊ ရှေ့သွားနောက်လိုက်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မနောဓာတု၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ဂဟိတာဝ၊ ယူအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏဓာတု စက္ခုဝိညာဏာဒိသတ္တ ဝိညာဏဓာတုသင်္ခေပေါ်ယေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အနေကေသံ၊ ကုန်သော။ စက္ခုဓာတုအာဒီနံ စ၊ တို့၏ဝင်း။ တာသု၊ ထိုစက္ခုဓာတ် စသည်တို့တွင်။ ဧကေကိဿ၊ တခုတခုသော ဓာတ်၏။ နာနပ္ပကာရတာယ၊ အထူးထူးသောအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နာနာဓာတူနံ စ၊ တို့၏လည်း။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ အနေကဓာတုနာနာဓာတုလောကော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌာရသဓာတုပ္ပဘေဒ မတ္တမေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၅၂ဝ။ စက္ခု သောတ ဃာန ဇိဝှါ ကာယ မနောဓာတု မနောဝိညာဏဓာတုဘေဒေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဗဟူသု ပေါတ္ထ ကေသု၊ တို့၌။ လိခိတံ၊ ရေးအပ်၏။ ကေသုစိ၊ အချို့သော ပေတို့၌။ စက္ခု သောတ ဃာန ဇိဝှါ ကာယ မနော မနောဝိညာဏ ဓာတုဘေဒေနာတိ၊ ဟူ၍။ (လိခိတံ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ စက္ခာဒီနံ၊ စက္ခု စသော သဒ္ဒါတို့၏။ ကေဝလေန၊ သက်သက် သော။ ဓာတုသဒ္ဒေန၊ နှင့်။ သမ္ဘဒ္ဓေ၊ ကို။ နှ အဓိပ္ပေတော၊ အပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝိဇာနနသဘာဝဿ၊ အထူးသိခြင်းသဘော ၏။ ပဘေဒဝစနတော၊ အထူးအပြားကို ဟောခြင်းကြောင့်တည်း။ (တနည်းကား) ဝိဇာနနသဘာဝဿ၊ ကို။ ပဘေဒဝစန တော၊ အပြားအားဖြင့် ဟောခြင်းကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဝိညာဏဓာတုသဒ္ဒေန၊ နှင့်။ သမ္ဘန္ဓေ၊ စပ်ခြင်းကို။ ကရိယမာနေ၊ သော်။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ မနောဘဟဏာနိ၊ တို့ကို။ နှ ကာတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ မနောဝိညာဏ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ နှ သန္တိ၊ မရှိကုန်။ ဝါ၊ ကား။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ မနောဓာတုဂ္ဂဟဏံ၊ သဒ္ဒါကို။ အကတ္တာ၊ မပြုမူ၍။ စက္ခု॥ပ॥ ကာယမနောဝိညာဏဓာတုမနောဓာတူတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တမ္ဘိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အတုလျယောဂေ၊ မတူသော ပုဒ်တို့၏ယှဉ်စပ်ရာ၌၊ ဝါ၊ ယှဉ်စပ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဒွန္ဒသမာသာဘာဝတော၊ ဒွန်သမာသ်၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့် တည်း။ အယံ ပန၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပါဠေ၊ မူလပါဠိရင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ကထံ၊ အဘယ်သို့နည်းဟူမူကား။) စက္ခု॥ပ॥ ကာယဝိညာဏမနောဓာတုမနောဝိညာဏဓာတုဘေဒေနာတိ၊ ဟူ၍။ (သိယာ၊ ၏။) တသ ဝိညာဏဿ၊ ထိုဝိညာဏ်၏။ (တသ–၏အစွဲကို ပြသည်၊ ဤ၌ ပုဒ်မကြီးရှိရမည်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌ အနေကတံ–အနိစ္စတံ–တို့နှင့်စပ်သည်) ယေဘုယျေန၊ အားဖြင့်။ အတ္တဝါဒိနော၊ အတ္တဝါဒရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဧကမေကဿ၊ တယောက် တယောက်၏၊ ဝါ၊ သော။ အတ္တဿ၊ အတ္တ၏။ အဒ္ဓယတံ စ၊ နှစ်ခုမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ နိစ္စတံ စ၊ နိစ္စ၏အဖြစ်ကို လည်း။ (ဤ၌ တ–တလုံးတည်းသာရှိမှ ယုတ္တတရ ဖြစ်သည်) ပဝေဒေန္တိ၊ ပြောဟောကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တသ၊ ထိုဝိညာဏ်၏။ အနေကတာနိစ္စတာပကာသနံ၊ များသည်၏အဖြစ် မမြဲသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းသည်။ တေသံ၊ ထိုအတ္တဝါဒ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဒိဝသညာသမူဟနနာယ၊ ဒိဝသညာကို နှုတ်ပယ်ခြင်းအလို့ငှါ။ ဟောတိ၊ ၏။ ခန္ဓာယတနဒေသနာ၊ သည်။ သင်္ခေပဒေသနာ၊ မည်၏။ ဣန္ဒြိယဒေသနာ၊ သည်။ ဝိတ္ထာရဒေသနာ၊ မည်၏။ တဒုဘယံ၊ ကို။ အပေက္ခိတ္တာ၊ ၍။ အယံဓာတုဒေသနာ၊ သည်။ အနတိသင်္ခေပဝိတ္ထာရာ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ အဘိဓမ္မေ၊ အဘိဓမ္မာဝိဘင်းပါဠိ၌။ သုတ္တန္တဘာဇနီ ယေ၊ ၌။ ဝုတ္တာ၊ သော။ ဓာတုဒေသနာ၊ ခြောက်ပါးသုံးလီ ဓာတုဒေသနာသည်။ အတိသင်္ခေပဒေသနာ၊ မည်၏။ အာဘာဓာတု အာဒီနံ၊ အစရှိကုန်သော။ အနေကဓာတုနာနာဓာတုအန္တာနံ၊ အနေကဓာတ် နာနာဓာတ် အဆုံးရှိကုန်သော ၃၅–ပါးသော ဓာတ် တို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဒေသေတဗ္ဗာ၊ ဟောသင့်သော ဒေသနာသည်။ အတိဝိတ္ထာရဒေသနာ၊ မည်၏။ တဒုဘယံ၊ ကို။ အပေက္ခိတ္တာ၊ ၍။ အယံ၊ ဤအဋ္ဌာရသဓာတုဒေသနာသည်။ အနတိသင်္ခေပဝိတ္ထာရာ၊ မည်၏။

အဿ ဘဂဝတော၊ ၏။ သဒ္ဓမ္မတေဇော၊ သူတော်ကောင်းတရားတည်းဟူသော မီးရောင်ဖြင့်။ ဝိဟတံ၊ ပယ်ဖျောက် အပ်သည်တည်း။ သဒ္ဓမ္မတေဇေဝိဟတံ၊ သူတော်ကောင်းတရားတည်းဟူသော မီးရောင်ဖြင့် ပယ်ဖျောက်အပ်သည်။

[၁ဇဝ] ၅၂၂။ သင်္ခေတောတိ၊ ကား။ ဂဏနတော၊ အရေအတွက် ဂဏန်းသင်္ချာအားဖြင့်။ ဇာတိတောတိ၊ ကား။ စက္ခု ဘာဝသာမညတော၊ စက္ခု၏အဖြစ်ဟူသော သာမညအားဖြင့်၊ ဝါ၊ စက္ခု၏အဖြစ်ဟူသော တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ဇာတိ–သဒ္ဒါ

သာမညတ္ထ–ဟု ဆိုလို၏) အထ ဝါ၊ ကား။ ဧတိတောတိ၊ ကား။ စက္ခုသဘာဝတော၊ စက္ခု၏သဘောအားဖြင့်။ (ဧတိ–သဒ္ဒါသဘာဝတ္ထ–ဟု ဆိုလို၏) တေန၊ ကြောင့်။ စက္ခုပသာဒေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝိသတိမ္မောတိ၊ ဟူ၍။ သံခ်ံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝေဒနာဒီနံ၊ တို့ကို။ အဘိန္ဒိတ္တာ၊ မခွဲမူ၍။ ဂဟဏတော၊ ကြောင့်တည်း။ သေသကုသလာ ကုသလဗျာကတဝိညာဏဝသေနာတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အဗျာကတာပေကွာယ၊ အဗျာကတ–ပုဒ်ကိုင့်သဖြင့်။ သေသဂ္ဂဟဏံ၊ သဒ္ဒါ ကို။ (ကတံ၊ ၏။) ကုသလာကုသလံ ပန၊ ကိုကား။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ အဂ္ဂဟိတမေဝ၊ မယူအပ် မဆိုအပ်သေးသည်သာလျှင် တည်း။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။

၅၂၃။ ပဋ္ဌပိ၊ ကုန်သော။ တာ စ စက္ခုဝိညာဏာဓာတုအာဒယော၊ ထိုစက္ခုဝိညာဏာဓာတ် အစရှိသော ဓာတ်တို့သည် လည်း။

ပုရိမေဟေဝါတိ၊ ကား။ အနန္တရာဒီဟိ ဧဝ၊ အနန္တရအစရှိသော ပစ္စည်းတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝနမနော ဝိညာဏာဓာတု၊ ဧာမနောဝိညာဏာဓာတ်သည်။ ဧဝနမနောဝိညာဏာဓာတုယာ၊ အား။ အာသေဝနပစ္စယေနာပိ၊ ပစ္စည်းဖြင့် လည်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တော ဧဝ၊ (ပဋ္ဌဒ္ဓါရနည်း၌) ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည် သာလျှင်တည်း။ ပန၊ တပါး။ သဟဇာတော၊ တကွဖြစ်သော။ ဝေဒနာဒိက္ခန္ဓော၊ ဝေဒနာအစရှိသောခန္ဓာကို။ ဓမ္မဓာတူတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သဟဇာတ။ပ။ ပစ္စယော ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဝိဂတာဒီဟိတိ ဧတ္ထ၊ ပါ၌၌။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ မနောဝိညာဏာဓာတုယာ၊ အား၊ ဝါ၊ ၏။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဟေတုအဓိပတိကမ္မဝိပါကဃာ ရိန္ဒြိယစျာနမဂ္ဂပစ္စယဘာဝေါ၊ ဟေတုပစ္စည်း။ပ။ မဂ္ဂပစ္စည်း၏အဖြစ်ကို။ သင်္ဂယှတိ၊ အပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဗဟုဓာပစ္စယော ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သုခုမရူပနိဗ္ဗာနပ္ပကာရာ စ၊ သုခုမရုပ် နိဗ္ဗာန်အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ (ဧကစ္စာ ဓမ္မ ဓာတု–၌ စပ်) ယာ၊ အကြင်ဝေဒနာဒ္ဓန္ဓာ အစရှိသော ဓမ္မဓာတ်သည်။ သမ္ပယောဂါနန္တရဘာဝါဒိနံ၊ သမ္ပယုဂ် အနန္တရအဖြစ် စသည်တို့၏။ အဘာဝေန၊ (မရှိခြင်း) မဟုတ်ခြင်းကြောင့်။ အာရမ္မဏာကရဏေ၊ အာရုံပြုခြင်း၌။ ယောဂျာ၊ သင့်လျော်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သာ စ၊ ထိုဝေဒနာဒ္ဓန္ဓာအစရှိသော ဓမ္မဓာတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဧကစ္စာ၊ အချို့သော။ ဓမ္မဓာတု စ၊ ဓာတ် သည်ရင်း။ ။ပဋ္ဌဒ္ဓါရိကဝိပါကဝဇ္ဇနတ္ထံ၊ ပဋ္ဌဒ္ဓါရ၌ ဖြစ်သော ဝိပါက်ကို ကြဉ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဧကစ္စာယ မနောဝိညာဏာဓာတု ယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ မနောဒ္ဓါရိကာ၊ မနောဒ္ဓါရ၌ဖြစ်သော။ တဒါရမ္မဏာဘူတာ၊ ဖြစ်သော။ ဝိပါကာပိ၊ ဝိပါက်သည်သော်လည်း။ ဧကစ္စံ၊ သော။ ဓမ္မဓာတုံ၊ ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ပဝတ္တာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဧကစ္စာယ မနောဝိညာဏာဓာတုယာတိ ဣဒံ၊ ပုဒ်ကို။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ကာမာဝစရကုသလံ၊ ကိုဝင်း။ ကာမာဝစရကိရိယံ၊ ကိုဝင်း။ အဘိညာဒ္ဒယံ၊ အဘိညာဉ်ဒွေကိုဝင်း။ အာရုပ္ပဒ္ဒယံ၊ (ဒုတိယနှင့် စတုတ္ထ) အရူပစိတ်နှစ်ခုအပေါင်းကိုဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ မနောဝိညာဏာဓာတုံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ လောကုတ္တရ မနောဝိညာဏ ဓာတုယာ၊ အား။ ဧကစ္စာ၊ သော။ ဓမ္မဓာတု၊ သည်။ အာရမ္မဏာပစ္စယော၊ အာရမ္မဏပစ္စည်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ သည်။ ပါကဋော၊ ထင်ရှား၏။ စက္ခုဝိညာဏာဓာတုအာဒီနံ၊ တို့၏။ (ပစ္စယဓမ္မေ–၌ စပ်) စက္ခာဒိယထာဝုတ္တ ပစ္စယဓမ္မတော၊ စက္ခုဓာတ်အစရှိသော ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော ပစ္စည်းတရားတို့မှ။ (သီမှုနှင့်အညီ သမာသ်သာသင့်သည်၊ စက္ခာဒီနံ ယထာဝုတ္တပစ္စယဓမ္မတော–ဟု ရှိသော ပါ၌ကား မသင့်) အတိရေကေပိ၊ အပိုအလွန်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊။ နဂေဝလန္တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာရဗ္ဓံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါ၌၌။ အာလောကာဒယော တိ (ဧတ္ထ)၊ ဤပုဒ်၌။ အာလောကော နာမ၊ မည်သည်။ သူရိယာလောကာဒိ၊ နေရောင်အလင်း စသည်ပင်တည်း။ တဿ၊ ထိုအရောင်အလင်း၏။ သုတ္တန္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဥပနိဿယဘာဝေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ သေသာနိပိ၊ ဝိဝရအစရှိသော ကြွင်းသော အကြောင်းတို့ကိုလည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ (ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။)

ဝိဝရံ နာမ၊ အပေါက်အကြား မည်သည်။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ သောတဿိလံ၊ နားပေါက်တည်း။ ဝါယု၊ လေဟူ သည်။ ဂန္ဓုပသံဟရဏာကဝါတော၊ အနံ့ကို ဆောင်သောလေတည်း။ အာပေါ၊ ရေဟူသည်။ မုခေ၊ ခံတွင်း၌။ ပက္ခိတ္တအာဟာရ ဿ၊ ထည့်အပ်သောအာဟာရကို။ တေမနကဥဒကံ၊ စိုစေသောရေတည်း။ ပထဝီ၊ ပထဝီဓာတ်ဟူသည်။ ကာယပ္ပသာဒဿ၊ ၏။ နိဿယဘူတာ၊ မှီရာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်တည်း။ ဘဝဂ်မနံ၊ ဘဝင်စိတ်ဟူသည်။ ဒ္ဝိက္ခတ္တုံ၊ နှစ်ကြိမ်။ စလိတံ၊ လှုပ်ရှားသော။ ဘဝဂ်စိတ္တံ၊ တည်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောစက္ခုဝိညာဏ်စသည်တို့၌၊ ဝါ၊ အလုံးစုံသော ဝါရတို့၌။ မနသိကာရော၊ ဟူသည်။ အာဝဇ္ဇနမနသိကာရော၊ အာဝဇ္ဇန်းဟူသော မနသိကာရတည်း။

[၁၈၁] ၅၂၄။ အဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာကာရဿ၊ ရှုအပ်သော အခြင်းအရာ၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဝုစ္စမာနတ္တာ၊ ဆိုအပ်ဆဲ ဆိုအပ်လတ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗာ ဧဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဧသော၊ ဤအာယတနဓာတုနိဒ္ဒေသသည်။ ဝိသေ သတော၊ အားဖြင့်။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ဘူမိဝိစာရော၊ ဖြစ်ရာဘုံကို စိစစ်သောစကားတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သခ်ံတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသိတံ၊ အထူးပြုအပ်၏။ ပဗ္ဗန္ဓာပရန္ဓဝိဝိတ္ထတောတိ ဧတ္ထ၊ ပါ၌၌။ ပုဗ္ဗန္ဓော နာမ၊ ရှေးအဖို့မည်သည်ကား။ အတီ တော၊ ဖြစ်သော။ အဒ္ဓါ၊ အဝွန့်ကာလတည်း။ အပရန္ဓော နာမ၊ နောက်အဖို့မည်သည်ကား။ အနာဂတော၊ ဖြစ်သော။ (အဒ္ဓါ၊ တည်း။) စ၊ ဆက်။ ဥဘယတ္ထ၊ နှစ်ပါးစုံသော ရှေးအဖို့နောက်အဖို့တို့၌၊ ဝါ၊ အတိတ်အနာဂတ်တို့၌။ သခ်ံတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ သဘာဝဝိဝိတ္တာ၊ သဘောအထည်ကိုယ်မှကင်းဆိတ်ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အနုပလဗ္ဘမာနသဘာ

ဝတ္တာ၊ မရအပ်သောသဘော အထည်ကိုယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ပုဗ္ဗန္တော၊ ဟူသည်။ သဘာဝမ္မသ၊ ၏။ ဥဒယော၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတော၊ ထိုဖြစ်ခိုက်ခဏမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ထင်ရှား မရှိသေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အပရန္တော၊ ဟူသည်။ ဝယော၊ ပျက်ခြင်းတည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတော၊ ထိုပျက်ခိုက်ခဏမှ။ ပရံ၊ ၌။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တဝိဝိတ္တာတောတိ၊ ကား။ ပါဂဘာဝဝိဒ္ဓံသာဘာဝတော စ၊ မဖြစ်သေးမီ ရှေးမဆွဲ၌ မရှိသေးခြင်း, ပျက်ခြင်းဟူသော မရှိခြင်း (၀ါ) ပျက်ပြီးသည်မှ နောက်ကာလ၌ မရှိခြင်းအားဖြင့်။ (သီမူသာသင့်သည်၊ ဤဋီကာနိဿယ ၃ ၂၈၁–၌ အောက်ခြေမှတ်ချက်ကိုလည်း ကြည့်ပါ) ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သဒ္ဒသ၊ စည်သံ၏။ (နိဿယဘာဝေါ) ဝိယ၊ (စည်၏မျက်နှာပြင်သည်) မိုရာအဖြစ်ကဲ့သို့။ ဝိညာဏသ၊ (စက္ခု) ဝိညာဏ်၏။ နိဿယဘာဝတော၊ မိုရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စက္ခုဓာတု၊ ကို။ ဘေရိတလံ ဝိယ၊ စည်၏မျက်နှာပြင်ကဲ့သို့။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။) အာဒါသတလာဒီသုပိ၊ မှန်အပြင်စသည်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းပင်လျှင်တည်း။ ယန္တံ နာမ၊ ယန္တြားမည်သည်ကား။ ဥစ္ဆုယန္တံ၊ ကြံ့ညှစ်စက်တည်း။ စက္ကယဋ္ဌိတိ၊ ဟူသောဘုဒ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ဟူ၍။ တိလမန္ထံ၊ နှမ်းမွှေတံကို၊ ဝါ၊ ဆီကြိတ်ကျည်ပွေ့ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မုန်။ သော၊ ထိုဆီကြိတ်ကျည်ပွေ့ကို။ အစက္ကဗန္ဓောပိ၊ စက်ဝန်းဖြင့် မဖွဲ့အပ်ငြားသော်လည်း။ တံသဒိသတာယ၊ ထိုစက်ဝန်းဖြင့် ဖွဲ့အပ်သော ဆီကြိတ်ကျည်ပွေ့နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စက္ကယဋ္ဌတွေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ စက္ကဗန္ဓမေဝ၊ စက်ဝန်းဖြင့် ဖွဲ့အပ်သော ဆီကြိတ်ကျည်ပွေ့ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တထာ၊ ထိုသို့စက္ကယဋ္ဌဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဣမာဟိ ဥပမာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ (ဒဿေတိ–၌ စပ်) နိဗ္ဗိဝါနံ၊ ဧဝမရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ ဧဝမဟုတ်ကုန်သော။ ဘေရိတလဒဏ္ဍာဒီနံ၊ စည်မျက်နှာပြင်နှင့် လက်ခတ်တုတ်စသည်တို့၏။ သမာယောဂေ၊ ယှဉ်စပ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ စပ်ယှဉ်သောအခါ၌။ နိဗ္ဗိဝါနံ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဒါဒီနံ၊ တို့၏။ (ပဝတ္တိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ နိဗ္ဗိဝါနံ၊ ကုန်သော။ စက္ခုရူပါဒီနံ၊ စက္ခုဓာတ်နှင့် ရူပဓာတ်စသည်တို့၏။ သမာယောဂေ၊ ကြောင့်၊ ဝါ၊ ၌။ နိဗ္ဗိဝါနံ၊ ကုန်သော။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကာရဏဖလာနံ၊ အကြောင်းနှင့်အကျိုးတို့၏။ ဓာတုမတ္တတံ စ၊ ဓာတ်မျှ၏အဖြစ်ကိုလည်း။ ကာရကဝေဒကဝိရဟဠ၊ ပြုတတ်သောပုဂ္ဂိုလ် ခံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်မှကင်းခြင်းကိုလည်း။ ဒဿေတိ၊ ၏။

ပုရေစရာနုစရာ ဝိယာတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗိဝဿ၊ ဧဝမရှိသော၊ ဝါ၊ ဧဝမဟုတ်သော။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသောဝတ္ထု၏။ နိဗ္ဗိဝါ၊ ကုန်သော။ ကေစိ ပုရေစရာနုစရာဝိယ၊ အချို့သောရှေ့သွားနောက်လိုက်တို့ကဲ့သို့။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဝါ၊ တနည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ခဏ်၊ ကို။ အနတိဝတ္တန္တိ၊ မလွန်မူ၍ဖြစ်သော။ မနောဓာတုယေဝ၊ ဓာတ်ကိုသာလျှင်။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ–၌ စပ်) အတ္တနော၊ ၏။ ခဏ်၊ ကို။ အနတိဝတ္တန္တာနံယေဝ၊ မလွန်မူ၍သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ၊ တို့၏။ (ပုရေစရာနုစရာ ဝိယ–၌ စပ်) ပုရေစရာနုစရာဘိသန္ဓိယံ၊ ရှေ့သွားခြင်း နောက်လိုက်ခြင်း၌ အလိုသည်။ အဝိဇ္ဇမာနာယပိ၊ မရှိငြားသော်လည်း။ အနန္တရပုဗ္ဗကာလာပရကာလတာယ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ရှေးကာလ နောက်ကာလရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ရှေးကာလ နောက်ကာလ၌ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပုရေစရာနုစရာ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။

ဟိ၊ ပုရေစရ အနုစရဖြစ်ပုံကိုချဲ့၍ပြဦးအုံ့။ ဆန္ဒံ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏာဓာတူနံ၊ တို့၏။ ဧကဿ် အနေကာနန္တရပစ္စယာဘာဝတော၊ တပေါင်းတည်းများစွာသော အနန္တရပစ္စည်းတို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဧကဿ် ဥပ္ပတ္တိအဘာဝေါ ဝိယ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကဲ့သို့။ အညမညာနန္တရပစ္စယတာဘာဝတော၊ အချင်းချင်း၏ အနန္တရပစ္စည်းအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အနန္တရုပ္ပတ္တိပိ၊ အချင်းချင်း၏အခြားမဲ့၌ ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယဒိ သိယာ၊ အချင်းချင်း၏ အခြားမဲ့၌ အာယ်၍ ဖြစ်ငြားအုံ့။ ဆဋ္ဌာရမ္ဘဏသန္ဓိဓာနေ၊ ခြောက်ပါးသော အာရုံတို့၏ မျက်မှောက်၌ တည်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) မနသိကာရ မန္တရေနာပိ၊ မနသိကာရကိုကြဉ်၍လည်း၊ ဝါ၊ နလုံးမသွင်းမူ၍လည်း၊ ဝါ၊ အာဝဇ္ဇန်းမဖြစ်မူ၍လည်း။ ဆဋ္ဌာရမ္ဘဏူပလဒ္ဓိ၊ ခြောက်ပါးသော အာရုံကို ရခြင်းသည်။ သိယာ၊ ၏။ နစ ဟောတိ၊ ဖြစ်ကားမဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒဿနာဒိအနန္တရံ၊ မြင်ခြင်းစသည်တို့၏ အခြားမဲ့၌၊ ဝါ၊ စက္ခုဝိညာဏာဓာတ်စသည်တို့၏အခြားမဲ့၌။ သဝနာဒီနံ၊ ကြားခြင်းစသည်တို့၏၊ ဝါ၊ သောတဝိညာဏာဓာတ် စသည်တို့၏။ အဘာဝေါ ဝိယ၊ မဖြစ်ခြင်း–မရှိခြင်းကဲ့သို့။ မနောဝိညာဏာဓာတာနန္တရံ၊ ဘဝင်ဟူသော မနောဝိညာဏာဓာတ်၏ အခြားမဲ့၌။ ဒဿနာဒီနိ၊ မြင်ခြင်း စသည်တို့သည်၊ ဝါ၊ စက္ခုဝိညာဏာဓာတ်စသည်တို့သည်။ နဟောန္တိ)၊ ကုန်။ ဒဿနာဒိအနန္တရံစ၊ ၌လည်း။ မနောဝိညာဏာဓာတု၊ သန္တီရဏဟူသော မနောဝိညာဏာဓာတ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ဘဝင်ံသ စ၊ ၏ဝင်း။ ဒဿနာဒီနဉ္စ၊ တို့၏ဝင်း။ ဘိန္နာရမ္ဘဏတာယ၊ ကွဲပြားသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မနောဝိညာဏာဓာတာနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ဒဿနာဒီနိ စ၊ စသည်တို့သည်ဝင်း။ ဒဿနာဒီနံ၊ တို့၏။ အနန္တရံ၊ ၌။ သဝနာဒီနိ စ၊ တို့သည်ဝင်း။ နဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ ဧတံ၊ ဤစကားသည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဒဿနာဒီနံ စ၊ တို့၏ဝင်း။ သန္တီရဏသ စ၊ ၏ဝင်း။ အဘိန္နဝိသယတာယ၊ မကွဲပြားသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ တူသောအာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒဿနာဒိအနန္တရံ၊ ၌။ မနောဝိညာဏာဓာတု၊ သန္တီရဏဟူသော မနောဝိညာဏာဓာတ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ (ဧတံ)၊ ဤစကားသည်။ [၁၈၂] အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာငြားအုံ့။ ဣဒံ၊ ဤအနက်သဘောကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့စောဒကဆရာ ဆိုသည့်အတိုင်း။ နဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မမှတ်အပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) နိယတာနိယတဝိသယာနံ၊ နိယတအာရုံရှိသော ဝိညာဏ်, အနိယတအာရုံရှိသော ဝိညာဏ်တို့၏။ ဘိန္နဝိသယဘာဝုပပ

တ္တိတော၊ ကွဲပြားသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ စ၊ အပြစ်ကို ပြဦးအံ့။ ဒဿနာဒိအနန္တရံ၊ ၌။ ကာစိ၊ အချို့သော။ ဝိညာဏာဓာတု၊ အထူးသိတတ်သော ဝိညာဏာဓာတ်သည်။ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယ၊ အံ့။ (သမ္မဋ္ဌိစ္ဆိန်းကဲ့သို့ မနန မတ္ထ–မဟုတ်ပဲ အထူးသိတတ်သော စိတ်ဖြစ်ငြားအံ့–ဟု ဆိုလို၏) သာပိ၊ ထို ဝိညာဏာဓာတ်သည်လည်း။ ဒဿနာဒိဒ္ဓါရတာယ၊ ဒဿန စသည်လျှင် အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒဿနာဒိဝိညာဏာဓာတု ဧဝ၊ သာ၊ သာသ်သာလျှင်။ သိယာ၊ ၏။ မနောဝိညာဏာဓာတု၊ သည်။ နဿ(သိယာ)၊ မဖြစ်ရာ။ စ၊ ဆက်။ တတော၊ ထိုဒဿနအစရှိသော ဝိညာဏာဓာတ်သာလျှင် ဖြစ်ရာ သောကြောင့်။ (ဒဿနကိစ္စာပရိစ္စာဂေါ အာပဇ္ဇတိ–၌ စပ်) ဒဿနာဒိကိစ္စ ဝိဓုရံ၊ ဒဿနအစရှိသောကိစ္စနှင့် မတူသော၊ ဝါ၊ ထူးခြားကွဲပြားသော။ စိန္တနံ၊ ကြံသိခြင်းသည်။ မနနံ။ ဃည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (မနနကိစ္စာပရိစ္စာဂေါ ဝိယ–၌ စပ်) မနော ဒ္ဓါရပဝတ္တာနံ၊ မနောဒ္ဓါရ၌ဖြစ်သော ဝိညာဏာဓာတ်တို့၏။ မနနကိစ္စာပရိစ္စာဂေါ ဝိယ၊ ကြံသိခြင်းကိစ္စကို မစွန့်ခြင်းကဲ့သို့။ ဒဿနဝိညာဏာဓာတုယာ၊ ၏။ ဒဿနကိစ္စာပရိစ္စာဂေါ၊ သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တဒနန္တရဿ တဒနန္တရဿ၊ ထို၏ အခြားမဲ့ ထို၏အခြားမဲ့ဖြစ်သောဝိညာဏ်၏။ (သီမှနှင့်အညီ ဝိစ္ဆာသင့်သည်) တထာ၊ တူ။ (ဒဿနကိစ္စာပရိစ္စာဂေါ၊ သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗာယတိ၊ အလုံးစုံသော ဝိညာဏာဓာတ်၏လည်း။ ဒဿနဝိညာဏာဘာဝတော၊ အဖြစ်ကြောင့်။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏာကာယာ၊ ဝိညာဏာကာယတို့သည်။ နဿ ဘဝေယ္ယုံ၊ မဖြစ်ကုန်ရာ။

ပန၊ စောဒနာတပါးကိုပြဦးအံ့။ မနောဝိညာဏာဓာတာနန္တရံ၊ ၌။ မနောဓာတု၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတော၊ ထိုမနောဓာတ်မှ အခြားမဲ့၌။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဒဿနဝိညာဏာဓာတာနန္တရံ၊ ဓာတ်၏ အခြားမဲ့၌။ မနောဓာတု၊ အာဝဇ္ဇန်းမနောဓာတ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတော၊ ထိုမနောဓာတ်မှ အခြားမဲ့၌။ သောတဝိညာဏာဒီနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏၊ ဝါ၊ ကုန်သလော။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့ဆိုငြားအံ့။ နဿ(ဟောန္တိ)၊ ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) မနောဓာတုယာ၊ ၏။ ဒဿန–ဓာတုဘာဝပ္ပသင်္ဂတော၊ ဒဿနဓာတ်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ မနသော၊ စိတ်၏။ နိဗ္ဗိသေသာဝတ္ထာ၊ ထူးခြားခြင်း မရှိသော အခိုက်အတန့်သည်၊ ဝါ၊ သာမည အခိုက်အတန့်သည်။ မနနမတ္တတာယ၊ သိခြင်းမျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မနောဓာတု၊ ဓာတ်မည်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဒဿနသ၊ ၏။ နိဗ္ဗိသေသာဝတ္ထာ၊ သည်။ ဒဿနမတ္တတာယ၊ မြင်ခြင်းမျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒဿနဓာတု၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုဒဿနဓာတ်သည်လည်း၊ ရူပဝိသယံ၊ အဆင်းလျှင်အာရုံရှိသော။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ မည်သည်။ (သိယာ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော်။ သဒ္ဒါဒိဝိသယာဘောဝါဘာဝတော၊ အသံ အစရှိသော အာရုံကို နှလုံးသွင်းခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ သဝန ဝိညာဏာဒီနံ၊ သောတဝိညာဏ် စသည်တို့၏။ အသမ္ဘဝေါ၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော စ၊ ထိုဒဿန ဝိညာဏာဓာတ်မှ နောက်၌လည်း။ ရူပါရမ္မဏာပသုတမေဝ၊ ရူပါရုံ၌ လေ့ကျက်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) မနောဝိညာဏာနံ၊ တို့၏။ (သမာနဝတ္ထုဘာဝေါ) ဝိယ၊ တူသော တည်ရာဝတ္ထုရှိသည်၏ အဖြစ် ကဲ့သို့။ ဒဿနဝိညာဏာဒီနံ၊ တို့၏။ သမာနဝတ္ထုဘာဝပ္ပသင်္ဂတော၊ တူသော တည်ရာဝတ္ထုရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း ကြောင့်တည်း။ အညဝတ္ထုသန္ဓိသိတ္ဆ၊ စက္ခုဝတ္ထုမှတပါးသောဝတ္ထုကို မှီသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ နဿ သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဧတံ၊ ဤအနက်သဘောသည်။ နဿ စ ယုတ္တံ၊ သင့်လည်းမသင့်။ တဿ၊ ကြောင့်။ သုခဒုက္ခာနံ၊ တို့ကို။ ဗျဝဓာယိ ကာ၊ ခြားဖြတ်တတ်သော၊ ဝါ၊ ကွယ်ခြားတတ်သော။ ဥပေက္ခာ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ စ၊ တို့ကိုငင်း။ မနော ဝိညာဏာဿ စ၊ ကိုငင်း။ ဗျဝဓာယိကာ၊ ခြားဖြတ်တတ်သော၊ ဝါ၊ ကွယ်ခြားတတ်သော။ မနောဓာတု၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဥပေက္ခာယ၊ ၏။ အဒုက္ခမသုခတာ ဝိယ၊ မသုခ၏ အဖြစ်ကဲ့သို့။ အသာ၊ ထိုမနောဓာတ်၏။ အဒဿနာဒိအမနနတာ၊ အမနနု၏ အဖြစ်သည်။ နဿ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ မနနကိစ္စာဝိသေသတော၊ မနနကိစ္စသာမညရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ သာမညမနနကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မနောဝိညာဏသဘာဂတာ၊ မနောဝိညာဏ်နှင့် တူသောအဖို့ ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ (မနောဝိညာဏသဘာဂအဖြစ်ကို) ချဲ့၍ပြအံ့။ ဟဒယဝတ္ထုမှိ၊ ၌။ ဝတ္တမာနော၊ ဖြစ်သော။ မနော၊ မနသည်။ အညဝတ္ထုသန္ဓိသိတာနံ၊ စက္ခု စသော တပါးသောဝတ္ထုကို မှီကုန်သော။ ဝိညာဏာနံ၊ (ငါးပါး သော) ဝိညာဏ်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ ဝိသယံ၊ အာရုံကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြ၍။ နိဝတ္တမာနော၊ နစ်လတ်သော်–ရပ်တန့်လတ်သော်။ အဂ္ဂိ၊ မီးသည်။ ဥသုမမတ္တေ၊ အင်္ဂေ့မျှ၌။ (ဌတွာ၊ ၍။ နိဝတ္တတိ) ဝိယ၊ နစ်သကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ရပ်စဲလေသကဲ့သို့။ မနနမတ္တေ၊ သိရုံမျှ၌။ ဌတွာ၊ ၍။ နိဝတ္တတိ၊ ၏။ အညဝတ္ထုသန္ဓိသိတဝိညာဏနိရောဓေ စ၊ တပါးသော ဝတ္ထုကို မှီသော ပဋ္ဌဝိညာဏ်၏ ချုပ်သောအခါ၌လည်း။ ဥဒ္ဓဟန္တော၊ တက်လတ် ဖြစ်ပေါ်လတ်သော်။ အဂ္ဂိ၊ သည်။ ဥသုမမတ္တေ၊ ၌။ (ဌတွာ၊ ၍။ ဥဒ္ဓဟတိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ မနနမတ္တေ၊ ၌။ ဌတွာ၊ ၍။ ဥဒ္ဓဟတိ၊ ၏။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ ပစ္ဆိယာနုရူပဝဝတ္ထိကာနိ၊ အကြောင်း အားလျော်စွာ ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သော။ မနနမတ္တာနိ၊ သိခြင်းမျှဖြစ်သော စိတ်တို့သည်။ မနောဝိညာဏာဓာတုယာ၊ ၏။ အန္တာနိ၊ အဆုံးနှင့်အစ အပိုင်းအခြားတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ အန္တဖြစ်ပုံကို ချဲ့၍ပြအံ့။ ပဋ္ဌိယသည္ဌာသဟဂတာနံ၊ ပဋ္ဌိ ယသည္ဌာနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ပဋ္ဌနံ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏာနံ၊ တို့၏။ (ကိစ္စံ–၌ စပ်) ဣန္ဒြိယာရမ္မဏာပဋိဃာတဇောယ၊ ဣန္ဒြေနှင့် အာရုံတို့၏ ထိပါးတိုက်ခိုက်ခြင်း ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဘိနိပါတမတ္တံ၊ အာရုံ၌ ရှေးရှုကျခြင်းမျှ သည်။ ကိစ္စံ၊ တည်း။ မနနလက္ခဏာဣန္ဒြိယသမုပ္ပန္နဿ၊ မနနလက္ခဏာ၌ အစိုးရသောအားဖြင့် ကောင်းစွာဖြစ်သော၊ ဝါ၊ မနန လက္ခဏာ၌ ကောင်းစွာဖြစ်သောအစိုးရခြင်းရှိသော။ မနောဝိညာဏဿ စ၊ ၏လည်း။ (ကိစ္စံ–၌ စပ်) ဝိသယဝိစိန္တနဘာသမ္ဘုတ တာယ၊ အာရုံကို အထူးကြံစည်သောအားဖြင့် ကောင်းစွာ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်သောအာရုံကို အထူး ကြံစည်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဒနုရူပါ၊ ထိုမနနလက္ခဏာ၌ အစိုးရခြင်းအားလျော်သော။ စိန္တနာ၊ ကြံစည်ခြင်းသည်။

(ကိစ္စ၊ ကိစ္စပေတည်း။) တသ္မာ၊ ထိုသို့ ပဋ္ဌဝိညာဏ်တို့၏ အဘိနိပါတမျှ ကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်, မနောဝိညာဏ်၏ တဒနုရူပ စိန္တနာကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဘိနိပါတပွစ္စယပဋိဃဋ္ဌနာနိယံသဗလေန၊ အာရုံ၌ ရှေးရှုကျခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ထိပါးတိုက်ခိုက်ခြင်း၏ အားအစွမ်းကြောင့်။ (နိဝတ္တမာနံ ဥပ္ပါဒေတိ–၌ စပ်) ဘဝင်္ဂလက္ခဏာ၊ ဘဝင်္ဂလက္ခဏာရှိသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ စလနာဝတ္ထုံ၊ လှုပ်ရှားခြင်း၏ အခိုက်အတန့်ရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ နိဝတ္တမာနံ၊ နစ်လတ်သော်။ စိန္တနာဝိသေသဝိရဟတော၊ အထူးကြံစည်ခြင်းမှ ကင်းခြင်းကြောင့်။ အဘိနိပါတာနုဂုဏာ၊ ရှေးရှုကျခြင်းအားလျော်သော။ စိန္တနာဝသာနံ၊ ကြံစည်ခြင်း၏အဆုံးဖြစ်သော။ မနနမတ္တံ၊ သိခြင်းမျှကို၊ ဝါ၊ သိရုံမျှကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ (ဤမှနောက်၌ စာပိုဒ်ဆက်လျက်ရှိရမည်၊ ဝါကျမဆုံးသေး) [၁၈၃] ဒုတိယံ ခဏာ၊ နှစ်ခုမြောက်သော ခဏာကို။ အနတိဝတ္တမာနံ၊ မလွန်မှုရှိဖြစ်သော။ အဘိနိပါတမတ္တံ၊ အာရုံ၌ ရှေးရှုကျခြင်းမျှ ဖြစ်သော။ ဒဿနာဒိပိ၊ မြင်ခြင်းစသည်သည်လည်း၊ ဝါ၊ စက္ခုဝိညာဏ် အစရှိသော စိတ်သည်လည်း။ အတ္တာနုဂုဏာ၊ မိမိအားလျော်သော။ (စိန္တနာဒိမနနမတ္တံ–၌ စပ်) စိန္တနာမနနသမညာဝိရဟတော၊ ကြံခြင်း သိခြင်းဟူသော အမည်မှ ကင်းခြင်းကြောင့်။ ဒဿနာဒိအဘိနိပါတဝိသေသဝိစိတ္တံ၊ မြင်ခြင်းအစရှိသော အာရုံ၌ ရှေးရှုကျခြင်းဟူသော အထူးဖြင့် ဆန်းကြယ်သော။ စိတ္တဘာဝါဒိနာ၊ စိတ်အဖြစ်စသည်ဖြင့်။ သမာနံ၊ တူသော။ စိန္တနာဒိမနနမတ္တံ၊ ကြံခြင်းအစရှိသော သိခြင်းမျှကို။ (ကြံခြင်းမျှစသည်ကို–ဟု ဆိုလို၏) အညဝတ္ထုသ္မိံ၊ မိမိ၏မှီရာပသာဒဝတ္ထုမှ တပါးသော ဟဒယဝတ္ထု၌။ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထုကိစ္စေဟိ၊ ဝတ္ထုနှင့်ကိစ္စတို့ဖြင့်။ တံသဘာဂတာယ စ၊ ထိုမနောဝိညာဉ်နှင့်တူသော အဖို့ရှိသည် (သဘောတူသည်)၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ တဒုပရမောဒယတာယ စ၊ ထိုမနောဝိညာဏ်၏ပြတ်ကင်းရာဖြစ်ပေါ်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ တဒန္တာဒိတာယ စ၊ ထိုမနောဝိညာဏ်၏အဆုံးနှင့် အစ၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ မနောဝိညာဏကာယသင်္ဂဟိတာသိ၊ မနောဝိညာဏကာယဖြင့် ရေတွက်အပ်သော်လည်း၊ ဝါ၊ ရေတွက်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ မနောဓာတု၊ ကို။ (ဝုတ္တာ–၌ စပ်) မနောဒွါရနိဿိတမပဝေသဘူတာ၊ မနောဒွါရ၏ ထွက်ရာ ဝင်ရာ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ (အာဝဇ္ဇန်းသည် ထွက်ရာ, သမ္ပဋိစ္ဆိန်းသည် ဝင်ရာဖြစ်သည်)အာရမ္မဏန္တရေ၊ အာရုံတပါး၌။ ဒွါရန္တရမနသိကာရတဗ္ဗိသယသမ္ပဋိစ္ဆနဘာဝေန၊ ဒွါရတပါး၏ နှလုံးသွင်းမှု မနသိကာရ၏အဖြစ်, ထိုဒွါရတပါး၏အာရုံကို လက်ခံသော သမ္ပဋိစ္ဆိန်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋ္ဌန်ံ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏဓာတုနံ၊ တို့၏။ ယထာက္ကမံ၊ တိုင်း။ ပုရေစရာတိ စ၊ ရှေ့သွားဟူ၍ငင်း။ အနုစရာတိ စ၊ နောက်လိုက်ဟူ၍ငင်း။ ဝုတ္တာ၊ အပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ သာ အယံ၊ ထိုမနောဓာတ်ကို။ ဝိညာဏဘာဝေ၊ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ မနသော၊ မနောဝိညာဏ်မှ။ သမ္ဘူယ၊ ကောင်းစွာဖြစ်၍။ ဝိသိဋ္ဌမနနကိစ္စာဘာဝတော၊ ထူးသော သိခြင်းကိစ္စ၏ မရှိခြင်းကြောင့်ငင်း။ (မနောမတ္တာ–၏ ဟိတ်) ဓာတုဘာဝသာမညေန၊ ဓာတ်အဖြစ်ဟူသော တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ (ဓာတု–၏ ဟိတ်) မနောမတ္တာ၊ မနမျှဖြစ်သော၊ ဝါ၊ သိခြင်းမျှဖြစ်သော။ ဓာတု၊ ဓာတ်တည်း။ မနောဓာတု၊ မနောဓာတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

စ၊ မနောဝိညာဏ်မမည်သင့်ပြီလေသဟု မေးဖွယ်အချက်ကို ဆက်၍ရှင်းဦးအံ့။ ယထာဝုတ္တေနေဝ၊ လျှင်ဖြစ်သော။ ဟေတုနာ၊ ကြောင့်။ မတ္တာသဒ္ဒလောပံ၊ ၏ ကြေခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝိညာဏဋ္ဌယောဂတော၊ ဝိညာဏ၏ (အထူးသိခြင်း) အနက်နှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ မနောမတ္တံ၊ သော။ ဝိညာဏံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ဝစနတ္ထပြု၍။ အဿာ၊ ထိုမနောဓာတ်ကို။ မနောဝိညာဏကာယသင်္ဂဟောပိ၊ ကာယဖြင့်ရေတွက်ခြင်း သည်လည်း။ ယုဇ္ဇတိ ဧဝ၊ လျှင်တည်း။ ပန၊ သော်လည်း။ အညဝိညာဏေဟိ စ၊ တပါးသောဝိညာဏ်တို့မှငင်း။ ဒွါရာရမ္မဏေဟိ စ၊ (မနော) ဒွါရနှင့် (ဂင်း၏) အာရုံတို့မှငင်း။ ဝိသေသနတ္ထံ၊ အထူးပြုခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ ထူးခြားစေခြင်းငှါ။ မနောဓာတူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ မနောဝိညာဏဓာတ်ဟု အမည်ရပုံကို ဆိုအံ့၊ ဝါ၊ ဆက်။ မနောဝိညာဏဓာတူတိ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ မနောဂဟဏံ၊ မနော–သဒ္ဒါသည်။ ဝိညာဏဓာတု ဝိသေသနံ၊ ဝိညာဏဓာတု–သဒ္ဒါ၏ ဝိသေသနတည်း။ မနောဝိညာဏဂ္ဂဟဏေ၊ သဒ္ဒါသည်။ ဓာတုဝိသေသနတ္ထေ စ၊ ဓာတု–သဒ္ဒါကို အထူးပြုခြင်း အနက်ရှိလတ်မူကား။ ဝိညာဏဝိသေသနံ၊ ဝိညာဏ–သဒ္ဒါ၏ ဝိသေသနတည်း။ (တံ၊ ထိုနစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ဝိသေသနဖြစ်သော မနော–သဒ္ဒါသည်။) ဒွါရဘူတမနောဒဿနမေဝ၊ ဒွါရဖြစ်၍ ဖြစ်သောမနောကို ပြတတ်သည်သာလျှင်တည်း။ (နောက်၌ ပြလတ္တံ့သော ဝစနတ္ထ ၂–ခုကို မျှော်၍ ဤသို့ အနက်ပေးသည်။ တနည်းကား) ဒွါရဘူတမနောဒဿနမေဝ၊ သာလျှင်ဖြစ်သော။ မနောဂဟဏံ၊ သည်။ ဝိညာဏဓာတုဝိသေသနံ၊ တည်း။ မနောဝိညာဏဂ္ဂဟဏေ၊ သည်။ ဓာတုဝိသေသနတ္ထေ စ၊ အနက်ရှိလတ်မူကား။ ဝိညာဏဝိသေသနံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွါရသမညာရဟတ္တာ၊ ဒွါရဟူသော အမည်ကို ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ရထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မနောဓာတူတိ၊ ဟူ၍။ နဝုစ္စတိ၊ အပ်။ ဟိ၊ ဒွါရဟူသော အမည်ရထိုက်ပုံကို ချဲ့၍ပြဦးအံ့။ တံ၊ ထိုမနသည်၊ ဝါ၊ မနောဝိညာဏ်သည်။ မနောဒွါရန္တောဂမံ၊ မနောဒွါရ၌ အတွင်းဝင်၏။ စ၊ သို့သော်လည်း။ ဒဿနာဒိပုရေစရာနုစရံ၊ စက္ခုဝိညာဏ် စသည်တို့၏ ရှေ့သွား နောက်လိုက်သည်။ နှ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မနသော၊ စိတ်၏၊ ဝါ၊ မနောဒွါရ၏၊ ဝါ၊ မနောဒွါရမည်သော ရှေးစိတ် နောက်စိတ်၏ (သမ္ဗန္ဓီဖြစ်သော)။ ဝိညာဏဓာတု၊ ဓာတ်တည်း။ ဣတိ စ၊ ဤဝစနတ္ထကြောင့်ငင်း။ မနသော၊ စိတ်၏၊ ဝါ၊ မနောဒွါရ၏၊ ဝါ၊ ရှေးစိတ် နောက်စိတ်၏ (သမ္ဗန္ဓီဖြစ်သော)။ ဝိညာဏံ၊ တည်း။ ဣတိ စ၊ ကြောင့်ငင်း။ မနောဒွါရသမညာရဟံ၊ မနောဒွါရဟူသော အမည်ကို ရထိုက်ပေ၏။ စ၊ တနည်းကား၊ ဝါ၊ ဆက်။ တဿ၊ ထိုမနောဝိညာဏ်၏။ မနနကိစ္စံ စ၊ သိခြင်းကိစ္စသည်ငင်း။ ဝိညာဏကိစ္စဉ္စ၊ အထူးသိခြင်းကိစ္စသည်ငင်း။ သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွ ဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ထူးခြားခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မတ္တာသဒ္ဒလောပံ၊ ကို။ အန္တရေန၊ ကြဉ်၍၊ ဝါ၊ မပြုမူ၍။ မနောဝိညာဏန္တိ စ၊ ညာဏ်ဟူ၍ငင်း။ နိဒ္ဒေ၀ဘာဝဝိဘာ၀နတ္ထံ၊ ဧ၀မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ မနောဝိညာဏဓာတူတိ စ၊ ဓာတ်ဟူ၍ငင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တိဝိဓဒုက္ခတာသမာယောဂတော၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ဒုက္ခတာတို့နှင့် အမြဲယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ သလ္လမိ၀၊ ငြောင့်ကဲ့သို့ငင်း။ သူလမိ၀၊ တံကျင်းကဲ့သို့ငင်း။ ဒဠ္ဍေ၀၊ အပ်၏။ ဝေဒနာသလ္လသူလယောဂါတိ၊ ကား။ ဝေဒနာသင်္ခါတသလ္လသူလ ယောဂတော၊ ဝေဒနာဟုဆိုအပ်သော ငြောင့်တံကျင်တို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ အာတုရာ ဝိယာတိ၊ ကား။ တေန၊ ထိုဝေဒနာ ဟူသော ငြောင့်တံကျင်ဖြင့်၊ ဝါ၊ တို့နှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ အာတုရိဘူတာ၊ နာကျင်သောသူနာဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ ။ အာသာယေ၀၊ လိုလားတောင့်တခြင်းသည်သာလျှင်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ အာသာဒုက္ခံ၊ လိုလား တောင့်တခြင်းဆင်းရဲ။ ဝါ၊ ကား။ အာသာဝိယာတံ၊ အလိုအာသာ၏ ပျက်ခြင်းဟူသော။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ အာသာဒုက္ခံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ သညာ၊ သည်။ အသုဘာဒိကမ္မိ၊ မတင့်တယ်သောဝတ္ထု စသည်ကိုလည်း။ သုဘာဒိတော၊ တင့်တယ်သော ဝတ္ထု စသောအားဖြင့်။ သဠာယတနဿ၊ မှတ်သားလျက်။ အာသံ စ၊ လိုလားတောင့်တခြင်းကိုငင်း။ အာသီသိတသုဘာဒိအသိဒ္ဓိယာ၊ လိုလားတောင့်တအပ်သော သုဘ အစရှိသည်၏ မပြီးခြင်းကြောင့်။ တဿာ၊ ထိုအလိုအာသာ၏။ ဝိယာတံ စ၊ ပျက်စီးခြင်းကို ငင်း။ ဧနေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဝနမိဂေါ၊ တောသမင်သည်။ တိဏာပုရိသံ၊ မြက်ဖြင့်ပြုအပ်သော ယောကျ်ား ရုပ်ကို။ ပုရိသောတိ၊ ယောကျ်ားစစ်ဟူ၍။ ဂဏှန္တော၊ ယူသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ယူသောကြောင့်။ အယထာဘူတဿ နိမိတ္တဂ္ဂါဟကော၊ မဟုတ်မမှန်သော အာရုံနိမိတ်ကို ယူတတ်သည်မည်၏။ သညာပိ၊ သည်လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူပင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝနမိဂေါ သိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ကမ္မပစ္စယာ၊ ကံလျှင် ပြစာန်းခြင်းရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိသန္ဓိယံ ပဋိဗုဒ္ဓိပနတောတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတိဒုက္ခာနုဗန္ဓတောတိ၊ ကား။ အတ္တနာ၊ (သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဟူသော) မိမိသည်။ နိဗ္ဗတ္တိယမာနေန၊ ဖြစ်စေအပ်လတ္တံသော။ ဧတိဒုက္ခေန၊ သည်။ အနုဗန္ဓတ္တာ၊ အစဉ်လိုက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သီမူနှင့်အညီပင်) ဟိ၊ မှန်။ ဘ၀ပစ္စယာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ (သမ္ဘ၀ဓမ္မ၊ ဖြစ်သော။) ဧတိ၊ သည်။ ဧတိ ဒုက္ခံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ပဒုမံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဒိဿမာနံ၊ ထင်သော။ ခုရစက္ကံ၊ သင်ခုန်းစက်သည်။ (နာနာဝိဓုပဒ္ဒ၀ံ၊ ကို။ ဧနေတိ) ဝိယ၊ ဖြစ်စေသကဲ့သို့။ [၁၈၄] ရူပမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဣတ္ထိအာဒိဘာ၀ေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဒိဿမာနံ၊ ထင်လျက်။ နာနာဝိဓုပဒ္ဒ၀ံ၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိသော ဥပဒ္ဒ၀ေါကို။ ဧနေတိ၊ ၏။ ဝိသဘူတာ စ၊ အဆိပ်သဖွယ်ဖြစ်၍လည်း ဖြစ်ကုန် သော။ အနုပသန္တာ စ၊ မငြိမ်သက် မငြိမ်းအေးသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ (မူလဋ္ဌ၌ အသန္တာ–ဟု ရှိ၏၊ သန္တတော–၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ပြ၏) သပ္ပဋိဘယာ စ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ဘေးဘျမ်းနှင့်တကွ ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ (ခေမတော–၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ပြ၏) ရာဂါဒယော စ၊ တို့သည်ငင်း။ ဧတိအာဒယော စ၊ ဧတိ အစဉ္စပါယာသ အဆုံးရှိသော တရားတို့ သည်ငင်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ အနတ္တာ၊ အကျိုးမဲ့တို့တည်း၊ ဝါ၊ တို့မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ဤ၌ ပုဒ်မ မရှိသင့်၊ ဝါကျမဆုံးသေး) တပ္ပဋိပက္ခဘူတတ္တာ၊ ထိုအနတ္တတို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သောကြောင့်။ အသခ်ံတဓာတု၊ ကို။ အမတာ ဒိတော၊ အစရှိသောအားဖြင့်။ ဒဠ္ဍေ၀၊ ကုန်၏။

၀ဝတ္ထာနာဘာ၀ေါ၊ ဘာ၀–ဟူသည်။ ဣဒမေ၀၊ ဤအာရုံသည်သာလျှင်။ ဣမဿ၊ ဤဝိညာဏ်၏။ အာရမ္မဏံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိယမာဘာ၀ေါ၊ ကိန်းသေမြဲခြင်း၏ မရှိခြင်းတည်း။ တေန၊ ထို၀ဝတ္ထာနာဘာ၀ေါ–ဟူသောပါဠိဖြင့်။ အရည၊ မဂ္ဂဋ္ဌေ၊ တောမျောက်သည်။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ အနိ၀ါရိတော၊ မတားမြစ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဂဟိတံ၊ ကိုင်အပ်ပြီးသော။ ဧကံ၊ တခုသော။ ရုက္ခသာခံ၊ သစ်ကိုင်းကို။ မုဠ္ဆိတ္တာ၊ လွတ်၍။ အညံ၊ တပါးသော သစ်ကိုင်းကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထိုသစ်ကိုင်းကိုလည်း။ မုဠ္ဆိတ္တာ၊ လွှတ်၍။ အညံ၊ တပါးသော သစ်ကိုင်းကို။ (ဂဏှာတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤနည်းဖြင့်။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသောအရပ်၌။ အနဝဋ္ဌိတော၊ မတည်တံ့သည်ဖြစ်၍။ ပရိဗ္ဗမတိ ယထာ၊ လှည့်လည်သကဲ့သို့။ ဧ၀ံ၊ တူ။ ဂဟိတံ၊ သော။ ဧကံ၊ တခုသော။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ မုဠ္ဆိတ္တာ၊ ၍။ အညံ၊ တပါးသောအာရုံကို။ (ဂဏှာတိ၊ ၏။) တမ္ပိ၊ ထိုအာရုံကိုလည်း။ မုဠ္ဆိတ္တာ၊ ၍။ အညံ၊ ကို။ (ဂဏှာတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤနည်းဖြင့်။ အနဝဋ္ဌိတတာ စ၊ မတည်တံ့သည်၏ အဖြစ်သည်ငင်း။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ အဂ္ဂဟေတ္တာ၊ ၍။ ပ၀တ္တိတုံ၊ ၄၊။ အသမတ္တတာ စ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်ငင်း။ မဂ္ဂေ့ဌသမာနတာ၊ မျောက်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အဋ္ဌ၀ေ၀ိဒ္ဓေါပိ၊ အရိုးကို ဖောက်ထွင်း ခြင်းဖြင့် ဖောက်ထွင်းအပ်သော်လည်း၊ ဝါ၊ အရိုးကွဲအောင်ရိုက်၍ ဆုံးမအပ်သော်လည်း။ ဒမထံ၊ ယဉ်ကျေးလိမ္မာခြင်းသို့။ အနုပဂစ္ဆန္တော၊ မရောက်သော။ (မူလဋီကာ, သီမူတို့နှင့်အညီပင်) ဒုဋ္ဌဿော၊ ပျက်သောမြင်းသည်။ အဿခဋ္ဌကော်၊ မည်၏။ ယတ္ထကာမနိ၀ါတိတောတိ၊ ကား။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ဣဋ္ဌတ္ထာရမ္မဏေ၊ ၌။ နိ၀ါတိဘာ၀တော၊ ကျလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ။ နာနာ၀ေသမာရီ၊ အထူးထူးသော အသွင်ကို ဆောင်တတ်သော။ ရဂ်ဂတော၊ ပွဲသဘင်အလယ်၌တည်သော။ နဋ္ဌော၊ ကချေသည်သည်။ ရဂ်နဋ္ဌော၊ မည်၏။ (မူလဋီကာနှင့် အညီပင်)

အာယတနဓာတုနိဒ္ဒေသ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။
ဣတိ၊ ကား။ ပန္နရသမ၀ိဒ္ဓေ၀ဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၁၆–ဣန္ဒြိယသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ (၁၈၅–၁၄)

ဣန္ဒြိယဝိဘ္ဘာဂကထာဝဏ္ဏနာ

[၁၈၅] ၅၂၅။ ဗာဝီသတိတိ၊ ပုဒ်သည်။ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဣန္ဒြိယာနီတိ၊ ပုဒ်သည်။ ပရိစ္ဆိန္နမေဓနိဒဿနံ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော တရားတို့ကို ညွှန်ပြသောပုဒ်တည်း။ စက္ခုန္ဒြိယန္တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားသည်။ တေသံ၊ ထိုဣန္ဒြေတို့၏။ သရူပဒဿနံ၊ သရုပ်ကိုပြသောစကားတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုစက္ခုန္ဒြိယ–အစရှိသော ပါ၌၌။ စက္ခုဒ္ဓါရေ၊ ၌။ ဣန္ဒဋ္ဌံ၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ အစိုးရခြင်းသဘောကို။ ကာရေတိ၊ ပြုစေတတ်၏။ စက္ခုဒ္ဓါရဘာဝေ၊ အဖြစ်၌။ တံဒ္ဓါရိကေဟိ၊ ထိုဒ္ဓါရ၌ ဖြစ်သော စိတ်စေတသိက်တို့ကို။ အတ္တနော၊ ၏။ ဣန္ဒဘာဝံ၊ အစိုးရသည်၏အဖြစ်ကို။ ပရမိဿရဘာဝံ၊ အလွန်အကဲအစိုးရ သည်၏အဖြစ်ကို။ ကာရယတိ၊ ပြုစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုစက္ခုဣန္ဒြေသည်။ တေ၊ ထိုစက္ခုဒ္ဓါရ၌ဖြစ်သောစိတ်စေတသိက်တို့ကို။ ရူပဂ္ဂဟဏေ၊ အဆင်းကိုယူရာ၌။ အတ္တာနံ၊ သို့။ အနုဝတ္တေတိ၊ အစဉ်လိုက် စေတတ်၏။ တေ စ၊ ထိုစက္ခုဒ္ဓါရ၌ဖြစ်သော စိတ်စေတသိက်တို့သည်လည်း။ တံ၊ ထိုစက္ခုဣန္ဒြေသို့။ အနုဝတ္တန္တိ၊ လိုက်ကုန်၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ဣန္ဒြေတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်လျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောတဃာနဇိဝှါကာယဒ္ဓါ ရေ၊ ၌။ ဣန္ဒဋ္ဌံ၊ အဖြစ်ကို။ ကာရေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာယိန္ဒြိယံ၊ မည်၏။ ဝိဇာနနလက္ခဏေ၊ ၌။ ဣန္ဒဋ္ဌံ၊ ကို။ ကာရေ တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မနိန္ဒြိယံ၊ မည်၏။ ဣတ္ထိဘာဝလက္ခဏေ၊ ၌။ ပုရိသဘာဝလက္ခဏေ၊ ၌။ အနုပါလနလက္ခဏေ၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်း လက္ခဏာ၌။ သုခလက္ခဏေ၊ ချမ်းသာခြင်းလက္ခဏာ၌။ ဒုက္ခလက္ခဏေ၊ ဆင်းရဲခြင်းလက္ခဏာ၌။ သောမနဿလက္ခဏေ၊ ဝမ်းသာခြင်းလက္ခဏာ၌။ ဒေါမနဿလက္ခဏေ၊ နှလုံးမသာခြင်း လက္ခဏာ၌။ ဥပေက္ခာလက္ခဏေ၊ အမျှရှုခြင်း (ဝါ) လျစ်လျူရှုခြင်းလက္ခဏာ၌။ အဓိမောက္ခလက္ခဏေ၊ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်ခြင်း လက္ခဏာ၌။ ပဂ္ဂဟလက္ခဏေ၊ ရှိုးမြှောက်ခြင်းလက္ခဏာ၌။ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏေ၊ အာရုံ၌ ကပ်၍တည်ခြင်း–ထင်ခြင်းလက္ခဏာ၌။ အဝိက္ခေပလက္ခဏေ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းလက္ခဏာ၌။ ဒဿနလက္ခဏေ၊ မြင်ခြင်းလက္ခဏာ၌။ အနညာတံ၊ မသိအပ်သေးသည်ကို။ ဥတာနံ ဇေ၊ သိအပ် ပြီးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ပုန၊ တဖန်။ အာဇာနနေ၊ သိပြီးသောအပိုင်းအခြားအားဖြင့် သိခြင်း၌။ အညာတာ ဝိဘာဝေ၊ သိပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်၌။ ဣန္ဒဋ္ဌံ၊ ကို။ ကာရေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အညာတာဝိန္ဒြိယံ၊ မည်၏။

ဝိဇာနိယာတိ၊ ကား။ ဝိဇာနေယျ၊ သိရာ၏။ ဘူမိတော စာတိ(ဇတ္ထ)၊ ပါ၌၌။ စ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အဝုတ္တသမ္ဘိဏ္ဏ နတ္ထော၊ မဆိုအပ်သေးသည်ကို ပေါင်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထို စ–သဒ္ဒါဖြင့်။ တာဝတ္ဘိ၊ ထိုမျှရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သင်္ဂ ဏှာတိ၊ သိမ်းယူ၏။ တံ ပန တာဝတ္ဘိ၊ ထိုတာဝတ္ဘကိုကား။ ပရတော၊ နောက်၌။ ဝဏ္ဏယိဿာမ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်အံ့။ အသမ္ဘသနပ ဂါနမ္ပိ၊ သုံးသပ်ခြင်းသို့ မရောက်သော ဣန္ဒြေတို့၏လည်း၊ ဝါ၊ မသုံးသပ်ထိုက်သော ဣန္ဒြေတို့၏လည်း။ အတ္ထိဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤဣန္ဒြေတို့၌။ ဒဋ္ဌဗ္ဗတာ၊ ရှုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ နဂဟိတာ၊ အပ်။

ပုဗ္ဗဘာဂေတိ၊ ကား။ အရိယမဂ္ဂတော၊ မှ။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ အနညာတန္တိ၊ ကား။ နဲ အညာတံ၊ မသိအပ်သေးသည်ကို။ နဲ အဓိဂတံ၊ မရအပ်သေးသည်ကို။ ။ တေသဃ၊ ဤတရားအား။ နိစ္စတာယ၊ မြဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မတံဘဂေါ်၊ သေခြင်း ပျက်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ပျက်ခြင်းဟူသောသေခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝါ၊ ကား။ ဇေတသ္မိ၊ ဤတရားကို။ အဓိဂတေ၊ သိအပ်– ရအပ်သည်ရှိသော်။ မရဏံ၊ သည်။ နဲ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အမတံ၊ မည်၏။ ပဒ္ဓိတဗ္ဗတော၊ ရောက်အပ်–ရောက်ထိုက်သည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဒဋ္ဌာ၊ ပဒလည်း မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အမတပဒံ၊ ပဒမည်သော၊ ဝါ၊ သေခြင်းကင်း၍ ရောက်ထိုက် သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ဇဝံ ပဋိပန္နဿ ဥပ္ပဇ္ဇနတောတိ ဇေတေန၊ ပါ၌ဖြင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂဝသေန၊ ရှေးအဖို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဇေတံ ဣန္ဒြေ ယံ၊ ကို။ ဇဝံ၊ ဤသို့ အနညာတညဿာမိတိဇ္ဇေန္ဟုရှု၍။ ဝေါဟာရိယတိ၊ ခေါ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အာဇာနန တောတိ၊ ကား။ ပဌမမဂ္ဂေန၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည်။ ဒိဋ္ဌမရိယာဒံ၊ မြင်အပ်ပြီးသော အပိုင်းအခြားကို။ အနတိက္ကမိတ္တာဝ၊ မကျော်လွန်မူ၍သာလျှင်။ ဇာနနတော၊ ကြောင့်။ ။ ယေန၊ အကြင်အရဟတ္တဖိုလ်ပညာဟူသောတရားဖြင့်။ တံသမဏ်ဂိပုဂ္ဂလော၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ပညာနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (အညာတာဝီ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ တံသမ္ဗယုတ္တဓမ္မာ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ပညာနှင့်ယှဉ်သော တရားတို့သည်။ အညာတာဝီနော၊ မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ ထိုအရဟတ္တ ဖိုလ်ပညာဟူသော တရားသည်။ အညာတာဝိဘာဝေါ၊ မည်၏။ (တနည်း) အညာတာဝိဘာဝေါ၊ သိပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ သိပြီးသောတရားတို့၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော။ သော။ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ပညာဟူသော တရားသည်။ ပရိနိဋ္ဌိတဇာနနကိစ္စခီဏာ–သဝဿဘာဝဘူတော၊ လုံးဝပြီးပြီးသော သိခြင်းကိစ္စရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ သဘောဖြစ်၍ဖြစ် သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပ္ပတ္တိတော၊ ကြောင့်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ–ဟုရှိလျှင် စာစပ်ရန် ချောမောအ၏) ခီဏာသဝဿ ဥပ္ပဇ္ဇနတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

လိင်္ဂေတိ ဂမေတိ ဥပေတိ၊ သိစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လိင်္ဂံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဇေတေန၊ ဤတရားသဘော ဖြင့်။ လိင်္ဂီယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လိင်္ဂံ၊ မည်၏။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ လိင်္ဂေတိ၊ သိစေသနည်း။ ကိံ ဝါ၊ အဘယ်ကိုမူ လည်း။ လိင်္ဂီယတိ၊ သိအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ ဣဒံ၊ ဣန္ဒမည်သောကံကို။ (လိင်္ဂေတိ၊ သိစေတတ်၏။)

ဣန္ဒြော ဝါ၊ ဣန္ဒြမည်သော ကံကိုမူလည်း။ (လိင်္ဂဟိယတိ၊ သိအပ်၏။) ဣန္ဒြသ၊ ဣန္ဒြမည်သောကံကို။ လိင်္ဂ၊ သိစေတတ်သည်တည်း၊ ဝါ၊ သိကြောင်းတည်း။ ဣန္ဒြလိင်္ဂ၊ ဣန္ဒြမည်သော ကံကို သိစေတတ်သည်၊ ဝါ၊ သိကြောင်း။ ဣန္ဒြလိင်္ဂသ၊ ဣန္ဒြမည်သော ကံကို သိစေတတ်သည်၏၊ ဝါ၊ သိကြောင်း၏။ အတ္ထော၊ သဘောသည်။ တံသဘာဝေါ၊ ထိုဣန္ဒြမည်သော ကံကို သိစေတတ်သော သဘောသည်၊ ဝါ၊ သိကြောင်းသဘောသည်။ ဣန္ဒြလိင်္ဂတ္ထော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဣန္ဒြလိင်္ဂမေဝ၊ ဣန္ဒြလိင်္ဂသည်သာလျှင်။ [၁၈၆] ဣန္ဒြိယသဒ္ဒသ၊ ၏။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣတိ။ ကြောင့်။ ဣန္ဒြလိင်္ဂတ္ထော၊ မည်၏။ သဒ္ဒိတံ၊ စီရင်အပ်၏။ ဥပ္ပါဒိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သိဋ္ဌံ၊ သိဋ္ဌမည်၏။ ဣန္ဒေန၊ ဣန္ဒြမည်သောကံသည်။ သိဋ္ဌံ၊ စီရင်အပ်၏။ ဣန္ဒြသိဋ္ဌံ၊ ဣန္ဒြမည်သောကံသည် စီရင်အပ်၏။ ဇဋ္ဌံ သေဝိတံ၊ မှီဝဲအပ်၏။ ကမ္မသခ်ါတသ၊ ကံဟုဆိုအပ်သော။ ဣန္ဒြသ၊ ကို။ လိင်္ဂါနိ၊ သိစေတတ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ သိကြောင်းဖြစ်ကုန်၏။ တေန စ၊ ထိုဣန္ဒြမည်သော ကံသည်လည်း။ သိဋ္ဌာနိ၊ စီရင်အပ်ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤနစ်ပါးသော ဝစနတ္ထဖြင့်။ ကမ္မဇာနေ၀၊ ကမ္မဇေဣန္ဒြေတို့ကို သာလျှင်။ ယောဇေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ အညာနိ၊ တပါးသော ဣန္ဒြေတို့ကို။ နု (ယောဇေတဗ္ဗာနိ)၊ ကုန်။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ တေ စ အတ္ထာ၊ ထိုဣန္ဒြလိင်္ဂအနက် ဣန္ဒြသိဋ္ဌအနက်တို့ကိုလည်း။ ကမ္မေ ဇေ၀၊ ကံ၌သာလျှင်။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတရေ စ၊ ဤမှတပါးသော သုံးခုသော အနက်တို့ကို ကား။ ဘဝ၀တိ ဇေ၀၊ ၌သာလျှင်။ (ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယထာယောဂန္တိ၊ ဟူ၍၊ အာဟ၊ ၏။ တေနာတိ၊ ကား။ ဘဝ၀တော စ၊ ၏ဌင်း။ ကမ္မသ စ၊ ၏ဌင်း။ ဣန္ဒတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဇတ္ထာတိ၊ ကား။ ဇေတေသု ဣန္ဒြိယေသု၊ တို့တွင်။ ။ ဥလ္လိင်္ဂေန္တိ ဥပေန္တိ၊ သိစေတတ်ကုန်၏။ ပကာသေန္တိ၊ ပြတတ်ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဖလသမ္ဘတ္တိ၀ိပတ္တိဟိ၊ အကျိုး၏ ပြည့်စုံခြင်း မပြည့်စုံခြင်းတို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ အကျိုး၏ကောင်းခြင်း မကောင်းခြင်းတို့ဖြင့်။ ကာရဏသမ္ဘတ္တိ၀ိပတ္တိအဝေါဝေတော၊ အကြောင်း၏ပြည့်စုံခြင်း မပြည့်စုံခြင်း (ဝါ) အကြောင်း၏ကောင်းခြင်း မကောင်းခြင်းကို သိစေခြင်းကြောင့်တည်း။ သော တံ နိမိတ္တံ အာသေ၀တိတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ဂေါစရကရဏမှိ၊ အာရုံပြုခြင်းကိုလည်း။ အာသေ၀နာ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာနိစိ ဂေါစရာသေ၀နာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသောဣန္ဒြေတို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ဂေါစရိကာဘဗ္ဗတ္တေါ၊ အာရုံပြုအပ်သည်၏အဖြစ် ရှိကြားသော်လည်း။ ကာနိစိတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနံ၊ ဆိုခြင်းသည်။ အ၀ိပသိတဗ္ဗာနံ၊ ဝိပဿနာမရှုအပ်သောတရားတို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ဗဟုလံ၊ များစွာ၊ ဝါ၊ များသောအားဖြင့်။ မနသိကရဏေန၊ နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်။ အနာသေ၀နီယတ္တာ၊ မမှီဝဲအပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တေသု၊ ထိုတရားတို့၌။ ပစ္စ၀ေက္ခဏမတ္တမေ၀၊ ပြန်လှည့်၍ဆင်ခြင်ခြင်းမျှသည် သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ တသ တံ မဂ္ဂံ အာသေ၀တောတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ဘာ၀နာ၊ ဖြစ်ပွါးစေခြင်းကို။ အာသေ၀နာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘာ၀ေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓါဒီနိ၊ သဒ္ဓါအစရှိသော ဣန္ဒြေတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကာနိစိ ဘာ၀နာသေ၀နာယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အာ၀ိပစ္စံ၊ အစိုးရသည်၏အဖြစ်ဟူသည်။ ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာ၀ေါ၊ ပစ္စည်း၏ အဖြစ်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာ၀ေ၊ အဖြစ်သည်။ အသတိပိ၊ သော်လည်း။ ဣတ္ထိပုရိသိန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ (အနု၀တ္တနီယဘာ၀ေါ, အာ၀ိပစ္စံ–တို့၌ စပ်) အတ္တနော အတ္တနော၊ ၏။ ပစ္စယ၀သေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ၀ဝတ္တမာနေဟိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ (လိင်္ဂါဒီဟိ–၌ စပ်၊ ရှိရင်းပါ၌အတိုင်း အနက်ပေးက ၀ဝတ္တမာနေ၊ ဖြစ်သော–ဟုပေး၊ သန္တာနေ–၌ စပ်) တံသဟိတသန္တာနေ၊ ထိုဣတ္ထိန္ဒြေ ပုရိသိန္ဒြေတို့နှင့်တကွ ဖြစ်သောသန္တာန်၌။ အညာကာရေန၊ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အ၀ဝတ္တမာနေဟိ၊ မဖြစ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မဖြစ်ကုန်သော။ လိင်္ဂါဒီဟိ၊ သဏ္ဌာန် အစရှိသည်တို့သည်။ အနု၀တ္တနီယဘာ၀ေါ၊ အစဉ်လိုက်အပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ အာ၀ိပစ္စံ၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ၊ ဤအာ၀ိပစ္စအနက်၌။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ အစိုးရကုန်၏။ ပရမိဿရိယံ၊ အလွန်အကဲ အစိုးရခြင်းကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ မည်ကုန်၏။ စက္ခာဒီသု၊ တို့၌။ ဒဿိတေနနယေန၊ နည်းဖြင့်။ အညေသံ၊ ကုန်သော။ ဇီ၀ိတာဒီနံ စ၊ တို့၏လည်း။ တဒနု၀တ္တိသု၊ ထိုဇီ၀ိတစသည်သို့ အစဉ်လိုက်သော တရားတို့၌။ အာ၀ိပစ္စံ၊ ကို။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

အမောဟောယေ၀၊ သည်သာလျှင်တည်း။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နု၊ မဟုတ်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသ၊ ထိုအမောဟ၏။ သခ်ါရက္ခန္ဓကထာယံ၊ ၌။ ဝိဘာ၀ိတာနိ၊ ပြအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော။ လက္ခဏာဒီနိ၊ တို့ကို။ တေသဏ္ဌ၊ ထိုလေးပါးသောဣန္ဒြေတို့၏လည်း။ (လက္ခဏာဒီနိ၊ တို့ဟူ၍။) ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အ၀ိပ္ပါယော၊ တည်း။ သေသာနိ၊ ကြွင်းသောဣန္ဒြေတို့သည်။ တတ္ထ ခန္ဓနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ လက္ခဏာဒီဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သရူပေနေ၀၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ အာဂတာနိ၊ ကုန်၏။

၅၂၆။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အရိယဘူမိ၀ဋ္ဋလာဘော၊ အရိယာဘုံကို ရခြင်းသည်။ ဘဂ၀တော၊ ၏။ ဒေသနာယ၊ ၏။ သာဓာရဏာ၊ ဆက်ဆံသည်လည်းဖြစ်သော။ ပဓာနာ၊ ပြဓာန်းသည်လည်းဖြစ်သော။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အ၀ဗ္ဗတ္တ၀မ္မေ ပရိညာယာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အညေသမ္ပိ၊ စက္ခု စသည်တို့မှ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေစသော ဣန္ဒြေတို့၏။ အတ္တဘာ၀ပရိယာပန္နတာယ၊ အတ္တဘောဌ် အကျုံး၀င်သည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ အတ္တဘာ၀ပညာပနာယ၊ အတ္တဘောကို ပညတ်ခြင်း၏။ မူလဘာ၀တော၊ အရင်းခံ၏အဖြစ်ကြောင့်။ စက္ခာဒီနံ၊ တို့၏။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွသော။ အတ္တဘာ၀ပရိယာပန္နတာ၊ အတ္တဘောဌ် အကျုံး၀င်သည်၏အဖြစ်သည်။ (သိမူနှင့်အညီ၀င်) (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တဘာ၀ပရိယာပန္နာနိ စက္ခုဣန္ဒြိယာဒီနိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဘိဓမ္မဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဣတ္ထိပုရိသိန္ဒြိယာနန္တရံ၊ တို့၏အခြားမဲ့၌။ ဇီ၀တိန္ဒြိယဒေသနာဣဟ၊ ဇီ၀တိန္ဒြေကို ဟောခြင်း၏အစဉ်ကို။

[၁၈၇] ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓေဝိ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌လည်း။ တတော ဇီဝိတိန္ဒြိယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကား သည်။ ဣန္ဒြိယယမကဒေသနာယ၊ နှင့်။ သမေတိ၊ ညီ၏။ ဣန္ဒြိယဝိဘင်ေ ပန၊ ၌ကား။ မနိန္ဒြိယာနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဇီဝိတိန္ဒြေကို။ ပုရိမပဒ္ဓိမာနံ၊ ရှေ့နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ အဗ္ဗေတ္တိကဗာဟိရာနံ၊ ဗာဟိရဣန္ဒြေ တို့ကို။ အနုပါလကဘာဝဒီပနတ္ထံ၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ တေသံ၊ ထိုအဗ္ဗေတ္တိကဗာဟိရ ဣန္ဒြေတို့၏။ မဗ္ဗေ၊ အလယ်၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အလုံးစုံသော။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားခြင်း သဘောဟူသော ဝေဒနာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ၊ ထိုဝေဒနာသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခချည်းသာတည်း။ ယာဝ စ၊ အကြင်မျှလောက်လည်း။ ဒုဝိဓတ္တာဘာဝါနုပါလကဿ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသော အတ္တဘောကို စောင့်ရှောက်တတ်သော။ ဇီဝိတိန္ဒြိ ယဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ ဒုက္ခဘူတာနံ၊ ဒုက္ခဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေသံ ဝေဒယိတာ နံ၊ ဤခံစားခြင်းသဘော ဝေဒနာတို့၏။ အနိဝတ္တိ၊ မဆုတ်နစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဥပနတ္ထံ၊ သိစေခြင်း အကျိုးငှါ။ (တတော၊ ၌။ သုခိန္ဒြိယာဒီနိ၊ တို့ကို။ ဒေသိတာနိ၊ ကုန်၏။) တေန စ၊ ထိုစကားရပ်ဖြင့်လည်း။ စက္ခာဒီနံ၊ တို့၏။ ဒုက္ခာနုဗန္ဓတာယ၊ ဒုက္ခသည် အစဉ်လိုက်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိညေယျတံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဥပေ တိ၊ သိစေ၏။ ပဋိပတ္တိဒဿနတ္ထန္တိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ ရှေ့အဖို့ဖြစ်သော အကျင့်ပဋိပတ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ တသေဝါတိ၊ ကား။ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယသေဝ၊ ၏သာလျှင်။ (တဿ–၏ အစွဲကို ပြသည်) တတော အနန္တရံ ဘာဝေတဗ္ဗတ္တာတိ၊ စကားကို။ ဘာဝနာမဂ္ဂသံယုတ္တံ၊ ဘာဝနာမည်သော အထက်မဂ်သုံးပါးနှင့်ယှဉ်သော။ အညိန္ဒြိယံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဘာဝနာ၊ ဘာဝနာမည်သော အထက်မဂ်သုံးပါးသည်။ ဒဿနာနန္တရာ၊ ဒဿနမည်သော သောတာပတ္တိမဂ်၏ အခြားမဲ့၌ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။

ဘေဒေါတိ၊ ကား။ ဣဓ၊ ဤဣန္ဒြိယဝိတ္ထာရကထာ၌။ သဘာဝတော၊ အားဖြင့်။ ဘေဒေါ၊ အကွဲအပြားကို။ အဓိပ္ပေ တော၊ အပ်၏။ ဘူမိပုဂ္ဂလာဒိဝသေန၊ အားဖြင့်။ (ဘေဒေါ၊ ကို။) နှ (အဓိပ္ပေတော)၊ အလိုမရှိအပ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သေသာနံ အဘေဒေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ စောဒနာဦးအုံ့။ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ အနုပါလနလက္ခဏံ၊ လက္ခဏာသည်။ သဘာဝေါ၊ သဘောတည်း။ တေန၊ ထိုအနုပါလနလက္ခဏာဖြင့်။ ဒုဝိဓဿပိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အဿ၊ ထိုဇီဝိတိန္ဒြေ ၏။ အဘေဒေါ၊ သည်။ (ဟောတိ) နနု၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာငြားအုံ့။ ဧတံ၊ ဤစကားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တဿ၊ ထိုဇီဝိတိန္ဒြေ၏။ ရူပါရူပသဘာဝကတော၊ ရုပ်သဘော နာမ်သဘောသည် ပြုအပ်သော။ ဘေဒေါ၊ ကို။ ဂဟိတော၊ အပ်၏။ ဧဝံ၊ တူ။ သေသာနံ၊ ကြွင်းသောဣန္ဒြေတို့၏။ ကောစိ၊ သော။ ဘေဒေါ၊ သည်။ နှ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုကြွင်းသော ဣန္ဒြေတို့၏။ အဘေဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘေဒါဘာဝေါ၊ ကွဲပြားခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ စ၊ စောဒနာဦးအုံ့။ ဣတ္ထာ၊ ဤကြွင်းသောဣန္ဒြေတို့၌။ ဝေဒနာ စ၊ ကိုဌင်း။ ပညာ စ၊ ကိုဌင်း။ ဘိန္နိတ္တာ၊ ခွဲခြမ်း၍။ ဝုတ္တာ နနု၊ ဟောအပ်သည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ အုံ့။ နှ၊ မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယထာ ဒေသိတေသု၊ အကြင်ဟောအပ်ကုန်ပြီးသော၊ ဝါ၊ ဟောအပ်ပြီးတိုင်းကုန်သော။ ဗာဝီသတိယာ၊ သော။ ဣန္ဒြိယေသု၊ တို့၌။ ဘေဒါဘေဒဿ၊ ၏။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

၅၂၇။ စက္ခုန္ဒြိယာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ (ကိစ္စန္တိ–၌ ပဓာနအားဖြင့် စပ်) ပုရေဘောဒါဒိပစ္စယဘာဝေ၊ အစရှိသော ပစ္စည်း၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ သာဓေတဗ္ဗမေဝ ကိစ္စံ၊ ပြီးစီးအပ်သော ကိစ္စကိုသာလျှင်။ ကိစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တဿ၊ ထိုဣန္ဒြိယပစ္စည်းအဖြစ်၏။ အနညသာဓာရဏတ္တာ စ၊ ဣန္ဒြေတို့မှတပါးသော တရားတို့နှင့် မဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဣန္ဒြိယ ကထာယ၊ ၏။ အဓိကတတ္တာ စ၊ စွဲမြဲ အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ စပ်ယှဉ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ အရာ၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ အတ္တနော၊ ၏ ။ တိက္ခမန္ဒာဒိအာကာရော၊ ထက်သည် နုံ့သည် စသော အခြင်းအရာသည်။ အတ္တာကာရော၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုအတ္တာ ကာရသို့။ အနုဝတ္တာပနံ၊ အစဉ်လိုက်စေခြင်းသည်။ အတ္တာကာရာနုဝတ္တာပနံ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တိက္ခမန္ဒာဒိသခ်ါတ အတ္တာကာရာနုဝတ္တာပနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ တိက္ခမန္ဒာဒိသခ်ါတဿ စ၊ စသည်ဟုဆိုအပ်သော အခြင်း အရာသို့ရင်း။ အတ္တာကာရဿ စ၊ မိမိ၏အခြင်းအရာသို့ရင်း။ အနုဝတ္တာပနံ၊ သည်။ တိက္ခ။ပ။ဝတ္တာပနံ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဣတ္ထ၊ ဤဒုတိယဝိကပ်အနက်၌။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ အတ္တာကာရဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ ရူပါဝဘာသနာဒိကဿ၊ ရူပါရုံတို့ကို ထင်လင်းစေခြင်းစသည်ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ စက္ခုန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ရူပါဘိဟနနယောဂျတာသခ်ါတော၊ ရူပါရုံတို့၏ ထိပါးတိုက်ခိုက်ခြင်းငှါ လျောက်ပတ်သည်၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ရူပါဝဘာသနသာမတ္ထိယေ၊ ရူပါရုံတို့ကို ထင်လင်းစေခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ ထင်လင်းစေနိုင်သော အစွမ်းသတ္တိသည်။ အသတိ၊ သော်။ ကဒါစိပိ၊ မျှ၌ သော်လည်း။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဒဿနကိစ္စံ၊ သည်။ နှ သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်–မဖြစ်နိုင်။ သောတိန္ဒြိယာဒီသုပိ၊ စသည်တို့ ၌လည်း။ ဧသ နယော၊ ပင်တည်း။ ပုဗ္ဗဂ်မဘာဝေန၊ ရှေ့သွား၏အဖြစ်ဖြင့်။ မနိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဝသဝတ္တာပနံ၊ အလိုခံ ဖြစ်စေ ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အလိုသို့လိုက်စေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အညေသံ၊ တပါးသော ဣန္ဒြေတို့၏။ (ပုဗ္ဗဂ်မဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဝသဝတ္တာပနံ၊ သည်။) နှ၊ မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ တံသမ္ဘယုတ္တာနိ၊ ထိုမနိန္ဒြေနှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိပိ၊ ဇီဝိတ သုခ အစရှိသော ဣန္ဒြေတို့သည်လည်း။ တဗ္ဘသေနေဝ၊ ထိုမနိန္ဒြေ၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ (တဗ္ဘသာနေဝ–ဟူသော သီ–သျှာမူ အရအားဖြင့်–ထိုမနိန္ဒြေ၏ အလိုရှိကုန်သည်သာလျှင်–ဟု အနက်ပေး) ဟုတ္တာ၊ ကုန်၍။ အတ္တနော အတ္တနော၊ ၏။ ဣန္ဒြိယ

ကိစ္စ၊ ကို။ သာခေါ့ဆို၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုသမ္မယုတ်ဣန္ဒြေတို့၏။) စေတသိကဘာဝတော၊ စေတသိက်တို့၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေသံ၊ ထိုသမ္မယုတ်ဣန္ဒြေတို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ မနိန္ဒြိယံ၊ သည်။ နေ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ [၁၈၈] ဟိ၊ မှန်။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့သော အခြင်းအရာသည်။ အသေ၊ ထိုမနိန္ဒြေ၏။ ပုဗ္ဗင်္ဂမတာ၊ ရှေ့သွားဟု၏ အဖြစ်တည်း။ စ၊ ဆက်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဝါကျတို့၌၊ ဝါ၊ အလုံးစုံသောဣန္ဒြေတို့၏ ကိစ္စတို့၌။ (ဣတ္ထိန္ဒြေပုရိသိန္ဒြေတို့မှ ကြွင်းသော ဣန္ဒြေတို့ကို သာ ယူအပ်၏) ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာဝေန သာဓေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူသော။ အဓိကာရော၊ လိုက်၍ယှဉ်စပ်အပ်သော ပါဠိသည်။ အနုဝတ္တတိ၊ အစဉ်လိုက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အနုပ္ပါဒနေ စ၊ ဣတ္ထိလိင်စသည်တို့ကို မဖြစ်စေခြင်းသည်ရင်း။ အနုပတ္ထမ္ဘနေ စ၊ မထောက်ပံ့ခြင်းသည်ရင်း။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ တပ္ပစ္စယာနံ၊ ထိုဣတ္ထိလိင် စသည်တို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကံ စသည်တို့၏။ တပ္ပဝတ္ထုနေ၊ ထိုဣတ္ထိလိင် စသည်ကို ဖြစ်စေရာ၌။ နိမိတ္တဘာဝေါ၊ အကြောင်းနိမိတ်၏ အဖြစ်သည်။ အနုဝိဓာနံ၊ လျော်စွာ စီရင်ခြင်းမည်၏။

ဆာဒေတွာ၊ ဖုံးလွှမ်း၍။ ဖရိတွာ၊ ပျံ့နှံ့၍။ ဥပဂ္ဂမာနာ၊ သော။ သုခဒုက္ခဝေဒနာ၊ သည်။ သဟဇာတမမ္မေ၊ တို့ကို။ အဘိဘဝိတွာ အဓွေါတ္ထရိတွာ၊ လွှမ်းမိုး၍။ သယမေဝ၊ မိမိကိုယ်တိုင်သည်သာလျှင်။ ပါကဋာ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဟဇာတမမ္မာ စ၊ တို့သည်လည်း။ တဿာ၊ ထိုသုခဒုက္ခဝေဒနာ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သုခဒုက္ခဘာဝပတ္တာ ဝိယ၊ သုခအဖြစ် ဒုက္ခအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယထာသကံ သြဠာရိကာကာရာနုပါပနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အသန္တသပိ၊ မငြိမ်သက်ငြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ မငြိမ်သက်သည်လည်းဖြစ်သော။ အပ္ပဏီတသပိ၊ မမွန်မြတ်ငြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ မမွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ အကုသလတဿိပါကာဒိသမ္ဘယုတ္တသ၊ အကုသိုလ် ထိုအကုသိုလ်၏ အကျိုးဝိပါက်စသည်တို့နှင့်ယှဉ်သော ဥပေက္ခိန္ဒြေ၏။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ မဗ္ဗေတ္တာကာရာနုပါပနံ၊ အလယ်အလတ်သဘောရှိသော အခြင်းအရာသို့ ရောက်စေခြင်းကို။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ သမာနဇာတိယေတိ၊ တူသောဇာတ်ရှိကုန်သော။ သုခဒုက္ခေ ဟိ၊ တို့ထက်။ သန္တပဏီတာကာရာနုပါပနံ၊ သန္တပဏီတဖြစ်သော အခြင်းအရာသို့ ရောက်စေခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပဠိပက္ခာဘိဘဝနန္တိ၊ ကား။ အဿဒ္ဓိယာဒိပဠိပက္ခာဘိဘဝနံ၊ အဿဒ္ဓိယအစရှိသော ဆန့်ကျင်ဖက်တို့ကို လွှမ်းမိုးခြင်းသည်။ ပသန္နာကာရာဒီတိ၊ ကား။ ပသန္နပဂ္ဂဟိတဥပဋ္ဌိတသမာဟိတဒဿနာကာရာနုပါပနံ၊ ကြည်လင်သောအခြင်းအရာ ချီးမြှောက်အပ်သော အခြင်းအရာ ထင်သောအခြင်းအရာ တည်ကြည်သောအခြင်းအရာ မြင်သောအခြင်းအရာတို့သို့ ရောက်စေခြင်းသည်။ ယထာ ဣမံ၊ တိုင်း။ သဒ္ဓါဒီနံ၊ တို့၏။ (ကိစ္စံ၊ ကိစ္စတည်း။) ဗျာပါဒါဒီတိ (ဇတ္ထ)၊ ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဥဒ္ဓမ္မာဂိယသံယောဇနာနိ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ စ၊ အဋ္ဌကထာ၌မေးဖွယ်အချက်ကို ဆက်၍ရင်းအံ့။ မဂ္ဂသမ္ဘယုတ္တသေဝ၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အညိန္ဒြိယသ၊ ၏။ ကိစ္စံ၊ ကို။ ဒဿိတံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တေနေဝ၊ ထိုပါ၌ဖြင့်သာလျှင်။ ဖလသမ္ဘယုတ္တသ၊ ဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော ဣန္ဒြေ၏။ တံတံသံယောဇနေပဠိပ္ပသဒ္ဓိပဟာနကိစ္စတာ၊ ထိုထိုသံယောဇဉ်တို့ကို တဖန် ငြိမ်းစေသော အားဖြင့် ပယ်ခြင်းကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ အဖြစ်သည်။ ဒဿိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ကတသဗ္ဗကိစ္စသ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အလုံးစုံသော ကိစ္စရှိသော၊ ဝါ၊ အလုံးစုံသော ကိစ္စတို့ကို ပြုပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ အညာတာ ဝိန္ဒြိယံ၊သည်။ အညသ၊ သော။ ကာတဗ္ဗကိစ္စသ၊ ပြုအပ်သောကိစ္စ၏။ အဘာဝေါ၊ ကြောင့်။ အမတာဘိမုခမေဝ စ။ အမတသို့ ရှေးရှုသည်သာလျှင်ရင်း။ တဗ္ဘာဝပစ္စယော ဇေ စ၊ ထိုအမတာဘိမုခဘာဝ၏ အကြောင်းသည်သာလျှင်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရာနိ ဝိယ၊ ဤမှတပါးသော ပညိန္ဒြေတို့ကဲ့သို့။ ကိစ္စန္တရပသုတံ၊ ကိစ္စတပါး၌ လေ့ကျက်သည်။ နေ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ တေန၊ ကြောင့်။ အမတာဘိမုခဘာဝပစ္စယတာ စာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၅၂၈။ ဘူမိတော၊ အားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ သည်။ ဥတ္တာနတ္ထော ဇေ၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော အနက်ရှိသည် သာလျှင်တည်း။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ (ဌတွာကောစိ စောဒနံ)အာဟ၊ ၏။ ကသ္မာ ပန၊ ကြောင့်။ ဇတ္ထကေနေ၊ ဤ ၂၂–ပါးမျှဖြင့်သာလျှင်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သနည်း။ ဇောနိ ဇေ စ၊ ဤစကျွန်ဣန္ဒြေ စသည်တို့ကိုသာလျှင်လည်း။ (စ–ကား ဝါကျသမုစ္စည်း) ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ အာဓိပစ္စဌဝေန၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘော၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ အာဓိပစ္စံ နာမ၊ မည်သည်။ ဣသရိယံ၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇေတံ၊ ဤအနက်ကို။ ဝုတ္တမေဝ၊ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၁၂၃–၌ အပိစ အာဓိပစ္စသခ်ါတေန ဣသရိယဋ္ဌေနာပိ ဟူသောစကားဖြင့်) ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ တယိဒံ အာဓိပစ္စံ၊ ထိုအစိုးရသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္တနော အတ္တနော၊ ၏။ ကိစ္စေ စ၊ ၌ရင်း။ ဖလေ စ၊ ၌ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အညေသမ္ပိ၊ ဤ ၂၂–ပါးမှ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သဘာဝမမ္မာနံ၊ တို့၏။ (အာဓိပစ္စံ၊ ကို။) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နေ လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်သနည်း။ ဟိ၊ မေးသင့် စောဒနာသင့်စွ။ ပစ္စယုပ္ပန္နာ၊ ပွန်တရားတို့သည်။ ပစ္စယာဓိနဝုတ္တိကာ၊ အကြောင်းပစ္စည်းနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖလဟေတုဓမ္မေသု၊ အကြောင်းတရား အကျိုးတရားတို့၌။ အနုဝတ္တနာနုဝတ္တနီယတာ၊ အစဉ်လိုက်တတ်သည်၏ အဖြစ်နှင့် အစဉ်လိုက်အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာသည်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤသို့စောဒနာငြားအံ့။ ဇေတံ၊ ဤစကားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ တထာပိ၊ ထိုသို့မှန်သော်လည်း။ တေသံ၊ ထို ၂၂–ပါးသောတရားတို့၏။ ဝိသေသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသေး၏။ သွာယံ (ဝိသေသော)၊ ထိုအထူးကို။ "စက္ခုဝိညာဏာဒိပ္ပဝတ္တိယဉ္စိ စက္ခာဒီနံ သိဒ္ဓမာဓိပစ္စ"န္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဒဿိတောယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ အပိစ၊ တနည်းလည်း။ ခန္ဓပဉ္စကေ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း၌။ ယာယံ သတ္တပညတ္တိ၊ အကြင်သတ္တဝါဟု ပညတ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အကြင်သတ္တဝါ ဟူသော အမည်ပညတ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တဿာ၊ ထိုပညတ်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ ထိုပညတ်၏။

ဝိသေသနိဿယော၊ ထူးသောမှီရာကား။ ဆ၊ ကုန်သော။ အဒ္ဓေတ္တိကာနိ အာယတနာနိ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာဝ၊ စွာ။ တာနိ၊ ထိုအာယတနတို့ကို။ အာဓိပစ္စတ္တံ၊ အစိုးရသည်၏အဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ စက္ခုန္ဒြိယံ။ပ။ မနိန္ဒြိယန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဒိတော၊ အစ၌၊ ဝါ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ သွာယံ အတ္တဘာဝေါ၊ သည်။ ဣမေသံ၊ ဤတရားတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ "ဣတ္ထိ ပုရိသော"တိ၊ ဟူသော။ သမည်၊ အမည်ကို။ လဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ [၁၈၉] ဒဿနတ္ထံ၊ ၄၊။ (အာဓိပစ္စတ္တံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ နောက်၌လည်း နည်းတူလိုက်) ဘာဝဒ္ဒယံ၊ ဘာဝရုပ်ဣန္ဒြေ ၂–ပါးကို။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) တယိမေ–တေ ဣမေ ဥပါဒိန္နဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ယေန ဓမ္မေန၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ မပြတ်ဖြစ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဥပါဒိန္နတရားတို့၏။ ဌိတိဟေတု၊ တည်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော။ သော ဓမ္မော၊ ထိုတရားသည်။ အယံ၊ ဤဇီဝိတပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၄၊။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) သတ္တာသည်တော၊ သတ္တာဝါဟု မှတ်သိအပ်သော။ သွာယံ ဓမ္မပုဗ္ဗော၊ ထိုတရားအစု အပုံသည်။ ပဗန္ဓဝသေန၊ အစဉ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနော၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဣမာဟိ ဝေဒနာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သံကိလိဿတိ၊ ညစ်နွမ်း၏။ (တနည်း) သွာယံ ဓမ္မပုဗ္ဗော၊ ကို။ ပဗန္ဓဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနော၊ သော်။ ဣမာဟိ ဝေဒနာဟိ၊ တို့သည်။ သံကိလိဿတိ၊ နှိပ်စက်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၄၊။ ဝေဒနာပဗ္ဗကံ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ (ဝုတ္တံ–၌ စပ်) ဝါ၊ ထိုဝေဒနာတို့မှ။ ဝိသုဒ္ဓိကာမာနံ၊ စင်ကြယ်ခြင်းကို အလိုရှိကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ ဝေါဒါန သမ္ဘာရဒဿနတ္ထံ၊ ဖြူစင်ခြင်း၏အကြောင်း အဆောက်အဦးတို့ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ သဒ္ဓါဒိပဗ္ဗကံ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) သမ္ဘတ ဝေါဒါနသမ္ဘာရာ၊ ဆည်းပူးအပ်ပြီးသော စင်ကြယ်ကြောင်း အဆောက်အဦးရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (သမ္ဘဝ–မသင့်၊ သီမုနှင့် အညီ သမ္ဘတ–သာ သင့်သည်) ဣမေဟိ၊ ဤဣန္ဒြေတို့ဖြင့်။ ဝိသုဒ္ဓေန္တိ စ၊ ကုန်၏။ ဝိသုဒ္ဓိပတ္တာ၊ စင်ကြယ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ နိဋ္ဌိတကိစ္စာ စ၊ ပြီးပြီးသော ကိစ္စရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဒဿနတ္ထံ၊ ၄၊။ အနညာတညဿာ မီတိန္ဒြိယာဒီနိ၊ ကုန်သော။ တီဏိ၊ ၃–ပါးကုန်သော ဣန္ဒြေတို့ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောဝါရတို့၌။ "အာဓိပစ္စတ္တံ ဥပါဒါယာ"တိ ပဒံ၊ ယ–ဟူသောပုဒ်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧတ္ထာဝတာ၊ ဤမျှဖြင့်။ အဓိပ္ပေတတ္ထသိဒ္ဓိ၊ အလိုရှိအပ်သောအကျိုး၏ပြီးခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အညေသံ၊ တပါးသောတရားတို့ကို။ အဂ္ဂဟဏံ၊ ဣန္ဒြေ၏ အဖြစ်ဖြင့် မယူခြင်း–မဟောခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။)

အထ ဝါ၊ ကား။ ပဝတ္တိနိဝတ္တိနံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်း ဆုတ်နစ်ခြင်းတို့၏။ နိဿယာဒိဿနတ္ထမ္မိ၊ နိဿယ စသည်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါလည်း။ ဧတာနိယေဝ၊ ဤ ၂၂–ပါးသော ဣန္ဒြေတို့ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဆ၊ ကုန်သော။ အဒ္ဓေတ္တိကာယတနာနိ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တိယာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်း၏။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ မူလ နိဿယဘူတာနိ၊ အရင်းခံမှီရာဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ ယထာဟ၊ မူကား။ ဆသု၊ ခြောက်ပါးသော အဒ္ဓေတ္တိကာယတနတို့သည်။ (သန္တေသု၊ ရှိကုန်လတ်သော်။) လောကော၊ သတ္တာဝါဟူသော လောကသည်။ သမုပ္ပန္နော၊ ဖြစ်၏။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစ ရှိသည်ကို။ (အာဟ၊ ၏။) တဿ၊ ထိုပဝတ္တိ၏။ (အနုဋ္ဌိကာ သီမူတို့နှင့်အညီပင်) ဥပ္ပတ္တိ၊ ဘဝသစ်၌ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဣတ္ထိပုရိသိန္ဒြိယေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ယေဘုယျေန၊ အားဖြင့်။ သတ္တာကာယဿ၊ သတ္တာဝါ အပေါင်း၏။ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ ဘဝအသစ်၌ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝိသဘာဂဝတ္ထုသံရာဂနိမိတ္တာ၊ ဝိသဘာဂဝတ္ထု၌ ပြင်းစွာ တပ်မက်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တိဏ္ဏံ ခေါ မဟာရာဇ။ပ။ သန္ဓိပတိတာ ဟောန္တိတိအာဒိ၊ ရှိသော။ ဧတံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [မဟာရာဇ၊ ကြီး။ မာတာ စ၊ အမိသည်လည်း။ ဥတုနီ၊ ဥတုပန်းပွင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂန္ဓဗ္ဗော စ၊ ဘဝသစ်သို့ ရောက်ထိုက်သော သတ္တာဝါသည်လည်း။ ပစ္စုပဋ္ဌိတော၊ ရှေးရှုတည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မာတာပိတရော စ၊ တို့သည်လည်း။ သန္ဓိပတိတာ၊ ဆုံစည်းမိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဣတိ၊ သို့။) တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးသောအကြောင်းတို့၏။ (ခေါ–ကား အနက်ထူးမရှိ) သန္ဓိပါတာ၊ ဆုံစည်းခြင်း–ညီညွတ်ခြင်းကြောင့်။ ဂဗ္ဘဿ၊ ကိုယ်ဝန်၏၊ ဝါ၊ သူငယ်၏။ အဝက္ကန္တိ၊ အမိဝမ်းသို့ သက်ရောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။] (တဿ၊ ထိုပဝတ္တိ၏။) အဝဋ္ဌာနံ၊ တည်ခြင်းသည်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယေန၊ ဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) တေန၊ ထိုဇီဝိတိန္ဒြေသည်။ အနုပါလေတမ္ဗတော၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ "အာယု၊ အသက်။ ဌိတိ၊ တည်ကြောင်း။ ယပနာ၊ မျှကြောင်း။ ယာပနာ၊ မျှစေကြောင်း။" ဣတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ (တဿ၊ ထိုပဝတ္တိ၏။) ဥပဘောဂေါ၊ သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ ဝေဒနာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ဝေဒနာဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဣဋ္ဌာဒိသမ္ဘဝိသယူပဘောဂေါ၊ ဣဋ္ဌ အစရှိသော အလုံးစုံသောအာရုံတို့ကို သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ယထာဟ၊ မူကား။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေဒယတိ ဝေဒယတိ၊ ခံစားတတ်၏ ခံစားတတ်၏။ ဣတိ ခေါ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ၏။) ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္တိယာ၊ ၏။ နိဿယသမုပ္ပါဒဌိတိ သမ္ဘောဒဿနတ္ထံ၊ မှီရာ ရှေးဦးစွာဖြစ်ခြင်း တည်ခြင်း သုံးဆောင်ခြင်းတို့ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ ကိုဌင်း။ ယာဝ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ၊ တိုင်အောင်ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စုဒ္ဒသိန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ဒေသိတာနိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ဧတာနိ၊ ဤတဆယ့်လေးပါးသော ဣန္ဒြေတို့ကို။ ပဝတ္တိယာ၊ ၏။ (နိဿယာဒိဿနတ္ထံ၊ ၄၊။) ဒေသိတာနိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣတရာနိ၊ ဤမှတပါးသောဣန္ဒြေတို့ကို။ နိဝတ္တိယာ၊ ၏။ (နိဿယာဒိဿနတ္ထံ၊ ၄၊။ ဒေသိတာနိ၊ ကုန်၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ ဝိဝဋ္ဋ သန္ဓိသိတေန၊ ဝဋ်ကင်းရာနိဗ္ဗာန်ကို မှီသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိဗ္ဗတ္တိတာနိ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ သဒ္ဓါဒီနိ၊ အစရှိကုန်သော။ ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ နိဝတ္တိယာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ နစ်ခြင်း– ကင်းပြတ်ခြင်း၏။ နိဿယော၊ မှီရာတည်း။ (တဿ၊ ထိုနိဝတ္တိ ၏။) ဥပ္ပါဒေါ၊ သည်။ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယေန၊ ဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) တဿ၊ ထိုအနညာတညဿာ မီတိန္ဒြေ၏။ နိဝတ္တိဝသေန၊ ဆုတ်နစ်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်တည်း။ တဿ၊ ထိုနိဝတ္တိ၏။

အဝဋ္ဌာနံ၊ သည်။ အညိန္ဒြိယေန၊ ဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဥပဘောဂေါ၊ သည်။ အညာတာဝိန္ဒြိယေန၊ ဖြင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) အဂ္ဂဖလသမုပဘောဘတော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ကောင်းစွာကပ်၍ သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ခီဏာသဝါ၊ တို့သည်။ ဝိသဝိတာယ၊ အထူးထူးသော ဂုဏ်တို့ကို ဖြစ်ပွါးစေပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အထူးထူးသော ဂုဏ်တို့ကို ပွင့်စေပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ထိုက်တန်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ အလိုရှိတိုင်း ပြုနိုင် ဖြစ်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ။ နိဗ္ဗုတိသုခံ၊ ငြိမ်းအေးခြင်း ချမ်းသာကို၊ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝမ္မိ၊ ဤနည်းဖြင့်လည်း။ ဧတာနိ ဧဝ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဤ ၂၂–ပါးသော ဣန္ဒြေတို့ကိုသာလျှင်။ ဒေသိတာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ဧတ္ထာဝတာ၊ ဤမျှဖြင့်။ ယထာဓိပ္ပေတတ္ထသိဒ္ဓိတော၊ ကြောင့်။ အညေသံ၊ တပါးကုန်သော ဣန္ဒြေတို့ကို။ အဂ္ဂဟဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣမိနာဝ၊ ဤစကားရပ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ နေသံ၊ ထိုဣန္ဒြေတို့၏။ ဒေသနာဣဟောပိ၊ ကိုလည်း။ သံဝဏ္ဏိတော၊ ဖွင့်အပ်ပြီးသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတမ္ဘော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။

ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

သစ္စဝိဘ္ဘာဂကထာဝဏ္ဏနာ

[၁၉၀] ၅၂၉။ အရိယသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဝိသေသနံ၊ ထူးစေသည်ကို။ အကတ္တာ၊ မပြုမူ၍။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ သစ္စ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာနိပိ၊ အကျဉ်းပြအပ်သော သစ္စာတို့သည်လည်း။ အရိယသစ္စာနိ ဧဝ၊ တို့သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ သစ္စာနိတိ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သာမညဇောတနာ၊ သာမညကို ထွန်းပြခြင်းသည်၊ ဝါ၊ သာမညကိုပြသောစကားသည်။ ဝိသေသေ၊ ၌။ အဝတိဋ္ဌတိ၊ သက်ရောက်၍ တည်၏။ ဝိသေသတ္ထိနာ စ၊ အထူးဖြင့် အလိုရှိသောဟုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဝိသေသော၊ ကို။ အနုပယုဇ္ဇိတဗ္ဗော၊ ယှဉ်စေအပ်၏။ (သီမူနှင့်အညီ) ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ အရိယသစ္စေသု၊ တို့ကို။ ဝိစာရိတေသု၊ စိစစ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဣတရာနိပိ၊ ဤမှတပါးသော သာမညသစ္စာတို့သည်လည်း။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဝိစာရိတာနေဝ၊ အပ်ကုန်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ စ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်ဌင်း။ ဝိပဿနာယ စ၊ ၏လည်း။ ဘူမိဘူတာနိ၊ ဘုံဖြစ်သောတရားတို့သည်။ အရိယသစ္စာနေဝ၊ တို့သာလျှင်တည်း။ ဣတိ စ ကတ္တာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းခြင်းကိုပြုသောကြောင့်ဌင်း။ သစ္စာနိတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဥဒ္ဓရိတ္တာပိ၊ သာမညအားဖြင့် ထုတ်ပြီး၍လည်း။ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သာသနက္ကမောတိ၊ ကား၊ ဝါ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ မ–ဟူ၍။ အရိယသစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏၊ ဝါ၊ ကား။ အရိယသစ္စဒေသနာ၊ ကို။ (ဝုစ္စတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝစနံ၊ စကားတော်ဟူသော။ သကလံ၊ သော။ သာသနံ၊ သည်။ ပဝတ္တိနိဝတ္တိတဒုဘယဟေတုသန္ဒဿနဝသေန၊ ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏ဖြစ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းနှင့် ထိုနှစ်ပါးစုံတို့၏ အကြောင်းတို့ကို ပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ သစ္စဝိနိမုတ္တံ၊ သစ္စာမှလွတ်သော တရားမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သစ္စေသု၊ တို့၌။ ကမတိ၊ ကျရောက်၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကား။ သီလသမာဓိပညာသခ်ါတံ၊ ဟုဆိုအပ်သော။ သာသနံ၊ သည်။ ဧတေသု၊ ဤသစ္စာတရားတို့၌။ ကမတိ၊ ၏။ ပရိညာဒိကိစ္စသာဓနဝသေန၊ ပရိညာ အစရှိသော ကိစ္စကို ပြီးစေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤသစ္စာတရားတို့၌။ ကမတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမော၊ မည်၏။ ကိံ၊ အဘယ်သည်။ ကမတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ သာသနံ၊ တော်သည်။ (ကမတိ၊ ၏။) သာသနဿ၊ ၏။ ကမော၊ ကျရောက်ရာ ဖြစ်ရာတည်း။ သာသနက္ကမော၊ သာသနာတော်၏ ကျရောက်ရာ ဖြစ်ရာ။ ဣတိ၊ သို့။ သာသနပဝတ္တိဌာနာနိ၊ သာသနာတော်၏ ဖြစ်ရာဌာန ဖြစ်ကုန်သော။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ တံဒေသနာ စ၊ ထိုသစ္စာတို့ကို ဟောသော ဒေသနာကိုလည်း။ တဗ္ဗောဟာရေန၊ ထိုသစ္စာတို့၏ (သာသနက္ကမဟူသော) ဝေါဟာရဖြင့်၊ ဝါ၊ အမည်ဖြင့်။ (ဝုစ္စတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သိအပ်၏။

တထာတိ၊ ကား။ တံသဘာဝါ၊ ထိုသို့သောသဘောရှိကုန်၏။ ဒုက္ခာဒိသဘာဝါ၊ ဒုက္ခ အစရှိသော သဘောရှိကုန်၏။ အဝိတထာတိ၊ ကား။ အမုသာသဘာဝါ၊ မချွတ်ယွင်းသော သဘောရှိကုန်၏။ ဗာဓနာဒိဘာဝေန၊ နှိပ်စက်တတ်သည် စသည် အဖြစ်ဖြင့်။ ဘူတသဘာဝါ၊ ဟုတ်မှန်သော သဘောရှိကုန်၏။ အနညထာတိ၊ ကား။ အညာကာရရဟိတာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာမှ ကင်းကုန်၏။ အဗာဓနာဒိအာကာရဝိဝိတ္တာ၊ အဗာဓန အစရှိသော အခြင်းအရာမှ ဆိတ်ကုန်၏။ ဒုက္ခဒုက္ခတာ တန္နိမိတ္တတာဟိ၊ ဒုက္ခဒုက္ခ၏ အဖြစ် ထိုဒုက္ခဒုက္ခ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်တို့ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌိတတာ၊ လွှမ်းမိုး၍ တည်သည်၏ အဖြစ်သည် (သီ–သျာ–က–မူအလိုအားဖြင့် အနိဋ္ဌတာ၊ အလိုမရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်–ဟုပေး) ပိဋ္ဌနဋ္ဌော၊ မည်၏။ သမေစ္စ သမ္ဘူယ၊ တကွဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပေါင်းဆုံ၍။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတရားတို့သည်။ ကတဘာဝေါ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သခ်ံတဋ္ဌော၊ မည်၏။ ဒုက္ခဒုက္ခတာတန္နိမိတ္တတာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပရိဒဟနံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပူလောင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကား။ ကိလေသဒါဟသမာယောဂေါ၊ ကိလေသာဟူသော အပူတို့နှင့်ယှဉ်စေခြင်းသည်။ သန္တာပဋ္ဌော၊ မည်၏။ ဧရာယ စ၊ အိုခြင်းဖြင့်ဌင်း။ မရဏေန စ၊ သေခြင်းဖြင့်ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေဓာ၊ အားဖြင့်။ ပရိဏာမေတဗ္ဗတာ၊ ပြောင်းလွဲစေအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝိပရိဏာမဋ္ဌော၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးပါးသော အနက်တို့တွင်။ ပိဋ္ဌနဋ္ဌော၊ သည်။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။

သရသေနေ၀၊ မိမိ၏သဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ အာဝိဘဝနာကာရော၊ ထင်ရှား(ဖြစ်) သောအခြင်းအရာတည်း။ ဣတရေ၊ ဤမှတပါးသော သခန်တဋ္ဌ သန္တာနဋ္ဌ ဝိပရိဏာမဋ္ဌတို့သည်။ ယထာဣဒံ၊ တိုင်း။ သမုဒယမဂ္ဂနိရောဓသဿနေဟိ၊ သမုဒယ သစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာ နိရောဓသစ္စာတို့ကို မြင်ခြင်းတို့ဖြင့်။ အာဝိဘဝနာကာရာ၊ တို့တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ စတုန္နမ္ပိ၊ လေးပါး သော သဘောတို့၏လည်း။ ဝိသေသော၊ တည်း။ တတြ တတြ၊ ထိုထိုဘ၀ ထိုထိုအာရုံ၌။ အဘိနန္ဒနဝသေန၊ နှစ်သက်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဗျာပိတွာ၊ ပျံ့နှံ့၍။ ဥိဟနံ ရာသိကရဏံ၊ အစုကိုပြုခြင်းသည်။ ဒုက္ခဿ၊ ကို။ နိဗ္ဗတ္တနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်။ အာယူဟနံ၊ မည်၏။ (ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် ဗျာပိတွာ–ဟု ဆိုသနည်းဟူမူကား) အာ–ကာရဿ၊ အာ–အက္ခရာ၏။ ဗျာပနတ္ထတ္တာ၊ ပျံ့နှံ့ခြင်း အနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ သမုဒယတော၊ မှ။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာယံ၊ မည်၏။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခကိုရ၏။ တဿ–အာယဿ၊ ထိုအာယမည်သောဒုက္ခကို။ ဥိဟနံ–ပ၀တ္တနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်။ အာယူဟနံ၊ မည်၏။ အယံ၊ ဤအာယူဟနသဘောသည်။ သရသေနေ၀၊ သာလျှင်။ အာဝိဘဝနာကာရော၊ တည်း။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ နိဒဒါတိ၊ အပ်နှင်းတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဒါနံ၊ မည်၏။ ဣဒံ၊ ကား။ တံ ဒုက္ခံ၊ သင်အလိုရှိသော ထိုဒုက္ခပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဋ္ဌိဿာပေန္တံ ဝိယ၊ လက်ခံစေဘိသကဲ့သို့။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်ပေါ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အယံ နိဒါနဋ္ဌော၊ သည်။ ဒုက္ခဿနေန၊ ဖြင့်။ အာဝိဘဝနာကာရော၊ တည်း။ သံသာရဒုက္ခေန၊ နှင့်။ သံယောဇနံ၊ ယှဉ်စေခြင်းသည်။ [၁၉၁] သံယောဇဋ္ဌော၊ မည်၏။ မဂ္ဂါဓိဂမနိ၀ါရဏံ၊ မဂ်ဟူသောအဓိဂမကို တားမြစ်ခြင်းသည်၊ ၀ါ၊ မဂ်ကိုရခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းသည်။ ပလိဘောဓဋ္ဌော၊ မည်၏။ ဣမေ စ သံယောဇပလိဘောဓဋ္ဌာ၊ ဤသံယောဇဋ္ဌနှင့်ပလိဘောဓဋ္ဌတို့သည်ကား။ နိရောဓမဂ္ဂဿနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အာဝိဘဝနာကာရာ၊ တို့တည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဇတ္ထ၊ ဤနိဗ္ဗာန်၌၊ ၀ါ၊ ဤနိဗ္ဗာန်အာရုံသည်။ (သတိ၊ သော်။ အနဋ္ဌိ) နိဿရန္တိ၊ ထွက်မြောက်ကုန်၏။ ၀ါ၊ ကား။ သဗ္ဗုပဓိပဋိနိဿဂ္ဂဘာ၀တော၊ ခပ်သိမ်းသော ဥပဓိတို့ကို စွန့်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ သယမေ၀၊ သာလျှင်။ နိဿဋံ၊ ထွက်မြောက်ကျွတ်လွတ်၏။ သဗ္ဗသခ်ံတေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိသံယုတ္တံ၊ မယှဉ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဿရဏံ၊ မည်၏။ အယံ၊ ဤနိဿရဏဋ္ဌသည်။ အသ၊ ထိုနိရောဓသစ္စာ၏။ သဘာ၀ေန၊အားဖြင့်။ အာဝိဘဝနာကာရော၊ တည်း။ ဣတရေ၊ ကုန်သော။ ဝိ၀ေကာသခ်ံတာမတဋ္ဌာ၊ ဝိ၀ေကဋ္ဌအသခ်ံတဋ္ဌ အမတဋ္ဌတို့သည်။ ၀ါ၊ ကား။ သမုဒယက္ခယအ၀စ္ဆယအ၀ိနာသိတာ၊ သမုဒယ၏ကုန်ခြင်း, အကြောင်းကင်းသော သဘော, မပျက်စီးခြင်း သဘောတို့သည်။ သမုဒယမဂ္ဂဒုက္ခဿနေန၊ ဖြင့်။ အာဝိဘဝနာကာရာ၊ တို့တည်း။

သံသာရတော၊ မှ။ နိဂ္ဂမနံ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းသည်။ နိယျာနံ၊ မည်၏။ အယံ၊ ဤနိယျာနဋ္ဌသည်။ အသ၊ ထိုမဂ္ဂသစ္စာ၏။ သရသေန၊ အားဖြင့်။ အာဝိဘဝနာကာရော၊ တည်း။ ပလိဘောရူပဿဿဒေန၊ ပလိဘောဓကို ဖြတ်သဖြင့်။ နိဗ္ဗာနာဓိဂမော၀၊ နိဗ္ဗာန်ကိုရခြင်းသည်သာလျှင်။ နိဗ္ဗာနနိမိတ္တတာ၊ နိဗ္ဗာန်၏အကြောင်းအဖြစ်ဟူသော။ မဂ္ဂသ၊ ၏။ ဟေတုဋ္ဌော၊ မည်၏။ စ၊ တပါး။ အသ၊ ထိုမဂ္ဂသစ္စာ၏။ ပညာပဓာနတ္တာ၊ ပညာလျှင် ပြဓာန်းခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနဒဿနံ၊ သည်။ ၀ါ၊ ကား။ စတုသစ္စဒဿနံ၊ သည်။ ဒဿနဋ္ဌော၊ မည်၏။ မဂ္ဂမ္မာ၊ တို့သည်။ သမ္မယုတ္တာမ္မေသု၊ တို့၌။ စတုသစ္စဒဿနေ စ၊ မြင်ရာ၌ဌင်း။ ကိလေသဒုက္ခသန္တာပရူပသမနေ စ၊ ကိလေသာဆင်းရဲဟူသော အပူကို ငြိမ်းစေရာ၌ဌင်း။ အာ၀ိပစ္စံ၊ အကြီးအမှူး၏အဖြစ်ကို၊ ၀ါ၊ အစိုးရသည်၏အဖြစ်ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုအာ၀ိပစ္စသဘောသည်။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ အာ၀ိပတေယျဋ္ဌော၊ မည်၏။ ၀ါ၊ ကား။ မဂ္ဂါ၀ိပတိနောတိ၊ မဂ္ဂါ၀ိပတိတရားတို့ဟူ၍။ ၀စနတော၊ ကြောင့်။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ မဂ္ဂမ္မာ၊ တို့သည်။ အာလမ္ဗနာ၀ိပတိဘူတာ၊ ၀ိပတိပစ္စည်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုမဂ်တရားတို့၏။ သော အာကာရော၊ ထိုအာရမ္မဏာ၀ိပတိဖြစ်သောအခြင်းအရာသည်။ အာ၀ိပတေယျဋ္ဌော၊ မည်၏။ ဧတေ ဟေတုဒဿနာ၀ိပတေယျဋ္ဌာ၊ ဤ ဟေတုဋ္ဌဒဿနဋ္ဌ အာ၀ိပတေယျဋ္ဌတို့သည်။ သမုဒယနိရောဓဒုက္ခဒဿနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အာဝိဘဝနာကာရာ၊ တို့တည်း။ ။ ဧ၀မာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ (ဧ၀မာဒိ–ပုဒ်ကို လိုက်ပုဒ် အာဟ–နှင့်စပ်ရန် ပြသည်) အဘိသမယဋ္ဌောတိ၊ ကား။ အဘိသမေတမ္ဗဋ္ဌော၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သဘောတည်း။ ၀ါ၊ ကား။ အဘိသမယသ၊ ထိုးထွင်း၍ သိသော ဉာဏ်၏။ ဝိသယဘူတော၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္ထော၊ သဘောသည်။ အဘိသမယဋ္ဌော၊ မည်၏။ အထ ၀ါ၊ ကား။ အဘိသမယသ၊ ဉာဏ်၏။ ပ၀တ္တိ အာကာရော၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာသည်။ အဘိသမယဋ္ဌော၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ သော၊ ထိုအဘိသမယဋ္ဌကို။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အဘိသမေတမ္ဗေန၊ သော။ ပဋ္ဌနာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဒဿိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

၅၃၀။ ကုစ္ဆိတံ၊ စက်ဆုပ်အပ်သော။ ခံ၊ အချည်းနှီးအနှစ်မဲ့သည်။ ဒုက္ခံ၊ မည်၏။ ဂါရယှံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ အသာရံ၊ အနှစ်မရှိသော အရာတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

သမာဂမော သမေတန္တိအာဒိသု၊ အစရှိသောပုဒ်တို့၌။ ကေ၀လဿ၊ သက်သက်သော။ အာဂမသဒ္ဒဿ စ၊ ၏ဝင်း။ ဧတသဒ္ဒဿ စ၊ ၏ဝင်း။ ပယောဂေ၊ ယှဉ်ရာ၌။ သံယောဂတ္ထဿ၊ ယှဉ်ခြင်းအနက်၏။ အနုပလဗ္ဘနတော စ၊ မရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဌင်း။ သံသဒ္ဒဿ၊ ၏။ ပယောဂေ၊ ၌။ (အနဋ္ဌိ သိမူတို့နှင့်အညီ ပယောဂေ–ဟုရှိမှ ရှေးနှင့်ညီသည်) ဥပလဗ္ဘနတော စ၊ ကြောင့်ဌင်း။ သံယောဂံ ဒီပေတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အန္ဓယတော စ၊ အားဖြင့်ဌင်း။ ဗျတိရေကတော စ၊ အားဖြင့်ဌင်း။ တဒတ္ထဇောတကတာသိဒ္ဓိတော၊ ထိုသံယောဂအနက်ကို ပြတတ်သည်၏အဖြစ်၏ ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ ဥပ္ပန္နံ ဥဒိတန္တိ ဇတ္ထာပိ၊ ဤပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေ၀ နယော၊ တည်း။ ဂတိအတ္ထော၊ ၌။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးသော။ အယ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဟေတု–သဒ္ဒေါ၀ိယ၊ ကဲ့သို့။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ အတ္ထာနော၊ ၏။ ဖလနိပ္ဖါဒနေန၊

အကျိုးကို ပြီးစေသောအားဖြင့်။ အယတိ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတသ္မာ၊ မှ။ ဖလံ၊ သည်။ ဧတိ၊ လာ၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အယော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံယောဂေ၊ ကြွင်းသော အကြောင်းတို့နှင့်ယှဉ်လတ်သော်။ ဥပ္ပတ္တိကာရဏံ၊ ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ သမုဒယော၊ ယ-မည်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ သမုဒယော-ဟူသောပုဒ်၌။ ဝိသုံ၊ (ဂမု-ပဒ-စသော ဓာတ် တို့နှင့် မယှဉ်မူ၍) အသီးအခြား။ ပယုဇ္ဇမာနာပိ၊ ယှဉ်အပ်-ရွတ်ဆိုအပ်ကုန်သော်လည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဥပသဂ္ဂသဒ္ဒါ၊ ဥပသာရပုဒ်တို့သည်။ သဓာတုကံ၊ (အတွင်း၌ ဆောင်အပ်သော၊ ဝါ၊ အတွင်း၌ ငုပ်သော) ဓာတ်နှင့်တကွသော။ သံယောဂတ္ထံ စ၊ ယှဉ်ခြင်းအနက်ကိုဂင်း။ ဥပ္ပါဒတ္ထဉ္စ၊ ကိုဂင်း။ ဒီပေန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကိရိယာဝိသေသကတ္တာ၊ ဓာတ်၏ အနက်ဖြစ်သော ကြိယာကို အထူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

[၁၉၂] အဘာဝေါ ဧတ္ထ ရောဓသာတိ နိရောဓောတိ ဧတေန၊ ဤဝစနတ္ထဖြင့်။ နိဗ္ဗာနသ၊ ၏။ ဒုက္ခဝိဝိတ္တာဘာဝံ၊ ဒုက္ခမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။ သမဓိဂတေ၊ ကောင်းစွာ ရအပ်သည်ရှိသော်။ တဒဓိဂမဝေတော၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို ရခြင်းရှိသော။ (စာကိုယ်၌ ဝ-ကျနေ၏) ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ ရောဓာဘာဝေါ၊ ဒုက္ခဟူသော နှောင်အိမ်၏ မရှိခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။) ပဝတ္တိသခ်ါတဿ၊ ဆင်းရဲ၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ရောဓဿ၊ နှောင်အိမ်၏။ ပဋိပက္ခဘူတာယ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ နိဝတ္တိယာ၊ နိဝတ္တိမည်သော နိဗ္ဗာန်၏။ အဓိဂတတ္တာ၊ ရအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတသ္မိံ အတ္ထေ၊ ဤအနက်၌၊ ဝါ၊ ဤအနက်ကို ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ "ဧတသ္မိံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်ကို။ (သမဓိဂတေ၊ သော်။) ရောဓဿ၊ ဒုက္ခဟူသော နှောင်အိမ်၏။ အဘာဝေါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိရောဓော၊ မည်၏။" ဣဿ္စေဝ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ပဒသမာသော၊ ပုဒ်တို့ကိုချဉ်းခြင်းကို၊ ဝါ၊ တွဲစပ်ခြင်းကို။ (ကာတဗ္ဗော၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝစနတ္ထ၌။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဒုက္ခာဘာဝေါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) နိဗ္ဗာနဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။ (ဒုက္ခာဘာဝေါ၊ သည်။) နှ၊ မဟုတ်။ အနုပ္ပါဒေါ ဧဝ၊ မဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ နိရောဓော၊ တည်း။ အနုပ္ပါဒနိရောဓော၊ မဖြစ်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်း။ အာယတိံ၊ ၌။ ဘဝါဒီသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ အပ္ပဝတ္တိ၊ ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ အပ်၏။) ဘဂေါ်၊ ဘင်ကို။ နှ ပန လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်သည်ကားမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဘင်္ဂဝါစကံ၊ ဘင်ကိုဟောသော။ နိရောဓသဒ္ဒံ၊ ကို။ နိဝတ္တေတွာ၊ ၍။ အနုပ္ပါဒဝါစကံ၊ မဖြစ်ခြင်းကိုဟောသော နိရောဓ-သဒ္ဒါကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဧတသ္မိံ အတ္ထေ၊ ၌။ ကာရဏေ၊ ၌။ ဖလူပစာရံ၊ စာကို၊ ဝါ၊ အကျိုး၏အမည်ကို တင်စားခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ နိရောဓပစ္စယော၊ နိရောဓ၏အကြောင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ နိရောဓောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။

ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဒုက္ခနိရောဓပွတ္တိယာ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း၏။ ပဋိပဒါ၊ ရောက်ကြောင်းအကျင့်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ စောဒနာဘိုးအံ့။ သာ ဧဝ၊ ထိုအကျင့်ပဋိပဒါသည်သာလျှင်။ ဒုက္ခနိရောဓပွတ္တိ၊ ရောက်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်းဟူသော အကျင့်သည်။ တဿာ ဧဝ (ဒုက္ခနိရောဓပွတ္တိယာ)၊ ထိုဒုက္ခနိရောဓသို့ ရောက်ခြင်း၏သာလျှင်။ ပဋိပဒါ၊ ရောက်ကြောင်းအကျင့်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်းဟူသော အကျင့်သည်။ တဿာ ဧဝ (ဒုက္ခနိရောဓပွတ္တိယာ)၊ ထိုဒုက္ခနိရောဓသို့ ရောက်ခြင်း၏သာလျှင်။ ပဋိပဒါ၊ ရောက်ကြောင်းအကျင့်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်းဟူသော အကျင့်သည်။ တဿာ ဧဝ (ဒုက္ခနိရောဓပွတ္တိယာ)၊ ထိုဒုက္ခနိရောဓသို့ ရောက်ခြင်း၏သာလျှင်။ ပဋိပဒါ၊ ရောက်ကြောင်းအကျင့်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်းဟူသော အကျင့်သည်။ တဿာ ဧဝ (ဒုက္ခနိရောဓပွတ္တိယာ)၊ ထိုဒုက္ခနိရောဓသို့ ရောက်ခြင်း၏သာလျှင်။ ပဋိပဒါ၊ ရောက်ကြောင်းအကျင့်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ နှ ယုဇ္ဇတိ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ စောဒနာငြားအံ့။ (နှ ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်သည်။) နှ၊ မဟုတ်။ (ယုဇ္ဇတိ ဧဝ၊ လျှင်တည်း။) (ကသ္မာ၊ ကား။) ပုဂ္ဂလာဓိဂမဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ရခြင်း၏။ ပတ္တိဘာဝေန စ၊ ရောက်ခြင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ (ဝုတ္တတ္တာ-၌ စပ်) ယေဟိ၊ အကြင်မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတို့ဖြင့်။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ကာရဏဘူတာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတရားတို့၏။ ပဋိပဒါဘာဝေန စ၊ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ သစ္ဆိကိရိယာသစ္ဆိကရဏမ္မာနံ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းနှင့် မျက်မှောက်ပြုကြောင်းဖြစ်သော တရားတို့၏။ အညတ္တာဘာဝေပိ၊ တပါးတခြား၏အဖြစ် မရှိငြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ မဟုတ်ငြားသော်လည်း။ ပုဂ္ဂလသစ္ဆိကိရိယာမမ္မဘာဝေဟိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏သစ္ဆိကိရိယာမမ္မအဖြစ်, မဂ္ဂင်တို့၏သစ္ဆိကရဏမ္မ အဖြစ်တို့ဖြင့်။ နာနတ္တံ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ နိဒ္ဒေသော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ယံ ဖလံ၊ အကြင်အရိယာဖိုလ်သည်။ ဒုက္ခနိရောဓပွတ္တိယာ၊ မဂ်ဖြင့် ဒုက္ခနိရောဓသို့ရောက်ခြင်း၏။ နိဒ္ဒာနံ၊ အပြီးအဆုံးသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သယဉ္စ၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း။ ဒုက္ခနိရောဓပွတ္တိဘူတံ၊ ဒုက္ခနိရောဓသို့ ရောက်ခြင်းသဘောဖြစ်၍ဖြစ်၏။ တဿာ၊ ထိုနိဗ္ဗာနဖြစ်သော ဖိုလ်ဟုဆိုအပ်သော ဒုက္ခနိရောဓပွတ္တိ၏။ (ပဋိပဒ-၌ စပ်၊ တဿာတိ နိဗ္ဗာနဘူတာယ ဖလသခ်ါတာယ ဒုက္ခနိရောဓပွတ္တိယာ။ အနုဋ္ဌ) အဘိသမယဘူတာယ၊ ထိုးထွင်း၍ သိသောမဂ် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဒုက္ခနိရောဓပွတ္တိယာ၊ ဓ-သို့ရောက်ခြင်း၏။ (တာ-သမ္မန်) ပဋိပဒတာ၊ ရောက်ကြောင်းအကျင့်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။

၅၃၁။ ဗုဒ္ဓါဒယော အရိယာ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ ဧတ္ထ၊ ပါဠိ၌။ ပဋိဝိဒ္ဓကာလေ၊ ထိုးထွင်း၍ သိပြီးသောကာလ၌။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဗုဒ္ဓါဒိဝေါဟာရံ၊ ဗုဒ္ဓအစရှိသော ဝေါဟာရကို။ (အာရောပေတွာ-၌ စပ်) အဂမာ ရာဇဂေဟံ ဗုဒ္ဓေါတိအာဒိသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ ဘာဝိနိ၊ မချုတ်ဖြစ်လတ့ံသည်၌။ ဘူတေ ဝိယ၊ ဖြစ်ပြီး၌ကဲ့သို့။ ဥပစာရော၊ တင်စား၍ ပြောဆိုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုရိမကာလေပိ၊ ရှေးကာလ၌လည်း။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ဗုဒ္ဓါဒယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တေ ဗုဒ္ဓါဒယော၊ ထိုဘုရားအစရှိသော အရိယာတို့သည်။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ၊ ထိုးထွင်း၍သိကုန်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ တသ္မာ အရိယသစ္စာနိတိ ဝုစ္စန္တိတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အရိယပဋိဝိဒ္ဓါတဗ္ဗာနိ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ထိုးထွင်း၍သိအပ်ကုန်သော။ သစ္စာနိ၊ တို့သည်။ အရိယသစ္စာနိ၊ တို့မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။

ပုရိမပဒေ၊ ၌။ ဥတ္တရပဒလောပေါ၊ နောက်ပုဒ်၏ကြေခြင်းကို။ ဒဠ္ဍဗ္ဗော၊ ၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ တထာဂတသ၊ ၏။ အရိယတ္တာ၊ အရိယာမည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တသ၊ ထိုအရိယာ မည်သောမြတ်စွာဘုရား၏။ သစ္စာနိ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရိယသစ္စာနီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တထာဂတေန၊ သည်။ သယံ၊ တိုင်။ အဓိဂတတ္တာ စ၊ သိအပ်ရအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပဝေဒိတတ္တာ စ၊ ဟောကြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တတော ဧဝ၊ ထိုသို့မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ အညေဟိ၊ တပါးသော သာဝကတို့သည်။ အဓိဂမနီယတ္တာ၊ သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုသစ္စာတို့သည်။ တသ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ (သစ္စာနိ၊ တို့သည်။) ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ အရိယဘာဝသိဒ္ဓိတောပိတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အရိယသာဓကာနိ၊ အရိယာအဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်ကုန်သော။ (ဘာဝ–ကြေသည်) သစ္စာနိ၊ တို့သည်။ အရိယသစ္စာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗေ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဥတ္တရပဒလောပေါ၊ ကို။ ဒဠ္ဍဗ္ဗော၊ ၏။ အရိယာနိ သစ္စာနီတိပိတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အဝိတထဘာဝေန၊ မမှားသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အရဏီယတ္တာ အဓိဂန္တဗ္ဗတ္တာ၊ သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အရိယာနိ၊ ယ–မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ အရိယသမညာ၊ အရိယဟူသော အမည်ကို၊ ဝါ၊ သဒ္ဒါကို။ အဝိသံဝါဒကေ၊ မချွတ်ယွင်းစေတတ်သော။ အဝိတထေ၊ မချွတ်မယွင်းမှန်ကန်သော အနက်၌။ နိရုဠ္ဟာ၊ ထင်၏ဟူ၍။ ဒဠ္ဍဗ္ဗော၊ ၏။

[၁၉၃] ၅၃၂။ ဗာဓနလက္ခဏန္တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဒုက္ခဒုက္ခတန္နိမိတ္တဘာဝေါ၊ ဒုက္ခဒုက္ခ၏အဖြစ် ထိုဒုက္ခဒုက္ခ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ (ဗာဓနံ၊ နှိပ်စက်ခြင်း မည်၏။) ဝါ၊ ကား။ ဥဒယဝယပဋိပီဠိတဘာဝေါ၊ အဖြစ်အပျက်တို့ဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဗာဓနံ၊ မည်၏။ ဘဝါဒီသု၊ တို့၌။ ဇာတိအာဒိဝသေန စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ စက္ခုရောဂါဒိဝသေန စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ အနေကဓာ၊ အားဖြင့်။ ဒုက္ခဿ၊ ကို။ ပဝတ္တနမေဝ၊ မပြတ်ဖြစ်စေခြင်းသည်ပင်လျှင်။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကို။ သန္တာပနံ၊ ပူလောင်စေခြင်း မည်၏။ အဿ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာအား။ တံ၊ ထိုပူလောင်စေခြင်းဟူသော။ ကိစ္စံ ရသော၊ ကိစ္စရသသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သန္တာပနရသံ၊ မည်၏။ ပဝတ္တိနိဝတ္တိသု၊ ပဝတ္တိ နိဝတ္တိဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ သံသာရဝိမောက္ခေသု၊ သံသရာနှင့် လွတ်မြောက်ရာနိဗ္ဗာန်တို့တွင်။ (မူလဋီကာ–၌ သံသာရမောက္ခေသု–ဟု ရှိ၏၊ ယုတ္တတရဖြစ်ပေ၏) ပဝတ္တိ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဂယှတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တိပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ ဧတသ္မာ၊ ဤအကြောင်းတရားမှ။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ ပဘာဝတိ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်၏။ ပုရိမဘဝေန၊ နှင့်။ ပစ္ဆိမဘဝေါ၊ သည်။ ဃဋ္ဋိတော၊ ဆက်စပ်သည်။ သံယုတ္တော၊ ယှဉ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဘဝေါ၊ မည်၏။ "ဧဝမ္ပိ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ တဏှာ နသယေ၊ တဏှာဟူသောအနုသယကို။ အနုဟတေ၊ မပယ်မနုတ်အပ်သေးသည်ရှိသော်။ ဣဒံ ဒုက္ခံ၊ သည်။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ၏။" ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူအပ်သော ဆင်းရဲကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ဥပ္ပါဒနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်။ အနုပစ္ဆေဒ ကရဏာ၊ မပြတ်စဲသည်ကို ပြုခြင်းမည်၏။ ဘဝနိဿရဏာနိဝါရဏာ၊ ဘဝမှထွက်သွားခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းသည်။ ပလိဗောဓော၊ မည်၏။ တဏှာကွမ္ဘယာဒိဘာဝေန၊ တဏှာ၏ကုန်ရာ စသည်အဖြစ်ဖြင့်။ သဗ္ဗဒုက္ခသန္တတာ၊ အလုံးစုံသော ဆင်းရဲတို့၏ ငြိမ်းသည်၏အဖြစ်သည်။ သန္တိ၊ မည်၏။ အစ္စုတိရသန္တိ၊ ကား။ အစ္စုတိသမ္ဘတ္တိကံ၊ မစုတေခြင်း–မရွှေ့လျောခြင်း–မသေပျက်ခြင်းဟူသော ပြည့်စုံခြင်းရှိ၏၊ ဝါ၊ ဂုဏ်ရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ အစဝနကိစ္စံ၊ မစုတေခြင်း–မရွှေ့လျောခြင်းကိစ္စရှိ၏။ စ၊ ဆက်။ စဝနာဘာဝံ၊ ရွှေ့လျောခြင်း–ပျက်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ ကိစ္စမိဝ၊ ကဲ့သို့။ ကတ္တာ၊ ၍။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ကိစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုနိရောဓမည်သောနိဗ္ဗာန်၏။ သဘာဝါပရိစ္စဇနံ၊ သဘောကိုမစွန့်ဖြင်းဟူသော။ အဝိကာရိတာ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ အစဝနံ၊ မစုတေခြင်း–မရွှေ့လျောခြင်း–မပျက်ခြင်းဟူ၍။ ဒဠ္ဍဗ္ဗော၊ ၏။ ပဋ္ဌာနနိမိတ္တ သုညတာယ၊ ခန္ဓာငါးပါးဟူသော နိမိတ်မှ ဆိတ်သုဉ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဂ္ဂဟံ၊ အထည်ကိုယ်ဒြဗ်မရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဂယှတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိမိတ္တပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ အနုသယသမုစ္ဆိန္နနေန၊ အနုသယကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်သော အားဖြင့်။ သံသာရစာရကတော၊ သံသရာဟူသော နောင်အိမ်မှ။ နိဂ္ဂမနူပါယဘာဝေါ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ နိယျာနံ၊ မည်၏။ သဗ္ဗကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ အနုပ္ပါဒနိရောဓနံ၊ မဖြစ်စေခြင်းဟူသော ချုပ်စေခြင်းသည်။ ကိလေသပ္ပဟာန ကရဏံ၊ မည်၏။ နိမိတ္တတော စ၊ ရှုအပ်သော အာရုံဟူသော ဗဟိဒ္ဓသခ်ါရနိမိတ်မှဌင်း။ ပဝတ္တတော စ၊ မပြတ်ဖြစ်သော ကိလေသာကံဝိပါက်ခန္ဓာဟူသော အဖျတ္တပဝတ္တမှဌင်း။ စိတ္တသ၊ (မဂ်) စိတ်၏။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထခြင်းသဘောသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဂယှတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝုဋ္ဌာနပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။

၅၃၃။ သုဝဏ္ဏာဒိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဒိဿမာနံ၊ ထင်သော၊ ဝါ၊ မြင်ရသော။ အသုဝဏ္ဏာဒိ၊ ရွှေစသည်မဟုတ်သော ဝတ္ထုသည်။ မဃာ၊ မည်၏၊ ဝါ၊ မျက်လှည့်ပြအပ်သော ဝတ္ထုမည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထုသဒ္ဒေါ၊ အထည်ဝတ္ထု၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုမျက်လှည့်ဝတ္ထု၏။ ဝိပရိတတာ၊ ဖောက်ပြန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ ဥဒကံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဒိဿမာနာ၊ သော။ မရီစိ၊ တံလျှပ်သည်။ ဥပဂတာနံ၊ ချဉ်းကပ်လာကုန်သော သူတို့အား။ တုစ္ဆာ၊ အချည်းနှီးသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဿ၊ ထိုတံလျှပ်၏။ ဝတ္ထုမတ္တမ္ပိ၊ မျှသော်လည်း။ နဒိဿတိ၊ မထင်၊ ဝါ၊ မမြင်ရ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သ၊ ထိုတံလျှပ်ကို။) ဝိသံဝါဒိကာ၊ ချွတ်ယွင်းစေတတ်သည်ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ မရီစိမာယာအတ္တ ဝိဓုရော၊ အတ္တတို့နှင့် မတူသော။ ဘာဝေါ၊ သဘောသည်။ တစ္ဆာဝိပရိတဘူတဘာဝေါ၊ မည်၏။ အရိယဉာဏဿာတိ၊ ကား။ အရိယဿ အဝိတထဂ္ဂါဟကဿ၊ မချွတ်မယွင်း ယူတတ် သိတတ်သော။ ဉာဏဿ၊ ၏။ (အနုဋ္ဌိ၌ အရိယာနံ ဉာဏဿ–ဟု ဖွင့်၏) တေန၊ ထိုအရိယဉာဏဿ–ပုဒ်ဖြင့်။ ပဋိဝေဓဉာဏံ ဝိယ၊ ဉာဏ်ကိုကဲ့သို့။ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဂဟိတံ၊

သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုပဋိဝေဓညာဏ် ပစ္စဝေက္ခဏာညာဏ်တို့၏။ ပဋိဝိဒ္ဓိတဗ္ဗတာ စ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလင်း။ အာရမ္မဏာဘာဝေါ စ၊ အာရုံ၏ အဖြစ်ကိုလင်း။ ဂေါစရဘာဝေါ၊ ကျက်စားရာ၏ အဖြစ်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အဂ္ဂိ လက္ခဏံ၊ ဟူသည်။ ဥဏ္ဏတ္တံ၊ ပူသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုပူခြင်း လက္ခဏာသည်။ ကတ္ထစိ၊ သော။ ကဌာဒိဥပါ ဒါနဘေဒေ၊ ထင်းအစရှိသော လောင်စာအထူးအပြားခ်ဉ်။ ဝိသံဝါဒကံ ဝါ၊ ချွတ်ယွင်းစေသည်သော်လင်း။ ဝိပရီတံ ဝါ၊ ဖောက်ပြန်သည်သော်လင်း။ အဘူတံ ဝါ၊ မဟုတ်မမှန်သည်သော်လင်း။ ကဒါစိပိ၊ မျှခ်ဉ်သော်လည်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧတိ ဓမ္မာ ဧရာဓမ္မာအထော မရဏဓမ္မိနောတိ၊ ဟူ၍။ ဝေါ၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဧတိအာဒိကာ၊ တို့သည်။ လောကပကတိ၊ လောကာ၏ ဓမ္မတာသဘောမည်၏။ ဧကစ္စာနံ၊ ကုန်သော။ တိရစ္ဆာနာနံ၊ တို့၏။ တိရိယံ၊ ဖီလာကန့်လန့်။ ဒီဃတာ၊ ရှည်သည်၏ အဖြစ်ငင်း။ မနုဿာဒီနံ၊ တို့၏။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ခ်ဉ်။ ဒီဃတာ၊ ငင်း။ ဝုဒ္ဓိနိဋ္ဌံ၊ ကြီးပွါးခြင်း၏ အဆုံးသို့။ ပတ္တာနံ၊ ရောက်ကုန်သော သက်ရှိသက်မဲ့ဝတ္ထုတို့၏။ အဝမုနံ၊ မတိုးပွါးခြင်းငင်း။ ဣတိ ဧဝမာဒိကာ စ၊ အစရှိသော သဘောသည်လည်း။ လောကပကတိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တစ္ဆာဝိပရိတဘူတဘာဝေသု၊ တစ္ဆဘာဝ အဝိပရိတဘာဝ ဘူတဘာဝ တို့တွင်။ ပဋ္ဌိမော၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော ဘူတဘာဝသည်။ တထတာ၊ မှန်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ပဋ္ဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော တစ္ဆဘာဝသည်။ အဝိတထကာ၊ မချွတ်ယွင်းသည်၏ အဖြစ်တည်း။ မဇ္ဈိမော၊ အလယ်ဖြစ်သော အဝိပရိတဘာဝသည်။ အနညထတာ၊ တပါးသော အပြားမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဧတေသံ၊ ဤသုံးပါးသောသဘောတို့၏။ ဝိသေသော၊ တည်း။

[၁၉၄] ဒုက္ခာ၊ မှ။ အညံ၊ သော။ ဗာဓကံ၊ နှိပ်စက်တတ်သောတရားသည်။ နဲ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ တဏှာပိ၊ သည်လည်း။ ဧတိ ဝိယ၊ ဘဝအသစ်ဖြစ်ခြင်း ဧတိကဲ့သို့။ ဒုက္ခနိမိတ္တတာယ၊ ဒုက္ခ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဗာဓိကာ၊ နှိပ်စက်တတ်သည်။ ဟောတိ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ အံ့။ နဲ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဗာဓကပ္ပ ဘဝဘာဝေန၊ နှိပ်စက်တတ်သောဒုက္ခသစ္စာ၏ အမွန်အစ အကြောင်းရင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိသုံ၊ ခြား။ ဂဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ယူသည်ရှိသော်။ ပဝတ္တိ စ၊ ကိုငင်း။ ပဝတ္တိဟေတု စ၊ ကိုငင်း။ အသင်္ခရတော၊ မရောယှက်သောအားဖြင့်။ ဗောဓိတာ၊ သိစေအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဧတိအာဒီနံ ဝိယ၊ ဧတိအစရှိသည်တို့၏ ကဲ့သို့။ ဒုက္ခသ၊ ၏။ အဓိဋ္ဌာနဘာဝေါ စ၊ တည်ရာ၏ အဖြစ်သည်ငင်း။ ဒုက္ခဒုက္ခတာ စ၊ သည်ငင်း။ ဗာဓကတာ၊ အဖြစ်မည်၏။ ဒုက္ခပ္ပဘဝတာ၊ ဒုက္ခ၏ အမွန်အစ၏ အဖြစ်သည်။ (ဗာဓကတာ၊ မည်သည်။) နဲ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဘဝ ဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဝိသုံ၊ ခြား။ ဂဟိတာယ၊ ယူအပ်ပြီးသော။ တဏှာယ၊ ၏။ ဗာဓကဘာဝပ္ပသင်္ဂေါ၊ ဗာဓကအဖြစ်နှင့် စပ်လျဉ်းခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခာ အညံ နဲ ဗာဓကန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဗာဓ ကတ္တာနိယာမေနာတိ၊ ကား။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ ဗာဓကမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဒုက္ခမေဝ၊ သာလျှင်။ ဗာဓကံ၊ နှိပ်စက်တတ်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဒွိဓာပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ ဗာဓကတ္တာဝဓာရဏေန၊ ဗာဓကအဖြစ်ကို ပုင်းခြားသတ်မှတ်ခြင်းဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဗာဓကတ္တာနိယာမေနာတိ၊ ပုဒ်ခ်ဉ်။ ဗာဓကတ္တသ စ၊ ဗာဓကအဖြစ်၏ ငင်း။ (အနုဋ္ဌ သိမူတို့နှင့်အညီ) ဗာဓကတ္တေ စ၊ အဖြစ်ခ်ဉ်ငင်း။ နိယာမေန၊ ကိန်းသေမြဲသောအားဖြင့်။ (ဣတိ၊ သို့။ သမာသော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။) ဗာဓကတ္တသ၊ နှိပ်စက်တတ်သည်၏ အဖြစ်၏။ ဒုက္ခေ၊ ခ်ဉ်။ နိယတတာ၊ ကိန်းသေမြဲသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေါ၊ တူ။ ဒုက္ခသ စ၊ ၏လည်း။ ဗာဓကတ္တေ၊ ခ်ဉ်။ နိယတတာ၊ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သိအပ်၏။

တံ ဝိနာ နာညတောတိ၊ ကား။ အဝသေသကိလေသအဝသေသာကုသလ–သာသဝကုသလ မူလာဝသေသသာသဝ ကုသလဓမ္မာနံ၊ တဏှာမှ ကြွင်းသော ကိလေသာ, ကြွင်းသော အကုသိုလ်တရား, သာသဝကုသိုလ်မူလတရား ကြွင်းသော သာသဝကုသိုလ်တရားတို့၏။ (ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်းပါဠိမှယူသည်) ဒုက္ခဟေတုဘာဝေ၊ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ တဏှာယ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ တေသံ၊ ထိုကြွင်းသော ကိလေသာစသည်တို့၏။ ဒုက္ခဟေတုဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ နဲ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ အထူးကား။ တေဟိ၊ ကြွင်းသော ကိလေသာစသည်တို့နှင့်။ ဝိနာပိ၊ ၍လည်း။ တဏှာယ၊ ၏။ ဒုက္ခဟေတုဘာဝေါ၊ ဒုက္ခ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကုသလေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ အကုသလေဟိ စ၊ တို့နှင့် တကွငင်း။ ရူပါဝစရာဒိကုသလေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ ကာမာဝစရာဒိဟိ စ၊ တို့နှင့်တကွငင်း။ တဏှာယ၊ ၏။ ဒုက္ခနိဗ္ဗတ္တ ကတ္တာ၊ ဒုက္ခကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သန္တာနသ၊ ငြိမ်းသည်၏ အဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကား။ သန္တာနဝေ၊ ခ်ဉ်။ နိယာမော၊ သည်။ သန္တာနဝနိယာမော၊ မည်၏။ တေန သန္တာနဝနိယာမေန၊ အားဖြင့်။ တစ္ဆနိယျာနဘာဝတ္တာတိ၊ ကား။ ဧတသ၊ ဤတရားအား။ ဒွိဓာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ နိယာမေန၊ အားဖြင့်။ တစ္ဆော၊ မှန်ကန်သော၊ ဝါ၊ မချွတ်ယွင်းသော။ နိယျာနဘာဝေါ၊ နိယျာနဘာ၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ–ခ်ဉ် စပ်) မိစ္ဆာမဂ္ဂသ ဝိယ၊ ၏ကဲ့သို့။ ဝိပရိတတာယ၊ အဖြစ်ဖြင့်။ (အတစ္ဆော၊ မမှန်ကန်သည်၊ ဝါ၊ ချွတ်ယွင်းသည်။ နဲ(ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ လောကိယမဂ္ဂသ ဝိယ ဝါ၊ ၏ကဲ့သို့မူလည်း။ အနေ ကန္တိကတာယ၊ ဧကန်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အတစ္ဆော၊ သည်။ နဲ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တစ္ဆနိယျာနဘာဝေါ၊ မည်၏။ မဂ္ဂေါ၊ အရိယာမဂ်ကိုရ၏။ တသ (တစ္ဆနိယျာနဘာဝသ)၊ ၏။ ဘာဝေါ၊ သည်။ တစ္ဆနိယျာနဘာဝတ္တံ၊ မည်၏။ တသ္မာ တစ္ဆနိယျာနဘာဝတ္တာ၊ ထိုသို့မချွတ်ယွင်းသော နိယျာနအဖြစ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဝါရတို့ခ်ဉ်၊ ဝါ၊ သစ္စာတို့ခ်ဉ်။ ဒွိဓာပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ နိယာမေန၊ ဖြင့်။ တစ္ဆာဝိပရိတဘူတဘာဝေါ၊ ဘူတအဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ ဘူတသဘောကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣတိ တစ္ဆာဝိပလ္လာသာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၅၃၄။ သစ္စသဒ္ဒသ၊ ၏။ သမ္ဘဝန္တာနံ၊ ဖြစ်သင့်ကုန်သော။ အတ္ထာနံ၊ တို့ကို။ ဥဒ္ဓရဏံ၊ ထုတ်ပြခြင်းသည်။ (အတ္ထုဒ္ဓါ ရော၊ မည်၏။) ဝါ၊ တနည်း။ သမ္ဘဝန္တေ၊ ကုန်သော။ အတ္ထေ၊ တို့ကို။ ဝတ္တာ၊ ၍။ အဓိပ္ပေတသ၊ အလိုရှိအပ်သော။ အတ္ထသ၊ ကို။ ဥဒ္ဓရဏံ နိဒ္ဒါရဏံ၊ ရွေးထုတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထုဒ္ဓါရော၊ မည်၏။ ဝိရတိသဗ္ဗေတိ၊ ကား။ မုသာဝါဒဝိရတိယံ၊ မုသာဝါဒမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းခဏ်။ ဟိ၊ မှန်။ သစ္စသဒ္ဒေါ၊ သည်။ အညဝိရတီသု၊ တပါးသောဝိရတီတို့ခဏ်။ နနု နိရုဏ္ဍော၊ မထင်။ ယေ ပန၊ အကြင်ဆရာတို့သည်ကား။ ဝိရတိသစ္စံ၊ သည်။ သမာဒါနဝိရတိ၊ တီ–တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (တနည်း) ဝိရတိသစ္စံ၊ ကို။ သမာဒါနဝိရတိတိ၊ တီ–ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသမ္ပိ၊ ထိုဆရာတို့၏လည်း။ (ဝါဒေ၊ ခဏ်။) သမာဒါနမတ္တံ၊ ဆောက်တည် ခြင်းမျှသည်။ ဝိရတိသစ္စံ၊ သည်။ နနု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ အထခေါ၊ သော်ကား။ သမာဒါနာဝိသံဝါဒနံ၊ ဆောက်တည်ခြင်းကို မချွတ်ယွင်းစေခြင်းသည်။ (ဝိရတိသစ္စံ၊ မည်၏။) ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုသမာဒါနာဝိသံဝါဒနသည်။ ပဋိညာသစ္စံ၊ ဝန်ခံချက်ကို မှန်စေသော ပဋိညာသစ္စာဖြစ်၍။ မုသာဝါဒဝိရတိယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ ဣဒမေဝ၊ ဤအယူသည်သာလျှင်။ သစ္စံ၊ မှန်၏။ အညံ၊ တပါးသော အယူသည်။ မောဃံ၊ အချည်းနှီးသာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဝတ္တာ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ မှားသော အယူသည်။ သစ္စန္တိ၊ မှန်သည်ဟူ၍။ အဘိနိဝိသနဝုတ္တိယာ၊ မြဲမြဲစွာ နလုံးသွင်းသောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိသစ္စံ၊ မည် ၏။ အမောသဝမ္မတ္တာ၊ မပျက်စီးသော သဘောတရား၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (တံ မောသဝမ္မံ နသဿနဝမ္မံ ဟောတိ–ဟူသောသုတ္တနိ–ဋ္ဌ ဒု ၂၂၅–ကို မှီသည်) နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ပရမတ္ထသစ္စံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ "အမောသဝမ္မံ၊ မပျက်စီးသော သဘောရှိသော။ ယံ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။ အရိယာ၊ တို့သည်။ သစ္စတော၊ အမှန် တရားဟူ၍။ ဝိဒူ၊ သိကုန်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တသ စ၊ ထိုပရမတ္ထသစ္စာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကိုဝင်း။ [၁၉၅] တံသမ္ဘပကသ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်သော။ မဂ္ဂသ စ၊ ကိုဝင်း။ ပဇာနနာ၊ အပြားအားဖြင့်သိခြင်းသည်။ ပဋ္ဌ ဝေဓော၊ သည်။ အဝိဝါဒကာရဏံ၊ မငြင်းခုံခြင်း၏ အကြောင်းတည်း၊ ဝါ၊ ငြင်းခုံမှုကင်းခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒွယမ္ပိ၊ နိဗ္ဗာန်နှင့်မဂ်–ဟူသော တရားနှစ်ပါးအပေါင်းကိုလည်း။ ဧကံ ဟိ သစ္စံ။ပ။ ပဇာနန္တိ၊ ဟူသော။ ဣမိသာ ဂါထာယ၊ ခဏ်။ သစ္စန္တိ၊ တပါးတည်းသောသစ္စာဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [ယသ္မိံ၊ နိဗ္ဗာန်နှင့် အရိယာမဂ်ဟူသော အကြင်အမှန်တရား ကြောင့်။ (နော ဝိဝဒေ–ခဏ် စပ်) ဝါ၊ ခဏ်။ ဝါ၊ ကို။ ပဇာနံ–ပဇာနန္တာ၊ အပြားအားဖြင့်သိသော။ ပဇာ၊ သတ္တဝါအပေါင်းသည်၊ ဝါ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းသည်။ နော ဝိဝဒေ၊ မငြင်းခုံရာ။ (တံ) သစ္စံ၊ ထိုငြင်းခုံမှုကင်းကြောင်းဖြစ်သော အမှန်တရားသည်။ ဧကံ၊ ဟိ၊ တပါးသာတည်း။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော သစ္စာသည်။ နနု အတ္ထိ၊ မရှိ။]

၅၃၅။ "ဧတံ၊ ဣဒါဇာတိအစရှိသော တရားအပေါင်းသည်။ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ၊ သည်။ နနု၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့ဆိုရ၏။ အာဂစ္ဆေယျ၊ ၏။ ဧတံ ဌာနံ၊ ဣသို့လာနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ နနု ဝိဇ္ဇတိတိ၊ မရှိဟူသော။" ဧတေန၊ ဣစကားရပ်ဖြင့်။ ဇာတိအာဒီနံ၊ တို့၏။ ဒုက္ခအရိယသစ္စဘာဝေ၊ အဖြစ်ခဏ်။ အဝိပရီတတံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဧကေန္တေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဗာဓကဘာဝတော၊ နှိပ်စက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ "ဒုက္ခံ အရိယ သစ္စံ၊ သည်။ အညံ၊ ဇာတိအစရှိသည်မှ တပါးတည်း။ ဣတိ၊ သို့ဆိုရ၏။ အာဂစ္ဆေ ယျ၊ ၏။ ဧတံ ဌာန၊ ဣလာနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ နနု ဝိဇ္ဇတိတိ၊ မရှိဟူသော"။ ဣမိနာ၊ ဣစကားရပ်ဖြင့်။ ဒုက္ခအရိယသစ္စဘာဝဿ၊ ၏။ ဇာတိအာဒီသု၊ တို့ခဏ်။ နိယတတံ၊ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အနည္ထတ္ထဘာဝတော၊ တပါးသော တရားတို့ခဏ် မဖြစ်ခြင်း မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ကထဏ္ဍိ၊ တစုံတခုသောအကြောင်းကြောင့်။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံစိတ္တော၊ ဣသို့သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ သစေပိ အာဂစ္ဆေယျ၊ အကယ်၍မူလည်းလာရာ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ပညာပနေ၊ ပညတ်ခြင်း ခဏ်။ သဟခမ္မေန၊ အကြောင်းနှင့်တကွ။ ဉာပနေ၊ သိစေခြင်းခဏ်။ အတ္ထနော၊ ၏။ ဝါဒဿ၊ ကို။ ပတိဋ္ဌာပနေ၊ တည်စေခြင်းခဏ်။ သမတ္ထော၊ စွမ်းနိုင်သောသူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ အဟမေတံ။ပ။ ပညာပေဿာမိတိ အာဂစ္ဆေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတိအာဒီနံ၊ တို့၏။ အနည္ထတာ ဧဝ စ၊ တပါးသောအပြားအားဖြင့် မဟုတ်သည် ၏အဖြစ်သည်သာလျှင်ထင်း။ အညဿ၊ ဧတိ စသည်မှ တပါးသော။ တထာဘူတဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော တရား၏။ အဘာဝေါယေဝ စ၊ မရှိခြင်းသည်သာလျှင်ထင်း။ ဧတ္ထ၊ ဣအရာခဏ်။ ဌာနာဘာဝေါ၊ အကြောင်း၏မရှိခြင်းပေတည်း။ ကောစိ၊ သူသည်။ သစေပိ အာဂစ္ဆေယျ၊ အုံ့။ အာဂစ္ဆတု၊ လာပေစေ။ ပန၊ သော်လည်း။ ဌာနံ၊ ပညတ်နိုင်ခြင်း၏အကြောင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဣအရာခဏ်။ သုတ္တတ္ထော၊ သုတ်၏အနက်တည်း။ ဒုတိယသုတ္တေပိ၊ ခဏ်လည်း။ သေ နယော၊ ပင်တည်း။ ပန၊ အထူးကား။ တတ္ထ၊ ထိုဒုတိယသုတ်ခဏ်။ အတ္တဘာဝပဋိလာဘေနေဝ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဇာတိအာဒီနံ၊ တို့သို့။ ပတ္တိ စ၊ ရောက်ခြင်းသည်ထင်း။ သမ္ပုခီဘာဝေါ စ၊ မျက်မှောက်၏အဖြစ်သည်ထင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္ပတ္တတာ စ၊ ကောင်းစွာ ရောက်အပ် ရအပ်သည်၏အဖြစ်သည်ထင်း။ ပစ္စက္ခတာ စ၊ အဖြစ်သည်ထင်း။ ပဌမတာ၊ ပဌမသစ္စာ၏ အဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ယတော၊ ယင်းအကြောင်းကြောင့်။ တံ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဒေသိတံ၊ ၏။ တန္နိမိတ္တတာ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၏ အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ ဒုတိယတာ၊ ဒုတိယ၏ဖြစ်ကြောင်း တည်း။ တဒုပသမတာ၊ ထိုဒုက္ခ၏ငြိမ်းရာအဖြစ်သည်။ တတိယတာ၊ တည်း။ တံသမ္ပယုတ္တတာ၊ ထို တတိယသစ္စာသို့ရောက် ကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ စတုတ္ထတာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။

ဧတေပရမတောတိ ဧတေန၊ ဖြင့်။ (အာဟ–ခဏ် စပ်) စတူဟိ၊ ကုန်သော။ အရိယသစ္စေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ (ပရိယာဒါနံ–ခဏ် စပ်) ပဝတ္တိအာဒီနံ၊ တို့ကို။ အနဝသေသပရိယာဒါနံ၊ အကြွင်းမဲ့သိမ်းယူခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ နိဗ္ဗုတိကာမေန၊ ဆင်းရဲ၏ငြိမ်း

ခြင်းကို အလိုရှိသော၊ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုအလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပရိဇာနနာဒီဟိ၊ ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းစသည်တို့မှ။ အည်၊ သော။ ကာတဗ္ဗံ၊ သော။ ကိဉ္စိ ကိစ္စံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝါ၊ ကား။ ဣတော၊ ဤဒုက္ခကိုသိခြင်းစသည်မှ။ အည်၊ သော။ ဓမ္မဉ္ဉာ ကိစ္စံ၊ သဘောတရားကို သိခြင်းကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပရိညေယျာဒီနိ စ၊ တို့သည်လည်း။ ဇေတပရမာနေ၀၊ ဤလေးပါးမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတ္တာရိယေ၀၊ သာလျှင်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ တဏှာယ၊ ၌။ အာဒီ နဝဒသာဒီနံ၊ အပြစ်ကို မြင်လေ့ရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ "တဏှာ၀တ္ထုအာဒီနံ၊ တို့၏။ ဇေတပရမတာယာ တိ၊ ဤလေးပါးမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဟူ၍"။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ အာလယေ၊ တွယ်တာရာဖြစ် သော။ ပဋ္ဌာကာမဂုဏသခ်ါတေ ၀ါ၊ ကာမဂုဏ်ငါးပါးဟု ဆိုအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ သကလ၀တ္ထုကာမသခ်ါတေ ၀ါ၊ အလုံးစုံသော ဝတ္ထုကာမဟု ဆိုအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ဘ၀တ္တယသခ်ါတေ ၀ါ၊ ဘ၀သုံးပါးအပေါင်းဟု ဆိုအပ်သည်မူ လည်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခေ၊ ၌။ ဒေါသဒဿာဒီနံ၊ အပြစ်ကိုမြင်လေ့ရှိကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ အာလယာဒီနံ၊ တို့၏။ ဇေတပရမတာယာတိ၊ ဤလေးပါးမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၅၃၆။ သြဠာရိကတ္တာတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဇာတိအာဒီနံ၊ တို့၏။ ဒုက္ခဘာ၀သ၊ ဒုက္ခအဖြစ်၏။ ပစုရဇေပါကဋ္ဌ တာမတ္တာ၊ များစွာသောလူအပေါင်းအား ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်မျှကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အရိယေန ဉာဏေန၊ အရိယ ဉာဏ်ဖြင့်။ ပဋိ၀ိဒ္ဓိတဗ္ဗာကာရံ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သောအခြင်းအရာကို။ (သန္ဓာယ၊ ၍။) နု (ဝုတ္တံ)၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ တန္တိ၊ ကား။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ အကတန္တိ၊ ကား။ အနိဗ္ဗတ္တိတံ၊ မဖြစ်စေအပ်မူ၍။ အနိပ္ပါဒိတကာရဏံ၊ ပြီးစေအပ်သောအကြောင်းမရှိမူ၍။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ကာရဏေ၊ သည်။ သိဒ္ဓေ၊ သော်။ ဖလံ၊ သည်။ သိဒ္ဓမေ၀၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ နေ၀ အကတံ အာဂစ္ဆတီတိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ၊ ပါဠိဖြင့်။ [၁၉၆] အဟေတုကဝါဒံ၊ ကို။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ နု ဣဿရနိမ္မာနာဒိတောတိ ဇေတေန၊ ဖြင့်။ ပဇေတိပုရိသပကတိကာလာဒိ၀ါဒေ၊ ပဇေပတိ၀ါဒ, ပုရိသ၀ါဒ, ပကတိ၀ါဒ, ကာလ ၀ါဒ အစရှိသည်တို့ကို။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ ပရတော၊ ၌။ အာ၀ိ၊ စွာ။ ဘ၀ိဿတိ၊ တံ့။ သဟေတုကေန ဒုက္ခေနာတိ ဇေတေန၊ ဖြင့်။ ဒုက္ခဒဿနေန၊ ဒုက္ခကို ပြခြင်းဖြင့်။ ဇနိတဿ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော။ သံ၀ေဂဿ၊ ၏၊ ၀ါ၊ ကို။ သံ၀ဠုနံ၊ ပွါးစေခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဒုက္ခ ဿ၊ ၏။ သဟေတုကဘာ၀သ၀ေနေန၊ အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို ကြားရသဖြင့်။ ယာ၀၊ လောက်။ အယံ ဟေတု၊ ဤအကြောင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တာ၀၊ လောက်။ ဣဒံ ဒုက္ခံ၊ သည်။ အ၀ိဇ္ဇေဒေန၊ မပြတ်စဲသဖြင့်။ ပ၀တ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဗလ၀သံ၀ေဂေါ၊ အားကြီးသောသံ၀ေဂသည်။ ဇာယတိ၊ ၏။ အဿာသဇနနတ္ထံ နိရောဓန္တိ၊ ကား။ သံ၀ေဂဇာတဿ၊ ဖြစ်သော သံ၀ေဂရှိသော သတ္တ၀ါအပေါင်းအား။ အဿာသံ၊ သက်သာခြင်းကို။ ဇနေတုံ၊ ၄၊။ နိရောဓသစ္စံ၊ ကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဟိ၊ မှန်။ နိဗ္ဗိန္ဒနသံသာရဒုက္ခဿ၊ ငြီးငွေ့သော သံသရာဆင်းရဲရှိသော (၀ါ) သံသရာဆင်းရဲ၌ ငြီးငွေ့သော သတ္တ၀ါအား။ နိရောဓကထာ၊ နိဗ္ဗာန်စကားသည်၊ ဝါ၊ ကို။ ဝုစ္စမာနာ၊ သော်။ အတိ၀ိယ၊ လျှင်။ အဿာသံ၊ ကို။ သဠေတိ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်စေ၏။

၅၃၇။ ယေ တေ ဇာတိအာဒယော ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္ဒေါ၊ ၏။ ဇတ္ထ၊ ဤဒုက္ခသစ္စာနိဒ္ဒေသ၌။ ဗျာ၀ိ၊ ကို။ ကသ္မာ ပန၊ ကြောင့်။ နု ဂဟိတော၊ နည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ အနေကန္တ၊ဘာ၀တော၊ ဧကန် မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (နု ဂဟိတော၊ အပ်။) တထာ–တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ၊ ချဲ့။ သော၊ ထိုဗျာ၀ိသည်။ ကဒါစိ စ၊ တရံ တခါ၌ရင်း။ ကေသဉ္စိ စ၊ အချို့သောသတ္တ၀ါတို့အားရင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယထာဟ၊ ကား။ ဣဒ္ဓာ၊ လိုလားတောင့်တခြင်းရင်း။ အနသနံ၊ ဆာလောင်ခြင်းရင်း။ (ခုဒါ–ဟု သုတ္တနိ–ဌ–၌ ဖွင့်၏) ဧရာ၊ အိုမင်းရင့်ရော်ခြင်းရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ ကုန် သော။ ရောဂါ၊ တို့သည်။ ပုရေ၊ ရှေးကာလ၌။ အာသုံ၊ ရှိခဲ့ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ၏။) ဗာဟုလတ္ထေရာဒီနံ၊ တို့အား။ သော၊ ထိုဗျာ၀ိသည်။ နု အဟောသိယေ၀၊ မဖြစ်ခဲ့–မရှိခဲ့သည်သာလျှင်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဒုက္ခဂ္ဂဟဏေန၊ (ကာယိယ) ဒုက္ခကို ယူခြင်းဖြင့်။ ဗျာ၀ိ၊ ကို။ ဇတ္ထ၊ ဤဒုက္ခသစ္စာနိဒ္ဒေသ၌။ ဂဟိတော၀၊ ယူအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဓာတုကေ္ခာ၀ဘ၀ပစ္စယံ၊ ဓာတ်ချောက်ချားခြင်းလျှင်အကြောင်းရှိသော။ ကာယိကံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ ဗျာ၀ိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဋ္ဌကံ၊ အပေါင်းကို။ ဧကံ၊ သော။ ကောဋ္ဌာသံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဒွါဒသ ဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဏှာဘာ၀သာမညေန၊ တဏှာအဖြစ်ဟူသော တူသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဧကဋ္ဌံ၊ တည်း။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဒုက္ခသမုဒယော အရိယသစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဂဟိတာ–၌ စပ်) အညေ၊ ကုန်သော။ အန္တောဂဓဘေဒေ၊ အတွင်း၀င်သောအပြားတို့ကို။ အနာမသိတ္တာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ ဧကရူပေန၊ တခုတည်းသော သရုပ်သဘော အားဖြင့်။ ကာမံ ဂဟိတာပိ၊ အကယ်၍ ယူအပ်ငြားသော်လည်း။ တဏှာ၊ ကို။ (ဝုတ္တာ–၌ စပ်) သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတာ စ၊ ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်သောတဏှာရင်း။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသဟဂတာ စ၊ ၎င်း။ ဒိဋ္ဌိ၀ိရဟိတာ၊ ဒိဋ္ဌိမှကင်းသော။ ကေ၀လံ၊ သက်သက်။ ကာမသဟဂတာ စ၊ ကာမ၌ သာယာသောသဘောဖြစ်၍ဖြစ်သော တဏှာရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဓာ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဘိန္နာ တ္တာ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်၏။ အယမေ၀ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါတိ၊ ဟူ၍။ မဂ္ဂသစ္စဘာ၀ေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဧကဋ္ဌံ၊ တည်း။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝုတ္တာပိ၊ ကုန်သော်လည်း။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သဘာ၀တော၊ အားဖြင့်။ ဘိန္နာ ဧ၀၊ ကွဲပြားကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌ ဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဒုက္ခနိဒ္ဒေသကထာဝဏ္ဏနာ

ဇာတိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

ဘဝေတိ၊ ကား။ အာဒါနနိက္ခေပဝရိစ္ဆိန္နေ၊ သော။ ဓမ္မပ္ပဗန္ဓေ၊ ရုပ်နာမ်တရားအစဉ်သည်။ ဘဝေါ၊ မည်၏။ တသ္မိံ ဘဝေ၊ ၌။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုဘဝကို။ (ဝုစ္စတိ–၌ စပ်) ဇတ္ထ၊ ဤဘဝ၌။ ယောနိဂတိအာဒိဝိဘာဂေါ၊ ယောနိဂတိ စသည်ဖြင့် ဝေဘန်ခြင်းရှိသော တရားအပေါင်းသည်။ ဇာယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇာတိတိ၊ မည်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဇတ္ထ၊ ဤအပေါင်း၌။ သမာနနွယာ၊ တူသောအနွယ်ရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဇာယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇာတိ၊ မည်၏။ နိကာယော၊ အပေါင်းကို (ဝါ) ဂိုဏ်းကိုရ၏။ သခ်ံတလက္ခဏောတိ၊ ကား။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ သော။ ဥပ္ပါဒေ၊ ဥပါဒ်၌၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်း၌။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုဥပါဒ်သည်။ ဇနနဋ္ဌေန၊ ဖြစ်ခြင်းအနက်ကြောင့်။ ဇာတိ၊ မည်၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓိယန္တိ၊ ကား။ [၁၉၇] ပဋ္ဌိသန္ဓိစိတ္တက္ခဏေ၊ ၌။ သမ္ဘတိဇာတောတိ ဇတ္ထ၊ ၌။ (သမဘိနိဝိဋ္ဌေန၊ ကောင်းစွာ အကျုံးဝင်သော။) ဇာတသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ (မြန်မာမူဟောင်းနှင့်အညီ ဇာတ–သာ သင့်သည်၊ ဇာတိ–ကားမသင့်၊ သီမူအလိုအားဖြင့် ဇာတသဒ္ဒေ၊ ၌–ဟု အနက်ပေး၊ သင့်သည်ပင်) လဇ္ဇာနံ၊ သော။ မာတုကုစ္ဆိတော၊ မှ။ နိက္ခမနသခ်ါတံ၊ သော။ ဇာယနတ္ထံ၊ ဖွားမြင်ခြင်းအနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပသူတိယန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဘိဇာတိယံ၊ ဖွားမြင်တော်မူခြင်း၌။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဇောယ၊ ဤအနက်သဘောဖြင့်။ ခတ္တိယာဒိသမညာ၊ ခတ္တိယ အစရှိသောအမည်သည်။ ဇာယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇာတိ၊ မည်၏။ ကုလံ၊ အမျိုးအနွယ်ကို ရ၏။

၅၃၈။ ဇတ္ထ၊ ဤအရပ်၌။ သယန္တိ၊ အိပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သေယျာ၊ မည်၏။ ဇေတသံ၊ ဤသတ္တဝါတို့၏။ သေယျာ၊ အိပ်ရာကား။ မာတုကုစ္ဆိသခ်ါတော၊ ဟုဆိုအပ်သော။ ဂဗ္ဘော၊ တိုက်ခန်းတည်း။ (တနည်း) ဇေတသံ၊ တို့အား။ မာတုကုစ္ဆိသခ်ါတော၊ သော။ ဂဗ္ဘော၊ တိုက်ခန်းဟူသော။ သေယျာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂဗ္ဘသေယျာကာ၊ မည်ကုန်၏။ အဏ္ဍဇော စ၊ ဥမ္မပေါက်ဖွားသောသတ္တဝါတို့ကိုငင်း။ ဇလာဗုဇော စ၊ သူငယ်အိပ်မှ ပေါက်ဖွားသော သတ္တဝါတို့ကိုငင်း။ (လဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတရေသန္တိ၊ ကား။ သံသေဒဇော စ၊ အညှိကိုစွဲ၍ ဖြစ်သောသတ္တဝါတို့အားငင်း။ သြပပါတိကာနဉ္စ၊ အနီး၌ကျလာသကဲ့သို့ ကိုယ်ထင်ရှားဖြစ်သောသတ္တဝါတို့အားငင်း။ အယမ္ပိ စာတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌိသန္ဓိခဏေသွေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အနန္တရံ၊ ၌။ ဝုတ္တကထာပိ၊ သည်သော်လည်း။ ပဋ္ဌိသန္ဓိတော ပဋ္ဌာယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တကထာယံ၊ ၌။ ပဂေဝ၊ စောစောစီးစီး ရှေးဦးစွာပင် ပြီး၏၊ ဝါ၊ အဘယ်မှာဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ တေသံ တေသံ ပဋ္ဌမပါတုဘာဝေါ ဇာတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဥမ္မဇ္ဇနဝသေန၊ ပေါ်လာသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂယှတိ၊ ယူအပ်သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥမ္မဇ္ဇနပစ္စုပ္ပဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။ ဝက္ခမာနဝိဘာဂံ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော ဝေဘန်ခြင်း–ကွဲပြားခြင်းရှိသော။ ဒုက္ခဝိစိတ္တတံ၊ ဒုက္ခ၏ ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ ဆန်းကြယ်သော ဒုက္ခအပေါင်းကို။ ပစ္စုပ္ပဋ္ဌပေတိ၊ ရှေးရှုဖြစ်ပေါ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခဝိစိတ္တတာ ပစ္စုပ္ပဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။

၅၃၉။ ကသ္မာ ပနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒတော၊ သော။ စောဒကဿ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တာဝ၊ စွာ။ ဇကန္တဒုက္ခေ၊ စင်စစ်ဆင်းရဲသော။ နိရယေ၊ ၌။ ဇာတိ၊ သည်။ ဒုက္ခာ၊ မည်သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်တန်စေ။ ဝါ၊ ကား။ အညာ သုပိ၊ ကုန်သော။ ဒုဂ္ဂတိသု၊ ဘုံတို့၌။ ပါပကမ္မသမုဋ္ဌာနတော၊ မကောင်းမှုကံလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ မကောင်းမှုကံကြောင့် ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဇာတိ၊ သည်။ ဒုက္ခာ၊ မည်သည်။ ဟောတု၊ စေ။) ပန၊ သော်လည်း။ သုခ သံဝတ္တနိယကမ္မသမုဋ္ဌာနာသု၊ ချမ်းသာကိုဖြစ်စေတတ်သော ကံကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ သုဂတိသု၊ တို့၌။ (ဇာတိ၊ သည်။) ကထံ၊ ကြောင့်။ (ဒုက္ခံ၊ မည်သနည်း။) ဣတိ၊ ဤကား အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ဣတရော၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ (ဒဿေန္တော အာဟ–၌ စပ်) အယံ ဇာတိ၊ ကို။ သဘာဝဒုက္ခဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဒုက္ခာတိ၊ ဟူ၍။ နဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ အကြောင်းကား။ ဒုက္ခဝေဒနာသမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်သော။ ကာစိ၊ သော။ ပဋ္ဌိသန္ဓိ၊ သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဒုက္ခာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အနေကေသံ ဒုက္ခာနံ ဝတ္ထုဘာဝတောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အဒုက္ခသဘာဝမ္ပိ၊ ဒုက္ခသဘော မဟုတ်သည်ကိုလည်း၊ ဝါ၊ မရှိသော တရားကိုလည်း။ ပရိယာယတော၊ အားဖြင့်။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခသဘာဝံ၊ ဒုက္ခ သဘောကို၊ ဝါ၊ ဒုက္ခသဘောရှိသော တရားကို။ ဒုက္ခသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဝိသေသေတွာ၊ ၍။ ဒုက္ခဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ရူပ ရူပန္တိ ယထာ၊ ရူပရူပံ–ဟူသော ဝေါဟာရကဲ့သို့တည်း။

ဒုက္ခပ္ပတ္တိဟေတုတောတိ၊ ကား။ မေ၊ အား။ အဟု ဝတ၊ ဖြစ်ခဲ့ရှိခဲ့လေပြီ။ တံ၊ ဖြစ်ခဲ့ရှိခဲ့သော ထိုဝတ္ထုသည်။ နာဟောသိ ဝတ၊ မရှိခဲ့ပြီတကား။ ဣတိ၊ သို့။ စေတသိကဒုက္ခပ္ပတ္တိဟေတုတော၊ စိတ်၌ဖြစ်သော ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ယဒနိစ္စံ၊ တံ ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ တေဘူမကာ၊ ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ သခါရာ၊ တို့သည်။ သခါရဒုက္ခံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌၊ ဝါ၊ ထိုသခါရဒုက္ခမည်ရာ၌။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဥဒယဗ္ဗယပွဋိပီဋိတတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ယံ၊ အကြောင်တရားကို။ အဘိဏှံ၊ မပြတ်။ ပဋိပီဋိတံ၊ နှိပ်စက်အပ်၏။ တံ၊ ထိုတရားသည်။ ဒုက္ခမနတာယ၊ သည်းခံနိုင်ခဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဝိပဿနာစာရသ၊ ဝိပဿနာ၏ ဖြစ်ရာဖြစ်သော တရား၏၊ ဝါ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်။ တေဘူမကဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ (ကတံ၊ ၏။)

ဒုက္ခဒုက္ခန္တိ၊ ပါဠိဖြင့်။ ဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသေ၊ တို့ကို။ (သောကဒုက္ခ–ဒေါမနဿာနိ–ဟု ဆိုမှ အဋ္ဌကထာနှင့် ညီမည်) ဝဒတိ၊ ၏။ ဧတေပိ ဒုက္ခာတိ–အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒုက္ခသစ္စဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ အာဂတံ၊ သော။

[၁၉၈] ဘဂဝတာပိတိ၊ ကား။ အနာဝရဏဉာဏဝတာ၊ အနာဝရဏဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ အစ္ဆရိယာပရိမေယျ ဒေသနာကောသလ္လဝတာ၊ အံ့ဩဖွယ် မနှိုင်းယှဉ်ကောင်းသော တရားဟောခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော ဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဘဂဝတာပိ၊ သည်သော်လည်း။ ဥပမာဝသေနာတိ၊ ကား။ အဂ်ိရကာသူပမာဒိဥပမာဝသေန၊ မီးကျီးတွင်း ဥပမာ အစရှိသော ဥပမာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။

၅၄၀။ ပုဏ္ဏရိကာဒီသူတိ၊ ပါဠိ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ (သင်္ဂဟော–၌ စပ်) မဏိကနကရဇတ ပဝါဠာဒိရတနသန္ဓိစ္စယေ၊ ပတ္တမြား ရွှေ ငွေ သန္တာ အစရှိသော ရတနာတို့၏အပေါင်း၌၊ ဝါ၊ ရတနာအစုအပုံ၌။ နု (နိဗ္ဗတ္တာတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ အာသန္ဒိပလ္လင်္ကဂေါနကာဒိကေ၊ (ဘုရား၏ လက်ရစ်သစ်ထက် ရှည်သော အခြေရှိသော) အာသန္ဒီမည်သော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်, ခြသော့်ရုပ်စသည်နှင့်တကွဖြစ်သော အိပ်ရာပလ္လင်, လက်လေးသစ်ထက်ရှည်သော အမွေးရှိသော ကောဇောကြီး အစရှိသော။ သုဘမနုညသယနတလေ၊ တင့်တယ်၍ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော အိပ်ရာအပြင်၌။ နာပိ(နိဗ္ဗတ္တာတိ)၊ လည်း မဟုတ်။ ရတနမယကုဋ္ဌိမမနောဟရေ၊ ရတနာဖြင့်ပြီးသော ထွင်းဖောက်အပ်သော ပန်းတိုဖြင့် စိတ်နှလုံးကို ဆွဲဆောင်တတ်သော။ ပါသာဒတလေ၊ ၌။ နာပိ (နိဗ္ဗတ္တာတိ)၊ မဟုတ်။ သိတ္တာသမ္ဘဋကုသုမောပဟာရဝတိ၊ တံမြက်လှည်း၍ ရေသွန်းဖြန်းအပ်သော ပန်းတို့ကို ဖြန့်ကြဲဆောင်ထည့်ပေးခြင်းရှိသော။ ပါသာဒူပစာရေ၊ ပြာသာဒ်၏အနီးပတ်ဝန်းကျင် ဥပစာ၌။ နာပိ (နိဗ္ဗတ္တာတိ)၊ မဟုတ်။ မုတ္တာဇာလသဒိသဝါလိကာဝိကိဏ္ဏေ၊ ပုလဲကွန်ယက်နှင့်တူသော သဲဖြူတို့ဖြင့် ခြွမ်းသော။ ဝိဝဋ္ဋဂ်ဏေ၊ ဟင်းလင်းပြင်ဖြစ်သော (ပြာသာဒ်၏) မျက်နှာစာအရပ်၌။ နာပိ (နိဗ္ဗတ္တာတိ)၊ မဟုတ်။ ဟရိတကမ္မလသဒိသမုဒုသဒ္ဒလ သမတလေ၊ အစိမ်းရောင်သကလပ် (ကတ္တီပါ)နှင့်တူသော နူးညံ့စိမ်းစို ညီညာသော မျက်နှာပြင်ရှိသော။ ဘူမိဘာဂေ၊ ၌။ နာပိ (နိဗ္ဗတ္တာတိ)၊ မဟုတ်။ ဣတိ ဧဝမာဒီနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပရမသမ္ဘာဝေတိ၊ ကား။ အတိဝိယ၊ လျှင်။ သမ္ဘာဝေ၊ သော။ တိဗ္ဗန္ဓကာရေတိ၊ ကား။ ဗဟလန္ဓကာရေ၊ ထူထဲသော အမိုက်မှောင် ရှိသော။ ။ ပိတ္တသေမှ ပုဗ္ဗရဟိရဂူထော ဒရိယာဒိနာနာကုဏပသမ္ဘာဝေ၊ သည်းခြေ သလိပ် ပြည် သွေး ကျင်ကြီး အစာသစ်အစရှိသော အထူးထူးသော အပုပ်တို့ဖြင့် ကျဉ်းမြောင်းလှစွာသော။ ။ မဟာ၊ သည်။ ဝိသတိဝဿာ၊ အနှစ် နှစ်ဆယ်ရှိသည်။ ယဒိ(သိယာ)၊ အံ့။ အထ၊ သို့မဟုတ်။ တိ သစတ္တာလီသာဒိဝဿာ၊ အနှစ်သုံးဆယ် လေးဆယ် စသည်ရှိသည်။ (ယဒိသိယာ၊ အံ့။) တတ္တကံ ကာလံ၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ အဓောတဝစ္ဆကူပသဒိသတာယ၊ မဆေးကြောသူးသော ကျင်ကြီးတွင်းနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဓိမတ္တာဧဂ္ဂေ၊ အတိုင်းထက်အလွန် စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသော။ ။ ပူတိမစ္ဆာဒိ၊ ငါးပုပ်အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော ဥပမာ သည်၊ ဝါ၊ ဥပမာစကားသည်။ သဒိသူပမံ၊ ထပ်တူဥပမာသည်၊ ဝါ၊ ထပ်တူဥပမာရှိသည်။ နု၊ မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။)တသ၊ ထိုငါးပုပ်စသည်၏။ ဝါတာဒိဝသေန၊ လေစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧကစ္စဒုဂ္ဂန္ဓာပဂမသဇ္ဇာဝတော၊ အချို့သော အနံ့ဆိုးကင်းခြင်း၏ ရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဒသမာသေတိ၊ ပုဒ်သည်။ အစ္ဆန္တသံယောဂေ၊ ၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ ယေဘုယျဝသေန၊ အများ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော စကားပေတည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တတော၊ ထက်။ ဘိယ္ယောပိ၊ အလွန်လည်း။ ဧကစ္စာနံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ တတ္ထ၊ ထိုအမိဝမ်း၌။ အဝဋ္ဌာနသမ္ဘဝတော၊ တည်နေခြင်း၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ အတ္တာနော၊ ၏။ အဓောမုခံ၊ မျက်နှာ၏အောက်၌။ ဌပိတသကံ့စိတ ဟတ္ထဒွယသ၊ ထားအပ်သော ကွေးသော လက်နှစ်ခုအပေါင်းရှိလျက်။ ဥက္ကုဋိကသေဝ၊ ဆောင့်ကြောင့်သာလျှင်။ နိသီဒတော၊ ထိုင်နေသော။ (အတ္တာနော၊ ၏။) (သိမ္ဘု၌ နိသီဒနတော–ဟု ရှိ၏၊ ထိုင်နေခြင်းကြောင့်ဟု အနက်ပေး၊ သင့်ပေ၏။) သမိဋ္ဌနပ္ပသာရဏာဒိရဟိတော၊ ကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်း စသည်မှ ကင်းသည်ဖြစ်၍။

အဘိမုခံ၊ မိမိသို့ရှေးရှု။ ကမ္ဘုနံ၊ ဆွဲငင်ခြင်းသည်။ အာကမ္ဘုနံ၊ မည်၏။ ပရိတော သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်အဖို့အားဖြင့်။ (သဗ္ဗတော ဘာဂေနမူလဋ္ဌိ) ကမ္ဘုနံ၊ သည်။ ပရိကမ္ဘုနံ၊ မည်၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ သို့။ ဝူနနံ၊ ခါတွက်ခြင်းသည်။ သြဝူနနံ၊ မည်၏။ နိဓာယနိဓာယ၊ ထား၍ ထား၍။ ဝူနနံ၊ သည်။ နိဋ္ဌူနနံ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အာကမ္ဘုနာဒိသဒ်သံ၊ ဆွဲငင်ခြင်းစသည်နှင့်တူသည်ကို။ အာကမ္ဘုနာဒိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တရုဏာဝဏသဒိသံ၊ နုသောအမာနှင့်တူသော၊ ဝါ၊ အမာ၏ အသားနုနှင့် တူသော။ အတိဝိယ၊ လျှင်။ သုခုမာလံ၊ နူးညံ့သော။ ဂဇ္ဇဂတံ၊ အမိဝမ်း၌တည်သော။ သရီရံ၊ သည်။ သိတာဒိအပ္ပကမ္ပိ၊ အအေးအစရှိသော အနည်းငယ်ကိုသော်လည်း။ နု သဟတိ၊ သည်းမခံနိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သိတနရကူပ ပန္ဓတာဒိ၊ အလွန်အေးသောငရဲ၌ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်စသည်ကို။ နိဒဿိတံ၊ ဥပမာပြအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုအအေး အစရှိသည်သည်။ တဿ၊ ထိုသူငယ်၏ကိုယ်အား။ အတိဝိယ၊ လျှင်။ သီတံ စ၊ အေးသည်၎င်း။ အတိဝိယ၊ လျှင်။ ဥဏ္ဏဉ္စ၊

ပူသည်ဝင်း။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥပတိဋ္ဌတိ၊ ကပ်၍တည်၏၊ ဝါ၊ ထင်၏။ ။ သရိရံ၊ ကို။ ဝါသိယာဒီဟိ၊ ပဲခွပ်အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ တစ္ဆေတ္တာ၊ ရွေခုတ်၍။ ခါရာဝသေစနကရဏံ၊ အင်ရေသွန်းလောင်းထည့်ခြင်းကို ပြုခြင်းသည်၊ ဝါ၊ သွန်းလောင်းထည့်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်ခြင်းသည်။ ခါရာပဋ္ဌိဿံ၊ မည်၏။ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနေတိ၊ ဟူသောပါဋ္ဌဖြင့်။ ဂဗ္ဘာသယသည်တံ၊ ကိုယ်ဝန်၏ တည်ရာ (သားအိမ်)ဟု ဆိုအပ်သော။ တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော။ အာဝဏ္ဏံ၊ အရစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ အာဟ၊ ၏။

ပရိဝတ္တေတ္တာတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဒါပါဒအဓောသီသဘာဝေန၊ အထက်၌ ခြေ, အောက်၌ဦးခေါင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ဧောက်ထိုး၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိဝတ္တေတ္တာ၊ ပြန်လှည့်၍။ ။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဒုက္ခသည်။ ဝိဇာယနမူလကံ၊ ဖွားမြင်ခြင်းလျှင် အရင်းခံရှိသော။ ဒုက္ခံ၊ တည်း။ ယေန စ၊ အကြင်ဖွားမြင်ခြင်းလျှင် အရင်းခံရှိသော ဒုက္ခဖြင့်ဝင်း။ မရဏဒုက္ခေန စ၊ ဖြင့်ဝင်း။ အဋ္ဌိတာ၊ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝေဒနာသတ္တာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာသို့ရောက်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကတိ ပယမာသမတ္တာတိက္ကန္တမ္ပိ၊ လ–အနည်းငယ်လွန်ရုံမျှ သော်လည်း၊ ဝါ၊ လွန်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပဝတ္တိ၊ ရှေးဘဝက အကြောင်းအရာကို။ ဝိသရန္တိ၊ မေ့ကုန်၏၊ ဝါ၊ အမှတ်မရကုန်။ မဟန္တကာရံ၊ ကြီးစွာသော အမိုက်တိုက်ရှိသော။ မဟာဝိဒုဂ္ဂံ၊ ကြီးစွာသော ခရီးခဲသို့။ ပက္ခန္ဒတိယ၊ ပြေးဝင်ကုန်သကဲ့သို့။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

[၁၉၉] ဝမ္ဘေန္တသာတိ၊ ကား။ သောစနပရိဒေဝနသီသပဋိဟနနာဒိနာ၊ စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ခေါင်းကို ထုရိုက်ခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်။ ဗာဓေန္တသ၊ နှိပ်စက်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ခုပ္ပိပါသာဟိ စ၊ ဆာလောင်ခြင်း ရေငတ်ခြင်းတို့ဖြင့်ဝင်း။ အာတပါဝဌာနာဒိနာ စ၊ နေပူ၌တည်ခြင်း စသည်ဖြင့်ဝင်း။ အာတာပနံ၊ ပူလောင်စေခြင်း နှိပ်စက်ခြင်းကို။ (ဝေဒိ တဗ္ဗံ၊ ၏။) ပဋ္ဌဂ္ဂိတာပနာဒိနာ၊ ငါးပါးသော မီးအပူတို့ဖြင့် လောင်စေခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်။ ပရိတာပနံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပူလောင်စေခြင်း နှိပ်စက်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဣမသ္မာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တသ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ သတ္တာဝိဝသ၊ ခုနစ်ပါးအပြားရှိသော ဆင်းရဲ၏။ သဗ္ဗသာ ဝိတိ၊ ကား။ ဂဗ္ဘကာလာဒီသု၊ အမိဝမ်း၌ တည်သောကာလ စသည်တို့၌။ တာပနမဒ္ဒနာဒိနိရယဂ္ဂိဒါဟာဒိ သဠေနိတသ၊ ဝမ်းပိုက်ကို ပူစေခြင်း နှိပ်နယ်ခြင်းစသည်တို့နှင့် ငရဲမီးလောင်ခြင်း စသည်တို့သည် ဖြစ်စေအပ်သော။ သကလဿာပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ (ဒုက္ခဿ၊ ၏။)။ ။ တဒဘာဝေ၊ ထိုဇာတိမရှိလတ်သော်။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထုမေဝ၊ တည်ရာအကြောင်းသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ ဇာယေထ နော စေ တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

၅၄၁။ ဝိစိတ္တာန္တိ၊ ကား။ ဝိဝိဓံ၊ အထူးထူး အပြားပြားသော။ ဝါ၊ ကား။ အစ္ဆရိယံ၊ အံ့ဖွယ်ကောင်းသော။

ဣတိ၊ ကား။ ဇာတိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။ တည်း။

ဇရာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၅၄၂။ သခ်ံတလက္ခဏန္တိ၊ ကား၊ ဝါ၊ ပုဒ်ကို။ "ဌိတသ၊ တည်ဆဲတရား၏။ အညထတ္တံ၊ ဥပါဒ ဝယတို့မှ တပါးသော အပြားရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ပညာယတိ၊ ထင်၏။)" ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ခဏိကဇရံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ခဏ္ဍိစ္စာဒိသမ္ဘဝေါတိ၊ ကား။ ခဏ္ဍိစ္စပါလိစ္စ ဝလိတ္တစတာဒိနာ၊ သွားကျိုးခြင်း ဆံဖြူခြင်း အရေတွန့်ခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်။ သမညာတော၊ သိမှတ်အပ်သော။ (သိမူနှင့်အညီပင်) သာတိ၊ ကား။ ခန္ဓပုရာဏဘာဝသည်တာ၊ ခန္ဓာတို့၏ ဟောင်းနွမ်းသည်၏ အဖြစ်ဟု သိမှတ်အပ်သော၊ ဝါ၊ ခန္ဓပုရာဏဘာဝဟု ဆိုအပ်သော။ ပါဂဋ္ဌရော၊ ထင်ရှားသော ဇရာကို။ ။ ဇရာဘဝပရိယာပန္နာနံ၊ တခုသောဘဝ၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ပုရာဏဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ ခန္ဓပရိပါကော၊ မည်၏။

ဣတိ၊ ကား။ ဇရာနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

မရဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၅၄၃။ သခ်ံတလက္ခဏန္တိ၊ ပါဋ္ဌဖြင့်။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ ဝယသည်တံ၊ ပျက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ခဏိကမရဏံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ယံ သန္ဓာယာတိ၊ ကား။ ယံ ခဏိကမရဏံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဇရာမရဏံ ဒွိဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတန္တိ ဇတ္တာ၊ ပါဋ္ဌ၌။ မရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တန္တိ၊ ကား။ ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒသည်တံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ ပြတ်စဲခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ပါဂဋ္ဌမရဏံ၊ ထင်ရှားသောမရဏကို။ ။စဝနန္တိ၊ ဟူ၍။ လက္ခိတဗ္ဗတာယ၊ ကြောင့်။ စုတိ လက္ခဏံ၊ မည်၏၊ ဝါ၊ ရွှေ့လျောခြင်းဟု မှတ်အပ်၏။ ဝိယောဂရသန္တိ၊ ကား။ ယထာဓိဂတေဟိ၊ အကြင်ရအပ်ကုန်ပြီးသော၊ ဝါ၊ ရမြဲတိုင်းကုန်သော။ သတ္တာသခ်ါရေဟိ၊ သတ္တဝါသခ်ါရတို့နှင့်။ ဝိယောဇနရသံ၊ ကင်းစေခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ယထူပပန္နာယ၊

အကြင်အကြင် ကပ်ရောက်၍ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဖြစ်မြဲတိုင်းသော။ ဂတိယာ၊ နှင့်။ ဝိပွဝါသဝသေန၊ ကွေကွင်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂယှတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂတိဝိပွဝါသပစ္စုပ္ပဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။

ပါပဿာတိ၊ ကား။ ပါပယောဂေန၊ မကောင်းမှုနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ပါပဿ၊ မကောင်းမှု ရှိသောသူအား။ ဥပစိတ ပါပကမ္မဿ၊ ဆည်းပူးအပ်သော မကောင်းမှုရှိသောသူအား။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပါပကမ္မာဒီ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ ပါပကမ္မကမ္မနိမိတ္တဂတိနိမိတ္တသခ်ိတံ၊ မကောင်းမှုကံ မကောင်းမှု ကမ္မနိမိတ် မကောင်းသောဂတိနိမိတ်ဟု ဆိုအပ်သော။ မရဏာကာလေ၊ ၌။ [၂၀၀] ဥပဋ္ဌိတံ၊ ထင်သော။ အကုသလဝိပါကာရမ္မဏံ၊ အကုသလဝိပါက်စိတ်၏ အာရုံကို။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုမကောင်းမှုကံစသည်ကို။ ပဿန္တသေဝ၊ မြင်စဉ်ပင်လျှင်။ ကဿစိ၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနုဘဝန္တသ ဝိယ၊ ခံစားနေရ ဘိသကဲ့သို့။ မဟာဒုက္ခံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘဒ္ဒဿာတိ၊ ကား။ ဘဒ္ဒကမ္မဿ၊ ကောင်းမှုကံရှိသေသုဂ္ဂိုလ်အား။ ကတကုသလဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကောင်းမှုရှိသောသူအား။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ တဿ၊ ထိုကောင်းမှုကံ ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဣဋ္ဌမေဝ၊ အလိုရှိအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ကာမံ ဥပဋ္ဌာတိ၊ အကယ်၍ကား ထင်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဝိယ–ဝိပွယောဂဝတ္ထုကံ၊ ချစ်အပ်သော သတ္တဝါသခ်ါရတို့နှင့် ကွေကွင်းခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော။ မဟန္တံ၊ သော။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အသဟန္တသ ဝိယောဂံ ဝိယဝတ္ထုကန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဝိသေသတောတိ၊ ကား။ ပါပဿ စ၊ မကောင်းမှုရှိသောသူအားဌင်း။ ဘဒ္ဒဿ စ၊ ကောင်းမှုရှိသောသူအားဌင်း။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။ ။ အဝိသေသတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာပိ၊ ဆိုပြီး၍လည်း။ သဗ္ဗေသန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနံ၊ သည်။ တံ ဣဒံ ဒုက္ခံ၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော ဤကိုယ်ဆင်းရဲသည်။ ပရိမဒ္ဒိတသခ်ါရာနံ၊ နင်းနယ်ချေမှုန်းအပ်ပြီးသော သခ်ါရရှိကုန်သော။ ဧကစ္စာနံ၊ ကုန်သော။ ခီဏာသဝါနမ္ပိ၊ တို့အားလည်း။ ဟောတိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ရှိ၏၊ ဝါ၊ ဌ၊။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝိတုဒ္ဓမာနမမ္မာနန္တိ၊ ကား။ သန္ဓိဗန္ဓနာဝဏ္ဏေဒကဝါယုနာ၊ အစပ်အဖွဲ့တို့ကို ဖြတ်တတ်သောလေသည်။ ဝိဏ္ဍိယမာနမမ္မဌာနာနံ၊ ထိုးဆွအပ်သော အသည်းနှလုံးအစရှိသော သေကွင်းအရပ်ရှိကုန်သော။ (မရတိဧတသ္မိ ပဟတေတိ မမ္မံ–ဟု ဝစနတ္ထပြု)

ဣတိ၊ ကား။ မရဏနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

သောကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၅၄၄။ သောတိ၊ ကား။ သောကော၊ တည်း စေတသိကန္တရာဘာဝတော၊ စေတသိက်တပါး၏ မဟုတ်ခြင်းကြောင့်။ အတ္ထတော၊ သရုပ်တရားကိုယ်အားဖြင့်။ ဒေါမနဿမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဝိသယဝိသေသေ၊ အရာအထူး၌။ ပဝတ္တိအာကာရဝိသေသသဗ္ဗာဝတော၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာ အထူး၏ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒေါမနဿဝိသေသော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ ဝိသေသံ၊ ကို။ လက္ခဏာဒိတော၊ အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ဌ၊။ ဇဝံ သန္ဓေ ပိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စိတ္တသန္တာပေါ၊ စိတ်၏ပူလောင်ခြင်းသည်။ အန္တောနိဗ္ဗာနံ၊ မည်၏။ (အတွင်း၌ ပူလောင်ခြင်း ဟူသော်လည်း ကိုယ်၏ပူလောင်ခြင်းကား မဟုတ်၊ စိတ်၏ပူလောင်ခြင်းသာဖြစ်သည်ဟု သိစေ၏) ရာဂဒေါသပရိဠာဟဝိသိဋ္ဌံ၊ ရာဂဟူသောအပူ ဒေါသဟူသော အပူတို့မှ ထူးခြားသော။ ဒဟနံ၊ သည်။ ပရိဠာပနံ၊ မည်၏။ ကတာကတကုသလာကုသလ ဝိသယံ၊ ပြုအပ်ပြီး မပြုလိုက်မိသော ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဟူသော အရာရှိသော။ ဝိပွဋ္ဌိသာရာကာရေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ သော။ အနုသောစနံ၊ အဖန်တလဲလဲ စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ နောင်တတဖန် ပူပန်ခြင်းသည်။ ကုက္ကုစ္စံ၊ မည်၏။ ဥတိဗျသနာဒိ ဝိသယံ၊ စသည်လျှင်အရာရှိသော။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ စိတ္တသန္တာသဘူတံ၊ စိတ်၏ပူပန်ခြင်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အနုသောစနံ၊ အဖန်တလဲလဲ ပူဆွေးခြင်းသည်။ သောကော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနုသောစနပစ္စုပ္ပဋ္ဌာနတ္တေ၊ ဌာန်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သမာနေပိ၊ တူငြားသော်လည်း။) အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ ဧတေသံ၊ ဤကုက္ကုစ္စနှင့် သောကတို့၏။ ဝိသေသော၊ တည်း။

ဝိသပိတံ၊ သောက်အပ်သောအဆိပ်ရှိသော၊ ဝါ၊ အဆိပ်လူးသော။ သလ္လံ၊ မြားသည်။ ဝိသသလ္လံ၊ မည်၏။ သောကဝသေန၊ အားဖြင့်။ အတိသရာဒိ၊ ဝမ်းသွေးသွန်ခြင်းအစရှိသော။ ဗျာဓိပိ၊ ရောဂါသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ သောကဗဟုလဿ၊ သောကအဖြစ်များသောသူ၏။ သရီရံ၊ သည်။ နု စိရသေဝ၊ သာလျှင်။ ဇီရတိ၊ အိုမင်းတတ်၏။ ဗလဝ သောကာဘိဘူတော၊ အားကြီးသော သောကနှိပ်စက်အပ်သောသူသည်။ မရဏမ္ပိ၊ သေခြင်းသို့သော်လည်း။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာဝဟတိ စ ဗျာဓိဇရာမရဏဘေဒနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဣတိ၊ ကား။ သောကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

ပရိဒေဝနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၅၄၅။ ဝစီပလာပေါတိ၊ ကား။ ဝါစာဝိပ္ပလာပေါ၊ စကားဟူသော ယောင်ယမ်းပြောဆိုခြင်းတည်း၊ ဝါ၊ ယောင်ယမ်းပြောဆိုသော စကားတည်း။ သော၊ ထိုပရိဒေဝသည်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ သဒ္ဒေါ ဧဝ၊ သဒ္ဒရပ်သာလျှင်တည်း။ ဘိယျောတိ၊ ကား။ သောကဒုက္ခတော၊ မှ။ ဥပရိ၊ ၌။ ဟိ၊ မှန်။ ပရိဒေဝေါ၊ သည်။ သောကသမုဋ္ဌာနော၊ သောကလျှင် သမုဋ္ဌာန်ရှိ၏။

ဤတိ၊ ကား။ ပရိဒေဝနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

ဒုက္ခနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

[၂၀၁] ၅၄၆။ ဧတိအာဒီနမ္မိ၊ တို့၏လည်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဒုက္ခဝတ္ထု–ဒုက္ခဒုက္ခတာဟိ၊ ဒုက္ခဝတ္ထုအဖြစ် ဒုက္ခဒုက္ခအဖြစ်တို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ တို့ကြောင့်။ ဒုက္ခဘာဝေ၊ ဒုက္ခမည်သည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ကာယသ၊ ကို။ ပီဠနဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဣဒံ၊ ဤကာယိကဒုက္ခကို။ သဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွ။ ဒုက္ခမံ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခန္တိ ဝိသေသတော ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဤတိ၊ ကား။ ဒုက္ခနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

ဒေါမနဿနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၅၄၇။ မနောဝိဃာတရသန္တိ၊ ကား။ ဗျာပါဒသမ္ဘယောဂဝသေန၊ ဗျာပါဒဒေါသနှင့်ယှဉ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မနသော၊ စိတ်ကို။ ဝိဃာညနကိစ္စံ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းကိစ္စရှိ၏။ စေတောဒုက္ခသမ္ပိတာတိ၊ ကား။ စေတသိကဒုက္ခသမင်္ဂီနော၊ စိတ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အာဝဇ္ဇန္တိတိ၊ ကား။ အာ မုခံ၊ ရှေးရှု။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ လိမ့်ကုန်၏။ ယံဒိသာဘိမုခံ၊ အကြင်အရပ်မျက်နှာသို့ရှေးရှု။ ပတိတာ၊ လဲကျကုန်၏။ တံဒိသာဘိမုခါ ဧဝ၊ ထိုအရပ်မျက်နှာသို့ ရှေးရှုဖြစ်ကုန်လျက်သာလျှင်။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိဝဇ္ဇန္တိတိ၊ ကား။ ဝိပရိဝတ္တနဝသေန၊ ပြန်လှန်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥဒ္ဓံပါဒံပ ပတန္တိတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓံမုခပါဒါ၊ အထက်သို့မျက်နှာမူသော ခြေရှိကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပတန္တိ၊ ကုန်၏။ သတ္ထံ အာဟရန္တိတိ၊ ကား။ အတ္တာနော၊ ၏။ သရီရဿ၊ ကို။ ဝိဗ္ဗနဘောဒနဝသေန၊ ထိုးဖောက်ခြင်း ခုတ်ဖြတ်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သတ္ထံ၊ ဓားလက်နက်ကို။ ဥပနေန္တိ၊ ကပ်၍ဆောင်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ဆောင်ထည့်ကုန်၏။

ဤတိ၊ ကား။ ဒေါမနဿနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

ဥပါယာသနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၅၄၈။ ဒေါသောယေဝါတိ၊ ကား။ ကာယစိတ္တာနံ၊ တို့၏။ အာယာသနဝသေန၊ ပင်ပန်းသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒေါသသေဝ၊ ၏သာလျှင်။ ပဝတ္တိအာကာရော၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ယတော၊ ယင်းသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဘုသော၊ လွန်ကဲသော။ အာယာသော၊ ပင်ပန်းခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပါယာသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဘုသံ၊ လွန်စွာ၊ ဝါ၊ မြဲမြံစွာ။ အာဒါနံ၊ စွဲလမ်းခြင်းသည်။ ဥပါဒါနံ၊ မည်၏။ ဣတိ ယထာ၊ ဤဝေါဟာရကဲ့သို့တည်း။ ဧကော ဓမ္မောတိ၊ ကား။ စုဒ္ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အကုသလစေတသိကေဟိ၊ တို့မှ။ အညော၊ တပါးသော။ ဧကော၊ တခုသော။ စေတသိကဓမ္မော၊ တည်း။ ယံ၊ ယင်းစေတသိက်တရားကို။ ဝိသာဒေါတိ စ၊ ပင်ပန်းခြင်းဟူ၍လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ နိတ္ထုနနဝသေန၊ ညည်းတွားသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ သမ္ဗဒ္ဓနတော၊ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ နိတ္ထုနနရသော၊ မည်၏။ (သမ္ဗတ္တိရသ–ဟု ဆိုလိုး၏) ဝါ၊ ကား။ ကာယေ၊ ၌။ နိတ္ထုနနကရဏာကိစ္စော၊ ရှိ၏။ (ကိစ္စရသ–ဟု ဆိုလိုး၏) သခ်ါရဒုက္ခဘာဝတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ပြီး၍။ သော ပန၊ ထိုသခ်ါရဒုက္ခဘာဝသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သာတိသယော၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ စိတ္တပရိဒဟနတော ကာယဝိသာဒနတော စာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ ဧတေ သောကပရိဒေဝုပါယာသာ၊ တို့သည်။ ဝိညတ္တိယာ၊ နှင့်။ ဝိနာ စ၊ ကင်း၍ရင်း။ သဟ စ၊ တကွရင်း။ ယထာပစ္စယံ၊ စွာ။ ဒေါမနဿစိတ္တုပ္ပါဒဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိအာကာရဝိသေသာ၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာ အထူးတို့တည်း။ (သီမူနှင့်အညီ ဗဟုဝုစ်သာ သင့်သည်) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ၎။ ဧတ္ထ စာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ပါကောဝိယာတိ၊ ကား။ ရဇနာဒိနော၊ ဆိုးရေအစရှိသော။ ပစိတဗ္ဗဝတ္ထုနော၊ ကျိုချက်အပ်သော ဝတ္ထု၏။ ပါကောဝိယ၊ ကဲ့သို့။

ဤတိ၊ ကား။ ဥပါယာသနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

အပ္ပိယသမ္ဗယောဂနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

[၂၀၂] ၅၄၉။ သမာဂမော၊ တွေ့ဆုံခြင်းသည်။ သမောဓာနံ၊ မည်၏။ ကာယိကဒုက္ခစိတ္တ ဝိဃာတာဒိအနတ္ထာနံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲ စိတ်၏ပင်ပန်းခြင်း အစရှိသော အကျိုးမဲ့တို့၏။ အတ္ထိဘာဝဿ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ ရှေးရှုဖြစ်ပေါ်စေတတ်သောသဘောသည်။ အနတ္ထဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ မည်၏။

တေသံ အပ္ပိယာနံ၊ ထိုမချစ်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ကာယိကဝါစသိက–ပယောဂသခ်ါတော၊ ဟုဆိုအပ်သော။ ဥပက္ကမော၊ သည်။ တဒုပက္ကမော၊ မည်၏။ တတော၊ ထိုမချစ်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လုံ့လကြောင့်။ သမ္ဘူတော၊ ဖြစ်သော ဆင်းရဲတည်း။ တဒုပက္ကမသမ္ဘူတော၊ ဆင်းရဲ။ (ဒုက္ခ–ပုဒ်၏ ဝိသေသနဖြစ်သောကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့်အညီ သမ္ဘူတံ–ဟူ၍ နပုံလိင်နှင့်သာ သင့်သည်)

ဣတိ၊ ကား။ အပ္ပိယသမ္ဗယောဂနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

ပိယဝိပ္ပယောဂနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၅၅၀။ ဥပဒ္ဒဝဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗျသနပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ မည်၏။

ဣတိ၊ ကား။ ပိယဝိပ္ပယောဂနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

ဣစ္ဆိတာလာဘနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၅၅၁။ ယဿ ကဿစိ၊ သော။ အတ္တနာ၊ သည်။ ဣစ္ဆိတဿ၊ သော။ ဝတ္ထုနော၊ ကို။ အလာဘော၊ သည်။ ဣစ္ဆိတာ လာဘော နာမ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ယမ္မိစ္ဆံ နာ လဘတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ မတ္ထကပ္ပတ္တံ၊ ခေါင်ထိပ်သို့ရောက်သော။ ဣစ္ဆိတာလာဘံ၊ အလိုရှိအပ်သောဝတ္ထုကိုမရခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌ၊။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဧတိမမ္ဘာနံ သတ္တာနဿိအာဒီနာ၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ အကျယ်ပြအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တမေဝ၊ ထိုပါဠိ၌ပြအပ်သောဣစ္ဆိတာ လာဘကိုသာလျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ဌ၊။ အဟော ဝတာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣစ္ဆာဝါတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဣစ္ဆာသဟိတော၊ အလိုနှင့်တကွဖြစ်သော။ အလာဘောဝ၊ မရခြင်းကိုသာလျှင်။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်သေး၏။ တပ္ပရိယေသနရသာတိ၊ ကား။ တေသံ အလဗ္ဘနေယျ ဝတ္ထုနံ၊ ထိုမရအပ်မရနိုင်သော ဝတ္ထုတို့ကို။ ပရိယေသနရသာ၊ ရှာမှီးခြင်းကိစ္စရှိ၏။ အပ္ပတ္တိ၊ ဟူသည်။ အလာဘော၊ မရခြင်း တည်း။

ဣတိ၊ ကား။ ဣစ္ဆိတာလာဘနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

ပဋ္ဌပါဒါနက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၅၅၂။ ယံ ဝုတ္တမိဓတိ၊ ကား။ ဣဓ သစ္စနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ သရူပတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ ယံ (ဒုက္ခံ)၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) အဝုတ္တန္တိ၊ ကား။ အညတ္ထ၊ တပါးကုန်သော။ ဒုက္ခက္ခန္ဓဗာလပဏ္ဍိတသုတ္တာဒီသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဟောအပ်သော်လည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်းဖြစ်သော။ ဣဓ၊ ဤသစ္စနိဒ္ဒေသ၌။ သရူပတော၊ အားဖြင့်။ အဝုတ္တံ၊ သော။ (ယဉ္စ ဒုက္ခံ၊ သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ၊ ထိုသစ္စနိဒ္ဒေသ၌ ဟောအပ် မဟောအပ်သော ဒုက္ခအပေါင်းကို။ ဣဓမေ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ နာ လဗ္ဘတိ၊ မရအပ် မရနိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဆင်းရဲတို့တွင်။ (ဤပုဒ် ပိုသကဲ့သို့ရှိ၏၊ တံ–ဟူ၍သော်လည်း ရှိသင့်၏) ခန္ဓသန္နိဿယမေဝ၊ ခန္ဓာလျှင်မှီရာရှိသော။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ဝိဘာဝတိ၊ နှိပ်စက်တတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ဌ၊။ ဣဓ ခန္ဓနမိဝ ပါဝကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [၂၀၃] ဝါ၊ ကား။ လက္ခဏံ၊ မှန်တိုင်သည်။ ပဟရဏပဟာရသ၊ လက်နက်ဖြင့်ပစ်ခတ်ခြင်း၏။ ဝတ္ထု၊ တည်ရာသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ သံသာရဒုက္ခဿ၊ ၏။ (ဝတ္ထု၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဂေါရူပံ၊ နွားအပေါင်းသည်။ ခုံသမကသာဒိဝိဘာဝယ၊ မှက်ခြင် စသည်တို့၏ နှိပ်စက်ခြင်း၏။ (ဝတ္ထု၊ သည်။) ဟောတိ ယထာ စ၊ ကဲ့သို့ဌင်း။ ခေတ္တံ၊ သည်။ နိပ္ပန္နသဿလာယန ဿ၊ (ထိုလယ်၌) ပြီးသော ကောက်ကိုရိတ်ခြင်း၏။ (ဝတ္ထု၊ သည်။) ဟောတိ ယထာ စ၊ ကဲ့သို့ဌင်း။ ဂါမော၊ သည်။ ဂါမဃာတကဝိဘာဝယ၊ ရွာဖျက်ဒမြတို့၏ နှိပ်စက်ခြင်း၏။ (ဝတ္ထု၊ သည်။) ဟောတိ ယထာ စ၊ ကဲ့သို့ဌင်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဧတိအာဒိဒုက္ခဿ၊ ၏။ ဝတ္ထု၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ဌ၊။ လက္ခဏိဝါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယေဘုယျေန၊ အားဖြင့်။ လောကေ၊ ၌။ ဝိဘာဝကာ၊ နှိပ်စက်တတ်သောသူတို့သည်။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗာဓိနာ၊ နှိပ်စက်အပ်သော ဝတ္ထုနှင့်စပ်ကုန်သည်။ နာ ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣဓမေ ပန၊ ဤဧတိ အစရှိသော ဆင်းရဲတို့သည်ကား။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗာဓိနာ ဧဝ၊

ညှဉ်းဆဲအပ်သော ခန္ဓာတို့နှင့်စပ်ကုန်သည် သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတုံ၊ ၎။ တိဏာလတာဒီနိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနာဒိမတိ၊ အစမရှိသော။ သံသာရေ၊ ၌။ အာဒိ နာမ၊ မည်သည်။ ကဿစိ၊ သူအား။ ကာမံ နတ္ထိ၊ မရှိပေ။ ပန၊ သော်လည်း။ ဧကဘာဝပရိစ္ဆိန္နသ၊ တခုသောဘာဝဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော။ ခန္ဓသန္တာနသ၊ ၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ အာဒိ ဒုက္ခံ ဇာတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ ပရိယောသာနဒုက္ခံ မရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဇတ္ထ၊ ဤသမုဒယသစ္စာ။ သမုဒ္ဓေဒမရဏမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်သည်။ နဟိ၊ မဟုတ်။ ။မရဏသ၊ ၏။ အန္တိကေ အာသန္နေ၊ အနီး၌။ ဇာတံ၊ သော။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ မာရဏန္တိကဒုက္ခံ၊ မည်၏။ ပရိဒယှနံ၊ ဟူသည်။ စိတ္တသန္တာပေါ၊ စိတ်၏ပူပန်ခြင်းတည်း။ လာလပ္ပနံ၊ ဟူသည်။ အတိဝိယ၊ လျှင်။ ဝိပ္ပလာပေါ၊ ဖောက်ပြန်သော မြည်တမ်းခြင်းတည်း။ အနုတ္ထုနနံ၊ ညည်းတွားခြင်းဟူသည်။ အန္တောနိဇ္ဈာယနံ၊ အတွင်း၌ တစိမ့်စိမ့်ကြံတွေးလျက် ပူလောင်ခြင်းတည်း။ (ဖလုပစာ–ဟု ဆိုလို၏) ဧကမေကန္တိ၊ ကား။ ဇာတိအာဒီနံ၊ တို့၏။ အန္တရဘေဒဘိန္နာနံ၊ အတွင်းဝင်သော အပြားအားဖြင့် ကွဲပြားကုန်သော၊ ဝါ၊ အသေးစိတ်အပြားအားဖြင့် ပြားကုန်သော ဒုက္ခတို့တွင်။ (ဧကမေကံ–၌ စပ်) ဝါ၊ ကား။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဉ္စကာနံ၊ ငါးပါးတို့၏၊ ဝါ၊ ငါးပါးဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ဇာတိအာဒီနမေဝ၊ တို့တွင်သာလျှင်။ ဧကမေကံ၊ တခုတခုသောဒုက္ခကို။ သခ်ီပိတွာတိ၊ ကား။ သမာသေတွာ၊ ချဉ်း၍။ ဝါ၊ ကား။ သာမညနိဒ္ဒေသေန၊ အားဖြင့်။ သခ်ေပံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။

ဣတိ၊ ကား။ ဒုက္ခနိဒ္ဒေသကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

သမုဒယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၅၅၃။ ပုနဗ္ဘဝကရဏံ၊ တဖန်ဘဝသစ်ကိုပြုခြင်းသည်။ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ နောက်ပုဒ်ကိုချေသဖြင့်။ ပုနဗ္ဘဝေါ၊ မည်၏။ ဝါ၊ အဋ္ဌကထာဝစနတ္ထမှ တပါးတနည်းကား။ အပူပဘာဝနသီလော၊ မုံ့ကိုစားလေ့မရှိသောသူသည်။ အာပူပိကော၊ မည်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပုနဗ္ဘဝကရဏသီလာ၊ တဖန်ဘဝသစ်ကို ပြုလေ့ရှိသော တဏှာသည်။ (ပေါနောဘဝိကာ၊ မည်၏။) ဝါ၊ ကား။ ပုနဗ္ဘဝံ၊ တဖန်ဘဝသစ်ဟူသော။ ဖလံ၊ အကျိုးကို။ အရဟတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ သော၊ ထိုတဖန် ဘဝသစ်သည်။ ဇေတိသာ၊ ဤတဏှာ၏။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပေါနောဘဝိကာ၊ မည်၏။ နန္ဒနတော စ၊ နှစ်သက်တတ်သောကြောင့်ရင်း။ ရဂ္ဂနတော စ၊ တပ်စွန်းတတ်သောကြောင့်ရင်း။ နန္ဒီရာဂဘာဝံ၊ ကို။ သဗ္ဗာသု၊ ကုန်သော။ အဝတ္ထာသု၊ အခိုက်အတန့်တို့၌။ အပစ္စက္ခာယ၊ မစွန့်မူ၍။ ဝုတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ နန္ဒီရာဂသဟဂတာ၊ မည်၏။ (ဤအလိုအားဖြင့် နန္ဒီရာဂဘာဝေန သဟဂတာ–ဟု ဝစနတ္ထပြု၍ ဘာဝ–ပုဒ်ကြောသည်ဟု ဆိုလို၏) စ၊ တပါး။ တာယ၊ ထိုနန္ဒီရာဂမည်သော တဏှာဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝါဒိကေ၊ ထိုထိုဘဝ အစရှိသည်တို့၌။ ကိမိကိဉ္စပဉ္စဂ်ါဒိ အတ္တဘာဝေပိ၊ ပိုးလောက် ပိုးကောင် ပိုးနုံကောင် အစရှိသည်တို့၏ အတ္တဘောဘ၌သော်လည်း။ နန္ဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ရူပါဘိနန္ဒနာဒိ ဘူတာယ၊ ရူပါရုံကို နှစ်သက်ခြင်း စသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော တဏှာဖြင့်။ ရဇ္ဇန္တိ စ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတြတတြာဘိနန္ဒိနီ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နန္ဒီရာဂေန သဟဂတာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဇေ သဟဂတသဒ္ဒေါ၊ သည်။ တဗ္ဘာဝတ္ထော၊ တဗ္ဘောအနက်ရှိ၏၊ ဝါ၊ ထိုနန္ဒီရာဂ၏အဖြစ်ဟူသော အနက်ရှိ၏၊ ဝါ၊ ထိုရှေးပုဒ်၏အနက်ရှိ၏။ ကာမဘဝ ဝိဘဝဘေ ဒဝေန ၊ ဝိဘဝအပြားတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ကာမတဏှာ စ၊ ကိုဝင်း။ ဘဝတဏှာ စ၊ ကိုဝင်း။ ဝိဘဝတဏှာ စ၊ ကိုဝင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ကာမတဏှာဒိဘေဒံ၊ အစရှိသော အပြားကို။ အနာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ တဏှာဘာဝေနေဝ၊ တဏှာ၏အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဧကဘာဝဂ္ဂဟဏေန၊ တခုတည်းအဖြစ်ကို ယူခြင်းဖြင့်။ ဧကတ္တံ၊ တူသည်၏အဖြစ်သို့။ ဥပနေတွာ၊ ဆောင်၍။ (ပါဠေသေသ ဝုတ္တာ–၌ စပ်) ကဿစိပိ၊ သော။ သတ္တဿ၊ ၏။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သောသတ္တဝါနှင့်။ သဒိသတာဘာဝတော၊ တူသည်၏ အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ [၂၀၄] တံတံဝိစိတ္တာဘာဝနေကကမ္မနိပ္ဖါဒနေန၊ ထိုထိုဆန်းကြယ်သည်၏အဖြစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံကို ပြီးစေသောအားဖြင့်။ အတိဝိစိတ္တ သဘာဝါ၊ အလွန်ဆန်းကြယ်သော သဘောရှိသော တဏှာသည်။ သကလဿ၊ သော။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ ဟေတုဘာဝတော၊ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ မည်၏။ (ဣတိ ဝုတ္တာ၊ ၏။)

ပန၊ စောဒနာပုဒ် ထုတ်၍ရှင်းပြဦးအံ့။ ဇတ္ထ၊ ဤသမုဒယသစ္စနိဒ္ဒေသ၌။ တဏှာဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမုဒယသစ္စံ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ နည်း။ ဣတိ၊ မေးငြားအံ့။ ဝိသေသဟေတုဘာဝတော၊ ထူးသောအကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဘဝေသု၊ တို့၌။ အာဒီနဝံ၊ သို့။ ပဋ္ဌိဇ္ဇာဒေန္တိ၊ ဖုံးလွှမ်းလျက်။ (သီမူ၌ ပဋ္ဌိဇ္ဇာဒေတိ–ဟု ရှိ၏) ဒိဋ္ဌိအာဒိဥပါဒါနဠ္ဆ၊ ဒိဋ္ဌိ အစရှိသော ဥပါဒါန်သည်လည်း။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအာရုံ၌။ အဘိနိဝိသမာနံ၊ မြဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်းလျက်။ တဏှံ၊ ကို။ အဘိဝဍ္ဎေန္တိ၊ ပွါးစေကုန်၏။ (မြန်မာမူဟောင်းနှင့်အညီပင်၊ အဝိဇ္ဇာနှင့် ဥပါဒါနံ–ဟူသော ကတ္တားနှစ်ခုကို ငဲ့၍ ဗဟုဝုစ်နှင့်ထားသည်၊ သီမူ၌ကား ဧကဝုစ်နှင့်ရှိ၏) ဒေါသာဒယောပိ၊ တို့သည်လည်း။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ကာရဏံ၊ သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တဏှာ၊ သည်။ တံတံဘဝယောနိဂတိဝိညာဏဋ္ဌိတိ–သတ္တာဝါသသတ္တနိကာယကုလဘောဂိဿရိယာ ဒိဝိစိတ္တတံ၊ ထိုထိုဘဝ ယောနိဂတိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ သတ္တာဝါသ သတ္တာဝါအပေါင်း အမျိုး စည်းစိမ်အစိုးရခြင်း စသည်တို့၏ ဆန်းကြယ်သည်၏အဖြစ်ကို။ အဘိပတ္ထေန္တိ၊ တောင့်တလျက်။ ကမ္မဝိစိတ္တတာယ၊ ကံ၏ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်၏။ ဥပနိဿယတံ စ၊ အဖြစ်သို့ငင်း။ ကမ္မဿ၊ ၏။ သဟာယဘာဝံ စ၊ အပေါင်းအဖော်၏ အဖြစ်သို့ငင်း။

ဥပဂစ္ဆန္တီ၊ ကပ်ရောက်လျက်။ ဘဝါဒိဝိစိတ္တာတံ၊ ဘဝ စသည်တို့၏ ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ နိယမေတိ၊ မြဲစေတတ်၏။ တသ္မာ ဒုက္ခသ ဝိသေသဟေတုဘာဝတော၊ ထိုသို့ဆင်းရဲ၏ ထူးသောအကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (တဏှာဝ သမုဒယသစ္စန္တိ ဝုတ္တာ–၌ စပ်) သုတ္တေ၊ ၌။ ဝုတ္တေသု၊ ကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာဥပါဒါနကမ္မာဒီသု၊ ကံ အစရှိကုန်သော။ အညေသု၊ ကုန်သော။ ဒုက္ခ ဟေတူသု စ၊ တို့သည်ရင်း။ အဘိဓမ္မေ၊ ၌။ ဝုတ္တေသု၊ ကုန်သော။ အဝေသကိလေသာ ကုသလမူလာဒီသု၊ အစရှိကုန်သော။ အညေသု၊ ကုန်သော။ ဒုက္ခဟေတူသု စ၊ တို့သည်ရင်း။ ဝိဒ္ဓေမာနေသုပိ၊ ရှိကုန်သော်လည်း။ တဏှာဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သမုဒယ သစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဣတိ၊ ကား။ သမုဒယနိဒ္ဒေသကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

နိရောဓနိဒ္ဒေသကထာဝဏ္ဏနာ

၅၅၄။ တဿာယေဝါတိ၊ ကား။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင်အဖို့အားဖြင့်။ တဏှာ၊ ကို။ သမုဒယသစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ တဒဂ္ဂေန၊ အားဖြင့်။ တဿာယေဝါတိ၊ ထိုတဏှာ၏ သာလျှင်ဟူ၍။ အဝဓာရဏံ၊ ကို။ (ကတံ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ပဓာနဟေတု နိရောဓေ၊ ပြဓာန်းသောအကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ တဒညဟေတူ၊ ထိုပဓာနမှ တပါးသော အကြောင်းတို့ သည်။ နိရုဒ္ဓါယေဝ၊ ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗျာဓိနိမိတ္တဂူပသမနေန၊ အနာရောဂါ၏ အကြောင်းသမုဒ္ဒာန်၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ ဗျာဓိဂူပသမော ဝိယ၊ အနာရောဂါ၏ ငြိမ်းခြင်းကဲ့သို့။ ဟေတုနိရောဓေန၊ ကြောင့်။ ဖလနိရောဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမုဒယနိရောဓေန ဒုက္ခနိရောဓောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နအညထာဟိ၊ ဟူသော စကားဖြင့်။ ယထာဝုတ္တသ၊ သော။ အတ္ထသ၊ ၏။ ဧကန္တိကတံ၊ ဧကန်စင်စစ်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

အနုပဒ္ဒဝေတိ၊ ကား။ ပါဏာတိပါတဝိရတ္တိနသတ္တပ္ပဟာရာဒိဥပဒ္ဒဝရဟိတေ၊ ပိုးထိုးခြင်း ဓားဖြင့်ခုတ်ခြင်း အစရှိသော ကပ်၍ နှိပ်စက်တတ်သော ဘေးရန်ကင်းလတ်သော်။ တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ ဣဒ္ဓေ ထိရေ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့သည်ရှိသော်။ သာခါဒိဆေဒနေန၊ အကိုင်းအခက်စသည်ကို ခုတ်ဖြတ်ခြင်းဖြင့်။ ဆိန္နောပိ၊ သော်လည်း။ တဏှာနုသယေတိ၊ ကား။ ကာမရာဂဘဝရာဂါ နုသယေ၊ အနုသယကို။ အနုဟတေတိ၊ ကား။ အသမုပဃာတိတေ၊ အကြွင်းမဲ့ မပယ်သတ်အပ်သေးသည်ရှိသော်။

သီဟော၊ သည်။ ယေန၊ အကြင်သူသည်။ အတ္တနိ၊ ၌။ သရော၊ မြားကို။ ခိတ္တော၊ ပစ်အပ်၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုသူ၌ သာလျှင်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဗလံ၊ ကို။ ဒဿေတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ သရေ၊ ၌။ နဒ(ဒဿေတိ ယထာ)၊ မပြသကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ကာရဏော၊ ၌။ ပဋိပတ္တိ၊ ကျင့်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဖလေ၊ ၌။ (ပဋိပတ္တိ၊ သည်။) နဒ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ပန၊ တပါး။ သာရမေယျာ၊ ခွေးတို့သည်။ ကေနစိ၊ သူသည်။ လေဋ္ဌုပ္ပဟာရေ၊ ခဲဖြင့်ပစ်ခတ်ခြင်းကို။ ဒိန္နေ၊ သော်။ ဘုဿန္တာ၊ ဟောင်ကုန်လျက်။ လေဋ္ဌုံ၊ ကို။ ခါဒန္တိ၊ ခဲကုန်၏။ [၂၀၅] ပဟာရဒါရကေ၊ ပစ်ခတ်ခြင်းကို ပေးသောသူ၌။ နဥဇ္ဈာယန္တိယထာ၊ အားမထုတ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အညတိတ္ထိယာ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ နိရောဓေတုကာမာ၊ ချုပ်စေလိုကုန်လတ်သော်။ ကာယဒ္ဓေဒံ၊ ကိုယ်ကိုဖြတ်ခြင်း နှိပ်စက်ခြင်းကို။ အနုယုဉ္ဇန္တိ၊ အားထုတ်ကုန်၏။ ကိလေသနိရောဓံ၊ ကို။ နဒ(အနုယုဉ္ဇန္တိ)၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊။ သီဟသမာနဝုတ္တိနောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၅၅၅။ ဧတေန၊ ဤမဂ်ဖြင့်။ သမုဒယော၊ တဏှာဟူသော သမုဒယသည်။ ဝိရဇ္ဇတိ ပလုဇ္ဇတိ၊ ပျက်ပြယ်တတ်၏။ ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။ ဝိရာဂေါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝိရဇ္ဇနံ ပလုဇ္ဇနံ၊ ပျက်ပြယ်ခြင်းဟူသော။ သမုစ္ဆိန္နနံ၊ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ခြင်းဟူသော။ ပဟာနံ၊ ကို။ ဝိရာဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိရာဂသဒ္ဒေါ စ၊ သည်ရင်း။ နိရောဓသဒ္ဒေါ စ၊ သည်ရင်း။ ပဟာနပရိယာယော၊ ပဟာန–သဒ္ဒါ၏ ပရိယာယ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ။ အနုသယသမုဋ္ဌိတတော၊ အနုသယကို အကြွင်းမဲ့ပယ်နုတ်ခြင်းကြောင့်။ အသေသော၊ သော။ ဝိရာ ဂေါ၊ သည်။ အသေသော၊ သော။ နိရောဓော၊ သည်။ (အသေသဝိရာဂနိရောဓော၊ မည်၏။) ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘန္ဓနီယံ၊ စပ်အပ် ၏။ (အနုသယသမုဋ္ဌိတတော–ပုဒ်ကိုလိုက်၍ စပ်ရန်ပြသည်) စဂါဒိပဒါနိပိ၊ ပုဒ်တို့ကိုလည်း။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗာနေဝ ဧတာနိတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဒုက္ခသ၊ ၏။ နိရုဇ္ဈနမတ္တံ၊ ချုပ်ခြင်းမျှကို။ နဝုစ္စတိ)၊ အပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဏှာယ၊ ၏။ အသေသဝိရာဂနိရောဓာဒိပဒါနိပိ၊ အကြွင်းမဲ့ပျက်ပြယ်ခြင်း ချုပ်ခြင်း အစရှိသော ပုဒ်တို့သည်လည်း။ နိဗ္ဗာနဝေဝစနာနိ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ သမတ္ထေတိ၊ (ပရမတ္ထတော ဟိ–အစရှိသောဝါကျဖြင့်) ပြီးစေ၏။ (ဤ၌ ပုဒ်မ, ရှိရမည်) ယသ္မာ ပနာတိအာဒိ၊ သည်။ (ဤ၌ ပုဒ်မ, မရှိစေရ၊ တံဒဿနံ–၌ စပ်) ယထာ၊ အားဖြင့်။ ဝိရာဂါဒိပဒါနိ၊ ပုဒ်တို့သည်။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ ယုဇ္ဇန္တိ၊ သင့်လျော်ကုန်၏။ တံဒဿနံ၊ ထိုအခြင်းအရာကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ တံ အာဟမ္မာတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊ အာရုံပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပတ္တာ၊ ၍။ တဏှာ ဝိရဇ္ဇတီတိ၊ ကား။ အရိယမဂ္ဂေန၊ သည်။ အစ္စန္တဝိရာဂဝသေန၊ စင်စစ် တပ်မက်ကင်းခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ပျက်ပြယ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တဏှာ၊ ကို။

ဝိရဇ္ဇိယတိ၊ တပ်မက်ကင်းစေအပ်၏၊ ဝါ၊ ပျက်ပြယ်စေအပ်၏။ နိရုဒ္ဓါတိတိ၊ ကား။ နိရောဓိယတိ၊ ချုပ်စေအပ်၏။ (ဝိရဇ္ဇေတိ နိရုဒ္ဓါတိ–ပုဒ်တို့ကို သကာရိတကမ္မဝါစက–ဟု ပြ၏) တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ ဝိရာဂနိရောဓသဒ္ဒါနံ၊ တို့၏။ အဓိကရဏသာသနတံ၊ သာဓနေ၏ အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ တဒေဝါတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ။ စာဂါဒယော ဟောန္တိတိ၊ ပါဠိဖြင့်။ စာဂါဒိဟေတုံ၊ စာဂစသည်၏ အကြောင်းကို။ ဖလဝေါဟာရေန၊ အကျိုး၏အမည်ဝေါဟာရဖြင့်။ ဝဒတိ၊ ၏။ ကာမဂုဏာလယေသူတိ၊ သု–ဟူ၍။ ပေါတ္ထကေသု၊ တို့၌။ လိခန္တိ၊ ရေးကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း၊ ဝါ၊ စင်စစ် အမှန်အားဖြင့်သော်ကား။ ကာမဂုဏာလယာဒီသူတိ၊ ဒီသု–ဟူ၍။ ပါဠေ၊ ပါဠိရင်း ပါဠိမှန်တည်း။ (အာဒိ–ဖြင့် တဏှာအာလယကို ယူအပ်၏)

၅၅ဖ။ တယိဒန္တိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောပါဠိသည်။ နေ ပေါရာဏာပါဠေ၊ ရှေးဟောင်းပါဠိမဟုတ်။ ပန၊ သော်ကား။ သစ္စတ္ထဒီပနေ၊ သစ္စာအနက်တို့ကို ပြသောအရာ၌။ ဝုတ္တနိယာမေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော (ကိန်းသေ သတ်မှတ်ချက်) နည်းဖြင့်။ တတော၊ ထို သစ္စတ္ထဒီပနပါဠိမှ။ အာနေတွာ၊ ၍။ ပစ္ဆာ၊ နောက်ကာလ၌။ ဌပိတံ၊ ထားအပ်သော စကားတည်း။ တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တာနိပိ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ လက္ခဏာဒီနိ၊ တို့ကို။ ပုနပိ၊ လည်း။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ သံသာရဒုက္ခတော၊ မှ။ နိဗ္ဗိန္ဒမာနသဿ၊ ငြီးငွေ့သော စိတ်ရှိသူအား။ အဿာသံ၊ သက်သာခြင်းကို။ ကရောန္တော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဿာသကရဏာရသံ၊ မည်၏။ ရာဂါဒိသဗ္ဗပပ္ဘ–ဝူပသမနိမိတ္တတာယ၊ ရာဂအစရှိသော အလုံးစုံသော ပပ္ဘဝတရားတို့၏ ငြိမ်းခြင်း၏ အကြောင်းအဖြစ်ကြောင့်။ နိပ္ပပ္ဘတံ၊ ပပ္ဘဝကင်းသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပစ္ဆိပဒ္ဒပေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိပ္ပပ္ဘပစ္ဆိပဒ္ဒာနံ၊ မည်၏။

၅၅ဂ။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ နတ္ထေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤစကားသည်။ သာမညတော၊ အားဖြင့်။ ပဋိညာ၊ ဝန်ခံခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အဆိုတင်ပြခြင်းသည်။ ယဒိ(သိယာ)၊ အံ့။ အတ္တနာ၊ (ပရဝါဒီဟု ဆိုအပ်သော) မိမိသည်။ အဓိပ္ပေတနိဗ္ဗာနဿပိ၊ အလိုရှိအပ်သော ခယမတ္တစသော နိဗ္ဗာန်၏လည်း။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ရောက်၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ပဋိညာဝိရောဓော၊ ခယမတ္တစသည်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု ဝန်ခံခြင်း–တင်ပြခြင်းနှင့်ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ (အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။) အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ ပရာဘိမတံ၊ (ပရဝါဒီမှ) တပါးသော သကဝါဒီတို့ အလိုရှိအပ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ အရိယာမဂ်ဖိုလ်၏ အာရုံဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ (ပဋိညာ၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။) ဧဝံ သတိ၊ သော်။ ဓမ္မိအသိဒ္ဓိ၊ ဓမ္မိ မည်သောနိဗ္ဗာန်၏ မပြီးခြင်းသည်၊ ဝါ၊ မရှိခြင်းဟူသောဂုဏ်ရှိ၍ ဂုဏ်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၏ မပြီးခြင်းသည်။ (အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ တတော၊ ထိုသို့မပြီးခြင်းကြောင့်။ ဟေတု၊ (အနုပလဗ္ဘနိယတော–ဟူသော) ဟိတ်သည်။ နိဿယာသိဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မိမည်သော နိဗ္ဗာန်ဟူသော မှီရာအားဖြင့် မပြီးသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အနုပလဗ္ဘနိယတောတိ၊ ဟူသော ဟိတ်ပါဠိ၌။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ (နေ ဥပလဗ္ဘတိ) ကိ၊ မရအပ်သလော။ ဥဒါဟု၊ သို့မဟုတ်။ အနုမာနတော၊ အားဖြင့်။ (နေ ဥပလဗ္ဘတိ ကိ၊ လော။) ပုရိမသ္မိံ၊ ရှေးဖြစ်သော။ ပက္ခေ၊ ပစ္စက္ခအဖို့၌။ စက္ခာဒီဟိ၊ တို့ဖြင့်။ (အနုပလဗ္ဘနဿ၊ မရခြင်း–မသိခြင်း၏။) အနေကန္တိကတာ၊ ဧကန်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဒုတိယသ္မိံ၊ အနုမာနအဖို့၌။ ပရံ၊ သူတပါးကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ ဟေတု၊ (မရအပ်သောကြောင့်ဟူသော) အကြောင်းသည်။ အသိဒ္ဓေါ၊ မပြီးသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ နေ, ဥပါယေန ဥပလဗ္ဘနိယတောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏ ။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ စေတောပရိယဉာဏလာဘိနော ဧဝ၊ ဉာဏ်ကို ရသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ အရိယာ၊ တို့သည်။ ပရေသံ၊ တို့၏။ လောကုတ္တရစိတ္တံ၊ ကို။ ဇာနန္တိ ယထာ၊ သိကုန်သကဲ့သို့။ တတ္ထာပိ၊ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်လည်း။ အရဟာ ဧဝ၊ သည်သာလျှင်။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ (လောကုတ္တရစိတ္တံ၊ ကို။ ဇာနာတိ ယထာ စ၊ ကဲ့သို့ဝင်း။) သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ နေ (ဇာနန္တိ ယထာ စ)၊ မသိကုန်သကဲ့သို့ဝင်း။ ဧဝံ၊ တူ။ [၂၀ဖ] နိဗ္ဗာနမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ သီလသမာဓိပညာသခ်ါတ သမ္ဘာပဋိပတ္တိဘူတေန၊ ပညာဟု ဆိုအပ်သော မှန်ကန်ကောင်းမြတ်သော အကျင့်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဥပါယေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ရအပ်–သိအပ်ပေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ စ၊ ဤစကားကိုလည်း။ (အတ္ထဝစနံ စေတံ–ဌ ဝါကျဧောတက စ–သဒ္ဒါကို ထောက်လျှင် ယင်းသည် သီးခြားတဝါကျ ဖြစ်သင့်၏။ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်–ဣတိ၊ သိအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ၊ ကို–ဟု အနက်ပေး) အတ္ထဝစနံ၊ သိသင့်သောအနက်ကို ပြဆိုသောစကားဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပယောဂဝစနံ၊ ပြယုဂ် ဥဒါဟရဏ် ပုံပမာမျှကို ပြသော စကားဟူ၍၊ ဝါ၊ ဝါဒယှဉ်ပြိုင်ခြင်းကို ဆိုသောစကားဟူ၍။ နေ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ မမှတ်အပ်။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ပရတော၊ ၌။ အာဝိဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ။

၅၅ဃ။ နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ နေ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အပ်။ (ကသ္မာ၊ ဟူမူ။) အရိယေဟိ၊ တို့သည်။ ဥပလဗ္ဘနိယတော၊ ရအပ်–သိအပ်သောကြောင့်တည်း။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ သံသာရတော၊ မှ။ သံဝိဂ္ဂမာနသာ၊ ထိတ်လန့်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သမ္ဘာဝဋ္ဌပတ္တိယာ၊ မှန်ကန်ကောင်းမြတ်သော အကျင့်ဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အဓိဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ နယော၊ သည်။ သဗ္ဗသမယသိဒ္ဓေါ၊ အလုံးစုံသော အယူတို့၌ ပြီး၏။ တတ္ထ၊ ထိုအယူတို့တွင်။ သာသနိကမေဝ၊ ဗုဒ္ဓသာသနာ၌ အတွင်းဝင်သော အယူကိုသာလျှင်။ နိဿာယ၊ ၍။ ပဋိပတ္တိယာ အဝဠ္ဗာဘာဝတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒတိ၊ ၏ ။ တေန၊ ကြောင့်။ အသတိ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ သမ္ဘာဒိဋ္ဌိပုရေဝေါယာတိ၊ ကား။ သမ္ဘာဒိဋ္ဌိပုဗ္ဗင်္ဂမာယ၊ ရှေ့သွားရှိသော။ စ၊ ဆက်။ အဿာ၊ ထိုသမ္ဘာဒိဋ္ဌိ၏။ ပုဗ္ဗင်္ဂမတာ၊ ရှေ့သွား၏အဖြစ်ကို။ ပဓာနဘာဝတောဝ၊ ပြဓာန်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝုတ္တာ၊ ၏ ။) တထာ ဟိ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ သာ၊ ထိုသမ္ဘာဒိဋ္ဌိကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဒေသနာရဏ္ဍာ၊ ဒေသနာသို့ တင်အပ်ပေ၏။ သဗ္ဗပဌမံ၊ စွာ။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်။ နေ၊ ရှေးဦးစွာ ဒေသနာသို့ တင်အပ်သည် မဟုတ်ပေ၊ ဝါ၊ ရှေ့သွားအဖြစ်ကို ဆိုအပ်သည် မဟုတ်ပေ။

စ၊ ဆက်။ အယံ သမ္မာပဋိပတ္တိ၊ သည်။ ဝဏ္ဏာ၊ မြို့သည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) နိဗ္ဗာနပါပနတော နိဗ္ဗာနသ သမ္မာပကတော၊ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တဝ၊ သင်ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်၏။ မတေန ပန၊ မူကား။ နိဗ္ဗာနသေဝ၊ ၏ ပင်လျှင်။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဝဏ္ဏာဘာဝေါ၊ မြို့သည်၏ အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) အဘာဝပါပကတ္တာတိ၊ ကား။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ ကိလေသသမုစ္ဆိန္ဒနမုခေန၊ ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ခြင်းကို အရင်းခံပြုသဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ အဘာဝသမ္မာပကဘာဝတော၊ မရှိခြင်းသို့ရောက်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝဏ္ဏာဘာဝါပတ္တိ၊ မြို့သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ နု၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ စေ ဝေဒယျာ သိ၊ အုံ့။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ နု ဣတိ၊ နု–ဟူသော ပုဒ်သည်။ ပဋိက္ခေပေ၊ အနက်၌။ (ဝတ္တာတိ၊ ၏။) အဘာဝပါပ ကတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တေန၊ သော။ တယာ၊ သင်ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ခန္ဓာဘာဝေါ၊ ခန္ဓာတို့၏ မရှိခြင်းသည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင်ခန္ဓာဘာဝနိဗ္ဗာန်ကို။ ပဋိညာတံ၊ အပ်၏။ တံ၊ ထိုခန္ဓာဘာဝနိဗ္ဗာန်သည်။ နု၊ မဟုတ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ အတီတာနာဂတာဘာဝေပိ၊ အတိတ် အနာဂတ် ခန္ဓာတို့ မရှိဘြားသော်လည်း။ နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တိယာ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့် တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ အတီတာနာဂတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ နု သန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တသ္မိံ အဘာဝေ၊ ထိုအတိတ် အနာဂတ် ခန္ဓာတို့၏ မရှိခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အဓိဂတံ နာမ၊ ရအပ်သည် သိအပ်သည်မည်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သေ၊ ထိုရခြင်း သိခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အတီတာနာဂတာနမေဝ၊ တို့၏ သာလျှင်။ (အဘာဝေါ၊ သည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ မည်သည်။) နု၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ဝတ္တ မာနာနမ္ပိ၊ ဖြစ်ဆဲခန္ဓာတို့၏လည်း။ (အဘာဝေါ၊ သည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ မည်၏။) ဣတိ၊ သို့။ တိယဒ္ဓဂတာနံ၊ သုံးပါးသော အခွန့်တို့၌ တည်ကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ အဘာဝေါ၊ သည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည်။ ဧကဒေသဘာဝေါ၊ တစိတ်တဒေသခန္ဓာတို့၏ မရှိခြင်းသည်။ ဘဝိတုံ၊ ၄ါ။ နု ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ဆိုဘြား အုံ့။ (ဤ၌ တချောင်းပိုဒ်ရှိစေရမည်) ဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်ဆဲတို့သည်။ စေ (သိယုံ)၊ ကုန်ဘြားအုံ့။ နု သန္တိ၊ မရှိကုန်သည်။ နု၊ မဟုတ်ကုန်။ စေ နု သန္တိ၊ မရှိကုန်ဘြားအုံ့။ ဝတ္တမာနာ၊ တို့သည်။ နု၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝတ္တမာနာ စ၊ ဖြစ်ဆဲ လည်းဟုတ်ကုန်၏။ နု သန္တိ စ၊ မရှိလည်း မရှိကုန်။ ဣတိ ဧတံ၊ ဤစကားနှစ်ရပ်သည်။ ဝိပ္ပဋိသိဒ္ဓံ၊ အပြန်အလှန် မြစ်ပယ်သော စကားတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နု၊ တေသံ။ပ။ ပဋ္ဌနတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ကိဉ္စ ဘိယျော၊ အနည်းငယ်ဆိုဖွယ်ရှိသေး၏။ ဝတ္တမာနာဘာဝေါ၊ ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာတို့၏ မရှိခြင်းသည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အုံ့။ ယဒါ၊ ၌။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ တဿ၊ ထိုအရိယာမဂ်၏။ နိဿယဘူတာ၊ ဖြစ်ကုန် သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဝတ္တမာနာ၊ တို့တည်း။ ဣတိကတ္တာ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ တဒါ၊ ၌။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းသည်။ သိယာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ မဂ္ဂက္ခဏေပိ၊ ၌လည်း။ နိဗ္ဗာနသစ္ဆိကိရိယာယ၊ ၏။ အဘာဝေါ၊ သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဝတ္တ မာနာ။ပ။ ဒေါသတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မယံ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗေသံယေဝ၊ အလုံးစုံသော ခန္ဓာတို့၏သာလျှင်။ အဝတ္တ မာနတာယ၊ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ နု ဝဒါမ၊ မဆိုကုန်။ စရဟိ၊ သို့ဖြစ်လျှင်။ ကိံ၊ အာဘယ် အကြောင်းကြောင့်။ (ဝဒါမ၊ နည်း။) ဣတိ၊ အုံ့။ တဒါ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ ၌။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ အဝတ္တမာနတ္တာ၊ ကြောင့်။ (ဝဒါမ၊ ကုန်၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒေါသော၊ သည်။ နု (အတ္ထိ၊ မရှိ။ ယထာဝုတ္တဒေါသာဘာဝေါ၊ အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြစ်၏ မရှိခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဘြားအုံ့။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ အဝတ္တမာနတာသခ်ါတော၊ ဟုဆိုအပ်သော။ အဘာဝေါ၊ သည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အုံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ အရိယမဂ္ဂဿ၊ ၏။ နိရတ္ထကတာ၊ သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ [၂၀၇] (ကသ္မာ၊ ကား။) မဂ္ဂက္ခဏေ၊ ၌။ ပုဗ္ဗေပိ၊ ၌လည်း။ တဒဘာဝသိဒ္ဓိတော၊ ထိုကိလေသာတို့၏ မရှိခြင်း၏ ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အရိယမဂ္ဂဿာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တသ္မာ အကာရဏမေတန္တိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ၏။ အနုပလဗ္ဘနီယတာ စ၊ မရအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ အဘာဝမတ္တတာ စ၊ မရှိခြင်းမျှ၏ အဖြစ် သည်ရင်း။ ပဋိပတ္တိယာ၊ ၏။ ဝဏ္ဏာဘာဝေါ စ၊ သည်ရင်း။ အတီတာနာဂတာဘာဝေ၊ အတိတ်, အနာဂတ် ခန္ဓာတို့၏ မရှိခြင်း၌၊ ဝါ၊ ကြောင့်၊ ဝါ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) နိဗ္ဗာနာဓိဂမော စ၊ ရခြင်းသည်ရင်း။ နု အာပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဝတ္တမာနာနံ၊ ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာတို့၏။ အဘာဝေါပိ၊ မရှိခြင်းသည်လည်း။ နု သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ ပဂေဝ၊ အရိယာမဂ်မဖြစ်မီ ရှေးအဖို့က ပင်လျှင်။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ အဝတ္တမာနတ္တာ၊ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အရိယမဂ္ဂဿ၊ ၏။ နိရတ္ထကဘာဝါ ပတ္တိ စ၊ အကျိုးမဲ့၏ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ၏။ အဘာဝသာဓနတ္ထံ၊ မရှိခြင်းကို ပြီးစေခြင်းအကျိုးငှါ။ အနုပလဗ္ဘနီယတောတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ အဘာဝပါပကတ္တာတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ တဒါ ကိလေသာ နံ အဝတ္တမာနတ္တာတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ယဒိဒံ–ယံ ဣဒံ ကာရဏံ၊ ကို။ (ပရဝါဒိနာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤအကြောင်း သည်။ အကာရဏံ၊ သင့်လျော်သောအကြောင်းမဟုတ်။ ဧသော၊ ဤစကားသည်။ အယုတ္တိ၊ သင့်လျော်သောစကားမဟုတ်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၅၅၉။ အာဒိဝစနတောတိ (ဧတ္ထ)၊ ၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အဝသိဋ္ဌံ၊ သော။ ဧမ္မုခါဒကသုတ္တပဒေသံ၊ သုတ်တစိတ်ကို ၎င်း။ အညမ္ပိ၊ ဖြစ်သော။ အသခ်ံတာယ ဓာတုယာ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ နိဒ္ဒေသပါဋိ၊ အကျယ်ပြသော ပါဠိကိုဌင်း။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်။ အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ဘြာ။ နိဗ္ဗာနံ နိဗ္ဗာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အာဝုသော၊ ဘြာ။ နိဗ္ဗာ

နံ၊ သည်။ ကတမံ နု ခေါ၊ အဘယ်အရာပါနည်း။ ဣတိ၊ ဤမေးခွန်း၌။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်ဧမ္မုခါဒကပရိဗိုဓ်။ (ခေါ–ကား အနက်ထူးမရှိ) ယောရာဂကဿယော၊ အကြင်ရာဂ၏ ကုန်ခြင်းသည်။ (ပရဝါဒီအလို) ဝါ၊ ရာဂ၏ကုန်ရာသည်။ (သကဝါဒီ အလို) ယော ဒေါသကဿယော၊ သည်။ ယော မောဟကဿယော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣဒံ၊ ဤရာဂ ဒေါသ မောဟတို့၏ကုန် ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ကုန်ရာကို။ နိဗ္ဗာနံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧမ္မုခါဒကသုတ္တေ၊ ၌။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုဧမ္မာယတန တရားတို့တွင်။ အသင်္ခတာ ဓာတု၊ သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ရာဂကဿယော၊ ရာဂ၏ကုန်ခြင်း၊ ဝါ၊ ကုန်ရာ။ ဒေါသကဿယော၊ ကုန်ခြင်း၊ ဝါ၊ ကုန်ရာ။ မောဟကဿယော၊ ကုန်ခြင်း၊ ဝါ၊ ကုန်ရာ။ ဣတိ၊ သို့။ အာယတနဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုပါဠိ၌။ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အသင်္ခတာ ဓာတု၊ သည်။ အသင်္ခတသဘာဝေါ၊ အသင်္ခတသဘောရှိသော၊ ဝါ၊ မပြုပြင်အပ်သော သဘောရှိသော။ ဓမ္မော၊ သည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ မည်၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့။ အာဂမ္မ၊ အာရုံပြုသော အားဖြင့်ရောက်၍၊ ဝါ၊ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ရာဂါဒယော၊ တို့သည်။ ခီယန္တိ၊ ကုန်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရာဂကဿယောတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ ဒေါသကဿယောတိ စ၊ ဟူ၍ရင်း။ မောဟကဿယောတိ ဓ ဟူ၍ရင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤကားအနက်။ စ၊ ဆက်။ အာဂမ္မာတိ၊ ပုဒ်၌၊ ဝါ၊ ၏။ သဗ္ဗသခ်ါရေဟိ၊ တို့မှ။ နိဗ္ဗိန္ဒနသ၊ ငြီးငွေ့သည်ဖြစ်၍။ ဝိသခ်ါရနိန္ဒနသ၊ သခ်ါရကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌ ညွှတ်ကိုင်းသော၊ ဝါ၊ ညွှတ်ကိုင်းသည်ဖြစ်၍။ ဂေါတြဘုနာ၊ ဖြင့်။ ဝိဝဋ္ဋိတမာနသသ၊ သခ်ါရအာရုံမှ နစ်စေအပ်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ သစ္ဆိကရဏေန၊ အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သစ္ဆိ ကိရိယမာနံ၊ မျက်မှောက် ပြုအပ်ဆဲဖြစ်သော။ တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။ အဓိဂန္ဓာ စ၊ ရောက်၍ရင်း။ အာရမ္မဏပစ္စယဘူတံ၊ ဖြစ်သော။ (တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။) ပဋ္ဌိစ္ဆ စ၊ ၍ရင်း။ ပရမသာသဘာဝေန စ၊ အမြတ်ဆုံး သက်သာရာ၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ ဝိနိမုတ္တသခ်ါရ သ၊ လွတ်အပ်ပြီးသော သခ်ါရရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ၊ သခ်ါရတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပရမဂတိ ဘာဝေန စ၊ အမြတ်ဆုံးလားရာ၏အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ ပတိဋ္ဌာနဘူတော၊ တည်ရာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အဓိပတိပစ္စယဘူတော၊ ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ တသ္မိံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၌။ ပတိဋ္ဌာယ စ၊ ၍ရင်း။ ခယသခ်ါတော၊ ဟုဆိုအပ်သော။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ရာဂါဒယော၊ တို့ကို။ ခေပေတိ၊ ကုန်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တံသစ္ဆိကရဏာဘာဝေ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း မရှိလတ်သော်။ ရာဂါဒီနံ၊ တို့၏။ အနုပ္ပတ္တိနိရောဓမနသာဘဝါ၊ တဖန်မဖြစ်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။ အာဂမ္မ၊ ရောက်၍၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ရာဂါဒယော၊ တို့သည်။ ခီယန္တိ၊ ကုန်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ– အတ္ထဧတံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အနက်သဘောကို။ ဧကံသေန၊ အားဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ သမ္မဋ္ဌိ စ္ဆိတမ္ဗံ၊ လက်ခံသင့် လက်ခံထိုက်၏။ ဣတရထာ၊ ဤမှတပါးသော အပြားအားဖြင့်။ ယထာရုတာဝသေန၊ ဟောအပ်တိုင်းသော ပါဠိ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပါဠိယာ၊ ၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဂယှမာနေ၊ သော်။ ဗဟူ၊ ကုန်သော။ ဒေါသာ၊ အပြစ်တို့သည်။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ရောက်ကုန်၏၊ ဣတိ၊ သို့။ တေ၊ ထိုအပြစ်တို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌ၊။ အရဟတ္တသာပိတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အဂ္ဂဖလပမုခါ၊ အရဟတ္တဖိုလ်အမှူးရှိကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ အရဟတ္တံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကြောင့်။ တသ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်၏။ ရာဂါဒိခယမတ္တတာ၊ ရာဂစသည် ကုန်ခြင်းမျှ၏အဖြစ်သည်။ နု ယုတ္တာ၊ မသင့်။ ဟိ၊ မှန်။ တမ္ပိ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ကို လည်း။ပ။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ရာဂါဒီနံ၊ တို့၏။ ခီဏာန္တေ၊ ကုန်ပြီးသည်၏အဆုံး၌။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ အရဟတ္တံ၊ ကို။ ရာဂကဿယောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနသ၊ ၏။ ရာဂါဒိကဿယမတ္တတာယ၊ ရာဂစသည်၏ ကုန်ခြင်းမျှအဖြစ်၌၊ ဝါ၊ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ဗဟူ၊ ကုန်သော။ ဒေါသာ၊ တို့သည်။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ဌ၊။ ကိဉ္စ ဘိယ္ယောတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဣတ္ထတ္တရကာလာဒိပ္ပတ္တိဒေါသတောတိ၊ ကား။ ရာဂါဒီနံ၊ တို့၏။ ခယမတ္တတာယ၊ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ပရိတ္တကာလတာ၊ တိုသောကာလရှိသည်၏အဖြစ်ရင်း။ သင်္ခတလက္ခဏတာ၊ အဖြစ်ရင်း။ ပယောဂေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ သရသေနေ၀၊ မိမိ၏သဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ အဓိဂန္တဗ္ဗတာ၊ ရအပ်ရောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ရင်း။ ရာဂါဒီဟိ၊ တို့မှ။ အပရိမုတ္တတာ၊ မလွတ်သည်၏အဖြစ်ရင်း။ အာဒိတ္တတာ၊ (ရာဂစသောမီးတို့သည်) လောင်အပ်သည်၏အဖြစ်ရင်း။ ဒုက္ခတာ၊ ဒုက္ခ၏အဖြစ်ရင်း။ အနုပသန္တတာ၊ မငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ရင်း။ ဗဟုဘာဝေါ၊ များသည်၏အဖြစ်ရင်း။ သြဠာရိ ကတာ၊ အဖြစ်ရင်း။ ဂေါတြဘုမဂ္ဂါနံ၊ တို့၏။ အနာရမ္မဏတာ၊ အာရုံမရှိသည်၏အဖြစ်ရင်း။ ဣတိ ဧဝမာဒိဒေါသဝဇ္ဇနတော၊ ဤသို့အစရှိသော အပြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ (ဟိ၊ ဗဟုဘာဝ စသည်ကို ချဲ့ပြီးပြဦးအံ့။) ရာဂကဿယော၊ ဟူသည်။ ရာဂသေ၀ဝ၊ ၏သာလျှင်။ ခယော၊ ကုန်ခြင်းတည်း။ ဒေါသာဒီနံ၊ တို့၏။ (ခယော၊ သည်။) နု၊ မဟုတ်။ ဒေါသကဿယာဒယော ပိ၊ တို့သည်လည်း။ တထာ၊ တူပင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရာဂကဿယော၊ ကုန်ခြင်းသည်။ အညော၊ တပါးတခြားတည်း။ ဒေါသကဿယော၊ သည်။ အညော၊ တည်း။ မောဟကဿယော၊ သည်။ အညော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ အကုသ လမူလာနံ၊ တို့၏။ ခယဘူတာနိ၊ ကုန်ခြင်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ နိဗ္ဗာနာနိ၊ တို့ငင်း။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနာနံ၊ တို့၏။ ခယေ၊ ကုန်ခြင်း၌။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးသောနိဗ္ဗာန်တို့ငင်း။ ပဉ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ နိ၀ရဏာနံ၊ တို့၏။ ခယေ၊ ၌။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးသော နိဗ္ဗာန်တို့ငင်း။ ဆန္နံ၊ ကုန်သော။ တဏှာကာယာနံ၊ တို့၏။ ခယေ၊ ၌။ ဆ၊ တို့ငင်း။ သတ္တန္နံ၊ ကုန်သော။ အနုသယာနံ၊ တို့၏။ ခယေ၊ ၌။ သတ္တ၊ တို့ငင်း။ အဋ္ဌန္နံ၊ ကုန်သော။ မိစ္ဆတ္တာနံ၊ တို့၏။ ခယေ၊ ၌။ အဋ္ဌ၊ တို့ငင်း။ နဝန္နံ၊

ကုန်သော။ တဏှာမူလကာနံ၊ တို့၏။ ခယေ၊ ၌။ နဝ၊ တို့ၛင်း။ ဒသန္နံ၊ ကုန်သော။ သံယောနောနံ၊ တို့၏။ ခယေ၊ ၌။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးသော နိဗ္ဗာန်တို့ၛင်း။ ဒိယမုကိလေသသဟဿသ၊ အခွဲနှင့်တကွ နှစ်ထောင်သော ကိလေသာအပေါင်း၏၊ ဝါ၊ တထောင့်ငါးရာကိလေသာအပေါင်း၏။ ခယေ၊ ၌။ ပါဠိယေကျွံ၊ အသီးအသီး၊ ဝါ၊ တခုစီ တခုစီသော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ၛင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဗဟူနိ၊ ကုန်သော။ နိဗ္ဗာနာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ရာဂါဒိကွဿေဝ နာမ၊ ကုန်ခြင်းမည်သည်။ အန္ဓဗာလာနမ္ပိ၊ မိုက်ကန်းသော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း။ ပါကဋော၊ ထင်ရှား၏။ အန္တမသော၊ ယုတ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ဒီပိမိဂ မဂ္ဂေ့ဌာဒီနမ္ပိ၊ သစ် သမင် မျောက်အစရှိသော သတ္တဝါတို့အားလည်း၊ ဝါ၊ တို့သည်လည်း။ သုဝိညေယ္ယော၊ သိလွယ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သြဠာရိကံ၊ သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂေါတြဘုကွဏ္ဏော၊ ၌။ ကိလေသကွယသ၊ ၏။ အဘာဝတော စ၊ ကြောင့်ၛင်း။ မဂ္ဂကွဏ္ဏော၊ ၌။ အခီဏာတ္တာ စ၊ ကုန်ပြီးမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ၛင်း၊ ဝါ၊ ကုန်ဆဲ၏ အဖြစ်ကြောင့်ၛင်း။ အာရမ္မဏကရဏသ စ၊ ၏ လည်း။ (ဤ၌ စ–ဖြင့် သြဠာရိကံ နိဗ္ဗာနံ ဟောတိ–စသော ရှေးဝါကျကို ပြန်၍ဆည်း၏) အသမ္ဘ ဝေါ ဧ၀၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ နိဗ္ဗာနဘာဝတောတိ၊ ကား။ သဗ္ဗပရိယောသာနသ၊ အလုံးစုံ တို့၏ အဆုံးဖြစ်သော။ ရာဂါဒိကွယသ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ယတော ခယတော၊ အကြင်နောက်ဆုံးကုန်ခြင်းမှ။ ပဌာယ၊ ၍။ ရာဂါဒီနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သော၊ ထိုနောက်ဆုံးဖြစ်သော ခယသည်။ အယံ နာမ၊ ဤမည်သော ကုန်ခြင်းပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိယမေတဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်သော။ မဂ္ဂဖလဉာဏာနံ၊ တို့၏။ အာရမ္မဏဘူတော၊ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ (သော၊ ထိုခယသည်။) နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နတာဒိသသ ခယသ အဘာဝတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ကိဉ္စ ဘိယ္ယော၊ အနည်းငယ်ဆိုဖွယ်ရှိသေး၏။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပစ္ဆိမဘဝတော၊ မှ။ တတိယတ္တဘာ၀ ယေ၀၊ တတိယအတ္တဘောဘ၌ပင်လျှင်။ ရာဂါဒိသု၊ တို့၌။ အာဒီနဝံ၊ ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ ဈာနဘာ၀နာယ၊ ဈာန်ကို ပွါးစေခြင်းဖြင့်။ တေ၊ ထိုရာဂစသည်တို့ကို။ ဝိကွမ္ဘေတွာ၊ ခွါ၍။ အပရိဟီနဇ္ဈာနော၊ မယုတ်လျော့သော ဈာန်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ကာလံ ကတွာ၊ ၍။ ဗြဟ္မလောကံ၊ သို့၊ ဝါ၊ ၌။ ဥပပန္နော၊ ကပ်ရောက်လေ၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်လေ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဗြဟ္မလောကဌ်။ ယာ၀တာယုကံ၊ လုံး။ ဌတွာ၊ တည်ခဲ့ပြီး၍။ ဣမာဂတောပိ၊ ဤလူ့ဘုံသို့လာသော်လည်း။ ကာမေသု၊ တို့၌။ ဝီတရာဂေါ၀၊ ကင်းသော ရာဂရှိသည် သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ၍။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပတ္တော၊ ၏။ ယော စ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ပဌမ ဝယေ ဧ၀၊ ပဌမအရွယ်၌ပင်လျှင်။ ရာဂါဒိတော၊ ရာဂစသည်မှ။ နိဗ္ဗိန္နော၊ ငြီးငွေ့သည်ဖြစ်၍။ တေ စ၊ ထိုရာဂစသည်တို့ကို လည်း။ ဈာနေန၊ ဖြင့်။ ဝိကွမ္ဘေတွာ၊ ခွါ၍။ ပစ္ဆိမ၀ယေ၊ ၌။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်၏။ တေသံ၊ ထိုနှစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ဝါ၊ တို့၏ သန္တာန်၌။ ရာဂါဒီနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ဝိကွမ္ဘနတော၊ ခွါသည်မှ။ ပဌာယ၊ ၍။ အနုပ္ပဒေနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (နိရောဓသဒိသတာယ၊ နိရောဓနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနုပ္ပတ္တိယေ၀၊ မဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းတည်း) တေ၊ ထိုနှစ်ဦးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ နိဗ္ဗာနပတ္တာနာမ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သည်မည်ကုန်သည်။ သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ နစ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကား မဖြစ်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာဒိသသ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ ခယသ၊ ရာဂစသည်ကုန်ခြင်း၏။ နိဗ္ဗာနဘာ၀ေါ၊ နိဗ္ဗာန်၏ အဖြစ်သည်။ နေ၊ မရှိ။ တသာပိ၊ ထိုခယနိဗ္ဗာန်၏ လည်း။ ဣတ္ထတ္ထရကာလ တာဒိဒေါသသမာယောဂေါ ဧ၀၊ တိုသော ကာလရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသော အပြစ်ဒေါသနှင့်ယှဉ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘာ၀ေ၀ိ စာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ [၂၀၉] ခယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူ ခြင်းကြောင့်။ ယတော ခယတော၊ အကြင်နောက်ဆုံးကုန်ခြင်းမှ။ ပဌာယ၊ ၍။ ရာဂါဒီနံ၊ တို့၏။ အပ္ပ၀တ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံ ခယမတ္တံ၊ ထိုကုန်ခြင်းမျှကို။ နိဗ္ဗာနံ၊ ဟူ၍။ (တံ၊ သည်။) မညသိ၊ မှတ်ထင်ဘိ၏။ ဧ၀ံ သတိ၊ ဤသို့ မှတ်ထင်သည်ရှိသော်။ ခယေ ဉာဏန္တိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ ခယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ စ၊ ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ၛင်း။ တဒုပ္ပတ္တိတော၊ ထိုခယမည်သော မဂ်ဖြစ်သည်မှ။ ပဌာယ၊ စ၍။ ရာဂါဒီနံ၊ တို့၏။ အနုပ္ပတ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်း သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ စ၊ ကြောင့်ၛင်း။ မဂ္ဂသာပိ၊ ၏ လည်း။ နိဗ္ဗာနဘာ၀ေါ ပတ္တိ၊ ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အရိယမဂ္ဂသ စာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်ပြီးသော ကိလေသာတို့သည်။ နေ သန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧ၀ံ၀ံ တူ။ အနုပ္ပန္နာပိ၊ မဖြစ်သေးသော ကိလေသာ တို့သည်လည်း။ (နေ သန္တိ၊ ကုန်။) ဣတိ၊ သို့။ အဘာ၀သာမညတော၊ မရှိခြင်းဟူသော တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ နိရောဓ–သဒိ သတာယ၊ ကြောင့်။ အနုပ္ပတ္တိ ဧ၀၊ သည်သာလျှင်။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုပ္ပတ္တိနိရောဓော၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ဆက်။ ဥပ္ပဒ္ဓနာရဟသ၊ ဖြစ်ထိုက်သော ကိလေသာ၏၊ ဝါ၊ ကို။ ယဒိဒံ–ယံ ဣဒံ အနုပ္ပတ္တိ–ဓမ္မတာပါဒနံ၊ အကြင်မဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည် ၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) အယံ၊ ဤမဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းသည်။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ခေ၀ေတဗ္ဗာကာရော၊ ကုန်စေအပ်သော အခြင်းအရာပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခယောတိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ (အနုပ္ပါဒနိရောဓ–ဟူ၍ၛင်း ခယ–ဟူ၍ၛင်း ဆိုအပ်သည်ဟု ဆိုလို သည်) တံ၊ ထိုအနုပ္ပတ္တိနိရောဓမည်သော ခယကို။ ဣတရခယတော၊ ဤမှတပါးသော မဂ်ဖိုလ်၏အာရုံဖြစ်သော ခယမှ။ ဝိ၀ေ၀ေန္တော၊ ထူးခြားစေလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ အထူးပြုလိုသည်ဖြစ်၍။ အနုပ္ပတ္တိနိရောဓသခ်ါတသ ပန ခယသ္မာတိ၊ အစ ရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တသ ခယသ၊ ထိုအနုပ္ပတ္တိနိရောဓဟူသော ခယ၏။ အနိ၀ုန္နတ္တာ၊ ပရမတ္ထ သဘောအားဖြင့် မပြီးသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ (သိမ္ဘုနှင့်အညီပင်) ပရိယာယေန ဥပနိဿယပစ္စယတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဟိ၊ ထင်စွာ။ အနုပ္ပတ္တိနိရောဓကွယကရဿ၊ နိရောဓ–ဟူသော ကုန်ခြင်းကိုပြုတတ်သော။ မဂ္ဂသ၊ ၏။ အာရမ္မဏာဘူတံ၊ ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အတ္ထတော၊ ကျရောက်သော အနက်အားဖြင့်။ တသ၊ ထို အနုပ္ပတ္တိနိရောဓ–ဟူသော ခယ၏။ ဥပနိဿယော ဝိယ၊ အားကြီးသော မှီရာအကြောင်းကဲ့သို့။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တမ္ဘတံ၊ ဆိုထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ လဘတိ၊ ၏။ တဒုပစာရေနာတိ၊ ကား။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဖလဘူတခယဝေါဟာရေန၊ အကျိုးဖြစ်၍ ဖြစ်သော ခယ၏ အမည်ဝေါဟာရဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ဖလူပစာရေန၊ အားဖြင့်။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဝေါဟရီယတိ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်၏။ (ကိံ ယထာ၊ ဟူမူ။) ဃတံ၊ ထောပတ်ကို။ အာယူတိ ၀ အသက်ဟူ၍ဝင်း။ ဂုဠော၊ တင်လဲကို။ သေမှောတိ ၀ သလိပ်ဟူ၍ဝင်း။ (ဝေါဟရီယတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။

အဿာတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနသ၊ ၏။ ဣဒမ္ပိ ခေါ ဌာနံ သုဒ္ဒသန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စဝေက္ခတော၊ ဆင်ခြင်တော်မူသော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အပ္ပေါသုက္ကဘာဝါဝဟနတော၊ ကြောင့်ကြမ့်အဖြစ်ကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ (အရိယာမျက်စိ ဖြင့်သာ မြင်နိုင်သည်ဟု ဆိုသောအဋ္ဌကထာစကား) သင့်ပေစ္ဆ။ မာဂဏ္ဍိယ၊ မာဂဏ္ဍိပရိဗိုဒ်။ တွံ၊ သင်သည်။ ယေန အရိယေန စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ အာရောဂျံ၊ အနာကင်းသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဧနေယျာသိ၊ သိရာ၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ပဿေယျာသိ၊ မြင်ရာ၏။ တံ အရိယံ စက္ခုံ၊ သည်။ တေ၊ သင်အား။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ အရိယေန စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ပဿိတမ္ဘံ၊ ၏။

၅ဖ၀။ နိဗ္ဗာနံ နာမ၊ မည်သော။ သဘာဝမ္မော၊ သည်။ ယဒိ အတ္ထိ၊ အံ့။ သတ္တသန္တာနပရိယာပန္နော ၀၊ သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သည်လည်း။ (ယဒိ ဟောတိ၊ အံ့။) (သံ ၁–ဖ၁၊ အံ ၁–၃၅၇–တို့၌ ရောဟိတဿသုတ်ကို မှီ၍ဆိုသည်) အထ၊ လတ်သော်။ စတုမဟာပထေ၊ လမ်းလေးခွဆုံအရပ်၌။ သဗ္ဗသာဓာရဏာ၊ အလုံးစုံသောပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် ဆက်ဆံသော။ သဘာ၀ယ၊ လူထုအစုအဝေးသဘင်ကဲ့သို့။ (သဗ္ဗသာဓာရဏော၊ ဆက်ဆံသည်ဖြစ်၍။) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိ လဗ္ဘတိ၊ သနည်း။ ဣတိ၊ ရှိသောကြောင့်။ မဂ္ဂသမ်ဂီနာပတ္တိဗ္ဗတော အသာဓာရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အသုကဿ၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ ကာလေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ခဲ့၏။ ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ ပုရိမာယ၊ သော။ ကောဋ္ဌိယာ၊ အစွန်းအစ၏။ အဘာ၀တော၊ ကြောင့်။ အပ္ပဘ၀ံ၊ အမွန်အစမရှိ။ မဂ္ဂဘာ၀ေတိ၊ ကား။ အရိယမဂ္ဂဿ၊ ၏။ အတ္ထိဘာ၀ေ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ဘာ၀တော ဝိဇ္ဇမာနတော၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လဒ္ဓဗ္ဗတော၊ ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

အဏုအာဒီနန္တိ၊ ကား။ အဏုပကတိကာလပုရိသာဒီနံ၊ တို့၏။ နိစ္စဘာ၀ါပတ္တိတိ၊ ကား။ သဿတဘာ၀သိဒ္ဓိ၊ အမြဲတမ်းတည်ရှိသည့်အဖြစ်၏ ပြီးခြင်းသည်။ ဟိ၊ နိစ္စဘာ၀ကို ဥပ္ပါဒါဘာ၀–ခ၀ဘာ၀–ဟု မဖွင့်မူ၍ သဿတဘာ၀–ဟု ဖွင့်သင့်သည် မှန်ပေ၏၊ ၀ါ၊ ထိုသို့ဖွင့်ခြင်း၏ အကြောင်းကား။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ကူဋဋ္ဌနိစ္စတာ၊ တောင်ထွတ် တည်မြဲတည်သကဲ့သို့ မြဲသည်၏ အဖြစ်ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ပရ၀ါဒီတို့က အလိုရှိအပ်၏။ (ထိုကြောင့် ထိုသို့ဖွင့်သည်ဟု ဆိုလိုရာ) ဟေတုနော အဘာ၀ါတိ၊ ကား။ ဥပပတ္တိယာ၊ ကပ်ရောက်ခြင်း–ဖြစ်သင့်ခြင်းကို။ သာ၀နဟေတုနော၊ ပြီးစေတတ်သော အကြောင်း၏။ အဘာ၀ါ၊ ကြောင့်။ ။ (တေ အဏုအာဒယော၊ တို့သည်။ နိစ္စာ၊ မြဲကုန်၏။ တေ–၏ အစွဲကို ဖော်၍ တေ နိစ္စာ–ပါဠ်ကို ဖွင့်သည်) [၂၁၀] နိဗ္ဗာနသ နိစ္စတ္တာတိ၊ နိစ္စတ္တာဟူသော အကြောင်း၏။ အပေက္ခမ္မတ္တာ၊ အခြားတပါးကို ငဲ့ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေတုလက္ခဏာနုပပတ္တိ၊ ဟိတ်၏ လက္ခဏာသို့မရောက်ခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) အဏုအာဒီနံ အသိဒ္ဓတ္တာတိ ဧတေန၊ ဤဟိတ်ပါဠ်ဖြင့်။ (ဒသေတိ –၌ စပ်) အဏုအာဒယော၊ တို့သည်။ နိစ္စာ၊ မြဲကုန်၏။ ဣတိ ပဋိညာယ၊ ဤသို့သော ဝန်ခံချက်၌၊ ၀ါ၊ အဆိုတင်ပြချက်၌။ ဓမ္မိအသိဒ္ဓိ၊ အဏုအစရှိသော ဓမ္မိ၏ မပြီးစီးခြင်း–ထင်ရှားမရှိခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) စ၊ ဆက်၊ ၀ါ၊ သည်မျှသာမကသေး။ တတော၊ ထိုအဏုအစရှိသော ဓမ္မိ၏ မပြီးစီးခြင်း–ထင်ရှားမရှိခြင်းကြောင့်။ ဟေတု၊ (ဥပ္ပါဒါဒိနံ အဘာ၀တောဟူသော) အကြောင်းသည်။ နိဿယာသိဒ္ဓေါ၊ အဏုအစရှိသော မှီရာအားဖြင့် မပြီးစီးသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတိ၊ ပြ၏။

၅ဖ၀။ ယထာဝုတ္တယုတ္တိသဗ္ဗာ၀တောတိ၊ ဟူသော စကားကို။ (အာဟ –၌ စပ်) အပ္ပဘ၀တ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အတ္ထနာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ ဟေတုံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အသ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၏။ အပ္ပဘ၀တာ၊ အမွန်အစမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ အပစ္စယတာယ၊ အကြောင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ တာယ၊ ထိုအမွန်အစမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တသ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၏။ ပုရိမာယ၊ ရှေးဖြစ်သော။ ကောဋ္ဌိယာ၊ အစွန်း၏။ အဘာ၀ေါ၊ မရှိခြင်းကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) ရူပသဘာ၀ါတိက္ကမတောတိ ဧတေန၊ ဤပါဠ်ဖြင့်။ (ဒသေတိ–၌ စပ်) ရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပဋိ္ဌယာတ၀ဏ္ဏတာယ၊ သီတဥတုအစရှိသည်တို့နှင့် ထိပါးတိုက်ခိုက်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပနသဘာ၀ေါ ၀၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောသည်ဝင်း။ (သီမှု၌ ရူပနံ သဘာ၀ေါ–ဟု ရှိ၏) ကလာပ–သော၊ အပေါင်းလိုက် အစုလိုက်အားဖြင့်။ ဝုတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပဒေသ–သမ္ဘဒ္ဓေ၊ တည်ရာအရပ်နှင့်စပ်သော။ သဘာ၀ေါ ၀၊ သဘောသည်ဝင်း။ (အတ္ထိ) ယထာ၊ ရှိသကဲ့သို့။ ဧ၀ံ။ တူ။ နိဗ္ဗာနသ၊ ၏။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသော အရပ်၌။ ပဋိ္ဌယာတော ၀၊ ထိပါးတိုက်ခိုက်ခြင်းသည်ဝင်း။ သပ္ပဒေသတာ ၀၊ တည်ရာအရပ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်ဝင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အသုကဒိသာယာတိ ၀ါ၊ ဤမည်သော အရပ်မျက်နှာ၌ ဟူ၍သော်ဝင်း။ အသုကဒေသေတိ ၀ါ၊ ဤမည်သော အရပ်၌ဟူ၍သော်ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိ နိဒ္ဒိသီယတိ၊ မည္ဆန်ပြအပ်–မည္ဆန်ပြနိုင်။ ယတော၊ ယင်းသို့ မပြနိုင်ခြင်းကြောင့်။ တံ။ ထိုနိဗ္ဗာန်သည်။ အပ္ပတိဋ္ဌမေ၀၊ တည်ရာမရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။

အသိထိလ။ပ။ ဂမနီယတောတိ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ နိဗ္ဗာနသ၊ ၏။ အရိယာနံ၊ တို့အား။ ပစ္စက္ခသိဒ္ဓတံ၊ မျက်မှောက်အားဖြင့် ထင်ရှားပြီးစီးသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ သဗ္ဗညုဝစနတောတိ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ တဒညေသံ၊ ထိုအရိယာမှ တပါးသော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ အနုမာနသိဒ္ဓတံ၊ မှန်းဆသောအားဖြင့် ထင်ရှားပြီးစီးသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဒသေတိ၊ ၏။) တဒုဘယေန ပန၊ ထိုနှစ်ပါးစုံဖြင့်မူကား။ အသ၊ ဤပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်၏။ အနုပလဗ္ဘနီယတောတိ၊ ဟူသော။ ဟေတုနော၊ အကြောင်း၏။ အသိဒ္ဓတံ၊ အဖြစ်ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ ပရမတ္ထေန၊ အားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇမာနံ၊ ထင်ရှားမရှိသည်။ နမဟုတ်။ ဝိဇ္ဇမာနမေဝ၊ ထင်ရှားရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာရဒ္ဓံ၊ အကြင်အကြင်အားထုတ်အပ်–ပြဆိုအပ်ပြီးသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ နိဂမေတွာ၊ နိဂုံးအုပ်၍။ တဒတ္ထသာဓနံ၊ ထိုအနက်ကို ပြီးစေတတ်သော။ အာဂမံ၊ အာဂုံပါဠိကို။ ဒဿေန္တော၊ ဖြစ်၍။ ဝုတ္တဥ္ဘေတန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ အဇာတံ အဘူတံ အကတံ အသင်္ခတန္တိ၊ ဟူကုန်သော။ စတ္တာရိပိ၊ ကုန်သော။ ပဒါနိ၊ တို့သည်။ အညမညဝေဝစနာနိ၊ အချင်းချင်း၏ ဝေဝုစ်ပရိယာယ်တို့တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဝေဒနာဒယော ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ ဟေတုပစ္စယသမဝါယသခ်ါတာယ၊ ဧနေကအကြောင်း ဥပတ္ထမ္ဘကအကြောင်းတို့၏ ညီညွတ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ကာရဏာသာမဂ္ဂိယာ၊ အကြောင်းညီညွတ်ခြင်းကြောင့်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်သောတရားသည်။ နမဟုတ်။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ သည်။ နမဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဇာတံ၊ မည်၏။ ကာရဏေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ သယမေဝ၊ မိမိအလိုလိုသာလျှင်။ ဘူတံ စ၊ ဖြစ်သည်လည်း။ နမဟုတ်။ ပါတုဘူတံ၊ ထင်ရှားဖြစ်သည်။ နမဟုတ်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပေါ်သည်။ နမဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဘူတံ၊ မည်၏။ ဧवံ အဇာတတ္တာ စ၊ ကြောင့်ဌင်း။ အဘူတတ္တာ စ၊ ကြောင့်ဌင်း။ ယေန ကေနစိ၊ သော၊ ကာရဏေန၊ သည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်။ နမဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အကတံ၊ မည်၏။ စ၊ တပါး၊ ဇာတဘူတကတဘာဝေါ နာမ၊ ဇာတ ဘူတ ကတအဖြစ်မည်သည်။ ရူပါဒီနံ၊ ကုန်သော။ သခ်ါတမမ္မာနံ၊ တို့၏။ (သဘာဝေါ၊ သည်။) ဟောတိ၊ ၏။ အသခ်ါတသဘာဝဿ၊ ရှိသော။ (သီမူနှင့်အညီပင်) နိဗ္ဗာနဿ၊ ၏။ (သဘာဝေါ၊ သည်။) နဟောတိ)၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ဌ၊။ အသခ်ါတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပဋိလောမတော၊ အားဖြင့်။ သမေစ္စ သမ္ဘူယ၊ ပေါင်းစုညီညွတ်၍။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့သည်။ ကတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သခ်ါတံ၊ မည်၏။ တထာ၊ တူ၊ ဝါ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ သခ်ါတံ၊ ပေါင်းစုညီညွတ်၍ ပြုအပ်သည်။ နမဟုတ်။ (ဣတိ စ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်ဌင်း။) သခ်ါတလက္ခဏာရဟိတံ၊ သခ်ါတလက္ခဏာမှ ကင်း၏။ ဣတိ စ၊ ကြောင့်ဌင်း။ အသခ်ါတံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အနေကေဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တိတဘာဝေ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဋိသိဒ္ဓေ၊ တားမြစ်အပ်သည်ရှိသော်။ ပကတိဝါဒိနံ၊ ပကတိဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပကတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဧကေနေဝ၊ တပါးတည်းသာလျှင် ဖြစ်သော။ ကာရဏေန၊ သည်။ ဇာတံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်ကို။ ကတံ၊ သည်။ သိယာ နု ခေါ၊ ဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ၊ သို့။ အာသင်္ကာယ၊ ယုံမှားခြင်းဖြစ်လတ်သော်။ ကေနစိ၊ အကြောင်းသည်။ ကတံ၊ သည်။ နမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ဌ၊။ အကတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အပစ္စယံ၊ အကြောင်းမရှိသည်။ သမာနမ္မိ၊ သော်လည်း။ ဣဒံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည်။ သယမေဝ၊ သာလျှင်။ ဘူတံ ပါတုဘူတံ နု ခေါ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လေသလော။ [၂၁၁] ဣတိ၊ သို့။ အာသင်္ကာယ၊ သော်။ တံနိဝတ္တနတ္ထံ၊ ထိုယုံမှားခြင်းကို နစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ အဘူတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇာသ၊ ဤနိဗ္ဗာန်၏။ အယံ အသခ်ါတာကတာဘူတဘာဝေါ၊ ဤအသခ်ါတ–အကတ–အဘူတ အဖြစ်သည်။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ သိမ်း။ အဇာတိမမ္မတ္တာ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အဇာတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဧဝံ၊ သို့။ ဇတ္ထ၊ ဤသုတ်၌။ သတ္ထာ၊ သည်။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ၏။ အတ္ထိဘာဝံ၊ ကို။ ပဝေဒေသိ၊ ဟောကြားတော်မူခဲ့၏။ ပဝေဒေန္တော စ၊ ဟောကြားတော်မူသော်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဓမ္မိဿရော၊ တရားကို အစိုးရသော။ ဓမ္မဿာမိ၊ တရား၏အရှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တာနော၊ ၏။ အာဏာမတ္တေန၊ ဖြင့်။ နု ပဝေဒေသိ၊ မဟုတ်။ အပိ စ ခေါ ပန၊ သော်ကား။ ပဒပရမေ၊ ပဒပရမပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ အနုကမ္ပမာနော၊ အစဉ်သနားတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ယုတ္တိတောပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ ပဝေဒေသိ၊ ခဲ့၏။ ယထာဟ၊ မူကား။

> ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဇာတံ၊ မဖြစ်သော။ အဘူတံ၊ ထင်ရှားဖြစ်သည် မဟုတ်သော။ အကတံ၊ အကြောင်းတရားက မပြုအပ်သော။ အသခ်ါတံ၊ ပေါင်းစုညီညွတ်၍ မပြုအပ်သော။ ဧတံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည်။ နော စေ အဘဝိဿ၊ အကယ်၍ မရှိငြားအံ့။ ဣဓ၊ ဤလောကဌ်။ ဇာတဿ၊ ဖြစ်သော။ ဘူတဿ၊ ထင်ရှားဖြစ်သော။ ကတဿ၊ အကြောင်းတရားက ပြုအပ်သော။ သခ်ါတဿ၊ ပေါင်းစုညီညွတ်၍ ပြုအပ်သော သခ်ါတ တရား၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်သွားခြင်း–ကင်းငြိမ်းခြင်းသည်။ နု ပညာယေထ၊ မထင်လေရာ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စ၊ စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား။ (ခေါ–ကား အနက်ထူးမရှိ) အဇာတံ၊ သော။ အဘူတံ၊ သော။ အကတံ၊ သော။ အသခ်ါတံ၊ တရားသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇာတဿ၊ သော။ ဘူတဿ၊ သော။ ကတဿ၊ သော။ သခ်ါတဿ၊ တရား၏။ နိဿရဏံ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ထင်ပေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ၏။)

တဿ၊ ထိုပါဠိ၏။ အတ္ထော၊ ကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဇေတာဒိသဘာဝါ၊ အဇေတ စသည်သဘောရှိသော။ အသခ်ံတာ ဓာတု၊ သည်။ ယဒိ နု အဘာဝိသ နု သိယာ၊ အကယ်၍ မရှိပြားအုံ့။ ဣဓ လောကေ၊ ၌။ ဇေတာဒိသဘာဝသ၊ ရှိသော။ ရူပါဒိကွန္ဓပဉ္စကသခ်ါတသ၊ ရုပ် အစရှိသော ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သခ်ံတသ၊ သခ်ံတတရားတို့၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်သွားခြင်းသည်။ အနဝသေသဝူပသမော၊ အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့် ငြိမ်းခြင်းသည်။ နု ပညာယေယ္ယု၊ မထင်လေရာ။ နု ဥပလဗ္ဘေယ္ယု၊ မရအပ်လေရာ။ နု သမ္ဘဝေယ္ယု၊ မဖြစ်သင့်–မရှိသင့်လေရာ။ ဟိ၊ မှန်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ ၍။ ပဝတ္တမာနာ၊ ကုန်သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ အရိယမဂ္ဂမ္မာ၊ တို့သည်။ အနဝသေသံ၊ အကြွင်းမဲ့။ သံကိလေသေ၊ တို့ကို။ (သီမူ၌ အနဝသေသံ ကိလေသေ–ဟု ရှိ၏၊ အနဝသေသသံကိလေသေ–ဟု ရှိသင့်၏။ အကြွင်းမရှိသော သံကိလေသတရားတို့ကို–ဟု အနက်ပေး) သမုစ္ဆိန္ဒန္တိ၊ ပယ်ဖြတ်ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဇော္ထ၊ ဤလောက ၌။ သဗ္ဗသာယိ၊ လည်းဖြစ်သော။ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏။ အပဂမော၊ ကင်းခြင်းသည်။ နိဿရဏံ၊ ထွက်သွားခြင်းသည်။ ပညာယတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျတိရေကဝသေန၊ အားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ၏။ အတ္ထိဘာဝံ၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အနုဂမနဝသေနပိ၊ အစဉ်လိုက်သော အနွယ်၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ နိဂမေတုံ၊ ငါ။ ယသ္မာ စ ခေါတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပါဠိ၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ ဇော္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပစ္စယာ ဓမ္မာ အသခ်ံတာ ဓမ္မာ(တိ)၊ ဟူ၍ဝင်း။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ တဒါယတနံ ယတ္ထ နေဝ ပထဝီ(တိ)၊ ဟူ၍ဝင်း။ ဣဒမ္ပိ ခေါ ဌာနံ သုဒုဒ္ဒသံ ယဒိဒံ သဗ္ဗသခ်ါရသမထော သဗ္ဗူပဓိ–ပဋိနိဿ ဂ္ဂေါ(တိ)၊ ဟူ၍ဝင်း။ အသခ်ံတဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိ၊ အသခ်ံတဂါမိနိဉ္စ ပဋိပဒံ(တိ)၊ ဟူ၍ဝင်း။ ဣတိအာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ အနေကေဟိ၊ ကုန်သော။ သုတ္တပဒေဟိ စ၊ တို့ဖြင့်ဝင်း။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အဇေတန္တိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ စ သုတ္တ ပဒေန၊ ဤပြဆိုခဲ့သော သုတ်ပုဒ်ဖြင့်ဝင်း။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ ၏။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ သဗ္ဘာဝေါ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သဗ္ဗလောကံ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါအပေါင်းဟူသော လောကကို။ အနုကမ္ပမာနေန၊ ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ သော။ သမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဓေန၊ သည်။ ပကာသိတော၊ ပြီ။ [၂၁] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၌။ အပစ္စက္ခကာရီနမ္ပိ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်း မရှိကုန်သော် လည်း၊ ဝါ၊ မရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သာသနေ၊ ၌။ အဘိပ္ပသန္နာနံ၊ ကုန်သော။ ဝိညူနံ၊ တို့အား။ သံသယော၊ ယုံမှားသည်။ ယဒိပိ နတ္ထိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ပန၊ သော်လည်း။ ပရနေယျ–ဗုဒ္ဓိနော၊ သူတပါးတို့သည် သိစေအပ်သော အသိဉာဏ်ရှိကုန်သော။ ယေ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝိမတိဝိနောဒနတ္ထံ၊ ယုံမှားကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းအကျိုးငါ။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သော စကားသည်။ ဇော္ထ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပါယနိဒ္ဓါရဏမုခေန၊ ဆိုလိုသောအဓိပ္ပါယ်ကို ထုတ်ပြခြင်းကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ ယုတ္တိဝိစာရဏာ၊ အသင့်ယုတ္တိကို စိစစ်ခြင်းပေတည်း။

ပရိညေယျတာယ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ကျော်လွန်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဉ္ဇာတရာနံ၊ ကျော်လွန်တတ်သောတရားရှိကုန်သော။ ကာမာနံ စ၊ ကာမတရားတို့၏ဝင်း။ ရူပါနဉ္စ၊ (ရူပတရား) ရုပ်တရားတို့၏ဝင်း။ ပဋိပက္ခဘူတံ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ တဗ္ဗိဓုရသဘာဝံ၊ ထိုကာမ ရူပတို့နှင့် မတူသော သဘောရှိသော။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာသည်။ ပညာယတိ ယထာ၊ ထင်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဇောတာဒိသဘာဝါနံ၊ ဇောတ စသည် သဘောရှိကုန်သော ။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ကုန်သော။ သခ်ံတမ္ဘာနံ၊ တို့၏။ ပဋိပက္ခဘူတေန၊ သော။ တဗ္ဗိဓုရသဘာဝေန၊ ထိုသခ်ံတတရားနှင့် မတူသော သဘောရှိသော။ နိဿရဏေန၊ သည်။ ဘဝိတမ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်–ရှိသင့်၏။ စ၊ ဆက်။ ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ တံနိဿရဏံ၊ ထိုသခ်ံတတရားတို့၏ ထွက်သွားရာ ကင်းငြိမ်းရာသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သာ၊ ထိုတရားသည်။ အသခ်ံတာ ဓာတု၊ ပေတည်း။ ကိဉ္စ ဘိယျော၊ အနည်းငယ် ဆိုဖွယ်ရှိသေး၏။...သခ်ံတမ္ဘာရမ္မဏံ၊ သခ်ံတတရားလျှင် အာရုံရှိသော။ (ဥဒါန ၆–ဝိဘင်း အနုသီမူ မဟာဋီကာတို့နှင့်အညီ နောက်ပုဒ်နှင့် သမာသ်မစပ်ပဲ ဝါကျသာရှိသင့်) ဝိပဿနာဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ အပိ အနုလောမဉာဏံ၊ အနုလောမဉာဏ်ပင်ဖြစ်သော်လည်း၊ ဝါ၊ အနုလောမဉာဏ်ဖြစ်စေကာမူ။ (နည်းတူပင် အထက်ပါ ကျမ်းသုံးဆောင်တို့နှင့်အညီ သမ္ဘာဝနာဇောတက အပိ–သာ သင့်သည်၊ စ–မလို) ကိလေသေ၊ တို့ကို။ တဒင်ံဝသေန (ဧဝ)၊ တဒင်၏အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ပဟေတိ၊ ပယ်တတ်၏။ သမုစ္ဆေဒဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဟေတုံ၊ ပယ်ခြင်းငါ။ နသက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ တထာ၊ တပါး။ သမ္မုတိသစ္စာရမ္မဏံ၊ သမ္မုတိသစ္စာလျှင်အာရုံရှိသော။ ပဌမဇ္ဈာနာဒီသု၊ တို့၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပဟေတိ၊ ၏။ သမုစ္ဆေဒဝသေန၊ ဖြင့်။ နု (ပဟေတိ)၊ မပယ်တတ်။ ဣတိ၊ သို့။ သခ်ံတမ္ဘာရမ္မဏသ စ၊ သခ်ံတတရားလျှင် အာရုံရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သမ္မုတိသစ္စာရမ္မဏသ စ၊ သမ္မုတိသစ္စာလျှင် အာရုံရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဉာဏသ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်, စျာနသမ္ပယုတ်ဉာဏ်၏။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ သမုစ္ဆေဒပဟာနေ၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်ခြင်း၌။ အသမတ္ထဘာဝတော၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုကိလေသာတို့ကို။ သမုစ္ဆေဒပဟာနကရသ၊ အကြွင်းမဲ့ပယ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော။ အရိယမဂ္ဂဉာဏသ၊ ၏။ တဒုဘယဝိပရီတသဘာဝေန၊ ထို ၂–ပါးစုံတို့မှ ပြန်သောသဘောရှိသော။ အာရမ္မဏေန၊ သည်။ ဘဝိတမ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်၏။ သာ၊ ထိုအာရုံသည်။ အသခ်ံတာ ဓာတု၊ ပေတည်း။

တထာ၊ တပါး။ "အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ အသခ်ံတ"န္တိ ဧဝမာဒိ၊ အစရှိသော။ (ဝစနံ–၌ စပ်) နိဗ္ဗာနဿ၊ ၏။ ပရမတ္ထ တော၊ အားဖြင့်။ အတ္ထိဘာဝဇောတကဝစနံ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြသောစကားသည်။ အဝိပရီတတ္ထံ၊ မဖောက်မပြန်မှန်ကန်

သော အနက်ရှိသော စကားပေတည်း။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘာသိတတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သောစကား၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ချဲ့။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ (ယထာ တံ–ဌ် တံ–ကား အနက်မရှိ) သဗ္ဗေ သဒ်ါရာ အနိစ္စာ။ပ။ အနတ္တာတိ ယထာ၊ အနတ္တာ–ဟူသော စကားကဲ့သို့။ အဝိပရိတတ္ထံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သောအနက်ရှိပေ၏။ တထာ၊ တပါး။ နိဗ္ဗာနသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသော။ ဝိသယေ၊ အရာ၌။ ယထာဘူတပရမတ္ထဝိသယော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်သော ပရမတ်တရားသာလျှင်အရာရှိ၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) သေယျထာပိ သီဟသဒ္ဒေါ၊ သီဟ–သဒ္ဒါကဲ့သို့။ ဥပစာရဝုတ္တိသဒ္ဒေါ၊ ဥပစာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ ဧဝမာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ နယေတိ၊ တို့ဖြင့်။ ယုတ္တိတောပိ၊ အသင့်ယုတ္တိအားဖြင့်လည်း။ အသင်္ခ်တာယ ဓာတုယာ၊ ဓာတ်၏။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အတ္ထိဘာဝေါ၊ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အပရော၊ သော။ နယော၊ ကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝုစ္စတေ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အဘာဝမတ္တမေဝ၊ မရှိခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ ယဒိ ပန သိယာ၊ အံ့။ တဿ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၏။ (တာ–သမ္မန်) "ဂမ္ဘီရော၊ နက်နဲ၏။ ဒုဒ္ဒသော၊ မြင်နိုင်ခဲ၏။ ဒုရနုဗောဓော၊ သိနိုင်ခဲ၏။ သဏ္ဍော၊ ငြိမ်သက်၏။ ပဏီတော၊ မွန်မြတ်၏။ အတက္ကာဝစရော၊ ကြံဆခြင်းဖြင့် မကျက်စားအပ်–မကျက်စားနိုင်၊ ဝါ၊ မရောက်အပ်–မရောက်နိုင်။ နိပုဏော၊ သိမ်မွေ့၏။ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယော၊ ပညာရှိတို့သာ သိအပ်သော တရားတည်း။" ဣတိ၊ သို့။ ဂမ္ဘီရာဒိတာ စ၊ ဂမ္ဘီရ စသည်အဖြစ်ကိုငင်း။ အသင်္ခ်တ္ဌ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အသင်္ခ်တာဒိတာ စ၊ ကိုငင်း။ အဗျာကတာ ဓမ္မာ, အပစ္စယာ ဓမ္မာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အဗျာကတဓမ္မာဒိတာ စ၊ ကိုငင်း။ နဝတ္တာဗ္ဗာ၊ မဟောသင့်–မဟောထိုက်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဟိ၊ မဟောသင့်ခြင်း၏အကြောင်းကား။ [၂၁၃] အဘာဝဿ၊ မရှိခြင်း၏။ ကောစိ၊ သော။ သဘာဝေါ၊ ပရမတ္ထသဘောသည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ယေန၊ ယင်း ပရမတ္ထသဘောဖြင့်။ သော၊ ထိုမရှိခြင်းကို။ ဂမ္ဘီရာသင်္ခ်တာဒိအာကာရတော၊ ဂမ္ဘီရ, အသင်္ခ်တ အစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝိညာယေယျ၊ သိအပ်ရာ၏။ (သော၊ ထိုသဘောသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။) ဟိ၊ မှန်။ အဘာဝေါ၊ သည်။ အဘာဝေါ ဧဝ၊ မရှိခြင်းမျှသာလျှင်တည်း။ တဿ၊ ထိုအဘာဝ၏။ ဂမ္ဘီရာသင်္ခ်တာဒိဘာဝသမ္ဘဒ္ဓေါ၊ ဂမ္ဘီရ, အသင်္ခ်တ စသည်အဖြစ်နှင့် စပ်ခြင်းသည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ စ၊ ဆက်၍ ရှင်းဦးအံ့။ အယံ အဘာဝေါ၊ သည်။ သဗ္ဗသတ္တာသန္တာနဂတာနံ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌တည်ကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဧကော ဝါ၊ တခုတည်းသော မရှိခြင်းသည်မူလည်း။ ဘဝေယျ ကိ၊ ဖြစ်ရာသလော။ အနေကော ဝါ၊ များသော မရှိခြင်းသည်မူလည်း။ ဘဝေယျ ကိ၊ လော။ ဧကော၊ တခုတည်းသော မရှိခြင်းသည်။ ယဒိ (ဘဝေယျ)၊ အံ့။ ဧကေနေဝ၊ သာလျှင်ဖြစ်သော။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗကိလေသဘာဝေါ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့၏ မရှိခြင်းကို။ ကတော၊ အပ်ပြီ။ သစ္ဆိကတော၊ မျက်မှောက်လည်းပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အညဿ စ၊ တပါးသော မဂ်၏ ၎င်း။ အညေသံ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ မဂ္ဂါနံ စ၊ တို့၏ ၎င်း။ နိရတ္ထကတာ၊ အကျိုးမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သိယာ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂဗဟုတာ၊ မဂ်တို့၏ များသည်၏ အဖြစ်သည်။ နသိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ စ၊ သည်မျှသာ မကသေး။ ဧကဏ္ဍေ၊ တပေါင်းတည်း။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့၏။ နိဗ္ဗာနာဓိဂမော၊ ရခြင်းသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ရှင်းဦးအံ့။ "နိဗ္ဗာနသည်တော၊ ဟုဆိုအပ်သော။ ကိလေသာဘာဝေါ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဧကောဝ၊ တပါးတည်းသာလျှင်။ သိယာ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သော၊ ထိုကိလေသာတို့၏ မရှိခြင်းကို။ မဂ္ဂေဟိ၊ တို့သည်။ နကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်သည်မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗော၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်၏။" ဣတိ၊ ဆိုငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ နိရတ္ထကတာ၊ အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ အပ္ပဟာနတော၊ မပယ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကောပိ၊ တပါးသော်လည်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ နသိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ စ၊ ဆက်။ ကိလေသပ္ပဟာနေ၊ သည်။ အသတိ၊ သော်။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ အနုပ္ပဇ္ဇေဒနတော၊ မပြတ်စဲခြင်းကြောင့်။ ကိလေသာဘာဝသစ္ဆိကိရိယာ၊ ကိလေသာတို့၏ မရှိခြင်းကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းသည်။ ကိမတ္ထိယာ၊ အဘယ်အကျိုးရှိသည်။ သိယာ၊ အံ့နည်း။ ပန၊ ထိုသို့ မဟုတ်မူ၍။ မဂ္ဂါနံ၊ တို့၏။ သန္တာနဂတသံယောဇနေတ္တယပ္ပဟာနာဒိပဋိနိယတကိစ္စတာယ၊ သန္တာန်၌တည်သော သံယောဇဉ် သုံးပါး အပေါင်းကို ပယ်ခြင်း အစရှိသော အသီးအသီးမြဲသောကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စတူသု၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂေသု၊ တို့တွင်။ ပါဋိယေက္ကံ၊ အသီးအသီး။ ကိလေသာဘာဝေါ၊ သည်။ (စတုပ္ပဘေဒေါ၊ လေးပါးအပြားရှိသည်။) အထ (သိယာ)၊ အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ သဘာဝပဘေဒေန၊ သဘောဏ်အပြားနှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ ဗဟုဘာဝေါ၊ သည်။ နအ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကိလေသက္ခယပရိယာယေန၊ ကိလေသာကုန်ခြင်းဟူသော ပရိယာယ်ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ သော။ သော၊ ထိုအဘာဝသည်။ သဘာဝမ္မော ဧဝ၊ သည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ၏။

ယေသံ၊ အကြင်ကိလေသာတို့၏။ အဘာဝေါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တပ္ပဘေဒေန၊ ထိုကိလေသာတို့၏ အပြားဖြင့်။ အဘာဝေ၊ ၌။ ဘေဒေါပစာရော၊ အကွဲအပြားကိုတင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ ဧဝ၊ ငြားအံ့။ ယေသံ၊ အကြင်ကိလေသာတို့၏။ အဘာဝေါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေသံ၊ တို့၏။ သသဘာဝတာယ၊ သဘောလက္ခဏာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုအဘာဝ၏။ သဘာဝေါပစာရောပိ၊ သဘောကို တင်စား၍ ပြောဆိုခြင်းသည်လည်း။ သိယာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) တေသံ၊ ထိုကိလေသာတို့၏။ (တေသံ ကိလေသသင်္ခ်တာဒိတာယ–ဟူသော အနုဋီနှင့်အညီ တေသံ–ကို တပုဒ်ပြု၍ အနက်ပေးသည်) ကိလေသသင်္ခ်တတာဒိတော၊ ကိလေသာအဖြစ် သင်္ခ်တအဖြစ် စသည်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ကိလေသာ, သင်္ခ်တ စသည် ဖြစ်သောကြောင့်။ ကိလေသသင်္ခ်တာဒိဥပစာ

ရာပ၊ တို့သည်လည်း။ သိယုံ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုကိလေသာ, သခ်ံတ အစရှိသော ဥပစာတို့ကို။ နော စေ ဣစ္ဆိတာ၊ အကယ်၍ အလိုမရှိအပ်ကုန်သည် ဖြစ်ငြားအံ့။ တပ္ပဘေဒေန၊ ထိုကိလေသာတို့၏ အပြားဖြင့်။ ဘေဒေါပစာရောပိ၊ အဘာဝ၌ ဘေဒေါ ပစာရကိုလည်း။ နု ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ အပ်။ စ၊ ဆက်။ ဥပစရိတော၊ တင်စားခြင်းပြောဆိုအပ်သော။ ဗဟုဘာဝေါ၊ များသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထတော၊ သရုပ်တရားကိုယ်အားဖြင့်။ ဗဟုဘာဝါယ၊ အလို့ငှါ။ နု ပဟောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဟိ၊ မှန်။ အနလန္တိ၊ မီးဟူ၍။ ဥပစရိတံ၊ တင်စားအပ်သော။ ဧလံ၊ ရေသည်။ နု ဒဟတိ ဝါ၊ ပူလည်းမပူလောင်တတ်။ နု ပစတိ ဝါ၊ ကျက်လည်း မကျက်စေတတ်။ စ၊ ဆက်။ အယံ အဘာဝေါ၊ သည်။ အသဘာဝတာယ၊ သဘောတရားမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကတ္တာပဋ္ဌမ္မိ၊ တခုတည်းအဖြစ်ဟူသော ပြဿနာကိုသော်လည်း။ နု သဟတိ၊ မစွမ်းနိုင်၊ ဝါ၊ မခံနိုင်၊ ဝါ၊ မပြေလည်စေနိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိဘာဝသာမညတော၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော တူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဘေဒဝေါဟာရော၊ မကွဲပြားဟူသော ဝေါဟာရသည်၊ ဝါ၊ အဘာဝနိဗ္ဗာန်တခုတည်းဟူသော ဝေါဟာရသည်။ ယုတ္တရူပေါ၊ သင့်သောသဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ၄ါ။ နု သက္ကာ၊ နိုင်။ စ၊ ဆက်။ ဧကတ္တေ၊ တခုတည်းအဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တာ ဧဝ၊ သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေါသာ၊ အပြစ်တို့သည်။ (အာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။) ပန၊ တပါး။ ဗဟုဘာဝေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဝုတ္တနယေ နေဝ၊ သာလျှင်။ သဘာဝမ္မတာ၊ သဘောတရား၏ အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီး၏။ စ၊ ဆက်။ သဘာဝမ္မတ္တေပိ၊ အဖြစ်၌လည်း။ (တနည်း) သဘာဝမ္မတ္တေ၊ သည်။ (သတိ)ပိ၊ သော်လည်း။ (ဗဟုဘာဝပ္ပသင်္ဂေါ–၌ စပ်) ဗဟုဘာဝေါ၊ သည်။ ဘာဝံ၊ ရှိခြင်းကို။ နု ဗျဘိစရတိ ဝိယ၊ အနေကန်မဖြစ်စေသကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ဧကန်ဖြစ်စေသကဲ့သို့။ ဘာဝေါပိ၊ ရှိခြင်းသည်လည်း။ ဗဟုဘာဝံ၊ ကို။ နု ဗျဘိစရေယျ၊ အနေကန်မဖြစ်စေရာ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနသ၊ ၏။ ဗဟုဘာဝပ္ပသင်္ဂေါ၊ များသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ များသည်၏ အဖြစ်နှင့်စပ်လျဉ်းခြင်းသည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ ဧစ၊ ဤသို့ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်က ဆိုကြားအံ့။ တံ၊ (ထိုစကားကို။) နု၊ မဆိုသင့်။ (ကသ္မာ၊ ကား) ဗဟုဘာဝသေဝ၊ ၏ သာလျှင်။ အဘာဝပ္ပသင်္ဂတော၊ မရှိခြင်းသို့ရောက်ခြင်းကြောင့် (ဝါ)နှင့် စပ်လျဉ်းခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ကက္ခဋတာ၊ ကြမ်းတမ်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဘာဝံ၊ ရှိခြင်းကို။ (နု ဗျဘိစရတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဘာဝေါပိ၊ သည်လည်း။ ကက္ခဋတံ၊ ကို။ ယဒိ နဗျဘိစရေယျ၊ အကယ်၍ အနေကန် မဖြစ်စေငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ဘာဝါနံ၊ ရှိခြင်းတို့၏၊ ဝါ၊ ရှိသောသဘောတို့၏။ ပထဝီ ဘာဝါပတ္တိတော၊ ပထဝီအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဘာဝသ၊ ရှိခြင်း၏။ ဗဟုဘာဝေါ၊ သည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာ ရှိတော့အံ့နည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကဝေါဟာရာနံ၊ တို့၏။ ဝိစိတ္တတာယ၊ ကြောင့်။ ဗဟုတာ၊ များသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဘာဝါပေက္ခာ၊ ရှိခြင်းကိုငဲ့သည်။ ယဒိပိ (ဟောတိ)၊ ဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဘာဝတာ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဗဟုတာပေက္ခာ၊ များသည်၏ အဖြစ်ကိုငဲ့သည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘာဝသ၊ ထင်ရှားရှိသည်။ သတော၊ ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနသ၊ ၏။ ဗဟုဘာဝေါ၊ သည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) နိဋ္ဌာ၊ အပြီးအဆုံးတရားသည်။ ဧကာ၊ တပါးသာလျှင်တည်း။ [၂၁၄] နိဋ္ဌာ၊ သည်။ ပုထု၊ များသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧကသ္မိံ ယေဝ၊ တခုတည်းသော နိဗ္ဗာန်၌သာလျှင်။ ဒဿနဘာဝနာဒွယံ၊ ဒဿနနှင့် ဘာဝနာနှစ်ပါး အပေါင်းသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့် ၏။

ပရိနိဗ္ဗုတာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူကုန်သော ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါရဟန္တာတို့၏။ ပစ္စေကံ၊ သီး။ နိဗ္ဗာနဘာဝေ၊ ၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ သတ္တသန္တာနနိယတံ နာမ၊ သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်ဖြင့် ကိန်းသေမှတ်အပ်သည် မည်သည်၊ ဝါ၊ သန္တာန်၌မြဲသည်မည်သည်။ သိယာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ သခ်ံတတာဒိဒေါသာနတိဝတ္တိယေဝ၊ သခ်ံတအဖြစ် အစရှိသောအပြစ်ကို မလွန်နိုင်သည်သာလျှင်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ကိလေသပဟာနံ၊ ကိလေသာကိုပယ်ခြင်းဟူသော။ မဂ္ဂကိစ္စံ၊ သည်။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ အဘာဝေါ၊ သည်။ (သိယာ၊ အံ့။) တသ စ၊ ထိုကိလေသာမရှိခြင်း၏ လည်း။ ဧကတ္တေ၊ တခုတည်းအဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) မဂ္ဂဗဟုတာ၊ မဂ်တို့၏ များသည်၏ အဖြစ်သည်။ နု (သိယာ)၊ မဖြစ်ရာ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ကတ္တာဗ္ဗသ၊ ပြုသင့်ပြုထိုက်သော။ ကိစ္စန္တရသ၊ ကိစ္စတပါး ၏၊ ဝါ၊ ကိစ္စအထူး၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ မဂ္ဂဗဟုဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ–၌ စပ်) မဂ္ဂေဟိ၊ တို့သည်။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗေ၊ အပ်သော။ ဧကသ္မိံ၊ တပါးတည်းသော။ ဓမ္မေ၊ နိဗ္ဗာန်တရား၌။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ အပါဋ္ဌ ဝပါဋ္ဌဝပါဋ္ဌဝတရပါဋ္ဌဝတမဘာဝေန၊ မထက်သည်၏ အဖြစ် ထက်သည်၏ အဖြစ် သာ၍ထက်သည်၏ အဖြစ် အထူးသဖြင့် သာ၍ထက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သစ္ဆိကိရိယာဝိသေသေန၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းအထူးဖြင့်။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနဘေဒေန၊ ပယ်ခြင်း၏ ကွဲပြားခြင်းကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနသ၊ ၏။ သဘာဝမ္မတ္တေ ဧဝ၊ သဘာဝမ္မ၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ (သတိ၊ သော်။ မဂ္ဂဗဟုဘာဝေါ၊ သည်။) သိယာ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ စ၊ ဆက်။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ အဘာဝေါပိ၊ မရှိခြင်းကိုလည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း။ မဂ္ဂေန၊ သည်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ သကိစ္စကတာယ၊ ကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာတဗ္ဗော ဧဝ၊ သည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ၏။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗော၊ အပ်သည်။ နု(သိယာ)၊ မဖြစ်ရာ။ ဟိ၊ မှန်။ ယော၊ အကြင် သဘောကို။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗော၊ အပ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ အဘာဝသ၊ ၏။ (သော) သဘာဝေါ၊ ထိုမျက်မှောက်ပြုအပ်သော သဘောသည်။ ကော၊ အဘယ်အရာနည်း။ (နတ္ထိ ဧဝ၊ တည်း။) သော၊ ထိုကိလေသာတို့၏ မရှိခြင်းသည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ စေ(သိယာ)၊ အံ့။ ဧကေနေဝ၊ တပါးတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဧကော၊ တခုတည်းသော။ အဘိန္နော၊ မကွဲပြားသော။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းကို၊ ဝါ၊ သည်။ ကာတဗ္ဗော၊ အပ်သည်။ အာပန္နော၊ ၏။ အညထာ၊ အားဖြင့်။ မဂ္ဂဝသေန၊ ၄–ပါးသော မဂ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓဘာဝေ၊ အဘာဝ လေးပါးအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။

(သတိ၊ သော်။) နိဗ္ဗာနသ၊ ၏။ စတုဗ္ဗိဓဘာဝပွသင်္ဂေါ် စ၊ လေးပါးအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်၎င်း။ နိဗ္ဗာန ဝိသေသပွသင်္ဂေါ် စ၊ နိဗ္ဗာန်အထူး၏ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းသည်၎င်း။ အာပဇ္ဇေယ္ယ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂကိစ္စသ၊ ၏။ ဧကတ္တေ၊ တခုတည်းအဖြစ်၌၊ ဝါ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) မဂ္ဂဗဟုတာ၊ အဖြစ်သည်။ နှ သိယာ၊ နိုင်။ ပန၊ အလျောက်ကို ဆိုဦးအုံ့။ ဗဟုဘာဝေ၊ မဂ်တို့၏များသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) တေသံ၊ ထိုကိလေသာတို့၏။ သော၊ ထိုအဘာဝ သည်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဧကသ္မိံ၊ တပါးတည်းသော။ ဧမ္မေ၊ နိဗ္ဗာန်တရား၌။ သစ္ဆိကိရိယာဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ (သိဒ္ဓေါ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနသ၊ ၏။ သဘာဝဓမ္မတာ၊ အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီး၏။ ပန၊ ဆက်။ ခယာဓိဂန္တ္ဗဗ္ဗတာယ၊ ခယမည်သော မဂ်ဖြင့်ရအပ် သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်ကို။ ခယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ခ ယေ၊ ကိလေသာတို့ကို ကုန်စေတတ်သောမဂ်၌။ (ပရိယာပန္နံ၊ သော။) ဉာဏံ၊ ဉာဏ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ခယော နာမ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ တေန၊ ထိုခယမည်သော အရိယာမဂ်ဖြင့်။ ဧတံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်ကို။ အဓိဂန္တ္ဗဗ္ဗံ၊ ၏။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

ဣတိ၊ ကား။ နိရောနေ၊ ဒ္ဒေသကထာဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

မဂ္ဂနိဒ္ဒေသကထာဝဏ္ဏနာ

၅၆၂။ အဒ္ဓ ဓမ္မာတိ၊ ကား။ ကတမံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ အာရဘိတွာ၊ အားထုတ်စပြုပြီး ၍။ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပါဋိယံ၊ ၌။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ အာဂတာ၊ လာကုန်သော။ (အဒ္ဓ ဓမ္မာ–၌ စပ်) တမေဝ ပါဋိံ၊ ကိုသာလျှင်။ (စ–ပိုသည်) အာနေတွာ၊ ၍။ ဥဒ္ဒေသဝသေန၊ အကျဉ်းခေါင်းစဉ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣဓ စ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌လည်း။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ အဒ္ဓ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ပကာသိတာ၊ ကုန်ပြီ။ မဂ္ဂသစ္စနိဒ္ဒေသဝသေန၊ အားဖြင့်။ (ပကာသိတာ၊ ကုန်သည်။) နှ၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ပကာသိတာ၊ ကုန်သည်။ ယဒိ (ဟောန္တိ)၊ ကုန်အုံ့။ ဣဓ၊ ဤမဂ္ဂ နိဒ္ဒေသကထာ၌။ ကထနံ၊ ဆိုခြင်းသည်။ ကိမတ္ထိယံ ပန၊ အဘယ်အကျိုးရှိပါသနည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဓ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဋ္ဌ၌။ ဧကဋ္ဌေပဝတ္တမာနာနန္တိ ဣဒံ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ–၌ စပ်) လောကိယကုသလစိတ္တာပ္ပါဒေသု၊ တို့၌။ ဝိရတိယော၊ တို့သည်။ နာနာက္ခဏိကာ ဧဝ၊ အထူးထူးသောခဏာ၌ ယှဉ်ကုန်သည်သာလျှင်။ [၂၁၅] ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သေသမဂ္ဂဓမ္မာ ပန၊ တို့သည်ကား။ တတ္ထာပိ၊ ထိုလောကီကုသိုလ်စိတ္တာပ္ပါဒ်တို့၌လည်း။ ဧကဏ္ဍ၊ တပေါင်းတည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဝိသေသဘဝေနတ္ထန္တိ၊ ကား။ ပဋိပက္ခသမုဋ္ဌါတာဒီပဝတ္တိအာကာရဝိသေသ သ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို အကြွင်းမဲ့ပယ်နုတ်ခြင်း အစရှိသော ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာအထူးကို။ အဝဗောဓနတ္ထံ၊ သိစေခြင်းအကျိုးငှါ။ ။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ မဂ္ဂကထာ၊ သည်။ ပရတော၊ ၌။ အာဝိ၊ စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ တံ့။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သခ်ေပတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စတုသစ္စပဋိဝေဓယ ပဋိပန္နဿာတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ စတုသစ္စာဘိသမယော၊ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ အားဖြင့်။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပတ္တိယာ၊ ရှေးအဖို့ဖြစ်သောအကျင့်ကို။ ပရိပူရဏာ ဝသေန၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စေသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိပန္နဿ၊ သော။ ။ အရိယမဂ္ဂသခ်ါတဿ၊ ဟုဆိုအပ်သော။ ယောဂ သ၊ ၏။ သဗ္ဗာဝတော၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယောဂီနော၊ ယောဂီမည်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အဝိဇ္ဇာနုသယသမုဋ္ဌါတေ၊ အဝိဇ္ဇာနုသယကို ပယ်နုတ်အပ်သည်ရှိသော်။ တဒေကဋ္ဌကိလေသာနံ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာနုသယနှင့်တူသော တည်ရာရှိသော ကိလေသာတို့၏။ လေသောပိ၊ အမြွက်မျှသည်လည်း။ ကာမံ နာဝသိဿတိ၊ မကြွင်းကျန်။ ပန၊ သော်လည်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ဥဒ္ဓဝိပစ္စနိကဓမ္မော၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော တရားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၄ါ။ အဝိဇ္ဇာ နုသယသမုဋ္ဌါတကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပရတော၊ ၌။ မိစ္ဆာသင်္ခါဒိဂ္ဂဟဏောပိ၊ စသည်ကိုယူရာ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။ အတ္ထပ္ပကာသနရသာတိ၊ ကား။ (ယုတ္တတရဖြစ်သော သီမူကို မူတင်သည်) ပရမတ္ထပ္ပကာသနရသာ၊ မဖောက်မပြန် သောသဘောကို ပြခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ စတုသစ္စဝိဘာဝနကိစ္စာ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထင်စွာပြခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ မဂ္ဂဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပဋိပက္ခဝိဓမနာကာရော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ပယ်ဖျောက်သော အခြင်းအရာသည်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ပါကဋော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာ နုသယသမုဋ္ဌါတကတံ၊ အနုသယကို ပယ်နုတ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝတ္တာပိ၊ ဆိုပြီး၍လည်း။ အဝိဇ္ဇန္ဓကာရဝိဓံသနပစ္စုပဋ္ဌာ နတာ၊ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

တထာ သမ္ပန္နဒိဋ္ဌိနောတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာနုသယသမုဋ္ဌါတော၊ ပယ်နုတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ အားဖြင့်။ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ ဖြင့်။ သမ္ပန္နဒိဋ္ဌိနော၊ ပြည့်စုံသော ဉာဏ်အမြင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ယူသည်ရှိသော်။ စတုသစ္စပဋိဝေဓယ၊ ၄ါ။ ပဋိပန္နဿ၊ သော။ ယောဂီနော၊ အား။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ တထာ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဥပသံဟရတိ၊ ကပ်၍ဆောင်၏။ ပန၊ ဆက်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာတာ၊ အဖြစ်ကို။ တံသမ္ပယုတ္တာဝစနေ နေဝ၊ ထိုသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်သည် ဟူသောစကားဖြင့်ပင်လျှင်။ ဗောဓိတာ၊ သိစေအပ်ပြီ။ မိစ္ဆာသင်္ခါပ္ပနိဃာတကန္တိ၊ ကား။ ကာမ သင်္ခါဒိမိစ္ဆာသင်္ခါပ္ပသမုစ္ဆေဒကံ၊ အစရှိသော မိစ္ဆာသင်္ခါပ္ပကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်ဖြတ်တတ်သော။ အပ္ပနာရသောတိ၊ ကား။

နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော၊ ၌။ မဂ္ဂစိတ္တသ၊ ကို။ သမုပ္ပါဒဝသေန၊ ဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (သီမူအလို သမပ္ပဏ္ဏဝသေန၊ ကောင်းစွာ ရောက်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်–ဟု အနက်ပေး၊ ယုတ္တတရပေတည်း) ပဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ အပ္ပနာကိစ္စော၊ ရောက်စေခြင်း ကိစ္စရှိ၏။

တထာ ပဿတော ဝိတက္ကယတော စာတိ၊ ကား။ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ၊ သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ စ၊ ဖြင့်လည်း။ ပဿတော၊ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်သော။ (ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ သော။) သမ္မာသင်္ကပ္ပေန စ၊ ဖြင့်လည်း။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဘိနိရောပယတော၊ ရှေးရှုတက်စေသော။ ဝစီဒုစ္စရိတသမုဋ္ဌါတိကာတိ၊ ကား။ စတုဗ္ဗိဓေသပိ၊ သော။ ဝစီဒုစ္စရိတသ၊ ကို။ သမုဋ္ဌေဒိကာ၊ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်တတ်သော။ ။ မုသာဝါဒါဒိနံ၊ အစရှိကုန်သော။ ဝိသံဝါဒနာဒိကိစ္စတာယ၊ ချွတ်ယွင်းစေခြင်း အစရှိသော ကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လူခါနံ၊ ခေါင်းပါးခြောက်သွေ့ကုန်သော၊ ဝါ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အပရိဂ္ဂါဟကာနံ၊ မသိမ်းဆည်းတတ်သော ဝစီဒုစရိုက်တို့၏။ ပဋိပက္ခသဘာဝတော၊ ဆန့်ကျင်ဖက် သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သိနိဒ္ဓဘာဝေန၊ အဆီအစေးရှိသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ နူးညံ့ချောမွေ့သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ သမ္မာဝါစာ၊ သည်။ ပရိဂ္ဂါဟကသဘာဝါ၊ သိမ်းဆည်းတတ်သော သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာ ပရိဂ္ဂဟလက္ခဏာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကာယိကကိရိယာ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သောအမှုအရာ ကြီယာသည်။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ကတ္တာဗ္ဗံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ သယဉ္စ၊ ကိုယ်အမှုအရာဟူသော မိမိသည်လည်း။ သမုဋ္ဌဟနံ ဃဋ္ဋနံ၊ အားထုတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္မာကမ္မန္တသခ်ါတာ၊ သော။ ဝိရတိပိ၊ ကိုလည်း။ သမုဋ္ဌာနသဘာဝါ၊ ဖြစ်စေခြင်း သဘောရှိသည်ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သမ္ပယုတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ဥက္ခိပနံ၊ ပင့်မြှောက်ခြင်းသည်။ သမုဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ ကာယိကကိရိယာယ၊ ၏။ ဘာရက္ခိပနံ ဝိယ၊ ဝန်ကို ပင့်မြှောက်ခြင်းကဲ့သို့ပင်တည်း။

အသာတိ၊ ကား။ ယောဂိနော၊ ၏။ (ယာ ပနသ–မှ အသ–၏ အစွဲကို ပြသည်) တသ္မိံ၊ ထိုသမ္မာအာဇီဝသည်။ သတိ၊ သော်။ ဝိသုဒ္ဓေနတော၊ ကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓိဘူတာ၊ စင်ကြယ်ကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ဇီဝမာနသ၊ အသက်မွေးသော။ သတ္တသ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ သမ္ပယုတ္တာနံ၊ တို့၏။ သုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ ဝေါဒါနံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဇီဝိတိန္ဒြိယဝုတ္တိယာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေကို ဖြစ်စေခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ အာဇီဝသေဝ၊ အသက်မွေးခြင်း ၏ သာလျှင်။ (သုဒ္ဓိ၊ သည်။ ဝေါဒါနံ၊ မည်၏။)
[၂၁၆] ဉာယာဇီဝသ၊ သင့်လျော်သော အသက်မွေးမှု၏၊ ဝါ၊ အသက်မွေးမှုဟူသော။ အဗ္ဘန္တရပဋိကုဋ္ဌာယ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် မကဲ့ရဲ့အပ်သော။ သမ္မာဇီဝိကာယ၊ မှန်ကန်ကောင်းမြတ်သော အသက်မွေးမှု၏။ ပဝတ္တိဟေတုတာယ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဉာယာဇီဝပဝတ္တိရသော၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဣမသ၊ ဤသမ္မာအာဇီဝ၏။ ပဝတ္တိတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ မိစ္ဆာဇီဝေါ၊ သည်။ နေ ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ တရပ်ပြီး၏။

သဗ္ဗာကုသလဝိဒ္ဓံသကောပိ၊ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်တို့ကို ဖျက်ဆီးတတ်ငြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်းဖြစ်သော။ သမ္မာဝါယာမော၊ ကို။ ဥဒုပဋိပက္ခဒဿနဝသေန၊ အားဖြင့်။ ကောသဇ္ဇသမ္ဘေဒကော၊ ကောသဇ္ဇကို ပယ်ဖျက်တတ်သည်ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သံကိလေသပက္ခတောပိ၊ အဖို့မှလည်း။ (ပိ–သဒ္ဒါဖြင့် ကောသဇ္ဇပက္ခကို ပေါင်းသည်) တသ၊ ထိုသမ္မာဝါယာမ၏။ ပဂ္ဂဏှနံ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းသည်။ ပဂ္ဂဟော၊ မည်၏။ ကာယာဒီသု၊ တို့၌။ သုဘာဒိအာကာရပဓာနတာ ဝသေန၊ သုဘအစရှိသော အခြင်းအရာကို မှတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ သုဘသညာဒိပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ သုဘသညာစသည် ရှေ့သွားရှိကုန်သော။ အကုသလကွန္ဓာ၊ အကုသိုလ်ခန္ဓာတို့သည်။ မိစ္ဆာသတိ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုမိစ္ဆာသတိကို။ ဝိဒ္ဓံသနော၊ ဖျက်ဆီးတတ်သော အသမ္မောသသည်။ မိစ္ဆာသတိဝိနိဗ္ဗုနနော၊ မည်၏။ အသမ္မောသောတိ၊ ကား။ သမ္မောသဝိဒ္ဓံသနတော၊ မေ့ခြင်းကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တပ္ပဋိပက္ခော၊ ထိုမေ့ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော သဘောတည်း။ အာရမ္ဘဏသ၊ ၏။ ယထာသဘာဝသလ္လက္ခဏံ၊ အကြင်အကြင်သဘောကို ကောင်းစွာ မှတ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်သောသဘောကို ကောင်းစွာမှတ်ခြင်းသည်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ အာရက္ခပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ စိတ်၏ အစောင့်အရှောက်ဟု ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်၏။ ဣတိ စ၊ သို့ဝင်း။ သတာရက္ခေန၊ သတိအစောင့်အရှောက်ရှိသော။ စေတသ၊ နှင့်။ (သမန္နာဂတော၊ ၏။) ဣတိ စ၊ သို့ဝင်း။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ သတိ၊ သည်။ ကုသလစိတ္တသ၊ ၏။ အာရက္ခာ၊ အစောင့်အရှောက်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သတိယာ သံရက္ခိယမာနစိတ္တသာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၅၆၃။ သစ္စဉာဏသာတိ၊ ကား။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တနကဉာဏသ၊ ဖြစ်သောဉာဏ်၏။ ။ ပဋိဝေဓဉာဏံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သကိဒေဝ၊ တကြိမ်သာလျှင်။ ဗုဇ္ဈတိ၊ သိသည်။ နေ၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်။ အနု အနု၊ အဖန်ဖန်။ ဗောဓော၊ သိခြင်းသည်။ အနုဗောဓော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ အနုသဝါကာရ ပရိဝိတက္ကဒိဋ္ဌိနိဗ္ဗာနကွန္တိအနုဂတော၊ တဆင့်ကြားခြင်း, အခြင်းအရာကို ကြံဆခြင်း, ပညာဖြင့် ရှုဆင်ခြင်၍ သဘောကျနှစ်သက်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်သော။ ဗောဓော၊ သည်။ အနုဗောဓော၊ မည်၏။ တဒေဝ၊ ထိုအနုဗောဓသည်ပင်လျှင်။ ဉာဏံ၊ မည် ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုဗောဓဉာဏံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တံ၊ ထိုအနုဗောဓဉာဏ်သည်။ ပစ္စက္ခတော၊ အားဖြင့်။ နေ ဗုဇ္ဈတိ၊ မသိတတ်။ ပန၊ သော်ကား။ အနုသဝါဒိဝသေန၊ တဆင့်ကြား စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကပ္ပနမုခေန၊ ကြံခြင်းကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်။ ဗုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ကိစ္စတောတိ၊ ကား။ ပရိဇာနနာဒိကိစ္စတော၊ ပိုင်းခြား၍သိခြင်း အစရှိသော ကိစ္စအားဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ တံကိစ္စကရဏေနေဝ၊ ထိုပရိဇာနန စသောကိစ္စကို ပြုခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ပရိညေယျာဒိနိ ဝိယ၊ ပရိညေယျ အစရှိသော

တရားတို့ကဲ့သို့။ တာနိပိ၊ ထိ ၄–ပါးသောသစ္စာတို့သည်လည်း။ တဿ၊ ထိုပဋိဝေဓဉာဏ်အား။ ပါကဋာနိ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ သခ်ါရေဟိ၊ တို့မှ။ ပတိလီယမာနမာနသဿ၊ တွန့်ဆုတ်သော စိတ်ရှိသော ယောဂီအား။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ သော။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ ဝိသခ်ါရံ၊ သခ်ါရကင်းသော။ ဒုက္ခနိဿရဏံ၊ ဒုက္ခ၏ ထွက်သွားရာ–ကင်းငြိမ်းရာဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ၊ ၍။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ပရိစ္ဆိန္နတိ၊ ပိုင်းခြား၏၊ ဝါ၊ ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ဒုက္ခဂတံ၊ ဒုက္ခ၌ တည်သော။ တဏှံ စ၊ ကိုလည်း။ ပဇေဟတိ၊ ၏။ နိရောဓဉ္စ၊ ကိုလည်း။ သစ္ဆိကရောတိ၊ ၏။ ဖုသတိ၊ တွေ့ထိ၏။ အာဒိစ္စော၊ နေသည်။ ပဘာယ၊ အရောင်နှင့်။ (သဟ၊ ကွ။ သမုပ္ပန္နော) ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သမ္မာသင်္ကပ္ပါဒီဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ သမုပ္ပန္နံ၊ သော။ တံ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ စ၊ ဆက်။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ အမုဉ္စိတ္တာ၊ မလွှတ်မူ၍။ ပဝတ္တမာနေန၊ သော။ ဉာဏေန၊ လောကီဉာဏ်ဖြင့်။ ဧတံ သဗ္ဗံ၊ ကို။ ကာတုံ၊ ၄၊ ။ နိ သက္ကာ၊ နိုင်။ (ကသ္မာ၊ ကားဟု) နိမိတ္တပဝတ္တေဟိ၊ တို့မှ။ အဝုဋ္ဌိတတ္တာ၊ မထသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတာနိ ကိစ္စာနိ၊ ဤ ၄–ပါးသောကိစ္စတို့ကို။ ကရောန္တော၊ သော။ တံ ဉာဏံ၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုဒုက္ခ စသည်တို့၌။ သမ္မောဟနိဝတ္တနေန၊ တွေဝေခြင်းကို နစ်စေသောအားဖြင့်။ ဒုက္ခာဒီနိ၊ တို့ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်ရှားစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စတ္တာရိပိ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧကပဋိဝေဓေန၊ တကြိမ်တည်းသော ထိုးထွင်း၍သိခြင်းဖြင့်။ (ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ၏။) ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ဒုက္ခသမုဒယမ္ပိ သော ပဿတိတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ကာလန္တရဒဿနံ၊ ကာလတပါး၌ မြင်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၏။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့ဆိုငြားအံ့။ န၊ မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ယော နု ခေါ အာဝုသော ဒုက္ခံ ပဿတိ၊ ဒုက္ခသမုဒယမ္ပိ သော ပဿတိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဧကဒဿိနော၊ သစ္စာတပါးကို မြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အညတ္တယဒဿိတာဝိစာရဏာယ၊ အခြားသစ္စာသုံးပါးအပေါင်းကို မြင်သည်၏အဖြစ်ကို စိစစ်ခြင်း၌၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ တံသာဓနတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို ပြီးစေခြင်းအကျိုးငှါ။ [၂၁၇] အာယသ္မတာ ဂဝမ္ပတိတ္ထေရေန၊ ထေရ်သည်။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ၊ ကို။ အာနီတတ္တာ စ၊ ဆောင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဌင်း။ ပစ္စေကံ၊ သီး။ သစ္စေသု၊ တို့ကို။ ဒိဿမာနေသု၊ မြင်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အညတ္တယဒဿနသ၊ အခြားသစ္စာသုံးပါးအပေါင်းကို မြင်ခြင်းကို။ ယောဧိတတ္တာ စ၊ ယှဉ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဌင်းတည်း။ အညထာ၊ အားဖြင့်။ အနုပုဗ္ဗာဘိသမယေ၊ အစဉ်အတိုင်း သစ္စာတို့ကို သိခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ပုရိမဒိဋ္ဌသ၊ ရှေးဦးစွာ မြင်အပ်ပြီးသော သစ္စာကို။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ အဒဿနတော၊ မမြင်ခြင်းကြောင့်။ သမုဒယဒိဒဿိနော၊ သမုဒယစသည်ကိုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒုက္ခာ ဒိဒဿိတာ၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ န၊ ယောဧေတဗ္ဗာ၊ မယှဉ်စေအပ်–မယှဉ်စေထိုက်သည်။ သိယာ၊ ၏။ သာ၊ ထိုဒုက္ခစသည်ကို မြင်ခြင်းကို။ ယော ဒုက္ခသမုဒယံ ပဿတိ၊ ဒုက္ခမ္ပိ သော ပဿတိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယောဧိတာ စ၊ ယှဉ်လည်းယှဉ်စေအပ်၏။

လောကိယံ၊ ဖြစ်သော။ သစ္စဉာဏံ၊ သည်။ (လောကိယံ–ပုဒ်၏ အရကိုပြသည်) တတ္ထ လောကိယဉာဏေ၊ ၌။ (တတ္ထ–၏ အစွဲကို ပြသည်) ပရိယုဋ္ဌာနသခ်ါတော၊ သော။ အတိဘဝေါ၊ လွန်မိုးခြင်းသည်။ ပရိယုဋ္ဌာနာဘိဘဝေါ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုပရိယုဋ္ဌာနာဘိဘဝ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ။ သုဒ္ဓသခ်ါရပုဗ္ဗင်္ဂမတ္တာဒဿနတော၊ သက်သက်သော သခ်ါရအစုအပုံမျှ အဖြစ်ကို မြင်ခြင်းကြောင့်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနံ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဟူသော ပရိယုဋ္ဌာန်ကို၊ ဝါ၊ ထကြွဖြစ်ပေါ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို။ နိဝတ္တေတိ၊ နစ်စေ၏။ "ကစ္စာန၊ ကစ္စည်း။ (ခေါ–ကား အနက်ထူး မရှိ) လောကသမုဒယံ၊ လောက၏ဖြစ်ကြောင်းကို။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ သမ္မပညာယ၊ မှန်စွာသိသော ဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာဖြင့်။ ပဿတော၊ အား။ လောကော၊ ၌။ ယာ နတ္ထိ တာ၊ အကြင်မရှိသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မရှိဟု ထင်မြင်သည်၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သာ၊ ထိုမရှိဟု ထင်မြင်ခြင်းသည်။ န၊ ဟောတိ၊ မဖြစ်။" ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ သမုဒယဒဿနံ၊ သည်။ ဟေတုဖလပဗန္ဓဝိစ္ဆေဒဒဿနတော၊ အကြောင်းအကျိုးအစဉ်၏ မပြတ်စဲခြင်းကို မြင်ခြင်းကြောင့်။ ပရိယုဋ္ဌာနာဘိဘဝဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနံ၊ သော။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ နိဝတ္တေတိ၊ ၏။ "ကစ္စာန၊ စွည်း။ (ခေါ–အနက်ထူး မရှိ) လောကနိရောဓံ၊ လောက၏ ချုပ်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်ကို။ပ။ ပဿတော၊ အား။ လောကော၊ ၌။ ယာ အတ္ထိတာ၊ အကြင်ရှိသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ အမြဲတမ်းတည်ရှိနေသည်ဟု ထင်မြင်သည်၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သာ၊ ထိုအမြဲတမ်းတည်ရှိနေသည်ဟု ထင်မြင်ခြင်းသည်။ န၊ ဟောတိ၊ မဖြစ်။" ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ နိရောဓဒဿနံ၊ သည်။ ဟေတုနိရောဓာ၊ ကြောင့်။ ဖလနိရောဓဒဿနတော၊ အကျိုး၏ချုပ်ခြင်းကိုမြင်ခြင်းကြောင့်။ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ နိဝတ္တေတိ၊ ၏။ အတ္တကာရဿ၊ မိမိ၏ပြုခြင်းကို၊ ဝါ၊ မိမိပြုမှု၏အကျိုးကို။ ပစ္စက္ခဒဿနတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်မြင်ခြင်းကြောင့်။ မဂ္ဂဒဿနံ၊ သည်။ "အတ္တကာရေ၊ မိမိ၏ပြုခြင်းသည်၊ ဝါ၊ မိမိပြုမှု၏အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပရကာရေ၊ သူတပါး၏ပြုခြင်းသည်၊ ဝါ၊ သူတပါးပြုပေးခြင်း၏ အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပုရိသကာရေ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။" ဣတိအာဒိကံ၊ သော။ အကိရိယဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ ပဇေဟတိ၊ ၏။ "သတ္တာနံ၊ တို့၏။ သံကိလေသာယ၊ ညစ်နွမ်းခြင်းအလို့ငှါ။ ဟေတု၊ ဧနကအကြောင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပစ္စယော၊ ဥပထမ္ဘကအကြောင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အဟေတူ၊ အကြောင်းရင်း မရှိကုန်ပဲ။ အပ္ပစ္စယာ၊ အထောက်အပံ့အကြောင်းမရှိကုန်ပဲ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သံကိလိဿန္တိ၊ ညစ်နွမ်းကုန်၏။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ၄၊ ။ ဟေတု၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ပ။ အဟေတူ၊ ကုန်ပဲ။ အပ္ပစ္စယာ၊ ကုန်ပဲ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊ စင်ကြယ်ကုန်၏။" ဣတိအာဒိကာ၊ သော။ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ စ၊ ကိုလည်း။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အကိရိယဒိဋ္ဌိဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ ယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဂဟိတာ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သာပိ၊ ထိုအဟေတုကဒိဋ္ဌိကိုလည်း။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဒဿနေန၊ စင်ကြယ်ရာ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုမြင်ခြင်းဖြင့်။ ပဟီယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဒုက္ခေ၊ ၌။ (ပဝတ္တံ၊ သော။) ဉာဏံ၊ သည်။ သမုဒယဖလဿ၊ သမုဒယ၏ အကျိုးဖြစ်သော။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ အဒ္ဓုဝါဒိဘာဝံ၊ မမြဲသည်၏အဖြစ် စသည်ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖလေ၊ ၌။ ဝိပွဋ္ဌိပတ္တိ၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်းသော အကျင့်ကို။ နိဝတ္တေတိ၊ ၏။

ဣဿရော၊ ပရမီသွော, မဟာဗြဟ္မာ, ဘုရားသခင် စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ဣဿရသည်။ လောကံ၊ ကို။ ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ သဇ္ဇေတိ၊ စီရင်၏။ (ဤနှစ်ပုဒ်အရတူပင်) နိဝတ္တေတိ၊ ၏။ သံဟရတိ၊ ရုပ်သိမ်း၏။ (အရတူပင်) ဣတိ၊ သို့။ ဣဿရကာရဏံနော၊ ဣဿရလျှင်အကြောင်းဟု အယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဓာနတော၊ ပကတိဟူသော ပဓာနမှ။ လောကော၊ သည်။ အာဝိ၊ စွာ။ ဘဝတိ၊ ၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုပဓာနဌာနသာလျှင်။ ပတိလီယတိ စ၊ ကြို့လျက်မြုပ်လည်းမြုပ်ကွယ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဓာနကာရဏံနော၊ ပဓာနလျှင် အကြောင်းဟု အယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။)

> "ကာလော၊ ကာလသည်။ ဘူတာနိ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ ကာလော၊ သည်။ ပဇာ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ သံဟရတိ၊ ရုပ်သိမ်း၏။ ကာလော၊ သည်။ သုတ္တေ၊ အိပ်ပျော်နေသော သူတို့ကို။ ဇာဂရတိ၊ နိုးစေ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ကာလော၊ ကို။ ဒုရတိက္ကမော၊ ကျော်လွန်နိုင်ခဲ၏။"

ဣတိ၊ သို့။ ကာလဝါဒိနော၊ ကာလဝါဒရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ကဏ္ဍကဿ၊ ဆူး၏။ တိခိဏဘာဝေါ ဝိယ စ၊ ထက်သည်၏အဖြစ်ကဲ့သို့ငင်း။ ကပိဋ္ဌဖလာဒီနံ၊ သီးသီး စသည်တို့၏။ ပရိမဏ္ဍလတာ ဝိယ စ၊ လုံးဝန်းသည်၏ အဖြစ်ကဲ့သို့ငင်း။ မိဂပက္ခိသရီသပါဒီနံ၊ သားကောင် ၄က် မြွေ ကင်း စသည်တို့၏။ ဝိစိတ္တတာ ဝိယ စ၊ ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကဲ့သို့ငင်း။ သဘာဝေနေဝ၊ သဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ လောကော၊ သည်။ သဇ္ဇော်တိ စ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်၏။ ဝိဘောတိ စ၊ ပျက်လည်း ပျက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဘာဝဝါဒိနော၊ သဘာဝဝါဒရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ [၂၁၈] အဏူဟိ၊ အဏုမြူတို့ဖြင့်။ လောကော၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ (ဣတိ၊ သို့။ အဏုဝါဒိနော၊ အဏုဝါဒရှိသော အာဇီဝကတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) သဗ္ဗံ၊ သည်။ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ ရှေးဘဝ၌ ပြုအပ်ပြီးသော ကံလျှင် အကြောင်းရှိ၏။ (ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗေကတဟေတုဝါဒိနော၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) လောကော၊ သည်။ နိယတော၊ မြဲ၏။ အစ္ဆေဇ္ဇသုတ္တာဝုတာ ဘေဒ္ဒမဏိသဒိသော၊ မဖြတ်အပ်မဖြတ်နိုင်သော ချည်ဖြင့်သိအပ်သော မကွဲမပျက်နိုင်သော ပတ္တမြားလုံးနှင့်တူ၏။ ဇတ္ထု၊ ဤလောကဌ်။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပုရိသကာရော၊ ယောကျ်ား၏ပြုခြင်းဟူသော လုံ့လအားအစွမ်း သည်။ နာ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ နိယတိဝါဒိနော၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။)

> "ယဒိစ္ဆာယ၊ အလိုအလျောက်အားဖြင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ယဒိစ္ဆာယ၊ အားဖြင့်။ နိဝတ္တရေ၊ နစ်ကုန်၏။ ယဒိစ္ဆာယ၊ အားဖြင့်။ သုခံ၊ သည်ရင်း။ ဒုက္ခံ၊ သည်ရင်း။ (ပဝတ္တ တိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဇာ၊ သတ္တဝါအပေါင်းသည်။ ယာဒိစ္ဆကိ၊ အလိုအလျောက် ဖြစ်ခြင်း ရှိ၏။"

ဣတိ၊ သို့။ ယဒိစ္ဆာဝါဒိနော၊ ယဒိစ္ဆာဝါဒရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ယေ၊ ယင်းယဒိစ္ဆာဝါဒိတို့ကို။ အဓိစ္စ သမုပ္ပတ္တိဝါဒိနောတိ စ၊ အဓိစ္စသမုပ္ပတ္တိဝါဒရှိသော သူတို့ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝမာဒိအကာရဏဝါဒသင်္ဂဟော၊ ဤသို့အစရှိသော အကြောင်းမဲ့ဝါဒကို သိမ်းယူခြင်းကို၊ ဝါ၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်၌ အကြောင်းဟုဆိုသော ဝါဒတို့ကို သိမ်းယူခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အရူပလောကေ၊ ၌။ ရာမုဒကအာဠာရာဒီနံ ဝိယ စ၊ ရာမရသေ့ဥဒကရသေ့ အာဠာရရသေ့ စသည်တို့၏ကဲ့သို့ငင်း။ (ဂဟဏံ–၌ စပ်) လောကထူပိကာယံ၊ ရုပ်ရှိသောလောက၏အထွတ်သဖွယ်ဖြစ်သော အသညသတ် ဘုံ၌။ နိဂဏ္ဌာနံ ဝိယ စ၊ နိဂဏ္ဌတို့၏ကဲ့သို့ငင်း။ အပဝဂ္ဂေါ မောက္ခောတိ၊ လွတ်မြောက်ရာဟူ၍။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ အပဝဂ္ဂဂါဟော၊ ဂါဟမည်၏။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပဓာနဿ၊ ပကတိဟူသောသဓာန၏။ အပ္ပဝတ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်းငင်း။ ဂုဏ ဝိယုတ္တဿ၊ ဂုဏ်တို့နှင့်မယှဉ်သော၊ ဝါ၊ ဂုဏ်တို့မှကင်းသော။ အတ္တနော၊ အတ္တ၏။ သကတ္တနိ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သောအတ္တ၌၊ ဝါ၊ အတ္တသက်သက်အဖြစ်၌။ အဝဋ္ဌာနံ၊ တည်ခြင်းငင်း။ ဗြဟ္မုနာ၊ မင်းနှင့်။ သလောကတာ၊ တူသောလောကရှိသည်၏အဖြစ်ငင်း။ သမီပတာ၊ နီးသည်၏အဖြစ်ငင်း။ သံယောဂေါ၊ ယှဉ်ခြင်းငင်း။ ဒိဋ္ဌမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ၊ ဝါဒတို့ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝမာဒီနံ၊ ဤသို့ အစရှိသော ဝါဒတို့ကို။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ချဲ့။ ဇတ္ထု၊ အာဒိ–ဖြင့်ယူအပ်သော ဤဝါဒတို့တွင်။ မဟာဘာဒိဘာဝေန၊ ဟောစသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အပရိဏာမော၊ မရင့်ကျက်ခြင်း မပြောင်းလဲခြင်းသည်။ ဝါ၊ တနည်း။ အနဘိဗျတ္တိ၊ ထင်ရှား မပေါ်ခြင်းသည်။ ပဓာနဿ၊ ပကတိဟူသော ပဓာန၏။ အပ္ပဝတ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်းမည်၏။ "အဟံ၊ ငါဟူသောအတ္တသည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ ပကတိ၊ သည်။ အညာ၊ တည်း။" ဣတိ ဇဝံ၊ သို့။ ပဝတ္တပကတိပုရိသန္တရဇာနနေန၊ ဖြစ်သော ပကတိနှင့်ပုရိသ တို့၏ ထူးခြားကွဲပြားခြင်းကို သိခြင်းဖြင့်။ (နိဝတ္တိတေ–၌ စပ်) အတ္တသုခဒုက္ခမောဟေသု၊ အတ္တနှင့် သုခ ဒုက္ခ မောဟတို့၌၊ ဝါ၊ အတ္တနှင့် ပကတိတို့၌။ အဝိဘာဂဂ္ဂဟဏေ၊ မခွဲခြမ်းမူ၍ ယူခြင်းကို။ နိဝတ္တိ တေ၊ နစ်စေအပ်သည်ရှိသော်။ ဝုတ္တနယေန၊

ဖြင့်။ ပဓာန်၊ ပကတိဟူသော ပဓာနသည်။ နပ္ပဝတ္တတိ ကိရ၊ မဖြစ်ပဲရှိသတတ်။ သော၊ ထိုပဓာန၏ မဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝိမောက္ခော၊ လွတ်မြောက်ရာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကာပိလာ၊ ကပိလဂိုဏ်းဝင်ဆရာတို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ဂုဏ်ဝိယုတ္တ သာတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓိသုခဒုက္ခဣစ္ဆာဒေါသပယတ္တဓမ္မာဓမ္မသင်္ခါရေဟိ၊ အသိညာဏ် ချမ်းသာ ဆင်းရဲလိုချင်ခြင်း မုန်းခြင်း အားထုတ်ခြင်း ဓမ္မ အဓမ္မ သင်္ခါရဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ နဝဟိ၊ ကုန်သော။ အတ္တဂုဏောဟိ၊ အတ္တ၏ဂုဏ်တို့နှင့်။ ဝိယုတ္တသ၊ မယှဉ်သော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကဏာဒမတာနုသာရိနော၊ ကဏာဒ၏အလိုသို့ အစဉ်လိုက်သော သူတို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆို ကုန်၏။) ဗြဟ္မုနာ၊ မင်းနှင့်။ သမာနလောကတာ၊ တူသော လောကရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သလောကတာ၊ မည်၏။ တသ၊ ထိုဗြဟ္မာမင်း၏။ သမီပပ္ပဝတ္တိတာ၊ အနီးဌ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သမီပတာ၊ မည်၏။ တေန၊ ထိုဗြဟ္မာမင်းနှင့်။ ဧကီဘာဝူ ပဂမနံ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်းသည်။ သံယောဂေါ၊ မည်၏။ ဣန္ဒြိယတပွနပုတ္တမုခဒဿနာဒီဟိ၊ ဣန္ဒြေတို့ကို ရောင့်ရဲအားရစေခြင်း, သား၏မျက်နှာကို မြင်ခြင်းအစရှိသည်တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အပဝဂ္ဂေါ၊ လွတ်မြောက်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တထာ၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်။ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ၊ မည်၏။ အနသနကေသလုဉ္စနာဒိတပစရိယာယ စ၊ အစာမစားခြင်း, ဆံပင်ကို ထန်းဓေ့ဖြင့်ညှပ်၍ နူတ်ခြင်းအစရှိသော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းဖြင့်ဌင်း။ နဂ္ဂသီလဂေါသီလကုက္ကုရသီလာဒီဟိ စ၊ အဝတ်မဆီးသောသူ၏ အလေ့, နွားအလေ့, ခွေးအလေ့ အစရှိသည်တို့ဖြင့်ဌင်း။ အတ္တပရိတာပနေန၊ မိမိကိုယ်ကို ထက်ဝန်းကျင်ပူစေခြင်း နှိပ်စက်ခြင်းဖြင့်။ မောက္ခော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဂဟေတွာ၊ ၍။ တထာ၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တနံ၊ သည်။) အတ္တကိလမထော၊ မည်၏။

သဗ္ဗော၊ သော။ သွာယံ မိစ္ဆာဂါဟော၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဤမိစ္ဆာအယူသည်။ သစ္စဉ္စဏော၊ ဉာဏ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ပတိဋ္ဌံ၊ တည်ရာကို။ နိ လဘတိ၊ မရ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တမေဝ၊ ပင်လျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ သင်္ဂဏှော၊ သိမ်းယူ (လျက်ပြ) လိုသည်ဖြစ်၍။ လောကေ လောကပွဘဝေတိ ဂါထံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

ဉာဏကိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ၏။

[၂၁၉] ၅ဖြင့်။ သေသာ သဗ္ဗမ္မောတိ၊ ကား။ သေသာ၊ ကုန်သော။ ဧကာသီတိ၊ ၈၁–ပါးသော။ လောကိယဓမ္မာ၊ တို့တည်း။ အစ္ဆေတ္တိကဗာဟိရေသု၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွါဒသသု၊ ကုန်သော။ အာယတနေသု၊ တို့ဌ။ ကာမဘဝ ဝိဘဝတဏှာ ဝသေန၊ တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒွါဒသ တိကာ၊ ၁၂–ပါးသော တိက်တို့သည်၊ ဝါ၊ ၁၂–ပါး သုံးလီတို့သည်။ ဆတ္တိံ သ၊ ကုန်သော။ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ တဏှာ ဝိစရိက်တို့မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ အာဂတနယေန၊ ဖြင့်။ ကာလဝိဘာဂံ၊ ကာလဖြင့် ဝေဘန်ခြင်းကို။ အနာမသိတ္တာ၊ ၍။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောအပ်ကုန်သော တဏှာဝိစရိက်တို့သည်။ (ဆတ္တိံ သ၊ ကုန်သော။ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ မည်ကုန်၏။) ဟိ၊ အနာမသိတ္တာ–ဟု ဆိုသင့်စွ။ တဒါမသနေ၊ ထိုကာလဝိဘာဂကို သုံးသပ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) အဋ္ဌသတံ၊ ၁၀၈–ပါးသည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အသမ္မိဿန္တိ၊ ကား။ ဧကကတ္တာ၊ တပါး တည်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကေနစိ၊ တစုံတခုနှင့်။ အသမ္မိဿံ၊ မရောမယှက်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဒန္တောဂဓပွဘေဒေါ၊ ထိုနိရောဓသစ္စာ၌ အတွင်းဝင်သော တရားတို့၏အပြားသည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒါဒီနံ၊ ကုန်သော။ ဗောဓိပက္ခိယာနံ၊ တို့၏။ ကိစ္စနာနတ္တေ၊ ကိစ္စထူးသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ အတ္ထတော၊ တရားကိုယ်အားဖြင့်။ ဧကတ္တာ၊ ကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟော၊ ရေတွက်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိမုခေန၊ သဖြင့်။ တဒန္တောဂဓတာ၊ ထိုမဂ္ဂသစ္စာ၌ အတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

တယော နေက္ခမ္မဝိတက္ကာဒယောတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ လောကိယကုဿလော၊ လောကီကုသိုလ်ခဏာ၌။ အလောဘမေတ္တာ ကရုဏာသမ္မယောဂဝသေန၊ ကရုဏာတို့နှင့်ယှဉ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဘိန္နာ၊ ကွဲပြားကုန်သော၊ ဝါ၊ ကွဲပြားကုန်သည်ဖြစ်၍။ မဂ္ဂကုဿလော၊ အရိယာမဂ်ခဏာ၌။ လောဘဗျာပါဒဝိဟိံ သာ–သမုဒ္ဓေဒနဝသေန၊ ဝိဟိံ သာတို့ကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တယောတိ၊ သုံးပါးတို့ဟူ၍။ ဧကောပိ၊ တခုသောဝိတက်ကိုသော်လည်း။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သမ္မာဝါစာဒိသု၊ တို့၌။ ဧသ နယော၊ ပင်တည်း။ ပန၊ အထူးကား။ အပ္ပိစ္ဆတာသန္တုဋ္ဌိတာနံ၊ တို့၏။ ဘာဝေ၊ ရှိ (ခြင်းဖြစ်)လတ်သော်။ သမ္မာ အာဇီဝသမ္ဘဝတော၊ သမ္မာအာဇီဝ၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ တေန၊ ထိုသမ္မာအာဇီဝဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုအပ္ပိစ္ဆတာ သန္တုဋ္ဌိတာ တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဘဝန္တိရေပိ၊ ၌သော်လည်း။ ဇီဝိတဟေတုပိ၊ ကြောင့်သော်လည်း။ အရိယေဟိ၊ တို့သည်။ အဝီတိက္ကမနီယတ္တာ၊ မလွန်ကျူးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အရိယကန္တာနံ၊ အရိယကန္တမည်ကုန်သော၊ ဝါ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ သမ္မာဝါစာဒိသီလာနံ၊ တို့ကို။ ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ (ဂဟိတော–ဌ စပ်) ယေန သဒ္ဓါဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ တာနိ၊ ထိုသမ္မာဝါစာ အစရှိသော သီလတို့ကို။ ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ သော သဒ္ဓါဟတ္ထော၊ ကို။ ဂဟိတော ဧဝ၊ ယူအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုသဒ္ဓါတည်းဟူသောလက်မှ။ အနညာနိ၊ တပါးတခြား မဟုတ်ကုန်သော။ သဒ္ဓါန္ဒြိယသဒ္ဓါဗလာနိ၊ တို့ကို။ တတ္ထ၊ ထိုမဂ္ဂသစ္စာ၌။ အန္တောဂဓာနိ၊ ကုန်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ တပါး။ ဆန္ဒော၊ သည်။ သဒ္ဓါနုဂုဏော၊ သဒ္ဓါအားလျော်၏၊ ဝါ၊ သဒ္ဓါအားလျော်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးပေတည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ၍။ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒသာပိ၊ ၏လည်း။ တဒန္တောဂဓတာ၊ ထိုမဂ္ဂသစ္စာ၌ အတွင်းဝင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ တေသံ အတ္ထိ တာယတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါန္ဒြိယသဒ္ဓါဗလဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒါနံ၊ တို့၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ဝါ–အတ္ထိ တာယ၊ ရှိလတ်သော်။ သီလသ၊ ၏။ အတ္ထိဘာဝတော၊ ကြောင့်။ တိဝိဓေနာပိ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။

သီလေန၊ ဖြင့်။ တယောပိ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုသဒ္ဓါဇြေ့ သဒ္ဓါဗိုလ် ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ်တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုမဂ္ဂသစ္စာ၌။ အန္တောဂဓာ၊ ကုန်၏။ စိတ္တသမာဓိတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ စိတ္တိဒ္ဓိပါဒံ၊ ကို။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယန္တိ၊ ဟူ၍။ စိတ္တမုခေန၊ စိတ်ကိုပဓာနပြုသဖြင့်။ သမာဓိ၊ ကို။ ဝုတ္တောဟု၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာဓိမုခေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တမ္မိ၊ သည်လည်း။ ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ပန၊ ဆက်။ စိတ္တိဒ္ဓိပါဒဘာဝနာယ၊ စိတ္တိဒ္ဓိပါဒ်ကို ပွါးစေခြင်းဖြင့်။ သမာဓိပိ၊ သည်လည်း။ အဓိမတ္တောဟု၊ လွန်ကဲသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝီမံသိဒ္ဓိပါဒါ ဒိဝစနံ ဝိယ၊ ဝီမံသိဒ္ဓိပါဒ်စသည်ကို ဆိုခြင်းကဲ့သို့။ စိတ္တိဒ္ဓိပါဒေါတိ၊ ဟူ၍။ အဝတ္တော၊ ၍။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ စိတ္တသမာဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ (စိတ္တိဒ္ဓိပါဒ်ကိုလည်း သွင်းပြသင့်သောကြောင့် ဤသို့ဖွင့်ပြခြင်းဖြစ်သည်။) ပိတိမနဿ၊ နှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိသောသူ၏။ ကာယော၊ သည်။ ပဿမ္ဘတိ၊ ငြိမ်းအေး၏။ ပဿဒ္ဓကာယော၊ သည်။ သုခံ၊ ကို။ ဝေဒေတိ၊ ၏။ သုခိနော၊ သုခနှင့်ပြည့်စုံသောသူ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဓိယတိ၊ ကောင်းစွာတည်ကြည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ပိတိပဿဒ္ဓိယော၊ တို့သည်။ သမာဓိဥပကာရာ၊ သမာဓိအား ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမာဓိဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ တပါး။ ဥပေက္ခာ၊ ကို။ သမာဓိဥပကာရဂဟဏတော စ၊ သမာဓိအား ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တံသဒိသကိစ္စတော စ၊ ထိုသမာဓိနှင့်တူသော ကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (သမာဓိဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ ဂဟိတာ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမာဓိသီသေန၊ သမာဓိကို ခေါင်းတပ်သဖြင့်။ ဧတေသံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော တရားတို့၏။ အန္တောဂဓတာ၊ အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။

အန္တောဂဓာနံ၊ တရားတို့၏။ ပဘေဒဝိနိစ္ဆယဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီး၏။

[၂၂၀] ၅ဖြ၅။ ဝိဃာတကတ္တာ၊ နှိပ်စက်တတ်–ပင်ပန်းစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ကို။ ဘာရော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) သံဘရဏီယဝသေန၊ ရွှေ့ဆောင်အပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိဟန္တဘာဝတော၊ နှိက်စက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ၊ ထိုထိုဘဝ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနကဝိဃာတဿ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော ပင်ပန်းခြင်း၏။ ဟေတုဘာဝတော၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘာရာဒါနမိဝ၊ ဝန်ထုပ်ကို ထမ်းဆောင်ခြင်းကဲ့သို့။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) ပဝတ္တိဒုက္ခဂူပသမဘာဝတော၊ မပြတ်ဖြစ်သော ဆင်းရဲ၏ ငြိမ်းရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘာရနိက္ခေပနမိဝ၊ ဝန်ထုပ်ကို ချခြင်းကဲ့သို့။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) ဗာဓကတ္တာ၊ နှိပ်စက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရောဂေါ ဝိယ စ၊ ကဲ့သို့ရင်း။ ဒုဿ္ဘက္ခမိဝ စ၊ အစာခေါင်းပါးခြင်းကဲ့သို့ရင်း။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) ပဘဝလက္ခဏတ္တာ၊ အမွန်အစအကြောင်း လက္ခဏာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရောဂနိဒါနံ ဝိယ စ၊ ရောဂါ၏ အကြောင်းကဲ့သို့ရင်း။ ဒုဗ္ဘဋ္ဌိ ဝိယ စ၊ မိုးခေါင်ခြင်း မိုးလွန်ခြင်းကဲ့သို့ရင်း။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ အဝဿနံ ဝါ၊ မိုးမရွာခြင်းကိုသော်ရင်း။ အတိဝဿနံ ဝါ၊ အလွန်မိုးရွာခြင်းကိုသော်ရင်း။ ဒုဗ္ဘဋ္ဌိတိ၊ ဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ၊ ၏။) သန္တိ လက္ခဏတ္တာ စ၊ ငြိမ်းခြင်းလက္ခဏာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သုခဘာဝတော စ၊ ကြောင့်ရင်း။ ရောဂဂူပသမော ဝိယ စ၊ ရောဂါ၏ ငြိမ်းပျောက်ခြင်းကဲ့သို့ရင်း။ သုဘိက္ခမိဝ စ၊ ဝပြောခြင်းကဲ့သို့ရင်း။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) ဟိ။ မှန်။ "နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ပရမံ၊ အမြတ်ဆုံးသော။ သုခံ၊ ချမ်းသာပေတည်း။" ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ ဟေတုပစ္စေဒတော စ၊ အကြောင်းကို ဖြတ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ တဿ၊ ထိုဒုက္ခ၏။ အပဂမူပါယဘာဝတော စ၊ ကင်းခြင်း၏ အကြောင်းမှန်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဘေသဇ္ဇမိဝ စ၊ ဆေးကဲ့သို့ရင်း။ သုဝုဋ္ဌိဝိယ စ၊ မိုးကောင်းခြင်းကဲ့သို့ရင်း။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ မဂ္ဂသစ္စံ၊ သည်။ နိယျာန လက္ခဏံ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်း လက္ခဏာရှိ၏။ အနိဋ္ဌဘာဝတော စ၊ အလိုမရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သာသက်သပ္ပဋိဘယတော စ၊ ရွံ့ရှားဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်, ဘေးဘျမ်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ ဝေရိဝိသရက္ခဘယဩဒရိမ တီရူပမံ၊ ရန်သူ, အဆိပ်ပင်, ဘေး, ဤမှာဖက်ကမ်းတို့နှင့်တူ၏။ ဗျာပါဒေါ၊ သည်။ ဝေရံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပစ္စတ္ထိက ဘာဝေါ၊ ရန်သူ၏ အဖြစ်သည်။ (ဝေရံ၊ မည်၏။) ဝေရဂူပသမော၊ ရန်၏ ကင်းငြိမ်းခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ကင်းငြိမ်းကြောင်းဖြစ်သော။ မေတ္တာ၊ သည်။ ဝေရသမုဋ္ဌါတော၊ မည်၏။ သင်္ဂဟဝတ္ထူနိ၊ လေးပါးသော သင်္ဂဟဝတ္ထုတို့သည်။ ဝေရသမုဋ္ဌါတုပါယော၊ ဝေရသမုဋ္ဌါတုပါယမည်၏။

ဥပမာတော၊ အားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီး၏။

၅ဖဖ။ ဩ နယော သမုဒယာဒိသူတိ၊ ကား။ (စ–ကား ဝစနာလင်္ကာရမျှသာ) ဧတ္ထ၊ ဤလေးပါးသော သစ္စာတို့တွင်။ သမုဒယော၊ သမုဒယသာမည်၍။ နိ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာမမည်သော တရားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အရိယသစ္စံ၊ သာမည်၍။ နိ သမုဒယော၊ သမုဒယမမည်သော တရားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သမုဒယော စေဝ၊ လည်းမည်၍။ အရိယသစ္စဉ္စ၊ လည်းမည်သော တရားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ နေဝ သမုဒယော၊ လည်းမမည်သော။ နိ အရိယသစ္စံ၊ မမည်သောတရားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ သေသသစ္စဒွယေပိ၊ အပေါင်း၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။ ပရိညေယျပဟာတဗ္ဗာသခ်ံတနိယျာန ဘာဝါဘာဝတော၊ ပရိညေယျအဖြစ်။ပ။ နိယျာနအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ နိ အရိယသစ္စံ၊ မမည်။ သခ်ါရဒုက္ခတာယ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ မည်သည်။ သိယာ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အနိစ္စတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တထတ္တေနာတိ၊ ကား။ တထသ ဘာဝေန၊ ထိုသို့သော သဘောအားဖြင့်။ ပရိညေယျဘာဝေန၊ ပရိညေယျတရား၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧတေန၊ ပါဠိဖြင့်။ တံ အရိယသစ္စဒွယံ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ မည်သည်။ သိယာ၊ ၏။ နိ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာကား မမည်။ အရိယသစ္စံ၊ မည်သည်။ သိယာ၊ ၏။ နိ ဒုက္ခံ၊ မမည်။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။

အရိယသစ္စာသဒ္ဒပရာ၊ အရိယသစ္စ–သဒ္ဒါနောက်ခ်ဉ် ရှိကုန်သော။ ဒုက္ခာဒိသဒ္ဒါ၊ တို့သည်။ ပရိညေယျာဒိဘာဝံ၊ ပရိညေယျ–စသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေနေဝ၊ ထိုသို့ ဟောသောကြောင့်ပင်လျှင်။ အရိယသစ္စသဒ္ဒါနပေက္ခံ၊ အရိယသစ္စ–သဒ္ဒါကို ငဲ့ခြင်းမရှိသော၊ ဝါ၊ မငဲ့သော။ ဒုက္ခသဒ္ဒံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ မဂ္ဂသမ္မယုတ္တာသာမညဖလမ္မောနံ၊ တရားတို့ကို။ အာဒိ ပဒသင်္ဂဟော၊ အစပုဒ်ဖြင့် ရေတွက်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပန၊ တပါး၊ ဝါ၊ ဆက်။ အရိယသစ္စသဒ္ဒါပေက္ခံ၊ ကိုငဲ့သော။ (ဒုက္ခ သဒ္ဒံ၊ ကို။) သန္ဓာယ၊ ၍။ စတုတ္ထပဒသင်္ဂဟော၊ ပုဒ်ဖြင့် ရေတွက်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။

သဗ္ဗာကာရေနာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗပွကာရေန၊ အားဖြင့်။ မဂ္ဂသမ္မယုတ္တာမ္မောဒယော၊ စသည်တို့သည်။ ဧကင်္ဂိကလာ၊ တခုသော အင်္ဂါချို့ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ)ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အဟုတ္တာ၊ မဖြစ်မူ၍။ ဒုက္ခတာယစေဝ၊ ဒုက္ခ၏ အဖြစ်ဖြင့်ငင်း။ အရိယသစ္စတာယ စ၊ ဖြင့်ငင်း။ သဗ္ဗင်္ဂယောဂေန၊ အလုံးစုံသော အင်္ဂါတို့နှင့်ယှဉ်သောအားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ သော်။ တဏှာယပိ၊ ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံနိဝတ္တနတ္ထံ၊ ထိုတဏှာကို နစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ အညတြ တဏှာယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တသာ၊ ထိုတဏှာ၏။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ အရိယသစ္စဘာဝတော၊ ကြောင့်တည်း။ သမုဒယာဒီသု၊ စသည်တို့၌။ အဝေသ ကိလေသာဒယော၊ တို့သည်၊ ဝါ၊ တဏှာမှကြွင်းသော ကိလေသာ, ကြွင်းသော အကုသိုလ်, သာသဝကုသိုလ်မူလ, ကြွင်းသော သာသဝကုသိုလ်တရားတို့သည်။ (သစ္စဝိဘင်းအဘိမမ္မာဘာဇနီ၌လာသော သမုဒယတို့ကိုရည်သည်) ပဘဝဋ္ဌေန၊ အမွန်အစ

အကြောင်းဟူသော အနက်သဘောကြောင့်။ သမုဒယော၊ မည်၏။ နေ အရိယသစ္စံ၊ မမည်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အယံ၊ ဤအဋ္ဌ ကထာသည်။ သုတ္တန္တသံဝဏ္ဏနာ၊ အဖွင့်တည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းခြင်းကို ပြုသောကြောင့်တည်း။ [၂၂၁] နိရောဓော၊ သည်။ အရိယသစ္စံ၊ မည်၏။ နေ သမုဒယော၊ ကားမမည်။ ပန၊ တပါး။ ဣတရံ၊ သော။ အရိယသစ္စဒွယံ၊ ဒုက္ခနှင့်မဂ္ဂ ဟူသော အရိယသစ္စာနှစ်ပါးအပေါင်းသည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလသ၊ ၏။ ပစ္စယဋ္ဌေန၊ အကြောင်းဟူသော အနက်သဘော ကြောင့်။ သမုဒယော၊ မည်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ယသ၊ အကြင်သမုဒယသစ္စာကို။ ပဟာနာယ၊ ဌာ၊ ဘဝတိ၊ ၌။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကို။ ဝုသတိ၊ အပ်၏။ တထတ္တေန၊ ထိုပဟာတဗ္ဗ သမုဒယဟူသော သဘောအားဖြင့်။ နေ (သမုဒယော)၊ မမည်။ ပန၊ စင်စစ်။ သဗ္ဗာကာရေန၊ အားဖြင့်။ တဏှာ၊ သည်။ သမုဒယော စေဝ၊ လည်းမည်၏။ အရိယသစ္စဉ္စ၊ လည်းမည် ၏။ မဂ္ဂသမ္မယုတ္တာမ္မော စ၊ တို့သည်ငင်း။ သာမညဖလာနိ စ၊ တို့သည်ငင်း။ ယသ၊ အကြင်သမုဒယသစ္စာကို။ ပဟာနာယ၊ ဌာ၊ ဘဝတိ၊ ၌။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကို။ ဝုသတိ၊ အပ်၏။ တထတ္တေန၊ ထိုပဟာတဗ္ဗသမုဒယဟူသော သဘောအားဖြင့်။ နေ သမုဒယော၊ မမည်။ နေ အရိယသစ္စံ၊ မမည်။ သခ်ါရနိရောဓော စ၊ သည်ငင်း။ နိရောဓသမာပတ္တိ စ၊ သည်ငင်း။ နိရောဓော၊ မည်၏။ နေ အရိယသစ္စံ၊ မမည်။ သမုဒယော၊ သည်။ အရိယသစ္စံ၊ မည်၏။ နေ နိရောဓော၊ မမည်။ ပန၊ တပါး။ ဣတရံ၊ သော။ အရိယသစ္စဒွယံ၊ သည်။ ခဏနိရောဓသဗ္ဗာဝတော၊ ခဏနိရောဓ၏ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်။ နိရောဓော၊ မည်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ယသ၊ အကြင်နိရောဓသစ္စာကို။ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ ဌာ၊ ဘဝတိ၊ ၌။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကို။ ဝုသတိ၊ ၏။ တထတ္တေန၊ ထိုသစ္ဆိကာတဗ္ဗနိရောဓဟူသော သဘောအားဖြင့်။ နေ (နိရောဓော)၊ မမည်။ ပန၊ စင်စစ်။ သဗ္ဗာကာ ရေန၊ အားဖြင့်။ အသခ်ံတာ ဓာတု၊ သည်။ နိရောဓော စေဝ၊ လည်းမည်၏။ အရိယသစ္စဉ္စ၊ လည်းမည်၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသော စတုတ္ထကောဋ္ဌာသဆိုင်ရာ စကားရပ်သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ အရိယမဂ္ဂတော၊ မှ။ အညာနိ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ (စာမူ၌ ဂ် ကျနေသည်) မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ နေ အရိယသစ္စံ၊ မမည်။ နိရောဓော၊ သည်။ အရိယ သစ္စံ၊ မည်၏။ နေ မဂ္ဂေါ၊ မမည်။ ပန၊ တပါး။ ဣတရံ၊ သော။ သစ္စဒွယံ၊ သည်။ ဘဝဂါမိနိပဋိပဒါဘာဝတော၊ ဘဝသို့ ရောက်စေတတ်သော အကျင့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ယသ၊ အကြင်မဂ္ဂသစ္စာကို။ ဘာဝနာယ၊ ပွါးစေခြင်းငှါ။ ဘဝတိ၊ ၌။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကို။ ဝုသတိ၊ အပ်၏။ တထတ္တေန၊ ထိုဘာဝေတဗ္ဗမဂ္ဂသစ္စာဟူသော သဘောအားဖြင့်။ နေ(မဂ္ဂေါ)၊ မမည်။ ပန၊ စင်စစ်။ သဗ္ဗာကာရေန၊ အားဖြင့်။ နိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ၊ နိရောဓသို့ ဆိုက်ရောက် သောအကျင့်သည်။ မဂ္ဂေါ စေဝ၊ လည်းမည်၏။ အရိယသစ္စဉ္စ၊ လည်းမည်၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသော စကားရပ်သည်။ ဝုတ္တနယ မေဝ၊ သာလျှင်တည်း။

စတုက္ကတော၊ အားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီး၏။

၅၆၇။ ဗာဟိရကပရိကပ္ပိတေဟိ၊ သာသနာပ တိတ္ထိတို့သည် ကြံဆအပ်ကုန်သော။ ဝေဒကာဒီဟိ၊ ခံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်စသည်တို့မှ။ သုညာနိ၊ ဆိတ်ကုန်၏။ (ဣတိ–သဒ္ဒါမပါပဲ သုညာနိ–ဟု ရှိသင့်၏) ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ ဝေဒနီယံ၊ ခံစားအပ်သော သဘောသည်။ သန္တိပိ၊ ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ဝေဒကရဟိတံ၊ ခံစားတတ် သော ပုဂ္ဂိုလ်မှ ကင်း၏။ ပန၊ စင်စစ်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ တသ္မိံ၊ ထိုဒုက္ခသည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ပဝတ္တမာနေ၊ လတ်သော်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဝေဒေတီတိ၊ ခံစား၏ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ဝေါဟာရမတ္တံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမျှသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရေသုပိ၊ ဤမှတပါးသော သစ္စာတို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ ပင်တည်း။

ဒုက္ခမေဝါတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ အဝဓာရဏေန၊ ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းဖြင့်။ နိဝတ္တိတမတ္ထံ၊ နစ်စေအပ်သော အနက်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ နေ ကောစိ ဒုက္ခိတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကိရိယာဝ ဝိဒ္ဓတိတိ၊ ဟူသောစကားကို။ သမုဒယသစ္စံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပုရိမသစ္စဒွယဿ၊ ၏။ ဝိပါကဝဋ္ဋကမ္မဝဋ္ဋသင်္ဂဟတော၊ ဝဋ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်

သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာရကသ၊ ပြုတတ်သောသူ၏။ ဒုက္ခသစ္စာဘဝံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ကာတဗ္ဗာပိ၊ ပြုအပ်ငြားသော်လည်း။ ကိရိယာ၊ ပြုမှုကိရိယာသည်။ ကာရကရဟိတာ၊ ကာရကပုဂ္ဂိုလ်မှကင်း၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အတ္တာနော၊ ၏။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ တာယ၊ ထိုပြုမှုကိရိယာသည်။ ပဝတ္တာမာနာယ၊ သော်။ ဒုက္ခသညိတေ၊ ဟုဆိုအပ်သော။ ဓမ္မပ္ပ ဗန္ဓေ၊ ရုပ်နာမ်တရားအစဉ်၌။ ကိရိယံ၊ ကို။ ကရောတိတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ဝေါဟာရမတ္တံ၊ မျှသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗုတ ဂမကေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။ မဂ္ဂေါ အတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာဗ္ဗေ၊ ဆိုသင့်ဆိုထိုက်လျက်။ မဂ္ဂမတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ သြကာရသ၊ ၏။ အဘာဝေါ၊ အ-အဖြစ်ကို။ ကတောဝ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဂမကောတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗုတိ၊ ငြိမ်းခြင်းသို့၊ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်သို့။ ဂန္တာ၊ သွားတတ်သောသူတည်း။

ကိလေသာသုစိပဋ္ဌရဏာဒ္ဌေန၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အညစ်အကြေးကို ယိုထွက်စေတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ သာသဝတာ၊ အာသဝနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်သည်။ အသုဘတာ၊ အသုဘအဖြစ်မည်၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဝါ၊ အကြောင်းကြောင့်။ အနာသဝတ္တာ၊ အာသဝေါမှ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိရောဓဂ္ဂါ၊ နိရောဓနှင့်မဂ္ဂ တို့သည်။ သုဘာ ဧဝ၊ တင့်တယ်ကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဒုက္ခာဒီနံ၊ တို့၏။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ သမုဒယာဒိဘာဝေါ စ၊ သမုဒယစသည် အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိသေး၏။ [၂၂၂] နိရောဓာဘာဝေါ ပန၊ နိရောဓ၏အဖြစ်သည်ကား။ နတ္ထိ)၊ မရှိ။ နိရောဓသ ဝါ၊ နိရောဓ၏မူလည်း။ ဒုက္ခာဒီဘာဝေါ၊ ဒုက္ခစသည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ)၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိရောဓာဝသေသတ္တာယာနံ၊ နိရောဓနှင့်ကြွင်းသော သစ္စာသုံးပါးအပေါင်းတို့၏။ အညမညသမ်ဂီတာ၊ အချင်းချင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်သည်။ န၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိရောဓသုညာနိ ဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

သမုဒယေ ဒုက္ခသာဘာဝတောတိ၊ ကား။ ပေါနောဘဝိကာယ၊ တဖန်ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ တဏှာယ၊ ၌။ ပုနဗ္ဘဝသ၊ တဖန်ဘဝသစ်၏။ အဘာဝတောဝ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ ပကတိဝါဒီနံ၊ ပကတိဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝိကာရာ၊ မဟာ အဟံကာရ အစရှိသော ဝိကတိတို့သည်။ ဝိဘာဝတောဝ၊ ထင်ရှားပေါ်လာသည်မှ၊ ဝါ၊ ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲသည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးကာလ၌။ (ပကတိဘာဝေနေဝ၊ "သတ္တ, ရဇ, တမ-ဟူသော ဂုဏ် ၃-ပါးတို့၏ညီမျှသော အခိုက်အတန့်ဟူသော" ပကတိ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ တိဋ္ဌန္တိ ယထာ၊ တည်ကုန်သကဲ့သို့။) ပတိပလီနာ၊ တဖန်ပျက်ကွဲလျက် မေးမှိန်မြုပ်ကွယ်ကုန်လတ်သော်။ (ပစ္ဆာ)စ၊ နောက်ကာလ၌လည်း။ ပကတိဘာဝေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တိဋ္ဌန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သမုဒယသမ္ဘယုတ္တမ္ပိ၊ သမုဒယနှင့်ယှဉ်သော်လည်း၊ ဝါ၊ ယှဉ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော ဒုက္ခသစ္စာထိုက်သော တရားသည်။ သမုဒယဘာဝေန၊ တဏှာဟူသော အမွန်အစအကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ န တိဋ္ဌတိ၊ မတည်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမုဒယေ ဒုက္ခသာဘာဝတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ မဂ္ဂေ စ၊ ၌လည်း။ နိရောဓသ၊ ၏။ အဘာဝတောဝ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ ပကတိဘာဝေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဋ္ဌိတေဟိ၊ တည်ကုန်သော၊ ဝါ၊ တည်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဝိဘတ္တေဟိ၊ မဝေဘန် မခွဲခြမ်းအပ်ကုန်သော။ မဟာဟက်ာရတမ္ဘတ္တာဝိသေသိန္ဒြိယ ဘူတဝိသေသေဟိ၊ ဗုဒ္ဓိ-ဟူသောမဟာ, အဟံကာရနှင့်တမ္ဘတ္တာငါးပါးဟူသော သာမညဝိကတိ ၆-ပါး, ဣန္ဒြေ ၁၁-ပါး, ဘုတ်အထူးငါးပါးဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဝိကာရေဟိ၊ ဝိကတိတို့ဖြင့်။ ပကတိ၊ ကို။ သဂဗ္ဘာ၊ ကိုယ်ဝန်ရှိသည်ဟူ၍၊ ဝါ၊ မျိုးရှိသည်ဟူ၍။ ပကတိဝါဒီဟိ၊ တို့သည်။ ဣစ္ဆိတာ ယထာ၊ အလိုရှိအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဟေတု၊ သည်။ ဖလေန၊ ဖြင့်။ သဂဗ္ဘော၊ သည်။ န၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ (န ဖလေနသဂဗ္ဘော ပကတိဝါဒီနံ ပကတိ ဝိယ-ဟူသောဃါဒ်၏) အနက်တည်း။ ဒုက္ခသမုဒယာနံ နိရောဓဂ္ဂါနဉ္စ အသမဝါယာတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝိဝရန္တော၊ ဖွင့်ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ န ဟေတုသမဝေတံ ဟေတုဖလန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဒ်၌။ ဣဓ တန္တ္ရာသု၊ ဤချည်မျှင် ချည်ချောင်းတို့၌။ ပဌော၊ ပုဆိုးသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣဓ ကပါလေသု၊ ဤအိုးအုံ အိုးခြမ်းတို့၌။ ဃဋော၊ အိုးသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣဓ ဗီရဏေသု၊ ဤ ဖြိတ်မြက်တို့၌။ ကဠော၊ ဖျာသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣဓ ဒွိသု အဏူသု၊ ဤပရမာဏုမြူနှစ်လုံးတို့၌။ ဒွိအဏုကံ၊ မြူနှစ်လုံးပေါင်း ဝတ္ထုသည်။ (ဟောတိ။ ၏။) ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဣဓဗုဒ္ဓိဝေါဟာရဧနကော၊ ဤ၌ဟူသော အသိညာဏ်နှင့် ဝေါဟာရတို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ အဝိသုံသိဒ္ဓါနံ၊ အသီးအသီး မပြိုးကုန်သော ဝတ္ထုတို့၏၊ ဝါ၊ တပေါင်းတည်း ပြိုးကုန်သော ဝတ္ထုတို့၏။ သမ္ဗန္ဓော၊ ရောနှောပေါင်းစပ်ခြင်းသည်။ သမဝါယော၊ မည်၏။ တေန သမဝါယေန၊ ထိုတပေါင်းတည်းဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ကာရဏေသု၊ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ အဏူသု၊ တို့၌။ ဒွိအဏုကံ၊ မည်သော။ ဖလံ၊ သည်။ သမဝေတံ၊ တကွဖြစ်၏၊ ဝါ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်၏။ ဧကီဘူတမိဝ၊ တခုတည်းဖြစ်၍ ဖြစ်သကဲ့သို့။ သမ္ဗဒ္ဓံ၊ ရောနှောပေါင်းစပ်၏။ တိသု၊ ကုန်သော။ အဏူသု၊ တို့၌။ တိအဏုကံ၊ မည်သော။ ဖလံ၊ သည်။ (သမဝေတံ၊ ၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝါ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ မဟာ ပထဝီမဟာဥဒကမဟာအဂ္ဂိ မဟာဝါတဂ္ဂန္ဓပရိယန္တံ၊ မဟာပထဝီမြေကြီး, ကြီးစွာသော ရေအစု, ကြီးစွာသောမီးအစု, ကြီးစွာသောလေအစု အဆုံးအပိုင်းအခြားတိုင်အောင်သော။ ဖလံ၊ သည်။ အတ္တာနော၊ ၏။ ကာရဏေသု၊ တို့၌။ သမဝေတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမဝါယဝါဒိနော၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒန္တေဟိ၊ တို့သည်။ (ဝုတ္တံ-၌ စပ်) အပရိမာဏေသု၊ အတိုင်းအရှည်မရှိကုန်သော။ ကာရဏေသု၊ တို့၌။ သမဝေတံ၊ သော။ မဟာပရိမာဏံ၊ ကြီးကျယ်သော အတိုင်းအရှည်ပမာဏရှိသော။ ဧကံ၊ သော။ ဖလံ၊ သည်။ အတ္တာနော၊ ၏။ အန္တောဂဓေဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သဂဗ္ဘံ၊ ကိုယ်ဝန်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အသုညံ၊ မဆိတ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊

ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤသစ္စာလေးပါးတို့၌။ သမဝါယဘာဝါ၊ တကွဖြစ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ တပေါင်း တည်းဖြစ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဖလေ၊ အကျိုးသစ္စာ၌။ ဟေတု၊ အကြောင်းသစ္စာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣဓ၊ ကြောင့်။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ ဟေတုသုညံ၊ အကြောင်းမှဆိတ်၏။ ဣဓ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

သုညတော၊ အားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ကေဝိဟေဒီဝိနိစ္ဆယကထာဝဏ္ဏနာ

၅ဖစ။ ပဝတ္တိဘာဝတောတိ၊ ကား။ သံသာရသ၊ ၏။ ပဝတ္တိဘာဝတော၊ မပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်အယဉ်၏ အဖြစ် အားဖြင့်။ စတုအာဟာရဘေဒတောတိ၊ ကား။ စတုအာဟာရပ္ပစ္စယဝိသေသတော၊ လေးပါးသော အာဟာရအကြောင်း အထူး အားဖြင့်။ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ကဗဠီကာရာဒိ အာဟာရဝိသေသေ စ၊ ကဗဠီကာရအစရှိသော အာဟာရအထူးတို့ကိုဝင်း။ အဠောဟာရဏီယဝတ္ထုသင်္ခါတဿ အဘိသင်္ခါရသင်္ခါတေ၊ စားမျိုအပ်သောဝတ္ထု, ခြောက်ပါး သောအာယတန, အဝိဇ္ဇာ, အဘိသင်္ခါရဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ တပ္ပစ္စယဘူတမမ္မဝိသေသေ စ၊ ထိုအာဟာရလေးပါးတို့၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော တရားအထူးတို့ကိုဝင်း။ [၂၂၃] သဂ်ဏာတိ၊ ရေတွက်၏။ သြဇေမကရူပဝေဒနာပဋိသန္ဓိဝိညာဏာ နာမရူပသင်္ခါတေ၊ သြဇေမကရုပ်, ဝေဒနာ, ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်, နာမ်ရုပ်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ တန္နိဿိတမမ္မဝိသေသေ စ၊ ထိုအာဟာရလေးပါးကြောင်းဖြစ်သော တရားအထူးတို့ကိုလည်း။ (သဂ်ဏာတိ၊ ၏။)

ပဝတ္တိဒုက္ခသ၊ မပြတ်ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်အယဉ်ဟူသော ဆင်းရဲကို။ ပဝတ္တကဘာဝတော၊ ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ် အားဖြင့်။ ရူပက္ခန္ဓာဒိအဘိနန္ဒနဘေဒေါ၊ ရူပက္ခန္ဓာအစရှိသည်ကို နှစ်သက်ခြင်းအပြားသည်။ ရူပါဘိနန္ဒနာဒိဘေဒေါ၊ မည်၏။ ရူပါရမ္မဏာဒိဝသေနာပိ၊ ရူပါရုံအစရှိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ (ရူပါဘိနန္ဒနာဒိဘေဒေါ၊ မည်၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆရာတို့ဆိုကုန်၏။ ရူပတဏှာဒီနံ၊ ရူပတဏှာ စသည်တို့၏။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ အနေကဘေဒတ္တာ၊ များသောအပြား ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဆ တဏှာကာယာ၊ ခြောက်ပါးသော တဏှာအပေါင်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တေသံ၊ ထိုခြောက်ပါးသော တဏှာကာယတို့၏။ ဘေဒတော၊ အားဖြင့်။

ဥပါဒါနေဟိ၊ ဥပါဒါန်တို့သည်။ ဥပါဒီယတိ၊ စွဲလမ်းအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပါဒိ၊ မည်၏။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကို။ (လဇ္ဇတိ၊ ၏။) တန္နိဿရဏဘူတံ၊ ထိုဥပါဒိမည်သော ခန္ဓာငါးပါး၏ (မှ) ထွက်သွား (မြောက်)ရာ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို၊ (ဝေါဟရီယတိ–၌ စပ်) ဝါ၊ သည်။ တဿ၊ ထိုဥပါဒိမည်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၏။ ဝူပသမော၊ ငြိမ်းခြင်းတည်း။ တံသန္တိ၊ ထိုဥပါဒိမည်သော ခန္ဓာငါးပါး၏ငြိမ်းခြင်းတည်း။ ဣတိ ကတွာ၊ ၍၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ယာဝ၊ လောက်။ ပဒ္ဓိမံ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ပရိနိဗ္ဗာနစုတိစိတ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တာဝ၊ လောက်။ တဿ၊ ထိုဥပါဒိမည်သော ခန္ဓာငါးပါး၏။ သေသတံ စ၊ ကြွင်းသည်၏ အဖြစ်ကိုဝင်း။ တတော ပရံ၊ ထိုပရိနိဗ္ဗာနစုတိစိတ်မှ နောက်၌။ အနဝသေသတဠ္ဆ၊ အကြွင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုဝင်း။ ဥပါဒါယ၊ စွဲမှီ၍။ သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတု၊ ဓာတ်။ နိရုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာနဓာတု၊ ဓာတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွိဓာ၊ အားဖြင့်။ ဝေါဟရီယတိ၊ အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ အယံ ဘေဒေါ၊ ဤသဥပါဒိသေသ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတ်အပြားသည်။ ဝေါဟာရတော၊ ခေါ်ဝေါ်သောအားဖြင့်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣတရေပိ၊ ဤမှတပါးသောအပြားတို့သည်လည်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကတိပယေ၊ အနည်းငယ်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်အပြားတို့ကို။ ဒသေတုံ၊ ၄၂။ တိဝိဓောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အညထာ၊ အားဖြင့်။ ဧကဿ၊ တခုတည်း သည်။ သတော၊ ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ၏။ ဘေဒေါ၊ အပြားသည်။ ကုတော၊ ရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။

သမထဝိပဿနာဘေဒတောတိ ဧတ္ထ၊ ပါဌ်၌။ သမ္မာဒိဋ္ဌိသမ္မာသင်္ကပ္ပါ၊ တို့သည်။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာမဂ် မည်ကုန်၏။ ဣတရေ၊ ဤမှတပါးသော မဂ္ဂင်တို့သည်။ သမထာ၊ သမထမဂ်တို့မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ သီလမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ (ဂယှတိ–၌ စပ်) သမထဿ၊ သမာဓိအား။ ဥပကာရကတ္တာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမထဂ္ဂဟဏေန၊ သမထကို ယူခြင်းဖြင့်။ ဂယှတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုဆရာတို့၏။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ ယာနဒ္ဒယဿ၊ သမထယာဉ် ဝိပဿနာယာဉ် နှစ်ပါးအပေါင်း၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ လဒ္ဓေါ၊ ရအပ်သော။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။ သမထော၊ သမထမဂ်။ ဝိပဿနာ၊ မဂ်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဂမနဝသေန၊ လာခဲ့ရာအကြောင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အယန္တိ၊ ကား။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ ကို။ သပ္ပဒေသတ္တာတိ၊ ကား။ သီလက္ခန္ဓာဒီနံ၊ သာမည သီလက္ခန္ဓာအစရှိသည်တို့၏။ ဧကဒေသတ္တာ၊ တစိတ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဧကဒေ သော၊ သည်။ အဝယဝဘာဝေန၊ အစိတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဒိဿတိ အပဒိသီယတိ၊ ညွှန်ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဒေသော၊ မည်၏။ အတ္တနော၊ ၏။ သမုဒါယံ၊ ကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ ပဒေသေန၊ အစိတ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ (ဝတ္တတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သပ္ပဒေသော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ကိံ ယထာ၊ မူကား။) သနိဒဿနာ ဓမ္မာတိ ယထာ၊ သနိဒဿနာ ဓမ္မာ–ဟူသော ဒေသနာကဲ့သို့တည်း။ စ၊ ဆက်။ သီလက္ခန္ဓာဒယော၊ တို့သည်။ သဗ္ဗလောကိယလောကုတ္တရသီလာဒိသင်္ဂါဟကာ၊

အလုံးစုံသော လောကီလောကုတ္တရာသီလ စသည်တို့ကို သိမ်းယူတတ်ကုန်၏။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ လောကုတ္တရော ဧဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒေကဒေသော၊ ထိုသီလကွန္ဓာ စသည်တို့၏ အစိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သဇောတိတောတိ၊ ကား။ သမနဇောတိတော၊ တူသော အမျိုးဇောတ်အားဖြင့်။ ဝစီဒုစ္စရိတဝိရတိအာဒိဘေဒေသု၊ ဝစီဒုစရိုက်မှကြဉ်ခြင်း အစရှိသော အပြားတို့၌။ သမာနာယ၊ တူသော။ သီလဇောတိယာ၊ အားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ပဂ္ဂဟကိစ္စသာမညတော၊ ချီးမြှောက်ခြင်းကိစ္စအားဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါယာမော၊ ဝါယာမကို။ သြနတ သဟာယော ဝိယ၊ ညွှတ်ကုန်း၍ ပေးသောအဖော်ကဲ့သို့။ (ဒဠ္ဍဗ္ဗော၊ ၏။) အပိလာသနဝသေန၊ မပေါ်ထွက်စေခြင်း–မမေ့စေခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိစ္စလဘာဝကရဏသာမညတော၊ မလှုပ်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်းအားဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သတိ၊ ကို။ အံသကူဋ္ဌံ၊ ပခုံးစွန်းကို။ ဒတ္တော၊ ပေး၍။ ဌိတသဟာယော ဝိယ၊ ရပ်တည်သော အဖော်ကဲ့သို့။ (ဒဠ္ဍဗ္ဗော၊ ၏။) သဇောတိတောတိ၊ ကား။ သဝိတက္ကသဝိစာရာဒိဘေဒေသု၊ သဝိစာရသမာဓိစသည်အပြားရှိသော သမာဓိတို့၌။ သမာနာယ၊ တူသော။ သမာဓိဇောတိယာ၊ သမာဓိဇောတ်အားဖြင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကိရိယတောတိ၊ ကား။ သမာဓိအနုရူပ ကိရိယတော၊ သမာဓိအားလျော်သော ပြုခြင်းကိစ္စအားဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ တတော ဧဝ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့သည်။ သမာဓိနိမိတ္တာ၊ သမာဓိ၏ ဖြစ်ကြောင်းနိမိတ်တို့ မည်ကုန်၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ [၂၂၄] သမ္မပ္ပဓာနာ၊ တို့သည်။ သမာဓိပရိက္ခာရာ၊ သမာဓိ၏ အခြံအရံတို့ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သတိဝါယာမာနံ၊ သတိနှင့်ဝါယာမတို့၏။ (ဘာဝသမ္မန်) သမာဓိသ၊ ၏။ (အလွတ်သမ္မန်) နိမိတ္တပရိက္ခာရဘာဝေါ၊ အကြောင်းနိမိတ်အဖြစ်, အခြံအရံအဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။

အာကောဌေန္တေန ဝိယာတိ၊ ကား။ အနိစ္စံ အနိစ္စန္တိအာဒိနာ၊ မမြဲမမြဲဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ပညာကိစ္စသဒိသေန၊ ပညာ၏ ကိစ္စနှင့်တူသော။ ကိစ္စေန၊ ဖြင့်။ သမန္တတော၊ မှ။ ကောဌေန္တေန ဝိယ စ၊ ခေါက်ဘိသကဲ့သို့ဧကင်း။ "ခယဌေန၊ ကုန်ခြင်းအနက်သဘောကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဘယဌေန၊ ကြောက်ဖွယ်အနက်သဘောကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။" ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပရိဝတ္တေန္တေန ဝိယ စ၊ ပြန်လှည့်ဘိသကဲ့သို့ဧကင်း။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ဥဟိတ္တာ၊ ကြဲ၍။ ဒိန္နမေဝ၊ ပေးအပ်သော အာရုံကို သာလျှင်။ ပညာ၊ သည်။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၏။ ဒ္ဝိန္နံ၊ ၂–ပါးကုန်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့် သမ္မာသင်္ကပ္ပတို့၏။ သမာနကာလတ္တေ၊ တူသော ကာလရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ)ပိ၊ သော်လည်း။ ပစ္စယဘာဝေန၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ၊ ကို။ ပုရိမကာလဿ ဝိယ၊ ရှေးကာလရှိသကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ရှေးကာလ၌ ဖြစ်သကဲ့သို့။ နိဒ္ဒေသော၊ ကို။ ကတော၊ အပ်၏။ သဇောတိတောတိ၊ ကား။ ဒုက္ခေ ဉာဏန္တိအာဒိသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ သမာနာယ၊ တူသော။ ပညာဇောတိယာ၊ ပညာဇောတ်အားဖြင့်။ ကိရိယတောတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဋ္ဌ၌။ ပညာသဒိသံ၊ ပညာ၏ ကိစ္စနှင့်တူသော။ ကိစ္စံ၊ ကို။ ကိရိယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပုဗ္ဗေ ပန၊ ရှေးသမာဓိက္ခန္ဓာအရာ၌ကား။ သမာဓိဥပကာရကံ၊ သမာဓိအား ကျေးဇူးပြုတတ်သော။ တဒနုရူပကိစ္စံ၊ ထိုသမာဓိအားလျော်သော ကိစ္စကို။ ကိရိယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤနှစ်ပါးသော အရာတို့၌။ ဝိသေသော၊ တည်း။

သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ အဘိညေယ္ယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ စတ္တာရိပိ၊ လေးပါးသောသစ္စာတို့ကိုလည်း။ အဘိမုခံ၊ ရှေးရှု။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဉာတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ အဘိဝိသိဋ္ဌေန၊ ထူးသော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဉာတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဘိညေယ္ယာနိ၊ မည်ကုန်၏။

၅ဖဇ္ဇ။ အညမညံ သဘာဂါနိတိ၊ ကား။ အညမညသမာနဘာဂါနိ၊ အချင်းချင်းတူသော အဖို့ရှိကုန်၏။ သဒိသရူပါနိ၊ တူသော သဘောရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဒုရဘိသမ္ဘဝတရန္တိ၊ ကား။ အဘိသမ္ဘဝိတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ သာဓေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျတရံ၊ အထူးသဖြင့် မစွမ်းနိုင်အပ်။ သတ္တိဝိယာတေန၊ အစွမ်းသတ္တိ၏ ပင်ပန်းခြင်း–ကုန်ခြင်းဖြင့်။ ဒုရဘိဂမံ၊ ရနိုင်ခဲ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အသနန္တိ၊ ကား။ ကဏ္ဏံ၊ မြားကို။ အတိပါတေယျာတိ၊ ကား။ ခိပေယျ၊ ပစ်ထည့်ရာ၏။ ကောဋ္ဌိယာတိ၊ ကား။ ကဏ္ဏသ၊ မြား၏။ ကောဋ္ဌိယာ၊ အစွန်း၌။ (ဗဒ္ဓေန၊ ဖွဲ့အပ်သော။) ဝါလဂ္ဂေန၊ သားမြီးဖျားဖြင့်။ ကောဋ္ဌိန္တိ၊ ကား။ ဝါလ သေဝ၊ ၏သာလျှင်။ ကောဋ္ဌိ၊ ကို။ ယဋ္ဌိဝိဒ္ဓေယျာတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌိမုခဘာဝေန၊ ရှေးရှု၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိဒ္ဓေယျ၊ ဖောက်ထွင်းစေရာ ၏။

ဗာဓကပဘဝသန္တိနိယျာနလက္ခဏောဟိ၊ ဏာတိုဖြင့်။ ဝဝတ္ထာနံ၊ ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ သလက္ခဏဝဝတ္ထာနံ၊ မည်၏။ ဒုရဝဂါဟတ္ထေန ဂမ္ဘီရတ္တာတိ၊ ကား။ ဒုက္ခသမုဒယာ၊ ဒုက္ခနှင့်သမုဒယတို့သည်။ သြဠာရိကာ၊ ရုန့်ရင်းကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တိရစ္ဆာနဂတာနမ္ပိ၊ တိရစ္ဆာန်တို့အားသော်လည်း။ ဒုက္ခံ စ၊ ကာယိကဒုက္ခဟူသော ဆင်းရဲသည်ဧကင်း။ အာဟာရာဒိသု၊ တို့၌။ အဘိလာသော စ၊ လိုချင်တောင့်တခြင်းသည်ဧကင်း။ ပါကဋော၊ ထင်ရှား၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဝိဠနာဒိအာယူဟနာဒိဝသေန၊

ပိဋ္ဌန စသည် အာယူဟန စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ "ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဒုက္ခံ၊ တည်း။ ဣဒံ၊ ကား။ အသ၊ ထိုဒုက္ခ၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။" ဣတိ၊ သို့။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ သြဂါဟိတုံ၊ သက်ဝင်ခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျတ္တာ၊ မစွမ်းနိုင်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရာ၊ နက်နဲကုန်၏။ သဏှသုခုမမမ္မတ္တာ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သော တရားတို့၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိရောဓဝဂ္ဂါ၊ တို့သည်။ သဘာဝတော ဧဝ၊ သဘောရင်းအားဖြင့်ပင်လျှင်။ ဂမ္ဘီရဋ္ဌေန၊ နက်နဲသော သဘောကြောင့်။ ဒုရဝဂါဟာ၊ သက်ဝင်နိုင်ခဲကုန်၏။ တေနေဝ၊ ပင်လျှင်။ မဂ္ဂေ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ နိရောဓဝဂ္ဂါနံ၊ နိရောဓနှင့် မဂ္ဂတို့ကို။ အနဝဂါဟော၊ မသက်ဝင်နိုင်ခြင်း–မသိနိုင်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ နိဗ္ဗာနမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အဓိဂန္တွဗ္ဗတ္တာ၊ ရအပ် သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ "တဿ၊ ထိုမဂ်၏။ ဖလန္တိ၊ အကျိုးဟူ၍။" အပဒိသိယတိ၊ ညွှန်ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖလာပဒေသတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ "ဒုက္ခနိရောဓေ၊ ၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ၊ မည်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မဂ္ဂေါပိ၊ ကိုလည်း။ နိရောဓသ၊ သို့။ သမ္မာသဝ ဘာဝတော၊ ရောက်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ [၂၂၅] ဟေတုတိ၊ အကြောင်းဟူ၍။ အပဒိသိယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဟေတုအပဒေသတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ မှန်။ "ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ၊ ဒုက္ခနိရောဓ–သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ပဋိပဒါယ၊ အကျင့်၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ၊ မည်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဧတံပိ၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဣတိ ဧဝံပကာရေဟိတိ၊ ပါဠိ၌။ ဣတိ၊ ဤဆိုခဲ့သောအစဉ်ဖြင့်။ ဝိသေသ၊ သိရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဓေါ၊ စပ်အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဣတိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဝိဇာနနကိုယမံ၊ သိခြင်း၏အစဉ်ကို။ ဆဿတိ၊ ၏။ ဧဝံပကာရေဟိတိ (ဧတ္ထ)၊ ပါဠိ၌။ ဧဝံ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဝိဇာနနကာရဏဘူတော၊ သိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ နယေဝ၊ နည်းတို့ကို သာလျှင်။ (ဒဿေတိ၊ ၏။)

သဘာဝဝိသဘာဝတော၊ အားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။
ဣန္ဒြိယသစ္စနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။
ဣတိ၊ ကား။ သောဠသမပရိစ္ဆေဒဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၁၇–ပညာဘူမိနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ (၂၂၆–၁၅)

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာဝဏ္ဏနာ

[၂၂၆] ၅၇၀။ ဣမိဿာ ပညာယာတိ၊ ကား။ ယထာဓိကတာယ၊ အကြင်အကြင် စပ်ယှဉ်အပ်သော၊ ဝါ၊ စပ်ဆိုင်ရာ ဖြစ်သော။ (သီမုနှင့်အညီပင်) ဣမိဿာ ဝိပဿနာယ၊ ဤဝိပဿနာပညာ၏။ ဘူမိဘူတောသုတိ၊ ကား။ ပဝတ္တိဌာနဘူတောသု၊ ဖြစ်ရာဌာနဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ။ အယံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒပဋိစ္စသမုပ္ပန္နသမညာ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ–ဟူသောအမည် ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န–ဟူသောအမည်သည်။ ပိတာပုတ္တသမညာ ဝိယ၊ အဖနှင့် သားဟူသောအမည်ကဲ့သို့။ အပေက္ခာသိद္ဓါ၊ အချင်းချင်းငဲ့ခြင်းဖြင့် ပြီးသည်။ ကာမဠ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ကားဖြစ်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဟေတုဖလဓမ္မေသု၊ အကြောင်းနှင့်အကျိုးတရားတို့၌။ ယထာဂ္ဂမံ၊ တိုင်း။ ဝဝတ္ထိတာဝ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ စဝါတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိဘဇ္ဇ၊ ခွဲခြမ်း၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာဒိသဒ္ဒေနာတိ၊ ကား။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိဘေဒါတိ ဇေ့ဌ၊ ဤပါဠိ၌။ ဝုတ္တအာဒိသဒ္ဒေန၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော အာဒိ–သဒ္ဒါဖြင့်။ ။သံဝဏ္ဏနာဝသေန၊ ဖွင့်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အဝသေသာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ တေသံ ဝဏ္ဏနာဣဿမောအနုပ္ပတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အဝိဇ္ဇာဒယော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အကြောင်းတရားတို့သည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ သမုပ္ပတ္တိမတ္တံ၊ တကွဖြစ်ခြင်းမျှသည်။ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ မည်သည်။) နဲ၊ မဟုတ်။ သွာယမတ္ထော၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော အနက်ကို။ ဣမိနာသုတ္တပဒေန၊ ဤသုတ်ပုဒ်ဖြင့်။ ဝေဒိတမ္ဘော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဝုတ္တဥ္စေတန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝတ္တာ၊ ပြီး၍။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေ ပန၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတရားတို့ကိုကား။ ဒဿေတုံ၊ ဌ၊။ ဧရောမရဏာဒယော ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ ၏။ ပန၊ မေးခွန်းထုတ်၍ ရှင်းဦးအံ့။ ဇေ့ဌ၊ ဤနှစ်ပါးသော တရားတို့တွင်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဓမ္မာ၊ တို့ကို။ အနုလောမတော၊ အားဖြင့်။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်ကုန်သနည်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ပဋိလောမတော၊ အားဖြင့်။ (ဒဿိတာ၊ နည်း။) ဣတိ၊ အံ့။ တေ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတရားတို့သည်။ ယတောပစ္စယတော၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်၏။ တသ၊ ထိုအကြောင်းတရား၏။ သမနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ တံဒဿနတ္ထံ၊ ထိုအကျိုးတရားတို့ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (သီမုနှင့်အညီပင်) (တထာ၊ အားဖြင့်။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်ကုန်၏။)

နိစ္စံ၊ မြဲသည်။ နဲ၊ မဟုတ်။ သဿတံ၊ မြဲသည်။ နဲ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ မည်၏။ သမေစ္စ သမ္ဘျယ၊ တကွဖြစ်၍။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့သည်။ ကတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သခ်ံတံ၊ မည်၏။ ပစ္စယာရဟံ၊ အကြောင်းဖြစ်ထိုက်သော။ ပစ္စယံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ နိဿာယ၊ စွဲမှီ၍။ သဟိတမေဝ၊ တကွဖြစ်လျက်သာလျှင်၊ ဝါ၊ တပေါင်းတည်းသာလျှင်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ မည်၏။ ဃနသဘာဝံ၊ ကုန်ခြင်းသဘောရှိသော တရားသည်။ ခယဓမ္မံ၊ မည်၏။ ဝယနသဘာဝံ၊ ပျောက်ကွယ်ခြင်းသဘောရှိသောတရားသည်။ ဝယဓမ္မံ၊ မည်၏။ ဝိရဇ္ဇနသဘာဝံ ပလုဇ္ဇနသဘာဝံ၊ ပျက်ပြယ်ခြင်းသဘောရှိသော တရားသည်။ ဝိရာဂဓမ္မံ၊ မည်၏။ နိရုဇ္ဈနသဘာဝံ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိသောတရားသည်။ နိရောဓဓမ္မံ၊ မည်၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသော။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဇေ့ဌ၊ ဤအရာ၌။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ ပရတော၊ နောက်၌။ အာဝိ၊ စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ တံ့။

၅၇၁။ ဇေ့ဌာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေသု၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော။ ဇေတေသု သုတ္တပဒေသု၊ ဤသုတ်ပုဒ်တို့၌။ သခ်ေပေါတိ၊ ကား။ အတ္ထသခ်ေပေါ၊ အနက်အကျဉ်းတည်း။

ဇာတိပစ္စယာတိ၊ ကား။ ဇာတိသခ်ါတာ၊ ဇာတိဟုဆိုအပ်သော။ ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဟေတုမှိ၊ ဟိတ်အနက်၌။ နိဿက္ကဝစနံ၊ ပဉ္စမီဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဌိတာဝ သာ ဓာတူတိ၊ ကား။ ဧရောမရဏာသ၊ ၏။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဧရောမရဏံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။) ဣတိ၊ ဟူသော။ ယာယံဣဒပ္ပစ္စယတာ၊ ဤဧရောမရဏ၏ အကြင်အကြောင်းသဘောသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ဤအကြောင်းသဘောသည်။ ဓာတု၊ ဓာတ်တည်း။ ဇေ၊ ဤအကြောင်းသည်။ သဘာဝေါ၊ သဘောတည်း။ သာ(ဓာတု)၊ ထိုအကြောင်းသဘောသည်။ (ဌိတာ ဇေ–၌ စပ်) တထာဂတာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပါဒတော၊ ပွင့်တော်မူသည်မှ။ ပုဗ္ဗေ စ၊ ရှေး၌ဌင်း ဥဒ္ဒဠ၊ အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌ဌင်း။ အဝိညာယမာနော၊ မသိအပ်သော။ မဗ္ဗေ၊ အလယ်၌၊ ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ ပွင့်တော်မူရာကာလ၌။ ဝိညာယမာနော စ၊ သိအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ (သော၊ ထိုအကြောင်းသဘောကို၊ ဝါ၊ သည်။) တထာဂတေဟိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပါဒိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သည်။ နဲ၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ သမ္ဘဝန္တသ၊ ဖြစ်လတ်သော်၊ ဝါ၊ ဖြစ်သော။ ဧရောမရဏာသ၊ ၏။ သဗ္ဗကာလံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဇာတိပစ္စယတော၊ ကြောင့်။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌိတာ ဇေ၊ တည်ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ [၂၂၇] သယမ္ဘုဉာဏေန၊ ဖြင့်။ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈနတော စ၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်ဌင်း။ “အယံ ဓမ္မော၊ ကို။ တထာဂတေန၊ သည်။ အဓိဂတော၊ ရအပ်သိအပ် ၏။” ဣတိ၊ သို့။ ပဝေဒနတော စ၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်ဌင်း။ တထာဂတော၊ ကို။ ဓမ္မသာမိတိ၊ တရား၏အရှင်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အပုဗ္ဗသ၊ အသစ်ဖြစ်သောတရားကို။ ဥပ္ပါဒန

တော၊ ဖြစ်စေခြင်းကြောင့်။ နု ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ ဌိတာဝ သာ ဓာတူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သာ ဧဝ၊ ထိုသဘောသည်သာလျှင်။ (ဌိတတာ–ဌ စပ်) ဧတိပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဧရောမရဏံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) ဣတိ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဝိပလ္လာသာဘာဝတော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ အဝဗုဒ္ဓမာနသ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော။ ဧတသ သဘာဝသ၊ ဤသဘော၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတသ ဟေတုနော၊ ဤအကြောင်း၏။ (ဓမ္မ–ကို ပြသည်၊ ဌိတတာ–ဌ စပ်) တထေဝ၊ ထိုသိအပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်။ ဘာဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း–ရှိခြင်းကြောင့်။ ဌိတတာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မဌိတတာ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတိ၊ သည်။ ဧရောမရဏသ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒ ဌိတိ၊ ဖြစ်ကြောင်းဟူသော တည်ကြောင်းတည်း။ ပဝတ္တ(ဌိတိ)၊ မပြတ်ဖြစ်ကြောင်းဟူသော တည်ကြောင်းတည်း။ အာယူဟန (ဌိတိ)၊ အားထုတ်တတ်သော တည်ကြောင်းတည်း။ သံယောဂ(ဌိတိ)၊ ယှဉ်စေတတ်သော တည်ကြောင်းတည်း။ ပလိဗောဓ (ဌိတိ)၊ နှောက်ရှက်ပိတ်ပင်တတ်သော တည်ကြောင်းတည်း။ သမုဒယ (ဌိတိ)၊ ဖြစ်စေတတ်သော တည်ကြောင်းတည်း။ ဟေတု (ဌိတိ)၊ ဧနကအကြောင်းဖြစ်သော တည်ကြောင်းတည်း။ ပစ္စယဌိတိ၊ ဥပထမ္ဘကအကြောင်းဖြစ်သော တည်ကြောင်း တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒုပ္ပါဒါဒိဘာဝေန၊ ထိုဧရောမရဏာ၏ ဖြစ်ကြောင်းစသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အသာ၊ ထိုဧတိ၏။ ဌိတတာ၊ တည်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဓမ္မဌိတတာ၊ မည်၏။ ဣတိ။ သို့။ ဖလံ၊ အကျိုးကို။ ဟာ၊ စွဲ၍။ သာမတ္ထိယတော၊ ဟောနိုင်သော အစွမ်းသတ္တိအားဖြင့်။ ဟေတုမေဝ၊ အကြောင်းကိုသာလျှင်။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။

အထ ဝါ၊ ကား။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဓာရိယတိ၊ ဆောင်အပ် ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မော၊ မည်၏။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ တတ္ထ၊ ထိုအကြောင်း၌။ တဒါယတ္တဝုတ္တိတာယ၊ ထိုအကြောင်းနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဌိတိ၊ မည်၏။ ဓမ္မသ၊ အကျိုး၏။ ဌိတိ၊ တည်ရာအကြောင်းတည်း။ ဓမ္မဌိတိ၊ အကျိုး၏တည်ရာအကြောင်း။ ဝါ၊ ကား။ ဓမ္မောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဓမ္မသ၊ အကြောင်း၏။ ဌိတိ၊ တည်ခြင်းဟူသော။ သဘာဝေါ၊ သဘောတည်း။ ဓမ္မတော စ၊ အကြောင်းမှလည်း။ အညော၊ တပါးသော။ သဘာဝေါ၊ သဘောသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မဌိတိ၊ မည်၏။ ပစ္စယော၊ ကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဌိတိဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဓမ္မဌိတိ ဧဝ၊ အကြောင်း၏တည်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ ဓမ္မဌိတတာ၊ မည်၏။ (ဓမ္မဌိတိ–နှင့် ဓမ္မဌိတတာ–အနက်တူသည်ကို ပြ၏၊) သာ ဧဝ ဓာတု၊ ထိုသဘောသည်သာလျှင်။ ဧတိပစ္စယာ ဧရောမရဏာန္တိ၊ ဟူသော။ ဣမသ သဘာဝသ၊ ဤသဘော၏။ ဝါ၊ ကား။ ဣမသ ဟေတုနော၊ ဤအကြောင်း၏။ (ဓမ္မ–ကို ဖွင့်သည်၊ နိယာမတာ–ဌ စပ်) အညထတ္တာဘာဝတော၊ တပါးသော အပြားအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ တမျိုးတမည်ဖြစ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ "ဧတိပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဧရောမရဏံ၊ သည်။ န(သမ္ဘဝတိ)၊ မဖြစ်။" ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာဏမာနသ၊ သိအပ်သော သဘော၏။ တဗ္ဘာဝါဘာဝတော၊ ထိုသို့ သိအပ်သည်အဖြစ် ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ နိယာမတာ၊ ကိန်းသေသတ်မှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဝဝတ္ထိတဘာဝေါ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ် သည်၏အဖြစ်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မနိယာမတာ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဖလသ၊ အကျိုးဖြစ်သော။ ဧရောမရဏသ၊ ၏။ ဧတိယာ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိလတ်သော်။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဓမ္မေ ဟေတုမှိ၊ အကြောင်း၌။ ဌိတတာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မဌိတတာ၊ မည်၏။ (ဧတိယာ၊ သည်။) အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ အသမ္ဘဝေါ၊ သည်။ ဓမ္မေ၊ အကြောင်း၌။ နိယတတာ၊ မြဲသည်၏အဖြစ်မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မနိယာမတာ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဖလေန၊ အကျိုးဖြင့်။ ဟေတုံ၊ ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြ၏။ ဌိတာဝ သာ ဓာတူတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ တံ ဣဒပ္ပစ္စယတံ၊ ထို ဣဒပ္ပစ္စယတာမည်သော အကြောင်းကို။ အဘိသမ္ဘုဏေတိ၊ ရှေးရှုမျက်မှောက် သိတော်မူ၏။ ပစ္စက္ခကရဏေန၊ မျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့်။ အဘိမုခံ၊ ရှေးရှု။ ဗုဇ္ဈတိ၊ သိတော်မူ၏။ ယာထာဝတော၊ စွာ။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ ၏။ အဘိသမေတိတိ၊ ပုဒ်သည်။ တဿ၊ ထို အဘိသမ္ဘုဏေတိ–ဟူသောပုဒ်၏။ ဝေဝစနံ၊ တည်း။ (အဘိသမေတိတိ ဉာဏေန အဘိသမာဂစ္ဆတိ။ သံ ၄ ၂–၃၈။ ထိုအလို "ဉာဏ်ဖြင့် ရှေးရှုတွေ့တော်မူ၏"–ဟု သဒ္ဒါနက်ပေးရာ၏။) အာဒိတော၊ အစ၌၊ ဝါ၊ ရှေးဦးစွာ။ ကထေန္တော၊ ဟောတော်မူသည်ဖြစ်၍။ အာစိက္ခတိ၊ ပြောကြား၏။ ဥဒ္ဒိသတိ၊ အကျဉ်းပြဆိုတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တမေဝဥဒ္ဒေသံ၊ ထိုအကျဉ်းပြဆိုအပ်သောစကားကိုပင်လျှင်။ ပရိယောသာပေန္တော၊ ပြီးဆုံးစေသည် ဖြစ်၍။ ဒေသေတိ၊ ဟောကြားတော်မူ၏။ ယထာဥဒ္ဒိဋ္ဌမတ္ထံ၊ အကြင်အကြင် အကျဉ်းပြအပ်ပြီးသော အနက်ကို။ နိဒ္ဒိသနဝသေန၊ အကျယ်ပြသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဉာပေန္တော၊ သိစေသည်ဖြစ်၍။ ပညပေတိ၊ သိစေတော်မူ၏။ ပကာရေဟိယေဝ၊ တို့ဖြင့်ပင်လျှင်။ ပတိဋ္ဌပေန္တော၊ တည်စေသည်ဖြစ်၍။ ပဋ္ဌပေတိ၊ ဝေနေယျတို့၏ ဉာဏ်၌ တည်စေတော်မူ၏။ ယူထာနိဒ္ဒိဋ္ဌမတ္ထံ၊ အကြင်အကြင် အကျယ်ပြအပ်ပြီးသော အနက်ကို။ ပဋ္ဌနိဒ္ဒိသနဝသေန၊ တဖန်အကျယ်ပြသည်၏အစွမ်းအား ဖြင့်။ ဝိဝရတိ၊ ဖွင့်ပြတော်မူ၏။ ဝိဘဇေတိ၊ ဝေဘန်တော်မူ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဝိဝဋ်ံ စ၊ ဖွင့်အပ်ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝိဘတ္တဉ္စ၊ ဝေဘန်အပ်ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဟေတူဒါဟရဏာဒဿနေဟိ၊ ဟိတ် ဥဒါဟရဏ်ကို ပြခြင်းတို့ဖြင့်။ (သီမှနှင့် အညီပင်) ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ ဥတ္တာနီကရောတိ၊ ပေါ်လွင်သည်ကိုပြု၏။ ဥတ္တာနီကရောန္တော၊ ဖြစ်၍။ တထာပစ္စက္ခဘူတံ၊ ထိုသို့မျက်မှောက်ဖြစ်သည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ နိဂမနဝသေန၊ နိဂုံးအုပ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဿဒ္ဓာတိ စ၊ ရှုကြကုန်လေ့ဟူ၍လည်း။ အာဟ၊ ၏။

၅၇၂။ ပစ္စယလက္ခဏောတိ၊ ကား။ ပစ္စယဘာဝလက္ခဏော၊ အကြောင်း၏အဖြစ်လျှင် လက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပစ္စယောတိ၊ အကြောင်းဟူ၍။ လက္ခိတဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ပဝတ္တိဒုက္ခဿ၊ မပြတ်ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို။ အနုဗန္ဓသနကိစ္စတာယ၊ အစဉ်လိုက်စေခြင်း ကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခာနုဗန္ဓနရသော၊ သံသရာဆင်းရဲကို အစဉ်လိုက်စေခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ နိဗ္ဗာနဂါမိမဂ္ဂဿ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားသောလမ်း၏။ ဥပ္ပထဘာဝတော၊ ဆန့်ကျင်သော လမ်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကုမ္မဂ္ဂပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ လမ်းမှားဟု ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်၏။

[၂၂၈] သော ပနာယံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ (သောအယံ–၏အစွဲကို ပြသည်) ယာဝတ္တကေဟိ၊ အကြင်မျှလောက်ကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ယံ ဖလံ၊ အကြင်အကျိုးသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟံ၊ ဖြစ်ခြင်းငါ ထိုက်၏။ အဝိကလေဟေဝ၊ မချို့တဲ့သည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ တေဟိ၊ ထိုအကြောင်းတို့ဖြင့်။ တဿ၊ ထိုအကျိုး၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ အနုန–ကို ပြသည်) တဒညေန စ၊ ထိုမှတပါးသော အကြောင်းဖြင့်လည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း။ တဿ၊ ထိုအကျိုးကို၊ ဝါ၊ အား။ ပယောဇနံ၊ ယှဉ်စေခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (အနဓိက–ကို ပြသည်) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုနာဓိကေဟေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ (ကိံ ယထာ၊ မူကား။ တံ–ကား အနက်မရှိ) စက္ခုရူပါလောကမနသိကာရေဟိ၊ စက္ခု ရူပါရုံအာလောက မနသိကာရ ဟူသောအကြောင်းတို့ကြောင့်။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ၏။ (ဥပ္ပတ္တိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ဧတေန၊ ဤစကားရပ်ဖြင့်။ (ဒဿေတိ–ဌ် စပ်) တံတံဖလနိပ္ပါဒနေန၊ ထိုထိုအကျိုးကိုပြီးစေခြင်းဖြင့်။ (သိမူဌ် နိပ္ပါဒနေ–ဟု ရှိ၏။ ပြီးစေခြင်းဌ်–ဟု ပေး) တဿာ ပစ္စယသာမဂ္ဂိယာ၊ ထိုအကြောင်းညီညွတ်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ ထိုညီညွတ်သော အကြောင်းအပေါင်း၏။ တပ္ပရတာ၊ ထိုအကျိုးကိုပြီးစေခြင်းလျှင် ပြဓာန်းခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ တထတာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သာမဂ္ဂိန္တိ၊ ကား။ သမောဓာနံ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသို့။ သမဝါယံ၊ ညီညွတ်ခြင်းသို့။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အသမ္ဘဝါဘာဝတောတိ၊ ကား။ အနုပ္ပဇ္ဇနဿ၊ မဖြစ်ခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဟိ၊ မှန်။ ပစ္စယသာမဂ္ဂိယံ၊ အကြောင်းတို့၏ညီညွတ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိလျက်။ အနုပ္ပဇ္ဇနေ၊ မဖြစ်လတ်သော်။ တဿာ၊ ထိုအကြောင်းညီညွတ်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ အကြောင်းအပေါင်း၏။ ဝိတထတာ၊ ချွတ်ယွင်းသည်၏အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ အညမ္မပစ္စယေဟိတိ၊ ကား။ အညဿ၊ တပါးသော။ ဖလမ္မဿ၊ အကျိုးတရား၏။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်။ အညမ္မာနုပ္ပတ္တိတောတိ၊ ကား။ တတော၊ ထိုအကျိုးတရားမှ။ အညဿ၊ တပါးသော။ ဖလမ္မဿ၊ အကျိုးတရား၏။ အနုပ္ပဇ္ဇနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ စက္ခုရူပါလောကမနသိကာရေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ သောတဝိညာဏဿ၊ ၏။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ ကဒါစိ၊ မျှ။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယဒိ သိယာ။ အံ့။ တဿာ သာမဂ္ဂိယာ၊ ထိုအကြောင်းညီညွတ်ခြင်း၏။ အညထတာ နာမ၊ တပါးသော အပြားရှိသည်၏အဖြစ်မည်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဧတံ စ၊ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနညထတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပစ္စယတောတိ၊ ကား။ ပစ္စယဘာဝတော၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယသမူဟတောတိ ဇ္ဇောပိ၊ ဌ်လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။

၅၇၃။ ဣဒပ္ပစ္စယတာတိ၊ တာ–ဟူသော ဝစနတ္ထဌ်။ တာသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပဒံ၊ ကို။ ဝမိုတံ၊ ပွါးစေအပ်၏။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ အတ္ထန္တရံ၊ အနက်ထူးသည်။ နဿ၊ မရှိ။ (ကိံ ယထာ၊ မူကား။) ဒေဝေါ ဧဝ ဒေဝတာတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ဣဒပ္ပစ္စယာနံ ဝါ သမူဟော ဣဒပ္ပစ္စယတာတိ၊ ဟူသော ဝစနတ္ထဖြင့်။ သမူဟတ္ထော်၊ ရှိသော။ တာ–သဒ္ဒံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ (ကိံ ယထာ၊ မူကား။) ဧနာနံ သမူဟော ဧနတာတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ စ၊ စောဒနာဦးအံ့။ “အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဣဒပ္ပစ္စယာ၊ ဤဧတတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်သော။) ဧရောမရဏံ၊ သည်။ အတ္ထိတိ၊ ရှိသလောဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗေန သတာ၊ မေးအပ်သည်ဖြစ်သောသူသည်၊ ဝါ၊ အမေးခံရသောသူသည်။ အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏ဟူ၍။ ဝစနီယံ၊ ဖြေဆိုအပ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကိံ ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဧရောမရဏံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိတိ၊ နည်းဟူ၍။) ဣတိ၊ ဤသို့။ စေ ဝဒေယျ၊ အံ့။ ဧတိပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဧရောမရဏံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိတိ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍။) ဣတိ၊ သို့။ ဝစနီယံ၊ သည်။ အဿ၊ ရာ၏။” ဣတိ၊ ဤမဟာနိဒါနသုတ်ဌ်။ ဧတိသဒ္ဒပစ္စယသဒ္ဒသမာနာဓိကရဏေန၊ ဧတိ–သဒ္ဒါ ပစ္စယ–သဒ္ဒါတို့နှင့်တူသော တည်ရာရှိသော။ ကိံသဒ္ဒေန၊ နှင့်။ ဣဒံ–သဒ္ဒဿ၊ ၏။ သမာနာဓိကရဏတာဒဿနတော၊ တူသောတည်ရာရှိသည်၏အဖြစ်ကို တွေ့မြင်ရခြင်းကြောင့်။ ဣဒပ္ပစ္စယ–သဒ္ဒဿ၊ ၏။ ကမ္မဓာရယသမာသော၊ သည်။ ဒိဿတိ နနု၊ ထင်သည်မဟုတ်လော။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤမဟာနိဒါနသုတ်ဌ်။ ဣမဿ၊ ဤအကျိုးတရား၏။ ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဣဒပ္ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဝစနတ္ထပြု၍။ ဧရောမရဏဿ ဝါ၊ ၏သော်ငင်း။ အညဿ ဝါ၊ တပါးသောတရား၏သော်ငင်း။ ပစ္စယတော၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဧရောမရဏ သမ္ဘဝပုစ္ဆာ၊ ဧရောမရဏ၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို မေးသော ပုစ္ဆာသည်။ နဿ သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝိဒိတဘာဝတော စ၊ သိအပ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ အသမ္ဘဝတော စ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်ငင်းတည်း။ ပန၊ စင်စစ်။ ဧရောမရဏဿ၊ ၏။ ပစ္စယပုစ္ဆာ၊ အကြောင်းကိုမေးသော ပုစ္ဆာသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဣဒံသဒ္ဒဿ၊ ၏။ ပစ္စယ–သဒ္ဒေန၊ နှင့်။ သမာနာဓိကရဏတာယ၊ တူသောတည်ရာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣမဿ ပစ္စယာ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဝစနတ္ထပြု၍။ ပစ္စယပုစ္ဆာ၊ အကြောင်းကိုမေးသောပုစ္ဆာသည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ သာ စ သမာနာဓိကရဏတာ၊ ကိုလည်း။ ဗဟိရတ္ထ သမာသေပိ၊ ဗဟိရတ္ထသမာသ်ဌ်လည်း၊ ဝါ၊ ဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ်ဌ်လည်း။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တတော၊ ထိုဗဟုဗ္ဗီဟိ သမာသ်မှ။ အညပဒတ္ထဝစနိစ္ဆာဘာဝေ၊ အညပုဒ်၏အနက်ကို ဆိုလိုခြင်းမရှိလတ်သော်။ ကမ္မဓာရယသမာသော၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ (စောဒနာဝါကျ မဆုံးသေး) ပန၊ ဆက်။ သာမိဝစနသမာသေ၊ သာမိဝိဘတ်ဖြင့်ပြီးသော ဆဋ္ဌီတပ္ပုရိသ်သမာသ်ဌ်။

သမာနာဓိကရဏတာ၊ တူသော တည်ရာရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကထဉ္စိ၊ တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့်မျှ။ ကမ္မဓာရယသမာသာသမ္ဘဝေါ၊ ကမ္မဓာရည်းသမာသ်၏ မဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ နု (အတ္ထိ)၊ မရှိသည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒနာငြားအံ့။ ဣဒံ၊ ဤစောဒကဆရာဆိုအပ်သောအနက်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့ စောဒကဆရာ ဆိုသည့်အတိုင်း။ နု ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မမှတ်အပ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝစနိစ္ဆာရဘာဝတော၊ ဆိုလိုခြင်းအထူးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း။ ဟိ–ချဲ့။ ဣဒပ္ပစ္စယတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ ဇ္ဈာ၊ ဤပါဠိ၌။ ဣတိ၊ ဤအလိုသည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝစနိစ္ဆာ၊ ပွါဒ်ကို ဆိုလိုခြင်းပေတည်း။ အတ္ထိ [၂၂၉] ဣဒပ္ပစ္စယာရောမရဏာန္တိ ဇ္ဈာ ပန၊ ဤမဟာနိဒါနသုတ်၌ကား။ ရောမရဏာသ၊ ၏။ ပစ္စယ မတ္တာပရိပုစ္ဆာ၊ အကြောင်းမျှကို မေးသောပုစ္ဆာတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဣဒံ–သဒ္ဒသ၊ ၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိသေသနတာ စ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏ ဝိသေသနအဖြစ်သည်ရင်း။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗပစ္စယဝိသေသနတာ စ၊ မေးအပ်သော အကြောင်း၏ ဝိသေသနအဖြစ်သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ အားဖြင့်။ သမာသဝိကပ္ပေါ၊ သမာသ်ဝိဂြိဟ်ကြံခြင်းကို။ ဇ္ဈာ စ၊ ဤပစ္စယသုတ်၌ရင်း။ တတ္ထ စ၊ ထိုမဟာနိဒါနသုတ်၌ရင်း။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာသန္တရဒဿနံ၊ ကမ္မဓာရည်းသမာသ်တပါးကို ပြခြင်းသည်။ သာမိဝစနသမာသဗာဓကံ ဆဋ္ဌီတပ္ပုရိသ်သမာသ်ကို တားမြစ်တတ်သည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်ပေ။

ပန၊ ဆက်၍ရှင်းဦးအံ့။ ဇ္ဈာပိ၊ ဤပစ္စယသုတ်၌လည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဓာရယသမာသော၊ ကို။ နု ဣဒ္ဓိ တော၊ အလိုမရှိအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ ဟေတုပ္ပဘဝါနံ၊ အကြောင်းလျှင် အမွန်အစရှိသော အကျိုးတရားတို့၏။ ဟေတု၊ သည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမသ္မ အတ္ထသ၊ ၏။ ကမ္မဓာရယသမာသေ၊ ၌။ အသမ္ဘဝတော စ၊ မဖြစ် သင့်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ အတ္ထာနော၊ မိမိ၏။ ပစ္စယာနုရူပသ၊ အကြောင်းအားလျော်သော။ ဣမသ၊ ဤအကျိုးအား။ အနုရူပေါ၊ လျော်သော။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဣဒပ္ပစ္စယော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမသ အတ္ထသ၊ ၏။ ဣဒ္ဓိတတ္တာ စ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (နု ဣဒ္ဓိတော၊ အပ်။) ပန၊ ဆက်။ ဇ္ဈာ၊ ဤဣဒပ္ပစ္စယတာ–ပုဒ်၌။ ဣဒံ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်သော။ ယော အတ္ထော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုအနက်ကို။ အတ္ထိ ဣဒပ္ပစ္စယာ ရောမရဏာန္တိ ဇ္ဈာ၊ ဤပါဠိ၌။ ရောမရဏာဂုဟဏေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတော၊ ပွန္နတရားမှ။ ဘသိတတ္တာ၊ ရွှေ့လျောချ၍၊ ဝါ၊ ရွှေ့လျောခြင်းကြောင့်။ အညာသမ္ဘဝတော၊ တပါးသောအနက်၏ မဖြစ်သင့် ခြင်းကြောင့်။ ပစ္စယေ၊ အကြောင်း၌။ အဝတိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုမဟာနိဒါနသုတ်၌။ ကမ္မဓာရယ သမာသော၊ ကို။ (ဣဒ္ဓိတော၊ ၏။) ဇ္ဈာ ပန၊ ဤပစ္စယသုတ်၌ကား။ ဣဒံ–သဒ္ဒသ၊ ၏။ တတော၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတရားမှ။ ပရိစ္ဆေနကာရဏံ၊ စွန်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သာမိဝစနသမာသော ဧဝ၊ ကိုသာလျှင်။ (ဣဒ္ဓိ တော၊ ၏။) ဧဝမ္မိ၊ ဤသို့ပင် ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ဣဒပ္ပစ္စယော ဧဝ၊ ဣဒပ္ပစ္စယသည်သာလျှင်။ ဣဒပ္ပစ္စယဘာဝေါ၊ ဣဒပ္ပစ္စ ယ၏ အဖြစ်သည်။ ဘဝိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ နု ယုတ္တော၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒပ္ပစ္စယတာယ၊ တာ၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒတာ နုပပတ္တိ၊ ပွါဒ်အဖြစ်သို့မရောက်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။) ဣတိ၊ အံ့။ အယံဒေါသော၊ ဤအပြစ်သည်။ နု၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အတ္ထဿ္ဓာရာဘာဝတော၊ (တာပစ္စည်း၏) အနက်အထူးမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တောဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။

အထ ဝါ ပန၊ တနည်းအားဖြင့်သော်ကား။ ဣဒပ္ပစ္စယဘာဝေါ၊ ဣဒပ္ပစ္စယ၏ အဖြစ်သည်။ ဣဒပ္ပစ္စယတာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤအနက်သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ၊ စ၊ ဆက်။ ဇ္ဈာ၊ ဤ ဣဒပ္ပစ္စယဘာဝေါ–ဟူသော ပုဒ်၌။ ဘာဝေါတိ၊ ဘာဝ–ဟူသည်။ အဝိနာဘာဝိဖလံ၊ အကြောင်းနှင့်မကင်းမူ၍ ဖြစ်လေ့ရှိသော အကျိုးကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ ဟေတုနော၊ အကြောင်း၏။ သတ္တိ၊ သတ္တတည်း၊ ဝါ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ (သတော ဘာဝေါ သတ္တိ–ဟု ဝစနတ္ထပြု၊ သက္ကတ၌ တ–ပစ္စည်း သည် ပါဠိ၌ တ–ပစ္စည်းနှင့်တူ၏) တထာ–တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဣဒပ္ပစ္စယ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဧကတိအာဒီသု၊ ဧကတိ အစရှိ သော အကြောင်းတရားတို့၌။ နိရုဠ္ဍော၊ ထင်၏။ တဿ ဣဒပ္ပစ္စယသတ္တိ၊ ထိုဣဒပ္ပစ္စယ၏ သတ္တသည်လည်း၊ ဝါ၊ ၏ ထင်ရှား ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ ဣဒပ္ပစ္စယတော၊ မှ။ အည်၊ အခြားတပါးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဝါ၊ မဟုတ်။ အည်၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) တံ၊ ထိုသတ္တသည်။ အဝိဇ္ဇမာနံ၊ ထင်ရှားမရှိသည်။ သိယာ၊ ၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ သတာ၊ ထင်ရှားရှိသော တရားမှ။ အည်၊ တပါးသော အရာသည်။ ဝိဇ္ဇမာနံ၊ ထင်ရှားရှိသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ သတ္တိ၊ သည်။ သံ–သဒ္ဒံ နာမ၊ ထင်ရှားရှိသည်မည်သည်။ (ယဒိသိယာ၊ အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။) ယဿ သတော၊ အကြင်ထင်ရှားရှိသော တရား၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ (သတ္တိ၊ သတ္တမည်၏။) တံ၊ ထိုထင်ရှားရှိသော သဒ္ဒ တရားသည်။ အသံ နာမ၊ ထင်ရှားမရှိသည်မည်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဟိ–သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုထင်ရှားရှိသော သဒ္ဒတရားသည်။ သဘာဝံ၊ သဒ္ဒ၏ အဖြစ်ဟူသော။ သတ္တိ၊ သည်။ နု၊ မဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သတ္တတော၊ မှ။ အညတ္တာ၊ တခြားတပါး၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတောဘာဝေါ သတ္တဒ္ဓိ၊ ဟူ၍။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြသော ဝစနတ္ထသည်။ နု ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ စ၊ ဆက်။ သံ–သမ္ဘဒ္ဓေန၊ ထင်ရှားရှိသော သတ္တနှင့်စပ်သဖြင့်။ အသံ၊ ထင်ရှားမရှိသော၊ ဝါ၊ ထင်ရှားမရှိဟု ဆိုအပ် သောသဒ္ဒသည်။ သံ နာမ၊ ထင်ရှားရှိသည်မည်သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အသံ–သမ္ဘဒ္ဓေန၊ ထင်ရှားမရှိသည်နှင့်စပ်သဖြင့်။ ပဂေဝ၊ အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရှိအံ့နည်း။ စ၊ ဆက်။ အသတိ၊ ထင်ရှားမရှိခဲ့သော်။ သဒိတိဂ္ဂဟဏံ၊ ထင်ရှားရှိ၏ဟု ယူခြင်း သည်။ ဝိပရီတဂ္ဂါဟော၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်းသော ယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂဟဏတော၊

ထင်ရှားရှိ၏ဟု ယူခြင်းအားဖြင့်။ သံသိဒ္ဓိ၊ သန္တာ၏ပြီးခြင်းသည်။ နာ၊ မဖြစ်။ စ၊ ဆက်။ မာဏဝကဿ၊ ရဲရင့်သော လုလင်၏။ သီဟဘာဝေါ ဝိယ၊ သီဟမည်သည်၏ အဖြစ်ကဲ့သို့။ သဒိသကပ္ပနာယံ၊ အတူကိုကြံခြင်း၌၊ ဝါ၊ သဒိသူပစာကို ကြံလတ်သော်။ အသတော၊ ထင်ရှားမရှိသော အရာ၏။ သံ–သဘာဝတာ၊ သန္တာ၏ သဘောရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ နာ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (သဒိသူပစာဟူ၍လည်း မယူသင့်ဟု ဆိုလို၏) ပန၊ စင်စစ်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒပ္ပစ္စယဘာဝေါ၊ သည်။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ သတ္တံ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ အသတ္တံ၊ ထင်ရှားမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ နာ၊ မဟုတ်။ ယသ၊ အကြင် ဣဒပ္ပစ္စယ၏။ တံ သတ္တံ၊ ထိုသတ္တသည်၊ ဝါ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံ အပိ၊ ထိုဣဒပ္ပစ္စယသည်လည်း။ အသံအသန္တံ၊ ထင်ရှားမရှိသည်။ နာ၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒပ္ပစ္စယဘာဝေါ၊ ဘာဝဟုဆိုအပ်သော။ ဣဒပ္ပစ္စယသရူပံ၊ ဣဒပ္ပစ္စယ၏ အရုပ်အထည်ကိုယ်သဘောကို။ (ဝုတ္တံ–၌ စပ်) သဘာဝန္တရေဟိ၊ သဘောတပါးတို့မှ။ (ဘာဝန္တရေဟိ၊ ဘာဝတပါးတို့မှ။ ဟူ၍လည်းသင့်၏) ဝိနိဝတ္တဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ ဆုတ်နစ်ကင်းလွတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဣမဿ–ဣဒပ္ပစ္စယဿ၊ ၏။ အယံ–ဘာဝေါ၊ ဤအဖြစ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိသေသေတွာ၊ အထူးပြု၍။ ဣဒပ္ပစ္စယတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒပ္ပစ္စယတာယ၊ တာ၏။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒဘာဝါသမ္ဘဝေါ၊ ပွါဒ်အဖြစ်၏ မဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ နာ (အတ္ထိ၊) မရှိ။

ပဋ္ဌိစ္စ၊ အကြောင်းကိုစွဲမှီ၍။ ဧတသ္မာ၊ ဤအကြောင်းမှ။ သမုပ္ပဒ္ဒေတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တဿပိ၊ ထိုပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏လည်း။ (ဝိ–ဖြင့် ဣဒပ္ပစ္စယတာ–ကို ဆည်းသည်) ဟေတုအတ္ထဘာဝတော၊ အကြောင်းဟူသော အနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဓာတုအာဒိ တထတာဒိပဒါနမ္မိ၊ ဓာတု–အစရှိသောပုဒ်, တထတာ–အစရှိသော ပုဒ်တို့၏လည်း။ ဧဝမေဝ၊ ဤပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ–ပုဒ်နှင့် အတူသာလျှင်။ ဟေတုဘာဝဝါစကတာယ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကို ဟောသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဟေတုပဓာနတာ၊ ဟိတ်အနက်ပြဓာန်းသည်၏အဖြစ်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဟေတုပ္ပဘဝါနံ၊ အကြောင်းလျှင် အမွန်အစရှိသော အကျိုး တရားတို့၏။ ဟေတု၊ သည်။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ နလုံးသွင်း၍ ဆိုခြင်းကြောင့်တည်း။ [၂၃၀] တထာ ဟိ၊ ထိုစကားမှန်၏။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာဂတော၊ သည်။ ဒသဗလသမန္နာဂတော၊ ဆယ်ပါးသော အားတော်တို့နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသည်ဖြစ်၍။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ဝေသာရဇ္ဇေဟိ စ၊ ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တို့နှင့်လည်း။ သမန္နာဂတော၊ ဖြစ်၍။ အာသဘံ၊ မြတ်သော။ ဌာနံ၊ သဗ္ဗညုဘုရားအရာကို။ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံတော်မူ၏။ ပရိသာသု၊ တို့၌။ သီဟနာဒံ၊ ရဲရင့်သော မြွက်ဆိုခြင်းကို၊ ဝါ၊ မိန့်ခွန်းတော်ကို။ နဒတိ၊ မြွက်ဆိုတော်မူ၏။ ဗြဟ္မစက္ကံ၊ မြတ်သောတရားစက်ကို။ ပဝတ္တေတိ၊ လည်စေ၏။ (ဤအရာ၌ ပေယျာလသင်္ကေတ ရှိသင့်၏) ဣမသ္မိံ၊ ဤအဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဣဒံ၊ ဤသင်္ခါရအစရှိသောအကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယာဝ ဧဝမေတသ။ပ။ နိရောဓော ဟောတိ၊ ဟောတိ–တိုင်အောင် ချဲ့၍ သိအပ်၏။ (ဤယာဝ–ပုဒ်ဖြင့်လည်း ပေယျာလကို ပြသည်)" ဣတိ၊ သို့။ အနေန သီဟနာဒသုတ္တေန၊ ဖြင့်။ ပကာသိတော ဧဝ၊ ပြအပ်ပြီးသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ (သ ကိံ ဝါဒီ ပန၊ အဘယ်သို့ ဆိုလေ့ရှိသနည်း။ ကိံ အဂ္ဂဃီ၊ အဘယ်သို့ဟောကြားလေ့ရှိသနည်း။" ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗေန၊ မေးအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မေးအပ်သော။ အာယသ္မတာ အသဒ္ဓိတ္ထေရေန၊ သည်။ (ဝုတ္တော–၌ စပ်)

"ဟေတုပ္ပဘဝါ၊ အကြောင်းလျှင်အမွန်အစရှိကုန်သော။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်အကျိုးတရားတို့သည်။ (သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) တေသံ၊ တို့၏။ ဟေတုံ၊ အကြောင်းကို။ တထာဂတော၊ သည်။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ တေသံ၊ ထိုအကြောင်း အကျိုးတရားတို့၏။ ယော နိရောဓော၊ အကြင် ချုပ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ချုပ်ရာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တဉ္စ၊ ထိုနိရောဓကိုလည်း။ အာဟ၊ ၏။ မဟာသမဏော၊ ငါတို့၏ဆရာရဟန်းမြတ်သည်။ ဧဝံဝါဒီ၊ ဤသို့ ဟောလေ့ရှိတော်မူ၏။" ဣတိ၊ သို့။––ဝုတ္တော၊ ဖြေကြားအပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဟေတုပ္ပဘဝါနံ၊ တို့၏။ ဟေတု၊ သည်။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သေသံ၊ သော။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။ ပရတော၊ ၌။ အာဝိ၊ စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ တံ့။

၅၇၄။ ပဋ္ဌိစ္စာတိ၊ ကား။ တံ တံ ကာရဏံ၊ ထိုထိုအကြောင်းကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ သမ္ဘာတိ၊ ကား။ အဝိပရီတံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်စွာ။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသောတရားမှ။ အနိစ္စဿ၊ တရား၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ နလုံးသွင်းခြင်းကိုပြု၍။ (ဝုတ္တံ၊ သည်။) ဟိ၊ မှန်။ နိစ္စတော၊ မြဲသော။ ဣရဏတော၊ အကြောင်းမှ။ ဖလဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ဝိပရီတော၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ တိတ္ထိယ။ပ။ နိရပေက္ခောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ (တနည်း) ဥပ္ပါဒေါ၊ ကို။ ပညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တ သခ်ံတလက္ခဏတော၊ ဟောအပ်သော သခ်ံတလက္ခဏာမှ။ အညော၊ သော။ (ဧကော အာကာရော–၌ စပ်) ပစ္စယတော ခဏတောတိ ဧတ္ထ၊ တော–ဟူသော အဋ္ဌကထာစကားရပ်၌။ ဝုတ္တပစ္စယလက္ခဏော၊ ဆိုအပ်သော အကြောင်းလက္ခဏာရှိသော။ ဧကော၊ သော။ အာကာရော၊ သည်။ ဥပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့၏။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ယံ၊ ယင်းဥပ္ပါဒကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တေ၊ ထိုကေစိဆရာတို့သည်။ ဇာတိအာဒီနံ၊ တို့၏။ ဟေတဝေါ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဇာတိအာဒယော၊ အစရှိသည်တို့ပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ တေသံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့၏။ မတိမတ္တံ၊ အလိုမျှသာတည်း။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏဝိနိမုတ္တသ၊ ဥပါဒ်ဟူသော နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာမှလွတ်သော။ တာဒိသဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသော ဥပ္ပါဒ၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ နယုဇ္ဇတိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဂမ္ဘီရနယာသမ္ဘဝတောတိ၊ ကား။ ဂမ္ဘီရာနံ စ၊ နက်နဲခြင်းလေးပါးတို့၏ ၎င်း။ နယာနဉ္စ၊

နည်းလေးပါးတို့၏ ၎င်း။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ သဒ္ဒဘေဒတောတိ၊ ကား။ သဒ္ဒဝိနာသတော၊ သဒ္ဒါ၏ ပျက်ခြင်းကြောင့်။ သဒ္ဒါယောဂတော၊ သဒ္ဒါလက္ခဏာနှင့် မယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ။ သုတ္တံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိတိအာဒိသုတ္တပဒေဟိ၊ သုတ်ပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဥပ္ပါဒမတ္တသ၊ ဖြစ်ခြင်းမျှ၏၊ ဝါ၊ ကို။ အပ္ပကာသိတတ္တာ၊ မပြအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အယမေဝ အတ္ထော၊ ကိုသာလျှင်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်ခဲ့ပြီ။ ဣဒါနိပိ၊ ယခုအခါ၌လည်း။ ဒဿိယတိ၊ ပြအပ်ဆဲတည်း။ တံ ဥပ္ပါဒမတ္တံ၊ ထိုဖြစ်ခြင်းမျှကို။ (တံ–အစွဲကို ပြသည်) တသ္မိံ ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓကာလေ၊ ထိုရှေးဦးစွာ ဘုရားဖြစ်တော်မူစ ကာလ၌။ ဝိဟာရာမိ၊ ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော တည်း။ (ထိုနေဆဲကာလကိုင့်၍ ဝတ္တမာန်ဖြင့် ဟောသည်ဟု ဆိုလို၏) ဝါ၊ တနည်း။ ဝိဟရာမိတိ၊ မိ–ဟူသောပုဒ်ကို၊ ဝါ၊ မိ–ဟူ၍။ ကာလဝိပလ္လာသေန၊ ကာလ၏ ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိဟာသိ၊ နေခဲ့ပြီ။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ တတြာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ပဒေသဝိဟာရေ၊ ၌။ ပစ္စယာကာရဒဿနေနာတိ၊ ကား။ ယေနာကာရေန၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ ပစ္စယဓမ္မော၊ အကြောင်းတရားသည်။ ပစ္စယုပ္ပန္နဿ၊ အကျိုးတရားအား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော ပစ္စယဘာဝေါ၊ ထိုကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ပစ္စယာကာရော၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုပစ္စယာကာရကို။ ဒဿနေန၊ ပြသဖြင့်။ ဣဓ ပန၊ ဤအရာ၌ကား။ ဝေဒနာနံ၊ တို့အား။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ အဓိပ္ပေတော၊ အပ်၏။ [၂၃] တေန၊ ကြောင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပစ္စယာပိ ဝေဒယိတန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဝေဒနာနံယေဝ၊ နာတို့၏သာလျှင်။ ပစ္စယံ၊ ကို။ ပဿန္တေန၊ ရှုတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ဝုတ္ထဝိဟာရော၊ နေရာဖြစ်သော ဝိဟာရသည်။ (သီမှုနှင့်အညီပင်) ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒဿ၊ ၏။ ဧကဒေသမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဿတော၊ ရှုတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝိဟာရော၊ ရ–တည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ဝစနတ္ထပြု၍။ ပဒေသဝိဟာရော၊ ရ–မည်သည်။ ဧတော၊ ဖြစ်၏။ (ဤ၌ ပုဒ်မကြီး ရှိစေရမည်) အနန္တနယသမန္တပဋ္ဌာနမနသိကာရော၊ အနန္တနယသမန္တပဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓဝိဟာရော၊ ရမည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုနှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ နိပ္ပဒေသတော၊ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ပစ္စယာကာရဒဿနံ၊ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ရှုခြင်းပေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကေ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ပဒေသဝိဟာရသုတ္တဝိရောဓော၊ သုတ်နှင့်ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ရောက်၏။ (ကသ္မာ၊ မူကား။) တဿ၊ ထိုပဒေသဝိဟာရသုတ်၏။ ဝေဒနာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယဓမ္မမနသိကာရဝိဘာဝနတော၊ အကြောင်းတရားတို့ကို နှလုံးသွင်းခြင်းကို ထင်ရှားပြခြင်းကြောင့်တည်း။

ဧတသ္မာ၊ ဤအကြောင်းပေါင်းမှ။ လောကော၊ သည်။ သမုဒေတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောကသမုဒယော၊ မည်၏။ အဝိဇ္ဇာဒိကော၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော။ ပစ္စယဂဏော၊ အကြောင်းအပေါင်းကို။ (လဗ္ဘတိ၊ ၏။) လောကသမုဒယမတ္တံ၊ လောက၏ဖြစ်ခြင်းမျှသည်။ နာ၊ မဟုတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ အနုလောမပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ နတ္ထိတာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်း–မဖြစ်ခြင်းတည်း။ နိရန္တရယဝိနာသော၊ အစဉ်လိုက်သောဘဝသစ် ရုပ်နာမ် ခန္ဓာ၏ မရှိခြင်းဟူသော ပျက်ခြင်းတည်း။ (သီမှုနှင့်အညီပင်၊ မြန်မာမှု အရအားဖြင့် နရန္တယဝိနာသော၊ လူ့အနွယ်၏ ပျက်ခြင်းတည်း–ဟု အနက်ပေး။ သင့်အံ့မထင်) ဥစ္ဆေဒေါ၊ အကြွင်းမဲ့ပြတ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပန၊ ဆက်။ နတ္ထိတာ သဟစရဏတော၊ နတ္ထိတာနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ နတ္ထိတာတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ အပ်၏။ ပစ္စယာနံ၊ အကြောင်းတရားတို့၏။ အဝိစ္ဆေဒေါ၊ မပြတ်စဲခြင်းသည်။ ပစ္စယာနုပရမော၊ နုပရမ–မည်၏။ ဟိ၊ ထင်။ အတီတဟေတုပဋ္ဌကသန္ဓိသယေန၊ အတိတ်အကြောင်း ငါးပါးအပေါင်းဟူသော မှီရာကြောင့်။ ဧတရဟိ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်၌။ ဖလပဋ္ဌကံ ဝိယ၊ အကျိုးငါးပါးအပေါင်းကဲ့သို့။ ဟေတုပဋ္ဌကမ္ပိ၊ အကြောင်းငါးပါး အပေါင်းသည်လည်း။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဧတရဟိ ဟေတုပဋ္ဌကသန္ဓိသယေန၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်၌ အကြောင်းငါးပါးအပေါင်းဟူသော မှီရာကြောင့်။ အာယတိံ ဖလပဋ္ဌကမ္ပိ၊ နောက်ကာလ၌ အကျိုးငါးပါးအပေါင်းသည်လည်း။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ တေန၊ ကြောင့်။ ပစ္စယာနုပရမေ ဖလာနုပရမတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

တံ ဂဿိရတ္တံ၊ ထိုနက်နဲသည်၏အဖြစ်သည်။ အသဘာဝမ္မတ္တာ၊ သဘာဝတရားမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပ္ပါဒမတ္တော၊ ဖြစ်ခြင်းမျှ၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဖြစ်ရန်မလွယ်သည်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင် ဤအချက် စဉ်းစားစရာပင်) ဧကတ္တနယာဒယော၊ ဧကတ္တနည်းအစရှိကုန်သော။ နယာ၊ နည်းတို့ကို။ သဘာဝမ္မေသု၊ တို့၌။ လဗ္ဘမာနတော၊ ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပ္ပါဒမတ္တော၊ ဖြစ်ခြင်းမျှ၌။ ကထဉ္စိပိ၊ တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ နာ လဗ္ဘေယျုံ၊ မရအပ်ကုန်ရာ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နယစတုက္ကံ ဥပ္ပါဒမတ္တော နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၅၇၅။ သမာနေ ကတ္တာရိတိ၊ ကား။ ဧကသ္မိံ ယေဝ၊ တခုတည်းသာလျှင် ဖြစ်သော။ ကတ္တာရိ၊ ကတ္တားသည်။ (သတိ၊ သော်။ ဤ၌ တကြောင်းပိုဒ်ရှိစေ) ဥပ္ပဇ္ဇနကိရိယာယ၊ ဖြစ်ခြင်းကိရိယာ၏။ ယော ကတ္တာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တသ္မိံ ယေဝ၊ ထိုကတ္တားသည်ပင်လျှင်။ ပစ္စယနကိရိယာယ စ၊ စွဲမှီခြင်း ကြိယာ၏လည်း။ ကတ္တုဘူတော၊ ကတ္တားဖြစ်၍ ဖြတ်လတ်သော်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ (ကိံ) ယထာ၊ မူကား။ နှတ္ဝာ၊ ရေချိုးပြီး၍။ ဘုဉ္ဇတိ၊ စား၏။ ဘုတ္ဝာ၊ စားပြီး၍။ သယတိ၊ အိပ်၏။ ဣတိ ယထာ၊ ဤဥဒါဟရဏ် ပုံစံတို့ကဲ့သို့တည်း။ ပုဗ္ဗကာလေတိ ဣဒဉ္စ၊ ပုဗ္ဗကာလေ–ဟူသော ဤစကားကိုလည်း။ တွာသဒ္ဒန္တာနံ၊ တွာ–ပစ္စည်းအဆုံးရှိကုန်သော။ ပဒါနံ၊ တို့၏။ ယေဘုယ္ယေန၊ အားဖြင့်။ ပုရိမကာလကိရိယာယ၊ ရှေးကာလဖြစ်သော ကြိယာကို။ ဒီပနတော၊ ပြခြင်းကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဓ၊ ဤပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါ–ဟူသောပုဒ်၌။ ပဋ္ဌိစ္စသဒ္ဒဿ၊ ၏။ ပုရိမကာလ တ္ထတ္တာ၊ ရှေးကာလဟူသော အနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နာ (ဝုတ္တံ)၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊

ဤသို့ယူသည်။ (သတိ၊ ရှိသော်။) စက္ခုံ့ ပဋိစ္စာတိ၊ ဟူ၍။ နိဒဿနဝစနံ၊ ပုံစံပြစကားသည်။ နိဒဿိတဗ္ဗေန၊ ညွှန်ပြအပ်သော စကားနှင့်။ သံသန္ဒေယ္ယ၊ နှီးနှောမိရာ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ–ဟူသောပုဒ်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနကိရိယာယ၊ ဖြစ်ခြင်းကြိယာမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ပစ္စယနကိရိယာယ၊ စွဲမှီခြင်းကြိယာ၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ ဥဘိန္နံ၊ ကုန်သော။ ကိရိယာနံ၊ တို့၏။ သမကာလတာ၊ တူသော ကာလရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ကာမဠ (ဟောတိ)၊ ၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ ဖလကိရိယာယ၊ အကျိုးကြိယာမှ။ ဟေတုကိရိယာ၊ အကြောင်းကြိယာကို။ ပုရိမကာလော ဝိယ၊ ရှေးကာလ ကဲ့သို့။ ဝေါဟာရိတုံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းငှါ။ ယုတ္တာ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဧတ္ထ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဟူသော ပုဒ်၌။ ဟေတုဖလဝဝတ္ထာနံ၊ အကြောင်းနှင့်အကျိုးကို ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ သုပါကဋ်၊ ကောင်းစွာ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပစာရသိဒ္ဓံ၊ ဥပစာဖြင့်ပြီးသော။ ပုရိမကာလံ၊ ရှေးကာလကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပုဗ္ဗကာလေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတ္ထသိဒ္ဓိကရောတိ၊ ကား။ ဝါကျတ္ထပဋိဝိညတ္တိကရော၊ ဝါကျ၏အနက်ကို သိနားလည်ခြင်းကိုပြုတတ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဝါကျတ္ထာဝဗောဓော၊ ဝါကျ၏အနက်ကိုသိခြင်းကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အတ္ထသိဒ္ဓိတိ၊ အကျိုး၏ပြီးခြင်းဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ပယုဇ္ဇမာနော၊ ယှဉ်အပ်သော။ ပဋိစ္စသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဥပ္ပါဒသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ [၃၂၂] ဝုစ္စမာနသ၊ သော။ သမာနသ၊ တူသော။ ကတ္တာ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဒံ၊ (ပဋိစ္စသဒ္ဒေါ, ဥပ္ပါဒသဒ္ဒေန, ဝုစ္စမာနသဟူသော) သုံးပုဒ်ကို။ (တိပဒံ–ဟု ရှိသင့်၏) အာနေတွာ၊ ၍။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤစကားရပ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စက္ခုဠ္ဠ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏန္တိအာဒီသု၊ အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ ပစ္စယနကိရိယာယ စ၊ စွဲမှီခြင်းကြိယာ၏ဝင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇနကိရိယာယ စ၊ ဖြစ်ခြင်းကြိယာ၏ဝင်း။ ကတ္တာ၊ သည်။ ဝိညာဏမေဝ၊ ဝိညာဏ်သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာနကတ္တုကတာ၊ တူသောကတ္တားရှိသည် ၏အဖြစ်ကို။ လဇ္ဇတိ၊ ၏။ (ဝါကျမဆုံးသေး) ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ ဧတ္ထပန၊ ၌ကား။ ဥပ္ပါဒ–သဒ္ဒသ၊ ၏။ ဘာဝသာဓနတာယံ၊ ဘာဝသာဓန၏အဖြစ်သည်။ (သီမူနှင့်အညီပင်။ သတိ၊ သော်။) ကိရိယာဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာနကတ္တုလက္ခဏော၊ တူသောကတ္တားရှိသည်၏ အဖြစ်လျှင် လက္ခဏာရှိသော။ သဒ္ဒပ္ပယောဂေါ၊ သဒ္ဒါပြယုဂ်သည်၊ ဝါ၊ သဒ္ဒါကို ယှဉ်ခြင်း ဆိုခြင်းသည်။ နိ သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။ ဣတိ (အတ္ထော)၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ သဒ္ဒဘေဒံ ဂဏ္ဍတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အပသဒ္ဒပ္ပယောဂေါ၊ သဒ္ဒါပျက်ပြယုဂ်သည်၊ ဝါ၊ သဒ္ဒါပျက်ကို ယှဉ်ခြင်းဆိုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ–ဟူသောပါဠိ၌။ အပ္ပတ္တာ နဒီ ပဗ္ဗတေ၊ အတိက္ကမ္မ ပဗ္ဗတံ နဒီတိ အာဒီသု ဝိယ၊ ဤသို့အစရှိသော ပြယုဂ်တို့၌ကဲ့သို့။ ပရာဝရယောဂေါ၊ ထိုမှာဖက် ဤမှာဖက်တို့နှင့်ယှဉ်ခြင်းသည်။ နိ၊ မရှိ။ သီဟံ ဒိသွာ။ပ။ အာဒီသု ဝိယ၊ ပြယုဂ်တို့၌ကဲ့သို့။ လက္ခဏဟေတုအာဒိပယောဂေါပိ၊ လက္ခဏာ, ဟိတ် အစရှိသည်တို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းသည်လည်း။ နိ (အတ္ထိ)၊ မရှိ။ [သီဟံ၊ ခြင်္သေ့ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်သည်ရှိသော်။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဃတံ၊ ထောပတ်ကို။ ပိဝိတွာ၊ သောက်ခြင်းကြောင့်။ ဗလံ၊ သည်။ ဧဃတေ၊ ၏။ ဓန္တိ ကတွာ၊ ခံ–ဟူသော အသံကို ပြု၍။ ဒဏ္ဍော၊ ဒုတ်သည်။ ပတိတော၊ ကျ၏။] (ဤတွင် သောဓနာတရပ်ပြီး၏) ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သဒ္ဒဘေဒေါ၊ သဒ္ဒါ၏ ပျက်ခြင်းသည်။ နေဝ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်သည်သာတည်း။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ ဟတ္ထတလေ၊ လက်ဝါးပြင်၌။ အာမလကံ ဝိယ၊ သျှစ်သျှားသီးကိုကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ဆီးဖြူသီးကိုကဲ့သို့။ သဗ္ဗညေယ္ယေ၊ အလုံးစုံသော ဥယျတရားကို။ ပစ္စက္ခံ ကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဌိတာနံ၊ တည်တော်မူကုန်သော။ မဟေသီနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏။ ဝစနေ၊ စကားတော်၌။ အက္ခရစိန္တကာနံ၊ အက္ခရာကို ကြံစည်ကုန်သောသဒ္ဒါဆရာတို့၏။ ဝိပ္ပလာပေါ၊ အထွေထွေအမျိုးမျိုး ပြောဆိုခြင်းသည်။ အဝသရံ၊ သက်ဝင်ခွင့် ကို။ နိ လဘတိ၊ မရ။ လဘတု၊ ရလိုကရပါစေ။ "နိတ္တာ၊ ရေချိုးပြီး၍။ ဂမနံ၊ သွားခြင်း။ ဘုတ္တာ၊ စားပြီး၍။ သယနံ၊ အိပ်ခြင်း။" ဣတိအာဒီသု ဝိယ၊ ဤသို့အစရှိသော ပြယုဂ်တို့၌ကဲ့သို့။ ဝါကျတ္ထေန၊ ဝါကျ၏အနက်ဖြင့်။ သဒ္ဒသိဒ္ဓိတော၊ သဒ္ဒါ ၏ပြီးခြင်းကြောင့်။ (သဒ္ဒဘေဒေါ၊ သည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။) ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီကဆိုဝြားအံ့။ ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့ပင် ပြီးဝြားသော်လည်း။ ကိဉ္စိ အတ္ထံ၊ တစုံတခုသော အကျိုးကို။ နိ စ သာဓေတိ၊ မပြီးစေနိုင်။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ပဒတ္ထော၊ ပုဒ်အနက်ကို။ ယဒိပိ လဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝါကျတ္ထော ပန၊ သည်ကား။ နိ ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒသဒါဠိမာဒိဝါကျာနိ ဝိယ၊ ဆယ်လုံးသော သလဲသီးတို့ အစရှိသော ဝါကျတို့၌ကဲ့သို့။ အသမ္ဘန္ဓတ္ထတာယ၊ မစပ်သော အနက်ရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ နိရတ္ထကံ၊ အကျိုးမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ (နိ စ ကိဉ္စိ အတ္ထံ သာဓေတိ–ဟူသော စကား ၏) အလိုတည်း။

နာမပဒေ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ သော်။ အပ္ပယုတ္တာနိပိ၊ မယှဉ်အပ်ကုန်သော်လည်း။ ဝါ၊ သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ "အတ္ထိ, ဟောတိ, ဝိဇ္ဇတိ"တိ၊ ဝိဇ္ဇတိ ဟူကုန်သော။ ဧဝရူပါနိ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ကိရိယာပဒါနိ၊ တို့ကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ သမ္ဗန္ဓိတမ္ဘာနိ၊ စပ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥယံ၊ နည်းနိဿယကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဟောတိသဒ္ဒေန သဒ္ဒိ ယောဇေယိဿာ မာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣမေသုတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တေသု၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ဒေသနာပဋိညာဏုစ္ဆာနိဂမနဝသေန၊ ဒေသနာ၏ပဋိညာဉ် အမေးပုစ္ဆာ နိဂုံးတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တေသု၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒပဒေသု၊ တို့တွင်။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ၊ ဤအဌကထာ ဆရာပြုဆိုသောစကားသည်။ နိဒဿနမတ္တံ၊ နည်းပြစကားမျှသာတည်း။ အညေသုပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒမေဝ။ပ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ၊ ဟူကုန်သော။ ဧဝမာဒီသုပိ၊ ပုဒ်တို့တွင်လည်း။ ဧကေနပိ၊ တခုသောပုဒ်နှင့်လည်း။ သဒ္ဒါ၊ တကွ။ ဟောတိ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမ္ဗန္ဓံ၊ စပ်ခြင်းသို့။ နဂဏ္ဆတိ၊ မရောက်။ တထာ သမ္ဗန္ဓဝသေန၊ ထိုသို့စပ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အဝုတ္တတ္တာ၊ မဟောအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယောဇံ၊ ယှဉ်ခြင်းသို့။ နဂဏ္ဆ

တိ၊ မရောက်။ နံ စ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ အသဘာဝမ္မတ္တာ၊ သဘောတရား မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပ္ပါဒသ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာယောဂံ၊ ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာနှင့် မယှဉ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်။ ဝိနာသဿ၊ ပျက်စီးခြင်း၏။ ဝိနာသော၊ ပျက်စီးခြင်းသည်။ နတ္ထိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဥပ္ပါဒဿ၊ ၏။ ဝိနာသော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဥပ္ပါဒေါပိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ရှိပြီးအုံ့။ ဥပ္ပါဒေါပိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ ယေနဥပ္ပါဒေန၊ အကြင် (အသေးစိတ်) ဥပါဒ်ဖြင့်။ ဥပ္ပါဒဝါ၊ ဥပါဒ်ရှိသည်။ (သိယာ၊ ၏။) သောပိ၊ ထိုအသေးစိတ်ဥပါဒ်သည်လည်း။ [၂၃၃] ဥပ္ပါဒဝါ၊ ရှိပြန်သည်။ (သိယာ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤနည်းဖြင့်။ အနဝဋ္ဌာနမေဝ၊ ရပ်တည်ခြင်းမရှိသည်သာလျှင်။ အာပဇ္ဇေယ္ယ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တောဝ၊ လျှင်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ သစေ ဟေယျာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ယဒိ ဧဝံ၊ သော်။ သမုဒယော ဟောတိတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ ကထံ၊ အဘယ်သို့ သိအပ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ (ဣတိ–တပုဒ်ကြေ) အယံ ဒေါသော၊ ဤအပြစ်သည်။ နံ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) နိဗ္ဗတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ ကို။ နံ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ (ထိုပါဠိ၌) မလိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဧဝံ၊ အရာအားဖြင့်။ ဒုက္ခက္ခန္ဓသ၊ ဆင်းရဲအစု၏။ သမုဒယော ပါတုဘာဝေါ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဇာတ္ထ၊ (ဒုက္ခက္ခန္ဓသ သမုဒယော ဟောတိဟူသော) ဤပါဠိ၌။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣဒ ပန၊ ဤကေစိဝါဒ၌ကား။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ စွဲ၍ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တသ၊ ထိုဖြစ်ခြင်း၏။ အတ္ထိဘာဝစောဒနာ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို စောဒနာခြင်းတည်း။ (စောဒနာအရာ၌ ဧကတနာသင့်သည်၊ ထိုအလိုအားဖြင့်–ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းတည်း–ဟု အနက်ပေး) ဣတိ ကတ္တာ၊ ၍။ ဟောတိ ဧဝယတိတိ၊ ဟူသော ဤပုဒ်တို့ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တိစောဒနာ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့် စောဒနာခြင်းကို၊ ကတာ၊ ပြုအပ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဖြင့်။ နံ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၅၇၆။ ဣမေသံ သခ်ါရာဒီနံ၊ ဤသခ်ါရအစရှိသော အကျိုးတရားတို့၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဣဒပ္ပစ္စယာ၊ မည်ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ အစရှိသည်တို့ကို။ (လဇ္ဇန္တီ၊ ကုန်၏။) တေသံ၊ ဣဒပ္ပစ္စယမည်သော အကြောင်းတရားတို့၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ ဣဒပ္ပစ္စယတာ၊ မည်၏။ သော ဘာဝေါ၊ ထိုအဖြစ်သည်။ ကော ပန၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ဘာဝေါ စ နာမာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တသ၊ ထိုပါဠိ၏။ အတ္ထော၊ ကား။ ယေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ အစရှိသည်တို့သည်။ သခ်ါရာဒိပါတုဘာဝဟေတူ၊ သခ်ါရအစရှိသည်တို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း၌ အကြောင်းတို့သည်၊ ဝါ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းငှါ အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တိအာကာရဝိသေသေ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အခြင်းအရာ အထူးဟုဆိုအပ်သော၊ ဝါ၊ ဖြစ်ပုံ အခြင်းအရာအထူးဟု ဆိုအပ်သော။ တသ္မိံ ဝိကာရေ၊ ထိုအမှုအရာ အထူး၌။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ၊ ဒေါ–ဟူသော။ အယံ သမညာ၊ ဤအမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤကားအနက်တည်း။ တေသံ ဝါဒီနံ၊ ထိုဝါဒရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ တံ မညနံ၊ ထိုထင်မှတ်ခြင်းသည်။ ဟေတုဝစနတောတိ၊ ကား။ ဟေတုဘာဝဝစနတော၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကို ဟောခြင်းကြောင့်။ (ဘာဝ–ကြေသည်ဟု ပြ၏)

၅၇၇။ ဇတ္ထာတိ၊ ကား။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒပဒေ၊ ၌။ ။ သမုပ္ပါဒ–ပဓာန ဝစနဝိညေယ္ယော၊ သမုပ္ပါဒ–ဟူသော ပဓာနသဒ္ဒါဖြင့်သိအပ်သော။ သသတ္တိကော၊ အစွမ်းသတ္တိနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဟေတု၊ အကြောင်းသည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဝိပရိတံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ အဇာနန္တာနံ၊ မသိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ (ယာ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ–၌ စပ်) အညတ္ထ၊ တပါးသောအရာ၌။ ဘာဝသာဓနဿ၊ ဖြစ်သော။ သမုပ္ပါဒသဒ္ဒဿ၊ သမုပ္ပါဒ–သဒ္ဒါကို။ ဒဿနတော၊ တွေ့ရခြင်းကြောင့်။ တထာ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ ဗျဥ္ဇနစ္ဆာယာယ၊ သဒ္ဒါရိပ်ဖြင့်။ အယံ ဥပ္ပါဒေယေဝ၊ ဤဖြစ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တောဝ၊ ၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းကို။ နံ (ဝုတ္တောဝ)၊ မဟောအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ယာ သညာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုအမှတ်သညာကို။ ဣမဿ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒပဒဿ၊ ပုဒ်၏။ ဧဝံ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနာကာရေန၊ ဤသို့ ယခုပင်ဆိုလတ္တံ့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဂူပသမေတဗ္ဗာ၊ ငြိမ်းစေအပ်၏။ ဝိနောဒေတဗ္ဗာ၊ ပယ်ဖျောက်အပ်၏။

ဒွေဓာတိ ဂါထာယ၊ ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ သခ်ေပတ္ထော၊ အကျဉ်းဖြစ်သော အနက်တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထနော၊ ၏။ ပစ္စယဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တော၊ သော။ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသမူဟော၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားအပေါင်းသည်။ ပစ္စေတဗ္ဗတော၊ ရှေးရှုကပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ မျက်မှောက်သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိစ္စော စ၊ ပဋိစ္စလည်းမည်၏။ သော၊ ထိုပဋိစ္စမည်သော အကျိုးတရားသည်။ သဟ၊ တကွ။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်။ သမုပ္ပါဒေါ စ၊ သမုပ္ပါဒလည်းမည်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့ဌင်း။ ဝါ၊ ကား။ ကာရဏာသာမဂ္ဂိ၊ အကြောင်းတို့၏ ညီညွတ်ခြင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲမှီ၍။ အပစ္စက္ခာယ၊ မစွန့်မူ၍။ သဟ၊ တကွ။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော ဧဝ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ပင်လျှင်။ (ဧဝ–ဖြင့် သမုပ္ပါဒ–ပုဒ်ပြီးပုံမှာ ရှေးဝိကပ်နှင့် မထူးပြီဟု ပြသည်) ဣတိ စ၊ ဤသို့ဌင်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒွေဓာ၊ အားဖြင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ–ဟူသော ဤသဒ္ဒါကို။ ဣဒ္ဓိတဗ္ဗံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန် တရားအပေါင်း၏။ ပစ္စယဓမ္မောပိ၊ အကြောင်းတရားကိုလည်း။ ဖလူပစာရေန၊ ဖြင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဣဒ္ဓေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တောဝ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤကားအနက်အကျဉ်းတည်း။

ပစ္စယတာယာတိ၊ ကား။ ပစ္စယသမူဟတော၊ အကြောင်းအပေါင်းကြောင့်။ ပဝတ္တောတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်သော။ ဓမ္မသမူဟောတိ၊ ကား။ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မပုဉ္ဇော၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားအစုတည်း။ ပတိယမာနောတိ၊ ကား။ ဉာဏဂတိယာ၊ ဉာဏ်၏ သွားခြင်းဖြင့်။ အဘိမုခံ၊ ရှေးရှု။ ဥပေယမာနော၊ ကပ်အပ်သိအပ်သည်ရှိသော်။ အဘိသမိယမာနော၊ ရှေးရှုတွေ့အပ်သည်

ရှိသော်၊ ဝါ၊ မျက်မှောက်သိအပ်သည်ရှိသော်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိတာယ သုခါယ စာတိ၊ ကား။ လောကုတ္တရ ဟိတာယ စ၊ လောကုတ္တရာစီးပွါးအလို့ငှါငင်း။ လောကုတ္တရသုခါယ စ၊ လောကုတ္တရာချမ်းသာအလို့ငှါငင်း။ ။ ဧကေကဿ၊ တပါးတပါးချင်း၏။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ ကဒါစိပိ၊ တရံတခါ၌သော်လည်း။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ [၂၃၄] အဟေတုတော စ၊ အကြောင်းကင်းသောအားဖြင့်ငင်း။ ဝိသမဟေတုတော စ၊ မညီညွတ်သော အကြောင်းကြောင့်ငင်း၊ ဝါ၊ မဟုတ်မမှန်သောအကြောင်းကြောင့်ငင်း။ အနုပ္ပဇ္ဇနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သမ္မာ၊ မှန်စွာ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သဟ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ ဧကဇ္ဈံ၊ တပေါင်းတည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အန္တမသော၊ အားဖြင့်။ အဋ္ဌန်း၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ အကျိုးတရားတို့၏။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်တည်း။ နှ ပစ္စက္ခာယာတိ၊ ကား။ အပ္ပဋိက္ခိပိတ္တာ၊ မပယ်မူ၍။ အတ္တာနော၊ ၏။ ပစ္စယဘူတဓမ္မသမုဒါယေန၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော တရားအပေါင်းဟုဆိုအပ်သော။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော အကြောင်းနှင့်။ နှ ဝိနာ၊ မကင်းမူ၍။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တဿာတိ၊ ကား၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ သော။ ယွာယံ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသမူဟော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တဿ၊ ထိုပစ္စယုပ္ပန်တရားအပေါင်း၏။ အဝိဇ္ဇာဒိကော၊ အစရှိသော။ အယံ ဟေတုသမူဟော၊ ဤအကြောင်းအပေါင်းသည်။ တပ္ပစ္စယတ္တာတိ ဧတေန၊ ဟူသောဤဟိတ်ပါ၌ဖြင့်။ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒပစ္စယေ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ မည်သော အကျိုးတရားအပေါင်း၏ အကြောင်း၌။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသမညာ၊ ဟူသော အမည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယထာ လောကေတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်စွာ။ လောကေ၊ ၌။ မထိတံ၊ (အကြောင်းဖြစ်သော) ရက်တက်ရေကို။ ပိတ္တန္တိ စ၊ သည်းခြေဟူ၍ငင်း။ (သီမူ၌ ပိတ္တမမ္မိလံ–ဟုရှိ၏) ဒဓိ၊ နို့ခမ်းကို။ သုရာတိ စ၊ သေရည်ဟူ၍ငင်း။ တိပုသံ၊ သင်္ဘါးငပြုတ်ကို၊ ဝါ၊ ကဆစ်သင်္ဘါးသီးကို။ ဧရောတိ စ၊ အဖျားရောဂါဟူ၍ငင်း။ ဂုဠော၊ တင်လဲကို။ သေမှောတိ စ၊ သလိပ်ခဲဟူ၍ငင်း။ ဃတံ၊ ထောပတ်ကို။ အာယူတိ စ၊ အသက်ဟူ၍ငင်း။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းကို။ ဖလဝေါဟာရေန၊ အကျိုး၏အမည်ဝေါဟာရဖြင့်။ ဝုစ္စတိယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဖလူပစာရေန၊ ဖြင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၅၇စ။ ပဋိစ္စ–သဒ္ဒေ၊ ၌။ ပဋိ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ အဘိမုခတ္ထော၊ ရှေးရှုဟူသော အနက်ရှိ၏။ ဣစ္စ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဂမ္မတ္ထော၊ ရောက်အပ်သည်ဟူသော အနက်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ပဋိမုခမိတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကဿ၊ အဘယ်၏၊ ဝါ၊ သို့။ ပဋိမုခံ ပန၊ ရှေးရှုပြုပါသနည်း။ ကေန ဝါ၊ အဘယ်သည်မူလည်း။ ဣတောဝ၊ ရောက်အပ်သနည်း။ ကော ဝါ၊ အဘယ်အရာသို့မူလည်း။ ဣတောဝ၊ ရောက်အပ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္တယေ၊ စောဒနာသုံးပါးအပေါင်း၌၊ ဝါ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) ပစ္ဆိမံ၊ နောက်ဆုံးစောဒနာကို။ ဝိဿဇ္ဇေန္တော၊ ဖြေလိုသည်ဖြစ်၍။ ဟေတုသမူဟောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ ပစ္ဆိမစောဒနာကို ဖြေခြင်း၏အကြောင်းကား။ တသ္မိံ၊ ထိုပစ္ဆိမစောဒနာကို။ ဝိဿဇ္ဇေ၊ ဖြေအပ်သည်ရှိသော်။ ဟေတုသမူဟော နာမ၊ မည်သည်။ ပစ္စယသာမဂ္ဂိ၊ အကြောင်းတို့၏ ညီညွတ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအကြောင်းအပေါင်းတွင်။ အညမညဿ၊ ၏၊ ဝါ၊ သို့။ ပဋိမုခံ၊ ရှေးရှု။ အညမညေနေဝ စ၊ အချင်းချင်းသည်သာလျှင်လည်း။ ဣတောဝ၊ ရောက်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ အတ္ထော၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ဝိဿဇ္ဇေသဝ၊ ဖြေအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ သဟိတောတိ၊ ကား။ သမုဒိတော၊ တပေါင်းတည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အဝိနိဗ္ဘုတ္တော၊ အသီးအခြားမခွဲခြမ်းအပ်ကုန်သော။ သောတိ၊ ကား။ ဟေတုသမူဟော၊ ကို။ သမုပ္ပါဒေါဣတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောနော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။)

ပါတုဘာဝါယာတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ၎။ ပါဋိယံ၊ ၌။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသခ်ါရာတိ၊ ဟူ၍။ အဝိဇ္ဇာဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပစ္စယဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကာမံ ဝုတ္တာ၊ ပေ၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဧကာဝ၊ တခုတည်းသာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ နှ ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ သဟဇာတဓမ္မဝတ္ထုအာရမ္မဏာ ဒယော စ၊ သဟဇာတ်တရား ဝတ္ထု အာရုံ အစရှိသော တရားတို့သည်ငင်း။ ယောနိသောမနသိကာရာဒယော စ၊ တို့သည်ငင်း။ တဏှာပါဒါနာဒယော စ ဓမ္မာ၊ တို့သည်ငင်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ သခ်ါရပွါဒနေ၊ သခ်ါရတို့ကို ဖြစ်စေရာ၌။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ သဟကာရိကာရဏံ၊ တကွ ဆုံလျက်ပြုဖက်ဖြစ်သော အကြောင်းသည်။ ဟောန္တိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ဝိညာဏာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ (ပစ္စယာ၊ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။) သခ်ါရာဒယောပိ၊ စသည်တို့ကိုလည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာဒိ။ပ။ ဟေတုသမူဟောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သာဓာရဏဖလနိပ္ပါဒကဇ္ဇေနာတိ၊ ကား။ တံသမူဟပရိယာပန္နာနံ၊ ထိုအကြောင်းအပေါင်း၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ ဟေတုဓမ္မာနံ၊ အကြောင်းတရားတို့အား၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။ သာဓာရဏသ၊ ဆက်ဆံသော။ ဖလဿ၊ ကို။ နိဗ္ဗတ္တကဘာဝေန၊ ဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဝေကလ္လဇ္ဇေနာတိ၊ ကား။ အနူနဘာဝေန၊ မယုတ်လျော့သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဟိ၊ မှန်။ တသ္မိံ ဟေတုသမူဟေ၊ ထိုအကြောင်းအပေါင်း၌၊ ဝါ၊ တွင်။ ဧတံ ဖလံ၊ ဤအကျိုးသည်။ ဧကစ္စာသာဓာရဏာ၊ အချို့အကြောင်းတို့အား မဆက်ဆံသည်ငင်း။ ဧကစ္စေဟေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗံ စ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်ငင်း။ သိယာ၊ ဖြစ်ငြားအုံ့။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ တေသံ ပစ္စယဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အညမညာပေက္ခာ၊ အချင်းချင်းကို ငဲ့ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိမုခဂမနာဘာဝတော၊ အချင်းချင်း ငဲ့ခြင်းဟူသော ရှေးရှုရောက်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိစ္စတ္ထော၊ ပဋိစ္စအနက်သည်။ နှ ပရိပူရေယျ၊ မပြည့်စုံရာ။ ဣတိ၊ ဤတွင်တရပ်ပြီး၏။ သာမဂ္ဂိအင်္ဂါနန္တိ၊ ကား။ ပစ္စယသာမဂ္ဂိယာ၊ ၏။ အင်္ဂဘူတာနံ၊ အင်္ဂါဖြစ်၍ဖြစ်သော အစိတ်တို့တွင်။ သမ္ပဟိနံ၊ အပေါင်းနှင့်စပ်သော အစိတ်တို့တွင်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ [၂၃၅] စ၊ ဆက်။ ဧတံ သာမိဝစနံ၊ ကို။ နိဒ္ဒါရဏေ၊ ၌။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ဖလဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သဟိတတာ နာမ၊ တကွဖြစ်သည်၏ အဖြစ်မည်သည်ကား။ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။ အဘာဝေါ၊ မဖြစ်ခြင်းမရှိခြင်းတည်း။

ဟေတုမ္မောနံ ဝိယ၊ တို့၏ကဲ့သို့။ အညမညာပေက္ခာ၊ အချင်းချင်းကိုငဲ့ခြင်းသည်။ နှ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အညမညံ အဝိနိဗ္ဘောဂ–ဝုတ္တိမေ့မြေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ အဝိနိဗ္ဘောဂဂ္ဂဟဏံ၊ အဝိနိဗ္ဘောဂကိုယူခြင်း ဆိုခြင်းသည်။ ရူပမ္မောနမ္မိ၊ ရုပ်တရားတို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဏှနတ္ထံ၊ သိမ်းယူခြင်း အကျိုးရှိ၏။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် (ဆိုလိုလတ်သော်)။ သမ္မယုတ္တာမေ့မြေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စေယျ၊ ဆိုအပ်လေရာ၏။

၅၇၉။ ပစ္စယတာတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဒိကောဝ၊ အစရှိသော။ အယံ ပစ္စယသမူဟော၊ ဤအကြောင်းအပေါင်းသည်။ အညောညန္တိ၊ ကား။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ပဋိစ္စာတိ၊ ကား။ နိဿာယ၊ ၍။ သဟကာရီကာရဏံ၊ ကို။ လဒ္ဓါ၊ ရ၍။ သမန္တိ၊ ကား။ အဝိသမံ၊ အညီအညွတ်။ အဝေကလ္လေန၊ မချို့တဲ့သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သဟာတိ၊ ကား။ ဧကဋ္ဌံ၊ တပေါင်းတည်း။ ဣမ္မေတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ပစ္စယုပ္ပန္နဣမ္မေ၊ တို့ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ တတောပိ တသ္မာသိ၊ ကြောင့်လည်း။ ဧဝံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ၊ ဤသို့ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟူ၍။ မုနိနာ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘာသိတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။) အပဋိစ္စ၊ မစွဲမှီ၍။ နှ၊ မဟုတ်။ ပဋိစ္စေဝ၊ စွဲမှီ၍သာလျှင်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝဓာရဏတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူသော အဋ္ဌကထာ ဆရာသည်။ ဂါထာသံ၊ ၌။ ဧဝ–ကာရော၊ ဧဝ–သဒ္ဒါကို။ လုတ္တနိဒ္ဒေ့ဿတိ၊ ချေ၍ ပြအပ်သည်ဟူ၍။ ဒဿေတိ၊ ပြတော်မူ၏။

ဧကေကဒေသန္တိ၊ ကား။ ဖလသမုဒါယသ၊ အကျိုးအပေါင်း၏။ ဧက–ဒေသေကဒေသံ၊ အစိတ်အစိတ်ကို။ ဘာဂသော၊ အဖို့အဖို့အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အပိုင်းအပိုင်းအားဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပုဗ္ဗာသရဘာဝေနာတိ၊ ကား။ ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဧတံ၊ ဤစကားရပ်ကို။ ရူပါရူပကလာပုပ္ပါဒနံ၊ ရုပ်ကလာပ်နာမ်ကလာပ်တို့ကို ဖြစ်စေခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတ္ထာနုသာရဝေါဟာရကုသလေနာတိ၊ ကား။ ပရမတ္ထမ္မောနဂတဝေါဟာရနိပုဏေန၊ ပရမတ္ထတရား သို့အစဉ်လိုက်သော အမည်ဝေါဟာရ၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာတော်မူသော။

၅၈၀။ ပုရိမေန၊ သော။ ပဒေန၊ ဖြင့်။ ဣဒိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။) သဿတာဒီနန္တိ၊ ကား။ သဿတဘာဝါဒီနံ၊ သဿတအဖြစ်အစရှိသည်တို့၏။ (ဘာဝ–ကြေသည်ဟု ပြသည်) ဝါ၊ ကား။ သဿတဝါဒါဒီနံ၊ ဝါဒအစရှိသည်တို့၏။ ဟိ၊ မှန်။ သဿတာဒိသဟစရိတာ၊ သဿတစသည်တို့နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ (သီမူနှင့်အညီပင်) ဝါဒါပိ၊ တို့ကိုလည်း။ သဿတာဒယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကိံ ယထာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ) ဒုက္ခဒေသနာ၊ ဒုက္ခကို ဟောတော်မူသော တရားကို။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ဥဇ္ဆေဒါဒိတိ ဇတ္ထသိ၊ ဤပုဒ်၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ တည်း။ ဝိနာသော၊ ဖျက်ဆီးခြင်းသည်။ ဝိဃာတော၊ မည်၏။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဥယောတိ၊ ကား။ အန္တဒွယဝိရဟိတာ၊ အစွန်းအဖို့နှစ်ပါးအပေါင်းမှကင်းသော။ မဇ္ဈိမာ၊ ဖြစ်သော။ ပဋိပတ္တိ၊ ပဋိပတ်တည်း။

ပဝတ္တိမ္မောနန္တိ၊ ကား။ ပဝတ္တိဘူတာနံ၊ ပဝတ္တိဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမ္မောနံ၊ တို့၏။ ကိလေသဝဋ္ဋာဒီနံ၊ အစရှိသည်တို့၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သဿတော အတ္တာ စ လောကော စာတိ အာဒိနယပ္ပဝတ္တော၊ ဤသို့အစရှိသော နည်းဖြင့်ဖြစ်သော ဝါဒသည်။ သဿတဝါဒေါ၊ မည်၏။ နတ္ထိ ဟေတုဝေါ၊ နယပ္ပဝတ္တော၊ ဝါဒသည်။ အဟေတုဝါဒေါ၊ မည်၏။ ပကတိ အဏု ကာလာဒိဝသေန၊ ကာလစသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ လောကော၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ ဇဝံ၊ သို့။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သောဝါဒသည်။ ဝိသမဟေတုဝါဒေါ၊ မည်၏။ ဣသရပုရိသ ပဇာပတိဝါဒါ၊ တို့သည်။ ဝသဝတ္တိဝါဒါ၊ မည်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤဝါဒတို့တွင်။ အဟေတုဝါဒဂ္ဂဟဏေနေဝ၊ ဝါဒကိုယူခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ သဘာဝနိယတိယဒိစ္ဆာဝါဒါနမ္ပိ၊ ဝါဒတို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌမ္ဘော၊ ၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ စက္ခု ဇေ၊ သည်ပင်လျှင်။ စက္ခုဿ၊ စက္ခု၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ ဇဝမာဒိကောဝ၊ ဤသို့အစရှိသော ဝါဒသည်။ ဝိသမဟေတုဝါဒေါ၊ မည်၏။ ဣဿရာဒိဝါဒေါ၊ အစရှိသော ဝါဒသည်။ အဟေတုဝါဒဇ္ဇောဂဓော၊ ဝါဒ၌အတွင်းဝင်၏။ သဘာဝေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဣမ္မာ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိဝါဒေါ၊ ဤသို့သောဝါဒသည်။ ဝသဝတ္တိဝါဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ [၂၃ဖ]ဟိ၊ မှန်။ ပစ္စယသာမဂ္ဂိယာ၊ ဖြင့်။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးသည်။ ကိံ (အတ္ထိ)၊ အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။ (နတ္ထိ ဇေ၊ သာလျှင်တည်း။) ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ (ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း–ဟု အနက်အဓိပ္ပါယ် ယူစေလို၏) သမုပ္ပါဒပဒေန၊ ဖြင့်။ ပရိဒီပိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ (ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ ပရိဒီပနသ၊ ပြခြင်း၏။ အဝိပရိတကာရဏံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်သောအကြောင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ ပစ္စယသာမဂ္ဂိယံ ဣမ္မာနံဥပ္ပတ္တိတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊၏။ ဝိဟတာတိ၊ ကား။ အဇ္ဈာဟတာ၊ ပယ်သတ်အပ်ကုန်၏။ ပုရိမပုရိမပစ္စယဝသေနာတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ အဝိဇ္ဇေဒ ဝသေန၊ မပြတ်စဲသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်နေသော။ ဥဇ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနိဝတ္တကံ၊ ဒိဋ္ဌိကို နစ်စေတတ်သော။ ဟေတုဖလပ္ပဗန္ဓံ၊ အကြောင်းအကျိုးတို့၏ အစဉ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ကုတော ဥဇ္ဆေဒေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဥဇ္ဆေဒါဘာဝကထနေနေဝ၊ ပြတ်စဲခြင်း၏ မရှိခြင်းကိုဆိုခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဥဇ္ဆေဒဝါဒဿာပိ၊ ဝါဒ၏ လည်း။ အဘာဝံ၊ မရှိခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

တဿာ တဿာ ပစ္စယသာမဂ္ဂိယာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ တသ္မိံ ဟေတုပစ္စယသမဝါယေ၊ ထိုထိုအကြောင်းပစ္စည်းတို့၏ ညီညွတ်ခြင်း၌၊ ဝါ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) သန္တတိံ အဝိစ္ဆိန္နိတ္ဝာတိ၊ ကား။ ဟေတုဖလပ္ပဗန္ဓသခ်ိတသ၊ ဟုဆိုအပ်သော။

သန္တာနသ၊ သန္တာန်၏။ အဝိစ္ဆိန္နနေန၊ မပြတ်စဲသောအားဖြင့်။ တေသံ တေသံ ပစ္စယုပ္ပန္နမ္မောနံ၊ ထိုထို ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏။ သမ္ဘဝတော ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သဿတုစ္ဆေဒသခ်ေါတံ၊ သဿတ, ဥစ္ဆေဒဟုဆိုအပ်သော။ အန္တဒ္ဒယံ၊ သို့။ အနုပဂမ္မ၊ မကပ်ရောက်မူ၍။ ယထာသကံ၊ အကြင် အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ မိမိ မိမိနှင့်သက်ဆိုင်ကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ အနုရူပဖလုပ္ပတ္တိ၊ လျော်သော အကျိုး၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ဣဒ၊ ဤအရာ၌။ မဇ္ဈိမပဋိပဒါတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။ ကမ္မဝဋ္ဋသ စ၊ ကမ္မဝဋ်၏ဝင်း။ ဝိပါကဝဋ္ဋသ စ၊ ၏ဝင်း။ ဘိန္နသဘာဝတ္တာ စ၊ ကွဲပြားသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ ဘိန္နကာလတ္တာ စ၊ ကွဲပြားသောကာလရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ "သော၊ ထိုသူသည်။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ သော၊ ထိုသူသည်ပင်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။" ဣတိဝါဒပဟာနံ၊ ဤသို့ဖြစ်သော ဝါဒကိုပယ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ကုသလာကုသလကမ္မနိပ္ဖဝတ္တိယံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်ခြင်း၌၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ကာရကဝေါဟာရော၊ ပြုသူဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝိပါကကမ္မနိပ္ဖဝတ္တိယံ၊ ၌၊ ဝါ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) ဝေဒကဝေါဟာရော၊ ခံစားသူဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ယသ္မိံ သန္တာနေ၊ အကြင်ရုပ်နာမ်အစဉ်သန္တာန်၌။ ကမ္မံ၊ သည်။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထေव၊ ထိုသန္တာန်၌သာလျှင်။ တဿ၊ ထိုကံ၏။ ဖလဿ၊ အကျိုး၏။ နိဗ္ဗတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ "အညော၊ တပါးသောသူသည်။ ကရောတိ၊ ၏။ အညော၊ သည်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ၏။" ဣတိဝါဒပဟာနံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ကတဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကံ၏။ ဝိနာသော ဝါ၊ ပျက်စီးခြင်းသည်ဝင်း။ အကတဿ၊ မပြုအပ်သော ကံ၏။ အဗ္ဘာဂမော ဝါ၊ အသစ်လာရောက်ခြင်းသည်ဝင်း။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတ္ထိပုရိသာဒိဝေါဟာရော၊ မိန်းမယောကျ်ား အစရှိသော အမည်ဝေါဟာရသည်။ (သီမူနှင့်အညီပင်) ဧနပဒနိရုတ္တိ၊ နယ်ပယ်သုံးအမည် သဒ္ဒါမည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနယ်ပယ်သုံးအမည်၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတာပိ၊ တို့သည်လည်း။ လောကေ၊ ၌။ ပဋ္ဌကမ္ဘေ၊ တို့ကို။ အာနေထ၊ ဆောင်ခဲ့ကုန်လော့၊ ဝါ၊ ခေါ်ခဲ့ကုန်လော့။ (သီမူနှင့်အညီပင်) နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်သည်။ အာဂစ္ဆတု၊ လာစေသတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဝတ္ထာ၊ မဆိုမူ၍။ ဣတ္ထိ၊ မိန်းမ။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ား။ ဣတ္ထေဝ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ဝေါဟရန္တိ၊ ခေါ်ဝေါ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ဤအရာသည်။ ဣတ္ထိ ဧဝ၊ မိန်းမစင်စစ်သာလျှင်တည်း။ အယံ၊ သည်။ ပုရိသော ဧဝ၊ ယောကျ်ားစင်စစ်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အပရိညာတဝတ္ထုကာနံ၊ ပိုင်းခြား၍ မသိအပ်သေးသော ရုပ်နာမ်ဝတ္ထုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ အဘိနိဝေသော၊ မြဲမြံစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒံ၊ ကို။ ဇာနန္တသ၊ သိသော။ ဝိဒ္ဒသုနော ပန၊ ပညာရှိအားမူကား။ တထာ တထာ၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ အကြောင်းအကျိုးတရားတို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ပညတ္တိမတ္တတော၊ ပညတ်ခြင်းမျှ၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ဝေါဟာရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တနည်းကား။) ပညတ္တိမတ္တတော၊ ပညတ်ခြင်းမျှ၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဘာဝ–ကြေ) တတ္ထ၊ ထိုမိန်းမယောကျ်ားစသော ပညတ်၌။ ပရမတ္ထတော၊ မဖောက်မပြန် မှန်သော အနက်သဘောအားဖြင့်။ အဘိနိဝေသော၊ သည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧနပဒနိရုတ္တိယာ အနတ္ထဘိနိဝေသောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သမညာယာတိ၊ ကား။ လောကသမညာယ၊ လူတို့၏အမည်ပညတ်ကို၊ ဝါ၊ လောကသုံး အမည်ပညတ်ကို။ အနတိဓာဝနန္တိ၊ ကား။ အနတိက္ကမနံ၊ မကျော်လွန်ခြင်းတည်း။ ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ သတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ဇာတ၊ ဤအရာ၌။ သတ္တောဝ၊ သတ္တဝါကား။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ ရူပံ ကိ၊ ရုပ်လော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဝေဒနာ ဒယော ကိ၊ ဝေဒနာစသည်တို့လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘာဂံ၊ ဝေဘန်ခြင်းကို။ အကတ္တာ၊ မပြုမူ၍။ လောကသမညာဝသေနေဝ၊ လောကသုံးအမည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ လောကိယေဟိ၊ လောကဌ် အကျုံးဝင်သောလူတို့သည်။ (ဝေါဟရိတော) ဝိယ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်သကဲ့သို့။ လောကိယော၊ ဖြစ်သော။ အတ္ထော၊ အနက်ဒြဗ်ကို။ သမည် အဝိလဃ်ဏေန၊ အမည်ကို မကျော်လွန်သည်ဖြစ်၍။ ဝေါဟရိတမ္ဘော၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်၏။

အပရော၊ အဋ္ဌကထာနည်းမှ တပါးသော။ နယော၊ ကို။ (မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။) ပစ္စေတုံ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ရှေးရှုတွေ့ခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ မျက်မှောက်သိခြင်းငှါ။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌိစ္စော၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ နံ၊ ထိုအကြောင်းတရားကို။ ပစ္စေတိ အဘိသမေတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ရှေးရှုတွေ့၏၊ ဝါ၊ မျက်မှောက်သိ၏။ တဿ၊ ထိုသူအား။ အစ္ဆန္တမေဝ၊ စင်စစ်သာလျှင်။ ဒုက္ခဝူပသမာယ၊ ဒုက္ခ၏ငြိမ်းခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ သမ္မာ စ၊ ပြည့်စုံစွာဝင်း။ သဟ စ၊ တကွဝင်း။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပစ္စယဓမ္မော၊ သည်။ အတ္ထာနော၊ ၏။ ဖလံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေန္တော၊ ဖြစ်စေသည်ရှိသော်။ [၂၃၇] သမ္ပုဏ္ဏမေဝ၊ ပြည့်စုံစွာသာလျှင်။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ ဝိကလံ၊ ချို့တဲ့စွာ၊ ဝါ၊ မပြည့်မစုံ။ နု(ဥပ္ပါဒေတိ)၊ မဖြစ်စေ။ ယေ စ ဓမ္မေ၊ အကြင် ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့ကိုလည်း။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ တေ သဗ္ဗေ၊ ထိုအလုံးစုံတို့ကို။ သဟေဝ၊ တပေါင်းတည်းသာလျှင်။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ ဧကေကံ၊ တခုချင်း တခုချင်း။ နု(ဥပ္ပါဒေတိ)၊ မဖြစ်စေ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုအကြောင်းတရားသည်။ ပဋ္ဌိစ္စော စ၊ ရှေးရှုတွေ့အပ်–မျက်မှောက် သိအပ်သည်လည်း ဟုတ်၏။ သမုပ္ပါဒေါ စ၊ အပြည့်အစုံ တပေါင်းတည်းဖြစ်စေတတ်သည်လည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ပဋ္ဌိစ္စ ပဋ္ဌိမုခံ ဣတ္တာ၊ ရှေးရှုရောက်၍။ ကာရဏာသာမဂ္ဂိံ၊ အကြောင်းတို့၏ ညီညွတ်ခြင်းကို။ အပ္ပဋိက္ခိပိတ္တာ၊ မပယ်မစွန့်မူ၍။ သဟိတေ၊ တကွဖြစ်သော ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ပဋ္ဌိမုခဂမနံ၊ ရှေးရှုရောက်ခြင်းဟူသည်။ ပစ္စယသ၊ ၏။ (ဘာဝ–ဥပ္ပါဒနံ–တို့၌ စပ်)ကာရဏာသာမဂ္ဂိယာ၊ အကြောင်းတို့၏ ညီညွတ်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ ညီညွတ်သော အကြောင်းအပေါင်း၏။ အဂ်ဘာဝေန၊ အစိတ်အပိုင်းအဂ်ါ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဖလသ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒနမေဝ၊ ဖြစ်စေခြင်းသာလျှင်တည်း။ စ၊ တပါး၊ ဝါ၊ ဆက်။ အပ္ပဋိက္ခိပိတ္တာတိ၊ ကား။ တာယ ကာရဏာသာမဂ္ဂိယာ၊ နှင့်။ နု ဝိနာ၊ မကင်းမူ၍။ "အဂ်ဘာဝံ၊ သို့။ အဂန္ဓာ၊ မရောက်မူ၍။ သယမေဝ၊ မိမိချည်းသာလျှင်။ နု ဥပ္ပါဒေတိ၊

မဖြစ်စေတတ်။” ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဧတေန၊ ဤအပ္ပဋိက္ခိပိတ္တာဟူသောပါဠိဖြင့်။ ကာရဏဗဟုတာ၊ အကြောင်းတို့၏ များသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်၏။ သဟိတေတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယုပ္ပန္နမ္မဗဟုတာ၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏ များသည်၏အဖြစ်ကို။ (ဒဿိတာ၊ ၏။) ဥဘယေနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဧကတော၊ တပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ ဧကံ၊ တပါးသော အကျိုးသည်။ နာ၊ မဖြစ်။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပရတော၊ နောက်၌။ ဝုစ္စမာနော၊ သော။ သာသနနယော၊ နည်းကို။ ဒီပိတော၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အထ ဝါ၊ ကား။ ပစ္စေတဗ္ဗံ၊ ရှေးရှုရောက်ထိုက်–ရထိုက်သော။ ပစ္စယံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ ပဋိဂန္ဓာ၊ ရှေးရှုရောက်၍–ရ၍။ တေန၊ ထိုအကြောင်းနှင့်။ နာ ဝိနာ၊ မကင်းမူ၍။ သမ္ဘန္ဓသ၊ စပ်သောအကျိုး၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝစနတ္ထ၌။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ၊ ကား။ (တနည်း) ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ သမုပ္ပါဒပ္ပ ဓာနဝစနဝိညေယျော၊ သမုပ္ပါဒ–ဟူသော ပဓာနသဒ္ဒါဖြင့် သိအပ်သော။ (၅၇၇–စာပိုဒ်နှင့်လျော်သော အနက်ဖြစ်သည်) ဝါ၊ သမုပ္ပါဒပြဓာန်းသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ–သဒ္ဒါဖြင့် သိအပ်သော။ (နှာ ၂၃၉–၌ ဆိုလတ္တံ့သော သမုပ္ပါဒပဓာနေန ဝစနေန–ဟူသော ပါဌ်နှင့်လျော်သော အနက်ဖြစ်သည်) သသတ္တိကော၊ အစွမ်းသတ္တိနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဟေတု၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတမ္ဘော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဝစနတ္ထ၌။ ပဋိစ္စာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲမှီ၍–ရှေးရှုရောက်၍နည်း။ ဣတိ ဝတ္တမ္ဘံ၊ ဤသို့ မေးသင့်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပစ္စေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သော စ၊ ထိုပစ္စေတဗ္ဗသည်လည်း။ ပစ္စယ ဓမ္မော၊ အကြောင်းတရားပေတည်း။ ဣတိ ကတ္တာ၊ ၍။ ပစ္စယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ပဋိစ္စသဒ္ဒသ၊ ၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပဋိဂန္ဓာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ကာရဏာသ၊ ၏။ သဗ္ဗာဝေန၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (သီမူနှင့်အညီပင်)တပ္ပဋိလာဘဂတိယာ။ ထိုအကြောင်းကို ရခြင်းဟူသောရောက်ခြင်းဖြင့်။ ပတ္တာ၊ ရောက်၍။ ။ ကထံ၊ အဘယ်သို့နည်းဟူမူ။ တေန၊ ထိုအကြောင်းနှင့်။ နာ ဝိနာ၊ မကင်းမူ၍တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တသ္မိံ၊ ထိုအကြောင်းသည်။ သတိ ဧဝ၊ ရှိသော်သာလျှင်။ တသ စ ဖလသ၊ ၏လည်း။ ဥပ္ပါဒတော ဧဝ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်တည်း။ (ထိုအကြောင်းရှိမှသာလျှင် ထိုအကျိုး၏ဖြစ်ခြင်း ထိုအကြောင်းရှိလျှင် ထိုအကျိုး၏ ကောန်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်–ဟု ဆိုလို၏) အညထာ၊ ဖြင့်။ နာ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အသတိ၊ ထိုအကြောင်းမရှိလတ်သော်။ (တသ၊ ထိုအကျိုး၏။) နိရောဓတော စ၊ ချုပ်ခြင်း–မဖြစ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်တည်း။ (ဤ၌ စ–အရာတွင် ဧဝ–ရှိသင့်၏) ဣတိ၊ သို့။ အယံ ပစ္စယဋ္ဌိတိ၊ ဤအကြောင်း၏ တည်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အကျိုး၏ တည်ရာ အကြောင်းသည်။ ပဋိစ္စသဒ္ဒသ၊ ၏။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အယံ ပဋိစ္စသဒ္ဒေါ၊ သည်။ (ဟေတုမဟာ–၌ စပ်) ဣမသ္မိံ သတိ ဣမသ္ယုပ္ပါဒါတိ၊ ဟူကုန်သော။ ဧတေ သဒ္ဒါ၊ တို့သည်။ (ဟေတုံ ဝဒန္တိ–၌ စပ်)ဘုမ္မနိဿက္ကဝစနဧေတာနိယေန၊ သတ္တမီ ပဉ္စမီဝိဘတ်တို့ဖြင့် ပြအပ်သော။ (ဘာဝေန–၌ စပ်)ဣဒံ–သဒ္ဒဝစနီယသ၊ ဣဒံ–သဒ္ဒါသည် ဟောအပ်သော။ (ဣဒံ ဟောတိ, ဣဒံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ–တို့၌ ဣဒံသဒ္ဒါကို ဆိုသည်) ဟေတုမတော၊ အကြောင်းရှိသော အကျိုးတရား၏။ ဘာဝုပ္ပါဒုတ္တ ရကိရိယာပေက္ခေန၊ (ဟောတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ–ပုဒ်တို့၌ ပါဝင်သော) ဘာဝ, ဥပ္ပါဒ–ဟူသော နောက်ကြိယာကို ငဲ့သော။ ဟေတု အာယတ္တဘာဝေန၊ အကြောင်းနှင့်စပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ယာယ (သမတ္ထတာယ)၊ အကြင်အကျိုးကို ဖြစ်စေနိုင်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ အသ၊ ထိုအကျိုးတရား၏။ တဒါယတ္တတာ၊ ထိုအကြောင်းနှင့် စပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တာယ သမတ္ထတာယ၊ ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဟေတုံ၊ ကို။ ဝဒန္တိ ယထာ၊ ဟောကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ၊ ဂန္ဓာ–သဒ္ဒန္တရဝစနီယေန၊ ဂန္ဓာ–ဟူသော သဒ္ဒါတပါးသည် ဟောအပ်သော။ (ပဋိဂန္ဓာ–ကို ရည်သည်) တံဝိညေယျသေဝ၊ ထိုဂန္ဓာ–ဟူသော သဒ္ဒါတပါးဖြင့် သိအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပစ္စယနကိရိယာကတ္တု၊ ပစ္စယနကြိယာ၏ကတ္တားဖြစ်သော။ ဟေတုမတော၊ အကြောင်းရှိသော အကျိုး၏။ ဟေတုပစ္စယနေန၊ အကြောင်းကို ရှေးရှုရောက်ခြင်း–ရခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ဟေတုအာယတ္တဘာဝေန၊ ဖြင့်။ သမုပ္ပါဒုတ္တရကိရိယာပေက္ခေန၊ သမုပ္ပါဒဟူသော နောက်ကြိယာကိုငဲ့သဖြင့်။ ယာယ (သမတ္ထတာယ)၊ ကြောင့်။ အသ၊ ထိုအကျိုး၏။ တဒါယတ္တတာ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တာယ သမတ္ထတာယ၊ ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဟေတုံ၊ ကို။ အာဟ၊ ဟော ၏။ ဧဝဉ္စ ကတ္တာ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ “အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ပဋိစ္စ၊ ပဋိစ္စတရားတည်း။ သခါရာ၊ တို့သည်။ ပဋိစ္စ သမုပ္ပန္နာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ–တရားတို့တည်း။” ဣတိအာဒိ၊ ကို။ သခါရပိဋကေ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီး သော စကားရပ်၌။ သမတ္ထတာ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ဟူသည်။ နိဒါနာဒိဘာဝေါ၊ နိဒါနစသည်၏အဖြစ်တည်း။ (အာဒိ–ဖြင့် သမုဒယ, ဇာတိ, ပဘဝ တို့ကို ယူအပ်၏) သော စ၊ ထိုနိဒါနာဒိဘာဝသည်လည်း။ တဒဝိနာဘာဝိဖလံ၊ ထိုအကြောင်းနှင့် မကင်းမူ၍ ဖြစ်သော အကျိုးကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ သတ္တမေ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်သာလျှင်တည်း။ စ၊ တပါး၊ သမ္ဘန္ဓသာတိ၊ ကား။ သံယောဇနာနုရူပတာဝသေန၊ ယှဉ်စေခြင်းငှါ သင့်လျော်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဇာတိအာဒိနာ၊ နှင့်။ သမ္ဘန္ဓသ၊ စပ်သော။ ဧရာမရဏာဒိပစ္စယုပ္ပန္နသ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒေါတိ၊ ကား။ ဥပ္ပဇ္ဇနံ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။

ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပဋိစ္စသဒ္ဒပ္ပယောဂေါ၊ ပဋိစ္စ–သဒ္ဒါနှင့် ယှဉ်ခြင်းသည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့ဖြစ် သနည်း။ သမာနကတ္တုကာနံ၊ တူသော ကတ္တားရှိသောကြိယာတို့၏၊ ဝါ၊ တို့တွင်။ ပုဗ္ဗကာလေ၊ ရှေးကာလ၌၊ ဝါ၊ ရှေးကာလ ဖြစ်သော ကြိယာ၌။ ဤဒိသော၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ သဒ္ဒပ္ပယောဂေါ၊ သဒ္ဒါပြုယှဉ်သည်၊ ဝါ၊ သဒ္ဒါကိုယှဉ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ) နနု၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အံ့။ ဧတံ၊ ဤစကားသည်။ ဘုတ္တာ ဂစ္ဆတိ ကသိတ္တာ ဝပတီတိအာဒိသု၊ အစရှိသော ပြယုဂ်တို့၌။ သစ္ဆံ၊ မှန်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ယေဘုယျဝသေန၊ ဖြင့်။ [၂၃၈] ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

(ကသ္မာ၊ ကား။) သမာနာပရကာလေ စ၊ သမာနကာလ အပရကာလ၌ဌင်း။ အသမာနကတ္တုကေ စ၊ တူသော ကတ္တားမရှိရာ၌ဌင်း၊ ဝါ၊ ကတ္တားမတူရာ၌ဌင်း။ ဒဿနတော၊ တွေ့မြင်ရခြင်းကြောင့်တည်း။ တာဝ၊ စွာ။ သမာနကာလေ၊ ၌။

အယံ ဒိဝါကရော၊ ဤနေမင်းသည်။ အန္ဓကာရံ၊ ကို။ နိဟန္တာန၊ ပယ်ဖျောက်၍၊ ဝါ၊ ပယ်ဖျောက်လျက်။ ဥဒိတော၊ တက်ထွန်း၏။ (ဗုဒ္ဓါဒိစ္စော၊ ဘုရားတည်းဟူသော နေမင်းသည်။) ဝဏ္ဏပညာဝဘာသေဟိ၊ အဆင်းအရောင် ပညာအရောင်တို့ဖြင့်။ သြဘာသေတွာ၊ ထွန်းလင်းစေ၍၊ ဝါ၊ လျက်။ သမုဂ္ဂတော၊ ပွင့်ထွန်းဖြစ်ပေါ်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ဥဒါဟရဏံ၊ ရှေးတည်း။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ "မုခံ၊ ခံတွင်းကို။ ဗျာဒါယ၊ ဖွင့်ဟ၍။ သယတိ၊ အိပ်၏။ အက္ခီနိ၊ တို့ကို။ ပရိဝတ္တေတွာ၊ လှည့်၍။ ပဿတိ၊ ရှု၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဥဒါဟရန္တိ၊ ထုတ်ဆောင်ပြကုန်၏။ အပရေ၊ တပါးသော ဆရာတို့သည်။ "နိသဒ္ဓေ၊ ထိုင်၍။ အဓိတော၊ ရွတ်ဆို၏။ ဌတွာ၊ ရပ်၍။ ကထေတိ၊ ပြောဆို၏။" ဣတိ၊ သို့။ (ဥဒါဟရန္တိ၊ ကုန်၏။)

တတ္ထ၊ ထိုဥဒါဟရဏ်တို့၌။ ဗျာဒါနပရိဝတ္တနုတ္တရကာလဘာဝိသယနဒဿနကိရိယာပေက္ခာ၊ ဖွင့်ဟခြင်း လှည့်ခြင်းကြိယာတို့နှင့် နောက်ကာလ၌ဖြစ်သော အိပ်ခြင်းရှုခြင်းကြိယာတို့ကို ငဲ့သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ငဲ့သောကြောင့်၊ ဝါ၊ ငဲ့သော။ ပုဗ္ဗုတ္တရကာလတာ၊ ရှေးကာလ နောက်ကာလရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ စ၊ သော်လည်း။ သာ၊ ထိုရှေးကာလ နောက်ကာလရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဘေဒါနုပလက္ခဏာ၊ မမှတ်နိုင်ကောင်းသော ကွဲပြားခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကွဲပြားခြင်းကို မမှတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ ကေဟိစိ၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ နိ လက္ခီယတိ၊ မမှတ်အပ် မမှတ်နိုင်။ စ၊ တပါး။ နိသဒ္ဓ အဓိတော၊ ဌတွာ ကထေတိတိ၊ ဟူသော ဥဒါဟရဏ်တို့၌။ သမာနကာလတာယ၊ တူသောကာလရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ) ပိ၊ သော်လည်း။ အဗ္ဗေါနကထနေဟိ၊ ရွတ်ခြင်း ပြောဆိုခြင်းတို့မှ။ ပုဗ္ဗေပိ၊ ရှေး၌လည်း။ နိသဒ္ဒေ္ဒာနာနိ၊ ထိုင်ခြင်းရပ်ခြင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗုတ္တရကာလတာ၊ အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ ကို။ သမ္ဘာဝေတုံ၊ ရိုးမြောက်ပြောဆိုခြင်းငှါ။ သဏ္ဌာ၊ စွမ်းနိုင်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုရိမာနိယေဝ ဥဒါဟရဏာနိ၊ ရှေးဥဒါဟရဏ်တို့သည်သာလျှင်။ ယုတ္တာနိ၊ သင့်လျော်ကုန်၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ ဥဒယသမကာလမေဝ၊ တက်ထွန်းဖြစ်ပေါ်ခြင်းနှင့် ညီမျှသော ကာလ၌သာလျှင်၊ ဝါ၊ ကာလရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ တန္နိဝတ္တနိယနိဝတ္တနံ၊ ထိုနေမင်းနှင့် မြတ်စွာဘုရားတို့သည် နစ်စေသင့် နစ်စေထိုက်သော အမှောင်ကို နစ်စေခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ထိုကြောင့်တည်း။

အပရကာလေ၊ ၌။ ဒွါရံ၊ ကို။ အာဝရိတွာ၊ ပိတ်၍။ ပဝိသတိ၊ ဝင်၏။ အာဝရိတွာ၊ ၍။ နိက္ခမတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤကား ဥဒါဟရဏ်တည်း။ ကေစိပန၊ တို့သည်ကား။ ဒဏ္ဍော၊ ဒုတ်သည်။ ဥက္ကစ္ဆ၊ ဥက်ဟုမြည်၍။ ပတိတော၊ ကျ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဒါဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဇတ္တု၊ ဤဥဒါဟရဏ်၌။ အဘိဃာတဘူတသဟဇေတာယ၊ ထိခိုက်သော ဘုတ်တို့နှင့်တကွ ဖြစ်သော ကျခြင်းကြိယာနှင့်။ အဘိဃာတဇေဒ္ဒဿ၊ ထိခိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော အသံ၏။ သမာနကာလတာ၊ တူသော ကာလရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ လဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤအပရကာလအရာ၌လည်း။ ပုရိမာနိယေဝ ဥဒါဟရဏာနိ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ယုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ပုရိမတာဝစနိစ္ဆာဝသေနေဝ၊ ရှေးကာလအဖြစ်ကို ဆိုလိုသည် ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ လက္ခဏဟေတုကိရိယာနံ၊ လက္ခဏာကြိယာ ဟေတုကြိယာတို့၏။ လက္ခဏဟေတုဘာဝဝစနိစ္ဆာ၊ လက္ခဏာအဖြစ် ဟိတ်အဖြစ်ကို ဆိုလိုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့။ လက္ခဏဘာဝတော၊ လက္ခဏာကြိယာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ (လက္ခဏသမ္ဘဝတော–ဟု ရှိလျှင် ယုတ္တတရပေတည်း) ပုရိမကာလော ဇေ၊ သည်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ပုရိမကာလော ဇေါတိ–ဟု ရှိသင့်၏) နိဟန္တာနာတိ သဒ္ဒသိဒ္ဓိ၊ နဟူ၍ သဒ္ဒါ၏ပြီးခြင်းကို။ ဣဒ္ဓိတာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဇေ၊ တူ။ ပစ္စယနကိရိယာ၊ ရှေးရှုရောက်ခြင်းကြိယာသည်။ သမုပ္ပဒ္ဓနကိရိယာယ၊ ဖြစ်ခြင်းကြိယာမှ။ ပုရိမိကာ၊ ရှေး၌ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ (ပုဗ္ဗကာလဖြစ်သည်–ဟု ဆိုလိုသည်) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိစ္စသဒ္ဒသိဒ္ဓိ၊ ပဋိစ္စ–သဒ္ဒါ၏ ပြီးခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

တတ္ထ၊ ထိုအန္ဓကာရံ နိဟန္တာန–စသော ဥဒါဟရဏ်တို့၌။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ကတ္တု၊ ကတ္တားကို။ ဒဿနတော၊ တွေ့မြင်ရခြင်းကြောင့်။ ယုတ္တံ၊ သင့်ပေ၏။ ဣဓ ပန၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ–ဟူသော ဤပုဒ်၌ကား။ တဒဘာဝတော၊ ထိုကတ္တား၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ နိ ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ စေ၊ အံ့။ အယံဒေါသော၊ သည်။ နိ၊ မရှိ။ (ဟိ၊ အကြောင်းကား။) ဣဓပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ–ပုဒ်၌လည်း။ အနုမာနတော၊ အားဖြင့်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးသော။ ဇရာမရဏာဒိကော၊ အစရှိသော။ ကတ္တာ၊ သည်။ အတ္ထေဝ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) "ဝယံ၊ ဆုံးရှုံးပျက်စီးခြင်းကို။ ဥတ္တာ၊ သိ၍။ ကိရိယတော၊ ပြုခြင်းကြောင့်။" ဣတိ၊ သို့။ ဇေမာဒိပယောဂဒဿနတော၊ ဤသို့အစရှိသော ပြယုဂ်ကို တွေ့ရခြင်းကြောင့်တည်း။ (စ၊ ဆက်။) အနုမိယမာနေန၊ မှန်းဆအပ်သော။ ကတ္တာနာ၊ ဖြင့်။ ဤဒိသော သဒ္ဒပယောဂေါ၊ ကို။ အဝသံ၊ မချွတ်။ ဣဒ္ဓိတဗ္ဗော၊ ၏။

အသမာနေ၊ မတူသော။ ကတ္တာရိ ပန၊ ၌မူကား။ "ပိသာစံ၊ မြေဘုတ်တစ္ဆေကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ ဝါ၊ မြင်လတ်သော်၊ ဝါ၊ မြင်ခြင်းကြောင့်။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပညာယ စ၊ ဖြင့်လည်း။ ဒိသွာ၊ ၍၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ အသ၊ ထိုရဟန်း၏ (သန္တာန်၌)။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ ပရိက္ခီဏာ၊ လုံးဝကုန်ခန်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။" ဣတိ ဇေမာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော ဥဒါဟရဏ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တတ္ထ၊ ထိုဥဒါဟရဏ်တို့၌။ ပိသာစဒဿနာဒိ၊ မြေဘုတ်

တစ္ဆေကို မြင်ခြင်းစသည်သည်။ ပုရိသဗျာပါရော၊ ယောကျ်ားပုဂ္ဂိုလ်၏ ဗျာပါရကြီယာသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဟာပိ၊ ၌လည်း။ ပစ္စယနံ၊ သည်။ ပစ္စယဗျာပါရော၊ အကြောင်း၏ဗျာပါရကြီယာတည်း။ အတ္တာနော၊ ၏။ ဖလုပ္ပါဒနံ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်းတည်း။ တဿ၊ ထိုဖလုပ္ပါဒနသည်လည်း။ သတ္တံ၊ သတ္တတည်း။ သမုပ္ပါဒေါ၀၊ သမုပ္ပါဒသာလျှင်တည်း။ (နက်နဲ၏၊ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် ကြံစည်အပ်၏) ဣတိ၊ ကြောင့်။ "ပစ္စယော၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ပစ္စယဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒါ၊ ကြောင့်။" ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယနဿ၊ ပစ္စယနကြီယာ၏။ (တာ–သမ္မန်) သမုပ္ပါဒဟေတုတာယ၊ သမုပ္ပါဒ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကို။ ဂမကော၊ သိစေတတ်သည်ဖြစ်၍၊ ၀ါ၊ သိစေတတ်သော။ (သဒ္ဒေါ–၌ စပ်) သမာနဿ၊ သော။ ကတ္တာ၊ ၏။ အဘာ ဝေပိ၊ မရှိငြားသော်လည်း။ ပဋိစ္စ–သဒ္ဒေါ၊ သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပဋိစ္စ၊ ရှေးရှုရောက်၍။ သမ္မန္နဿ၊ စပ်သော အကျိုး၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ မည်သည်။ ယဒိ (သိယာ)အံ့။ (ဧဝံသတိ၊ သော်။) ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ [၂၃၉] ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ မည်သနည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ အယမတ္ထော၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝိစာရိတောဝ၊ စိစစ်အပ်ခဲ့ပြီးသည် သာလျှင်တည်း။ အပိ စ၊ တနည်းသော်ကား။ သမုပ္ပါဒသဒ္ဒဝိဘာဝိတာနံ၊ သမုပ္ပါဒ–သဒ္ဒါဖြင့် ထင်စွာပြအပ်ကုန်သော။ ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ၊ တို့၏။ (ဟေတု–၌ စပ်) ပဋိစ္စသဒ္ဒ ဝိဘာဝိတော၊ ပဋိစ္စ–သဒ္ဒါဖြင့် ထင်စွာပြအပ်သော။ သသတ္တိကော၊ အစွမ်းသတ္တိနှင့်တကွသော။ ယော အယံ ဟေတု၊ ကို။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ တဿ၊ ထိုအကြောင်း၏။ (တ္တသမ္မန်) သမုပ္ပါဒါဘိမုခတာယ၊ ဖြစ်ခြင်းသို့ ရှေးရှုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဓာန ဝစနဝိညေယျသဘာဝတ္တာ၊ ပြဓာန်းသော သမုပ္ပါဒ–သဒ္ဒါဖြင့် သိအပ်သော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တထာ၊ ထိုသို့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။

ကာရဏံ၊ အကြောင်းကား။ ကိံ ပန၊ အဘယ်နည်း။ (တနည်း) ကိံ ပနကာရဏံ၊ အဘယ်အကြောင်း ကြောင့်။ သမုပ္ပါဒပဓာနေန၊ သမုပ္ပါဒ–သဒ္ဒါပြဓာန်းသော၊ ၀ါ၊ ပြဓာန်းသော သမုပ္ပါဒ–သဒ္ဒါရှိသော။ ၀စနေန၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ–သဒ္ဒါဖြင့်။ သမုပ္ပါဒဿ၊ ၏။ ဟေတု၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သနည်း။ သဟေတုကော၊ အကြောင်းနှင့်တကွသော။ သမုပ္ပါဒေါ ဧ၀၊ ဖြစ်ခြင်း ကိုသာလျှင်။ နု ပန(ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ မသိအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ အံ့။ (ပရိဟာရော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။) ဝုစ္စတေ၊ အံ့။ ဒိဋ္ဌဿ၊ မြင်အပ်ပြီးသော။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ ယော ပစ္စယော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ပစ္စယနိဒ္ဒေသေန၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏ နိဒ္ဒေသစကားရပ်ဖြင့်။ (ရှေးဟောင်းသီမူ၌ ပစ္စယ–မပါပဲ နိဒ္ဒေသန–ဟူ၍သာရှိ၏၊ ထိုပါ၌ ယုတ္တတရဖြစ်ပေ၏။) တဿ၊ ထိုအကြောင်း၏၊ ၀ါ၊ ကို။ ဝိဘာဝိတတ္တာ၊ ထင်စွာပြအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟေတု၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ကထံ၊ ဟူမူ။ (မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။ ဘဂ၀ါ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။) အာဟ၊ ၏။

"ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ၌။ ပရိဝီမံ သမာနော၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အနေကဝိဓံ၊ များသော အပြားရှိသော။ နာနပ္ပကာရကံ၊ အထူးထူးသော အပြားရှိသော။ ဧရာမရဏံ၊ ဟူသော။ ယံ ခေါ ဣဒံ ဒုက္ခံ၊ အကြင် ဆင်းရဲသည်။ လောကေ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣဒံ ဒုက္ခံ၊ ဤဆင်းရဲသည်။ ကိံ နိဒါနံ နု ခေါ၊ အဘယ်အကြောင်းရှိ သနည်း။ ကိံ သမုဒယံ၊ အဘယ်ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းရှိသနည်း။ ကိံ ဧတိကံ၊ အဘယ်ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း။ ကိံ ပဘဝံ၊ အဘယ်အမွန် အစရှိသနည်း။ ကိသ္မိံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဧရာမရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ကိသ္မိံ၊ သည်။ အသတိ၊ သော်။ ဧရာမရဏံ၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိဝီမံသတိ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင် ၏။ ပရိဝီမံသမာနော၊ သော။ သော (ဘိက္ခု)၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ယံ ခေါ ဣဒံ ဒုက္ခံ၊ အကြင် ဆင်းရဲသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ပ။ ဣဒံ ဒုက္ခံ၊ သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဧတိနိဒါနံ၊ ဧတိလျှင် အကြောင်းရှိ၏။" ဣစ္စာဒိ နာ၊ ဖြင့်။––

ဒိဋ္ဌဿ၊ သော။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ နိဒါနံ၊ ကို။ ပရိဝီမံသသုတ္တေ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံပဇာနန္ဟု၊ ထိုဒုက္ခကို သိခြင်းကိုလည်း။ နိဒါ နမိ၊ အကြောင်း၌ (သိခြင်းဟူ၍)။ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့ သိအပ်၏။ (ဤ ဣတိ–ပိုဟန်ရှိ၏) ယထာ စာဟ၊ အဘယ်ကဲ့သို့လည်း ဟောတော်မူသေးသနည်းဟူမူ။––

"ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မောဓာ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိသည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အနဘိသမ္ဘုဇ္ဈဿ၊ သစ္စာလေးပါးကို မသိသေးသော။ ဗောဓိသတ္တဿေ၀၊ ဘုရားအလောင်းသည်သာလျှင်။ သတော၊ ဖြစ်သော။ မေ၊ ငါ့အား။ ဧတံ၊ ဤသို့သော အကြံသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အယံလောကော၊ သတ္တ၀ါအပေါင်းဟူသော ဤလောကသည်။ ကိစ္ဆံ၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့။ အာပန္နော ဝတ၊ ရောက်လေစွတကား။ ဇာယတိ စ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်၏။ ဇီယတိ စ၊ အိုလည်းအို၏။ မီယတိ စ၊ သေလည်းသေ၏။ စ၀တိ စ၊ အဆင့်ဆင့်လည်း စုတေ၏။ ဥပပဇ္ဇတိ စ၊ အဆင့်ဆင့်လည်း ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်၏။ အထ စ ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်။ ဧရာမရဏဿ၊ ဟူသော။ ဣမဿ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်သွားခြင်းကုန်ဆုံးခြင်းကို။ နု ပဇာနာတိ၊ မသိရ။ ကုဒါသု နာမ၊ အဘယ်မည်သောအခါ၌။ (ဿ–ကား နိပါတ်မျှသာ) ဧရာမရဏဿ၊ ဟူသော။ ဣမဿ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ နိဿရဏံ၊ သည်။ ပညာယိဿတိ၊ ထင်လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အကြံသည်။ (အဟောသိ၊ ပြီ။) ။ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဿ မယ္ဟံ၊ ထိုသို့ အကြံဖြစ်သော ငါ့အား။ ယောနိသော၊ ဖြင့်။ မနသိကာရာ၊ ကြောင့်။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အဘိသမယော၊ ရှေးရှုတွေ့ခြင်းသည်၊ ၀ါ၊ မျက်မှောက်

သိခြင်းသည်။ အဟု၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ဇောတိယာ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဧရာမရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇောတိပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဧရာမရဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)" ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။

ဒိဋ္ဌသ၊ သော။ ဒုက္ခသ၊ ၏။ ပစ္စယဝိမံသတိသမယာ၊ အကြောင်းကို စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း, သိခြင်းတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ ဝိဘာဝိတတ္တာဟူသောဟိတ်ကို ချဲ့၍ပြအံ့။ ပစ္စယော၊ ကို။ ဥတမ္ဘော၊ သိအပ်၏။ ဒုက္ခနိဿရဏာပဇာနနံ စ၊ ဒုက္ခ၏ထွက်သွားရာ ကုန်ဆုံးရာ နိဗ္ဗာန်ကို သိခြင်းသည်လည်း။ တဒဘိသမယာဃတ္တံ၊ ထိုအကြောင်းကို သိခြင်းနှင့်စပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥတမ္ဘော၊ သိအပ်သိထိုက်သော။ ယော (ပစ္စယော)၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော (ပစ္စယော)၊ ကို။ ပဝေဒေတမ္ဘော စ၊ သိလည်း သိစေထိုက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိထိုက်, သိစေထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အယံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသဒ္ဒေါ၊ ကို။ (ဝုစ္စတိ–၌ စပ်) သမုပ္ပါဒသဒ္ဒဝိဘာဝိတံ၊ သမုပ္ပါဒ–သဒ္ဒါဖြင့် ထင်စွာပြအပ်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ မြင်အပ်ပြီးသော။ ယဒိဒံ ဒုက္ခံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏) တံ၊ ထိုဒုက္ခသည်။ ပစ္စယံ၊ အကြောင်းကို။ ပဋိစ္စေဝ၊ ရေးရှုရောက်၍သာလျှင်၊ ဝါ၊ စွဲမှီ၍သာလျှင်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) အညထာ၊ ဖြင့်။ နှ (သမ္ဘဝတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပစ္စယဝိဘာဝနတ္ထံ၊ အကြောင်းကို ထင်စွာပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဥတဲ့ စ၊ သိခြင်းငှါငင်း။ ပဝေဒေတဲ့ စ၊ သိစေခြင်းငှါငင်း။ ဣဒ္ဓိတဘာဝေန၊ အလိုရှိအပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဓာနသာပေါ၊ ပြဓာန်းသောအနက်ကိုလည်း။ (နိဒ္ဒေသော–၌ စပ်) ကေနစိ၊ သော။ ဝိသေသေန၊ အထူးဖြင့်။ ဥတမ္ဘတာယ၊ သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပဓာနဘာဝေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ ပြခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ [၂၄၀] (ကိ" ယထာ၊ ကဲ့သို့နည်းဟူမူ။) သောဘာပဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကော၊ အဘာယ်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်နည်း။ ယသ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌၊ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ သံယောဇနာနိ၊ တို့ကို။ ပဟီနာနိ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ (သော၊ ထိုသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။) ဒေဝဒတ္တော၊ သည်။ ကော၊ အဘာယ်သူနည်း။ ယသ၊ အကြင်သူ၏။ ဥစ္စတရာနိ၊ အထူးသဖြင့်မြင့်ကုန်သော။ ဂေဟာနိ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ ထိုသူတည်း၊) ဣတိ ယထာ၊ ဤပါဠိတို့ကဲ့သို့တည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ၌လည်း။ ပစ္စယပဝေဒနတ္ထေ၊ အကြောင်းကို သိစေခြင်းအကျိုးရှိသော။ နိဒ္ဒေသေ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသခ်ါရာ–အစရှိသောနိဒ္ဒေသပါဠိ၌။ သတ္တိဝိသေသေန၊ (အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ–အစရှိသည်ဖြင့် ဟောအပ်သော ကျေးဇူးပြုခြင်း) သတ္တိအထူးဖြင့်။ (ဥတမ္ဘ–၌ စပ်) အတ္တနော၊ ၏။ ဖလေန၊ သည်။ ပစ္စယနိယတာယ၊ ရေးရှုရောက်အပ်သည်၏အဖြစ်၏၊ ဝါ၊ စွဲမှီအပ်သည်၏အဖြစ်၏၊ (ဘာဝသမ္ဘန်) ဝါ၊ ကို။ ဥတမ္ဘဘာဝေန၊ သိအပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ပဋိစ္စာတိ ပရိယာယေန၊ ပဋိစ္စ–ဟူသော ပရိယာယ်တပါးဖြင့်။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သခ်ါရာတိအာဒိကော၊ အစရှိသော။ ယော အယံနိဒ္ဒေသော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော စ၊ ထိုနိဒ္ဒေသကိုလည်း။ သကလသ၊ သော။ ဒုက္ခက္ခန္ဓသ၊ ၏။ မူလတော၊ အရင်းအမြစ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ပစ္စယာနံ၊ တို့ကို။ ပဝေဒနာယ၊ သိစေခြင်းငှါ။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ညွှန်ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရိယောသာနေပိ၊ အဆုံး၌လည်း။ "ဧဝမေတသ။ပ။ သမုဒယော ဟောတိ"–တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သမ္မုခါ၊ မျက်မှောက်၌။ (သီမုနှင့်အညီပင်) တံ ဒုက္ခံ၊ ထိုဧရာမရဏာ အစရှိသော ဆင်းရဲကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ တသ၊ ထိုဆင်းရဲ၏။ ယထာဝုတ္တေ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယေ၊ တို့ကို။ တံသမုဒယာ ဘိမုခေ၊ ထိုသမုဒယသို့ ရှေးရှုသည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပစ္စယာ၊ တို့ကို။ နိဂမိတာ၊ နိဂုံးအုပ် အပ်ကုန်၏။ ပဋိပဒါသုတ္တေပိ၊ ၌လည်း။ "အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ။ပ။ သမုဒယော ဟောတိ"တိ၊ တိ–ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ "အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာပဋိပဒါ"တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဘာဝေန၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတရားအဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတံ၊ သော။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ မိစ္ဆာပဋိပဒါ၊ မည်သည်။ နှ(ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဒုက္ခသမုဒယဘူတာ၊ ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ (မိစ္ဆာပဋိပဒါ၊မည်၏။) ဣတိ၊ သိအပ်၏။ စ၊ သည်မျှသာမကသေး။ ပဋ္ဌာ"ဂိကော၊ အင်္ဂါငါးပါးရှိသော။ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိ။ ပဋ္ဌဉ္ဇာဏိကော၊ ဉာဏ်ငါးပါးရှိသော။ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိ။ ဣတိ၊ သို့ (ဟောအပ်ကုန်သော)။ သမ္မာသမာဓိပွဓာနေဟိ၊ သမ္မာသမာဓိ ပြဓာန်းကုန်သော၊ ဝါ။ ပြဓာန်းသော သမ္မာသမာဓိ–သဒ္ဒါရှိကုန်သော။ သဒ္ဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဒေသနာယ၊ ၏။ အင်္ဂဉာဏပဋိဝေဒနတ္ထတ္တာ၊ အင်္ဂါနှင့်ဉာဏ်တို့ကို သိစေခြင်းအနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အင်္ဂဉာဏပဋိဝေဒနံ၊ ကို။ ကတံ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ၌လည်း။ သမုပ္ပါဒပဓာနေန၊ သော။ သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယပဋိဝေဒနံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတမ္ဘံ၊ ၏။

၅၈၁။ ယာ ပနာယံ တန္တိတိ၊ ဟူ၍။ သမ္ဗန္ဓော၊ ၏။ နိက္ခိတ္တာတိ၊ ကား။ ဌပိတာ၊ ထားအပ်၏။ ဒေသိတာ၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ယထာဓိပ္ပေတသ၊ အကြင် အကြင်အလိုရှိအပ်သော။ အတ္ထသ၊ အနက်ကို။ တနနတော၊ ချဲ့၍ပြတတ်သောကြောင့်။ တန္တိ၊ မည်၏။ ဂန္ထော၊ ကျမ်းဂန်ကို ရဏ်။ "ဘန္တေ၊ ရား။ သမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကိ" ဝါဒီ၊ အဘယ်ဝါဒရှိပါသနည်း။" ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိတေန၊ မေးအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မေးအပ်သော။ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန၊ ထေရ်သည်။ "မဟာရာဇ၊ မင်းကြီး။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒီ၊ ဝိဘဇ္ဇဝါဒရှိတော်မူ၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဖြေဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဓသာဝကာ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်တို့သည်။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒိနော၊ ဝိဘဇ္ဇဝါဒီမည်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏တပည့်တို့သည်။ သတ္ထာရာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝေနယိကာဒိဘာဝံ၊ ဝေနယိက–စသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘဇ္ဇ၊ ဝေဘန်၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်သည်ကို။ အနုဝဒန္တိ၊ အတုလိုက်၍ ဟောကုန်၏။ သောမနဿာဒီနံ စ၊ သောမနဿစသည်တို့၏ ဝင်း။ စိဝရာဒီနဉ္စ၊ တို့၏ ဝင်း။ သေဝိတမ္ဘာသေဝိတမ္ဘဘာဝံ၊ မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဝိဘဇ္ဇ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ကို။ အနုဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။) ဝါ၊ တနည်း။ "သဿတော အတ္တာ စ လောကော စာ"တိအာဒိနံ၊ ကုန်သော။ ဌပနိယာနံ၊ ထားအပ်သော ပြဿနာ

တို့ကို။ ဌပနတော စ၊ ထားသောအားဖြင့်ရင်း။ ရာဂါဒိကဿယသ၊ ရာဂစသည်တို့၏ ကုန်ရာဖြစ်သော။ သဿတသ စ၊ မြဲသော နိဗ္ဗာန်ကိုရင်း။ ရာဂါဒိကာယ ဒုစ္စရိတာဒိဥစ္ဆေဒသ စ၊ ရာဂစသည် ကာယဒုစရိုက် စသည်တို့ကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ခြင်းကိုရင်း။ ဝစနတော စ၊ ဟောသောအားဖြင့်ရင်း။ သဿတုစ္ဆေဒဝါဒေ၊ သဿတနှင့် ဥစ္ဆေဒအယူတို့ကို။ ဝိဘဇ္ဇ၊ ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဧကံသဗျာကရဏီယာဒိကေ၊ ဧကံသဗျာကရဏီယအစရှိကုန်သော။ တယောပဥ္ဍေ၊ တို့ကို။ အပနေတွာ၊ ပယ်၍။ ဝိဘဇ္ဇဗျာကရဏီယမေဝ၊ ခွဲခြမ်းဝေဘန်၍ ဖြေဆိုအပ်သော ပြဿနာကိုသာလျှင်။ နဝဒန္တိ၊ ဟောကြားသည်ကား မဟုတ်ကုန်။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒီနံ၊ ဝိဘဇ္ဇဝါဒရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ မဏ္ဍလံ သမူဟော၊ အပေါင်းသည်။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒိမဏ္ဍလံ၊ ဝိဘဇ္ဇဝါဒိမဏ္ဍလမည်၏၊ ဝါ၊ တနည်း။ "ဝိဘဇ္ဇဝါဒိနော၊ ဝါဒီမည်တော်မူသော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပရိသာ၊ သည်။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒိမဏ္ဍလံ၊ မည်၏။" ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သဿတုစ္ဆေဒေ၊ သဿတနှင့်ဥစ္ဆေဒဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဥဘော၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ အန္တေ၊ အဖို့တို့ကို။ ဝိဘဇ္ဇ အနုပဂမ္မ၊ မကပ်ရောက်မူ၍။ မဇ္ဈိမပဋိပဒါဘူတသ၊ မဇ္ဈိမပဋိပဒါဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသ၊ ကို။ ဒေသနတော၊ ဟောခြင်းကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒီ၊ မည်တော်မူ၏။ တဒနုဝါဒတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသို့ အစဉ်လိုက်၍ ဟောခြင်းကြောင့်။ တသ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ သာဝကာ စ၊ တပည့်တို့သည်လည်း။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒိနော၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ သေသံ၊ အကြွင်းသည်။ ပုရိမသဒိသံ၊ ရှေးနှင့်တူ၏။

[၂၄၁] သြတရိတ္တာတိ၊ ကား။ သြဂါဟေတ္တာ၊ သက်ဝင်၍။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒီ၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ ဝိဘဇ္ဇဝါဒီ ဟုတ္တာ–ဟု ဖွင့်ဆိုသင့်ခြင်း၏ အကြောင်းကား။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အဝိဘဇ္ဇဝါဒီ၊ ဝိဘဇ္ဇဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်သည်။ သမာနော၊ ဖြစ်လျက်။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒီနံ၊ တို့၏။ အန္တရေ၊ အကြားအလယ်၌။ ဌာနမတ္တေန၊ ရပ်တည်ကာမျှဖြင့်။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒိမဏ္ဍလံ၊ သို့။ သြတိဏ္ဏော နာမ၊ သက်ဝင်သည်မည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ထိုကြောင့်ဟု ဆိုလို၏) အာစရိယေဟိ၊ ရှေးဆရာတို့သည်။ အဝုတ္တာဝိပရိတတ္တာဒီပနေန၊ မဆိုအပ်သော မှားသောအနက်ကို ပြခြင်းဖြင့်။ တေ၊ ထိုရှေးဆရာတို့ကို။ နအဗ္ဘာစိက္ခန္တေန၊ မစွပ်စွဲသည်ဖြစ်၍။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ပုညာနေဠာတိသခ်ါရာနမ္ပိ၊ တို့အားလည်း။ ဟေတုပစ္စယော၊ ဟိတ်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တော စ၊ ဆိုသောသူသည်ရင်း။ ကထာဝတ္ထုမ္ပိ၊ ၌။ ပဋိက္ခိတ္တော၊ ပယ်အပ်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလဝါဒါဒိကေ၊ ပုဂ္ဂလဝါဒစသည်တို့ကို။ ဝဒန္တော စ၊ သည်ရင်း။ သကသမယံ၊ မိမိ၏ဉစ္စာဖြစ်သောအယူကို။ ဝေါက္ကမတိနာမ၊ ကျော်လွန်သည်မည်၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဝေါက္ကမန္တေန၊ မကျော်လွန်သည်ဖြစ်၍။ ပရသမယံ၊ တပါးသော ဂိုဏ်းသားတို့၏အယူကို။ ဒေါသာရောပနဗျာပါရဝိရဟေန၊ အပြစ်တင်ခြင်းဟူသော ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်းကင်းသဖြင့်။ အနာယူဟန္တေန၊ အားမထုတ်သည်ဖြစ်၍။ ဣဒမ္ပိ သုတ္တံ၊ ဤသုတ်ကိုလည်း။ (မူလဋီကာ၌ ယုတ္တံ–ဟု ရှိ၏၊ ထိုအလိုအားဖြင့် ဣဒမ္ပိ၊ ဤစကားသည်လည်း။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဟုအနက်ပေး။) ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူသင့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပရသမယံ၊ ကို။ အသမ္ပိဏ္ဍေန္တေန၊ မပေါင်းမယူသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ "ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ တဒေဝ၊ ထိုရှေးက ဝိညာဏ်ပင်လျှင် ဖြစ်သော။ ဣဒံ ဝိညာဏံ၊ ဤယခုလက်ရှိ ဝိညာဏ်သည်။ သန္ဓာဝတိ၊ တဘဝမှတဘဝသို့ ပြေးသွား၏။ သံသရတိ၊ ပြောင်းရွှေ့ကျင်လည်၏။ အနည်၊ တပါးသော ဝိညာဏ်မဟုတ်။ တထာ၊ ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒေသိတံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။ အာဇာနာမိ၊ သိ၏။" ဣတိအာဒိနိ၊ စသည်တို့ကို။ ဝဒန္တော၊ သည်။ သုတ္တံ၊ ကို။ ပဋိဗာဟတိ နာမ၊ တားမြစ်သည်မည်၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ အပဋိဗာဟန္တေန၊ မတားမြစ်သည်ဖြစ်၍။ "ယထာ၊ ဖြင့်။ ယေ ဣမေ ဓမ္မာ၊ အကြင်မေထုနဓမ္မ အစရှိသော တရားတို့ကို။ အန္တရာယိကာ၊ အန္တရာယ်ပြုတတ်ကုန်၏၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုမေထုနဓမ္မစသည်တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့သည်။ ပဋိသေဝတော၊ မှီဝဲသောသူအား။ အန္တရာယာယ၊ အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ။ နာလံ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ တထာ၊ ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒေသိတံ၊ သော၊ ဓမ္မံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။ အာဇာနာမိ၊ သိ၏။" ဣတိ စ၊ သို့ရင်း။ "သုပိနန္တေ၊ အိပ်မက်၌။ ကတော၊ ပြုအပ်သော။ ဝိတိက္ကမော၊ လွန်ကျူးခြင်းသည်။ အာပတ္တိကရော၊ အာပတ်ကို ပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။" ဣတိ စ၊ သို့ရင်း။ ဧဝမာဒီ၊ ကို။ ဝဒန္တော၊ သည်။ ဝိနယံ၊ ကို။ ပဋိလောမေတိ နာမ၊ ဆန့်ကျင်စေသည်မည်၏။ တဗ္ဗိပရိယာယေန၊ ထိုမှပြန်သောအားဖြင့်။ တံ၊ ထိုဝိနည်းကို။ အနုလောမေန္တေန၊ လျော်စေသည်ဖြစ်၍။ ဟိ၊ မှန်။ ကမ္မန္တရံ၊ ကံတပါးကို။ ဘိန္ဒန္တော၊ ဖျက်သည်ဖြစ်၍။ ပဋိလောမေန္တော စ၊ ဆန့်ကျင်စေသောသူသည်ရင်း။ ဓမ္မတံ၊ ဓမ္မတာသဘောကို။ ဝိလောမေန္တော စ၊ ဆန့်ကျင်စေသောသူသည်ရင်း။ ကိလေသဝိနယံ၊ ကိလေသာကို ပယ်ကြောင်းဖြစ်သော ဝိနည်းကို။ ကုတော၊ အဘယ်မှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ အနုလောမေတိ၊ လျော်စေအံ့နည်း။ သုတ္တေ၊ ၌။ ဝုတ္တေ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာပဒေသေ စ၊ တို့ကိုရင်း။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တေ၊ ကုန်သော။ သုတ္တ။ပ။ မဟာပဒေသေ စ၊ သုတ္တ, သုတ္တာနုလောမ, အာစရိယဝါဒ, အတ္တနောမတိ–ဟူသော မဟာပဒေသတို့ကိုရင်း။ သြလောကေန္တေန၊ ကြည့်ရှုသည်ဖြစ်၍။ ဟိ၊ မှန်။ တဒေါလောကနေန၊ ထိုမဟာပဒေသတို့ကို ကြည့်ရှုခြင်းဖြင့်။ သုတ္တေ စ၊ ၌ရင်း။ ဝိနယေ စ၊ ၌ရင်း။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ကောင်းစွာ တည်၏။ နာတိဓာဝတိ၊ ကျော်လွန်၍ မသွားသည်မည်၏။

ဓမ္မန္တိ၊ ကား။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒပါဠိ၊ ကို။ အတ္ထန္တိ၊ ကား။ တဒတ္ထံ၊ ထိုပါဠိ၏အနက်ကို။ ဝါ၊ ကား။ ဟေတုဟေတုဖလာနိ၊ အကြောင်းနှင့် အကြောင်း၏အကျိုးတို့ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အယံ ဟေတု၊ ဤအကြောင်းသည်။ ဓမ္မော၊ တည်း။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဣဒံ ဟေတုဖလံ၊ ဤအကြောင်း၏အကျိုးသည်။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဒီပေန္တေန–စသည်၌ စပ်ရာ၏၊ မူလဋီကာ ၂–၈၄–၌ကား ဟေတုဟေတုဖလာနိ ဣဓ နာဓိပ္ပေ တာနိ–ဟု ဆို၏) ဝါ၊ ကား။ ဓမ္မန္တိ၊ ကား။ ဓမ္မတံ၊ ဓမ္မတာသဘောကို။ ဧကေ၊ အချို့ဆရာတို့သည်။ ဥပါဒါ ဝါ။ပ။ သာ ဓာတူတိ၊ ဟူသော။ သုတ္တပဒဿ၊ ၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ မိစ္ဆာ၊ မှားယွင်းစွာ။

ဂါဟေန္တာ၊ ယူစေကုန်လျက်။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ နိစ္စော၊ မြဲ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယာကာရမမ်ား၊ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို။ မိစ္ဆာ၊ မှားယွင်းစွာ။ ဒီပေန္တိယထာ၊ ပြကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အဒီပေတွာ၊ မပြမူ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တာနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာ လျှင်။ အတ္တာနော၊ ၏။ ဖလံ၊ ကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ ဝါ၊ ငဲ့၍။ ကာရဏသ၊ ၏။ ဝဝတ္ထိတသဘာဝံ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်သော (ဝါ) အသီးအခြားတည်သော သဘောကို။ ဒီပေန္တေန၊ ပြသည်ဖြစ်၍။ စ၊ တပါး။ ဧကေ၊ တို့သည်။ အနိရောဓံ၊ ချုပ်ခြင်းမရှိ။ အနုပ္ပါဒံ၊ ဖြစ်ခြင်းမရှိ။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒသ၊ ၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ မိစ္ဆာ၊ စွာ။ ဂါဟေန္တိ ယထာ၊ ယူစေကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဂါဟေ၊ ယူသည်တို့ကို။ (သီမူ၌ ဤပုဒ်မရှိ၊ အပိုဖြစ်ရာ၏) အကတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တာနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အဝိပရီတံ၊ မှန်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ သဂ်ါဟေန္တေန၊ ကောင်းစွာ ယူစေသည်ဖြစ်၍။ "ဒုက္ခာဒီသု၊ တို့၌။ အညာဏံ၊ ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက် မောဟသည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပရိဝတ္တေတွာ၊ လဲလှယ်၍။ ပုန၊ တဖန်။ ပုဗ္ဗန္တေ အညာဏန္တိအာဒီဟိ၊ အစရှိကုန်သော။ အပရေဟိပိ၊ ကုန်သော။ ပရိယာယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ [၂၄] နိဒ္ဒိသန္တေန၊ ညွှန်ပြ သည်ဖြစ်၍။ "သခ်ါရာ၊ တို့ကို။ ဣမိနာ ပရိယာယေန၊ ဤအကြောင်းပရိယာယ်ဖြင့်။ ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ တဏှာ၊ ကို။ ဣမိနာ ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ ဥပါဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ၊ ၏။) ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒိသန္တေန၊ ဖြစ်၍။" ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်၏။ ပကတိယာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တဝိဓာနံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော (ဝိဘဇ္ဇဝါဒိမဏ္ဍလံ ဩတရိတွာ–အစရှိသော) အစီအရင်ကို။ အနာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ ကေဝလမေဝ၊ သက်သက်သာလျှင်။

သစ္စန္တိ၊ ကား။ စတုသစ္စံ၊ လေးပါးသော သစ္စာတည်း။ သတ္တောတိ၊ ကား။ သတ္တသုညတာ၊ သတ္တဝါမှဆိတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သတ္တသုညေသု၊ သတ္တဝါမှ ဆိတ်ကုန်သော။ သခ်ါရေသု၊ တို့၌။ သတ္တဝေါဟာရော စ၊ သတ္တဝါဟူသော အမည်ဝေါဟာရသည်ရင်း။ သတ္တတ္ထကိစ္စသိဒ္ဓိ စ၊ သတ္တဝါ၏ လိုအပ်သော ကိစ္စ၏ ပြီးခြင်းသည် ရင်းတည်း။ ပစ္စယာကာရမေဝ စာတိ၊ ကား။ ပစ္စယာကာရော ဧဝ စ၊ ကျေးဇူးပြုသော အခြင်းအရာဟူသော ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်သ ာလျှင်ရင်း။ မ–ကာရော၊ သည်။ ပဒသန္ဓိကရော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းကို ပြုတတ်၏။ (ပစ္စယာကာရော–ဆိုလိုလျက် သြ–ကို အ–ပြု၊ မ–အာဂုံ–ဟု ဆိုလို၏) ပစ္စယမမ္မာနံ၊ အကြောင်းတရားတို့၏။ အတ္တနောယေဝ၊ ၏သာလျှင်။ ဖလသ၊ အား။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်သည်။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ (ပစ္စယာကာရော–ပုဒ်၏) အနက်တည်း။

တသ္မာတိ၊ ကား။ ဝုတ္တာနယေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထဝဏ္ဏနာယ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗတ္တာ စ၊ ပြုအပ်–ပြုသင့်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်ရင်း။ ဒုက္ခရတ္တာ စ၊ ပြုနိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပတိဋ္ဌံ နာမိဂဏ္ဌာမိတိ၊ ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင်နည်း၌။ ဌိတသ၊ တည်သော သူအား၊ ဝါ၊ သည်။ ဝဏ္ဏနာ၊ ကို။ သုကရာ၊ လွယ်ကူစွာ ပြုအပ်သည်၊ ဝါ၊ ပြုလွယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုအဖွင့်၏။ ပတိဋ္ဌာဘူတံ၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တံ နယံ၊ ထိုနည်းကို။ အတ္တနောယေဝ၊ ၏သာလျှင်။ ဉာဏဗလေန၊ ဖြင့်။ နာမိဂဏ္ဌာမိ၊ မရပေ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပန၊ သော်လည်း။ နိဿယံ၊ ကို။ အာစိက္ခန္တော၊ ပြောကြားလိုသည်ဖြစ်၍။ သာသနံ ပန်ဒန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဣဓ၊ ရာ၌။ သာသနန္တိ၊ ပါဠိဖြင့်။ ပါဠိမမ်ံ၊ ပါဠိ ဒေသနာတရားတော်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒမေဝ၊ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကိုသာလျှင်။ (အာဟ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ အနုလောမပဋ္ဌိလောမာဒိနာနာ ဒေသနာနယပဋ္ဌိမဏ္ဍိတော၊ အနုလုံ ပဋ္ဌိလုံအစရှိသော အထူးထူးသော ဒေသနာနည်းတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ သော၊ ထိုပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။ အဗ္ဗောစ္ဆိန္နော၊ ဆရာအစဉ်အဆက် မပျက်မပြတ်စဲသည်ဖြစ်၍။ အဇ္ဈာပိ၊ ယခုအခါ၌လည်း။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်လျက် တည်လျက်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဿယော၊ မှီရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒဋ္ဌကထာသခ်ါတော၊ ထိုပဋ္ဌိစ္စ သမုပ္ပါဒ်၏ အဋ္ဌကထာဟု ဆိုအပ်သော။ ပုဗ္ဗာစရိယမဂ္ဂေါ စ၊ ရှေးဆရာတို့၏ပို့ချစဉ်သည်လည်း။ ။ တံ သုဏာထ သမာဟိ တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဒရဇနနေ စ၊ ရိုသေခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်း၌ရင်း။ ဥဿာဟဇနေ စ၊ အားထုတ်စေခြင်း–တိုက်တွန်းခြင်း၌ရင်း။ ပယောဇနံ၊ ကား။ ကိံ၊ နည်း။ ဣတိ စေ၊ အံ့။ တံ၊ ထိုအကျိုးကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဝုတ္တဥေတန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အဋ္ဌ ကတွာတိ၊ ကား။ အတ္ထံ၊ အကျိုးစီးပွါးကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကား။ ယထာ၊ ဖြင့်။ နှ နသတိ၊ မမေ့မပျောက်။ ဧဝံ၊ ဤအခြင်း အရာအားဖြင့်။ အဋ္ဌဂတံ ဝိယ၊ အရိုးခ်ို တည်သကဲ့သို့။ ကရောန္တော၊ ဖြစ်၍။ အဋ္ဌိ ကတွာ၊ အရိုးခ်ို တည်သကဲ့သို့ပြု၍။ ပုဗ္ဗ ကာလတော၊ ရှေးကာလမှ။ အပရကာလေ၊ ၌။ ဘဝံ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ပုဗ္ဗာပရိယံ၊ ရှေးကာလမှ နောက်ကာလ၌ ဖြစ်သည်။ ဝိသေသန္တိ၊ ကား။ ပဌမာရမ္ဘတော၊ ရှေးဦးစွာ အားထုတ်သည်မှ။ ပဘုတိ၊ ၍။ ခဏေ ခဏေ၊ တိုင်း။ ဉာဏဝိသေသံ စ၊ ဉာဏ် အထူးကိုရင်း။ ကိလေသက္ခယ–ဝိသေသဉ္စ၊ ကိလေသာကုန်ခြင်း အထူးကိုရင်း။ လဘတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

၅၈၂။ ဒေသနာဘေဒတောတိ၊ ကား။ ဒေသနာဝိသေသတော၊ ဒေသနာအထူးအားဖြင့်။ အတ္ထတော စ၊ အနက်အားဖြင့် ရင်း။ လက္ခဏာဒိတော စ၊ စသည်အားဖြင့်ရင်း။ ဧကဝိဓာဒိတော စ၊ ဧကဝိဓ စသည်အားဖြင့်ရင်း။ အတ္ထလက္ခဏေကဝိဓာဒိ တော၊ အနက် လက္ခဏာစသည်, ဧကဝိဓ စသည်အားဖြင့်။ အဂ်ါနဉ္စ ဝဝတ္ထာနာတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ အစရှိကုန်သော။ ဒွါဒသန္နံ၊ ကုန်သော။ အဂ်ါနံ၊ တို့ကို။ ဝဝတ္ထာနဒဿနတော၊ ပိုင်းခြားခြင်းကို ပြခြင်းအားဖြင့်။

ကမ္မဝိပါကကိလေသဝဋ္ဋာနံ၊ ဝဋ်တို့၏။ မူလကာရဏတ္တာ စ၊ အကြောင်းရင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အာဒိတော၊ အစ၌၊ ဝါ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဝုတ္တတ္တာ စ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒဿ၊ ၏။ မူလံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ စကားရပ်၌။ ဝလ္လိယာ၊ နွယ်၏။ မူလေ၊ အရင်းကို။ ဒိဋ္ဌေ၊ သော်။ တတော၊ ထိုအရင်းမှ။

ပဘုတိ၊ စ၍။ ဝလ္လိဟရဏံ ဝိယ၊ နွယ်ကို ဆောင်ခြင်းကဲ့သို့။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒသ၊ ၏။ မူလေ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌေ၊ သော်။ တတော၊ မှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာ၊ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကိုဟောခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဥပမာသံသန္ဒနာ၊ ဥပမာနှိုးနှောခြင်းကို။ နဿ ကာတဗ္ဗာ၊ မပြုအပ်။ ဟိ၊ မှန်။ ဘဂဝတော၊ အား။ ဣဒမေव၊ ဤအဖို့ကိုသာလျှင်။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်၏။ ဣဒံ၊ ကို။ အဒိဋ္ဌံ၊ မမြင်အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘဇနီယံ၊ ဝေဘန်အပ်သော အဖို့သည်၊ ဝါ၊ ဝေဘန်အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ နဿ အတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သဗ္ဗသ၊ အလုံးစုံ၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ပန၊ စင်စစ်။ မူလတော၊ မှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ ဝလ္လိဟရဏံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ မူလတော၊ မှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာ၊ ကို။ ကတာ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ သာမည်း၊ ဤတူသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဇတ္တု၊ ဤဥပမာ၌။ [၂၄၃] အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဗောဓနေယျဗျောသယဝသေန၊ သိစေထိုက်သော ဝေနေယျတို့၏ အလို၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဗောဓေတဗ္ဗဘာဝေန၊ သိစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ မူလာဒိဿ နသာမည်း၊ အရင်းစသည်ကို မြင်ခြင်းနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

တဿာတိ၊ ကား။ သခေါ သော ဘိက္ခဝေ။ပ။ တိဋ္ဌတိတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တသ၊ ဟောအပ်သော။ သောတဒ္ဓါရာ ဒီသုပိ၊ စသည်တို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင် ဟောအပ်သော။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ (ခေါ သော–ကို ခေါ+ဧသော–ဟု ပုဒ်ဖြတ်၊ ခေါ–ကား အနက်ထူးမရှိ) သ–သော ဧသော ကုမာရော၊ ထိုသတို့သားသည်။ ဝုဒ္ဓိ၊ ကြီးပွါးခြင်းကို။ အန္ဓာယ၊ စွဲ၍။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ ပရိပါကံ၊ ရင့်ကျက်ခြင်းကို။ အန္ဓာယ၊ စွဲ၍။ ပဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ ရဇနီယေဟိ၊ တပ်စွဲဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမဂုဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမပ္ပိတော၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ပရိစာရေတိ၊ ဣန္ဒြေတို့ကို ကျက်စားစေ၏၊ ဝါ၊ ပျော်ပါးခံစား၏။ပ။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ရူပံ၊ အဆင်းကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ ပိယရူပေ၊ ချစ်အပ်သော သဘောရှိသော၊ ဝါ၊ ချစ်ဖွယ်သဘောရှိသော။ ရူပေ၊ အဆင်းရူပါရုံ၌။ သာရဇ္ဇတိ၊ တပ်မက်၏။ အပ္ပိယရူပေ၊ မုန်းဖွယ်သဘောရှိသော။ ရူပေ၊ ၌။ ဗျာပဇ္ဇတိ၊ ပြစ်မှား၏။ အနုပဋ္ဌိတကာယသတိ စ၊ မထင်သော ကိုယ်၌သတိရှိသည်ဖြစ်၍လည်း။ ပရိတ္တစေတသော၊ သေးနုပ်သော (တန်ခိုးနည်းသော) စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ယတ္တ၊ အကြင်ဝိမုတ္တိ၌၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ ပါပကာ၊ ကုန်သော။ တေ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အပရိသေသာ၊ အကြွင်းမဲ့။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်နိုင်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ စေတောဝိမုတ္တိ စ၊ ကိုလည်း။ ပညာဝိမုတ္တိ စ၊ ကိုလည်း။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ နပ္ပဇာနာတိ၊ မသိ။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အနုရောဓဝိရောဓံ၊ အာရုံသို့လိုက်လျောခြင်း, အာရုံနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းသို့၊ ဝါ၊ ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်းသို့။ သမာသန္နော၊ ရောက်လျက်။ သုခံ ဝါ၊ ချမ်းသာမူလည်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ သော။ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ မဆင်းရဲ မချမ်းသာမူလည်းဖြစ်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ယံ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ သော။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံ ဝေဒနံ၊ ကို။ အဘိနန္ဒတိ၊ ဝမ်းမြောက်လျက် နှစ်သက်၏။ အဘိဝဒတိ၊ ချီးမွမ်း၏။ အဇ္ဈောသာယ၊ မျိုသိမ်း၍။ တိဋ္ဌတိ တည်၏။]

အဘိနန္ဒတောတိ၊ ကား။ သပ္ပိတိကတဏှာယ၊ ပိတိနှင့်တကွဖြစ်သော တဏှာဖြင့်။ အဘိမုခဘာဝေန၊ ရှေးရှုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ နန္ဒတော၊ နှစ်သက်သော။ အဘိဝဒတောတိ၊ ကား။ အဟော သုခံ အဟော သုခန္တိ၊ သြော် ချမ်းသာစွ ချမ်းသာစွ ဟူ၍။ ဝစီဘေဒကရဏဗျဝတ္တာယ၊ နှုတ်မြွက်ခြင်းကို ပြုသောအားဖြင့် ဖြစ်သော။ ဗလဝတဏှာယ၊ အားကြီးသော တဏှာဖြင့်။ အဟံ မမာတိ၊ ငါ, ငါ၏ ဥစ္စာဟု။ အဘိဝဒတော၊ ချီးမွမ်းသော။ တတော၊ ထိုထက်။ ဗလဝတိယာ၊ အားကြီးသောတဏှာဖြင့်။ မောစေတုံ၊ ဖြေခြင်း လွတ်စေခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျတာယ၊ မစွမ်းနိုင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဇ္ဈောသာယ၊ ၍။ တိဋ္ဌတော၊ တည်သော။ တတောပိ၊ ထိုထက်လည်း။ ဗလဝတီ၊ အားကြီးသည်ဖြစ်၍။ ဥပါဒါနဘူတာ၊ ဖြစ်သော။ တဏှာ ပန၊ သည်ကား။ နန္ဒီ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဇတ္တု၊ ဤသုတ်၌။ အဘိနန္ဒနာဒိနာ၊ စသည်ဖြင့်။ တဏှာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ နန္ဒိဝစနေန၊ နန္ဒိ–သဒ္ဒါဖြင့်။ တပ္ပစ္စယံ၊ ထိုတဏှာလျှင်အကြောင်းရှိသော။ စတုဗ္ဗိဓမ္ပိ၊ သော။ ဥပါဒါနံ၊ ကို။ နန္ဒိတာတဒဝိပ္ပယောဂတာယာ စ၊ နန္ဒီ၏ အဖြစ်, ထိုနန္ဒီနှင့် မကွေမကွာယှဉ်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်တို့ဖြင့်ငင်း။ တဏှာဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနဘာဝေဟိ စ၊ တဏှာအဘိနန္ဒန, ဒိဋ္ဌိ အဘိနန္ဒန အဖြစ်တို့ဖြင့်ငင်း။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဧတိပစ္စယာ ဧရောမရဏန္တိအာဒိကဿ၊ အစရှိသော စကားကိုလည်း။ တတ္ထေဝ မဟာတဏှာသခ်ယသုတ္တေ၊ သုတ်၌ ပင်လျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

ဝိပါကဝဋ္ဋဘူတေ၊ ဝိပါကဝဋ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ပဋ္ဌိသန္ဓိပဝတ္တိဖဿာဒိကေ စ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေ ပဝတ္တိကာလတို့၌ ဖြစ်သော ဖဿအစရှိသော သုံးပါးသော အာဟာရတို့ကိုငင်း။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ၊ ကံကြောင့်ဖြစ်သော။ သြဇံ စ၊ သြဇောကိုငင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ စတ္တာရော အာဟာရာ တဏှာနိဒါနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဝဋ္ဋုပတ္ထမ္ဘကာ၊ ဝဋ်ကို ထောက်ပံ့တတ်ကုန်သော။ ဣတရေပိ၊ ဤဝိပါက်ကမ္မဇ အာဟာရတို့မှ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အာဟာရာ၊ တို့သည်။ တဏှာပဘဝေ၊ တဏှာလျှင်အကြောင်းရှိသော။ တသ္မိံ၊ ထိုဝိပါက်အာဟာရ ကမ္မဇအာဟာရသည်။ အဝိဇ္ဇမာနေ၊ မရှိလတ်သော်။ နဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဏှာနိဒါနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ ဝဋ္ဋန္တိ၊ သင့်ကုန်၏။

[၂၄၄] ၅စဉ့။ တတော တတောတိ၊ ကား။ စတုဗ္ဗိဓသု၊ ကုန်သော။ ဒေသနာသု၊ တို့တွင်။ တတော တတော ဒေသနတော၊ မှ။ ဥယပ္ပဋိဝေဓယ သံဝတ္တတီတိ(ဧတ္ထ)၊ ဤပါဌ်ဌ်။ ဥယောတိ၊ ကား။ မဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ််တည်း။ ဝါ၊ ကား။ အရိယော စသ ဥယော ပညာယ သုဒိဋ္ဌော ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ သော ဧဝ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သာလျှင်တည်း။ ဟိ။ မှန်။ သော၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။ သမန္တဘဒ္ဒကတ္တာ၊ အဖြစ်ကြောင့်။ တထာ တထာ၊ ထိုထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ပဋိဝိဓ္ဓိတဗ္ဗတ္တာ၊ အဖြစ်ကြောင့်။ တာယ တာယ ဒေသနာယ၊ ဖြင့်။ သယမေဝ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဟူသော မိမိကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်။ အတ္တနော၊ မိမိကို။ ပဋိဝေဓယ၊ ၎င်း။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ စတုဗ္ဗိဓကမ္မိဿရဘာဝပတ္တိယာတိ၊ ကား။ ဓမ္မတ္ထ ဒေသနာပဋိဝေဓကမ္မိဿရေသု၊ ဓမ္မ အတ္ထ ဒေသနာ ပဋိဝေဓ ဟူသော ဂမ္ဘီရတို့၌။ ပတိဋ္ဌာခိဂမနေန၊ ထောက်တည်ရာကို ရသဖြင့်။ ပတိဋ္ဌိတတ္တာ၊ မြဲမြံစွာတည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ (ဤ၌ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗကား ဝက်ဝုစ်, သံဝဏ္ဏနာကား ဥဒကတ္ထဖြစ်သည်ဟု ဆရာတို့ဆိုကြ၏)

သမန္တဘဒ္ဒကတာ စ၊ အဖြစ်သည်ရင်း။ ဒေသနာဝိလာသပတ္တိ စ၊ သည်ရင်း။ စတုန္နမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ဒေသနာနံ၊ တို့၏။ သမာနံ၊ တူညီသော။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိသေသကာရဏံ၊ ကို။ ဝတ္တုကာမော၊ ဆိုလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ဆိုလိုသော ဆရာသည်။ ဝိသေသတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ အဿာတိ၊ ကား။ အဿ ဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ ဒေသနာ၊ သည်။ ဝါ၊ ကား။ အဿ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ၊ ကို။ ဒေသနာ၊ ဟောခြင်းသည်။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပဝတ္တိကာရဏဝိဘာဂေါ၊ ဝိဘာဂဟူသည်။ အဝိဘတ္တသဘာဝါ၊ မဝေဘန်မခွဲခြမ်းအပ်သော သဘောရှိကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာ ဒယောဝ၊ အဝိဇ္ဇာ စသည်တို့သာလျှင်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ကာရဏန္တိ၊ အကြောင်းဟူ၍။ ဂဟိတာနံ၊ ယူအပ်ကုန်သော။ ပကတိ အာဒီနံစ၊ စသည်တို့၏ရင်း။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ စ၊ တို့၏ရင်း။ အကာရဏတာ စ၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ ကာရဏတာ စ၊ အကြောင်းဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ (ပဝတ္တိကာရဏဝိဘာဂေါ၊ မည်၏။) တတ္ထ၊ ထိုပဝတ္တိကာရဏဝိဘာဂ၌။ သမ္ဘူဇ္ဇော၊ ကုန်သော။ ကေစိ၊ အချို့သောသူတို့သည်။ အကာရဏံ၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်ကို။ ကာရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ယူကုန်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ကာရဏံ၊ ကိုမျှ။ နဿ ဗုဒ္ဓေန္တိ၊ မသိကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုသူတို့အား။ ယထာသကေဟိ၊ ကုန်သော။ အနုရူပေဟိ၊ လျော်ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ သခ်ါရာဒိပ္ပဝတ္တိသန္ဒဿနတ္ထံ၊ သခ်ါရစသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို ကောင်းစွာပြခြင်းအကျိုးငှါ။ သံသာရပ္ပဝတ္တိသန္ဒဿနတ္ထံ၊ ခန္ဓာအစဉ်ဟူသော သံသရာ၏ဖြစ်ခြင်းကို ကောင်းစွာ ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပဝတ္တိအာဒိနဝပဋိစ္စာ ဒိကာ၊ ပဝတ္တိ၏အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ အာဒိ၊ အစတည်း။ တတော၊ ထိုအဝိဇ္ဇာကြောင့်။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တတော၊ ထိုသခ်ါရတို့ကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဝတ္တိယာ၊ ပဝတ္တိ၏။ ဥပ္ပတ္တိဣမသန္ဒဿနတ္ထံ၊ ဖြစ်စဉ်ကို ကောင်းစွာ ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝါ၊ ကား။ ဂဗ္ဘသေယျကာဒိဝသေန၊ ဂဗ္ဘသေယျက စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ၊ ၌။ အတ္တဘာဝဿ၊ ၏။ ဥပ္ပဇ္ဇနာနုပုဗ္ဗိသန္ဒဿနတ္ထဉ္စ၊ ဖြစ်စဉ်ကို ကောင်းစွာပြခြင်း အကျိုးငှါလည်း။ အနုလောမဒေသနာ၊ သည်။ ပဝတ္တာ၊ ၏။ (ဣတိ–ပိသည်၊ သီမူ၌ မရှိ) ဣတရာသံ၊ ဤမှတပါးသော သုံးပါးသော ဒေသနာတို့၏။ တဒတ္ထတာသမ္ဘဝေ၊ ထိုဖြစ်စဉ်ကို ပြခြင်းအကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ (သတိ) ပိ၊ သော်လည်း။ တာသံ၊ ထိုသုံးပါးသော ဒေသနာတို့၏။ တဒတ္ထမေဝ၊ ထိုဖြစ်စဉ်ကို ပြခြင်း အကျိုးငှါ သာလျှင်။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အတ္ထန္တရသဘ္ဘာဝတော၊ အကျိုးတပါး၏ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အယံ ပန၊ ဤအနုလောမဒေသနာသည်ကား။ တဒတ္ထာ ဧဝ၊ ထိုဖြစ်စဉ်ကိုပြခြင်းသာလျှင်အကျိုးရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧတိသာ၊ ဤဒေသနာ၏။ တဒတ္ထတာ၊ ထိုအကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

အနုဝိလောကယတော၊ လှည့်၍ကြည့်သော မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဝါ၊ ၏။ သမ္မောဓိတော၊ သစ္စာလေးပါးကိုသိသည်မှ။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။ တံတံပစ္စယုပ္ပန္နာဝဗောဓသခ်ါတော၊ ထိုထိုပစ္စယုပ္ပန်တရားကိုသိခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ယော ပုဗ္ဗဘာဂပဋိဝေဓော၊ အကြင်ရှေးအဖို့၌ဖြစ်သော ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ ပဝတ္တော၊ ၏။ တဒနုသာရေန တဒနုဂမေန၊ ထိုပဋိဝေဓမှ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဧရာမရဏာဒိကဿ၊ စသည်၏။ ယံ ဧတိအာဒိကာရဏံ၊ ကို။ အဓိဂတံ၊ သိအပ်၏။ တဿ၊ ထိုဧတိ အစရှိသော အကြောင်းကို။ သန္ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ အယံ ပဋိလောမဒေသနာ၊ သည်။ (အယံ–အရာတွင် သီမူဟောင်း၌ အဿ–ဟု ရှိ၏။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ ပဋိလောမဒေသနာ၊ သည်–ဟု အနက်ပေး၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ််၌ သာ–ဟုရှိ၏) ပဝတ္တာ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အနုဝိလောကယတော၊ ၏။ ပဋိလောမဒေသနာ၊ သည်။ ပဝတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘဒ္ဓော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒေသေန္တော၊ ဟောတော်မူသော်လည်း။ (ဝိ–သဒ္ဒါဖြင့် ရှေးကဆင်ခြင်ခဲ့သည်ကို ပေါင်းသည်) ကိစ္စာပန္နံ၊ ဆင်းရဲ့ငြိုငြင်ခြင်းသို့ရောက်သော။ လောကံ၊ ကို။ အနုဝိလောကေတွာ၊ ၍။ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိဝေဓာနုသာရေန၊ ဖြင့်။ ဧရာမရဏာဒိကဿ၊ သော။ တဿ တဿ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ အတ္တနာ၊ ကိုယ်တော်တိုင်။ အဓိဂတကာရဏသန္ဒဿနတ္ထံ၊ သိအပ်ပြီးသော အကြောင်းကို ကောင်းစွာ ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဤ၌ ပေယျာလကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ််မှယူ၍ ဖော်ထားသည်) ဒေသေသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ အာဟာရတဏှာဒယော၊ အာဟာရတဏှာ စသည်တို့သည်၊ ဝါ၊ အာဟာရ တဏှာ ဝေဒနာ ဖဿ သဠာယတန နာမ်ရုပ် ဝိညာဏ်တို့သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နဒ္ဓါ၊ ပစ္စုပ္ပန်အခွန့်မည်၏။ သခ်ါရာဝိဇ္ဇာ၊ သခ်ါရနှင့်အဝိဇ္ဇာတို့သည်။ အတီတဒ္ဓါ၊ မည်၏။ ဣတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန၊ ဖြင့်။ ယာဝ အတီတံ အဒ္ဓါနံ အတိဟရိတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ တဏှာယ၊ သည်။ ပဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ အာဟာရာ၊ တို့သည်။ အနာဂတော အဒ္ဓါ၊ မည်၏။ တဏှာဒယော၊ စသည်တို့သည်။

ပစ္စုပ္ပန္နော (အဒ္ဓါ)၊ မည်၏။ [၂၄၅] သခ်ါရာဝိဇ္ဇာ၊ တို့သည်။ အတီတော (အဒ္ဓါ)၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ ပစ္စက္ခံ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော။ ဖလံ၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ တန္နိဒါနဒဿနဝသေန၊ ထိုအကျိုး၏ အကြောင်းကို ပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဖလကာရဏပရမ္မရဒဿနံ၊ အကျိုးအကြောင်း အဆက်ဆက်ကို ပြခြင်းသည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုရိမတဏှာယ၊ ရှေးဘဝ၌ ပြီးသော တဏှာသည်။ ဥပ္ပါဒိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ အာဟာရာ၊ တို့သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နော အဒ္ဓါ၊ မည်၏။ တဏှာဒယော၊ တို့သည်။ အတီတော (အဒ္ဓါ)၊ မည်၏။ သခ်ါရာဝိဇ္ဇာ၊ တို့သည်။ တတောပိ၊ ထိုထက်လည်း။ အတီတတရော၊ သာ၍အတိတ်ဖြစ်သော။ (အဒ္ဓါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။) သံသာရသ၊ ၏။ အနာဒိဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ အစမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ယာဝ အတီတဒ္ဓါနန္တိ၊ ကား။ ယာဝ အတီတတရံ အဒ္ဓါနံ၊ သာ၍ အတိတ်ဖြစ်သော အဝန်းတိုင်အောင်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်သည်။ ယုတ္တော၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အာဟာရာ။ တို့သည်။ အာယတိ၊ ဣ။ ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိအာဟာရကာ၊ တဖန်ဘဝသစ်၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို ဆောင်တတ်သော အာဟာရတို့တည်း။ (ကသ္မာ၊ ကား။) "အာဟာရေတိတိ၊ ဆောင်စေသည်ဟူ၍၊ ဝါ၊ စားသည်ဟူ၍။ အဟံ၊ သည်။ နု ဝဒါမိ၊ မဆို။ပ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ (ပါဠိတော်ရင်း၌ ပန–မရှိ) အဝဒန္တံ၊ မဆိုသော။ မံ၊ ငါကို။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဝိညာဏာဟာရော၊ သည်။ ကိဿ၊ အဘယ်၏။ (အာဟာရော) နု ခေါ၊ အကြောင်းပါနည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပုစ္ဆေယျ၊ အံ့။ ဧသ ပဋော၊ ဤပြဿနာသည်။ ကလ္လော၊ သင့်လျော်၏။ တတြ၊ ထိုပြဿနာ၌။ ဝိညာဏာဟာရော၊ သည်။ အာယတိ ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ၊ ၏။ (အာဟာရော၊ ပေတည်း။) ဣတိ၊ သို့။ ဝေယျာကရဏံ၊ ဖြေဆိုခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ဖြေဆိုခြင်းငှါ။ ကလ္လံ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော စ၊ ကြောင့်ငင်း။ ဖဿ စေတနာနံ၊ ဖဿနင့်စေတနာတို့၏။ တံသမ္မယုတ္တတ္တာ စ၊ ထိုဝိညာဏ်နှင့်ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ ကဗဠီကာရာဟာရသ၊ ၏။ တပ္ပဝတ္တိဟေတုတ္တာ စ၊ ထိုဝိညာဏ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တေန၊ ထိုကဗဠီကာရအာဟာရသည်။ ဥပတ္ထမ္ဘိတရူပကာယသ စ၊ ထောက်ပံ့အပ်သော ရူပကာယရှိသောသူအားငင်း။ တံ၊ ထိုကဗဠီကာရအာဟာရကို။ ဣစ္ဆန္တသ စ၊ အလိုရှိသော သူအားငင်း။ ကမ္မဝိညာဏာယူဟနံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံနှင့်ယှဉ်သော ကမ္မဝိညာဏ်ကို အားထုတ်ခြင်းသည်။ (သီမူနှင့်အညီပင်) ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ဆက်။ ဘောဇနံ၊ သည်။ သဒ္ဓါဒိနဋ္ဌ၊ သဒ္ဓါစသည်တို့၏ ငင်း။ ရာဂါဒိနဋ္ဌ၊ တို့၏ ငင်း။ ဥပနိဿယော၊ အားကြီးသော အကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဝဋ္ဋသင်္ခါတာ၊ ကမ္မဝဋ်ဖြင့် ရေတွက်အပ် သိမ်းယူအပ်ကုန်သော။ တေ အာဟာရာ၊ ထိုလေးပါးသော အာဟာရတို့သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နော အဒ္ဓါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမသ္မိံ ပရိယာယေ၊ ဤပရိယာယ်ဝိကပ်၌။ ပုရိမောယေဝ အတ္ထော၊ ရှေး၌ ဆိုအပ်သော အနက်သည်သာလျှင်။ ယုတ္တော၊ ၏။

အတီတဒ္ဓတော၊ အတိတ်အဝန်းမှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သခ်ါရာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ အတီတေ စ၊ ၌ငင်း။ တတော ပဋ္ဌာ၊ ထိုမှနောက်၌ငင်း။ ဟေတုဖလပဋိပါဋိ၊ အကြောင်းအကျိုးအစဉ်ကို။ (အဗုဒ္ဓေန္တာနံ–၌ စပ်) ပစ္စက္ခဘူတာနံ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ အာဟာရာနံ၊ တို့၏။ နိဒါနဒဿနဝသေန၊ အကြောင်းကို ပြသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အာရောဟိတွာ၊ တက်ပြီး၍။ နိဝတ္တေန၊ ဆုတ်နစ်ခြင်း ပြန်ခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အဗုဒ္ဓေန္တာနံ၊ မသိနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ တံသန္ဓဿနတ္ထံ၊ ထိုအကြောင်းအကျိုးအစဉ်ကို ကောင်းစွာပြခြင်းအကျိုးငှါ။ သာ အယံ ဒေသနာ၊ သည်။ ပဝတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အနာဂတဒ္ဓဟေတုသမုဋ္ဌာနတော ပဘုတိတိ၊ ကား။ အနာဂတ သ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော၊ ဘဝသ၊ ၏။ ဟေတုဘူတာနံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိတော၊ ဖြစ်သည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ အနာဂတဒ္ဓသန္ဒဿနတ္ထန္တိ၊ ကား။ အနာဂတဒ္ဓါနော၊ ကို။ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တာနံ၊ မသိကုန်သော။ အပသဿန္တာနံ၊ မမြင်ကုန်သောသူတို့အား။ ပစ္စက္ခံ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ဟေတုံ၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဟေတုဖလပရမ္မရာယ၊ အကြောင်းအကျိုးအစဉ်အဆက်ဖြင့်။ တသ၊ ထိုအနာဂတ်အဝန်းကို။ သန္ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးပါးသော ဒေသနာတို့တွင်။ အာဒိတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာဝပရိယောသာနာ စ၊ အဆုံးတိုင်အောင်ငင်း။ ပရိယောသာနတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာဝအာဒိ စ၊ အစတိုင်အောင်ငင်း။ ပဝတ္တာ၊ သော။ ဒေသနာ၊ သည်။ ဒ္ဝါဒသဂ်ါ၊ အင်္ဂါ ၁၂–ပါးရှိ၏။ တတော ဧဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ တိသန္ဓိ၊ အစပ်သုံးပါးရှိ၏။ စတုသခ်ေပါ၊ အလွှာလေးပါးရှိ၏။ မဇ္ဈေတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာဝအာဒိ၊ အစတိုင်အောင်။ ပဝတ္တာ၊ သော။ ဒေသနာ၊ သည်။ အဋ္ဌင်္ဂ်ါ၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိ၏။ ဒ္ဝိသန္ဓိ၊ အစပ်နှစ်ပါးရှိ၏။ တိသခ်ေပါ၊ အလွှာသုံးပါးရှိ၏။ ပန၊ တပါး။ မဇ္ဈေတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာဝပရိယောသာနာ၊ အဆုံးတိုင်အောင်။ ပဝတ္တာ၊ သော။ ဒေသနာ၊ သည်။ ဆဋ္ဌင်္ဂ်ါ၊ အင်္ဂါခြောက်ပါးရှိ၏။ ဒ္ဝိသန္ဓိ၊ ရှိ၏။ တိသခ်ေပါ၊ ရှိ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သံယောဇနိယေသု၊ သံယောဇဉ်၏အာရုံဖြစ်ကုန်ဘော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ အဿာဒါနုပဿိနော၊ သာယာဖွယ်ကိုရှုလျက်။ ဝိဟရတော၊ နေသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ တဏှာ၊ သည်။ ပဝဍ္ဎတိ၊ ပွါး၏။ တဏှာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ မဇ္ဈေတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာဝပရိယောသာနာ၊ တိုင်အောင်။ ပဝတ္တာ၊ သော။ ဒေသနာ၊ သည်။ ကေသန္ဓိ၊ တခုသောအစပ်ရှိ၏။ ဒ္ဝိသခ်ေပါ၊ နှစ်ခုသော အလွှာရှိ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အနေကင်္ဂ်ိ ဧဝ၊ များသော အင်္ဂါရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အယံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာ၊ သည်။ [၂၄၆] အာဂတာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧကင်ဝသေနာပိ၊ အင်္ဂါတပါး၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာ၊ ကို။ လဗ္ဘတေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ယထာဟ၊ ဟူမူကား။ တတြ ဘိက္ခဝေ။ပ။ သုခဝေဒနာတိအာဒိ၊ အစရှိသည်ကို။ (အာဟ၊ ၏။)

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုရုပ်ကိုယ်နှင့် စိတ်ဝိညာဏ်တရားတို့၌။ သုတဝါ၊ သုတနှင့်ပြည့်စုံသော၊ ဝါ၊ အကြားအမြင်နှင့်ပြည့်စုံသော။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ယော၊ ကိုသာလျှင်။ သာရုကံ၊ စွာ။ ယောနိသော၊ ဖြင့်။ မနသိ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမသ္မိံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဣဒံ၊ ဤအကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣမဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒါ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣမသ္မိံ၊ သည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ ဣဒံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣမဿ၊ ၏။ နိရောဓာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤအကျိုးသည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (မနသိ ကရောတိ၊ ၏။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုခဝေဒနိယံ၊ သုခဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ဖဿံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ သုခဝေဒနာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။]

ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤသုတ်၌။ ဖဿပစ္စယာတိ၊ ဟူ၍။ (ဖဿံ ပဋိစ္စာတိ–ဟု ရှိသင့်၏) ဧတ္ထကောဝ၊ ဤမျှသာလျှင်ဖြစ်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ပွါဒ်မည်သော အကြောင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ ဧကင်ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ၊ အဂ်ါတပါးရှိသောပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟူ၍။ ဝိညာယတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။ ဣမသ္မိံ သတိ ဣဒံ ဟောတီတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဒိကေ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော။ ဣမသ္မိံ ပစ္စယေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ သခ်ါရာဒိကံ၊ သခ်ါရအစရှိသော။ ဣဒံ ဖလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣမဿုပ္ပါဒါ ဣဒံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဒိကဿ၊ သော။ ဣမဿ ပစ္စယဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒါ၊ ဖြစ်ခြင်း–ရှိခြင်းကြောင့်။ သခ်ါရာဒိကံ၊ သော။ ဣဒံ ဖလံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဣမသ္မိံ။ပ။ နိရုဇ္ဈတီတိ၊ ဟူသော ပါဠိ၌။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ အဘာဝေ၊ မရှိလတ်သော်။ သခ်ါရာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ အဘာဝဿ စ၊ မရှိခြင်းကိုဝင်း။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ တို့၏။ နိရောဓာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ သခ်ါရာဒီနံ၊ တို့၏။ နိရောဓဿ စ၊ ကိုဝင်း။ ဝဓေနေန၊ ဟောခြင်းဖြင့်။ ပုရိမသ္မိံ၊ ရှေးဖြစ်သော။ ပစ္စယလက္ခဏေ၊ (သတိ ဥပ္ပါဒါဟူသော) အကြောင်းလက္ခဏာ၌။ နိယမော၊ ကိန်းသေသတ်မှတ်ခြင်းကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကထံ၊ အဘယ်သို့နည်းဟူမူ။) ဣမသ္မိံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ သတိ ဧဝ၊ ရှိသော်သာလျှင်။ နဲ အသတိ၊ မရှိသော်မဟုတ်။ ဣမဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒါ ဧဝ၊ ဖြစ်ခြင်း–ရှိခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ နဲ နိရောဓာ၊ ချုပ်ခြင်း–မရှိခြင်းကြောင့်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ (နိယမော ဒဿိတော ဟောတိ၊ ၏။) တေန၊ ကြောင့်။ အန္တောဂဓနိယမံ၊ အတွင်းဝင်သော နိယမရှိသော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ၊ ၏။ ဧတံ လက္ခဏံ၊ ဤလက္ခဏာကို။ ဣဓ၊ ဤသုတ်၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ နိရောဓောတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ တို့၏။ (အနုပ္ပါဒေါ–၌ စပ်) ဝိရာဂါဓိဂမေန၊ အရိယမဂ်ကို ရခြင်းကြောင့်။ အာယတိ၊ ၌။ အနုပ္ပါဒေါ၊ မဖြစ်ခြင်းတည်း။ အပ္ပဝတ္တိ၊ အဆက်ဆက်မဖြစ်ခြင်းတည်း။ တထာ ဟိ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ အဝိဇ္ဇာယ တွေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာတိအာဒိ၊ အစရှိသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဥပ္ပါဒေါ၊ သည်။ နိရောဓဝိရောဓီ၊ နိရောဓနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းရှိ၏၊ ဝါ၊ ဆန့်ကျင်၏။ ယေန၊ ယင်းသို့ ဥပ္ပါဒသည် နိရောဓနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်။ သော၊ ထိုနိရောဓကို။ ဥပ္ပါဒဝိရောဓိဘာဝေန၊ ဥပ္ပါဒနှင့်ဆန့်ကျင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဣမဿ နိရောဓာ ဣဒံ နိရုဇ္ဈတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ (ဣမဿုပ္ပါဒါ ဣဒံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ–ဟူသောပါဠိ၌ ပါဝင်သော ဥပ္ပါဒနှင့် ဆန့်ကျင်ဖက်အဖြစ်ဖြင့် ဟောသည်ဟု ဆိုလို၏) တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ ဥပ္ပါဒေါ နာမ၊ မည်သည်။ အနိရောဓော၊ မချုပ်ခြင်းတည်း၊ ဝါ၊ ချုပ်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်တည်း။ သော စ၊ ထိုဥပ္ပါဒကိုလည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အတ္ထိဘာဝေါတိပိ၊ ဘာဝဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဣမသ္မိံ သတိ ဣဒံ ဟောတီတိ၊ ဟူသော။ ဣဒမေဝ လက္ခဏံ၊ ဤလက္ခဏာကို ပင်လျှင်။ (ဝဒန္တေန–၌ စပ်) ပရိယာယန္တရေန၊ ပရိယာယ်တပါးဖြင့်။ ဣမဿုပ္ပါဒ၊ ဣဒံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တေန၊ ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရေန၊ နောက်စကားဖြင့်။ ပုရိမံ၊ ရှေ့စကားကို။ ဝိသေသိတံ၊ အထူးပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧရမာနတံယေဝ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဣမသ္မိံ သတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ နဲ၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အနိရုဒ္ဓဘာဝဠ္ဟ၊ မချုပ်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ (သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ စ၊ သည်မျှသာ မကသေး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ အသတိ ဣဒံ နဟောတိ၊ ဣမဿ နိရောဓာ ဣဒံ နိရုဇ္ဈတီတိ၊ ဟူ၍။ ဒွိဓာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌလက္ခဏသ၊ အကျဉ်းပြအပ်သော လက္ခဏာရှိသော။ နိရောဓဿ၊ ၏။ နိဒ္ဒေသံ၊ အကျယ်ပြသောစကားကို။ ဝဒန္တေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝိဇ္ဇာယ တွေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ သခ်ါရနိရောဓောတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ [၂၄၇] နိရောဓော ဧဝ၊ ချုပ်ခြင်းကိုသာလျှင်။(ဧဝ–ဖြင့် အသတိ နဟောတိ–တို့၏ နိဒ္ဒေသအဖြစ်ဖြင့် အဘာဝါ, အဘာဝေါ–ဟု မဟောခြင်းကို ပြ၏) ဝုတ္တော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိဘာဝေါပိ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်သည်လည်း။ နိရောဓော ဧဝ၊ နိရောဓမည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိဘာဝဝိရုဒ္ဓေါ၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်နှင့် ဆန့်ကျင်သော။ အတ္ထိဘာဝေါ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ အနိရောဓော၊ အနိရောဓမည်၏၊ ဝါ၊ မချုပ်ခြင်းမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနိရောဓသခ်ါတေန၊ မချုပ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ တေန အတ္ထိဘာဝေန၊ ထိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (ဣမဿ နိရောဓော–မှ ပြန်လှန်၍ ယူအပ်သော အနိရောဓော–ဖြင့်ဟု ဆိုလို၏) ဥပ္ပါဒံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝိသေသေတိ၊ အထူးပြု၏။ တတော၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤဒေသနာ၌။ အတ္ထလာဘမတ္တံ၊ အထည်ကိုယ်သဘောကို ရခြင်းမျှကို။ ဥပ္ပါဒေါတိ၊ ဟူ၍။ နဲ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုမရှိအပ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ အနိရောဓသခ်ါတော၊ ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ အတ္ထိဘာဝေါ စ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ (အဓိပ္ပေတော၊ အပ်၏။) ဣတိ၊ သို့။ အယမတ္ထော၊ ကို။ ဝိဘာဝိတော၊ အပ်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတံ လက္ခဏဒွယဝစနံ၊ ဤလက္ခဏာနှစ်ပါး အပေါင်းကို ဆိုခြင်းသည်။

အညမည်၊ ချင်း။ ဝိသေသနဝိသေသိတဗ္ဗဘာဝေန၊ ဝိသေသန ဝိသေသျအဖြစ်ဖြင့်။ သာတ္ထကန္တိ၊ အကျိုးရှိ၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ယော၊ အကြင် အနိရောဓကို။ အတ္ထိဘာဝေါတိ စ၊ အတ္ထိဘာဝ–ဟူ၍ရင်း။ ဥပ္ပါဒေါတိ စ၊ ဥပ္ပါဒ–ဟူ၍ရင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အယံ အနိရောဓော နာမ၊ မည်သည်။ ကော ပန၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ အပ္ပဟီနဘာဝေါ စ၊ အရိယမဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ အနိဗ္ဗတ္တိ တဖလတာပ္ပဟီနာရဟတာဟိ၊ မဖြစ်စေအပ်သေးသော အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်, ပယ်ခြင်းငါ မထိုက်သည်၏အဖြစ်တို့ဖြင့်။ ဖလုပ္ပါဒနာရဟတာ စ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်းငါထိုက်သည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ (အနိရောဓော နာမ၊ မည်၏။) ဟိ၊ ချဲ့။ (ဥဒါန ၌ ၃ဖ–၌ ယေ ဟိ–ဟုရှိ၏၊ သင့်၏) ပဟာတဗ္ဗာ၊ အရိယမဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်ပယ်ထိုက်ကုန်သော။ ယေ တေ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေသံ၊ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့၏။ အရိယမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အသမုဋ္ဌါတိတဘာဝေါ၊ အကြွင်းမဲ့ မပယ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်သည်။ (အပ္ပဟီနဘာဝေါ၊ မည်၏။) ပန၊ ဆက်။ နု ပဟာတဗ္ဗာ၊ အရိယမဂ်ဖြင့် မပယ်ထိုက်ကုန်သော။ ကုသလာဗျာကတာ၊ ကုသိုလ်အဗျာကတ ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေသု၊ ထိုကုသိုလ် အဗျာကတတို့၌။ အခီဏာသဝါနံ၊ ရဟန္တာမဟုတ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ယာနိ သံယောဇနာနိ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေသံ၊ ထိုသံယောဇဉ်တို့၏။ အပရိက္ခီဏတာ စ၊ မကုန်သေးသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ (အပ္ပဟီနဘာဝေါ၊ မည်၏။) ဟိ၊ မှန်။ အသမုဋ္ဌါတိတာနုသယတာယ၊ အကြွင်းမဲ့ မပယ်အပ်သေးသော အနုသယရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သသံယောဇနော၊ သံယောဇဉ်နှင့်တကွသော။ ခန္ဓပ္ပဝတ္တိ၊ ခန္ဓာတို့၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းသည်။ (သသံယောဇနကွန္ဓပ္ပဝတ္တိ၊ သံယောဇဉ်နှင့်တကွသော ခန္ဓာတို့၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းသည်–ဟု တသမာသ်တည်းရှိလျှင် သာ၍ကောင်းသည်)ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ပွါဒ်မည်၏။ တထာ ဟိ၊ ထိုကြောင့်ပင်လျှင်။ "ယာယ စ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဧရောမရဏေနာတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယာယ အဝိဇ္ဇာယ၊ သည်။ နိဝုတသ စ၊ ပိတ်ဆို့တားမြစ် အပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ယာယ တဏှာယ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တသ စ၊ ယှဉ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဗာလသ၊ ဗာလ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အယံ ကာယော၊ သည်။ သမုဒါဂတော၊ ကောင်းစွာဖြစ်ပေါ်လာသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဗာလသ၊ သည်၊ ဝါ၊ ၏သန္တာန်၌။ သာ စေဝ အဝိဇ္ဇာ၊ ကိုလည်း။ အပ္ပဟီနာ၊ မပယ်အပ်သေး။ သာ စ တဏှာ၊ သည်လည်း။ အပရိက္ခီဏာ၊ မကုန်သေး။ တံ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိသ ဟေတု၊ ကြောင့်နည်းဟူမူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗာလော၊ သည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းမွန်မှန်ကန်စွာ။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဆင်းရဲ၏ကုန်ခြင်းငါ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကို။ နု အစရိ၊ မကျင့်ခဲ့သေး။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗာလော၊ သည်။ ကာယသ၊ မျက်မှောက်ကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်။ ကာယူပဂေါ၊ ဘဝသစ် ကိုယ်သို့ကပ်ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုဗာလပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာယူပဂေါ၊ သည်။ သမာနော၊ ဖြစ်လတ်၍။ ဧတိယာ၊ ပဋိသန္ဓေမှ။ ဧရောမရဏေန၊ အိုခြင်းသေခြင်းမှ။ နု ပရိမုစ္စတိ၊ မလွတ်။]

ပန၊ တပါး။ ခီဏာသံယောဇနာနံ၊ ကုန်ပြီးသော သံယောဇဉ်ရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ (သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နု၊ မရှိ။) တဏှာပါဒါနာနံ၊ တဏှာနှင့်ဥပါဒါန်တို့၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဥပါဒါနဘဝါနံ၊ ဥပါဒါန်နှင့်ဘဝတို့၏။ သမ္ဘဝေါ၊ သည်။ နု၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝဋ္ဋသ၊ ၏။ ဥပစ္ဆေဒေါ၊ အကြွင်းမဲ့ပြတ်ခြင်းသည်။ ပညာယတိ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ "ဆန္ဒနွေ။ပ။ ဝေဒနာနိရောဓော"တိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။

[ဖဂ္ဂုန၊ ဖဂ္ဂုနရဟန်း။ ဆန္ဒနွေ၀ ဖဿာယတနာနံ၊ ၆–ပါးသော ဖဿဖြစ်ကြောင်း အာယတနတို့၏ သာလျှင်။ အသေသဝိရာဂနိရောဓော၊ အရိယမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဖဿနိရောဓော၊ ဖဿ၏ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဖဿနိရောဓော၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာနိရောဓော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)]

ဟိ၊ မှန်။ အဂ္ဂမဂ္ဂါဓိဂမတော၊ အရဟတ္တမဂ်ကိုရသည်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ ၌။ ယာဝ ပရိနိဗ္ဗာနာ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံသည် တိုင်အောင်။ သဠာယတနာဒီနံ၊ တို့၏။ အပ္ပဝတ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်းသည်။ နု၊ မရှိ။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား။ နတ္ထိတာနိရောဓ–သဒ္ဒဝစနီယတာ၊ နတ္ထိတာ–သဒ္ဒါ, နိရောဓ–သဒ္ဒါဖြင့် ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ (နတ္ထိတာ နတ္ထိဘာဝေါ အနုပ္ပါဒေါ နိရောဓော–တို့အား ဤအရာ၌ အရအတူတူပင်) ခီဏာသံယောဇနေတာ၊ ကုန်ပြီးသော သံယောဇဉ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိရောဓော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အပိ စ၊ အပ္ပဟီနဘာဝေါ–၏ အကျယ်မှတပါး ဖလုပ္ပါဒနာရဟတာ–၏ အကျယ်ကို ဆိုအံ့။ (အပိ စ–ဟု ဆိုသော်လည်း ဝိတ္ထာရပကွန္ဓရဧေတကသာ သင့်သည်) စိရကတမ္မိ၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလ၌ ပြုအပ်ခဲ့ငြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ ပြုအပ်ခဲ့သည်လည်းဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အနိဗ္ဗတ္တိတဖလတာယ စ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော အကျိုးမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ အကျိုးကို မဖြစ်စေရသေးသောကြောင့်ရင်း။ အပ္ပဟီနာရဟတာယ စ၊ ပယ်ခြင်းငါ မထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဖလာရဟံ၊ အကျိုးကိုထိုက်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ အကျိုးပေးထိုက်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ထိုက်သည်ဖြစ်၍။ သန္တံ ဧဝ နာမ၊ ထင်ရှားရှိသည်သာလျှင်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗတ္တိတဖလံ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော အကျိုးရှိသော ကံသည်။ နု၊ သန္တမည်။ [၂၄စ] ပဟီနာရဟံ အပိ၊ ပယ်ထိုက်သော ကံသည်လည်း။ နု၊ သန္တမည်။

(အရိယာမဂ််၏ အစွမ်းကြောင့် အကျိုးမပေးနိုင်သောကံသည်လည်းရှိသည်မည်–ဟု ဆိုလို၏) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဖလုပ္ပတ္တိပစ္စယာနံ၊ အကျိုးဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာသခ်ါရာဒီနံ၊ တို့၏။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဖလာရဟာဘာဝေါ၊ အကျိုးပေးထိုက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အနိရောဓော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဧဝံ၊ သို့။ အနိရုဒ္ဓဘာဝေ နေဝ၊ မချုပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ယေန၊ အကြင်အကြောင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ဖလံ၊ သည်။ နိ သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်၊ တံ ကာရဏံ၊ ကို။ အတီတာဒိပိ၊ အတိတ်စသည် ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ဣမသ္မိံ သတိတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ ဝစနေန၊ ဤစကားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ အဝုသိတဗြဟ္မစရိယသ၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော မြတ်သော အကျင့်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ၊ ၏။ အပ္ပဝတ္တိမမ္ဘတံ၊ မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ အနာပန္နော၊ မရောက်သော။ ပစ္စယုပ္ပါဒေါ၊ အကြောင်း၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ ကာလဘေဒံ၊ ကို။ အနာမသိတ္တာ၊ ၍။ အနိဝတ္တိတာယ ဧဝ၊ မဆုတ်နစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဣမသ္မုပ္ပါဒါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ အဝသေသပစ္စယသမဝါယေ၊ ကြွင်းသော အကြောင်းတို့၏ ညီညွှတ်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) အဝိဇ္ဇမာနသာပိ၊ မရှိသောအကြောင်း၏ သော်လည်း။ (တာ–သမ္ဘန်) ဝိဇ္ဇမာနသ ဝိယ၊ ရှိသော အကြောင်း၏ ကဲ့သို့။ ပဂေဝ ဝိဇ္ဇမာနသ၊ ရှိသောအကြောင်း၏ မူကား အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ (အပိ–သဒ္ဒါဖြင့်ပင် ဤအနက်ပြီးသောကြောင့် ဤနှစ်ပုဒ်ပိုဟန်ရှိ၏) ယာ ဖလုပ္ပတ္တိအဘိမုခတာ၊ အကြင်အကျိုးဖြစ်ခြင်းသို့ ရေးရှုသည်၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သာ၊ ထိုအကျိုးဖြစ်ခြင်းသို့ ရေးရှုသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဣမသ္မုပ္ပါဒါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ တတော၊ ထိုအကြောင်းမှ။ ဖလံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒဝတ္ထံ၊ ထိုရေးရှုအခိုက်အတန့်ရှိသော။ ဖလသ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒနဘာဝေန၊ ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဠဒ္ဓိတံ၊ ကပ်၍ တည်သော။ ကာရဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပတိတံ နာမ၊ တက်လာသည်–ဖြစ်ပေါ်လာသည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ သော်လည်း။ အတဒဝတ္ထံ၊ ထိုအခိုက်အတန့်မရှိသောအကြောင်းသည်။ နိ၊ ဥပ္ပတိတမမည်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဒဝတ္ထတာ၊ ထိုရေးရှု အခိုက်အတန့်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥပ္ပါဒေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ သတိတိ ဣမိနာ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇမာနတာမတ္တေန၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်မျှဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝံ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကို။ ဝဒန္တော၊ ဟောသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝါ၊ ဟောသည်ဖြစ်၍။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသ၊ ၏။ အဗျာပါရတံ၊ ကြောင့်ကြဗျာပါရ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒါတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ဥပ္ပတ္တိမမ္ဘတံ စ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ အသမ္ဘကာလဘာဝိတံ စ၊ အခါခပ်သိမ်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဖလုပ္ပတ္တိအဘိမုခတဠ္ဆ၊ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဒီပေန္တော၊ ပြသည် ဖြစ်၍။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသ၊ ၏။ အနိစ္စတံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ သတိ, နိ အသတိ၊ ဥပ္ပါဒါ, နိ နိရောဓတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူကုန်သော။ ဟေတုအတ္ထေဟိ၊ ဟိတ်အနက် ရှိကုန်သော။ ဘုမ္မနိဿက္ကဝစနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးစေအပ်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသ၊ ၏။ နိဒါနသမုဒယဇရာတိပဘဝဘာဝံ၊ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤနှစ်ပါးသော ဝိဘတ်တို့တွင်။ ဘုမ္မဝစနေ၊ သတ္တမီဝိဘတ်၌။ ဟေတုအတ္ထတာ၊ ဟိတ်အနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ–၌ စပ်) ယသ၊ အကြင် အကြောင်း၏။ ဘာဝေန၊ ရှိခြင်းဖြင့်။ တဒဝိနာဘာဝိဖလသ၊ ထိုအကြောင်းနှင့် မကင်းမူ၍ဖြစ်သော အကျိုး၏။ ဘာဝေါ၊ ရှိခြင်းကို။ လက္ခီယတိ၊ မှတ်အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအကြောင်း၌။ ပဝတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ကိံ ယထာ၊ ကဲ့သို့နည်း။) "အဓနာနံ၊ ဥစ္စာမရှိသောသူတို့အား။ ဓနေ၊ ကို။ အနုပ္ပဒီယမာနေ၊ မပေးအပ် မထောက်ပံ့အပ်သည်ရှိသော်။ ဒါလိဒ္ဒိယံ၊ ဥစ္စာမဲ့မွဲ ဆင်းရဲခြင်းသည်။ ဝေပုလ္လံ၊ ပြန့်ပြောခြင်းသို့။ ဂမာသိ၊ ရောက်လေ၏။" ဣတိ စ ယထာ၊ ကဲ့သို့ဝင်း။ "သသေ၊ ကောက်သည်။ နိပ္ပန္နေ၊ ပြီးလတ်သော်။ သုဘိက္ခံ၊ ဝပြောခြင်းသည်။ ဧယတိ၊ ၏။" ဣတိ စ ယထာ၊ ကဲ့သို့ဝင်းတည်း။ နိဿက္ကဝစနဿာပိ၊ ပဠမီဝိဘတ်၏လည်း။ ဟေတုအတ္ထတာ၊ ကို။ ဖလသ၊ ၏။ ပဘဝေ စ၊ အမွန်အစ၌ဝင်း။ ပကတိယဠ္ဆ၊ ပင်ကိုယ်ပကတိ၌ဝင်း။ ပဝတ္တိယာ၊ ကြောင့်။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ကိံ ယထာ၊ ကဲ့သို့နည်း။) "ကလလာ၊ ရေကြည်မှ။ အဗ္ဗုဒံ၊ အမြှုပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဗ္ဗုဒါ၊ မှ။ ပေသိ၊ သားတစ်သည်။ ဧယတေ၊ ၏။"ဣတိ စ ယထာ၊ ကဲ့သို့ဝင်း။ "ဟိမဝတာ၊ မှ။ ဂင်္ဂါ၊ သည်။ ပဘဝတိ၊ စ၍ဖြစ်၏။ သိဂ်ံတော၊ ဦးချိုမှ။ သရော၊ အသံသည်။ ဧယတိ၊ ၏။"ဣတိ စ ယထာ၊ ကဲ့သို့ဝင်းတည်း။ စ၊ ဆက်။ အဝိဇ္ဇာဒိဘာဝေန၊ စသည်တို့၏ ရှိခြင်းဖြင့်။ တဒဝိနာဘာဝိသခ်ါရာဒိဘာဝေါ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာစသည်နှင့် မကင်းမူ၍ဖြစ်သော သခ်ါရစသည်တို့၏ ရှိခြင်းကို။ လက္ခီယတိ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာဒိဟိ စ၊ တို့မှလည်း။ သခ်ါရာဒယော၊ တို့သည်။ ပဘဝန္တိ စ၊ စ၍လည်းဖြစ်ကုန်၏။ (သခ်ါရာဒယော၊ တို့ကို။) ပကရိယန္တိ စ၊ စ၍လည်းပြုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုသခ်ါရစသည်တို့၏။ ပဘဝေါ စ၊ အမွန် အစရှိသည်ဝင်း။ ပကတိ စ၊ သည်ဝင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒတ္ထဒီပနတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဣမသ္မိံ သတိ, ဣမသ္မုပ္ပါဒါတိ၊ ဟူ၍။ ဟေတုအတ္ထာ၊ ရှိကုန်သော။ ဘုမ္မနိဿက္ကနိဒ္ဒေသာ၊ တို့ကို။ ကတာ၊ ကုန်၏။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤသုတ်၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ သတိ။ပ။ ဣဒံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ဟူ၍။ သခ်ေပေန၊ ဖြင့်။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌသ၊ သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သခ်ါရာတိအာဒိကော၊ အစရှိသော။ နိဒ္ဒေသော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာဝုတ္တော၊ သော။ အတ္ထိဘာဝေါ စ၊ ကိုဝင်း။ ဥပ္ပါဒေါ စ၊ ကိုဝင်း။ [၂၄ဖ] တေသံ တေသံ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယဘာဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ သတိယေဝ, နိ အသတိ၊ ဥပ္ပါဒါ ဧဝ, နိ နိရောဓတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူကုန်သော။ အန္တောဂဓနိယမေဟိ၊ အတွင်းဝင်သော နိယမရှိကုန်သော။ ဝစနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပကာသိတံ၊ သော။ အနိရုဒ္ဓတာသခ်ါတံ၊ သော။ အတ္ထိဘာဝံ စ၊ ကိုဝင်း။ (မုဠ္ဆိတွာ၌စပ်) အနိဝတ္တသဘာဝတာသခ်ါတံ ဝါ၊ မဆုတ်နစ်သော

သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ဥဒယဝယ္ယတာသခ်ါတံ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းအခိုက်အတန့် ရှိသည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ဥပ္ပါဒဠ္ဆ၊ ကိုဝင်း။ မုဠ္ဆိတ္တာ၊ လွတ်၍။ အညော၊ သော။ ပစ္စယဘာဝေါ နာမ၊ မည်သည်။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာဝုတ္တော၊ သော။ အတ္ထိဘာဝေါ စ၊ ကိုဝင်း။ ဥပ္ပါဒေါ စ၊ ကိုဝင်း။ ပစ္စယဘာဝေါ တိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပဋ္ဌာနေ၊ ၌။ အာဂတာ၊ ကုန်သော။ ဟေတုအာဒယော၊ ဟေတု အစရှိကုန်သော။ စတုဝိသတိ၊ သော။ ယေပိ ပစ္စယာ၊ အကြင်အကြောင်းပစ္စည်းတို့သည်လည်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေပိ၊ ထိုပစ္စည်းတို့သည်လည်း။ ဧတသ္မေ ပစ္စယဘာဝသ၊ ၏သဘလျှင်။ ဝိသေသာ၊ အထူးတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ တူ။ မူလ ဟေတုနိဒါနသမ္ဘဝပဘဝါဒိပရိယာယေဟိ စ၊ ပဘဝ အစရှိသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့်ရင်း။ ဥပ္ပါဒဠ္ဆိတိ။ပ။ ပရိယာယေဟိ စ၊ ပလိဗောဓဠ္ဆိတိ ဤသို့အစရှိသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့်ရင်း။ ပကာသိတော၊ သော။ ယွာယံ ကာရဏတ္ထော၊ အကြင်အကြောင်းအနက်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သောပိ၊ ထိုအကြောင်းအနက်သည်လည်း။ ဧတ္ထော၊ ဤပစ္စယဘာဝ၌သာလျှင်။ အန္တောဘဝေ၊ အတွင်းဝင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

၅၈၄။ မူလကာရဏသဒ္ဒံ၊ ကို။ အပေက္ခိတ္တာ၊ ငဲ့၍။ နု အကာရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ နပုံသကနိဒ္ဒေသော၊ ကို။ (ကတော၊ ၏။) အကာရဏာ၊ အကြောင်းမရှိသည်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အကာရဏံ၊ အကြောင်းမရှိသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ သုတ္တံ၊ ကို။ ပဋိဗာဟိတံ၊ တားမြစ်အပ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ဖြစ်၍။ "အာသဝသမုဒယာ"တိ၊ ဟူ၍။ သုတ္တံ၊ ကို။ အာဟရတိ၊ ဆောင်တော်မူ၏။ ပရိယာယော ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ (ဝုတ္တိနည်းဖြင့်ဖွင့်သည်) ဝဋ္ဋကထာယ၊ ဝဋ်ကို ဟောသော ကထာ၏။ သိသဘာဝေါ၊ သည်။ ဝဋ္ဋဟေတုနော၊ ဝဋ်၏အကြောင်းဖြစ်သော။ ကမ္မသာပိ၊ ၏လည်း။ ဟေတုဘာဝေါ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာနှင့် ဘဝတဏှာနှစ်ပါးတို့တွင်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဘဝတဏှာယပိ၊ ၏လည်း။ ဟေတုဘူတာ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်၏။ တာယ–အဝိဇ္ဇာယ၊ သည်။ ပဋိစ္စာဒိတာဒိနဝေ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အပြစ်ရှိသော။ ဘဝေ၊ ၌။ တဏှာယ၊ ၏။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ သိသဘူတာ၊ ဦးခေါင်းဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ "မူလကာရဏ"န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

အပညာယမာနာယ၊ မထင်ရှားသော။ ပုရိမာယ၊ သော။ ကောဋ္ဌိယာ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒဝိရဟတော၊ ဖြစ်ခြင်းမှကင်းခြင်းကြောင့်။ နိစ္စတံ၊ မြဲသည်၏အဖြစ်ကို။ ဂဏှာယျ၊ ယူရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ "ဧဝံ စေတံ ဘိက္ခဝေ ဝုစ္စတီ"တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုစကားရပ်ဖြင့်။ ဣတောဝ၊ ဤကာလမှ။ ပဗ္ဗေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗတာ၊ ဖြစ်ဘူးသည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ အပညာယနတော၊ မထင်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ မသိအပ်သောကြောင့်။ ပုရိမကောဋ္ဌိအပညာယနံ၊ ရှေးအစွန်း၏ မထင်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

၅၈၅။ အဝိဇ္ဇာတဏှာဟေတုက္ကမေန၊ အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာဟူသော အကြောင်းတို့၏ အစဉ်အားဖြင့်။ ဖလေသု၊ ဒုဂ္ဂတိသုဂတိအကျိုးတို့ကို။ ဝတ္တမ္ဘေသု၊ ဆိုအပ်ဆိုထိုက်ကုန်လျက်။ သုဂတိ ဒုဂ္ဂတိဂါမိနောတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနံ၊ ဆိုခြင်းသည်။ သဒ္ဒ လက္ခဏာဝိရောဓနတ္ထံ၊ သဒ္ဒလက္ခဏာနှင့် မဆန့်ကျင်ခြင်းအကျိုးရှိ၏၊ ဝါ အကျိုးငှါ။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ဒွေ၊ ဒွန် သမာသ်၌။ ပူဇိတသ၊ ပူဇော်အပ်သော အနက်ရှိသောပုဒ်၏။ ပုဗ္ဗနိပါတော၊ ရှေ့၌ကျခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သဝရာ၊ သဝရမည်သော လူရိုင်းတို့သည်။ မံသဿ၊ အသား၏။ အဋ္ဌနာ၊ အရိုးနှင့်။ အလဂ္ဂနတ္ထံ၊ မကပ်ငြိခြင်းအကျိုးငှါ။ ပုနပ္ပုန်၊ လဲ။ တာပေတွာ၊ ပူစေ၍၊ ဝါ၊ မီးကင်း၍။ ကောဠေတွာ၊ ရိုက်နှက်၍။ ဥဏ္ဏောဒကံ၊ ရေနွေးကို။ ပါယေတွာ၊ တိုက်၍။ ဝိရိတ္တံ၊ ဝမ်းသက်စေအပ်ပြီးသော။ သူနံ၊ ဖူးဖူးရောင်သော။ အဋ္ဌိတော၊ မှ။ မုတ္တမံသံ၊ လွတ်သောအသားရှိသော။ ဂါဝိံ၊ နွားကို။ မာရေန္တိ ကိရ၊ သတ်ကုန်သတတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ အဂ္ဂိသန္တာပါတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ ဝဠ္ဠဂါဝိ စ၊ အသတ်ခံရမည့် နွား(မ) သည်လည်း။ အဝိဇ္ဇာဘိဘူတတာယ၊ အဝိဇ္ဇာ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ ဥဏ္ဏောဒကပါနံ၊ ရေဖူးကို သောက်ခြင်းကို။ အာရဘတိ ယထာ၊ အားထုတ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ ဒုဂ္ဂတိဂါမိကမ္မံ၊ ဒုဂ္ဂတိသို့ လားရောက်စေတတ်သောကံကို။ (အာရဘတိ၊ ၏။) ပန၊ တပါး။ သာ (ဂါဝိ)၊ ထိုနွား(မ) သည်။ ဥဏ္ဏောဒကပါနေ၊ ၌။ အာဒီနဝံ၊ ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ တဏှာဝသေန၊ ဖြင့်။ သိတုဒကပါနံ၊ ရေအေးကို သောက်ခြင်းကို။ အာရဘတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပုတုဇ္ဇနော၊ သည်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ နာတိဗလဝဘာဝတော၊ အလွန်အားမကြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုဂ္ဂတိဂါမိကမ္မေ၊ ၌။ အာဒီနဝံ၊ ကို။ ဒိသွာ၊ ၍ [၂၅၀] တဏှာဝသေန၊ ဖြင့်။ သုဂတိဂါမိကမ္မံ၊ ကို။ အာရဘတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဒုက္ခေ၊ ၌။ အဝိဇ္ဇံ၊ သို့။ တဏှာ၊ သည်။ အနုဝတ္တတိ၊ အစဉ်လိုက်၏။ သုခေ၊ ၌။ တဏှံ၊ သို့။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ (အနုဝတ္တတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤတွင်တရပ်ပြီး၏။

၅၈၆။ ကတ္ထစိ သုတ္တေ၊ အချို့သောသုတ်၌။ (အစွဲကိုပြသည်) ဧကမ္မမူလိကံ ဒေသနန္တိ၊ ကား။ ဧတိသာ၊ ဤဒေသနာအား။ အဝိဇ္ဇာတဏှာသု၊ တို့တွင်။ ဧကောယေဝ၊ တပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဧမ္မော၊ တရားဟူသော။ မူလံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧကမ္မမူလိကာ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုဧကမ္မမူလိကဒေသနာကို။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော တရားတို့တွင်။ ဧကံ ဧဝ၊ တပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဧမ္မံ၊ ကို။ မူလံ ကတ္တာ၊ ၍။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအကြောင်း၌။ ဖလံ၊ သည်။ ဥပနိသိဒတိ၊ ကပ်၍ နေ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပနိသာ၊ မည်၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို ဏှေ။ ဧတေသံ၊ ဤသခ်ါရတို့အား။ အဝိဇ္ဇာ၊ ဟူသော။ ဥပနိသာ၊ အကြောင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)

ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာပုနိသာ၊ မည်ကုန်၏။ အဿာဒါနုပဿိနောတိ၊ ကား။ ဥပါဒါနိယေသု၊ ကုန်သော။ ဝိသယဘူတေသု၊ အဿာဒ၏ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ (အာရုံကိုပင် အာဓာရပြု၍ ဆိုသည်ဟု သိစေ၏) တေဘူမကဓမ္မေသု၊ တို့၌။ အဿာဒေတဗ္ဗတော၊ သာယာအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဿာဒသညိတံ၊ အဿာဒ–ဟု ဆိုအပ်သော။ သုခသောမနဿံ၊ ကို။ အနုပဿနသီလဿ၊ အဖန်တလဲလဲ ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ (ဝိဟာရတော–၌စပ်သည်) အပ္ပဟီနာဝိဇ္ဇတာယ၊ မပယ်အပ်သေးသော အဝိဇ္ဇာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗာလလက္ခဏာယောဂေန၊ ဗာလလက္ခဏာနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဗာလဿ၊ ဗာလမည်သော ပုထုဇဉ်အား။ ဧဝန္တိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာနိဝုတတ္တာ စ၊ အဝိဇ္ဇာကပိတ်ဆို့အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ တဏှာသံယုတ္တတာ စ၊ တဏှာနှင့်ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ အယံ ကာယောတိ၊ ကား။ မမ ဧဿော၊ ငါဘုရား၏ဝင်း။ တုမှာကဿ၊ သင်တို့၏ဝင်း။ ပစ္စက္ခဘူတော၊ မျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အယံ သဝိညာဏကကာယော၊ ဤဝိညာဏ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော ကာယသည်။ (ဣဒံ) ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ဤခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်။ ဝါ၊ ကား။ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဖဿကာရဏံ၊ ဖဿ၏အကြောင်းဖြစ်သော။ ဧတံ စ၊ ဤသဠာယတနကိုလည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ဆိုသင့်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာယတနစ္ဆဋ္ဌံ၊ အာယတန ၆–ပါးအပေါင်းသည်။ (ကာယော၊ မည်၏။) သမုဒါဂတောတိ၊ ကား။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်၏။ ဗဟိဒ္ဓါ စ နာမရူပန္တိ၊ ကား။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ သဝိညာဏကကာယော၊ ကာယ–ဟူသော။ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းတည်း။ ဝါ၊ တနည်း။ သဠာယတနာနိ၊ တို့တည်း။ ဣတ္ထေတန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဣတ္ထံ ဧတံ၊ ဣတံ–ဟု ပုဒ်ဖြတ်အပ်၏။ အတ္တာနော စ၊ ၏ဝင်း။ ပရေသဉ္စ၊ တို့၏ဝင်း။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဒွါရာလမ္ဗနဘာဝေန၊ ဒွါရနှင့်အာရုံတို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝဝတ္ထိတာနိ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သော။ ဒွါဒသာယတနာနိ၊ တို့သည်။ ဒွယံ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဒွယံ ပဋ္ဌိစ္စ ဖဿောတိ၊ ကား။ အညတ္ထ၊ တပါးသောသုတ်တို့၌။ စက္ခုရူပါဒီနိ၊ အစရှိကုန်သော။ ဒွယာနိ၊ နှစ်ခုအပေါင်းတို့ကို။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ ၍။ စက္ခုသမ္ဖဿာဒယော၊ စသည်တို့ကို။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ၊ ဟူ၍။)ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဒ္ဓါ ပဋ္ဌိစ္စ ရူပေ စ။ပ။ ဖဿောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ စက္ခု စေဝ၊ ၎င်း။ပ။ ဓမ္မာ စ၊ တို့ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ ဒွယာနိ၊ တို့ကို။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ ၍။ စက္ခုသမ္ဖဿာဒယော၊ တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့ကို။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ၊ ဟူ၍။) ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အယဏ္ဍောကာယောတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ စက္ခာဒိနိဿယေ၊ စက္ခုစသည်တို့၏ မှီရာဖြစ်ကုန်သော။ သေသဓမ္မေ၊ ကြွင်းသောတရားတို့ကို။ စက္ခာဒိနိဿိတေ ဧဝ၊ စက္ခုစသည်တို့၌ မှီသည်တို့ကိုသာလျှင်။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ သော။ စက္ခာဒိကာယံ၊ စက္ခုအစရှိသော တရားအပေါင်းကိုယ်ကို။ ဧကတ္တေန၊ တခုတည်းအဖြစ်ဖြင့်။ အဒ္ဓါတိ ကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဂဟေတ္တာ၊ ယူ၍ဝင်း။ ဗဟိဒ္ဓါ စ နာမရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ သော။ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဧကတ္တေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဗာဟိရာယတနန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဂဟေတ္တာ၊ ၍ဝင်း။) အဒ္ဓါတိကဗာဟိရာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ တာနိ အာယတနာနိ၊ တို့ကို။ ပဋ္ဌိစ္စ၊ ၍။ ဖဿော၊ ကို။ (ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။) ဝုတ္တော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤအဒ္ဓါတိကာယတန ဗာဟိရာယတန နှစ်ပါးအပေါင်းသည်။ မဟာဒွယံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤကား အဋ္ဌကထာစကားရပ်၏ အလိုတည်း။

ဝေဒ္ဓ ကတ္တာ၊ ကြောင့်။ "အတ္တာနော စ၊ ၏ဝင်း။ ပရဿ စ၊ ၏ဝင်း။ ပဉ္စဟိခန္ဓေဟိ စ၊ တို့ဖြင့်ဝင်း။ ဆဟိ အာယတနေဟိ စာသိ၊ တို့ဖြင့်ဝင်း။ (သံ–၅ ၂–၃၇–နှင့်အညီပင်) အယမတ္ထော၊ ကို။ ဒီပေတဗ္ဗော၊ ပြအပ်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ထိုသုတ်၏ အဖွင့်အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ ကာယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ သနိဿယာနိ၊ မှီရာရုပ်နာမ်တို့နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ စက္ခာဒိနိ၊ တို့သည်။ အတ္တာနော၊ ၏။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ တို့ပေတည်း။ ဗဟိဒ္ဓါ နာမရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ [၂၅၁] ရူပါဒီနိ၊ တို့သည်။ ပရေသံ၊ တို့၏။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ တို့ပေတည်း။ တထာ၊ တူ။ အတ္တာနော၊ ၏။ ဆ၊ ကုန်သော။ အဒ္ဓါတိကာနိ အာယတနာနိ၊ တို့သည်။ အယံ ကာယော၊ ဤကာယမည်၏။ ပရေသံ၊ တို့၏။ ဗာဟိရာနိ၊ ကုန်သော။ (ဆ အာယတနာနိ၊ တို့သည်။) ဗဟိဒ္ဓါ နာမရူပံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ အညထာ၊ ဖြင့်။ အဒ္ဓါတိကာယတန မတ္တောဝေ၊ မျှကိုသာလျှင်။ အယံ ကာယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ သော်။ အတ္တာနော၊ ၏။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ အဒ္ဓါတိကာယတနာ နေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ နေ ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္တာနော စ၊ ၏ဝင်း။ ပရေသဉ္စ၊ တို့၏ဝင်း။ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဒီပနာ၊ ပြခြင်းသည်။ နေ သမ္ဘဝေယျ၊ မဖြစ်လေရာ။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ သဠေဝါယတနာနိတိ၊ ကား။ ဖဿကာရဏာနိ၊ ဖဿ၏ အကြောင်းတို့သည်။ သဠေဝ၊ ၆–ပါးတို့သည်သာလျှင်တည်း။ ကာရဏာဘူတေဟိ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ယေဟိ အာယတနေဟိ၊ ယင်းအာယတနတို့ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နေန၊ ဖြစ်သော။ ဖဿေန၊ ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌော၊ တွေ့သော။ ဗာလော၊ သည်။ သုခဒုက္ခံ၊ ကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ၏။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ "ဧတေသံ ဝါ အညတရေန၊ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏသ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတသ တဏှာယ သမ္ဘယုတ္တသာ"တိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသောစကားကို။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ၊ ၌။ သခါရေ၊ တို့ကို။ အဝိဇ္ဇာတဏှာနိသိတေ ဧဝ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာတို့၌ မှီသည်တို့ကိုသာလျှင်။ ကတ္တာ၊ ၍။ ကာယဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ ဝိညာဏနာမရူပသဠာယတနာနိ၊ တို့ကို။ ဂဟေတ္တာ၊ ၍။ တသ္မိံ ကာယေ၊ ၌။ သဠာယတနာနံ၊ တို့၏။ ဖဿံ၊ အကျိုးဖြစ်သော ဖဿကို။ တန္နိဿိတမေဝ၊ ထိုသဠာယတန၌ မှီသည်ကိုသာလျှင်။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ ဝိသေသပစ္စယဘာဝံ၊ ထူးသော အကြောင်း၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေန္တေန၊ သော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဗာလပဏ္ဍိတာနံ၊ ဗာလနှင့် ပဏ္ဍိတပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အတီတဒ္ဓါဝိဇ္ဇာတဏှာမူလကော၊ အတိတ် အခွန်ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ တဏှာမူလရှိသော။ ဝေဒနာဇ္ဇော၊

ဝေဒနာလျှင် အဆုံးရှိသော။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ကို။ ဒသိတော၊ ၏။ ပုန စ၊ တဖန်လည်း။ ဗာလပဏ္ဍိတာနံ၊ တို့၏။ ဝိသေသံ၊ အထူးကို။ ဒဿေန္တေန၊ ပြတော်မူလိုသည် ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မူလိုသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ယာယ စ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဝဒါမိတိ ဟူ၍။ ဝေဒနာဘဝံ၊ ဝေဒနာလျှင် အမွန်အစရှိသော။ သာဝိဇ္ဇံ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့် တကွသော။ တဏှံ၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဥပါဒါနဘဝေ စ၊ တို့ကိုလည်း။ တန္နိဿိတေ၊ ထိုတဏှာ၌ မှီသည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ကာယူပဂေါ ဟောတိတိအာဒိနာ၊ အစရှိသော စကားဖြင့်။ ဇာတိအာဒိကေ၊ ဇာတိအစရှိသည်တို့ကို။ ဒဿေန္တေန၊ ဖြစ်၍။ ပစ္စုပ္ပန္နဟေတုသမုဋ္ဌာနတော၊ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်း ဖြစ်ပေါ်သည်မှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ ဥဘယမူလဝသေန၊ နှစ်ပါးသော မူလတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တဗ္ဗိပရိယာယေန စ၊ ထိုမှပြန်သော အားဖြင့်လည်း။ ပဏ္ဍိတသေ၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နဟေတုပရိက္ခယတော၊ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်း ကုန်ခြင်းမှ။ ပဘုတိ၊ ၍။ ဥဘယမူလကော၊ ရှိသော။ ပဋ္ဌိမလောမပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ကို။ (ဝုတ္တော၊ ၏။) ဣတိ၊ တရပ်ပြီး၏။

၅၈၇။ ပူရေတုန္တိ၊ ကား။ ဝမ္မေတုံ၊ ပွါးစေခြင်းငှါ။ ဥပစိနိတုံ၊ ဆည်းပူးခြင်းငှါ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဒုဂ္ဂတိဂါမိကမ္မ သ၊ ဒုဂ္ဂတိသို့ လားရောက်စေတတ်သော အကုသိုလ်ကံ၏။ ဝိသေသပစ္စယတ္တာ၊ ထူးသော အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ အဝိန္ဒိယံ ဝိန္ဒတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ဝိန္ဒိယဿ၊ ရသင့် ရထိုက်သော သုစရိုက်၏။ ဝိသေသပစ္စ ယော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိန္ဒိယံ နဝိန္ဒတီတိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ (ဝုတ္တာ၊ ၏။) အတ္တာနိဿိတာနိ၊ မိမိ၌ မှီသည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ [၂၅] စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ၊ စသည်တို့ကို။ ပဝတ္တာနံ ဥပါဒနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်။ အာယတနံ၊ မည် ၏။ သမ္မောဟာဘာဝေနေဝ၊ ပြင်းစွာ တွေဝေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်လျှင်။ အနဘိသမယဘူတတ္တာ၊ အဘိသမယဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဒိတံ အညာတံ၊ မသိအပ်သည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ အန္တဝိရဟိတော ဇဝါပေတီတိ၊ ဟူသော ဝစနတ္ထော၌။ ဝဏ္ဏာဂမဝိပရိယာယဝိကာရ–ဝိနာသဓာတုအတ္ထဝိသေသယောဂေဟိ၊ ဝဏ္ဏ၏လာခြင်း, ရှေ့နောက် ပြန်ခြင်း, ဖောက်ပြန်ခြင်း, ကြေခြင်း, ဓာတ်၏ အနက်ထူးနှင့် ယှဉ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ ပဋ္ဌဝိဓသ၊ သော။ နိရုတ္တိလက္ခဏသ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အ–ကာရ, ဝိ–ကာရ, ဇ–ကာရေ၊ ဇ–အက္ခရာတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ အညေသံ၊ ကုန်သော။ ဝဏ္ဏာနံ၊ အက္ခရာ တို့၏။ လောပံ စ၊ ကြေခြင်းကိုဂင်း။ ဒုတိယသ၊ နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဇ–ကာရသ၊ ၏။ အာဂမံ စ၊ လာခြင်းကိုဂင်း။ ကတွာ၊ ၍။ အဝိဇ္ဇာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဗျဉ္ဇနတ္ထံ၊ သဒ္ဒါ၏ အနက်ကို။ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ သဘာဝတ္ထံ၊ သဘာဝအနက်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အဝိစာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ၊ တို့၏။ ဝတ္ထာရမ္မဏာနိ၊ တို့ကို။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဝတ္ထု၊ တည်ရာဝတ္ထုတည်း။ ဣဒံ၊ ကား။ အာရမ္မဏံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ သည်။ ဥတုံ၊ ငှါ။ နဿ သဏ္ဌာ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ တပ္ပဋိဗ္ဗာဒိကာ၊ ထိုဝတ္ထုနှင့် အာရုံတို့ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သည်ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဝတ္ထာ ရမ္မဏာသဘာဝဆာဒနတော ဇဝ၊ ဝတ္ထုအာရုံတို့၏ သဘောကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သောကြောင့်ပင်လျှင်။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ တို့၏။ ပဋ္ဌိစ္စ သမုပ္ပါဒဘာဝသ စ၊ အဖြစ်ကိုဂင်း။ ဧရောမရဏာဒီနံ၊ တို့၏။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပန္နဘာဝသ စ၊ ကိုဂင်း။ ဆာဒနတော၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌိစ္စ သမုပ္ပန္နဏာဒနံ၊ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပန်တရားတို့ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

အပစ္စက္ခိတ္တာတိ၊ ကား။ ပစ္စက္ခာနံ၊ စွန့်ခြင်းကို။ အကတ္တာ၊ မပြုမူ၍။ အပဋိက္ခိပိတ္တာ၊ မပယ်မစွန့်မူ၍။ ။ပဏ္ဍိတာ ဒီ၊ ဆွမ်းအစရှိသည်သည်။ သရီရသ၊ ကိုယ်အား။ (ဥပကာရကော) ယထာ၊ ကျေးဇူးပြုသကဲ့သို့။ ဥပကာရကဒ္ဒေါ၊ ကျေးဇူးပြု တတ်သော အနက်သဘောသည်။ ပစ္စယဒ္ဒေါ၊ မည်၏။

သခ်ၠတမဘိသခ်ၠေတ္တိတိ၊ ကား။ ယထာ၊ ဖြင့်။ သခ်ၠတံ၊ ပြုအပ်သော တရားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ အဘိ သခ်ၠေတ္တိ၊ ပြုပြင်တတ်ကုန်၏။ သခ်ါရသဒ္ဒဂ္ဂဟဏေန၊ သခ်ါရ–သဒ္ဒါကိုယူခြင်းဆိုခြင်းဖြင့်။ အာဂတာ၊ လာကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ သခ်ါရ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အာဂတသခ်ါရာ၊ မည်ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သခ်ါရာပိ၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့်ဖြစ်သော သခ်ါရတို့သည်လည်း။ သခ်ါရ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အာဂတာ၊ လာကုန်သည်။ ယဒိပိ (ဟောန္တိ)၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ တေ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သခ်ါရတို့သည်။ ဣမိဿာဒေသနာယ၊ ၌။ ပဓာနာ၊ ပြဓာန်းကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုဝိဓတိ ဇဋ္ဌ၊ ဤပုဒ်၌။ သခ်ါရ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အာဂတသခ်ါရေသု၊ တို့တွင်။ အဘိသခ်ၠေတ္တာသခ်ါရံ၊ ကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြဉ်၍။ တဒညေ၊ ထိုမှတပါးကုန်သော။ သခ်ါရ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အာဂတသခ်ါရာ၊ တို့ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ သခ်ါရသဒ္ဒေန အာဂတသခ်ါရာတိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ သမုဒါယော၊ အပေါင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တဒေကဒေသာ၊ ထိုအပေါင်း၏ အစိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သခ်ါရာ စ၊ တို့ကိုလည်း။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဝဏ္ဏေတဗ္ဗဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝဏ္ဏေတဗ္ဗသဗ္ဗသင်္ဂါဟကဝသေန၊ ဖွင့်အပ်သော သခ်ါရနှင့် အလုံးစုံကို သိမ်းယူတတ်သည့် သခ်ါရတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒုဝိဓတာ၊ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပဌမံ နိရုဒ္ဓေတိ ဝစီသခ်ါရောတိအာဒိနာ၊ အစရှိသော ပါဠိဖြင့်။ ဝိတက္ကေ။ပ။ သခ်ါရာဒယော၊ ဝိတက်ဝိစာရ, ထွက်သက်ဝင်သက်, သညာနှင့် ဝေဒနာဟူသော ဝစီသခ်ါရ အစရှိသည်တို့ကို၊ ဝါ၊ ဝစီသခ်ါရ, ကာယသခ်ါရ, စိတ္တသခ်ါရ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သခ်ါရေသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ကာယသင်္ခေတနာဒယော၊ စသည်တို့ကို။ နဝုတ္တာ)၊ မဟောအပ်ကုန်။

ယထာသကံ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့သည်။ သခ်ၠတတ္တာ၊ ပြုအပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သခ်ၠတသခ်ါရာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ပစ္စယနိဗ္ဗတ္တာနံ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့၏လည်း။ သခ်ၠတ

ဘာဝေ၊ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ "တေ၊ ဤတရားသည်။ မမ၊ ငါ၏။ ဖလံ၊ အကျိုးတည်း။" ဣတိ၊ သို့။ တတ္ထ၊ ထိုအကျိုးခံ့။ အဘိမုခေန ဝိယ၊ ရှေးရှုပြုသကဲ့သို့။ ကမ္မုနာ၊ သည်။ နိဗ္ဗတ္တိတတ္တာ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေဘူမ ကဝိပါကကဋ္ဌတ္တာရူပေသု၊ ဘုံသုံးပါးခံ့ဖြစ်သော ဝိပါက်ကမ္မဇရူပ်တို့ခံ့။ သာတိသယော၊ သော။ သခ်ံတဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာခံ့။ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာနံ၊ ကံကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော သခ်ါရ တို့၏။ အဘိသခ်ံတသခ်ါရတာ၊ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ပါဠိယံ၊ ခံ့။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာဂတဋ္ဌာနသ၊ လာသောအရာ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ [၂၅၃] တေပိ။ပ။ သဂ်ဟံ ဂစ္ဆန္တီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ဟိ၊ မှန်။) ဥတုအာဒိသမုဋ္ဌာနာပိ၊ ဥတုစသည်ကြောင့် ဖြစ်သည်သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗမမ္မာ၊ တို့ကို။ အနိစ္စာ ဝတ သခ်ါရာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ။ အတ္တာနော၊ ၏။ ဖလသ၊ ကို။ အဘိသခ်ံရဏတော၊ ပြုပြင်တတ်သောကြောင့်။ အဘိ သခ်ံရဏကသခ်ါရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ကဿပယောဂသမုဋ္ဌာသနဝိရိယံ၊ ကိုယ်၏ ဗျာပါရပယောဂကို ဖြစ်စေတတ်သော လုံ့လသည်။ ကာယိကဝိရိယံ၊ မည်၏။ အဘိသခ်ါရဿာတိ၊ ကား။ ပယောဂဝေဂဿ၊ ဗျာပါရအဟုန်၏။

ဝါစံ၊ စကားကို။ သခ်ံရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝစီသခ်ါရော၊ မည်၏။ (ဝိတက် ဝိစာရကို ရသည်) ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ သခ်ံရီယတိ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာယသခ်ါရော၊ မည်၏။ (ထွက်သက်ဝင်သက်ကို ရသည်) စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ သခ်ံရီယတိ၊ ပြုအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ စိတ္တံ၊ ကို။ သခ်ံရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စိတ္တသခ်ါရော၊ မည်၏။ (ဝေဒနာသညာကို ရသည်၊ ဝါ၊ ဝိတက်ဝိစာရမှကြွင်းသော စေတသိက်တရားအပေါင်းကို ရသည်) သခ်ံပတော ပန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်မူကား။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံသော သခ်ါရတို့သည်လည်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ သခ်ံရောန္တိ၊ ပြုတတ်ကုန်၏။ (ဣတိ စ၊ ကြောင့်ဝင်း။) သခ်ံရီယန္တိ၊ ပြုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ စ၊ ကြောင့်ဝင်း။ သခ်ါရာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ သခ်ါရဋ္ဌပစ္စယဋ္ဌာဒီ၊ သခ်ါရ–သဒ္ဒါ၏ အနက် ပစ္စယ–သဒ္ဒါ၏ အနက် အစရှိသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။

နမတိတိ၊ ကား။ ဧကန္တသာရမ္ဘဏတာယ၊ စင်စစ်သာရမ္ဘဏတရား၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာရမ္ဘဏာဘိမုခံ၊ အာရုံသို့ ရှေးရှု။ နမတိ၊ ညွှတ်တတ်၏။ ပရိတသတိတိ၊ ကား။ ဝိပါသတိ၊ သောက်ခြင်းငှါ အလိုရှိ၏၊ ဝါ၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှါ အလိုရှိ ၏၊ ဝါ၊ ဆာလောင်၏။ (ပါ–ဓာတ်သည် သောက်ခြင်းအနက်ခံ့ ဖြစ်သောကြောင့်ဝင်း, ပါတဗျတံ–ဟူသောပုဒ်ခံ့ ပါ–ဓာတ်သည် ဘုဉ္ဇန အနက်ခံ့ ဖြစ်သောကြောင့်ဝင်း, သောက်လိုသုံးလိုခြင်းသည် ဆာလောင်ခြင်းပင် ဖြစ်သောကြောင့်ဝင်း ထိုအနက်သုံးပါးလုံးကို ပြန်ဆိုသည်) ဝါ၊ ကား။ တဏှာပရိတ္တာသတာယ၊ တဏှာဟူသော အလွန်ဆာလောင်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (သိမူနှင့်အညီပင်) ဝိစလတိ၊ ဖောက်ပြန်စွာ လှုပ်ရှားတတ်၏။ ဥပါဒိယတိတိ၊ ကား၊ ဒဠ္ဠံ၊ မြဲမြံစွာ။ အာဒိယတိ၊ ယူတတ်–စွဲလမ်းတတ်၏။ ဘဝတိတိ၊ ပုဒ်ကို။ ဥပပတ္တိဘဝံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဘာဝယတိတိ၊ ပုဒ်ကို။ ကမ္မ ဘဝံ၊ ကို။ (သန္ဓာယ အာဟ၊ ၏။) ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ စုတိ၊ ရွှေ့လျော ပျက်စီးခြင်းသည်။ မရဏံ၊ မည်၏။ (သိမူအလိုအားဖြင့် စုတိကွန္ဓာနံ၊ စုတိခန္ဓာတို့၏။ မရဏံ၊ သေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏– ဟု အနက်ပေး) ဣတိ၊ ကြောင့်။ မရဏ္တိ ဧတေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဥပါဒဒုက္ခာ စ၊ ဖြစ်ခြင်းဆင်းရဲလည်းရှိ၏။ ဌိတိဒုက္ခာ စ၊ တည်ခြင်း ဆင်းရဲလည်း ရှိ၏။ ဣတိကတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဒွေဓာ ခဏတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာယာသေ။ အာယာသဟူသည်။ ပရိဿမော ဝိသာဒေါ၊ ပင်ပန်းခြင်းတည်း။

နိဒ္ဒိဋ္ဌနယဒဿနတ္တိ၊ ကား။ ယထာနိဒ္ဒိဋ္ဌဝိဓိသန္ဒဿနံ၊ အကျယ်ပြအပ်ခဲ့တိုင်းသော အစီအရင်ကို ကောင်းစွာပြကြောင်း ဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။ ကေဝလသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ကေဝလာ၊ အခြားတပါးနှင့် မရောမယှက် သက်သက်ဖြစ်ကုန်သော။ သသ ယော၊ သလေးတို့သည်။ ဣတိအာဒီသု၊ တို့ခံ့။ အသမ္မိဿဝါစကော စ၊ မရောယှက်ခြင်းအနက်ကို ဟောသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ကေဝလာ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ အဂ်မဂဓာ၊ အဂ်တိုင်းသား မဂဓတိုင်းသားတို့သည်။ ဣတိအာဒီသု၊ တို့ခံ့။ နိရ ဝသေသဝါစကော စ၊ အကြွင်းမဲ့ဟူသောအနက်ကို ဟောသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒွိဓာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိခံ့။ အသမ္မိဿဿာတိ၊ ကား။ သုခရဟိတဿ၊ ချမ်းသာမှ ကင်းသော။ ဟိ၊ အကြောင်း ကား။ ဣတ္ထ၊ ဤသခ်ါရအစရှိသော တရားအပေါင်းခံ့။ ဥပါဒဝယရဟိတံ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကင်းသော၊ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ သကလဿာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဘဝါဒိဂတဿ စ၊ အလုံးစုံသော ဘဝစသည်တို့ခံ့ တည်သည်လည်းဖြစ်သော။ သဗ္ဗကာလိကဿ စ၊ အလုံးစုံသော ကာလတို့ခံ့ ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော။

၅၈၈။ လက္ခဏောကဝိဓာဒိတောတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိခံ့။ အာဒိ–သဒ္ဒေါ၊ ကို။ ပစ္စေကံ၊ အသီး။ ပရိသမာပေတဗ္ဗော၊ ပြီးဆုံး စေအပ်၏။ (လက္ခဏ–သဒ္ဒါ ကေဝိဓ–သဒ္ဒါနှစ်ရပ်လုံးနှင့်ပင် အာဒိ–ကို အသီးအသီးယှဉ်စပ်ရမည်ဟု ဆိုလို၏) ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ လက္ခဏာဒိတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သမ္ဘယုတ္တော၊ တို့ကို။ ဝါ၊ ကား။ တံသမဂ်ီပုဂ္ဂလေ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ သမ္ဘောဟယတိ၊ ပြင်းစွာ တွေဝေစေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္ဘောဟနရသာ၊ မည်၏။ အာရမ္ဘဏသဘာဝဿ၊ အာရုံ၏ သဘောကို။ ဆာဒနံ၊ ဖုံးလွှမ်းတတ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဂယှတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဆာဒနပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။ အာသဝသမုဒယာ အဝိဇ္ဇာသမုဒယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ အာသဝပဒဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။ ပဋိသန္ဓိဇနနတ္ထံ၊ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေခြင်း အကျိုးငှါ။ အာယူဟန္တိ၊ အားထုတ်ကုန်၏။ ဗျာပါရံ၊ ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်းကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာယူဟနရသာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ရာသိကရဏံ၊ အကျိုးတရားတို့၏ အစုကို

ပြုခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အကျိုးတရားတို့ကို ပေါင်းစုခြင်းသည်။ အာယူဟနံ၊ မည်၏။ (ရာသိကရဏံ အာယူဟနန္တိ စ ရာသိဘူတ သ ရူပါရူပသခ်ါတသ ဖလသ နိဗ္ဗတ္တနတော ဝုတ္တံ၊ အနုဋီ ၂–၉၅) စေတနာသဘာဝတ္တာ၊ စေတနာ သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စေတနာ၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဂယှတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စေတနာသစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။ နာမရူပသ၊ ၏။ ပုရေစာရိကဘာဝေန၊ ရှေ့သွား၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗင်္ဂမရသံ၊ မည်၏။ ပုရိမဘာဝေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဃဋ္ဋနံ၊ ဆက်စပ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဂယှတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိသန္ဓိပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ ဝိညာဏေန၊ နှင့်။ သဟ စ၊ တကွၛင်း။ အညမညဗ္ဗ၊ နာမ်တရား အချင်းချင်းၛင်း။ သမ္မယုဇ္ဇတိ၊ ယှဉ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္မယောဂရသံ၊ မည်၏။ သမံ၊ အညီအညွှတ်။ ပကာရေဟိ၊ ဧကုပ္ပါဒ အစရှိသော အပြားတို့ဖြင့်။ [၂၅၄] ယောဂေါ၊ ယှဉ်ခြင်းသည်။ သမ္မယော ဂေါ၊ မည်၏။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ အဘာဝေါ၊ မဖြစ်ခြင်းသည်။ အဝိနိဗ္ဘောဂေါ၊ မည်၏။ ရူပံ၊ သည်။ သမ္မယောဂါဘာဝ တော၊ သမ္မယောဂမရှိခြင်းကြောင့်။ ဝိကိရတိ၊ ဖရိဖရဲ ပြန့်ကြဲတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိကိရဏရသံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တတော ဧဝ၊ ပင်လျှင်။ ဝိသိယမာနာ၊ ကြိတ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ တဏ္ဍုလာဒယော၊ တို့သည်။ ဝိကိရန္တိ၊ ကုန်၏။ စုဏ္ဏီ ဘူတာ၊ အမှုန့်ဖြစ်ကုန်၍။ ဝိဒ္ဓိံသန္တိ၊ ပျက်စီးကုန်၏။ ။ နာမသ၊ ၏။ ကဒါစိ၊ ၌။ ကုသလာဒိဘာဝေါပိ၊ ကုသိုလ်စသည် အဖြစ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုကုသိုလ်စသည်မှ။ ဝိသေသနတ္ထံ၊ ၎။ အဗျာကတပစ္စုပဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အစေတနော အဗျာကတောတိ ဧတ္ထဝိယ၊ ဤပါဠိ၌ကဲ့သို့။ အနာရမ္မဏတာ၊ အာရုံမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ အာရုံမပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ အဗျာကတတာ၊ အဗျာကတ၏ အဖြစ်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ အာယတန လက္ခဏန္တိ၊ ကား။ ဃဋ္ဋနလက္ခဏံ၊ (ထိုထို ဒွါရနှင့် ဆိုင်သော တရားတို့ကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ) အားထုတ်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ (ဃဋ္ဋနန္တိ စ တံတံဒွါရိကဓမ္မပွဝတ္တနမေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အနုဋီ ၂–၉၅) ဝါ၊ ကား။ အာယာနံ၊ ထိုထို ဒွါရ၌ဖြစ်သော စိတ် စေတသိက် တို့ကို။ တနနလက္ခဏံ၊ ချဲ့ခြင်း–ဖြစ်ပေါ်စေခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ယထာသကံ ဝိသယဂ္ဂဟဏသ၊ အကြင် အကြင် မိမိဥစ္စာ ဖြစ်သော (ဝါ) မိမိ မိမိနှင့်ဆိုင်သော အာရုံကိုယူခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ဒဿနသ၊ တွေ့ခြင်းကို။ ကရဏတော၊ ပြုခြင်း ကြောင့်။ ဒဿနရသံ၊ တွေ့ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ ပန၊ ၌ကား။ ဒဿနာဒိရသန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယထာ ရဟံ၊ စွာ။ ဝိညာဏမနောဝိညာဏဓာတူနံ၊ ဝိညာဏဓာတ် မနောဝိညာဏဓာတ်တို့၏။ ဝတ္ထုဒ္ဒါရဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ဝတ္ထု၏အဖြစ် ဒွါရ၏အဖြစ်ဖြင့် ဥဏ္ဏာအား ရှေးရှုထင်၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ ဝတ္ထုဂ္ဂဟဏံ၊ ဝတ္ထု–သဒ္ဒါ သည်။ စက္ခာဒိပဉ္စကာပေက္ခံ၊ စက္ခုအစရှိသော အာယတန ငါးပါးအပေါင်းကိုငဲ့၏။ ။အကုသလဝိပါကုပေက္ခာယ၊ အကုသလ ဝိပါက်ဥပေက္ခာ၏။ (သင်္ဂဟိတတ္တာ–၌စပ်) အနိဋ္ဌဘာဝတော၊ အနိဋ္ဌ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခေန၊ ဖြင့်ၛင်း။ ဣတိ၊ ကား။ ကုသလဝိပါက်ဥပေက္ခာ၏။ ဣဋ္ဌဘာဝတော၊ ကြောင့်။ သုခေန၊ ဖြင့်ၛင်း။ သင်္ဂဟိတတ္တာ၊ ရေတွက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုခ ဒုက္ခ ပစ္စုပဋ္ဌာနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒုက္ခသမုဒယတ္တာ၊ ကြောင့်။ တဏှာ၊ သည်။ ဟေတုလက္ခဏာ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ် လက္ခဏာရှိ၏။ တတြတတြဘိနန္ဒိနီတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ အဘိနန္ဒနရသာ၊ နှစ်သက်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ စိတ္တ သ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပဂ္ဂလသ၊ ၏။ ရူပါဒီသု၊ တို့၌။ အတိတ္တာဘာဝေါ၊ မရောင့်ရဲသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဂယှတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတိတ္တာဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ မည်၏။ တဏှာဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသဝသေန၊ တဏှာနှင့်ဒိဋ္ဌဟူသော မြဲမြဲစွာ နှလုံး သွင်းခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အမုဉ္စနရသံ၊ မစွန့်လွှတ်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ကာမုပါဒါနံ၊ သည်။ တဏှာဒဋ္ဌတ္တာ၊ တဏှာ၏ မြဲမြဲ သည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ မြဲမြဲသောတဏှာသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍ၛင်း။ သေသာနိ၊ ကြွင်းသောဥပါဒါန်တို့သည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍ၛင်း။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဏှာဒဋ္ဌတ္တာဒိဋ္ဌိပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ ကမ္မုပပတ္တိဘဝဝသေန၊ ကမ္မဘဝ ဥပပတ္တိဘဝတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဘဝသ၊ ၏။ လက္ခဏာဒယော၊ တို့ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၅၈၉။ မောဟာဒိဘာဝတောတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အနနုဗောဓာဒိနံ၊ စသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ရေတွက်ခြင်းကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဒုက္ခာဒီသု၊ စသည်တို့၌။ အညဏဝသေန၊ မသိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အပ္ပဋိပတ္တိ၊ မသွားခြင်းကို၊ ဝါ၊ အပ္ပဋိပတ္တိအဝိဇ္ဇာကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) အသုဘာဒီသု၊ စသည်တို့၌။ သုဘာဒိဝိပလ္လာသဝသေန၊ သုဘ စသည်ဟု ဖောက်ပြန်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မိစ္ဆာပဋိပတ္တိ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဝါ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တဝသေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပဋိပတ္တိ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တဝသေန၊ ဖြင့်။ မိစ္ဆာပဋိပတ္တိ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဒွါရာရမ္မဏတောတိ၊ ကား။ ဒွါရတော စ၊ အားဖြင့်ၛင်း။ အာရမ္မဏတော စ၊ အားဖြင့်ၛင်း။ ဆသု ဒွါရေသု စ၊ တို့၌ၛင်း။ ဆသု အာရမ္မဏေသု စ၊ တို့၌ၛင်း။ ပဝတ္တ နတော၊ ဖြစ်သောအားဖြင့်။ ။ အယံ ပန ဝိဘာဂေါ၊ ဤဝေဘန်ခြင်းကိုကား။ အဝိဇ္ဇာယ ဧဝ၊ ၌သာလျှင်။ နိ(လဗ္ဘတိ)၊ ရအပ် သည်မဟုတ်။ အညေသုပိ၊ ကုန်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဂေ်သု၊ တို့၌။ အရူပဓမ္မာနံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့၏အရာ၌။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေသုပိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာဒိဘာဝတောတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ နေဝသေက္ခာနာသေက္ခသံ ယောနေယျာဒိဘာ ဝေ၊ စသည်တို့၏ အဖြစ်တို့ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ စတုယောနိသံဝတ္တနတောတိ၊ ကား။ စတုယောနိပရိယာပန္နတ္တာ–ဘာဝနိဗ္ဗတ္တ နတော၊ လေးပါးသောယောနိတို့၌ အကျုံးဝင်သော အတ္တဘောကို ဖြစ်စေသောအားဖြင့်။

[၂၅၅] လောကိယဝိပါကာဒိဘာဝတောတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အဗျာကတသပ္ပစ္စယသခ်ံတာဒိ ဘာဝေ၊ စသည်တို့၏ အဖြစ်တို့ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ သဟေတုကာဟေတုကာဒိတောတိ၊ ဤပါဠိ၌။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ သသခ်ါရာသခ်ါရာဒိဘေဒေ၊ အစရှိသောအပြားတို့ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။

နာမရူပ်၊ ကို။ ပစ္စုပ္ပန္နဒ္ဓဝသေန၊ ပစ္စုပ္ပန်အခွန့်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကာမံ ဝုစ္စတိ၊ ဟောအပ်ပေ၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။ (ဟောတိ)ယထာ၊ ကဲ့သို့။ အတီတာနာဂတမ္ပိ၊ သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အဒ္ဓ ဒွယပရိယာပန္နသာသိ၊ အခွန့်နှစ်ပါးအပေါင်း၌ အကျုံးဝင်သော နာမ်ရုပ်၏လည်း၊ ဝါ၊ ကိုလည်း။ နယတော၊ နည်းအားဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ၊ ကြောင့်။ အတီတာဒိတော တိဝိဓန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သဠာတိသမောသရဏဒ္ဌာနတောတိ၊ ကား။ ဝိညာဏတံသမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ၊ ဝိညာဏ်, ထိုဝိညာဏ်နှင့်ယှဉ်သော တရား တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိပဝတ္တိဒေသဘာဝတော၊ ဖြစ်ရာ မပြတ်ဖြစ်ရာအရပ်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဘူတပုဗ္ဗသာဒဝိညာဏတောတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ ပါဠေ၊ သည်။ ယုတ္တော၊ သင့်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဝိညာဏာဒိတောတိ၊ ဟူ၍။ ပဋ္ဌန်၊ ရွတ်ဆိုကုန်၏။ ဧကသေ သနယေန၊ ဧကသိသ်နည်းဖြင့်။ (သဠာယတနဠ သဠာယတနဠ သဠာယတနံ–ဟု ဧကသိသ်ပြု၍ ပြီးသောပုဒ်ဖြင့်ဟု ဆိုလို၏) ဗာဟိရာယတနသာသိ၊ ကိုလည်း။ သင်္ဂဟေ၊ သိမ်းယူရေတွက်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ တဿ၊ ထိုဗာဟိရာယတနမ်၏။ သင်္ဂဟိတတာ၊ ရေတွက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ (သာရမ္မဏာအနာရမ္မဏာအဖြစ် ရူပ အရူပ အဖြစ် စသည်တို့ကို အာဒိ–သဒ္ဒါဖြင့် ယူသည်ဟူ၍လည်း ဆိုသင့်၏) နောဘယဂေါစရန္တိ၊ ပါဠိဖြင့်။ မနာယတနံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အရူပဓမ္မာနံ၊ နာမ်တရားတို့၏။ ဒေသဝသေန၊ အရပ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အာသန္နတာ ဝါ၊ နီးသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ ဠရတာ ဝါ၊ သည်ရင်း။ နု အတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အဝိဂ္ဂဟတ္တာ၊ အထည်ကိုယ်ဒြဗ် မရှိသည်၏အဖြစ် ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မနာယတနသ၊ ၏။ ဂေါစရော၊ အာရုံကို။ မနာယတနံ၊ သို့။ သမ္ဘတ္တောတိ ဝါ၊ ရောက် သည်ဟူ၍ရင်း။ အသမ္ဘတ္တောတိ ဝါ၊ မရောက်ဟူ၍ရင်း။ နု ဝုစ္စတိ၊ မဆိုအပ်။ ဖဿာဒီ နမ္မိတိ ဇတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ တာဝ၊ စွာ။ ဖဿော၊ သည်။ ဖုသနသဘာဝတော စ၊ တွေ့ထိခြင်းသဘောအားဖြင့်ရင်း။ လောကိယသာသဝါဒိဘာဝတော စ၊ လောကီ အဖြစ် သာသဝစသည်အဖြစ်အားဖြင့်ရင်း။ ဧကဝေါ၊ ရှိ၏။ ပဋ္ဌိယသမ္ဘသ အဓိဝစနသမ္ဘသဘောဒတော စ၊ အပြားအားဖြင့် ရင်း။ သဟေတုကာဒိဘာဝတော စ၊ အားဖြင့်ရင်း။ (သဟိတ် အဟိတ်အဖြစ်စသည်အားဖြင့်ဟု ဆိုလို၏) ဒုဝိဓော၊ ၏။ ဘဝတ္တယပရိယာပန္နတော စ၊ ဘဝသုံးပါးအပေါင်း၌ အကျုံးဝင်သောအားဖြင့်ရင်း။ ဝေဒနတ္တယသမ္ပယောဂတော စ၊ နှင့်ယှဉ် သောအားဖြင့်ရင်း။ အဟေတုကဒုဟေတုကတိဟေတုကတော စ၊ တိဟိတ်အဖြစ်အားဖြင့်ရင်း။ တိဝိဓော၊ ၏။ ယောနိဂတိ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော စ၊ သည်ရင်း။ ပဉ္စဝိဓော စ၊ သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။)

ဝေဒနာ၊ သည်။ အနုဘဝနလက္ခဏာတော စ၊ ဖြင့်ရင်း။ လောကိယသာသဝါဒိဘာဝတော စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဧကဝိဓော၊ ၏။ ပဋ္ဌဒ္ဒါရိကမနောဒ္ဒါရိကဘေဒတော၊ ဒ္ဒါရိက အပြားအားဖြင့်။ ဒုဝိဓော၊ ၏။ သုခါဒိ ဘေဒတော၊ အစရှိသော အပြားအားဖြင့်။ တိဝိဓော၊ ၏။ ယောနိဂတိဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော စ၊ သည်ရင်း။ ပဉ္စဝိဓော စ၊ သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဆဒ္ဒါရမ္မဏာဘေဒ တော၊ ၆–ပါးသော အာရုံတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဆဗ္ဗိဓော၊ ၏။

တဏှာ၊ သည်။ လောကဿ၊ ၏။ သမုဒယဘာဝတော၊ ဖြစ်ကြောင်း၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဧကဝိဓော၊ ၏။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပ ယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တဘာဝတော၊ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ်အဖြစ်အားဖြင့်။ ဒုဝိဓော၊ ၏။ ကာမဘဝဝိဘဝတဏှာဘေဒတော၊ အပြားအားဖြင့်။ တိဝိဓော၊ ၏။ စတုမဂ္ဂပဟေယျတော၊ လေးပါးသော မဂ်တို့သည် ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ ၏။ ရူပါဘိနန္ဒ နာဒိဘာဝတော၊ ရုပ်ကို နှစ်သက်ခြင်းစသည်တို့၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓော၊ ၏။ ဆတဏှာကာယဘေဒတော၊ ၆–ပါးသော တဏှာကာယတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဆဗ္ဗိဓော၊ ၏။

ဥပါဒါနံ၊ သည်။ ဒဋ္ဌဂ္ဂါဟဘာဝတော၊ မြဲမြံစွာစွဲယူသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ဧကဝိဓံ၊ ၏။ တဏှာဒိဋ္ဌိဘေဒတော၊ တဏှာနှင့် ဒိဋ္ဌိတို့၏အပြားအားဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊ ၏။ ဘဝတ္တယုပနိဿယဘာဝတော၊ ဘဝသုံးပါး အပေါင်း၏အကြောင်း ဥပနိဿ ယ၏အဖြစ်အားဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ ၏။ ကာမုပါဒါနာဒိဘေဒတော၊ အစရှိသော အပြားအားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ ၏။ ပဉ္စဂတိသံဝတ္တနတော၊ ဂတိငါးပါးကိုဖြစ်စေသောအားဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓံ၊ ၏။

[၂၅၆] ဘဝေါ၊ သည်။ လောကိယသာသဝါဒိဘာဝတော၊ အားဖြင့်။ ဧကဝိဓော၊ ၏။ ကမ္မုပပတ္တိဘေဒတော၊ ကမ္မဘဝ ဥပပတ္တိဘဝအပြားအားဖြင့်။ ဒုဝိဓော၊ ၏။ ကာမဘဝါဒိဘေဒတော၊ အစရှိသောအပြားအားဖြင့်။ တိဝိဓော၊ ၏။ စတုရုပါဒါန ပစ္စယတော၊ ဥပါဒါန်လေးပါးလျှင် အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ ၏။ ပဉ္စဂတိသံဝတ္တနတော၊ အားဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓော၊ ၏။ ကာမကမ္မဘဝါဒိဘေဒတော၊ ကာမကမ္မဘဝ (ကာမဥပပတ္တိဘဝ) စသည်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဆဗ္ဗိဓော၊ ၏။ သတ္တဝိညာဏဋ္ဌိတိသင်္ဂဟတော၊ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ ခုနှစ်ပါးကို ရေတွက်သောအားဖြင့်။ သတ္တဝိဓော၊ ၏။ စတုရုပါဒါနပစ္စယ ကမ္မဘဝါဒိဘေဒတော၊ ဥပါဒါန် လေးပါးလျှင်အကြောင်းရှိသော ကမ္မဘဝလေးပါး, ဥပပတ္တိဘဝလေးပါးတို့၏ အပြားအား ဖြင့်။ အဋ္ဌဝိဓော၊ ၏။ ကာမဘဝါဒိဘေဒတော၊ အားဖြင့်။ နဝဝိဓော၊ ၏။

ဇာတိ၊ သည်။ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ၊ ၌။ ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တိဘာဝတော၊ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ခြင်း၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ဧကဝိဓော၊ ၏။ ရူပက္ခန္ဓသခ်ိရက္ခန္ဓသင်္ဂဟတော၊ ရူပက္ခန္ဓာနှင့် သခ်ိရက္ခန္ဓာတို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဒုဝိဓော၊ ၏။

ဘဝတ္တယပရိယာပန္နတော၊ အားဖြင့်။ တိဝိဓာ၊ ၏။ ယောနိဂတိဝသေန၊ အားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓာ စ၊ သည်ရင်း။ ပဉ္စဝိဓာ စ၊ သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊၏။) ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ ဧရောမရဏာဒီနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ ဧကဝိဓာဒိဘာဝေါ၊ ကို။ ဝေဒိတမ္မော၊ ၏။

၅၉၀။ သောကာဒီနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း၊ ဝါ၊ တို့ကိုလည်း။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ် ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အင်္ဂဗဟုတ္တပ္ပသင်္ခေ၊ အင်္ဂါတို့၏ များသည်၏အဖြစ်သည်ရောက်လတ်သော်။ (ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒင်္ဂါနံ ဗဟုဘာဝေ အာပန္နေ–အနုဋ္ဌိ ၂–၉၆) ဒွါဒသေဝါတိ၊ ၁၂–ပါးတို့သာလျှင်ဟူ၍။ အင်္ဂ၀ဝတ္ထာနံ၊ အင်္ဂါတို့ကို ပိုင်းခြားခြင်းကို။ ဝေဒိတမ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သောကာဒယော၊ တို့ကို။ အင်္ဂဘာဝေန၊ အင်္ဂါ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ နဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်သည်မဟုတ်ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကာ။ ဖလေန၊ ဖြင့်။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇံ၊ ဟူသော။ မူလင်္ဂံ၊ မူလအင်္ဂါကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊။ တေ၊ ထိုသောက စသည်တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဧရောမရဏာဇ္ဇာဟတသ ဟိ ဗာလသ တေ သမ္ဘဝန္တိတိ၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ သောကာဒီနံ၊ တို့၏။ ဧရောမရဏာကာရဏာတာ၊ ဧရောမရဏာလျှင် အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ ကာယိကာယ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ဖုဋ္ဌောတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ သုတ္တေ စ၊ သုတ်၌လည်း။ ဧရောမရဏာနိမိတ္တဉ္စ၊ ဧရောမရဏာလျှင် အကြောင်းရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ သင်္ဂဟိတံ၊ ရေတွက်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ တံ၊ (အသုတဝါ ဘိက္ခဝေ ပုထုဇ္ဇနော သာရီရိကာယ–အစရှိသော) ထိုသုတ်ကို။ တန္နိမိတ္တာနံ၊ ထိုကာယိကဒုက္ခလျှင် အကြောင်းရှိကုန်သော သောက စသည်တို့၏။ (သမ္ဘဝေ–၌ စပ်) ဧရောမရဏာဇ္ဇာဟတသ၊ ဧရောမရဏာသည် နိပ်စက်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သမ္ဘဝေ၊ ဖြစ်သင့်ရာ၌။ သာဓကဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ နဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧရောမရဏေနေဝ၊ နှင့်သာလျှင်။ သောကာဒီနံ၊ တို့၏။ ဧကသခ်ေပေါ၊ တခုတည်းသော အလွှာကို၊ ဝါ၊ အဖို့ကို။ ကတော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုသောက စသည်တို့၏။ ဧတိပစ္စယတာ၊ ဧတိလျှင် အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဧရောမရဏာပစ္စယဘာဝေ၊ ဧရောမရဏာလျှင်အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) အဝိဇ္ဇာယ၊ နှင့်။ ဧကသခ်ေပေါ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဧတိပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဧရောမရဏံ စ၊ သည်ရင်း။ သောကာဒယော စ၊ တို့သည်ရင်း။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြစ်ရာ၌။ တတ္ထ၊ ထိုဧရောမရဏာနှင့် သောကစသည်တို့တွင်။ ဧကန္တိကံ၊ ဧကန်ဖြစ်သော။ ဧရောမရဏံ၊ ကို။ အင်္ဂဘာဝေန၊ အင်္ဂါ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတံ၊ ၏။ ရူပဘဝါဒီသု၊ တို့၌။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အနေကန္တိကာ၊ ဧကန်မဟုတ်ကုန်သော။ သောကာဒယော ပန၊ စသည်တို့ကိုကား။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ပါကဋ္ဌေန၊ သော။ ဖလေန၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာနိဒဿနတ္ထံ၊ အဝိဇ္ဇာကို ညွှန်ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ထိုသောကအစရှိသော ထင်ရှားသောအကျိုးဖြင့်။ အနာဂတေ၊ ၌။ ဧတိယာ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ တတော၊ ထိုဧတိဖြစ်ရာဘဝမှ။ ပရာယ၊ နောက်ဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ဝိညာဏ်ဟူသောပဋိသန္ဓေ၏။ ဟေတုဟေတုဘူတာ၊ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော သခ်ါရတို့၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ ဒဿိတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘဝစက္ကသ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇေဒေါ၊ မပြတ်စဲခြင်းကို။ ဒဿိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ သုတ္တံ၊ (အသုတဝါ–အစရှိသော) သာဓကသုတ်ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ–၌ စပ်)သောကာဒီနံ၊ တို့၏။ ကာရဏံ၊ သည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတသ္မေ အတ္ထသ၊ ဤအနက်ကိုသာလျှင်။ သာဓကံ၊ ပြီးစေတတ်သည်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဗာလသ၊ ၏။ သောကာဒီနံ၊ တို့၏။ ဧရောမရဏာနိမိတ္တာတာ–မတ္တသ၊ ဧရောမရဏာလျှင် အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်မျှကို။ (သာဓကံ၊ ဟူ၍။) နဝ(ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ မမှတ်အပ်။ ဟိ၊ မှန်။ အသုတဝါ ပုထုဇ္ဇနောတိ ဝစနေန၊ စကားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ သောကာဒီနံ၊ တို့၏။ ကာရဏံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတာ၊ ၏။ ဧရောမရဏာနိမိတ္တမေဝ၊ ဧရောမရဏာ အကြောင်းရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဒုက္ခန္တိ စ၊ ဒုက္ခဟူ၍ကား။ နဝ(ဒဿိတံ)၊ မပြအပ်ပေ။

အပရော နယော၊ အဋ္ဌကထာနည်းမှ တပါးသော နည်းကား။ ဧရောမရဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းပေတည်း။ အညထာ၊ ဖြင့် (ယူလတ်သော်)။ ဒွါဒသင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ နဝရိယူရေန္တိ၊ မပြည့်ကုန်။ သော၊ ထိုဧရောမရဏာသည်။ ကဿ၊ အဘယ်၏။ ပစ္စယော ပန၊ အကြောင်းပေနည်း။ သောကာဒီနံ၊ တို့၏။ (ပစ္စယော၊ တည်း။) ယဒိ ဧဝံ၊ သော်။ ဧရောမရဏာပစ္စယာ သောကာဒယော သမ္ဘဝန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အဝတ္တာ၊ မူ၍။ ဧတိပစ္စယာ ဧရောမရဏံ [၂၅၇] သောကာဒယော စ သမ္ဘဝန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤ။ တဒညေနပိ၊ ထိုဧရောမရဏာမှ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခမ္မေန၊ ဆင်းရဲကြောင်းတရားသည်။ ဖုဋ္ဌသ၊ တွေ့ထိနိပ်စက်အပ်သောသူအား။ တေ၊ ထိုသောကစသည်တို့သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပဟီနသံယောဇနေသာပိ၊ မပယ်အပ်သေးသော သံယောဇဉ်ရှိသောသူအားလည်း။ တေသံ၊ ထိုသောကစသည်တို့၏။ တပ္ပစ္စယတာ၊ ထိုဧရောမရဏာလျှင် အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ နဧကံသိကာ၊ ဧကန်မဟုတ်ပေ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧတိပစ္စယတာဝ၊ ဧတိအကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို သာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဧရောမရဏာဂ္ဂဟဏေန၊ ဧရောမရဏာကို ယူခြင်းဖြင့်။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ ကို။ သင်္ဂဟိတော၊ သိမ်းယူအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓပရိပါကော၊ ဥပါဒိန္နခန္ဓာတို့၏ ရင့်ရော်ခြင်းဟူသော။ အာယုနော သံဟာနိ စ၊ ဧဝိတိန္ဒြေ၏ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်ရင်း။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ ပရိပါကော စ၊ ရင့်ကျက်ခြင်းသည်ရင်း။ ဧရော၊ ပေတည်း။ တေသံ၊ ထိုခန္ဓာတို့၏။ ဘေဒေါ စ၊ ပျက်စီးခြင်းသည်လည်း။ မရဏံ၊ ပေတည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဥပပတ္တိဘဝေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ တတ္ထ၊ ထိုဥပပတ္တိဘဝ၌။ ကတူပစိတံ ဝါ၊ ပြုအပ် ဆည်းပူးအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော။ ပေါရာဏံ ဝါ၊ ရှေးဘဝဟောင်း၌ ပြီးခဲ့သည်မူလည်း ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ ပေတည်း။ ကမ္မဒိဥပဋ္ဌာနေ၊ ကံစသည်တို့၏ထင်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) စုတိအနန္တရံ၊ စုတိ၏

အခြားမဲ့၌။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ ဧနေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ ဧရာမရဏာဖြင့်သိမ်းယူအပ်သော ဥပပတ္တိဘဝသည်။ ဧတိယာ၊ အနာဂတ်ဧတိ၏။ ပစ္စယော၊ ပကတူပနိဿယအကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧရာမရဏာမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဧတိယာ၊ အနာဂတ်ဧတိ၏။ ပစ္စယတာယ၊ ပကတူပနိဿယ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ ဘဝပစ္စယာ ဧတိတိ၊ ဟူသော။ ဧတ္ထော၊ ဤစကား၌သာလျှင်။ ဥပပတ္တိဘဝသ၊ ၏။ ဧတိယာ ပစ္စယတာ၊ ဧတိ၏ အကြောင်းအဖြစ်ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ၏။ တသ္မာ စ၊ ကြောင့်ငင်း။ ဝုတ္တာပရိယာယသင်္ဂဟတော စ၊ ဆိုအပ်ခဲ့သောပရိယာယ်ဖြင့် သိမ်းယူခြင်းကြောင့်ငင်း။ ဧရာမရဏာပစ္စယာဧတိတိ။ ဟူ၍။ နဝုတ္ထံ၊ မဟောအပ်။ ဧဝံ၊ နည်းဖြင့်။ ဧရာမရဏာသာပိ၊ ၏လည်း။ ပစ္စယဘာဝသိဒ္ဓိတော၊ အကြောင်းအဖြစ်၏ ပြီးခြင်းကြောင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒတာ၊ ပွါဒ်၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒွါဒသင်္ဂတာ၊ အင်္ဂါတဆယ့်နှစ်ပါးရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝဝတ္ထိတာ၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဒွါဒသေဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ အယံ တာဝါတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဒေသနာဘေဒတောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထသံဝဏ္ဏနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသခါရပဒကထာဝဏ္ဏနာ

၅၉၁။ အယံ ဟနာတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဝက္ခမာနံ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော။ (အတ္ထသံဝဏ္ဏနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။) ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇာ ဒုက္ခေ အညာဏန္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ သုတ္တန္တေသု၊ တို့၌။ စတုဋ္ဌာနိကာ၊ လေးဌာနခွဲဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇာ။ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုတ္တန္တပရိယာယေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဥတ္တံ၊ ၏။ နိက္ခေပကဏ္ဍေ ပန၊ ၌ကား။ သုတ္တန္တေသု၊ တို့၌။ စတုဋ္ဌာနိကာ၊ လေးဌာနခွဲဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုတ္တန္တပရိယာယေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိက္ခေပကဏ္ဍေ ပန၊ ၌ကား။ သုတ္တန္တေသု၊ တို့၌။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ကထိတာယ ဧဝ၊ ဟောအပ်ခဲ့ပြီးသာလျှင်ဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ (ကထိတတ္တာ–၌ တ္တသမ္ဗန်) အဌသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ကိစ္စဧတိတော၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်း ကိစ္စနှင့်ဖြစ်ရာဌာနအားဖြင့်။ ကထိတတ္တာ၊ ဟောအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဒတ္ထဝဏ္ဏနာဝသေန၊ ထိုနိက္ခေပကဏ္ဍ၏ အနက်အဖွင့်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိဘာဝနံ၊ ထင်စွာပြခြင်းကို။ ကာတုံ၊ ၄၊။ အဘိဓမ္မပရိယာယေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာရဘိတ္တာ၊ အားထုတ်ပြီး၍။ ဝုတ္တဣေတန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ အဟာပေတ္တာ၊ မယုတ်လျော့စေမူ၍။ ဝိဘဒိတဗ္ဗဝိဘဒေနံ၊ ဝေဘန်သင့်သော တရားကို ဝေဘန်ခြင်းသည်။ (သီမူနှင့်အညီပင်) အဘိဓမ္မပရိယာယော၊ မည်၏။ အဌသု ဌာနေသု အညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အာနေတ္တာ၊ (ဌာနေသု အညာဏံ–ဟူသော နှစ်ပုဒ်ကို) ဆောင်၍။ တံ၊ ထိုအဌသု–ဟူသောပုဒ်ကို။ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။ သေသဌာနေသူတိ၊ ကား။ ဒုက္ခသမုဒယေသု စ၊ ဒုက္ခနှင့် သမုဒယသစ္စာ တို့၌ငင်း။ ပုဗ္ဗန္တာဒီသု စ၊ စသည်တို့၌ငင်း။ (၆–ဌာနခွဲဟု ဆိုလို၏) အာရမ္ဘဏာဝသေနာတိ၊ ကား။ အာရမ္ဘဏာကရဏာဝသေနာပိ၊ အာရုံပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သော်လည်း။ ဣဓတိ၊ ကား။ ဒုက္ခေ အညာဏန္တိအာဒိကေ၊ အစရှိသော။ ဣမသ္မိံ ပါဋေ၊ ၌။ သာတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာတိ၊ ကား။ အသမူဟတုပ္ပန္နာ၊ အရိယမဂ်ဖြင့် မပယ်နုတ်အပ်သေးသောကြောင့် ဖြစ်နေသည်မည်သော။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍ဖြစ်ဆဲ အဝိဇ္ဇာသည်ကား။ ပဂေဝ၊ ရှေးမဆွကပင်ပြီး၏၊ ဝါ၊ အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရှိအံ့နည်း။ ပဋိစ္စာဒေတွာတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော။ ပဋိစ္စာဒနာကာရံ၊ ဖုံးလွှမ်းသော အခြင်းအရာကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄၊။ ယာထာဝသရသလက္ခဏံ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ နဒေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ရသိတမ္ဗော ပဋိဝိဇ္ဈိတမ္ဗော၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်–သိထိုက်သော။ သဘာဝေါ၊ သဘောသည်။ ရသော၊ ရသမည်၏။ အတ္တနော၊ ၏။ ရသော၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သဘောသည်။ သရသော၊ မည်၏။ ယာထာဝေါ ယထာဘူတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်သော၊ ဝါ၊ မှန်ကန်သော။ သရသော၊ မိမိ၏ သဘောသည်။ ယာထာဝသရသော၊ မည်၏။ ယော၊ ယင်း ယာထာဝသရသကို။ ပိဋ္ဌနဒ္ဒေါတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ [၂၅၈] ဝုတ္တော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ပုဗ္ဗန္တာဒယော၊ စသည်တို့သည်။ ဒုက္ခသစ္စပဘေဒါ ဧဝ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၏ အထူးအပြားတို့သာလျှင်တည်း။ (သမုဒယသစ္စပဘေဒ–လည်း ပါဝင်သင့်၏၊ သို့သော် ယေဘုယျ ပဓာနအားဖြင့် ဆိုသည်ဟု မှတ်ရာ၏) သော ဧဝ–ယာထာဝသရသော၊ ထိုဟုတ်တိုင်းမှန်သော မိမိ၏သဘောသည်သာလျှင်။ လက္ခိတဗ္ဗတ္တာ၊ မှတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယာထာဝသရသလက္ခဏံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုဟုတ်တိုင်းမှန်သော မိမိ၏ သဘောလက္ခဏာကို။ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ၊ ၄၊။ ပစ္စက္ခတော ဇာနိတုံ၊ ဖျက်မှောက်အားဖြင့် သိခြင်း၄၊။ နဒေတိ၊ မပေး။

တဒုဘယန္တိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗန္တဿ ဧဝ၊ ရှေးအဖို့လည်းဖြစ်သော။ အပရန္တဿ၊ နောက်အဖို့လည်းဖြစ်သော။ အတီတံ စ၊ အတိတ်လည်းဖြစ်သော။ အနာဂတဿ၊ ဖြစ်သော။ ခန္ဓပဋိကံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကား။ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တဘာဂဝန္တတာယ၊ ပုဗ္ဗန္တအဖို့ အပရန္တအဖို့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နဒ္ဒဘူတော၊ ပစ္စုပ္ပန်အဓွန့်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ မဇ္ဈန္တော၊ အလယ်ပိုင်းအဖို့သည်။ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တော၊ မည်၏။ အယံ အဝိဇ္ဇာ ဣမေ သခါရာတိ၊ ဟူသောစကားသည်။ ဣဒပ္ပစ္စယတာပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။ ပစ္စက္ခတော၊ အားဖြင့်။ ဇာနနာကာရဒဿနံ၊ သိသောအခြင်းအရာကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ ဧတေသု ဒုက္ခဒီသု၊ တို့၌။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဒုက္ခဒီသု၊ တို့၌။ အာရမ္ဘဏာကရဏာဝသေနပိ၊ ဖြင့်သော်လည်း။ ယဒိပိ ပဝတ္တာတိ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ နိရောဓမဂ္ဂေ၊ တို့ကို။ အာရမ္ဘဏံ ကာတုံ၊ အာရုံပြုခြင်း၄၊။ အသက္ကောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မစွမ်းနိုင်သော အဝိဇ္ဇာသည်။ တေ၊ ထိုနိရောဓနှင့်မဂ္ဂတို့ကို။ ဇာနိတုကာမဿ၊ သိခြင်း၄၊ အလိုရှိသော သူအား။ တပ္ပဋိဗ္ဗာဒန

ဝသေန စ၊ ထိုနိရောဓ, မဂ္ဂတို့ကို ဖုံးလွှမ်းသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ အနိရောဓမဂ္ဂေသု၊ နိရောဓ, မဂ္ဂမဟုတ်သော တရားတို့၌။ နိရောဓမဂ္ဂဂ္ဂဟဏကာရဏဘာဝေန စ၊ နိရောဓ, မဂ္ဂဟုယူခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်လျက်။ တေ၊ ထိုနိရောဓ, မဂ္ဂတို့ကို။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ၊ ၄၊။ နေ ဒေတိ ယထာ၊ မပေးသကဲ့သို့။ ဇဝံ၊ တူ။ ဒုက္ခာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ (ယာထာဝတော ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ နေ ဒေတိ၊ မပေး။) ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတမ္ဘီ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊ ပင်လျှင်။ ပဋိဗ္ဘာဒနဝသေနေဝ ဣဟာမိဗ္ဗေတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒုက္ခာဒိဝသယေ၊ ဒုက္ခအစရှိသော အာရုံ၌၊ ဝါ၊ အရာ၌၊ (သီမှုနှင့် အညီပင်) အနုတမကရော စ၊ အမိုက်မှောင်ကို ပြုတတ်သော မောဟသည်ရင်း။ အနုတမကရာနံ၊ အမိုက်မှောင်ကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ မိုက်မဲစေတတ်ကုန်သော။ လောဘာဒီနံ၊ လောဘစသည်တို့၏။ ပစ္စယဘူတော၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အဒဿနာ ကာရော စ၊ မမြင်သော အခြင်းအရာရှိသော မောဟသည်ရင်း။ အညာဏံ၊ မည်၏။

၅၉၂။ ပုညာဒယောတိ၊ ကား။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌၊ ဝါ၊ ထိုပုညာဘိသင်္ခါရစသည်တို့တွင်။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တာနံ၊ သန္တာန်ကို။ အပုညဖလတော စ၊ မကောင်းမှု၏ အကျိုးမှုရင်း။ ဒုက္ခသံကိလေသတော စ၊ ဒုက္ခဟူသော ညစ်နွမ်းခြင်းမှုရင်း။ ပုနာတိ သောဓေတိ၊ သုတ်သင်တတ်၏၊ ဝါ၊ စင်ကြယ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုညံ၊ မည်၏။ ဟိတသုခဿာသယေန၊ စီးပွါးချမ်းသာ၌ဖြစ်သောအလိုဖြင့်။ ပုညံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တန္နိပ္ဖါဒနေန၊ ထိုစီးပွါးချမ်းသာကို ပြီးစေသဖြင့်။ ကာရကသ၊ ကောင်းမှုပြုသောသူ၏။ အဗ္ဘာသယံ၊ အလိုကို။ ပူရေတိ၊ ပြည့်စေတတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေဘဝံ၊ ပူဇော်အပ်–မြင့်မြတ်သောဘဝကို။ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုညံ၊ မည်၏။ (မူလဋီနှင့် သီမှုတို့၌ ပုညောဟု ရှိ၏) ဣတိ၊ သို့။ ပူရကော စ၊ ပြည့်စေတတ်သော ကုသိုလ်တရားကိုဝင်း၊ ဝါ၊ ပူရက–သဒ္ဒါကိုဝင်း။ ပုဗ္ဗနိဗ္ဗတ္တကောစ၊ ပူဇော်အပ်သော ဘဝကိုဖြစ်စေတတ်သော တရားကိုဝင်း၊ ဝါ၊ ပုဗ္ဗနိဗ္ဗတ္တက–သဒ္ဒါကိုဝင်း။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ ပုညန္တိ၊ ဟူ၍။ (မူလဋီနှင့် သီမှုတို့၌ ပုညောတိ–ဟု ရှိ၏) ဝေဒိတမ္ဘော၊ ၏။ ပုညဉ္စ၊ ပုညလည်း ဟုတ်၏။ (သီမှု၌ ပုညော စ–ဟု ရှိ၏) သော၊ ထိုပုညဟူသည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလဿ၊ ကို။ အဘိသင်္ခရဏဌေန၊ ပြုပြင်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ အဘိသင်္ခါရော စ၊ အဘိသင်္ခါရလည်းဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ မည်၏။ ပုညပဋိပက္ခတော၊ ကောင်းမှု၏ ဆန့်ကျင်ဖက်အဖြစ်ကြောင့်။ အပုညံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ အပုညာဘိသင်္ခါရော၊ ကို။ ဝေဒိတမ္ဘော၊ ၏။ သမာဓိပစ္စနီကာနံ၊ သမာဓိ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့၏။ အတိဒုရတာယ၊ အလွန်ဝေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နေ ဣဒ္ဓတိ၊ မတုန်လှုပ်တတ်။ အနိဋ္ဌံ၊ မတုန်လှုပ်သော။ ဘဝံ စ၊ ကိုလည်း။ အဘိသင်ရောတိ၊ ပြုပြင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော၊ မည်၏။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ဝါ၊ ကား။ ကာယတော၊ မှ။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။ (သင်္ခါရော၊ တည်း။) ဝါ၊ ကား။ ကာယသ၊ ၏။ သင်္ခါရော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာယသင်္ခါရော၊ မည်၏။ ဝစီစီတ္တသင်္ခါရေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော တိက်တို့တွင်။ ပဌမတ္တိကော၊ ကို။ ပရိဝိမံသနသုတ္တာဒိဝသေန၊ သုတ်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂဟိတော၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ်တို့၌။ "ပုညံ၊ ကောင်းမှုဖြစ်သော။ သင်္ခါရံ၊ သင်္ခါရကို။ စေ အဘိသင်ရောတိ၊ အကယ်၍ ပြုပြင်ရာ ခဲ့။ ပုညူပဂံ၊ ကောင်းမှုနှင့်ယှဉ်သော၊ ဝါ၊ ကောင်းကျိုးနှင့်ယှဉ်သော။ ဝိညာဏံ၊ ကုသိုလ်ဝိညာဏ်, ဝိပါက်ဝိညာဏ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။" ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အာဂတံ၊ လာ၏။ ဒုတိယတ္တိကော၊ ကို။ ဝိဘင်္ဂသုတ္တဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဂဟိတော၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထိုဝိဘင်္ဂသုတ်၌။ "တယောမေဘိက္ခဝေ။ပ။ စိတ္တသင်္ခါရော"တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဝိတ္ထာရတော ပနာတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားသည်။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒီနံ၊ တို့ကို။ သရူပတော စ၊ သရုပ်အားဖြင့်ရင်း။ ပဘေဒတော စ၊ အပြားအားဖြင့်ရင်း။ ဝိဘာဝနံ၊ ထင်စွာပြသော စကားတည်း။ ဘာဝနာဝသေနေဝ၊ ဘာဝနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဒါနသီလဝသေန၊ တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ နေ(ပဝတ္တာ)၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤစကားဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုရူပါဝစရစေတနာ၌။ လဇ္ဇမာနံ၊ ရအပ်သော။ ပုညကိရိယဝတ္ထုံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဧဝဉ္စ ကတ္တာ၊ ကြောင့်။ အရူပါဝစရစေတနာပိ၊ ကိုလည်း။ [၂၅၉] ဘာဝနာဝသေနေဝ ပဝတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ယေ ပန၊ အကြင်ဆရာတို့သည်ကား။ ဘာဝနာဝသေနေဝါတိ၊ ဟူသော။ အဝဓာရဏေန၊ ဖြင့်။ အဘိညာစေတနံ၊ အဘိညာဉ် စေတနာကို။ နိဝတ္တေတိ၊ နစ်စေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တာသမ္ပိ၊ ထိုအဘိညာဉ် စေတနာတို့၏လည်း။ (ဘာဝ–သမ္မန်) အဝိဇ္ဇာပစ္စယတာယ ဝိယ၊ အဝိဇ္ဇာလျှင် အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်၏ (အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်)ကဲ့သို့။ ပုညာဘိသင်္ခါရဘာဝသ စ၊ သင်္ခါရ၏ အဖြစ်၏လည်း။ ဣဒ္ဓိတတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့် (ယူလတ်သော်)။ အဘိညာစိတ္တာပ္ပါဒဿ၊ စိတ္တာပ္ပါဒ်ကို။ ပုညကိရိယဝတ္ထုသု၊ တို့၌။ အသင်္ဂဟော ဧဝ၊ မရေတွက် မသိမ်းယူခြင်းသည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ၏။ "ကုသလဉ္စ၊ ကုသိုလ်လည်းဟုတ်၏။ ပုညကိရိယဝတ္ထုဉ္စ၊ သည်လည်း။ နေ ဟောတိ၊ မဖြစ်။" ဣတိ၊ ဤစကားသည်။ နေ စ ယုတ္တံ၊ သင့်လည်းမသင့်။ ပါဏာတိပါတာဒီတိ (ဧတ္ထ)၊ ဤပါဠိ၌၌။ အာဒိ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ တဒဝသိဋ္ဌအကုသလကမ္မပထာနံယေဝ၊ ထိုပါဏာတိပါတမှ ကြွင်းသော အကုသလကမ္မပထတို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ နေ(ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)၊ မမှတ်အပ်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ အနဝသေသ အကုသလကမ္မသာပိ၊ အကြွင်းမဲ့ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်ကံကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဣတရေသု ပနာတိ၊ ကား။ ကာယသင်္ခါရာဒီသု၊ စသည်တို့၌။ ။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒယော၊ စသည်တို့သည်။ ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ ဣမေဟိ၊ ဤ၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွါရတော၊ ဒွါရအားဖြင့်။ ပဝတ္တိဒဿ

နတ္ထံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ။ သမဝိသတိ စေတနာတိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ သနည်း။ ကာယဝစီဝိညတ္တိ ယော၊ ဝိညတ်တို့ကို။ သမုဋ္ဌာပေန္တိယော၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော။ ကုသလာကုသလစေတနာ၊ တို့ကို။ ကာယသခ်ါရောတိ စ၊ ဟူ၍ဝင်း။ ဝစီသခ်ါရောတိ စ၊ ဟူ၍ဝင်း။ ယဒိ ဝုစ္စန္တိ၊ အကယ်၍ ဆိုအပ်ကုန်ငြားအံ့။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ ကုသလာယ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ တထာပဝတ္တာယ၊ ထိုသို့ ဝိညတ်ကိုဖြစ်စေသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော။ အဘိညာစေတနာယပိ၊ စေတနာ၏လည်း။ ကာယဝစီသခ်ါရဘာဝေါ၊ ကာယသခ်ါရ ဝစီသခ်ါရ၏အဖြစ်ကို။ (သီမူနှင့်အညီပင်) ဝတ္တမ္မေ၊ ဆိုသင့်ဆိုထိုက်သည်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အဘိညာစေတနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဧတ္ထာ တိ၊ ကား။ ကာယဝစီသခ်ါရဂ္ဂဟဏေ၊ ကာယသခ်ါရ ဝစီသခ်ါရကိုယူရာ၌။ ဝါ၊ ကား။ ကာယဝစီသङ္ခေတနာဂ္ဂဟဏေ၊ ကာယ သङ္ခေတနာ ဝစီသङ္ခေတနာကိုယူရာ၌။ နဂဟိတာတိ၊ ကား။ "အဘိညာစေတနာ၊ သည်။ ဝိညာဏသ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။" ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာ၌။ နဂဟိတာ၊ မယူအပ်။ ကသ္မာ ပန၊ အဘာယ်ကြောင့်။ (ဝိညာဏသ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။) နဟောတိ၊ နည်း။ သသိ၊ ထိုအဘိညာဉ် စေတနာသည်လည်း။ ကုသလာ စ၊ ကုသိုလ်သည်ရင်း။ ဝိပါကဓမ္မာ စ၊ ဝိပါကဓမ္မသည်ရင်း။ (ဟောတိ) နနု၊ လော။ ဣတိ၊ အံ့။ ဧတံ၊ ဤစကား သည်။ သစ္စံ၊ မှန်ပေ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ အနုပ္ပန္နိန္ဒတဏှာဝိဇ္ဇောမာနေ၊ မပြတ်စဲသေးသောတဏှာ, အဝိဇ္ဇာ, မာနရှိသော။ (မာနေ အရာ၌ မူလေ–ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်း၏။ မပြတ်စဲသေးသော တဏှာ အဝိဇ္ဇာဟူသော မူလရှိသော–ဟု အနက်ပေး ရာ၏) သန္တာနေ၊ ၌။ သဗ္ဗာပါရပ္ပဝတ္တိယာ၊ ဗျာပါရရှိသောဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တဿာ၊ ထိုအဘိညာဉ်စေတနာ၏။ ကုသလတာ စ၊ ကုသိုလ်၏အဖြစ်ကိုရင်း။ ဝိပါကဓမ္မတာ စ၊ ဓမ္မ၏အဖြစ်ကိုရင်း။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်၏။ ဝိပါကုပ္ပါဒနေန၊ ဝိပါက်ကို ဖြစ်စေ ခြင်းကြောင့်။ နဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်သည်မဟုတ်။ ပန၊ ဆက်၍ရှင်းဦးအံ့။ သာ၊ ထိုအဘိညာဉ်စေတနာသည်။ ဝိပါကံ၊ ကို။ ဥပ္ပါ ဒေန္တီ၊ ဖြစ်စေလတ်သော်။ ရူပါဝစရမေဝ၊ ရဝိပါက်ကိုသာလျှင်။ ဥပ္ပါဒေယျ၊ ဖြစ်စေရာ၏။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ အညဘူမိကံ၊ တပါးသော ဘုံ၌ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အညဘူမိကံ၊ သော။ ဝိပါကံ၊ ကို။ နဥပ္ပါဒေတိ၊ မဖြစ်စေတတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်တည်း။ အတ္တနာ၊ နှင့်။ သဒိသာရမ္မဏံ ဧဝ စ၊ တူသော အာရုံရှိသည်သာလျှင်လည်း ဖြစ်သော။ တိဋ္ဌာနိကမေဝ စ၊ ပဋ္ဌိ သန္ဓေဘဝင်စုတိ ဟူသော သုံးဌာနရှိသည်သာလျှင်လည်းဖြစ်သော။ (ဝိပါကံ၊ ကို။) ဥပ္ပါဒေယျ၊ ဖြစ်စေရာ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍေ၊ ၌။ ကမ္မသဒိသာရမ္မဏသေဝ၊ ကံနှင့်တူသော အာရုံရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ရူပါဝစရ ဝိပါ ကသ၊ ၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ပရိတ္တာဒိအာရမ္မဏောဝ၊ ကာမစသည်အာရုံရှိသော။ ရူပါဝစရ ဝိပါ ကော၊ သည်။ နဝတ္ထိ၊ မရှိ။ အဘိညာစေတနာ စ၊ သည်လည်း။ ပရိတ္တာဒိအာရမ္မဏောဝ၊ ကာမစသောအာရုံရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပါကံ၊ ကို။ နဥပ္ပါဒေတိ၊ မဖြစ်စေတတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ စ၊ သည်မျှသာ မကသေး။ အဘိညာ၊ သည် ကသိဏေသု၊ တို့၌။ ဥပ္ပါဒိတသ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ စတုတ္ထဈာနသမာဓိသ၊ ၏။ အာနိသံသဘူတာ၊ အကျိုးအာနိသင် ဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေတိအာဒိ၊ အစရှိသည်ကို။ (အာဟ၊ ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုအဘိညာဉ်စေတနာသည်။ သမာဓိဖလသဒိသာ၊ သမာဓိ၏အကျိုးနှင့်တူ၏။ စ၊ ဆက်။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ ဖလံ၊ ကို။ နဒေတိ၊ မပေးတတ်။ (နစ ဖလံ ဖလံ ဒေတိ–ဟု သီမူနှင့် အညီရှိစေရမည်။ ကော ဝိယ၊ နည်းဟူမူ။) ဒါနသီလာနိသံသဘူတော၊ ဒါနသီလတို့၏ အကျိုးအာနိသင်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တသ္မိံ ဘဝေ၊ ထိုဒါနသီလကို ဆည်းပူးသော ဘဝ၌။ ပစ္စယလာဘော ဝိယ၊ ပစ္စည်းကိုရခြင်းကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သသိ၊ ထိုအဘိညာဉ်စေတနာ သည်လည်း။ ဝိပါကံ၊ ကို။ နဥပ္ပါဒေတိ။ မဖြစ်စေတတ်။ ဣတိ၊ တရပ်ပြီး၏။

ယထာ စ အဘိညာစေတနာ၊ ဧဝံ ဥဒ္ဓစ္စစေတနာပိ နဟောတီတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် တရားတို့ကို။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဥဒ္ဓရိတ္တာ၊ ထုတ်၍။ "တေသံ၊ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့၏။ ဝိပါကေ၊ အကျိုး၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါ၊ မည်၏။" ဣတိ၊ သို့။ [၂ဖ၀] ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စိစစ်ဆင်ခြင်အပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ သာဝိစာရဏာ၊ ထိုစိစစ် ဆင်ခြင်ခြင်းကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော။ ခန္ဓနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာယံ၊ ၌။ အကုသလကထာယံ၊ အကုသိုလ်ဝိညာဏ်ကိုဆိုရာ၌။ ဝိစာရိတာ ဧဝ၊ စိစစ် ဆင်ခြင်အပ်–ပြဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည် သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအကုသလကထာ၌။ ဝိစာရိတနယေနေဝ၊ စိစစ်ဆင်ခြင်အပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အပိ စ၊ တနည်းလည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် စေတနာ၏ဝိပါက်ကို ဖြစ်စေရာ၌။ ဧကော၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်။ ယံ၊ အကြင် ဆိုလတ္တံ့သော စကားကို။ ဝိဘဇ္ဇ၊ ဝေဘန်၍။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ (ကထံ၊ အဘယ်သို့ ဆိုကုန်သနည်းဟူမူ။) ဒဿနဘာဝနာနံ၊ တို့၏။ အဘာဝေပိ၊ မရှိငြားသော်လည်း။ ယေသံ ပုထုဇ္ဇနာနံ စ၊ တို့အားလုံး။ ယေသံ သေက္ခာနဉ္စ၊ တို့အားလုံး။ ဒဿနဘာဝ နာဟိ၊ တို့သည်။ ဘဝိတမ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်ရာလတ္တံ့။ တေသံ၊ ထိုပုထုဇဉ်သေက္ခတို့အား။ တဒုပ္ပတ္တိကာလေ၊ ထိုဒဿန ဘာဝနာတို့ဖြစ်သောကာလ၌။ တေဟိ၊ ထိုဒဿနဘာဝနာမည်သော အရိယာမဂ်တို့သည်။ (တာဟိ–ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်း သည်) ပဟာတုံ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ သက္ကုဏေယျာ၊ စွမ်းနိုင်အပ်ကုန်သော။ အကုသလာ၊ အပါယဂမနိယဟုတ် မဟုတ်သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗာတိ စ၊ ဟူ၍ဝင်း။ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗာတိ စ၊ ဟူ၍ဝင်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ပုထုဇ္ဇနာနံ၊ ပုထုဇဉ်တို့၏ သန္တာန်၌။ ဘာဝနာယ၊ ဘာဝနာမည်သော အထက်မဂ်သုံးပါး၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်း ကြောင့်။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗစိန္တာ၊ ဘာဝနာသည် ပယ်အပ်သောတရားဟု ကြံစည်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုပုထုဇဉ်တို့၏(သန္တာန်၌)။ ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်သော အကုသိုလ်တို့ကို။ ဒဿနေန၊ သည်။ ပဟာတုံ၊ ၄ါ။ အသက္ကု ဏေယျာပိ၊ မစွမ်းနိုင်အပ်ကုန်သော်လည်း။ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ နဝုစ္စန္တိ၊ မဆိုအပ်ကုန်။ ယဒိဝုစ္စေယ္ယုံ၊ အကယ်၍

ဆိုအပ်ကုန်ငြားအံ့။ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗာ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်ကုန်သော။ ကေစိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိစသော အချို့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗာနံ၊ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗဖြစ်ကုန်သော။ ကေသဉ္စိ၊ (မိမိဥစ္စာ၌ ဖြစ်သော ဆန္ဒရာဂအစရှိသော) အချို့သော အကုသိုလ်တရားတို့အား။ ကဒါစိ၊ အတိတ်အစရှိသော တရံတခါ၌။ အာရမ္မဏေ။ပ။ ပစ္စယေ ဟိ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်း အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း ဥပနိဿယပစ္စည်းတို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဘဝေယျုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ စ၊ သေဝ်လည်း။ ပဌာနေ၊ ၌။ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗာ၊ ပဟာတဗ္ဗ–တရားတို့ကို။ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗာနံ၊ ပဟာတဗ္ဗ–တရားတို့အား။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော။ ပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယောတိ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်ဟူ၍။ နဝုတ္တာ၊ မဟောအပ်ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်။ သေက္ခာနံ၊ သေက္ခတို့၏ သန္တာန်၌။ ဝိဇ္ဇမာနာ၊ ရှိသော အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ဘာဝနာယ၊ သည်။ ပဟာတုံ၊ ၄၊။ သက္ကုဏေယျာ၊ စွမ်းနိုင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗာ၊ မည်ကုန်၏။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့် ပင်လျှင်။ သေက္ခာနံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့သည်။ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗာ၊ တဗ္ဗ–တရားတို့ကို၊ ဝါ၊ တို့သည်။ (အသာဒိတဗ္ဗာ–စသည်၌ စပ်) စတ္တာတ္တာ၊ စွန့်အပ်ကုန်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝန္တတ္တာ၊ ထွေးအန်အပ်ကုန်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မုတ္တတ္တာ၊ လွှတ်အပ်ကုန်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဟီနတ္တာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိနိဿဋ္ဌတ္တာ၊ ဝေးစွာ စွန့်အပ်ကုန်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဥက္ခေဋ္ဌိတတ္တာ၊ ထိတ်လန့်စေအပ်ကုန်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမုက္ခေဋ္ဌိတတ္တာ၊ ကောင်းစွာ ထိတ်လန့်စေအပ်ကုန်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) အသာဒိတဗ္ဗာ စ၊ သာယာအပ်ကုန်သည်ငုံး။ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗာ စ၊ နှစ်သက်လက်ခံအပ်ကုန်သည်ငုံး။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ပဟီနတာယ ဧဝ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ (တေ၊ ထိုဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗတရားတို့သည်။) သောမနဿဟေတုဘူတာ စ၊ သောမနဿ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သောကြောင့်ငုံး။ အဝိက္ခေပဟေတုဘူတာ စ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သောကြောင့်ငုံး။ (ဟေတုမန္တ ဝိသေသန) ဒေါမနဿံ စ၊ ကိုငုံး။ ဥဒ္ဓစ္စဉ္စ၊ ကိုငုံး။ နဥပ္ပါဒေန္တိ၊ မဖြစ်စေတတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗတရားတို့သည်။ တေသံ၊ ထိုဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗတရားတို့၏။ အာရမ္မဏာအာရမ္မဏာဓိပတိဘာဝံ စ၊ အာရုံ၏အဖြစ်, အာရမ္မဏာဓိပတိ အဖြစ်သို့ငုံး။ ပကတူပနိဿယဘာဝဉ္စ၊ ပကတူပနိဿယ၏ အဖြစ်သို့ငုံး။ နဥဿန္တိ၊ မရောက်ကုန်။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ ပဟီနေ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော အကုသိုလ်တို့ကို။ ဥပနိဿာယ၊ အမှီပြု၍၊ ဝါ၊ ဥပနိဿယပစ္စည်းပြု၍။ အရိယော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရာဂါဒိကိလေသေ၊ တို့ကို။ နဥပ္ပါဒေတိ၊ မဖြစ်စေတတ်။

ဟိ၊ မှန်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ယေ ကိလေသာ၊ အကြင်ကိလေသာတို့ကို။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ တေ ကိလေသေ၊ ထိုပယ်ပြီး ကိလေသာတို့သို့။ နဥပုနေတိ၊ တဖန်မလာ။ နဥပစ္စေတိ၊ တဖန်မကပ်။ နဥပစ္စာဂစ္ဆတိ၊ တဖန်မပြန်။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ပ။ နဥပစ္စာဂစ္ဆတိ၊ တဖန်မပြန်။ ဣတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ပုထုဇ္ဇနာနံ၊ တို့၏။ ဒဿနေန၊ ဖြင့်။ ပဟာတုံ၊ ၄၊။ သက္ကုဏေယျာ၊ စွမ်းနိုင်အပ်သော အကုသိုလ်တို့သည်။ ဣတရေသံ၊ ဤမှတပါးသော အကုသိုလ်တို့အား။ ကေနစိ၊ သော။ ပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ နစ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်–ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်းငုံ၊။ သက္ကာ၊ စွမ်းနိုင်၏။ (ဤ၌ နဥပ်နေသည်) (ကသ္မာ၊ ကား။) "ဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ အသာဒေတိ၊ သာယာ၏။ အဘိနန္ဒတိ၊ နှစ်သက်၏။ တံ၊ ထိုဒိဋ္ဌိကို။ အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ ရာဂေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာနံ၊ ဒိဋ္ဌိနှင့်ဝိစိကိစ္ဆာတို့၏။ (ဘာဝ သမ္မန်) ဥဒ္ဓစ္စာရမ္မဏာပစ္စယ ဘာဝသ၊ ဥဒ္ဓစ္စ၏ အာရမ္မဏာပစ္စည်းအဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၊ ဝါ၊ ဆက်။ ဇော၊ ဤပဋ္ဌာန်းပါဠိ၌။ ဥဒ္ဓစ္စန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇဝေ ကတ္တာ၊ ဤသို့ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုသာလျှင် ရည်၍ဆိုခြင်းကြောင့်။ အဓိပတိပစ္စယနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ "ဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ ဂရုံ ကတ္တာ၊ အလေးအမြတ်ပြု၍။ အသာဒေတိ၊ ၏။ အဘိနန္ဒတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဒိဋ္ဌိကို။ ဂရုံ ကတ္တာ၊ ၍။ ရာဂေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။" ဣတိ၊ သို့။ [၂၆၁] ဇော့ကမေဝ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ နဝုတ္တံ၊ မဟောအပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒဿနဘာဝနာဟိ၊ တို့သည်။ ပဟာတဗ္ဗာနံ၊ ပယ်အပ်သော အကုသိုလ်တို့၏။ အတီတာဒိဘာဝေန၊ အတိတ်စသည် အဖြစ်ဖြင့်။ နဝတ္တာဗ္ဗတ္တေ၊ မဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ (သတိ) ပိ၊ သော်လည်း။ ယာဒိသာနံ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော အကုသိုလ်တို့၏။ အနုပ္ပတ္တိမမ္မတာ၊ မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ တာဟိ၊ ထိုဒဿနဘာဝနာတို့သည်၊ ဝါ၊ တို့ဖြင့်။ အာပါဒေတဗ္ဗာ၊ ရောက်စေအပ်ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုနှစ်မျိုးသော အကုသိုလ်တို့တွင်။ ဒဿနံ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ ဒဿနကို။ အပေက္ခိတ္တာ၊ ၍။ တေန၊ ထိုဖြစ်လတ္တံ့ ဒဿနဖြင့်။ ပဟာတုံ၊ ၄၊။ သက္ကုဏေယျာ၊ ကုန်သော။ ပုထုဇ္ဇနေသု၊ တို့၌။ ဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ်တို့သည်။ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗာ၊ မည်ကုန်၏။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အပေက္ခိတ္တာ၊ ၍။ တာယ၊ ဖြင့်။ ပဟာတုံ၊ ၄၊။ သက္ကုဏေယျာ၊ ကုန်သော။ သေက္ခေသု၊ တို့၌။ ဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်သောအကုသိုလ်တို့သည်။ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗာ၊ မည်ကုန်၏။

တေသု၊ ထိုနှစ်မျိုးသော အကုသိုလ်တရားတို့တွင်။ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗာ၊ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗတရားတို့သည်။ သဟာယဝိရဟာ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အစရှိသော အဖော်သဟဲမှ ကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးဝိပါက်ကို။ နဇနယန္တိ၊ မဖြစ်စေတတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗစေတနာယ၊ ပဟာတဗ္ဗ–စေတနာ၏။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယဘာဝေါ၊ ကမ္မပစ္စည်း၏အဖြစ်ကို။ နဝုတ္တော၊ မဟောအပ်။ ပန၊ ဆက်။ အပေက္ခိတဗ္ဗဒဿနဘာဝနာရဟိတာနံ၊ ငဲ့အပ်သော ဒဿ

နနှင့် ဘာဝနာမှကင်းကုန်သော။ ပုထုဇနေသု၊ တို့၌။ ဥပဓေမာနာနံ၊ ဖြစ်နေကုန်သော။ သကဘဏ္ဍေ၊ မိမိဥစ္စာ၌။ ဆန္ဒရာဂါဒီနံ စ၊ ဆန္ဒရာဂစသည်တို့၏ ၎င်း။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒဿ စ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၏ ၎င်း။ (ဝိပါကုပ္ပါဒနံ–၌ စပ်) သံယောဇနေတ္တယတဒေကဋ္ဌကိလေသာနံ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာနှင့် သီလဗ္ဗတပရာမာသဟူသော သံယောဇဉ်သုံးပါးအပေါင်း, ထိုသံယောဇဉ်သုံးပါးအပေါင်းနှင့် တူသော တည်ရာရှိကုန်သော ကိလေသာတို့၏။ အနုပစ္ဆိန္နတာယ၊ မပြတ်စဲသေးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အပရိက္ခီဏသဟာယာနံ၊ မကုန်ခန်းသေးသော အဖော်သဟဲရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ရှိကုန်သောကြောင့်၊ ဝါ၊ ရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ (ဆန္ဒရာဂါဒီနံ စ၊ တို့၏ ၎င်း။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒဿ စ၊ ၏ ၎င်း) ဝိပါကုပ္ပါဒနံ၊ ဝိပါက်ကို ဖြစ်စေခြင်းကို။ ပဋိသေဓိတုံ၊ တားမြစ်ခြင်းငှါ။ နေ သက္ကာ၊ နိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတမမ္မာနံ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်တရား တို့၏။ ဝိပါကော၊ ကို။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ အပ်၏။ (ပဋိသန္ဓေ–ပဝတ္တိ ဝိပါက် ၂–ပါးလုံးကို ဆိုလိုလို) ယဒိ ဧဝံ၊ ယင်းသို့ ဟောသည်ရှိသော်။ အပေက္ခိတဗ္ဗဒဿနဘာဝနာရဟိတာနံ၊ ကုန်သော။ အကုသလာနံ၊ အကုသိုလ်တရားတို့၏။ နေဝဒဿ နေန နဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗတာယ၊ ဒဿနသည်လည်း မပယ်အပ်–ဘာဝနာသည်လည်း မပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝတ္တဗ္ဗ တာ၊ ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (မြန်မာမူဟောင်းနှင့် အညီပင်၊ နဝတ္တဗ္ဗတာ–ကား မသင့်။ မူလဋ္ဌိကာ၌ကား နေဝဒဿ နေန–နဘာဝနာယ–ပဟာတဗ္ဗတာ–ဟု ဤမျှသာရှိ၏၊ ယုတ္တာတရပေတည်း။ နေဝဒဿနေန–နဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗအဖြစ် သည်–ဟု အနက်ပေး။) အာယဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုငြားအံ့။ နာပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အပ္ပဟာတဗ္ဗာနံ၊ မပယ်အပ် မပယ်ထိုက်သော (သဘောရှိသော) ကုသိုလ် အဗျာကတတရားတို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ "နေဝဒဿနေန–နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ"တိ၊ တဗ္ဗ–တရားတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ စ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အကုသလာနံ၊ (ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး သော ပုထုဇဉ်သန္တာန်၌ဖြစ်သော ဥဒ္ဓစ္စ–ဆန္ဒရာဂစသော) အကုသိုလ်တရားတို့၏။ အပ္ပဟာတဗ္ဗဝိရုဒ္ဓသဘာဝတ္တာ စ၊ မပယ်အပ် မပယ်ထိုက်သော ကုသိုလ် အဗျာကတတရားတို့နှင့် ဆန့်ကျင်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၎င်းတည်း။

ဧဝမ္မိ၊ ဤသို့ပင်ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ တေ၊ ထိုသကဘဏ္ဍာ၌ဖြစ်သော ဆန္ဒရာဂအစရှိသော အကုသိုလ်တရားတို့ သည်။ ဣမသ္မိံ တိကေ၊ ၌။ "နဝတ္တဗ္ဗာ–"တိ၊ ဗ္ဗ–တရားတို့ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဟောအပ်ကုန်သည်။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ အ့။ နာပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍေ၊ ၌။ ဒဿိတာနံ၊ ကုန်သော။ ဒွါဒသအကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါနံ၊ တို့ ၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ဒ္ဝိဟိ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ (ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗာ, ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗာဟူသော) ပုဒ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိ တတ္တာ၊ သိမ်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ထင်။ ဓမ္မဝသေန၊ သဘောတရားတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သခ်ံတမ္မာ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပဓေ့ဏ္ဍိကေ၊ တိက်၌။ ကာလဝသေန၊ ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိ တာပိ၊ ကုန်သော်လည်း၊ ဝါ၊ မသိမ်းယူအပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အတိတာ၊ အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ကို။ စိတ္တု ပ္ပါဒရူပဘာဝေန၊ ပွါဒ်နှင့်ရုပ်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတေသု၊ ယူအပ်သော တရားတို့၌။ နဝတ္တဗ္ဗဿ၊ မဟောအပ်သောတရား၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ "နဝတ္တဗ္ဗာ"တိ၊ တရားတို့ဟူ၍။ နေ ဝုတ္တာ ယထာ၊ မဟောအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဣဓ ပိ၊ ဤဒဿနတိက်၌လည်း။ စိတ္တုပ္ပါဒဘာဝေန၊ ပွါဒ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂဟိတေသု၊ ယူအပ်သော အကုသိုလ်တရားတို့၌။ နဝတ္တဗ္ဗ ဿ၊ အပ်သော။ အသင်္ဂဟိတဿ၊ မရေတွက်အပ်–မသိမ်းယူအပ်သော အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ နဝတ္တဗ္ဗတာ၊ ဗ္ဗ–တရား၏ အဖြစ်ကို။ နေ ဝုတ္တာ၊ မဟောအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ယတ္ထ၊ အကြင်တိက်၌။ နိယောဂတော၊ ကိန်းသေမြဲသောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဧကန်စင်စစ်အားဖြင့်။ နဝတ္တဗ္ဗော၊ မဟောအပ်သော။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ စိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုတိက်၌။ တေသံ၊ ထိုတိက်ပုဒ်တို့ဖြင့် ဟောအပ်သောတရားတို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ စတုတ္ထော၊ ၄–ခုမြောက်သော။ ကောဋ္ဌာသော၊ အဖို့သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယထာဝုတ္တပဒေသု ဝိယ၊ အကြင် အကြင်ဟောအပ်ပြီးသော ၃–ခုသောတိက်ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ တတ္ထာပိ၊ ထိုစတုတ္ထကောဋ္ဌာသ၌လည်း။ ဘိန္နဒ္ဓတ္ထ၊ ၍။ ဘဇေပေတဗ္ဗ စိတ္တုပ္ပါဒေ၊ သက်ရောက်စေအပ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ကို။ "သိယာ နဝတ္တဗ္ဗာ ပရိတ္တာရမ္မဏာ"တိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဘိန္နဒ္ဓတ္ထ၊ ၍။ ဘဇေပေတိ၊ ၏။ တဒဘာဝါ၊ ထိုစတုတ္ထကောဋ္ဌာသ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဥပဓေ့ဏ္ဍိကေ စ၊ ဥပဓေ့ဏ္ဍိတိက်၌ရင်း။ ဣဓ စ၊ ဤဒဿနတိက်၌ရင်း။ တထာ၊ ထိုနဝတ္တဗ္ဗ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နေ ဝုတ္တာ၊ မဟောအပ်။

အထ ဝါ၊ ကား။ သပ္ပဋိဃေဟိ၊ ဃ–ရုပ်တို့နှင့်။ သမနသဘာဝတ္တာ၊ တူသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပ ဓာတုယံ၊ ၌။ တယော၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ တို့ကို။ သပ္ပဋိဃာတိ၊ သပ္ပဋိဃတရားတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ ယထာ၊ ဟောအပ်ကုန် သကဲ့သို့။ (ဥပမေယျဝါကျ ဧဝံ–နှင့်စပ်) ယထာဟ၊ ဟူမူကား။ အသညသတ္တာနံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အနိဒဿနသပ္ပဋိဃံ၊ ဃမည်သော။ ဧကံ၊ သော။ မဟာဘူတံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ တို့သည်။ (ဥပဓေ့ဏ္ဍိ၊ ကုန်၏။) ဒွေ

မဟာဘူတေ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဧကံ၊ သော။ [၂၆၂] မဟာဘူတံ၊ သည်။ (ဥပဓေ့ဏ္ဍိ၊ ၏။)ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ၏။)ဧဝံ၊ တူ။ ပုထုဇနာနံ၊ တို့၏ သန္တာန်၌။ ပဝတ္တမာနာ၊ ကုန်သော။ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗသမနသဘာဝါ၊ ပဟာတဗ္ဗနှင့်တူသော သဘော ရှိသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗာတိ၊ တရားတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စေယျုံ၊ ဆိုအပ်ကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နဝတ္တဗ္ဗတာပသင်္ဂေါ၊ နဝတ္တဗ္ဗအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ စ၊ ဆက်။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ ပုထုဇနာနံ၊ တို့၏ သန္တာန် ၌။ ပဝတ္တမာနာပိ၊ ဖြစ်ကုန်ငြားသော်လည်း။ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်သင့် ပယ်ထိုက်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ပဟာတဗ္ဗဟု ဆိုသင့် ဆိုထိုက်ကုန်သော။ သကဘဏ္ဍေ၊ ၌။ ဆန္ဒရာဂါဒယော၊ တို့သည်။ ပရဘဏ္ဍေ၊ ၌။ ဆန္ဒရာဂါဒီနံ၊ တို့၏။ ဥပနိဿယပစ္စယော စ၊ သည်ရင်း။ ရာဂေါ၊ သည်။ ရာဂဒိဋ္ဌိနံ၊ တို့၏။ အဓိပတိပစ္စယော စ၊ သည်ရင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။)ဣတိ၊ သို့။ အယမတ္ထော၊

ဤအနက်ကို။ လဒ္ဓေါ၊ ရအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ရူပဓာတုယံ၊ ၌။ တယော မဟာဘူတာ၊ တို့သည်။ အဖောဌဗ္ဗတ္တာ၊ ဖောဌဗ္ဗ သဘောမရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ သပ္ပဋိဃာ၊ မည်ကုန်သည်။ နဟောန္တိ(ဟောန္တိ)ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အပေက္ခိတဗ္ဗဘာဝနာရဟိတာ၊ ဇဲအပ်သောဘာဝနာမှ ကင်းကုန်သောကြောင့်၊ ဝါ၊ ကင်းကုန်သော။ ပုထုဇ္ဇနေသု၊ တို့၌။ ဝတ္တမာနာ၊ ကုန်သော။ သကဘာဝေ၊ ၌။ ဆန္ဒရာဂါဒယော၊ တို့သည်။ ပရမတ္ထတော။ အားဖြင့်။ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗာ၊ မည်ကုန်သည်။ နဲ၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗာနံ၊ တို့၏။ နာနာဘဝေဟိကကမ္မပစ္စယတာ၊ ကမ္မပစ္စည်းအဖြစ်ကို။ နဲ ဝုတ္တာ၊ မဟောအပ်။ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗာ စ၊ တရားတို့ကိုလည်း။ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗာနံ၊ တို့အား။ ကေနစိ ပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယောတိ၊ ကျေးဇူးပြုသည်ဟူ၍။ နဲ ဝုတ္တာ၊ မဟောအပ်ကုန်။ ဟိ၊ မှန်။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗပစ္စယာ၊ တဗ္ဗ–တရားလျှင် အကြောင်းရှိကုန်သော။ ယေ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ ထိုကိလေသာတို့သည်။ ဒဿနတော၊ သောတာပတ္တိမဂ်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ နဲ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ ဆက်၊ ဝါ၊ သော်လည်း။ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗပစ္စယဿပိ၊ တဗ္ဗ–တရားလျှင် အကြောင်းရှိငြားသော်လည်း၊ ဝါ၊ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတဿ၊ သဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၏။ သဟာယဝေကလ္လမတ္တမေဝ၊ အဖော်သဟဲ၏ ချို့တဲ့သည်၏ အဖြစ်မျှကိုသာလျှင်။ ဒဿနေန၊ သည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ တဿ၊ ထိုဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၏။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ ဘာဝေါ၊ သဘောကို။ ဒဿနေန၊ သည်။ အနုပ္ပတ္တိမမ္မတံ၊ မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ နဲ အာပါဒိတောဝ၊ ရောက်စေအပ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၏။ ကေန္တဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗတာ၊ စင်စစ် ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗတရား၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာဒိသဿေव၊ ထိုသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် သဘောရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ပုထုဇဉ်တို့၏ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် သဘောရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ တဿ၊ ထိုဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၏။ (ဥပ္ပါဒန, အနုပ္ပါဒန–တို့နှင့်စပ်) သဟာယေ၊ ဒိဋ္ဌိအစရှိသော အဖော်သဟဲသည်။ သတိ၊ သော်။ ဝိပါကုပ္ပါဒနဝစနံ စ၊ ဝိပါက်ကို ဖြစ်စေခြင်းကို ဆိုခြင်းသည်ရင်း။ (သဟာယေ၊ သည်။) အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ ဝိပါကာနုပ္ပါဒနဝစနံ စ၊ ဝိပါက်ကို မဖြစ်စေခြင်းကို ဆိုခြင်းသည်ရင်း။ နဲ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်ကျင်။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝိဘङ္ဂ၊ ၍။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ဧကေ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။)

သဗ္ဗံ၊ သေ။ တယိဒံ–တံ ဣဒံ၊ ထိုဧကေဆရာတို့၏ စကားသည်။ တေသံအာစရိယာနံ၊ ထိုဧကေဆရာတို့၏။ အဟောပုရိသိကာမတ္တံ၊ အံ့ဖွယ်ယောဂျာ်း၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းမျှသာတည်း၊ ဝါ၊ လူစွမ်းကောင်း၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းမျှသာ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အပရေ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။)ကသ္မာ၊ ကား။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတဿ၊ ဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၏။ ဧကန္တေန၊ အားဖြင့်။ ဘာဝနာယ –ပဟာတဗ္ဗတ္တာ၊ တဗ္ဗ–တရား၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ "ကတမေ ဓမ္မာ။ပ။ စိတ္တုပ္ပါဒေါ"တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ ချေ့။ တံ၊ ထိုဧကေဆရာတို့ဆိုအပ်သော အနက်သဘောကို။ ဣဒ္ဓိတံ၊ အလိုရှိအပ်သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ အတီတာရမ္မဏတ္တိကေ၊ တိက်၌။ "နိယောဂါအနာဂတာရမ္မဏာ နတ္ထိ"တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ မိန့်ဆိုပြီး၍။ ဝိဘङ္ဂ၊ ဝေဘန်၍။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဣဓာပိ၊ ဤဒဿနတိက်၌လည်း။ "နိယောဂါ၊ ကိန်းသေ မြဲသောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဧကန်စင်စစ်အားဖြင့်။ ဘာဝနာယ၊ သည်။ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်သော တရားတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။" ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တာ၊ ၍။ "ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော၊ ဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်သည်။ သိယာ၊ အချို့။ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗော၊ မည်၏။ သိယာ၊ အချို့။ နဝတ္တဗ္ဗော၊ ဗ္ဗ–မည်၏။" ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယ္ယ၊ ဟောလေရာ၏။ စ၊ တပါး။ တံ၊ (ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌ဖြစ်သော အပါယဂမနိယမဟုတ်သော ကိလေသာတို့၏ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗ–မမည်ဟူသော) ထိုစကားကို။ သမတ္ထေန္တေန၊ ပြီးစေလိုသည်ဖြစ်၍။ "ယဒိ ဝုစ္စေယ္ယုံ"ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယာ ယုတ္တိ၊ အကြင် အသင့်ယုတ္တိကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ သာပိ၊ ထိုအသင့်ယုတ္တိသည်လည်း။ အယုတ္တိ၊ ခိုင်လုံသော အသင့်ယုတ္တိမဟုတ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗာရမ္မဏာနံ၊ တဗ္ဗ–တရားလျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ ရာဂဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဥဒ္ဓစ္စာနံ၊ တို့၏။ (ဤ၌ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ တို့မှာ သံသယဖြစ်ဖွယ် မရှိသောကြောင့် အိုသက်သက်ဖြစ်ရာ၏) ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗဘာဝေါ ဧဝ၊ တဗ္ဗတရား၏ အဖြစ်ကို သာလျှင်။ ဣဒ္ဓိတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ–တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်တည်း။ ပန၊ တပါး။ ဥဒ္ဓစ္စဂ္ဂဟဏေန၊ ဥဒ္ဓစ္စကိုယူခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ဥဒ္ဓစ္စ–ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော စိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တာ၊ ၍။ တံ၊ ထိုစကားကို။ သာဓေတုံ၊ ငါ။ အဓိပတိပစ္စယနိဒ္ဒေသေ၊ သ၌။ ဥဒ္ဓစ္စသ၊ ကို။ အနုဒ္ဓရဏံ၊ မထုတ်ဆောင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ယံ နိဗန္ဓနံ၊ အကြင် မြဲမြံစေသောအကြောင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထိုအကြောင်းသည်လည်း။ အနိဗန္ဓနံ၊ မြဲမြံစေသော အကြောင်းမဟုတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။)ပဋ္ဌာနေ၊ ၌။ သာဝသေသပါဠိဒဿနတော၊ အကြွင်းနှင့်တကွသေပါဠိကို တွေ့ရခြင်း ကြောင့်တည်း။ တထာ–တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်။ "အတီတော ဓမ္မော။ပ။ ပစ္စယော–"တိ၊ ဟူကုန်သော။ [၂၆၃]ဧတေသံ၊ ထိုဥဒ္ဒေသစကားတို့၏။ ဝိဘင်း၊ အကျယ်ဝေဘန်ရာ ဝိဘင်း၌။ စေတောပရိယညာဏဂ္ဂဟဏံ၊ စေတောပရိယညာဏ်ကို ယူခြင်း ကို။ ကတ္တာ၊ ပြုပြီး၍။ "ပစ္စုပ္ပန္နော။ပ။ ဓမ္မသာ"တိ၊ ဟူ၍။ ဧတဿ၊ ဤဥဒ္ဒေသစကား၏။ ဝိဘင်း၊ ၌။ လဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ ရအပ်သော်လည်း၊ ဝါ၊ ရအပ်သည်လည်းဖြစ်သော စေတောပရိယညာဏ်ကို။ နဲ ဥဒ္ဓဋ်၊ မထုတ်အပ်။

ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗဿ၊ တဗ္ဗ–တရား၏။ ဝိပါကဒါနံ ပတိ၊ အကျိုးပေးခြင်း ကိစ္စကိုစွဲ၍၊ ဝါ၊ အကျိုးပေးရာ၌။ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗဿ၊ တဗ္ဗ–တရား၏။ သဟာယဘာဝူပဂမနံ၊ အဖော်သဟဲ၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကို။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စိစစ်ဆင်ခြင်အပ်၏။ အဝိဇ္ဇာဒိ၊ အဝိဇ္ဇာစသည်သည်။ ဒါနသီလာဒီနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိယာယေဝ၊ ဖြစ်ခြင်း၌သာလျှင်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ဆဲ

ဖြစ်ခိုက်၌သာလျှင်။ (သီမူ၌ ဥပ္ပတ္တိယံယေဝ–ဟု ရှိ၏၊ သာ၍ကောင်းပေ၏) ဝိပါကဒါနသာမတ္ထိယာပါဒနဝသေန၊ အကျိုးပေးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (သဟာယဘာဝံ၊ အဖော်သဟဲ၏ အဖြစ်သို့။ ဥပဂစ္ဆတိ) ဝိယ၊ ရောက်သကဲ့သို့။ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗံ၊ တဗ္ဗ–တရားသည်။ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗသ၊ တဗ္ဗ–တရား၏။ သဟာယဘာဝံ၊ အဖြစ်ကို။ ဥပဂစ္ဆတိ ကိ၊ ရောက်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ ကမ္မသ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိဒါနံ ပတိ၊ ပဋိသန္ဓေကို ပေးခြင်းကိုစွဲ၍၊ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေကိုပေးရာ၌။ (သဟာယဘာဝံ၊ သို့။ ဥပဂစ္ဆန္တိ)ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (ဥပဂစ္ဆတိ ကိ၊ ရောက်သလော။) ဣတိ၊ သို့။ (ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။) ဇော္ဌ၊ ဤစိစစ်ဆင်ခြင်သော စကားရပ်၌။ ကိဉ္စိ၊ အနည်းငယ် ဖြည့်စွက်ဖွယ် ရှိသေး၏။ တာဝ၊ စွာ။ ပုရိမော ပက္ခော၊ ရှေးအဖို့သည်။ ယဒိ (သိယာ)၊ အံ့။ ပဟီနဒဿနပ္ပဟာတဗ္ဗတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ဒဿနပဟာတဗ္ဗတရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သေက္ခသန္တာနေ၊ သန္တာန်၌။ ပဝတ္တိနော၊ ဖြစ်သော။ ဘာဝနာပဟာတဗ္ဗသ၊ တဗ္ဗ–တရား၏။ ကိရိယဘာဝေါ၊ ကြိယာ၏အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ (ကိမိ၀ပ၊ မူကား။) ပဟီနာဝိဇ္ဇာတဏှာမာနေ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာ, တဏှာနှင့် မာနရှိသော။ သန္တာနေ၊ (ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏) သန္တာန်၌။ ပဝတ္တဒါနာဒိ ဝိယ၊ ဖြစ်သော ဒါနစသည်ကဲ့သို့တည်း။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ ဒုတိယော၊ ဒုတိယအဖို့သည်။ (ယဒိ သိယာ၊ အံ့။) တဿာပိ၊ ထိုဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗ–အကုသိုလ်တရား၏ လည်း။ (ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗာဘိမတသာပိ–အနုဋ္ဌ ၂–၁၀၅) ဒဿနေန–ပဟာတဗ္ဗတာ၊ တဗ္ဗ–အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အပါယဂမနီယသဘာဝါ နတိ၀တ္တ နတော၊ အပါယဂမနိယသဘောကို မလွန်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တသ္မာ။ ကြောင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝိစာရိတနယေနေ၀၊ နည်းဖြင့် သာလျှင်။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတသ၊ ဂုတ်စိတ္တပ္ပါဒ်၏။ ဝိပါကဒါနံ ပတိ၊ စွဲ၍၊ ဝါ၊ ရာ၌။ ပါဋိယာ စ၊ နှင့်ငင်း။ အဋ္ဌကထာယ စ၊ နှင့်ငင်း။ အ၀ိရ္ဝေန္ဒနဝသေန၊ မဆန့်ကျင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဇော္ဌ၊ ဤအရာ၌။ အတ္ထ၀ိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

သာ၀ိတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓစ္စစေတနာပိ၊ နာကိုလည်း။ ဝိညာဏသ ပစ္စယဘာဝေတိ၊ ကား။ သမ္ပုဏ္ဏသ၊ ပဋိသန္ဓေ၀ဝတ္တိ အားဖြင့် ပြည့်စုံသော။ ဝိပါက–ဝိညာဏသ၊ ဝိပါက်ဝိညာဏ်၏။ ပစ္စယဘာဝေ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်၌။ အ၀နေတဗ္ဗာ၊ ပယ်နတ်အပ်သည်။ ယဒိ (သိယာ)၊ အံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ "သမ၀ိသတိ စေတနာ"တိ၊ ဟူ၍။ ၀ုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိ၍။ တသ၊ ထို(သမ၀ိသတိ စေတနာ–ဟူသော)စကား၏။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ဖြစ်၍။ "အ၀ိဇ္ဇာ ပစ္စယာ။ပ။ ဟောန္တိ"တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ (ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။) အဘိညာစေတနာယပိ၊ နာ၏ လည်း။ ပစ္စယဘာ၀ံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ယဒိ ဧ၀ံ၊ ယင်းသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အဘိညာစေတနာယ၊ နာနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဧကဝိသတိတိ၊ ၂၁–ပါး ဟူ၍။ ဝတ္တမ္ဗံ၊ ဆိုသင့်၏။ (ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုငြားအံ့။)နှ (ဝတ္တမ္ဗံ)၊ မဆိုသင့်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) တထာ၊ ထို ၂၁–ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အ၀စနသ၊ မဆိုခြင်း၏။ ၀ုတ္တကာရဏတ္တာ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော အကြောင်းသည်၊ ဝါ၊ သခ်ါရ–သဒ္ဒါဖြင့် အဘိညာဉ် စေတနာကို မယူခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ ဣတရာ၀စနသ္မာပိ၊ ဤအဘိညာဉ်မှ တပါးသော ဥဒ္ဓစ္စကို မဆိုခြင်း၏ လည်း။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမာနရူပါယ၊ တူသော သဘောရှိသော။ ဧ၀ိသ၊ တခုသော အဘိညာဉ်စေတနာကို။ အ၀စနေ၊ သခ်ါရ–သဒ္ဒါဖြင့် မဆိုခြင်း၌။ ယံ ကာရဏံ၊ (ဝိညာဏ်၏ အကြောင်းမဖြစ်ဟူသော) အကြင်အကြောင်းကို။ အ၀ေက္ခိတ္တာ၊ ငဲ့၍။ ဧကာ၊ တခုသော အဘိညာဉ်စေတနာကို။ နှ ၀ုတ္တာ၊ (သခ်ါရ–သဒ္ဒါဖြင့်) မဆိုအပ်။ တေန ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ ၀ုတ္တာယပိ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ဥဒ္ဓစ္စစေတနာ၏ လည်း။ အ၀တ္တမ္ဗတံ၊ မဆိုအပ် မဆိုသင့်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အယံ တိကောတိ၊ ကား။ ကာယသခ်ါရတ္တိကော၊ ရတိက်သည်။ ပုရိမတ္တိကန္တိ၊ ကား။ ပုညာဘိသခ်ါရတ္တိကံ၊ ရတိက်သို့။ ပ၀ိသတိတိ၊ ၀င်၏ဟူရာ၌။ ကထံ ပ၀ိသတိ၊ အဘယ်သို့ ၀င်သနည်းဟူမူ။ ဟိ၊ ချဲ့။ အဌကာမာ၀စရ–စေတနာပဘေဒေါ၊ ရှစ်ပါးသော ကာမာ၀စရ စေတနာအပြားရှိသော။ ပုညာဘိသခ်ါရော၊ ရသည်။ ကာယဒုစ္စရိတတော၊ စရိုက်မှ။ ဝိရမန္တသ၊ ကြဉ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သိယာ၊ ရံခါ။ ကာယသခ်ါရော၊ ရမည်၏။ ဝစီဒုစ္စရိတတော၊ ရိုက်မှ။ ဝိရမန္တသ၊ အား။ သိယာ၊ ရံခါ။ ဝစီသခ်ါရော၊ ရမည်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ မနောဒွါရေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ တေရသပိ၊ ၁၃–ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ စေတနာ၊ တို့သည်။ ပုညာဘိသခ်ါရော စ၊ သည်ငင်း။ စိတ္တသခ်ါရော စ၊ သည်ငင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အပုညာ ဘိသခ်ါရောပိ၊ သည်လည်း။ ကာယဒုစ္စရိတ၀သေန၊ ရိုက်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပ၀တ္တိယံ၊ ဖြစ်သောအခါ၌။ သိယာ၊ ရံခါ။ ကာယသခ်ါရော၊ ရမည်၏။ ဝစီဒုစ္စရိတ၀သေန၊ ရိုက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပ၀တ္တိယံ၊ ၌။ သိယာ၊ ရံခါ။ ဝစီသခ်ါရော၊ မည်၏။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဒွါရာနိ၊ တို့ကို။ မုဉ္စိတ္တာ၊ လွတ်၍။ မနောဒွါရေ၊ ၌။ ပ၀တ္တိယံ၊ ၌။ သိယာ၊ ရံခါ။ စိတ္တသခ်ါရော၊ မည်၏။ (ဤနေရာ၌ ပုဒ်မ ၄ စေရမည်) အာနေ၌ဘာ၊ ဘိသခ်ါရော၊ ရသည်။ စိတ္တသခ်ါရော ဧ၀ေ၊ စိတ္တသခ်ါရသာလျှင်တည်း။ ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ ဒုတိယတ္တိကော၊ တိက်သည်။ [၂၆၄] ပုရိမတ္တိကမေ၀၊ ရှေးတိက်သို့သာလျှင်။ ပ၀ိသတိ၊ ၀င်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ "အတ္ထ တော။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗော"တိ၊ ဟူ၍။ ၀ုတ္တံ၊ ၏။

၅၉၃။ အ၀ိဇ္ဇာဘာ၀ေ ဘာ၀တောတိ၊ ကား။ အ၀ိဇ္ဇာယ၊ ၏။ အတ္ထိဘာ၀ေ၊ ရှိလတ်သော်၊ ဝါ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ ဘာ၀တောတိ၊ ရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အ၀ိဇ္ဇာယ၊ သည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ကဒါစိ၊ ၌မျှ။ နှ သမ္ဘ၀န္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တံ အ၀ိဇ္ဇာယ ဘာ၀ံ၊ ထိုအ၀ိဇ္ဇာ၏ ရှိခြင်းကို။ ဒဿ ဇ္ဇော၊ ဖြစ်၍။ အညာဏံ အ၀ပ္ပဟိနံ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အနိရောဓော၊ မချုပ်ခြင်းသည်။ ဣဓ၊ ၌။ အ၀ိဇ္ဇာယ၊ ၏။ အတ္ထိဘာ၀ေါ၊ မည်၏။ ဧရမာနတာ ဧ၀၊ ခဏတွယသို့ ရောက်လျက် ထင်ရှားရှိသည်၏

အဖြစ်သည်သာလျှင်။ နေ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတိ၊ ၏။ သွာယမတ္ထော၊ ထိုအနက်ကို။ ဟေဌာ၊ ၌။ ဝိဘာဝိတောယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ စ၊ ဆက်။ အဝိဇ္ဇာသခ်ါတန္တိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ ဉာဏာဘာဝါဒီ၊ ဉာဏ်၏ မရှိခြင်းအစရှိသော အနက်ကို။ နိဝတ္တေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ အယံ အ-ကာရော၊ သည်။ "အဟေတုကာ၊ ဟိတ်မရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့။ အဘိက္ခုကော၊ ရဟန်းမရှိသော။ အာဝါသော၊ ဤကျောင်း။" ဣတိအာဒိသု၊ ပါဠိတို့၌။ တံယောဂနိဝတ္တိယံ၊ ထို (အ-အက္ခရာနှင့် ယှဉ်ဖက်ဖြစ်သော) ပုဒ်၏အနက်နှင့်ယှဉ်ခြင်းကို နစ်စေခြင်းအနက်၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိတို့၌။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းကို။ ဒီပိတော၊ ၏။ "အပ္ပစ္စယာ၊ အကြောင်းမရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့။" ဣတိ၊ ဤပါဠိ၌။ တံသမ္မန္ဓိတာနိဝတ္တိယံ၊ ထိုအကြောင်းနှင့် စပ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို နစ်စေခြင်းအနက်၌။ (ဒိဿတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ပစ္စယုပ္ပန္နံ၊ သည်။ ပစ္စယသမ္မန္ဓီ၊ အကြောင်းနှင့်စပ်ခြင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်ရင်း။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ အပ္ပစ္စယုပ္ပန္နတ္တာ၊ ပစ္စယုပ္ပန်မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (တိ-ပိသည်) အတံသမ္မန္ဓိတာ၊ ထိုအကြောင်းနှင့် စပ်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ (အနု ဋ္ဌ ၁-၂၈၊ သီမူတို့နှင့် အညီပင်) ဧဝေတီယတိ၊ ပြအပ်၏။ "အနိဒဿနာ၊ မြင်အပ်သည်၏အဖြစ်မရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ မြင်တတ်သော စက္ခုဝိညာဏ် မရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့။" ဣတိ၊ ဤပါဠိ၌။ တံသဘာဝနိဝတ္တိယံ၊ ထိုမြင်အပ်သော သဘောကို နစ်စေခြင်း၌။ (ဒိဿတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ဒဋ္ဌမ္ဘတာ၊ မြင်အပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ နိဒဿနံ၊ မည်၏။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ နိပဿတိ၊ မြင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဒဿနံ၊ မည်သည်။ အထ(သိယာ)၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ တဂ္ဂဟေတဗ္ဗတာနိဝတ္တိယံ၊ ထိုစက္ခုဝိညာဏ်သည် ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကို နစ်စေခြင်း၌။ (ဒိဿတိ၊ ၏။) "အနာသဝါ၊ အာရုံပြုတတ်သော အာသဝေါမရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ အာသဝေါ၏ အာရုံ မဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့။" ဣတိ၊ ဤပါဠိ၌။ တထာ၊ ထိုအတူ။ (တဂ္ဂဟေတဗ္ဗတာနိဝတ္တိယံ ဒိဿတိ။) "အပ္ပဋိဃာ၊ ထိပါးတိုက်ခိုက်တတ်သည်၏အဖြစ် မရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့။ အနာရမ္မဏာ၊ အာရုံမရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့။" ဣတိ၊ ဤပါဠိတို့၌။ တံကိစ္စနိဝတ္တိယံ၊ ထိုပဋိဃ အာရမ္မဏာတို့၏ ကိစ္စကို နစ်စေခြင်း၌။ (ဒိဿတိ၊ ၏။) "အရူပိနော၊ ရုပ်မဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့။ အစေတသိကာ၊ စေတသိက်မဟုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့။" ဣတိ၊ ဤပါဠိတို့၌။ တဗ္ဘာဝနိဝတ္တိယံ၊ ထိုရုပ်စေတသိက်တို့၏အဖြစ်ကို နစ်စေခြင်း၌။ (ဒိဿတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိတို့၌။ တဒညတာ၊ ထိုရုပ်စေတသိက်တို့မှတပါး၏အဖြစ်ကို။ (အနု ဋ္ဌ ၁-၂၉၊ သီမူတို့နှင့်အညီပင်) ပကာသိယတိ၊ ပြအပ်၏။ "အမနုဿော၊ လူမဟုတ်သော ဘီလူး။" ဣတိ၊ ဤပါဠိ၌။ တဗ္ဘာဝမတ္တနိဝတ္တိယံ၊ ထိုလူ၏အဖြစ်မျှကို နစ်စေခြင်း၌။ (ဒိဿတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ မနုဿမတ္တံ၊ လူ၏အဖြစ်မျှသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အညံ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအလုံးစုံသည်။ သမာနံ၊ တူညီ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဒိသတာ၊ တူသည်၏အဖြစ်ကို။ သူစီယတိ၊ ပြအပ်၏။ "အသမဏော၊ ရဟန်းမဟုတ်ပဲလျက်။ သမဏပဋိညော၊ ရဟန်းဟုဝန်ခံသော သူ။ အပုတ္တော၊ သားမဟုတ်သောသူ။" ဣတိ၊ ဤပါဠိတို့၌။ တထာသမ္ဘာဝနိယဂုဏနိဝတ္တိယံ၊ ထို ရဟန်း, သား ဟူသော အခြင်းအရာဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်သော ဂုဏ်ကို နစ်စေခြင်း၌။ (ဒိဿတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဂရဟာ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းအနက်ကို။ ဥယတိ၊ သိအပ်၏။ "ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ ဘောတော၊ အရှင်အား။ အနာမယံ၊ အနာကင်းပါ၏လော။ အနုဒရာ၊ ဝမ်းမရှိသော၊ ဝါ၊ ငယ်သော ဝမ်းရှိသော၊ ဝါ၊ ခါးသေးသော။ ကညာ၊ သတို့သမီး။" ဣတိ၊ တို့၌။ တဒနုပ္ပဘာဝနိဝတ္တိယံ၊ ထိုအနာနှင့် ဝမ်းပိုက်တို့၏ များသည်၏အဖြစ် ကြီးသည်၏အဖြစ်ကို နစ်စေခြင်း၌။ (ဒိဿတိ၊ ၏။) "အနုပ္ပန္နာ၊ ဥပ္ပန္နမဟုတ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ဥပ္ပန္နနှင့် မတူကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့။" ဣတိ၊ ၌။ တံသဒိသဘာဝနိဝတ္တိယံ၊ ထိုဥပ္ပန္နနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကိုနစ်စေခြင်း၌။ (ဒိဿတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ အတီတာနံ၊ အတိတ်တရားတို့၏။ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗတ္တာ စ၊ ရှေးဦးဖြစ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဥပ္ပါဒိ ဓမ္မာနံ၊ မချွတ်ဖြစ်လတ္တံသော ဝိပါက်ကမ္မရေပ်တရားတို့၏။ ပစ္စယေကဒေသနိပ္ဖတ္တိယာ၊ ကံဟူသော အကြောင်းတစိတ်၏ ပြီးစီးသဖြင့်။ အာရဒ္ဓဥပ္ပါဒဘာဝါ စ၊ အားထုတ်စပြုအပ်သော ဥပ္ပါဒရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ကာလဝိနိမုတ္တာသ၊ ကာလ သုံးပါးမှ လွတ်သော နိဗ္ဗာန်၏။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ စ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဥပ္ပန္နာနကူလတာ၊ ဥပ္ပန္နအားလျော်သည်၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ဆဲပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၏ ဥပ္ပန္နာနကူလတာသည်။ ပဂေဝ၊ အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဗ္ဗိဓရဘာဝေါ၊ ထိုအတိတ်တရားစသည်တို့နှင့် မတူသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ "အသေက္ခာ၊ ကျင့်ပြီးဖြစ်သော ရဟန္တာတို့၏ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့။" ဣတိ၊ ၌။ တဒပရိယောသာနနိဝတ္တိယံ၊ ထိုအကျင့်၏ မပြီးဆုံးသေးခြင်းကို နစ်စေခြင်း၌။ (ဒိဿတိ၊ ၏။) ဟိ၊ မှန်။ ဧတ္ထ၊ ၌။ တန္နိဋ္ဌာနံ၊ ထိုအကျင့်၏ ပြီးဆုံးခြင်းကို။ ပကာသိယတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဣမေသံ အတ္ထာနံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အနက်တို့၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ ပါရိသေသေန၊ လုံးဝကြွင်းကျန်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အကြွင်းအကျန်ကိုယူရသော ပါရိသေသနည်းဖြင့်။ ကုသလပဋိပက္ခာ၊ ကုသိုလ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အကုသလာ၊ မည်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ)ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝိဇ္ဇာပဋိပက္ခာ၊ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော မောဟသည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကတွာ၊ ဤသို့ ဝစနတ္ထပြု၍။ ဉာဏပဋိပက္ခော၊ ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ အညာဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

[၂၆၅] သုခသညာယ ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ (သီမူနှင့်အညီပင်)ဒုက္ခဒုက္ခဝိပရိဏာမဒုက္ခသခ်ါရ ဒုက္ခတာဟိ၊ ဒုက္ခဒုက္ခ အဖြစ်, ဝိပရိဏာမဒုက္ခအဖြစ်, သခ်ါရဒုက္ခအဖြစ်တို့ဖြင့်။ ဝိညူဟိ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခန္ဓေဝ၊ ဒုက္ခဟူ၍သာလျှင်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်သော။ သံသာရဒုက္ခံ၊ သံသရာဆင်းရဲကို။ သုခန္တိ၊ ဟူ၍။ (ပဝတ္တာယ၊ သော။) သညာယ၊ ဖြင့်။ အဘိနိဝိသိတွာ၊ မြဲမြံစွာ နှလုံးသွင်း၍။ ဧတေန၊ သုခသညာယ ဂဟေတွာ-ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသံသရာဆင်းရဲ၌။ တဏှာပဝတ္တိ၊ တဏှာ၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အာရဘတိတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ တဏှာပရိဏ္ဍာရေတိ၊ ကား။ တဏှာယ၊ သည်။

"သုခံ၊ ချမ်းသာ၏။ သုဘံ၊ တင့်တယ်၏။" ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သခ်ံတေ ပရိကွ္ခတေ၊ ပြုပြင်အပ်သော။ အလက်ံတေ၊ တန်ဆာ ဆင်အပ်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်။ တဏှံ၊ တဏှာကို။ (သီမူနှင့်အညီပင်)ဒုက္ခသ၊ ၏။ သမုဒယောတိ၊ ဖြစ်ကြောင်းဟူ၍။ အဇနန္တော၊ မသိသော။ ဗာလော၊ ဗာလပုထုဇဉ်သည်။ "ကာယသ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်သည်မှ။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ ၌။ ၌ကို ယမဟာသာလာနံ၊ ခတ္တိယမဟာသာလမျိုးတို့၏၊ ဝါ၊ ပေါများကြွယ်ဝသော မင်းမျိုးတို့၏။ သဟဗျှတံ၊ အပေါင်းအဖော်၏ အဖြစ်သို့။ ဥပပဇ္ဇေယ္ယံ၊ ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်ရပါမူကား။ အဟော ဝတ၊ ကြောက်ကောင်းလေစွတကား။" ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပရိတသန္တော၊ တောင့်တသည်ဖြစ်၍။ တာယ၊ ထိုတဏှာဖြင့်။ သခ်ါရေ၊ သုံးပါးသောသခ်ါရတို့ကို။ ပရိကွ္ခရောတိ၊ ပြုပြင်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တဏှာပရိကွ္ခာရေတိ၊ ကား။ တဏှာယ၊ ၏။ ပရိဝါရဘူတေ၊ အခြံအရံဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဟိ၊ မှန်။ တဏှာဝတ္ထု၊ တဏှာ၏ အာရုံဝတ္ထုဖြစ်သော။ စကွာဒိ စ၊ ကိုဝင်း။ ရူပါဒိဋ္ဌ၊ ကိုဝင်း။ အဘိသခ်ရိတွာ၊ အထူးပြုပြင်၍။ တံသမ်ဂီနံ၊ ထိုတဏှာနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဒေန္တော၊ ပေးကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ တဏှာယ၊ အား။ ဥပနေန္တော၊ ဆောင်ပေးကုန်သည်ဖြစ်၍။ တသာ၊ ထိုတဏှာ၏။ ပရိဝါရာ ဝိယ၊ အခြံအရံတို့ကဲ့သို့။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ဗြဟ္မလောကာဒိကေ ဗြဟ္မလောက အစရှိသော။ ဂတိဝိသေသေ၊ ဂတိအထူးခ်ဳ။ အနေကသတပသုဗဒ္ဓဘိံ သနော၊ အရာမက များစွာသော သားကောင်တို့ကို ချည်နှောင်ထားခြင်းဖြင့် (ဝါ) ချည်နှောင်ထားအပ်သော သားကောင်တို့ဖြင့် ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော။ ဝါဧပေယျာဒိကော၊ ဝါဧပေယျ အစရှိသော ယဇ်သည်။ ယညော၊ ယဇ်မည်၏။ အမရဏာတ္ထာတိ၊ မသေခြင်းအကျိုးရှိသည်ဟူ၍။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်သော။ ဒုက္ကရကိရိယာ၊ ပြုနိုင်ခဲသော အကျင့်သည်။ အမရတပေါ၊ အမရတပမည်၏။ (ဤမှနောက်၌ အမရော ဝါ–အရာတွင် သီမူနှင့်အညီ "အမရာ ဒေါတိ"ဟု ရှိစေရမည်) ဝါ၊ တနည်း။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ အမရာ၊ အမရ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေဝေါ ဝါ၊ တန်ခိုးကြီးသော နတ်သည်မူလည်း။ ဘဝေယ္ယံ၊ ဖြစ်လို၏။ ဒေဝညတရော ဝါ၊ သာမန်နတ်သည်မူလည်း။ (ဘဝေယ္ယံ၊ ဖြစ်လို၏။) ဣတိ၊ ဤသို့တောင့်တလျက်။ ပဝတ္တိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ဝတစရိယာ၊ ဝတ်အကျင့်သည်။ အမရတပေါ၊ အမရတပမည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဒုက္ခတ္တာ၊ ဆင်းရဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မရော မာရကော၊ သေစေတတ်သော။ တပေါ၊ အကျင့်သည်။ အမရတပေါ၊ မည်၏။ ဒိဋ္ဌေ၊ ဒိဋ္ဌဟူသောအနက်၌။ အဒိဋ္ဌသဒ္ဒေါ ဝိယ၊ အဒိဋ္ဌသဒ္ဒါကဲ့သို့။ မရေ၊ သေစေတတ်သည်ဟူသောအနက်၌။ အမရ–သဒ္ဒေါ၊ အမရသဒ္ဒါကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ် ၏။

ဇာတိအာဒိပပါတဒုက္ခဇနနတော၊ ဇာတိအစရှိသော ချောက်၌ ကျခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သော ကြောင့်။ ပုညာဘိသခ်ါရသ၊ ၏။ မရုပ္ပပါတသဒိသတာ၊ အလွန်မြင့်စောက်သော တောင်ထွင့်မှ ခုန်ချခြင်းနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ မဟာပရိဠာဟဇနိကန္တိ ဣမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ အနုဒဟနဋ္ဌေန၊ အစဉ်လျှောက်၍ လောင်တတ်သော သဘောကြောင့်။ ပုညဖလဿ၊ ၏။ တိဏုက္ကာသဒိသတံ၊ မြက်မီးရှူးနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အပ္ပဿာဒတ ဋ္ဌာတိ(ဇတ္ထ) ၌။ စ–သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အဓိကုဋ္ဌနဝိနိဝိဗ္ဗေန အင်ပစ္စင်ပလိဘဋ္ဌနဘဒိ၊ စဉ်းတီးတုံး၌တင်၍ ခုတ်လီးခြင်း, လုံ့တံကျင်တို့ဖြင့် ထိုးလျှိုခြင်း, အင်ကြီးငယ်တို့၏ ကျိုးပျက်ခြင်း အစရှိသည်ကို။ သင်ဏာတိ၊ ၏။ တပ္ပစ္စယန္တိ၊ ကား။ ဝိပရိဏာမဒုက္ခ သဘာဝဿ၊ သဘောရှိသော။ တဿ သုဂတိဖလဿ၊ ထိုသုဂတိအကျိုး၏။ ပစ္စယဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ။ ရမဏီယဘာဝေန စ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ အသာရဒဘာဝေန စ၊ သာယာဖွယ်၏အဖြစ်ဖြင့်ရင်း။ ဂယှမာနံ၊ ယူအပ်သော။ ပုညဖလံ၊ ကို၊ ဒီပသိခါမဓုလိတ္တသတ္ထဓာရာသဒိသံ၊ ဆီမီးလျှံ, ပျားရည်ဖြင့် လိမ်းသုတ်အပ်သော ဓားသွားတို့နှင့် တူသည်ဟု။ (ဝုတ္တံ၊ ၏။) တဒတ္ထော၊ ထိုပုညဖလ ဟူသော အကျိုးရှိသော။ ပုညာဘိသခ်ါရော စ၊ ကိုလည်း။ တံနိပါတ လေဟနသဒိသော၊ ထိုဆီမီးလျှံ၌ ကျခြင်း, ထိုဓားသွားကို လျက်ခြင်းတို့နှင့်တူသည်ဟု။ ဝုတ္တော၊ ၏။ "တရဏာယ၊ ပျိုနေသော။ ဣမိဿာ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ၊ ဤပရိဗိုဇ်မ၏။ မုဒုကာယ၊ နူးညံ့သော။ လောမသာယ၊ အမွေးလျှင်အဆုံးရှိသော၊ ဝါ၊ ပေါက်ရောက်သော အမွေးနုရှိသော။ ဗာဟာယ၊ လက်မောင်း၏။ သမ္ဘဿေယ၊ အတွေ့သည်။ သုခေါ၊ ချမ်းသာ၏၊ ဝါ၊ ကောင်း၏။" ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ (ပဝတ္တာယ၊ သော။) သုခသညာယ၊ ဖြင့်။ အသုဘဘာဝဿ၊ အသုဘအဖြစ်ကို။ အသလ္လ ကွ္ခဏေနေဝ၊ မမှတ်နိုင်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဇကစ္စကာမပရိဘောဂေါ၊ အချို့သောကာမဂုဏ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗာလော၊ သူငယ်သည်။ ဂူထကီဋ္ဌနံ၊ မစင်ဖြင့် ကစားခြင်းကို။ (အာရဘတိ) ဝိယ၊ ပြုသကဲ့သို့ငင်း။ ကိလေသာဘိဘူတတာယ၊ ကိလေသာနိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကောဓရတိအဘိဘူတော၊ အမျက်ထွက်ခြင်း မပျော်မွေ့ခြင်းတို့သည် နိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အသဝေါ၊ မိမိအလိုအတိုင်း မနေနိုင်သည်ဖြစ်၍။ မရိတုကာမော၊ သေခြင်း ဌါအလိုရှိသော သူသည်။ ဝိသခါဒနံ၊ အဆိပ်ကို စားခြင်းကို။ (အာရဘတိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့ငင်း။ သမ္ဘတိ ကိရိယာခဏေစ၊ မျက်မှောက်ပြုဆဲခဏ၌ငင်း။ အာယတိံ ဖလကွ္ခဏေ စ၊ နောင်အခါအကျိုးဖြစ်ပေါ်ဆဲခဏ၌ငင်း။ ဒိဂုဏ္ဆနိယံ စ၊ စက်ဆုပ်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲသည်လည်းဖြစ်သော။ အပုညာဘိသခ်ါရံ၊ ကို။ အာရဘတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ လောဘ သဟဂတဿ၊ လောဘသဟဂုတ်အကုသိုလ်၏။ ဂူထကီဋ္ဌနသဒိသတာ၊ တူသည်၏ အဖြစ်ကိုငင်း။ ဒေါသသဟဂတဿ၊ ၏။ ဝိသခါဒနသဒိသတာ၊ ကိုငင်း။ ယောဇေတေဗ္ဗာ၊ ၏။ သဘယသဿပိ၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးရှိသော်လည်း၊ ဝါ၊ ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ပိသာစနဂရဿ၊ မြေဘုတ်ဘီလူးမြို့၏။ ကာမဂုဏသမိဒ္ဓိယာ၊ ကာမဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ သုခဝိပလ္လာသဟေ တုဘာဝေါ၊ သ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ [၂၆၆] နိရန္တရတာယ၊ အကြားမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနုပလက္ခိယမာနဥပ္ပါဒဝယာနံ၊ မမှတ်အပ်မမှတ်နိုင်သော ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းရှိကုန်သော။ (ဝိပါကာနံ–၌ စပ်) ဒီဃ သန္တာနတာယ၊ ရှည်သောအစဉ်သန္တာန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဂယှမာနဝိပရိဏာမာနံ၊ မယူအပ်မယူနိုင် မသိနိုင်သော

(ဇရာမရဏာတို့ဖြင့်) ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိကုန်သော။ သခ်ါရဝိပရိဏာမဒုက္ခဘူတာနမ္မိ၊ သခ်ါရဒုက္ခ ဝိပရိဏာမဒုက္ခဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ဝါ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ (အရူပဝိပါက်တို့၌ သုခ သောမနဿမရှိသောကြောင့် ဝိပရိဏာမဒုက္ခဖြစ်သည်ကို စဉ်းစားသင့်၏) အာရုပ္ပဝိပါကာနံ၊ တို့၏။ နိစ္စာဒိဝိပလ္လာ သဟေတုဘာဝေါ၊ နိစ္စအစရှိသော ဝိပလ္လာသ၏ အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုအရူပဝိပါက်တို့၏။ ဝိသာစနဂရသဒိသတာ စ၊ မြေဘုတ်ဘီလူးမြို့နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကိုဌင်း။ အာနေဉ္ဇာဘိ သခ်ါရသ၊ ၏။ တဒဘိမုခဂမနသဒိသတာ စ၊ ထိုမြေဘုတ်ဘီလူးမြို့သို့ ရှေးရှုသွားခြင်းနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကိုဌင်း။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။

အဝိဇ္ဇာဘာဝတောဝ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ ရှိခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ သခ်ါရဘာဝေါ၊ သခ်ါရတို့၏ရှိခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အဘာဝတော၊ (အဝိဇ္ဇာ၏) မရှိခြင်းကြောင့်။ နု (ဟောတိ)၊ (သခ်ါရတို့၏ရှိခြင်းသည်) မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ အဝိဇ္ဇာသစ္စယဘာဝေ၊ အဝိဇ္ဇာလျှင် အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်၌။ သခ်ေပန၊ ဖြင့်။ အနွယတော စ၊ အားဖြင့်ဌင်း။ ဗျတိရေကတော စ၊ အားဖြင့်ဌင်း။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ သုတ္တေန၊ ဖြင့်။ သမတ္ထေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ ဝုတ္တမ္မိ စေတန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သုတ္တပဒံ၊ ကို။ အာဘတံ၊ ဆောင်အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ်ပုဒ်၌။ အဝိဇ္ဇါတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇသု၊ ပညာမဲ့သောသူသည်။ ဝါ၊ မသိမလိမ္မာသော သူသည်။ အဝိဇ္ဇာဂတောတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာယ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ အပ္ပဟီနာဝိဇ္ဇော၊ မပယ်အပ်သေးသော အဝိဇ္ဇာရှိသော သူ။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဝိဇ္ဇာဂတော–ဟူသောပုဒ်၏အလိုတည်း။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ နိဿယ တတိယတွဲ ဤတွင်ပြီး၏။

မဟာဋ္ဌကာနိဿယေ တတိယဘာဂေ

လက္ခ်ိတမ္ဘပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အကဋ္ဌပါကော	၁၁၅
အကဋ္ဌေ	၁၁၅
အကတံ	၄၉၂
အကတပရိစယော	၁၀
အက္ခရစိန္တကာနံ	၅၅၀
အက္ခရုပ္ပတ္တိဌာန	၂၂၀
အက္ခလိတပဋိဝေဓော	၃၂၉
အက္ခိပဋ္ဌလာနိ	၂၀၆
အဂယ္ဟုပဂေါ	၃၈၀
အဂ္ဂိလက္ခဏံ	၄၄၉
အင်္ဂုရုပ္ပါဒနံ	၃၅၅
အဂ်ိရသံ	၄၈
အဂ်ုလိယက်	၂၀၇
အစဝနကိစ္စံ	၄၄၈
အစ္စာယိကကိစ္စ	၁၁
အစ္စာယိကေ	၁၇၃
အစ္စုတိသမ္ပတ္တိကံ	၄၄၈
အဇောတံ	၄၉၂
အညမညာဝိဇဟန	၂၄
အညာကာရရဟိတာ	၄၁
အဌာနပရိကပ္ပနမတ္တံ	၅၉
အဌာနပ္ပယုတ္တော	၇၆
အဏ်ိ ကတ္ဘာ	၂၁၅
အဏ်ိကသဒ်ိလိကပေတရူပ	၂၉၄
အဏ်ိဝေဓဝိဒ္ဓေါ	၄၂၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အဏ္ဏဝေ	၄၅၇
အတက္ကာဝစရော	၄၉၇
အတိဂ္ဂတ္တရတာ	၁၂၅
အတိဒေသေန	၅၃
အတိပ္ပသဒ်ိသ	၃၅၃
အတိမဟန္တံ	၃၀၃
အတိဝဿနံ	၅၂၀
အတိသာရုဒိ	၄၆၆
အတေကိစ္ဆံ	၁၃၁
အတ္တနောမတိ	၅၂၃
အတ္တသုညတာသန္ဓဿနတ္ထာ	၈၃
အတ္ထာ	၂၃၅
အတ္ထကရဏော	၃၃၇
အတ္ထဝိသေသာဝဟောဟော	၂၃၇
အတ္ထိကဏော	၂၁၂
အတ္ထိတာ	၅၁၄
အတ္ထုဒ္ဓါရော	၄၅၁
အဓိကရဏိမတ္ထကေ	၃၁၁
အဓိကုသလဓမ္မေသု	၃၄၄
အဓိဂမနဝိဓာနံ	၉၂
အဓိဌာတဗ္ဗဿ	၂၄
အဓိပ္ပါယသဟဘာဝီ	၂၁၉
အဓိမာန	၂၀၅
အနညတ္ထဘာဝ	၂၀၈
အနညာနိ	၅၁၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အနန္တာပရိမာဏော	၁၁၀
အနုပနတံ	၄၅
အနုပ္ပနာဘာဝတော	၄၇
အနဘိနတံ	၄၄
အနလ္လီနနိဿယ	၂၀၃
အနဝဇ္ဇ	၂၅၀
အနဝဇ္ဇာနံ	၂၄၆
အနသနံ	၄၅၅
အနာဂတံသညာဏ	၁၂၈၊၁၂၉
အနာဂတဒ္ဓေ	၃၉၅
အနာဒိမတိ	၄၇၀
အနာလမ္မိတ္ဝာ	၂၇၉
အနိမိတ္တပစ္စုပဋ္ဌာနံ	၄၄၈
အနိယတာ	၃၁၉
အနုစရ	၄၂၂
အနုတ္တရံ	၉၅
အနုတ္ထုနနံ	၄၇၀
အနုန္နတံ	၄၄
အနုပဝိသနံ	၃၂၆
အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန	၅၂၈
အနုပါလေတဗ္ဗာနံ	၂၁၂
အနုပုဗ္ဗပဏီတာ	၃၇၃
အနုပ္ပတ္တိနိရောဓော	၄၈၆
အနုပ္ပါဒနိရောဓော	၄၄၅
အနုဗောဓညာဏံ	၅၁၀
အနုဗောဓော	၅၁၀
အနုမာနဝသေန	၂၂၁
အနုမာနသိဒ္ဓတံ	၄၉၁
အနုလောမိကာ	၁၇၀
အနုလောမေတိ	၁၇၀
အနုသောစန္တိ	၁၁၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အနုဿဝါဒိဝသေန	၅၁၀
အနုဋ္ဌာရေသု	၂၉၄
အနေကကလာပဂတဘာဝ	၂၀၆
အနေကကိမိကုလာဝါသံ	၃၈၀
အနေကိန္ဒြိယုပ္ပတ္တိ	၂၀၃
အန္တရာဋ္ဌ	၂၈၃
အန္တောနိဗ္ဗာနံ	၄၆၅
အန္တောလီနံ	၃၂၀
အန္ဓာ	၂၂၃၊၂၈၀
အပကွဓမ္မတ္ထာ	၄၈၈
အပဂမဘာဝ	၂၂၈
အပဂမနဝသေန	၄၄
အပဏ္ဏကပဋိပဒါ	၅၆
အပတ္ထကံ	၅၅၀
အပနတံ	၄၅
အပရန္တော	၄၁၆
အပရာဇိတပလ္လင်္ကံ	၆၈
အပရာဓုပမာ	၃၂၉
အပရိစ္ဆိန္နပရိမာဏံ	၂၉၁
အပဝဂ္ဂေါ	၅၁၂
အပဝါဒေန	၁၈၀
အပါယော	၁၂၂
အပိ အနုလောမညာဏံ	၄၉၅
အပေကွဓမ္မတ္ထာ	၄၈၈
အပေါဟတံ	၇၈
အပ္ပဋိသန္ဓိကံ	၁၀၆
အပ္ပဋိဟတညာဏံ	၂၉၅
အပ္ပတိဋ္ဌမေဝ	၄၉၁
အပ္ပဝိပါကာ	၃၂၀
အဗ္ဗိဇ္ဇာသာမတ္ထိယံ	၂၉၃
အဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌာယ	၅၀၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အဗျာကတံ	၂၅၄
အဗျာပိတာ	၂၂၂
အဘာဝမတ္တမေဝ	၄၉၆
အဘိဇာတိယံ	၄၅၃
အဘိညာဏံ	၃၁၃
အဘိညာသစ္ဆိကရဏီယာနံ	၁၃
အဘိညေယ္ယ	၅၃၁
အဘိဏှပ္ပဝတ္တိဒဿနတ္ထံ	၃၀၀
အဘိနိန္နာမနံ	၃၅
အဘိနီဟရဏံ	၃၅
အဘိမုခပေသနံ	၃၅
အဘိမုခီဘာဝေန	၃၀၁
အဘိဝိမိဝသေန	၆၃
အဘိသင်္ခရဏံ	၂၄၉
အဘိသင်္ခေါ	၃၄၁
အဘိသမယဒ္ဒေါ	၄၄၃
အဘူတံ	၂၉၂
အမတပဒံ	၄၂၀
အမိဿိတဿ	၉၄
အမုသာသဘာဝါ	၄၄၁
အမ္မိလအမ္မပက္ကာဒိ	၃၂၀
အယောကန္တ	၂၀၅
အယောကုဋ္ဌေန	၃၁၁
အရညမက္ကဌော	၄၂၅
အရဝိန္ဒတ္တာ	၄၉၀
အရိယဘာဝံ	၁၃၁
အရိသသော	၂၄၂
အရူပသမ္ပတ္တိ	၁၀၃
အလာဗု	၃၂၃
အဝံကတ္ဝာ	၃၄၅
အဝက္ကန္တိ	၃၄၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အဝဇ္ဇသဘာဝါနံ	၂၅၁
အဝစုနံ	၄၄၉
အဝသရံ	၅၅၀
အဝဿနံ	၅၂၀
အဝဿမ္ဘာဝီ	၁၃၂
အဝိကာရိတာ	၄၄၀
အဝိဂ္ဂဟံ	၄၄၀
အဝိဇ္ဇုပနိသာ	၅၉၃
အဝိပဿိတဗ္ဗာနံ	၄၃၀
အဝိယုတ္တံ	၁၆၄
အဝိရိဇ္ဇာ	၃၄၁
အဝိစိဇရာ	၂၂၉
အဝုယတိ	၃၉၁
အဝှိယတိ	၁၉၀
အသံသိလိဿမာနော	၃၂၁
အသံသီဒနံ	၃၂၃
အသက်ရတော	၄၅၀
အသခ်တံ	၄၉၂
အသခ်ါရံ	၂၅၀
အသဠာတပက္ခော	၆၀
အသဠာတဗျဝဟာရဗုဒ္ဓိ	၁၆၃
အသမတ္ထတာဝိဃာတဝသေန	၃၄၃
အသမ္ဘမော	၃၄၁
အသိဝေ	၃၆၅
အသိကောသတော	၃၉
အသုဘဖရဏံ	၃၀
အသုဘမနသိကာရံ	၃၀
အသေက္ခဖလဝိမောက္ခဋ္ဌိကာ	၁၀၂
အဿခဋ္ဌကော	၄၂၆
အဟံမာနော	၂၃၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အဟေတုကဝါဒေါ	၅၅၇
အဟောပုရိသိကာမတ္တံ	၆
[အာ]	
အာကစ္ခုနံ	၄၆၀
အာကရဝိသေသော	၂၁၆
အာကရော	၃၉၄
အာကာသစာရီ	၆၂
အာဂိလာယတိ	၂၃၂
အာစရိယဝါဒ	၅၇၃
အာစိက္ခန္တံ	၁၈၉
အာဏာခေတ္တေ	၁၁၀
အာဏိယော	၁၀၄
အာတုရိဘူတာ	၄၂၄
အာဒါသတလေ	၂၀၅
အာဒိသတိ	၂၄၅
အာဓိပစ္စံ	၄၃၀
အဓိပတေယျဒ္ဓော	၄၄၃
အာနန္ဒတ္ထေရဂ္ဂဟဏံ	၁၈၀
အာပူပိကော	၄၇၀
အာဗာဓံ	၃၁၀
အာဘောဂရသော	၂၉၃
အာမလကံ	၁၀၂၊၅၅၀
အာယာသော	၄၆၇
အယူဟနံ	၄၄၂
အာယူဟနဋ္ဌိတိ	၅၃၅
အာယော	၁၇၂
အာရက္ခာ	၅၀၉
အာရမ္မဏသဘာဝစ္ဆာဒနံ	၃၄၂
အာရောဂ်ံ	၄၀၇
အာရောဂျဒ္ဓော	၂၅၀
အာလမ္ဗိတဗ္ဗဓမ္မေ	၂၆၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အာ]	
အာဝဋ်ံ	၄၆၂
အာဝေဏိကနယေန	၉၄
အာသနပညာပနံ	၁၀၅
အာသတ္တိမတ္တံ	၄၅
အာသန္နတရုပ္ပါဒေါ	၂၂၁
အာသဝါ	၂၃၅
အာသာဒုကံ	၄၂၄
အာသာဝိဿာတံ	၄၂၄
အာဟစ္ဆ	၁၁၀
အာဟာရဇ	၂၃၉
အာဟုန္ဒရိုက်	၁၀၆
အာဠကံ	၃၃
[ဣ-ဤ]	
ဣတ္ထိကုတ္တ	၂၀၉
ဣတ္ထိနိမိတ္တ	၂၀၀
ဣတ္ထိဘာဝ	၂၀၀
ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ	၅၇
ဣဒ္ဓိပါဒေါ	၃၉
ဣဒ္ဓိဗလေန	၇၃
ဣန္ဒဇာလာ	၁၆၃
ဣန္ဒလိင်ံ	၄၂၉
ဣန္ဒသိဋ္ဌံ	၄၃၀
ဣန္ဒနာဘာဝတော	၁၁၃
ဣရိယာပထပဋိပါဋိ	၁၀၀
ဣရုမ္ဗေဒါဒိနံ	၃၄
ဤသကမ္မိ	၄၅
ဤဟာ	၄၀၁
[ဉ]	
ဉက္ခဲသဂတတ္တာ	၂၇
ဉက္ခန္ဓံ	၃

ပဒါနုက္တမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဉ]	
ဉက္ကမနံ	၃
ဉက္ကာပဘာ	၁၀၃
ဉက္ခိတ္တာသိကာ	၃၂၉
ဉစ္ဆုယန္တံ	၄၁၆
ဉဏ္ဍုဒ္ဓိ	၂၄၀
ဉဏ္ဍောဒကေ	၂၀၁
ဉတုဇံ	၂၃၉
ဉတ္တရံ	၉၅
ဉတ္တာနီကရောတိ	၅၃၂
ဉဒကရာဇိ	၁၄၂
ဉဒကလသိက်	၃၀၁
ဉဒ္ဒရူပံ	၃၉၀
ဉဒ္ဓံပါဒအခေါသီသဘာဝေန	၄၆၂
ဉဒ္ဓစ္ဆာနုဂတံ	၉၅
ဉန္ဒတံ	၄၄
ဉန္ဒတိ	၃၄၅
ဉပဏ္ဏမော	၄၆၀
ဉပစရိကုံ	၂၃၂
ဉပစာရဝသေန	၃၉၅
ဉပယောဂဖလကာလေသု	၃၄၂
ဉပနိသာ	၅၃၃
ဉပလက္ခဏံ	၁၁၀
ဉပဝါဒကာ	၁၃၀
ဉပသမနာကာရေန	၃၂၅
ဉပါဒိ	၅၂၀
ဉပါယကောသလ္ဟ	၁၆၂
ဉပေက္ခာ	၂၅၀
ဉပေက္ခာသဟဂတံ	၂၅၀
ဉပ္ပဋ္ဌိပါဋိဝသေန	၉၉
ဉပ္ပတ္တိက္ကမော	၃၂၃
ဉပ္ပထာဘိနိဝေသော	၃၄၂
[ဋ]	
ဋပ္ပါဒဋ္ဌိတိ	၅၃၅
ဋပ္ပါဒါဝတ္ထာ	၂၂၀
ဋဘယသမ္ပုဋ္ဌော	၁၀၃
ဋမ္ပုဋ္ဌနနိမုဋ္ဌနေ	၅၀
ဋမ္ပုဋ္ဌနဝသေန	၄၅၂
ဋမ္ပုဋ္ဌောပေန္ဓော	၂၂၆
ဋယျောဇိတာ	၁၁၂
ဋလ္လိဂေါ်တိ	၂၄၀
ဋသုမမတ္တေ	၄၂၁
ဋဿနုတရေ	၁၂၀
ဋဌာရဖလံ	၀၁
[ဍ]	
ဍိကာသိရမတ္တေ	၂၀၆
ဍိနစောဒနာ	၃၉၆
ဍိဏ္ဍမ္ဘော	၃၂၀
[ဏ]	
ဏေဂ္ဂတံ	၄၅
ဏေတ္တဂတံ	၄၅
ဏေမ္မမ္ဗလိကာ	၅၉၃
ဏေသတဝေါဟာရ	၁၀၂
ဏေါ်ဘူတေသု	၂၃၂
တောဝဏော	၂၆၉
[ဿ]	
ဿကာသဒါနံ	၃၁၀
ဿဇာ	၂၂၉
ဿဌမုခံ	၃၀၆
ဿဒိဿ	၁၂၉
ဿနောဇနရဿ	၂၉၃
ဿပပါကိကာနံ	၄၅၂
ဿဘာသဂါထာ	၄၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သမာနသ	၃၄၅
သလုမ္ဗ	၂၃၉
သဝရကံ	၁၄၁
[ဂ]	
ကကဏ္ဋကရုပ်	၃၉၀
ကကုံဘတ္တံ	၃၇၁
ကဌောဟေ	၂၉
ကဌော	၅၂၆
ကတဝါလဝေဓပရိစယသ	၁၀၃
ကဒလိကွန္ဒော	၃၀၂
ကဏ္ဏိကာ	၁၀၇
ကဏ္ဏမဏ္ဍလံ	၂၀၆
ကပ္ပဋ္ဌိကာ	၃၇၀
ကပ္ပနမုခေန	၅၁၀
ကပ္ပနာသိဒ္ဓံ	၃၀၀
ကပ္ပါသတော	၂၀၁
ကပ္ပါသပိစုပိဏ္ဍံ	၃၁၁
ကဗဋ္ဌိကာရော	၂၂၉
ကမ္ဘံ	၂၃၀
ကမ္မညံ	၁၉၂၊၃၃၂
ကမ္မပဋ္ဌိဗိမ္ဗဘူတာ	၃၆၆
ကမ္မဝါဒိနော	၁၀၀
ကမ္မာယတန	၂၅၇
ကရုဏာယမာနော	၁၃၁
ကသင်္ဂံ	၁၁၆
ကဟာပဏပဋ္ဌိရူပကော	၁၆၃
ကာမဘဝေါ	၂၅၅
ကာမာဝစရံ	၂၅၅
ကာယဒုစ္စရိတံ	၁၃၀
ကာယနိဿယအလ္လိနံ	၂၀၃
ကာယဗလံ	၂၃၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[က]	
ကာယဝိပ္ပဋ္ဌနသ	၂၁၉
ကာယသက္ခိ	၅၄
ကာယသက္ခိ	၄၈
ကာယာနုဂတိကံ	၇၀
ကာယိကအသာဒပစ္စုပဋ္ဌာနံ	၃၁၅
ကာရဏကာရကုပမော	၃၇၉
ကာရဏူပစာရေန	၈၁
ကာလန္တရဒဿနံ	၅၁၁
ကာလပ္ပဝေဒနာ	၅၁
ကာလဝိပလ္လာသေန	၅၄၅
ကာလုသိယံ	၁၄၂
ကိစ္စကရာ	၃၉၆
ကိရိယဝါဒိနော	၁၀၀
ကိရိယာမတ္တံ	၂၉၂
ကိလေသဒူရီဘာဝံ	၂၅၈
ကုကတံ	၃၄၈
ကုဋ္ဌိကစ္ဆိဒ္ဒေန	၅၇
ကုဏ္ဍကရဟိတော	၁၁၅
ကုမ္မလောမာနိ	၄၉၀
ကုရုရေန	၂၇၁
ကုလံ	၄၅၇
ကုသလံ	၂၅၁-၂
ကုသလဒ္ဓော	၂၅၀
ကုသော	၂၅၁
ကူဋံ	၃၁၁
ကူဋဋ္ဌနိစ္စတာ	၄၈၈
ကူဋာဂါရသ	၁၀၇
ကေတု	၃၄၆
ကေတုကမ္ယတာ	၃၄၆
ကေသဗန္ဓနံ	၂၀၈
ကေသရီ	၄၀၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[က]	
ကေသောဟာရကူပမော	၁၀၇
ကောသဇ္ဇနိမိတ္တံ	၄၄
ကောသလ္လံ	၁၆၇
[ခ]	
ခဇ္ဇောတောဘာသသမံ	၁၀၃
ခဏပရိစ္ဆိန္နော	၃၅၄
ခဏိကဇရာ	၂၂၈
ခဏိကမရဏံ	၄၆၄
ခန္ဓိ	၁၇၀
ခန္ဓပဋိပါဋိယာ	၁၀၄
ခမာပနေန	၁၃၁
ခါရာဝသေစနကရဏံ	၄၆၈
ခါရုဒကမာရာဟိ	၁၁၇
ခိဇ္ဇနတော	၂၁၅
ခိပေယျ	၅၃၁
ခိပ္ပနိသန္တိ	၁၀
ခုဒ္ဓံ	၁၁၅
ခုပ္ပိပါသာဟိ	၄၆၃
ခေလုပ္ပတ္တိ	၃၂၀
[ဂ]	
ဂဂနာရဝိန္ဒံ	၄၉၀
ဂတပစ္စာဂတိတော	၁၈၁
ဂတိနိမိတ္တံ	၂၉၇
ဂန္ဓဗ္ဗော	၄၃၈
ဂဗ္ဘသေယ္ယကာ	၄၅၇
ဂဗ္ဘဿ	၄၃၈
ဂဗ္ဘာသယသညိတံ	၄၆၂
ဂမ္ဘီရော	၄၉၆
ဂရုတရံ	၁၁
ဂရုဝတ္တိကဿ	၇၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဃ-ဿ]	
ဂဝမ္ပတိတ္ထေရေန	၅၁၂
ဂဟဏိန္ဒနမေဝ	၁၁၆
ဂဠောစီ	၁၁၅
ဂိရိဘဏ္ဍဝါဟနပူဇာ	၁၁
ဂိလာနုပမံ	၃၇၈
ဂုဏပရိမံသနမေဝ	၁၃၁
ဃေလညံ	၃၃၃
ဃောသိတာ	၁၂၁
ဃောစရနိဝါသေန	၉၇
ဃောစရသေဝနာ	၉၇
ဃောစရိကာတဗ္ဗတ္တော	၄၃၀
ဍါနိ	၂၃၂
ဍနသဏ္ဌန်ဒ်	၁၀၆
ဍမ္ဘကာလေ	၂၄၀
[စ]	
စက္ကဗျူဟ	၃၄
စက္ကရတနံ	၃၂
စက္ကဝတ္တီ	၃၂
စက္ခုကိစ္စကာရီ	၁၂၄
စက္ခုပဋိဟနနံ	၂၀၈
စက္ခုသန္ဓိသိတံ	၂၃၆
စဏ္ဍလံ	၂၃၂
စဏ္ဍိကဿ	၃၂၉
စန္ဒာလောကဝတိယာ	၂၃
စာရကူပမ်	၃၇၈
စိကိစ္ဆတုံ	၃၅၀
စိတ္တေ	၂၃၉
စိတ္တိကတေ	၁၂၆
စိန္တာမယာ	၁၆၇
စိရဋ္ဌာယီ	၁၃၆
စူဠအနာထပိဏ္ဍိကော	၅၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[စ]	
စောပနကာယဘာဝတော	၁၉၁
စောဋ္ဌခဏ္ဍံ	၄၉
[ဆ]	
ဆဒ္ဒါဏုမိပတိ	၃၂၆
ဆဓာတုရော	၄၀၈
ဆန္ဒဟေတုကော	၄၁
ဆန္ဒာဒိကော	၄၁
ဆဝိသုဒ္ဓိပရမ္မရာ	၂၆၄
ဆဋ္ဌုံပေက္ခံ	၃၁
ဆဋ္ဌုံပေက္ခာဝတော	၃၀၆
ဆဋ္ဌာရမ္မဏသန္ဓိဓာနေ	၄၁၀
ဆာရိကံ	၁၁၃
ဆာဒါပနတော	၃၂၉
ဆိဒ္ဒံ	၅၈
ဆိဒ္ဒါဝဆိဒ္ဒါ	၃၈၁
ဆိန္နပက္ခော	၆၀
ဆိန္နဝဋ္ဋုမကာ	၉၈
[ဇ]	
ဇယ်စလနံ	၃၂၀
ဇနပဒနိရုတ္တိ	၅၅၉
ဇလာဗုဇော	၄၅၂
ဇာတိ	၂၅၀
ဇာတိခေတ္တံ	၁၁၀
ဇာနနဘာဝေါ	၁၆၁
ဇာယနုတ္ထံ	၄၅၂
ဇိရတိ	၄၆၆
ဇိဝဝိသယော	၂၆၈
ဇေဋ္ဌသိဿော	၃၂၂
[ဈ]	
ဈာနလယ်နတော	၄
ဈာနုမ္မတ္တကော	၁၃၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဉ]	
ဉာဏဂတိယာ	၁၀၃
ဉာဏဉေ ယျာဝယဝါ	၄၀၇
ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ	၂၉၅
ဉာဏသောတေ	၈၇
ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ	၂၉၅
ဉာဏာလောဓကနု	၁၀၂
ဉယာဂတာ	၁၆၂
ဉယာဂတော	၈၅
ဉယာဇီဝဿ	၅၁၉
ဉေ ယျံ	၁၀၁
[ဋ]	
ဋပနံ	၂၁၁
[တ]	
တံတံဘူတဝိဝိတ္တတာ	၂၂၂
တဓ္ဓေတ္ဌာ	၄၆၁
တဏ္ဍုလံ	၁၁၆
တတ္ထတေလံ	၂၉
တသတာ	၅၃၈
တဒေကဋ္ဌကိလေသာနံ	၅၀၆
တဒေကဋ္ဌာ	၁၉
တန္ဒဝါယော	၅၂၆
တန္ဒီ	၃၄၄
တပ္ပရတာ	၅၃၈
တဗ္ဗဟုလစာရိတာ	၂၀၈
တဘ္ဘာဝတ္ထော	၄၃၂
တရုဏဒါရကော	၃၀၃
တရုဏဝဏ္ဏသဒိသံ	၄၆၁
တာဝတာကံ	၁၀၁
တိဒဏ္ဍကံ	၅၂၆
တိဂ်ုန္ဒြိယာ	၁၈၃
တိဏပုရိသံ	၄၂၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဓ]	
ဒုက္ခီတော	၃၆၈
ဒုဒ္ဒသော	၄၉၆
ဒုဒ္ဒန္တီ ယထာ	၂၃၉
ဒုဗ္ဗဇ္ဇိ	၅၂၀
ဒုဗ္ဘိက္ခံ ဘုရကပ္ပေါ	၁၁၉
ဒုမ္မောစနီယတာ	၃၄၁
ဒုဝိညေယ္ယနာနတ္ထတာ	၂၂၃
ဒုရနုဗောဓော	၄၉၆
ဒူရီဘူတာ	၁၉
ဒေသနာက္ကမော	၃၇၄
ဒေသနာရုပ္ပါဒပရမ္မရတာ	၂၂၁
ဒေသနာရုပ္ပတ္တိဟေတုဘာဝေန	၂၁ဂ
ဒေသဘာသာ	၁ဂ၂
ဒြဝတာ	၂၄၁
ဒ္ဒိအဏုကံ	၅၂၆
ဒ္ဒေဋ္ဌကံ	၃၅၀
[ဓ]	
ဓမ္မကထာ	၅၂
ဓမ္မဋ္ဌိတတာ	၁ဝ၃
ဓမ္မဒ္ဓေ	၃၃၇
ဓမ္မနိဗ္ဗာနက္ခန္ဓိ	၁၇၀
ဓမ္မနိယာမတာ	၅၃၇
ဓမ္မသဘာဝေါ	၁၆၅
ဓမ္မဿာမီ	၄၉၃၊၅၃၅
ဓမ္မီအသိဒ္ဓိ	၄၇၇၊၄ဂ၉
ဓပ္ပိသရော	၄၉၃
ဓာတုက္ခောဘော	၂၂၄
ဓာတုမနသိကာရံ	၃၀
ဓာဝယမာနော	၃၉၂
ဓုရနိဂ္ဂမံ	၁ဝ၇
[တ]	
တိဏုက္ကုပမာယ	၁၃၆
တိတ္ထိရိ	၂၆ဝ
တိလတေလန္တိ ယထာ	၂၄၃
တိလမန္တံ	၄၁၇
တိဝိက္ကမဒဿနံ	၅၅
တိဝိက္ကမဿ	၆ဂ
တိဝိနောဒ္ဓကေဟိ	၆၄
တုမ္ဗံ	၃၃
[ထ]	
ထာမဂမနဝိဝေနံ	၉၂
ထာမဇာတာ	ဂ၇
ထိနမိဒ္ဓါနုဂတံ	၉၅
ထိရတရတာ	၂
ထေရမ္ဘတ္ထလံ	၁၁
[ဒ]	
ဒဏ္ဍကသေတု	၁ဝ၄
ဒဓိမဏ္ဍော	၁၄ဝ
ဒန္ဓပ္ပဝတ္တိကော	၇၁
ဒယာလုကဿ	၃၂ဝ
ဒသ ဒါဋ္ဌိမာဒီဝါကျာနိ	၅၅ဝ
ဒဿနဒ္ဓေါ	၄၄၃
ဒဿနဘူမိ	၁၆၆
ဒါသဗျေ	၃၄၉
ဒါဋ္ဌိမာနိ	၅၅ဝ
ဒိဋ္ဌဂတံ	၂၆ဂ
ဒိဋ္ဌိသဒိသိ	၃၄၆
ဒိဋ္ဌိသစ္စံ	၄၅၂
ဒိသာဒေသဝဝတ္ထာနံ	၂ဝ၃
ဒီပစ္စိနိဒဿနေန	၃၂၅
ဒုက္ခဒုက္ခန္တိ ယထာ	၂၄၃
ဒုက္ခမံ	၄၆၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[နာ]	
နဂ်ိလဿ	၃၃
နဌော	၄၂၆
နတ္ထိတာ	၅၁၃
နဒီသောတော	၃၀၆
နန္ဒိရုဂသဟဂတာ	၄၇၁
နဝဘာဝေါ	၂၂၈
နဝသတ္တပါတုဘာဝဒီဋ္ဌိ	၁၂၄
နာနာစက္ကမက္ကလေ	၆၇
နာနာပါတိသု	၆၇
နာနာဝေသဓာရီ	၄၂၆
နာဋ္ဌိယာ	၃၉၂
နိကာယော	၄၅၆
နိဂမနဝစနံ	၁၃၄
နိဂမနဝသေန	၅၃၇
နိဂ္ဂဏ္ဌော	၁၅၉
နိစ္စမ္မာ	၃၂၂
နိဋ္ဌာ	၅၀၀
နိတ္ထုနနဝသေန	၄၆၇
နိဒဿနံ	၉၀
နိဒဿနမတ္တံ	၄၇
နိဒါနဌော	၄၄၂
နိဒ္ဒုနနံ	၄၆၁
နိဗန္ဓနဘာဝေန	၁၆၅
နိဗ္ဗိကပ္ပကံ	၃၁၄
နိဗ္ဗိကပ္ပကာနိ	၃၁၂
နိမ္မောကတော	၇၉
နိယတာ	၃၁၉
နိယောဂတော	၂၇၄
နိယျာတေန္တော	၂၂၆
နိယျာနံ	၄၄၃၊၄၄၀
နိရယသံဝတ္တနိယဿ	၁၂၇
နိရုမိသာ	၁၂၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[နာ]	
နိရုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန	၅၂၀
နိဝသိတဓမ္မော	၉၆
နိဝုတ္ထတာ	၉၆
နိသာနသိလာ	၁၀၅
နိဿယာသိဒ္ဓေါ	၄၇၂၊၄၉၀
နိဟီနဖလံ	၁၂၆
နေက္ခမ္မဿိတာ	၁၂၁
နေမပ္ပဒေသော	၃၉
နေယျတ္ထတာ	၄၀၃
နှတ္ဌာ ဂမနံ	၅၅၀
[ပ]	
ပကတိဘူမိယာ	၃၀
ပကာသံ	၁၉၀၊၃၉၀
ပက္ခ	၄၀၉
ပက္ခဓမ္မတာ	၄၀၉
ပက္ခပါတာဘာဝေန	၂၅၀
ပစလာယိကာနိဒ္ဒ	၃၄၄
ပစ္စက္ခသိဒ္ဓတံ	၄၉၁
ပစ္စနကော	၁၁၅
ပစ္စယဋ္ဌိတိ	၅၃၆
ပစ္စယန္တရာမိနာနိ	၂၁၀
ပစ္စယဝေကလ္လေန	၂၉၆
ပစ္စယာကာရော	၅၄၅
ပစ္စယော	၃၅၅
ပဋ္ဌဂ္ဂိတာပနာဒိနာ	၄၆၃
ပဋ္ဌာကမ္မံ	၁၅၀
ပညာဒသကပ္ပတ္တဿ	၂၅၀
ပညာဝိဟီတေသု	၁၆၀
ပဋ္ဌိညာ	၄၃၃
ပဋ္ဌိညာနိရောဓော	၄၃၃
ပဋ္ဌိညာသစ္စံ	၄၅၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပဋ္ဌိနိယတေန	၃၁၄
ပဋ္ဌိပတ္တိက္ကမော	၃၂၃
ပဋ္ဌိပတ္တိသာရံ	၄၉
ပဋ္ဌိပ္ပဟာရိတုံ	၆၅၊ ၂၈၈
ပဋ္ဌိဘဒ္ဒံ	၄၅
ပဋ္ဌိယောဂိ	၃၅
ပဋ္ဌိသောတံ	၃၀၅
ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓဝိဟာရော	၅၄၆
ပဏ္ဍိတဝေဒနိယော	၄၉၂
ပဏ္ဏာပဇ္ဇံ	၃၀၆
ပတ္တိယာယနံ	၃၂၅
ပဒက္ခိဏံ	၃၂
ပဒဘာဏံ	၅၂
ပဒုမဗျူဟာဒီနံ	၃၄
ပဒေသဝိဟာရော	၅၄၆
ပဒေသိကံ	၉၄
ပဓာနုတော	၅၁၅
ပန္ဓသေနာသနေသု	၃၄၄
ပပဉ္စပရိဟာရတ္ထံ	၉
ပမ္ဘဇိတဝေါဟာရေန	၄၉
ပဘဝေါ	၄၄၀
ပဘဿရတာ	၁၄
ပဘေဒဂတံ	၁၂၄
ပဘေဒပုစ္ဆာ	၁၅၉
ပရိဒီပသဿ	၁၁၆
ပုရိနေယျပုဒ္ဓိနော	၅၉၄
ပုရိမတ္ထသစ္စံ	၄၅၂
ဗရမာဏုရူပံ	၂၈၁
ပရာမာသော	၃၄၂
ပရာယတ္ထော	၃၄၉
ပရာဝရယောဂေါ	၅၄၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပရိကဿုနံ	၄၆၁
ပရိစယဝသေန	၁၆၂
ပရိဇ္ဈာပနံ	၄၆၅
ပရိတ္တကာလတာ	၄၀၄
ပရိပုစ္ဆာ	၁၀၁
ပရိယတ္တိမူလိကာ	၄၉
ပရိယုဋ္ဌာနာဘိဘဝေါ	၅၁၃
ပရိဝိသတိ	၃၂၉
ပရိဝေသကူပမော	၃၂၉
ပရိဝေသနဋ္ဌာနံ	၆၄
ပရိဿမော	၅၉၉
ပရိဟရိတပ္ပော	၃၆၉
ပရိဟာယေထ	၂၀၁
ပရောပဒေသေန	၁၆၀
ပရောပါဒသာရ	၁၆၃
ပလိဗောဓဋ္ဌိတိ	၅၃၅
ပလိဗောဓဋ္ဌော	၄၄၂
ပလိဗောဓော	၄၄၀
ပလောဘေတ္ဝာ	၅၆
ပဝတ္တဋ္ဌိတိ	၅၃၅
ပဝိဇမ္ဘတိ	၁၁၀
ပသာဒနံ	၃၂၆
ပဟာရန္ဓသ	၃၁၁
ပဟာနက္ကမော	၃၂၃
ပါကဋ္ဌဇရာ	၄၆၄
ပါကဋ္ဌမရဏံ	၄၆၄
ပါကတိကရူပံ [ဗ]	၂၅
ပါကဗလံ	၂၃၄
ပါဂဘာဝဝိဒ္ဓံသဘာဝတော	၄၁၆
ပါဋိဟာရိယံ	၂၂၊ ၅၂
ပါတဗျတံ	၂၆၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပါဒသာရ	၁၆၃
ပါရာပါရေ	၂၄၀
ပါရာသဝေဘတိ	၁၁၅
ပိဋ္ဌိ	၂၁၂
ပိပါသတိ	၅၉၉
ပိယရူပေ	၅၂၈
ပိယသမုဒါစာရော	၁၁၁
ပိလဝိတ္ဘာ	၃၂၃
ပိဋ္ဌနဒ္ဓော	၄၄၂
ပုဂ္ဂလာ	၈၉
ပုညာနိ	၂၆၀
ပုပ္ဖဖလူပဇီဝိနိယော	၁၁၁
ပုဗ္ဗန္တော	၄၁၆
ပုဗ္ဗာစရိယမဂ္ဂေါ	၅၂၆
ပုရေစရ	၂၉၃၊၄၂၂
ပုရေစရနုစရာဘိသန္ဒိယံ	၄၁၃
ပေက္ခာ	၁၃၀
ပေသုညံ	၁၉၁၊၃၉၁
ပေဠာယ	၇၃
ပေါနောဘဝိကာ	၄၃၁
ပ္လဝန္တာ	၂၅၃
[ဖ]	
ဖရသုဝါစာယ	၁၀၃
ဖလူပစာရေန	၄၀၃
ဖုလ္လံ	၄၀
ဖေဏပိဏ္ဍော	၃၀၀
[ဗ]	
ဗလဝကာရဏံ	၁၀၀
ဗဟလကိလေသော	၄၅
ဗဟုဝဋ္ဌိသမောဓာနော	၃၀၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဗ]	
ဗဟုဝိပါကာ	၃၇၀
ဗာဓနံ	၄၄၀
ဗာဓိယမာနဿ	၂၀၀
ဗုဒ္ဓကုံရဿ	၁၁၀
ဗုဒ္ဓိပိ အတ္ထော	၀၀
ဗုဗ္ဗုဠော	၃၀၁
ဗျဥ္ဇနူပမာ	၃၇၉
ဗျဘိစာရဘာဝတော	၃၁၄
ဗျဝဓေယကေသု	၅၅
ဗျဝဓေယိကာ	၄၂၀
ဗျာပနိစ္ဆာဝသေန	၉၉၊၃၀၀
ဗျာပက	၄၀၉
ဗျာပါရော	၄၀၁
ဗျာပ္ပ	၄၀၉
ဗျိုဠ်ံ	၅၅
ဗြဟ္မစက္ကံ	၅၄၄
[ဘ]	
ဘဂ်ုပနယနကိစ္စာ	၂၂၀
ဘတ္တကာရော	၃၇၉
ဘဝ်ံ	၂၉၉
ဘဝနုပဒေသေန	၆၄
ဘဝေါ	၄၅၆
ဘဿန္တာ	၄၃၅
ဘာဇနူပမံ	၃၇၀
ဘာရတယုဒ္ဓသီတာဟရဏ	၂၇၀
ဘာရနိက္ခေပနံ	၅၂၀
ဘာရာဒါနံ	၅၂၀
ဘာရော နာမ	၁၀
ဘာဝညထတ္တမေဝ	၇၃
ဘာဝတ္ထော	၃၀၉
ဘာဝနာဘူမိ	၁၆၇

ပဒါနုက္တမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဘ]	
ဘာဝနာမယံ	၁၆၇
ဘာဝိနံ	၄၉
ဘာဝိနိ	၄၄၇
ဘာဝိရူပေ	၂၄
ဘိရုကပုရိသဿ	၃၂၀
ဘုဿန္ဓာ	၄၇၅
ဘူတပုဗ္ဗဂတိယာ	ဂ၉
ဘူတေ	၄၄၇
ဘူမိ	၂၅၅
ဘူမိက္ကမော	၃၇၃၊၄၇၅
ဘူမိဿရမဏ္ဍပေ	၁၄၀
ဘူမိစာရော	၃ဂ၀
ဘူမိဝိစာရော	၄၁၆
ဘူရိသခ်ယော	၂၅ဂ
ဘူရီ	၂၅ဂ
ဘေရိသဒ္ဒေါ	၂၆ဂ၊၄၀၄
[မ]	
မဏ္ဍိမရူစိ	၁ဂ၃
မဏ္ဍိမိန္ဒိယာ	၁ဂ၃
မတိနိသေဓနတ္ထံ	၂၆၅
မတ္တိကတက္ကေန	၂၀၉
မထိတဿ	၁၆၄
မနုစ္ဆဋ္ဌေသု	၂၅၂
မနုသိကာရဝိမိ	ဂ၄
မနုဿူပစာရံ	၁၂၅
မနောခ၁တု	၂၇၆
မနောမယံ	၂၅
မနောမယိဒ္ဓိ	၂၅
မန္တပဋ္ဌာနက္ကမေန	၃၃
မမ္မ	၄၆၅
မမ္မနာဒိဘာဝံ	၂၉၇
[မ]	
မဟဂ္ဂတဘူမိယံ	၂၆၅
မဟာဒိဝသေ	၆ဂ
မဟာဇယ်မင်္ဂေါ	၁၀၄
မဟာပဒေသေ	၅၇၃
မဟာပပဉ္စော	၂၃၄
မဟာဗောဓိ	၆ဂ
မဟာဝစုကိမှ	၃၂၃
မရိယာဒဝသေန	၆၇
မရိစိ	၄၄၉
မရိစိကာ	၃ဂ၂
မလိနဘာဝ	၅၀
မာနုသကံ	၁၂၅
မာနုသိကာ	ဂ၃
မာယာ	၃၃၃၊၃ဂ၃၊၄၄၉
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ	၁၃၂
မိစ္ဆာဓိမုတ္တိ	၃၂၆
မိစ္ဆာဝါဒေါ	၂၇၇
မိဒ္ဓံ	၂၃၀
မိနမာနော	၃၉၂
မုခနိမိတ္တစလနံ	၂ဂ၅
မုဇ္ဇတိဏတော	၇၃
မုတိ	၁၇၀
မုတ္တသိရာ	၁၁၁
မုဒိန္ဒြိယာ	၁ဂ၃
မုဟုတ္တရမဏီယတာ	၃၂ဂ
မူလာနိ	၂၆ဂ
မေတ္တာဖရဏံ	၃၀
မောဃံ	၄၅၂
မောဟမူလံ	၂၆ဂ
[ယ]	
ယံယံရသော	၁၁၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ရ]	
ယင်္ဂကောဋ္ဌိကမနံ	၁၀၄
ယတ္ထိစ္ဆကံ	၄
ယထာကမ္မုပဂညာဏသ	၁၂၈
ယထာဓိကတံ	၁၂၀
ယထာသဘာဝသလ္လက္ခဏံ	၅၀၉
ယဒိစ္ဆကံ	၄
ယဒိစ္ဆာဝါဒိနော	၅၁၆
ယဝကုံရော	၂၆၈၊၄၀၄
ယာထာဝသရသလက္ခဏံ	၆၀၈
ယာထာဝသရသော	၆၀၈
ယာပနံ	၂၁၁
ယာဝတကံ	၁၀၁
ယာဝဒိစ္ဆကံ	၁၂၁
ယုတ္တိဝိစာရဏာ	၄၉၄
[ရ]	
ရုဂ်နဒ္ဓော	၄၂၆
ရဇောဟရဏံ	၄၉
ရတ္တန္ဓကာရေ	၂၈
ရသပထဝီ	၁၁၅
ရသဟရဏီဟိ	၁၁၅
ရသော	၆၀၈
ရာဂက္ခယော	၄၈၂
ရာမဂါမေ	၁၄၀
ရုက္ခဒဏ္ဍေန	၁၀၄
ရုက္ခသာခဂ္ဂေ	၃၂၀
ရူစိ	၁၇၀
ရူပယတိ	၁၉၀
ရူပဲရူပံ	၂၄၂
ရူပသန္တတိဝါရ	၁၄၁
ရူပသမ္ဘုဇ္ဇော	၁၈၃
ရောဂနိဒါနံ	၅၂၀
[ရ]	
ရောဂန္တရကပ္ပေါ	၁၁၉
ရောဂဝူပသမော	၅၂၀
[လ]	
လက္ခံ	၁၀၀၊၄၆၉
လက္ခဏာနုဿ	၁၀၃
လက္ခဏံ	၃၉၆
လက္ခဏညထတ္တံ	၂၃
လက္ခဏပဋ္ဌိဝေဓံ	၁၆၂
လယ်ထ္ဌာ	၅
လဒ္ဓဿာဒေ	၃၁၀
လဒ္ဓေါကာသံ	၂၉၂
လဟုပရိဝတ္တိနော	၂၁
လုဇ္ဇနပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန	၁၆၆
လေဌ္ဌပ္ပဟာရေ	၄၂၅
လောကဝူပိကာ	၅၁၆
လောကပကတိ	၄၄၉၊၄၅၀
လောကဗျူဟာ	၁၁၁
ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
လောကဝိဝရဏံ	၅၅
လောကသမညာ	၅၆၀
လောကသမုဒယော	၅၄၆
လောကသိဒ္ဓံ	၁၀၂
လောကိယံ	၁၆၆၊၂၃၅
လောကုတ္တရံ	၉၅
လောကုတ္တရာ	၆၆
လောဘမူလံ	၂၆၈
[ဝ]	
ဝစနသိလိဋ္ဌဝသေန	၃၀၅
ဝစနာလင်္ကာရမတ္တံ	၃၀၉
ဝစနောကာသော	၅၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကေါ
[ဝ]	
ဝစီဘေဒပဝတ္တက	၂၂၀
ဝဋ္ဋ	၄၆၂
ဝဋ္ဋသတာ	၂၀၈
ဝဆုကီကမ္မံ	၃၂၃
ဝတ္ထုနိယသေနာသနံ	၁၄၀
ဝလ္လိဟရဏံ	၅၂၂
ဝသဝတ္တိဝါဒါ	၅၅၂
ဝသီကတာဘိညော	၈၈
ဝသီဘာဝေါ	၁၈၄
ဝါကျတ္ထော	၅၅၀
ဝါစနာမဂ္ဂံ	၅၅
ဝါစာဝိပ္ပလာပေါ	၄၆၆
ဝါသဓုရသ	၄၉
ဝိကသိတံ	၄၈
ဝိစာရဏံ	၃၂၂
ဝိစာရဏပညာဝိရဟိတံ	၂၉၅
ဝိဇမ္ဘန	၃၄၄
ဝိဇာနနလက္ခဏံ	၂၄၉
ဝိဇ္ဇဘန	၂၅၂
ဝိဏ္ဏတ္ထဘာဝါပါဒနတော	၃၄၆
ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရသဒ္ဒါ	၂၄၄
ဝိတထတာ	၅၃၈
ဝိတုဒ္ဓမာနမမ္မာနံ	၄၆၅
ဝိတ္ထာရရုစိ	၁၈၃
ဝိဒ္ဒသု	၅၅၉
ဝိဒ္ဓံသနရသာ	၁၆၅
ဝိဓေမေန္တော	၁၆၅
ဝိပရိဏာမဒ္ဒေါ	၄၄၂
ဝိပရီတတော	၄၄၉
ဝိပလ္လတ္ထစိတ္တာ	၂၆၈
ဝိပဿနာစာရသ	၄၅၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကေါ
[ဝ]	
ဝိပုလုဒယံ	၃၈၂
ဝိပ္ပဋိသာရော	၃၄၉
ဝိပ္ပဋိသိဒ္ဓံ	၄၈၀
ဝိပ္ပလမ္ဘေတိ	၃၈၂
ဝိပ္ပါရဝန္တံ	၃၀၆
ဝိပ္ပါရဝန္တတာ	၃၁၉
ဝိပ္ပါရော	၂၃
ဝိဘာဝေန္တံ	၉၂
ဝိမတိဝိနောဒနတ္ထံ	၄၉၄
ဝိမုခံ	၄၅
ဝိယောဇနရသံ	၄၆၄
ဝိရိတ္တံ	၅၉၂
ဝိရောဓိပစ္စယသမာဂမေ	၁၈၆
ဝိလီယန္တိ	၁၁၂
ဝိဝဋ္ဋော	၁၀၉
ဝိဝရဏံ	၁၅၉
ဝိဝေစေတွာ	၂၆၀
ဝိသံဝါဒိကာ	၄၄၉
ဝိသခ်ါရံ	၅၁၁
ဝိသခ်ါရနိန္နသ	၄၈၂
ဝိသဒဘာဝံ	၃၀၀
ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိ	၁၈၆
ဝိသပ္ပနရသော	၃၄၆
ဝိသမဟေတုဝါဒေါ	၅၅၂
ဝိသယခေတ္တံ	၁၁၀
ဝိသယဂ္ဂဟဏာကာရော	၁၆၁
ဝိသယမုခေန	၁၂၅
ဝိသယီမုခေန	၁၂၅
ဝိသဝိတာ	၄
ဝိသဝိတာယ	၄၃၉
ဝိသသလ္လံ	၄၆၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]	
ဝိသာဒေါ	၅၉၉
ဝိသိဋ္ဌော	၄၂
ဝိသုဒ္ဓဒိဋ္ဌိတာ	၂၅၉
ဝိဿဇ္ဇနံ	၁၅၉
ဝီရိယံ	၃၂၃
ဝီရိယဘာဝနာ	၈၂
ဝုဋ္ဌိနိဋ္ဌံ	၄၄၉
ဝေဂါယိတတ္တံ	၂၃
ဝေဠုကမ္မံ	၃၄
ဝေဒနတ္တာယ	၃၇၈
ဝေဒနာကာရဏသ	၃၇၉
ဝေဒနာသဘာဝတ္တံ	၃၇၈
ဝေဒယိတလက္ခဏံ	၂၄၉၊၃၀၈
ဝေါဟာရေ	၁၂၃
[သ]	
သံခါဒိဿာမိ	၆၅
သံခိတ္တရုစိ	၁၈၃
သံယောဇဋ္ဌိတိ	၅၃၅
သံယောဇဋ္ဌော	၄၄၂
သံဝဋ္ဋဘယီ	၁၀၉
သံဝဋ္ဋော	၁၀၉
သံဝိဒဟန်	၃၂၂
သံသယော	၃၅၀
သံသရတိ	၅၇၃
သံသာဒေန္တိ	၂၂၉
သံသာရစာရကတော	၄၄၈
သံသီဒံ	၂၅၉
သံသီဒနံ	၃၄၃
သံသေဒဇာနံ	၄၅၇
သံဟစ္စကာရိတာ	၂၇၉၊၂၈၀
သံဟတံ	၂၇၈
[သ]	
သံဟနနံ	၃၄၄
သံဟရဏီယဝသေန	၅၂၀
သံဟီရတိ	၁၄၃
သဉ္ဇတ္တရံ	၉၅
သဉ္ဇပါဒိသေသနိဗ္ဗာန	၅၂၈
သကကိစ္စပရကိစ္စသာဓိကာ	၃၂၂
သကဋ္ဌမ္ဘူ	၃၄
သကဋ္ဌသေတု	၁၀၄
သက္ခရာသု	၃၁၁
သက္ခိဒဿနတ္ထံ	၄၈
သဂဇ္ဇံ	၅၂၇
သင်ဆာဘာဝံ	၂၄၂
သကေ်ဝစံ	၂၅၉
သခ်ံတဋ္ဌော	၄၄၂
သခ်ါရပိဋ္ဌကေ	၅၆၂
သခ်ါရဒုက္ခံ	၄၅၉
သင်ဟကာရေဟိ	၂၄၅
သစ္စဝိနိမုတ္တံ	၄၄၁
သဏ္ဌာယနေ	၃၂၂
သဏ္ဌကံ	၁၁၆
သဏ္ဌောဒိတာ	၁၁၂
သဏ္ဌာနနလက္ခဏာ	၂၄၉၊၃၁၇
သဏ္ဌိတတ္ထေရဿ	၂၈
သညာနိမိတ္တံ	၁၆၁
သဏ္ဌာနံ	၂၄၁
သတာရကေ္ခန	၅၀၉
သတုပ္ပါဒေါ	၂၅၇
သတေကိစ္ဆံ	၁၃၁
သတ္တံ	၄၆၇
သတ္တာပဋ္ဌိသေဓ	၂၂၃
သတ္ထန္ဓရကပ္ပေါ	၁၁၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သဒေဟသန္ဓိသိတာ	၈၃
သဒ္ဒုပ္ပလဒ္ဓိ	၈၂
သဒ္ဓါဗဟုလတာ	၂၅၉
သဒ္ဓေယ္ယဝတ္ထု	၃၂၆
သန္ဓတိ	၁၉၂
သန္ဓဘာဝနိယာမော	၄၅၀
သန္ဓာနဋ္ဌိတိဘာဝံ	၃၂၅
သန္ဓာနနိရောဓော	၁၁၉
သန္ဓာပဌော	၄၄၂
သန္ဓာပနရသံ	၄၄၈
သန္ဓိ (လက္ခဏံ)	၄၄၈
သန္ဓာဝတိ	၅၇၃
သန္ဓိဌာနကထာ	၁၈၁
သန္ဓိပတနဘာဝေါ	၃၂၁
သပ္ပဒေသော	၅၂၉
သပ္ပဒုက္ခသန္ဓာ	၄၄၈
သပ္ပသုဝဏ္ဏမယော	၃၃
သဘာဝတိက္ခတာ	၁၇၁
သဘာဝဝိဝိတ္တာ	၄၁၆
သမနန္တရာအနာဂတံ	၁၂၉
သမပ္ပဏ္ဏဝသေန	၅၀၇
သမဝသရဒါနတော	၂၀၆
သမဝါယ	၅၂၆၊၅၃၈
သမဝေတံ	၅၂၆
သမသာရ	၁၆၃
သမာဂမော	၄၆၈
သမာဓိနိမိတ္တာ	၅၃၀
သမာဓိပရိက္ခာရာ	၅၃၀
သမာနဂတိကော	၇၃
သမာနန္ဓယာ	၄၅၆
သမာနာဓိကရဏသမာသော	၄၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သမုစ္ဆိန္နမူလာယ	၂၉၃
သမုဒယဋ္ဌိတိ	၅၃၅
သမုဒိတံ	၂၈၀
သမုဿာဟဇနိတံ	၂၅၈
သမူဟဝါစီ	၃၃၁
သမောဓာနံ	၄၆၈၊၅၃၈
သမောသဠာ	၃၉၅
သမ္ဘာဝဌာနံ	၁၀၆
သမ္ဘဝေါ	၂၃၀၊၂၃၃
သမ္ဘာရဘူမိယော	၃၉
သမ္ဘာဇီဝိကာယ	၅၀၉
သရဒသူရိယမဏ္ဍလ	၁၀၄
သရဘည်	၅၂
သရသနိရောဓော	၁၁၉
သရိရဂိလာနိ	၂၃၁၊၂၃၂
သရောဇာရဝိန္ဒံ	၄၉၀
သလဘာဃ	၃၄၁
သလောကတာ	၅၁၇
သလ္လံ	၄၂၄၊၄၆၆
သလ္လက္ခဏာရမ္ဘာ	၂၈၀
သဝိကပ္ပကံ	၃၁၄
သဝိဂ္ဂဟံ	၁၉၀၊၃၉၀
သသဝိသာဏံ	၄၉
သဿတဝါဒေါ	၅၅၇
သာဌေယ်ျ	၃၃၃
သာမိဝစနသမာသော	၄၀
သာရမေယျာ	၄၇၅
သာရေန္ဓော	၃၃၆
သာလိမ်သောဒန်	၃၇၁
သာဝဇ္ဇဝမ္ဘာနံ	၂၅၂
သာသနာဝတာရ	၆၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သိက္ခာပေတိ	၂၅၇
သိခါဗန္ဓဿ	၁၁၁
သိတ္တသမ္ဘင်	၆၄
သိနေရုမေခလံ	၆၄
သိပ္ပကမ္မံ	၃၄
သိပ္ပါယတန	၂၅၇
သိဝိကာဝဟနၛီသု	၂၈၀
သီတဗုဒ္ဓိ	၂၄၀
သီတိဘာဝေါ	၃၃၁
သီတောဒကဿ	၂၀၁
သီဟဂတိပတနဝသေန	၁၀၃
သီဟနၛ	၈၄၊၅၄၄
သီဟောက္ကန္တဝသေန	၁၀၃
သုခဝိပါကဒ္ဒေါ	၂၅၀
သုခုမာလံ	၄၆၁
သုတမယာ	၁၆၇
သုတ္တကန္တန	၂၀၉
သုတ္တာနုလောမ	၅၇၃
သုမနဿသုဝဏ္ဏ	၁၄၊၂၂၄
သုပရိမဒ္ဒိတံ	၁၅
သုပိနဒဿနံ	၂၉၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သုပ္ပကမုသလက	၂၀၉
သုဘဂါ	၁၂၇
သုဘိက္ခုံ	၅၂၀
သုရုဘိ	၄၉၀
သုဝဏ္ဏဝိသုဒ္ဓိ	၃၃၂
သုဝုဋ္ဌိ	၅၂၀
သုသိရံ	၅၈
သူလံ	၄၂၄
သောတာပတ္တိယင်္ဂါနိ	၃၂၆
သောရစ္စဝသေန	၃၃၈
သ္ဒေဟမိဝ	၂၀၆
[ဟ]	
ဟတ္ထတလေ	၁၀၂
ဟဒယမံသပေသိ	၉၀
ဟိန္ဒုပမာဒဿနံ	၁၂၃
ဟေတု	၂၃၄၊၃၅၅
ဟေတုဋ္ဌိတိ	၅၃၅
ဟေတုဒ္ဒေါ	၄၄၃
ဟေတုလက္ခဏာနုပပတ္တိ	၄၈၈
ဟေတုသုညံ	၅၂၇

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ နိဿယ တတိယတွဲ

အက္ခရာစဉ် ခြေနှိမ်ဝေါဟာရ

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အကာ	၁၀၇
အက္ခရာဖြစ်ရာအရပ်ဌာန်ရှိသော	၂၂၁
အကျဉ်းကို နှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်	၁၈၃
အကျယ်ကို နှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်	၁၈၃
အကျယ်ကို ရှောင်လွှဲခြင်း	၉
အကျိုးပေးကောင်းကုန်သည်	၁၂၇
အကြားဖြစ်သော	၂၀၃
အကြောင်း၏ ချိုတဲ့ခြင်း	၂၉၆
အကြောင်းမှဆိတ်၏	၅၂၇
အကြောင်းယူတို	၂၁၂
အခေါင်း	၅၀
အချက် (အထွတ်-အဖူး)	၁၀၇
အချင်းချင်း မစွန့်ခြင်း	၂၂၄
အချည်းနှီးသောတည်း	၃၄၂၊၄၅၂
အချိန်ဖင့်နှဲခြင်းကို ရှောင်လွှဲခြင်း	၉
အခြင်းအရာအထူး	၂၁၆
အခွင့်ပေးခြင်း	၃၁၀
အခွန်(အဖတ်)	၁၀၇
အင်ရေ သွန်းလောင်း ထည့်ခြင်း	၄၆၁
အစမရှိသော	၄၇၀
အစာခေါင်းပါးခြင်း	၅၂၀
အစဉ်အတိုင်း မွန်မြတ်ကုန်သော	၃၇၃
[အ]	
အစဉ်သန္ဓာန်အားဖြင့် တည်ခြင်း	၃၂၅
အစောင့်အရှောက်	၅၀၉
အစိုးရသည်၏အဖြစ်	၄၃၁
အဆိပ်လူးသော(မြား)	၄၆၆
အဆောတလျင်ပြုအပ်သော (အမှု)	၁၇၃
အဆင်းသဏ္ဌာန်	၉၇
အဆောက်အဦးတို	၃၉
အဆိုတင်ပြခြင်း	၄၇၇
အဆုံးမရှိ-အပိုင်းအခြား မရှိသော	၁၁၀
အဇ္ဇုန်၏ လက်နက်သဏ္ဌာန်	၁၆၃
အညီကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သတ္တဝါ	၄၅၇
အညောက် အညွန့်ကို ဖြစ်စေခြင်း	၃၅၅
အဏုဝါဒရှိသော အာဇီဝက	၅၁၅
အတပ်ယောကြား၏	၂၄၅
အတ္တဒိဋ္ဌိလျှင် အရင်းခံရှိသည်	၃၀၆
အတွင်းဌာ ငုပ်နေသော	၃၂၀
အထူးကြံဆခြင်းကင်းကုန်သည်	၃၁၂
အထူးထူးသော အသွင်ကို ဆောင်တတ်သော	၄၂၆
အထူးပြုအပ်၏	၄၂
အတင်ရှင်ဌီ	၂၅၆
အထည်ကိုယ်ခြေပ်မရှိသည်	၄၄၀

အကွဲထုစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အထည်ကိုယ်ရှိသကဲ့သို့	၃၉၀
အထည်ကိုယ်ရှိသော အရာ ဝတ္ထုကို	၁၉၀
အထွတ်	၁၀၇
အထွတ်တပ်သောအဆောင်	၁၀၇
အဓိစ္စသမုပ္ပတ္တိဝါဒရှိသူ	၅၁၆
အမိဋ္ဌာန်အပ်သောဝတ္ထု	၂၄
အနာဂင်းသည်၏အဖြစ်	၄၀၇
အနိုးဌ် ကျလာသကဲ့သို့ ကိုယ်ထင်ရှားဖြစ်သူ	၄၅၇
အနုလောမဉာဏ်ပင် ဖြစ်စေကာမှ	၄၉၅
အနေကန်အဖြစ်၏ မရှိခြင်း	၃၁၄
အနက်ထူးကို သိခြင်း	၂၃၇
အနှယ်	၉၇
အပိတ်အပင်အဆီးအတား ကင်းသော	၂၉၅
အပေါက်	၅၀
အပေါင်း	၄၅၆
အပေါင်းကို ဟော်၏	၃၃၁
အပေါင်းသဘောရှိ၏	၂၀၀
အပ္ပနာ၏ အခြင်းအရာ	၁၅၀
အပြီးအဆုံးတရား (နိဗ္ဗာ)	၅၀၀
အပြားကိုမေးခြင်း	၁၅၉
အပြင်ပ အမိုက်မှောင်	၁၆၅
အပြစ်ကင်းခြင်း အနက်	၂၅၀
အပြန်အလှန် မြစ်ပယ်သော စကား	၄၀၀
အပ္ပိုင်ယှဉ်ဖက်	၃၅
အပ္ပင့်အသီးကိုမှီ၍ အသက်မွေးကုန်သော	၁၁၁

အကွဲထုစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အဖူး (အထွတ်အချက်)	၁၀၇
အဖတ်ကြမ်း	၁၁၆
အဖင့်	၁၅၉
အမာ၏ အသားနှုန့် တူသော	၄၆၁
အမိဝမ်းသို့ သက်ရောက်ခြင်း	၄၃၉
အမျက်ထွက်သောအခါ	၉၀
အမျိုးအနွယ်	၄၅၇
အမှတ်အသား	၃၁၇
အမှတ်ပြု၍ သိခြင်းလက္ခဏာရှိ၏	၃၁၇
အမှုဌ် ကောင်းသည်	၁၉၂
အရာမဟုတ်သည်ဌ် ကြံခြင်း	၅၉
အရာမဟုတ်သည်ဌ် ယှဉ်အပ်၏	၃၇၆
အရိယာ၏ အဖြစ်	၁၃၁
အရေတွန့်ခြင်း	၄၆၃
အရစ် (ခရွသင်း အရစ်ကဲ့သို့ အရစ်)	၄၆၂
အရပ်သုံးစကား	၁၀၂
အရိုးကဲ့အောင်ရိုက်၍ ဆုံးမသည်	၄၂၆
အရိုးစုပြိတ္တာ၏ အဆင်း	၂၉၄
အလေ့အကျက်ရသည်၏ အစွမ်း	၁၆၂
အလယ်အလတ် နှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်	၁၀၃
အလိုနှင့်တကွ ဖြစ်သော	၂၁၉
အလုံးစုံ ရှေဖြင့်ပြီးသည်	၃၃
အလုံးစုံသော ဆင်းရဲဒုက္ခ၏ အဖြစ်	၄၄၀
အလျင်လိုသောကိစ္စ	၁၁
အလွန်အကဲကွန့်မြူး စမ္ပယ်၏	၁၁၀
အလွန်နီးကပ်စွာ ဖြစ်ခြင်း	၂၂၁
အလွန်မိုးရွာခြင်း	၅၂၀

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အလွန်လှုပ်ရှားသည်	၂၃၂
အဝတ်ပိုင်း	၄၉
အသိအမှတ် ပြုကုန်ရာ၏	၁၁၆
အသီးအသီးသောခွက်	၆၇
အသီးအသီးသော လဝန်း	၆၇
အသုဘဟု နှလုံးသွင်းခြင်း	၃၀
အသုဘ ဘာဝနာဖြင့် ဖြန့်ခြင်း	၃၀
အသေကောင်ရှပ်	၂၁၀
အသံကိုရှခြင်း (ကြားခြင်း)	၈၂
အသားနှင့်ရောသော ထမင်း	၁၂၁
အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း အတတ်	၂၅၇
အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပညာ	၂၅၇
အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း အမှု (အလုပ်)	၂၅၇
အသင့်အမှန်အားဖြင့် လာရောက်သည်	၁၆၂
အသင့်ယူတို့ကို စ်စစ်ခြင်း	၄၉၄
အသစ်၏အဖြစ်	၂၂၈
အဃဂုတ္တမထေရ်	၁၄၀
အာဏာခေတ်	၁၁၀
အာဂုံပါဠိ	၂၁၂
အာဓာရ	၃၉၅
အာယေျ	၃၉၅
အာရုံပြုခြင်းဟူသော မှီဝဲခြင်း	၉၇
အာဠာရရသေ့	၅၁၆
အာသယာသိဒ္ဓ ဖြစ်လေသည်	၄၉၀
အူတိုင် အူတံ	၇၉
အေးချမ်းသည်၏အဖြစ်	၃၃၁
အားကြီးသောအကြောင်း	၁၀၀
[အ]	
အားထုတ်စေသည်၏ အစွမ်း	၂၆၀
အင်ကြင်းပင်လုံး ပမာဏရှိသည်	၁၁၇
အပ်နှင်းနေသကဲ့သို့	၂၂၆
အိပ်မက်ကို မြင်မက်ခြင်း	၂၉၉
အိုမင်းတတ်၏	၄၆၆
[ဤ-ဉ-ဩ]	
ဤဖက်ကမ်းနှင့် ဟိုဖက်ကမ်း	၂၄၀
ဥတုပန်းပွင့်သည်	၄၃၈
ဥဒကရသေ့	၅၁၆
ဥပစာရ၏ အခြင်းအရာ	၁၅၈
ဥပါယဂ္ဂဒ္ဒိပါဒ်	၄၃
ဥပါယကောသလ္လဘာဏ်	၁၀၁
ဥမ္မပေါက်ဖွားသောသတ္တဝါ	၄၅၇
ဥဘတောဗျည်း	၂၁၀
ဩဒါတကသိုဏ်းဌ် အကျိုး ဝင်သည်	၃
[က]	
ကချေသည်	၄၂၆
ကစားခြင်း	၂၀၉
ကဏာဒဆရာ	၂၀၁
ကမ္မဓာရည်းသမာသ်	၄၀
ကလလရေကြည်	၃၈၀
ကလာပ်တမှုန်စုဌ်ကည်သော အဆင်း	၂၃၉
ကာမဂုဏ်ကိုမှီကုန်သော	၁၂၁
ကာရဏကောသလ္လဘာဏ်	၁၀၁
ကာလတထောင် (အကြိမ် တထောင်)	၉၁
ကာလတပါးဌ် ဖြစ်ခြင်း	၅၁၁
ကာလတရာ (အကြိမ်တရာ)	၉၁

အကွာထုစဉ်	စာမျက်နှာ
[က]	
ကိစ္စကိုပြုတတ်ကုန်၏	၃၉၆
ကုစားကောင်းသည်	၁၃၁
ကုစားခြင်းငှါ	၃၅၀
ကေသရခြသေ့	၈၄၊၄၀၃
ကံ၏ပုံတူသဘောဖြစ်သော	၃၆၆
ကံကောင်းကုန်သည်	၁၂၃
ကံဝါဒရှိကုန်သော	၁၀၀
ကင်းစေခြင်းကိစ္စရှိ၏	၄၆၄
ကပ်ငြိခြင်းမျှသာ	၄၅
ကောင်းကင်ကြာပန်း	၄၉၀
ကောင်းကင်ပန်းသည် မှေး၏	၄၇၈
ကောင်းကင်ဖြင့် သွားလေ့ရှိ၏	၆၂
ကောင်းစွာနယ်အပ်ပြီးသော	၁၅
ကောင်းစွာမှုတ်ပြီး-ဦးပြီးသော ရွှေ	၁၄
ကောင်းစွာသက်ရောက်ခြင်းကို ပေးခြင်း	၂၀၆
ကောင်းမှုဌ် မွေ့လျော်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်	၃၃၈
ကောင်းသောအကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်းအနက်	၂၅၀
ကိုယ်၏ခွန်အား	၂၃၃
ကိုယ်တော်မှတ်သော ရောင်ခြည်ရှိသော	၄၈
ကိုယ်တော်ပုဂ္ဂိုလ်	၄၈
ကိုယ်တော်သက်သေ	၅၄
ကိုယ်လက်တို့ကို ပစ်နှဲ့ခြင်း	၃၄၄
ကိုယ်လှုပ်ခြင်း	၂၁၉
ကိုယ်ဝန်	၄၃၉
ကိုယ်ဝန်၏တည်ရာသားအိမ်	၄၆၂

အကွာထုစဉ်	စာမျက်နှာ
[က]	
ကိုယ်ဝန်ရှိသည်	၅၂၃
ကိုယ်သို့အစဉ်လိုက်သည်	၃၀
ကိုးကြောင်းကိုးလီဖြင့် ရေတွက်အပ်သော ဂဏန်းအတတ်	၁၆၉
ကျော်သွားခြင်း	၁၀၃
ကျင်နာခံခက် နှိပ်စက်ခြင်း	၃၁၁
ကျဉ်းမြောင်းသောဌာန	၁၀၆
ကျန်းမာခြင်းအနက်	၂၅၀
ကျန်းမာပါ၏လော	၂၅၀
ကျောက်ကုန်း (ကျောကုန်း)	၂၃၂
ကျောင်းဦးမျက်နှာစာအရပ် ပရိဝုဏ်	၃၆၂
ကျောင်းတိုက်ဥပစာသိမ်	၃၆၂
ကြာမြင့်စွာ တည်လေ့ရှိသည်	၁၃၆
ကြီးမြတ်သောအကျိုးရှိသည်	၈၁
ကြေမွကုန်သည်	၁၁၃
ကြေးနီ ကြေးဖြူစသည်ဖြင့် ပြီးသော	၁၆၃
ကြံခြင်းကို ရှေ့သွားပြုသဖြင့်	၅၁၀
ကြံဆခြင်းကင်းသည်	၃၁၄
ကြံဆခြင်းဖြင့် ပြီးသော	၃၀၈
ကြံဆခြင်းဖြင့် မကျက်စားအပ်	၄၉၃
ကြံဆခြင်းရှိသည်	၃၁၄
ကြံညှစ်စက်	၄၁၃
ကြည်လင်စေခြင်း	၃၂၆
ကြည်လင်သောအခါ	၉၀
ကြမ်းတမ်းသောသူ	၃၂၉
ကြမ်းတမ်းသော လှုပ်ရှားခြင်းရှိ	၃၆၆
ကြောက်တတ်သော ယောကျ်ား	၃၂၀

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[က]	
ကေ့ကွင်းသည်၏အစွမ်း	၄၆၄
ကွယ်ခြားတတ်သော	၄၂၀
ကွယ်စေ၍	၆၅
ကွယ်တတ်ကုန်သော	၅၅
ကျေးမွေးတတ်၏	၃၂၉
ကျေးမွေးရာဌာန	၆၄
ကျွန်၏အဖြစ်	၃၄၀
ကျွန်း အင်ကြင်း	၁၁၃
ကျမ်းကျင်လိမ္မာသည်၏အဖြစ်	၁၆၇
[ခ]	
ခဏိကသမာဓိ	၀၄၊၀၇
ခန္ဓာအစဉ်	၁၀၄
ခဲစားတတ်ကုန်သည်	၃၂၉
ခဲဖြင့်ပစ်ခတ်ခြင်း	၄၂၅
ခေါ်တတ်၏	၁၉၀
ခုတ်ဖြတ်ခြင်း	၄၆၇
ခုန်ကျော်ခြင်း	၃၊၅
ခေါင်းရိတ်သူပမာ	၁၀၇
ချီမိုးအပ်သောသန်လျက်ရှိ	၃၂၉
ချက်ပြုတ်ကျေးမွေးသူနှင့် တူသည်	၃၂၉
ကျင့်ဘိသကဲ့သို့	၃၉၂
ချစ်ဖွယ်သဘောရှိသော	၅၂၀
ချည်ငင်ခြင်း	၂၀၉
ချမ်းသာသောသူ	၃၆၀
ချီန်စက်ဘိသကဲ့သို့	၃၉၂
ချောင်းမြောင်း	၁၀၄
ခြခြသလုံး၏တုန်လှုပ်ခြင်း	၃၂၀
ခြသေ့၏အလှားကဲ့သို့ ကျရောက်သည်	၁၀၃
ခြသေ့ဟောက်သံ	၀၄

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ခ]	
ခွဲစိတ်ကုသခြင်း	၃၄
ချုတ်ယွင်းစေတတ်သည်	၄၄၉
ချုတ်ယွင်းသည်၏အဖြစ်	၅၃၀
[ဂ]	
ဂဏန်းအတတ်	၃၄
ဂန္ဓာရီဝိဇ္ဇာအစရှိသော	၃၃
ဂုဏ်ကိုဖျက်ဆီးခြင်း	၁၃၁
ဂိုဏ်း	၄၅၆
ဂုံးတိုက်ခြင်း	၁၉၁၊၃၉၁
ဂုံးတိုက်၏	၁၉၁
ဂျုံညောက်	၄၀၃
[င]	
ငရဲ၌ဖြစ်စေတတ်သော	၁၂၃
ငါဟုဖြစ်သောမာန	၂၃၅
ငန်ခါးသော မိုးရေအယဉ်	၁၁၃
ငြိမ်သက်၏	၄၉၆
ငြိမ်သက်သောအခြင်းအရာ	၃၂၅
ငြောင့်ကဲ့သို့	၄၂၄
ငွေအသပြာတု	၁၆၃
ငွေစစ်ငွေကောင်း	၁၆၃
ငှက်ပျောတုံး	၃၀၂
[စ]	
စကားပြေပြစ်ချောမောသည့်	၃၀၅
စကျူပသာဒကို မှီသည်	၂၃၆
စကြဝဠာတေးမင်း	၃၂
စကြာရုတနှာ	၃၂
စလယ်တောင်း	၃၉၂
စိတ္တကွဏ ၁၆-ချက် အသက်ရှိ	၃၀၃
စိတ္တကွဏ ၁၄-ချက်အသက်ရှိ	၃၀၂

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[စ]	
စိတ္တလတာဥယျဉ်	၁၂၈
စီမံခြင်း	၃၂၂
စီရင်ခြင်း	၃၂၂
စီးပွါးသဖွယ်ပြု၍	၂၁၅
စုဝေးကုန်သကဲ့သို့	၃၉၅
စူးစမ်းဆင်ခြင်သော ပညာ ကင်းသည်	၃၉၅
စေ့ဆော်ခြင်း	၂၄၉
စားခွက်	၁၈၅
စားခွက်နှင့်တူသည်	၃၇၉
စားသုံးသောသူ	၁၈၅
စက်ဆုပ်ဖွယ်ပြုခြင်း	၃၄၈
စင်ကြယ်သောအယူရှိသည်၏ အဖြစ်	၂၅၉
စည်ကြီးသံ	၄၀၄
စည်သံ	၂ဝ၈
စိတ်၏ပူလောင်ခြင်း	၄၆၅
စောင့်ရှောက်အပ်ကုန်သော	၂၁၂
စိုပျိုပြည့်ဖြိုးစေခြင်း	၁ဝ၅
စ္စီ	၁ဝ၄
စွပ်စွဲသည်	၁၃ဝ
[ဆ]	
ဆံကို ဖွဲ့ထုံးခြင်း	၂ဝ၈
ဆံပင်ချည်(ခေါင်းရိတ်သူ)	၁ဝ၇
ဆံဖြူခြင်း	၄၆၃
ဆင်ခြင်တပ္ပုရိသ်သမာသ်	၄ဝ
ဆန္ဒလွန်ကဲသော	၄၁
ဆန္ဒလျှင်အကြောင်းရှိသော	၄၁
ဆင်ဌံပေကွာနှင့်ပြည့်စုံသော	၃ဝ၆
ဆာလောင်ခြင်း	၁၁၅၊၄၆၃
ဆိုကြိတ်ကြည်ပွေ့	၄၁၇
ဆီမီးလုံ့စံပြဥပမာ	၃၂၅
ဆီးဖြူသီး	၅၅ဝ
ဆူး	၅၁၅
ဆား	၁၁၇
ဆက်စပ်ပေးခြင်း	၂၄၉
ဆင်သမန္တယ်	၁၁၅
ဆင်းရဲသောသူ	၃၆ဂ
ဆန်	၁၁၆
ဆန်ကဲကင်းသော	၁၁၅
ဆန့်ကျင်ဖက်အကြောင်းတို့နှင့် တွေ့ဆုံခြင်း	၁ဂ၆
ဆန့်ကျင်ဖက်ပြုခြင်း	၆၅
ဆပ်ထမင်း	၃၇၁
ဆုတ်နစ်ခြင်း	၃၄၃
ဆောင်သင့်သောအနက်ရှိ	၄ဂ၃
ဆိုခြင်း၏အခွင့်	၅၇
ဆုံးဖြတ်ကြောင်းစကား	၁ဂ၁
ဆွဲဆောင်အပ်၏	၁၄၃
ဆွမ်းအသောသူ	၂၉၇
ဆွမ်းအချိန်ကာလကို ပြောကြားခြင်း	၅၁
[ဇ-ဈ]	
ဇမ္ဗုခါဒကပရိဗိုဇ်	၄ဂ၂
ဇဝနပဒ္ဓိပါဒက (စိတ်)	၃၃၆
ဇောတိကအစရှိသော	၃၃
ဇောက်ထိုး၏အဖြစ်	၄၆၂
ဈာန်ဖြင့်ရှုးသူ	၁၃၇
[ဉ]	
ဉာဏ်အယဉ်	ဂ၇
ဉာဏ်၏သွားခြင်း	၁ဝ၃

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဉ]	
ဉာဏ်၏အရောင်	၁၀၂
ဉာဏ်ရှေသွားရှိ၏	၂၉၅
ဉာဏ်သို့ အစဉ်လိုက်၏	၂၉၅
ညီညွတ်ခြင်း	၅၃၈
ညစ်နွမ်းသည်၏အဖြစ်	၅၀
ညဉ့်အမိုက်မှောင်	၂၈
ညည်းတွားခြင်း	၄၆၇၊ ၄၇၀
ညှဉ်းဆဲမှုကို ပြုသူနှင့်တူသည်	၃၇၉
ညွှန်ခြင်း	၅၃
ညောင်းညာပင်ပန်း၏	၂၃၂
ညောင်းညာပင်ပန်းခြင်း	၂၃၂
[တ]	
တက္ကသင်ဟကျမ်း	၄၈၉
တခုတည်းသော အာရုံအဖို့ ရှိသည်၏အဖြစ်	၄၅
တခဲနက်ဖုံးလွှမ်းအပ်၏	၁၀၆
တဆင့်ကြားစသည်တို့၏အစွမ်း	၅၁၀
တစိမ့်စိမ့်ကြံတွေးလျက် ပူလောင်ခြင်း	၄၇၀
တနေ့ခြင်းအတွက်	၁၁၆
တပည့်ကြီး	၃၂၂
တပေါင်းတည်းဖြစ်၏	၅၂၆
တပေါင်းတည်း သက်ရောက် ကုန်သကဲ့သို့	၃၉၅
တဖက်သတ်လိုက်ခြင်းမရှိ	၂၅၀
တဖန်ပြန်၍စပ်ခြင်း၊ ဖြစ်ခြင်း မရှိ	၁၀၆
တဘွေ့ဘာအနက်ရှိ၏	၄၇၂
တမုဟုတ် မျှမ္မေလျော်ဖွယ်ရှိ	၃၀၂
တရား၏အရှင်	၄၉၅၊ ၅၃၅
တရားကိုအစိုးရသော	၄၉၃
[ထ]	
ထရားစီရင်ရာ၌	၃၃၇
ထရဲ့တပါးသော ဘာသာ စကား	၁၀၂
ထရားသူကြီး	၃၃၇
ထသိန်း	၁၀၀
ထိသန္တာတိရုပ်	၂၀၆
ထီးကုန်ရာ၏	၃၂၁
ထူသောအနွယ်ရှိကုန်သော	၄၅၆
ထူညီသောအလားရှိသည်	၇၁
ထောမျောက်	၄၂၅
ထံထွေး၏ဖြစ်ခြင်း	၃၂၀
ထံကျင်ကဲ့သို့	၄၂၄
ထံမြက်လှည်းအပ်သည်	၆၄
ထံလျှပ်	၃၀၂၊ ၄၄၉
ထက်ကြွသည်	၄၄
ထင်စား၍ ပြောဆိုခြင်း	၂၃၇၊ ၄၄၇
ထင်စားသည်၏ အစွမ်း အားဖြင့်	၃၉၅
ထင်ပြခြင်းနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း	၄၇၇
ထည်စေခြင်း	၂၁၁
ထန်ခိုး၏အစွမ်းဖြင့်	၇၃
ထိမ်မြုပ်ကွယ်ဝှက်သည်	၁၅၉
ထိုက်ခန်း	၁၄၁
ထိုက်တွန်းခြင်းသည် ဖြစ်စေ အပ်သော	၂၅၀
ထိုက်တွန်းသည်၏အစွမ်း	၂၆၀
ထောင်ဝှေးစွန်းဖြင့်သွားခြင်း	၁၀၄
ထိုသောကာလရှိသည်၏အဖြစ်	၄၀၄
ထုံပြန်၍ ချေပခြင်း	၆၅
ထုံ့ပြန်၍ ပုတ်ခတ်ခြင်း	၆၅
ဒေ့ဆုံခြင်း	၄၆၀

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[တ]	
တွန်ဆုတ်ခြင်း	၁၅၉
တွန်ဆုတ်သည်၏အစွမ်း	၉၅
[ထ]	
ထမင်းချက်သမား	၃၃၉
ထမင်းချက်သောသူ	၁၈၅
ထိဆိုက်၍	၁၁၈
ထိနမိဒ္ဓသို့ အစဉ်လိုက်သော	၉၅
ထုသည်	၃၁၁
ထူထဲသောကိလေသာ	၄၅
ထားခြင်း	၂၁၁
ထက်သော ဣန္ဒြေရှိသော သတ္တဝါ	၁၈၃
ထက်သည်၏အဖြစ်	၁၀၅
ထင်မှတ်ခြင်း	၂၀၅
ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပယ်မြစ်ခြင်း	၂၂၃
ထင်ရှားသည်	၁၉၀၊ ၃၉၀
ထင်ရှားသောဇရာ	၄၆၄
ထင်ရှားသောမရဏ	၄၆၄
ထင်လင်းစေသည်	၉၂
ထယ်ကိုင်း၏အဖျားကောက်	၃၃၃
ထန်းလုံးပမာဏ	၁၁၇
ထမ်းစင်ကို ထမ်းဆောင်ခြင်း	၂၈၀
ဏိုပ်တည့်တည့်အရပ်	၆၄
ဏာဝက်မှီ၍	၂၃၉
ထိုထိုဘုတ်ကွီမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်	၂၂၂
ဒုက်ရာမည်၏	၃၉၄
ဒုန်-ထယ် ၂	၃၃
ထိုးဖောက်ခြင်း	၄၆၇
[ဒ]	
ဒုက္ခသဘောရှိသည်	၂၈၈
ဒေဝဒတ်စသည်	၃၃၀
ဒယ်အိုးခင်း	၂၉
[ဓ]	
ဓားလက်နက်	၄၆၇
ဓားသွေးကျောက်	၁၀၅
ဓာတ်ချောက်ချားခြင်း	၂၂၄
ဓာတ်ဟု နှလုံးသွင်းခြင်း	၃၀
[နာ]	
နဂါး၏အသွင်	၆၅
နာဂမဏ္ဍလမည်သော မြေအရံ အတား	၁၆၉
နိဂုံးအုပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်	၅၃၇
နိဂုံးစကား	၁၃၄
နိရုတ္တိပထဝေါ	၃၅၄
နိဿယဣဒ္ဓိပါဒ်	၄၃
နုသောအမာနှင့်တူသော	၄၆၁
နေအပ်-မြီဝဲအပ်သောတရား	၉၆
နေထွက်ချိန်	၄၈
နေဘူး – မြီဝဲအပ်ဘူးသည်၏ အဖြစ်	၉၆
နေရာခင်းခြင်း	၁၀၅
နက်နဲ၏	၄၉၆
နစ်စေဘိသကဲ့သို့	၂၂၉
နည်းပြစကားမျှ	၅၇
နည်းသောအကျိုးရှိ	၃၃၀
နာမ်ကလာပ်	၅၅၇
နာမ်ဌာတ္တေဝေသောသတ္တဝါ	၁၈၃
နယ်ပယ်သုံးအမည်	၅၅၉
နောက်ကျသည်၏အဖြစ်	၁၄၂

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[နှ]	
နောက်နွေ	၁၁၆
နောက်ပြန်အစဉ်	၉၉
နောက်လိုက်	၄၂၂
နောင်တတဖန်ပူပန်ခြင်း	၄၆၅
နေ့ကာလ	၂၄၀
နွားကျင်ကောက်	၃၃၃
နွားထိန်း	၃၂
နွားမ	၃၂၂
နွယ်ကိုဆောင်ခြင်း	၅၇၇
နှလုံးသားရှုပ်	၉၀
နှလုံးသွင်းခြင်းအစီအရင်	၈၄
နှလုံးသွင်းခြင်းကိစ္စရှိ၏	၂၉၃
နှေးသောဖြစ်ခြင်းရှိသော	၇၁
နှစ်သိမ့်စေခြင်း	၁၀၅
နှစ်သွယ်နှစ်ခွ	၃၅၀
နှမ်းမွှေတံ	၄၁၇
နှိပ်နယ်ခြင်း	၄၆၃
နှောင်အိမ်နှင့်တူသည်	၃၇၈
နှိုးဆော်အပ်ကုန်သည်	၁၁၂
[ပ]	
ပကတိတုံ	၃၉
ပက္ခမမ္မတာမဟုတ်	၄၈၈
ပခြုပ်	၇၉
ပညာ၏ ပျက်စီးခြင်း	၂၅၈
ပညာဖြင့်စီရင်အပ်ကုန်သော	၁၆၈
ပညာရှိတို့သာသိအပ်သော	၄၉၇
ပညိန္ဒြေ၏ ရင့်ကျက်ခြင်း	၂၅၀
ပဋိပတ္တိလျှင်အနှစ်သာရရှိ	၄၉
ပဏ္ဍုက်	၂၉၇
ပဒပရမပုဂ္ဂိုလ်	၄၉၃
ပဒါန္တယ်	၁၁၅

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပဒုမ္မာကြာ	၄၈
ပဒုမ္မာကြာသဏ္ဌာန်စစ်ဆင်ခြင်း	၃၄
ပရမာဏု၏အဆင်းအပေါင်း	၂၈၁
ပရိယတ္တိလျှင်မူလရှိ၏	၄၉
ပါစကဓာတ်မီး၏လောင်စာ	၁၁၆
ပါရာသဝမျိုး	၁၁၅
ပုဆိုးပိုင်း	၄၉
ပူဇော်ပွဲနွေ	၆၈
ပေထက်ဌ် (ပန်းပဲ)	၃၁၁
ပေါ်ခြင်း ငုပ်ခြင်း	၅၈
ပေါ်စေဘိသကဲ့သို့	၂၂၆
ပေါ်မျှော၍	၃၂၇
ပေါ်လာသည်၏အစွမ်း	၄၅၇
ပေါ်လွင်သည်ကိုပြု၏	၅၃၇
ပေါ်လွင်ထင်ရှားကုန်၏	၂၅၇
ပင်ပန်းခြင်း	၂၁၅၊၄၆၇၊၅၉၉
ပစ်ထည့်ရာ၏	၅၃၁
ပန်းချီဆေးရေးရုပ်	၂၁၀
ပုတ်သင်၏အဆင်း	၃၉၀
ပေါက်ဆိန်အသွား	၁၀၇
ပေါင်၏တောင့်ခြင်း	၃၂၀
ပေါင်းစပ်အပ်သည်	၂၇၈
ပေါင်းစပ်၍ ကျေးဇူးပြုသည်	၂၃၉၊၂၈၀
ပေါင်းဆုံခြင်း	၅၃၈
ပေါင်းဆုံမိသည်၏အဖြစ်	၃၂၁
ပို့ချရိုးအစဉ်	၅၅
ပိုးစုန်းကြူးအရောင်	၁၀၃
ပိုးနှံကောင်	၃၄၁
ပိုးပရဲ	[illegible]
ပိုးဖလံ	၃၄၁

အကွဲရုစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပျံ့နှံ့စေလိုသောဝိစ္ဆာ	၃၀၈
ပျက်ပြယ်စေအပ်၏	၄၃၆
ပျက်ပြယ်တတ်၏	၄၃၆
ပျင်းခြင်း	၃၄၄
ပျင်းခြင်းဟူသောအကြောင်း	၄၄
ပျဉ်ချပ်	၁၀၄
ပြောကိုသော်လည်း	၁၁၃
ပြူအပ်ပြီးသောအလေ့အကျက် မရှိ	၁၀
ပြုခြင်းမျှဖြစ်သော	၂၉၂
ပြေးသွားစေဘိသကဲ့သို့	၃၃၆
ပြောကြားဘိသကဲ့သို့	၁၈၉
ပြည်တောင်း	၃၃
ပြုတ်ပြီးသောသံသရာခရီးရှိ	၉၈
ပြတ်သောအတောင်ရှိသည်	၆၀
ပြန်လှန်၍ပုတ်ခတ်ခြင်း	၂၈၈
ပြန်ပြောကြီးမားသောအတိုး အပ္ပါးအမြတ်အစွန်း ရှိသော	၃၈၂
ပြိုးပြိုးပြက်ပြက်တောက်ပခြင်း	၁၄
ပွင့်သည်	၄၈
[ဖ]	
ဖု – ဟုမန်းမှုတ်အပ်သော မန္တာန်	၁၆၉
ဖဲခွါသည်၏အစွမ်းဖြင့်	၄၄
ဖက်ခွက်	၃၀၆
ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်	၄၄၈
ဖောက်ပြန်သည်၏အဖြစ်	၄၄၉
ဖောက်ပြန်သောစိတ်ရှိ	၂၆၈
ဖျာ	၅၂၆
[ဗ]	
ဗုဒ္ဓ၏အဆင်း	၃၉၀
ဗျက်ဆီးခြင်းကိစ္စ	၁၆၅
ဗျက်ဆီး၍	၁၁၃
ဗြူဆံမြက်	၇၉
ဗြားယောင်း၍	၅၆
ဗြစ်ဆဲအခိုက်အတန့်	၂၂၈
ဗြစ်ပုံအခြင်းအရာ	၂၅၉
ဗြစ်ပုံအားဖြင့် တမျိုးတမည် ဖြစ်ခြင်း	၇၃
ဗြစ်မြဲတိုင်းသော	၄၆၄
ဗြစ်ရာဘုံကိုစိစစ်သောစကား	၃၈၀
ဗြတ်အပ်ပြီးသော အမြစ် ရှိသော	၂၉၃
ဗွဲနုမှုကင်းသော	၁၁၅
ဗွားမြင်ခြင်းအနက်	၄၅၃
[ဘ]	
ဘဝသစ်သို့ ရောက်ထိုက်သော သူ	၄၃၈
ဘာရတမင်းတို့၏စစ်တိုက်ခြင်း	၂၇၀
ဘင်သို့ဆောင်ပို့ခြင်းကိစ္စရှိ၏	၂၂၈
ဘောဇဉ်	၁၈၅
ဘုံ၏အရပ်ဖြင့်	၆၄
[မ]	
မကပ်ငြိသော်လည်း	၃၂၀
မကောင်းမှုကမ္မနိမိတ်	၄၆၄
မကောင်းမှုကံ	၄၆၄
မကောင်းသောဂတိနိမိတ်	၄၆၄
မခံနိုင်	၄၉၉
မခန့်ကျန်းသည်၏အဖြစ်	၃၃၃
မချတ်ဖြစ်လေ့ရှိသည်	၁၃၂

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
မစုတေခြင်း	၄၄၀
မစ္စဲကိုင်မှ	၄၃၉
မဏ္ဍပ်အသွင်ရှိသော မြေတိုက်	၁၄၀
မတက်ကြွ	၄၄
မတည်တန့်ခြင်း	၂၄၆
မတိုးပွါးခြင်း	၁၁၉
မထွန်မယက်အပ်သော	၁၁၅
မနောမယဉ်ကျေ	၁၃၀
မနောက်ကျသည်၏အဖြစ်	၃၂၆
မန္တာန်ရွတ်ဖတ်သောအစဉ်	၃၃
မန္ဒာကိန်းအိုင်	၁၁၃
မပေါက်သေးသောအတောင်ရှိ	၆၀
မပျံနှံ့သည်၏အဖြစ်	၂၂၂
မပျက်ခြင်း	၄၄၀
မပြေလည်စေနိုင်	၄၉၉
မပြတ်ဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်း	၃၀၀
မဖြစ်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်း	၄၄၅
မဖြစ်သေးမီ အခိုက်မှ	၂၂၆
မဖြစ်သေးမီ အခြေအနေမှ	၂၂၆
မဖြစ်သေးမီ ကာလ	၃၉၅
မယောညွှန့်	၄၀၄
မယောညှောက်	၂၆၀၊ ၄၀၄
မရောယှက်ခြင်း	၄၅၀
မရောသော	၉၄
မရှေ့လျှောခြင်း	၄၄၀
မရှိခြင်းမှ	၄၉၆
မသန့်ရှင်း မထွားကြိုင်းသော လက်ခြေ	၂၀၀
မဟာပဒေသ ၄-ပါး	၅၂၃
မဟာဝေလိုဂ	၆၉
မာဂဏ္ဍိပရိဗိုဇ်	၄၀၇

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
မိမိကိစ္စ သူတပါးကိစ္စကို ပြီးစေ တတ်သည်	၃၂၂
မိမိနှင့်ဆိုင်သော ကိစ္စ	၃၃၇
မိမိနှင့် စပ်ဆိုင်ကုန်သော	၃၉၁
မိမိသဘောအားဖြင့် ချုပ်ခြင်း	၁၁၉
မီးပေါက် မီးပွါး	၁၁
မီးရှူးရောင်	၁၀၃
မုချစကား	၂၁၁
မေတ္တာ	၃၃၀
မေတ္တာဖြင့် ဖြန့်ခြင်း	၃၃၀
မေးမြန်းခြင်း အမှု	၁၅၀
မမ်းစွဲသောသူ	၂၉၇
မယ်နှ	၁၀၄
မုတ်ဆိတ်ကျင်စွယ်မရှိ	၂၀၀
မိုးကောင်းခြင်း	၅၂၀
မိုးခေါင်ခြင်း	၅၂၀
မိုးမရွာခြင်း	၅၂၀
မိုးလွန်ခြင်း	၅၂၀
မှုံကိုစားလေ့ မရှိသူ	၄၇၀
မျှားစွာကျယ်ဝန်း၏	၂၃၄
မျှားစွာသော ကလာပ်တို့ခွဲ တည်	၂၀၆
မျှားစွာသော ၄ုက်ပျောဖတ် အစု	၃၀၃
မျှားစွာသော ပိုးမျိုးတို့၏နေရာ	၃၀၀
မျှားစွာသောအကျိုးရှိ	၃၇၀
မျက်စိကိစ္စကို ပြုလေ့ရှိ၏	၁၂၄
မျက်နှာရိပ်၏ လှုပ်ခြင်း	၂၀၅
မျက်နှာလွှဲသည်	၄၅
မျက်နှာဝန်း	၂၀၆
မျက်မှောက်အားဖြင့် ပြီးသည်	၄၉၁

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
မျက်မှောက်သက်သေကို ပြခြင်း	၄၈
မျက်လှည့်အမှု	၃၈၃
မျက်လှည့်ပြအပ်သော ဝတ္ထု	၄၄၉
မျက်လှည့်ဝတ္ထု	၄၄၉
မျက်လွှာ	၂၀၆
မြူအညစ်အကြေး	၄၉
မြေညက်ယောက်လုံး	၂၀၉
မြေလွှာ	၁၁၅
မြေဝင်အုင်ပြစ် အရပ်	၃၉
မြက်မီးရှူး ဥပမာ	၁၃၆
မြင်နိုင်ခဲ့၏	၄၉၆
မြင့်မိုရ်တောင်	၃၂
မြင့်မိုရ်တောင်ခါးပန်း	၆၄
မြင်းထိန်း	၃၂
မြစ်ရေအယဉ်	၄၀၆
မြတ်စွာဘုရား မကွဲရှဲအပ်သော	၅၀၉
မြတ်သောတရားစက်	၅၄၄
မြိန်ရှက်စေတတ်သည်	၃၇၉
မြှား (လေးမြှား)	၄၆၆-၄၇၅
မှားသောအယူဝါဒ	၂၇၇
မှတ်အပ်သော အာရုံရှိ	၂၈၀
မှတ်တိုင်စက်ခွက်ဌာန	၁၀၃
မှတ်မိကြောင်း နိမိတ်	၁၆၁
မှန်အပြင်	၂၈၅
မှန်သော အသက်မွေးမှု	၅၀၉
မှန်တိုင်	၄၆၉
မှန်းဆသောအားဖြင့် ပြီးစီးသည်	၄၉၁
မှန်းဆသည်၏အစွမ်း	၂၂၁
မှိတ်တုတ် မှိတ်တုတ်ဖြစ်လျက် အိပ်ငိုက်ခြင်း	၃၄၄

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
မှုတ်လွှင့်ပယ်ဖျက်လျက်	၁၆၅
မျှစေခြင်း	၂၁၁
မြေ့ရေခွံ	၃၉
မွှေအပ်သည်	၁၆၄
မွေးကြိုင်၏	၄၉၀
[ယ]	
ယန္တြား	၄၁၆
ယူအပ်ခြင်းသို့ မရောက်	၃၈၀
ယက်သွား	၅၂၆
ယုတ်ညံ့သော အကျိုးကို	၁၂၆
ယုတ်လျော့ရာ၏	၂၀၁
ယုန်ချိုသည် ထက်၏	၄၃၈
ယုံကြည်ခြင်း	၃၂၅
ယုံမှားကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း	၄၉၄
ယောင်ယမ်း ပြောဆိုသော စကား	၄၆၆
[ရ]	
ရအပ်သော အခွင့်ရှိသောကံ	၂၉၃
ရအပ်သော သာယာဖွယ်ရှိသည်	၃၁၀
ရထားဘီးသဏ္ဌာန် စစ်ဆင်ခြင်း	၃၄
ရမြဲတိုင်းကုန်သော	၄၆၄
ရသခေါတ်	၁၁၅၊၁၁၆
ရသခေါတ်ကို ဆောင်သော အကြောင်	၁၁၅
ရာဂ၏ကုန်ခြင်း	၄၀၂
ရာဇဂြိုဟ်မြို့	၂၃
ရာဇဝတ်အပြစ်နှင့် တူ၏	၄၃၉
ရာမရသေ့	၅၁၆
ရေအစု	၁၁၃
ရေအစေး	၃၀

အကွေ့ရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ရ]	
ရေ၏အရေး	၁၄၂
ရေကန်	၃၀၅
ရေငတ်ခြင်း	၄၆၃
ရေပူဖောင်း	၃၈၁
ရေပွက်	၃၈၁
ရေမြှုပ်စိုင်	၃၈၀
ရေသွန်းပြန်းအပ်သော	၆၄
ရဲရင့်သော မိန်ခွန်းတော်	၅၄၄
ရဲရင့်သော မြှက်ဆိုခြင်း	၅၄၄
ရောဂန္ဓရကပ်	၁၁၉
ရောဂါ၏အကြောင်း	၅၂၀
ရောဂါငြိမ်းပျောက်ခြင်း	၅၂၀
ရောယှက်ခြင်း၏ မရှိခြင်း	၂၄၂
ရုပ်နှာမ်နှစ်ပါးစုံ၌ တွေ့ဝေသော	၁၈၃
ရုပ်ကလာပ်	၅၅၇
ရုပ်၌တွေ့ဝေသော သတ္တဝါ	၁၈၃
ရုပ်လုံးပေါ် စေတတ်၏	၁၉၀၊၃၉၀
ရောင်းဝယ်ခြင်း	၁၂၃
ရောင်းဝယ်ရေး၌ အသိဉာဏ် မဖြစ်သေးသောသူ	၁၆၃
ရှာပျက်ကုန်း	၄၀၂
ရှေခုတ်၍	၄၆၁
ရှုတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ခြင်း	၃၂၂
ရှိဆဲခဏ၌	၂၁၂
ရှေသွားသည်	၂၉၃၊၄၂၂
ရှေးဆရာတို့၏ ပို့ချစဉ်	၅၇၆
ရှေးရှုစေလွှတ်၏	၃၅
ရှေးရှုဆောင်ခြင်း	၃၅
ရှေးရှုညွှတ်စေခြင်း	၃၅
ရှေးရုပ်အစဉ်နှင့် မတူသော နောက်ရုပ်အစဉ်၏ ဖြစ်ခြင်း	၁၈၆
[ရ]	
ရှင်ရဟန်းတို့၏ ပြောဆိုရိုး ဝေါဟာရ	၄၉
ရှောင်လွှဲအပ်၏	၃၆၉
ရှေစင်	၃၃၂
ရှေ့ဆောင်အပ်သည်	၅၂၈
[လ]	
လအနည်းငယ်လွန်ရုံမျှ	၄၆၂
လက္ခဏာအားဖြင့် တပါးသော အပြားရှိသည်	၃၃
လက္ခဏာအားဖြင့် တမျိုးတမည် ဖြစ်ခြင်း	၃၃
လက္ခဏာကိုဖောက်ထွင်း၍ သိခြင်း	၁၆၂
လမ့ဲ	၆၈
လရေးကောက်	၃၃၃
လရောင်ရှိသော	၂၇
လူ၏အသွင်	၆၅
လူဆိတ်သုဉ်းသောရွာ	၄၀၂
လူတို့၏ကျက်စားရာအာရုံ	၁၂၅
လေအစု	၁၁၇
လေကိုအမိုဌာန်ခြင်း	၇၁
လေးလံသောဝန်ထုပ်	၃၇၉
လေးသောဖြစ်ခြင်းရှိသော	၇၂
လောက၏ခမ္မတာသဘော	၄၄၉
လောကသုံးအမည်	၅၆၀
လောက၌ပြီးစီးထင်ရှား၏	၁၀၂
လောလောပူသောဆီ	၂၉
လက်ခတ်	၅၂၆
လက်ချီး၍ရေတွက်သော အတတ်	၁၆၉

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[လ]	
လက်စွပ်	၂၀၇
လက်တသစ်လက်နှစ်သစ်	၈၈
လကျိုရစ်လည်သည်	၃၂
လက်လျှော့ခြင်း	၁၀၇
လက်သွားအမှု	၃၂၃
လက်သွားကြီး	၃၂၃
လက်ဝါးအပြင်	၁၀၂
လမ်းကိုဖန်ဆင်ခြင်း	၇၁
လမ်းမှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း	၃၄၂
လိပ်တုံး	၅၂၆
လိမ့်ကုန်၏	၄၆၇
လောင်စာ၏ မရှိခြင်းကြောင့်	၁၁၃
လုံးသောပုခုံးရှိသည်၏အဖြစ်	၂၁၈
လျော်စေတတ်၏	၁၇၀
လျင်သောအပြန်ရှိသော	၇၁
လွမ်းဆွတ်တမ်းတကုန်၏	၁၁၆
လှည့်စားသကဲ့သို့	၄၈၂
လှည်းဦးသဏ္ဌာန်စစ်ဆင်ခြင်း	၃၄
လှုပ်ရှားစေသော ကာယ၏ အဖြစ်	၁၉၁
လှုပ်လှုပ်ရွရွကြောင့်ကြဗျာပါရ ရှိသည်	၃၁၉
လွှတ်နိုင်ခဲသည်၏အဖြစ်	၃၄၁
[ဝ]	
ဝပြောခြင်း	၅၂၀
ဝသီဘော်၏အခြင်းအရာ	၁၅၈
ဝါကျဥပညာသအနက်	၈၀
ဝါဂွမ်း	၂၀၁
ဝါဂွမ်းစိုင်	၃၁၁

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဝ]	
ဝိဠုတော	၁၄၀
ဝိဠုတောင်	၅၄၈
ဝိပဿနာ၏အာရုံရှိကုန်၏	၂၈၀
ဝိပဿနာ၏ဖြစ်ရာတရား	၄၅၉
ဝိပဿနာဓုရ	၄၉
ဝိပဿနာမရှုအပ်သောတရား	၄၃၀
ဝိပဿနာယာဉ်	၅၂၉
ဝိဘူတာရုံ	၃၀၃
ဝိသယခေတ်	၁၁၀
ဝီထိပဋိပါဒက (စိတ်)	၃၃၆
ဝေဒနာဟူသောညှဉ်းဆဲမှု	၃၇၉
ဝေးစွာဖြစ်ကုန်သည်	၁၉
ဝါးအုံ	၆၅
ဝန်ခံချက်ကိုမှန်စေသော	၄၅၂
ဝန်ခံခြင်း	၄၂၇
ဝန်ချခြင်း	၁၀၇
ဝန်ထုပ်ကိုချခြင်း	၅၂၀
ဝန်ထုပ်ကိုထမ်းဆောင်ခြင်း	၅၂၀
ဝန်လေးတုံသေး၏	၁၀
ဝမ်းပိုက်ကိုပူစေခြင်း	၄၆၃
ဝမ်းသက်စေအပ်ပြီးသော	၅၉၂
ဝမ်းသွေးသွန်ခြင်း	၄၆၆
[သ]	
သကာခဲ	၃၀၁
သကြား	၁၁၇
သခင်ရအစဉ်သန္ဓာန်၏ ချုပ်ခြင်း	၁၁၉
သစ္စာမှလွဟ်သောတရား မည်သည်	၄၄၁
သဏ္ဌာန်	၂၄၁

အကွဲရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သတိအစောင့်အရှောက် ရှိသော	၅၀၉
သတိ၏ဖြစ်ခြင်း	၂၅၂
သတိရခြင်း	၂၅၂
သတ္တဝါ၏ခွန်အား	၂၃၄
သတ္တဝါသစ်ဖြစ်သည်ဟူသော အယူ	၁၂၄
သဒ္ဒါ၏အနက်	၃၀၉
သဒ္ဒါမျိုးသည်၏အဖြစ်	၂၅၉
သနားကြင်နာသည်	၁၃၁
သနားတတ်သောသူ	၃၂၀
သပ္ပတ်ခါးသီးနှင့်တူ၏	၉၀
သဘောအနက်	၃၀၉
သမထယာဉ်	၅၂၉
သမန်းမြက်	၂၅၁
သဝန္ဒပစာ	၃၆၂
သာဓု	၄၀၉
သာလွန်၍မျိုးလတ်သော်	၁၂၀
သာရိပုတ္တရာမထေရ်	၂၃
သာ၍ခိုင်မြဲသည်	၂
သာ၍ဝန်လေး၏	၁၁
သာသနာတော်သို့ သက်ဝင်ခြင်း	၆၄
သိသည်၏အဖြစ်	၁၆၁
သိနိုင်ခ၏	၄၉၆
သိဝနတ်မဟုတ်သောနတ်ရှိပ်	၃၆၁
သီဆိုကခုန်ခြင်းအတတ်	၃၄
သီတာဒေဝီကိုဆောင်ခြင်း	၂၃၀
သီးသီး	၅၁၅
သီးသန့်ကိန်းသေမြဲသော	၃၁၄

အကွဲရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သီးသန့်နည်း	၉၄
သုဓာအာဟာရ	၁၁၅
သူကန်း	၂၃၃၊ ၂၈၀
သူငယ်အိမ်မှ ပေါက်ဖွားသော သတ္တဝါ	၄၅၃
သူတပါး၏ညွှန်ကြားခြင်း	၁၆၈
သူတပါးတို့သိစေအပ်သော အသိဉာဏ်ရှိ	၄၉၄
သူတပါးနှင့်စပ်သည်	၃၄၉
သူနာနှင့်တူသည်	၃၂၈
သူသတ်သမား	၃၂၉
သေးနုတ်သောစိတ်ရှိသည်	၅၂၈
သောတဓာတ်၏ကိစ္စ	၈၃
သံ (ရိုက်သံ)	၁၀၄
သံတူ	၃၁၁
သံကောက်ပေါက်	၅၃
သံလိုက်ဓာတ်	၂၀၅
သံသရာဟူသောနှောင်အိမ်	၄၄၈
သံသရာ့သစ်ငုတ်	၁၃၃
သက်ဝင်ခြင်း	၃၂၆
သက်ဝင်ခွင့်	၅၅၀
သင်ကြားပို့ချပေး၏	၂၅၃
သင့်လျော်သောအသက်မွေးမှု	၅၀၉
သစ်တုံး	၁၀၄
သစ်ပင်ကိုင်းဖျားခ္ဍ	၃၂၀
သည်းခံစေခြင်း	၁၃၁
သည်းခံနိုင်ခ၏	၄၆၆
သန်လျက်အိမ်	၇၉
သန့်ရှင်းထက်မြက်သည်	၃၀၀

အကွာထုစဉ်		စာမျက်နှာ
	[သ]	
	သန်းဦးခေါင်းမျ	၂၀၆
	သုံးဆောင်အပ်သည်	၂၆၉
	သုံးဆောင်ခြင်း	၂၆၉
	သေးအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်	၁၀၅
	သွားကျိုးခြင်း	၄၆၃
	သျှစ်သျှားသီး	၅၅၀
	သျှောင်ထုံးအဖွဲ	၁၁၀
	[ဟ]	
	ဟင်းလျာ	၁၀၅
	ဟင်းလျာဟင်းကောင်းနှင့် တူသည်	၃၂၉
	ဟုတ်တိုင်းမှန်သောသဘော	၆၀၀
	ဟုတ်တိုင်းမှန်သောသဘောကို ကောင်းစွာမှတ်ခြင်း	၅၀၉
	ဟောင်ကုန်လျက်	၄၂၅

ပ-မ-ဗ-သ-စ—၁၃၅—၂-၄-၆၀—၂၀၀၀-အုပ် (၂)။

အလိမ္မာ-စာမှာ ရှိသည်

လူ့သဘာဝစရိုက်ဆိုးများကို ပယ်ရှားပြီး စရိုက်ကောင်းများကို ဖော်ဆောင်မည့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

တော်လှန်ရေးအစိုးရ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့မှ

ပိဋကတ်မြန်မာပြန်များကို ဖတ်ပါ

မြန်မာစာဖတ်တတ်သူတိုင်း ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏ နိကာယ်ငါးရပ် ပိဋကတ်
ပါဠိတော် ၅၂-ကျမ်းလုံးကို ဖတ်ရှု နားလည်နိုင်ကြပြီ

မြန်မာပြန် ကျမ်းများ

၁။ ဒီဃနိကာယ်(သုတ္တန်)	ပဌမတ	(၃-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၂။ မဇ္ဈိမနိကာယ် (သုတ္တန်)	။	(၃-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၃။ သံယုတ္တနိကာယ်(သုတ္တန်)	။	(၅-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၄။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်(သုတ္တန်)	။	(၁၁-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၅။ ခုဒ္ဒကနိကာယ် (ကျမ်း-၁၀) မှ		ဝိနည်း (၅-ကျမ်း)	၅-အုပ်
		အဘိဓမ္မာ	
		အခြားသုတ္တန်	

မဟာဗုဒ္ဓဝင်

ပ-တဲ့ ၂-အုပ်။ ဒု-တဲ့ ၁-အုပ်။